

ພຣະໄຕຣປິດົກພາສາລາວ

ເຫຼ້ມທີ ໒໙

ພຣະສູດຕັນຕະປິດົກ

ເຫຼ້ມທີ ໒໑

ຊຸດທະກະນິກາຍ ມະຫານິດເທດ

ສະບັບຄົ້ນຄົ້ວວັດທາດຫຼວງເໜືອ

ພຸດທະສັກກະຣາດ ໒໕໖໕

ຄຳປາຣົບ

ສິບເມືອງ ອາດຕະມາໄດ້ມີໂອກາດມາຊ່ວຍພຣະອາຈານອົງໜຶ່ງເຮັດພຣະໄຕປິດົກສະບັບ ພາສາບາລີລາວ ອອກມາເປັນເຫຼັ້ມ ຢູ່ທີ່ຫໍທຳມະສະພາ ວັດທາດຫຼວງເໜືອ ໃນປີ ພ.ສ ໒໔໕໕-໒໔໕໗ ເປັນຈຳນວນ ໓໔ ຊຸດ ໑,໕໗໔ ຫົວ ໂດຍມີຍາທ່ານໃຫຍ່ ມະຫາເວດ ມະເສໂນ ເປັນປະທານເກັບກຳຄຳໃຊ້ຈ່າຍ ຈົນສຳເລັດລົງດ້ວຍດີ ໂດຍມີແຜນການຈັກສິບຕໍ່ແປພຣະໄຕຣປິດົກສະບັບພາສາໄທ ມ.ຈ.ລ. ມາເປັນພາສາລາວ ອາດຕະມາຄິດເຫັນວ່າເປັນມະຫາບຸນກຸສົນອັນຍິ່ງໃຫຍ່ແກ່ຕົນທີ່ຈະໄດ້ອ່ານ ແລະແປພຣະໄຕຣປິດົກອອກມາເປັນພາສາລາວທັງໝົດ ອັນເປັນໜັງສືທີ່ຮິບໂຮມຄວາມຮູ້ ຄຳສັ່ງສອນຂອງພຣະພຸດທະເຈົ້າທີ່ອາດຕະມາເຄົາລົບ ແລະສັດທາເໜືອສິ່ງອື່ນໃດ ຈຶ່ງໄດ້ຢູ່ສິບຕໍ່ແປໂດຍລຳພັງພຽງອົງດຽວຢູ່ຫໍທຳມະສະພາບ່ອນເກົ່າ ໂດຍມີຄວາມຮູ້ບໍ່ຈົບ ມ ໒ ຄິດຍ້ານເຮັດຜິດຫຼາຍກວ່າຖືກຢູ່ ແຕ່ອາໄສສັດທາທີ່ມີຢູ່ໃນໂຕ ຈຶ່ງສູ້ຊົນທາຄວາມຮູ້ເອົາເອງ ຜ່ານໄປ ໓ ປີ ກໍໄດ້ແປພຣະວິໄນປິດົກສຳເລັດໄດ້ ໘ ເຫຼັ້ມ

ແຕ່ຕໍ່ມາໄດ້ເກີດປັນຫາຂຶ້ນໃນການແປພຣະໄຕຣປິດົກສະບັບ ມ.ຈ.ລ ຂອງຣາດສະອານາຈັກໄທມາເປັນພາສາລາວ ໃນຄັ້ງນີ້ ກຽວກັບໂປຣແກຣມທີ່ໃຊ້ແປຢູ່ບໍ່ສາມາດແປງເອກກະສານຂອງໂປແກຣມເກົ່າໃຫ້ມາເປັນໂປຣແກຣມໃໝ່ໄດ້ ອາດຕະມາຈຶ່ງຕັດໃຈຖິ້ມວຽກທີ່ໄດ້ແປມາ ໘ ເຫຼັ້ມນັ້ນໄປແລ້ວນັບໜຶ່ງໃໝ່ຈົນຜ່ານມາອີກ ໔ ປີ ກໍໄດ້ສຳເລັດລົງໂດຍມີພຣະອາຈານອົງນັ້ນເປັນຜູ້ແກ້ສຳນວນໃຫ້ອີກປີໜຶ່ງ

ຂໍໃຫ້ບຸກຄົນທີ່ຈະນຳເອົາໄປໃຊ້ຮັບຮູ້ໄວ້ວ່າ ເປັນການແປໂດຍສ່ວນບຸກຄົນມີພຽງແຕ່ຄູບາ ໒ ອົງເທົ່ານັ້ນ ໂດຍມີເຈດຕະນາ ກາຍ ຄັດລອກ ໂຄງສ້າງເກົ່າມາແປທັງໝົດ ທັງຫົວຂໍ້ ແລະ ວັກຄີກັນທັງໝົດ ໔໔ ຫົວ ຕ່າງແຕ່ສາຣະບານ ແລະການຈັດໜ້າ ແລະບໍ່ມີຄຳນຳ

ສະນັ້ນ ອາດຕະມາເອງຜູ້ແປຮູ້ດີວ່າຍັງມີຂໍ້ຜິດພາດຢູ່ຫຼາຍ ບໍ່ວ່າຄຳຜິດ ສຳນວນທີ່ໃຊ້ອ່ອນໄປ ຍ້ອນອາດຕະມາເອງການສຶກສາບໍ່ສູງ ຈຶ່ງຂໍອະໄພໄວ້ໃນທີ່ນີ້ ແລະຂໍແນະນຳໃຫ້ລະມັດລະວັງໃນການນຳໄປໃຊ້ອ້າງອີງ ຫຼື ເຮັດອອກມາເປັນເຫຼັ້ມ ກະລຸນາກວດແກ້ໃໝ່ກ່ອນທັງໝົດ

ສຸດທ້າຍນີ້ ຂໍຂອບໃຈ ລະລຶກຮູ້ບຸນຄຸນຂອງຄະນະຜູ້ແປຕົ້ນສະບັບ ມ.ຈ.ລ ພາສາໄທ ຍາທ່ານໃຫຍ່ ຖາວອນ ຕາພອນປະເສີດ ເຈົ້າອາທິການວັດທາດຫຼວງເໜືອ ທີ່ອ່ານວຍຄວາມສະດວກໃນການເຮັດວຽກ ຄູບາ ບູນ ອົງແນະນຳໃຫ້ໃຊ້ໂປຣແກຣມໃໝ່ເຮັດໃຫ້ແປໄດ້ໄວຂຶ້ນຫຼາຍ ແລະ ພຣະອາຈານຜູ້ຊີ້ນຳເຂົ້າມາເຮັດວຽກແປພຣະໄຕຣປິດົກໃນຄັ້ງນີ້ອີກອົງໜຶ່ງ ເພິ່ນບໍ່ປະລິງອອກນາມຄືອາດຕະມາ ຂໍພຣະສັດທາຂອງອົງສົມເດັດ ພຣະສຳມາສຳພຸດທະເຈົ້າຈົງເກື້ອກູນແດ່ ເພື່ອນ ເກີດ ແກ່ ເຈັບ ຕາຍ ທຸກຄົນ ທຸກຊັ້ນ ທຸກວັນນະ ທຸກພົບ ທຸກພູມ ເທີ້ນ.

ສາລະບານ

ອັດຖະກະວັກ.....	໑
໑. ກາມະສຸດຕະນິດເທດ	໑
ອະທິບາຍກາມະສຸດ	໑
ວ່າດ້ວຍກາມ ໒ ຢ່າງ	໑
ວ່າດ້ວຍການລະກາມໂດຍເຫດ ໒ ຢ່າງ	໖
ວ່າດ້ວຍບຸກຄົນທີ່ລະກາມໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້ ໑໐ ຈຳພວກ	໗
ວ່າດ້ວຍບຸກຄົນທີ່ລະກາມໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້ ໘ ຈຳພວກ	໗
ວ່າດ້ວຍບຸກຄົນທີ່ລະກາມໄດ້ໂດຍການຕັດຂາດ ໔ ຈຳພວກ	໘
ວ່າດ້ວຍອັນຕະລາຍ ໒ ຢ່າງ	໑໓
ວ່າດ້ວຍທຳ ໓ ປະການ ເປັນມົນທົນພາຍໃນ	໑໖
ວ່າດ້ວຍຜູ້ມີສະຕິທຸກເມື່ອ	໒໐
໒. ຄຸທັດຖະກະສຸດຕະນິດເທດ	໒໓
ອະທິບາຍຄຸທັດຖະກະສຸດ	໒໓
ວ່າດ້ວຍນິຣະຊົນຜູ້ຂ້ອງຢູ່ໃນຖ້ຳຄືກາຍ	໒໓
ວ່າດ້ວຍວິເວກ ໓ ຢ່າງ	໒໖
ວ່າດ້ວຍກາມ ໒ ຢ່າງ	໒໘
ວ່າດ້ວຍກາມ ໒ ຢ່າງ	໓໔
ວ່າດ້ວຍຄວາມຂີ້ຖີ່ ໕ ຢ່າງ	໓໗
ວ່າດ້ວຍສິກຂາ ໓	໓໘
ວ່າດ້ວຍຊີວິດເປັນຂອງໜ້ອຍດ້ວຍເຫດ ໒ ປະການ	໔໑
ວ່າດ້ວຍປັນຍາທີ່ຮຽກວ່າທິ	໔໓
ວ່າດ້ວຍໝູ່ສັດດິນຮົນຢູ່ໃນໂລກຍ້ອນຕັນຫາ	໔໔
ວ່າດ້ວຍຄວາມຢຶດຖື ໒ ຢ່າງ	໔໗
ວ່າດ້ວຍຜັດສະຕ່າງ ໆ	໔໑
ວ່າດ້ວຍປະຣິນຍາ ໓	໔໑
໓. ທຸດຖັດຖະກະສຸດຕະ ນິດເທດ	໖໐
ອະທິບາຍທຸດຖັດຖະກະສຸດ	໖໐
ວ່າດ້ວຍເດຍຣະຖືປະທຸດສະຮ້າຍມຸນີ	໖໐
ວ່າດ້ວຍກິເລດເຄື່ອງຕຶງຈິດ ໓ ປະການ	໖໑

ວ່າດ້ວຍທິດຖື.....	໖໒
ວ່າດ້ວຍສິນແລະຂໍ້ວັດ.....	໖໔
ວ່າດ້ວຍຜູ້ໄດ້ຊື່ວ່າພິກຂຸ.....	໖໗
ວ່າດ້ວຍຜູ້ມີອະນິຍະທຳ.....	໖໙
ວ່າດ້ວຍການເຊື່ອຊູ ໒ ຢ່າງ.....	໗໑
ວ່າດ້ວຍສັນຕິ ໓ ຢ່າງ.....	໗໒
ວ່າດ້ວຍຄວາມຖືໝັ້ນ.....	໗໓
ວ່າດ້ວຍການສະລັດຖືມ ໒ ຢ່າງ.....	໗໔
ວ່າດ້ວຍປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ.....	໗໕
ວ່າດ້ວຍຄວາມຫຼອກລວງແລະຄວາມຖືຕົວ.....	໗໗
ວ່າດ້ວຍຄວາມຖືໝັ້ນ ໒ ຢ່າງ.....	໘໐
ວ່າດ້ວຍຄວາມເຫັນວ່າມີຕົນແລະບໍ່ມີຕົນ.....	໘໒
໔. ສຸດທັດຖະກະສຸດຕະນິດເທດ.....	໘໓
ອະທິບາຍສຸດທັດຖະກະສຸດ.....	໘໓
ວ່າດ້ວຍຜູ້ພິຈາລະນາເຫັນຄວາມມົດຈົດ.....	໘໓
ວ່າດ້ວຍຄວາມມົດຈົດເປັນຕົ້ນ.....	໘໔
ວ່າດ້ວຍຄວາມເຊື່ອຖືວ່າ ເປັນມຸງຄຸນ ບໍ່ເປັນມຸງຄຸນ.....	໘໖
ວ່າດ້ວຍຄວາມມົດຈົດດ້ວຍສິນແລະຂໍ້ວັດ.....	໘໗
ວ່າດ້ວຍການລະບຸນແລະບາບ.....	໘໙
ວ່າດ້ວຍການລະຕົນ.....	໘໙
ວ່າດ້ວຍການດຳເນີນໄປລຸ່ມ ໆ ດອນ ໆ.....	໙໑
ວ່າດ້ວຍຜູ້ຮູ້ທຳ ໗ ປະການ.....	໙໒
ວ່າດ້ວຍເສນາມານ.....	໙໕
ວ່າດ້ວຍຄຸນລັກສະນະຂອງສັດຕະບຸຣຸດ.....	໙໗
໕. ປະຣະມັດຖະກະສຸດຕະນິດເທດ.....	໑໐໑
ອະທິບາຍປະຣະມັດຖະກະສຸດ.....	໑໐໑
ວ່າດ້ວຍຜູ້ຢຶດຖືຢູ່ໃນທິດຖື.....	໑໐໑
ວ່າດ້ວຍພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງມີທິດຖືມານະ.....	໑໐໖
ວ່າດ້ວຍພູມທຳຂອງພຣະອະຣະຫັນ.....	໑໐໘
ວ່າດ້ວຍພຣະອະຣະຫັນໄດ້ຊື່ວ່າພາມ.....	໑໑໐
ວ່າດ້ວຍການກຳນົດ ໒.....	໑໑໒

ວ່າດ້ວຍພຣະອະຣະຫັນຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ	໑໑໔
ຝ. ຊະຣາສຸດຕະນິດເທດ	໑໑໗
ອະທິບາຍຊະຣາສຸດ	໑໑໗
ວ່າດ້ວຍຊະຣາ	໑໑໗
ວ່າດ້ວຍຊີວິດເປັນຂອງໜ້ອຍດ້ວຍເຫດ ໒ ປະການ.....	໑໑໗
ວ່າດ້ວຍຄົນເລົ່າໂສກຍ້ອນການຢຶດຖື.....	໑໒໑
ວ່າດ້ວຍສິ່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອຸປະມາເໝືອນຄວາມຝັນ	໑໒໖
ວ່າດ້ວຍສິ່ງຕ່າງ ໆ ສະຫຼາຍໄປເຫຼືອໄວ້ແຕ່ຊື່.....	໑໒໗
ວ່າດ້ວຍຄວາມຂີ້ຖີ່ ໕ ຢ່າງ	໑໒໘
ວ່າດ້ວຍໂມເນີຍຍະທຳ ໓ ປະການ.....	໑໒໙
ວ່າດ້ວຍຜູ້ປະພຶດຫຼົບຫຼີກ.....	໑໓໐
ວ່າດ້ວຍສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ ໒ ຈຳພວກ	໑໓໓
ຖ. ຕິດສະເມດເຕີຍຍະສຸດຕະນິດເທດ	໑໓໙
ອະທິບາຍຕິດສະເມດເຕີຍຍະສຸດ.....	໑໓໙
ວ່າດ້ວຍບັນຫາຂອງຕິດສະເມດເຕີຍຍະ	໑໓໙
ວ່າດ້ວຍເມຖຸນທຳ	໑໓໙
ວ່າດ້ວຍວິເວກ ໓.....	໑໔໐
ອະທິບາຍຄຳວ່າ ພະຄະວາ.....	໑໔໓
ວ່າດ້ວຍຄຳສອນ ໒ ສ່ວນ	໑໔໔
ວ່າດ້ວຍຜູ້ບວດແລ້ວສຶກ	໑໔໕
ວ່າດ້ວຍຍຶດແລະກຽດ.....	໑໔໗
ວ່າດ້ວຍສຶກຂາ ໓	໑໔໘
ວ່າດ້ວຍອາວຸດ ໓ ຢ່າງ.....	໑໕໑
ວ່າດ້ວຍມຸສາວາດ	໑໕໒
ວ່າດ້ວຍຕົ້ນຊື່ປາຍຄົດ.....	໑໕໓
ວ່າດ້ວຍການລົງໂທດ	໑໕໔
ວ່າດ້ວຍປະຕິປະທາຂອງມຸນີ	໑໕໖
ຟ. ປະສູຣະສຸດຕະນິດເທດ.....	໑໖໑
ອະທິບາຍປະສູຣະສຸດ.....	໑໖໑
ວ່າດ້ວຍປະຣິພາຊົກຊື່ວ່າປະສູຣະ	໑໖໑
ວ່າດ້ວຍການຍົກວາທະ	໑໖໓

ວ່າດ້ວຍພ່າຍແພ້ວາທະແລ້ວຂັດເຄື່ອງ.....	໑໖໔
ວ່າດ້ວຍເສນາມານ.....	໑໗໔
໙. ມາຄັນທິຍະສຸດຕະນິດເທດ.....	໑໘໐
ອະທິບາຍມາຄັນທິຍະສຸດ.....	໑໘໐
ວ່າດ້ວຍເມຖຸນທຳ.....	໑໘໐
ວ່າດ້ວຍທິດຖິ ໖໒.....	໑໘໑
໑໐. ປຸຣາເພທະສຸດຕະນິດເທດ.....	໒໐໕
ອະທິບາຍປຸຣາເພທະສຸດ.....	໒໐໕
ວ່າດ້ວຍກ່ອນການດັບຂັນທະປະຣິນິບພານ.....	໒໐໕
ວ່າດ້ວຍຄຳຖາມຂອງພຣະພຸດທະເນຣະມິດ.....	໒໐໕
ອະທິບາຍຄຳວ່າ ພະຄະວາ.....	໒໐໖
ວ່າດ້ວຍຄວາມມັ່ງຫວັງ ໒ ຢ່າງ.....	໒໐໙
ວ່າດ້ວຍເຫດເກີດຄວາມໂກດ ໑໐ ຢ່າງ.....	໒໑໑
ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ສະດຸ້ງ.....	໒໑໒
ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ໂອ້ອວດ.....	໒໑໒
ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ຄະນອງ.....	໒໑໓
ວ່າດ້ວຍປັນຍາຮຽກວ່າ ມັນຕາ.....	໒໑໔
ວ່າດ້ວຍການສັງລວມວາຈາ.....	໒໑໕
ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ມີຕັນຫາ.....	໒໑໖
ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ເລົ້າໂສກ.....	໒໑໗
ວ່າດ້ວຍຜິດສະ.....	໒໑໗
ວ່າດ້ວຍຜູ້ຫຼົບຫຼີກ.....	໒໑໙
ວ່າດ້ວຍຄວາມຫຼອກລວງ ໓ ຢ່າງ.....	໒໑໙
ວ່າດ້ວຍຄວາມຂີ້ຖີ ໕ ຢ່າງ.....	໒໒໒
ວ່າດ້ວຍຄວາມຄະນອງ ໓ ຢ່າງ.....	໒໒໒
ວ່າດ້ວຍຜູ້ໜ້າຮັງກຽດແລະບໍ່ໜ້າຮັງກຽດ.....	໒໒໕
ວ່າດ້ວຍຜູ້ມີວາຈາສັບສົ່ງ.....	໒໒໖
ວ່າດ້ວຍກາມມະຄຸນ ໕.....	໒໒໗
ວ່າດ້ວຍຄວາມດູໝິ່ນ.....	໒໒໘
ວ່າດ້ວຍຜູ້ມີປະຕິພານ ໓ ຈຳພວກ.....	໒໒໘
ວ່າດ້ວຍຮູ້ທຳແລ້ວບໍ່ຕ້ອງເຊື່ອໃຜອີກ.....	໒໒໙

ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ຄາຍກຳໜົດ	໒໓໑
ວ່າດ້ວຍສຶກສາຍ້ອນຢາກໄດ້ລາບ	໒໓໑
ວ່າດ້ວຍໂກດຍ້ອນການບໍ່ໄດ້	໒໓໓
ວ່າດ້ວຍອຸປະກອນຂາມີອົງ ໖	໒໓໕
ວ່າດ້ວຍກິເລດໜາ ກຸ ຢ່າງ	໒໓໘
ວ່າດ້ວຍບ່ອນອາໄສ	໒໓໘
ວ່າດ້ວຍຕັນຫາ	໒໓໙
ວ່າດ້ວຍກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ໔ ຢ່າງ	໒໔໑
ວ່າດ້ວຍຕັນຫາມີຊື່ຕ່າງ ໆ	໒໔໑
ວ່າດ້ວຍບຸດເປັນຕົ້ນ	໒໔໒
ວ່າດ້ວຍທິດຖິ	໒໔໓
ວ່າດ້ວຍການເຊີດຊູ ໒ ຢ່າງ	໒໔໔
ວ່າດ້ວຍການກຳນົດ ໒ ຢ່າງ	໒໔໖
ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຖືວ່າເປັນຂອງຕົນ	໒໔໗
ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ເລົ່າໂສກ	໒໔໗
ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ລຳອຽງ	໒໔໙
ວ່າດ້ວຍຜູ້ສະງົບ	໒໔໙
໑໑. ກະລະຫະວິວາທະສຸດຕະນິດເທດ	໒໕໐
ອະທິບາຍກະລະຫະວິວາທະສຸດ	໒໕໐
ວ່າດ້ວຍການຜິດການຖຽງກັນ	໒໕໐
ວ່າດ້ວຍຄວາມຮຳໄຮ	໒໕໑
ວ່າດ້ວຍຄວາມເລົ່າໂສກ	໒໕໑
ວ່າດ້ວຍຜູ້ມີວາຈາສັບສົ່	໒໕໒
ວ່າດ້ວຍການຜິດຖຽງເປັນຕົ້ນ ມາຈາກສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ	໒໕໔
ວ່າດ້ວຍອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດແຫ່ງສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ	໒໕໖
ວ່າດ້ວຍສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ ໒ ຈຳພວກ	໒໕໙
ວ່າດ້ວຍຄວາມຫວັງ	໒໕໙
ວ່າດ້ວຍສັນທະເປັນຕົ້ນ ມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ	໒໖໑
ວ່າດ້ວຍຄວາມເກີດແຫ່ງຮູບ	໒໖໓
ວ່າດ້ວຍການຕັດສິນໃຈ	໒໖໓
ວ່າດ້ວຍເຫດໃຫ້ເກີດຄວາມໂກດ	໒໖໕

ວ່າດ້ວຍເຫດໃຫ້ເກີດການກ່າວຕົວະ	໒໖໕
ວ່າດ້ວຍເຫດໃຫ້ເກີດຄວາມສົງໄສ.....	໒໖໖
ວ່າດ້ວຍສິກຂາ ໓	໒໖໗
ວ່າດ້ວຍທຳທີ່ພຣະສະມະນະຊົງຮູ້	໒໖໘
ວ່າດ້ວຍຕົ້ນເຫດຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈ	໒໖໙
ວ່າດ້ວຍຕົ້ນເຫດແຫ່ງຜັດສະ.....	໒໗໒
ວ່າດ້ວຍຄວາມຢຶດຖືມີຕົ້ນເຫດມາຈາກຄວາມປາຖະໜາ	໒໗໔
ວ່າດ້ວຍມະຫາພູຕະຮູບ ໔	໒໗໔
ວ່າດ້ວຍທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າ.....	໒໗໘
ວ່າດ້ວຍຄວາມມົດຈົດແຫ່ງອະຮູບສະມາປັດ	໒໗໙
ວ່າດ້ວຍປັນຍາເຄື່ອງພິຈາລະນາ	໒໘໑
໑໒. ຈຸລະວິຍູທະສຸດຕະນິດເທດ	໒໘໔
ອະທິບາຍຈຸລະວິຍູທະສຸດ	໒໘໔
ວ່າດ້ວຍການວິວາດກັນຍ້ອນທິດຖິສູດນ້ອຍ.....	໒໘໔
ວ່າດ້ວຍສັດຈະມີຢ່າງດຽວ.....	໒໙໑
ວ່າດ້ວຍຄວາມຈິງບໍ່ຕ່າງກັນ	໒໙໓
ວ່າດ້ວຍທິດຖິຂອງພວກເດຍຣະຖິ.....	໒໙໙
໑໓. ມະຫາວິຍູທະສຸດຕະນິດເທດ	໓໐໓
ອະທິບາຍມະຫາວິຍູທະສຸດ	໓໐໓
ວ່າດ້ວຍການວິວາດກັນຍ້ອນທິດຖິສູດໃຫຍ່	໓໐໓
ວ່າດ້ວຍຜົນແຫ່ງການວິວາດ ໒ ຢ່າງ	໓໐໔
ວ່າດ້ວຍຜູ້ມີກຸສົນເຖິງພ້ອມປະກອບດ້ວຍທຳ ໔ ປະການ	໓໐໘
ວ່າດ້ວຍເຫດໃຫ້ເຄື່ອນຈາກສິນຂໍ້ວັດ.....	໓໑໐
ວ່າດ້ວຍກຳມີໂທດແລະກຳບໍ່ມີໂທດ.....	໓໑໑
ວ່າດ້ວຍເຫດທີ່ຕິຕຽນມີ ໒ ຢ່າງ	໓໓໐
ວ່າດ້ວຍພາຣະ ໓ ຢ່າງ.....	໓໓໓
ວ່າດ້ວຍໂມເນີຍະທຳ ໓ ປະການ.....	໓໓໓
໑໔. ຕຸວະຕະກະສຸດຕະນິດເທດ	໓໓໘
ອະທິບາຍຕຸວະຕະກະສຸດ	໓໓໘
ວ່າດ້ວຍພິກຂຸຜູ້ກຳຈັດບາບທຳໄດ້ທັນທີ.....	໓໓໘
ວ່າດ້ວຍການຖາມ ໓ ຢ່າງ	໓໓໘

ວ່າດ້ວຍວິເວກ ໓ ຢ່າງ	໓໔໑
ວ່າດ້ວຍທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າ.....	໓໔໕
ວ່າດ້ວຍຜູ້ມີສະຕິດ້ວຍເຫດ ໔	໓໔໗
ວ່າດ້ວຍມານະ	໓໔໘
ວ່າດ້ວຍກິເລດເຄື່ອງພູໃຈ ໗ ຢ່າງ	໓໕໕
ວ່າດ້ວຍພຣະຈັກຊ ໕ ຊະນິດ.....	໓໕໖
ວ່າດ້ວຍອັນຕະລາຍ ໒ ຢ່າງ	໓໖໑
ວ່າດ້ວຍທຳ ໓ ປະການ ເປັນມົນທົນພາຍໃນ.....	໓໖໓
ວ່າດ້ວຍເລື່ອງຜູ້ມີຕາລ້ອກແລັກ.....	໓໖໗
ວ່າດ້ວຍໂຣກຕ່າງ ໆ	໓໗໐
ວ່າດ້ວຍໄພແລະຄວາມບໍ່ກ້າຍ້ານ	໓໗໑
ວ່າດ້ວຍເຂົ້ານໍ້າແລະຂອງຂົບຫຍໍ້າ	໓໗໒
ວ່າດ້ວຍຜູ້ມີຊານ	໓໗໔
ວ່າດ້ວຍເລື່ອງຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ.....	໓໗໕
ວ່າດ້ວຍຄວາມບໍ່ຜະໝາດ	໓໗໖
ວ່າດ້ວຍເລື່ອງການແບ່ງເວລາ	໓໗໘
ວ່າດ້ວຍຄວາມຂີ້ຄ້ານ	໓໗໘
ວ່າດ້ວຍການຫຼິ້ນ ໒ ຢ່າງ	໓໗໙
ວ່າດ້ວຍການເຮັດອາຖັນ	໓໘໑
ວ່າດ້ວຍການທຳນາຍຝັນ	໓໘໑
ວ່າດ້ວຍການທຳນາຍລັກສະນະ	໓໘໒
ວ່າດ້ວຍການເບິ່ງເລິກຍາມ.....	໓໘໒
ວ່າດ້ວຍບໍ່ຫວັ່ນໄຫວຍ້ອນນິນທາແລະສັນເສີນ	໓໘໔
ວ່າດ້ວຍກິເລດ.....	໓໘໗
ວ່າດ້ວຍການເວົ້າລຽບຄຽງ	໓໘໘
ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ໂອ້ອວດ	໓໙໐
ວ່າດ້ວຍການກ່າວວາຈາມຸ້ງໄດ້.....	໓໙໐
ວ່າດ້ວຍຄວາມຄະນອງ ໓ ຢ່າງ	໓໙໑
ວ່າດ້ວຍມຸສາວາດ	໓໙໕
໑໕. ອັດຕະຫັນດະສຸດຕະນິດເທດ	໔໐໒
ອະທິບາຍອັດຕະຫັນດະສຸດ.....	໔໐໒

ວ່າດ້ວຍຄວາມຢ້ານເກີດຈາກໂທດຂອງຕົນ	໔໐໒
ວ່າດ້ວຍທຸກຕ່າງ ໆ	໔໐໖
ວ່າດ້ວຍໂລກ	໔໐໙
ວ່າດ້ວຍສັງຂານບໍ່ທ່ຽງ	໔໑໐
ວ່າດ້ວຍລູກສອນ ກ ຊະນິດ	໔໑໓
ວ່າດ້ວຍພາວະຂອງສັດທີ່ຖືກລູກສອນແທງ	໔໑໕
ວ່າດ້ວຍການສຶກສາເພື່ອໄດ້ກາມມະຄຸນ	໔໑໙
ວ່າດ້ວຍຄວາມເປັນຜູ້ຫຼອກລວງ	໔໒໒
ວ່າດ້ວຍຄວາມຂີ້ຄ້ານ	໔໒໓
ວ່າດ້ວຍການທຳບຸນມັງນິບພານ	໔໒໔
ວ່າດ້ວຍຄວາມຖືຕົວມີໃນຕ່າງ ໆ	໔໒໖
ວ່າດ້ວຍກິເລດເຄື່ອງກ່ຽວຂ້ອງ	໔໓໑
ວ່າດ້ວຍຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າຫ້ວງນ້ຳໃຫງ	໔໓໒
ວ່າດ້ວຍອະມະຕະນິບພານຕັດຮຽກວ່າບົກ	໔໓໓
ວ່າດ້ວຍກາມ ໒ ຢ່າງ	໔໓໖
ວ່າດ້ວຍຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າກະແສ	໔໓໗
ວ່າດ້ວຍອະນາຄົດຕັດຮຽກວ່າສ່ວນພາຍຫຼັງ	໔໓໘
ວ່າດ້ວຍນາມຮູບ	໔໓໙
ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ເລົ່າໂສກ	໔໔໐
ວ່າດ້ວຍຄວາມເສື່ອມມີແກ່ຜູ້ຢຶດຖື	໔໔໑
ວ່າດ້ວຍອິທິບັດຈະຍະຕາ	໔໔໒
ວ່າດ້ວຍໂລກວ່າງ	໔໔໔
ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ຮິດສະຫຍາ	໔໔໖
ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ	໔໔໖
ວ່າດ້ວຍຄຸນສົມບັດຂອງມຸນີ	໔໔໙
໑໖. ສາຣີປຸດຕະສຸດຕະນິດເທດ	໔໕໐
ອະທິບາຍສາຣີປຸດຕະສຸດ	໔໕໐
ວ່າດ້ວຍພຣະສາຣີປຸດກ່າວສັນເສີນພຣະພຸດທະຄຸນ	໔໕໐
ວ່າດ້ວຍພຣະສຸຣະສຽງຂອງພຣະພຸດທະເຈົ້າປະກອບດ້ວຍອົງ ໘	໔໕໑
ວ່າດ້ວຍພຣະພຸດທະເຈົ້າຊົງເປັນພຣະຄະນາຈານ	໔໕໒
ວ່າດ້ວຍພຣະພຸດທະເຈົ້າຜາກົດແກ່ເທວະດາແລະມະນຸດ	໔໕໔

ວ່າດ້ວຍພຣະຈັກຊຸ ໕ ຊະນິດ.....	໔໔໕
ວ່າດ້ວຍພຣະພຸດທະເຈົ້າຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ.....	໔໖໐
ວ່າດ້ວຍພະນາມຂອງພຣະພຸດທະເຈົ້າ	໔໖໔
ວ່າດ້ວຍຕັນຫາທິດຖິ.....	໔໖໖
ວ່າດ້ວຍຜູ້ໝັ້ນຄົງດ້ວຍອາການ ໕ ຢ່າງ	໔໖໗
ວ່າດ້ວຍເລື່ອງຫຼອກລວງ ໓ ຢ່າງ	໔໗໐
ວ່າດ້ວຍພຣະພຸດທະເຈົ້າຊົງເປັນພຣະຄະນາຈານ	໔໗໒
ວ່າດ້ວຍທຳ ໓ ປະການ ເປັນມົນທົນພາຍໃນ.....	໔໗໘
ວ່າດ້ວຍທິດທີ່ບໍ່ເຄີຍໄປ	໔໘໐
ວ່າດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດແຫ່ງວາຈາ	໔໘໑
ວ່າດ້ວຍອະໂຄຈອນ ແລະ ໂຄຈອນ	໔໘໓
ວ່າດ້ວຍສິນ ແລະ ຂໍ້ວັດ	໔໘໕
ວ່າດ້ວຍການອົບຮົມຕົນ	໔໘໗
ວ່າດ້ວຍການສະມາທານສິກຂາ ໓	໔໘໘
ວ່າດ້ວຍການກຳຈັດມົນທົນ	໔໘໙
ອະທິບາຍຄຳວ່າ ພະຄະວາ.....	໔໙໑
ວ່າດ້ວຍພິກຂຸຜູ້ເປັນນັກປາດ	໔໙໔
ວ່າດ້ວຍສະຫະທຳມິກ	໔໙໖
ວ່າດ້ວຍຄວາມໜາວມີດ້ວຍເຫດ ໒ ຢ່າງ	໔໙໘
ວ່າດ້ວຍການແຜ່ເມດຕາ.....	໔໙໙
ວ່າດ້ວຍຄວາມໂກດ ແລະ ຄວາມດູໝັ້ນ	໕໐໒
ວ່າດ້ວຍຄວາມວິຕົກເປັນເຫດລຳພັນ.....	໕໐໕
ວ່າດ້ວຍການໄດ້ອາຫານ ແລະເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມໂດຍຊອບທຳ.....	໕໐໘
ວ່າດ້ວຍຄວາມຮູ້ຈັກປະມານ ໒ ຢ່າງ	໕໐໙
ວ່າດ້ວຍຄວາມນິກ ໙ ຢ່າງ	໕໑໕
ວ່າດ້ວຍທຸລີ ໕ ຢ່າງ	໕໑໙
ວ່າດ້ວຍຈິດຫຼຸດພົ້ນ ໑໒ ຂັ້ນ.....	໕໒໒
ວ່າດ້ວຍການແຫ່ງສະມະຖະ ແລະ ວິປັດສະນາ	໕໒໓

ພຣະໄຕຣປິດົກ

ເຫຼັ້ມທີ ໒໙

ພຣະສູດຕັນຕະປິດົກ

ເຫຼັ້ມທີ ໒໑

ຊຸດທະກະນິກາຍ ມະຫານິດເທດ

ຂໍນອບນ້ອມແດ່ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກ ອະຣະຫັນຕະ ສຳມາສຳພຸດທະເຈົ້າ ພຣະອົງນັ້ນ

ອັດຖະກະວັກ

໑. ກາມະສູດຕະນິດເທດ

ອະທິບາຍກາມະສູດ

ວ່າດ້ວຍກາມ ໒ ຢ່າງ

ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈະກ່າວອະທິບາຍກາມະສູດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

[໑] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຖ້າກາມນັ້ນສຳເລັດດ້ວຍດີແກ່ສັດນັ້ນ ຜູ້ຢາກໄດ້ກາມຢູ່
ສັດນັ້ນ ໄດ້ກາມຕາມທີ່ຕ້ອງການແລ້ວ ຍ່ອມເປັນຜູ້ອື່ນໃຈ

ຄຳວ່າ ຜູ້ຢາກໄດ້ກາມຢູ່ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ກາມ ໄດ້ແກ່ ກາມ ໒ ຢ່າງ ແບ່ງຕາມໝວດ ຄື (໑) ວັດຖຸກາມ (໒) ກິເລດກາມ
ວັດຖຸກາມ ຄືອັນໃດ?

ຄື ຮູບ ສຽງ ກິ່ນ ຣົດ ໄຜດຖັບພະ ທີ່ໜ້າພໍໃຈ ເຄື່ອງປູລາດ ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ ທາດຍິງ
ຊາຍ ແບ້ ແກະ ໄກ່ ໝູ ຊ້າງ ງົວ ມ້າ ລາ ທີ່ນາ ທີ່ສວນ ເງິນ ຄຳ ໝູ່ບ້ານ ນິຄົມ ຣາດ ຊະ

ທານີ ແຄວ້ນ ຊົນນະບົດ ກອງພົນຮົບ ຄັງຫຼວງ ແລະວັດຖຸທີ່ໜ້າຍິນດີຢ່າງໃດ ຢ່າງໜຶ່ງ (ເຫຼົ່ານີ້) ຊື່ວ່າວັດຖຸກາມ

ອີກໄນໜຶ່ງ ກາມທີ່ເປັນອະດີດ ທີ່ເປັນອະນາຄົດ ທີ່ເປັນປັດຈຸບັນ ກາມທີ່ເປັນພາຍໃນ ທີ່ເປັນພາຍນອກ ທີ່ເປັນທັງພາຍໃນແລະພາຍນອກ ກາມຢ່າງຫຍາບ ຢ່າງກາງ ຢ່າງປະນີດ ກາມທີ່ເປັນຂອງສັດໃນອະບາຍ ທີ່ເປັນຂອງມະນຸດ ທີ່ເປັນຂອງທິບ ກາມທີ່ຜາກົດສະເພາະໜ້າທີ່ເນຣະມິດຂຶ້ນເອງ ທີ່ບໍ່ໄດ້ເນຣະມິດຂຶ້ນເອງ ທີ່ຜູ້ອື່ນເນຣະມິດໃຫ້ ກາມທີ່ມີຜູ້ ຄອບຄອງ ທີ່ບໍ່ມີຜູ້ຄອບຄອງ ທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ທີ່ບໍ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ສະພາວະທຳທີ່ເປັນກາມາວະຈອນ ທີ່ເປັນຮູບປາວະຈອນ ທີ່ເປັນອະຮູບປາວະຈອນ ແມ່ນທັງປວງ ກາມທີ່ເປັນເທດ ເກີດແຫ່ງຕັນຫາ ເປັນອາລົມແຫ່ງຕັນຫາ ທີ່ຊື່ວ່າກາມ ຍ້ອນມີຄວາມໝາຍວ່າ ໜ້າປາຖະໜາ ໜ້າຍິນດີ ໜ້າລຸ້ມຫຼົງ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ວັດຖຸກາມ

ກິເລດກາມ ຄືອັນໃດ?

ຄື ຄວາມພໍໃຈ ຄວາມກຳໜັດ ຄວາມກຳໜັດດ້ວຍອຳນາດຄວາມພໍໃຈ ຄວາມດຳນິ ຄວາມກຳໜັດ ຄວາມກຳໜັດດ້ວຍອຳນາດຄວາມດຳນິຊື່ວ່າກາມ ໄດ້ແກ່ ຄວາມພໍໃຈດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມກຳໜັດດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມເພີດເພີນດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມທະຍານຢາກດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມມີເຍື່ອໃຍດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມຮ້ອນຮົນດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມສະຍົບດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມຕິດໃຈດ້ວຍ ອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຫ້ວງນ້ຳຄືຄວາມຕ້ອງການ ກິເລດເຄື່ອງປະກອບຄືຄວາມຕ້ອງການ ກິເລດເຄື່ອງ ຢຶດໝັ້ນຄືຄວາມຕ້ອງການ ກິເລດເຄື່ອງກັນຈິດຄືຄວາມພໍໃຈດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການໃນກາມທັງຫຼາຍ

(ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະເຈົ້າອັດຖະມາສິກເປ່ງອຸທານວ່າ)

ເຈົ້າກາມເອີຍ ເຮົາເຫັນຮາກເຫງົ້າຂອງເຈົ້າແລ້ວ
ເຈົ້າເກີດຍ້ອນຄວາມດຳນິ ເຮົາຈັກບໍ່ດຳນິຮອດເຈົ້າອີກ
ເຈົ້າຈັກບໍ່ສາມາດເກີດມາເປັນແນວນີ້ໄດ້ອີກແລ້ວເຈົ້າກາມເອີຍ
ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ກິເລດກາມ

ຄຳວ່າ ຜູ້ຢາກໄດ້ກາມຢູ່ ໄດ້ແກ່ ຜູ້ຢາກໄດ້ກາມ ຄື ຜູ້ຕ້ອງການ ຍິນດີ ປາຖະໜາມຸ້ງໝາຍ ມຸ້ງຫວັງກາມຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ຢາກໄດ້ກາມຢູ່

ຄຳວ່າ ຖ້າ ຯລຯແກ່ສັດນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຖ້າກາມນັ້ນສຳເລັດດ້ວຍດີແກ່ສັດນັ້ນ

ອະທິບາຍວ່າ ສັດນັ້ນ ຄື ຜູ້ເປັນກະສັດ ພາມ ແພດ ສູດ ຄະລິຫັດ ບັນພະຊົດ ເທວະດາ ຫຼືມະນຸດ

ຄຳວ່າ ກາມນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ຮູບ ສູງ ກິນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະທີ່ໜ້າພໍໃຈ ຮຽກວ່າ ວັດຖຸກາມ
ຄຳວ່າ ສຳເລັດດ້ວຍດີ ໄດ້ແກ່ ສຳເລັດຜົນ ສຳເລັດດ້ວຍດີ ໄດ້ ໄດ້ຮັບ ສົມຫວັງ ປະ
ສົບ ລວມຄວາມວ່າ ຖ້າກາມນັ້ນສຳເລັດດ້ວຍດີແກ່ສັດນັ້ນ

ຄຳວ່າ ແນ່ນອນ ໃນຄຳວ່າ ຍ່ອມເປັນຜູ້ອື່ນໃຈແນ່ນອນ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍໂນດຽວ ເປັນ
ຄຳກ່າວໂດຍບໍ່ສົງໄສ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍບໍ່ເຄືອບແຄງ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍບໍ່ເປັນ ໒ ໄນ ເປັນຄຳ
ກ່າວໂດຍບໍ່ເປັນ ໒ ຢ່າງ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍຮັດກຸມ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍ ບໍ່ຜິດ ຄຳວ່າ ແນ່ນອນ
ນີ້ ເປັນຄຳກ່າວທີ່ກຳນົດໄວ້ແນ່ນອນແລ້ວບໍ່ເປັນອື່ນອີກ

ຄຳວ່າ ອີ່ມ ໄດ້ແກ່ ຄວາມອີ່ມເອີບ ຄວາມປາໂມດ ຄວາມບັນເທີງ ຄວາມເບີກບານ
ຄວາມຮ່າເຣີງ ຄວາມຮື່ນເຣີງ ຄວາມພໍໃຈ ຄວາມຍິນດີ ຄວາມມີໃຈສູງ ຄວາມມີໃຈ ແຊ່ມຊື່ນ
ຄວາມເຕັມໃຈ ທີ່ປະກອບດ້ວຍກາມມະຄຸນ ໕

ຄຳວ່າ ໃຈ ໄດ້ແກ່ ຈິດ ມະໂນ ມານັດ ຫົວໃຈ ປັນຖະຣະ ມະນະ ມະນາຍະຕະນະ
ມະນິນຊີ ວິນຍານ ວິນຍານຂັນ ມະໂນວິນຍານທາດ ທີ່ເກີດຈາກຜັດສະເປັນຕົ້ນນັ້ນ ນີ້ຮຽກວ່າ
ໃຈ ໃຈນີ້ ໄປພ້ອມກັນ ຄື ເກີດຮ່ວມກັນ ຣະຄົນກັນ ກຸ່ວເນື່ອງກັນ ເກີດພ້ອມກັນ ດັບພ້ອມກັນ
ມີວັດຖຸຢ່າງດຽວກັນ ມີອາລົມຢ່າງດຽວກັນກັບຄວາມອີ່ມເອີບນີ້

ຄຳວ່າ ຍ່ອມເປັນຜູ້ອື່ນໃຈ ໄດ້ແກ່ ເປັນຜູ້ອື່ນໃຈ ຄື ເປັນຜູ້ມີໃຈຍິນດີ ມີໃຈຮ່າເຣີງ ມີໃຈ
ເບີກບານ ມີໃຈແຊ່ມຊື່ນ ມີໃຈສູງ ປັນເທີງໃຈ ຍິນດີໃຈ ລວມຄວາມວ່າ ຍ່ອມເປັນຜູ້ອື່ນໃຈແນ່ນອນ

ຄຳວ່າ ໄດ້ ໃນຄຳວ່າ ສັດນັ້ນໄດ້ກາມຕາມທີ່ຕ້ອງການແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ໄດ້ ຄື ໄດ້ແລ້ວ
ໄດ້ຮັບແລ້ວ ສົມຫວັງແລ້ວ ປະສົບແລ້ວ

ຄຳວ່າ ສັດ ໄດ້ແກ່ ສັດ (ຜູ້ຂ້ອງຢູ່) ນໍຣະຊົນ ມານົບ ບຸຣຸດ ບຸກຄົນ ຜູ້ມີຊີວິດ ຜູ້ເກີດ
ສັດເກີດ ຜູ້ເປັນໄປຕາມກຳ ມະນຸດ

ຄຳວ່າ ກາມຕາມທີ່ຕ້ອງການ ໄດ້ແກ່ ຮູບ ສູງ ກິນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະ ຕາມທີ່ຕ້ອງການ
ຍິນດີ ປາຖະໜາ ມຸ້ງໝາຍ ມຸ້ງຫວັງ ລວມຄວາມວ່າ ສັດນັ້ນໄດ້ກາມຕາມທີ່ຕ້ອງການແລ້ວ
ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຖ້າກາມນັ້ນສຳເລັດດ້ວຍດີແກ່ສັດນັ້ນ ຜູ້ຢາກໄດ້ກາມຢູ່
ສັດນັ້ນໄດ້ກາມຕາມທີ່ຕ້ອງການແລ້ວ ຍ່ອມເປັນຜູ້ອື່ນໃຈແນ່ນອນ

[໒] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຖ້າເມື່ອສັດນັ້ນຢາກໄດ້ກາມຢູ່
ເກີດຄວາມພໍໃຈແລ້ວ ກາມເຫຼົ່ານັ້ນເສື່ອມໄປ
ສັດນັ້ນຍ່ອມເຈັບປວດ ເໝືອນຖືກລູກສອນແທງ

ຄຳວ່າ ຖ້າເມື່ອສັດນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຖ້າເມື່ອສັດນັ້ນຢາກໄດ້ກາມຢູ່ ໄດ້ແກ່ ເມື່ອ ສັດນັ້ນ ຄື ຜູ້ເປັນກະສັດ ພາມ ແພດ ສູດ ຄະລິຫັດ ບັນພະຊິດ ເທວະດາ ຫຼື ມະນຸດ

ຄຳວ່າ ຢາກໄດ້ກາມຢູ່ ໄດ້ແກ່ ຕ້ອງການ ຍິນດີ ປາຖະໜາ ມັງໝາຍ ມັງຫວັງ ກາມຢູ່ ອີກໄນໜຶ່ງ ສັດຍ່ອມໄປ ອອກໄປ ຖືກພາໄປ ຖືກນຳໄປ ຍ້ອນການຕັນຫາ ອະທິບາຍ ວ່າ ເໝືອນມະນຸດຍ່ອມໄປ ອອກໄປ ຖືກພາໄປ ຖືກນຳໄປ ດ້ວຍຍານພາຫະນະ ຄື ຊ້າງ ມ້າ ງົວ ແບ້ ແກະ ອູດ ຫຼື ລາ ສັນໃດ ສັດຍ່ອມໄປ ອອກໄປ ຖືກພາໄປ ຖືກນຳໄປ ຍ້ອນການຕັນ ຫາ ສັນນັ້ນຄືກັນ ລວມຄວາມວ່າ ຖ້າເມື່ອສັດນັ້ນຢາກໄດ້ກາມຢູ່

ຄຳວ່າ ເມື່ອສັດ ຯລຯເກີດຄວາມພໍໃຈແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ຄວາມພໍໃຈ ໄດ້ແກ່ ຄວາມພໍໃຈດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມກຳໜົດ ດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມເພີດເພີນດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມທະຍານ ຢາກ ດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມມີເຍື່ອໃຍດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມຮ້ອນ ຮົ່ມດ້ວຍອຳນາດ ຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມສະຍົບດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມຕືດໃຈ ດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຫ້ວງນ້ຳຄືຄວາມຕ້ອງການ ກິເລດເຄື່ອງປະກອບຄືຄວາມຕ້ອງ ການ ກິເລດເຄື່ອງຢືດໝັ້ນຄືຄວາມຕ້ອງການ ກິເລດເຄື່ອງກັ້ນຈິດຄືຄວາມພໍໃຈດ້ວຍອຳນາດ ຄວາມຕ້ອງການໃນການທັງຫຼາຍ ຄວາມພໍໃຈ ດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການເກີດແລ້ວ ເກີດຂຶ້ນ ແລ້ວ ບັງເກີດແລ້ວ ບັງເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ຜາກົດແລ້ວ ແກ່ສັດນັ້ນ

ຄຳວ່າ ສັດ ໄດ້ແກ່ ສັດ ນໍຣະຊົນ ມານີບ ບຸຣຸດ ບຸກຄົນ ຜູ້ມີຊີວິດ ຜູ້ເກີດ ສັດເກີດຜູ້ ເປັນໄປຕາມກຳ ມະນຸດ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອສັດ ຯລຯເກີດຄວາມພໍໃຈແລ້ວ

ຄຳວ່າ ກາມເຫຼົ່ານັ້ນເສື່ອມໄປ ໄດ້ແກ່ ກາມເຫຼົ່ານັ້ນເສື່ອມໄປ ຫຼື ສັດນັ້ນເສື່ອມ ຈາກ ກາມທັງຫຼາຍ

ກາມເຫຼົ່ານັ້ນ ເສື່ອມໄປໄດ້ແນວໃດ?

ຄື ເມື່ອສັດນັ້ນດຳຣົງຊີບຢູ່ນັ້ນເອງ ໂພຄະຊັບພິນາດຍ້ອນເຫດ ຕູ ປະການ ຄື

໑. ຖືກພຣະຣາຊາຢຶດ
໒. ຖືກໂຈນບຸ້ນ
໓. ຖືກໄຟໄໝ້
໔. ຖືກນ້ຳຖ້ວມພັດພາໄປ
໕. ຖືກທາຍາດຜູ້ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກລັກເອົາໄປ

໖. ໂພຄະຊັບທີ່ຝັງໄວ້ແລ້ວຫາບໍ່ພົບ

໗. ກິດຈະການລົ້ມເຫຼວຍ້ອນຈັດການບໍ່ດີ

໘. ມີຄົນລ້າງຜານຕະກູນ ລ້າງຜານ ຮຸກຮານ ທຳລາຍໂພຄະຊັບເຫຼົ່ານັ້ນໃຫ້ພົນາດ
ເກີດຂຶ້ນໃນຕະກູນ

ກາມເຫຼົ່ານັ້ນ ເສຍໄປ ເສື່ອມໄປ ຄື ສິນໄປ ໝົດໄປ ສູນຫາຍໄປ ສະຫຼາຍໄປດ້ວຍອາ
ການ ຢ່າງນີ້

ສັດນັ້ນ ເສື່ອມຈາກກາມທັງຫຼາຍໄດ້ແນວໃດ?

ຄື ເມື່ອໂພຄະຊັບເຫຼົ່ານັ້ນຍັງຄົງຢູ່ຄືເກົ່າ ແຕ່ສັດຜູ້ຄອງນັ້ນເຄື່ອນໄປ ຕາຍ ສູນຫາຍໄປ
ສະຫຼາຍໄປ ສັດນັ້ນຍ່ອມເສຍໄປ ເສື່ອມໄປ ຄື ສິນໄປ ໝົດໄປ ສູນຫາຍໄປ ສະຫຼາຍໄປຈາກກາມ
ທັງຫຼາຍ ດ້ວຍອາການແນວນີ້

(ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ)

ໂພຄະຊັບຖືກໂຈນບຸ້ນ ພຣະຣາຊາຍຶດເອົາໄປ ໄຟໄໝ້ ເສຍຫາຍ
ອັນໜຶ່ງ ບຸກຄົນຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງຍ່ອມປະຖິ້ມສະຣີຣະຮ່າງກາຍຂອງຕົນ
ພ້ອມທັງຊັບສິນໄປຍ້ອນຄວາມຕາຍມາຮອດ
ນັກປາດຮູ້ດັ່ງນີ້ແລ້ວເພິ່ງໃຊ້ສອຍແລະໃຫ້ທານ
ເມື່ອໃຫ້ທານແລະໃຊ້ສອຍຕາມສົມຄວນແລ້ວ
ຈຶ່ງບໍ່ຖືກນິນທາ ຍ່ອມເຂົ້າເຖິງສະຫວັນ
ລວມຄວາມວ່າ ກາມເຫຼົ່ານັ້ນເສື່ອມໄປ

ຄຳວ່າ ສັດນັ້ນຍ່ອມເຈັບປວດເໝືອນຖືກລູກສອນແທງ ອະທິບາຍວ່າ ສັດຜູ້ຖືກລູກສອນ
ເຫຼັກແທງກໍຕາມ ຖືກລູກສອນກະດູກ ລູກສອນງາ ລູກສອນເຂົ້າ ຫຼືລູກສອນໄມ້ແທງກໍຕາມ
ຍ່ອມເຈັບປວດ ດິນຣົນ ກະສັບກະສ່າຍ ເດືອດຮ້ອນ ເຈັບກາຍ ເຈັບໃຈ ສັນໃດ ຍ້ອນວັດຖຸກາມ
ປ່ຽນເປັນອື່ນໄປ ຄວາມເສົ້າໂສກ ຄວາມຮ້າໄຮ ຄວາມທຸກກາຍ ຄວາມທຸກໃຈ ຄວາມຄັບຄັ້ນ
ໃຈຍ່ອມເກີດຂຶ້ນ ສັນນັ້ນຄືກັນ ສັດນັ້ນຖືກລູກສອນຄືກາມ ແລະລູກສອນຄືຄວາມເສົ້າໂສກແທງ
ແລ້ວ ຍ່ອມເຈັບປວດ ດິນຣົນ ກະສັບກະສ່າຍ ເດືອດຮ້ອນ ເຈັບກາຍ ເຈັບໃຈ ລວມຄວາມວ່າ
ສັດນັ້ນຍ່ອມເຈັບປວດເໝືອນຖືກລູກສອນແທງ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຖ້າເມື່ອສັດນັ້ນຢາກໄດ້ກາມຢູ່ ເກີດຄວາມພໍໃຈແລ້ວ
ເມື່ອກາມເຫຼົ່ານັ້ນເສື່ອມໄປ ສັດນັ້ນຍ່ອມເຈັບປວດ
ເໝືອນຖືກລູກສອນແທງ

[໓] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຜູ້ໃດລະກາມໄດ້ ເໝືອນຄົນຢ່າງລຽງຫົວ
ຜູ້ນັ້ນມີສະຕິ ລ່ວງພົ້ນຕັນຫາທີ່ຊື່ວ່າວິສັດຕິການີໃນໂລກ

ວ່າດ້ວຍການລະກາມໂດຍເຫດ ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ຜູ້ໃດ ໃນຄຳວ່າ ຜູ້ໃດລະກາມໄດ້ ໄດ້ແກ່ ຜູ້ໃດ ຄື ຜູ້ເຊັ່ນໃດ ຜູ້ຂວນຂວາຍ
ຢ່າງໃດ ຜູ້ຕັ້ງໃຈແນວໃດ ຜູ້ມີປະການແນວໃດ ຜູ້ເຖິງຖານະໃດ ຜູ້ປະກອບດ້ວຍທຳໃດ ຈະເປັນ
ກະສັດ ພາມ ແພດ ສູດ ຄະລິຫັດ ບັນພະຊິດ ເທວະດາ ຫຼືມະນຸດກຳຕາມ

ຄຳວ່າ ລະກາມໄດ້ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ກາມ ໄດ້ແກ່ ກາມ ໒ ຢ່າງ ແບ່ງຕາມໝວດ ຄື (໑) ວັດຖຸກາມ (໒) ກິເລດ
ກາມ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ວັດຖຸກາມ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ກິເລດກາມ

ຄຳວ່າ ລະກາມໄດ້ ໄດ້ແກ່ ລະກາມໄດ້ໂດຍເຫດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ໂດຍການຂົ່ມໄວ້ (໒)
ໂດຍການຕັດຂາດ

ບຸກຄົນລະກາມໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນເມື່ອພິຈາລະນາເຫັນວ່າ ກາມທັງຫຼາຍປຽບເໝືອນຮ່າງໂຄງກະດູກ ຍ້ອນໃຫ້
ຄວາມຍືນດີເລັກໜ້ອຍ ຈຶ່ງລະກາມໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້

ເມື່ອພິຈາລະນາເຫັນວ່າ ກາມທັງຫຼາຍປຽບເໝືອນຕ່ອນຊີ້ນ ຍ້ອນເປັນຂອງທົ່ວໄປແກ່ຄົນ
ສ່ວນຫຼາຍ ຈຶ່ງລະກາມໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້

ເມື່ອພິຈາລະນາເຫັນວ່າ ກາມທັງຫຼາຍປຽບເໝືອນທວນໄຟຫຍ້າ ຍ້ອນໄໝ້ ລຸກລາມໄດ້
ໄວຈຶ່ງລະກາມໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້

ເມື່ອພິຈາລະນາເຫັນວ່າ ກາມທັງຫຼາຍປຽບເໝືອນຊຸມຖ່ານໄຟ ຍ້ອນມີຄວາມຮ້ອນຫຼາຍ
ຈຶ່ງລະກາມໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້

ເມື່ອພິຈາລະນາເຫັນວ່າ ກາມທັງຫຼາຍປຽບເໝືອນຄວາມຝັນ ຍ້ອນຜາກົດພັງງເວລາອັນ
ສັ້ນ ຈຶ່ງລະກາມໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້

ເມື່ອພິຈາລະນາເຫັນວ່າ ກາມທັງຫຼາຍປຽບເໝືອນຂອງທີ່ຍືມມາ ຍ້ອນເປັນຂອງຄອບ
ຄອງຊົ່ວເວລາຕາມກຳນົດ ຈຶ່ງລະກາມໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້

ເມື່ອພິຈາລະນາເຫັນວ່າ ກາມທັງຫຼາຍປຽບເໝືອນໝາກໄມ້ຄາຕົ້ນ ຍ້ອນເປັນເຫດ ໃຫ້
ຫັກແລະໃຫ້ລົ້ມໄດ້ ຈຶ່ງລະກາມໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້

ເມື່ອພິຈາລະນາເຫັນວ່າ ກາມທັງຫຼາຍປຽບເໝືອນຂຽງພັກຊີ້ນ ຍ້ອນເປັນເຄື່ອງຮອງຮັບ
ການພັກການຊອຍ ຈຶ່ງລະກາມໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້

ເມື່ອພິຈາລະນາເຫັນວ່າ ກາມທັງຫຼາຍປຽບເໝືອນຫອກຫຼາວ ຍ້ອນເປັນເຄື່ອງສຽບແທງ ຈຶ່ງລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້

ເມື່ອພິຈາລະນາເຫັນວ່າ ກາມທັງຫຼາຍປຽບເໝືອນຫົວໆ ຍ້ອນເປັນສິ່ງມີໄພ ສະເພາະໜ້າ ຈຶ່ງລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້

ເມື່ອພິຈາລະນາເຫັນວ່າ ກາມທັງຫຼາຍປຽບເໝືອນກອງໄຟ ຍ້ອນເຜົາຜານ ຈຶ່ງລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້

ວ່າດ້ວຍບຸກຄົນທີ່ລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້ ໑໐ ຈຳພວກ

໑. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນ ພຸດທານຸດສະຕິ	ຍ່ອມລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້
໒. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນ ທຳມານຸດສະຕິ	ຍ່ອມລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້
໓. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນ ສັງຄານຸດສະຕິ	ຍ່ອມລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້
໔. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນ ສິລານຸດສະຕິ	ຍ່ອມລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້
໕. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນ ຈາຄານຸດສະຕິ	ຍ່ອມລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້
໖. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນ ເທວະຕານຸດສະຕິ	ຍ່ອມລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້
໗. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນ ອານາປານັດສະຕິ	ຍ່ອມລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້
໘. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນ ມະຣະນານຸດສະຕິ	ຍ່ອມລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້
໙. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນ ກາຍະຄະຕາສະຕິ	ຍ່ອມລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້
໑໐. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນ ອຸປະສະມານຸດສະຕິ	ຍ່ອມລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້

ວ່າດ້ວຍບຸກຄົນທີ່ລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້ ໘ ຈຳພວກ

໑. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນ ປະຖົມຊານ ຍ່ອມລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້
໒. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນ ທຸຕິຍະຊານ ຍ່ອມລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້
໓. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນ ຕະຕິຍະຊານ ຍ່ອມລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້
໔. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນ ຈະຕຸຕຖະຊານ ຍ່ອມລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້
໕. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນ ອາກາສານັນຈາຍະຕະນະສະມາບັດ ຍ່ອມລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້
໖. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນ ວິນຍານັນຈາຍະຕະນະສະມາບັດ ຍ່ອມລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້
໗. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນ ອາກິນຈັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດ ຍ່ອມລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້

໘. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນ ເນວະສັນຍານາສັນຍາຍະຕະນະສະມາປັດ ຍ່ອມລະການ
ໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້
ບຸກຄົນຊື່ວ່າລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້ ເປັນແນວນີ້

ວ່າດ້ວຍບຸກຄົນທີ່ລະການໄດ້ໂດຍການຕັດຂາດ ໔ ຈຳພວກ

ບຸກຄົນລະການໄດ້ໂດຍການຕັດຂາດ ເປັນແນວໃດ? ຄື

໑. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນໂສດາປັດຕິມັກ ຍ່ອມລະການອັນເປັນເຫດໄປສູ່ອະບາຍໄດ້
ໂດຍການຕັດຂາດ
໒. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນສະກະທາຄາມິມັກ ຍ່ອມລະການຢ່າງຫຍາບໄດ້ໂດຍການ
ຕັດຂາດ
໓. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນອະນາຄາມິມັກ ຍ່ອມລະການຢ່າງລະອຽດໄດ້ໂດຍການ
ຕັດຂາດ
໔. ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນອະຣະຫັດຕະມັກ ຍ່ອມລະການໄດ້ໝົດສິ້ນ ບໍ່ເຫຼືອທຸກສິ່ງ
ທຸກປະການ ໂດຍການຕັດຂາດ

ບຸກຄົນຊື່ວ່າລະການໄດ້ໂດຍການຕັດຂາດ ເປັນແນວນີ້ ລວມຄວາມວ່າຜູ້ໃດລະການໄດ້
ຄຳວ່າ ເໝືອນຄົນຢ່າງລຸ່ງຫົວ ອະທິບາຍວ່າ ງ ຮຽກວ່າ ສັບປະ ງູຊື່ວ່າ ສັບປະຍ້ອນ
ມີຄວາມໝາຍແນວໃດ ງູຊື່ວ່າ ສັບປະ ຍ້ອນເລືອໄປ ຊື່ວ່າ ພຸຊະຄະ ຍ້ອນເລືອໄປດ້ວຍຂົດ ຊື່
ວ່າ ອຸຣະຄະ ຍ້ອນໄປດ້ວຍເອິກ ຊື່ວ່າປັນນະຄະ ຍ້ອນມຸດຫົວໄປ ຊື່ວ່າ ສິຣິສະປະ ຍ້ອນນອນ
ພາດຫົວເທິງຂົດ ຊື່ວ່າ ພິລາສະຍະ ຍ້ອນນອນໃນຮູ ຊື່ວ່າ ຄຸທາສະຍະ ຍ້ອນນອນໃນຖ້ຳ ຊື່ວ່າ
ທາຖາວຸທະ ຍ້ອນມີແຂ້ວເປັນອາວຸດ ຊື່ວ່າງົວ ຣະວິສະ ຍ້ອນມີພິດຮ້າຍແຮງ ຊື່ວ່າ ທຸຊິວະຫາ
ຍ້ອນມີລິ້ນ ໒ ແສກ ຊື່ວ່າ ທິນະສັນຍູ ຍ້ອນຊົມຣົດດ້ວຍລິ້ນ ໒ ແສກ ບຸຣຸດຜູ້ປາຖະໜາຈະມີ
ຊີວິດຢູ່ ບໍ່ຢາກຕາຍ ຮັກສຸກ ກຽດຊັງທຸກ ເພິ່ງຢ່າງຫຼົບ ຫຼີກ ລຸ່ງ ປຸ່ງໜີຫົວ ສັນໃດ ບຸກຄົນຜູ້
ຮັກສຸກ ກຽດຊັງທຸກ ເພິ່ງຫຼົບ ຫຼີກ ລຸ່ງ ປຸ່ງໜີ ກາມທັງຫຼາຍ ກໍສັນນັ້ນຄືກັນ ລວມຄວາມວ່າ
ເໝືອນຄົນຢ່າງລຸ່ງຫົວ

ຄຳວ່າ ຜູ້ນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຜູ້ນັ້ນມີສະຕິ ລ່ວງພົ້ນຕັນຫາທີ່ຊື່ວ່າວິສັດຕິການີ້ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່
ຜູ້ລະການໄດ້ ຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າ ວິສັດຕິກາ

ຄື ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຄວາມໄປຕາມອາລົມ ຄວາມຍິນດີ ຄວາມ
ເພີດເພີນ ຄວາມກຳໜົດດ້ວຍອຳນາດຄວາມເພີດເພີນ ຄວາມກຳໜົດແຮງແຫ່ງຈິດ ຄວາມຢາກ
ຄວາມສະຍົບ ຄວາມມັກມຸ້ນ ຄວາມຫິນ ຄວາມຫິນກະຫາຍ ຄວາມຂ້ອງຢູ່ ຄວາມຈົມຢູ່ ທຳມະ

ຊາດທີ່ເຮັດໃຫ້ພຸກພ່ານ ທຳມະຊາດທີ່ຫຼອກລວງ ທຳມະຊາດທີ່ຍັງສັດໃຫ້ເກີດ ທຳມະຊາດທີ່ຍັງສັດໃຫ້ເກີດພ້ອມ ທຳມະຊາດທີ່ຮ້ອຍຮັດ ທຳມະຊາດທີ່ມີຂ່າຍ ທຳມະຊາດທີ່ກຳຊາບໃຈ ທຳມະຊາດທີ່ຊ່ານໄປ ທຳມະຊາດເປັນຄືເສັ້ນດ້າຍ ທຳມະຊາດທີ່ແຜ່ໄປ ທຳມະຊາດທີ່ປະມວນມາ ທຳມະຊາດທີ່ເປັນເພື່ອນ ຄວາມຄະນຶງຫາ ຕັນຫາທີ່ນຳພາໄປສູ່ພົບ ຕັນຫາເປັນຄືປ່າ ຕັນຫາເປັນຄືປ່າທົບ ຄວາມເຊີຍຊຶດ ຄວາມມີເຍື່ອໃຍ ຄວາມຫວ່າງໃຍ ຄວາມຜູກພັນ ຄວາມຫວັງ ກິຣິຍາທີ່ຫວັງ ພາວະທີ່ຫວັງ ຄວາມຫວັງໃນຮູບ ຄວາມຫວັງໃນສູງ ຄວາມຫວັງໃນກິນ ຄວາມຫວັງໃນຣົດ ຄວາມຫວັງໃນໂຜດຖັບພະ ຄວາມຫວັງໃນລາບ ຄວາມຫວັງໃນຊັບ ຄວາມຫວັງໃນບຸດ ຄວາມຫວັງໃນຊີວິດ ທຳມະຊາດທີ່ຊຶ່ມ ທຳມະຊາດທີ່ຊຶ່ມຢູ່ເລື້ອຍ ໆ ທຳມະຊາດທີ່ຊຶ່ມຍິ່ງ ຄວາມຊຶ່ມ ກິຣິຍາທີ່ຊຶ່ມ ພາວະທີ່ຊຶ່ມ ຄວາມລະໂມບ ກິຣິຍາທີ່ລະໂມບ ພາວະທີ່ລະໂມບ ທຳມະຊາດທີ່ເຮັດໃຫ້ຫວັ້ນໄຫວ ພາວະທີ່ຕ້ອງການແຕ່ອາລົມດີ ໆ ຄວາມກຳໜັດໃນຖານະອັນບໍ່ຄວນ ຄວາມໂລບເກີນພໍດີ ຄວາມຕິດໃຈ ກິຣິຍາທີ່ຕິດໃຈ ຄວາມປາຖະໜາ ຄວາມໃຝ່ຫາ ຄວາມໝາຍປອງ ກາມຕັນຫາ ພະວະຕັນຫາ ວິພະວະຕັນຫາ ຕັນຫາໃນຮູບພົບ ຕັນຫາໃນອະຮູບພົບ ຕັນຫາໃນນິໂຣດ ຮູບຕັນຫາ ສັດທະຕັນຫາ ຄັນທະຕັນຫາ ຣາສະຕັນຫາ ໂຜດຖັບພະຕັນຫາ ທຳມະຕັນຫາ ໂອຄະ ໂຍຄະ ຄັນຖະ ອຸປາທານ ອາວອນ ນິວອນ ເຄື່ອງປັດບັງ ເຄື່ອງຜູກ ອຸປະກິເລດ ອະນຸໄສ ປະຣິຍຸດຖານ (ກິເລດທີ່ກຸ້ມລຸມຈິດ) ຕັນຫາເປັນຄືເຄືອເຂົາ ຄວາມປາຖະໜາວັດຖຸຕ່າງ ໆ ຮາກເຫງົ້າແຫ່ງທຸກ ເຫດແຫ່ງທຸກ ແດນເກີດແຫ່ງທຸກ ບ້ວງແຫ່ງມານ ເປັດແຫ່ງມານ ວິໄສແຫ່ງມານ ຕັນຫາເປັນຄືແມ່ນ້ຳ ຕັນຫາ ເປັນຄືຕາໜ່າງ ຕັນຫາເປັນຄືໂຊ້ຕວນ ຕັນຫາເປັນຄືມະຫາສະມຸດ ອະພິດຊາ (ຄວາມເພ່ງເລັ່ງຢາກໄດ້ຂອງເຂົາ) ອະກຸສິນມູນຄືໂລພະ

ຄຳວ່າ ວິສັດຕິກາ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາຊື່ວ່າວິສັດຕິກາ ຍ້ອນມີຄວາມໝາຍ ແນວໃດ ຕັນຫາຊື່ວ່າວິສັດຕິກາ ຍ້ອນແຜ່ໄປ ຊື່ວ່າວິສັດຕິກາ ຍ້ອນຊ່ານໄປ ຊື່ວ່າ ວິສັດຕິກາ ຍ້ອນຂະຫຍາຍໄປ ຊື່ວ່າວິສັດຕິກາ ຍ້ອນຄອບງຳ ຊື່ວ່າວິສັດຕິກາ ຍ້ອນສະທ້ອນໄປ ຊື່ວ່າວິສັດຕິກາ ຍ້ອນເປັນຕົວການໃຫ້ເວົ້າຜິດ ຊື່ວ່າວິສັດຕິກາ ຍ້ອນມີຮາກເປັນພິດ ຊື່ວ່າວິສັດຕິກາ ຍ້ອນມີຜົນເປັນພິດ ຊື່ວ່າວິສັດຕິກາ ຍ້ອນເປັນຕົວການໃຫ້ບໍ່ຮືໂພກສິ່ງມີພິດ

ອີກໄນໜຶ່ງ ຕັນຫານັ້ນແຜ່ໄປ ຄື ຊ່ານໄປ ຂະຫຍາຍໄປໃນ ຮູບ ສູງ ກິນ ຣົດ ໂຜຖັບພະ ຕະກູນ ໝູ່ຄະນະ ອາວາດ ລາບ ຍົດ ສັນເສີນ ສຸກ ຈິວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ຄືລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ກາມທາດ ຮູບທາດ ອະຮູບທາດ ກາມາພົບ ຮູບພົບ ອະຮູບພົບ ສັນຍາພົບ ອະສັນຍາພົບ ເນວະສັນຍານາສັນຍາພົບ ເອກະໂວກາຣະພົບ ຈະຕຸໂວກາຣະພົບ ປັນຈະໂວກາຣະພົບ^໑ ອະດີດ ອະນາຄົດ ປັດຈຸບັນ ຮູບທີ່ເຫັນແລ້ວ ສູງທີ່ໄດ້ຍິນແລ້ວ ກິນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະ ທີ່ຮັບຮູ້ແລ້ວ ແລະທຳມາຣົມທີ່ເພິ່ງຮູ້ແຈ້ງ ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າວິສັດຕິກາ

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍໂລກ ມະນຸດໂລກ ເທວະໂລກ ຂັນທະໂລກ(ໂລກຄື
ຂັນ ໕) ທາດໂລກ (ໂລກຄືທາດ ໑໗) ອາຍະຕະນະໂລກ (ໂລກຄືອາຍະຕະນະ ໑໒)

ຄຳວ່າ ມີສະຕິ ອະທິບາຍວ່າ ມີສະຕິດ້ວຍເຫດ ໔ ຢ່າງ ຄື

໑. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາກາຍໃນກາຍ
໒. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາເວທະນາໃນເວທະນາທັງຫຼາຍ
໓. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາຈິດໃນຈິດ
໔. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາທຳໃນທຳທັງຫຼາຍ

ມີສະຕິດ້ວຍເຫດອີກ ໔ ຢ່າງ ຄື

໑. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເວັ້ນຈາກຄວາມເປັນຜູ້ບໍ່ມີສະຕິ
໒. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເປັນຜູ້ເຮັດສິ່ງທັງຫຼາຍທີ່ຄວນເຮັດດ້ວຍສະຕິ
໓. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເປັນຜູ້ກຳຈັດສິ່ງທັງຫຼາຍທີ່ເປັນຝ່າຍກົງກັນຂ້າມກັບສະຕິ
໔. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເປັນຜູ້ບໍ່ຫຼົງລືມທຳທັງຫຼາຍທີ່ເປັນມູນເຫດແຫ່ງສະຕິ

ມີສະຕິດ້ວຍເຫດອີກ ໔ ຢ່າງ ຄື

໑. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເປັນຜູ້ພຽງພໍພ້ອມດ້ວຍສະຕິ
໒. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເປັນຜູ້ຊຳນານໃນສະຕິ
໓. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເປັນຜູ້ຄ່ອງແຄ່ວໃນສະຕິ
໔. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເປັນຜູ້ບໍ່ຫວນກັບຈາກສະຕິ

ມີສະຕິດ້ວຍເຫດອີກ ໔ ຢ່າງ ຄື

໑. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນມີຢູ່ຕາມປົກກະຕິ
໒. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເປັນຜູ້ສະງົບ
໓. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເປັນຜູ້ຮະງັບ
໔. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເປັນຜູ້ປະກອບດ້ວຍທຳຂອງສັດຕະບຸຣຸດ

(ມີສະຕິດ້ວຍເຫດອີກ ໑໐ ຢ່າງ ຄື)

໑. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນຣະນົກເຖິງພຸດທະຄຸນ
໒. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນຣະນົກເຖິງທຳຄຸນ
໓. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນຣະນົກເຖິງສັງຄະຄຸນ

໔. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນຣະນຶກເຖິງສິນທີ່ຕົນຮັກສາ
໕. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນຣະນຶກເຖິງທານທີ່ຕົນບໍລິຈາກແລ້ວ
໖. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນຣະນຶກເຖິງຄຸນທີ່ເຮັດຄົນໃຫ້ເປັນເທວະດາ
໗. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນຕັ້ງສະຕິກຳນົດລົມທັນໃຈເຂົ້າອອກ
໘. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນຣະນຶກເຖິງຄວາມຕາຍທີ່ຈະຕ້ອງມີເປັນທຳມະດາ
໙. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນຣະນຶກທົ່ວໄປໃນກາຍ (ໃຫ້ເຫັນວ່າບໍ່ງາມ)
໑໐. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນຣະນຶກເຖິງທຳເປັນທີ່ສະງົບຣະງົບ (ກິເລດແລະຄວາມທຸກ) ຄື
ນິບພານ

ສະຕິ ຄື ຄວາມຕາມຣະນຶກເຖິງ ຄວາມຣະນຶກໄດ້ສະເພາະໜ້າ ສະຕິ ຄື ຄວາມຣະນຶກໄດ້ ຄວາມຈຳໄດ້ ຄວາມບໍ່ເລື່ອນລອຍ ຄວາມບໍ່ຫຼົງລືມ ສະຕິ ຄື ສະຕິນຊີ (ສະຕິທີ່ເປັນໃຫຍ່) ສະຕິພະລະ (ສະຕິທີ່ເປັນກຳລັງ) ສຳມາສະຕິ (ຣະນຶກຊອບ) ສະຕິສຳໂພດຊົງ (ສະຕິທີ່ເປັນອົງແຫ່ງການຕັດສະຮູ້ທຳ) ເອກາຍະນະມັກ (ສະຕິທີ່ເປັນທາງເອກ) ນີ້ແລ ຕັດຮຽກວ່າສະຕິ ບຸກຄົນຜູ້ປະກອບ ປະກອບພ້ອມ ດຳເນີນໄປ ດຳເນີນໄປພ້ອມ ເປັນໄປ ເປັນໄປພ້ອມ ພຽບພ້ອມແລ້ວ ດ້ວຍສະຕິນີ້ ຜູ້ນັ້ນພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຮຽກວ່າຜູ້ມີສະຕິ

ຄຳວ່າ ຜູ້ນັ້ນມີສະຕິ ລ່ວງພື້ນຕັນຫາທີ່ຊື່ວ່າວິສັດຕິການີ້ໃນໂລກ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ມີສະຕິ ຍ່ອມຂ້າມ ຂ້າມໄປ ຂ້າມພື້ນ ກ້າວລ່ວງ ລ່ວງເລີຍຕັນຫາທີ່ຊື່ວ່າວິສັດຕິການີ້ໃນໂລກ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ນັ້ນມີສະຕິ ລ່ວງພື້ນຕັນຫາທີ່ຊື່ວ່າວິສັດຕິການີ້ໃນໂລກ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຜູ້ໃດລະກາມໄດ້ ເໝືອນຄົນຢ່າງຫຼີກຫົວງ
ຜູ້ນັ້ນມີສະຕິ ລ່ວງພື້ນຕັນຫາທີ່ຊື່ວ່າວິສັດຕິການີ້ໃນໂລກ

[໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ນໍຣະຊົນໃດ ປາຖະໜາເນືອງ ໆ ເຊິ່ງໄຮ່ນາ ທີ່ດິນ ເງິນ
ງົວ ມ້າ ທາດ ບຸຣຸດ ສະຕິ ພວກພ້ອງ ຫຼື ກາມຈຳນວນຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ໄຮ່ນາ ໃນຄຳວ່າ ໄຮ່ນາ ທີ່ດິນ ເງິນ ໄດ້ແກ່ ນາເຂົ້າສາລີ ນາເຂົ້າ ໄຮ່ຖົ່ວຊຽວ ໄຮ່ຖົ່ວແປບ ນາເຂົ້າໜຽວ ນາເຂົ້າລະມານ ໄຮ່ງາ

ຄຳວ່າ ທີ່ດິນ ໄດ້ແກ່ ທີ່ບູກເຮືອນ ທີ່ສ້າງຢູ່ສາງ ທີ່ໜ້າເຮືອນ ທີ່ຫຼັງເຮືອນ ທີ່ສວນ ທີ່ຢູ່

ຄຳວ່າ ເງິນ ໄດ້ແກ່ ຫຼຽນກະສາບ ຕັດຮຽກວ່າ ເງິນ ລວມຄວາມວ່າ ໄຮ່ນາ ທີ່ດິນ ເງິນ

ຄຳວ່າ ງົວ ມ້າ ທາດ ບຸຣຸດ ມີອະທິບາຍດັ່ງນີ້ ງົວທັງຫຼາຍຕັດຮຽກວ່າ ງົວ ສັດທັງຫຼາຍມີປະສຸສັດເປັນຕົ້ນຕັດຮຽກວ່າ ມ້າ

ຄຳວ່າ ທາດ ໄດ້ແກ່ ທາດ ໔ ຈຳພວກ ຄື

໑. ທາດທີ່ເກີດພາຍໃນ (ທາດໃນເຮືອນເບ້ຍ)
໒. ທາດທີ່ຊື້ມາດ້ວຍຊັບ (ທາດສິນໄຖ່)
໓. ຜູ້ສະໝັກເປັນທາດເອງ
໔. ຊະເລີຍທີ່ຕົກເປັນທາດ

(ສົມຈິງດັ່ງທີ່ວິທູນບັນດິດໂພທິສັດກ່າວໄວ້ວ່າ)

ຄົນບາງພວກເປັນທາດໂດຍກຳເນີດ
ບາງພວກເປັນທາດທີ່ເຂົາຊື້ມາດ້ວຍຊັບ
ບາງພວກສະໝັກເຂົ້າເປັນທາດເອງ
ບາງພວກຕົກເປັນຊະເລີຍຈຶ່ງຍອມເປັນທາດ

ຄຳວ່າ ບຸຣຸດ ໄດ້ແກ່ ບຸຣຸດ ໓ ຈຳພວກ ຄື

໑. ລູກຈ້າງ
໒. ກຳມະກອນ
໓. ພວກຢູ່ອາໄສ ລວມຄວາມວ່າ ງົວ ມ້າ ທາດ ບຸຣຸດ

ຄຳວ່າ ສະຕິ ພວກພ້ອງ ຫຼືກາມເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ມີອະທິບາຍດັ່ງນີ້ ຍິ່ງທີ່ມີຜູ້ຄຸ້ມຄອງ
ຕັດຮຽກວ່າ ສະຕິ

ຄຳວ່າ ພວກພ້ອງ ໄດ້ແກ່ ພວກພ້ອງ ໔ ຈຳພວກ ຄື

໑. ພວກພ້ອງໂດຍຄວາມເປັນຍາດ
໒. ພວກພ້ອງໂດຍສືບຕະກູນ
໓. ພວກພ້ອງໂດຍການຮ່ວມຮຽນມົນ
໔. ພວກພ້ອງໂດຍການຮ່ວມຮຽນສິລະປະວິທະຍາ

ຄຳວ່າ ກາມເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າ ກາມຫຼາຍຢ່າງ ກາມຫຼາຍຢ່າງເຫຼົ່ານີ້ ຄື
ຮູບ ສູງ ກິນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະທີ່ໜ້າພິຈາລະນາ ລວມຄວາມວ່າ ສະຕິ ພວກພ້ອງ ຫຼື ກາມເປັນ
ຈຳນວນຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ໃດ ໃນຄຳວ່າ ນໍຣະຊົນໃດປາຖະໜາເນືອງ ໆ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ໃດ ຜູ້ເຊັ່ນໃດ ຜູ້
ຂວນຂວາຍແນວໃດ ຜູ້ຕັ້ງໃຈແນວໃດ ຜູ້ມີປະການແນວໃດ ຜູ້ເຂົ້າເຖິງຖານະແນວໃດ ຜູ້ປະກອບ
ດ້ວຍທຳໃດ ຈະເປັນກະສັດ ພາມ ແພດ ສູດ ຄະລິຫັດ ບັນພະຊິດ ເທວະດາ ຫຼື ມະນຸດກໍຕາມ

ຄຳວ່າ ນໍຣະຊົນ ໄດ້ແກ່ ສັດ ນໍຣະຊົນ ມານົບ ບຸຣຸດ ບຸກຄົນ ຜູ້ມີຊີວິດ ຜູ້ເກີດ ສັດເກີດ ຜູ້ເປັນໄປຕາມກຳ ມະນຸດ

ຄຳວ່າ ປາຖະໜາເນືອງ ໆ ໄດ້ແກ່ ປາຖະໜາ ປາຖະໜາສະເໝີ ໆ ປາຖະໜາທົ່ວໄປ ປາຖະໜາຍິ່ງ ໆ ຂຶ້ນໄປ ໃນວັດຖຸກາມຍ້ອນກິເລດກາມ ລວມຄວາມວ່າ ນໍຣະຊົນໃດປາຖະໜາ ເນືອງ ໆ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ນໍຣະຊົນໃດປາຖະໜາເນືອງ ໆ ເຊິ່ງໄຮ່ນາ ທິດິນ ເງິນ
ງົວ ມ້າ ທາດ ບຸຣຸດ ສະຕິ ພວກພ້ອງ ຫຼື ກາມຈຳນວນຫຼາຍ

[໕] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ກິເລດທັງຫຼາຍອັນບໍ່ມີກຳລັງຄອບງຳນໍຣະຊົນນັ້ນ
ອັນຕະລາຍທັງຫຼາຍຍ່າຍິນໍຣະຊົນນັ້ນ
ຍ້ອນອັນຕະລາຍນັ້ນ ທຸກຈຶ່ງຕິດຕາມນໍຣະຊົນນັ້ນໄປ
ເໝືອນນ້ຳໄຫຼເຂົ້າເຮືອທີ່ຮົ່ວສັນນັ້ນ

ຄຳວ່າ ອັນບໍ່ມີກຳລັງ ໃນຄຳວ່າ ກິເລດທັງຫຼາຍອັນບໍ່ມີກຳລັງຄອບງຳນໍຣະຊົນນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ກິເລດອັນບໍ່ມີກຳລັງ ຄື ອ່ອນກຳລັງ ມີກຳລັງໜ້ອຍ ມີເທື່ອແຮງໜ້ອຍ ຊົ່ວ ຊາມ ເສື້ອມ ຕ່ຳ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ເລັກໜ້ອຍ ກິເລດເຫຼົ່ານັ້ນຍ່ອມເຂົ້າຄອບຄອງ ຍຶດຄອງ ຄອບງຳ ຖ້ວມທັບ ຮັດຄຶງ ຍ່າຍິບຸກຄົນນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ກິເລດທັງຫຼາຍອັນບໍ່ມີກຳລັງຄອບງຳ ນໍຣະຊົນນັ້ນ ແນວນີ້ໄດ້ຄຶກັນ

ອີກໄນໜຶ່ງ ສັດທາພະລະ ວິຣິຍະພະລະ ສະຕິພະລະ ສະມາທິພະລະ ປັນຍາພະລະ ທິ
ຣິພະລະ ໂອດຕັບປະພະລະ ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ບຸກຄົນໃດ ກິເລດເຫຼົ່ານັ້ນຍ່ອມເຂົ້າຄອບຄອງ ຍຶດ
ຄອງ ຄອບງຳ ຖ້ວມທັບ ຮັດຄຶງ ຍ່າຍິບຸກຄົນນັ້ນຜູ້ບໍ່ມີກຳລັງ ອ່ອນກຳລັງ ມີກຳລັງໜ້ອຍ ມີ
ເທື່ອແຮງໜ້ອຍ ຊົ່ວ ຊາມ ເສື້ອມ ຕ່ຳ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ເລັກໜ້ອຍ ລວມຄວາມວ່າ
ກິເລດທັງຫຼາຍອັນບໍ່ມີກຳລັງຄອບງຳນໍຣະຊົນນັ້ນ ແນວນີ້ໄດ້ຄຶກັນ

ວ່າດ້ວຍອັນຕະລາຍ ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ອັນຕະລາຍທັງຫຼາຍ ໃນຄຳວ່າ ອັນຕະລາຍທັງຫຼາຍຍ່າຍິນໍຣະຊົນນັ້ນ ໄດ້ແກ່
ອັນຕະລາຍ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ອັນຕະລາຍທີ່ຜາກົດ (໒) ອັນຕະລາຍທີ່ບໍ່ຜາກົດ

ອັນຕະລາຍທີ່ຜາກົດ ຄື ອັນໃດ?

ຄື ຣາດຊະສີ ເສືອໂຄ່ງ ເສືອເຫຼືອງ ໝີ ເສືອດາວ ໝາປ່າ ງົວ ກະບີ ຊ້າງ ງ ແມງ ງອດ ຂີ້ເຂັບ ໂຈນ ຄົນທີ່ໄດ້ກໍ່ກຳໄວ້ ຫຼື ຍັງບໍ່ໄດ້ກໍ່ກຳໄວ້ ໂຮກທາງຕາ ໂຮກທາງຫູ ໂຮກທາງ ດັງ ໂຮກທາງລິ້ນ ໂຮກທາງກາຍ ໂຮກຫົວ ໂຮກຫູ ໂຮກປາກ ໂຮກແຂ້ວ ໂຮກໄອ ໂຮກຫິດ ໄຂ້ຫວັດ ໄຂ້ພິດ ໄຂ້ເຊື່ອມຊຶມ ໂຮກທ້ອງ ເປັນລົມສະຫຼົບ ລົງແດງ ຈຸກສຽດ ອະຫິວາຕະ ກະໂຮກ ໂຮກຂີ້ທູດ ຝີ ກາກ ຫຼອດລົມໂປ່ງພອງ ລົມບ້າໝູ ຫິດເປື່ອຍ ຫິດດ້ານ ຫິດ ຫູດ ໂຮກລະລອກ ໂຮກບີຊ່ານ ໂຮກເປົາຫວານ ໂຮກເຮີມ ໂຮກພູພອງ ໂຮກຮິດສິດວງທະວານ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກບີ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກເສມຫະ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດ ຈາກ ລົມ ໄຂ້ສັນນິບາດ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກການປ່ຽນລະດູການ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກ ການຜັດປ່ຽນອິລິຍາບົດບໍ່ໄດ້ສ່ວນກັນ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກຄວາມພາກພຽນເກີນກຳລັງ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກຜົນກຳ ຄວາມໜາວ ຄວາມຮ້ອນ ຄວາມຫິວ ຄວາມກະທາຍ ປວດ ອຸດຈາຣະ ປວດປັດສາວະ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກສຳຜັດແຫ່ງເຫຼືອດ ຍຸງ ລົມ ແດດ ແລະ ສັດເລືອຄານ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ອັນຕະລາຍທີ່ບໍ່ຜາກົດ

ອັນຕະລາຍທີ່ບໍ່ຜາກົດ ຄື ອັນໃດ?

ຄື ກາຍທຸດຈະຮິດ ວະຈິທຸດຈະຮິດ ມະໂນທຸດຈະຮິດ ກາມສັນທະນິວອນ (ສິ່ງກັນຈິດບໍ່ ໃຫ້ກ້າວໜ້າ ໃນຄຸນນະທຳ ຄືຄວາມພໍໃຈໃນກາມ) ພະຍາບາດນິວອນ (ສິ່ງກັນຈິດບໍ່ໃຫ້ກ້າວໜ້າ ໃນ ຄຸນນະທຳ ຄືຄວາມຄິດປອງຮ້າຍ) ຖິນະມິດທະນິວອນ (ສິ່ງກັນຈິດບໍ່ໃຫ້ກ້າວໜ້າໃນຄຸນນະ ທຳ ຄືຄວາມຫົດຫູ່ແລະເຊື່ອງຊຶມ) ອຸດທັດຈະກຸກກຸດຈະນິວອນ(ສິ່ງກັນຈິດບໍ່ໃຫ້ກ້າວໜ້າໃນຄຸນ ນະທຳ ຄືຄວາມຟຸ້ງຊ່ານແລະຮ້ອນໃຈ) ວິຈິກິດສານິວອນ (ສິ່ງກັນຈິດບໍ່ໃຫ້ກ້າວໜ້າໃນຄຸນນະທຳ ຄືຄວາມລັງເລລົງໄສ) ຣາຄະ ໂທສະ ໂມຫະ ໂກທະ (ຄວາມໂກດ) ອຸປະນາທະ (ຄວາມຜູກ ໂກດ) ມັກຂະ (ຄວາມລົບຫູ່ຄຸນທ່ານ) ປະລາສະ (ຄວາມຕື່ສະເໝີ) ອິດສາ (ຄວາມຮິດສະຫຍາ) ມັດສະຣິຍະ (ຄວາມຂີ້ຖີ່) ມາຍາ (ຄວາມຫຼອກລວງ) ສາເຖີຍຍະ (ຄວາມໂອ້ອວດ) ຖຳພະ (ຄວາມຫົວຕົ້) ສາຣຳພະ (ຄວາມແຂ່ງດີ) ມານະ (ຄວາມຖືຕົວ) ອະຕິມານະ (ຄວາມດູໝິ່ນ) ມະທະ (ຄວາມມົວເມົາ) ປະມາທະ (ຄວາມຜະໝາດ) ກິເລດທຸກຊະນິດ ທຸດຈະຮິດທຸກທາງ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ຄວາມຮ້ອນຮົນທຸກສະຖານ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການອະກຸ ສະລາພິສັງຂານ ທຸກປະເພດ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ອັນຕະລາຍທີ່ບໍ່ຜາກົດ

ຄຳວ່າ ອັນຕະລາຍທັງຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າ ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນມີຄວາມໝາຍ ແນວໃດ ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນຄອບງຳ ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນໄປເພື່ອຄວາມເສື່ອມ ຊື່ວ່າ ອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທຳທີ່ອາໄສຢູ່ໃນອັດຕະພາບ

ທີ່ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນຄອບງຳ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ອັນຕະລາຍເຫຼົ່ານັ້ນຍ່ອມເຂົ້າຄອບຄອງ ຍືດຄອງ ຄອບງຳ ຖ້ວມທັບ ຮັດຄຶງ ຍ່າຍີ ບຸກຄົນນັ້ນ ທີ່ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນຄອບງຳ ເປັນແນວນີ້

ທີ່ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນໄປເພື່ອຄວາມເສື່ອມ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ອັນຕະລາຍເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມເປັນໄປເພື່ອຄວາມສູນ ເພື່ອຄວາມເສື່ອມໄປແຫ່ງກຸສົນທຳ ທັງຫຼາຍ ກຸສົນທຳອັນໃດແດ່ ອັນຕະລາຍເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມເປັນໄປເພື່ອຄວາມສູນ ເພື່ອຄວາມ ເສື່ອມໄປແຫ່ງກຸສົນທຳເຫຼົ່ານີ້ ຄື ການປະຕິບັດຊອບ ການປະຕິບັດເໝາະສົມ ການປະຕິບັດທີ່ບໍ່ ເປັນຂ້າເສິກ ການປະຕິບັດບໍ່ຄາດເຄື່ອນ ການປະຕິບັດທີ່ເອື້ອປະໂຫຍດ ການປະຕິບັດທຳຖືກ ຕ້ອງຕາມຫຼັກທຳ ການຮັກສາສິນໃຫ້ບໍລິບູນ ຄວາມເປັນຜູ້ສັງລວມອິນຊີທັງ ໖ (ຕາ ຫຼ ດັງ ລິ້ນ ກາຍ ໃຈ) ຄວາມເປັນຜູ້ຮູ້ຈັກປະມານໃນການບໍລິໂພກອາຫານ ຄວາມເປັນຜູ້ມີຄວາມພຽນເຄື່ອງ ຕື່ນຢູ່ສະເໝີ ສະຕິສຳປະຊັນຍະ ຄວາມໝັ້ນຈະເລີນສະຕິປັດຖານ ໔ ຄວາມໝັ້ນຈະເລີນສຳມັບ ປະທານ ໔ ຄວາມໝັ້ນຈະເລີນອິດທິບາດ ໔ ຄວາມໝັ້ນຈະເລີນອິນຊີ ໕ ຄວາມໝັ້ນຈະເລີນ ພະລະ ໕ ຄວາມໝັ້ນຈະເລີນໂພດຊົງ ໗ ຄວາມໝັ້ນຈະເລີນອະນິຍະມັກມີອົງ ໘ ທີ່ຊື່ວ່າ ອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນໄປເພື່ອຄວາມເສື່ອມ ເປັນແນວນີ້

ທີ່ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທຳທີ່ອາໄສຢູ່ໃນອັດຕະພາບ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບາບອະກຸສົນທຳເຫຼົ່ານີ້ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນໃນອັດຕະພາບນັ້ນ ມີອັດຕະພາບເປັນບ່ອນ ອາໄສ ປຽບເໝືອນສັດທີ່ອາໄສຮູຍ່ອມຢູ່ໃນຮູ ສັດທີ່ອາໄສນ້ຳຍ່ອມຢູ່ໃນນ້ຳ ສັດທີ່ອາໄສປ່າຍ່ອມ ຢູ່ໃນປ່າ ສັດທີ່ອາໄສຕົ້ນໄມ້ຍ່ອມຢູ່ເທິງຕົ້ນໄມ້ ສັນໃດ ບາບອະກຸສົນທຳເຫຼົ່ານີ້ ຍ່ອມເກີດໃນອັດ ຕະພາບນັ້ນ ມີອັດຕະພາບເປັນບ່ອນອາໄສ ສັນນັ້ນຄືກັນ ທີ່ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນ ທຳທີ່ອາໄສຢູ່ໃນອັດຕະພາບ ເປັນແນວນີ້ຄືກັນ

ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພິກຂຸຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທີ່ນອນ ເນື່ອງຢູ່ພາຍໃນ ຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທີ່ຟັງຂຶ້ນ ຍ່ອມຢູ່ເປັນທຸກ ບໍ່ສະບາຍ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພິກຂຸຜູ້ຢູ່ກັບ ກິເລດທີ່ນອນເນື່ອງຢູ່ພາຍໃນ ຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທີ່ຟັງຂຶ້ນ ຍ່ອມຢູ່ເປັນທຸກ ບໍ່ສະບາຍ ເປັນແນວໃດ? ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ບາບອະກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ມີຄວາມດຳນິແຜ່ຊ່ານໄປ ເກື້ອກູນແກ່ສັງໂຍດ ຍ່ອມ ເກີດຂຶ້ນແກ່ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ຍ້ອນຕາເຫັນຮູບ ບາບອະກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ຍ່ອມຢູ່ ຍ່ອມຊ່ານ ໄປພາຍໃນຂອງພິກຂຸນັ້ນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກພິກຂຸນັ້ນວ່າ ຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທີ່ນອນເນື່ອງຢູ່ ພາຍໃນ ບາບອະກຸສົນທຳເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມ ຟັງຂຶ້ນຖ້ວມພິກຂຸນັ້ນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ພຣະອົງຈຶ່ງຕັດ ຮຽກພິກຂຸນັ້ນວ່າ ຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດ ທີ່ຟັງຂຶ້ນ

ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ອີກໄນໜຶ່ງ ບາບອະກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ມີຄວາມດຳນິຊ່ານໄປ ເກື້ອກູນແກ່ ສັງໂຍດ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນແກ່ພິກຂຸ ຍ້ອນຫຼຸໄດ້ຍິນສຽງ ຯລຯ ຍ້ອນດັງໄດ້ກິນ ຯລຯ ຍ້ອນລິ້ນຊົມ

ຣົດ ຯລຯ ຍ້ອນກາຍໄດ້ຮັບສຳຜັດ ຯລຯ ຍ້ອນໃຈຮູ້ທຳມາຣົມ ບາບອະກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ຍ່ອມຢູ່ ຍ່ອມຊ່ານໄປພາຍໃນຂອງພິກຂຸນັ້ນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກພິກຂຸ ນັ້ນວ່າ ຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທີ່ນອນເນື່ອງຢູ່ພາຍໃນ ບາບອະກຸສົນທຳເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມຟຸ້ງຂຶ້ນຖ້ວມພິກຂຸນັ້ນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກພິກຂຸນັ້ນວ່າ ຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທີ່ຟຸ້ງຂຶ້ນ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ຢ່າງນີ້ແລ ພິກຂຸຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທີ່ນອນເນື່ອງຢູ່ພາຍໃນ ຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທີ່ຟຸ້ງຂຶ້ນ ຍ່ອມຢູ່ເປັນທຸກ ບໍ່ສະບາຍ ທີ່ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທຳທີ່ອາໄສຢູ່ໃນ ອັດຕະພາບ ເປັນແນວນີ້

ວ່າດ້ວຍທຳ ໓ ປະການ ເປັນມົນທົນພາຍໃນ

ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ທຳ ໓ ປະການເຫຼົ່ານີ້ ເປັນມົນທົນພາຍໃນ ເປັນອະມິດພາຍໃນ ເປັນສັດຕູພາຍໃນ ເປັນເພດຊະຄາດພາຍໃນ ເປັນຂ້າເສິກພາຍໃນ ທຳ ໓ ປະການ ອັນໃດແດ່ ຄື

໑. ໂລພະ ເປັນມົນທົນພາຍໃນ ເປັນອະມິດພາຍໃນ ເປັນສັດຕູພາຍໃນ ເປັນເພດຊະຄາດພາຍໃນ ເປັນຂ້າເສິກພາຍໃນ
໒. ໂທສະ ເປັນມົນທົນພາຍໃນ ເປັນອະມິດພາຍໃນ ເປັນສັດຕູພາຍໃນ ເປັນເພດຊະຄາດພາຍໃນ ເປັນຂ້າເສິກພາຍໃນ
໓. ໂມຫະ ເປັນມົນທົນພາຍໃນ ເປັນອະມິດພາຍໃນ ເປັນສັດຕູພາຍໃນ ເປັນເພດຊະຄາດພາຍໃນ ເປັນຂ້າເສິກພາຍໃນ

ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ທຳ ໓ ປະການເຫຼົ່ານີ້ແລ ຊື່ວ່າເປັນມົນທົນພາຍໃນ ເປັນອະມິດພາຍໃນ ເປັນສັດຕູພາຍໃນ ເປັນເພດຊະຄາດພາຍໃນ ເປັນຂ້າເສິກພາຍໃນ

(ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຜູ້ສຸຸຄົດສາດສະດາ ເມື່ອຕັດໄວຍາກອນພາສີດນີ້ແລ້ວ ຈຶ່ງໄດ້ຕັດຄາຖາປະພັນຕໍ່ໄປອີກວ່າ)

ໂລພະກໍ່ໃຫ້ເກີດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດ

ໂລພະເຮັດໃຫ້ຈິດກຳເຣີບ ໂລພະເປັນໄພທີ່ເກີດພາຍໃນ

ຄົນ (ສ່ວນຫຼາຍ)ບໍ່ຮູ້ຈັກໄພນັ້ນ

ຄົນໂລບບໍ່ຮູ້ຈັກຜົນ ຄົນໂລບບໍ່ຮູ້ຈັກເຫດ

ຄວາມໂລບຄອບງຳນໍ້າຣະຊົນເມື່ອໃດ

ຄວາມມືດບອດຍ່ອມມືເມື່ອນັ້ນ

ໂທສະກໍ່ໃຫ້ເກີດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດ

ໂທສະເຮັດໃຫ້ຈິດກຳເຣີບ ໂທສະເປັນໄພທີ່ເກີດພາຍໃນ

ຄົນ (ສ່ວນຫຼາຍ) ບໍ່ຮູ້ຈັກໄພນັ້ນ
 ຄົນໂກດບໍ່ຮູ້ຈັກຜົນ ຄົນໂກດບໍ່ຮູ້ຈັກເຫດ
 ຄວາມໂກດຄອບງໍານໍ້າຣະຊົນເມື່ອໃດ
 ຄວາມມືດບອດຍ່ອມມີເມື່ອນັ້ນ
 ໂມຫະກໍໃຫ້ເກີດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດ
 ໂມຫະເຮັດໃຫ້ຈິດກໍາເຣີບ ໂມຫະເປັນໄພທີ່ເກີດພາຍໃນ
 ຄົນ (ສ່ວນຫຼາຍ) ບໍ່ຮູ້ຈັກໄພນັ້ນ
 ຄົນຫຼົງບໍ່ຮູ້ຈັກຜົນ ຄົນຫຼົງບໍ່ຮູ້ຈັກເຫດ
 ຄວາມຫຼົງຄອບງໍານໍ້າຣະຊົນເມື່ອໃດ
 ຄວາມມືດບອດຍ່ອມມີເມື່ອນັ້ນ

ທີ່ຊື່ວ່າ ອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທໍາທີ່ນອນເນື່ອງຢູ່ໃນອັດຕະພາບ ເປັນແນວນີ້ຄືກັນ
 ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ມະຫາບໍພິດ ທໍາ ໓ ປະການ ເມື່ອເກີດຂຶ້ນ
 ພາຍໃນ (ຈິດ) ຂອງບຸຣຸດ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນເພື່ອຄວາມບໍ່ເປັນປະໂຫຍດ ເພື່ອຄວາມທຸກ ເພື່ອຄວາມຢູ່
 ບໍ່ຜາສຸກ

ທໍາ ໓ ປະການ ອັນໃດແດ່ ຄື

໑. ໂລພະທໍາ ເມື່ອເກີດຂຶ້ນພາຍໃນ (ຈິດ) ຂອງບຸຣຸດ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນເພື່ອຄວາມບໍ່
 ເປັນປະໂຫຍດ ເພື່ອຄວາມທຸກ ເພື່ອຄວາມຢູ່ບໍ່ຜາສຸກ
໒. ໂທສະທໍາ ເມື່ອເກີດຂຶ້ນພາຍໃນ (ຈິດ) ຂອງບຸຣຸດ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນເພື່ອຄວາມບໍ່
 ເປັນປະໂຫຍດ ເພື່ອຄວາມທຸກ ເພື່ອຄວາມຢູ່ບໍ່ຜາສຸກ
໓. ໂມຫະທໍາເມື່ອເກີດຂຶ້ນພາຍໃນ (ຈິດ) ຂອງບຸຣຸດ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນເພື່ອຄວາມບໍ່
 ເປັນປະໂຫຍດ ເພື່ອຄວາມທຸກ ເພື່ອຄວາມຢູ່ບໍ່ຜາສຸກ

ມະຫາບໍພິດ ທໍາ ໓ ປະການເຫຼົ່ານີ້ແລ ເມື່ອເກີດຂຶ້ນພາຍໃນ (ຈິດ) ຂອງບຸຣຸດ ຍ່ອມ
 ເກີດຂຶ້ນເພື່ອຄວາມບໍ່ເປັນປະໂຫຍດ ເພື່ອຄວາມທຸກ ເພື່ອຄວາມຢູ່ບໍ່ຜາສຸກ

(ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຜູ້ສຸຄົດສາດສະດາ ເມື່ອຕັດໄວຍາກອນພາສີດນີ້ແລ້ວ ຈິ່ງໄດ້ຕັດ
 ຄາຖາປະພັນຕໍ່ໄປອີກວ່າ)

ໂລພະ ໂທສະ ແລະໂມຫະ ເກີດຂຶ້ນໃນຕົນ
 ຍ່ອມທໍາຮ້າຍບຸຣຸດຜູ້ມີຈິດຊົ່ວຊາມ
 ເໝືອນຂີ້ໄຜກໍາຈັດຕົ້ນໄຜ ສັນນັ້ນ

ທີ່ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທໍາທີ່ນອນເນື່ອງຢູ່ໃນອັດຕະພາບເປັນແນວນີ້ຄືກັນ

ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ ວ່າ

ຣາຄະ ແລະໂທສະ ມີອັດຕະພາບນີ້ເປັນຕົ້ນເຫດ
ຄວາມບໍ່ຍິນດີກຸສົນທຳ
ຄວາມຍິນດີກາມມະຄຸນເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ຂົນລຸກ ເກີດຈາກອັດຕະພາບນີ້
ບາບວິຕົກ ໃນໃຈ ເກີດຂຶ້ນຈາກອັດຕະພາບນີ້
ຍ່ອມຜູກໃຈຄົນໄວ້ ເໝືອນພວກເດັກຜູກຕີນກາໄວ້ແນວນັ້ນ

ທີ່ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທຳທີ່ນອນເນື່ອງຢູ່ໃນອັດຕະພາບ ເປັນແນວນີ້ຄືກັນ
ຄຳວ່າ ອັນຕະລາຍທັງຫຼາຍຍ່າຍິນຣະຊົນນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ອັນຕະລາຍເຫຼົ່ານັ້ນຍ່ອມເຂົ້າ ຄອບ
ຄອງ ຍຶດຄອງ ຄອບງຳ ຖ້ວມທັບ ຮັດຄຶງ ຍ່າຍິບຸກຄົນນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ອັນຕະລາຍ ທັງຫຼາຍ
ຍ່າຍິນຣະຊົນນັ້ນ

ຄຳວ່າ ນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນອັນຕະລາຍນັ້ນ ທຸກຈິ່ງຕິດຕາມນິຣະຊົນນັ້ນໄປ ອະທິບາຍ
ວ່າ ຍ້ອນອັນຕະລາຍນັ້ນ ໆ ທຸກຈິ່ງຕິດຕາມ ໄປຕາມ ໄລ່ຕາມບຸກຄົນນັ້ນ ຄື ຊາດທຸກ ຈິ່ງຕິດ
ຕາມ ໄປຕາມ ໄລ່ຕາມ ຊະຣາທຸກ ຯລຯ ພະຍາທິທຸກ ຯລຯ ມໍຣະນະທຸກ ຯລຯ ທຸກຄືຄວາມ
ເລົ່າໂສກ ຄວາມຮ້າໄຮ ຄວາມທຸກກາຍ ຄວາມທຸກໃຈ ຄວາມຄັບແຄ້ນໃຈ ຯລຯ ທຸກເນື່ອງຈາກ
ການເກີດໃນນະຣົກ ຯລຯ ທຸກເນື່ອງຈາກການເກີດໃນກຳເນີດເດຍຣັດສານ ຯລຯ ທຸກເນື່ອງ
ຈາກການເກີດໃນເຜດວິໄສ ຯລຯ ທຸກເນື່ອງຈາກການເກີດໃນໂລກມະນຸດ ຯລຯ ທຸກເນື່ອງຈາກ
ການຖືກກຳເນີດໃນທ້ອງ ຯລຯ ທຸກເນື່ອງຈາກການຢູ່ໃນທ້ອງ ຯລຯ ທຸກເນື່ອງຈາກການເກີດຈາກ
ທ້ອງ ຯລຯ ທຸກທີ່ສືບເນື່ອງມາຈາກຜູ້ເກີດ ຯລຯ ທຸກຂອງຜູ້ເກີດທີ່ເນື່ອງມາຈາກຜູ້ອື່ນ ຯລຯ
ທຸກທີ່ເກີດຈາກຄວາມພະຍາຍາມຂອງຕົນເອງ ຯລຯ ທຸກທີ່ເກີດຈາກຄວາມພະຍາຍາມຂອງຜູ້ອື່ນ
ຯລຯ ຄວາມທຸກກາຍ ທຸກໃຈ ຯລຯ ທຸກທີ່ເກີດຈາກສັງຂານ ຯລຯ ທຸກທີ່ເກີດຈາກຄວາມຜັນ
ປຸ້ນ ຯລຯ ໂຣກທາງຕາ ໂຣກທາງຫູ ໂຣກທາງດັງ ໂຣກທາງລິ້ນ ໂຣກທາງກາຍ ໂຣກຫົວ
ໂຣກຫູ ໂຣກປາກ ໂຣກແຂ້ວ ໂຣກໄຂ້ ໂຣກຫິດ ໄຂ້ຫວັດ ໄຂ້ພິດ ໄຂ້ເຊື່ອມຊຶມ ໂຣກທ້ອງ
ເປັນລົມສະຫຼົບ ລົງແດງ ຈຸກສຽດ ອະທິວາຕະກະໂຣກ ໂຣກເຮື້ອນ ຝີ ກາກ ຫຼອດລົມໂປ່ງພອງ
ລົມບ້າໝູ ຫິດເປື່ອຍ ຫິດດ້ານ ຫິດ ຫູດ ໂຣກລະລອກ ໂຣກະບີຊ່ານ ໂຣກເປົາຫວານ ໂຣກ
ເຮີມ ໂຣກພຸພອງ ໂຣກຮິດສິດວງທະວານ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກບິ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດ
ຈາກເສມຫະ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກລົມ ໄຂ້ສັນນິບາດ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກການ
ປຸ້ນລະດູການ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກການຜັດປຸ້ນອິລິຍາບົດບໍ່ໄດ້ສ່ວນກັນ ຄວາມເຈັບ
ປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກຄວາມພາກພຽນເກີນກຳລັງ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກຜົນກຳ ຄວາມໜາວ
ຄວາມຮ້ອນ ຄວາມຫິວ ຄວາມກະຫາຍ ປວດອຸດຈາຣະ ປວດປັດສາວະ ທຸກທີ່ເກີດຈາກສຳຜັດ
ແຫ່ງເຫຼືອດ ຍຸງ ລົມ ແດດ ແລະສັດເລືອຄານ ທຸກຍ້ອນມານດາຕາຍ ທຸກຍ້ອນບິດາຕາຍ ທຸກ

ຍ້ອນອ້າຍນ້ອງຊາຍຕາຍ ທຸກຍ້ອນ ເອື້ອຍນ້ອງສາວຕາຍ ທຸກຍ້ອນບຸດຕາຍ ທຸກຍ້ອນທິດາຕາຍ ທຸກຍ້ອນຄວາມພິນາດຂອງຍາດ ທຸກຍ້ອນໂພຄະຊັບພິນາດ ທຸກຍ້ອນຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກ ໂຮກ ທຸກຍ້ອນສິນວິບັດ ທຸກຍ້ອນທິດຖິວິບັດຈຶ່ງຕິດຕາມ ໄປຕາມ ໄລ່ຕາມບຸກຄົນນັ້ນ ລວມ ຄວາມວ່າ ຍ້ອນອັນຕະລາຍນັ້ນ ທຸກຈຶ່ງຕິດຕາມນໍ້າຮະຊົນນັ້ນໄປ

ຄຳວ່າ ເໝືອນນ້ຳໄຫຼເຂົ້າເຮືອຮົ່ວ ອະທິບາຍວ່າ ປຽບເໝືອນນ້ຳໄຫຼເຂົ້າເຮືອຮົ່ວ ຄື ນ້ຳ ໄຫຼເຂົ້າ ພຸ່ງເຂົ້າ ທະລັກເຂົ້າຕາມຮອຍຮົ່ວນັ້ນ ໆ ໄດ້ແກ່ ນ້ຳໄຫຼເຂົ້າ ພຸ່ງເຂົ້າ ທະລັກເຂົ້າ ດ້ານ ທົ່ວເຮືອແດ່ ດ້ານທ້າຍເຮືອແດ່ ດ້ານທ້ອງເຮືອແດ່ ດ້ານຂ້າງເຮືອແດ່ ສັນໃດ ຍ້ອນອັນຕະລາຍ ນັ້ນ ໆ ທຸກຈຶ່ງຕິດຕາມ ໄປຕາມ ໄລ່ຕາມບຸກຄົນນັ້ນ ຄື ຊາດທຸກ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນທິດຖິວິບັດຈຶ່ງ ຕິດຕາມ ໄປຕາມ ໄລ່ຕາມບຸກຄົນນັ້ນ ຄືກັນສັນນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ເໝືອນນ້ຳໄຫຼເຂົ້າເຮືອຮົ່ວ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ກິເລດທັງຫຼາຍອັນບໍ່ມີກຳລັງຄອບງຳນໍ້າຮະຊົນນັ້ນ
ອັນຕະລາຍທັງຫຼາຍຍ່າຍິນໍ້າຮະຊົນນັ້ນ
ຍ້ອນອັນຕະລາຍນັ້ນ ທຸກຈຶ່ງຕິດຕາມນໍ້າຮະຊົນນັ້ນໄປ
ເໝືອນນ້ຳໄຫຼເຂົ້າເຮືອຮົ່ວ ສັນນັ້ນ

[໖] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ສັດເກີດເພິ່ງມີສະຕິທຸກເມື່ອ ລະກາມທັງຫຼາຍໄດ້
ເມື່ອລະກາມເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ແລ້ວ ເພິ່ງຂ້າມໂອຄະໄດ້
ເໝືອນຄົນວິດນ້ຳເຮືອແລ້ວໄປເຖິງຝັ່ງໄດ້ ສັນນັ້ນ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ສັດເກີດເພິ່ງມີສະຕິທຸກເມື່ອ ໄດ້ແກ່ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຄື ຍ້ອນການນັ້ນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຍ້ອນປັດໄຈນັ້ນ ຍ້ອນຕົ້ນເຫດນັ້ນ ສັດເກີດເມື່ອ ເຫັນໂທດນັ້ນໃນການທັງຫຼາຍ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ

ຄຳວ່າ ສັດເກີດ ໄດ້ແກ່ ສັດ ຄື ນໍ້າຮະຊົນ ມານົບ ບຸຣຸດ ບຸກຄົນ ຜູ້ມີຊີວິດ ຜູ້ເກີດ ສັດ ເກີດ ຜູ້ເປັນໄປຕາມກຳ ມະນຸດ

ຄຳວ່າ ທຸກເມື່ອ ອະທິບາຍວ່າ ທຸກເມື່ອ ຄື ໃນການທັງປວງ ຕະຫຼອດການທັງປວງ ຕະຫຼອດການເປັນນິດ ຕະຫຼອດການຍັງຍືນ ຕະຫຼອດການຕໍ່ເນື່ອງກັນ ຕະຫຼອດການສືບເນື່ອງ ກັນ ຕະຫຼອດການຕິດຕໍ່ກັນ ຕະຫຼອດການເປັນລຳດັບ ຕະຫຼອດການຕິດຕໍ່ກັນເໝືອນຣະລອກຄົ້ນ ຕະຫຼອດການເປັນໄປຕໍ່ເນື່ອງບໍ່ຂາດສາຍ ຕະຫຼອດການສືບຕໍ່ກັນກະຊັນຊິດ ຕະຫຼອດການ ກ່ອນ ພັດ ຫຼັງພັດ ຕະຫຼອດປະຖົມຍາມ ມັດຊິມະຍາມ ປັດສິມະຍາມ ຕະຫຼອດຂ້າງແຮມ ຂ້າງຂຶ້ນ ຕະ ຫຼອດລະດູຝົນ ລະດູໜາວ ລະດູຮ້ອນ ຕະຫຼອດປະຖົມໄວ ມັດຊິມະໄວ ປັດສິມະໄວ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ມີສະຕິທຸກເມື່ອ

ຄຳວ່າ ມີສະຕິ ອະທິບາຍວ່າ ມີສະຕິດ້ວຍເຫດ ໔ ຢ່າງ ຄື

໑. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາກາຍໃນກາຍ
໒. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາເວທະນາໃນເວທະນາທັງຫຼາຍ
໓. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາຈິດໃນຈິດ
໔. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາທຳໃນທຳທັງຫຼາຍ

ຊື່ວ່າມີສະຕິດ້ວຍເຫດອີກ ໔ ຢ່າງ ຯລຯ ສັດເກີດນັ້ນພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ມີສະຕິ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ສັດເກີດເພິ່ງມີສະຕິທຸກເມື່ອ

ຄຳວ່າ ລະການທັງຫຼາຍໄດ້ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ກາມ ໄດ້ແກ່ ກາມ ໒ ຢ່າງ ແບ່ງຕາມໝວດ ຄື (໑) ວັດຖຸກາມ (໒) ກິເລດກາມ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ວັດຖຸກາມ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ກິເລດກາມ

ຄຳວ່າ ລະການທັງຫຼາຍໄດ້ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງລະການໄດ້ໂດຍເຫດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ໂດຍການຂົ່ມໄວ້ (໒) ໂດຍການຕັດຂາດ

ບຸກຄົນເພິ່ງລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນເມື່ອພິຈາລະນາເຫັນວ່າ ກາມທັງຫຼາຍປຽບເໝືອນຮ່າງໂຄງກະດູກ ຍ້ອນໃຫ້ຄວາມຍິນດີເລັກໜ້ອຍ ຈຶ່ງລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້

ເມື່ອພິຈາລະນາເຫັນວ່າ ກາມທັງຫຼາຍປຽບເໝືອນຕ່ອນຊີ້ນ ຍ້ອນເປັນຂອງທົ່ວໄປແກ່ຄົນສ່ວນຫຼາຍ ຈຶ່ງລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້

ເມື່ອພິຈາລະນາເຫັນວ່າ ກາມທັງຫຼາຍປຽບເໝືອນທວນໄຟຫຍ້າ ຍ້ອນໄໝ້ ລຸກລາມ ຈຶ່ງລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້ ຯລຯ ບຸກຄົນກຳລັງຈະເລີນເນວະສັນຍານາສັນຍາຍະຕະນະ ສະມາປັດ ຈຶ່ງລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້ ບຸກຄົນຊື່ວ່າເພິ່ງລະການໄດ້ໂດຍການຂົ່ມໄວ້ ເປັນແນວນີ້ ຯລຯ ບຸກຄົນຊື່ວ່າເພິ່ງລະການໄດ້ໂດຍການຕັດຂາດ ເປັນແນວນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ລະການທັງຫຼາຍໄດ້

ຄຳວ່າ ເຫຼົ່ານັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ເມື່ອລະການເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ແລ້ວ ເພິ່ງຂ້າມໂອຄະໄດ້ ອະທິບາຍວ່າ ສັດເກີດກຳນົດຮູ້ວັດຖຸກາມແລ້ວ ລະ ລະເວັ້ນ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງກິເລດກາມ ລະ ລະເວັ້ນ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມ ບໍ່ມີອີກເຊິ່ງກາມສັນທະນິວອນ ລະ ລະເວັ້ນ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກ ເຊິ່ງພະຍາບາດນິວອນ ຯລຯ ຖິນະມິດທະນິວອນ ຯລຯ ອຸດທັດຈະກຸກຸດຈະນິວອນ ຯລຯ ວິຈິກິດສານິວອນ ເພິ່ງຂ້າມ ຂ້າມໄປ ຂ້າມພົ້ນ ກ້າວລ່ວງ ລ່ວງເລີຍກາໂມຄະ (ຫ້ວງນ້ຳຄືກາມ) ພະໂວຄະ (ຫ້ວງ

ນ້ຳຄືພົບ) ທິດໂຖຄະ (ຫ້ວງນ້ຳຄືທິດຖິ) ອະວິດໂຊຄະ (ຫ້ວງນ້ຳຄືອະວິດຊາ)ໄດ້ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອລະການເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ແລ້ວ ເພິ່ງຂ້າມໂອຄະໄດ້

ຄຳວ່າ ເໝືອນຄົນວິດນ້ຳອອກຈາກເຮືອແລ້ວໄປເຖິງຝັ່ງໄດ້ ສະນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ປຽບເໝືອນ ບຸກຄົນວິດ ຕັກ ຖິ້ມນ້ຳໃນເຮືອທີ່ເຮັດໃຫ້ເຮືອ ບັນທຸກໜັກ ແລ້ວເພິ່ງໄປເຖິງຝັ່ງໄດ້ໄວ ດ້ວຍເຮືອທີ່ເປົ່າ ໂດຍບໍ່ຍາກຫຼາຍ ສັນໃດ ສັດເກີດກຳນົດຮູ້ວັດຖຸກາມແລ້ວ ລະ ລະເວັ້ນ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງກິເລດກາມ ລະ ລະເວັ້ນ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດ ສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງກາມສັນທະນິວອນ ຯລຯ ພະຍາບາດນິວອນ ຯລຯ ຖິນະມິດທະນິວອນ ຯລຯ ອຸດທັດຈະກຸກຸດຈະນິວອນ ຯລຯ ວິຈິກິດສານິວອນ ກໍຈະເພິ່ງໄປເຖິງຝັ່ງໄດ້ໄວ ໂດຍບໍ່ຍາກຫຼາຍ ສັນນັ້ນຄືກັນ ອະມະຕະນິບພານ ຕັດຮຽກວ່າ ຝັ່ງ ຄື ທຳເປັນທີ່ຣະງັບສັງຂານທັງປວງ ເປັນທີ່ສະລັດຖິ້ມອຸປະທິທັງໝົດ ເປັນທີ່ສິ້ນຕັນຫາ ເປັນທີ່ຄາຍກຳໜັດ ເປັນທີ່ດັບກິເລດ ເປັນທີ່ເຢັນສະນິດ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງໄປເຖິງຝັ່ງ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງເຖິງຝັ່ງ ເພິ່ງຖືກຕ້ອງຝັ່ງ ເພິ່ງເຮັດໃຫ້ແຈ້ງຝັ່ງໄດ້

ຄຳວ່າ ເຖິງຝັ່ງໄດ້ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ໃດປະສົງຈະໄປສູ່ຝັ່ງ ຜູ້ນັ້ນກໍຊື່ວ່າ ຜູ້ເຖິງຝັ່ງໄດ້ ຜູ້ໃດກຳລັງໄປສູ່ຝັ່ງ ຜູ້ນັ້ນກໍຊື່ວ່າ ຜູ້ເຖິງຝັ່ງໄດ້ ຜູ້ໃດໄປເຖິງຝັ່ງແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນກໍຊື່ວ່າ ຜູ້ເຖິງຝັ່ງໄດ້

ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ຄຳວ່າ ພາມ ຜູ້ຂ້າມໄດ້ແລ້ວ ເຖິງຝັ່ງແລ້ວ ຍືນຢູ່ເທິງບົກ ນີ້ເປັນຊື່ຂອງພຣະອະຣະຫັນ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນເຖິງຝັ່ງໄດ້ ດ້ວຍຄວາມຮູ້ຍິ່ງ ເຖິງຝັ່ງໄດ້ດ້ວຍການກຳນົດຮູ້ ເຖິງຝັ່ງໄດ້ດ້ວຍການລະ ເຖິງຝັ່ງໄດ້ດ້ວຍການຈະເລີນພາວະນາ ເຖິງຝັ່ງໄດ້ດ້ວຍການເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ເຖິງຝັ່ງໄດ້ດ້ວຍການເຂົ້າສະມາບັດ ເຖິງຝັ່ງໄດ້ດ້ວຍຄວາມຮູ້ຍິ່ງທຳທັງປວງ ເຖິງຝັ່ງໄດ້ດ້ວຍການກຳນົດຮູ້ທຸກທັງປວງ ເຖິງຝັ່ງໄດ້ດ້ວຍການລະກິເລດທັງປວງ ເຖິງຝັ່ງໄດ້ດ້ວຍການຈະເລີນອະຣິຍະມັກ ໔ ເຖິງຝັ່ງໄດ້ດ້ວຍການເຮັດໃຫ້ແຈ້ງນິໂຣດ ເຖິງຝັ່ງໄດ້ດ້ວຍການເຂົ້າສະມາບັດ ໘

ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນເຖິງຄວາມຊຳນານ ບັນລຸປາຣະມີໃນອະຣິຍະສິນ ເຖິງຄວາມຊຳນານ ບັນລຸປາຣະມີໃນອະຣິຍະສະມາທິ ເຖິງຄວາມຊຳນານ ບັນລຸປາຣະມີໃນອະຣິຍະປັນຍາ ເຖິງຄວາມຊຳນານ ບັນລຸປາຣະມີໃນອະຣິຍະວິມຸດຕິ

ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນເຖິງຝັ່ງ ບັນລຸຝັ່ງ ເຖິງສ່ວນສຸດ ບັນລຸສ່ວນສຸດ ເຖິງປາຍສຸດ ບັນລຸປາຍສຸດ ເຖິງທ້າຍສຸດ ບັນລຸທ້າຍສຸດ ເຖິງຄວາມສຳເລັດ ບັນລຸຄວາມສຳເລັດ ເຖິງທີ່ປົກປ້ອງ ບັນລຸທີ່ປົກປ້ອງ ເຖິງບ່ອນຫຼົບຫຼີກ ບັນລຸບ່ອນຫຼົບຫຼີກ ເຖິງທີ່ເພິ່ງ ບັນລຸທີ່ເພິ່ງ ເຖິງທີ່ບໍ່ມີໄພ ບັນລຸທີ່ບໍ່ມີໄພ ເຖິງທີ່ບໍ່ຈຸຕິ ບັນລຸທີ່ບໍ່ຈຸຕິ ເຖິງທີ່ບໍ່ຕາຍ ບັນລຸທີ່ບໍ່ຕາຍ ເຖິງທີ່ດັບ ບັນລຸທີ່ດັບ

ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນຢູ່ໃນ (ອະຣິຍະວາສະທຳ) ແລ້ວ ປະພຶດຈະຣະນະທຳແລ້ວ ຜ່ານທາງ ໄກ ໄດ້ແລ້ວ ເຖິງທິດ (ນິບພານ) ແລ້ວ ເຖິງຈຸດຈົບ (ນິບພານ) ແລ້ວ ຮັກສາພົມມະຈັນໄດ້ແລ້ວ ເຖິງທິດຖືອັນສູງສຸດແລ້ວ ຈະເລີນມັກໄດ້ແລ້ວ ລະກິເລດໄດ້ແລ້ວ ຮູ້ແຈ້ງທຳທີ່ບໍ່ກຳເນີດແລ້ວ ເຮັດ ນິໂຣດໃຫ້ແຈ້ງໄດ້ແລ້ວ ທ່ານກຳນົດຮູ້ທຸກໄດ້ແລ້ວ ລະສະມຸໄທໄດ້ແລ້ວ ຈະເລີນມັກໄດ້ແລ້ວ ເຮັດນິ ໂຣດໃຫ້ແຈ້ງແລ້ວ ຮູ້ຍິ່ງທຳທີ່ຄວນຮູ້ຍິ່ງແລ້ວ ກຳນົດຮູ້ທຳທີ່ຄວນກຳນົດຮູ້ໄດ້ແລ້ວ ລະທຳທີ່ຄວນ ລະໄດ້ແລ້ວ ຈະເລີນທຳທີ່ຄວນຈະເລີນໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງທຳທີ່ຄວນເຮັດໃຫ້ແຈ້ງໄດ້ແລ້ວ

ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນຖອນຫຼິ້ນສະລັກ ຄື ອະວິດຊາໄດ້ແລ້ວ ຖົມຄູຄືກຳໄດ້ແລ້ວ ຖອນເສົາ ຣະນຽດ ຄື ຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ມີບານປະຕູ ຄື ສັງໂຍດ ເປັນຜູ້ໄກຈາກຂ້າເສົາ ຄື ກິເລດ ປົດ ທຸງ ຄື ມານະລົງສາແລ້ວ ປົງພາຣະໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຍຄະກິເລດແລ້ວ ລະອົງ ໕ (ແຫ່ງນິວອນ) ໄດ້ແລ້ວ ປະກອບດ້ວຍອົງ ໖ ມີທຳເຄື່ອງຮັກສາຢ່າງເອກ (ຄືສະຕິ) ມີ ອະປັດ ເສນະທຳ ໔ ຢ່າງ ມີປັດເຈກສັດຈະ ອັນບັນເທົາໄດ້ແລ້ວ ມີການສະແຫວງຫາອັນສະລະໄດ້ໂດຍ ຊອບ ບໍ່ບົກຜ່ອງ ມີຄວາມດຳຣິບໍ່ຊຸ່ນມົວ ມີກາຍສັງຂານອັນຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ມີຈິດຫຼຸດພົ້ນດີແລ້ວ ມີປັນຍາຫຼຸດພົ້ນໄດ້ດີ ເປັນຜູ້ບໍລິສຸດບໍລິບູນ ຢູ່ຈົບພົມມະຈັນ ເປັນອຸດົມບູຣຸດ ເປັນບໍຣົມບູຣຸດ ເຖິງການປັນລຸປະຣະມັດຖະທຳແລ້ວ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ບໍ່ຕ້ອງກໍ່ຜົນກຳ ບໍ່ຕ້ອງກຳຈັດ ກຳຈັດ ໄດ້ແລ້ວດຳຣົງຕົນຢູ່ ບໍ່ຕ້ອງລະກິເລດ ບໍ່ຕ້ອງຖືພັນ ລະໄດ້ແລ້ວດຳຣົງ ຕົນຢູ່ ບໍ່ຕ້ອງຈັບ (ດ້ວຍ ຕັນຫາ) ບໍ່ຕ້ອງຍົກ (ຕົນດ້ວຍມານະ) ຫຍິບຮຽບຮ້ອຍແລ້ວດຳຣົງຕົນຢູ່ບໍ່ຕ້ອງດັບ (ໄຟຄືກິເລດ) ບໍ່ຕ້ອງກໍ່ ດັບໄດ້ແລ້ວດຳຣົງຕົນຢູ່ ຊື່ວ່າດຳຣົງຕົນຢູ່ໄດ້ ຍ້ອນ ປະ ກອບດ້ວຍສິນຂັ້ນອັນເປັນອະ ເສຂະ ຯລຯ ດ້ວຍສະມາທິຂັ້ນ ຯລຯ ດ້ວຍປັນຍາຂັ້ນ ຯລຯ ດ້ວຍວິມຸດຕິຂັ້ນ ຯລຯ ດຳຣົງຕົນ ຢູ່ດ້ວຍວິມຸດຕິຍານທັດສະນະຂັ້ນອັນເປັນອະເສຂະ ດຳຣົງຕົນຢູ່ ແທງຕະຫຼອດສັດຈະແລ້ວ ດຳ ຣົງຕົນຢູ່ໂດຍການກ້າວລ່ວງຕັນຫາອັນເປັນເຫດໃຫ້ຫວັ່ນໄຫວ ດຳຣົງຕົນ ຢູ່ໂດຍການດັບໄຟ ຄື ກິເລດ ດຳຣົງຕົນຢູ່ໂດຍບໍ່ຕ້ອງວຽນວ່າຍຕາຍເກີດ ດຳຣົງຕົນຢູ່ໂດຍ ການສະມາທານທຳຂັ້ນສຸດ ຍອດ ດຳຣົງຕົນຢູ່ໂດຍການເສບວິມຸດຕິ ດຳຣົງຕົນຢູ່ດ້ວຍເມດຕາອັນບໍລິສຸດ ຯລຯ ດ້ວຍ ກະລຸນາ ຯລຯ ດ້ວຍມຸທິຕາອັນບໍລິສຸດ ຯລຯ ດຳຣົງຕົນຢູ່ດ້ວຍອຸເປກຂາ ອັນບໍລິສຸດ ດຳຣົງຕົນ ຢູ່ດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດຢ່າງຍິ່ງ ດຳຣົງຕົນຢູ່ດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດຍ້ອນບໍ່ມີຕັນຫາທິດຖືແລະມານະ ດຳ ຣົງຕົນຢູ່ໂດຍຄວາມເປັນຜູ້ຫຼຸດພົ້ນ ດຳຣົງຕົນຢູ່ໂດຍຄວາມເປັນຜູ້ສັນໂດດ ດຳຣົງຕົນຢູ່ໃນຂັ້ນສຸດ ທ້າຍ ດຳຣົງຕົນຢູ່ໃນທາດສຸດທ້າຍ ດຳຣົງຕົນຢູ່ໃນອາຍະຕະນະສຸດທ້າຍ ດຳຣົງຕົນຢູ່ໃນຄະຕິ ສຸດທ້າຍ ດຳຣົງຕົນຢູ່ໃນການຖືກຳເນີດສຸດທ້າຍ ດຳຣົງຕົນຢູ່ໃນປະຕິສົນທິສຸດທ້າຍ ດຳຣົງຕົນຢູ່ ໃນພົບສຸດທ້າຍ ດຳຣົງຕົນຢູ່ໃນສົງສານ ສຸດທ້າຍ ດຳຣົງຕົນຢູ່ໃນວັດຕະສຸດທ້າຍ ດຳຣົງຕົນຢູ່ໃນ ພົບສຸດທ້າຍ ດຳຣົງຕົນຢູ່ໃນປະຊຸມແຫ່ງຂັ້ນຂັ້ນສຸດທ້າຍ ຊົງໄວ້ເຊິ່ງຮ່າງກາຍຂັ້ນສຸດທ້າຍ ເປັນຜູ້ ໄກຈາກຂ້າເສົາ

(ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ)

ພຣະຂີນາສົບນັ້ນ ມີພົບນີ້ເປັນພົບສຸດທ້າຍ
ມີປະຊຸມແຫ່ງຂັນນີ້ເປັນຄັ້ງສຸດທ້າຍ
ບໍ່ມີການວຽນເກີດ ວຽນຕາຍ ແລະພົບໃໝ່ກໍບໍ່ມີອີກ

ລວມຄວາມວ່າ ເໝືອນຄົນວິດນ້ຳອອກຈາກເຮືອແລ້ວໄປເຖິງຝັ່ງໄດ້ ສະນັ້ນ ດ້ວຍເຫດ
ນັ້ນພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ສັດເກີດເພິ່ງມີສະຕິທຸກເມື່ອ ລະການທັງຫຼາຍໄດ້ ເມື່ອລະການເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້
ແລ້ວ ເພິ່ງຂ້າມໂອຄະໄດ້ ເໝືອນຄົນວິດນ້ຳອອກຈາກເຮືອແລ້ວໄປເຖິງຝັ່ງໄດ້ ສັນນັ້ນ

ກາມະສຸດຕະນິດເທດທີ ໑ ຈົບ

໒. ຄູ່ຫັດຖະກະສຸດຕະນິດເທດ

ອະທິບາຍຄູ່ຫັດຖະກະສຸດ
ວ່າດ້ວຍນິຣະຊົນຜູ້ຂ້ອງຢູ່ໃນຖ້ຳຄືກາຍ

ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈະກ່າວອະທິບາຍຄູ່ຫັດຖະກະສຸດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

[໗] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ນິຣະຊົນຜູ້ຂ້ອງຢູ່ໃນຖ້ຳ ຖືກກິເລດຈຳນວນຫຼາຍປົດບັງໄວ້
ເມື່ອດຳລົງຕົນຢູ່ (ຢ່າງນີ້) ກໍຈົມລົງໃນເຫດໃຫ້ລຸ້ມຫຼົງ
ຜູ້ເປັນເຊັ່ນນັ້ນແລ ຍ່ອມຢູ່ໄກຈາກວິເວກ
ຍ້ອນການທັງຫຼາຍໃນໂລກບໍ່ເປັນຂອງທີ່ນິຣະຊົນຈະລະໄດ້ງ່າຍເລີຍ

ຄຳວ່າ ຜູ້ຂ້ອງຢູ່ ໃນຄຳວ່າ ຜູ້ຂ້ອງຢູ່ໃນຖ້ຳ ຖືກກິເລດຈຳນວນຫຼາຍປົດບັງໄວ້ ກ່າວໄວ້
ແລ້ວຂ້າງຕົ້ນ ອັນໜຶ່ງ ຄຳວ່າ ຖ້ຳ ຄວນກ່າວເຖິງກ່ອນ ກາຍ ຕັດຮຽກວ່າ ຖ້ຳ

ຄຳວ່າ ກາຍ ຖ້ຳ ຮ່າງກາຍ ຮ່າງກາຍຕົນ ເຮືອ ລົດ ທຸງ ຈອມປວກ ຮັງ ນະຄອນ ຕູບ
ຝີ ໝໍ້ ຫຼືນາກ ນີ້ເປັນຊື່ຂອງກາຍ

ຄຳວ່າ ຜູ້ຂ້ອງຢູ່ໃນຖ້ຳ ໄດ້ແກ່ ຜູ້ຂ້ອງ ຄື ຕິດ ກຸ່ວ ເກາະຕິດ ກຸ່ວພັນ ພົວພັນ ຢູ່ໃນ
ຖ້ຳ ອະທິບາຍວ່າ ນິຣະຊົນ ຂ້ອງ ຄື ຕິດ ກຸ່ວ ເກາະຕິດ ກຸ່ວພັນ ພົວພັນຢູ່ໃນຖ້ຳເໝືອນສິ່ງ
ຂອງທີ່ຂ້ອງ ຕິດ ກຸ່ວ ແຂວນ ກຸ່ວພັນ ຕິດຕິງຢູ່ທີ່ຕະປູຂ້າງຝາ ຫຼື ທີ່ໄມ້ແຂວນ ສັນນັ້ນ

ສົມຈິງ ດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ຣາທະ ຜູ້ຂ້ອງຕິດຢູ່ໃນຄວາມພໍໃຈ ຄວາມກຳໜັດ ຄວາມເພີດເພີນ ຄວາມທະຍານຢາກ ອຸບາຍ ແລະຄວາມຢືດໝັ້ນອັນເປັນເຫດທີ່ໃຈເຂົ້າໄປຕັ້ງໝັ້ນ ຖືໝັ້ນ ນອນເນື່ອງໃນຮູບ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ເຮົາຈຶ່ງຮຽກວ່າ ຜູ້ຂ້ອງ ຯລຯ ຣາທະ ຜູ້ຂ້ອງຕິດຢູ່ ໃນຄວາມພໍໃຈ ຄວາມກຳໜັດ ຄວາມເພີດເພີນ ຄວາມທະຍານຢາກ ອຸບາຍແລະຄວາມຢືດໝັ້ນອັນເປັນເຫດທີ່ໃຈເຂົ້າໄປຕັ້ງໝັ້ນ ຖືໝັ້ນ ນອນເນື່ອງໃນເວທະນາ ຯລຯ ໃນສັນຍາ ຯລຯໃນສັງຂານ ຯລຯ ໃນວິນຍານ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ເຮົາຈຶ່ງຮຽກວ່າ ຜູ້ຂ້ອງ ຄຳວ່າ ຜູ້ຂ້ອງ ເປັນຊື່ຂອງຄວາມກຸ່ງວຂ້ອງ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ຂ້ອງຢູ່ໃນຖ້ຳ

ຄຳວ່າ ຖືກກິເລດຈຳນວນຫຼາຍປົດບັງໄວ້ ອະທິບາຍວ່າ ຖືກກິເລດເປັນຈຳນວນຫຼາຍປົດບັງໄວ້ ຄື ຖືກຣາຄະປົດບັງໄວ້ ຖືກໂທສະປົດບັງໄວ້ ຖືກໂມຫະປົດບັງໄວ້ ຖືກໂກທະປົດບັງໄວ້ ຖືກ ອຸປະນາຫະປົດບັງໄວ້ ຖືກມັກຂະປົດບັງໄວ້ ຖືກປະລາສະປົດບັງໄວ້ ຖືກອິດສາປົດບັງໄວ້ ຖືກ ມັດສະຣິຍະປົດບັງໄວ້ ຖືກມາຍາປົດບັງໄວ້ ຖືກສາເຖີຍຍະປົດບັງໄວ້ ຖືກຖຳພະປົດບັງໄວ້ ຖືກສາຣຳພະປົດບັງໄວ້ ຖືກມານະປົດບັງໄວ້ ຖືກອະຕິມານະປົດບັງໄວ້ ຖືກມະທະປົດບັງໄວ້ ຖືກປະມາທະປົດບັງໄວ້ ໄດ້ແກ່ ຖືກກິເລດທຸກຊະນິດ ຯລຯ ທຸດຈະຣິດທຸກທາງ ຯລຯຄວາມກະວົນກະວາຍ ທຸກຢ່າງ ຯລຯ ຄວາມຮ້ອນຮົນທຸກສະຖານ ຯລຯ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການ ຯລຯ ອະກຸສະລາພິສັງຂານ ທຸກປະເພດ ປົດບັງ ປົກປົດ ປົດລ້ອມ ທຸ່ມທໍ່ ໂອບລ້ອມ ທ້ອມລ້ອມ ຄອບຄຸມ ປົກຄຸມ ປົດບັງໄວ້ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ຂ້ອງຢູ່ໃນຖ້ຳ ຖືກກິເລດຈຳນວນຫຼາຍປົດບັງໄວ້

ຄຳວ່າ ນໍຣະຊົນ ຯລຯ ເມື່ອດຳລົງຕົນຢູ່ ໃນຄຳວ່າ ນໍຣະຊົນ ຯລຯ ເມື່ອດຳລົງຕົນຢູ່ກໍຈົມລົງໃນເຫດໃຫ້ລຸ້ມຫຼົງ ອະທິບາຍວ່າ ນໍຣະຊົນເມື່ອດຳລົງຕົນຢູ່ ຄື ຜູ້ກຳໜັດກໍດຳລົງຕົນຢູ່ຕາມອຳນາດຣາຄະ ຜູ້ຂັດເຄື່ອງກໍດຳລົງຕົນຢູ່ຕາມອຳນາດໂທສະ ຜູ້ຫຼົງກໍດຳລົງຕົນຢູ່ຕາມອຳນາດໂມຫະ ຜູ້ຢືດຕິດກໍດຳລົງຕົນຢູ່ຕາມອຳນາດມານະ ຜູ້ຢືດຖືກໍດຳລົງຕົນຢູ່ຕາມອຳນາດທິດຖື ຜູ້ຟັງຊ່ານກໍດຳລົງຕົນຢູ່ຕາມອຳນາດອຸດທັດຈະ (ຄວາມຟັງຊ່ານ) ຜູ້ລັງເລກໍດຳລົງຕົນຢູ່ຕາມອຳນາດວິຈິກິດສາ (ຄວາມລັງເລລົງໄສ) ຜູ້ຕົກຢູ່ໃນກຳລັງກິເລດກໍດຳລົງຕົນຢູ່ຕາມອຳນາດອະນຸໄສ (ກິເລດທີ່ນອນເນື່ອງ) ລວມຄວາມວ່າ ນໍຣະຊົນ ຯລຯ ເມື່ອດຳລົງຕົນຢູ່ ຍ່ອມເປັນແນວນີ້

ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ຮູບທີ່ຮູ້ໄດ້ທາງຕາ ທີ່ໜ້າປາຖະໜາ ໜ້າຕ້ອງການ ໜ້າພໍໃຈ ຊວນໃຫ້ຮັກ ດຶງໃຫ້ຕ້ອງການ ພາໃຈໃຫ້ກຳໜັດ ກໍມີຢູ່ ຖ້າພິກຂຸ ເພີດເພີນ ເຊີຍຊົມ ຢືດຕິດຮູບນັ້ນຢູ່ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ສຽງທີ່ຮູ້ໄດ້ທາງຫູ ຯລຯ ມີຢູ່ ຯລຯ ກິ່ນທີ່ຮູ້ໄດ້ທາງດັງ ຯລຯ ມີຢູ່ ຯລຯ ຣົດທີ່ຮູ້ໄດ້ທາງລິ້ນ ຯລຯ ມີຢູ່ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະທີ່ຮູ້ໄດ້ທາງກາຍ ຯລຯ ມີຢູ່ ຯລຯ ທຳມາຣົມທີ່ຮູ້ໄດ້ທາງໃຈ ທີ່ໜ້າປາຖະໜາ ໜ້າຕ້ອງການ ໜ້າພໍໃຈ

ຊວນໃຫ້ຮັກ ດຶງໃຫ້ຕ້ອງການ ພາໃຈໃຫ້ກຳໜົດ ກໍມີຢູ່ ຖ້າພິກຂຸເພີດເພີນ ເຊີຍຊົມ ຍຶດຕິດທຳ ມາຣົມນັ້ນຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ນໍຣະຊົນ ຯລຯ ເມື່ອດຳຣົງຕົນຢູ່ ຍ່ອມເປັນແນວນີ້

ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ວິນຍານ (ຄວາມຮູ້ແຈ້ງ ອາລົມ) ທີ່ເຂົ້າເຖິງຮູບ ເມື່ອດຳຣົງຢູ່ ກໍມີຮູບເປັນອາລົມ ມີຮູບເປັນທີ່ຕັ້ງ ເຂົ້າໄປເສບສະເຫວີຍ ຄວາມເພີດເພີນ ຕັ້ງຢູ່ ເຖິງຄວາມຈະເລີນງອກງາມ ໄພບູນໄດ້ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ວິນຍານ ທີ່ເຂົ້າ ເຖິງເວທະນາ ຯລຯ ວິນຍານ ທີ່ເຂົ້າເຖິງສັນຍາ ຯລຯ ວິນຍານ ທີ່ເຂົ້າເຖິງສັງຂານ ເມື່ອດຳຣົງ ຢູ່ ກໍມີສັງຂານເປັນອາລົມ ມີສັງຂານເປັນທີ່ຕັ້ງ ເຂົ້າໄປເສບສະເຫວີຍຄວາມເພີດເພີນ ຕັ້ງຢູ່ ເຖິງຄວາມຈະເລີນງອກງາມ ໄພບູນໄດ້ ລວມຄວາມວ່າ ນໍຣະຊົນ ຯລຯ ເມື່ອດຳຣົງຕົນຢູ່ ຍ່ອມ ເປັນແນວນີ້

ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ຖ້າຄວາມກຳໜົດ ຄວາມ ເພີດເພີນ ຄວາມທະຍານຢາກ ມີຢູ່ໃນກະວະລົງກາຣາຫານ (ອາຫານຄືຄຳເຂົ້າ) ວິນຍານ ກໍຕັ້ງ ຢູ່ ງອກງາມໃນກະວະລົງກາຣາຫານນັ້ນໄດ້ ວິນຍານ ຕັ້ງຢູ່ ງອກງາມໄດ້ໃນບ່ອນໃດ ການກ້າວ ລົງແຫ່ງນາມຮູບກໍມີໄດ້ໃນບ່ອນນັ້ນ ຄວາມກ້າວລົງແຫ່ງນາມຮູບມີຢູ່ໃນບ່ອນໃດ ຄວາມຈະເລີນ ແຫ່ງສັງຂານກໍມີໄດ້ໃນບ່ອນນັ້ນ ຄວາມຈະເລີນແຫ່ງສັງຂານມີຢູ່ໃນບ່ອນໃດ ຄວາມເກີດໃນພົບໃ ໝກໍມີໄດ້ໃນບ່ອນນັ້ນ ຄວາມເກີດໃນພົບໃໝ່ມີຢູ່ໃນບ່ອນໃດ ຊາດ ຊະຣາ ມໍຣະນະ ຕໍ່ໄປກໍມີໄດ້ ໃນບ່ອນນັ້ນ ຊາດ ຊະຣາ ມໍຣະນະ ຕໍ່ໄປ ມີຢູ່ໃນບ່ອນໃດ ເຮົາກໍກ່າວວ່າ ທີ່ນັ້ນມີຄວາມເສົ້າ ໂສກ ມີຄວາມ ໝົ່ນໝອງ ມີຄວາມຄັບແຄ້ນໃຈ ລວມຄວາມວ່າ ນໍຣະຊົນ ຯລຯ ເມື່ອດຳຣົງຕົນ ຢູ່ ຍ່ອມເປັນຢ່າງນີ້

ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ຖ້າຄວາມກຳໜົດ ຄວາມເພີດເພີນ ຄວາມທະຍານຢາກມີຢູ່ໃນ ຜັດສາ ຫານ (ອາຫານຄືຜັດສະ) ຯລຯ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ຖ້າຄວາມກຳໜົດ ຄວາມເພີດເພີນ ຄວາມທະ ຍານຢາກມີຢູ່ໃນມະໂນສັນເຈຕະນາຫານ (ອາຫານຄືມະໂນສັນເຈຕະນາ) ຯລຯ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ຖ້າຄວາມກຳໜົດ ຄວາມເພີດເພີນ ຄວາມທະຍານຢາກມີຢູ່ໃນວິນຍານາຫານ (ອາຫານຄືວິນ ຍານ) ວິນຍານກໍຕັ້ງຢູ່ ງອກງາມໃນວິນຍານາຫານນັ້ນໄດ້ ວິນຍານ ຕັ້ງຢູ່ງອກງາມໄດ້ໃນບ່ອນ ໃດ ການກ້າວລົງແຫ່ງນາມຮູບກໍມີໄດ້ໃນບ່ອນນັ້ນ ຄວາມກ້າວລົງແຫ່ງ ນາມຮູບມີຢູ່ໃນບ່ອນໃດ ຄວາມຈະເລີນແຫ່ງສັງຂານກໍມີໄດ້ໃນບ່ອນນັ້ນ ຄວາມຈະເລີນແຫ່ງສັງຂານມີຢູ່ໃນບ່ອນໃດ ຄວາມເກີດໃນພົບໃໝ່ກໍມີໄດ້ໃນບ່ອນນັ້ນ ຄວາມເກີດໃນພົບໃໝ່ມີຢູ່ໃນບ່ອນໃດ ຊາດ ຊະຣາ ມໍຣະນະ ຕໍ່ໄປກໍມີໄດ້ໃນບ່ອນນັ້ນ ຊາດ ຊະຣາ ມໍຣະນະ ຕໍ່ໄປ ມີຢູ່ໃນບ່ອນໃດ ເຮົາກໍກ່າວວ່າ ທີ່ນັ້ນ ມີຄວາມເສົ້າໂສກ ມີຄວາມໝົ່ນໝອງ ມີຄວາມຄັບແຄ້ນໃຈ ລວມຄວາມວ່າ ນໍຣະຊົນ ຯລຯ ເມື່ອດຳຣົງຕົນຢູ່ ຍ່ອມເປັນແນວນີ້

ຄຳວ່າ ຈົມລົງໃນເຫດໃຫ້ລຸ້ມຫຼົງ ອະທິບາຍວ່າ ກາມມະຄຸນ ໕ ຕັດຮຽກວ່າ ເຫດໃຫ້ລຸ້ມຫຼົງ ຄື ຮູບທີ່ຮູ້ໄດ້ທາງຕາ ທີ່ໜ້າປາຖະໜາ ໜ້າຕ້ອງການ ໜ້າພໍໃຈ ຊວນໃຫ້ຮັກ ດຶງໃຫ້ ຕ້ອງການ ພາໃຈໃຫ້ກຳໜົດ ສຽງທີ່ຮູ້ໄດ້ທາງຫູ ຯລຯ ກິນທີ່ຮູ້ໄດ້ທາງດັງ ຯລຯ ຣົດທີ່ຮູ້ໄດ້ທາງ ລິ້ນ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະທີ່ຮູ້ໄດ້ທາງກາຍ ທີ່ໜ້າປາຖະໜາ ໜ້າຕ້ອງການ ໜ້າພໍໃຈ ຊວນໃຫ້ຮັກ ດຶງໃຫ້ຕ້ອງການ ພາໃຈໃຫ້ກຳໜົດ ຍ້ອນເຫດໃດ ກາມມະຄຸນ ໕ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ເຫດໃຫ້ລຸ້ມຫຼົງ ຍ້ອນສ່ວນຫຼາຍເທວະດາແລະມະນຸດ ຍ່ອມຫຼົງ ລຸ້ມຫຼົງ ຫຼົງງົມງວາຍໃນກາມມະຄຸນ ໕ ເທວະ ດາແລະມະນຸດເຫຼົ່ານັ້ນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ເປັນຜູ້ຫຼົງ ລຸ້ມຫຼົງ ຫຼົງງົມງວາຍ ຄື ຖືກອະວິດຊາເຮັດໃຫ້ມືດ ບອດ ຫຸ້ມຫໍ່ ໂອບລ້ອມ ຫ້ອມລ້ອມ ຄອບຄຸມ ປົກຄຸມ ບົດບັງໄວ້ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ກາມມະຄຸນ ໕ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ເປັນເຫດໃຫ້ລຸ້ມຫຼົງ

ຄຳວ່າ ຈົມລົງໃນເຫດໃຫ້ລຸ້ມຫຼົງ ໄດ້ແກ່ ຈົມລົງ ມັກມຸ້ນ ຍັງລົງ ດຶງລົງ ໃນເຫດ ໃຫ້ລຸ້ມຫຼົງ ລວມຄວາມວ່າ ນໍຣະຊົນ ຯລຯ ເມື່ອດຳລົງຕົນຢູ່ ກໍຈົມລົງໃນເຫດໃຫ້ລຸ້ມຫຼົງ

ວ່າດ້ວຍວິເວກ ໓ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ວິເວກ ໃນຄຳວ່າ ຜູ້ເປັນເຊັ່ນນັ້ນແລ ຍ່ອມຢູ່ໂກຈາກວິເວກ ໄດ້ແກ່ ວິເວກ ໓ ຢ່າງ ຄື (໑) ກາຍວິເວກ (ຄວາມສະຫງັດກາຍ) (໒) ຈິດຕະວິເວກ (ຄວາມສະຫງັດໃຈ) (໓) ອຸປະທິວິເວກ (ຄວາມສະຫງັດອຸປະທິ)

ກາຍວິເວກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ຍ່ອມໃຊ້ສອຍເສນາສະນະທີ່ສະຫງັດ ຄື ປ່າ ເຫງົ້າຕົ້ນໄມ້ ພູເຂົາ ຮ່ອມພູ ປ່ອງພູ ປ່າຊ້າ ປ່າດົງດິບ ກາງແຈ້ງ ກອງເພືອງ ແລະມີກາຍສະຫງັດຢູ່ ຄື ຢ່າງອົງ ດຽວ ຍືນອົງດຽວ ນັ່ງອົງດຽວ ນອນອົງດຽວ ເຂົ້າໝູ່ບ້ານບິນທະບາດອົງດຽວ ກັບອົງດຽວ ນັ່ງໃນ ບ່ອນລັບອົງດຽວ ອະທິຖານຈົງກົມອົງດຽວ ທ່ຽວໄປ ຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນ ໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປລຳພັງອົງດຽວ ນີ້ຊື່ວ່າກາຍວິເວກ

ຈິດຕະວິເວກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຜູ້ບັນລຸປະຖົມຊານຍ່ອມມີຈິດສະຫງັດຈາກນິວອນ ຜູ້ບັນລຸທຸຕິຍະຊານຍ່ອມມີຈິດສະ ຫງັດຈາກວິຕົກແລະວິຈານ ຜູ້ບັນລຸຕະຕິຍະຊານຍ່ອມມີຈິດສະຫງັດຈາກປິຕິ ຜູ້ບັນລຸຈະຕຸດຖະ ຊານຍ່ອມມີ ຈິດສະຫງັດຈາກສຸກແລະທຸກ ຜູ້ບັນລຸອາກາສານັນຈາຍະຕະນະສະມາບັດ ຍ່ອມມີ ຈິດສະຫງັດຈາກ ຮູບສັນຍາ ປະຕິຄະສັນຍາ ນາມັດຕະສັນຍາ ຜູ້ບັນລຸວິນຍານັນຈາຍະຕະນະ ສະມາບັດ ຍ່ອມມີ ຈິດສະຫງັດຈາກອາກາສານັນຈາຍະຕະນະສັນຍາ ຜູ້ບັນລຸອາກິນຈັນຍາຍະ

ຕະນະສະມາບັດ^໑ ຍ່ອມມິຈິດ ສະຫງັດຈາກວິນຍານັນຈາຍະຕະນະສັນຍາ ຜູ້ບັນລຸເນວະສັນຍານາ ສັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດ^໒ ຍ່ອມມິຈິດສະຫງັດຈາກອາກິນຈັນຍາຍະຕະນະສັນຍາ

ຜູ້ເປັນພຣະໂສດາບັນຍ່ອມມິຈິດສະຫງັດຈາກສັກກາຍະທິດຖິ ວິຈິກິດສາ ສີລັບພະຕະປະ ຣາມາດ ທິດຖານຸໂສ ວິຈິກິດສານຸໂສ ແລະເຫຼົ່າກິເລດທີ່ຢູ່ໃນພວກດຽວກັບສັກກາຍະທິດຖິ ເປັນຕົ້ນນັ້ນ

ຜູ້ເປັນພຣະສະກະທາຄາມີ ຍ່ອມມິຈິດສະຫງັດຈາກກາມຣາຄະສັງໂຍດ ປະຕິຄະສັງໂຍດ ຢ່າງຫຍາບ ກາມຣາຄານຸໂສ ປະຕິຄານຸໂສຢ່າງຫຍາບ ແລະເຫຼົ່າກິເລດທີ່ຢູ່ໃນພວກດຽວກັບ ກາມຣາຄະສັງໂຍດເປັນຕົ້ນນັ້ນ

ຜູ້ເປັນພຣະອະນາຄາມີ ຍ່ອມມິຈິດສະຫງັດຈາກກາມຣາຄະສັງໂຍດ ປະຕິຄະສັງໂຍດ ຢ່າງລະອຽດ ກາມຣາຄານຸໂສ ປະຕິຄານຸໂສ ຢ່າງລະອຽດ ແລະເຫຼົ່າກິເລດທີ່ຢູ່ໃນພວກດຽວກັບ ກາມຣາຄະສັງໂຍດເປັນຕົ້ນນັ້ນ

ຜູ້ເປັນພຣະອະຣະຫັນ ຍ່ອມມິຈິດສະຫງັດຈາກຮູບຣາຄະ ອະຮູບຣາຄະ ມານະ ອຸທທັດ ຈະ ອະວິດຊາ ມານານຸໂສ ພະວະຣາຄານຸໂສ ອະວິດຊານຸໂສ ເຫຼົ່າກິເລດທີ່ຢູ່ໃນພວກດຽວກັບ ຮູບຣາຄະເປັນຕົ້ນນັ້ນ ແລະສັງຂານນິມິດທັງປວງໃນພາຍນອກ ນີ້ຊື່ວ່າຈິດຕະວິເວກ

ອຸປະທິວິເວກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ກິເລດກໍດີ ຂັນກໍດີ ອະພິສັງຂານກໍດີ ຕັດຮຽກວ່າ ອຸປະທິ ອະມະຕະນິບພານ ຕັດ ຮຽກວ່າ ອຸປະທິວິເວກ ຄື ທຳເປັນທີ່ຣະງັບສັງຂານທັງປວງ ເປັນທີ່ສະລັດຖິມອຸປະທິທັງໝົດ ເປັນທີ່ສິ້ນຕັນຫາ ເປັນທີ່ຄາຍກຳໜັດ ເປັນທີ່ດັບກິເລດ ເປັນທີ່ເຢັນສະນິດ ນີ້ຊື່ວ່າອຸປະທິວິເວກ

ກາຍວິເວກຍ່ອມມິແກ່ບຸກຄົນຜູ້ມີກາຍຫຼີກອອກແລ້ວ ຍິນດີໃນເນກຂຳມະ ຈິດຕະວິເວກ ຍ່ອມມິແກ່ບຸກຄົນຜູ້ມີຈິດບໍລິສຸດ ເຖິງຄວາມເປັນຜູ້ຜ່ອງແຜ້ວຍິ່ງ ແລະອຸປະທິວິເວກຍ່ອມມິແກ່ ບຸກຄົນຜູ້ປາສະຈາກອຸປະທິ ບັນລຸນິບພານອັນປາສະຈາກປັດໄຈປຸງແຕ່ງແລ້ວ

ຄຳວ່າ ໄກຈາກວິເວກ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ຂ້ອງຢູ່ໃນຖ້ຳແນວນີ້ ຖືກກິເລດຈຳນວນຫຼາຍ ປິດ ບັງໄວ້ແນວນີ້ ຈົມລົງໃນເຫດໃຫ້ລຸ້ມຫຼົງແນວນີ້ ຍ່ອມຢູ່ໄກຈາກກາຍວິເວກແດ່ ໄກຈາກຈິດຕະວິ ເວກແດ່ ໄກຈາກອຸປະທິວິເວກແດ່ ຄື ໄກ ຫ່າງໄກ ແສນໄກ ບໍ່ໃກ້ ບໍ່ໃກ້ຄຽງ ບໍ່ຊິດ ບໍ່ໃກ້ຊິດ

ຄຳວ່າ ຜູ້ເປັນເຊັ່ນນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ຜູ້ເປັນເຊັ່ນນັ້ນ ຄື ຜູ້ເປັນແນວນັ້ນ ຜູ້ດຳລົງຢູ່ແນວນັ້ນ ຜູ້ ເປັນປະການນັ້ນ ຜູ້ມີສ່ວນແນວນັ້ນ ຈົມລົງໃນເຫດໃຫ້ລຸ້ມຫຼົງ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ເປັນເຊັ່ນນັ້ນ ຍ່ອມຢູ່ໄກຈາກວິເວກ

ວ່າດ້ວຍກາມ ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ກາມ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນກາມທັງຫຼາຍໃນໂລກບໍ່ເປັນຂອງທີ່ນິຣະຊົນລະໄດ້ງ່າຍເລີຍ ໄດ້ແກ່ ກາມ ໒ ຢ່າງ ແບ່ງຕາມໝວດ ຄື (໑) ວັດຖຸກາມ (໒) ກິເລດກາມ

ວັດຖຸກາມ ຄືອັນໃດ?

ຄື ຮູບ ສຽງ ກິ່ນ ຣົດ ໄຜດຖັບພະ ທີ່ໜ້າພໍໃຈ ເຄື່ອງປູລາດ ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ ທາດຍິງ ຊາຍ ແບ້ ແກະ ໄກ່ ໝູ ຊ້າງ ງົວ ມ້າ ລາ ທີ່ນາ ທີ່ສວນ ເງິນ ຄຳ ໝູ່ບ້ານ ນິຄົມ ຣາດຊະທາ ນີ ແຄວ້ນ ຊົນນະບົດ ກອງພົນຮົບ ຄັງຫຼວງ ແລະວັດຖຸທີ່ໜ້າຍິນດີແນວໃດແນວໜຶ່ງ (ເຫຼົ່ານີ້) ຊື່ວ່າ ວັດຖຸກາມ

ອີກໄນໜຶ່ງ ກາມທີ່ເປັນອະດີດ ທີ່ເປັນອະນາຄົດ ທີ່ເປັນປັດຈຸບັນ ກາມທີ່ເປັນພາຍໃນ ທີ່ເປັນພາຍນອກ ທີ່ເປັນທັງພາຍໃນ ແລະພາຍນອກ ກາມຢ່າງຫຍາບ ຢ່າງກາງ ຢ່າງປະນີດ ກາມທີ່ເປັນຂອງສັດໃນອະບາຍ ທີ່ເປັນຂອງມະນຸດ ທີ່ເປັນຂອງທິບ ກາມທີ່ຜາກົດສະເພາະ ໜ້າ ທີ່ເນຣະມິດຂຶ້ນເອງ ທີ່ບໍ່ໄດ້ເນຣະມິດຂຶ້ນເອງ ທີ່ຜູ້ອື່ນເນຣະມິດໃຫ້ ກາມທີ່ມີຜູ້ຄອບຄອງ ທີ່ບໍ່ມີຜູ້ ຄອບຄອງ ທີ່ຍຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ທີ່ບໍ່ຍຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ສະພາວະທຳທີ່ເປັນກາມາວະ ຈອນ ທີ່ເປັນຮູບປາວະຈອນ ທີ່ເປັນອະຮູບປາວະຈອນແມ່ນທັງປວງ ກາມທີ່ເປັນເຫດເກີດແຫ່ງ ຕັນຫາ ເປັນອາລົມແຫ່ງຕັນຫາ ຊື່ວ່າກາມ ຍ້ອນມີຄວາມໝາຍວ່າ ໜ້າປາຖະໜາ ໜ້າຍິນດີ ໜ້າ ລຸ້ມໝຶງ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ວັດຖຸກາມ

ກິເລດກາມ ຄືອັນໃດ?

ຄື ຄວາມພໍໃຈ ຄວາມກຳໜັດ ຄວາມກຳໜັດດ້ວຍອຳນາດຄວາມພໍໃຈ ຄວາມດຳຣິ ຄວາມກຳໜັດ ຄວາມກຳໜັດດ້ວຍອຳນາດຄວາມດຳຣິ ຊື່ວ່າ ກາມ ໄດ້ແກ່ ຄວາມພໍໃຈ ດ້ວຍ ອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມກຳໜັດດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມເພີດເພີນດ້ວຍ ອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມທະຍານຢາກດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມມີເຍື່ອໃຍ ດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມຮ້ອນຮົນດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມສະຍົບດ້ວຍ ອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມຕິດໃຈດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຫ້ວງນ້ຳຄືຄວາມຕ້ອງການ ກິເລດເຄື່ອງປະກອບຄືຄວາມຕ້ອງການ ກິເລດເຄື່ອງຢຶດໝັ້ນຄືຄວາມຕ້ອງການ ກິເລດເຄື່ອງກັ້ນ ຈິດຄືຄວາມພໍໃຈດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການໃນກາມທັງຫຼາຍ

(ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະເຈົ້າອັດທະມາສີກເປ່ງອຸທານວ່າ)

ເຈົ້າກາມເອີຍ ເຮົາເຫັນຮາກເຫງົ້າຂອງເຈົ້າແລ້ວ
ເຈົ້າເກີດຍ້ອນຄວາມດຳຣິ ເຮົາຈັກບໍ່ດຳຣິຮອດເຈົ້າອີກ

ເຈົ້າຈັກບໍ່ສາມາດເກີດມາເປັນແນວນີ້ໄດ້ອີກແລ້ວເຈົ້າກາມເອີຍ
ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ກິເລດກາມ

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍໂລກ ມະນຸດໂລກ ເທວະໂລກ ຂັນທະໂລກ ທາດ
ໂລກ ອາຍະຕະນະໂລກ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນການທັງຫຼາຍໃນໂລກບໍ່ເປັນຂອງທີ່ນໍຣະຊົນລະໄດ້ງ່າຍເລີຍ ອະທິບາຍ ວ່າ
ຍ້ອນການທັງຫຼາຍໃນໂລກເປັນຂອງທີ່ນໍຣະຊົນລະໄດ້ຍາກ ຄື ສະລະໄດ້ຍາກ ສະລະອອກໄດ້
ຍາກ ຍ່າຍິໄດ້ຍາກ ແກ້ອອກໄດ້ຍາກ ແຫວກອອກໄດ້ຍາກ ຂ້າມໄດ້ຍາກ ຂ້າມພື້ນໄດ້ຍາກ
ກ້າວພື້ນໄດ້ຍາກ ກັບຕົວຫຼີກໄດ້ຍາກ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນການທັງຫຼາຍໃນໂລກບໍ່ເປັນຂອງທີ່ນໍ
ຣະຊົນລະໄດ້ງ່າຍເລີຍ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ນໍຣະຊົນຜູ້ຂ້ອງຢູ່ໃນຖ້ຳ ຖືກກິເລດຈຳນວນຫຼາຍປົດບັງໄວ້
ເມື່ອດຳລົງຕົນຢູ່ (ຢ່າງນີ້) ກໍຈົມລົງໃນເຫດໃຫ້ລຸ້ມຫຼົງ
ຜູ້ເປັນເຊັ່ນນັ້ນແລ ຍ່ອມຢູ່ໄກຈາກວິເວກ
ຍ້ອນການທັງຫຼາຍໃນໂລກບໍ່ເປັນຂອງທີ່ນໍຣະຊົນລະໄດ້ງ່າຍເລີຍ

[໘] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ ມີຄວາມປາຖະໜາເປັນຕົ້ນເຫດ
ຕິດພັນຢູ່ກັບຄວາມພໍໃຈໃນພົບ
ມຸ້ງຫວັງ (ກາມ) ໃນການພາຍຫຼັງ ຫຼື ໃນການກ່ອນ
ປາຖະໜາກາມເຫຼົ່ານີ້ແລະກາມທີ່ມີຢູ່ກ່ອນ
ຍ່ອມເປັນຜູ້ຫຼຸດພື້ນໄດ້ຍາກ (ແລະ) ເຮັດໃຫ້ຜູ້ອື່ນຫຼຸດພື້ນບໍ່ໄດ້ເລີຍ

ຄຳວ່າ ມີຄວາມປາຖະໜາເປັນຕົ້ນເຫດ ຕິດພັນຢູ່ກັບຄວາມພໍໃຈໃນພົບ ອະທິບາຍວ່າ
ຕົ້ນຫາ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມປາຖະໜາ

ຄື ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຄວາມໄປຕາມອາລົມ ຄວາມຍືນດີ ຄວາມ
ເພີດເພີນ ຄວາມກຳໜົດດ້ວຍອຳນາດຄວາມເພີດເພີນ ຄວາມກຳໜົດແຮງແຫ່ງຈິດ ຄວາມຢາກ
ຄວາມສະຍົບ ຄວາມມັກມຸ້ນ ຄວາມຫິນ ຄວາມຫິນກະຫາຍ ຄວາມຂ້ອງຢູ່ ຄວາມຈົມຢູ່ ທຳມະ
ຊາດທີ່ເຮັດໃຫ້ພຸກພ່ານ ທຳມະຊາດທີ່ຫຼອກລວງ ທຳມະຊາດ ທີ່ຍັງສັດໃຫ້ເກີດ ທຳມະຊາດທີ່ຍັງ
ສັດໃຫ້ເກີດພ້ອມ ທຳມະຊາດທີ່ຮ້ອຍຮັດ ທຳມະຊາດທີ່ມີຂ່າຍ ທຳມະຊາດທີ່ກຳຊາບໃຈ ທຳມະ
ຊາດທີ່ຊ່ານໄປ ທຳມະຊາດເປັນຄືເສັ້ນດ້າຍ ທຳມະຊາດທີ່ແຜ່ໄປ ທຳມະຊາດທີ່ປະມວນມາ ທຳ

ມະຊາດທີ່ເປັນເພື່ອນ ຄວາມຄະນິງຫາ ຕັນຫາທີ່ນຳພາໄປສູ່ພົບ ຕັນຫາເປັນຄືປ່າ ຕັນຫາເປັນຄື
ປ່າທົບ ຄວາມເຊີຍຊືດ ຄວາມມີເຍື່ອໃຍ ຄວາມຫວັງໃຍ ຄວາມຜູກພັນ ຄວາມຫວັງ ກິຣິຍາທີ່
ຫວັງ ພາວະທີ່ຫວັງ ຄວາມຫວັງໃນຮູບ ຄວາມຫວັງໃນສູງ ຄວາມຫວັງໃນກິນ ຄວາມຫວັງໃນ
ຣົດ ຄວາມຫວັງໃນໂຜດຖັບພະ ຄວາມຫວັງໃນລາບ ຄວາມຫວັງໃນຊັບ ຄວາມຫວັງໃນບຸດ
ຄວາມຫວັງໃນຊີວິດ ທຳມະຊາດທີ່ຊື່ມ ທຳມະຊາດທີ່ຊື່ມເລື້ອຍ ໆ ທຳມະຊາດທີ່ຊື່ມຍິ່ງ ຄວາມ
ຊື່ມ ກິຣິຍາທີ່ຊື່ມ ພາວະທີ່ຊື່ມ ຄວາມລະໂມບ ກິຣິຍາທີ່ລະໂມບ ພາວະທີ່ລະໂມບ ທຳມະຊາດທີ່
ເຮັດໃຫ້ຫວັງໄຫວ ພາວະທີ່ຕ້ອງການແຕ່ອາລົມດີ ໆ ຄວາມກຳໜົດໃນຖານະອັນບໍ່ຄວນ ຄວາມ
ໂລບເກີນພໍດີ ຄວາມຕິດໃຈ ກິຣິຍາທີ່ຕິດໃຈ ຄວາມປາຖະໜາ ຄວາມໃຝ່ຫາ ຄວາມໝາຍປອງ
ກາມຕັນຫາ ພະວະຕັນຫາ ວິພະວະຕັນຫາ ຕັນຫາໃນຮູບພົບ ຕັນຫາໃນອະຮູບພົບ ຕັນຫາໃນນິ
ໂຣດ ຮູບຕັນຫາ ສັດທະຕັນຫາ ຄັນທະຕັນຫາ ຣະສະຕັນຫາ ໂຜດຖັບພະຕັນຫາ ທຳມະຕັນຫາ
ໂອຄະ ໂຍຄະ ຄັນຖະ ອຸປາທານ ອາວອນ ນິວອນ ເຄື່ອງປັດບັງ ເຄື່ອງຜູກ ອຸປະກິເລດ ອະນຸ
ໄສ ປະຣິຍຸດຖານ ຕັນຫາເປັນຄືເຄືອເຂົາ ຄວາມປາຖະໜາວັດຖຸຕ່າງ ໆ ຮາກເຫງົ້າແຫ່ງທຸກ
ເຫດແຫ່ງທຸກ ແດນເກີດແຫ່ງທຸກ ບ້ວງແຫ່ງມານ ເບັດແຫ່ງມານ ວິໄສແຫ່ງມານ ຕັນຫາເປັນຄື
ແມ່ນ້ຳ ຕັນຫາເປັນຄືຕາໜ່າງ ຕັນຫາ ເໝືອນໂຊ່ຕວນ ຕັນຫາເໝືອນມະຫາສະມຸດ ອະພິດຊາ
ອະກຸສິນມູນຄືໂລພະ

ຄຳວ່າ ມີຄວາມປາຖະໜາເປັນຕົ້ນເຫດ ໄດ້ແກ່ ມີຄວາມປາຖະໜາເປັນຕົ້ນເຫດ ຄື ມີ
ຄວາມປາຖະໜາເປັນສາເຫດ ມີຄວາມປາຖະໜາເປັນປັດໄຈ ມີຄວາມປາຖະໜາເປັນເຫດ ມີຄວາມ
ປາຖະໜາເປັນແດນເກີດ ລວມຄວາມວ່າ ມີຄວາມປາຖະໜາເປັນຕົ້ນເຫດ

ຄຳວ່າ ຕິດພັນຢູ່ກັບຄວາມພໍໃຈໃນພົບ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມພໍໃຈໃນພົບຢ່າງດຽວ ຄື
ສຸກຂະເວທະນາ

ຄວາມພໍໃຈໃນພົບ ໒ ຢ່າງ ຄື

໑. ສຸກຂະເວທະນາ
໒. ວັດຖຸທີ່ໜ້າປາຖະໜາ

ຄວາມພໍໃຈໃນພົບ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ຄວາມເປັນໝູ່ມສາວ
໒. ຄວາມບໍ່ມີໂຣກ
໓. ຊີວິດ

ຄວາມພໍໃຈໃນພົບ ໔ ຢ່າງ ຄື

໑. ລາບ	໒. ຍົດ
໓. ສັນເສີນ	໔. ສຸກ

ຄວາມພໍໃຈໃນພົບ ໕ ຢ່າງ ຄື

໑. ຮູບທີ່ໜ້າພໍໃຈ	໒. ສຽງທີ່ໜ້າພໍໃຈ
໓. ກິນທີ່ໜ້າພໍໃຈ	໔. ຣົດທີ່ໜ້າພໍໃຈ
໕. ໂຜດຖັບພະທີ່ໜ້າພໍໃຈ	

ຄວາມພໍໃຈໃນພົບ ໖ ຢ່າງ ຄື

໑. ຄວາມສົມບູນແຫ່ງຕາ	໒. ຄວາມສົມບູນແຫ່ງຫູ
໓. ຄວາມສົມບູນແຫ່ງດັງ	໔. ຄວາມສົມບູນແຫ່ງລິ້ນ
໕. ຄວາມສົມບູນແຫ່ງກາຍ	໖. ຄວາມສົມບູນແຫ່ງໃຈ

ຜູ້ຕິດພັນຢູ່ກັບຄວາມພໍໃຈໃນພົບ ໄດ້ແກ່ ຂ້ອງ ຄື ຕິດ ກ່ຽວ ເກາະຕິດ ກ່ຽວພັນ ພົວພັນໃນສຸກຂະເວທະນາ ຯລຯ ໃນວັດຖຸທີ່ໜ້າປາຖະໜາ ຯລຯ ໃນຄວາມເປັນໝູ່ມສາວ ຯລຯ ໃນຄວາມ ບໍ່ມີໂຣກ ຯລຯ ໃນຊີວິດ ຯລຯ ໃນລາບ ຯລຯ ໃນຍົດ ຯລຯ ໃນສັນເສີນ ຯລຯ ໃນສຸກ ຯລຯ ໃນຮູບ ຯລຯ ສຽງ ຯລຯ ກິນ ຯລຯ ຣົດ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະ ທີ່ໜ້າພໍໃຈ ຯລຯ ໃນຄວາມສົມບູນແຫ່ງຕາ ຯລຯ ຫູ ຯລຯ ດັງ ຯລຯ ລິ້ນ ຯລຯ ກາຍ ຂ້ອງ ຄື ຕິດ ກ່ຽວ ເກາະຕິດ ກ່ຽວພັນ ພົວພັນໃນຄວາມສົມບູນແຫ່ງໃຈ ລວມຄວາມວ່າ ມີຄວາມປາຖະໜາເປັນຕົ້ນເຫດ ຕິດພັນຢູ່ກັບຄວາມພໍໃຈໃນພົບ

ຄຳວ່າ ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ ຯລຯ ຍ່ອມເປັນຜູ້ຫຼຸດພົ້ນໄດ້ຍາກ (ແລະ) ເຮັດໃຫ້ຜູ້ອື່ນຫຼຸດພົ້ນບໍ່ໄດ້ ເລີຍ ອະທິບາຍວ່າ ທຳທີ່ເປັນທີ່ຕັ້ງແຫ່ງຄວາມພໍໃຈໃນພົບເຫຼົ່ານັ້ນ ອັນສັດຫຼຸດພົ້ນໄດ້ຍາກ ຫຼື ສັດທັງຫຼາຍປົດເປື້ອງ (ຕົນ) ໄດ້ຍາກ ຈາກທຳທີ່ເປັນທີ່ຕັ້ງແຫ່ງຄວາມພໍໃຈໃນພົບນັ້ນ ໆ

ທຳທີ່ເປັນທີ່ຕັ້ງແຫ່ງຄວາມພໍໃຈໃນພົບເຫຼົ່ານັ້ນ ອັນສັດຫຼຸດພົ້ນໄດ້ຍາກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ສຸກຂະເວທະນາ ອັນສັດຫຼຸດພົ້ນໄດ້ຍາກ ຄື ປົດເປື້ອງໄດ້ຍາກ ຊົງຕົວໄດ້ຍາກ ແກ້ອອກໄດ້ຍາກ ແຫວກອອກໄດ້ຍາກ ຂ້າມໄດ້ຍາກ ຂ້າມພົ້ນໄດ້ຍາກ ກ້າວພົ້ນໄດ້ຍາກ ກັບຕົວຫຼີກໄດ້ຍາກ ວັດຖຸທີ່ໜ້າປາຖະໜາ ຯລຯ ຄວາມເປັນໝູ່ມສາວ ຯລຯ ຄວາມບໍ່ມີໂຣກ ຯລຯ ຊີວິດ ຯລຯ ລາບ ຯລຯ ຍົດ ຯລຯ ສັນເສີນ ຯລຯ ສຸກ ຯລຯ ຮູບທີ່ໜ້າພໍໃຈ ຯລຯ ສຽງທີ່ໜ້າພໍໃຈ ຯລຯ ກິນທີ່ໜ້າພໍໃຈ ຯລຯ ຣົດທີ່ໜ້າພໍໃຈ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະທີ່ໜ້າພໍໃຈ ຯລຯ

ຄວາມສົມບູນແຫ່ງຕາ ຯລຯ ຄວາມສົມບູນແຫ່ງຫູ ຯລຯ ຄວາມສົມບູນແຫ່ງດັງ ຯລຯ ຄວາມສົມບູນແຫ່ງລິ້ນ ຯລຯ ຄວາມສົມບູນແຫ່ງກາຍ ຯລຯ ຄວາມສົມບູນແຫ່ງໃຈ ອັນສັດຫຼຸດພົ້ນໄດ້ ຍາກ ຄື ປົດເປື້ອງໄດ້ຍາກ ຊົງຕົວໄດ້ຍາກ ແກ້ອອກໄດ້ຍາກ ແຫວກອອກໄດ້ຍາກ ຂ້າມໄດ້ ຍາກ ຂ້າມພົ້ນໄດ້ຍາກ ກ້າວພົ້ນໄດ້ຍາກ ກັບຕົວຫຼີກອອກໄດ້ຍາກ ທຳທີ່ເປັນບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງ ຄວາມພໍໃຈໃນພົບເຫຼົ່ານັ້ນ ອັນສັດຫຼຸດພົ້ນໄດ້ຍາກເປັນແນວນີ້

ສັດທັງຫຼາຍປົດເປື້ອງ (ຕົນ) ໄດ້ຍາກ ຈາກທຳທີ່ເປັນທີ່ຕັ້ງແຫ່ງຄວາມພໍໃຈໃນພົບນັ້ນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ສັດທັງຫຼາຍປົດເປື້ອງ (ຕົນ) ໄດ້ຍາກ ຄື ປົດເປື້ອງຂຶ້ນໄດ້ຍາກ ຊົງຕົວໄດ້ຍາກ ຊົງຕົວຂຶ້ນໄດ້ຍາກ ຍົກຕົວຂຶ້ນໄດ້ຍາກ ຍົກຕົວຂຶ້ນໄດ້ຍາກຢ່າງຍິ່ງ ແກ້ອອກໄດ້ຍາກ ແຫວກອອກໄດ້ຍາກ ຂ້າມໄດ້ຍາກ ຂ້າມພົ້ນໄດ້ຍາກ ກ້າວພົ້ນໄດ້ຍາກ ກັບຕົວຫຼີກໄດ້ຍາກ ຈາກສຸກຂະເວທະນາ ຯລຯ ຈາກວັດຖຸທີ່ໜ້າປາຖະໜາ ຯລຯ ຈາກຄວາມເປັນໝູ່ມສາວ ຯລຯ ຈາກຄວາມບໍ່ມີໂຣກ ຯລຯ ຈາກຊີວິດ ຯລຯ ຈາກລາບ ຯລຯ ຈາກຍົດ ຯລຯ ຈາກສັນເສີນ ຯລຯ ຈາກສຸກ ຯລຯ ຈາກຮູບ ທີ່ໜ້າພໍໃຈ ຯລຯ ຈາກສຽງທີ່ໜ້າພໍໃຈ ຯລຯ ຈາກກິ່ນທີ່ໜ້າພໍໃຈ ຯລຯ ຈາກຣົດທີ່ໜ້າພໍໃຈ ຯລຯ ຈາກ ໂຜດຖັບພະທີ່ໜ້າພໍໃຈ ຯລຯ ຈາກຄວາມສົມບູນແຫ່ງຕາ ຯລຯ ຈາກຄວາມສົມບູນແຫ່ງຫູ ຯລຯ ຈາກ ຄວາມສົມບູນແຫ່ງດັງ ຯລຯ ຈາກຄວາມສົມບູນແຫ່ງລິ້ນ ຯລຯ ຈາກຄວາມສົມບູນແຫ່ງກາຍ ປົດເປື້ອງ (ຕົນ) ໄດ້ຍາກ ຄື ປົດເປື້ອງຂຶ້ນໄດ້ ຍາກ ຊົງຕົວໄດ້ຍາກ ຊົງຕົວຂຶ້ນໄດ້ຍາກ ຍົກຕົວຂຶ້ນໄດ້ຍາກ ຍົກຕົວຂຶ້ນໄດ້ຍາກຢ່າງຍິ່ງ ແກ້ ອອກໄດ້ຍາກ ແຫວກອອກໄດ້ຍາກ ຂ້າມໄດ້ຍາກ ຂ້າມພົ້ນໄດ້ຍາກ ກ້າວພົ້ນໄດ້ຍາກ ກັບຕົວ ຫຼີກໄດ້ຍາກ ຈາກຄວາມສົມບູນແຫ່ງໃຈ ສັດທັງຫຼາຍປົດເປື້ອງ (ຕົນ) ໄດ້ຍາກ ຈາກທຳທີ່ເປັນ ບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງຄວາມພໍໃຈໃນພົບນັ້ນ ໆ ເປັນແນວນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ ຯລຯ ຍ່ອມ ເປັນຜູ້ຫຼຸດພົ້ນໄດ້ຍາກ

ຄຳວ່າ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ອື່ນຫຼຸດພົ້ນບໍ່ໄດ້ເລີຍ ອະທິບາຍວ່າ ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ ຕົນເອງກໍຈົມດັ່ງຢູ່ ຈຶ່ງ ບໍ່ສາມາດດຶງຈັບຄົນອື່ນທີ່ຈົມດັ່ງຢູ່ແລ້ວຂຶ້ນມາໄດ້ ລົມຈຶງ ດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດ ໄວ້ວ່າ ຈຸນທະ ຂໍ້ທີ່ບຸກຄົນເຊິ່ງຕົນເອງກໍຈົມດັ່ງຢູ່ຈັກດຶງຈັບຜູ້ອື່ນທີ່ຈົມດັ່ງຢູ່ແລ້ວຂຶ້ນມາໄດ້ ເປັນໄປບໍ່ໄດ້ ເລີຍ ຈຸນທະ ຂໍ້ທີ່ບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ໄດ້ເຝິກຝົນ ບໍ່ໄດ້ອົບຮົມ ຍັງບໍ່ໄດ້ດັບກິເລດດ້ວຍຕົນເອງ ຈັກເຝິກ ຝົນອົບຮົມຜູ້ອື່ນ ເຮັດຜູ້ອື່ນໃຫ້ດັບກິເລດ ເປັນໄປບໍ່ໄດ້ເລີຍ (ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ) ຈຶ່ງ ຊື່ວ່າເຮັດໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ຫຼຸດພົ້ນບໍ່ໄດ້ເລີຍ ເປັນແນວນີ້

ອີກໄນໜຶ່ງ ບໍ່ມີໃຜອື່ນທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ສັດເຫຼົ່ານັ້ນຫຼຸດພົ້ນໄດ້ ຖ້າສັດເຫຼົ່ານັ້ນຈະເພິ່ງຫຼຸດພົ້ນ ໄດ້ ສັດເຫຼົ່ານັ້ນເມື່ອປະຕິບັດຊອບ ປະຕິບັດເໝາະສົມ ປະຕິບັດບໍ່ເປັນຂ້າເສິກ ປະຕິບັດເອື້ອ ປະໂຫຍດ ປະຕິບັດທຳຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກທຳດ້ວຍຕົນເອງ ກໍຈະເພິ່ງຫຼຸດພົ້ນໄດ້ດ້ວຍເທື່ອແຮງ

ດ້ວຍກຳລັງ ດ້ວຍຄວາມພາກພຽນ ດ້ວຍຄວາມບາກບັນ ດ້ວຍເທື່ອແຮງຂອງບຸຣຸດ ດ້ວຍກຳລັງ
ຂອງບຸຣຸດ ດ້ວຍຄວາມພາກພຽນຂອງບຸຣຸດ ດ້ວຍຄວາມສູ້ຊົນຂອງ ບຸຣຸດຂອງຕົນເອງເທົ່ານັ້ນ
(ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ) ຈຶ່ງຊື່ວ່າເຮັດໃຫ້ຜູ້ອື່ນຫຼຸດພົ້ນບໍ່ໄດ້ເລີຍ ເປັນຢ່າງນີ້

ສົມຈິງ ດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ

ໂທຕະກະ ເຮົາບໍ່ສາມາດປົດເປື້ອງຜູ້ໃດ
ທີ່ມີຄວາມສົງໄສໃນໂລກໄດ້
ແຕ່ທ່ານເມື່ອຮູ້ແຈ້ງທຳອັນປະເສີດ
ກໍຈະຂ້າມໂອຄະນີໄດ້ເອງ ດ້ວຍປະການດັ່ງນີ້
(ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ) ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ອື່ນຫຼຸດພົ້ນບໍ່ໄດ້ເລີຍ ເປັນແນວນີ້

ສົມຈິງ ດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ

ຕົນເຮັດຊົ່ວເອງ ກໍເລົ້າໝອງເອງ ບໍ່ເຮັດຊົ່ວ ກໍບໍລິສຸດເອງ
ຄວາມບໍລິສຸດແລະບໍ່ບໍລິສຸດເປັນຂອງສະເພາະຕົນ
ຄົນອື່ນຈະເຮັດຄົນອື່ນໃຫ້ບໍລິສຸດບໍ່ໄດ້
ສັດເຫຼົ່ານັ້ນຈຶ່ງຊື່ວ່າ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ອື່ນຫຼຸດພົ້ນບໍ່ໄດ້ເລີຍ ເປັນແນວນີ້

ສົມຈິງ ດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ສັນນັ້ນຄືກັນແລພາມ ນິບພານມີຢູ່ ທາງ
ໄປນິບພານມີຢູ່ ເຮົາ (ຕະຖາຄົດ) ຜູ້ຊັກຊວນກໍມີຢູ່ ກໍເມື່ອເປັນເຊັ່ນນີ້ ສາວົກທີ່ເຮົາສັ່ງສອນຢູ່
ແນວນີ້ ພໍ່າສອນຢູ່ແນວນີ້ ບາງພວກສຳເລັດນິບພານອັນເຖິງທີ່ສຸດໂດຍສ່ວນດຽວ ບາງພວກກໍບໍ່
ສຳເລັດ ໃນເລື່ອງນີ້ ເຮົາຈະເຮັດແນວໃດໄດ້ ຕະຖາຄົດກໍເປັນແຕ່ຜູ້ບອກທາງ ພຣະພຸດທະເຈົ້າກໍ
ພຽງບອກທາງໃຫ້ ຜູ້ທີ່ປະຕິບັດດ້ວຍຕົນເອງເທົ່ານັ້ນ ຈຶ່ງຈະເພິ່ງ ຫຼຸດພົ້ນໄດ້ ສັດເຫຼົ່ານັ້ນຈຶ່ງຊື່ວ່າ
ເຮັດໃຫ້ຜູ້ອື່ນຫຼຸດພົ້ນບໍ່ໄດ້ເລີຍ ແນວນີ້ແດ່ ລວມຄວາມວ່າ ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມເປັນຜູ້ຫຼຸດພົ້ນໄດ້
ຍາກ (ແລະ) ເຮັດໃຫ້ຜູ້ອື່ນຫຼຸດພົ້ນບໍ່ໄດ້ເລີຍ

ຄຳວ່າ ມຸ້ງຫວັງ (ກາມ) ໃນການພາຍຫຼັງ ຫຼືໃນການກ່ອນ ອະທິບາຍວ່າ ອະນາຄົດ
ຕັດຮຽກວ່າ ໃນການພາຍຫຼັງ ອະດີດ ຕັດຮຽກວ່າ ໃນການກ່ອນ ອີກໄນໜຶ່ງ ອະນາຄົດໃກ້
ອະດີດກໍດີ ປັດຈຸບັນໃກ້ອະດີດກໍດີ ຕັດຮຽກວ່າ ໃນການພາຍຫຼັງ ອະດີດໃກ້ອະນາຄົດກໍດີ
ປັດຈຸບັນໃກ້ອະນາຄົດກໍດີ ຕັດຮຽກວ່າ ໃນການກ່ອນ

ບຸກຄົນທຳຄວາມມຸ້ງຫວັງ (ກາມ) ໃນການກ່ອນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນຍ່ອມຫວນຣະນິກເຖິງຄວາມເພີດເພີນໃນອາລົມນັ້ນວ່າ ໃນອະດີດອັນຍາວນານ
ເຮົາໄດ້ມີຮູບແນວນີ້ມາແລ້ວ ຯລຯ ໄດ້ມີເວທະນາແນວນີ້ມາແລ້ວ ຯລຯ ໄດ້ມີສັນຍາແນວນີ້ມາ

ແລ້ວ ຯລຯ ໄດ້ມີສັງຂານແນວນີ້ມາແລ້ວ ບຸກຄົນຍ່ອມຫວນຣະນິກເຖິງຄວາມເພີດເພີນໃນອາລົມນັ້ນວ່າ ໃນອະດີດອັນຍາວນານ ເຮົາໄດ້ມີວິນຍານແນວນີ້ມາແລ້ວ ບຸກຄົນຈຶ່ງຊື່ວ່າ ທຳຄວາມມຸ້ງຫວັງ (ກາມ) ໃນການກ່ອນ ເປັນແນວນີ້

ອີກໄນໜຶ່ງ ບຸກຄົນມີວິນຍານກຸ່ງເນື່ອງດ້ວຍສັນທະຣາຄະໃນອາລົມນັ້ນວ່າ ໃນອະດີດອັນຍາວນານ ເຮົາໄດ້ມີຕາແນວນີ້ ໄດ້ເຫັນຮູບແນວນີ້ ຍ້ອນມີວິນຍານກຸ່ງເນື່ອງດ້ວຍ ສັນທະຣາຄະເຂົາຈຶ່ງເພີດເພີນກັບອາລົມນັ້ນ ເມື່ອເພີດເພີນກັບອາລົມນັ້ນ ບຸກຄົນຈຶ່ງ ຊື່ວ່າ ທຳຄວາມມຸ້ງຫວັງ (ກາມ)

ໃນການກ່ອນ ແນວນີ້ແດ່ ຯລຯ ໄດ້ມີຫູແນວນີ້ ໄດ້ຍິນສຽງແນວນີ້ ຯລຯ ໄດ້ມີດັງແນວນີ້ ໄດ້ກິນແນວນີ້ ຯລຯ ໄດ້ມີລິ້ນແນວນີ້ ໄດ້ຮູ້ຣົດແນວນີ້ ຯລຯ ໄດ້ມີກາຍແນວນີ້ ຮູ້ສຶກຜັດສະແນວນີ້ ຯລຯ ມີວິນຍານກຸ່ງເນື່ອງດ້ວຍສັນທະຣາຄະໃນອາລົມນັ້ນວ່າ ໃນອະດີດອັນຍາວນານ ເຮົາໄດ້ມີໃຈແນວນີ້ ຮູ້ທຳມາຣົມແນວນີ້ ຍ້ອນມີວິນຍານກຸ່ງເນື່ອງດ້ວຍສັນທະຣາຄະ ເຂົາຈຶ່ງເພີດເພີນກັບອາລົມນັ້ນ ເມື່ອເພີດເພີນກັບອາລົມນັ້ນ ບຸກຄົນຈຶ່ງຊື່ວ່າ ທຳຄວາມມຸ້ງຫວັງ (ກາມ) ໃນການກ່ອນ ເປັນແນວນີ້

ອີກໄນໜຶ່ງ ບຸກຄົນຍິນດີ ມຸ້ງຫວັງ ເຖິງຄວາມພໍໃຈ ດ້ວຍການຫົວ ໂອ້ລົມ ຫຼິ້ນຫົວ ກັບມາຕຸຄາມໃນການກ່ອນ ບຸກຄົນຈຶ່ງຊື່ວ່າ ທຳຄວາມມຸ້ງຫວັງ (ກາມ) ໃນການກ່ອນ ເປັນແນວນີ້

ບຸກຄົນທຳຄວາມມຸ້ງຫວັງ (ກາມ) ໃນການພາຍຫຼັງແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນຕາມຣະນິກເຖິງຄວາມເພີດເພີນໃນອາລົມນັ້ນວ່າ ໃນອະນາຄົດອັນຍາວ ນານ ເຮົາເພິ່ງມີຮູບແນວນີ້ ຯລຯ ເພິ່ງມີເວທະນາແນວນີ້ ຯລຯ ເພິ່ງມີສັນຍາແນວນີ້ ຯລຯ ເພິ່ງມີສັງຂານແນວນີ້ ບຸກຄົນຕາມຣະນິກເຖິງຄວາມເພີດເພີນໃນອາລົມນັ້ນວ່າ ໃນອະນາຄົດອັນຍາວນານ ເຮົາເພິ່ງມີວິນຍານແນວນີ້ ບຸກຄົນຈຶ່ງຊື່ວ່າ ທຳຄວາມມຸ້ງຫວັງ (ກາມ) ໃນການພາຍຫຼັງ ເປັນແນວນີ້

ອີກໄນໜຶ່ງ ບຸກຄົນຕັ້ງຈິດເພື່ອໃຫ້ໄດ້ອາລົມທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ວ່າ ໃນອະນາຄົດອັນຍາວນານຂໍ ເຮົາເພິ່ງມີຕາແນວນີ້ ເຫັນຮູບແນວນີ້ ຍ້ອນມີການຕັ້ງຈິດເປັນປັດໄຈ ເຂົາຈຶ່ງເພີດເພີນກັບອາລົມນັ້ນ ເມື່ອເພີດເພີນກັບອາລົມນັ້ນ ບຸກຄົນຈຶ່ງຊື່ວ່າ ທຳຄວາມມຸ້ງຫວັງ (ກາມ) ໃນການພາຍຫຼັງ ແນວນີ້ແດ່ ຯລຯ ເພິ່ງມີຫູແນວນີ້ ໄດ້ຍິນສຽງແນວນີ້ ຯລຯ ເພິ່ງມີດັງແນວນີ້ ໄດ້ກິນແນວນີ້ ຯລຯ ເພິ່ງມີລິ້ນແນວນີ້ ຮູ້ຣົດແນວນີ້ ຯລຯ ເພິ່ງມີກາຍແນວນີ້ ຮູ້ສຶກ ຜັດສະແນວນີ້ ຯລຯ ບຸກຄົນຕັ້ງຈິດເພື່ອໃຫ້ໄດ້ອາລົມທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ວ່າ ໃນອະນາຄົດອັນຍາວນານ ຂໍເຮົາເພິ່ງມີໃຈແນວນີ້ ຮູ້ທຳມາຣົມແນວນີ້ ຍ້ອນມີການຕັ້ງຈິດເປັນປັດໄຈ ເຂົາຈຶ່ງເພີດເພີນກັບອາລົມນັ້ນ ເມື່ອເພີດເພີນກັບອາລົມນັ້ນ ບຸກຄົນຈຶ່ງຊື່ວ່າ ທຳຄວາມ ມຸ້ງຫວັງ (ກາມ) ໃນການພາຍຫຼັງ ເປັນແນວນີ້

ອີກໄນໜຶ່ງ ບຸກຄົນຕັ້ງຈິດເພື່ອໃຫ້ໄດ້ອາລົມທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ວ່າ ດ້ວຍສິນ ພົດ ຕະບະ ຫຼື ພົມມະ ຈັນນີ ເຮົາຈັກເປັນເທວະດາ ຫຼື ເທບອົງໃດອົງໜຶ່ງ ຍ້ອນການຕັ້ງຈິດເປັນປັດໄຈ ເຂົາຈຶ່ງເພີດເພີນ ກັບອາລົມນັ້ນ ເມື່ອເພີດເພີນກັບອາລົມນັ້ນ ບຸກຄົນຈຶ່ງຊື່ວ່າທຳຄວາມມຸ້ງຫວັງ(ກາມ) ໃນການພາຍ ຫຼັງ ເປັນແນວນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ມຸ້ງຫວັງ (ກາມ) ໃນການພາຍຫຼັງ ຫຼືໃນການກ່ອນ

ຄຳວ່າ (ປາຖະໜາ) ກາມເຫຼົ່ານີ້ ໃນຄຳວ່າ ປາຖະໜາກາມເຫຼົ່ານີ້ ແລະກາມທີ່ມີຢູ່ກ່ອນ ໄດ້ແກ່ ຕ້ອງການ ຍິນດີ ປາຖະໜາ ມຸ້ງໝາຍ ມຸ້ງຫວັງ ກາມມະຄຸນ ໕ ທີ່ເປັນ ປັດຈຸບັນ

ຄຳວ່າ ປາຖະໜາກາມທີ່ມີຢູ່ກ່ອນ ໄດ້ແກ່ ປາຖະໜາ ຄື ຄວນຫາ ພໍ່າຫາ ກາມມະຄຸນ ໕ ທີ່ເປັນອະດີດ ລວມຄວາມວ່າ ປາຖະໜາກາມເຫຼົ່ານີ້ ແລະກາມທີ່ມີຢູ່ກ່ອນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ ມີຄວາມປາຖະໜາເປັນຕົ້ນເຫດ
ຕິດພັນຢູ່ກັບຄວາມພໍໃຈໃນພົບ
ມຸ້ງຫວັງ (ກາມ) ໃນການພາຍຫຼັງ ຫຼືໃນການກ່ອນ
ປາຖະໜາກາມເຫຼົ່ານີ້ແລະກາມທີ່ມີຢູ່ກ່ອນ
ຍ່ອມເປັນຜູ້ຫຼຸດພົ້ນໄດ້ຍາກ (ແລະ) ເຮັດໃຫ້ຜູ້ອື່ນຫຼຸດພົ້ນບໍ່ໄດ້ເລີຍ

[໙] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ ຍິນດີ ຂວນຂວາຍ ລຸ້ມຫຼົງໃນກາມທັງຫຼາຍ
ເປັນຜູ້ຕົກຕໍ່າ ຕັ້ງຢູ່ໃນກຳທີ່ຜິດ ປະສົບທຸກແລ້ວ
ຈຶ່ງຮຳໄຮຢູ່ວ່າ ເຮົາຈຸຕິຈາກພົບນີ້ແລ້ວ ຈັກເປັນອັນໃດນໍ

ວ່າດ້ວຍກາມ ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ຍິນດີ ຂວນຂວາຍ ລຸ້ມຫຼົງໃນກາມທັງຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ກາມ ໄດ້ແກ່ ກາມ ໒ ຢ່າງ ແບ່ງຕາມໝວດ ຄື (໑) ວັດຖຸກາມ (໒) ກິເລດ ກາມ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ວັດຖຸກາມ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ກິເລດກາມ

ຕົ້ນຫາຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຍິນດີ ຄື ຄວາມກຳໜັດ ຄວາມກຳໜັດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສົນມູນຄືໂລພະ ສັດທັງຫຼາຍ ກຳໜັດ ຍິນດີ ຄື ຕິດໃຈ ສະຍົບ ມົກມຸ້ນ ເກາະຕິດ ກ່ຽວພັນ ພົວພັນໃນວັດຖຸກາມດ້ວຍກິເລດກາມ ລວມຄວາມວ່າ ຍິນດີໃນກາມທັງຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ຂວນຂວາຍ ອະທິບາຍວ່າ ແມ່ນສັດຜູ້ສະແຫວງຫາ ເສາະຫາ ຄົ້ນຫາກາມທັງຫຼາຍ ທ່ຽວໄປເພື່ອກາມນັ້ນ ຫຼາຍໄປດ້ວຍກາມນັ້ນ ໜັກໃນກາມນັ້ນ ເອນໄປໃນກາມນັ້ນ ໂອນໄປ ໃນກາມ ນັ້ນ ໂນ້ມໄປໃນກາມນັ້ນ ນ້ອມໃຈໄປໃນກາມນັ້ນ ມຸ້ງກາມນັ້ນເປັນໃຫຍ່ ຊື່ວ່າຜູ້ຂວນຂວາຍໃນກາມ

ແມ່ນສັດຜູ້ສະແຫວງຫາ ເສາະຫາ ຄົ້ນຫາ ຮູບດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ສຽງ ຯລຯ ກິ່ນ ຯລຯ ຣົດ ຯລຯ ຜູ້ສະແຫວງຫາ ເສາະຫາ ຄົ້ນຫາ ໂຜດຖັບພະດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ທ່ຽວໄປເພື່ອ ການນັ້ນ ຫຼາຍໄປດ້ວຍການນັ້ນ ໜັກໃນການນັ້ນ ເອນໄປໃນການນັ້ນ ໂອນໄປໃນການນັ້ນ ໂນ້ມໄປ ໃນການນັ້ນ ນ້ອມໃຈໄປໃນການນັ້ນ ມັງການນັ້ນເປັນໃຫຍ່ ຊື່ວ່າຜູ້ຂວນຂວາຍໃນການ

ແມ່ນສັດຜູ້ໄດ້ສະເພາະຮູບດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ສຽງ ຯລຯ ກິ່ນ ຯລຯ ຣົດ ຯລຯ ຜູ້ໄດ້ສະເພາະ ໂຜດຖັບພະດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ທ່ຽວໄປເພື່ອການນັ້ນ ຫຼາຍໄປດ້ວຍການນັ້ນ ໜັກໃນ ການນັ້ນ ເອນໄປໃນການນັ້ນ ໂອນໄປໃນການນັ້ນ ໂນ້ມໄປໃນການນັ້ນ ນ້ອມໃຈໄປໃນ ການນັ້ນ ມັງການນັ້ນເປັນໃຫຍ່ ຊື່ວ່າຜູ້ຂວນຂວາຍໃນການ

ແມ່ນສັດຜູ້ບໍ່ຮູ້ໂພກຮູບດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ສຽງ ຯລຯ ກິ່ນ ຯລຯ ຣົດ ຯລຯ ຜູ້ ບໍ່ຮູ້ໂພກ ໂຜດຖັບພະດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ທ່ຽວໄປເພື່ອການນັ້ນ ຫຼາຍໄປດ້ວຍການນັ້ນ ໜັກໃນ ການນັ້ນ ເອນໄປໃນການນັ້ນ ໂອນໄປໃນການນັ້ນ ໂນ້ມໄປໃນການນັ້ນ ນ້ອມໃຈໄປໃນການນັ້ນ ມັງການນັ້ນເປັນໃຫຍ່ ຊື່ວ່າຜູ້ຂວນຂວາຍໃນການ

ປຽບເໝືອນສັດຜູ້ກໍ່ການຜິດຖຽງ ຊື່ວ່າ ຜູ້ຂວນຂວາຍໃນການຜິດຖຽງ ຜູ້ເຮັດວຽກງານ ຊື່ ວ່າຜູ້ຂວນຂວາຍໃນການເຮັດວຽກງານ ຜູ້ທ່ຽວໄປໃນໂຄຈອນ ຊື່ວ່າຜູ້ຂວນຂວາຍໃນໂຄຈອນ ຜູ້ ຈະເລີນຊານ ຊື່ວ່າຜູ້ຂວນຂວາຍໃນຊານ ສັນໃດ ແມ່ນສັດຜູ້ສະແຫວງຫາ ເສາະຫາ ຄົ້ນຫາການ ທັງຫຼາຍ ທ່ຽວໄປເພື່ອການນັ້ນ ຫຼາຍໄປດ້ວຍການນັ້ນ ໜັກໃນການນັ້ນ ເອນໄປໃນການນັ້ນ ໂອນໄປໃນການນັ້ນ ໂນ້ມໄປໃນການນັ້ນ ນ້ອມໃຈໄປໃນການນັ້ນ ມັງການນັ້ນເປັນໃຫຍ່ ຊື່ວ່າ ຜູ້ ຂວນຂວາຍໃນການ

ແມ່ນສັດຜູ້ບໍ່ຮູ້ໂພກຮູບດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ສຽງ ຯລຯ ກິ່ນ ຯລຯ ຣົດ ຯລຯ ຜູ້ ບໍ່ຮູ້ໂພກ ໂຜດຖັບພະດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ທ່ຽວໄປເພື່ອການນັ້ນ ຫຼາຍໄປດ້ວຍການນັ້ນ ໜັກໃນ ການນັ້ນ ເອນໄປໃນການນັ້ນ ໂອນໄປໃນການນັ້ນ ໂນ້ມໄປໃນການນັ້ນ ນ້ອມໃຈໄປໃນການນັ້ນ ມັງການນັ້ນເປັນໃຫຍ່ ຊື່ວ່າຜູ້ຂວນຂວາຍໃນການ ສັນນັ້ນຄືກັນ

ຄຳວ່າ ລຸ້ມຫຼົງ ອະທິບາຍວ່າ ສ່ວນຫຼາຍເທວະດາ ແລະມະນຸດທັງຫຼາຍ ຍ່ອມຫຼົງ ລຸ້ມ ຫຼົງ ຫຼົງງົມງວາຍໃນການມະຄຸນ ໔ ເທວະດາແລະມະນຸດເຫຼົ່ານັ້ນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າເປັນຜູ້ຫຼົງ ລຸ້ມຫຼົງ ຫຼົງງົມງວາຍ ຄືຖືກອະວິດຊາເຮັດໃຫ້ມືດບອດ ທຸ້ມທໍ່ ໂອບລ້ອມ ຫ້ອມລ້ອມ ຄອບຄຸມ ປົກຄຸມ ບົດບັງໄວ້ ລວມຄວາມວ່າ ຍິນດີ ຂວນຂວາຍ ລຸ້ມຫຼົງໃນການທັງຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ຜູ້ຕົກຕ່ຳ ໃນຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ຕົກຕ່ຳ ຕັ້ງຢູ່ໃນກຳທີ່ຜິດ ອະທິບາຍວ່າ ແມ່ນຜູ້ໄປຕ່ຳ ກໍຊື່ວ່າຜູ້ຕົກຕ່ຳ ແມ່ນຜູ້ຊື່ຖືກຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ຕົກຕ່ຳ ຜູ້ບໍ່ເອື້ອເພື່ອຄຳ ຄຳທີ່ເປັນແນວທາງ ເທດສະ ໜາ ຄຳສັ່ງສອນ ຂອງພຣະພຸດທະເຈົ້າ ແລະສາວົກຂອງພຣະພຸດທະເຈົ້າ ກໍຊື່ວ່າຜູ້ຕົກຕ່ຳ

ຜູ້ໄປຕຳແນວໃດ ຈຶ່ງຊື່ວ່າຜູ້ຕົກຕຳ ຜູ້ໄປຕຳ ອະທິບາຍວ່າ ໄປສູ່ນະນີກ ໄປສູ່ກຳເນີດ
ເດຍຣັດສານ ໄປສູ່ເຜດວິໄສ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ໄປຕຳແນວນີ້ ຊື່ວ່າຜູ້ຕົກຕຳ

ວ່າດ້ວຍຄວາມຂີ້ຖີ່ ໕ ຢ່າງ

ຜູ້ຂີ້ຖີ່ແນວໃດ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າຜູ້ຕົກຕຳ ມັດສະນີຍະ ມີ ໕ ຢ່າງ ຄື

໑. ອາວາສະມັດສະນີຍະ (ຄວາມຂີ້ຖີ່ທີ່ຢູ່)
໒. ກຸລະມັດສະນີຍະ (ຄວາມຂີ້ຖີ່ຕະກູນ)
໓. ລາບະມັດສະນີຍະ (ຄວາມຂີ້ຖີ່ລາບ)
໔. ວັນນະມັດສະນີຍະ (ຄວາມຂີ້ຖີ່ວັນນະ)
໕. ທຳມະມັດສະນີຍະ (ຄວາມຂີ້ຖີ່ທຳ)

ຄວາມຂີ້ຖີ່ ກິນຍາທີ່ຂີ້ຖີ່ ພາວະທີ່ຂີ້ຖີ່ ຄວາມເຫັນແກ່ໄດ້ ຄວາມຖີ່ໜຽວ ຄວາມທີ່ຈິດເຈັບ
ຮ້ອນ (ໃນການໃຫ້) ຄວາມມີຈິດຫວງແຫນເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຂີ້ຖີ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ຄວາມຂີ້ຖີ່ຂັນກໍດີ ຄວາມຂີ້ຖີ່ທາດກໍດີ ຄວາມຂີ້ຖີ່ອາຍະຕະນະກໍດີ ຄວາມມັ່ງ
ແຕ່ຈະໄດ້ກໍດີ ຮຽກວ່າ ຄວາມຂີ້ຖີ່ ຂົນທັງຫຼາຍຜູ້ປະກອບດ້ວຍຄວາມຂີ້ຖີ່ນີ້ ຄື ຄວາມເປັນຜູ້ບໍ່ຮູ້
ຈັກຄຳເວົ້າຂອງຍາຈົກ ເປັນຜູ້ຜະໝາດ ຜູ້ຂີ້ຖີ່ແນວນີ້ ຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ຕົກຕຳ

ຜູ້ບໍ່ເອື້ອເພື່ອພຣະດຳຣັດ ຄຳທີ່ເປັນແນວທາງ ເທດສະໜາ ຄຳສັ່ງສອນຂອງພຣະພຸດທະ
ເຈົ້າ ແລະສາວົກຂອງພຣະພຸດທະເຈົ້າແນວໃດ ຈຶ່ງຊື່ວ່າຜູ້ຕົກຕຳ ຜູ້ບໍ່ເອື້ອເພື່ອ ບໍ່ຍອມຟັງ ບໍ່ງຽງ
ໂສດສະດັບ ບໍ່ຕັ້ງໃຈເພື່ອໃຫ້ຮູ້ພຣະດຳຣັດ ຄຳທີ່ເປັນແນວທາງ ເທດສະໜາ ຄຳສັ່ງສອນຂອງພຣະ
ພຸດທະເຈົ້າ ແລະສາວົກຂອງພຣະພຸດທະເຈົ້າ ເປັນຜູ້ບໍ່ເຊື່ອຟັງ ບໍ່ເຮັດຕາມຄຳ ປະພຶດຝ່າຝົນ
ເປືອນໜ້າໄປທາງອື່ນ ຜູ້ບໍ່ເອື້ອເພື່ອພຣະດຳຣັດ ຄຳທີ່ເປັນແນວທາງ ເທດສະໜາ ຄຳສັ່ງສອນຂອງ
ພຣະພຸດທະເຈົ້າ ແລະສາວົກຂອງພຣະພຸດທະເຈົ້າ ຢ່າງນີ້ຊື່ວ່າຜູ້ຕົກຕຳ ລວມຄວາມວ່າ ເປັນຜູ້
ຕົກຕຳ

ຄຳວ່າ ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ ຯລຯ ຕັ້ງຢູ່ໃນກຳທີ່ຜິດ ອະທິບາຍວ່າ ຕັ້ງຢູ່ ຄື ຕັ້ງໝັ້ນ ຕັ້ງສະເພາະ
ຕິດ ຕິດແໜ້ນ ຕິດໃຈ ນ້ອມໃຈເຊື່ອ ເກາະຕິດ ກຸ່ງວຸ້ນ ພົວພັນໃນກາຍຍະກຳ

ວະຈິກຳ ມະໂນກຳທີ່ຜິດ ປານາຕິບາດ (ການຂ້າສັດ) ອະທິນນາທານ (ການລັກຊັບ)
ກາເມສຸມິດສາຈາຣະ (ການປະພຶດຜິດໃນກາມ) ມຸສາວາທະ (ການເວົ້າຕົວະ) ປິສຸນາວາຈາ (ວາ
ຈາສໍ້ສຽດ) ຜະຣຸສະວາຈາ (ວາຈາຫຍາບ) ສຳຜັບປະລາປະ (ຄຳເວົ້າເພີ່ເຈີ້) ອະພິດຊາ (ຄວາມ
ເພ່ງເລັ່ງຢາກໄດ້ຂອງເຂົາ) ພະຍາບາດ (ຄວາມຄິດປອງຮ້າຍ) ມິດສາທິດຖິ(ຄວາມເຫັນຜິດຈາກ
ທຳນອງຄອງທຳ) ສັງຂານທັງຫຼາຍ ກາມມະຄຸນ ໕ ນິວອນ ໕ (ຯລຯ ໃນເຈຕະນາ ຯລຯ ໃນ

ຄວາມປາຖະໜາ ຯລຯ ໃນຄວາມຕັ້ງໃຈທີ່ຜິດ) ລວມຄວາມວ່າ ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ ຯລຯ ເປັນຜູ້ຕົກ
ຕ່ຳ ຕັ້ງຢູ່ໃນກຳທີ່ຜິດ

ຄຳວ່າ ປະສົບທຸກແລ້ວ ໃນຄຳວ່າ ປະສົບທຸກແລ້ວ ຈຶ່ງຮຳໄຮຢູ່ ໄດ້ແກ່ ປະສົບທຸກແລ້ວ
ຄື ເຖິງທຸກ ພົບພໍ້ກັບທຸກ ເຂົ້າເຖິງທຸກແລ້ວ ເຖິງມານ ພົບພໍ້ກັບມານ ເຂົ້າເຖິງມານແລ້ວ ເຖິງ
ມໍຣະນະ ພົບພໍ້ກັບມໍຣະນະ ເຂົ້າເຖິງມໍຣະນະແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ປະສົບທຸກແລ້ວ

ຄຳວ່າ ຄຳຄວນຢູ່ ໄດ້ແກ່ ຮຳໄຮ ລຳພັນ ເສົາໂສກ ລຳບາກໃຈ ຄຳຄວນ ຕີເອົາພ່ຳເພີ່
ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼ ລວມຄວາມວ່າ ປະສົບທຸກແລ້ວ ຈຶ່ງຮຳໄຮຢູ່

ຄຳວ່າ ເຮົາຈຸຕິຈາກພົບນີ້ ຈັກເປັນອັນໃດນໍ ອະທິບາຍວ່າ ເຮົາຈຸຕິຈາກພົບນີ້ແລ້ວ ຈັກ
ເປັນອັນໃດນໍ ຄື ຈັກເປັນສັດນະຣົກ ເກີດໃນກຳເນີດສັດເດຍຣັດສານ ເກີດໃນເຜດວິໄສ ເປັນ
ມະນຸດ ເປັນເທວະດາ ມີຮູບ ບໍ່ມີຮູບ ມີສັນຍາ ບໍ່ມີສັນຍາ ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ບໍ່ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ
ແລ່ນໄປສູ່ຄວາມສົງໄສ ແລ່ນໄປຫາຄວາມເຄືອບແຄງ ເກີດຄວາມບໍ່ແນ່ໃຈ ຍ່ອມຮຳໄຮ ລຳພັນ
ເສົາໂສກ ລຳບາກໃຈ ຄຳຄວນ ຕີເອົາພ່ຳເພີ່ ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼວ່າ ໃນອະນາຄົດອັນຍາວນານ
ເຮົາຈັກມີຫຼືຈັກບໍ່ມີ ໃນອະນາຄົດອັນຍາວນານ ເຮົາຈັກເປັນອັນໃດ ຫຼືຈັກ ເປັນແນວໃດ? ຫຼືໃນ
ອະນາຄົດອັນຍາວນານ ເຮົາເປັນອັນໃດແລ້ວ ຈັກເປັນອັນໃດອີກ ລວມຄວາມວ່າ ເຮົາຈຸຕິຈາກ
ພົບນີ້ຈັກເປັນອັນໃດນໍ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງ ຕັດວ່າ

ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ ຍິນດີ ຂວນຂວາຍ ລຸ້ມຫຼົງໃນກາມທັງຫຼາຍ
ເປັນຜູ້ຕົກຕ່ຳ ຕັ້ງຢູ່ໃນກຳທີ່ຜິດ ປະສົບທຸກແລ້ວ
ຈຶ່ງຮຳໄຮຢູ່ວ່າ ເຮົາຈຸຕິຈາກພົບນີ້ ຈັກເປັນອັນໃດນໍ

[໑໐] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ສັດທີ່ເກີດແລ້ວເພິ່ງສຶກສາໃນທີ່ນີ້
ເພິ່ງຮູ້ຈັກກຳແນວໃດແນວໜຶ່ງໃນໂລກວ່າ ເປັນກຳທີ່ຜິດ
ບໍ່ເພິ່ງປະພຶດຜິດ ຍ້ອນເຫດແຫ່ງກຳທີ່ຜິດນັ້ນ
ນັກປາດກ່າວວ່າ ຊີວິດນີ້ເປັນຂອງໜ້ອຍ

ວ່າດ້ວຍສຶກຂາ ໓

ຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ສັດທີ່ເກີດແລ້ວເພິ່ງສຶກສາໃນທີ່ນີ້ໄດ້ແກ່
ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຄື ຍ້ອນການນັ້ນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຍ້ອນປັດໄຈນັ້ນ ຍ້ອນຕົ້ນເຫດນັ້ນ ເມື່ອເຫັນ
ໂຫດນັ້ນໃນກາມທັງຫຼາຍ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງສິກສາ ໄດ້ແກ່ ສິກຂາ ໓ ຄື

໑. ອະທິສິລະສິກຂາ
໒. ອະທິຈິດຕະສິກຂາ
໓. ອະທິປັນຍາສິກຂາ

ອະທິສິລະສິກຂາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ມີສິນ ສັງລວມດ້ວຍການສັງວອນໃນປາຕິໂມກ ສົມບູນດ້ວຍອາຈາຣະ ແລະໂຄຈອນ ເຫັນໄພໃນໂທດພຽງເລັກໜ້ອຍ ສະມາທານສິກສາໃນສິກຂາບົດທັງຫຼາຍຢູ່ ຄື ສິນຂັ້ນນ້ອຍ ສິນຂັ້ນໃຫຍ່ ສິລເປັນທີ່ເພິ່ງ ເປັນເບື້ອງຕົ້ນ ເປັນຄວາມປະພຶດ ເປັນຄວາມສັງລວມ ເປັນຄວາມຣະວັງ ເປັນຫົວໜ້າ ເປັນປະທານ ເພື່ອຄວາມເຖິງພ້ອມແຫ່ງທຳທີ່ເປັນກຸສົນ ນີ້ຊື່ວ່າ ອະທິສິລະສິກຂາ

ອະທິຈິດຕະສິກຂາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ສະຫງັດຈາກກາມ ແລະອະກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ບັນລຸປະຖົມຊານທີ່ມີວິຕົກ ວິຈານ ປິຕິແລະສຸກ ອັນເກີດຈາກວິເວກຢູ່ ຍ້ອນວິຕົກວິຈານສະງົບຣະງັບໄປແລ້ວ ບັນລຸທຸຕິຍະຊານ ມີຄວາມຜ່ອງໃສໃນພາຍໃນ ມີພາວະທີ່ຈິດເປັນໜຶ່ງຜຸດຂຶ້ນ ບໍ່ມີວິຕົກ ບໍ່ມີ ວິຈານ ມີແຕ່ປິຕິແລະສຸກທີ່ເກີດຈາກສະມາທິຢູ່ ຍ້ອນປິຕິຈາງຄາຍອອກມີອຸເປກຂາ ມີສະຕິສຳປະຊັນຍະສະເຫວີຍສຸກດ້ວຍນາມກາຍ ບັນລຸຕະຕິຍະຊານທີ່ພຣະອະຣິຍະທັງຫຼາຍສັນເສີນວ່າ ຜູ້ມີອຸເປກຂາ ມີສະຕິ ຢູ່ເປັນສຸກ ຍ້ອນລະສຸກແລະທຸກໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນໂສມະນັດແລະໂທມະນັດ ດັບໄປກ່ອນແລ້ວ ບັນລຸຈະຕຸດຖະຊານ ທີ່ບໍ່ມີທຸກ ບໍ່ມີສຸກ ມີສະຕິບໍລິສຸດຍ້ອນອຸເປກຂາຢູ່ ນີ້ຊື່ວ່າອະທິຈິດຕະສິກຂາ

ອະທິປັນຍາສິກຂາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ມີປັນຍາ ປະກອບດ້ວຍປັນຍາອັນປະເສີດ ຍັງເຖິງຄວາມເກີດແລະຄວາມດັບ ເພິກຖອນກິເລດ ໃຫ້ບັນລຸເຖິງຄວາມສິ້ນທຸກໂດຍຊອບ ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ ນີ້ທຸກ ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ ນີ້ທຸກຂະສະມຸໄທ (ເຫດເກີດທຸກ) ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ ນີ້ທຸກຂະນິໂຣທະ (ຄວາມດັບທຸກ) ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ ນີ້ທຸກຂະນິໂຣທະຄາມິນີປະຕິປະທາ (ຂໍ້ປະຕິບັດເຄື່ອງດຳເນີນໄປສູ່ຄວາມດັບທຸກ) ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ ເຫຼົ່ານີ້ອາສະວະ ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ ນີ້ອາສະວະສະມຸໄທ ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ ນີ້ອາສະວະນິໂຣດ ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ ນີ້ອາສະວະນິໂຣທະຄາມິນີປະຕິປະທາ ນີ້ຊື່ວ່າອະທິປັນຍາສິກຂາ

ສິກຂາ ໓ ເຫຼົ່ານີ້ ເມື່ອສັດເກີດນຶກເຖິງ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຮູ້ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອເຫັນ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອພິຈາລະນາ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອອະທິຖານຈິດ ຊື່ວ່າ ເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອນັ້ນອາດໃຈເຊື່ອດ້ວຍສັດທາ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອປະຄອງຄວາມພຽນ ຊື່ວ່າ ເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຕັ້ງສະຕິ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຕັ້ງໃຈໝັ້ນ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຮູ້ແຈ້ງດ້ວຍປັນຍາ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຮູ້ແຈ້ງທຳທີ່ຄວນຮູ້ແຈ້ງ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອກຳນົດຮູ້ທຳທີ່ຄວນ ກຳນົດຮູ້ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອລະທຳທີ່ຄວນລະ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຈະເລີນທຳ ທີ່ຄວນຈະເລີນ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອເຮັດໃຫ້ແຈ້ງທຳທີ່ຄວນເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ຄື ເພິ່ງປະພຶດເອື້ອເພື່ອປະພຶດເອື້ອເພື່ອໂດຍຊອບ ສະມາທານປະພຶດ

ຄຳວ່າ ໃນທີ່ນີ້ ໄດ້ແກ່ ໃນຄວາມເຫັນນີ້ ຄວາມຖືກໃຈນີ້ ຄວາມພໍໃຈນີ້ ຄວາມຍືດຖືນີ້ ທຳນີ້ ວິໄນນີ້ ທຳວິໄນນີ້ ປາພົດນີ້ ພົມມະຈັນນີ້ ສັດຕຸສາດນີ້ ອັດຕະພາບນີ້ ມະນຸດໂລກນີ້ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ ໃນທີ່ນີ້

ຄຳວ່າ ສັດທີ່ເກີດແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ສັດ ຄື ນໍຣະຊົນ ຯລຯ ມະນຸດ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ສັດທີ່ເກີດແລ້ວເພິ່ງສິກສາໃນທີ່ນີ້

ຄຳວ່າ ແນວໃດແນວໜຶ່ງ ໃນຄຳວ່າ ເພິ່ງຮູ້ຈັກກຳແນວໃດແນວໜຶ່ງໃນໂລກວ່າ ເປັນກຳທີ່ຜິດ ໄດ້ແກ່ ທຸກສິ່ງໂດຍອາການທັງໝົດ ທຸກຢ່າງ ບໍ່ເຫຼືອ ບໍ່ມີສ່ວນເຫຼືອ ໂດຍປະການທັງປວງ ຄຳວ່າ ແນວໃດແນວໜຶ່ງ ນີ້ ເປັນຄຳກ່າວລວມ ໆ ໄວ້ທັງໝົດ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງຮູ້ຈັກ ຯລຯ ວ່າ ເປັນກຳທີ່ຜິດ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງຮູ້ ຄື ເພິ່ງຮູ້ທົ່ວ ຮູ້ແຈ້ງຄັກ ຮູ້ສະເພາະ ແທງຕະຫຼອດກາຍຍະກຳ ວະຈິກຳ ມະໂນກຳທີ່ຜິດ ປານາຕິບາດ ອະທິນນາທານກາເມ ສຸມິດສາຈາຣະ ມຸສາວາທະ ປິສຸນາວາຈາ ຜະຣຸສະວາຈາ ສຳຜັບປະລາປະ ອະພິດຊາ ພະຍາບາດ ມິດສາທິດຖິ ສັງຂານທັງຫຼາຍ ກາມມະຄຸນ ໕ ນິວອນ ໕ ເຈຕະນາ ຄວາມປາ ຖະໜາ ຄວາມຕັ້ງໃຈທີ່ຜິດວ່າເປັນກຳທີ່ຜິດ

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍໂລກ ຯລຯ ອາຍະຕະນະໂລກ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງຮູ້ຈັກກຳ ແນວໃດແນວໜຶ່ງໃນໂລກວ່າ ເປັນກຳທີ່ຜິດ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງປະພຶດຜິດ ຍ້ອນເຫດແຫ່ງກຳທີ່ຜິດນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເພິ່ງປະພຶດ ຄື ບໍ່ເພິ່ງປະພຶດເອື້ອເພື່ອ ບໍ່ເພິ່ງປະພຶດເອື້ອເພື່ອໂດຍຊອບ ບໍ່ເພິ່ງສະມາທານປະພຶດຜິດ ຍ້ອນເຫດແຫ່ງກາຍຍະກຳ ວະຈິກຳ ມະໂນກຳ ປານາຕິບາດ ອະທິນນາທານ ກາເມສຸມິດສາຈາຣະ ມຸສາວາທະ ປິສຸນາວາຈາ ຜະຣຸສະວາຈາ ສຳຜັບປະລາປະ ອະພິດຊາ ພະຍາບາດ ມິດສາທິດຖິ ສັງຂານທັງຫຼາຍ ກາມມະຄຸນ ໕ ນິວອນ ໕ ເຈຕະນາ ຄວາມປາຖະໜາ ຄວາມຕັ້ງໃຈທີ່ຜິດ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງປະພຶດຜິດ ຍ້ອນເຫດແຫ່ງ ກຳທີ່ຜິດນັ້ນ

ວ່າດ້ວຍຊີວິດເປັນຂອງໜ້ອຍດ້ວຍເຫດ ໒ ປະການ

ຄຳວ່າ ຊີວິດ ໃນຄຳວ່າ ນັກປາດກ່າວວ່າ ຊີວິດນີ້ເປັນຂອງໜ້ອຍ ໄດ້ແກ່ ອາຍຸ ຄວາມດຳ
 ນຶງຢູ່ ຄວາມດຳເນີນໄປ ຄວາມໃຫ້ຊີວິດດຳເນີນໄປ ຄວາມເຄື່ອນໄຫວ ຄວາມເປັນໄປ ຄວາມຮັກສາ
 ຄວາມເປັນຢູ່ ຊີວິດິນຊີ ອັນໜຶ່ງ ຊີວິດເປັນຂອງໜ້ອຍ ດ້ວຍເຫດ ໒ ປະການ ຄື (໑) ຊີວິດເປັນ
 ຂອງໜ້ອຍຍ້ອນດຳນຶງຢູ່ຊົ່ວເວລາພຽງເລັກໜ້ອຍ (໒) ຊີວິດເປັນຂອງໜ້ອຍ ຍ້ອນມີຄຸນຄ່າພຽງເລັກ
 ໜ້ອຍ

ຊີວິດເປັນຂອງໜ້ອຍ ຍ້ອນດຳນຶງຢູ່ຊົ່ວເວລາພຽງເລັກໜ້ອຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ໃນຂະນະຈິດທີ່ເປັນອະດີດ ຊີວິດເປັນຢູ່ແລ້ວ ບໍ່ແມ່ນກຳລັງເປັນຢູ່ ບໍ່ແມ່ນຈັກເປັນຢູ່
 ໃນຂະນະຈິດທີ່ເປັນອະນາຄົດ ຊີວິດຈັກເປັນຢູ່ ບໍ່ແມ່ນກຳລັງເປັນຢູ່ ບໍ່ແມ່ນເປັນຢູ່ແລ້ວ ໃນ
 ຂະນະຈິດທີ່ເປັນປັດຈຸບັນ ຊີວິດກຳລັງເປັນຢູ່ ບໍ່ແມ່ນເປັນຢູ່ແລ້ວ ບໍ່ແມ່ນຈັກເປັນຢູ່

ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ

ຊີວິດ ອັດຕະພາບ ສຸກແລະທຸກທັງປວງ
 ເປັນທຳທີ່ປະກອບກັນຂຶ້ນຊົ່ວຂະນະຈິດດຽວ
 ຂະນະຍ່ອມໝຸນໄປຢ່າງວ່ອງໄວ
 ເທວະດາຜູ້ດຳນຶງຢູ່ໄດ້ ໘໔,໐໐໐ ກັບ
 ກໍບໍ່ໄດ້ປະກອບດ້ວຍຈິດ ໒ ດວງ (ໃນຂະນະຈິດດຽວ) ເປັນຢູ່ໄດ້
 ຂັນເຫຼົ່າໃດຂອງສັດທີ່ຕາຍໄປ ຫຼື ຍັງດຳນຶງຢູ່ໃນໂລກນີ້ ດັບໄປແລ້ວ
 ຂັນເຫຼົ່ານັ້ນທັງໝົດ ເປັນຢ່າງດຽວກັນ ດັບໄປແລ້ວກໍບໍ່ໄດ້ສືບຕໍ່ກັນ
 ຂັນທີ່ແຕກໄປໃນອະດີດອັນຫລາກດັບບໍ່ໄດ້
 ແລະຂັນທີ່ຈະແຕກໄປໃນອະນາຄົດ
 ມີລັກສະນະບໍ່ຕ່າງກັບຂັນທີ່ດັບໃນປັດຈຸບັນ
 ສັດບໍ່ເກີດດ້ວຍອະນາຄົດຂັນ ຍ່ອມດຳນຶງຢູ່ດ້ວຍປັດຈຸບັນຂັນ
 ຍ້ອນຈິດແຕກດັບໄປ ສັດໂລກຊື່ວ່າ ຕາຍແລ້ວ
 ນີ້ເປັນປະຣະມັດຖະບັນຍັດ
 ຍ້ອນມີອາຍະຕະນະ ໖ ເປັນປັດໄຈ
 ຂັນທັງຫຼາຍທີ່ປ່ຽນໄປຕາມສັນທະ ຍ່ອມເປັນໄປບໍ່ຂາດສາຍ
 ເໝືອນນ້ຳໄຫຼໄປຕາມບ່ອນລຸ່ມຕ່ຳ ສັນນັ້ນ
 ຂັນທັງຫຼາຍເຖິງການຊົງຕົວຢູ່ບໍ່ໄດ້ແຕກໄປແລ້ວ
 ກອງຂັນໃນອະນາຄົດກໍບໍ່ມີ ສ່ວນຂັນທີ່ເກີດແລ້ວໃນປັດຈຸບັນກໍດຳນຶງຢູ່
 ເໝືອນເມັດຜັກກາດເບິ່ງປາຍເຫຼັກແຫຼມ ສັນນັ້ນ

ຄວາມແຕກທຳລາຍແຫ່ງຂັນທັງຫຼາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນເຫຼົ່ານັ້ນ
 ຜາກົດຢູ່ຂ້າງໜ້າ
 ຂັນທັງຫຼາຍທີ່ມີການແຕກເປັນທຳມະດາ ດຳລົງຢູ່ ບໍ່ໄດ້ຮ່ວມກັບຂັນເກົ່າ
 ຂັນທັງຫຼາຍມາໂດຍສະພາວະທີ່ບໍ່ຜາກົດ ແຕກທຳລາຍໄປແລ້ວ
 ກໍໄປສູ່ສະພາວະທີ່ບໍ່ຜາກົດ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນແລະດັບໄປ
 ເໝືອນສາຍຟ້າແມບໃນອາກາດ ສັນນັ້ນ

ຊີວິດຊື່ວ່າເປັນຂອງໜ້ອຍ ຍ້ອນດຳລົງຢູ່ຊົ່ວເວລາພຽງເລັກໜ້ອຍ ເປັນແນວນີ້

ຊີວິດເປັນຂອງໜ້ອຍຍ້ອນມີຄຸນຄ່າພຽງເລັກໜ້ອຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຊີວິດກ່ຽວເນື່ອງດ້ວຍລົມທັນໃຈເຂົ້າ ຊີວິດກ່ຽວເນື່ອງດ້ວຍລົມທັນໃຈອອກ ຊີວິດກ່ຽວ
 ເນື່ອງດ້ວຍລົມທັນໃຈເຂົ້າແລະລົມທັນໃຈອອກ ຊີວິດກ່ຽວເນື່ອງດ້ວຍມະຫາພູຕະຮູບ ຊີວິດກ່ຽວ
 ເນື່ອງດ້ວຍອາຫານທີ່ກິນກິນ ຊີວິດກ່ຽວເນື່ອງດ້ວຍໄຟທາດ ຊີວິດກ່ຽວເນື່ອງດ້ວຍວິນຍານ ມູນ
 ເຫດ (ກະຣັດຊະກາຍ) ຂອງສະພາວະທຳເຫຼົ່ານີ້ມີກຳລັງໜ້ອຍ ບຸບພະເຫດ ຂອງສະພາວະທຳ
 ເຫຼົ່ານີ້ມີກຳລັງໜ້ອຍ ປັດໄຈທັງຫຼາຍມີອາລົມເປັນຕົ້ນມີກຳລັງໜ້ອຍ ແດນເກີດ(ຕັນຫາ) ມີກຳລັງ
 ໜ້ອຍ ທຳທີ່ເກີດຮ່ວມກັນ ຂອງສະພາວະທຳເຫຼົ່ານີ້ມີກຳລັງໜ້ອຍ ທຳທີ່ປະກອບກັນ (ອະຣູປະ
 ທຳ) ຂອງສະພາວະທຳເຫຼົ່ານີ້ມີກຳລັງໜ້ອຍ ທຳທີ່ເກີດພ້ອມ ກັນຂອງສະພາວະທຳເຫຼົ່ານີ້ມີ
 ກຳລັງໜ້ອຍ ກິເລດເຄື່ອງປະກອບ (ຕັນຫາ) ມີກຳລັງໜ້ອຍ

ສະພາວະທຳເຫຼົ່ານີ້ແຕ່ລະຢ່າງມີກຳລັງໜ້ອຍຕະຫຼອດເວລາ ສະພາວະທຳເຫຼົ່ານີ້ແຕ່ລະ
 ຢ່າງບໍ່ໝັ້ນຄົງ ສະພາວະທຳເຫຼົ່ານີ້ຕ່າງກໍເຮັດໃຫ້ສະພາວະທຳອື່ນຕົກລ່ວງລົງໄປ ຍ້ອນສະພາວະ
 ທຳເຫຼົ່ານີ້ຕ່າງກໍບໍ່ມີຄວາມຕ້ານທານ ສະພາວະທຳເຫຼົ່ານີ້ຕ່າງກໍບໍ່ດຳລົງກັນ ແລະກັນໃຫ້ຢູ່ໄດ້
 ແມ່ນສະພາວະທຳທີ່ເຮັດໃຫ້ທຳເຫຼົ່ານີ້ເກີດກໍບໍ່ມີ

ອັນໜຶ່ງ ທຳໃດ ໆ ກໍບໍ່ໄດ້ເສື່ອມໄປຍ້ອນທຳໃດ ໆ
 ຍ້ອນຂັນເຫຼົ່ານີ້ ເພິ່ງເຖິງຄວາມແຕກດັບໄປໂດຍປະການທັງປວງ
 ຂັນເຫຼົ່ານີ້ທີ່ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນເຫດປັດໄຈກ່ອນ
 ແມ່ນເຫດປັດໄຈທີ່ເກີດກ່ອນກໍແຕກດັບໄປແລ້ວໃນການກ່ອນ
 ໃນການໃດ ໆ ຂັນທີ່ເກີດກ່ອນແລະທີ່ເກີດໃນພາຍຫຼັງ
 ຈຶ່ງບໍ່ໄດ້ເຫັນກັນແລະກັນ

ຊີວິດຊື່ວ່າເປັນຂອງໜ້ອຍ ຍ້ອນມີຄຸນຄ່າພຽງເລັກໜ້ອຍ ເປັນແນວນີ້

ອັນໜຶ່ງ ຍ້ອນທຽບກັບຊີວິດຂອງເທວະດາຊັ້ນຈາຕຸມະຫາຣາດ ຊີວິດຂອງມະນຸດຈຶ່ງ
 ໜ້ອຍ ຄື ເລັກໜ້ອຍ ບໍ່ຫຼາຍ ຊົ່ວຂະນະ ທັນທີ ບິດດຽວ ຕັ້ງຢູ່ບໍ່ດົນ ດຳລົງຢູ່ ບໍ່ດົນ ຍ້ອນທຽບ

ກັບຊີວິດຂອງເທວະດາຊັ້ນຕາວະຕິງສາ ຯລຯ ເທວະດາຊັ້ນຍາມາ ຯລຯ ເທວະດາຊັ້ນດຸສິດ ຯລຯ ເທວະດາຊັ້ນນິມມານະຣະຕິ ຯລຯ ເທວະດາຊັ້ນປະຣະນິມມິດະວະສະວັດຕິ ຯລຯ ຍ້ອນ ທຽບຄຽງກັບຊີວິດຂອງເທວະດາຊັ້ນພິມກາຍິກາ ຊີວິດຂອງມະນຸດຈຶ່ງໜ້ອຍ ຄື ເລັກໜ້ອຍ ບໍ່ ຫຼາຍ ຊົ່ວຂະນະ ທັນທີ ບິດດຽວ ຕັ້ງຢູ່ບໍ່ດົນ ດຳລົງຢູ່ບໍ່ດົນ ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຕັດໄວ້ວ່າ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ອາຍຸຂອງມະນຸດໜ້ອຍ ຈຳຕ້ອງໄປສູ່ປະຣະໂລກ ຕ້ອງປະສົບກັບ ຄວາມຕາຍທີ່ເຂົ້າໃຈກັນຢູ່ ຄວນທຳກຸສົນ ປະພຶດພົມມະຈັນ ຜູ້ທີ່ເກີດມາແລ້ວຈະບໍ່ຕາຍບໍ່ມີ ພິກ ຊຸທັງຫຼາຍ ຜູ້ໃດມີຊີວິດຍືນຍາວ ຜູ້ນັ້ນກໍຢູ່ໄດ້ພຽງ ໑໐໐ ປີ ຫຼື ຢູ່ໄດ້ເກີນກວ່ານັ້ນກໍມີໜ້ອຍ

(ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຜູ້ສຸຄົດສາດສະດາ ເມື່ອຕັດໄວຍາກອນພາສີດນີ້ແລ້ວ ຈຶ່ງຕັດ ຄາຖາປະພັນຕໍ່ໄປອີກວ່າ)

ມະນຸດມີອາຍຸໜ້ອຍ ບຸກຄົນຜູ້ສະຫຼາດເພິ່ງດູໝິນຊີວິດທີ່ໜ້ອຍນັ້ນ
ເພິ່ງເລັ່ງປະພຶດທຳເໝືອນຄົນຖືກໄຟໄໝ້ຫົວ ສັນນັ້ນ
ຍ້ອນຄວາມຕາຍຈະບໍ່ມາເຖິງບໍ່ມີ
ວັນຄືນລ່ວງເລີຍຜ່ານໄປ ຊີວິດກໍໄກ້ໝົດສິ້ນໄປ
ອາຍຸຂອງສັດທັງຫຼາຍກໍໝົດສິ້ນໄປນຳ
ເໝືອນນ້ຳໃນແມ່ນ້ຳນ້ອຍຈະຕ້ອງແຫ້ງໄປ ສັນນັ້ນ

ວ່າດ້ວຍປັນຍາທີ່ຮຽກວ່າທີ

ຄຳວ່າ ນັກປາດກ່າວວ່າ ຊີວິດນີ້ເປັນຂອງໜ້ອຍ ອະທິບາຍວ່າ ຊື່ວ່ານັກປາດຍ້ອນມີ ປັນຍາ ຊື່ວ່ານັກປາດຍ້ອນມີປັນຍາເຄື່ອງຊົງຈຳ ຊື່ວ່ານັກປາດຍ້ອນສົມບູນດ້ວຍປັນຍາເຄື່ອງຊົງ ຈຳ ຊື່ວ່ານັກປາດຍ້ອນຕິຕຽນບາບ

ປັນຍາຕັດຮຽກວ່າ ທີ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຮູ້ທົ່ວ ກິຣິຍາທີ່ຮູ້ແຈ້ງ ຄວາມວິໄຈ ຄວາມໄຈ້ແຍກ ຄວາມສອດສ່ອງທຳ ຄວາມກຳນົດໝາຍ ຄວາມເຂົ້າໄປກຳນົດ ຄວາມເຂົ້າໄປກຳນົດສະເພາະ ພາວະທີ່ຮູ້ ພາວະທີ່ສະຫຼາດ ພາວະທີ່ຮູ້ລະອຽດ ຄວາມຮູ້ຢ່າງແຈ້ງແຈ້ງ ຄວາມຄິດຄົ້ນ ຄວາມພິ ຈາຣະນາ ປັນຍາເປັນຄືແຜ່ນດິນ ປັນຍາເຄື່ອງທຳລາຍກິເລດ ປັນຍາເຄື່ອງນຳທາງ ປັນຍາເຄື່ອງ ເຫັນແຈ້ງ ຄວາມຮູ້ດີ ປັນຍາເປັນຄືປະຕັກ ປັນຍາ ປັນຍິນຊີ ປັນຍາພະລະ ປັນຍາເປັນຄືອາວຸດ ປັນຍາເປັນຄືຜາສາດ ຄວາມສະຫວ່າງຄືປັນຍາ ແສງສະຫວ່າງຄືປັນຍາ ປັນຍາເປັນຄືດວງປະ ທິບ ປັນຍາເປັນຄືດວງແກ້ວ ຄວາມບໍ່ຫຼົງງົມງວາຍ ຄວາມໄຈ້ແຍກທຳ ສຳມາທິດຖື ຊື່ວ່ານັກປາ ດ ຍ້ອນປະກອບດ້ວຍປັນຍານັ້ນ

ອີກໄນໜຶ່ງ ເປັນປາຊໃນຂັນ ປາດໃນທາດ ປາດໃນອາຍະຕະນະ ປາດໃນປະຕິດຈະສະມຸບ
ບາດ ປາດໃນສະຕິປັດຖານ ປາດໃນສຳມັບປະທານ ປາດໃນອິດທິບາດ ປາດໃນອິນຊີ ປາດໃນ
ພະລະ ປາດໃນໂພດຊົງ ປາດໃນມັກ ປາດໃນຜົນ ປາດໃນນິບພານ ນັກປາດເຫຼົ່ານັ້ນ ກ່າວ ຄື ເວົ້າ
ສະແດງ ຊື່ແຈ່ງ ແນວນີ້ວ່າ ຊີວິດຂອງມະນຸດຈຶ່ງໜ້ອຍ ເລັກໜ້ອຍ ບໍ່ຫຼາຍ ຊົ່ວຂະນະ ທັນທີ
ບິດດຽວ ຕັ້ງຢູ່ບໍ່ດົນ ດຳລົງຢູ່ບໍ່ດົນ ລວມຄວາມວ່າ ນັກປາດກ່າວວ່າ ຊີວິດນີ້ເປັນຂອງໜ້ອຍ ດ້ວຍ
ເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ສັດເກີດເພິ່ງສຶກສາໃນທີ່ນີ້
ເພິ່ງຮູ້ຈັກກຳແນວໃດແນວໜຶ່ງໃນໂລກວ່າ ເປັນກຳທີ່ຜິດ
ບໍ່ເພິ່ງປະພຶດຜິດ ຍ້ອນເຫດແຫ່ງກຳທີ່ຜິດນັ້ນ
ນັກປາດກ່າວວ່າ ຊີວິດນີ້ເປັນຂອງໜ້ອຍ

[໑໑] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ເຮົາເຫັນໝູ່ສັດນີ້ ຜູ້ຕົກໄປໃນອຳນາດຕັນຫາໃນພົບທັງຫຼາຍ
ກຳລັງດື່ມນົນຢູ່ໃນໂລກ
ນໍຣະຊົນທີ່ຊົ່ວ ຜູ້ຍັງບໍ່ຄາຍຕັນຫາໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່
ຮຳໂຮຍຢູ່ໃກ້ປາກມັດຈຸຣາດ

ວ່າດ້ວຍໝູ່ສັດດື່ມນົນຢູ່ໃນໂລກຍ້ອນຕັນຫາ

ຄຳວ່າ ເຮົາເຫັນ ໃນຄຳວ່າ ເຮົາເຫັນ ຯລຯ ກຳລັງດື່ມນົນຢູ່ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ເຮົາເຫັນ
ແນມເຫັນ ກວດເບິ່ງ ເພິ່ງພິນິດ ພິຈາລະນາເບິ່ງ ດ້ວຍມັງສະຈັກຊຸແດ່ ດ້ວຍທິບພະຈັກຊຸແດ່
ດ້ວຍປັນຍາຈັກຊຸແດ່ ດ້ວຍພຸດທະຈັກຊຸແດ່ ດ້ວຍສະມັນຕະຈັກຊຸແດ່

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍໂລກ ມະນຸດໂລກ ເທວະໂລກ ຂັນທະໂລກ ທາດ
ໂລກ ອາຍະຕະນະໂລກ

ຄຳວ່າ ກຳລັງດື່ມນົນຢູ່ ອະທິບາຍວ່າ ເຮົາເຫັນ ແນມເຫັນ ກວດເບິ່ງ ເພິ່ງພິນິດ
ພິຈາລະນາເບິ່ງໝູ່ສັດນີ້ ຜູ້ກຳລັງດື່ມນົນ ກະເສືອກກະສິນ ທຸຣິນທຸຣາຍ ຫວັນໄຫວ ສິນເຊນ ກະ
ສັບກະສ່າຍ ດ້ວຍຄວາມດື່ມນົນຍ້ອນຕັນຫາ ດື່ມນົນຍ້ອນທິດຖິ ດື່ມນົນຍ້ອນກິເລດ ດື່ມນົນຍ້ອນ
ການປະກອບ ດື່ມນົນຍ້ອນວິບາກ ດື່ມນົນຍ້ອນທຸຈະຣິດ ຄື

ຜູ້ກຳໜົດກຳດື່ມນົນຕາມອຳນາດຣາຄະ
ຜູ້ຂັດເຄື່ອງກຳດື່ມນົນຕາມອຳນາດໂທສະ
ຜູ້ຫຼົງກຳດື່ມນົນຕາມອຳນາດໂມຫະ

ຜູ້ຍຶດຕິດກໍດື່ມຮົ່ມຕາມອຳນາດມານະ
 ຜູ້ຍຶດຖືກໍດື່ມຮົ່ມຕາມອຳນາດທິດຖື
 ຜູ້ຟຸ້ງຊ່ານກໍດື່ມຮົ່ມຕາມອຳນາດອຸດທັດຈະ
 ຜູ້ລັງເລກໍດື່ມຮົ່ມຕາມອຳນາດວິຈິກິດສາ
 ຜູ້ຕົກຢູ່ໃນກຳລັງກິເລດກໍດື່ມຮົ່ມຕາມອຳນາດອະນຸໄສ

ດື່ມຮົ່ມຍ້ອນລາບ ຍ້ອນເສື່ອມລາບ ຍ້ອນຍົດ ຍ້ອນເສື່ອມຍົດ ຍ້ອນສັນເສີນ ຍ້ອນນິນທາ
 ຍ້ອນສຸກ ຍ້ອນທຸກ

ດື່ມຮົ່ມຍ້ອນຊາດ ຍ້ອນຊະຣາ ຍ້ອນພະຍາທິ ຍ້ອນມໍຣະນະ ຍ້ອນໂສກະ (ຄວາມເສົ້າ
 ໂສກ) ປະຣິເທວະ (ຄວາມຮ້າໄຮ) ທຸກຂະ (ຄວາມທຸກກາຍ) ໂທມະນັດ (ຄວາມທຸກໃຈ) ແລະອຸປາ
 ຍາດ (ຄວາມຄັບແຄ້ນໃຈ)

ດື່ມຮົ່ມຍ້ອນທຸກເນື່ອງຈາກການເກີດໃນນະຣົກ ຍ້ອນທຸກເນື່ອງຈາກການເກີດໃນກຳເນີດ
 ເດຍຣັດສານ ຍ້ອນທຸກເນື່ອງຈາກການເກີດໃນເຜດວິໄສ ຍ້ອນທຸກເນື່ອງຈາກການເກີດໃນໂລກ
 ມະນຸດ ຍ້ອນທຸກເນື່ອງຈາກການຖືກຳເນີດໃນທ້ອງ ຍ້ອນທຸກເນື່ອງຈາກການຢູ່ໃນທ້ອງ ຍ້ອນທຸກ
 ເນື່ອງຈາກການເກີດຈາກທ້ອງ ຍ້ອນທຸກທີ່ສືບເນື່ອງຈາກຜູ້ເກີດ ຍ້ອນທຸກຂອງຜູ້ເກີດທີ່ເນື່ອງມາ
 ຈາກຜູ້ອື່ນ ຍ້ອນທຸກທີ່ເກີດຈາກຄວາມພະຍາຍາມຂອງຕົນເອງ ຍ້ອນທຸກທີ່ເກີດຈາກຄວາມ
 ພະຍາຍາມຂອງຜູ້ອື່ນ ຍ້ອນທຸກທີ່ເກີດຈາກຄວາມທຸກກາຍທຸກໃຈ ຍ້ອນທຸກທີ່ເກີດຈາກສັງຂານ
 ຍ້ອນທຸກທີ່ເກີດຈາກຄວາມຜັນປ່ຽນ

ດື່ມຮົ່ມຍ້ອນທຸກທີ່ເກີດຈາກໂຣກທາງຕາ ຍ້ອນທຸກທີ່ເກີດຈາກໂຣກທາງຫູ ຍ້ອນທຸກທີ່ເກີດ
 ຈາກໂຣກທາງດັງ ຍ້ອນທຸກທີ່ເກີດຈາກໂຣກທາງລິ້ນ ຍ້ອນທຸກທີ່ເກີດຈາກ ໂຣກທາງກາຍ ຍ້ອນທຸກ
 ທີ່ເກີດຈາກໂຣກຫົວ ຯລຯ ໂຣກຫູ ຯລຯ ໂຣກປາກ ຯລຯ ໂຣກແຂ້ວ ຯລຯ ໂຣກໄອ ຯລຯ ໂຣກ
 ຫິດ ຯລຯ ໄຂ້ຫວັດ ຯລຯ ໄຂ້ພິດ ຯລຯ ໄຂ້ເຊື້ອມຊຶມ ຯລຯ ໂຣກທ້ອງ ຯລຯ ເປັນລົມສະຫຼົບ
 ຯລຯ ລົງແດງ ຯລຯ ຈຸກສຽດ ຯລຯ ອະຫິວາຕະກະໂຣກ ຯລຯ ໂຣກຂີ້ຫູດ ຯລຯ ຝີ ຯລຯ ກາກ
 ຯລຯ ຫຼອດລົມໂປ່ງພອງ ຯລຯ ລົມບ້າໝູ ຯລຯ ຫິດເປື້ອຍ ຯລຯ ຫິດດ້ານ ຯລຯ ຫິດ ຯລຯ
 ຫູດ ຯລຯ ໂຣກລະລອກ ຯລຯ ໂຣກບີຊ່ານ ຯລຯ ໂຣກເປົາຫວານ ຯລຯ ໂຣກເຣີມ ຯລຯ ໂຣກ
 ພຸພອງ ຯລຯ ໂຣກຮີດສີດວງທະວານ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກບີ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍ
 ທີ່ເກີດຈາກເສມຫະ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກລົມ ຯລຯ ໄຂ້ສັນນິບາດ ຯລຯ ຄວາມເຈັບ
 ປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກການປ່ຽນລະດູການ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກການຜັດປ່ຽນ ອິລິຍາບົດບໍ່
 ໄດ້ສ່ວນກັນ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກຄວາມພາກພຽນເກີນກຳລັງ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍ
 ທີ່ເກີດຈາກຜົນກຳ ຯລຯ ຄວາມໜາວ ຯລຯ ຄວາມຮ້ອນ ຯລຯ ຄວາມຫິວ ຯລຯ ຄວາມກະຫາຍ
 ຯລຯ ປວດອຸດຈາຣະ ຯລຯ ປວດປັດສາວະ

ດິນຮົນຍ້ອນທຸກທີ່ເກີດຈາກສຳຜັດແຫ່ງເຫຼືອດ ຍຸງ ລົມ ແດດ ແລະສັດເລືອຄານ ທຸກ ຍ້ອນມານດາຕາຍ ຯລຯທຸກຍ້ອນບິດາຕາຍ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນອ້າຍນ້ອງຊາຍຕາຍ ຯລຯ ທຸກ ຍ້ອນເອື້ອຍນ້ອງສາວຕາຍ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນບຸດຕາຍ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນທິດາຕາຍ ຯລຯ ຄວາມພິ ນາດຂອງຍາດ ຯລຯ ໂພຄະຊັບພິນາດ ຯລຯ ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກໂຮກ ຯລຯ ສິນ ວິບັດ ຯລຯ ທິດຖິວິບັດ ລວມຄວາມວ່າ ເຮົາເຫັນ ຯລຯ ກຳລັງດິນຮົນຢູ່ໃນໂລກ

ຄຳວ່າ ໝູ່ສັດ ໃນຄຳວ່າ ໝູ່ສັດນີ້ ຜູ້ຕົກໄປໃນອຳນາດຕັນຫາໃນພົບທັງຫຼາຍ ເປັນຊື່ຮຽກ ວ່າ ສັດ

ຄຳວ່າ ຕັນຫາ ໄດ້ແກ່ ຮູບຕັນຫາ ສັດທະຕັນຫາ ຄັນທະຕັນຫາ ຣະສະຕັນຫາ ໂຜດຖັບ ພະຕັນຫາ ທຳມະຕັນຫາ

ຄຳວ່າ ຜູ້ຕົກໄປໃນອຳນາດຕັນຫາ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ຕົກໄປໃນອຳນາດຕັນຫາ ຄື ໄປຕາມ ອຳນາດຕັນຫາ ຊ່ານໄປຕາມຕັນຫາ ຈົມລົງໃນຕັນຫາ ຖືກຕັນຫາຢູ່ໃຫ້ຕົກໄປ ຖືກຕັນຫາຄອບງຳ ມີ ຈິດຖືກຕັນຫາຢຶດຄອງ

ຄຳວ່າ ໃນພົບທັງຫຼາຍ ໄດ້ແກ່ ໃນກາມະພົບ ຮູບພົບ ອະຮູບພົບ ລວມຄວາມວ່າ ໝູ່ສັດນີ້ ຜູ້ຕົກໄປໃນອຳນາດຕັນຫາໃນພົບທັງຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ນໍຣະຊົນທີ່ຊົ່ວ ໃນຄຳວ່າ ນໍຣະຊົນທີ່ຊົ່ວ ຯລຯ ຮຳໄຮຢູ່ໃກ້ປາກມັດຈຸຣາດ ອະທິບາຍວ່າ ນໍຣະຊົນ ທີ່ຊົ່ວ ຄື ຊາມ ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍ ຍ້ອນ ປະກອບດ້ວຍກາຍຍະກຳ ຯລຯ ວະຈິກຳ ຯລຯ ມະໂນກຳທີ່ຊົ່ວ ຯລຯ ປານາຕິບາດ ຯລຯ ອະທິນນາທານ ຯລຯ ກາເມສຸມິດສາຈາຣະ ຯລຯ ມຸສາວາທະ ຯລຯ ປິສຸນາວາຈາ ຯລຯ ຜະ ຣຸສະວາຈາ ຯລຯ ສຳ ຜັບປະລາປະ ຯລຯ ອະພິດຊາ ຯລຯ ພະຍາບາດ ຯລຯ ມິດສາທິດຖິ ຯລຯ ສັງຂານທັງຫຼາຍ .. ກາມມະຄຸນ ໕ ຯລຯ ນິວອນ ໕ ຯລຯ ເຈຕະນາ ຯລຯ ຄວາມ ປາຖະໜາ ຯລຯ ທີ່ຊົ່ວ ຄື ຊາມ ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍ ຍ້ອນປະກອບດ້ວຍ ຄວາມຕັ້ງໃຈທີ່ຊົ່ວ ລວມຄວາມວ່າ ນໍຣະຊົນທີ່ຊົ່ວ

ຄຳວ່າ ໃກ້ປາກມັດຈຸຣາດ ໃນຄຳວ່າ ຮຳໄຮຢູ່ໃກ້ປາກມັດຈຸຣາດ ອະທິບາຍວ່າ ນໍຣະຊົນ ຜູ້ເຖິງມັດຈຸຣາດ ພົບພໍ້ກັບມັດຈຸຣາດ ເຂົ້າເຖິງມັດຈຸຣາດ ເຖິງມານ ພົບພໍ້ກັບມານ ເຂົ້າເຖິງມານ ເຖິງມໍຣະນະ ພົບພໍ້ກັບມໍຣະນະ ເຂົ້າເຖິງມໍຣະນະ ຮຳໄຮ ຄື ລຳພັນ ເລົ້າໂສກ ລຳບາກໃຈ ຄຳ ຄວນ ຕິເອົາພ່ຳເພີ້ ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼ ໃກ້ປາກມານ ໃກ້ປາກມໍຣະນະ ລວມຄວາມວ່າ ນໍຣະຊົນ ທີ່ຊົ່ວ ຯລຯ ຮຳໄຮຢູ່ໃກ້ປາກມັດຈຸຣາດ

ຄຳວ່າ ຜູ້ຍັງບໍ່ຕາຍຈາກຕັນຫາໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ຕັນຫາ ໄດ້ແກ່ ຮູບຕັນຫາ ຯລຯ ທຳມະຕັນຫາ

ຄຳວ່າ ໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່ ອະທິບາຍວ່າ ໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່ ຄື ໃນກຳມະວັດ ແລະ ວິປາກະວັດ ໃນກຳມະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນກຳມະພົບ ໃນວິປາກະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນກຳມະພົບ ໃນກຳມະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນຮູບພົບ ໃນວິປາກະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນຮູບພົບ ໃນກຳມະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນອະຮູບພົບ ໃນວິປາກະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນອະຮູບພົບ ໃນພົບຕໍ່ໄປໃນຄະຕິຕໍ່ໄປ ໃນການຖືກຳເນີດຕໍ່ໄປ ໃນປະຕິສິນທິຕໍ່ໄປ ໃນການບັງເກີດຂອງອັດຕະພາບຕໍ່ໄປ

ຄຳວ່າ ຜູ້ຍັງບໍ່ຄາຍຕັນຫາ ໄດ້ແກ່ ຜູ້ຍັງບໍ່ຄາຍຕັນຫາ ຄື ບໍ່ປາສະຈາກຕັນຫາ ບໍ່ສະລະຕັນຫາ ບໍ່ຄາຍຕັນຫາ ບໍ່ປົດຕັນຫາ ບໍ່ລະຕັນຫາ ບໍ່ສະລັດຖິ້ມຕັນຫາ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ຍັງບໍ່ຄາຍຕັນຫາໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ເຮົາເຫັນໝູ່ສັດນີ້ ຜູ້ຕົກໄປໃນອຳນາດຕັນຫາໃນພົບທັງຫຼາຍ
ກຳລັງດື່ມນົມຢູ່ໃນໂລກ
ນໍຣະຊົນທີ່ຊົ່ວ ຜູ້ຍັງບໍ່ຄາຍຕັນຫາໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່
ຮຳໄຮຢູ່ໃກ້ປາກມັດຈຸຣາດ

[໑໒] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພວກທ່ານຈຶ່ງເບິ່ງໝູ່ສັດຜູ້ກຳລັງດື່ມນົມຢູ່
ຍ້ອນວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ
ເໝືອນຝູງປາໃນນ້ຳນ້ອຍສິ້ນກະແສແລ້ວ
ນໍຣະຊົນເຫັນໂທດນີ້ແລ້ວ ກໍຢ່າກໍ່ຕັນຫາເຄື່ອງກ່ຽວຂ້ອງໃນພົບທັງຫຼາຍ
ເພິ່ງປະພຶດບໍ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ

ວ່າດ້ວຍຄວາມຢຶດຖື ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ພວກທ່ານຈຶ່ງເບິ່ງໝູ່ສັດຜູ້ກຳລັງດື່ມນົມຢູ່ ຍ້ອນວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ອະທິບາຍ ວ່າ

ຄຳວ່າ ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ (໒) ຄວາມຢຶດຖືວ່າ ເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດທິດຖື

ຄວາມຢຶດຖືວ່າ ເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ວັດຖຸທີ່ເຮັດໃຫ້ເປັນເຂດ ເປັນແດນ ເປັນສ່ວນ ເປັນຜະແໜກ ກຳນົດຖືເອົາ ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ດ້ວຍສ່ວນແຫ່ງຕັນຫາມີປະມານເທົ່າໃດ ຍ່ອມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາເຊິ່ງວັດຖຸ

ມີປະມານເທົ່ານີ້ວ່າ ນີ້ຂອງເຮົາ ນັ້ນຂອງເຮົາ ເທົ່ານີ້ຂອງເຮົາ ຂອງເຮົາມີປະມານເທົ່ານີ້ ຮູບ ສູງ ກິນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະ ເຄື່ອງປູລາດ ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ ທາດຍິງຊາຍ ແບ້ ແກະ ໄກ່ ໝູ ຊ້າງ ງົວ ມ້າ ລາ ທີ່ນາ ທີ່ສວນ ເງິນ ຄຳ ບ້ານ ນິຄົມ ອາດຊະທານີ ແຄວ້ນ ຊົນນະບົດ ກອງພົນ ຮົບ ຄັງຫຼວງ ແມ່ນວ່າມະຫາປະຖະພິທັງໝົດຍ່ອມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍ ອຳນາດຕັນຫາ ເຊິ່ງຈຳແນກໄດ້ ໑໐໘ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ

ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ເປັນແນວໃດ?

ຄື ສັກກາຍະທິດຖືມີວັດຖຸ ໒໐ ມົດສາທິດຖືມີວັດຖຸ ໑໐ ອັນຕະຄາທິກະທິດຖືມີວັດຖຸ ໑໐ ທິດຖື ການຕົກຢູ່ໃນທິດຖື ຄວາມຮົກທິບຄືທິດຖື ຄວາມກັນດານຄືທິດຖື ສ້ຽນໜາມຄືທິດຖື ຄວາມດົ້ນຮົນຄືທິດຖື ເຄື່ອງຜູກພັນຄືທິດຖື ຄວາມຖື ຄວາມຖືໝັ້ນ ຄວາມຢຶດໝັ້ນ ຄວາມຢຶດ ໝັ້ນຖືໝັ້ນ ທາງຊົ່ວ ທາງຜິດ ພາວະທີ່ຜິດ ລັດທິເດຍຣະຖື ຄວາມຖືຂັດແຍ່ງ ຄວາມຖືວິປະຣິດ ຄວາມຖືວິປະລາດ ຄວາມຖືຜິດ ຄວາມຖືໃນສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນຄວາມຈິງວ່າເປັນຈິງເຫັນປານນີ້ຈົນເຖິງ ທິດຖື ໖໒ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດທິດຖື

ຄຳວ່າ ພວກນາງຈົ່ງເບິ່ງໝູ່ສັດຜູ້ກຳລັງດົ້ນຮົນຢູ່ ຍ້ອນວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນ ຂອງເຮົາ ອະທິບາຍວ່າ ໝູ່ສັດຜູ້ຫວາດຣະແວງວ່າຈະມີຜູ້ແຍ່ງຊິງວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ຍ່ອມດົ້ນ ຮົນແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນກຳລັງຖືກແຍ່ງຊິງໄປ ຍ່ອມດົ້ນຮົນແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນຖືກ ແຍ່ງຊິງໄປແລ້ວ ຍ່ອມດົ້ນຮົນແດ່ ໝູ່ສັດຜູ້ຫວາດຣະແວງວ່າ ຈະມີຄວາມຜັນປ່ຽນໄປແຫ່ງວັດຖຸທີ່ຕົນຢຶດຖືວ່າເປັນ ຂອງເຮົາ ຍ່ອມດົ້ນຮົນແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນກຳລັງຜັນປ່ຽນໄປ ຍ່ອມດົ້ນຮົນແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນຜັນ ປ່ຽນໄປແລ້ວ ຍ່ອມດົ້ນຮົນແດ່ ຄື ກະວົນກະວາຍ ກະເສືອກກະສິນ ທຸຣິນທຸຣາຍ ຫວັນໄຫວ ສັນເຊນ ກະສັບກະສ່າຍຢູ່ ພວກນາງຈົ່ງເບິ່ງ ຄື ແລເບິ່ງ ແນມເບິ່ງ ເພ່ງພິນິດ ພິຈາລະນາເບິ່ງ ໝູ່ສັດ ຜູ້ກຳລັງດົ້ນຮົນຢູ່ ຄື ກະວົນກະວາຍ ກະເສືອກກະສິນ ທຸຣິນທຸຣາຍ ຫວັນໄຫວ ສັນເຊນ ກະສັບກະສ່າຍຢູ່ແນວນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ພວກທ່ານຈົ່ງເບິ່ງ ໝູ່ສັດຜູ້ກຳລັງດົ້ນຮົນຢູ່ ຍ້ອນວັດຖຸທີ່ ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ

ຄຳວ່າ ເໝືອນຝູງປາໃນນ້ຳນ້ອຍສິ້ນກະແສແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ໝູ່ສັດຜູ້ຫວາດ ຣະແວງ ວ່າຈະມີຜູ້ແຍ່ງຊິງວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ຍ່ອມດົ້ນຮົນແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນກຳລັງ ຖືກແຍ່ງ ຊິງໄປ ຍ່ອມດົ້ນຮົນແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນຖືກແຍ່ງຊິງໄປແລ້ວ ຍ່ອມດົ້ນຮົນແດ່

ໝູ່ສັດຜູ້ຫວາດຣະແວງວ່າຈະມີຄວາມຜັນປ່ຽນໄປແຫ່ງວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ຍ່ອມດົ້ນຮົນແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນກຳລັງຜັນປ່ຽນໄປ ຍ່ອມດົ້ນຮົນແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນຜັນປ່ຽນໄປແລ້ວ ຍ່ອມດົ້ນຮົນແດ່ ຄືກະວົນກະວາຍ ກະເສືອກກະສິນ ທຸຣິນທຸຣາຍ ຫວັນໄຫວ ສັນເຊນ ກະສັບ ກະສ່າຍຢູ່ ເໝືອນຝູງປາໃນນ້ຳນ້ອຍ ຄື ນ້ຳບໍ່ຫຼາຍ ນ້ຳແຫ້ງໄປ ຖືກກາ ແຫຼວ ຫຼື ນົກຍາງເວີນ

ລົງມາຕອດກິນກໍດິນຮົນ ກະວົນກະວາຍ ກະເສືອກກະສິນ ທຸຣົນທຸຣາຍ ຫວັນໄຫວ ສັນເຊນ ກະສັບກະສ່າຍຢູ່ ສະນັ້ນ ລວມ ຄວາມວ່າ ເໝືອນຝູງປາໃນນ້ຳນ້ອຍສິ້ນກະແສແລ້ວ

ຄຳວ່າ ນໍຣະຊົນເຫັນໂທດນີ້ແລ້ວ ຯລຯ ເພິ່ງປະພຶດບໍ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ອະທິບາຍ ວ່າ ນໍຣະຊົນເຫັນແລ້ວ ຄື ແນມເຫັນແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງ ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວເຊິ່ງໂທດນີ້ຍ້ອນວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ລວມຄວາມວ່າ ນໍຣະຊົນເຫັນ ໂທດນີ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງປະພຶດບໍ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ (໒) ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍ ອຳນາດທິດຖື ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າ ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດທິດຖື

ນໍຣະຊົນລະຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຄວາມ ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດທິດຖືໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ຢຶດຖືຕາວ່າເປັນຂອງເຮົາ ບໍ່ຢຶດຖືຫຼວ່າເປັນ ຂອງເຮົາ ບໍ່ຢຶດຖືດັງວ່າເປັນຂອງເຮົາ ບໍ່ຢຶດຖືລິ້ນວ່າເປັນຂອງເຮົາ ບໍ່ຢຶດຖືກາຍວ່າເປັນຂອງເຮົາ ບໍ່ຢຶດຖືໃຈວ່າເປັນຂອງເຮົາ ບໍ່ຢຶດຖື ບໍ່ຖື ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນ ຮູບ ຯລຯ ສູງ ຯລຯ ກິ່ນ ຯລຯ ຣົດ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະ ຯລຯ ທຳມາຣົມ ຯລຯ ຕະກູນ ຯລຯ ໝູ່ຄະນະ ຯລຯ ອາວາດ ຯລຯ ລາບ ຯລຯ ຍົດ ຯລຯ ສັນເສີນ ຯລຯ ສຸກ ຯລຯ ຈິວອນ ຯລຯ ບິນທະບາດ ຯລຯ ເສນາສະ ນະ ຯລຯ ຄືລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ຯລຯ ກາມທາດ ຯລຯ ຮູບທາດ ຯລຯ ອະຮູບທາດ ຯລຯ ກາມາພົບ ຯລຯ ຮູບພົບ ຯລຯ ອະຮູບພົບ ຯລຯ ສັນຍາພົບ ຯລຯ ອະສັນຍາພົບ ຯລຯ ເນວະສັນຍານາສັນຍາພົບ ຯລຯ ເອກະໂວກາຣະພົບ໑ ຯລຯ ຈະຕຸໂວກາຣະພົບ໒ ຯລຯ ບັນຈະໂວກາຣະພົບ໓ ຯລຯ ອະດີດ ຯລຯ ອະນາຄົດ ຯລຯ ປັດຈຸບັນ ຯລຯ ຮູບທີ່ເຫັນ ສູງທີ່ ໄດ້ຍິນ ກິ່ນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະທີ່ຮັບຮູ້ ແລະທຳມາຣົມທີ່ເພິ່ງຮູ້ແຈ້ງວ່າເປັນຂອງເຮົາ ເພິ່ງປະພຶດ ຄື ຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປ ລວມຄວາມວ່າ ນໍຣະ ຊົນເຫັນໂທດນີ້ແລ້ວ ຯລຯ ເພິ່ງປະພຶດບໍ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ

ຄຳວ່າ ໃນພົບທັງຫຼາຍ ໃນຄຳວ່າ ຢ່າກໍ່ຕັນຫາເຄື່ອງກ່ຽວຂ້ອງໃນພົບທັງຫຼາຍ ໄດ້ແກ່ ໃນກາມາພົບ ຮູບພົບ ອະຮູບພົບ ຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າ ເຄື່ອງກ່ຽວຂ້ອງ ຄື ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມ ກຳໜົດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສົນມູນຄືໂລພະ

ຄຳວ່າ ຢ່າກໍ່ຕັນຫາເຄື່ອງກ່ຽວຂ້ອງໃນພົບທັງຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າ ຢ່າກໍ່ ຕັນຫາເຄື່ອງ ກ່ຽວຂ້ອງໃນພົບທັງຫຼາຍ ຄື ຢ່າກໍ່ ຢ່າໃຫ້ເກີດ ຢ່າໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ຢ່າໃຫ້ບັງເກີດ ຢ່າໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນ

ເຊິ່ງຄວາມພໍໃຈ ຄວາມຮັກ ຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມພໍໃຈ ລວມຄວາມວ່າ ຢ່າກໍ່ຕັນຫາເຄື່ອງ
ກ່ຽວຂ້ອງໃນພົບທັງຫຼາຍ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພວກທ່ານຈົ່ງເບິ່ງໝູ່ສັດຜູ້ກຳລັງດື່ມນົມຢູ່
ຍ້ອນວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ
ເໝືອນຝູງປາໃນນ້ຳນ້ອຍສິ້ນກະແສແລ້ວ
ນໍຣະຊົນເຫັນໂທດນີ້ແລ້ວ ກໍຢ່າກໍ່ຕັນຫາເຄື່ອງກ່ຽວຂ້ອງໃນພົບທັງຫຼາຍ
ເພິ່ງປະພຶດບໍ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ

[໑໓] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ນັກປາດ ເພິ່ງກຳຈັດຄວາມພໍໃຈໃນສ່ວນສຸດທ້າຍ ໒ ດ້ານ
ກຳນົດຮູ້ຜັດສະແລ້ວ ກໍບໍ່ຕິດໃຈ
ຕິຕຽນກຳໃດດ້ວຍຕົນ ກໍບໍ່ເຮັດກຳນັ້ນ
ບໍ່ຕິດໃນສິ່ງທີ່ໄດ້ເຫັນແລະໄດ້ຍິນແລ້ວ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງກຳຈັດຄວາມພໍໃຈໃນສ່ວນສຸດທ້າຍ ໒ ດ້ານ ອະທິບາຍວ່າ
ຄຳວ່າ ສ່ວນສຸດ ໄດ້ແກ່ ຜັດສະ ເປັນສ່ວນສຸດດ້ານໜຶ່ງ ເຫດເກີດແຫ່ງຜັດສະເປັນສ່ວນ
ສຸດອີກດ້ານໜຶ່ງ ອະດີດເປັນສ່ວນສຸດດ້ານໜຶ່ງ ອະນາຄົດເປັນສ່ວນສຸດອີກດ້ານໜຶ່ງ ສຸກຂະ
ເວທະນາ ເປັນສ່ວນສຸດດ້ານໜຶ່ງ ທຸກຂະເວທະນາເປັນສ່ວນສຸດອີກດ້ານໜຶ່ງ ນາມເປັນສ່ວນສຸດ
ດ້ານໜຶ່ງ ຮູບເປັນສ່ວນສຸດອີກດ້ານໜຶ່ງ ອາຍະຕະນະພາຍໃນ ໖ ເປັນສ່ວນສຸດດ້ານໜຶ່ງ ອາຍະ
ຕະນະພາຍນອກ ໖ ເປັນສ່ວນສຸດອີກດ້ານໜຶ່ງ ຄວາມຖືຕົວເປັນສ່ວນສຸດດ້ານໜຶ່ງ ເຫດເກີດ
ແຫ່ງຄວາມຖືຕົວເປັນສ່ວນສຸດອີກດ້ານໜຶ່ງ

ຄຳວ່າ ຄວາມພໍໃຈ ໄດ້ແກ່ ຄວາມພໍໃຈດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມກຳໜົດ
ດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມເພີດເພີນດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມທະຍານ
ຢາກດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມມີເຍື່ອໃຍດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມຮ້ອນ
ຮົນດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມສະຍົບດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມຕິດໃຈ
ດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຫ້ວງນ້ຳຄືຄວາມຕ້ອງການ ກິເລດເຄື່ອງປະກອບຄືຄວາມຕ້ອງ
ການ ຄວາມຢຶດຖືດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ກິເລດເຄື່ອງກັ້ນຈິດຄືຄວາມພໍໃຈດ້ວຍອຳນາດ
ຄວາມຕ້ອງການໃນກາມທັງຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງກຳຈັດຄວາມພໍໃຈໃນສ່ວນສຸດທ້າຍ ໒ ດ້ານ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງກຳຈັດ ຄື ກຳຈັດ
ລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມພໍໃຈໃນສ່ວນສຸດທ້າຍ ໒ ດ້ານ
ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງກຳຈັດຄວາມພໍໃຈໃນສ່ວນສຸດທ້າຍ ໒ ດ້ານ

ວ່າດ້ວຍຜັດສະຕ່າງ ໆ

ຄຳວ່າ ກຳນົດຮູ້ຜັດສະແລ້ວ ກໍບໍ່ຕິດໃຈ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ຜັດສະ ໄດ້ແກ່ ຈັກຊຸສຳຜັດ (ສຳຜັດທາງຕາ) ໂສຕະສຳຜັດ (ສຳຜັດທາງຫູ) ຄານະສຳຜັດ (ສຳຜັດທາງດັງ) ຊິວຫາສຳຜັດ (ສຳຜັດທາງລິ້ນ) ກາຍະສຳຜັດ (ສຳຜັດທາງກາຍ) ມະໂນສຳຜັດ (ສຳຜັດທາງໃຈ) ອະທິວະຈະນະສຳຜັດ (ສຳຜັດທີ່ເກີດທາງມະໂນທະວານ) ປະຕິຄະສຳຜັດ (ສຳຜັດແຫ່ງການກະທົບໃຈ) ສຸຂະເວທະນິຍະຜັດສະ (ຜັດສະເປັນບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງສຸກຂະເວທະນາ) ທຸກຂະເວທະນິຍະຜັດສະ (ຜັດສະເປັນບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງທຸກຂະເວທະນາ) ອະທຸກຂະມະສຸຂະເວທະນິຍະຜັດສະ (ຜັດສະເປັນບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງອະທຸກຂະມະສຸຂະເວທະນາ) ຜັດສະທີ່ເປັນກຸສົນ ຜັດສະທີ່ເປັນອະກຸສົນ ຜັດສະທີ່ເປັນອັບພະຍາກະຕະ ຜັດສະທີ່ເປັນກາມາວະຈອນ ຜັດສະທີ່ເປັນຮູບປາວະຈອນ ຜັດສະທີ່ເປັນອະຮູບປາວະຈອນ ສູນຍະຕະຜັດສະ ອະນິມິດຕະຜັດສະ ອັບປະນິທິຕະຜັດສະ ຜັດສະທີ່ເປັນໂລກິຍະ ຜັດສະທີ່ເປັນໂລກຸດຕະຣະ ຜັດສະທີ່ເປັນອະດີດ ຜັດສະທີ່ເປັນອະນາຄົດ ຜັດສະທີ່ເປັນປັດຈຸບັນ ຜັດສະຄວາມຖືກຕ້ອງ ກິຣິຍາທີ່ຖືກຕ້ອງ ພາວະທີ່ຖືກຕ້ອງເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຜັດສະ

ວ່າດ້ວຍປະຣິນຍາ ໓

ຄຳວ່າ ກຳນົດຮູ້ຜັດສະແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ກຳນົດຮູ້ຜັດສະດ້ວຍປະຣິນຍາ ໓ ຄື (໑) ຍາຕະປະຣິນຍາ (ການກຳນົດຮູ້ຂັ້ນຮູ້ຈັກ) (໒) ຕິຣະນະປະຣິນຍາ (ການກຳນົດຮູ້ຂັ້ນພິຈາລະນາ) (໓) ປະທານະປະຣິນຍາ (ການກຳນົດຮູ້ຂັ້ນລະ)

ຍາຕະປະຣິນຍາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ນັກປາດຮູ້ຈັກຜັດສະ ຄື ຮູ້ ເຫັນວ່າ ນີ້ຈັກຊຸສຳຜັດ ນີ້ໂສຕະສຳຜັດ ນີ້ຄານະສຳຜັດ ນີ້ຊິວຫາສຳຜັດ ນີ້ກາຍະສຳຜັດ ນີ້ມະໂນສຳຜັດ ນີ້ອະທິວະຈະນະສຳຜັດ ນີ້ປະຕິຄະສຳຜັດ ນີ້ຜັດສະເປັນບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງສຸກຂະເວທະນາ ນີ້ຜັດສະເປັນບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງທຸກຂະເວທະນາ ນີ້ຜັດສະເປັນບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງອະທຸກຂະມະສຸຂະເວທະນາ ນີ້ຜັດສະທີ່ເປັນກຸສົນ ນີ້ຜັດສະທີ່ເປັນອະກຸສົນ ນີ້ຜັດສະທີ່ເປັນອັບພະຍາກະຕະ ນີ້ຜັດສະທີ່ເປັນກາມາວະຈອນ ນີ້ຜັດສະທີ່ເປັນຮູບປາວະຈອນ ນີ້ຜັດສະທີ່ເປັນອະຮູບປາວະຈອນ ນີ້ສູນຍະຕະຜັດສະ ນີ້ອະນິມິດຕະຜັດສະ ນີ້ອັບປະນິທິຕະ ຜັດສະ ນີ້ຜັດສະທີ່ເປັນໂລກິຍະ ນີ້ຜັດສະທີ່ເປັນໂລກຸດຕະຣະ ນີ້ຜັດສະທີ່ເປັນອະດີດ ນີ້ຜັດສະທີ່ເປັນອະນາຄົດ ນີ້ຜັດສະທີ່ເປັນປັດຈຸບັນ ນີ້ຊື່ວ່າຍາຕະປະຣິນຍາ

ຕິຣະນະປະຣິນຍາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ນັກປາດເຮັດສິ່ງທີ່ຮູ້ແລ້ວໃຫ້ຜາກົດແນວນີ້ແລ້ວ ພິຈາລະນາຜັດສະ ຄື ພິຈາລະນາ

ໂດຍຄວາມເປັນຂອງບໍ່ທ່ຽງ ເປັນທຸກ ເປັນໂຮກ ເປັນເປັນຄືຫົວຝີ ເປັນເປັນຄືລູກສອນ ເປັນຂອງ
ລຳບາກ ເປັນອາພາດ ເປັນຢ່າງອື່ນ (ບັງຄັບບໍ່ໄດ້) ເປັນຂອງຊຸດໂຊມ ເປັນເສນີຍະ ເປັນອຸປັດ
ທະວະ ເປັນໄພ ເປັນອຸປະສັກ ເປັນຂອງຫວັນໄຫວ ເປັນຂອງຜຸພັງ ເປັນຂອງບໍ່ຍັງຍືນ ເປັນ
ຂອງບໍ່ມີທີ່ຕ້ານທານ ເປັນຂອງບໍ່ມີທີ່ຫຼົບຫຼີ ເປັນຂອງບໍ່ມີທີ່ເພິ່ງ ເປັນຂອງວ່າງ ເປັນຂອງເປົ່າ
ເປັນຂອງສູນ ເປັນອະນັດຕາ ເປັນຂອງມີໂທດ ເປັນຂອງຜັນປ່ຽນໄປເປັນທຳມະດາ ເປັນຂອງບໍ່
ມີແກ່ນສານ ເປັນເຫດແຫ່ງຄວາມລຳບາກ ເປັນເປັນຄືເພດຊະຄາດ ເປັນຂອງປາສະຈາກຄວາມ
ຈະເລີນ ເປັນຂອງມີອາສະວະ ເປັນຂອງທີ່ຖືກເຫດປັດໄຈປຸງແຕ່ງ ເປັນເຍື່ອແຫ່ງມານ ມີຊາດ
(ຄວາມເກີດ) ເປັນທຳມະດາ ມີຊະຣາ (ຄວາມແກ່) ເປັນທຳມະດາ ມີພະຍາທິ (ຄວາມເຈັບ
ປ່ວຍ) ເປັນທຳມະດາ ມີມໍຣະນະເປັນທຳມະດາ ມີໂສກະ (ຄວາມເສົ້າໂສກ) ປະຣິເທວະ (ຄວາມ
ຮຳໄຮ) ທຸກຂະ (ຄວາມທຸກກາຍ) ໂທມະນັດ (ຄວາມທຸກໃຈ) ອຸປາຍາດ (ຄວາມຄັບແຄ້ນໃຈ)
ເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມເສົ້າໝອງເປັນທຳມະດາ ເປັນເຫດເກີດທຸກ ຕັ້ງຢູ່ບໍ່ໄດ້ ຫາຄວາມແຊ່ມ
ຊື່ນບໍ່ໄດ້ ເປັນໂທດ ເປັນຂອງທີ່ຕ້ອງສະລັດອອກໄປ ນີ້ຊື່ວ່າ ຕິຣະນະປະຣິນຍາ

ປະຫານະປະຣິນຍາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ນັກປາດເມື່ອພິຈາລະນາເຫັນແນວນີ້ແລ້ວ ຍ່ອມລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້
ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມກຳໜົດດ້ວຍອຳນາດຄວາມພິຈາລະນາໃນຜັດສະ ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະ ຜູ້ມີພ
ຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ທ່ານທັງຫຼາຍຈົ່ງລະຄວາມກຳໜົດດ້ວຍອຳນາດຄວາມພິຈາ
ລະນາໃນຜັດສະທັງຫຼາຍສາ ຜັດສະນັ້ນ ທ່ານທັງຫຼາຍລະໄດ້ເດັດຂາດແລ້ວແນວນີ້ ຕັດຮາກກິນເຫງົ້າ
ເໝືອນຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກິນເຫງົ້າໄປແລ້ວ ເຫຼືອແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ ນີ້
ຊື່ວ່າປະຫານະປະຣິນຍາ

ຄຳວ່າ ກຳນົດຮູ້ຜັດສະແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ກຳນົດຮູ້ຜັດສະດ້ວຍປະຣິນຍາ ໓ ຢ່າງ ເຫຼົ່ານີ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຕິດໃຈ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຕິດໃຈ ໄດ້ແກ່ ຄວາມ ກຳໜົດ
ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສິນມູນຄືໂລພະ

ຄວາມຕິດໃຈນີ້ ຜູ້ໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຄື ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບ
ໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ຕິດໃຈ ຜູ້ນັ້ນບໍ່
ຕິດໃຈ ຄື ບໍ່ຍືນດີ ບໍ່ສະຍົບ ບໍ່ມີກຸມັນໃນຮູບ ຯລຯສຽງ ຯລຯ ກິນ ຯລຯ ຣົດ ຯລຯ ໂຜດຖັບ
ພະ ຯລຯ ຕະກູນ ຯລຯ ໝູ່ຄະນະ ຯລຯ ອາວາດ ຯລຯ ລາບ ຯລຯ ຍົດ ຯລຯ ສັນເສີນ
ຯລຯ ສຸກ ຯລຯ ຈິວອນ ຯລຯ ບິນທະບາດ ຯລຯ ເສນາສະນະ ຯລຯ ຄິລານະປັດໄຈເພສັດ
ບໍຣິຊານ ຯລຯ ກາມທາດ ຯລຯ ຮູບທາດ ຯລຯ ອະຮູບທາດ ຯລຯ ກາມາພົບ ຯລຯ ຮູບພົບ
ຯລຯ ອະຮູບພົບ ຯລຯ ສັນຍາພົບ ຯລຯ ອະສັນຍາພົບ ຯລຯ ເນວະສັນຍານາສັນຍາພົບ
ຯລຯ ເອກະໂວກາຣະພົບ ຯລຯ ຈະຕຸໂວກາຣະພົບ ຯລຯ ປັນຈະໂວກາຣະພົບ ຯລຯ ອະດີດ

໑໒໑ ອະນາຄົດ ໑໒໑ ປັດຈຸບັນ ໑໒໑ ຮູບທີ່ໄດ້ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ກິ່ນ ອົດ ໄຜດຖັບພະທີ່ ຮັບຮູ້ ແລະທຳມາຣົມທີ່ເພິ່ງຮູ້ແຈ້ງ ໄດ້ແກ່ ເປັນຜູ້ຄາຍຄວາມຕິດໃຈແລ້ວ ປາສະຈາກຄວາມຕິດ ໃຈແລ້ວ ສະລະຄວາມຕິດໃຈແລ້ວ ຄາຍຄວາມຕິດໃຈແລ້ວ ປ່ອຍຄວາມຕິດໃຈແລ້ວ ລະຄວາມ ຕິດໃຈແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຄວາມຕິດໃຈແລ້ວ ຄື ເປັນຜູ້ຄາຍຄວາມກຳໜົດແລ້ວ ປາສະຈາກຣາຄະ ແລ້ວ ສະລະຣາຄະແລ້ວ ຄາຍຣາຄະແລ້ວ ປ່ອຍຣາຄະແລ້ວ ລະຣາຄະແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຣາຄະ ແລ້ວ ເປັນຜູ້ໝົດຄວາມຢາກແລ້ວ ດັບແລ້ວ ເຢັນແລ້ວ ມີຕົນອັນປະເສີດສະເຫວີຍສຸກຢູ່ ລວມ ຄວາມວ່າ ກຳນົດຮູ້ຜັດສະແລ້ວກໍບໍ່ຕິດໃຈ

ຄຳວ່າ ໃດ ໃນຄຳວ່າ ຕິຕຽນກຳໃດດ້ວຍຕົນກໍບໍ່ເຮັດກຳນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ກຳໃດ?

ຄຳວ່າ ຕິຕຽນ (ກຳ) ໃດດ້ວຍຕົນ ອະທິບາຍວ່າ ນັກປາດຕິຕຽນຕົນຍ້ອນເຫດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຍ້ອນເຮັດ (໒) ຍ້ອນບໍ່ເຮັດ

ນັກປາດຕິຕຽນຕົນຍ້ອນເຮັດແລະຍ້ອນບໍ່ເຮັດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ນັກປາດຍ່ອມຕິຕຽນຕົນວ່າ ເຮົາເຮັດກາຍທຸດຈະຮິດ ບໍ່ເຮັດກາຍສຸດຈະຮິດ ເຮົາເຮັດ ວະຈິທຸດຈະຮິດ ບໍ່ເຮັດວະຈິສຸດຈະຮິດ ເຮົາເຮັດມະໂນທຸດຈະຮິດ ບໍ່ເຮັດມະໂນສຸດຈະຮິດ ຄື ນັກປາດຍ່ອມຕິຕຽນຕົນວ່າ ເຮົາເຮັດປານາຕິບາດ (ການຂ້າສັດ) ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກປານາ ຕິບາດ ເຮົາເຮັດອະທິນນາທານ (ການລັກຊັບ) ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກອະທິນນາທານ ເຮົາ ເຮັດກາເມສຸມິດສາຈານ (ປະພຶດຜິດໃນກາມ) ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກກາເມສຸມິດສາຈານ ເຮົາ ເຮັດມຸສາວາທະ (ການເວົ້າຕົວະ) ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກມຸສາວາດ ເຮົາເຮັດປີສຸນາວາຈາ (ການເວົ້າສັບສົ່ງ) ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກປີສຸນາວາຈາ ເຮົາເຮັດຜະຣຸສະວາຈາ (ການເວົ້າ ຫຍາບຄາຍ) ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກຜະຣຸສະວາຈາ ເຮົາເຮັດສຳຜັບປະລາປະ (ການເວົ້າເພີ້ ເຈັ້) ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກສຳຜັບປະລາປະ ເຮົາເຮັດອະພິດຊາ (ຄວາມເພິ່ງເລັງຢາກໄດ້ຂອງ ເຂົາ) ບໍ່ເຮັດອະນະພິດຊາ ເຮົາເຮັດພະຍາບາດ (ຄວາມຄິດປອງຮ້າຍ) ບໍ່ເຮັດອະພະຍາບາດ ເຮົາເຮັດມິດສາທິດຖິ (ຄວາມເຫັນຜິດ) ບໍ່ເຮັດສຳມາທິດຖິ ນັກປາດຊື່ວ່າຕິຕຽນຕົນຍ້ອນເຮັດແລະ ຍ້ອນບໍ່ເຮັດ ເປັນແນວນີ້

ອີກໄນໜຶ່ງ ນັກປາດຍ່ອມຕິຕຽນຕົນວ່າ ເຮົາບໍ່ຮັກສາສິນໃຫ້ບໍລິບູນ ບໍ່ສັງລວມ ໃນອິນຊີ ທັງ ໖ ບໍ່ຮູ້ຈັກປະມານໃນການບໍຣິໂພກອາຫານ ບໍ່ປະກອບຄວາມພຽນເຄື່ອງຕີນຢູ່ສະເໝີ ບໍ່ໝັ່ນ ປະກອບດ້ວຍສະຕິສຳປະຊັນຍະ ບໍ່ຈະເລີນສະຕິປັດຖານ ໔ ບໍ່ຈະເລີນສຳມັບປະທານ ໔ ບໍ່ ຈະເລີນອິດທິບາດ ໔ ບໍ່ຈະເລີນອິນຊີ ໔ ບໍ່ຈະເລີນພະລະ ໔ ບໍ່ຈະເລີນໂພດຊົງ ໗ ບໍ່ຈະເລີນອະ ຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ບໍ່ກຳນົດຮູ້ທຸກ ບໍ່ລະສະມຸໄທ ບໍ່ຈະເລີນມັດ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງນິໂຣດ ນັກປາດຊື່ ວ່າຕິຕຽນຕົນຍ້ອນເຮັດແລະຍ້ອນບໍ່ເຮັດ ເປັນແນວນີ້

ນັກປາດບໍ່ເຮັດ ຄື ບໍ່ໃຫ້ເກີດ ບໍ່ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນເຊິ່ງກໍາທີ່ຕິ
ຕຽນຕົນ ດ້ວຍອາການແນວນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ນັກປາດຕິຕຽນກໍາໃດດ້ວຍຕົນກໍບໍ່ເຮັດກໍານັ້ນ

ຄຳວ່າ ນັກປາດ ຯລຯ ບໍ່ຕິດໃນສິ່ງທີ່ໄດ້ເຫັນແລະໄດ້ຍິນແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ຄວາມຕິດ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຕິດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມຕິດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ (໒)
ຄວາມຕິດດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າ ຄວາມຕິດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມ
ຕິດດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ

ຄຳວ່າ ນັກປາດ ໄດ້ແກ່ ນັກປາດ ຄື ຜູ້ເປັນບັນດິດ ຜູ້ມີປັນຍາ ຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງຕັດສະຮູ້
ຜູ້ມີຍານ ຜູ້ມີປັນຍາແຈ່ມແຈ້ງ ຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງທຳລາຍກິເລດ

ນັກປາດລະຄວາມຕິດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິມຄວາມຕິດດ້ວຍອຳນາດ
ທິດຖິ ໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ຕິດ ຄື ບໍ່ຕິດພັນ ບໍ່ເຂົ້າໄປຕິດໃນຮູບທີ່ໄດ້ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ກິນ ຣົດ ໂຜດ
ຖັບພະທີ່ຮັບຮູ້ ແລະທຳມາຣົມທີ່ເພິ່ງຮູ້ແຈ້ງ ຄື ເປັນຜູ້ບໍ່ຕິດແລ້ວ ບໍ່ຕິດພັນແລ້ວ

ບໍ່ເຂົ້າໄປຕິດແລ້ວ ອອກແລ້ວ ສະລັດອອກແລ້ວ ຫຼຸດພົ້ນແລ້ວ ບໍ່ກຽວຂ້ອງແລ້ວ ມີໃຈ
ເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກຄວາມຕິດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ນັກປາດ ຯລຯ ບໍ່ຕິດໃນສິ່ງທີ່ໄດ້ເຫັນແລະ
ໄດ້ຍິນແລ້ວ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດ ວ່າ

ນັກປາດ ເພິ່ງກຳຈັດຄວາມພິຈາລະນາໃນສ່ວນສຸດທ້າຍ ໒ ດ້ານ
ກຳນົດຮູ້ຜັດສະແລ້ວ ກໍບໍ່ຕິດໃຈ
ຕິຕຽນກຳໃດດ້ວຍຕົນ ກໍບໍ່ເຮັດກໍານັ້ນ
ບໍ່ຕິດໃນສິ່ງທີ່ໄດ້ເຫັນແລະໄດ້ຍິນແລ້ວ

[໑໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ມຸນີກຳນົດຮູ້ສັນຍາແລ້ວ ບໍ່ເຂົ້າໄປຕິດໃນຄວາມຍຶດຖືທັງຫຼາຍ
ເພິ່ງຂ້າມໂອຄະໄດ້ ຖອນລູກສອນໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ຜະໝາດ
ປະພຶດຢູ່ ຍ່ອມບໍ່ຫວັງໂລກນີ້ແລະໂລກໜ້າ

ຄຳວ່າ ກຳນົດຮູ້ສັນຍາແລ້ວ ຯລຯ ເພິ່ງຂ້າມໂອຄະໄດ້ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ສັນຍາ ໄດ້ແກ່ ກາມສັນຍາ ພະຍາບາດສັນຍາ ວິທິງສາສັນຍາ ເນກຂຳມະສັນຍາ
ອັບພະຍາບາດສັນຍາ ອະວິທິງສາສັນຍາ ຮູບສັນຍາ ສັດທະສັນຍາ ຄັນທະສັນຍາ ຣະສະສັນຍາ
ໂຜດຖັບພະສັນຍາ ທຳມະສັນຍາ ຄວາມຈຳໄດ້ ກິຣິຍາທີ່ຈຳໄດ້ ພາວະທີ່ຈຳໄດ້ ເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດ
ຮຽກວ່າ ສັນຍາ

ຄຳວ່າ ກຳນົດຮູ້ສັນຍາແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ກຳນົດຮູ້ສັນຍາ ດ້ວຍປະຣິນຍາ ໓ ຢ່າງ ຄື (໑) ຍາຕະປະຣິນຍາ (໒) ຕິຣະນະປະຣິນຍາ (໓) ປະຫານະປະຣິນຍາ

ຍາຕະປະຣິນຍາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ມຸນີຮູ້ຈັກສັນຍາ ຄືຮູ້ ເຫັນວ່າ ນີ້ກາມສັນຍາ ນີ້ພະຍາບາດສັນຍາ ນີ້ວິທິງສາສັນຍາ ນີ້ເນກຂຳມະສັນຍາ ນີ້ອັບພະຍາບາດສັນຍາ ນີ້ອະວິທິງສາສັນຍາ ນີ້ຮູບສັນຍາ ນີ້ສັດທະສັນຍາ ນີ້ຄັນທະສັນຍາ ນີ້ຣະສະສັນຍາ ນີ້ເຜດຖັບພະສັນຍາ ນີ້ທຳມະສັນຍາ ນີ້ຊື່ວ່າຍາຕະປະຣິນຍາ

ຕິຣະນະປະຣິນຍາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ມຸນີເຮັດສິ່ງທີ່ຮູ້ແລ້ວໃຫ້ຜາກົດແນວນີ້ແລ້ວ ພິຈາລະນາສັນຍາ ຄື ພິຈາລະນາໂດຍ ຄວາມເປັນຂອງບໍ່ທ່ຽງ ເປັນທຸກ ເປັນໂຣກ ເປັນເປັນຄືທົວຝີ ເປັນເປັນຄືລູກສອນ ເປັນຂອງລຳບາກ ເປັນອາພາດ ເປັນຢ່າງອື່ນ ເປັນຂອງຊຸດໂຊມ ເປັນສະຫນຽດ ເປັນອຸປັດທະວະ ເປັນໄພ ເປັນ ອຸປະສັກ ເປັນຂອງຫວັ່ນໄຫວ ເປັນຂອງຜຸພັງ ຯລຯ ເປັນເຫດເກີດທຸກ ຕັ້ງຢູ່ບໍ່ໄດ້ ຫາຄວາມ ແຊ່ມ ຊື່ນບໍ່ໄດ້ ເປັນໂທດ ເປັນຂອງທີ່ຕ້ອງສະລັດອອກໄປ ນີ້ຊື່ວ່າຕິຣະນະປະ ຣິນຍາ

ປະຫານະປະຣິນຍາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ມຸນີເມື່ອພິຈາລະນາເຫັນແນວນີ້ ກໍຍ່ອມລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງ ຄວາມບໍ່ມີອີກ ເຊິ່ງຄວາມກຳໜົດດ້ວຍອຳນາດຄວາມພໍໃຈໃນສັນຍາ ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະ ພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ທ່ານທັງຫຼາຍຈົ່ງລະຄວາມກຳໜົດດ້ວຍອຳນາດ ຄວາມພໍໃຈ ໃນສັນຍາ ສັນຍານັ້ນ ເມື່ອທ່ານທັງຫຼາຍລະໄດ້ເດັດຂາດແລ້ວແນວນີ້ ຕັດຮາກກິ່ນເຫງົ້າ ເໝືອນ ຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກິ່ນເຫງົ້າໄປແລ້ວ ເຫຼືອແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ ນີ້ຊື່ວ່າ ປະຫານະປະຣິນຍາ

ຄຳວ່າ ກຳນົດຮູ້ສັນຍາແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ກຳນົດຮູ້ສັນຍາດ້ວຍປະຣິນຍາ ໓ ຢ່າງ ເຫຼົ່ານີ້ແລ້ວ ຄຳວ່າ ເພິ່ງຂ້າມໂອຄະໄດ້ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງຂ້າມ ຄື ຂ້າມໄປ ຂ້າມພົ້ນ ກ້າວລ່ວງ ລ່ວງເລີຍ ກາໂມຄະ (ຫ້ວງນ້ຳຄືກາມ) ພະໂວຄະ (ຫ້ວງນ້ຳຄືພົບ) ທິດໂຖຄະ (ຫ້ວງນ້ຳຄືທິດຖິ) ອະວິດໂຊຄະ (ຫ້ວງນ້ຳຄືອະວິດຊາ) ລວມຄວາມວ່າ ກຳນົດຮູ້ສັນຍາແລ້ວ ຯລຯ ເພິ່ງຂ້າມໂອ ຄະໄດ້

ຄຳວ່າ ມຸນີ ຯລຯ ບໍ່ເຂົ້າໄປຕິດໃນຄວາມຢືດຖືທັງຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ຄວາມຢືດຖື ໄດ້ແກ່ ຄວາມຢືດຖື ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມຢືດຖືດ້ວຍອຳນາດ ຕັນຫາ (໒) ຄວາມຢືດຖືດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຢືດຖືດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຢືດຖືດ້ວຍອຳນາດທິດຖື

ຄຳວ່າ ມຸນີ ອະທິບາຍວ່າ ຍານ ທ່ານຮຽກວ່າ ໂມນະ ຄື ຄວາມຮູ້ທົ່ວ ກິຣິຍາທີ່ຮູ້ແຈ້ງ ຯລຯ ຄວາມບໍ່ຫຼົງງົມງວາຍ ຄວາມໄຈ້ແຍກທຳ ສຳມາທິດຖື ຜູ້ທີ່ປະກອບດ້ວຍຍານນັ້ນ ຊື່ວ່າມຸນີ ຄື ຜູ້ບັນລຸໂມນະຍານແລ້ວ ໂມເນີຍຍະທຳ (ທຳທີ່ເຮັດໃຫ້ເປັນມຸນີ) ໓ ປະການ ຄື (໑) ໂມເນີຍຍະທຳທາງກາຍ (໒) ໂມເນີຍຍະທຳທາງວາຈາ (໓) ໂມເນີຍຍະທຳທາງໃຈ

ໂມເນີຍຍະທຳທາງກາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ການລະກາຍທຸດຈະຣິດ ໓ ຢ່າງ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງກາຍ ກາຍສຸດຈະຣິດ ໓ ຢ່າງ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງກາຍ ຍານມີກາຍເປັນອາລົມ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງກາຍ ກາຍປະຣິນຍາ (ການກຳນົດຮູ້ກາຍ) ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງກາຍ ມັກທີ່ປະກອບດ້ວຍປະຣິນຍາ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງກາຍ ການລະຄວາມກຳໜົດດ້ວຍອຳນາດຄວາມພິຈາ ໃນກາຍ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງກາຍ ຄວາມດັບແຫ່ງກາຍສັງຂານ ການບັນລຸຈະຕຸດຖະຊານ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງກາຍ ນີ້ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງກາຍ

ໂມເນີຍຍະທຳທາງວາຈາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ການລະວະຈິທຸດຈະຣິດ ໔ ຢ່າງ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງວາຈາ ວະຈິສຸດຈະຣິດ ໔ ຢ່າງ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງວາຈາ ຍານມີວາຈາເປັນອາລົມ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງວາຈາ ວາຈາປະຣິນຍາ (ການກຳນົດຮູ້ວາຈາ) ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງວາຈາ ມັກທີ່ປະກອບດ້ວຍປະຣິນຍາ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງວາຈາ ການລະຄວາມກຳໜົດດ້ວຍອຳນາດຄວາມພິຈາໃນ ວາຈາ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງວາຈາ ຄວາມດັບແຫ່ງວະຈິສັງຂານ ການບັນລຸທຸຕິຍະຊານ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງວາຈາ ນີ້ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງວາຈາ

ໂມເນີຍຍະທຳທາງໃຈ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ການລະມະໂນທຸດຈະຣິດ ໓ ຢ່າງ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງໃຈ ມະໂນສຸດຈະຣິດ ໓ ຢ່າງ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງໃຈ ຍານມີໃຈເປັນອາລົມ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງໃຈ ຈິດຕະ-ປະຣິນຍາ (ການກຳນົດຮູ້ຈິດ) ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງໃຈ ມັກທີ່ປະກອບດ້ວຍປະຣິນຍາ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງໃຈ ການລະຄວາມກຳໜົດດ້ວຍອຳນາດຄວາມພິຈາໃນຈິດ ຊື່ວ່າ

ໂມເນີຍຍະທຳທາງໃຈ ຄວາມດັບແຫ່ງຈິດຕະສັງຂານ ການບັນລຸສັນຍາເວທະຍິຕະນິໂຣດ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງໃຈ ນີ້ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງໃຈ

(ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ)

ບັນດິດທັງຫຼາຍ ຮຽກບຸກຄົນຜູ້ເປັນມຸນີທາງກາຍ
ເປັນມຸນີທາງວາຈາ ເປັນມຸນີທາງໃຈ ຜູ້ບໍ່ມີອາສະວະ
ວ່າເປັນມຸນີຜູ້ສົມບູນດ້ວຍໂມເນີຍຍະທຳ ລະກິເລດທັງປວງໄດ້

ບັນດິດທັງຫຼາຍ ຮຽກບຸກຄົນຜູ້ເປັນມຸນີທາງກາຍ
ເປັນມຸນີທາງວາຈາ ເປັນມຸນີທາງໃຈ ຜູ້ບໍ່ມີອາສະວະ
ວ່າເປັນມຸນີຜູ້ສົມບູນດ້ວຍໂມເນີຍຍະທຳ ລ້າງບາບໄດ້ແລ້ວ

ມຸນີຜູ້ປະກອບດ້ວຍໂມເນີຍຍະທຳ ໓ ປະການເຫຼົ່ານີ້ ມີ ໖ ຈຳພວກ ຄື (໑) ອາຄາຣະ
ມຸນີ (໒) ອະນາຄາຣະມຸນີ (໓) ເສຂະມຸນີ (໔) ອະເສຂະມຸນີ (໕) ປັດເຈກມຸນີ (໖) ມຸນີມຸນີ

ອາຄາຣະມຸນີ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນຜູ້ຄອງເຮືອນ ເຫັນທາງ (ນິບພານ) ແລ້ວ ຮູ້ແຈ້ງຫຼັກຄຳສອນແລ້ວເຫຼົ່ານີ້
ຊື່ວ່າອາຄາຣະມຸນີ

ອະນາຄາຣະມຸນີ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນຜູ້ເປັນບັນພະຊິດ ເຫັນທາງ (ນິບພານ) ແລ້ວ ຮູ້ແຈ້ງຫຼັກຄຳສອນແລ້ວ ເຫຼົ່ານີ້
ຊື່ວ່າອະນາຄາຣະມຸນີ

ພຣະເສຂະ ໗ ຈຳພວກ ຊື່ວ່າເສຂະມຸນີ

ພຣະອະຣະຫັນທັງຫຼາຍ ຊື່ວ່າອະເສຂະມຸນີ

ພຣະປັດເຈກພຸດທະເຈົ້າທັງຫຼາຍ ຊື່ວ່າປັດເຈກມຸນີ

ພຣະຕະຖາຄົດອະຣະຫັນຕະສຳມາສຳພຸດທະເຈົ້າທັງຫຼາຍ ຕັດຮຽກວ່າມຸນີມຸນີ

(ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ)

ບຸກຄົນໂງ່ຈ້າບໍ່ຮູ້ອັນໃດ ພຽງແຕ່ນັ່ງນຶ່ງ ໆ ບໍ່ຊື່ວ່າເປັນມຸນີ

ສ່ວນບຸກຄົນຜູ້ສະຫຼາດ ເລືອກຊຶ່ງເອົາແຕ່ສິ່ງທີ່ດີ ລະຖິ້ມສິ່ງທີ່ຊົ່ວ

ເໝືອນບຸກຄົນຊຶ່ງສິ່ງຂອງ ຈິ່ງຈະຊື່ວ່າເປັນມຸນີແທ້

ຜູ້ທີ່ຮູ້ໂລກທັງ ໒ ກໍຮຽກວ່າ ເປັນມຸນີ (ເຊັ່ນກັນ)

ຜູ້ຮູ້ທຳທັງຂອງອະສັດຕະບຸຣຸດແລະສັດຕະບຸຣຸດ

ທັງພາຍໃນແລະພາຍນອກ ໃນໂລກທັງປວງ

ເທວະດາແລະມະນຸດບູຊາແລ້ວ ກ້າວລ່ວງກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງ

ແລະຕັນຫາເປັນຄືຕາໜ່າງໄດ້ແລ້ວ ຊື່ວ່າມຸນີ

ຄຳວ່າ ຄວາມຕິດ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຕິດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມຕິດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ (໒)
ຄວາມຕິດດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຕິດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມ ຕິດ
ດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ

ມຸນີລະຄວາມຕິດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຄວາມຕິດດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ
ໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ຕິດ ຄື ບໍ່ຕິດພັນ ບໍ່ເຂົ້າໄປຕິດໃນຄວາມຍືດຖືທັງຫຼາຍ ຄື ເປັນຜູ້ບໍ່ຕິດແລ້ວ ບໍ່ຕິດ
ພັນແລ້ວ ບໍ່ເຂົ້າໄປຕິດແລ້ວ ອອກແລ້ວ ສະລັດອອກແລ້ວ ຫຼຸດພົ້ນແລ້ວ ບໍ່ກຸ່ວຂ້ອງແລ້ວ ມີໃຈ
ເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກຄວາມຕິດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີບໍ່ເຂົ້າໄປຕິດໃນຄວາມຍືດຖື ທັງຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ຖອນລູກສອນໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ຜະໝາດ ປະພຶດຢູ່ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ລູກສອນ ໄດ້ແກ່ ລູກສອນ ໗ ຊະນິດ ຄື (໑) ລູກສອນຄືຣາຄະ (໒) ລູກສອນຄື
ໂທສະ (໓) ລູກສອນຄືໂມຫະ (໔) ລູກສອນຄືມານະ (໕) ລູກສອນຄືທິດຖິ (໖) ລູກສອນຄືໂສ
ກະ (໗) ລູກສອນຄືຄວາມສົງໄສ

ລູກສອນເຫຼົ່ານັ້ນຜູ້ໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້
ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຮຽກ
ວ່າ ຜູ້ຖອນລູກສອນໄດ້ແລ້ວ ຄື ຖອນລູກສອນອອກແລ້ວ ດຶງລູກສອນຂຶ້ນແລ້ວ ດຶງລູກສອນ
ອອກແລ້ວ ຖືກລູກສອນອອກແລ້ວ ຖິ້ມລູກສອນອອກແລ້ວ ສະລະລູກສອນແລ້ວ ຄາຍລູກສອນ
ແລ້ວ ປ່ອຍລູກສອນແລ້ວ ລະລູກສອນແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມລູກສອນແລ້ວ ເປັນຜູ້ໝົດຄວາມຢາກ
ດັບແລ້ວ ເຢັນແລ້ວ ມີຕົນອັນປະເສີດສະເຫວີຍສຸກຢູ່ ລວມ ຄວາມວ່າ ຖອນລູກສອນໄດ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ປະພຶດຢູ່ ໄດ້ແກ່ ປະພຶດຢູ່ ຄື ຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ
ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປວ່າດ້ວຍຄວາມບໍ່ຜະໝາດ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຜະໝາດ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ເຮັດດ້ວຍຄວາມເອື້ອເພື່ອ ເຮັດຕິດຕໍ່ ເຮັດບໍ່ຢຸດ
ປະພຶດບໍ່ຫຍັງຫຍ່ອນ ບໍ່ລະຄວາມພໍໃຈ ບໍ່ຖືເບົາ ຊື່ວ່າບໍ່ຜະໝາດໃນກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ

ຄື ຄວາມພໍໃຈ ຄວາມພະຍາຍາມ ຄວາມອຸດສາຫະ ຄວາມຂະຫຍັນ ຄວາມບໍ່ຖອຍກັບ
ສະຕິສຳປະຊັນຍະ ຄວາມພຽນເປັນເຄື່ອງເຜົາກິເລດ ຄວາມພຽນແຮງກ້າ ຄວາມຕັ້ງໃຈ ຄວາມ
ປະກອບເນືອງ ໆ ດ້ວຍຄິດວ່າ ເຮົາເພິ່ງເຮັດສິນຂັນທີ່ຍັງບໍ່ບໍລິບູນໃຫ້ບໍລິບູນໂດຍອຸບາຍແນວໃດ
ຫຼື ເພິ່ງໃຊ້ປັນຍາຕາມຮັກສາສິນຂັນທີ່ບໍລິບູນໃນຂັ້ນນັ້ນ ໆ ໂດຍອຸບາຍແນວໃດ ດັ່ງນີ້ ຊື່ວ່າບໍ່ຜະ
ໝາດໃນກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ຯລຯ ວ່າເຮົາເພິ່ງເຮັດສະມາທິຂັນ ທີ່ຍັງບໍ່ບໍລິບູນໃຫ້ບໍລິບູນໂດຍອຸ
ບາຍແນວໃດ ຫຼື ເພິ່ງໃຊ້ປັນຍາຕາມຮັກສາສະມາທິຂັນທີ່ບໍລິບູນໃນຂັ້ນນັ້ນ ໆ ໂດຍອຸບາຍແນວໃດ
ດັ່ງນີ້ ຯລຯ ວ່າເຮົາເພິ່ງເຮັດປັນຍາຂັນທີ່ຍັງບໍ່ບໍລິບູນໃຫ້ບໍລິບູນໂດຍອຸບາຍແນວໃດ ຫຼື ເພິ່ງໃຊ້
ປັນຍາຕາມຮັກສາປັນຍາຂັນທີ່ບໍລິບູນໃນຂັ້ນນັ້ນ ໆ ໂດຍອຸບາຍແນວໃດ ດັ່ງນີ້ ຯລຯ ວ່າເຮົາເພິ່ງ
ເຮັດວິມຸດຕິຂັນທີ່ຍັງບໍ່ບໍລິບູນໃຫ້ບໍລິບູນໂດຍອຸບາຍແນວໃດ ຫຼື ເພິ່ງໃຊ້ປັນຍາຕາມຮັກສາວິມຸດຕິ
ຂັນໃນຂັ້ນນັ້ນ ໆ ໂດຍອຸບາຍຢ່າງໃດ ດັ່ງນີ້ ຯລຯ ຄື ຄວາມພໍໃຈ ຄວາມພະຍາຍາມ ຄວາມອຸດ
ສາຫະ ຄວາມຂະຫຍັນ ຄວາມບໍ່ຖອຍກັບ ສະຕິສຳປະຊັນຍະ ຄວາມພຽນເປັນເຄື່ອງເຜົາກິເລດ

ຄວາມພຽນແຮງກ້າ ຄວາມຕັ້ງໃຈ ຄວາມປະກອບເນືອງ ໆ ດ້ວຍຄິດວ່າ ເຮົາເພິ່ງເຮັດວິມຸດຕິ
ຍານທັດສະນະຂັ້ນທີ່ຍັງບໍ່ບໍລິບູນ ໃຫ້ບໍລິບູນໂດຍອຸບາຍແນວໃດ ຫຼື ເພິ່ງໃຊ້ປັນຍາຕາມຮັກສາ
ວິມຸດຕິຍານທັດສະນະຂັ້ນທີ່ບໍລິບູນໃນຂັ້ນນີ້ ໆ ໂດຍອຸບາຍແນວໃດ ດັ່ງນີ້ ຊື່ວ່າບໍ່ຜະໝາດໃນ
ກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ຄື ຄວາມພໍໃຈ ຄວາມພະຍາຍາມ ຄວາມອຸດສາຫະ ຄວາມຂະຫຍັນ ຄວາມບໍ່
ຖອຍກັບ ສະຕິສຳປະຊັນຍະ ຄວາມພຽນເປັນເຄື່ອງເຜົາກິເລດ ຄວາມພຽນແຮງກ້າ ຄວາມຕັ້ງໃຈ
ຄວາມປະກອບເນືອງ ໆ ດ້ວຍຄິດວ່າ ເຮົາເພິ່ງກຳນົດຮູ້ທຸກທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ ກຳນົດຮູ້ ເພິ່ງລະກິເລດທີ່
ຍັງບໍ່ໄດ້ລະ ເພິ່ງຈະເລີນມັກທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ຈະເລີນ ຫຼື ເພິ່ງເຮັດໃຫ້ແຈ້ງນິໄຣດທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ
ໂດຍອຸບາຍແນວໃດດັ່ງນີ້ ຊື່ວ່າບໍ່ຜະໝາດໃນກຸສົນທຳ ທັງຫຼາຍ ລວມຄວາມວ່າ ຖອນລູກສອນ
ໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ຜະໝາດ ປະພຶດຢູ່

ຄຳວ່າ ຍ່ອມບໍ່ຫວັງໂລກນີ້ແລະໂລກໜ້າ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ຫວັງໂລກນີ້ ຄືອັດຕະພາບ
ຂອງຕົນ ບໍ່ຫວັງໂລກໜ້າ ຄື ອັດຕະພາບຂອງຜູ້ອື່ນ ບໍ່ຫວັງໂລກນີ້ ຄື ຮູບ ເວທະນາ ສັນຍາ
ສັງຂານ ແລະວິນຍານຂອງຕົນ ບໍ່ຫວັງໂລກໜ້າ ຄື ຮູບ ເວທະນາ ສັນຍາ ສັງຂານ ແລະວິນ
ຍານຂອງຜູ້ອື່ນ ບໍ່ຫວັງໂລກນີ້ ຄື ອາຍະຕະນະພາຍໃນ ຜ ບໍ່ຫວັງໂລກໜ້າ ຄື ອາຍະຕະນະ
ພາຍນອກ ຜ ບໍ່ຫວັງໂລກນີ້ ຄື ມະນຸດໂລກ ບໍ່ຫວັງໂລກໜ້າ ຄື ເທວະໂລກ ບໍ່ຫວັງໂລກນີ້ ຄື
ກາມທາດ ບໍ່ຫວັງໂລກໜ້າ ຄື ຮູບທາດ ອະຮູບທາດ ບໍ່ຫວັງໂລກນີ້ ຄື ກາມທາດ ຮູບທາດ ບໍ່
ຫວັງໂລກໜ້າ ຄື ອະຮູບທາດ ບໍ່ຫວັງ ຄື ບໍ່ຕ້ອງການ ບໍ່ຍິນດີ ບໍ່ປາຖະໜາ ບໍ່ມຸ້ງໝາຍ ບໍ່ມຸ້ງຫວັງ
ຄະຕິ ການຖືກຳເນີດ ປະຕິສົນທິ ພົບ ສົງສານ ຫຼື ວັດຕະຕໍ່ໄປ ລວມຄວາມວ່າ ຍ່ອມບໍ່ຫວັງ
ໂລກນີ້ແລະໂລກໜ້າ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ມຸນີກຳນົດຮູ້ສັນຍາແລ້ວ ບໍ່ເຂົ້າໄປຕິດໃນຄວາມຢຶດຖືທັງຫຼາຍ
ເພິ່ງຂ້າມໂອຄະໄດ້ ຖອນລູກສອນໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ຜະໝາດ
ປະພຶດຢູ່ ຍ່ອມບໍ່ຫວັງໂລກນີ້ ແລະໂລກໜ້າ

ຄຸທັດຖະກະສຸດຕະນິດເທດທີ ໒ ຈົບ

໓. ທຸດຖັດຖະກະສຸດຕະ ນິດເທດ

ອະທິບາຍທຸດຖັດຖະກະສຸດ

ວ່າດ້ວຍເດຍຣະຖິປະທຸດສະຮ້າຍມຸນີ

ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈະກ່າວອະທິບາຍທຸດຖັດຖະກະສຸດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

[໑໕] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ເດຍຣະຖິບາງພວກມີໃຈຊົ່ວກ່າວຮ້າຍ
ບຸກຄົນເຫຼົ່າອື່ນເຂົ້າໃຈວ່າຈິງ ກໍກ່າວຮ້າຍດ້ວຍ
ແຕ່ມຸນີບໍ່ໃສ່ໃຈຄໍາກ່າວຮ້າຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ
ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ມຸນີຈຶ່ງບໍ່ມີກິເລດເຄື່ອງຕຶງຈິດໃນປ່ອນໃດ ໆ

ຄຳວ່າ ເດຍຣະຖິບາງພວກມີໃຈຊົ່ວກ່າວຮ້າຍ ອະທິບາຍວ່າ ເດຍຣະຖິເຫຼົ່ານັ້ນ ມີໃຈຊົ່ວ ຄືມີໃຈຮ້າຍ ມີໃຈເຫັນຜິດ ມີໃຈຫຼົງຜິດ ມີໃຈຊຸ່ນ ມີໃຈຊຸ່ນເຄື່ອງ ມີໃຈອາຄາດ ມີໃຈອາຄາດ ແຄ້ນ ກ່າວຮ້າຍ ຄື ກ່າວຕິຕຽນພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ແລະພິກຂຸສົງດ້ວຍ ເລື່ອງບໍ່ຈິງ ລວມ ຄວາມວ່າ ເດຍຣະຖິບາງພວກມີໃຈຊົ່ວກ່າວຮ້າຍ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນເຫຼົ່າອື່ນເຂົ້າໃຈວ່າຈິງ ກໍກ່າວຮ້າຍດ້ວຍ ອະທິບາຍວ່າ ພວກຄົນທີ່ເຊື່ອຖື ເດຍຣະຖິເຫຼົ່ານັ້ນ ກຳນົດ ນ້ອມໃຈເຊື່ອ ເຂົ້າໃຈວ່າຈິງ ສຳຄັນວ່າຈິງ ເຂົ້າໃຈວ່າເປັນຈິງ ສຳຄັນ ວ່າເປັນຈິງ ເຂົ້າໃຈວ່າເປັນເຊັ່ນນັ້ນ ສຳຄັນວ່າເປັນເຊັ່ນນັ້ນ ເຂົ້າໃຈວ່າ ຈິງແທ້ ສຳຄັນວ່າຈິງແທ້ ເຂົ້າໃຈວ່າບໍ່ຜິດ ສຳຄັນວ່າບໍ່ຜິດ ຈຶ່ງກ່າວຮ້າຍ ຄື ກ່າວ ຕິຕຽນພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າແລະພິກຂຸ ສົງດ້ວຍເລື່ອງບໍ່ຈິງ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນເຫຼົ່າອື່ນເຂົ້າໃຈວ່າຈິງ ກໍກ່າວຮ້າຍດ້ວຍ

ຄຳວ່າ ແຕ່ມຸນີບໍ່ໃສ່ໃຈຄໍາກ່າວຮ້າຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ຄໍາກ່າວຮ້າຍນັ້ນ ເກີດແລ້ວ ຄື ເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ບັງເກີດແລ້ວ ບັງເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ຜາກົດແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ສຽງປະກາດຈາກບຸກຄົນ ອື່ນ ຄຳວ່າ ຄໍາຕິຕຽນພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າແລະພິກຂຸສົງດ້ວຍເລື່ອງ ບໍ່ຈິງ ລວມຄວາມວ່າ ຄໍາ ກ່າວຮ້າຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ

ຄຳວ່າ ມຸນີ ໃນຄຳວ່າ ມຸນີບໍ່ໃສ່ໃຈ ອະທິບາຍວ່າ ຍານທ່ານຮຽກວ່າ ໂມນະ ຄື ຄວາມຮູ້ ທົ່ວ ກິຣິຍາທີ່ຮູ້ແຈ້ງ ຯລຯ ຄວາມບໍ່ຫຼົງງົມງວາຍ ຄວາມໄຈ້ແຍກທຳ ສຳມາທິດຖື ຜູ້ທີ່ປະກອບ ດ້ວຍຍານນັ້ນ ຊື່ວ່າມຸນີ ຄື ຜູ້ບັນລຸໂມນະຍານ ຯລຯ ກ່າວລ່ວງກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງແລະຕັນຫາ

ເປັນຄືຕາໜ່າງແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນຊື່ວ່າມຸນີ ຜູ້ໃດໃສ່ໃຈຄຳກ່າວຮ້າຍ ຜູ້ນັ້ນກໍໃສ່ໃຈຄຳກ່າວຮ້າຍ ດ້ວຍເຫດ ໒ ຢ່າງ ຄື

໑. ຜູ້ກ່າວຮ້າຍ ຍ່ອມໃສ່ໃຈຄຳວ່າ ຮ້າຍ ຍ້ອນຕົນເອງເປັນຜູ້ກ່າວຮ້າຍ
໒. ຜູ້ຖືກເຂົາກ່າວຮ້າຍ ຖືກເຂົາກ່າວຕິຕຽນ ຍ່ອມໂກດ ພະຍາບາດຕອບໂຕ້ ທຳຄວາມໂກດ ຄວາມເຄືອງ ຄວາມຊິງຊັງໃຫ້ຜາກົດວ່າ ເຮົາບໍ່ແມ່ນຜູ້ເວົ້າ ຜູ້ໃດໃສ່ໃຈຄຳກ່າວຮ້າຍ ຜູ້ນັ້ນກໍຍ່ອມໃສ່ໃຈຄຳກ່າວຮ້າຍ ດ້ວຍເຫດ ໒ ຢ່າງເຫຼົ່ານີ້

ມຸນີບໍ່ໃສ່ໃຈຄຳກ່າວຮ້າຍ ດ້ວຍເຫດ ໒ ຢ່າງ ຄື

໑. ມຸນີຜູ້ບໍ່ກ່າວຮ້າຍ ຍ່ອມບໍ່ໃສ່ໃຈຄຳກ່າວຮ້າຍ ຍ້ອນຕົນເອງບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ກ່າວ ຮ້າຍ
໒. ມຸນີຜູ້ຖືກເຂົາກ່າວຮ້າຍ ຖືກເຂົາຕິຕຽນ ກໍຍ່ອມບໍ່ໂກດ ບໍ່ພະຍາບາດ ບໍ່ຕອບໂຕ້ ບໍ່ເຮັດຄວາມໂກດ ຄວາມເຄືອງ ຄວາມຊິງຊັງໃຫ້ຜາກົດວ່າ ເຮົາບໍ່ແມ່ນຜູ້ເວົ້າ ມຸນີບໍ່ໃສ່ໃຈ ຄື ບໍ່ສົນໃຈ ບໍ່ຖື ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນຄຳກ່າວຮ້າຍ ດ້ວຍເຫດ ໒ ຢ່າງເຫຼົ່ານີ້

ລວມຄວາມວ່າ ແຕ່ມຸນີບໍ່ໃສ່ໃຈຄຳກ່າວຮ້າຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ

ວ່າດ້ວຍກິເລດເຄື່ອງຕຶງຈິດ ໓ ປະການ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ມຸນີຈຶ່ງບໍ່ມີກິເລດເຄື່ອງຕຶງຈິດໃນບ່ອນໃດ ໆ ໄດ້ແກ່ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຄື ຍ້ອນການນັ້ນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຍ້ອນປັດໄຈນັ້ນ ຍ້ອນຕົນເຫດນັ້ນ ພາວະທີ່ມີຈິດຖືກໂທສະກະທົບກໍດີ ມີກິເລດເຄື່ອງຕຶງຈິດເກີດຂຶ້ນກໍດີ ບໍ່ມີແກ່ມຸນີ ກິເລດເຄື່ອງຕຶງຈິດ ໕ ຢ່າງກໍດີ ກິເລດເຄື່ອງຕຶງຈິດ ໓ ຢ່າງ ຄື (໑) ຣາຄະ (໒) ໂທສະ (໓) ໂມຫະ ກໍດີ ຈຶ່ງບໍ່ມີ ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ ຄື ກິເລດເຄື່ອງ ຕຶງຈິດນັ້ນ ມຸນີລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ

ຄຳວ່າ ໃນບ່ອນໃດ ໆ ໄດ້ແກ່ ໃນບ່ອນໃດ ຄື ບ່ອນໃດ ໆ ພາຍໃນ ພາຍນອກ ຫຼື ທັງພາຍໃນແລະພາຍນອກ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ມຸນີຈຶ່ງບໍ່ມີກິເລດເຄື່ອງຕຶງຈິດໃນບ່ອນໃດ ໆ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ເດຍຣະຖືບາງຈຳພວກມີໃຈຊົ່ວກ່າວຮ້າຍ
ບຸກຄົນເຫຼົ່າອື່ນເຂົ້າໃຈວ່າຈິງ ກໍກ່າວຮ້າຍດ້ວຍ
ແຕ່ມຸນີບໍ່ໃສ່ໃຈຄຳກ່າວຮ້າຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ
ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ມຸນີຈຶ່ງບໍ່ມີກິເລດເຄື່ອງຕຶງຈິດໃນບ່ອນໃດ ໆ

[໑໖] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຜູ້ໄປຕາມຄວາມພໍໃຈ ຕັ້ງຢູ່ໃນຄວາມພໍໃຈ
ເພິ່ງກ້າວລ່ວງທິດຖືຂອງຕົນໄດ້ແນວໃດນໍ
ແຕ່ເມື່ອເຮັດຕົນໃຫ້ພຽບພ້ອມ ຮູ້ແນວໃດກໍເພິ່ງເວົ້າຢ່າງນັ້ນ

ວ່າດ້ວຍທິດຖື

ຄຳວ່າ ເພິ່ງກ້າວລ່ວງທິດຖືຂອງຕົນໄດ້ແນວໃດນໍ ອະທິບາຍວ່າ ເດຍຣະຖື ມີທິດຖື ຢ່າງ
ນີ້ ມີຄວາມພໍໃຈ ມີຄວາມຖືກໃຈ ມີລັດທິ ມີອັດທະຍາໄສ ມີຄວາມປະສົງແນວນີ້ວ່າ ພວກເຮົາ
ຂ້ານາງສຸນທະຣີປະຣິພາຊິກາແລ້ວ ປະກາດໂທດພວກສະມະນະສາກະຍະບຸດ ກໍຈັກເອົາ ລາບ
ຍົດ ສັກກາຣະແລະສຳມານະກັບຄືນມາໄດ້ດ້ວຍວິທີການແນວນີ້ ພວກເດຍຣະຖືເຫຼົ່ານັ້ນບໍ່ສາ
ມາດກ້າວລ່ວງທິດຖື ຄວາມພໍໃຈ ຄວາມຖືກໃຈ ລັດທິ ອັດທະຍາໄສ ຄວາມປະສົງຂອງຕົນໄດ້
ໂດຍທີ່ແທ້ຄວາມເສື່ອມຍົດນັ້ນຈະກັບຍ້ອນມາຫາເດຍຣະຖືເຫຼົ່ານັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງກ້າວ
ລ່ວງທິດຖືຂອງຕົນໄດ້ແນວໃດນໍ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ຜູ້ທີ່ມີວາທະແນວນີ້ວ່າ ໂລກທຸ່ງ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ເພິ່ງ
ລ່ວງ ກ້າວລ່ວງ ກ້າວພີ້ນ ລ່ວງພີ້ນທິດຖື ຄວາມພໍໃຈ ຄວາມຖືກໃຈ ລັດທິ ອັດທະຍາໄສ
ຄວາມປະສົງຂອງຕົນໄດ້ແນວໃດ ຂໍ້ນັ້ນ ຍ້ອນເຫດໃດ ຍ້ອນເຂົາສະມາທານ ຖື ຍົດພີ້ນ ຖືພີ້ນ
ຕິດໃຈ ນ້ອມໃຈເຊື່ອທິດຖືນັ້ນ ໃຫ້ພຽບພ້ອມຢ່າງນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງກ້າວລ່ວງທິດຖືຂອງ
ຕົນໄດ້ແນວໃດນໍ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ຜູ້ທີ່ມີວາທະແນວນີ້ວ່າ ໂລກບໍ່ທຸ່ງ ຯລຯ ໂລກມີທີ່ສຸດ ຯລຯ ໂລກບໍ່ມີທີ່ສຸດ
ຯລຯ ຊິວະກັບສະຣີຣະເປັນຢ່າງດຽວກັນ ຯລຯ ຊິວະກັບສະຣີຣະເປັນຄົນລະຢ່າງກັນ ຯລຯ ຫຼັງ
ຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດເກີດອີກ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດບໍ່ເກີດອີກ ຯລຯ ຫຼັງຈາກ
ຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດເກີດອີກແລະບໍ່ເກີດອີກ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດຈະວ່າເກີດອີກກໍ
ບໍ່ແມ່ນຈະວ່າບໍ່ເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ເພິ່ງລ່ວງ ກ້າວລ່ວງ ກ້າວ
ພີ້ນ ລ່ວງພີ້ນ ທິດຖື ຄວາມຖືກໃຈ ຄວາມພໍໃຈ ລັດທິ ອັດທະຍາໄສ ຄວາມປະສົງຂອງຕົນໄດ້
ແນວໃດນໍ ຂໍ້ນັ້ນຍ້ອນເຫດໃດ ຍ້ອນເຂົາສະມາທານ ຖື ຍົດພີ້ນ ຖືພີ້ນ ຕິດໃຈ ນ້ອມໃຈເຊື່ອ
ທິດຖືນັ້ນ ໃຫ້ພຽບພ້ອມແນວນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງກ້າວລ່ວງທິດຖືຂອງຕົນໄດ້ແນວໃດນໍ
ແນວນີ້ແດ່

ຄຳວ່າ ຜູ້ໄປຕາມຄວາມພໍໃຈ ໃນຄຳວ່າ ຜູ້ໄປຕາມຄວາມພໍໃຈ ຕັ້ງຢູ່ໃນຄວາມພໍໃຈ
ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ນັ້ນຍ່ອມໄປ ອອກໄປ ຖືກພາໄປ ຖືກນຳໄປ ດ້ວຍທິດຖືຂອງຕົນ ຄວາມພໍໃຈ

ຂອງຕົນ ຄວາມຖືກໃຈຂອງຕົນ ລັດທິຂອງຕົນ ໄດ້ແກ່ ຜູ້ນັ້ນຍ່ອມໄປ ອອກໄປ ຖືກພາໄປ ຖືກ
ນຳໄປດ້ວຍທິດຖິຂອງຕົນ ຄວາມພໍໃຈຂອງຕົນ ຄວາມຖືກໃຈຂອງຕົນ ລັດທິຂອງຕົນ ເໝືອນ
ມະນຸດຍ່ອມໄປ ອອກໄປ ຖືກພາໄປ ຖືກນຳໄປ ດ້ວຍຍານພາຫະນະ ຄື ຊ້າງ ລົດ ມ້າ ງົວ ແບ້
ແກະ ອູດ ຫຼືລາ ສະນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ໄປຕາມຄວາມພໍໃຈ

ຄຳວ່າ ຕັ້ງຢູ່ໃນຄວາມພໍໃຈ ໄດ້ແກ່ ຕັ້ງຢູ່ ຄື ຕັ້ງໝັ້ນ ຕິດ ຕິດແໜ້ນ ຕິດໃຈ ນ້ອມໃຈ
ເຊື່ອໃນທິດຖິຂອງຕົນ ຄວາມຖືກໃຈຂອງຕົນ ຄວາມພໍໃຈຂອງຕົນ ລັດທິຂອງຕົນ ລວມຄວາມ
ວ່າ ຜູ້ໄປຕາມຄວາມພໍໃຈ ຕັ້ງຢູ່ໃນຄວາມພໍໃຈ

ຄຳວ່າ ເມື່ອເຮັດຕົນໃຫ້ພຽບພ້ອມ ໄດ້ແກ່ ເຮັດຕົນໃຫ້ພຽບພ້ອມ ຄື ເຮັດໃຫ້ບໍລິບູນ ບໍ່
ໃຫ້ຂາດ ໃຫ້ເລີດ ປະເສີດ ວິເສດ ນຳໜ້າ ສູງສຸດ ປະເສີດສຸດ ອະທິບາຍວ່າ ເຮັດຕົນໃຫ້ພຽບ
ພ້ອມ ບໍລິບູນ ບໍ່ໃຫ້ຂາດ ໃຫ້ເລີດ ປະເສີດ ວິເສດ ນຳໜ້າ ສູງສຸດ ປະເສີດສຸດ ຄື ເຮັດທັດສະ
ນະນັ້ນໃຫ້ເກີດ ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ໃຫ້ບັງເກີດ ໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນວ່າ ພຣະສາດສະດາພຣະອົງນີ້ເປັນສັບ
ພັນຍູ ພຣະທຳນີ້ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດສອນໄວ້ດີແລ້ວ ໝູ່ຄະນະ (ສົງ) ນີ້ປະຕິບັດດີແລ້ວ
ທິດຖິນີ້ເປັນສິ່ງທີ່ຈະເລີນ ປະຕິປະທານີ້ຊົງບັນຍັດໄວ້ດີແລ້ວ ມັກ ນີ້ເປັນທາງນຳອອກຈາກທຸກ
ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອເຮັດຕົນໃຫ້ພຽບພ້ອມ

ຄຳວ່າ ຮູ້ແນວໃດກໍເພິ່ງເວົ້າແນວນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ຮູ້ແນວໃດກໍເພິ່ງເວົ້າ ຄື ກ່າວ ບອກ
ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງແນວນັ້ນວ່າ ໂລກທຸ່ງ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ຯລຯ ໂລກບໍ່ທຸ່ງ
ຯລຯ ຮູ້ແນວໃດກໍເພິ່ງເວົ້າ ຄື ກ່າວ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງແນວນັ້ນວ່າ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະ
ຖາຄົດຈະວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າບໍ່ເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນ ເປັນໂມຄະ
ລວມຄວາມວ່າ ຮູ້ແນວໃດກໍເພິ່ງເວົ້າແນວນັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຜູ້ໄປຕາມຄວາມພໍໃຈ ຕັ້ງຢູ່ໃນຄວາມພໍໃຈ

ເພິ່ງກ່າວລ່ວງທິດຖິຂອງຕົນໄດ້ແນວໃດນໍ

ແຕ່ເມື່ອເຮັດຕົນໃຫ້ພຽບພ້ອມ ຮູ້ແນວໃດກໍເພິ່ງເວົ້າແນວນັ້ນ

[໑໗] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ສັດເກີດໃດບໍ່ມີໃຜຖາມ

ກໍບອກສິນະວັດຂອງຕົນແກ່ບຸກຄົນເຫຼົ່າອື່ນ

ສັດເກີດໃດກ່າວເຖິງຕົນເອງເທົ່ານັ້ນ

ຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍຮຽກສັດເກີດນັ້ນວ່າ ຜູ້ບໍ່ມີອະນິຍະທຳ

ຄຳວ່າ ໃດ ໃນຄຳວ່າ ສັດເກີດໃດ ຯລຯ ສິນແລະຂໍ້ວັດຂອງຕົນ ໄດ້ແກ່ ຜູ້ໃດ ຄື ຜູ້ເຊັ່ນ ໃດ ຜູ້ຂວນຂວາຍແນວໃດ ຜູ້ຕັ້ງໃຈແນວໃດ ຜູ້ມີປະການແນວໃດ ຜູ້ເຖິງຖານະໃດ ຜູ້ປະກອບດ້ວຍ ທຳໃດ ຈະເປັນກະສັດ ພາມ ແພດ ສູດ ຄະລິຫັດ ບັນພະຊິດ ເທວະດາ ຫຼື ມະນຸດກຳຕາມ

ວ່າດ້ວຍສິນແລະຂໍ້ວັດ

ຄຳວ່າ ສິນແລະຂໍ້ວັດ ໄດ້ແກ່ ສິນແລະຂໍ້ວັດກໍມີ ຂໍ້ວັດບໍ່ແມ່ນສິນກໍມີ

ສິນແລະຂໍ້ວັດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ມີສິນ ສັງລວມດ້ວຍການສັງວອນໃນປາຕິໂມກ ພຽບພ້ອມ ດ້ວຍອາຈາຣະແລະໂຄຈອນ ເຫັນໄພໃນໂທດພຽງເລັກໜ້ອຍ ສະມາທານສຶກສາຢູ່ໃນສຶກຂາບົດ ທັງຫຼາຍ ຄວາມສັງລວມ ຄວາມສັງວອນ ການບໍ່ລ່ວງລະເມີດໃນສຶກຂາບົດເຫຼົ່ານັ້ນ ຊື່ວ່າສິນ ການສະມາທານ ຊື່ວ່າຂໍ້ວັດ ຊື່ວ່າສິນຍ້ອນມີຄວາມໝາຍວ່າ ສັງວອນ ຊື່ວ່າຂໍ້ວັດຍ້ອນມີຄວາມໝາຍວ່າສະມາທານ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າສິນແລະຂໍ້ວັດ

ຂໍ້ວັດ ບໍ່ແມ່ນສິນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ທຸດົງ ໘ ຂໍ້ ໄດ້ແກ່

໑. ອາຣັນຍິກັງຄະທຸດົງ	(ສະມາທານການຢູ່ປ່າເປັນຂໍ້ວັດ)
໒. ປິນດະປາຕິກັງຄະທຸດົງ	(ສະມາທານການທຸ່ງວິນທະບາດເປັນຂໍ້ວັດ)
໓. ປັງສຸກຸລິກັງຄະທຸດົງ	(ສະມາທານການນຸ່ງຫົ່ມຜ້າປັງສຸກຸນເປັນຂໍ້ວັດ)
໔. ເຕຈິວະຣິກັງຄະທຸດົງ	(ສະມາທານການຊົງໂຕຣຈິວອນເປັນຂໍ້ວັດ)
໕. ສະປະທານະຈາຣິກັງຄະທຸດົງ	(ສະມາທານການທຸ່ງວິນທະບາດຕາມລຳດັບຮ່ອມເປັນຂໍ້ວັດ)
໖. ຂະລຸປັດສາພັດຕິກັງຄະທຸດົງ	(ສະມາທານການງົດສັນອາຫານຄາບຫຼັງເປັນຂໍ້ວັດ)
໗. ເນສັດຊິກັງຄະທຸດົງ	(ສະມາທານການນັ່ງເປັນຂໍ້ວັດ)
໘. ຍະຖາສັນຖະຕິກັງຄະທຸດົງ	(ສະມາທານການຢູ່ໃນເສນາສະນະຕາມທີ່ເຂົາຈັດໃຫ້ເປັນຂໍ້ວັດ)

ນີ້ຮຽກວ່າຂໍ້ວັດ ບໍ່ແມ່ນສິນ ແມ່ນການສະມາທານຄວາມພຽນກໍຮຽກວ່າ ຂໍ້ວັດ ບໍ່ແມ່ນສິນ ພິກຂຸປະຄອງຈິດມຸ້ງໝັ້ນວ່າ ຊັ້ນແລະເລືອດໃນຮ່າງກາຍຈົ່ງເຫຼືອດແຫ້ງໄປ ຈະເຫຼືອຢູ່ແຕ່ໜັງເອັນ ແລະກະດູກກຳຕາມ ຜົນໃດເພິ່ງບັນລຸໄດ້ດ້ວຍເທື່ອແຮງຂອງບຸຣຸດ ດ້ວຍກຳລັງຂອງບຸຣຸດ

ດ້ວຍຄວາມພຽນຂອງບຸຣຸດ ດ້ວຍຄວາມສູ້ຊົນຂອງບຸຣຸດ (ຖ້າ) ຍັງບໍ່ບັນລຸຜົນນັ້ນແລ້ວກໍຈັກບໍ່ຢຸດ
ຄວາມພຽນ ແມ່ນການສະມາທານຄວາມພຽນແນວນີ້ກໍຮຽກວ່າ ຂໍ້ວັດ ບໍ່ແມ່ນສິນ

ພິກຂຸປະຄອງຈິດມຸ້ງໝັ້ນວ່າ

ເມື່ອເຮົາຍັງຖອນລູກສອນຄືຕັນຫາຂຶ້ນບໍ່ໄດ້
ເຮົາຈະບໍ່ກິນ ບໍ່ດື່ມ ບໍ່ອອກໄປຈາກວິຫານ
ທັງຈະບໍ່ເອນກາຍນອນ

ການສະມາທານຄວາມພຽນແນວນີ້ກໍຮຽກວ່າ ຂໍ້ວັດ ບໍ່ແມ່ນສິນ

ພິກຂຸປະຄອງຈິດມຸ້ງໝັ້ນວ່າ ຕາບໃດທີ່ຈິດຂອງເຮົາຍັງບໍ່ຫຼຸດພົ້ນຈາກອາສະວະທັງຫຼາຍ
ຍ້ອນບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ຕາບນັ້ນເຮົາກໍຈັກບໍ່ທຳລາຍບັນລັງນີ້ ແມ່ນການສະມາທານຄວາມພຽນແນວນີ້ກໍ
ຮຽກວ່າ ຂໍ້ວັດ ບໍ່ແມ່ນສິນ

ພິກຂຸປະຄອງຈິດມຸ້ງໝັ້ນວ່າ ຕາບໃດທີ່ຈິດຂອງເຮົາຍັງບໍ່ຫຼຸດພົ້ນຈາກອາສະວະທັງຫຼາຍ
ຍ້ອນບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ຕາບນັ້ນເຮົາກໍຈັກບໍ່ລຸກຈາກບ່ອນນັ້ນ ບໍ່ລົງຈາກລານຈົງກົມ ບໍ່ອອກຈາກວິຫານ
ບໍ່ອອກຈາກເຮືອນຫຼັງຄາດ້ານດຽວ ບໍ່ອອກຈາກຜາສາດ ບໍ່ອອກຈາກເຮືອນໂລ້ນ ບໍ່ອອກຈາກຖ້ຳ
ບໍ່ອອກຈາກບ່ອນຫຼົບຫຼີກ ບໍ່ອອກຈາກກຸດຕິ ບໍ່ອອກຈາກເຮືອນຍອດ ບໍ່ອອກຈາກປ້ອມ ບໍ່ອອກ
ຈາກໂຮງກົມ ບໍ່ອອກຈາກເຮືອນທີ່ມີເຄື່ອງກັ້ນ ບໍ່ອອກຈາກສາລາທີ່ບຳຮຸງ ບໍ່ອອກຈາກມົນດົບ ບໍ່
ອອກຈາກເຫງົ້າໄມ້ ແມ່ນການສະມາທານຄວາມພຽນແນວນີ້ກໍ ຮຽກວ່າ ຂໍ້ວັດ ບໍ່ແມ່ນສິນ

ພິກຂຸປະຄອງຈິດມຸ້ງໝັ້ນວ່າ ເຮົາຈັກນຳມາ ນຳມາດ້ວຍດີ ບັນລຸ ສຳຜັດ ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ເຊິ່ງ
ອະຣິຍະທຳເຊົ້າວັນນີ້ເອງ ແມ່ນການສະມາທານຄວາມພຽນແນວນີ້ກໍຮຽກວ່າ ຂໍ້ວັດ ບໍ່ແມ່ນສິນ

ພິກຂຸປະຄອງຈິດມຸ້ງໝັ້ນວ່າ ເຮົາຈັກນຳມາ ນຳມາດ້ວຍດີ ບັນລຸ ສຳຜັດ ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ
ເຊິ່ງອະຣິຍະທຳ ໃນທ່ຽງນີ້ ຯລຯ ຄຳນີ້ ຯລຯ ກ່ອນພັດ ຯລຯ ຫຼັງພັດ ຯລຯ ປະຖົມຍາມ
ຯລຯ ມັດຊິມະຍາມ ຯລຯ ປັດສິມຍາມ ຯລຯ ຂ້າງແຮມ ຯລຯ ຂ້າງຂຶ້ນ ຯລຯ ລະດູຝົນ
ຯລຯ ລະດູໜາວ ຯລຯ ລະດູຮ້ອນ ຯລຯ ປະຖົມໄວ ຯລຯ ມັດຊິມະໄວ ຯລຯ ປັດສິມໄວ
ແມ່ນການສະມາທານຄວາມພຽນແນວນີ້ກໍຮຽກວ່າ ຂໍ້ວັດ ບໍ່ແມ່ນສິນ

ຄຳວ່າ ສັດເກີດ ໄດ້ແກ່ ສັດ ນິຣະຊົນ ມານີບ ບຸຣຸດ ບຸກຄົນ ຜູ້ມີຊີວິດ ຜູ້ເກີດ ສັດເກີດ
ຜູ້ເປັນໄປຕາມກຳ ມະນຸດ ລວມຄວາມວ່າ ສັດເກີດໃດ ຯລຯ ສິລະວັດຂອງຕົນ

ຄຳວ່າ ແກ່ບຸກຄົນເຫຼົ່າອື່ນ ໃນຄຳວ່າ ບໍ່ມີໃຜຖາມ ກໍບອກ ຯລຯ ແກ່ບຸກຄົນເຫຼົ່າອື່ນ
ໄດ້ແກ່ ບຸກຄົນເຫຼົ່າອື່ນ ຄື ກະສັດ ພາມ ແພດ ສູດ ຄະລິຫັດ ບັນພະຊິດ ເທວະດາ ມະນຸດ

ຄຳວ່າ ບໍ່ມີໃຜຖາມ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ມີໃຜຖາມ ຄື ບໍ່ມີໃຜໄຕ່ຖາມ ບໍ່ມີໃຜຂໍຮ້ອງ ບໍ່ມີໃຜເຊື່ອ
ເຊີນ ບໍ່ມີໃຜເຫຼືອມໃສ

ຄຳວ່າ ບອກ ໄດ້ແກ່ ບອກ ສິນ ຂໍ້ວັດ ຫຼື ສິນຂໍ້ວັດຂອງຕົນ ອະທິບາຍວ່າ ຍ່ອມບອກ ຄື ເວົ້າ ກ່າວ ສະແດງ ຊື່ແຈ້ງ ສິນ ຂໍ້ວັດ ຫຼື ສິນຂໍ້ວັດຂອງຕົນວ່າ ເຮົາເປັນຜູ້ສົມບູນດ້ວຍສິນ ແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຂໍ້ວັດແດ່ ສົມບູນດ້ວຍສິນຂໍ້ວັດແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຊາດແດ່ ສົມບູນດ້ວຍໂຄດແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຄວາມເປັນບຸດຂອງຜູ້ມີຕະກູນແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຄວາມເປັນຜູ້ມີ ຮູບງາມແດ່ ສົມບູນ ດ້ວຍຊັບແດ່ ສົມບູນດ້ວຍການສຶກສາແດ່ ສົມບູນດ້ວຍທັກທິວງາງາມແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຫຼັກແຫ່ງ ສິລະປະວິທະຍາແດ່ ສົມບູນດ້ວຍວິທະຍະຖານະແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຄວາມຄົງແກ່ຮຽນແດ່ ສົມບູນ ດ້ວຍປະຕິພາບແດ່ ສົມບູນດ້ວຍສິ່ງອື່ນ ນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວແດ່ ອອກບວດຈາກຕະກູນສູງແດ່ ອອກບວດຈາກຕະກູນໃຫຍ່ແດ່ ອອກບວດຈາກຕະກູນມີຊັບ ຫຼາຍແດ່ ອອກບວດຈາກຕະກູນມີ ໂພຄະຫຼາຍແດ່ ເປັນຜູ້ມີຊື່ສຽງມີຍົດກວ່າຄະລິຫັດແລະບັນພະຊົດທັງຫຼາຍແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ຈົວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະຄຶລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານແດ່ ເປັນຜູ້ຊົງຈຳພຣະສູດແດ່ ເປັນຜູ້ຊົງຈຳ ພຣະວິໄນແດ່ ເປັນພຣະທຳມະກະຖຶກແດ່ ເປັນຜູ້ຢູ່ປ່າເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ຖືບິນ ທະບາດ ເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າບັງສຸກຸນເປັນ ຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ຊົງໄຕຣຈົວອນເປັນຂໍ້ວັດ ແດ່ ເປັນຜູ້ທຸ່ງວິນທະບາດຕາມລຳດັບຮ່ອມເປັນ ຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ງົດອາຫານຄາບຫຼັງເປັນຂໍ້ວັດ ແດ່ ເປັນຜູ້ຖືການນັ່ງເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ຖືການຢູ່ໃນເສນາສະນະຕາມທີ່ເຂົາຈັດໃຫ້ເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ປະຖົມຊານແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ທຸຕິຍະຊານແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ຕະຕິຍະຊານແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ ຈະຕຸດຖະຊານແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ອາກາສານັນຈາຍະຕະນະສະມາບັດແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ວິນຍານັນຈາຍະ ຕະນະສະມາບັດແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ອາກິນຈັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ເນວະສັນຍານາ ສັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດແດ່ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ມີໃຜຖາມ ກໍບອກ ຯລຯ ແກ່ບຸກຄົນເຫຼົ່າອື່ນ

ຄຳວ່າ ຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍ ໃນຄຳວ່າ ຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍຮຽກສັດເກີດນັ້ນວ່າ ຜູ້ບໍ່ມີອະຣິ ຍະທຳ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ສະຫຼາດໃນຂັນ ຜູ້ສະຫຼາດໃນທາດ ຜູ້ສະຫຼາດໃນອາຍະຕະນະ

ຜູ້ສະຫຼາດໃນປະຕິດຈະສະມຸບາດ ຜູ້ສະຫຼາດໃນສະຕິປັດຖານ ຜູ້ສະຫຼາດໃນສຳມັບ ປະທານ ຜູ້ສະຫຼາດໃນອິດທິບາດ ຜູ້ສະຫຼາດໃນອິນຊີ ຜູ້ສະຫຼາດໃນພະລະ ຜູ້ສະຫຼາດໃນໂພດ ຊົງ ຜູ້ສະຫຼາດໃນມັກ ຜູ້ສະຫຼາດໃນຜົນ ຜູ້ສະຫຼາດໃນນິບພານ ຜູ້ສະຫຼາດເຫຼົ່ານັ້ນຮຽກແນວນີ້ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊື່ແຈ້ງແນວນີ້ວ່າ ນີ້ເປັນທຳຂອງຜູ້ບໍ່ແມ່ນອະຣິຍະ ນີ້ບໍ່ແມ່ນທຳຂອງຜູ້ເປັນ ອະຣິຍະ ນີ້ເປັນທຳຂອງພວກຄົນພານ ນີ້ບໍ່ແມ່ນທຳຂອງບັນດິດ ນີ້ເປັນທຳຂອງອະສັດຕະບຸຣຸດ ນີ້ບໍ່ແມ່ນທຳຂອງສັດຕະບຸຣຸດ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍຮຽກສັດເກີດນັ້ນວ່າ ຜູ້ບໍ່ມີອະຣິ ຍະທຳ

ຄຳວ່າ ສັດເກີດໃດກ່າວເຖິງຕົວເອງເທົ່ານັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ຕົນເອງ ຕັດຮຽກວ່າ ຕົວເອງ ຄຳວ່າ ກ່າວເຖິງຕົວເອງເທົ່ານັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ຍ່ອມກ່າວເຖິງ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊື່ແຈ້ງເຖິງຕົນເອງເທົ່ານັ້ນວ່າ ເຮົາເປັນຜູ້ສົມບູນດ້ວຍສິນແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຂໍ້ວັດແດ່ ສົມບູນດ້ວຍ

ສິນຂໍ້ວັດແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຊາດແດ່ ສົມບູນດ້ວຍໂຄດແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຄວາມເປັນບຸດຂອງຜູ້ມີ
ຕະກູນແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຄວາມເປັນຜູ້ມີຮູບງາມແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຊັບແດ່ ສົມບູນດ້ວຍການສຶກສາ
ແດ່ ສົມບູນດ້ວຍທ້າທີ່ວຽກງານແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຫຼັກແຫ່ງສິລະປະວິທະຍາ ຍາແດ່ ສົມບູນດ້ວຍວິ
ທະຍະຖານະແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຄວາມຄົງແກ່ຮຽນແດ່ ສົມບູນດ້ວຍປະຕິພາບແດ່ ສົມບູນດ້ວຍສິ່ງ
ອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວແດ່ ອອກບວດຈາກຕະກູນສູງແດ່ ອອກ ບວດຈາກຕະກູນໃຫຍ່ແດ່
ອອກບວດຈາກຕະກູນມີຊັບຫຼາຍແດ່ ອອກບວດຈາກຕະກູນມີໂພຄະຫຼາຍແດ່ ເປັນຜູ້ມີຊື່ສຽງມີຍົດ
ກວ່າຄະລິຫັດ ແລະບັນພະຊົດທັງຫຼາຍແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ຈົວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະຄື
ລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານແດ່ ເປັນຜູ້ຊົງຈຳພຣະສູດແດ່ ເປັນຜູ້ຊົງຈຳພຣະວິໄນແດ່ ເປັນພຣະ
ທຳມະກະຖືກແດ່ ເປັນຜູ້ຢູ່ປ່າເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ຖືບິນທະບາດເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າ
ບັງສຸກຸນເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ຊົງໄຕຣຈົວອນເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ທຸ່ງວິນທະບາດຕາມລຳດັບ
ຮ່ອມເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ງົດອາຫານຄາບຫຼັງເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ຖືການນັ່ງເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນ
ຜູ້ຖືການຢູ່ໃນເສນາສະນະຕາມທີ່ເຂົາຈັດໃຫ້ເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ປະຖົມຊານແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ທຸ
ຕິຍະຊານແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ຕະຕິຍະຊານແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ຈະຕຸດຖະຊານແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ອາກາສານັນ
ຈາຍະຕະນະສະມາປັດແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ວິນຍານັນຈາຍະຕະນະສະມາປັດແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ອາກິນຈັນ
ຍາຍະຕະນະສະມາປັດແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ເນວະສັນຍານາສັນຍາຍະຕະນະສະມາປັດແດ່ ລວມຄວາມ
ວ່າ ສັດເກີດໃດກ່າວເຖິງຕົວເອງເທົ່ານັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ສັດເກີດໃດບໍ່ມີໃຜຖາມ

ກໍບອກສິນແລະຂໍ້ວັດຂອງຕົນແກ່ບຸກຄົນເຫຼົ່າອື່ນ

ສັດເກີດໃດກ່າວເຖິງຕົວເອງເທົ່ານັ້ນ

ຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍຮຽກຜູ້ນັ້ນວ່າ ຜູ້ບໍ່ມີອະນິຍະທຳ

[໑໗] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ສ່ວນພິກຂຸຜູ້ສະງົບ ດັບກິເລດແລ້ວ

ບໍ່ໂອ້ອວດໃນສິນທັງຫຼາຍວ່າ ເຮົາເປັນດັ່ງນີ້

ອັນໜຶ່ງ ພິກຂຸໃດບໍ່ມີກິເລດເຄື່ອງພູໃນບ່ອນໃດ ໆ ໃນໂລກ

ຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍຮຽກພິກຂຸນັ້ນວ່າ ຜູ້ມີອະນິຍະທຳ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ໄດ້ຊື່ວ່າພິກຂຸ

ຄຳວ່າ ຜູ້ສະງົບ ໃນຄຳວ່າ ສ່ວນພິກຂຸຜູ້ສະງົບ ດັບກິເລດແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ຊື່ວ່າຜູ້
ສະງົບ ຍ້ອນສະງົບຣາຄະ ຊື່ວ່າຜູ້ສະງົບ ຍ້ອນສະງົບໂທສະ ຊື່ວ່າຜູ້ສະງົບ ຍ້ອນສະງົບ ໂມທະ

ຄື ຊື່ວ່າຜູ້ສະງົບ ສະງົບເຢັນ ດັບ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນສະງົບ ຣະງົບ ສະງົບເຢັນ ເຜົາ ດັບ ປາສະຈາກ ສະງົບຣະງົບໂກທະ ຯລຯ ອຸປະນາຫະ ຯລຯ ມັກຂະ ຯລຯ ປະລາສະ ຯລຯ ອິດສາ ຯລຯ ມັດສະຣິຍະ ຯລຯ ມາຍາ ຯລຯ ສາເຖີຍຍະ ຯລຯ ຖຳພະ ຯລຯ ສາຣຳພະ ຯລຯ ມານະ ຯລຯ ອະຕິມານະ ຯລຯ ມະທະ ຯລຯ ປະມາທະ ຯລຯ ກິເລດທຸກຊະນິດ ຯລຯ ທຸດຈະຣິດທຸກທາງ ຯລຯ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ຯລຯ ຄວາມຮ້ອນຮົນທຸກ ສະຖານ ຯລຯ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການ ຯລຯ ອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ ລວມ ຄວາມວ່າ ຜູ້ສະງົບ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸ ອະທິບາຍວ່າ ຊື່ວ່າພິກຂຸ ຍ້ອນທຳລາຍທຳ ກ ປະການໄດ້ແລ້ວ ຄື

໑. ທຳລາຍສັກກາຍະທິດຖິ	(ຄວາມເຫັນວ່າເປັນຕົວຂອງຕົນ)	ໄດ້ແລ້ວ
໒. ທຳລາຍວິຈິກິດສາ	(ຄວາມລັງເລສົງໄສ)	ໄດ້ແລ້ວ
໓. ທຳລາຍສິລັບພະຕະປະຣາມາດ	(ຄວາມຢຶດໝັ້ນໃນສິນພົດ)	ໄດ້ແລ້ວ
໔. ທຳລາຍຣາຄະ	(ຄວາມກຳໜົດ)	ໄດ້ແລ້ວ
໕. ທຳລາຍໂທສະ	(ຄວາມຄິດປະທຸດສະຮ້າຍ)	ໄດ້ແລ້ວ
໖. ທຳລາຍໂມຫະ	(ຄວາມລຸ້ມຫຼົງ)	ໄດ້ແລ້ວ
໗. ທຳລາຍມານະ	(ຄວາມຖືຕົວ)	ໄດ້ແລ້ວ

ພິກຂຸນັ້ນທຳລາຍບາບອະກຸສົນທຳ ເຊິ່ງເປັນເຫດແຫ່ງຄວາມເສົ້າໝອງ ກໍ່ພົບໃໝ່ ມີ ຄວາມກະວົນກະວາຍ ມີທຸກເປັນວິບາກ ເປັນທີ່ຕັ້ງແຫ່ງຊາດ ຊະຣາ ມໍຣະນະ ຕໍ່ໄປໄດ້ແລ້ວ

(ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ສະພິຍະ)

ຜູ້ໃດ ຄວນແກ່ຄຳຊົມເຊີຍວ່າ
ເປັນຜູ້ເຖິງນິບພານດ້ວຍທາງທີ່ຕົນເຮັດແລ້ວ
ຂ້າມພົ້ນຄວາມສົງໄສໄດ້ແລ້ວ ລະຄວາມເສື່ອມແລະຄວາມຈະເລີນແລ້ວ
ຢູ່ຈົບພົມມະຈັນ ສິ້ນພົບໃໝ່ແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນຊື່ວ່າ ພິກຂຸ

ຄຳວ່າ ສ່ວນພິກຂຸຜູ້ສະງົບ ດັບກິເລດແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ
ຊື່ວ່າດັບກິເລດແລ້ວ ຍ້ອນເຮັດໃຫ້ຣາຄະດັບແລ້ວ
ຊື່ວ່າດັບກິເລດແລ້ວ ຍ້ອນເຮັດໃຫ້ໂທສະດັບແລ້ວ
ຊື່ວ່າດັບກິເລດແລ້ວ ຍ້ອນເຮັດໃຫ້ໂມຫະດັບແລ້ວ
ຊື່ວ່າດັບກິເລດແລ້ວ ຍ້ອນເຮັດໃຫ້ໂກທະ ຯລຯ ອຸປະນາຫະ ຯລຯ ມັກຂະ ຯລຯ ປະ ລາສະ ຯລຯ ອິດສາ ຯລຯ ມັດສະຣິຍະ ຯລຯ ມາຍາ ຯລຯ ສາເຖີຍຍະ ຯລຯ ຖຳພະ ຯລຯ ສາຣຳພະ ຯລຯ ມານະ ຯລຯ ອະຕິມານະ ຯລຯ ມະທະ ຯລຯ ປະມາທະ ຯລຯ ກິເລດທຸກ

ຊະນິດ ຯລຯ ທຸດຈະຮິດທຸກທາງ ຯລຯ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ຯລຯ ຄວາມຮ້ອນຮົ່ມ ທຸກສະຖານ ຯລຯ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການ ຯລຯ ອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ ດັບ ແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ສ່ວນພິກຂຸຜູ້ສະງົບ ດັບກິເລດແລ້ວ

ຄຳວ່າ ເຮົາເປັນດັ່ງນີ້ ໃນຄຳວ່າ ບໍ່ໂອ້ອວດໃນສິນທັງຫຼາຍວ່າ ເຮົາເປັນດັ່ງນີ້ ເປັນບົດ ສິນທິ ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດ ເປັນຄຳທີ່ເຮັດບົດໃຫ້ບໍລິບູນ ເປັນຄວາມສຳພັນແຫ່ງອັກສອນ ເປັນ ຄວາມສະຫຼະສະຫຼວຍແຫ່ງພະຍັນຊະນະ ຄຳວ່າ ເຮົາເປັນດັ່ງນີ້ ນີ້ ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດໜ້າກັບບົດ ຫຼັງເຂົ້ານຳກັນ

ຄຳວ່າ ບໍ່ໂອ້ອວດໃນສິນທັງຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ເປັນ ຜູ້ອວດ ເປັນຜູ້ໂອ້ອວດ ຄື ຍ່ອມອວດ ຍ່ອມໂອ້ອວດວ່າ ເຮົາເປັນຜູ້ສົມບູນດ້ວຍສິນແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຂໍ້ ວັດແດ່ ສົມບູນດ້ວຍສິນຂໍ້ວັດແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຊາດແດ່ ສົມບູນດ້ວຍໂຄດແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຄວາມ ເປັນບຸດຂອງຜູ້ມີຕະກູນແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຄວາມເປັນຜູ້ມີຮູບງາມແດ່ ຯລຯ ເປັນຜູ້ໄດ້ເນວະສັນຍາ ນາສັນຍາຍະຕະນະສະມາປັດແດ່ ພິກຂຸນີ້ຍ່ອມບໍ່ອວດ ບໍ່ໂອ້ອວດ ຄື ເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວ້ນ ເວ້ນ ຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນແລ້ວ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງແລ້ວກັບຄວາມໂອ້ອວດ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ໂອ້ອວດໃນສິນທັງຫຼາຍວ່າ ເຮົາເປັນດັ່ງນີ້

ວ່າດ້ວຍຜູ້ມີອະຣິຍະທຳ

ຄຳວ່າ ຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍ ໃນຄຳວ່າ ຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍຮຽກພິກຂຸນັ້ນວ່າ ຜູ້ມີອະຣິຍະ ທຳ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ສະຫຼາດໃນຂັນ ສະຫຼາດໃນທາດ ສະຫຼາດໃນອາຍະຕະນະ ສະຫຼາດໃນ ປະຕິດຈະສະມຸບບາດ ສະຫຼາດໃນສະຕິປັດຖານ ສະຫຼາດໃນສຳມັບປະທານ ສະຫຼາດໃນອິດທິ ບາດ ສະຫຼາດໃນອິນຊີ ສະຫຼາດໃນພະລະ ສະຫຼາດໃນໂພດຊົງ ສະຫຼາດໃນມັກ ສະຫຼາດໃນຜົນ ສະຫຼາດໃນນິບພານ ຜູ້ສະຫຼາດເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມຮຽກ ຄື ກ່າວ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງ ແນວນີ້ວ່າ ນີ້ເປັນທຳຂອງອະຣິຍະຊົນ ນີ້ບໍ່ແມ່ນທຳຂອງອະນະຣິຍະຊົນ ນີ້ເປັນທຳຂອງບັນດິດ ນີ້ບໍ່ແມ່ນທຳ ຂອງຄົນພານ ນີ້ເປັນທຳຂອງສັດຕະບຸຣຸດ ນີ້ບໍ່ແມ່ນທຳຂອງອະສັດຕະບຸຣຸດ ລວມຄວາມວ່າຜູ້ ສະຫຼາດທັງຫຼາຍຮຽກພິກຂຸນັ້ນວ່າ ຜູ້ມີອະຣິຍະທຳ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸໃດ ໃນຄຳວ່າ ອັນໜຶ່ງພິກຂຸໃດບໍ່ມີກິເລດເຄື່ອງພູໃນບ່ອນໃດ ໆ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ພຣະອະຣະຫັນຕະຂີນາສົບ

ຄຳວ່າ ກິເລດເຄື່ອງພູ ອະທິບາຍວ່າ ກິເລດເຄື່ອງພູ ກຸ ຢ່າງ ຄື

໑. ກິເລດເຄື່ອງພູຄື ຣາຄະ	໒. ກິເລດເຄື່ອງພູຄື ໂທສະ
໓. ກິເລດເຄື່ອງພູຄື ໂມຫະ	໔. ກິເລດເຄື່ອງພູຄື ມານະ

໕. ກິເລດເຄື່ອງພູຄື ທິດຖີ

໖. ກິເລດເຄື່ອງພູຄື ກິເລດ

໗. ກິເລດເຄື່ອງພູຄື ກຳ

ພິກຂຸໃດບໍ່ມີກິເລດເຄື່ອງພູ ຄື ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ ຄື ກິເລດເຄື່ອງພູ ພິກຂຸນັ້ນລະ
ໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ
ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ

ຄຳວ່າ ໃນບ່ອນໃດ ໆ ໄດ້ແກ່ ໃນບ່ອນໃດ ຄື ບ່ອນໃດ ໆ ບ່ອນແນວໃດ ໆ ພາຍໃນ
ພາຍນອກ ຫຼື ທັງພາຍໃນແລະພາຍນອກ

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍໂລກ ມະນຸດໂລກ ເທວະໂລກ ຂັນທະໂລກ ທາດ
ໂລກ ອາຍະຕະນະໂລກ ລວມຄວາມວ່າ ອັນໜຶ່ງພິກຂຸໃດບໍ່ມີກິເລດເຄື່ອງພູໃນບ່ອນໃດ ໆ ໃນ
ໂລກດ້ວຍ

ເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ສ່ວນພິກຂຸຜູ້ສະງົບ ດັບກິເລດແລ້ວ
ບໍ່ໂອ້ອວດໃນສິນທັງຫຼາຍວ່າ ເຮົາເປັນດັ່ງນີ້
ອັນໜຶ່ງ ພິກຂຸໃດບໍ່ມີກິເລດເຄື່ອງພູໃນບ່ອນໃດ ໆ ໃນໂລກ
ຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍຮຽກພິກຂຸນັ້ນວ່າ ຜູ້ມີອະນິຍະທຳ

[໑໙] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ເຈົ້າລັດທິໃດ ມີທຳທີ່ກຳນົດໄວ້ ອັນປັດໄຈປຸງແຕ່ງ ເຊີດຊູໄວ້
(ແຕ່) ບໍ່ຂາວສະອາດ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນເຫັນອານິສົງໃດໃນຕົນ
ອາໄສອານິສົງນັ້ນ ແລະສັນຕິທີ່ກຳເນີບເຊິ່ງອາໄສກັນເກີດຂຶ້ນ

ຄຳວ່າ ເຈົ້າລັດທິໃດ ມີທຳທີ່ກຳນົດໄວ້ ອັນປັດໄຈປຸງແຕ່ງ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ກຳນົດ ໄດ້ແກ່ ການກຳນົດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ (໒)
ການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖີ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າການ
ກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖີ

ຄຳວ່າ ອັນປັດໄຈປຸງແຕ່ງ ໄດ້ແກ່ ອັນປັດໄຈປຸງແຕ່ງ ຄື ປຸງແຕ່ງຂຶ້ນ ປຸງແຕ່ງສະເພາະ
ຕັ້ງໄວ້ດີແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ອັນປັດໄຈປຸງແຕ່ງ

ອີກໜຶ່ງ ທຳທັງຫຼາຍ ບໍ່ທຸ່ງ ອັນປັດໄຈປຸງແຕ່ງ ອາໄສກັນເກີດຂຶ້ນ ມີຄວາມສັ້ນໄປ
ເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມເສື່ອມໄປເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມຄາຍອອກເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມດັບ
ໄປເປັນທຳມະດາ ລວມຄວາມວ່າ ອັນປັດໄຈປຸງແຕ່ງ

ຄຳວ່າ ເຈົ້າລັດທິໃດ ໄດ້ແກ່ ເຈົ້າລັດທິຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງທິດຖິ ທິດຖິ ໖໒ ຕັດຮຽກວ່າ ທຳ
ລວມຄວາມວ່າ ເຈົ້າລັດທິໃດ ມີທຳທີ່ກຳນົດໄວ້ ອັນປັດໄຈບຸງແຕ່ງ

ວ່າດ້ວຍການເຊີດຊູ ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ເຊີດຊູໄວ້ ໃນຄຳວ່າ ມີ ຯລຯ ເຊີດຊູໄວ້ (ແຕ່) ບໍ່ຂາວສະອາດ ໄດ້ແກ່ ການ
ເຊີດຊູ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ (໒) ການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ
ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າ ການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ

ເຈົ້າລັດທິນັ້ນ ຍັງບໍ່ລະການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຍັງບໍ່ສະລັດຖິມການເຊີດຊູດ້ວຍ
ອຳນາດທິດຖິ ຍ້ອນເປັນຜູ້ຍັງບໍ່ສະລັດຖິມການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຍັງບໍ່ສະລັດຖິມການ
ເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນທຸ່ງເຊີດຊູຕັນຫາຫຼືທິດຖິໄວ້ ຄື ມີຕັນຫາເປັນທຸ່ງໄຊມີ
ຕັນຫາເປັນຍອດທຸ່ງ ມີຕັນຫາເປັນໃຫງ່ ມີທິດຖິເປັນທຸ່ງໄຊ ມີທິດຖິເປັນຍອດທຸ່ງ ມີທິດຖິເປັນໃຫງ່
ຄື ຖືກຕັນຫາຫຼືທິດຖິຄອບງຳທຸ່ງໄປ ລວມຄວາມວ່າ ເຊີດຊູໄວ້

ຄຳວ່າ ມີ ໄດ້ແກ່ ມີ ຄື ຜາກົດ ຫາໄດ້

ຄຳວ່າ ບໍ່ຂາວສະອາດ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ຂາວສະອາດ ຄື ບໍ່ຂາວ ບໍ່ບໍລິສຸດ ເສົ້າໝອງ ເປີ
ເປື້ອນ ລວມຄວາມວ່າ ມີ ຯລຯ ເຊີດຊູໄວ້ (ແຕ່) ບໍ່ຂາວສະອາດ

ຄຳວ່າ (ອານິສົງ) ໃດໃນຕົນ ໃນຄຳວ່າ ເຫັນອານິສົງໃດໃນຕົນ ໄດ້ແກ່ ອານິສົງໃດໃນ
ຕົນ ທິດຖິ ຕັດຮຽກວ່າ ຕົນ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນເຫັນອານິສົງ ໒ ຢ່າງແຫ່ງທິດຖິຂອງຕົນ

ຄື (໑) ອານິສົງທີ່ມີໃນຊາດນີ້

(໒) ອານິສົງທີ່ມີໃນຊາດໜ້າ

ອານິສົງແຫ່ງທິດຖິທີ່ມີໃນຊາດນີ້ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ສາດສະດາມີທິດຖິແນວໃດ ສາວົກກຳມີທິດຖິແນວນັ້ນ ຄື ສາວົກ ຍ່ອມສັກກາຣະ
ເຄົາລົບ ນັບຖື ບູຊາ ທຳຄວາມຢຳເກງສາດສະດາຜູ້ມີທິດຖິແນວນັ້ນ ແລະໄດ້ຈົວອນ ບິນທະ
ບາດ ເສນາສະນະ ຄືລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານເຊິ່ງມີສາດສະດານັ້ນເປັນຕົ້ນເຫດ ນີ້ຊື່ວ່າອານິ
ສົງແຫ່ງທິດຖິທີ່ມີໃນຊາດນີ້

ອານິສົງແຫ່ງທິດຖິທີ່ມີໃນຊາດໜ້າ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນຍ່ອມຫວັງຜົນຕໍ່ໄປວ່າ ທິດຖິນີ້ ຄວນເພື່ອຄວາມເປັນນາກ ເປັນຄູດ ເປັນຍັກ
ເປັນອະສູນ ເປັນຄົນທັນ ເປັນທ້າວມະຫາຣາດ ເປັນພຣະອິນ ເປັນພຣະພົມ ຫຼື ເປັນເທວະດາ
ທິດຖິນີ້ ຄວນເພື່ອຄວາມມົດຈົດ ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ
ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ສັດທັງຫຼາຍຍ່ອມມົດຈົດ ສະອາດ ບໍລິສຸດ ຫຼຸດໄປ ພົ້ນໄປ ຫຼຸດພົ້ນໄປດ້ວຍ

ທິດຖີນີ້ ເຮົາຈັກມົດຈົດ ສະອາດ ບໍລິສຸດ ຫຼຸດໄປ ພົ້ນໄປ ຫຼຸດພົ້ນໄປດ້ວຍທິດຖີນີ້ ນີ້ຊື່ວ່າອານິສົງແຫ່ງທິດຖີທີ່ມີໃນຊາດໜ້າ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນເຫັນ ຄື ແນມເຫັນ ກວດເບິ່ງ ເພ່ງພິນິດ ພິຈາລະນາ ເບິ່ງອານິສົງ ໒ ຢ່າງນີ້ແຫ່ງທິດຖີ ຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ເຫັນອານິສົງໃດໃນຕົນ

ວ່າດ້ວຍສັນຕິ ໓ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ອາໄສອານິສົງນັ້ນ ແລະສັນຕິທີ່ກຳເຣີບເຊິ່ງອາໄສກັນເກີດຂຶ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ສັນຕິ ໓ ຢ່າງ ຄື (໑) ອັດຈັນຕະສັນຕິ (ຄວາມສະງົບໂດຍສ່ວນດຽວ) (໒) ຕະທັງຄະສັນຕິ (ຄວາມສະງົບດ້ວຍອົງນັ້ນ ໆ) (໓) ສົມມຸດສັນຕິ (ຄວາມສະງົບໂດຍສົມມຸດ)

ອັດຈັນຕະສັນຕິ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ອະມະຕະນິບພານ ຮຽກວ່າ ອັດຈັນຕະສັນຕິ ຄື ທຳເປັນທີ່ຮະງັບສັງຂານທັງປວງ ເປັນທີ່ສະລັດຖິ້ມອຸປະທິທັງໝົດ ເປັນທີ່ສິ້ນຕັ້ນຫາ ເປັນທີ່ຄາຍກຳໜັດ ເປັນທີ່ດັບກິເລດ ເປັນທີ່ເຢັນສະນິດ ນີ້ຊື່ວ່າອັດຈັນຕະສັນຕິ

ຕະທັງຄະສັນຕິ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຜູ້ບັນລຸປະຖົມຊານກຳມິວິວອນສະງົບໄປ ຜູ້ບັນລຸທຸຕິຍະຊານກຳມິວິຕິກວິຈານສະງົບໄປ ຜູ້ບັນລຸຕະຕິຍະຊານກຳມິປິຕິສະງົບໄປ ຜູ້ບັນລຸຈະຕຸດຖະຊານກຳມິສຸກ ແລະທຸກສະງົບໄປ ຜູ້ບັນລຸອາກາສານັນຈາຍະຕະນະສະມາບັດກຳມິຮູບສັນຍາ ປະຕິຄະສັນຍາ ນາມັດຕະສັນຍາສະງົບໄປ ຜູ້ບັນລຸວິນຍານັນຈາຍະຕະນະສະມາບັດ ກຳມິອາກາສານັນຈາຍະຕະນະສັນຍາສະງົບໄປ ຜູ້ບັນລຸອາກິນຈັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດ ກຳມິວິນຍານັນຈາຍະຕະນະສັນຍາສະງົບໄປ ຜູ້ບັນລຸເນວະສັນຍານາສັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດ ກຳມິອາກິນຈັນຍາຍະຕະນະສັນຍາສະງົບໄປ ນີ້ຊື່ວ່າ ຕະທັງຄະສັນຕິ

ສົມມຸດສັນຕິ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມສະງົບແຫ່ງທິດຖີ ໙໒ ຮຽກວ່າ ສົມມຸດສັນຕິ ອັນໜຶ່ງ ສົມມຸດສັນຕິພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງປະສົງວ່າ ສັນຕິ ໃນຄາຖານີ້

ຄຳວ່າ ອາໄສອານິສົງນັ້ນ ແລະສັນຕິທີ່ກຳເຣີບເຊິ່ງອາໄສກັນເກີດຂຶ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ອາໄສ ຄື ອົງອາໄສ ຕິດ ຕິດແໜ້ນ ຕິດໃຈ ນ້ອມໃຈເຊື່ອສັນຕິທີ່ກຳເຣີບ ຄື ສັນຕິທີ່ກຳເຣີບທົ່ວສະເທືອນ ສັ່ນໄຫວ ຫວັ່ນໄຫວ ກະທົບຈົນວ່າ ກຳນົດແລ້ວ ກຳນົດທົ່ວແລ້ວ ບໍ່ທ່ຽງ ອັນປັດໄຈປຸງແຕ່ງ ອາໄສກັນເກີດຂຶ້ນ ມີຄວາມສິ້ນໄປເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມເສື່ອມໄປເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມຄາຍອອກເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມດັບໄປເປັນທຳມະດາ ລວມຄວາມວ່າ ອາໄສອານິສົງນັ້ນ ແລະສັນຕິທີ່ກຳເຣີບເຊິ່ງອາໄສກັນເກີດຂຶ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ເຈົ້າລັດທິໃດ ມີທຳທີ່ກຳນົດໄວ້ ອັນປັດໄຈປຸງແຕ່ງ ເຊິດຊູໄວ້
(ແຕ່) ບໍ່ຂາວສະອາດ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນເຫັນອານິສົງໃດໃນຕົນ
ອາໄສອານິສົງນັ້ນ ແລະສັນຕິທີ່ກຳເນີບເຊິ່ງອາໄສກັນເກີດຂຶ້ນ

[໒໐] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ບໍ່ແມ່ນກ້າວລ່ວງໄດ້ງ່າຍ ໆ
ການປົງໃຈໃນທຳທັງຫຼາຍແລ້ວຖືໝັ້ນ
ກໍບໍ່ແມ່ນກ້າວລ່ວງໄດ້ງ່າຍ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ໃນຄວາມຖືໝັ້ນເຫຼົ່ານັ້ນ
ນໍຣະຊົນຍ່ອມສະລັດຖືມທຳແດ່ ຍຶດຖືທຳໄວ້ແດ່

ວ່າດ້ວຍຄວາມຖືໝັ້ນ

ຄຳວ່າ ຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ໃນຄຳວ່າ ຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ບໍ່
ແມ່ນກ້າວລ່ວງໄດ້ງ່າຍ ໆ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມຢືດໝັ້ນຖືໝັ້ນວ່າ ໂລກທຸ່ງໆນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງ
ອື່ນເປັນໂມຄະ ຊື່ວ່າຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ຄວາມຢືດໝັ້ນຖືໝັ້ນວ່າ ໂລກບໍ່ທຸ່ງໆ ຯລຯ
ໂລກມີທີ່ສຸດ ຯລຯ ໂລກບໍ່ມີທີ່ສຸດ ຯລຯ ຊີວະກັບສະຣີຣະເປັນຢ່າງດຽວກັນ ຯລຯ ຊີວະ ກັບ
ສະຣີຣະ ເປັນຄົນລະຢ່າງກັນ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດເກີດອີກ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍ
ແລ້ວ ຕະຖາຄົດບໍ່ເກີດອີກ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດເກີດອີກ ແລະບໍ່ເກີດອີກ ຯລຯ
ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດຈະວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າບໍ່ເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ
ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ຊື່ວ່າຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ

ຄຳວ່າ ຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ບໍ່ແມ່ນກ້າວລ່ວງໄດ້ງ່າຍ ໆ ອະທິບາຍວ່າ
ຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ບໍ່ແມ່ນກ້າວລ່ວງໄດ້ໂດຍງ່າຍ ຄື ກ້າວລ່ວງໄດ້ໂດຍຍາກ ຂ້າມ
ໄດ້ຍາກ ຂ້າມພົ້ນໄດ້ຍາກ ກ້າວລ່ວງພົ້ນໄດ້ຍາກ ກັບຕົວຫຼີກໄດ້ຍາກ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມຖື
ໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ບໍ່ແມ່ນກ້າວລ່ວງໄດ້ງ່າຍ ໆ

ຄຳວ່າ ໃນທຳທັງຫຼາຍ ໃນຄຳວ່າ ການປົງໃຈໃນທຳທັງຫຼາຍແລ້ວຖືໝັ້ນ ໄດ້ແກ່ໃນທິດຖິ ໖໒
ຄຳວ່າ ປົງໃຈແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ຕົກລົງໃຈແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ຕັດສິນແລ້ວ ຊື່ຂາດແລ້ວ
ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວ

ຄຳວ່າ ຖືໝັ້ນ ໄດ້ແກ່ ຈັບໝັ້ນ ຍຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນ ລວບຖື ລວມຖື ລວບລວມຖື ໃນຄວາມ
ຍຶດໝັ້ນທັງຫຼາຍ ຄືຄວາມຖື ຄວາມຢືດໝັ້ນ ຄວາມຖືໝັ້ນ ຄວາມຕິດໃຈ ຄວາມນ້ອມໃຈເຊື່ອວ່າ
ຂໍ້ນີ້ຈິງ ແທ້ ແນ່ ແທ້ຈິງ ຕາມເປັນຈິງ ບໍ່ວິປະຣິດ ລວມຄວາມວ່າ ການປົງໃຈໃນທຳທັງຫຼາຍ
ແລ້ວຖືໝັ້ນ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ໃນຄວາມຖືໝັ້ນເໝາະນັ້ນ ນໍຣະຊົນໄດ້ແກ່
ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຄື ຍ້ອນການນັ້ນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຍ້ອນປັດໄຈນັ້ນ ຍ້ອນຕົ້ນເຫດນັ້ນ

ຄຳວ່າ ນໍຣະຊົນ ໄດ້ແກ່ ສັດ ນໍຣະຊົນ ມານີບ ບຸຣຸດ ບຸກຄົນ ຜູ້ມີຊີວິດ ຜູ້ເກີດສັດເກີດ
ຜູ້ເປັນໄປຕາມກຳ ມະນຸດ

ຄຳວ່າ ໃນຄວາມຖືໝັ້ນເໝາະນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ໃນຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖືເໝາະນັ້ນ
ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ໃນຄວາມຖືໝັ້ນເໝາະນັ້ນ ນໍຣະຊົນ

ວ່າດ້ວຍການສະລັດຖິ້ມ ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ຍ່ອມສະລັດຖິ້ມ ໃນຄຳວ່າ ຍ່ອມສະລັດຖິ້ມທຳແຕ່ ຢຶດຖືທຳໄວ້ແດ່
ໄດ້ແກ່ ຍ່ອມສະລັດຖິ້ມ ຍ້ອນເຫດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ສະລັດຖິ້ມດ້ວຍການຕັດສິນຂອງຜູ້
ອື່ນ (໒) ເມື່ອບໍ່ສຳເລັດປະໂຫຍດເອງກໍສະລັດຖິ້ມສາ

ນໍຣະຊົນສະລັດຖິ້ມດ້ວຍການຕັດສິນຂອງຜູ້ອື່ນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຜູ້ອື່ນຕັດສິນວ່າ ສາດສະດານັ້ນ ບໍ່ແມ່ນສັບພັນຍູ ທຳບໍ່ແມ່ນທຳທີ່ສາດສະດາກ່າວ
ສອນໄວ້ດີແລ້ວ ໝູ່ຄະນະບໍ່ແມ່ນຜູ້ປະຕິບັດດີແລ້ວ ທິດຖືບໍ່ແມ່ນສິ່ງທີ່ຈະເລີນ ປະຕິປະທາບໍ່ແມ່ນ
ສາດສະດາ ບັນຍັດໄວ້ດີແລ້ວ ມັກບໍ່ແມ່ນທາງນຳອອກໄປຈາກທຸກ ຄວາມມົດຈົດ ຄວາມສະ
ອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ໃນທິດຖືນີ້ບໍ່ມີ ໃນທິດຖືນີ້
ສັດທາງຫຼາຍຍ່ອມມົດຈົດ ສະອາດ ບໍລິສຸດ ຫຼຸດໄປ ພົ້ນໄປ ຫຼືຫຼຸດພົ້ນໄປ ບໍ່ມີ ທິດຖືນີ້ ຊົ່ວ ຊາມ
ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ເລັກໜ້ອຍ ຜູ້ອື່ນຍ່ອມຕັດສິນແນວນີ້ ນໍຣະຊົນທີ່ຖືກຕັດສິນ
ແນວນີ້ ກໍສະລັດຖິ້ມສາດສະດາ ສະລັດຖິ້ມທຳທີ່ສາດສະດາກ່າວສອນ ສະລັດຖິ້ມໝູ່ຄະນະ ສະ
ລັດຖິ້ມທິດຖື ສະລັດຖິ້ມປະຕິປະທາ ສະລັດຖິ້ມມັກ ນໍຣະຊົນຊື່ວ່າສະລັດຖິ້ມດ້ວຍການຕັດສິນ
ຂອງຜູ້ອື່ນເປັນແນວນີ້

ນໍຣະຊົນເມື່ອບໍ່ສຳເລັດປະໂຫຍດເອງກໍສະລັດຖິ້ມ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ນໍຣະຊົນເມື່ອບໍ່ເຮັດສິນໃຫ້ສຳເລັດປະໂຫຍດກໍສະລັດຖິ້ມສິນ ເມື່ອບໍ່ເຮັດຂໍ້ວັດໃຫ້ສຳ
ເລັດປະໂຫຍດກໍສະລັດຖິ້ມຂໍ້ວັດ ເມື່ອບໍ່ເຮັດສິນຂໍ້ວັດໃຫ້ສຳເລັດປະໂຫຍດກໍສະລັດຖິ້ມສິນຂໍ້ວັດ
ນໍຣະຊົນ ຊື່ວ່າ ເມື່ອບໍ່ສຳເລັດປະໂຫຍດເອງກໍສະລັດຖິ້ມ ເປັນແນວນີ້

ຄຳວ່າ ຢຶດຖືທຳໄວ້ແດ່ ອະທິບາຍວ່າ ນໍຣະຊົນຖື ຢຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນສາດສະດາ ທຳທີ່ສາດ
ສະດາກ່າວສອນ ໝູ່ຄະນະ ທິດຖື ປະຕິປະທາ ແລະມັກໄວ້ແດ່

ລວມຄວາມວ່າ ນໍຣະຊົນຍ່ອມສະລັດຖິ້ມທຳແຕ່ ຢຶດຖືທຳໄວ້ແດ່ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້
ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ບໍ່ແມ່ນກ້າວລ່ວງໄດ້ງ່າຍໆ
ການປົງໃຈໃນທຳທັງຫຼາຍແລ້ວຖືໝັ້ນ
ກໍບໍ່ແມ່ນກ້າວລ່ວງໄດ້ງ່າຍ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ໃນຄວາມຖືໝັ້ນເຫຼົ່ານັ້ນ
ນໍຣະຊົນຍ່ອມສະລັດຖືມທຳແດ່ ຍຶດຖືທຳໄວ້ແດ່

[໒໑] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ທິດຖືທີ່ກຳນົດ (ເພື່ອເກີດ) ໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່
ຂອງຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ ບໍ່ມີໃນບ່ອນໃດ ໆ ໃນໂລກ
ຍ້ອນຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດນັ້ນ ລະຄວາມຫຼອກລວງ
ແລະຄວາມຖືຕົວໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນ
ຈະເພິ່ງໄປດ້ວຍເຫດອັນໃດນໍ?

ວ່າດ້ວຍປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ

ຄຳວ່າ ຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ ໃນຄຳວ່າ ທິດຖືທີ່ກຳນົດ (ເພື່ອເກີດ) ໃນພົບນ້ອຍພົບ
ໃຫຍ່ ຂອງຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ ບໍ່ມີໃນບ່ອນໃດ ໆ ໃນໂລກ ອະທິບາຍວ່າ ປັນຍາ ຕັດຮຽກ
ວ່າ ເຄື່ອງກຳຈັດ ຄື ຄວາມຮູ້ທົ່ວ ກິຣິຍາທີ່ຮູ້ແຈ້ງ ຄວາມວິໄຈ ຄວາມໄຈ້ແຍກ ຄວາມສອດສ່ອງ
ທຳ ຄວາມກຳນົດໝາຍ ຄວາມເຂົ້າໄປກຳນົດ ຄວາມເຂົ້າໄປກຳນົດສະເພາະ ພາວະທີ່ຮູ້ ພາວະ
ທີ່ສະຫຼາດ ພາວະທີ່ຮູ້ລະອຽດ ຄວາມຮູ້ຢ່າງແຈ່ມແຈ້ງ ຄວາມຄົ້ນຄິດ ຄວາມພິຈາຣະນາ ປັນຍາ
ເປັນຄືແຜ່ນດິນ ປັນຍາເຄື່ອງທຳລາຍກິເລດ ປັນຍາເຄື່ອງນຳທາງ ປັນຍາເຄື່ອງເຫັນແຈ້ງ ຄວາມ
ຮູ້ດີ ປັນຍາເປັນຄືປະຕັກ ປັນຍາປັນຍິນຊີ ປັນຍາພະລະ ປັນຍາເປັນຄືອາວຸດ ປັນຍາເປັນຄື
ຜາສາດ ຄວາມສະຫວ່າງຄືປັນຍາ ແສງສະຫວ່າງຄືປັນຍາ ປັນຍາເປັນຄືດວງປະທິບ ປັນຍາ
ເປັນຄືດວງແກ້ວ ຄວາມບໍ່ຫຼົງງົມງວາຍ ຄວາມໄຈ້ແຍກທຳ ສຳມາທິດຖື

ຍ້ອນເຫດໃດ ປັນຍາຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ເຄື່ອງກຳຈັດ ຍ້ອນປັນຍານັ້ນເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ
ຊຳຮະລ້າງ ແລະຊັກຟອກກາຍທຸດຈະຣິດ ຯລຯ ວະຈິທຸດຈະຣິດ ຯລຯ ມະໂນທຸດຈະຣິດ ຯລຯ
ຍ້ອນປັນຍານັ້ນເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຊຳຮະ ລ້າງແລະຊັກຟອກຣາຄະ ຯລຯ ໂທສະ ຯລຯ ໂມຫະ
ຯລຯ ໂກຫະ ຯລຯ ອຸປະນາຫະ ຯລຯ ມັກຂະ ຯລຯ ປະລາສະ ຯລຯ ອິດສາ ຯລຯ ມັດສະຣິ
ຍະ ຯລຯ ມາຍາ ຯລຯ ສາເຖີຍຍະ ຯລຯ ຖຳພະ ຯລຯ ສາຣຳພະ ຯລຯ ມານະ ຯລຯ ອະ
ຕິມານະ ຯລຯ ມະຫະ ຯລຯ ປະມາຫະ ຯລຯ ກິເລດທຸກຊະນິດ ຯລຯ ທຸດຈະຣິດທຸກທາງ
ຯລຯ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ຯລຯ ຄວາມຮ້ອນຮົນທຸກສະຖານ ຯລຯ ຄວາມເດືອດ
ຮ້ອນທຸກປະການ ຯລຯ ອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ປັນຍາຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ
ເຄື່ອງກຳຈັດ

ອີກໄນໜຶ່ງ ສຳມາທິດຖືເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຊຳຮະ ລ້າງ ແລະຊັກຟອກມິດສາທິດຖືໄດ້ ສຳມາສັງກັບປະເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຊຳຮະ ລ້າງ ແລະຊັກຟອກມິດສາສັງກັບປະໄດ້ ສຳມາວາຈາ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຯລຯ ມິດສາວາຈາໄດ້ ສຳມາກຳມັນຕະເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຯລຯ ມິດສາກຳມັນ ຕະໄດ້ ສຳມາອາຊີວະ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຯລຯ ມິດສາອາຊີວະໄດ້ ສຳມາວາຍາມະ ເປັນເຄື່ອງ ກຳຈັດ ຯລຯ ມິດສາວາຍາມະໄດ້ ສຳມາສະຕິເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຯລຯ ມິດສາສະຕິໄດ້ ສຳມາ ສະມາທິ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຯລຯ ມິດສາສະມາທິໄດ້ ສຳມາຍານະເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຯລຯ ມິດສາຍານະໄດ້ ສຳມາວິມຸດຕິ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຊຳຮະ ລ້າງ ແລະຊັກຟອກມິດສາວິມຸດຕິໄດ້

ອີກໄນໜຶ່ງ ອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຊຳຮະ ລ້າງ ແລະຊັກຟອກກິເລດ ທຸກຊະນິດ ຯລຯ ທຸດຈະຣິດທຸກທາງ ຯລຯ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ຯລຯ ຄວາມ ຮ້ອນຮົນທຸກສະຖານ ຯລຯ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການ ອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ເປັນເຄື່ອງ ກຳຈັດ ຊຳຮະລ້າງ ແລະຊັກຟອກອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ

ພຣະອະຣະຫັນ ປະກອບ ປະກອບພ້ອມ ດຳເນີນໄປ ດຳເນີນໄປພ້ອມ ເປັນໄປ ເປັນໄປ ພ້ອມ ພຽບພ້ອມດ້ວຍທຳເປັນເຄື່ອງຊຳຮະລ້າງເຫຼົ່ານີ້ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ພຣະອະຣະຫັນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ຜູ້ ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ເປັນຜູ້ກຳຈັດຄວາມກຳໜົດໄດ້ແລ້ວ ກຳຈັດບາບໄດ້ ແລ້ວ ກຳຈັດກິເລດໄດ້ແລ້ວ ກຳຈັດຄວາມຮ້ອນຮົນໄດ້ແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງ ກຳຈັດ

ຄຳວ່າ ໃນບ່ອນໃດ ໆ ໄດ້ແກ່ ໃນບ່ອນໃດ ຄື ບ່ອນໃດ ໆ ພາຍໃນ ພາຍນອກ ຫຼືທັງ ພາຍໃນແລະພາຍນອກ

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍໂລກ ຯລຯ ອາຍະຕະນະໂລກ

ຄຳວ່າ ທີ່ກຳນົດ ໄດ້ແກ່ ການກຳນົດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ການກຳນົດດ້ວຍ ອຳນາດຕັນຫາ (໒) ການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າ ການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖື

ຄຳວ່າ ໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່ ອະທິບາຍວ່າ ໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່ ຄືໃນກຳມະວັດແລະ ວິປາກະວັດ ໃນກຳມະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນກຳມະພົບ ໃນວິປາກະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນກຳມະ ພົບ ໃນກຳມະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນຮູບພົບ ໃນວິປາກະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນຮູບພົບ ໃນກຳມະ ວັດ ເປັນເຄື່ອງເກີດໃນອະຮູບພົບ ໃນວິປາກະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນອະຮູບພົບ ໃນພົບຕໍ່ໄປ ໃນ ຄະຕິຕໍ່ໄປ ໃນການຖືກຳເນີດຕໍ່ໄປ ໃນປະຕິສົນທິຕໍ່ໄປ ໃນການບັງເກີດຂອງອັດຕະພາບ ຕໍ່ໄປ

ຄຳວ່າ ທິດຖືທີ່ກຳນົດ (ເພື່ອເກີດ) ໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່ ຂອງຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ ບໍ່ ມີໃນບ່ອນໃດ ໆ ໃນໂລກ ອະທິບາຍວ່າ ທິດຖືທີ່ກຳນົດ ຄື ກຳນົດທົ່ວ ປຸງແຕ່ງສະເພາະ ຕັ້ງ

ໝັ້ນໄວ້ດີແລ້ວ (ເພື່ອເກີດ) ໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່ຂອງຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ ບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ໃນບ່ອນໃດ ໆ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ທິດຖິທີ່ກຳນົດນັ້ນຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດລະໄດ້ ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາ ດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ທິດຖິທີ່ກຳນົດ (ເພື່ອເກີດ) ໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່ ຂອງຜູ້ມີ ປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ ບໍ່ມີໃນບ່ອນໃດ ໆ ໃນໂລກ

ວ່າດ້ວຍຄວາມຫຼອກລວງແລະຄວາມຖືຕົວ

ຄຳວ່າ ຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ ລະຄວາມຫຼອກລວງ ແລະຄວາມຖືຕົວໄດ້ແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມປະພຶດຫຼອກລວງ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຫຼອກລວງ ຄົນບາງຄົນໃນ ໂລກນີ້ ປະພຶດທຸດຈະຮີດດ້ວຍກາຍ ວາຈາ ໃຈ ແລ້ວຕັ້ງຄວາມປາຖະໜາຊົ່ວຊາມ ຍ້ອນການປົກປິດທຸດ ຈະຮີດນັ້ນເປັນເຫດ ຄື ປາຖະໜາວ່າ ໃຜຢ່າຮູ້ທັນເຮົາເລີຍ ດຳຣິວ່າ ໃຜຢ່າຮູ້ທັນເຮົາເລີຍ ກ່າວ ວາຈາດ້ວຍຄິດວ່າ ໃຜຢ່າຮູ້ທັນເຮົາເລີຍ ພະຍາຍາມທາງກາຍດ້ວຍຄິດວ່າ ໃຜຢ່າຮູ້ທັນເຮົາເລີຍ

ຄວາມຫຼອກລວງ ຄວາມເປັນຜູ້ມີຄວາມຫຼອກລວງ ຄວາມທຳທ່າ ຄວາມລົ້ລວງ ການປິດ ບັງ ການຫຼົບລ່ຽງ ການຫຼີກລ່ຽງ ການຊ່ອນ ການເຊື່ອງ ການປິດ ການປົກປິດ ການບໍ່ເປີດເຜີຍ ການບໍ່ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງແຈ້ງ ການປິດສະນິດ ການທຳຄວາມຊົ່ວເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມ ຫຼອກລວງ

ຄຳວ່າ ຄວາມຖືຕົວ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມຖືຕົວໄນດຽວ ຄື ຄວາມທີ່ຈິດຝຸ່ນສູງ
ຄວາມຖືຕົວ ໒ ໄນ ຄື

໑. ການຍົກຕົນ
໒. ການຂົ່ມຜູ້ອື່ນ

ຄວາມຖືຕົວ ໓ ໄນ ຄື

໑. ຄວາມຖືຕົວວ່າເຮົາເລີດກວ່າເຂົາ
໒. ຄວາມຖືຕົວວ່າເຮົາສະເໝີເຂົາ
໓. ຄວາມຖືຕົວວ່າເຮົາດ້ອຍກວ່າເຂົາ

ຄວາມຖືຕົວ ໔ ໄນ ຄື

໑. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນ ລາບ
໒. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນ ຍົດ
໓. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນ ຄວາມສັ່ນເສີນ
໔. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນ ຄວາມສຸກ

ຄວາມຖືຕົວ ໕ ໄປ ຄື

໑. ເກີດຄວາມຖືຕົວວ່າເຮົາໄດ້ ຮູບທີ່ຖືກໃຈ
໒. ເກີດຄວາມຖືຕົວວ່າເຮົາໄດ້ ສຽງທີ່ຖືກໃຈ
໓. ເກີດຄວາມຖືຕົວວ່າເຮົາໄດ້ ກິນທີ່ຖືກໃຈ
໔. ເກີດຄວາມຖືຕົວວ່າເຮົາໄດ້ ຣົດທີ່ຖືກໃຈ
໕. ເກີດຄວາມຖືຕົວວ່າເຮົາໄດ້ ໂຜດຖັບພະທີ່ຖືກໃຈ

ຄວາມຖືຕົວ ໖ ໄປ ຄື

໑. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນມີ ຕາສົມບູນ
໒. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນມີ ຫູສົມບູນ
໓. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນມີ ດັງສົມບູນ
໔. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນມີ ລິ້ນສົມບູນ
໕. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນມີ ກາຍສົມບູນ
໖. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນມີ ໃຈສົມບູນ

ຄວາມຖືຕົວ ໗ ໄປ ຄື

໑. ຄວາມຖືຕົວ
໒. ຄວາມດູໝິ່ນ
໓. ຄວາມດູໝິ່ນດ້ວຍອຳນາດຄວາມຖືຕົວ
໔. ຄວາມຖືຕົວວ່າດ້ອຍກວ່າເຂົາ
໕. ຄວາມຖືຕົວວ່າເລີດກວ່າເຂົາ
໖. ຄວາມຖືເຮົາຖືເຂົາ
໗. ຄວາມຖືຕົວຜິດ ໆ

ຄວາມຖືຕົວ ໘ ໄປ ຄື

໑. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນໄດ້ ລາບ
໒. ເກີດຄວາມຖືຕົວວ່າຕົກຕ່ຳຍ້ອນເສື່ອມລາບ
໓. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນມີຍົດ
໔. ເກີດຄວາມຖືຕົວວ່າຕົກຕ່ຳຍ້ອນເສື່ອມຍົດ
໕. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນຄວາມສັນເສີນ
໖. ເກີດຄວາມຖືຕົວວ່າຕົກຕ່ຳຍ້ອນຖືກນິນທາ

໗. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນຄວາມສຸກ
໘. ເກີດຄວາມຖືຕົວວ່າຕົກຕໍ່າຍ້ອນຄວາມທຸກ

ຄວາມຖືຕົວ ໙ ໄນ ຄື

໑. ເປັນຜູ້ເລີດກວ່າເຂົາຖືຕົວວ່າເລີດກວ່າເຂົາ
໒. ເປັນຜູ້ເລີດກວ່າເຂົາຖືຕົວວ່າສະເໝີເຂົາ
໓. ເປັນຜູ້ເລີດກວ່າເຂົາຖືຕົວວ່າດ້ອຍກວ່າເຂົາ
໔. ເປັນຜູ້ສະເໝີເຂົາຖືຕົວວ່າເລີດກວ່າເຂົາ
໕. ເປັນຜູ້ສະເໝີເຂົາຖືຕົວວ່າສະເໝີເຂົາ
໖. ເປັນຜູ້ສະເໝີເຂົາຖືຕົວວ່າດ້ອຍກວ່າເຂົາ
໗. ເປັນຜູ້ດ້ອຍກວ່າເຂົາຖືຕົວວ່າເລີດກວ່າເຂົາ
໘. ເປັນຜູ້ດ້ອຍກວ່າເຂົາຖືຕົວວ່າສະເໝີເຂົາ
໙. ເປັນຜູ້ດ້ອຍກວ່າເຂົາຖືຕົວວ່າດ້ອຍກວ່າເຂົາ

ຄວາມຖືຕົວ ໑໐ ໄນ ຄື ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້

໑. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນຊາດ
໒. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນໂຄດ
໓. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນເປັນບຸດຂອງຜູ້ມີຕະກູນ
໔. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນເປັນຜູ້ມີຮູບງາມ
໕. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນມີຊັບ
໖. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນການສຶກສາ
໗. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນໜ້າທີ່ວຽກງານ
໘. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນມີໜັກແໜ່ງສິລະປະວິທະຍາ
໙. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນວິທະຍະຖານະ
໑໐. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນຄວາມຄົງແກ່ຮຽນ ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນປະຕິພາບ ຫຼືເກີດຄວາມຖືຕົວ ຍ້ອນສິ່ງອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວ

ຄວາມຖືຕົວ ກະຣິຍາທີ່ຖືຕົວ ພາວະທີ່ຖືຕົວ ຄວາມລຳພອງຕົນ ຄວາມທະນົງຕົນ ຄວາມເຊື່ອຊູຕົນເປັນເປັນຄືທຸກ ຄວາມເທົ່າເທັມ ຄວາມທີ່ຈິດຕ້ອງການເຊື່ອຊູຕົນເປັນເປັນຄືທຸກ ເທັນ ປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຖືຕົວ

ຄຳວ່າ ຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ ລະຄວາມໝູອກລວງ ແລະຄວາມຖືຕົວໄດ້ແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ ລະ ຄື ລະຖິ້ມ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງ

ຄວາມຫຼອກລວງ ແລະຄວາມຖືຕົວ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ ລະຄວາມຫຼອກລວງ ແລະຄວາມຖືຕົວໄດ້ແລ້ວ

ວ່າດ້ວຍຄວາມຖືໝັ້ນ ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ຄວາມຖືໝັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດນັ້ນ ຯລຯ ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນຈະ ເພິ່ງໄປດ້ວຍເຫດອັນໃດນໍ? ໄດ້ແກ່ ຄວາມຖືໝັ້ນ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດ ຕັນຫາ (໒) ຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖື

ຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດນັ້ນລະຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຄວາມ ຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖືໄດ້ແລ້ວ ຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດນັ້ນ ຊື່ວ່າຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນ ຍ້ອນເປັນ ຜູ້ລະຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ສະລັດຖິ້ມຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖືໄດ້ແລ້ວຈະເພິ່ງ ໄປດ້ວຍອຳນາດຣາຄະ ໂທສະ ໂມຫະ ມານະ ທິດຖື ອຸດທັດຈະ ວິຈິກິດສາ ອະນຸໄສ ອັນໃດ ນໍ? ວ່າ ເປັນຜູ້ກຳໜົດ ຂັດເຄື່ອງ ຫຼົງ ຍືດຕິດ ຍືດຖື ຟຸ່ງຊ່ານ ລັງເລ ຫຼືຕົກຢູ່ໃນກຳລັງກິເລດ

ຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດນັ້ນລະອະພິສັງຂານໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະອະພິສັງຂານໄດ້ ແລ້ວ ຈະເພິ່ງໄປສູ່ຄະຕິດ້ວຍເຫດອັນໃດນໍ? ວ່າ ເປັນຜູ້ເກີດໃນນະຣົກ ເກີດໃນກຳເນີດເດຍຣັດ ສານ ເກີດໃນເຜດວິໄສ ເປັນມະນຸດ ເປັນເທບ ເປັນຜູ້ມີຮູບ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຮູບ ເປັນຜູ້ມີສັນຍາ ເປັນ ຜູ້ບໍ່ມີສັນຍາ ຫຼື ເປັນຜູ້ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ບໍ່ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດນັ້ນຈະເພິ່ງ ໄປດ້ວຍເຫດ ປັດໄຈແລະການໃດ ເຫດ ປັດໄຈແລະການນັ້ນບໍ່ມີ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ມີປັນຍາ ເຄື່ອງກຳຈັດນັ້ນ ຯລຯ ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນ ຈະເພິ່ງໄປດ້ວຍເຫດອັນໃດນໍ? ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ທິດຖືທີ່ກຳນົດ (ເພື່ອເກີດ) ໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່
ຂອງຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ ບໍ່ມີໃນບ່ອນໃດ ໆ ໃນໂລກ
ຍ້ອນຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດນັ້ນ ລະຄວາມຫຼອກລວງ
ແລະຄວາມຖືຕົວໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນ
ຈະເພິ່ງໄປດ້ວຍເຫດອັນໃດນໍ?

[໒໒] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຍ້ອນວ່າຜູ້ມີຄວາມຖືໝັ້ນຍ່ອມເຂົ້າເຖິງວາທະໃນທຳທັງຫຼາຍ
ຈະເພິ່ງກ່າວຄຳຕິຕຽນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍເຫດອັນໃດນໍ?

ຍ້ອນຄວາມເຫັນວ່າມີຕົນ ຄວາມເຫັນວ່າບໍ່ມີຕົນ

ບໍ່ມີແກ່ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນນັ້ນ

ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນນັ້ນ ສະລັດແລ້ວເຊິ່ງທິດຖືທັງປວງໃນອັດຕະພາບນີ້

ຄຳວ່າ ຜູ້ມີຄວາມຖືໝັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນວ່າຜູ້ມີຄວາມຖືໝັ້ນຍ່ອມເຂົ້າເຖິງວາທະໃນທຳ ທັງຫຼາຍ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຖືໝັ້ນ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍ ອຳນາດຕັນຫາ (໒) ຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖື

ຜູ້ມີຄວາມຖືໝັ້ນນັ້ນ ຍັງລະຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາບໍ່ໄດ້ ຍັງສະລັດຖິ້ມຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖືບໍ່ໄດ້ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ສະລັດຖິ້ມຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖືບໍ່ໄດ້ ຜູ້ມີຄວາມຖືໝັ້ນຈຶ່ງເຂົ້າເຖິງວາທະໃນທຳທັງຫຼາຍວ່າ ເປັນຜູ້ກຳໜົດ ຂັດເຄື່ອງ ຫຼົງ ຍຶດຕິດ ຍຶດຖື ຟັງຊານ ລັງເລ ຫຼືຕົກຢູ່ໃນກຳລັງກິເລດ

ຜູ້ມີຄວາມຖືໝັ້ນຍັງລະອະພິສັງຂານເຫຼົ່ານັ້ນບໍ່ໄດ້ ຍ້ອນຍັງເປັນຜູ້ລະອະພິສັງຂານທັງ ຫຼາຍບໍ່ໄດ້ ຍ່ອມເຂົ້າເຖິງ ຄື ເຂົ້າໄປເຖິງ ຖື ຍຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນວາທະດ້ວຍຄະຕິວ່າ ເປັນຜູ້ເກີດໃນ ນະຣົກ ເກີດໃນກຳເນີດເດຍຣັດສານ ເກີດໃນເຜດວິໄສ ເປັນມະນຸດ ເປັນເທບ ເປັນ ຜູ້ມີຮູບ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຮູບ ເປັນຜູ້ມີສັນຍາ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີສັນຍາ ຫຼື ເປັນຜູ້ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ບໍ່ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນວ່າຜູ້ມີຄວາມຖືໝັ້ນຍ່ອມເຂົ້າເຖິງວາທະໃນທຳ ທັງຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ຈະເພິ່ງກ່າວຄຳຕິຕຽນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍເຫດອັນໃດນໍ? ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ຄວາມຖືໝັ້ນ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຖືໝັ້ນ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດ ຕັນຫາ (໒) ຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖື

ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນນັ້ນ ລະຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖືໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ສະລັດຖິ້ມ ຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດທິດຖືໄດ້ແລ້ວ ຈະເພິ່ງກ່າວຄຳຕິຕຽນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນ ດ້ວຍອຳນາ ດຣາຄະ ໂທສະ ໂມທະ ມານະ ທິດຖື ອຸດທັດຈະ ວິຈິກິດສາ ອະນຸໄສ ອັນໃດນໍ? ວ່າ ເປັນຜູ້ ກຳໜົດ ຂັດເຄື່ອງ ຫຼົງ ຍຶດຕິດ ຍຶດໝັ້ນ ຟັງຊານ ລັງເລ ຫຼື ຕົກຢູ່ໃນກຳລັງກິເລດ

ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນລະອະພິສັງຂານເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະອະພິສັງຂານ ທັງ ຫຼາຍໄດ້ແລ້ວ ຈະເພິ່ງກ່າວເຖິງຄະຕິດ້ວຍເຫດອັນໃດນໍ? ວ່າ ເປັນຜູ້ເກີດໃນນະຣົກ ຯລຯ ເປັນ ຜູ້ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ບໍ່ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ຜູ້ມີຄວາມຖືໝັ້ນນັ້ນຈະເພິ່ງກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊື້ແຈ້ງດ້ວຍເຫດ ປັດໄຈແລະການໃດ ເຫດ ປັດໄຈ ແລະການນັ້ນບໍ່ມີ ລວມຄວາມວ່າ ຈະເພິ່ງກ່າວຄຳຕິຕຽນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນດ້ວຍເຫດອັນໃດນໍ?

ວ່າດ້ວຍຄວາມເຫັນວ່າມີຕົນແລະບໍ່ມີຕົນ

ຄຳວ່າ ຄວາມເຫັນວ່າມີຕົນ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນຄວາມເຫັນວ່າມີຕົນ ຄວາມເຫັນວ່າ ບໍ່ມີຕົນ
ບໍ່ມີແກ່ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຕາມເຫັນວ່າມີຕົວຕົນ ບໍ່ມີ
ຄຳວ່າ ຄວາມເຫັນວ່າບໍ່ມີຕົນ ໄດ້ແກ່ ຄວາມເຫັນວ່າຂາດສູນ ບໍ່ມີ
ຄຳວ່າ ຄວາມເຫັນວ່າມີຕົນ ໄດ້ແກ່ ສິ່ງທີ່ຖືບໍ່ມີ

ຄຳວ່າ ຄວາມເຫັນວ່າບໍ່ມີຕົນ ອະທິບາຍວ່າ ສິ່ງທີ່ຄວນປ່ອຍ ບໍ່ມີ ຜູ້ໃດມີສິ່ງທີ່ຖືໄວ້ຜູ້ນັ້ນ
ກໍມີສິ່ງທີ່ຄວນປ່ອຍ ຜູ້ໃດມີສິ່ງທີ່ຄວນປ່ອຍ ຜູ້ນັ້ນກໍມີສິ່ງທີ່ຖືໄວ້ ພຣະອະຣະຫັນກ້າວພົ້ນການຖື
ແລະການປ່ອຍ ລ່ວງພົ້ນຄວາມຈະເລີນ ແລະຄວາມເສື່ອມໄດ້ແລ້ວ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນຢູ່ໃນ
(ອະຣິຍະວາສະທຳ) ແລ້ວ ປະພຶດຈະຣະນະທຳແລ້ວ ຜ່ານທາງໄກໄດ້ແລ້ວ ເຖິງທິດ (ນິບພານ)
ແລ້ວ ບໍ່ມີການວຽນເກີດ ວຽນຕາຍ ແລະພົບໃໝ່ກໍບໍ່ມີອີກ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນຄວາມເຫັນວ່າມີ
ຕົນ ຄວາມເຫັນວ່າບໍ່ມີຕົນ ບໍ່ມີແກ່ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນນັ້ນ

ຄຳວ່າ ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນນັ້ນ ສະລັດແລ້ວເຊິ່ງທິດຖືທັງປວງໃນອັດຕະພາບນີ້ແລ
ອະທິບາຍວ່າ ທິດຖື ໙໒ ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນນັ້ນລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບ
ໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມ ຖືໝັ້ນ
ນັ້ນຊື່ວ່າ ສະລັດ ຄື ກຳຈັດ ຂະຈັດ ຂະຈັດອອກ ລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງ
ຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງທິດຖືທັງປວງໃນອັດຕະພາບນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນນັ້ນ ສະລັດ
ແລ້ວເຊິ່ງທິດຖືທັງປວງໃນອັດຕະພາບນີ້ແລ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງ ຕັດວ່າ

ຍ້ອນວ່າຜູ້ມີຄວາມຖືໝັ້ນຍ່ອມເຂົ້າເຖິງວາທະໃນທຳທັງຫຼາຍ
ຈະເພິ່ງກ່າວຄຳຕິຕຽນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນ ດ້ວຍເຫດອັນໃດນໍ?
ຍ້ອນຄວາມເຫັນວ່າມີຕົນ ຄວາມເຫັນວ່າບໍ່ມີຕົນ
ບໍ່ມີແກ່ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນນັ້ນ
ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນນັ້ນ ສະລັດແລ້ວເຊິ່ງທິດຖືທັງປວງໃນອັດຕະພາບນີ້

ທຸດຖັດຖະກະສຸດຕະນິດເທດທິ ໓ ຈົບ

໔. ສຸດທັດຖະກະສຸດຕະນິດເທດ

ອະທິບາຍສຸດທັດຖະກະສຸດ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ພິຈາລະນາເຫັນຄວາມມົດຈົດ

ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈະກ່າວອະທິບາຍສຸດທັດຖະກະສຸດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

[໒໖] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ເຮົາເຫັນນໍຣະຊົນຜູ້ມົດຈົດວ່າ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີໂຣກຢ່າງຍິ່ງ
ຄວາມມົດຈົດຍ່ອມມີແກ່ນໍຣະຊົນຍ້ອນຄວາມເຫັນ
ບຸກຄົນເມື່ອຮູ້ຈິງແນວນີ້ ກໍຮູ້ແລ້ວວ່າຄວາມເຫັນນີ້ປະເສີດ
ຈິງເປັນຜູ້ຕາມພິຈາລະນາເຫັນຄວາມມົດຈົດ
ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຍ່ອມເຊື່ອວ່າຄວາມເຫັນນັ້ນເປັນຍານ

ຄຳວ່າ ເຮົາເຫັນນໍຣະຊົນຜູ້ມົດຈົດ ໃນຄຳວ່າ ເຮົາເຫັນນໍຣະຊົນຜູ້ມົດຈົດວ່າ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີ
ໂຣກຢ່າງຍິ່ງ ອະທິບາຍວ່າ ເຮົາເຫັນ ຄື ແນມເຫັນ ກວດເບິ່ງ ເພ່ງພິນິດ ພິຈາລະນາເບິ່ງ ນໍຣະ
ຊົນຜູ້ມົດຈົດ

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີໂຣກຢ່າງຍິ່ງ ໄດ້ແກ່ ເຖິງຄວາມປອດໂຣກ ເຖິງທຳອັນກະເສມ ເຖິງ
ທຳເຄື່ອງປ້ອງກັນ ເຖິງທຳເປັນທີ່ປົກປ້ອງ ເຖິງທຳເປັນທີ່ເພີ່ງ ເຖິງທຳເປັນທີ່ໄປໃນເບື້ອງໜ້າ
ເຖິງຄວາມປອດໄພ ເຖິງທຳທີ່ບໍ່ຈຸຕິ ເຖິງທຳທີ່ບໍ່ຕາຍ ເຖິງທຳເປັນທີ່ດັບເຢັນອັນປະເສີດ ລວມ
ຄວາມວ່າ ເຮົາເຫັນນໍຣະຊົນຜູ້ມົດຈົດວ່າ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີໂຣກຢ່າງຍິ່ງ

ຄຳວ່າ ຄວາມມົດຈົດຍ່ອມມີແກ່ນໍຣະຊົນຍ້ອນຄວາມເຫັນ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມມົດຈົດ ຄື
ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ຍ່ອມມີແກ່ ນໍຣະຊົນ
ຍ້ອນການເຫັນຮູບດ້ວຍຈັກຊວິນຍານ ນໍຣະຊົນຍ່ອມມົດຈົດ ຄື ສະອາດ ບໍລິສຸດ ຫຼຸດໄປ ພົ້ນໄປ
ຫຼຸດພົ້ນໄປ ຍ້ອນການເຫັນຮູບດ້ວຍຈັກຊວິນຍານ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມມົດຈົດຍ່ອມມີແກ່ນໍຣະຊົນ
ຍ້ອນຄວາມເຫັນ

ຄຳວ່າ ເມື່ອຮູ້ຈິງແນວນີ້ ກໍຮູ້ແລ້ວວ່າຄວາມເຫັນນີ້ປະເສີດ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອຮູ້ຈິງ ຄື
ຮູ້ທົ່ວ ຮູ້ແຈ້ງແຈ້ງ ຮູ້ສະເພາະ ແທງຕະຫຼອດແນວນີ້ ກໍຮູ້ແລ້ວ ຄື ຮູ້ແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ
ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງແຈ້ງແລ້ວວ່າ ຄວາມເຫັນນີ້ ຍັງມ ຄື ຍອດ
ປະເສີດ ວິເສດ ນຳໜ້າ ສູງສຸດ ປະເສີດສຸດ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອຮູ້ຈິງແນວນີ້ ກໍຮູ້ແລ້ວວ່າ
ຄວາມເຫັນນີ້ປະເສີດ

ຄຳວ່າ ຈຶ່ງເປັນຜູ້ຕາມພິຈາລະນາເຫັນຄວາມມົດຈົດ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຍ່ອມເຊື່ອວ່າ ຄວາມເຫັນນັ້ນເປັນຍານ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ໃດເຫັນນິຣະຊົນຜູ້ມົດຈົດ ຜູ້ນັ້ນ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ຕາມພິຈາລະນາເຫັນຄວາມມົດຈົດ

ຄຳວ່າ ຍ່ອມເຊື່ອວ່າ ຄວາມເຫັນນັ້ນເປັນຍານ ອະທິບາຍວ່າ ຍ່ອມເຊື່ອການເຫັນຮູບດ້ວຍຈັກຊວິນຍານວ່າ ເປັນຍານ ເປັນມັກ ເປັນທາງ ເປັນທາງນຳອອກຈາກທຸກ ລວມຄວາມວ່າ ຈຶ່ງເປັນຜູ້ຕາມພິຈາລະນາເຫັນຄວາມມົດຈົດ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຍ່ອມເຊື່ອວ່າ ຄວາມເຫັນນັ້ນເປັນຍານ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ເຮົາເຫັນນິຣະຊົນຜູ້ມົດຈົດວ່າ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີໂຮກຢ່າງຍິ່ງ
ຄວາມມົດຈົດຍ່ອມມີແກ່ນິຣະຊົນຍ້ອນຄວາມເຫັນ
ບຸກຄົນເມື່ອຮູ້ຈິງແນວນີ້ ກໍຮູ້ແລ້ວວ່າຄວາມເຫັນນີ້ປະເສີດ
ຈຶ່ງເປັນຜູ້ຕາມພິຈາລະນາເຫັນຄວາມມົດຈົດ
ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຍ່ອມເຊື່ອວ່າຄວາມເຫັນນັ້ນເປັນຍານ

[໒໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຖ້າຄວາມມົດຈົດຍ່ອມມີແກ່ນິຣະຊົນຍ້ອນຄວາມເຫັນ
ຫຼືຖ້ານິຣະຊົນນັ້ນລະທຸກໄດ້ຍ້ອນຍານ
ນິຣະຊົນຜູ້ຍັງມີອຸປະທິນັ້ນ ຍ່ອມມົດຈົດຍ້ອນມັກອື່ນ (ກໍໄດ້)
ຍ້ອນວ່າທິດຖືຍ່ອມບົ່ງບອກເຖິງນິຣະຊົນນັ້ນຜູ້ເວົ້າແນວນັ້ນ

ວ່າດ້ວຍຄວາມມົດຈົດເປັນຕົ້ນ

ຄຳວ່າ ຖ້າຄວາມມົດຈົດຍ່ອມມີແກ່ນິຣະຊົນຍ້ອນຄວາມເຫັນ ອະທິບາຍວ່າ ຖ້າຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ຍ່ອມມີແກ່ນິຣະຊົນຍ້ອນການເຫັນຮູບດ້ວຍຈັກຊວິນຍານ ນິຣະຊົນຍ່ອມມົດຈົດ ຄື ສະອາດ ບໍລິສຸດ ຫຼຸດໄປ ພົ້ນໄປ ຫຼຸດພົ້ນໄປຍ້ອນການເຫັນຮູບດ້ວຍຈັກຊວິນຍານ ລວມຄວາມວ່າ ຖ້າຄວາມມົດຈົດຍ່ອມມີແກ່ນິຣະຊົນຍ້ອນຄວາມເຫັນ

ຄຳວ່າ ຫຼືຖ້ານິຣະຊົນນັ້ນລະທຸກໄດ້ຍ້ອນຍານ ອະທິບາຍວ່າ ຖ້ານິຣະຊົນນັ້ນ ລະຊາດທຸກ (ທຸກຍ້ອນຄວາມເກີດ) ຊະຣາທຸກ (ທຸກຍ້ອນຄວາມແກ່) ພະຍາທິທຸກ(ທຸກຍ້ອນຄວາມເຈັບປ່ວຍ) ມໍຣະນະທຸກ (ທຸກຍ້ອນຄວາມຕາຍ) ທຸກຄືໂສກະ (ຄວາມເລົ້າໂສກ) ປະຣິເທວະ (ຄວາມຮ່ຳໂຮ) ທຸກຂະ (ຄວາມທຸກກາຍ) ໂທມະນັດ(ຄວາມທຸກໃຈ) ອຸປາຍາດ (ຄວາມຄັບແຄ້ນໃຈ) ຍ້ອນການເຫັນຮູບດ້ວຍຈັກຊວິນຍານ ລວມຄວາມວ່າ ຫຼືຖ້ານິຣະຊົນນັ້ນລະທຸກໄດ້ຍ້ອນຍານ

ຄຳວ່າ ນໍຣະຊົນຜູ້ຍັງມີອຸປະທິນັ້ນ ຍ່ອມມົດຈົດຍ້ອນມັກອື່ນ (ກໍໄດ້) ອະທິບາຍວ່າ ນໍຣະຊົນຍ່ອມມົດຈົດ ຄື ສະອາດ ບໍລິສຸດ ຫຼຸດໄປ ພົ້ນໄປ ຫຼຸດພົ້ນໄປຍ້ອນມັກອື່ນ ຄືມັກທີ່ບໍ່ມົດຈົດ ປະຕິປະທາທີ່ຜິດ ທາງທີ່ບໍ່ແມ່ນນຳອອກຈາກທຸກ ນອກຈາກສະຕິປັດຖານ ສຳມັບປະທານະ ອິດທິບາດ ອິນຊີ ພະລະ ໂພດຊົງ ອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘

ຄຳວ່າ ຜູ້ຍັງມີອຸປະທິ ໄດ້ແກ່ ຜູ້ຍັງມີຣາຄະ ຍັງມີໂທສະ ຍັງມີໂມຫະ ຍັງມີມານະ ຍັງມີ ຕັນຫາ ຍັງມີທິດຖິ ຍັງມີກິເລດ ຍັງມີອຸປາທານ ລວມຄວາມວ່າ ນໍຣະຊົນຜູ້ຍັງມີອຸປະ ທິນັ້ນ ຍ່ອມມົດຈົດຍ້ອນມັກອື່ນ (ກໍໄດ້)

ຄຳວ່າ ຍ້ອນວ່າທິດຖິຍ່ອມບົ່ງບອກເຖິງນໍຣະຊົນນັ້ນຜູ້ເວົ້າແນວນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ທິດຖິ ນັ້ນບົ່ງບອກເຖິງບຸກຄົນນັ້ນວ່າ ບຸກຄົນນີ້ເປັນມົດສາທິດຖິ ມີຄວາມເຫັນວິປະຣິດດ້ວຍປະການ ແນວນີ້

ຄຳວ່າ ຜູ້ເວົ້າແນວນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ຜູ້ເວົ້າ ຄື ກ່າວ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງແນວນັ້ນວ່າ ໂລກທຸ່ງ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ຯລຯ ຜູ້ເວົ້າ ຄື ກ່າວ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງຢ່າງ ນັ້ນວ່າ ໂລກບໍ່ທຸ່ງ ຯລຯ ໂລກມີທີ່ສຸດ ຯລຯ ໂລກບໍ່ມີທີ່ສຸດ ຯລຯ ຊີວະກັບສະຣີຣະເປັນຢ່າງ ດຽວກັນ ຯລຯ ຊີວະກັບສະຣີຣະເປັນຄົນລະຢ່າງກັນ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດເກີດອີກ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດບໍ່ເກີດອີກ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດເກີດອີກແລະບໍ່ ເກີດອີກ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດຈະວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າບໍ່ເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນນີ້ ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນວ່າທິດຖິຍ່ອມບົ່ງບອກເຖິງນໍຣະຊົນນັ້ນຜູ້ ເວົ້າແນວນັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຖ້າຄວາມມົດຈົດຍ່ອມມີແກ່ນໍຣະຊົນຍ້ອນຄວາມເຫັນ
ຫຼືຖ້ານໍຣະຊົນນັ້ນລະທຸກໄດ້ຍ້ອນຍານ
ນໍຣະຊົນຜູ້ຍັງມີອຸປະທິນັ້ນ ຍ່ອມມົດຈົດຍ້ອນມັກອື່ນ (ກໍໄດ້)
ຍ້ອນວ່າທິດຖິຍ່ອມບົ່ງບອກເຖິງນໍຣະຊົນນັ້ນຜູ້ເວົ້າແນວນັ້ນ

[໒໕] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພາມບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດໃນຮູບທີ່ເຫັນ
ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ສິນແລະຂໍ້ວັດ ຫຼືອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ໂດຍມັກອື່ນ
ພາມນັ້ນຜູ້ບໍ່ເຂົ້າໄປຕິດໃນບຸນແລະບາບ ລະຕົນໄດ້
ຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ເຮັດເພີ່ມເຕີມໃນໂລກນີ້

ຄຳວ່າ ບໍ່ ໃນຄຳວ່າ ພາມບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດໃນຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ສິນແລະຂໍ້ ວັດ ຫຼື ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ໂດຍມັກອື່ນ ເປັນຄຳປະຕິເສດ

ຄຳວ່າ ພາມ ອະທິບາຍວ່າ ທີ່ຊື່ວ່າພາມ ຍ້ອນລອຍທຳ ກຸ ປະການ ໄດ້ແລ້ວ ຄື

໑. ລອຍ ສັກກາຍະທິດຖິໄດ້ແລ້ວ
໒. ລອຍ ວິຈິກິດສາໄດ້ແລ້ວ
໓. ລອຍ ສີລັບພະຕະປະຣາມາດໄດ້ແລ້ວ
໔. ລອຍ ຣາຄະໄດ້ແລ້ວ
໕. ລອຍ ໂທສະໄດ້ແລ້ວ
໖. ລອຍ ໂມຫະໄດ້ແລ້ວ
໗. ລອຍ ມານະໄດ້ແລ້ວ

ຄື ພາມລອຍບາບອະກຸສິນທຳເຊິ່ງເປັນເຫດແຫ່ງຄວາມເສົ້າໝອງ ກໍ່ພົບໃໝ່ ມີຄວາມກະ
ວົນກະວາຍ ມີທຸກເປັນວິບາກ ເປັນບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງຊາດ ຊະຣາ ມໍຣະນະ ຕໍ່ໄປ

(ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ສະພິຍະ)

ບຸກຄົນຜູ້ລອຍບາບທັງປວງໄດ້ແລ້ວ
ເປັນຜູ້ປາສະຈາກມົນທົນ ເປັນຜູ້ປະເສີດ
ມີຈິດຕັ້ງໝັ້ນດ້ວຍສະມາທິ ດຳລົງຕົນໝັ້ນຄົງ
ຂ້າມພົ້ນສັງສາຣະວັດ ເປັນຜູ້ບໍລິສຸດບໍລິບູນ
ບໍ່ມີຕົ້ນຫາແລະທິດຖືອາໄສ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ
ບັນດິດຮຽກຜູ້ນັ້ນວ່າເປັນພາມ

ວ່າດ້ວຍຄວາມເຊື່ອຖືວ່າ ເປັນມຸງຄຸນ ບໍ່ເປັນມຸງຄຸນ

ຄຳວ່າ ພາມບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດ ຯລຯ ໂດຍມັກອີ່ນ ອະທິບາຍວ່າ ພາມບໍ່ກ່າວ ຄື ບໍ່
ເວົ້າ ບໍ່ບອກ ບໍ່ສະແດງ ບໍ່ຊີ້ແຈ້ງຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ
ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດໝົນໄປ ໂດຍມັກອີ່ນ ຄື ມັກທີ່ບໍ່ມົດຈົດ ປະຕິປະທາທີ່ຜິດ ທາງທີ່ບໍ່ແມ່ນ
ນຳອອກຈາກທຸກ ນອກຈາກສະຕິປັດຖານ ສຳມັບປະທານ ອິດທິບາດ ອິນຊີ ພະລະ ໂພດຊົງ
ອະຣິຍະມັກມີອີງ ຕ ລວມຄວາມວ່າ ພາມບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດ ຯລຯ ໂດຍມັກອີ່ນ

ຄຳວ່າ ໃນຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ສິນແລະຂໍ້ວັດ ຫຼື ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ອະທິບາຍວ່າ ມີ
ສະມະນະພາມພວກໜຶ່ງ ຖືຄວາມມົດຈົດດ້ວຍການເຫັນ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນຖືການເຫັນຮູບ
ບາງຢ່າງວ່າ ເປັນມຸງຄຸນ ຖືການເຫັນຮູບບາງຢ່າງວ່າ ບໍ່ເປັນມຸງຄຸນ

ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຖືການເຫັນຮູບຊະນິດໃດວ່າ ເປັນມຸງຄຸນ

ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນລຸກຂຶ້ນແຕ່ເຊົ້າມືດ ເຫັນຮູບທີ່ສົມມຸດວ່າ ເປັນມຸງຄຸນຍິ່ງ ຄື ເຫັນນົກແອ່ນລົມ ໝາກຕູມອ່ອນເກີດໃນບຸເຣີກຍາມ ຍິງຖືພາ ເດັກນ້ອຍທີ່ຂີ່ຄໍຄົນໄປ ໝໍ້ມີນ້ຳເຕັມປາວຽນໄຟ ມ້າອາຊາໄນ ລົດທຽມມ້າອາຊາໄນ ງົວຜູ້ ງົວແດງ ກໍພາກັນຖືການເຫັນຮູບເຫັນປານນີ້ວ່າ ເປັນມຸງຄຸນ

ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຖືການເຫັນຮູບຊະນິດໃດວ່າ ບໍ່ເປັນມຸງຄຸນ

ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ເຫັນກອງເພືອງ ໝໍ້ນ້ຳມັນປຽງ ໝໍ້ເປົ່າ ນັກຟ້ອນ ສະມະນະເປືອຍ ລາ ຍານທຽມດ້ວຍລາ ຍານທຽມດ້ວຍສັດພາຫະນະຕົວດຽວ ຄົນຕາບອດ ຄົນງ່ອຍ ຄົນແຄະ ຄົນເປ້ຍ ຄົນແກ່ ຄົນເຈັບ ຄົນຕາຍ ກໍພາກັນຖືການເຫັນຮູບເຫັນປານນີ້ວ່າ ບໍ່ເປັນມຸງຄຸນ

ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ນັ້ນ ຊື່ວ່າຖືຄວາມມົດຈົດດ້ວຍການເຫັນ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນຖືຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ດ້ວຍຮູບທີ່ເຫັນແລ້ວ

ມີສະມະນະພາມພວກໜຶ່ງ ຖືຄວາມມົດຈົດດ້ວຍສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ສະມະນະພາມ ເຫຼົ່ານັ້ນຖືການໄດ້ຍິນສຽງບາງຢ່າງວ່າ ເປັນມຸງຄຸນ ຖືການໄດ້ຍິນສຽງບາງຢ່າງວ່າ ບໍ່ເປັນມຸງຄຸນ

ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຖືການໄດ້ຍິນສຽງຢ່າງໃດວ່າ ເປັນມຸງຄຸນ

ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນລຸກຂຶ້ນແຕ່ເຊົ້າມືດ ໄດ້ຍິນສຽງທີ່ສົມມຸດວ່າເປັນມຸງຄຸນຍິ່ງວ່າ ຈະເລີນແລ້ວ ກຳລັງຈະເລີນ ເຕັມ ຂາວ ບໍ່ເສົ້າໂສກ ໃຈດີ ເລິກດີ ມຸງຄຸນດີ ມີສິນີ ຫຼື ວ່າ ຈະເລີນສິນີ ກໍພາກັນຖືການໄດ້ຍິນສຽງເຫັນປານນີ້ວ່າ ເປັນມຸງຄຸນ

ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຖືການໄດ້ຍິນສຽງຢ່າງໃດວ່າ ບໍ່ເປັນມຸງຄຸນ

ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນລຸກຂຶ້ນແຕ່ເຊົ້າມືດ ໄດ້ຍິນສຽງວ່າຄົນຕາບອດ ຄົນງ່ອຍ ຄົນແຄະ ຄົນເປ້ຍ ຄົນແກ່ ຄົນເຈັບ ຄົນຕາຍ ຖືກຕັດ ຖືກທຸບ ຖືກໄຟໄໝ້ ຂອງຫາຍ ຫຼື ວ່າບໍ່ມີ ກໍພາກັນຖືການໄດ້ຍິນສຽງເຫັນປານນັ້ນວ່າ ບໍ່ເປັນມຸງຄຸນ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ນັ້ນ ຊື່ວ່າຖືຄວາມມົດຈົດດ້ວຍການໄດ້ຍິນສຽງ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນຖືຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ດ້ວຍການໄດ້ຍິນສຽງ

ວ່າດ້ວຍຄວາມມົດຈົດດ້ວຍສິນແລະຂໍ້ວັດ

ມີສະມະນະພາມພວກໜຶ່ງ ຖືຄວາມມົດຈົດດ້ວຍສິນ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນຖືຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ດ້ວຍເຫດພຽງສິນ ຄື ດ້ວຍເຫດພຽງຄວາມສັງລວມ ດ້ວຍເຫດພຽງຄວາມສັງວອນ ດ້ວຍເຫດພຽງຄວາມບໍ່ລະເມີດ

ປະຣິພາຊິກຜູ້ເປັນບຸດແຫ່ງນາງປະຣິພາຊິກາຊື່ສະມະນະມຸນທິກາ ກ່າວແນວນີ້ວ່າ ຊ່າງໄມ້ເອີຍ ເຮົາບັນຍັດບຸຣຸດບຸກຄົນ ຜູ້ປະກອບດ້ວຍທຳ ໔ ປະການວ່າ ເປັນຜູ້ມີກຸສົນພຽບພ້ອມ ມີກຸສົນປະເສີດ ບັນລຸເຖິງອະຣະຫັດຕະຜົນອັນອຸດົມທີ່ຄວນບັນລຸ ເປັນສະມະນະ ບໍ່ມີໃຜສູ້ໄດ້ ທຳ ໔ ປະການ ອັນໃດແດ່ ຄື ຊ່າງໄມ້ເອີຍ ບຸກຄົນເຊັ່ນນັ້ນໃນໂລກນີ້

໑. ຍ່ອມບໍ່ເຮັດກຳຊົ່ວຊ້າທາງກາຍ
໒. ບໍ່ກ່າວວາຈາຊົ່ວຊ້າ
໓. ບໍ່ດຳລິຄວາມດຳລິຊົ່ວຊ້າ
໔. ບໍ່ປະກອບອາຊີບຊົ່ວຊ້າ

ຊ່າງໄມ້ເອີຍ ເຮົາບັນຍັດບຸຣຸດບຸກຄົນ ຜູ້ປະກອບດ້ວຍທຳ ໔ ປະການເຫຼົ່ານີ້ແລ້ວວ່າ ເປັນຜູ້ມີກຸສົນພຽບພ້ອມ ມີກຸສົນປະເສີດ ຜູ້ບັນລຸເຖິງອະຣະຫັດຕະຜົນອັນອຸດົມທີ່ຄວນບັນລຸ ເປັນສະມະນະ ບໍ່ມີໃຜສູ້ໄດ້

ມີສະມະນະພາມພວກໜຶ່ງ ຖືຄວາມມົດຈົດດ້ວຍສິນແນວນີ້ແລ ສະມະນະພາມ ເຫຼົ່ານັ້ນຖືຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ດ້ວຍເຫດພຽງສິນ ດ້ວຍເຫດພຽງຄວາມສັງລວມ ດ້ວຍເຫດພຽງຄວາມສັງວອນ ດ້ວຍເຫດພຽງຄວາມບໍ່ລ່ວງລະເມີດ

ມີສະມະນະພາມພວກໜຶ່ງ ຖືຄວາມມົດຈົດດ້ວຍຂໍ້ວັດ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ເປັນຜູ້ປະພຶດຂໍ້ວັດຢ່າງຊ້າງແດ່ ປະພຶດຂໍ້ວັດຢ່າງມ້າແດ່ ປະພຶດຂໍ້ວັດຢ່າງງົວແດ່ ປະພຶດຂໍ້ວັດຢ່າງໝາແດ່ ປະພຶດຂໍ້ວັດຢ່າງກາແດ່ ປະພຶດຂໍ້ວັດຢ່າງທ້າວວາສຸເທບແດ່ ປະພຶດຂໍ້ວັດຢ່າງພົນເທບແດ່ ປະພຶດຂໍ້ວັດຢ່າງບຸນນະພັດທະຣະແດ່ ປະພຶດຂໍ້ວັດຢ່າງມະນີພັດທະຣະແດ່ ປະພຶດຂໍ້ວັດຄືການບູຊາໄຟແດ່ ປະພຶດຂໍ້ວັດຢ່າງນາກແດ່ ປະພຶດຂໍ້ວັດຢ່າງຄູດແດ່ ປະພຶດຂໍ້ວັດຢ່າງຍັກແດ່ ປະພຶດຂໍ້ວັດຢ່າງອະສູນແດ່ ປະພຶດຂໍ້ວັດຢ່າງຄົນທັນແດ່ ປະພຶດຂໍ້ວັດຢ່າງທ້າວມະຫາຣາດແດ່ ປະພຶດຂໍ້ວັດຢ່າງພຣະຈັນແດ່ ປະພຶດຂໍ້ວັດຢ່າງພຣະອາທິດແດ່ ປະພຶດຂໍ້ວັດຢ່າງພຣະອິນແດ່ ປະພຶດຂໍ້ວັດຢ່າງພຣະພົມແດ່ ປະພຶດຂໍ້ວັດຢ່າງເທບແດ່ ປະພຶດຂໍ້ວັດຄື ການໄຫວ້ທິດແດ່ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຊື່ວ່າຜູ້ຖືຄວາມມົດຈົດດ້ວຍຂໍ້ວັດ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນຖືຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປດ້ວຍຂໍ້ວັດ

ມີສະມະນະພາມພວກໜຶ່ງ ຖືຄວາມມົດຈົດດ້ວຍອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນລຸກຂຶ້ນແຕ່ເຊົ້າມືດ ຈັບຕ້ອງແຜ່ນດິນ ຈັບຕ້ອງພືດສີຂຽວ ຈັບຕ້ອງມູນງົວ ຈັບຕ້ອງຮອຍເຕົ້າຢຽບຜານ ຈັບຕ້ອງກວນບັນທຸກງາ ຫຍ້າກິນງາຂາວ ທານ້ຳມັນສີຂາວ ຫຍ້າໄມ້ຖູແຂ້ວຂາວ ອາບນ້ຳຊະໂລມດ້ວຍດິນສໍພອງ ນຸ່ງຜ້າຂາວ ໂພກຜ້າຂາວ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຊື່ວ່າຖືຄວາມມົດ

ຈົດດ້ວຍອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນຖືຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປດ້ວຍ ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ພາມບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດ ຯລຯ ໂດຍມັກອື່ນ

ຄຳວ່າ ໃນຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ສິນຂໍ້ວັດ ຫຼືອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ອະທິບາຍວ່າ ພາມບໍ່ກ່າວ ຄື ບໍ່ເວົ້າ ບໍ່ບອກ ບໍ່ສະແດງ ບໍ່ຊີ້ແຈ້ງຄວາມມົດຈົດ ໂດຍຖືຄວາມມົດຈົດດ້ວຍຮູບທີ່ ເຫັນ ແຕ່ ໂດຍຖືຄວາມມົດຈົດດ້ວຍສຽງທີ່ໄດ້ຍິນແຕ່ ໂດຍຖືຄວາມມົດຈົດດ້ວຍສິນແຕ່ ໂດຍຖືຄວາມມົດຈົດດ້ວຍຂໍ້ວັດແຕ່ ໂດຍຖືຄວາມມົດຈົດດ້ວຍອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ແຕ່ ລວມຄວາມວ່າ ພາມບໍ່ກ່າວ ຄວາມມົດຈົດໃນຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງ ທີ່ໄດ້ຍິນ ສິນຂໍ້ວັດ ຫຼື ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ໂດຍ ມັກອື່ນ

ວ່າດ້ວຍການລະບຸນແລະບາບ

ຄຳວ່າ ຜູ້ບໍ່ເຂົ້າໄປຕິດໃນບຸນແລະບາບ ອະທິບາຍວ່າ ກຸສະລາພິສັງຂານ ເປັນເຫດໃຫ້ເກີດໃນໂລກທາດ ໙ ແນວໃດແນວໜຶ່ງ ຕັດຮຽກວ່າບຸນ ອະກຸສິນທຸກຊະນິດ ຕັດຮຽກວ່າສິ່ງທີ່ບໍ່ແມ່ນບຸນ

ບຸນຍາພິສັງຂານ ອະບຸນຍາພິສັງຂານ ແລະອາເນນຊາພິສັງຂານ ເປັນສິ່ງທີ່ພາມນັ້ນລະໄດ້ເດັດຂາດແລ້ວ ຕັດຮາກກົນເຫຼົ່າ ເໝືອນຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກົນເຫຼົ່າໄປແລ້ວ ເຫຼືອແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ ໃນການໃດ ໃນການນັ້ນ ພາມນັ້ນ ຍ່ອມບໍ່ຕິດ ບໍ່ຕິດພັນ ບໍ່ເຂົ້າໄປຕິດໃນບຸນແລະບາບ ໄດ້ແກ່ ເປັນຜູ້ບໍ່ຕິດແລ້ວ ບໍ່ຕິດພັນແລ້ວ ບໍ່ເຂົ້າໄປຕິດແລ້ວ ອອກແລ້ວ ສະລັດອອກແລ້ວ ຫຼຸດພົ້ນແລ້ວ ບໍ່ກຽວຂ້ອງແລ້ວ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ(ຈາກກິເລດ)ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ບໍ່ເຂົ້າໄປຕິດໃນບຸນແລະບາບ

ວ່າດ້ວຍການລະຕົນ

ຄຳວ່າ ລະຕົນໄດ້ ໃນຄຳວ່າ ລະຕົນໄດ້ ຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ເຮັດເພີ່ມເຕີມໃນໂລກນີ້ ໄດ້ແກ່ ລະຄວາມເຫັນວ່າ ເປັນຕົນ

ຄຳວ່າ ລະຕົນໄດ້ ໄດ້ແກ່ ລະຄວາມຢຶດໝັ້ນຖືໝັ້ນ

ອີກໄນໜຶ່ງ ຄຳວ່າ ລະຕົນໄດ້ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມຖື ຄວາມຢຶດໝັ້ນ ຄວາມຖືໝັ້ນ ຄວາມຕິດໃຈ ຄວາມນ້ອມໃຈເຊື່ອ ດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ດ້ວຍອຳນາດທິດຖືທັງປວງ ເປັນສິ່ງທີ່ພາມນັ້ນສະລະແລ້ວ ຄາຍແລ້ວ ປ່ອຍແລ້ວ ລະແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມແລ້ວ

ຄຳວ່າ ຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ເຮັດເພີ່ມເຕີມໃນໂລກນີ້ ອະທິບາຍວ່າ ຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ເຮັດເພີ່ມເຕີມ ຄື ບໍ່ໃຫ້ເກີດ ບໍ່ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນ ເຊິ່ງບຸນຍາພິສັງຂານ ອະບຸນຍາພິສັງ

ຂານ ຫຼືອາເນນຊາພິສັງຂານ ລວມຄວາມວ່າ ລະຕົນໄດ້ ຮຽກວ່າຜູ້ບໍ່ເຮັດ ເພີ່ມເຕີມໃນໂລກນີ້
ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພາມບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດໃນຮູບທີ່ເຫັນ
ສູງທີ່ໄດ້ຍິນ ສິນແລະຂໍ້ວັດ ຫຼື ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ໂດຍມັກອື່ນ
ພາມນັ້ນຜູ້ບໍ່ເຂົ້າໄປຕິດໃນບຸນແລະບາບ ລະຕົນໄດ້
ຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ເຮັດເພີ່ມເຕີມໃນໂລກນີ້

[໒໖] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນລະສິ່ງທຳອິດ ອາໄສສິ່ງຫຼັງ
ໄປຕາມຄວາມພຸ່ງພ່ານ ຍ່ອມຂ້າມກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງບໍ່ໄດ້
ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມຢຶດຖື ຍ່ອມສະລັດຖິ້ມ
ເໝືອນລົງຈັບງ່າໄມ້ແລ້ວກໍວາງສັນນັ້ນ
ວ່າດ້ວຍການຈັບ ໆ ວາງ ໆ ພົ້ນກິເລດບໍ່ໄດ້

ຄຳວ່າ ລະສິ່ງທຳອິດ ອາໄສສິ່ງຫຼັງ ອະທິບາຍວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນລະ ສາດສະ
ດາອົງກ່ອນ ອາໄສ ຄື ອົງອາໄສ ຕິດ ຕິດແໜ້ນ ຕິດໃຈ ນ້ອມໃຈເຊື່ອສາດສະດາອົງ ຕໍ່ມາ ລະທຳ
ທີ່ສາດສະດາກ່າວສອນຄັ້ງທຳອິດ ອາໄສ ຯລຯ ທຳທີ່ສາດສະດາກ່າວສອນຄັ້ງ ຕໍ່ມາ ລະໝູ່
ຄະນະທຳອິດ ອາໄສ ຯລຯ ໝູ່ຄະນະຕໍ່ມາ ລະທິດຖືທຳອິດ ອາໄສ ຯລຯ ທິດຖືຕໍ່ມາ ລະປະຕິ
ປະທາທຳອິດ ອາໄສ ຯລຯ ປະຕິປະທາຕໍ່ມາ ລະມັກທຳອິດ ອາໄສ ຄື ອົງອາໄສ ຕິດ ຕິດແ
ໜ້ນ ຕິດໃຈ ນ້ອມໃຈເຊື່ອມັກຕໍ່ມາ ລວມຄວາມວ່າ ລະສິ່ງທຳອິດ ອາໄສສິ່ງຫຼັງ

ຄຳວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຯລຯ ໄປຕາມຄວາມພຸ່ງພ່ານ ຍ່ອມຂ້າມກິເລດເຄື່ອງ
ຂ້ອງບໍ່ໄດ້ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມພຸ່ງພ່ານ ຄື ຄວາມ ກຳໜັດ ຄວາມກຳໜັດ
ແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສົນມູນຄືໂລພະ^໑

ຄຳວ່າ ໄປຕາມຄວາມພຸ່ງພ່ານ ອະທິບາຍວ່າ ໄປຕາມຄວາມພຸ່ງພ່ານ ຄື ຕົກໄປຕາມ
ຄວາມພຸ່ງພ່ານ ຊ່ານໄປຕາມຄວາມພຸ່ງພ່ານ ຈົມລົງໃນຄວາມພຸ່ງພ່ານ ໄດ້ແກ່ ຖືກຄວາມ
ພຸ່ງພ່ານຢູ່ໃຫ້ຕົກໄປ ຖືກຄວາມພຸ່ງພ່ານຄອບງຳ ມີຈິດຖືກຄວາມພຸ່ງພ່ານຢຶດຄອງ

ຄຳວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຯລຯ ຍ່ອມຂ້າມກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງບໍ່ໄດ້ ໄດ້ແກ່ ຍ່ອມ
ຂ້າມບໍ່ໄດ້ ຄື ຂ້າມໄປບໍ່ໄດ້ ຂ້າມພົ້ນບໍ່ໄດ້ ກ້າວລ່ວງບໍ່ໄດ້ ລ່ວງເລີຍບໍ່ໄດ້ ເຊິ່ງກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງ
ຄືຣາຄະ ກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງຄືໂທສະ ກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງຄືໂມຫະ ກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງຄືມານະ ກິເລດ
ເຄື່ອງຂ້ອງຄືທິດຖື ກິເລດອັນເປັນເຄື່ອງກ່ຽວຂ້ອງ ກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງຄືທຸດຈະຣິດ ລວມຄວາມວ່າ
ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຯລຯ ໄປຕາມຄວາມພຸ່ງພ່ານ ຍ່ອມຂ້າມກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງບໍ່ໄດ້

ຄຳວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມຢຶດຖື ຍ່ອມສະລັດຖືມ ອະທິບາຍວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຖືສາດສະດາ ປ່ອຍສາດສະດານັ້ນແລ້ວກໍຖືສາດສະດາອື່ນ ຖືທຳທີ່ສາດສະດາກ່າວສອນ ປ່ອຍທຳນັ້ນແລ້ວກໍຖືທຳທີ່ສາດສະດາກ່າວສອນອື່ນ ຖືໝູ່ຄະນະ ປ່ອຍໝູ່ຄະນະນັ້ນແລ້ວກໍຖືໝູ່ຄະນະອື່ນ ຖືທິດຖື ປ່ອຍທິດຖືນັ້ນແລ້ວກໍຖືທິດຖືອື່ນ ຖືປະຕິປະທາ ປ່ອຍປະຕິປະທານັ້ນແລ້ວ ກໍຖືປະຕິປະທາອື່ນ ຖືມັກ ປ່ອຍມັກນັ້ນແລ້ວກໍຖືມັກອື່ນ ຄື ຍ່ອມຖືແລະ ຍ່ອມປ່ອຍ ຊື່ວ່າຍ່ອມຢຶດຖື ແລະຍ່ອມສະລັດຖືມ ລວມຄວາມວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມຢຶດຖື ຍ່ອມສະລັດຖືມ

ຄຳວ່າ ເໝືອນລົງຈັບງ່າໄມ້ແລ້ວກໍປ່ອຍສະນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ລົງທຸ່ງໄປໃນປ່າດົງໃຫງ່ ຈັບງ່າໄມ້ແລ້ວ ປ່ອຍງ່ານັ້ນກໍຈັບງ່າອື່ນ ປ່ອຍງ່ານັ້ນແລ້ວກໍຈັບງ່າອື່ນ ສັນໃດ ສະມະນະພາມ ເປັນຈຳນວນຫຼາຍຍ່ອມຖື ແລະຍ່ອມປ່ອຍທິດຖືທັງຫຼາຍນັ້ນ ຊື່ວ່າຍ່ອມຢຶດຖືແລະຍ່ອມສະລັດຖືມ ທິດຖືທັງຫຼາຍ ສັນນັ້ນຄືກັນ ລວມຄວາມວ່າ ເໝືອນລົງຈັບງ່າໄມ້ແລ້ວກໍປ່ອຍແນວນັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນລະສິ່ງທຳອິດ ອາໄສສິ່ງຫຼັງ
ໄປຕາມຄວາມພຸ່ງພ່ານ
ຍ່ອມຂ້າມກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງບໍ່ໄດ້
ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ
ຍ່ອມຢຶດຖື ຍ່ອມສະລັດຖືມ
ເໝືອນລົງຈັບງ່າໄມ້ແລ້ວກໍປ່ອຍ

[໒໗] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ສັດເກີດສະມາທານຂໍ້ວັດທັງຫຼາຍເອງ
ຂ້ອງຢູ່ໃນສັນຍາ ຍ່ອມດຳເນີນໄປລຸ່ມ ໆ ດອນ ໆ
ສ່ວນຜູ້ມີຄວາມຮູ້ ຮູ້ທຳດ້ວຍເວດທັງຫຼາຍແລ້ວ
ເປັນຜູ້ມີປັນຍາກວ້າງຂວາງເປັນຄືພູຮີ (ແຜ່ນດິນ)
ຍ່ອມບໍ່ດຳເນີນໄປລຸ່ມ ໆ ດອນ ໆ

ວ່າດ້ວຍການດຳເນີນໄປລຸ່ມ ໆ ດອນ ໆ

ຄຳວ່າ ສະມາທານ ຯລຯເອງ ໃນຄຳວ່າ ສັດເກີດສະມາທານຂໍ້ວັດທັງຫຼາຍເອງ ໄດ້ແກ່ ສະມາທານດ້ວຍຕົນເອງ

ຄຳວ່າ ຂໍ້ວັດທັງຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າ ຖືເອົາ ສະມາທານ ຄື ຍຶດຖື ຮັບເອົາ ຖື ຍຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນຂໍ້ວັດຢ່າງຊ້າງແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງມ້າແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງງົວແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງໝາແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງກາແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງທ້າວວາສຸເທບແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງພົນເທບແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງປຸນນະພັດທະຣະແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງມະນີພັດທະຣະແດ່ ຂໍ້ວັດຄືການບູຊາໄຟແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງນາກແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງຄູດແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງຍັກແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງອະສູນແດ່ ຯລຯ ຂໍ້ວັດຄືການໄຫວ້ທິດແດ່

ຄຳວ່າ ສັດເກີດ ໄດ້ແກ່ ສັດ ນໍຣະຊົນ ຯລຯ ມະນຸດ ລວມຄວາມວ່າ ສັດເກີດສະມາທານຂໍ້ວັດທັງຫຼາຍເອງ

ຄຳວ່າ ຂ້ອງຢູ່ໃນສັນຍາ ຍ່ອມດຳເນີນໄປລຸ່ມ ໆ ດອນ ໆ ໄດ້ແກ່ ຈາກສາດສະດາ(ທຳອິດ) ໄປຫາສາດສະດາ (ຕໍ່ມາ) ຈາກທຳທີ່ສາດສະດາກ່າວສອນ (ຄັ້ງທຳອິດ) ໄປຫາທຳທີ່ສາດສະດາກ່າວສອນ (ຄັ້ງຕໍ່ມາ) ຈາກໝູ່ຄະນະ (ທຳອິດ) ໄປຫາໝູ່ຄະນະ (ຕໍ່ມາ) ຈາກທິດຖື (ທຳອິດ) ໄປຫາທິດຖື (ຕໍ່ມາ) ຈາກປະຕິປະທາ (ທຳອິດ) ໄປຫາປະຕິປະທາ (ຕໍ່ມາ) ຈາກມັກ (ທຳອິດ) ໄປຫາມັກ (ຕໍ່ມາ)

ຄຳວ່າ ຜູ້ຂ້ອງຢູ່ໃນສັນຍາ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ຂ້ອງ ຄື ຕິດ ກຸ່ວ ເກາະຕິດ ກຸ່ວພັນ ພົວພັນໃນກາມສັນຍາ ພະຍາບາດສັນຍາ ວິທີສາສັນຍາ ທິດຖືສັນຍາ ປຽບເໝືອນ ສິ່ງຂອງ ຂ້ອງ ຄື ຕິດ ກຸ່ວ ແຂວນ ກຸ່ວພັນ ຕິດຕຶງຢູ່ທີ່ຕະປູຂ້າງຝາ ຫຼື ທີ່ໄມ້ແຂວນ ສັນໃດ ສັດເກີດນັ້ນກໍຂ້ອງ ຄື ຕິດ ກຸ່ວ ເກາະຕິດ ກຸ່ວພັນ ພົວພັນໃນກາມສັນຍາ ພະຍາບາດສັນຍາ ວິທີສາສັນຍາ ທິດຖືສັນຍາ ສັນນັ້ນຄືກັນ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ຂ້ອງຢູ່ໃນສັນຍາ ຍ່ອມດຳເນີນໄປລຸ່ມ ໆ ດອນ ໆ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ຮູ້ທຳ ກ ປະການ

ຄຳວ່າ ຜູ້ມີຄວາມຮູ້ ໃນຄຳວ່າ ສ່ວນຜູ້ມີຄວາມຮູ້ ຮູ້ທຳດ້ວຍເວດທັງຫຼາຍແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ຜູ້ມີຄວາມຮູ້ ຄື ມີວິດຊາ ມີຍານ ມີປັນຍາເຄື່ອງຕັດສະຮູ້ ມີປັນຍາແຈ້ງແຈ້ງ ມີປັນຍາເຄື່ອງທຳລາຍກິເລດ

ຄຳວ່າ ດ້ວຍເວດທັງຫຼາຍ ໄດ້ແກ່ ຍານໃນມັກ ໔ ຕັດຮຽກວ່າ ເວດ ຄື ປັນຍາ ປັນຍິນ ຊີ ປັນຍາພະລະ ທຳມະວິຈະຍະສຳໂພດຊົງ ປັນຍາເຄື່ອງພິຈາລະນາ ປັນຍາເຄື່ອງເຫັນແຈ້ງ ສຳມາທິດຖື

ຜູ້ມີຄວາມຮູ້ນັ້ນ ເຖິງບ່ອນສຸດ ບັນລຸບ່ອນສຸດ ເຖິງສ່ວນສຸດ ບັນລຸສ່ວນສຸດ ເຖິງປາຍສຸດ ບັນລຸປາຍສຸດ ເຖິງຄວາມສຳເລັດ ບັນລຸຄວາມສຳເລັດ ເຖິງບ່ອນປົກປ້ອງ ບັນລຸບ່ອນປົກປ້ອງ ເຖິງບ່ອນຫຼົບຫຼີກ ບັນລຸບ່ອນຫຼົບຫຼີກ ເຖິງບ່ອນເພີງ ບັນລຸບ່ອນເພີງ ເຖິງບ່ອນບໍ່ມີໄພ ບັນລຸບ່ອນບໍ່ມີໄພ ເຖິງບ່ອນບໍ່ຈຸຕິ ບັນລຸບ່ອນບໍ່ຈຸຕິ ເຖິງບ່ອນບໍ່ຕາຍ ບັນລຸບ່ອນບໍ່ຕາຍ ເຖິງບ່ອນດັບ ບັນລຸບ່ອນດັບແຫ່ງຊາດ ຊະຣາ ມໍຣະນະ ດ້ວຍເວດເຫຼົ່ານັ້ນ

ອີກໄນໜຶ່ງ ຊື່ວ່າເວທະຄູ ຍ້ອນເຖິງບ່ອນສຸດແຫ່ງຄວາມຮູ້ທັງຫຼາຍ ຊື່ວ່າເວທະຄູ ຍ້ອນ
ເຖິງບ່ອນສຸດດ້ວຍຄວາມຮູ້ທັງຫຼາຍ ຊື່ວ່າເວທະຄູ ຍ້ອນຮູ້ແຈ້ງທຳ ໗ ປະການ ຄື

໑. ເປັນຜູ້ຮູ້ແຈ້ງ ສັກກາຍະທິດຖິ	໒. ເປັນຜູ້ຮູ້ແຈ້ງ ວິຈິກິດສາ
໓. ເປັນຜູ້ຮູ້ແຈ້ງ ສີລັບພະຕະປະຣາມາດ	໔. ເປັນຜູ້ຮູ້ແຈ້ງ ຣາຄະ
໕. ເປັນຜູ້ຮູ້ແຈ້ງ ໂທສະ	໖. ເປັນຜູ້ຮູ້ແຈ້ງ ໂມຫະ
໗. ເປັນຜູ້ຮູ້ແຈ້ງ ມານະ	

ຜູ້ມີຄວາມຮູ້ນັ້ນເປັນຜູ້ຮູ້ແຈ້ງບາບອະກຸສິນທຳ ເຊິ່ງເປັນເຫດແຫ່ງຄວາມເສົ້າໝອງກຳພົບໃໝ່
ມີຄວາມກະວົນກະວາຍ ມີທຸກເປັນວິບາກ ເປັນບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງຊາດ ຊະຣາ ມໍຣະນະ ຕໍ່ໄປ

(ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ ສະພິຍະ)

ບຸກຄົນໄຈ້ແຍກເວດທັງໝົດ
ຂອງພວກສະມະນະພາມທີ່ມີຢູ່
ເປັນຜູ້ປາສະຈາກຣາຄະໃນເວທະນາທັງປວງ
ກ້າວລ່ວງເວດທັງປວງແລ້ວ ຊື່ວ່າເວທະຄູ

ຄຳວ່າ ສ່ວນຜູ້ມີຄວາມຮູ້ ຮູ້ທຳດ້ວຍຄວາມຮູ້ທັງຫຼາຍແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ຮູ້ ຄື ຮູ້ຍິ່ງທຳ
ວ່າ ສັງຂານທັງປວງບໍ່ທຸ່ງ ຯລຯ ສັງຂານທັງປວງເປັນທຸກ ຯລຯ ທຳທັງປວງເປັນອະນັດຕາ
ຯລຯ ຍ້ອນອະວິດຊາເປັນປັດໄຈ ສັງຂານຈິ່ງມີ ຯລຯ ຍ້ອນສັງຂານເປັນປັດໄຈ ວິນຍານຈິ່ງມີ
ຯລຯ ຍ້ອນວິນຍານເປັນປັດໄຈ ນາມຮູບຈິ່ງມີ ຯລຯ ຍ້ອນນາມຮູບເປັນປັດໄຈ ສາລະຍະຕະນະ
ຈິ່ງມີ ຯລຯ ຍ້ອນສາລະຍະຕະນະເປັນປັດໄຈ ຜັດສະຈິ່ງມີ ຯລຯ ຍ້ອນຜັດສະເປັນປັດໄຈ ເວ
ທະນາຈິ່ງມີ ຯລຯ ຍ້ອນເວທະນາເປັນປັດໄຈ ຕັນຫາຈິ່ງມີ ຯລຯ ຍ້ອນຕັນຫາເປັນປັດໄຈ ອຸປາ
ທານຈິ່ງມີ ຯລຯ ຍ້ອນອຸປາທານເປັນປັດໄຈ ພົບຈິ່ງມີ ຯລຯ ຍ້ອນພົບເປັນປັດໄຈ ຊາດຈິ່ງມີ
ຯລຯ ຍ້ອນຊາດ ເປັນປັດໄຈ ຊະຣາ ມໍຣະນະຈິ່ງມີ

ຮູ້ ຄື ຮູ້ຍິ່ງທຳວ່າ ຍ້ອນອະວິດຊາດັບ ສັງຂານຈິ່ງດັບ ຯລຯ ຍ້ອນສັງຂານດັບ ວິນຍານ
ຈິ່ງດັບ ຯລຯ ຍ້ອນວິນຍານດັບ ນາມຮູບຈິ່ງດັບ ຯລຯ ຍ້ອນນາມຮູບດັບ ສາລະຍະຕະນະ ຈິ່ງ
ດັບ ຯລຯ ຍ້ອນສາລະຍະຕະນະດັບ ຜັດສະຈິ່ງດັບ ຯລຯ ຍ້ອນຜັດສະດັບ ເວທະນາຈິ່ງດັບ
ຯລຯ ຍ້ອນເວທະນາດັບ ຕັນຫາຈິ່ງດັບ ຯລຯ ຍ້ອນຕັນຫາດັບ ອຸປາທານຈິ່ງດັບ ຯລຯ ຍ້ອນອຸ
ປາທານ ດັບ ພົບຈິ່ງດັບ ຯລຯ ຍ້ອນພົບດັບ ຊາດຈິ່ງດັບ ຯລຯ ຍ້ອນຊາດດັບ ຊະຣາ ມໍຣະ
ນະ ຈິ່ງດັບ

ຮູ້ ຄື ຮູ້ຍິ່ງທຳວ່າ ນິທຸກ ນິທຸກຂະສະມຸໄທ ນິທຸກຂະນິໂຣທະ ນິທຸກຂະນິໂຣທະຄາມິນີ
ປະຕິປະທາ

ຮູ້ ຄື ຮູ້ຢັ້ງທຳວ່າ ເຫຼົ່ານີ້ອາສະວະ ຯລຯ ນີ້ອາສະວະສະມຸໄທ ຯລຯ ນີ້ອາສະວະນິໂຣ
ທະ ຯລຯ ນີ້ອາສະວະນິໂຣທະຄາມິນີປະຕິປະທາ

ຮູ້ ຄື ຮູ້ຢັ້ງທຳວ່າ ເຫຼົ່ານີ້ທຳທີ່ຄວນຮູ້ຢັ້ງ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ທຳທີ່ຄວນກຳນົດຮູ້ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້
ທຳທີ່ຄວນລະ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ທຳທີ່ຄວນຈະເລີນ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ທຳທີ່ຄວນເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ

ຮູ້ ຄື ຮູ້ຢັ້ງທຳຄືເຫດເກີດ ເຫດດັບ ຄຸນໂທດແລະການສະລັດອອກແຫ່ງຜັດສາຍະຕະນະ ໖

ຮູ້ ຄື ຮູ້ຢັ້ງທຳຄືເຫດເກີດ ເຫດດັບ ຄຸນ ໂທດ ແລະການສະລັດອອກແຫ່ງອຸປາທານຂັນ ໕

ຮູ້ ຄື ຮູ້ຢັ້ງທຳຄືເຫດເກີດ ເຫດດັບ ຄຸນ ໂທດແລະການສະລັດອອກແຫ່ງມະຫາພູຕະຮູບ ໔

ຮູ້ ຄື ຮູ້ຢັ້ງທຳວ່າ ສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ ມີຄວາມເກີດຂຶ້ນເປັນທຳມະດາ ສິ່ງນັ້ນທັງໝົດລ້ວນມີ
ຄວາມດັບໄປເປັນທຳມະດາ ລວມຄວາມວ່າ ສ່ວນຜູ້ມີຄວາມຮູ້ ຮູ້ທຳດ້ວຍເວດ ທັງຫຼາຍແລ້ວ

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ມີປັນຍາກວ້າງຂວາງເປັນຄືພູຮູ້ (ແຜ່ນດິນ) ຍ່ອມບໍ່ດຳເນີນໄປລຸ່ມ ໆ
ດອນ ໆ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ຈາກສາດສະດາ (ທຳອິດ) ໄປຫາສາດສະດາ (ຕໍ່ມາ) ບໍ່ຈາກທຳທີ່ສາດສະ
ດາກ່າວສອນ (ທຳອິດ) ໄປຫາທຳທີ່ສາດສະດາກ່າວສອນ (ຕໍ່ມາ) ບໍ່ຈາກໝູ່ຄະນະ (ທຳອິດ)
ໄປຫາໝູ່ຄະນະ (ຕໍ່ມາ) ບໍ່ຈາກທິດຖິ (ທຳອິດ) ໄປຫາທິດຖິ (ຕໍ່ມາ) ບໍ່ຈາກປະຕິປະທາ (ທຳ
ອິດ)ໄປຫາປະຕິປະທາ (ຕໍ່ມາ) ບໍ່ຈາກມັກ (ທຳອິດ) ໄປຫາມັກ (ຕໍ່ມາ)

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ມີປັນຍາກວ້າງຂວາງເປັນຄືພູຮູ້ (ແຜ່ນດິນ) ໄດ້ແກ່ ເປັນຜູ້ມີປັນຍາເປັນຄື
ພູຮູ້ ຄືມີປັນຍາຢູ່ໃຫຍ່ ມີປັນຍາຫຼາຍ ມີປັນຍາອາດຫານ ມີປັນຍາວ່ອງໄວ ມີປັນຍາແຫຼມຄົມ ມີ
ປັນຍາເຄື່ອງທຳລາຍກິເລດ ແຜ່ນດິນ ຕັດຮຽກວ່າ ພູຮູ້ ບຸກຄົນນັ້ນປະກອບດ້ວຍປັນຍາ ອັນ
ກວ້າງຂວາງ ແຜ່ໄປ ສະເໝີດ້ວຍແຜ່ນດິນນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ເປັນຜູ້ມີປັນຍາກວ້າງຂວາງເປັນ
ຄືພູຮູ້ (ແຜ່ນດິນ) ຍ່ອມບໍ່ດຳເນີນໄປລຸ່ມ ໆ ດອນ ໆ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງ
ຕັດວ່າ

ສັດເກີດສະມາທານຂໍ້ວັດທັງຫຼາຍເອງ

ຂ້ອງຢູ່ໃນສັນຍາ ຍ່ອມດຳເນີນໄປລຸ່ມ ໆ ດອນ ໆ

ສ່ວນຜູ້ມີຄວາມຮູ້ ຮູ້ທຳດ້ວຍເວດທັງຫຼາຍແລ້ວ

ເປັນຜູ້ມີປັນຍາກວ້າງຂວາງເປັນຄືພູຮູ້ (ແຜ່ນດິນ)

ຍ່ອມບໍ່ດຳເນີນໄປລຸ່ມ ໆ ດອນ ໆ

[໒໘] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຜູ້ມີປັນຍານັ້ນ ເປັນຜູ້ກຳຈັດເສນາໃນທຳທັງປວງ

ຄື ຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ຫຼືອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ແນວໃດແນວໜຶ່ງ

ໃຜ ໆ ໃນໂລກນີ້ຈະເພິ່ງກຳນົດຜູ້ມີປັນຍານັ້ນ

ຜູ້ເຫັນ ຜູ້ປະພຶດເປີດເຜີຍ ດ້ວຍເຫດອັນໃດນໍ?

ວ່າດ້ວຍເສນາມານ

ຄຳວ່າ ຜູ້ມີປັນຍານັ້ນ ເປັນຜູ້ກຳຈັດເສນາໃນທຳທັງປວງ ຄືຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງ ທີ່ໄດ້ຍິນ ຫຼື ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ແນວໃດແນວໜຶ່ງ ອະທິບາຍວ່າ ເສນາມານ ຕັດຮຽກວ່າ ເສນາ ກາຍທຸດຈະຮິດ ຊື່ວ່າ ເສນາມານ ວະຈິທຸດຈະຮິດ ຊື່ວ່າເສນາມານ ມະໂນທຸດຈະຮິດ ຊື່ວ່າ ເສນາມານ ຣາຄະ ຊື່ວ່າເສນາມານ ໂທສະ ຊື່ວ່າເສນາມານ ໂມຫະ ຊື່ວ່າເສນາມານ ໂກຫະ ຯລຯ ອຸປະນາຫະ ຯລຯ ອະກຸສະ ລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ ຊື່ວ່າເສນາມານ ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ

ກິເລດກາມເຮົາຮຽກວ່າເສນາກອງທີ ໑ ຂອງທ່ານ
ຄວາມບໍ່ຍິນດີເຮົາຮຽກວ່າເສນາກອງທີ ໒ ຂອງທ່ານ
ຄວາມຫົວກະຫາຍເຮົາຮຽກວ່າເສນາກອງທີ ໓ ຂອງທ່ານ
ຕັນຫາເຮົາຮຽກວ່າເສນາກອງທີ ໔ ຂອງທ່ານ
ຖິ່ນະມິດທະເຮົາຮຽກວ່າເສນາກອງທີ ໕ ຂອງທ່ານ
ຄວາມຍ້ານເຮົາຮຽກວ່າເສນາກອງທີ ໖ ຂອງທ່ານ
ວິຈິກິດສາເຮົາຮຽກວ່າເສນາກອງທີ ໗ ຂອງທ່ານ
ມັກຂະແລະຖຳພະເຮົາຮຽກວ່າເສນາກອງທີ ໘ ຂອງທ່ານ
ລາບ ຄວາມສັນເສີນ ສັກກາຣະແລະຍົດທີ່ໄດ້ມາຜິດ ໆ
ເຮົາຮຽກວ່າເສນາກອງທີ ໙ ຂອງທ່ານ
ການຍົກຕົນແລະຂົ່ມຜູ້ອື່ນເຮົາຮຽກວ່າເສນາກອງທີ ໑໐ ຂອງທ່ານ
ມານເອີຍ ເສນາຂອງທ່ານນີ້ ມີປົກກະຕິປະທານຜູ້ມີທຳດຳ
ຄົນຍ້ານເອົາຊະນະເສນານັ້ນບໍ່ໄດ້
ແຕ່ຄົນກ້າ ເມື່ອຊະນະໄດ້ແລ້ວຍ່ອມໄດ້ຄວາມສຸກ

ເມື່ອໃດ ເສນາມານທັງໝົດແລະກິເລດທີ່ສ້າງເສນາຝ່າຍກົງກັນຂ້າມທັງປວງ ຖືກຜູ້ມີປັນຍາພິຊິດ ແລະເຮັດໃຫ້ຟ່າຍແພ້ ຖືກທຳລາຍ ກຳຈັດ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ສູ້ໜ້າແລ້ວດ້ວຍອະນິຍະມັກ ໔ ເມື່ອນັ້ນ ຜູ້ມີປັນຍານັ້ນຕັດຮຽກວ່າ ເປັນຜູ້ກຳຈັດເສນາ ຄື ເປັນຜູ້ກຳຈັດເສນາໃນຮູບທີ່ເຫັນ ກຳຈັດເສນາໃນສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ກຳຈັດເສນາໃນອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ແລະກຳຈັດເສນາໃນທຳມາຣົມທີ່ຮູ້ແຈ້ງແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ມີປັນຍານັ້ນ ເປັນຜູ້ກຳຈັດເສນາໃນທຳທັງປວງ ຄືຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ຫຼື ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ແນວໃດແນວໜຶ່ງ

ຄຳວ່າ ຜູ້ມີປັນຍານັ້ນ ຜູ້ເຫັນ ຜູ້ປະພຶດເປີດເຜີຍ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ມີປັນຍານັ້ນ ຜູ້ເຫັນທຳມິດຈິດ ເຫັນທຳສະອາດ ເຫັນທຳບໍລິສຸດ ເຫັນທຳຜ່ອງແຜ້ວ ເຫັນທຳຜ່ອງໃສ ອີກໄນໜຶ່ງ ຄວາມເຫັນມິດຈິດ ຄວາມເຫັນສະອາດ ຄວາມເຫັນບໍລິສຸດ ຄວາມເຫັນຜ່ອງແຜ້ວ ຄວາມເຫັນຜ່ອງໃສ

ຄຳວ່າ ເປີດເຜີຍ ອະທິບາຍວ່າ ເຄື່ອງປັດບັງຄັບຕັນຫາ ເຄື່ອງປັດບັງຄັບທົດຖື ເຄື່ອງ ປັດບັງ
ຄັບກິເລດ ເຄື່ອງປັດບັງຄັບທຸດຈະຮິດ ເຄື່ອງປັດບັງຄັບອະວິດຊາ ເຄື່ອງປັດບັງເຫຼົ່ານັ້ນ ຖືກເປີດເຜີຍ
ແລ້ວ ຄື ຮີ່ອອກແລ້ວ ເພີກຂຶ້ນແລ້ວ ເພີກຖອນແລ້ວ ລະໂດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບ
ໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ

ຄຳວ່າ ຜູ້ປະພຶດ ໄດ້ແກ່ ຜູ້ປະພຶດ ຄື ທ່ຽວໄປຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນ
ໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ມີປັນຍານັ້ນ ຜູ້ເຫັນ ຜູ້ປະພຶດເປີດເຜີຍ

ຄຳວ່າ ໃຜ ໆ ໃນໂລກນີ້ຈະເພິ່ງກຳນົດ ຯລຯ ດ້ວຍເຫດອັນໃດນໍ? ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ກຳນົດ ໄດ້ແກ່ ການກຳນົດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດ ຕັນຫາ (໒)
ການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທົດຖື ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າການ
ກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທົດຖື

ຜູ້ມີປັນຍານັ້ນລະການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມການກຳນົດດ້ວຍ
ອຳນາດທົດຖືໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ສະລັດຖິ້ມການກຳນົດ
ດ້ວຍອຳນາດທົດຖືໄດ້ແລ້ວ ໃຜ ໆ ຈະເພິ່ງກຳນົດຜູ້ມີປັນຍານັ້ນດ້ວຍຣາຄະ ໂທສະ ໂມຫະ
ມານະ ທົດຖື ອຸດທັດຈະ ວິຈິກິດສາ ອະນຸໂສ ອັນໃດນໍ? ວ່າ ເປັນຜູ້ກຳໜົດ ເປັນຜູ້ຂັດເຄື່ອງ
ເປັນຜູ້ຫຼົງ ເປັນຜູ້ຢຶດຕິດ ເປັນຜູ້ຢຶດໝັ້ນ ເປັນຜູ້ຟັງຊານ ເປັນຜູ້ລັງເລ ຫຼື ເປັນຜູ້ຕົກຢູ່ໃນກຳລັງ
ກິເລດ

ຜູ້ມີປັນຍານັ້ນລະອະພິສັງຂານເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະອະພິສັງຂານໄດ້ແລ້ວ
ໃຜ ໆ ຈະເພິ່ງກຳນົດຄະຕິດ້ວຍເຫດອັນໃດນໍ? ວ່າ ເປັນຜູ້ເກີດໃນນະຣົກ ເປັນຜູ້ເກີດໃນກຳເນີດ
ເດຍຣັດສານ ເປັນຜູ້ເກີດໃນເຜດວິໄສ ເປັນມະນຸດ ເປັນເທບ ເປັນຜູ້ມີຮູບ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຮູບ ເປັນຜູ້
ມີສັນຍາ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີສັນຍາ ຫຼື ວ່າເປັນຜູ້ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ບໍ່ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ໃຜ ໆ ຈະເພິ່ງ
ກຳນົດ ຄື ກຳນົດຮູ້ ເຖິງການກຳນົດຮູ້ດ້ວຍເຫດ ປັດໄຈ ແລະການໃດ ເຫດ ປັດໄຈ ແລະການ
ນັ້ນບໍ່ມີ

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍໂລກ ມະນຸດໂລກ ເທວະໂລກ ຂັນທະໂລກ ທາດ
ໂລກ ອາຍະຕະນະໂລກ ລວມຄວາມວ່າ ໃຜ ໆ ໃນໂລກນີ້ຈະເພິ່ງກຳນົດ ຯລຯ ດ້ວຍເຫດອັນ
ໃດໄດ້ນໍ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຜູ້ມີປັນຍານັ້ນ ເປັນຜູ້ກຳຈັດເສນາໃນທຳທັງປວງ
ຄື ຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ຫຼື ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ແນວໃດແນວໜຶ່ງ
ໃຜ ໆ ໃນໂລກນີ້ຈະເພິ່ງກຳນົດຜູ້ມີປັນຍານັ້ນ
ຜູ້ເຫັນ ຜູ້ປະພຶດເປີດເຜີຍ ດ້ວຍເຫດອັນໃດນໍ?

[໒໙] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ສັດຕະບຸຣຸດທັງຫຼາຍຍ່ອມບໍ່ກຳນົດ ບໍ່ເຊີດຊູ
ສັດຕະບຸຣຸດເຫຼົ່ານັ້ນ ບໍ່ກ່າວວ່າ ເປັນຄວາມມົດຈົດສຸດໂຕ່ງ
ສະລັດກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດອັນເປັນເຫດຢຶດໝັ້ນ ທີ່ຮ້ອຍຮັດໄວ້ແລ້ວ
ບໍ່ກໍຄວາມຫວັງໃນບ່ອນໃດ ໆ ໃນໂລກ

ວ່າດ້ວຍຄຸນລັກສະນະຂອງສັດຕະບຸຣຸດ

ຄຳວ່າ ຍ່ອມບໍ່ກຳນົດ ບໍ່ເຊີດຊູ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ກຳນົດ ໄດ້ແກ່ ການກຳນົດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດ ຕັນຫາ (໒) ການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ

ສັດຕະບຸຣຸດເຫຼົ່ານັ້ນລະການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິມການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ສະລັດຖິມການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ສັດຕະບຸຣຸດ ຈຶ່ງບໍ່ກຳນົດ ຄື ບໍ່ໃຫ້ເກີດ ບໍ່ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນ ເຊິ່ງການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຫຼື ການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ລວມຄວາມວ່າ ຍ່ອມບໍ່ກຳນົດ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເຊີດຊູ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ເຊີດຊູ ໄດ້ແກ່ ການເຊີດຊູ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ (໒) ການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ

ສັດຕະບຸຣຸດເຫຼົ່ານັ້ນ ລະການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິມການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ສະລັດຖິມການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ສັດຕະບຸຣຸດກໍບໍ່ທຸ່ງເຊີດຊູຕັນຫາຫຼືທິດຖິໄວ້ ຄື ບໍ່ມີຕັນຫາເປັນທຸ່ງໄຊ ບໍ່ມີຕັນຫາເປັນຍອດທຸ່ງ ບໍ່ມີຕັນຫາເປັນໃຫຍ່ ບໍ່ມີທິດຖິເປັນທຸ່ງໄຊ ບໍ່ມີທິດຖິເປັນຍອດທຸ່ງ ບໍ່ມີທິດຖິເປັນໃຫຍ່ ຄືບໍ່ໄດ້ຖືກຕັນຫາຫຼືທິດຖິຄອບງຳທຸ່ງໄປຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ຍ່ອມບໍ່ກຳນົດ ບໍ່ເຊີດຊູ

ຄຳວ່າ ສັດຕະບຸຣຸດເຫຼົ່ານັ້ນບໍ່ກ່າວວ່າ ເປັນຄວາມມົດຈົດສຸດໂຕ່ງ ອະທິບາຍວ່າ ສັດຕະບຸຣຸດ ບໍ່ກ່າວ ຄື ບໍ່ເວົ້າ ບໍ່ບອກ ບໍ່ສະແດງ ບໍ່ຊີ້ແຈ້ງ ຄວາມມົດຈົດສຸດໂຕ່ງ ຄື ຄວາມມົດຈົດໂດຍການວຽນວ່າຍ ຄວາມເຫັນວ່າການກະທຳບໍ່ມີຜົນ ມີວາທະວ່າທຸ່ງ ລວມຄວາມວ່າ ສັດຕະບຸຣຸດເຫຼົ່ານັ້ນບໍ່ກ່າວວ່າ ເປັນຄວາມມົດຈົດສຸດໂຕ່ງ

ຄຳວ່າ ສະລັດກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດອັນເປັນເຫດຢຶດໝັ້ນທີ່ຮ້ອຍຮັດໄວ້ແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ
ຄຳວ່າ ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ໄດ້ແກ່ ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ໔ ຢ່າງ ຄື

໑. ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍຄືອະພິດຊາ
໒. ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍຄືພະຍາບາດ
໓. ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍຄືສິລັບພະຕະປະຣາມາດ
໔. ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍຄືຄວາມຖືໝັ້ນວ່ານີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ

ຄວາມກຳໜົດໃນທິດຖິຂອງຕົນ ຊື່ວ່າກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍຄືອະພິດຊາ
ຄວາມອາຄາດ ຄວາມບໍ່ພໍໃຈໃນວາທະຂອງຜູ້ອື່ນ ຊື່ວ່າກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍຄື
ພະຍາບາດ

ຄວາມຢຶດໝັ້ນສິນ ຂໍ້ວັດຫຼືສິນແລະຂໍ້ວັດຂອງຕົນ ຊື່ວ່າກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍຄື ສິ
ລັບພະຕະປະຣາມາດ

ທິດຖິຂອງຕົນ ຊື່ວ່າກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍ ຄື ອີທັງສັດຈາພິນິເວດ

ຍ້ອນເຫດໃດ ຈຶ່ງຮຽກວ່າ ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດອັນເປັນເຫດຢຶດໝັ້ນ ຍ້ອນສັດ ທັງຫຼາຍ
ຍ່ອມຢຶດຖື ເຂົ້າໄປຢຶດຖື ຖື ຢຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນຮູບ ຯລຯ ເວທະນາ ຯລຯ ສັນຍາ ຯລຯ ສັງຂານ
ຯລຯ ວິນຍານ ຯລຯ ຄະຕິ ຯລຯ ການຖືກຳເນີດ ຯລຯ ປະຕິສິນທິ ຯລຯ ພົບ ຍ້ອນສັດທັງ
ຫຼາຍ ຍ່ອມຢຶດຖື ເຂົ້າໄປຢຶດຖື ຖື ຢຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນ ສັງສາຣະວັດ ດ້ວຍກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດເຫຼົ່າ
ນັ້ນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຈຶ່ງຮຽກວ່າ ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດອັນເປັນເຫດຢຶດໝັ້ນ

ຄຳວ່າ ສະລັດ ໄດ້ແກ່ ສະລະ ຫຼື ສະລັດກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ອີກໄນໜຶ່ງ ສັດຕະບຸຣຸດ
ແກ້ ຫຼື ສະລັດກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ຄື ກິເລດເຄື່ອງຜູກໝັ້ນ ທີ່ຮ້ອຍຮັດ ຮັດຄຶງ ຂ້ອງ ຕິດ ກຸ່ວ
ກຸ່ວໝັ້ນ ເກາະຕິດ ຕິດແໜ້ນແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ສັດຕະບຸຣຸດ ສະລະ ຫຼື ສະລັດກິເລດ ເຄື່ອງ
ຮ້ອຍຮັດ ເໝືອນຄົນທຳການປົດປ່ອຍວໍ ລົດ ກວຽນ ຫຼື ລົດມີເຄື່ອງປະດັບ ໃຫ້ເຄື່ອນທີ່ໄປໄດ້
ສະນັ້ນ

ອີກໄນໜຶ່ງ ສັດຕະບຸຣຸດ ແກ້ ຫຼື ສະລັດກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ຄືກິເລດເຄື່ອງຜູກໝັ້ນທີ່
ຮ້ອຍຮັດ ຮັດຄຶງ ຂ້ອງ ຕິດ ກຸ່ວ ກຸ່ວໝັ້ນ ເກາະຕິດ ຕິດແໜ້ນແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ສະລັດ
ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດອັນເປັນເຫດຢຶດໝັ້ນ ທີ່ຮ້ອຍຮັດໄວ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ບໍ່ກໍ່ຄວາມຫວັງໃນບ່ອນໃດ ໆ ໃນໂລກ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມ
ຫວັງ ຄື ຄວາມກຳໜົດ ກຳໜົດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສິນມູນ ຄື ໂລພະ

ຄຳວ່າ ບໍ່ກໍ່ຄວາມຫວັງ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ກໍ່ ຄື ບໍ່ໃຫ້ເກີດ ບໍ່ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດ ບໍ່ໃຫ້
ບັງເກີດຂຶ້ນເຊິ່ງຄວາມຫວັງ

ຄຳວ່າ ໃນບ່ອນໃດ ໆ ໄດ້ແກ່ ໃນບ່ອນໃດ ຄື ບ່ອນໃດ ໆ ບ່ອນແນວໃດ ໆ ພາຍໃນ
ພາຍນອກ ຫຼື ທັງພາຍໃນແລະພາຍນອກ

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍໂລກ ຯລຯ ອາຍະຕະນະໂລກ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່
ກໍ່ ຄວາມຫວັງໃນບ່ອນໃດ ໆ ໃນໂລກ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ສັດຕະບຸຣຸດທັງຫຼາຍຍ່ອມບໍ່ກຳນົດ ບໍ່ເຊີດຊູ
ສັດຕະບຸຣຸດເຫຼົ່ານັ້ນ ບໍ່ກ່າວວ່າ ເປັນຄວາມມົດຈົດສຸດໂຕ່ງ
ສະລັດກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດອັນເປັນເຫດຢຶດໝັ້ນ ທີ່ຮ້ອຍຮັດໄວ້ແລ້ວ
ບໍ່ກໍ່ຄວາມຫວັງໃນບ່ອນໃດ ໆ ໃນໂລກ

[໙໐] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພຣະອະຣະຫັນເປັນຜູ້ໄປພົ້ນເຂດແດນແລ້ວ ເປັນພາມ
ຍ້ອນຮູ້ແລະເຫັນ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ຈຶ່ງບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນ
ພຣະອະຣະຫັນບໍ່ມີຄວາມກຳໜົດໃນກາມມະຄຸນເປັນທີ່ກຳໜົດ
ບໍ່ກຳໜົດໃນສະມາບັດເປັນທີ່ຄາຍກຳໜົດ
ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ຈຶ່ງບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນວ່າ ປະເສີດໃນໂລກນີ້
ວ່າດ້ວຍພຣະອະຣະຫັນ

ຄຳວ່າ ພຣະອະຣະຫັນເປັນຜູ້ໄປພົ້ນເຂດແດນແລ້ວ ເປັນພາມ ຍ້ອນຮູ້ແລະ ເຫັນ ພຣະ
ອະຣະຫັນນັ້ນ ຈຶ່ງບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ເຂດແດນ ໄດ້ແກ່ ເຂດແດນ ໔ ຢ່າງ ຄື

໑. ສັກກາຍະທິດຖິ ວິຈິກິດສາ ສີລັບພະຕະປະຣາມາດ ທິດຖານຸໄສ ວິຈິກິດສານຸ
ໄສ ແລະ ເຫຼົ່າກິເລດທີ່ຢູ່ໃນພວກດຽວກັນນັ້ນ ນີ້ເປັນເຂດແດນທີ ໑
໒. ກາມຣາຄະສັງໂຍດ ປະຕິຄະສັງໂຍດຢ່າງຫຍາບ ກາມຣາຄານຸໄສ ປະຕິຄານຸ
ໄສ ຢ່າງຫຍາບ ແລະເຫຼົ່າກິເລດທີ່ຢູ່ໃນພວກດຽວກັນນັ້ນ ນີ້ເປັນເຂດແດນທີ ໒
໓. ກາມຣາຄະສັງໂຍດ ປະຕິຄະສັງໂຍດຢ່າງລະອຽດ ກາມຣາຄານຸໄສ ປະຕິຄານຸ
ໄສ ຢ່າງລະອຽດ ແລະເຫຼົ່າກິເລດທີ່ຢູ່ໃນພວກດຽວກັນນັ້ນ ນີ້ເປັນເຂດແດນທີ ໓
໔. ຮູບຣາຄະ ອະຣູບຣາຄະ ມານະ ອຸດທັດຈະ ອະວິດຊາ ມານານຸໄສ ພະວະຣາ
ຄານຸໄສ ອະວິດຊານຸໄສ ແລະເຫຼົ່າກິເລດທີ່ຢູ່ໃນພວກດຽວກັນນັ້ນ ນີ້ເປັນເຂດ
ແດນ ທີ ໔

ຍ້ອນພຣະອະຣະຫັນ ເປັນຜູ້ກ້າວລ່ວງ ຄື ກ້າວພົ້ນ ລ່ວງພົ້ນ ເຂດແດນທັງ ໔ ເຫຼົ່ານີ້ ດ້ວຍອະຣິຍະມັກ ໔ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ໄປພົ້ນເຂດແດນແລ້ວ

ຄຳວ່າ ເປັນພາມ ອະທິບາຍວ່າ ທີ່ຊື່ວ່າພາມ ຍ້ອນລອຍທຳ ກຸ ປະການໄດ້ແລ້ວ ຄື

໑. ລອຍສັກກາຍະທິດຖິໄດ້ແລ້ວ

໒. ລອຍວິຈິກິດສາໄດ້ແລ້ວ

໓. ລອຍສີລັບພະຕະປະຣາມາດໄດ້ແລ້ວ ຯລຯ ບໍ່ມີຕັນຫາແລະທິດຖິອາໄສ ເປັນຜູ້ ໝັ້ນຄົງ ບັນດິດຮຽກຜູ້ນັ້ນວ່າເປັນພາມ

ຄຳວ່າ ນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ພຣະອະຣະຫັນຕະຊິນາສົບ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນຮູ້ ໄດ້ແກ່ ຍ້ອນຮູ້ດ້ວຍປະຣະຈິດຕະຍານ (ຍານເປັນເຄື່ອງຮູ້ຈິດຂອງຜູ້ອື່ນ) ຫຼື ຮູ້ດ້ວຍປຸບເພນິວາສານຸດສະຕິຍານ (ຍານເປັນເຄື່ອງຣະລິກເຖິງຂັ້ນທີ່ເຄີຍອາໄສຢູ່ກ່ອນ)

ຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫັນ ໄດ້ແກ່ ຍ້ອນເຫັນດ້ວຍມັງສະຈັກຊຸ ຫຼື ເຫັນດ້ວຍທິບພະຈັກຊຸ

ຄຳວ່າ ພຣະອະຣະຫັນເປັນຜູ້ໄປພົ້ນເຂດແດນແລ້ວ ເປັນພາມ ຍ້ອນຮູ້ແລະ ເຫັນພຣະ ອະຣະຫັນນັ້ນ ຈຶ່ງບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ ເຊິ່ງຄວາມຖື ຄວາມຢືດໝັ້ນ ຄວາມຖືໝັ້ນ ຄວາມຕິດໃຈ ຄວາມນ້ອມໃຈເຊື່ອວ່າ ສິ່ງນີ້ ຢັ້ງມ ຍອດ ປະເສີດ ວິເສດ ນຳໜ້າ ສູງສຸດ ປະເສີດສຸດ ຄື ຄວາມຖືໝັ້ນນັ້ນພຣະອະຣະຫັນລະ ໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະຫງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ພຣະອະຣະຫັນ ເປັນຜູ້ໄປພົ້ນເຂດແດນແລ້ວ ເປັນ ພາມ ຍ້ອນຮູ້ແລະເຫັນ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ຈຶ່ງບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເປັນຜູ້ກຳໜົດໃນກາມມະຄຸນເປັນທີ່ກຳໜົດ ບໍ່ກຳໜົດໃນສະມາບັດເປັນທີ່ຄາຍ ກຳໜົດ ອະທິບາຍວ່າ ຊົນເຫຼົ່າໃດກຳໜົດ ຄື ຍິນດີ ຕິດໃຈ ສະຍົບ ມົກມຸ້ນ ເກາະຕິດ ກ່ຽວພັນ ພົວພັນໃນກາມມະຄຸນ ໔ ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນ ຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ກຳໜົດໃນ ກາມມະຄຸນເປັນທີ່ກຳໜົດ ຊົນ ເຫຼົ່າໃດກຳໜົດ ຄື ຍິນດີ ຕິດໃຈ ສະຍົບ ມົກມຸ້ນ ເກາະຕິດ ກ່ຽວພັນ ພົວພັນໃນຮູບປາວະຈອນ ສະມາບັດ ແລະອະຮູບປາວະຈອນສະມາບັດ ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ກຳໜົດໃນສະມາບັດເປັນ ທີ່ຄາຍກຳໜົດ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເປັນຜູ້ກຳໜົດໃນກາມມະຄຸນເປັນທີ່ກຳໜົດ ບໍ່ກຳໜົດໃນສະມາບັດເປັນທີ່ຄາຍ ກຳໜົດ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອໃດ ພຣະອະຣະຫັນລະກາມຣາຄະ ຮູບຣາຄະ ແລະອະຮູບຣາຄະ ໄດ້ເດັດຂາດແລ້ວ ຕັດຮາກກິນເຫງົ້າເໝືອນຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກິນເຫງົ້າໄປແລ້ວ ເຫຼືອແຕ່ພື້ນ ທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ ເມື່ອນັ້ນ ພຣະອະຣະຫັນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າເປັນຜູ້ບໍ່ ກຳໜົດໃນກາມ ມະຄຸນເປັນທີ່ກຳໜົດ ບໍ່ກຳໜົດໃນສະມາບັດເປັນທີ່ຄາຍກຳໜົດ

ຄຳວ່າ ນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນວ່າປະເສີດໃນໂລກນີ້ ໄດ້ແກ່ ພຣະອະຣະຫັນຕະຊິນາສົບ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນບໍ່ມີຄວາມຖື ຄວາມຍືດໝັ້ນ ຄວາມ ຖືໝັ້ນ ຄວາມ ຕິດໃຈ ຄວາມນ້ອມໃຈເຊື່ອວ່າ ສິ່ງນີ້ ຍັງມ ຍອດ ປະເສີດ ວິເສດ ນຳໜ້າ ສູງສຸດ ປະເສີດສຸດ

ຄຳວ່າ ບໍ່ມີ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຖືໝັ້ນນັ້ນພຣະອະ ຣະຫັນລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະຖົບໄດ້ແລ້ວ ຣະຖົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ຈຶ່ງບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນ ວ່າ ປະເສີດໃນໂລກນີ້ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພຣະອະຣະຫັນເປັນຜູ້ໄປພົ້ນເຂດແດນແລ້ວ ເປັນພາມ
ຍ້ອນຮູ້ແລະເຫັນ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ຈຶ່ງບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນ
ພຣະອະຣະຫັນບໍ່ມີຄວາມກຳໜົດໃນກາມມະຄຸນເປັນທີ່ກຳໜົດ
ບໍ່ກຳໜົດໃນສະມາບັດເປັນທີ່ຄາຍກຳໜົດ
ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ຈຶ່ງບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນວ່າ ປະເສີດໃນໂລກນີ້

ສຸດທັດຖະກະສຸດຕະນິດເທດທິ ໔ ຈົບ

໕. ປະຣະມັດຖະກະສຸດຕະນິດເທດ

ອະທິບາຍປະຣະມັດຖະກະສຸດ
ວ່າດ້ວຍຜູ້ຢືດຖືຢູ່ໃນທິດຖື

ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈະກ່າວອະທິບາຍປະຣະມັດຖະກະສຸດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

[໓໑] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ສັດເກີດຜູ້ຢືດຖືໃນທິດຖືທັງຫຼາຍວ່າ ປະເສີດ
ຍ່ອມເຮັດທິດຖືໃດໃຫ້ຍິ່ງໃຫຍ່ໃນໂລກ
ກ່າວທິດຖືອື່ນທຸກຢ່າງ ນອກຈາກທິດຖືນັ້ນວ່າ ຊົ່ວ
ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ສັດເກີດນັ້ນຈຶ່ງບໍ່ລ່ວງພົ້ນການວິວາດໄປໄດ້

ຄຳວ່າ ຢືດຖືໃນທິດຖືທັງຫຼາຍວ່າ ປະເສີດ ອະທິບາຍວ່າ ມີສະມະນະພາມ ພວກໜຶ່ງ ເປັນເຈົ້າລັດທິ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຈັບ ຢືດ ຖື ຢືດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນທິດຖື ແນວໃດແນວໜຶ່ງໃນ

ທິດຖີ ໙໒ ວ່າ ທິດຖີນີ້ ຍັງມ ຍອດ ປະເສີດ ວິເສດ ນຳໜ້າ ສູງສຸດ ປະເສີດສຸດ ຍ່ອມຢູ່ ຢູ່ ຮ່ວມ ຢູ່ອາໄສ ຢູ່ຄອງດ້ວຍທິດຖີຂອງຕົນ ໆ ອະທິບາຍ ວ່າ ພວກຄົນຄອງເຮືອນກໍຢູ່ໃນເຮືອນ ບັນພະຊົດທີ່ມີອາບັດກໍຢູ່ໃນອາບັດ ຜູ້ມີກິເລດກໍຢູ່ໃນກິເລດທັງຫຼາຍ ສັນໃດ ມີສະມະນະພາມ ພວກໜຶ່ງເປັນເຈົ້າລັດທິ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຈັບ ຍຶດ ຖີ ຍຶດໝັ້ນ ຖີໝັ້ນທິດຖີແນວໃດແນວ ໜຶ່ງໃນທິດຖີ ໙໒ ວ່າ ທິດຖີນີ້ຍັງມ ຍອດ ປະເສີດ ວິເສດ ນຳໜ້າ ສູງສຸດ ປະເສີດສຸດ ຍ່ອມຢູ່ ຢູ່ຮ່ວມ ຢູ່ອາໄສ ຢູ່ຄອງດ້ວຍທິດຖີຂອງຕົນ ໆ ສັນນັ້ນຄືກັນ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ຍຶດຖີໃນທິດຖີທັງ ຫຼາຍວ່າ ປະເສີດ

ຄຳວ່າ ທິດຖີໃດ ໃນຄຳວ່າ ສັດເກີດ ຯລຯຍ່ອມເຮັດທິດຖີໃດໃຫ້ຍິ່ງໃຫຍ່ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ລັດທິໃດ?

ຄຳວ່າ ຍ່ອມເຮັດໃຫ້ຍິ່ງໃຫຍ່ ໄດ້ແກ່ ຍ່ອມເຮັດໃຫ້ຍິ່ງໃຫຍ່ ຄື ຍ່ອມເຮັດໃຫ້ປະເສີດ ວິເສດ ນຳໜ້າ ສູງສຸດ ປະເສີດສຸດ ອະທິບາຍວ່າ ຍ່ອມເຮັດໃຫ້ຍິ່ງໃຫຍ່ ຄື ເຮັດໃຫ້ປະເສີດ ວິເສດ ນຳໜ້າ ສູງສຸດ ປະເສີດສຸດ ຄືໃຫ້ບັງເກີດ ໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນວ່າ ສາດສະດານີ້ເປັນສັບພັນຍູ ທຳນີ້ສາດສະດາກ່າວສອນໄວ້ດີແລ້ວ ໝູ່ຄະນະນີ້ປະຕິບັດດີແລ້ວ ທິດຖີນີ້ເປັນສິ່ງທີ່ຈະເລີນ ປະຕິປະທານີ້ສາດສະດາບັນຍັດໄວ້ດີແລ້ວ ມັກນີ້ເປັນທາງນຳອອກ ຈາກທຸກ

ຄຳວ່າ ສັດເກີດ ໄດ້ແກ່ ສັດ ນໍຣະຊົນ ຯລຯ ມະນຸດ

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍໂລກ ຯລຯ ອາຍະຕະນະໂລກ ລວມຄວາມວ່າ ສັດເກີດ ຯລຯ ຍ່ອມເຮັດທິດຖີໃດໃຫ້ຍິ່ງໃຫຍ່ໃນໂລກ

ຄຳວ່າ ກ່າວທິດຖີອື່ນທຸກຢ່າງນອກຈາກທິດຖີນັ້ນວ່າ ຊົ່ວ ອະທິບາຍວ່າ ສັດເກີດນັ້ນ ຍ່ອມຖິ້ມ ລະຖິ້ມ ປະຖິ້ມລັດທິອື່ນທຸກຢ່າງ ນອກຈາກສາດສະດາ ທຳທີ່ສາດສະດາກ່າວສອນ ໝູ່ ຄະນະ ທິດຖີ ປະຕິປະທາ ມັກ ຂອງຕົນ ກ່າວຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງແນວນີ້ວ່າ ສາດ ສະດານັ້ນ ບໍ່ແມ່ນສັບພັນຍູ ທຳບໍ່ແມ່ນສາດສະດາກ່າວສອນໄວ້ດີແລ້ວ ໝູ່ຄະນະບໍ່ແມ່ນຜູ້ ປະຕິບັດດີແລ້ວ ທິດຖີບໍ່ແມ່ນສິ່ງທີ່ຈະເລີນ ປະຕິປະທາບໍ່ແມ່ນສາດສະດາບັນຍັດໄວ້ດີແລ້ວ ມັກ ບໍ່ແມ່ນທາງນຳອອກຈາກທຸກ ໃນລັດທິນັ້ນບໍ່ມີຄວາມມົດຈົດ ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຫຼືຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ຄື ໃນລັດທິນັ້ນ ສັດທັງຫຼາຍຍ່ອມມົດຈົດ ສະ ອາດ ບໍລິສຸດ ຫຼຸດໄປ ພົ້ນໄປ ຫຼືຫຼຸດພົ້ນໄປບໍ່ໄດ້ ສັດທັງຫຼາຍ ເປັນຜູ້ຊົ່ວ ຄື ຊາມ ຕ່ຳຊາມ ໜ້າ ຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍ ລວມຄວາມວ່າ ກ່າວທິດຖີອື່ນ ທຸກຢ່າງນອກຈາກ ທິດຖີນັ້ນວ່າຊົ່ວ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ສັດເກີດນັ້ນຈຶ່ງບໍ່ລ່ວງພົ້ນການ ວິວາທະ ໄປໄດ້ ໄດ້ແກ່ ຍ້ອນການນັ້ນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຍ້ອນປັດໄຈນັ້ນ ຍ້ອນຕົ້ນເຫດນັ້ນ

ຄຳວ່າ ການວິວາດ ໄດ້ແກ່ ການຜິດຖຽງຍ້ອນທິດຖີ ການໝາງໃຈກັນຍ້ອນທິດຖີ ການ ຍາດແຍ່ງຍ້ອນທິດຖີ ການວິວາດຍ້ອນທິດຖີ ການມຸ້ງຮ້າຍກັນຍ້ອນທິດຖີ

ຄຳວ່າ ບໍ່ລ່ວງພົ້ນໄປໄດ້ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ກ້າວລ່ວງ ບໍ່ກ້າວພົ້ນ ບໍ່ລ່ວງພົ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຈຶ່ງບໍ່ລ່ວງພົ້ນການວິວາດໄປໄດ້ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ສັດເກີດຜູ້ຍຶດຖືໃນທິດຖືທັງຫຼາຍວ່າ ປະເສີດ
ຍ່ອມເຮັດທິດຖືໃດໃຫ້ຍິ່ງໃຫຍ່ໃນໂລກ
ກ່າວທິດຖືອື່ນທຸກຢ່າງ ນອກຈາກທິດຖືນັ້ນວ່າ ຊົ່ວ
ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ສັດເກີດນັ້ນ ຈຶ່ງບໍ່ລ່ວງພົ້ນການວິວາດໄປໄດ້

[໓໒] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ເຈົ້າລັດທິເຫັນອານິສົງໃດໃນຕົນ ໃນຮູບທີ່ເຫັນ
ໃນສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ໃນສິນແລະຂໍ້ວັດ ຫຼືໃນອາລົມທີ່ຮັບຮູ້
ເຈົ້າລັດທິນັ້ນຍຶດໝັ້ນທິດຖືນັ້ນໃນລັດທິຂອງຕົນນັ້ນ
ເຫັນທິດຖືອື່ນທັງປວງໂດຍຄວາມເປັນຂອງຊົ່ວ
ວ່າດ້ວຍອານິສົງໃນທິດຖື

ຄຳວ່າ (ອານິສົງ) ໃດໃນຕົນ ໃນຄຳວ່າ ເຫັນອານິສົງໃດໃນຕົນ ໃນຮູບທີ່ເຫັນ ໃນສຽງທີ່
ໄດ້ຍິນ ໃນສິນຂໍ້ວັດ ຫຼືໃນອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ໄດ້ແກ່ ອານິສົງໃດໃນຕົນ ທິດຖື ຕັດຮຽກວ່າ ຕົນ ເຈົ້າ
ລັດທິນັ້ນເຫັນອານິສົງ ໒ ຢ່າງ ແຫ່ງທິດຖືຂອງຕົນ ຄື (໑) ອານິສົງທີ່ມີໃນຊາດນີ້ (໒) ອານິສົງ
ທີ່ມີໃນຊາດໜ້າ

ອານິສົງແຫ່ງທິດຖືທີ່ມີໃນຊາດນີ້ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ສາດສະດາມີທິດຖືແນວໃດ ສາວົກກໍມີທິດຖືແນວນັ້ນ ຄື ສາວົກຍ່ອມສັກກາຣະ
ເຄົາລົບ ນັບຖື ບູຊາ ທຳຄວາມຢາກເກງສາດສະດາຜູ້ມີທິດຖືແນວນັ້ນ ແລະໄດ້ຈົວອນ ບິນທະ
ບາດ ເສນາສະນະ ຄືລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານເຊິ່ງມີສາດສະດານັ້ນເປັນຕົ້ນເຫດ ນີ້ຊື່ວ່າອານິ
ສົງແຫ່ງທິດຖືທີ່ມີໃນຊາດນີ້

ອານິສົງແຫ່ງທິດຖືທີ່ມີ ທີ່ມີໃນຊາດໜ້າ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນຍ່ອມຫວັງຜົນຕໍ່ໄປວ່າ ທິດຖືນີ້ ຄວນເພື່ອຄວາມເປັນນາກ ເປັນຄູດ ເປັນຍັກ
ເປັນອະສູນ ເປັນຄົນທັນ ເປັນທ້າວມະຫາຣາດ ເປັນພຣະອິນ ເປັນພຣະພົມ ຫຼືເປັນເທວະດາ
ທິດຖືນີ້ ຄວນເພື່ອຄວາມມົດຈົດ ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ
ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ສັດທັງຫຼາຍຍ່ອມມົດຈົດ ສະອາດ ບໍລິສຸດ ຫຼຸດໄປ ພົ້ນໄປ ຫຼຸດພົ້ນໄປດ້ວຍ
ທິດຖືນີ້ ເຮົາຈັກມົດຈົດ ສະອາດ ບໍລິສຸດ ຫຼຸດໄປ ພົ້ນໄປ ຫຼຸດພົ້ນໄປດ້ວຍທິດຖືນີ້ ນີ້ຊື່ວ່າອານິ
ສົງແຫ່ງທິດຖືທີ່ມີໃນຊາດໜ້າ

ເຈົ້າລັດທິເຫັນອານິສົງ ໒ ຢ່າງແຫ່ງທິດຖິຂອງຕົນ ຄື ເຫັນອານິສົງ ໒ ຢ່າງ ຍ້ອນຄວາມມົດຈົດແຫ່ງຮູບທີ່ເຫັນ ເຫັນອານິສົງ ໒ ຢ່າງ ຍ້ອນຄວາມມົດຈົດແຫ່ງສູງທີ່ໄດ້ຍິນ ເຫັນອານິສົງ ໒ ຢ່າງ ຍ້ອນຄວາມມົດຈົດແຫ່ງສິນ ເຫັນອານິສົງ ໒ ຢ່າງ ຍ້ອນຄວາມມົດຈົດແຫ່ງຂໍ້ວັດ ເຫັນອານິສົງ ໒ ຢ່າງ ຍ້ອນຄວາມມົດຈົດແຫ່ງອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ຄື (໑) ອານິສົງທີ່ມີໃນຊາດນີ້ (໒) ອານິສົງທີ່ມີໃນຊາດໜ້າ

ອານິສົງຍ້ອນຄວາມມົດຈົດແຫ່ງອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ໃນຊາດນີ້ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ສາດສະດາມີທິດຖິແນວໃດ ສາວົກກໍມີທິດຖິແນວນັ້ນ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າອານິສົງຍ້ອນຄວາມມົດຈົດແຫ່ງອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ໃນຊາດນີ້

ອານິສົງຍ້ອນຄວາມມົດຈົດແຫ່ງອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ໃນຊາດໜ້າ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ທິດຖິນີ້ຄວນເພື່ອຄວາມເປັນນາກ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າອານິສົງຍ້ອນຄວາມມົດຈົດແຫ່ງອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ໃນຊາດໜ້າ

ເຈົ້າລັດທິເຫັນ ຄື ແນມເຫັນ ກວດເບິ່ງ ເພ່ງພິນິດ ພິຈາລະນາເບິ່ງອານິສົງຍ້ອນຄວາມມົດຈົດດ້ວຍອາລົມທີ່ຮູ້ແລ້ວ ໒ ຢ່າງ ເຫຼົ່ານີ້ ລວມຄວາມວ່າ ເບິ່ງເຫັນອານິສົງໃດ ໃນຕົນ ໃນຮູບທີ່ເຫັນ ໃນສູງທີ່ໄດ້ຍິນ ໃນສິນຂໍ້ວັດ ຫຼື ໃນອາລົມທີ່ຮັບຮູ້

ຄຳວ່າ ນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນຢຶດໝັ້ນທິດຖິຂອງຕົນນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ທິດຖິນັ້ນ

ຄຳວ່າ ໃນລັດທິຂອງຕົນນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ໃນທິດຖິຂອງຕົນ ຄື ໃນຄວາມຖືກໃຈຂອງຕົນ ຄວາມພິຈາຂອງຕົນ ລັດທິຂອງຕົນ

ຄຳວ່າ ຢຶດໝັ້ນ ໄດ້ແກ່ ຈັບ ຢຶດ ຖື ຢຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນວ່າ ທິດຖິນີ້ ຍັງມ ຍອດ ປະເສີດ ວິເສດ ນຳໜ້າ ສູງສຸດ ປະເສີດສຸດ ລວມຄວາມວ່າ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນຢຶດໝັ້ນທິດຖິນັ້ນໃນລັດທິຂອງຕົນນັ້ນ

ຄຳວ່າ ເຫັນທິດຖິອື່ນທັງປວງ ໂດຍຄວາມເປັນຂອງຊົ່ວ ອະທິບາຍວ່າ ເຫັນ ຄື ແນມ ເຫັນ ກວດເບິ່ງ ເພ່ງພິນິດ ພິຈາລະນາເບິ່ງ ສາດສະດາ ທຳທີ່ສາດສະດາກ່າວສອນ ໝູ່ຄະນະ ທິດຖິ ປະຕິປະທາ ມັກ ອື່ນ ໂດຍຄວາມເປັນຂອງຊົ່ວ ຄື ຊາມ ຕຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕຳຕ້ອຍ ລວມຄວາມວ່າ ເຫັນທິດຖິອື່ນທັງປວງໂດຍຄວາມເປັນຂອງຊົ່ວ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ເຈົ້າລັດທິເຫັນອານິສົງໃດໃນຕົນ ໃນຮູບທີ່ເຫັນ

ໃນສູງທີ່ໄດ້ຍິນ ໃນສິນແລະຂໍ້ວັດ ຫຼືໃນອາລົມທີ່ຮັບຮູ້

ເຈົ້າລັດທິນັ້ນຢຶດໝັ້ນທິດຖິນັ້ນໃນລັດທິຂອງຕົນນັ້ນ

ເຫັນທິດຖິອື່ນທັງປວງໂດຍຄວາມເປັນຂອງຊົ່ວ

[໓໓] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ບຸກຄົນອາໄສສາດສະດາໃດ ເຫັນສາດສະດາອື່ນວ່າຊົ່ວ
ຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍຮຽກສາດສະດານັ້ນວ່າ ເປັນເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ
ຍ້ອນເຫດນັ້ນແລ ພິກຂຸຈຶ່ງບໍ່ຄວນອາໄສຮູບທີ່ເຫັນ
ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ຫຼືສິນແລະຂໍ້ວັດ
ວ່າດ້ວຍຄວາມເຫັນຂອງຜູ້ສະຫຼາດ

ຄຳວ່າ ຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍ ໃນຄຳວ່າ ຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍຮຽກສາດສະດານັ້ນວ່າ ເປັນ
ເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ສະຫຼາດໃນຂັນ ຜູ້ສະຫຼາດໃນທາດ ຜູ້ສະຫຼາດໃນອາຍະຕະນະ ຜູ້
ສະຫຼາດໃນປະຕິດຈະສະມຸບບາດ ຜູ້ສະຫຼາດໃນສະຕິປັດຖານ ຜູ້ສະຫຼາດໃນສຳມັບປະທານ ຜູ້ສະ
ຫຼາດໃນອິດທິບາດ ຜູ້ສະຫຼາດໃນອິນຊີ ຜູ້ສະຫຼາດໃນພະລະ ຜູ້ສະຫຼາດໃນໂພດຊົງ ຜູ້ສະຫຼາດໃນ
ມັກ ຜູ້ສະຫຼາດໃນຜົນ ຜູ້ສະຫຼາດໃນນິບພານ ຜູ້ສະຫຼາດເຫຼົ່ານັ້ນຮຽກແນວນີ້ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ
ຊີ້ແຈ້ງ ແນວນີ້ວ່າ ນີ້ເປັນເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ນີ້ເປັນເຄື່ອງຂ້ອງ ນີ້ເປັນເຄື່ອງຜູກພັນ ນີ້ເປັນເຄື່ອງກັງ
ວົນ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍຮຽກສາດສະດານັ້ນວ່າ ເປັນເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນອາໄສສາດສະດາໃດ ໃນຄຳວ່າ ບຸກຄົນອາໄສສາດສະດາໃດເຫັນ
ສາດສະດາອື່ນວ່າຊົ່ວ ອະທິບາຍວ່າ ອາໄສ ຄື ອົງອາໄສ ຕິດ ຕິດແໜ້ນ ຕິດໃຈ ນ້ອມໃຈເຊື່ອ
ສາດສະດາ ທຳທີ່ສາດສະດາກ່າວສອນ ໝູ່ຄະນະ ທິດຖິ ປະຕິປະທາ ມັກໃດ

ຄຳວ່າ ເຫັນສາດສະດາອື່ນວ່າຊົ່ວ ອະທິບາຍວ່າ ເຫັນ ຄື ແນມເຫັນ ກວດເບິ່ງ ເພ່ງພິ
ນິດ ພິຈາລະນາເບິ່ງສາດສະດາ ທຳທີ່ສາດສະດາກ່າວສອນ ໝູ່ຄະນະ ທິດຖິ ປະຕິປະທາ ມັກ
ອື່ນ ໂດຍ ຄວາມເປັນຂອງຊົ່ວ ຄື ຊາມ ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍ ລວມຄວາມ
ວ່າ ບຸກຄົນອາໄສສາດສະດາໃດເຫັນສາດສະດາອື່ນວ່າຊົ່ວ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນແລ ພິກຂຸຈຶ່ງບໍ່ຄວນອາໄສຮູບທີ່ ເຫັນ
ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ຫຼື ສິນຂໍ້ວັດ ອະທິບາຍວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຄື ຍ້ອນການນັ້ນ ຍ້ອນ
ເຫດນັ້ນ ຍ້ອນປັດໄຈນັ້ນ ຍ້ອນຕົ້ນເຫດນັ້ນ ພິກຂຸຈຶ່ງບໍ່ເພິ່ງອາໄສ ຄື ບໍ່ເພິ່ງຖິ ບໍ່ເພິ່ງຍຶດໝັ້ນ ບໍ່
ເພິ່ງຖືໝັ້ນຮູບທີ່ເຫັນ ຫຼື ຄວາມມົດຈົດແຫ່ງຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ຫຼື ຄວາມມົດຈົດແຫ່ງສຽງທີ່
ໄດ້ຍິນ ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ຫຼື ຄວາມມົດຈົດແຫ່ງອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ສິນ ຫຼື ຄວາມມົດຈົດແຫ່ງສິນ ຂໍ້ວັດ
ຫຼືຄວາມມົດຈົດແຫ່ງຂໍ້ວັດ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນແລ ພິກຂຸຈຶ່ງບໍ່ຄວນອາໄສຮູບທີ່ເຫັນ
ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ຫຼື ສິນຂໍ້ວັດ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ບຸກຄົນອາໄສສາດສະດາໃດ ເຫັນສາດສະດາອື່ນວ່າຊົ່ວ
ຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍຮຽກສາດສະດານັ້ນວ່າ ເປັນເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ
ຍ້ອນເຫດນັ້ນແລ ພິກຂຸຈຶ່ງບໍ່ຄວນອາໄສຮູບທີ່ເຫັນ
ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ຫຼື ສິນແລະຂໍ້ວັດ

[໓໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງກຳນົດທິດຖິໃນໂລກດ້ວຍຍານ ຫຼື
ແມ່ນດ້ວຍສິນແລະຂໍ້ວັດ
ບໍ່ເພິ່ງເອົາຕົນເຂົ້າໄປທຽບວ່າສະເໝີເຂົາ
ບໍ່ເພິ່ງສຳຄັນຕົນວ່າ ດ້ອຍກວ່າເຂົາ ຫຼື ແມ່ນເລີດກວ່າເຂົາ

ວ່າດ້ວຍພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງມີທິດຖິມານະ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງກຳນົດທິດຖິໃນໂລກດ້ວຍຍານ ຫຼື ແມ່ນດ້ວຍສິນແລະຂໍ້ວັດ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່
ເພິ່ງກຳນົດ ຄື ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ເກີດ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ບັງເກີດ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນ ເຊິ່ງທິດຖິ
ດ້ວຍຍານໃນສະມາບັດ ໘ ຍານໃນອະພິນຍາ ໔ ມິດສາຍານ ສິນ ຂໍ້ວັດ ຫຼື ທັງສິນແລະຂໍ້ວັດ

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍຍະໂລກ ມະນຸດໂລກ ເທວະໂລກ ຂັນທະໂລກ ທາດ
ໂລກ ອາຍະຕະນະໂລກ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງກຳນົດທິດຖິໃນໂລກດ້ວຍຍານ ຫຼື ແມ່ນດ້ວຍສິນ
ຂໍ້ວັດ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງເອົາຕົນເຂົ້າໄປທຽບວ່າ ສະເໝີເຂົາ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເພິ່ງເອົາຕົນເຂົ້າໄປ
ທຽບວ່າ ເຮົາເປັນເຊັ່ນດຽວກັບເຂົາດ້ວຍຊາດ ໂຄດ ຄວາມເປັນບຸດຂອງຕະກູນ ຄວາມເປັນຜູ້ມີ
ຮູບງາມ ຊັບ ການສຶກສາ ໜ້າທີ່ວຽກງານ ຫຼັກແຫ່ງສິລະປະວິທະຍາ ວິທະຍະຖານະ ຄວາມຄົງ
ແກ່ຮຽນ ປະຕິພາບ ຫຼື ສິ່ງອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງເອົາຕົນເຂົ້າໄປທຽບ
ວ່າ ສະເໝີເຂົາ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງສຳຄັນຕົນວ່າດ້ອຍກວ່າເຂົາ ຫຼື ແມ່ນເລີດກວ່າເຂົາ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເພິ່ງ
ເອົາຕົນເຂົ້າໄປທຽບວ່າ ເຮົາດ້ອຍກວ່າເຂົາ ດ້ວຍຊາດ ໂຄດ ຯລຯ ຫຼື ສິ່ງອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວ
ແລ້ວ ບໍ່ເພິ່ງເອົາຕົນເຂົ້າໄປທຽບວ່າ ເຮົາເລີດກວ່າເຂົາ ດ້ວຍຊາດ ໂຄດ ຯລຯ ຫຼື ສິ່ງອື່ນ
ນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງສຳຄັນຕົນວ່າດ້ອຍກວ່າເຂົາ ຫຼື ແມ່ນເລີດກວ່າເຂົາ
ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງກຳນົດທິດຖິໃນໂລກດ້ວຍຍານ ຫຼື
ແມ່ນດ້ວຍສິນແລະຂໍ້ວັດ
ບໍ່ເພິ່ງເອົາຕົນເຂົ້າໄປທຽບວ່າສະເໝີເຂົາ
ບໍ່ເພິ່ງສຳຄັນຕົນວ່າ ດ້ອຍກວ່າເຂົາ ຫຼື ແມ່ນເລີດກວ່າເຂົາ

[໓໕] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸນັ້ນລະຕົນແລ້ວບໍ່ຍຶດຖື ບໍ່ສ້າງນິໄສແມ່ນດ້ວຍຍານ
ເມື່ອຊົນທັງຫຼາຍແຕກກັນ ພິກຂຸນັ້ນກໍບໍ່ເຂົ້າເປັນຝັກເປັນຝ່າຍ
ພິກຂຸນັ້ນບໍ່ຖືແມ່ນທິດຖືອັນໃດ ໆ

ຄຳວ່າ ລະຕົນແລ້ວ ໃນຄຳວ່າ ລະຕົນແລ້ວບໍ່ຍຶດຖື ໄດ້ແກ່ ລະຄວາມເຫັນວ່າເປັນຕົນ
ອີກໄນໜຶ່ງ ຄຳວ່າ ລະຕົນແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ລະຄວາມຖື
ອີກໄນໜຶ່ງ ຄຳວ່າ ລະຕົນແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ລະ ຄື ລະເວັ້ນ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິນໄປ
ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມຖື ຄວາມຍຶດໝັ້ນ ຄວາມຖືໝັ້ນ ຄວາມຕິດໃຈ ຄວາມນ້ອມໃຈ
ເຊື່ອ ດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ຊື່ວ່າລະຕົນແລ້ວ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຍຶດຖື ໄດ້ແກ່ ບໍ່ຍຶດຖື ຄື ບໍ່ຖື ບໍ່ຍຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນ ດ້ວຍ ອຸປາທານ ໔ ລວມ
ຄວາມວ່າ ລະຕົນແລ້ວບໍ່ຍຶດຖື

ຄຳວ່າ ພິກຂຸນັ້ນ ຯລຯ ບໍ່ສ້າງນິໄສດ້ວຍຍານ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ສ້າງ ຄື ບໍ່ໃຫ້ເກີດ ບໍ່ໃຫ້
ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ບັງເກີດ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນ ເຊິ່ງນິໄສດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຫຼື ນິໄສດ້ວຍອຳນາດທິດຖື
ດ້ວຍຍານໃນສະມາປັດ ໘ ດ້ວຍຍານໃນອະພິນຍາ ໔ ຫຼື ດ້ວຍມິດສາຍານ ລວມຄວາມວ່າ
ພິກຂຸນັ້ນ ຯລຯ ບໍ່ສ້າງນິໄສແມ່ນດ້ວຍຍານ

ຄຳວ່າ ເມື່ອຊົນທັງຫຼາຍແຕກກັນ ພິກຂຸນັ້ນກໍບໍ່ເຂົ້າເປັນຝັກເປັນຝ່າຍ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອ
ຊົນທັງຫຼາຍແຕກກັນ ຄື ແຍກກັນ ເຖິງຄວາມເປັນ ໒ ຝ່າຍ ກາຍເປັນຄົນ ໒ ພວກ ມີຄວາມ
ເຫັນຕ່າງກັນ ມີຄວາມພິຈາລະນາຕ່າງກັນ ມີຄວາມຖືກໃຈຕ່າງກັນ ມີລັດທິຕ່າງກັນ ອາໄສນິໄສດ້ວຍ
ອຳນາດທິດຖືຕ່າງກັນ ເຖິງສັນທາຄະຕິ (ລຳອຽງຍ້ອນຮັກ) ເຖິງໂທສາຄະຕິ (ລຳອຽງຍ້ອນຊັງ)
ເຖິງໂມຫາຄະຕິ (ລຳອຽງຍ້ອນຫຼົງ) ເຖິງພະຍາຄະຕິ (ລຳອຽງຍ້ອນຍ້ານ) ພິກຂຸນັ້ນກໍບໍ່ເຖິງ
ສັນທາຄະຕິ ບໍ່ເຖິງໂທສາຄະຕິ ບໍ່ເຖິງໂມຫາຄະຕິ ບໍ່ເຖິງພະຍາຄະຕິ ຄື ບໍ່ດຳເນີນໄປດ້ວຍ
ອຳນາດຣາຄະ ບໍ່ດຳເນີນໄປດ້ວຍອຳນາດໂທສະ ບໍ່ດຳເນີນໄປດ້ວຍອຳນາດໂມຫະ ບໍ່ດຳເນີນໄປ
ດ້ວຍອຳນາດມານະ ບໍ່ດຳເນີນໄປດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ບໍ່ດຳເນີນໄປດ້ວຍອຳນາດ ອຸດທັດຈະບໍ່ດຳ
ເນີນໄປດ້ວຍອຳນາດວິຈິກິດສາ ບໍ່ດຳເນີນໄປດ້ວຍອຳນາດອະນຸໄສ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ໄປ ຄື ບໍ່ອອກໄປ
ບໍ່ຖືກພາໄປ ບໍ່ຖືກນຳໄປດ້ວຍທຳທີ່ກໍ່ຄວາມເປັນຝັກເປັນຝ່າຍ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອຊົນທັງຫຼາຍ
ແຕກກັນ ພິກຂຸນັ້ນກໍບໍ່ເຂົ້າເປັນຝັກເປັນຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸນັ້ນບໍ່ຖືແມ່ນທິດຖືອັນໃດ ໆ ອະທິບາຍວ່າ ທິດຖືທັງ ໖໒ ພິກຂຸນັ້ນລະ ໄດ້
ແລ້ວ ຄື ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະຖິບໄດ້ແລ້ວ ຣະຖິບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ

ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ພິກຂຸນັ້ນຈຶ່ງບໍ່ຖື ຄືບໍ່ຫວນກັບມາຫາທິດຖືອັນໃດ ໆ ອີກ ລວມຄວາມ
ວ່າ ພິກຂຸນັ້ນບໍ່ຖືແມ່ນທິດຖືອັນໃດ ໆ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພິກຂຸນັ້ນລະຕົນແລ້ວບໍ່ຢຶດຖື ບໍ່ສ້າງນິໄສແມ່ນດ້ວຍຍານ
ເມື່ອຊົນທັງຫຼາຍແຕກກັນ ພິກຂຸນັ້ນກໍບໍ່ເຂົ້າເປັນຝັກເປັນຝ່າຍ
ພິກຂຸນັ້ນບໍ່ຖືແມ່ນທິດຖືອັນໃດ ໆ

[໓໖] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພຣະອະຣະຫັນໃດ ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຄະນຶງ
ຫາໃນສ່ວນສຸດທັງ ໒ ດ້ານ ໃນໂລກນີ້
ໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່ ໃນໂລກນີ້ຫຼືໃນໂລກໜ້າ
ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນຈຶ່ງບໍ່ມີເຄື່ອງຢູ່ອັນໃດ ໆ
ຄວາມຕົກລົງໃຈໃນທຳທັງຫຼາຍແລ້ວຖືພັນກໍບໍ່ມີ

ວ່າດ້ວຍພູມທຳຂອງພຣະອະຣະຫັນ

ຄຳວ່າ ໃດ ໃນຄຳວ່າ ພຣະອະຣະຫັນໃດ ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຄະນຶງຫາໃນສ່ວນສຸດທັງ ໒ ດ້ານ
ໃນໂລກນີ້ ໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່ ໃນໂລກນີ້ຫຼືໃນໂລກໜ້າ ໄດ້ແກ່ ພຣະອະຣະຫັນຕະຊີນາສົບ

ຄຳວ່າ ສ່ວນສຸດ ອະທິບາຍວ່າ ຜັດສະເປັນສ່ວນສຸດດ້ານໜຶ່ງ ເຫດເກີດແຫ່ງຜັດສະເປັນ
ສ່ວນສຸດອີກດ້ານໜຶ່ງ ອະດີດເປັນສ່ວນສຸດດ້ານໜຶ່ງ ອະນາຄົດເປັນສ່ວນສຸດອີກດ້ານໜຶ່ງ ສຸກຂະ
ເວທະນາເປັນສ່ວນສຸດດ້ານໜຶ່ງ ທຸກຂະເວທະນາເປັນສ່ວນສຸດອີກດ້ານໜຶ່ງ ນາມເປັນສ່ວນສຸດ
ດ້ານໜຶ່ງ ຮູບເປັນສ່ວນສຸດອີກດ້ານໜຶ່ງ ອາຍະຕະນະພາຍໃນ ໖ ເປັນສ່ວນສຸດດ້ານໜຶ່ງ ອາຍະ
ຕະນະພາຍນອກ ໖ ເປັນສ່ວນສຸດອີກດ້ານໜຶ່ງ ຄວາມຖືຕົວເປັນສ່ວນສຸດດ້ານໜຶ່ງ ເຫດເກີດ
ແຫ່ງຄວາມຖືຕົວເປັນສ່ວນສຸດອີກດ້ານໜຶ່ງ ຕັນຫາຕັດຮຸງກວ່າ ຄວາມຄະນຶງຫາ ໄດ້ແກ່ ຄວາມ
ກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສິນມູນຄືໂລພະ

ຄຳວ່າ ໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່ ອະທິບາຍວ່າ ໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່ ຄື ໃນກຳມະວັດແລະວິ
ປາກະວັດ ໃນກຳມະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນກຳມະພົບ ໃນວິປາກະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນ ກຳມະ
ພົບ ໃນກຳມະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນຮູບພົບ ໃນວິປາກະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນຮູບພົບ ໃນກຳມະ
ວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນອະຮູບພົບ ໃນວິປາກະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນອະຮູບພົບ ໃນພົບຕໍ່ໄປ ໃນ
ຄະຕິ ຕໍ່ໄປ ໃນການຖືກຳເນີດຕໍ່ໄປ ໃນປະຕິສົນທິຕໍ່ໄປ ໃນຄວາມບັງເກີດແຫ່ງອັດຕະພາບຕໍ່ໄປ
ຄຳວ່າ ໂລກນີ້ ໄດ້ແກ່ ອັດຕະພາບຂອງຕົນ

ຄຳວ່າ ໂລກໜ້າ ໄດ້ແກ່ ອັດຕະພາບຂອງຜູ້ອື່ນ
 ອີກໄນໜຶ່ງ ຄຳວ່າ ໂລກນີ້ ໄດ້ແກ່ ຮູບ ເວທະນາ ສັນຍາ ສັງຂານ ວິນຍານ ຂອງຕົນ
 ຄຳວ່າ ໂລກໜ້າ ໄດ້ແກ່ ຮູບ ເວທະນາ ສັນຍາ ສັງຂານ ວິນຍານ ຂອງຜູ້ອື່ນ
 ອີກໄນໜຶ່ງ ຄຳວ່າ ໂລກນີ້ ໄດ້ແກ່ ອາຍະຕະນະພາຍໃນ ໖
 ຄຳວ່າ ໂລກໜ້າ ໄດ້ແກ່ ອາຍະຕະນະພາຍນອກ ໖
 ຄຳວ່າ ໂລກນີ້ ໄດ້ແກ່ ມະນຸດໂລກ
 ຄຳວ່າ ໂລກໜ້າ ໄດ້ແກ່ ເທວະໂລກ
 ຄຳວ່າ ໂລກນີ້ ໄດ້ແກ່ ກາມທາດ
 ຄຳວ່າ ໂລກໜ້າ ໄດ້ແກ່ ຮູບທາດ ອະຮູບທາດ
 ຄຳວ່າ ໂລກນີ້ ໄດ້ແກ່ ກາມທາດ ຮູບທາດ
 ຄຳວ່າ ໂລກໜ້າ ໄດ້ແກ່ ອະຮູບທາດ

ຄຳວ່າ ພຣະອະຣະຫັນໃດ ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຄະນິງຫາໃນສ່ວນສຸດທ້າຍ ໒ ດ້ານ ໃນໂລກນີ້
 ໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່ ໃນໂລກນີ້ ຫຼື ໃນໂລກໜ້າ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະອະຣະຫັນໃດ ຍ່ອມບໍ່
 ມີ ຄື ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ເຊິ່ງຕັນຫາ ເປັນທີ່ຄະນິງຫາໃນສ່ວນສຸດທ້າຍ ໒ ດ້ານໃນພົບນ້ອຍພົບ
 ໃຫຍ່ ໃນໂລກນີ້ ຫຼື ໃນໂລກໜ້າ ຄື ຕັນຫາ ພຣະອະຣະຫັນໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ
 ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ລວມ
 ຄວາມວ່າ ພຣະອະຣະຫັນໃດ ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຄະນິງຫາໃນສ່ວນສຸດທ້າຍ ໒ ດ້ານໃນໂລກນີ້ ໃນພົບ
 ນ້ອຍພົບໃຫຍ່ ໃນໂລກນີ້ ຫຼື ໃນໂລກໜ້າ

ຄຳວ່າ ເຄື່ອງຢູ່ ໃນຄຳວ່າ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ຈຶ່ງບໍ່ມີເຄື່ອງຢູ່ອັນໃດ ໆ ໄດ້ແກ່ ເຄື່ອງ
 ຢູ່ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ເຄື່ອງຢູ່ດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ (໒) ເຄື່ອງຢູ່ດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າ
 ເຄື່ອງຢູ່ດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າເຄື່ອງຢູ່ດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ
 ຄຳວ່າ ນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ພຣະອະຣະຫັນຕະຊິນາສົບ

ຄຳວ່າ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ຈຶ່ງບໍ່ມີເຄື່ອງຢູ່ອັນໃດ ໆ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນບໍ່
 ມີ ຄື ຍ່ອມບໍ່ມີ ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ເຊິ່ງເຄື່ອງຢູ່ອັນໃດ ໆ ໄດ້ແກ່ ເຄື່ອງຢູ່ ອັນໃດ ໆ ພ
 ຣະອະຣະຫັນນັ້ນລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້
 ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ຈຶ່ງບໍ່ມີເຄື່ອງຢູ່
 ອັນໃດ ໆ

ຄຳວ່າ ໃນທຳທັງຫຼາຍ ໃນຄຳວ່າ ຄວາມຕົກລົງໃຈໃນທຳທັງຫຼາຍແລ້ວຖືໝັ້ນ ໄດ້ແກ່
 ໃນທິດຖິ ໖໒

ຄຳວ່າ ຕົກລົງໃຈແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ຕົກລົງໃຈແລ້ວ ຄື ພິຈາລະນາແລ້ວ ຕັດສິນແລ້ວ ຊື່
ຂາດແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວ

ຄຳວ່າ ຖືໝັ້ນ ໄດ້ແກ່ ຈັບໝັ້ນ ຍຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນ ລວບຖື ລວມຖື ລວບລວມຖື ຄື ຄວາມ
ຖື ຄວາມຍຶດໝັ້ນ ຄວາມຖືໝັ້ນ ຄວາມຕິດໃຈ ຄວາມນ້ອມໃຈເຊື່ອວ່າ ສິ່ງນີ້ຈິງ ແທ້ ແນ່ ແທ້ຈິງ
ຕາມເປັນຈິງ ບໍ່ວິປະຣິດ ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ແກ່ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຕົກລົງ
ໃຈແລ້ວຖືໝັ້ນນັ້ນ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະ
ງັບ ໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມຕົກລົງໃຈ
ໃນທຳທັງຫຼາຍແລ້ວຖືໝັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພຣະອະຣະຫັນໃດ ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຄະນິງ
ຫາໃນສ່ວນສຸດທັງ ໒ ດ້ານໃນໂລກນີ້
ໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່ ໃນໂລກນີ້ ຫຼື ໃນໂລກໜ້າ
ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນຈຶ່ງບໍ່ມີເຄື່ອງຢູ່ອັນໃດ ໆ
ຄວາມຕົກລົງໃຈໃນທຳທັງຫຼາຍແລ້ວຖືໝັ້ນກໍບໍ່ມີ

[ໝາ] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ບໍ່ມີທິດຖືອັນສັນຍາກຳນົດໄວ້ແມ່ນບໍ່ຫຼາຍ
ໃນຮູບທີ່ເຫັນ ໃນສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ຫຼື ໃນອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ໃນໂລກນີ້
ໃຜ ໆ ໃນໂລກນີ້ຈະເພິ່ງກຳນົດພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ
ຜູ້ເປັນພາມ ບໍ່ຍຶດຖືທິດຖືຢູ່ ດ້ວຍເຫດອັນໃດນີ້?

ວ່າດ້ວຍພຣະອະຣະຫັນໄດ້ຊື່ວ່າພາມ

ຄຳວ່າ ນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ບໍ່ມີທິດຖືອັນສັນຍາກຳນົດໄວ້ແມ່ນໜ້ອຍໜຶ່ງ
ໃນຮູບທີ່ເຫັນ ໃນສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ຫຼື ໃນອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ໃນໂລກນີ້ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະອະຣະຫັນຕະ
ຊົນາລົບນັ້ນບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ເຊິ່ງທິດຖື ອັນສັນຍາໃຫ້ເກີດ ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ກຳນົດ
ກຳນົດໄວ້ ປຸງແຕ່ງ ປຸງແຕ່ງຂຶ້ນ ຕັ້ງໄວ້ດີແລ້ວ ຍ້ອນມີສັນຍາເປັນຫົວໜ້າ ມີສັນຍາກຳນົດໄວ້
ແລະຍ້ອນການແຍກສັນຍາໃນຮູບທີ່ເຫັນ ຫຼື ໃນຄວາມມົດຈົດຍ້ອນຮູບທີ່ເຫັນໃນສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ຫຼື
ໃນຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ໃນອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ຫຼື ໃນຄວາມມົດຈົດຍ້ອນອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ຄື
ທິດຖືນັ້ນພຣະອະຣະຫັນລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ
ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ບໍ່ມີທິດຖື
ອັນສັນຍາກຳນົດໄວ້ແມ່ນບໍ່ຫຼາຍໃນຮູບທີ່ເຫັນ ໃນສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ຫຼື ໃນອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ໃນໂລກນີ້

ຄຳວ່າ ພາມ ໃນຄຳວ່າ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ຜູ້ເປັນພາມ ບໍ່ຢຶດຖືທິດຖືຢູ່ ອະທິບາຍວ່າ ທີ່ຊື່ວ່າພາມ ຍ້ອນລອຍທຳ ກຸ ປະການໄດ້ແລ້ວ ຄື

໑. ລອຍສັກກາຍະທິດຖືໄດ້ແລ້ວ ຯລຯ ບໍ່ມີຕົນຫາແລະທິດຖືອາໄສເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ບັນດິດຮຽກຜູ້ນັ້ນວ່າເປັນພາມ

ຄຳວ່າ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ຜູ້ເປັນພາມ ບໍ່ຢຶດຖືທິດຖືຢູ່ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະອະຣະຫັນ ນັ້ນຜູ້ເປັນພາມ ບໍ່ຢຶດຖື ຄື ບໍ່ຖື ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນທິດຖືຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ຜູ້ເປັນພາມ ບໍ່ຢຶດຖືທິດຖືຢູ່

ຄຳວ່າ ໃຜ ໆ ໃນໂລກນີ້ຈະເພິ່ງກຳນົດ ຯລຯ ດ້ວຍເຫດອັນໃດນໍ? ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ການກຳນົດ ໄດ້ແກ່ ການກຳນົດ ໒ ຢ່າງ ຄື

໑. ການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕົນຫາ

໒. ການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ຯລຯ

ນີ້ຊື່ວ່າ ການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕົນຫາ ຯລຯ

ນີ້ຊື່ວ່າການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖື

ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນລະການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕົນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມການກຳນົດ ດ້ວຍອຳນາດທິດຖືໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕົນຫາ ສະລັດຖິ້ມການ ກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖືໄດ້ແລ້ວ ໃຜ ໆ ຈະເພິ່ງກຳນົດພຣະອະຣະຫັນນັ້ນດ້ວຍຣາຄະ ໂທສະ ໂມຫະ ມານະ ທິດຖື ອຸດທັດຈະ ວິຈິກິດສາ ອະນຸໄສ ອັນໃດນໍ? ວ່າ ເປັນຜູ້ກຳໜົດ ເປັນຜູ້ ຂັດເຄື່ອງ ເປັນຜູ້ຫຼົງ ເປັນຜູ້ຍຶດຕິດ ເປັນຜູ້ຍຶດໝັ້ນ ເປັນຜູ້ຟຸ່ງຊ່ານ ເປັນຜູ້ລັງເລ ຫຼືເປັນ ຜູ້ຕົກຢູ່ ໃນກຳລັງກິເລດ

ພຣະອະຣະຫັນລະອະພິສັງຂານເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະອະພິສັງຂານໄດ້ແລ້ວ ໃຜ ໆ ຈະເພິ່ງກຳນົດຄະຕິດ້ວຍເຫດອັນໃດນໍ? ວ່າ ເປັນຜູ້ເກີດໃນນະຣົກ ເປັນຜູ້ເກີດໃນກຳເນີດ ເດຍຣັດສານ ເປັນຜູ້ເກີດໃນເຜດວິໄສ ເປັນມະນຸດ ເປັນເທບ ເປັນຜູ້ມີຮູບ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຮູບ ເປັນຜູ້ ມີສັນຍາ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີສັນຍາ ຫຼື ວ່າເປັນຜູ້ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ບໍ່ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ໃຜ ໆ ຈະເພິ່ງ ກຳນົດ ຄື ກຳນົດຮູ້ ເຖິງການກຳນົດຮູ້ດ້ວຍເຫດ ປັດໄຈ ແລະການໃດ ເຫດ ປັດໄຈ ແລະການ ນັ້ນບໍ່ມີ

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍໂລກ ມະນຸດໂລກ ເທວະໂລກ ຂັນທະໂລກ ທາດ ໂລກ ອາຍະຕະນະໂລກ ລວມຄວາມວ່າ ໃຜ ໆ ໃນໂລກນີ້ຈະເພິ່ງກຳນົດ ຯລຯ ດ້ວຍເຫດອັນ ໃດນໍ? ດ້ວຍ ເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ບໍ່ມີທິດຖືອັນສັນຍາກຳນົດໄວ້ແມ່ນບໍ່ຫຼາຍ
ໃນຮູບທີ່ເຫັນ ໃນສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ຫຼືໃນອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ໃນໂລກນີ້
ໃຜ ໆ ໃນໂລກນີ້ຈະເພິ່ງກຳນົດພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ
ຜູ້ເປັນພາມ ບໍ່ຢຶດຖືທິດຖືຢູ່ ດ້ວຍເຫດອັນໃດນໍ?

[໙໘] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພຣະອະຣະຫັນຕະຊີນາສົບທັງຫຼາຍ
ຍ່ອມບໍ່ກຳນົດ ບໍ່ເຊີດຊູ
ແມ່ນທຳທັງຫຼາຍ ພຣະອະຣະຫັນເຫຼົ່ານັ້ນກໍບໍ່ປາຖະໜາແລ້ວ
ພຣະອະຣະຫັນຜູ້ເປັນພາມນັ້ນ ໃຜ ໆ ຈຶ່ງນຳໄປດ້ວຍສິນແລະຂໍ້ວັດບໍ່ໄດ້
ເປັນຜູ້ເຖິງຝັ່ງແລ້ວ ບໍ່ກັບມາ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ

ວ່າດ້ວຍການກຳນົດ ໒

ຄຳວ່າ ຍ່ອມບໍ່ກຳນົດ ບໍ່ເຊີດຊູ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ກຳນົດ ໄດ້ແກ່ ການກຳນົດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດ ຕັນຫາ (໒)
ການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າການ
ກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖື

ການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ວັດຖຸທີ່ເຮັດໃຫ້ເປັນເຂດ ເປັນແດນ ເປັນສ່ວນ ເປັນຜະແໜກ ກຳນົດຖືເອົາ ຍຶດຖືວ່າ
ເປັນຂອງເຮົາ ດ້ວຍສ່ວນແຫ່ງຕັນຫາມີປະມານເທົ່າໃດ ຍ່ອມຍຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ເຊິ່ງ ວັດຖຸມີ
ປະມານເທົ່ານັ້ນວ່າ ນີ້ຂອງເຮົາ ນັ້ນຂອງເຮົາ ເທົ່ານີ້ຂອງເຮົາ ຂອງເຮົາມີປະມານເທົ່ານີ້ ຮູບ
ສຽງ ກິ່ນ ຣົດ ໄຜດຖັບພະ ເຄື່ອງປູລາດ ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ ທາດຊາຍຍິງ ແບ້ ແກະ ໄກ່ ໝູ ຊ້າງ
ງົວ ມ້າ ລາ ທີ່ນາ ທີ່ສວນ ເງິນຄຳ ໝູ່ບ້ານ ນິຄົມ ຣາດຊະທານີ ແຄວ້ນ ຊົນນະບົດ ກອງພົນ
ຮົບ ຄັງຫຼວງ ແມ່ນມະຫາປະຖະພິທັງໝົດຍ່ອມຍຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດ ຕັນຫາ ເຊິ່ງ
ຈຳແນກໄດ້ ໑໐໘ ນີ້ຊື່ວ່າການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ

ການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ເປັນແນວໃດ?

ຄື ສັກກາຍະທິດຖືມີວັດຖຸ ໒໐ ມິດສາທິດຖືມີວັດຖຸ ໑໐ ອັນຕະຄາທິກະທິດຖືມີວັດຖຸ ໑໐
ທິດຖື ການຕົກຢູ່ໃນທິດຖື ຄວາມຮັກທິບຸກທິທິດຖື ຄວາມກັນດານທິທິດຖື ສັງເກດທິ ຄວາມ
ດົ້ນຮົນທິທິດຖື ເຄື່ອງຜູກພັນທິທິດຖື ຄວາມຖື ຄວາມຖືໝັ້ນ ຄວາມຍຶດໝັ້ນ ຄວາມຍຶດໝັ້ນຖືໝັ້ນ
ທາງຊົ່ວ ທາງຜິດ ພາວະທີ່ຜິດ ລັດທິເດຍຣະຖື ຄວາມຖື ຂັດແຍ່ງ ຄວາມຖືວິປະຣິດ ຄວາມຖືວິ

ປະລາດ ຄວາມຖືຜິດ ຄວາມຖືໃນສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນ ຄວາມຈິງວ່າເປັນຈິງເຫັນປານນີ້ ຈົນເຖິງທິດຖີ ໖ ໒ ນີ້ຊື່ວ່າການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖີ

ພຣະອະຣະຫັນເຫຼົ່ານັ້ນ ລະການກຳນົດດ້ວຍຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິມການກຳນົດ ດ້ວຍອຳນາດທິດຖີໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ສະລັດຖິມການ ກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖີໄດ້ແລ້ວ ພຣະອະຣະຫັນຈຶ່ງບໍ່ກຳນົດ ຄື ບໍ່ໃຫ້ເກີດ ບໍ່ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ໃຫ້ ບັງເກີດ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນ ເຊິ່ງການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຫຼື ການກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດ ຖີ ລວມຄວາມວ່າ ຍ່ອມບໍ່ກຳນົດ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເຊີດຊູ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ເຊີດຊູ ໄດ້ແກ່ ການເຊີດຊູ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ (໒) ການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດທິດຖີ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າການ ເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດທິດຖີ

ພຣະອະຣະຫັນເຫຼົ່ານັ້ນ ລະການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິມການເຊີດ ຊູ ດ້ວຍອຳນາດທິດຖີໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ສະລັດຖິມການ ເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດທິດຖີໄດ້ແລ້ວ ພຣະອະຣະຫັນກໍບໍ່ທຽວເຊີດຊູຕັນຫາຫຼືທິດຖີໄວ້ ຄື ບໍ່ມີຕັນຫາ ເປັນທຸງໄຊ ບໍ່ມີຕັນຫາເປັນຍອດທຸງ ບໍ່ມີຕັນຫາເປັນໃຫຍ່ ບໍ່ມີທິດຖີເປັນທຸງໄຊ ບໍ່ມີທິດຖີເປັນ ຍອດທຸງ ບໍ່ມີທິດຖີເປັນໃຫຍ່ ຄື ບໍ່ໄດ້ຖືກຕັນຫາຫຼືທິດຖີຄອບງຳທຽວໄປຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ຍ່ອມບໍ່ ກຳນົດ ບໍ່ເຊີດຊູ

ຄຳວ່າ ແມ່ນທຳທັງຫຼາຍພຣະອະຣະຫັນເຫຼົ່ານັ້ນ ກໍບໍ່ປາຖະໜາແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ທິດ ຖີ ໖໒ ຕັດຮຽກວ່າ ທຳ

ຄຳວ່າ ເຫຼົ່ານັ້ນ ໄດ້ແກ່ ພຣະອະຣະຫັນຕະຂຶນາສົບເຫຼົ່ານັ້ນ

ຄຳວ່າ ບໍ່ປາຖະໜາແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ປາຖະໜາແລ້ວວ່າ ໂລກທຽງ ນີ້ເທົ່ານັ້ນ ຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ບໍ່ປາຖະໜາແລ້ວວ່າ ໂລກບໍ່ທຽງ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວ ຕະຖາຄົດ ຈະ ວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ບໍ່ເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ລວມຄວາມວ່າ ແມ່ນ ທຳທັງຫຼາຍພຣະອະຣະຫັນຕະຂຶນາສົບເຫຼົ່ານັ້ນ ກໍບໍ່ປາຖະໜາແລ້ວ

ຄຳວ່າ ບໍ່ ໃນຄຳວ່າ ພຣະອະຣະຫັນຜູ້ເປັນພາມ ໃຜ ໆ ຈຶ່ງນຳໄປດ້ວຍສິນແລະຂໍ້ວັດບໍ່ ໄດ້ເປັນຄຳປະຕິເສດ

ຄຳວ່າ ຜູ້ເປັນພາມ ອະທິບາຍວ່າ ທີ່ຊື່ວ່າພາມຍ້ອນລອຍທຳ ກຸ ປະການໄດ້ ແລ້ວ ຄື

໑. ລອຍສັກກາຍະທິດຖີໄດ້ແລ້ວ ຯລຯ ບໍ່ມີຕັນຫາ ແລະທິດຖີອາໄສ ເປັນຜູ້ໝັ້ນ ຄົງບັນດິດຮຽກຜູ້ນັ້ນວ່າ ເປັນພາມ

ຄຳວ່າ ຜູ້ເປັນພາມ ໃຜ ໆ ກຳນົດໄປດ້ວຍສິນແລະຂໍ້ວັດບໍ່ໄດ້ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ເປັນ ພາມ ຍ່ອມບໍ່ດຳເນີນໄປ ບໍ່ອອກໄປ ບໍ່ຖືກພາໄປ ບໍ່ຖືກນຳໄປດ້ວຍສິນ ຂໍ້ວັດ ຫຼື ສິນແລະຂໍ້ວັດ ລວມ ຄວາມວ່າ ຜູ້ເປັນພາມ ໃຜ ໆ ຈຶ່ງນຳໄປດ້ວຍສິນແລະຂໍ້ວັດບໍ່ໄດ້

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ເຖິງຝັ່ງແລ້ວ ບໍ່ກັບມາ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ອະທິບາຍວ່າ ອະມະຕະນິບພານ ຕັດຮຽກວ່າ ຝັ່ງ ຄື ທຳເປັນທີ່ຮະງັບສັງຂານທັງປວງ ເປັນທີ່ສະລັດຖິ້ມອຸປະທັບທັງໝົດ ເປັນທີ່ສິ້ນ ຕັນຫາ ເປັນທີ່ຄາຍກຳໜັດ ເປັນທີ່ດັບກິເລດ ເປັນທີ່ເຢັນສະນິດ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ເຖິງຝັ່ງ ບັນລຸຝັ່ງ ເຖິງສ່ວນສຸດ ບັນລຸສ່ວນສຸດ ເຖິງປາຍສຸດ ບັນລຸປາຍສຸດ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນບໍ່ມີການ ວຽນເກີດ ວຽນຕາຍ ແລະພົບໃໝ່ກໍບໍ່ມີອີກ ລວມຄວາມວ່າ ເປັນຜູ້ເຖິງຝັ່ງແລ້ວ

ຄຳວ່າ ບໍ່ກັບມາ ອະທິບາຍວ່າ ກິເລດເຫຼົ່າໃດອະຣິຍະບຸກຄົນລະໄດ້ແລ້ວ ດ້ວຍໂສດາ ປັດຕິມັກ ອະຣິຍະບຸກຄົນກໍບໍ່ມາ ບໍ່ກັບມາ ຄື ບໍ່ຫວນກັບມາສູ່ກິເລດເຫຼົ່ານັ້ນອີກ ກິເລດເຫຼົ່າໃດ ອະຣິຍະບຸກຄົນລະໄດ້ແລ້ວດ້ວຍສະກະທາຄາມິມັກ ອະຣິຍະບຸກຄົນກໍບໍ່ມາ ບໍ່ກັບມາ ຄື ບໍ່ຫວນ ກັບມາສູ່ກິເລດເຫຼົ່ານັ້ນອີກ ກິເລດເຫຼົ່າໃດ ອະຣິຍະບຸກຄົນລະໄດ້ແລ້ວດ້ວຍ ອະນາຄາມິມັກ ອະ ຣິຍະບຸກຄົນກໍບໍ່ມາ ບໍ່ກັບມາ ຄື ບໍ່ຫວນກັບມາສູ່ກິເລດເຫຼົ່ານັ້ນອີກ ກິເລດເຫຼົ່າໃດ ອະຣິຍະ ບຸກຄົນລະໄດ້ແລ້ວດ້ວຍອະຣະຫັດຕະມັກ ອະຣິຍະບຸກຄົນກໍບໍ່ມາ ບໍ່ກັບມາ ຄື ບໍ່ຫວນກັບມາສູ່ ກິເລດເຫຼົ່ານັ້ນອີກ ລວມຄວາມວ່າ ເປັນຜູ້ເຖິງຝັ່ງ ບໍ່ກັບມາ

ວ່າດ້ວຍພຣະອະຣະຫັນຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະອະຣະຫັນ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງດ້ວຍອາການ ໔ ຢ່າງ ຄື

໑. ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ໃນອິດຖາຣົມແລະອະນິດຖາຣົມ
໒. ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນເປັນຜູ້ສະລະແລ້ວ
໓. ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນເປັນຜູ້ຂ້າມໄດ້ແລ້ວ
໔. ເປັນຜູ້ມັ່ງຄົງ ຍ້ອນເປັນຜູ້ໝັ້ນແລ້ວ
໕. ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນສະແດງອອກເຊິ່ງທຳນັ້ນ ໆ

ພຣະອະຣະຫັນເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງໃນອິດຖາຣົມແລະອະນິດຖາຣົມ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພຣະອະຣະຫັນເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງທັງໃນລາບ ແລະໃນຄວາມເສື່ອມລາບ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ທັງໃນຍົດ ແລະໃນຄວາມເສື່ອມຍົດ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງທັງໃນສັນເສີນແລະນິນທາ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງທັງ ໃນສຸກແລະທຸກ ຄົນບາງພວກເອົາຂອງຫອມຊະໂລມແຂນຂ້າງໜຶ່ງ ອີກພວກໜຶ່ງໃຊ້ມິດຖາກ ແຂນອີກຂ້າງໜຶ່ງ ພຣະອະຣະຫັນກໍບໍ່ມີຄວາມຍິນດີໃນການຊະໂລມດ້ວຍຂອງຫອມນັ້ນ ບໍ່ມີ ຄວາມຍິນຮ້າຍໃນການຖາກແຂນນັ້ນ ພຣະອະຣະຫັນລະຄວາມຍິນດີແລະຄວາມຍິນຮ້າຍໄດ້ແລ້ວ

ລ່ວງພົ້ນຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈໄດ້ແລ້ວ ກ້າວລ່ວງຄວາມຍືນດີແລະຄວາມຍືນຮ້າຍໄດ້ແລ້ວ ພຣະອະຣະຫັນຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງໃນອິດຖາຣົມແລະອະນິດຖາຣົມ ເປັນແນວນີ້

ພຣະອະຣະຫັນເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນເປັນຜູ້ສະລະແລ້ວ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພຣະອະຣະຫັນ ສະລະ ຄາຍ ປ່ອຍ ລະ ສະລັດຖິ້ມ ຣາຄະ ຯລຯ ໂທສະ ຯລຯ ໂມຫະ ຯລຯ ໂກທະ ຯລຯ ອຸປະນາທະ ຯລຯ ມັກຂະ ຯລຯ ປະລາສະ ຯລຯ ອິດສາ ຯລຯ ມັດສະຣິຍະ ຯລຯ ມາຍາ ຯລຯ ສາເຖີຍຍະ ຯລຯ ຖຳພະ ຯລຯ ສາຣຳພະ ຯລຯ ມານະ ຯລຯ ອະຕິມານະ ຯລຯ ມະທະ ຯລຯ ປະມາທະ ຯລຯ ກິເລດທຸກຊະນິດ ຯລຯ ທຸດຈະຣິດທຸກທາງ ຯລຯ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ຯລຯ ຄວາມຮ້ອນຮົນທຸກສະຖານ ຯລຯ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການ ພຣະອະຣະຫັນສະລະ ຄາຍ ປ່ອຍ ລະ ສະລັດຖິ້ມອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດໄດ້ແລ້ວ ພຣະອະຣະຫັນຊື່ວ່າເປັນຜູ້ ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນເປັນຜູ້ສະລະແລ້ວ ເປັນແນວນີ້

ພຣະອະຣະຫັນເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນເປັນຜູ້ຂ້າມໄດ້ແລ້ວ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພຣະອະຣະຫັນຂ້າມ ຂ້າມພົ້ນ ກ້າວລ່ວງ ກ້າວພົ້ນ ລ່ວງພົ້ນກາໂມຄະ ພະໂວຄະ ທິດໂຖຄະ ອະວິດໂຊຄະ ທາງແຫ່ງສົງສານທັງປວງໄດ້ແລ້ວ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນຢູ່ (ໃນອະຣິຍະວາສະທຳ) ແລ້ວ ປະພຶດຈະຣະນະທຳແລ້ວ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນບໍ່ມີການວຽນເກີດ ວຽນ ຕາຍ ແລະພົບໃໝ່ກໍບໍ່ມີອີກ ພຣະອະຣະຫັນຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນເປັນຜູ້ຂ້າມໄດ້ແລ້ວ ເປັນແນວນີ້

ພຣະອະຣະຫັນເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນເປັນຜູ້ພົ້ນແລ້ວ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພຣະອະຣະຫັນມີຈິດພົ້ນ ຫຼຸດພົ້ນ ຫຼຸດພົ້ນດ້ວຍດີແລ້ວຈາກຣາຄະ ຯລຯ ໂທສະ ຯລຯ ໂມຫະ ຯລຯ ໂກທະ ຯລຯ ອຸປະນາທະ ຯລຯ ມັກຂະ ຯລຯ ປະລາສະ ຯລຯ ອິດສາ ຯລຯ ມັດສະຣິຍະ ຯລຯ ມາຍາ ຯລຯ ສາເຖີຍຍະ ຯລຯ ຖຳພະ ຯລຯ ສາຣຳພະ ຯລຯ ມານະ ຯລຯ ອະຕິມານະ ຯລຯ ມະທະ ຯລຯ ປະມາທະ ຯລຯ ກິເລດທຸກຊະນິດ ຯລຯ ທຸດຈະຣິດທຸກທາງ ຯລຯ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ຯລຯ ຄວາມຮ້ອນຮົນທຸກສະຖານ ຯລຯ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການ ຯລຯ ພຣະອະຣະຫັນມີຈິດພົ້ນ ຫຼຸດພົ້ນ ຫຼຸດພົ້ນດ້ວຍດີແລ້ວ ຈາກອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ ພຣະອະຣະຫັນຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນເປັນຜູ້ພົ້ນແລ້ວ ເປັນແນວນີ້

ພຣະອະຣະຫັນເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນສະແດງອອກເຊິ່ງທຳນັ້ນ ໆ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ເມື່ອສິນມີຢູ່ ພຣະອະຣະຫັນຊື່ວ່າ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນສະແດງອອກວ່າ ເປັນຜູ້ມີສິນ ເມື່ອສັດທາມີຢູ່ ພຣະອະຣະຫັນຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນສະແດງອອກວ່າ ເປັນຜູ້ມີສັດທາ ເມື່ອຄວາມພຽນມີຢູ່ ພຣະອະຣະຫັນຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນສະແດງອອກວ່າ ເປັນຜູ້ມີຄວາມພຽນ

ເມື່ອສະຕິມີຢູ່ ພຣະອະຣະຫັນຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນສະແດງອອກວ່າ ເປັນຜູ້ມີສະຕິ
 ເມື່ອສະມາທິມີຢູ່ ພຣະອະຣະຫັນຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນສະແດງອອກວ່າ ເປັນຜູ້ຕັ້ງໝັ້ນ
 ເມື່ອປັນຍາມີຢູ່ ພຣະອະຣະຫັນຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນສະແດງອອກວ່າ ເປັນຜູ້ມີປັນຍາ
 ເມື່ອວິດຊາມີຢູ່ ພຣະອະຣະຫັນຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນສະແດງອອກວ່າ ເປັນຜູ້ມີວິດຊາ ໓
 ເມື່ອອະພິນຍາມີຢູ່ ພຣະອະຣະຫັນຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນສະແດງອອກວ່າ ເປັນຜູ້ມີ
 ອະພິນຍາ ໖

ພຣະອະຣະຫັນຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນສະແດງອອກເຊິ່ງທຳນັ້ນ ໆ ເປັນແນວນີ້
 ລວມຄວາມວ່າ ເປັນຜູ້ເຖິງຝັ່ງ ບໍ່ກັບມາ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະ
 ພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພຣະອະຣະຫັນຕະຊີນາສົບທັງຫຼາຍ
 ຍ່ອມບໍ່ກຳນົດ ບໍ່ເຊີດຊູ
 ແມ່ນທຳທັງຫຼາຍພຣະອະຣະຫັນເຫຼົ່ານັ້ນກໍບໍ່ປາຖະໜາແລ້ວ
 ພຣະອະຣະຫັນຜູ້ເປັນພາມນັ້ນ ໃຜ ໆ ຈຶ່ງນຳໄປດ້ວຍສິນແລະຂໍ້ວັດບໍ່ໄດ້
 ເປັນຜູ້ເຖິງຝັ່ງແລ້ວ ບໍ່ກັບມາ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ

ປະຣະມັດຖະກະສຸດຕະນິດເທດທິ ໔ ຈົບ

ຝ. ຊະຣາສຸດຕະນິດເທດ

ອະທິບາຍຊະຣາສຸດ

ວ່າດ້ວຍຊະຣາ

ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈະກ່າວອະທິບາຍຊະຣາສຸດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

[໓໙] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຊີວິດນີ້ໜ້ອຍດຽວ ມະນຸດຍ່ອມຕາຍພາຍໃນ ໑໐໐ ປີ
ແມ່ນຫາກຜູ້ໃດຈະມີຊີວິດຢູ່ເກີນໄປກວ່ານັ້ນ
ຜູ້ນັ້ນກໍຈະຕາຍຍ້ອນຊະຣາຢ່າງແນ່ນອນ

ວ່າດ້ວຍຊີວິດເປັນຂອງໜ້ອຍດ້ວຍເຫດ ໒ ປະການ

ຄຳວ່າ ຊີວິດ ໃນຄຳວ່າ ຊີວິດນີ້ໜ້ອຍດຽວ ອະທິບາຍວ່າ ອາຍຸ ຄວາມດຳລົງຢູ່ ຄວາມ
ດຳເນີນໄປ ຄວາມໃຫ້ຊີວິດດຳເນີນໄປ ຄວາມເຄື່ອນໄຫວ ຄວາມເປັນໄປ ຄວາມຮັກສາ ຄວາມ
ເປັນຢູ່ ຊີວິຕິນຊີ

ອັນໜຶ່ງ ຊີວິດເປັນຂອງໜ້ອຍດ້ວຍເຫດ ໒ ປະການ ຄື

໑. ຊີວິດເປັນຂອງໜ້ອຍ ຍ້ອນດຳລົງຢູ່ຊົ່ວເວລາພຽງເລັກໜ້ອຍ
໒. ຊີວິດເປັນຂອງໜ້ອຍ ຍ້ອນມີຄຸນຄ່າພຽງເລັກໜ້ອຍ

ຊີວິດເປັນຂອງໜ້ອຍ ຍ້ອນດຳລົງຢູ່ຊົ່ວເວລາພຽງເລັກໜ້ອຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ໃນຂະນະຈິດທີ່ເປັນອະດີດ ຊີວິດເປັນຢູ່ແລ້ວ ບໍ່ແມ່ນກຳລັງເປັນຢູ່ ບໍ່ແມ່ນຈັກເປັນຢູ່
ໃນຂະນະຈິດທີ່ເປັນອະນາຄົດ ຊີວິດຈັກເປັນຢູ່ ບໍ່ແມ່ນກຳລັງເປັນຢູ່ ບໍ່ແມ່ນເປັນຢູ່ແລ້ວໃນຂະນະ
ຈິດທີ່ເປັນປັດຈຸບັນ ຊີວິດກຳລັງເປັນຢູ່ ບໍ່ແມ່ນເປັນຢູ່ແລ້ວ ບໍ່ແມ່ນຈັກເປັນຢູ່

(ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ)

ຊີວິດ ອັດຕະພາບ ສຸກແລະທຸກທັງປວງ
ເປັນທຳທີ່ປະກອບກັນຂຶ້ນຊົ່ວຂະນະຈິດດຽວ
ຂະນະຍ່ອມໝຸນໄປຢ່າງວ່ອງໄວ

ເທວະດາຜູ້ດຳລົງຢູ່ໄດ້ ໘໔,໐໐໐ ກັບ
ກໍບໍ່ໄດ້ປະກອບດ້ວຍຈິດ ໒ ດວງ (ໃນຂະນະຈິດດຽວ) ເປັນຢູ່ໄດ້

ຂັນເຫຼົ້າໃດຂອງສັດທີ່ຕາຍໄປ ຫຼື
ຍັງດຳຣົງຢູ່ໃນໂລກນີ້ດັບໄປແລ້ວ
ຂັນເຫຼົ້ານັ້ນທັງໝົດ ເປັນແນວດຽວກັນ ດັບໄປແລ້ວກໍບໍ່ໄດ້ສືບຕໍ່ກັນ
ຂັນທີ່ແຕກໄປໃນອະດີດອັນຫາລຳດັບບໍ່ໄດ້
ແລະຂັນທີ່ຈະແຕກໄປໃນອະນາຄົດ
ມີລັກສະນະບໍ່ຕ່າງກັບຂັນທີ່ດັບໃນປັດຈຸບັນ
ສັດບໍ່ເກີດດ້ວຍອະນາຄົດຂັນ ຍ່ອມດຳຣົງຢູ່ດ້ວຍປັດຈຸບັນຂັນ
ຍ້ອນຈິດແຕກດັບໄປ ສັດໂລກຊື່ວ່າ ຕາຍແລ້ວ
ນີ້ເປັນປະຣະມັດຖະບັນຍັດ
ຍ້ອນມີອາຍະຕະນະ ໖ ເປັນປັດໄຈ
ຂັນທັງຫຼາຍທີ່ປ່ຽນໄປຕາມສັນທະ ຍ່ອມເປັນໄປບໍ່ຂາດສາຍ
ເໝືອນນ້ຳໄຫຼໄປຕາມທີ່ລຸ່ມ ສັນນັ້ນ
ຂັນທັງຫຼາຍເຖິງການຊົງຕົວຢູ່ບໍ່ໄດ້ແຕກໄປແລ້ວ
ກອງຂັນໃນອະນາຄົດກໍບໍ່ມີ ສ່ວນຂັນທີ່ເກີດແລ້ວໃນປັດຈຸບັນກໍດຳຣົງຢູ່
ເໝືອນເມັດຜັກກາດເທິງປາຍເຫຼັກແຫຼມ ຢ່າງນັ້ນ
ຄວາມແຕກທຳລາຍແຫ່ງຂັນທັງຫຼາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນເຫຼົ່ານັ້ນ
ຜາກົດຢູ່ຂ້າງໜ້າ ຂັນທັງຫຼາຍທີ່ມີການແຕກເປັນທຳມະດາ
ດຳຣົງຢູ່ ບໍ່ໄດ້ລວມກັບຂັນເກົ່າ
ຂັນທັງຫຼາຍມາໂດຍສະພາວະທີ່ບໍ່ຜາກົດ ແຕກທຳລາຍໄປແລ້ວ
ກໍໄປສູ່ສະພາວະທີ່ບໍ່ຜາກົດ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນແລະດັບໄປ
ເໝືອນສາຍຟ້າແມບໃນອາກາດ ສັນນັ້ນ

ຊີວິດຊື່ວ່າ ເປັນຂອງໜ້ອຍ ຍ້ອນດຳຣົງຢູ່ຊົ່ວເວລາພຽງເລັກໜ້ອຍ ເປັນແນວນີ້
ຊີວິດເປັນຂອງໜ້ອຍ ຍ້ອນມີຄຸນຄ່າພຽງເລັກໜ້ອຍ ເປັນແນວໃດ?
ຄື ຊີວິດກ່ຽວເນື່ອງດ້ວຍລົມທັນໃຈເຂົ້າ ຊີວິດກ່ຽວເນື່ອງດ້ວຍລົມທັນໃຈອອກ ຊີວິດກ່ຽວ
ເນື່ອງດ້ວຍລົມທັນໃຈເຂົ້າແລະລົມທັນໃຈອອກ ຊີວິດກ່ຽວເນື່ອງດ້ວຍມະຫາພູຕະຣູບ ຊີວິດກ່ຽວ
ເນື່ອງດ້ວຍອາຫານທີ່ກິນກິນ ຊີວິດກ່ຽວເນື່ອງດ້ວຍໄຟທາດ ຊີວິດກ່ຽວເນື່ອງດ້ວຍວິນຍານ ມູນ
ເຫດ (ກະຣັດຊະກາຍ) ຂອງສະພາວະທຳເຫຼົ່ານີ້ມີກຳລັງໜ້ອຍ ບຸບພະເຫດຂອງ ສະພາວະທຳ
ເຫຼົ່ານີ້ມີກຳລັງໜ້ອຍ ປັດໄຈທັງຫຼາຍມີອາລົມເປັນຕົ້ນມີກຳລັງໜ້ອຍ ແດນເກີດ (ຕັນຫາ) ມີ
ກຳລັງໜ້ອຍ ທຳທີ່ເກີດຮ່ວມກັນຂອງສະພາວະທຳເຫຼົ່ານີ້ມີກຳລັງໜ້ອຍທຳທີ່ປະກອບກັນ (ອະຣູບ
ປະທຳ) ຂອງສະພາວະທຳເຫຼົ່ານີ້ມີກຳລັງໜ້ອຍ ທຳທີ່ເກີດພ້ອມກັນຂອງສະພາວະທຳເຫຼົ່ານີ້ມີ
ກຳລັງໜ້ອຍ ກິເລດເຄື່ອງປະກອບ (ຕັນຫາ) ມີກຳລັງໜ້ອຍ ສະພາວະທຳເຫຼົ່ານີ້ແຕ່ລະຢ່າງມີ

ກຳລັງໜ້ອຍຕະຫຼອດເວລາ ສະພາວະທຳເຫຼົ່ານີ້ແຕ່ລະຢ່າງບໍ່ໝັ້ນຄົງ ສະພາວະທຳເຫຼົ່ານີ້ຕ່າງກໍ
ເຮັດໃຫ້ສະພາວະທຳອື່ນຕົກລ່ວງລົງໄປ ຍ້ອນສະພາວະທຳເຫຼົ່ານີ້ຕ່າງກໍບໍ່ມີຄວາມຕ້ານທານ
ສະພາວະທຳເຫຼົ່ານີ້ຕ່າງກໍບໍ່ດຳລົງກັນແລະກັນຢູ່ໄດ້ ແມ່ນສະພາວະທຳທີ່ເຮັດໃຫ້ທຳເຫຼົ່ານີ້ເກີດກໍ
ບໍ່ມີ

ອັນໜຶ່ງ ທຳໃດ ໆ ກໍບໍ່ໄດ້ເສື່ອມໄປຍ້ອນທຳໃດ ໆ
ຍ້ອນຂັ້ນເຫຼົ່ານີ້ ເພິ່ງເຖິງຄວາມແຕກດັບໄປໂດຍປະການທັງປວງ
ຂັ້ນເຫຼົ່ານີ້ທີ່ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນເຫດປັດໄຈກ່ອນ
ແມ່ນເຫດປັດໄຈທີ່ເກີດກ່ອນກໍແຕກດັບໄປແລ້ວ ໃນກ່ອນ
ໃນການໃດ ໆ ຂັ້ນທີ່ເກີດກ່ອນແລະທີ່ເກີດພາຍຫຼັງ
ຈຶ່ງບໍ່ໄດ້ເຫັນກັນແລະກັນ

ຊີວິດຊື່ວ່າເປັນຂອງໜ້ອຍ ຍ້ອນມີຄຸນຄ່າພຽງເລັກໜ້ອຍ ເປັນແນວນີ້
ອັນໜຶ່ງ ຍ້ອນທຽບກັບຊີວິດຂອງເທວະດາຊັ້ນຈາຕຸມະຫາຣາດ ຊີວິດຂອງມະນຸດຈຶ່ງ
ໜ້ອຍ ຄື ເລັກໜ້ອຍ ບໍ່ຫຼາຍ ຊົ່ວຂະນະ ທັນທີ ບິດດຽວ ຕັ້ງຢູ່ບໍ່ດົນ ດຳລົງຢູ່ບໍ່ດົນ ຍ້ອນທຽບ
ກັບຊີວິດຂອງເທວະດາຊັ້ນຕາວະຕິງສາ ຯລຯ ເທວະດາຊັ້ນຍາມາ ຯລຯ ເທວະດາຊັ້ນດຸສິດ
ຯລຯ ເທວະດາຊັ້ນນິມມານະຣະດີ ຯລຯ ເທວະດາຊັ້ນປະຣະນິມມິດຕະວະສະວັດດີ ຯລຯ
ຍ້ອນທຽບຄຽງກັບຊີວິດຂອງເທວະດາຊັ້ນພິມກາຍິກາ (ຜູ້ນັບເນື່ອງຢູ່ໃນໝູ່ພົມ) ຊີວິດຂອງມະນຸດ
ຈຶ່ງໜ້ອຍ ຄື ເລັກໜ້ອຍ ບໍ່ຫຼາຍ ຊົ່ວຂະນະ ທັນທີ ບິດດຽວ ຕັ້ງຢູ່ບໍ່ດົນ ດຳລົງຢູ່ບໍ່ດົນ

ສົມຈິງ ດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ອາຍຸຂອງມະນຸດໜ້ອຍ
ຈຳຕ້ອງໄປສູ່ປະຣະໂລກ ຕ້ອງປະສົບກັບຄວາມຕາຍທີ່ເຂົ້າໃຈກັນຢູ່ ຄວນທຳກຸສົນ ປະພຶດພົມ
ມະຈັນ ຜູ້ທີ່ເກີດມາແລ້ວບໍ່ຕາຍບໍ່ມີ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ຜູ້ໃດມີຊີວິດຍືນຍາວ ຜູ້ນັ້ນກໍຢູ່ໄດ້ພຽງ ແຕ່
໑໐໐ ປີ ຫຼື ຢູ່ໄດ້ເກີນກວ່ານັ້ນກໍມີໜ້ອຍ

(ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຜູ້ສຸຄິດສາດສະດາ ເມື່ອຕັດໄວຍາກອນພາສີດນີ້ແລ້ວ ຈຶ່ງຕັດ
ຄາຖາປະພັນຕໍ່ໄປອີກວ່າ)

ມະນຸດມີອາຍຸໜ້ອຍ ບຸກຄົນຜູ້ສະຫຼາດເພິ່ງດູໝິ່ນຊີວິດທີ່ໜ້ອຍນັ້ນ
ເພິ່ງເລັ່ງປະພຶດທຳເໝືອນຄົນຖືກໄຟໄໝ້ຫົວຢູ່
ຍ້ອນຄວາມຕາຍຈະບໍ່ມາຮອດບໍ່ມີ
ວັນຄືນລ່ວງເລີຍໄປ ຊີວິດກໍໃກ້ໝົດສິ້ນໄປ
ອາຍຸຂອງສັດທັງຫຼາຍກໍໝົດສິ້ນໄປ
ເໝືອນນ້ຳໃນແມ່ນ້ຳນ້ອຍຈະຕ້ອງແຫ້ງໄປ

ລວມຄວາມວ່າ ຊີວິດນີ້ໜ້ອຍດຽວ

ຄຳວ່າ ມະນຸດຍ່ອມຕາຍພາຍໃນ ໑໐໐ ປີ ອະທິບາຍວ່າ ມະນຸດຍ່ອມເຄື່ອນ ຕາຍ ສູນ
ຫາຍ ສະຫຼາຍໄປ ໃນຂະນະທີ່ເປັນກະລະລະ (ນ້ຳໃສ) ແຕ່ ຯລຯ ໃນຂະນະທີ່ເປັນອັບພຸທະ
(ນ້ຳລ້າງຊີ້ນ) ແຕ່ ຯລຯ ໃນຂະນະທີ່ເປັນເປສີ (ຕ່ອນຊີ້ນ) ແຕ່ ຯລຯ ໃນຂະນະທີ່ເປັນຄະນະ
(ກ້ອນຊີ້ນ) ແຕ່ ຯລຯ ໃນຂະນະທີ່ເປັນປັນຈະສາຂາ (໕ ປຸ່ມ ຄືມີ ໒ ຂາ ໒ ຫົວ ໑) ແຕ່
ຂະນະເກີດ ຍ່ອມເຄື່ອນ ຕາຍ ສູນຫາຍ ສະຫຼາຍໄປແຕ່ ຍ່ອມເຄື່ອນ ຕາຍ ສູນຫາຍ ສະຫຼາຍ
ໄປ ໃນເຮືອນເກີດແຕ່ ມີອາຍຸພຽງເຄິ່ງເດືອນ ຍ່ອມເຄື່ອນ ຕາຍ ສູນຫາຍ ສະຫຼາຍໄປແຕ່ ມີອາ
ຍຸ ໑ ເດືອນ ຯລຯ ມີອາຍຸ ໒ ເດືອນ ຯລຯ ມີອາຍຸ ໓ ເດືອນ ຯລຯ ມີອາຍຸ ໔ ເດືອນ ຯລຯ
ມີອາຍຸ ໕ ເດືອນ ຯລຯ ມີອາຍຸ ໖ ເດືອນ ຯລຯ ມີອາຍຸ ໗ ເດືອນ ຯລຯ ມີອາຍຸ ໘ ເດືອນ
ຯລຯ ມີອາຍຸ ໙ ເດືອນ ຯລຯ ມີອາຍຸ ໑໐ ເດືອນ ຯລຯ ມີອາຍຸ ໑ ປີ ຯລຯ ມີອາຍຸ ໒ ປີ
ຯລຯ ມີອາຍຸ ໓ ປີ ຯລຯ ມີອາຍຸ ໔ ປີ ຯລຯ ມີອາຍຸ ໕ ປີ ຯລຯ ມີອາຍຸ ໖ ປີ ຯລຯ ມີອາຍຸ
໗ ປີ ຯລຯ ມີອາຍຸ ໘ ປີ ຯລຯ ມີອາຍຸ ໙ ປີ ຯລຯ ມີອາຍຸ ໑໐ ປີ ຯລຯ ມີອາຍຸ ໒໐ ປີ
ຯລຯ ມີອາຍຸ ໓໐ ປີ ຯລຯ ມີອາຍຸ ໔໐ ປີ ຯລຯ ມີອາຍຸ ໕໐ ປີ ຯລຯ ມີອາຍຸ ໖໐ ປີ ຯລຯ
ມີອາຍຸ ໗໐ ປີ ຯລຯ ມີອາຍຸ ໘໐ ປີ ຯລຯ ມີອາຍຸ ໙໐ ປີ ຍ່ອມເຄື່ອນ ຕາຍ ສູນຫາຍ
ສະຫຼາຍໄປ ລວມຄວາມວ່າ ມະນຸດຍ່ອມຕາຍພາຍໃນ ໑໐໐ ປີ

ຄຳວ່າ ແມ່ນຫາກຜູ້ໃດຈະມີຊີວິດຢູ່ເກີນໄປກວ່ານັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ໃດຢູ່ໄດ້ເກີນ ໑໐໐
ປີ ຜູ້ນັ້ນກໍຢູ່ໄດ້ອີກ ໑ ປີແຕ່ ຯລຯ ໒ ປີແຕ່ ຯລຯ ໓ ປີແຕ່ ຯລຯ ໔ ປີແຕ່ ຯລຯ ໕ ປີແຕ່ ຯລຯ
໒໐ ປີແຕ່ ຯລຯ ໓໐ ປີແຕ່ ຯລຯ ຜູ້ນັ້ນກໍຢູ່ໄດ້ອີກ ໔໐ ປີແຕ່ ລວມຄວາມວ່າ ແມ່ນຫາກຜູ້ໃດ
ຈະມີຊີວິດຢູ່ເກີນໄປກວ່ານັ້ນ

ຄຳວ່າ ຜູ້ນັ້ນກໍຈະຕາຍຍ້ອນຊະຣາຢ່າງແນ່ນອນ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອຜູ້ໃດຊະຣາ ຄື ສູງ
ອາຍຸ ເປັນຜູ້ເຖົ້າ ລ່ວງການມາຫຼາຍ ຜ່ານໄວມາຫຼາຍ ມີແຂ້ວຫັກ ຜົມຫງອກ ຜົມບາງ ຫົວລ້ານ
ໜັງຍານ ຕົວຕົກກະ ຫຼັງໂກ່ງ ຫຼັງຄ່ອມ ຖືໄມ້ການເທົ້າຍັນກາຍ ຜູ້ນັ້ນກໍຍ່ອມເຄື່ອນ ຕາຍ ສູນ
ຫາຍ ສະຫຼາຍໄປຍ້ອນຊະຣາ ບໍ່ມີຄວາມຫຼຸດພົ້ນຈາກຄວາມຕາຍໄປໄດ້

(ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ)

ສັດທີ່ເກີດມາແລ້ວ ມີໄພຈາກຄວາມຕາຍເປັນນິດ
ເໝືອນໝາກໄມ້ສຸກແລ້ວ ມີໄພຈາກການຫຼົ້ນໄປໃນເວລາເຊົ້າ
ພາຊະນະດິນທີ່ຊ່າງໝໍເຮັດໄວ້ທັງໝົດມີຄວາມແຕກເປັນທີ່ສຸດ ສັນໃດ
ຊີວິດຂອງສັດທັງຫຼາຍກໍເປັນສັນນັ້ນ
ມະນຸດທັງເດັກ ຜູ້ໃຫຍ່ ໂງ່ ແລະສະຫຼາດທັງໝົດ
ຍ່ອມໄປສູ່ອຳນາດຂອງຄວາມຕາຍ ມີຄວາມຕາຍຖ້າຢູ່ຂ້າງໜ້າ

ເມື່ອມະນຸດເຫຼົ່ານັ້ນຜູ້ຖືກຄວາມຕາຍຄອບງຳຢູ່
ກຳລັງຈະໄປຈາກໂລກນີ້ສູ່ປະຣະໂລກ ບິດາກຳປົກປ້ອງບຸດນັ້ນບໍ່ໄດ້
ຫຼືໝູ່ຍາດກຳປົກປ້ອງໝູ່ຍາດບໍ່ໄດ້
ເມື່ອພວກຍາດກຳລັງເພ່ງແນມເບິ່ງຢູ່
ພາກັນຮ້ອງໄທ້ຈົ່ມວ່າ ຈົ່ງເບິ່ງເຖິດຜູ້ນີ້
ຖືກຄວາມຕາຍນຳໄປແລ້ວ ເໝືອນງົວ ຖືກນຳໄປຂ້າ
ສັດໂລກຖືກຄວາມແກ່ແລະຄວາມຕາຍຄອບງຳຢູ່ແນວນີ້

ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ນັ້ນກໍຈະຕາຍຍ້ອນຊະຣາແນ່ແທ້ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະ ພາ
ກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຊີວິດນີ້ໜ້ອຍດຽວ ມະນຸດຍ່ອມຕາຍພາຍໃນ ໑໐໐ ປີ
ແມ່ນຫາກຜູ້ໃດຈະມີຊີວິດຢູ່ເກີນໄປກວ່ານັ້ນ
ຜູ້ນັ້ນກໍຈະຕາຍຍ້ອນຊະຣາຢ່າງແນ່ນອນ

[໔໐] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຊົນທັງຫຼາຍ ຍ່ອມເສົ້າໂສກຍ້ອນວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ
ຍ້ອນຄວາມຢຶດຖືທີ່ທຸ່ງແທ້ບໍ່ມີຢູ່
ຄວາມພັດພາກຈາກກັນນີ້ ເປັນສິ່ງທີ່ມີຢູ່ຈິງແທ້
ກຸນລະບຸດເຫັນດັ່ງນີ້ແລ້ວ ກໍບໍ່ເພິ່ງຢູ່ຄອງເຮືອນ

ວ່າດ້ວຍຄົນເສົ້າໂສກຍ້ອນການຢຶດຖື

ຄຳວ່າ ຊົນທັງຫຼາຍ ໃນຄຳວ່າ ຊົນທັງຫຼາຍ ຍ່ອມເສົ້າໂສກຍ້ອນວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນ
ຂອງເຮົາ ໄດ້ແກ່ ກະສັດ ພາມ ແພດ ສູດ ບັນພະຊິດ ເທວະດາ ແລະມະນຸດທັງຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕົນຫາ (໒) ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍ
ອຳນາດທິດຖື ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕົນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າ
ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດທິດຖື

ຊົນທັງຫຼາຍຜູ້ຫວາດຣະແວງວ່າວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ຈັກຖືກຍາດຊິງໄປ ຍ່ອມ
ເສົ້າໂສກແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນກຳລັງຖືກຍາດຊິງໄປ ຍ່ອມເສົ້າໂສກແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນຖືກ ແຍ່ງຊິງ
ໄປແລ້ວ ຍ່ອມເສົ້າໂສກແດ່ ຊົນທັງຫຼາຍຜູ້ຫວາດຣະແວງວ່າ ວັດຖຸທີ່ຕົນຢຶດຖືວ່າ ເປັນຂອງເຮົາ

ຈັກຜັນປ່ຽນໄປ ຍ່ອມເສົ້າໂສກແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນກຳລັງຜັນປ່ຽນໄປ ຍ່ອມເສົ້າໂສກແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນຜັນປ່ຽນໄປແລ້ວ ຍ່ອມເສົ້າໂສກແດ່ ຄື ລຳບາກໃຈ ຄຳຄວນ ຕືເອິກ ພ່າເພີ້ ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼ ລວມຄວາມວ່າ ຂົນທັງຫຼາຍ ຍ່ອມເສົ້າໂສກຍ້ອນວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ

ຄຳວ່າ ຄວາມຢຶດຖື ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນຄວາມຢຶດຖືທີ່ທ່ຽງແທ້ບໍ່ມີຢູ່ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຢຶດຖື ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມຢຶດຖືດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ (໒) ຄວາມຢຶດຖືດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າ ຄວາມຢຶດຖືດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຢຶດຖືດ້ວຍອຳນາດທິດຖື

ຄວາມຢຶດຖືດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ເປັນພາວະບໍ່ທ່ຽງ ອັນປັດໄຈປຸງແຕ່ງຂຶ້ນ ອາໄສ ກັນ ແລະກັນເກີດຂຶ້ນ ມີຄວາມສິ້ນໄປເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມເສື່ອມໄປເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມຄາຍອອກເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມດັບໄປເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມຜັນປ່ຽນໄປເປັນທຳມະດາ

ແມ່ນຄວາມຢຶດຖືດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ກໍເປັນພາວະບໍ່ທ່ຽງ ອັນປັດໄຈປຸງແຕ່ງຂຶ້ນ ອາໄສ ກັນແລະກັນເກີດຂຶ້ນ ມີຄວາມສິ້ນໄປເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມເສື່ອມໄປເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມຄາຍອອກເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມດັບໄປເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມຜັນປ່ຽນໄປເປັນທຳມະດາ ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ

ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພວກທ່ານເຫັນຄວາມຢຶດຖື ທີ່ເປັນຂອງທ່ຽງ ໝັ້ນຄົງ ແນ່ນອນ ມີຄວາມບໍ່ຜັນປ່ຽນໄປເປັນທຳມະດາ ຈັກຕັ້ງຢູ່ຢ່າງນັ້ນສະເໝີກັບສິ່ງທີ່ຢຶດຖືວ່າແນ່ແທ້ຫຼືບໍ່?

ບໍ່ເຫັນ ຂ້ານ້ອຍ

ດີແລ້ວ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ແມ່ນເຮົາກໍບໍ່ພິຈາລະນາເຫັນຄວາມຢຶດຖືທີ່ເປັນຂອງທ່ຽງ ໝັ້ນຄົງ ແນ່ນອນ ມີຄວາມບໍ່ຜັນປ່ຽນໄປເປັນທຳມະດາ ຈັກຕັ້ງຢູ່ຢ່າງນັ້ນສະເໝີກັບສິ່ງທີ່ຢຶດຖືວ່າ ແນ່ນອນ

ຄວາມຢຶດຖື ທີ່ເປັນຂອງທ່ຽງ ໝັ້ນຄົງ ແນ່ນອນ ມີຄວາມບໍ່ຜັນປ່ຽນໄປເປັນທຳມະດາ ຍ່ອມບໍ່ມີ ບໍ່ມີຢູ່ ຄື ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນຄວາມຢຶດຖືທີ່ທ່ຽງແທ້ບໍ່ມີຢູ່

ຄຳວ່າ ຄວາມພັດພາກຈາກກັນນີ້ ເປັນສິ່ງທີ່ມີຢູ່ຈິງ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມເປັນຕ່າງ ໆ ຄວາມພັດພາກ ຄວາມເປັນຢ່າງອື່ນ ມີຢູ່ ຜາກົດ ຫາໄດ້ ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ

ພໍເທີ້ນອານົນ ທ່ານຢ່າເສົ້າໂສກ ຢ່າຮ້າໄຮເລີຍ ເຮົາເວົ້າໄວ້ກ່ອນແລ້ວບໍ່ແມ່ນບໍ່ວ່າ ຄວາມເປັນຕ່າງ ໆ ຄວາມພັດພາກ ຄວາມເປັນຢ່າງອື່ນຈາກສິ່ງທີ່ຮັກແພງ ພໍໃຈທັງໝົດ ມີຢູ່ ອານົນ ສິ່ງທີ່ເກີດແລ້ວ ອັນປັດໄຈປຸງແຕ່ງຂຶ້ນແລ້ວ ຈະຕ້ອງແຕກສະຫຼາຍໄປເປັນທຳມະດາ ຂໍຢ່າໄດ້ແຕກສະຫຼາຍໄປເລີຍ ຈະເພິ່ງຫາໄດ້ຈາກທີ່ໃດໃນໂລກນີ້ນໍ ຂໍນັ້ນ ບໍ່ແມ່ນຖານະຈະມີໄດ້ ຂັນ ທາດ ອາຍະຕະນະກ່ອນ ໆ ຜັນປ່ຽນເປັນອື່ນໄປ ຂັນ ທາດ ອາຍະຕະນະທີ່ເກີດຫຼັງ ໆ ກໍຍ່ອມເປັນໄປ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມພັດພາກຈາກກັນນີ້ ເປັນສິ່ງທີ່ມີຢູ່ຈິງ

ຄຳວ່າ ດັ່ງນີ້ ໃນຄຳວ່າ ກຸນລະບຸດເຫັນດັ່ງນີ້ແລ້ວກໍບໍ່ເພິ່ງຄອງເຮືອນ ເປັນບົດສົນທິ ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດ ເປັນຄຳທີ່ເຮັດບົດໃຫ້ບໍລິບູນ ເປັນຄວາມສຳພັນແຫ່ງອັກສອນ ເປັນຄວາມ ສະຫຼະສະຫຼວຍແຫ່ງພະຍັນຊະນະ ຄຳວ່າ ດັ່ງນີ້ ນີ້ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດໜ້າກັບບົດຫຼັງເຂົ້ານຳກັນ

ຄຳວ່າ ເຫັນດັ່ງນີ້ແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ເຫັນແລ້ວ ຄື ເບິ່ງເຫັນແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາ ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວ ຍ້ອນວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ດັ່ງນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ເຫັນດັ່ງນີ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ກໍບໍ່ເພິ່ງຄອງເຮືອນ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງຕັດຄວາມກັງວົນເລື່ອງການຄອງເຮືອນ ຕັດຄວາມກັງວົນເລື່ອງບຸດພັນລະຍາ ຕັດຄວາມກັງວົນເລື່ອງຍາດ ຕັດຄວາມກັງວົນເລື່ອງມິດ ອຳມາດ ຕັດຄວາມກັງວົນເລື່ອງການສະສົມທັງໝົດ ແຕ່ຜົມແລະໜວດແລ້ວ ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າ ກາສາ ວະ ອອກຈາກເຮືອນບວດເປັນບັນພະຊົດ ເຂົ້າເຖິງຄວາມບໍ່ກັງວົນແລ້ວ ທ່ຽວໄປຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປຜູ້ດຽວ ລວມຄວາມວ່າ ກຸນລະບຸດເຫັນດັ່ງ ນີ້ແລ້ວ ກໍບໍ່ເພິ່ງຄອງເຮືອນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຊົນທັງຫຼາຍ ຍ່ອມເສົ້າໂສກຍ້ອນວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ
ຍ້ອນຄວາມຢຶດຖືທີ່ທ່ຽງແທ້ບໍ່ມີຢູ່
ຄວາມພັດພາກຈາກກັນນີ້ ເປັນສິ່ງທີ່ມີຢູ່ຈິງແທ້
ກຸນລະບຸດເຫັນດັ່ງນີ້ແລ້ວ ກໍບໍ່ເພິ່ງຢູ່ຄອງເຮືອນ

[໔໑] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ບຸຣຸດຍ່ອມສຳຄັນປັນຈະຂັນໃດວ່າ ນີ້ຂອງເຮົາ
ປັນຈະຂັນນັ້ນບຸຣຸດນັ້ນຍ່ອມລະໄປຍ້ອນຄວາມຕາຍ
ບັນດິດຜູ້ເປັນພຸດທະມາມະກະ ຮູ້ແຈ້ງໂທດນີ້ແລ້ວ
ບໍ່ເພິ່ງນ້ອມໄປເພື່ອຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ
ວ່າດ້ວຍການຢຶດຖືປັນຈະຂັນ

ຄຳວ່າ ປັນຈະຂັນນັ້ນບຸຣຸດນັ້ນຍ່ອມລະໄປຍ້ອນຄວາມຕາຍ ອະທິບາຍວ່າ
ຄຳວ່າ ຄວາມຕາຍ ໄດ້ແກ່ ການຈຸຕິ ການເຄື່ອນຈາກໝູ່ສັດນັ້ນ ໆ ຂອງເຫຼົ່າສັດນັ້ນ ໆ
ຄວາມທຳລາຍ ຄວາມຫາຍໄປ ມັດຈຸ ຄວາມຕາຍ ກາລະກິຣິຍາ ການທຳລາຍຂັນ ການປະຖິ້ມ
ຊາກສົບໄວ້ ການຕັດຂາດຊີວິຕິນຊີ
ຄຳວ່າ ປັນຈະຂັນນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ຮູບ ເວທະນາ ສັນຍາ ສັງຂານ ວິນຍານ
ຄຳວ່າ ຍ່ອມລະໄປ ໄດ້ແກ່ ປັນຈະຂັນນັ້ນບຸຣຸດນັ້ນຍ່ອມລະໄປ ຄື ລະຖິ້ມ ລະຂາດ
ສູນຫາຍ ສະຫຼາຍໄປ ສົມຈິງດັ່ງພາສີດນີ້ວ່າ

ໂພຄະຊັບຍ່ອມລະບຸກຄົນໄປກ່ອນແດ່
 ບຸກຄົນຍ່ອມລະໂພຄະຊັບໄປກ່ອນແດ່
 ໂຈນຣາຊາຜູ້ຕ້ອງການກາມ ໝູ່ຊົນຜູ້ມີໂພຄະຊັບ ເປັນຜູ້ບໍ່ທຸ່ງ
 ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ເຮົາຈຶ່ງບໍ່ເລົ່າໂສກໃນເວລາເລົ່າໂສກ
 ດວງຈັນຂຶ້ນເຕັມດວງແລ້ວກໍລັບໄປ
 ດວງອາທິດກໍຈັດຄວາມມືດແລ້ວກໍລັບໄປ
 ສັດຕູເອີຍ ເຮົາຮູ້ຈັກໂລກກະທຳແລ້ວ
 ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ເຮົາຈຶ່ງບໍ່ເລົ່າໂສກໃນເວລາເລົ່າໂສກ

ຄຳວ່າ ປັນຈະຂັນໃດ ໃນຄຳວ່າ ບຸຣຸດຍ່ອມສຳຄັນປັນຈະຂັນໃດວ່າ ນີ້ຂອງເຮົາ ປັນຈະຂັນນັ້ນ ບຸຣຸດນັ້ນຍ່ອມລະໄປຍ້ອນຄວາມຕາຍ ໄດ້ແກ່ ຮູບ ເວທະນາ ສັນຍາ ສັງ ຂານ ວິນຍານ
 ຄຳວ່າ ບຸຣຸດ ໄດ້ແກ່ ການກ່າວເຖິງ ການຂະໜານນາມ ການບັນຍັດ ຊື່ທີ່ຮຽກກັນ ຊື່ການຕັ້ງຊື່ ຊື່ທີ່ຕັ້ງໃຫ້ ພາສາ ພະຍັນຊະນະ ຊື່ຮຽກສະເພາະ

ຄຳວ່າ ຍ່ອມສຳຄັນປັນຈະຂັນໃດວ່າ ນີ້ຂອງເຮົາ ອະທິບາຍວ່າ ຍ່ອມສຳຄັນຍ້ອນຄວາມສຳຄັນດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຍ່ອມສຳຄັນຍ້ອນຄວາມສຳຄັນດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ຍ່ອມສຳຄັນຍ້ອນຄວາມສຳຄັນດ້ວຍອຳນາດມານະ ຍ່ອມສຳຄັນຍ້ອນຄວາມສຳຄັນດ້ວຍອຳນາດກິເລດ ຍ່ອມສຳຄັນຍ້ອນຄວາມສຳຄັນດ້ວຍອຳນາດທຸດຈະຣິດ ຍ່ອມສຳຄັນຍ້ອນຄວາມສຳຄັນດ້ວຍອຳນາດກິເລດເຄື່ອງປະກອບ ຍ່ອມສຳຄັນຍ້ອນຄວາມສຳຄັນດ້ວຍອຳນາດວິບາກ ລວມຄວາມວ່າ ບຸຣຸດຍ່ອມສຳຄັນປັນຈະຂັນໃດວ່າ ນີ້ຂອງເຮົາ

ຄຳວ່າ ປັນດິດ ຯລຯ ຮູ້ແຈ້ງໂທດນີ້ແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ຮູ້ແລ້ວ ຄື ຮູ້ແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວເຊິ່ງໂທດນີ້ ໃນປັນຈະຂັນທີ່ຍຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ລວມຄວາມວ່າ ຮູ້ແຈ້ງໂທດນີ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ປັນດິດ ໄດ້ແກ່ ນັກປາດ ປັນດິດ ຜູ້ມີປັນຍາ ມີປັນຍາເຄື່ອງຕັດສະຮູ້ ມີຍານ ມີປັນຍາແຈ່ມແຈ້ງ ມີປັນຍາເຄື່ອງທຳລາຍກິເລດ ລວມຄວາມວ່າ ປັນດິດ ຯລຯ ຮູ້ແຈ້ງໂທດນີ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ຜູ້ເປັນພຸດທະມາມະກະ ຯລຯ ບໍ່ເພິ່ງນ້ອມໄປເພື່ອຄວາມຍຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ຄວາມຍຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຍຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມຍຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ (໒) ຄວາມຍຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຍຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຍຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດທິດຖື

ຄຳວ່າ ຜູ້ເປັນພຸດທະມາມະກະ ໄດ້ແກ່ ຜູ້ນັບຖືພຣະພຸດທະເຈົ້າ ພຣະທຳ ພຣະສົງ ຜູ້ນັ້ນຍ່ອມນັບຖືພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າວ່າເປັນຂອງເຮົາ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າກໍຊົງຮັບຮອງບຸກຄົນນັ້ນ

ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພິກຂຸເຫຼົ່າໃດເປັນຄົນ ຄົດໂກງ ແຂງກະດ້າງ ເວົ້າໂລເລ ວາງໂຕ ມີມານະຈັດ ມີຈິດບໍ່ໝັ້ນຄົງ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພິກຂຸເຫຼົ່ານັ້ນ ບໍ່ແມ່ນຜູ້ນັບຖືເຮົາ ເປັນຜູ້ໄປຈາກທຳວິໄນນີ້ແລ້ວ ແລະພິກຂຸເຫຼົ່ານັ້ນຈະບໍ່ເຖິງຄວາມຈະເລີນງອກງາມ ໄພບູນໃນທຳວິໄນນີ້ ສ່ວນພິກຂຸເຫຼົ່າໃດ ບໍ່ຄົດໂກງ ບໍ່ເວົ້າໂລເລ ເປັນນັກປາດ ບໍ່ແຂງກະດ້າງ ມີຈິດໝັ້ນຄົງ ພິກຂຸເຫຼົ່ານັ້ນ ເປັນຜູ້ນັບຖືເຮົາ ເປັນຜູ້ບໍ່ໄປຈາກທຳວິໄນນີ້ ແລະພິກຂຸເຫຼົ່ານັ້ນຈະເຖິງຄວາມຈະເລີນ ງອກງາມ ໄພບູນໃນທຳວິໄນນີ້

(ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຜູ້ສຸຄົດສາດສະດາ ເມື່ອຕັດໄວຍາກອນພາສີດນີ້ແລ້ວ ຈຶ່ງຕັດຄາຖາປະພັນຕໍ່ໄປອີກວ່າ)

ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ຜູ້ຄົດໂກງ ແຂງກະດ້າງ
ເວົ້າໂລເລ ວາງທ່າ ມີມານະຈັດ ມີຈິດບໍ່ໝັ້ນຄົງ
ຍ່ອມບໍ່ງອກງາມໃນທຳທີ່ພຣະສຳມາສຳພຸດທະເຈົ້າສະແດງແລ້ວ
(ສ່ວນ) ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ຜູ້ບໍ່ຄົດໂກງ ບໍ່ເວົ້າໂລເລ
ເປັນນັກປາດ ບໍ່ແຂງກະດ້າງ ມີຈິດໝັ້ນຄົງ
ຍ່ອມງອກງາມໃນທຳທີ່ພຣະສຳມາສຳພຸດທະເຈົ້າສະແດງແລ້ວ

ຄຳວ່າ ຜູ້ເປັນພຸດທະມາມະກະ ຯລຯ ບໍ່ເພິ່ງນ້ອມໄປເພື່ອຄວາມຍືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ເປັນພຸດທະມາມະກະລະຄວາມຍືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖືມຄວາມຍືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດທິດຖືໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ເພິ່ງນ້ອມໄປ ຄື ບໍ່ເພິ່ງເອນໄປເພື່ອຄວາມຍືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ເອນໄປໃນຄວາມຍືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົານັ້ນ ບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ເອນໄປໃນຄວາມຍືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົານັ້ນ ບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ເອນ ໄປໃນຄວາມຍືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົານັ້ນ ບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ນ້ອມໃຈໄປໃນຄວາມຍືດຖືວ່າເປັນຂອງ ເຮົານັ້ນ ບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຄວາມຍືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົານັ້ນເປັນໃຫຍ່ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ເປັນພຸດທະມາມະກະ ຯລຯ ບໍ່ເພິ່ງນ້ອມໄປເພື່ອຄວາມຍືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ບຸຣຸດຍ່ອມສຳຄັນປັນຈະຂັນໃດວ່າ ນີ້ຂອງເຮົາ
ປັນຈະຂັນນັ້ນບຸຣຸດນັ້ນຍ່ອມລະໄປຍ້ອນຄວາມຕາຍ
ບັນດິດຜູ້ເປັນພຸດທະມາມະກະ ຮູ້ແຈ້ງໂທດນີ້ແລ້ວ
ບໍ່ເພິ່ງນ້ອມໄປເພື່ອຄວາມຍືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ

[໔໒] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ບຸຣຸດຜູ້ຕື່ນຂຶ້ນແລ້ວ ຍ່ອມບໍ່ເຫັນສິ່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດ້ວຍຄວາມຝັນ ສັນໃດ
ໃຜ ໆ ຍ່ອມບໍ່ເຫັນຊົນຜູ້ເປັນທີ່ຮັກ ເຊິ່ງຕາຍຈາກໄປແລ້ວ ສັນນັ້ນ

ວ່າດ້ວຍສິ່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອຸປະມາເໝືອນຄວາມຝັນ

ຄຳວ່າ ສິ່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດ້ວຍຄວາມຝັນ ສັນໃດ ໄດ້ແກ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຄື ທີ່ມາຜາກົດ ທີ່ມາ
ໂຮມກັນ ທີ່ມາປະຊຸມກັນ ລວມຄວາມວ່າ ສິ່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດ້ວຍຄວາມຝັນ ສັນໃດ

ຄຳວ່າ ບຸຣຸດຜູ້ຕື່ນຂຶ້ນແລ້ວ ຍ່ອມບໍ່ເຫັນ ອະທິບາຍວ່າ ບຸຣຸດຜູ້ຝັນເຫັນດວງຈັນ ເຫັນ
ດວງອາທິດ ເຫັນມະຫາສະມຸດ ເຫັນຊຸນເຂົາສຸເມຣຸ ເຫັນຊ້າງ ເຫັນມ້າ ເຫັນລົດ ເຫັນ ທະຫານ
ຮາບ ເຫັນຂະບວນທັບ ເຫັນສວນທີ່ໜ້າອອນຊອນ ເຫັນປ່າທີ່ໜ້າອອນຊອນ ເຫັນພູມິພາກທີ່ໜ້າ
ອອນຊອນ ເຫັນສະນ້ຳທີ່ໜ້າອອນຊອນ ເມື່ອຕື່ນຂຶ້ນແລ້ວກໍຍ່ອມບໍ່ເຫັນອັນໃດເລີຍ ສັນໃດ ລວມ
ຄວາມວ່າ ບຸຣຸດຜູ້ຕື່ນຂຶ້ນແລ້ວ ຍ່ອມບໍ່ເຫັນ

ຄຳວ່າ ສັນນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຊົນຜູ້ເປັນທີ່ຮັກ ຯລຯ ສັນນັ້ນ ເປັນຄຳອຸປະໄມເຮັດອຸປະມາ
ໃຫ້ສົມບູນ

ຄຳວ່າ ຊົນຜູ້ເປັນທີ່ຮັກ ໄດ້ແກ່ ຊົນຜູ້ເປັນທີ່ຮັກ ຄື ຜູ້ນັບຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ໄດ້ແກ່
ມານດາ ບິດາ ອ້າຍນ້ອງຊາຍ ເອື້ອຍນ້ອງສາວ ບຸດ ທິດາ ມິດ ອຳມາດ ຫຼື ຍາດສາຍໂລຫິດ
ລວມຄວາມວ່າ ຊົນຜູ້ເປັນທີ່ຮັກ ຯລຯ ສັນນັ້ນ

ຄຳວ່າ ຍ່ອມບໍ່ເຫັນ ຯລຯ ເຊິ່ງຕາຍຈາກໄປແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ທີ່ຕາຍໄປແລ້ວ ຕັດ
ຮຽກວ່າ ຜູ້ຈາກໄປແລ້ວ ໃຜ ໆ ຍ່ອມບໍ່ເຫັນ ຄື ຍ່ອມບໍ່ແນມເຫັນ ບໍ່ປະສົບ ບໍ່ພົບ ບໍ່ໄດ້ຄືນ
ຊົນຜູ້ເປັນທີ່ຮັກເຊິ່ງຕາຍໄປແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ຍ່ອມບໍ່ເຫັນ ຯລຯ ເຊິ່ງຕາຍຈາກໄປແລ້ວ
ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ບຸຣຸດຜູ້ຕື່ນຂຶ້ນແລ້ວ ຍ່ອມບໍ່ເຫັນສິ່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດ້ວຍຄວາມຝັນ ສັນໃດ
ໃຜ ໆ ຍ່ອມບໍ່ເຫັນຄົນຜູ້ເປັນທີ່ຮັກ ເຊິ່ງຕາຍຈາກໄປແລ້ວ ສັນນັ້ນ

[໔໓] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຊື່ຂອງຊົນເຫຼົ່າໃດທີ່ກ່າວກັນຢູ່ນີ້
ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນຍັງເຫັນກັນຢູ່ແດ່ ຍັງໄດ້ຍິນກັນຢູ່ແດ່
ສັດທີ່ເກີດຈາກໄປແລ້ວເຫຼືອໄວ້ແຕ່ຊື່ເທົ່ານັ້ນ ເພື່ອກ່າວຂານກັນ

ວ່າດ້ວຍສິ່ງຕ່າງ ໆ ສະຫຼາຍໄປເຫຼືອໄວ້ແຕ່ຊື່

ຄຳວ່າ ຍັງເຫັນກັນຢູ່ ໃນຄຳວ່າ ຊົນເຜົ່ານັ້ນຍັງເຫັນກັນຢູ່ແດ່ ຍັງໄດ້ຍິນກັນຢູ່ແດ່ ໄດ້ແກ່ ຜູ້ມີຮູບທີ່ຮູ້ກັນໄດ້ດ້ວຍຈັກຊວິນຍານ

ຄຳວ່າ ຍັງໄດ້ຍິນກັນຢູ່ ໄດ້ແກ່ ຜູ້ມີຊື່ສຽງທີ່ຮູ້ກັນໄດ້ດ້ວຍໂສຕະວິນຍານ

ຄຳວ່າ ຊົນເຜົ່ານັ້ນ ໄດ້ແກ່ ກະສັດ ພາມ ແພດ ສູດ ຄະລິຫັດ ບັນພະຊິດ ເທວະດາ ແລະມະນຸດ ລວມຄວາມວ່າ ຊົນເຜົ່ານັ້ນຍັງເຫັນກັນຢູ່ແດ່ ຍັງໄດ້ຍິນກັນຢູ່ແດ່

ຄຳວ່າ ຂອງຊົນເຜົ່າໃດ ໃນຄຳວ່າ ຊື່ຂອງຊົນເຜົ່າໃດທີ່ກ່າວກັນຢູ່ນີ້ ໄດ້ແກ່ ຂອງກະສັດ ພາມ ແພດ ສູດ ຄະລິຫັດ ບັນພະຊິດ ເທວະດາແລະມະນຸດເຜົ່າໃດ

ຄຳວ່າ ຊື່ ໄດ້ແກ່ ການກ່າວເຖິງ ການຂະໜານນາມ ການບັນຍັດ ຊື່ທີ່ຮຽກກັນ ຊື່ ການຕັ້ງຊື່ ຊື່ທີ່ຕັ້ງໃຫ້ ພາສາ ພະຍັນຊະນະ ຊື່ຮຽກສະເພາະ

ຄຳວ່າ ທີ່ກ່າວກັນຢູ່ ໄດ້ແກ່ ທີ່ຮຽກ ທີ່ກ່າວກັນຢູ່ ຄື ທີ່ເວົ້າ ທີ່ບອກ ທີ່ສະແດງ ທີ່ຊື່ແຈ້ງກັນຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ຊື່ຂອງຊົນເຜົ່າໃດທີ່ກ່າວກັນຢູ່ນີ້

ຄຳວ່າ ເຫຼືອໄວ້ແຕ່ຊື່ເທົ່ານັ້ນ ເພື່ອກ່າວຂານກັນ ອະທິບາຍວ່າ ຂັນທີ່ເປັນຮູບ ເວທະນາ ສັນຍາ ສັງຂານ ວິນຍານ ບຸກຄົນຍ່ອມລະ ລະເວັ້ນ ລະຂາດ ສູນຫາຍ ສະຫຼາຍໄປ ກໍຍັງເຫຼືອໄວ້ແຕ່ຊື່ເທົ່ານັ້ນ

ຄຳວ່າ ເພື່ອກ່າວຂານກັນ ໄດ້ແກ່ ເພື່ອກ່າວຂານກັນ ຄື ເພື່ອເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊື່ແຈ້ງ ລວມຄວາມວ່າ ເຫຼືອໄວ້ແຕ່ຊື່ເທົ່ານັ້ນ ເພື່ອກ່າວຂານກັນ

ຄຳວ່າ ຈາກໄປແລ້ວ ໃນຄຳວ່າ ສັດເກີດຈາກໄປແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ຕາຍແລ້ວ ທຳກາລະແລ້ວ

ຄຳວ່າ ສັດເກີດ ໄດ້ແກ່ ສັດ ນິຣະຊົນ ມານີບ ບຸຣຸດ ບຸກຄົນ ຜູ້ມີຊີວິດ ຜູ້ເກີດ ສັດເກີດ ຜູ້ເປັນໄປຕາມກຳ ມະນຸດ ລວມຄວາມວ່າ ສັດທີ່ເກີດຈາກໄປແລ້ວ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຊື່ຂອງຊົນເຜົ່າໃດທີ່ກ່າວກັນຢູ່ນີ້

ຊົນເຜົ່ານັ້ນຍັງເຫັນກັນຢູ່ແດ່ ຍັງໄດ້ຍິນກັນຢູ່ແດ່

ສັດທີ່ເກີດຈາກໄປແລ້ວເຫຼືອໄວ້ແຕ່ຊື່ເທົ່ານັ້ນ ເພື່ອກ່າວຂານກັນ

[໔໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຊົນທັງຫຼາຍ ຜູ້ຕິດໃຈໃນວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ

ຍ່ອມລະຖິ້ມຄວາມເສົ້າໂສກ ຄວາມຮ້າໄຮແລະຄວາມຂີ້ຖີ່ບໍ່ໄດ້

ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ມຸນີຜູ້ເຫັນແດນກະເສມ ລະຄວາມຢຶດຖືໄດ້ແລ້ວ ທຸ່ງໄປ

ຄຳວ່າ ຂົນທັງຫຼາຍ ຜູ້ຕິດໃຈໃນວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ຍ່ອມລະຖິ້ມຄວາມ ເສົ້າໂສກ ຄວາມຮ້າໄຮແລະຄວາມຂີ້ຖີ່ບໍ່ໄດ້ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ຄວາມເສົ້າໂສກ ໄດ້ແກ່ ຄວາມເສົ້າໂສກ ກິຣິຍາທີ່ເສົ້າໂສກ ພາວະທີ່ເສົ້າໂສກ ຄວາມເສົ້າໂສກພາຍໃນ ຄວາມເສົ້າໂສກຫຼາຍພາຍໃນ ຄວາມມົກໄໝ້ພາຍໃນ ຄວາມຮ້ອນ ຮົນພາຍໃນ ຄວາມມົກໄໝ້ແຫ່ງຈິດ ຄວາມທຸກໃຈ ລູກສອນຄືຄວາມເສົ້າໂສກຂອງຜູ້ຖືກຄວາມເສຍຫາຍຂອງຍາດກະທົບແດ່ ຖືກຄວາມເສຍຫາຍແຫ່ງໂພຄະຊັບກະທົບແດ່ ຖືກຄວາມເສຍຫາຍຍ້ອນໂຣກກະທົບແດ່ ຖືກສິນວິປັດກະທົບແດ່ ຖືກທິດຖິວິປັດກະທົບແດ່ ພົບພໍ້ກັບຄວາມເສຍຫາຍອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວກະທົບແດ່ ຖືກເຫດແຫ່ງທຸກອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວກະທົບແດ່

ຄຳວ່າ ຄວາມຮ້າໄຮ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຈົມເພີ້ ຄວາມຮ້າໄຮ ກິຣິຍາທີ່ຈົມເພີ້ ກິຣິຍາທີ່ຮ້າໄຮ ພາວະທີ່ຈົມເພີ້ ພາວະທີ່ຮ້າໄຮ ການເວົ້າລ່າຍ ການເວົ້າເພີ້ ການເວົ້າເພີ້ເຈົ້ ຄວາມພໍ້ເພີ້ ກິຣິຍາທີ່ພໍ້ເພີ້ ພາວະທີ່ພໍ້ເພີ້ ຂອງຜູ້ຖືກຄວາມເສຍຫາຍຂອງຍາດກະທົບແດ່ ຯລຯ ຖືກທິດຖິວິປັດກະທົບແດ່ ພົບພໍ້ກັບຄວາມເສຍຫາຍອື່ນ ນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວກະທົບແດ່ ຖືກເຫດແຫ່ງທຸກອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວກະທົບແດ່

ວ່າດ້ວຍຄວາມຂີ້ຖີ່ ໕ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ຄວາມຂີ້ຖີ່ ໄດ້ແກ່ ມັດສະຣິຍະ ໕ ຢ່າງ ຄື

໑. ອາວາດມັດສະຣິຍະ	໒. ກຸລະມັດສະຣິຍະ
໓. ລາບະມັດສະຣິຍະ	໔. ວັນນະມັດສະຣິຍະ
໕. ທຳມະມັດສະຣິຍະ	

ຄວາມຂີ້ຖີ່ ກິຣິຍາທີ່ຂີ້ຖີ່ ພາວະທີ່ຂີ້ຖີ່ ຄວາມເຫັນແກ່ໄດ້ ຄວາມແໜ້ນໜຽວ ຄວາມທີ່ຈິດເຈັບຮ້ອນ (ໃນການໃຫ້) ຄວາມທີ່ຈິດຫວງແຫນເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຂີ້ຖີ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ຄວາມຂີ້ຖີ່ຂັນກໍດີ ຄວາມຂີ້ຖີ່ທາດກໍດີ ຄວາມຂີ້ຖີ່ອາຍະຕະນະກໍດີ ຄວາມມຸ້ງແຕ່ຈະໄດ້ກໍດີ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຂີ້ຖີ່

ຕັນຫາ ຕັດຮຽກວ່າຄວາມຕິດໃຈ ຄື ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສິນມູນຄືໂລພະ

ຄຳວ່າ ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ (໒) ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າ ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ

ຊົນທັງຫຼາຍຜູ້ຫວາດຣະແວງວ່າວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າ ເປັນຂອງເຮົາຈະຖືກແຍ່ງຊິງໄປຍ່ອມເສົ້າໂສກແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນກຳລັງຖືກແຍ່ງຊິງໄປຍ່ອມເສົ້າໂສກແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນຖືກແຍ່ງຊິງໄປແລ້ວຍ່ອມເສົ້າໂສກແດ່ ຊົນທັງຫຼາຍຜູ້ຫວາດຣະແວງວ່າວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາຈະ ຜັນປ່ຽນໄປຍ່ອມເສົ້າໂສກແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນກຳລັງຜັນປ່ຽນໄປຍ່ອມເສົ້າໂສກແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນຜັນປ່ຽນໄປແລ້ວຍ່ອມເສົ້າໂສກແດ່ ຊົນທັງຫຼາຍຜູ້ຫວາດຣະແວງວ່າວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າ ເປັນຂອງເຮົາຈະຖືກແຍ່ງຊິງໄປຍ່ອມຮ່ຳໄຮແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນກຳລັງຖືກແຍ່ງຊິງໄປຍ່ອມ ຄຳຄວນແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນຖືກແຍ່ງຊິງໄປແລ້ວຍ່ອມຮ່ຳໄຮແດ່ ຊົນທັງຫຼາຍຜູ້ຫວາດຣະແວງວ່າວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາຈະຜັນປ່ຽນໄປຍ່ອມຮ່ຳໄຮແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນ ກຳລັງຜັນປ່ຽນໄປ ຍ່ອມຮ່ຳໄຮແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນຜັນປ່ຽນໄປແລ້ວຍ່ອມຮ່ຳໄຮແດ່

ຊົນທັງຫຼາຍຍ່ອມຮັກສາ ປົກປ້ອງ ຖືຄອງ ຢຶດຖື ສິ່ງທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ປະພຶດຂີ້ຖີ່ວ່າເປັນຂອງເຮົາ ຍ່ອມເສົ້າໂສກ ຍ້ອນວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ຈຶ່ງລະຄວາມເສົ້າໂສກບໍ່ໄດ້ ລະຄວາມຮ່ຳໄຮບໍ່ໄດ້ ລະຄວາມຂີ້ຖີ່ບໍ່ໄດ້ ລະຄວາມຕິດໃຈບໍ່ໄດ້ ລະບໍ່ໄດ້ ຄື ລະເວັ້ນບໍ່ໄດ້ ບັນເທົາບໍ່ໄດ້ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິນໄປບໍ່ໄດ້ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກບໍ່ໄດ້ ລວມຄວາມວ່າ ຊົນທັງຫຼາຍ ຜູ້ຕິດໃຈໃນວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ຍ່ອມລະຖິ້ມຄວາມເສົ້າໂສກ ຄວາມຮ່ຳໄຮແລະຄວາມຂີ້ຖີ່ບໍ່ໄດ້

ຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ມຸນີຜູ້ເຫັນແດນກະເສມ ລະຄວາມຢຶດຖືໄດ້ແລ້ວທຸ່ງໄປ ໄດ້ແກ່ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຄື ຍ້ອນການນັ້ນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຍ້ອນປັດໄຈນັ້ນ ຍ້ອນຕົ້ນເຫດນັ້ນ ເມື່ອເຫັນໂທດນີ້ໃນການຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ

ວ່າດ້ວຍໂມເນີຍຍະທຳ ໓ ປະການ

ຄຳວ່າ ມຸນີ ອະທິບາຍວ່າ ຍານ ທ່ານຮຽກວ່າ ໂມນະ ຄື ຄວາມຮູ້ທົ່ວ ກິຣິຍາທີ່ຮູ້ແຈ້ງ ຯລຯ ຄວາມບໍ່ຫຼົງງົມງວາຍ ຄວາມໄຈ້ແຍກທຳ ສຳມາທິດຖື ຜູ້ປະກອບດ້ວຍຍານນັ້ນ ຊື່ວ່າມຸນີ ຄື ຜູ້ບັນລຸໂມນະຍານແລ້ວ ໂມເນີຍຍະທຳ (ທຳທີ່ເຮັດໃຫ້ເປັນມຸນີ) ມີ ໓ ປະການ ຄື

໑. ໂມເນີຍຍະທຳທາງກາຍ
໒. ໂມເນີຍຍະທຳທາງວາຈາ
໓. ໂມເນີຍຍະທຳທາງໃຈ ຯລຯ

ຜູ້ກ້າວລ່ວງກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງ ແລະຕັນຫາເປັນຄືຕາໜ່າງໄດ້ແລ້ວ ຊື່ວ່າມຸນີ

ຄຳວ່າ ຄວາມຢຶດຖື ໄດ້ແກ່ ຄວາມຢຶດຖື ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມຢຶດຖືດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ (໒) ຄວາມຢຶດຖືດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຢຶດຖືດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຢຶດຖືດ້ວຍອຳນາດທິດຖື

ມຸນີລະຄວາມຢຶດຖືດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຄວາມຢຶດຖືດ້ວຍອຳນາດ ທິດ
ຖືໄດ້ແລ້ວ ລະ ຄື ລະເວັ້ນ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກ ທຸ່ງໄປ ໄດ້ແກ່
ປະພຶດ ຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປ

ຄຳວ່າ ຜູ້ເຫັນແດນກະເສມ ອະທິບາຍວ່າ ອະມະຕະນິບພານ ຕັດຮຽກວ່າ ແດນກະເສມ ຄື
ທຳເປັນທີ່ຮະງັບສັງຂານທັງປວງ ເປັນທີ່ສະລັດຖິ້ມອຸປະທິທັງໝົດ ເປັນທີ່ສິ້ນຕັນຫາ ເປັນທີ່ຄາຍ
ກຳໜັດ ເປັນທີ່ດັບກິເລດ ເປັນທີ່ເຢັນສະນິດ

ຄຳວ່າ ຜູ້ເຫັນແດນກະເສມ ໄດ້ແກ່ ຜູ້ເຫັນແດນກະເສມ ຄື ເຫັນທີ່ປົກປ້ອງ ເຫັນທີ່ ຫຼົບ
ຫຼີກ ເຫັນທີ່ເພິ່ງ ເຫັນທີ່ບໍ່ມີໄພ ເຫັນທີ່ບໍ່ຈຸຕິ ເຫັນອະມະຕະທຳ ເຫັນນິບພານ ລວມ ຄວາມວ່າ
ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ມຸນີຜູ້ເຫັນແດນກະເສມ ລະຄວາມຢຶດຖືໄດ້ແລ້ວ ທຸ່ງໄປ ດ້ວຍ ເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້
ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຊົນທັງຫຼາຍ ຜູ້ຕິດໃຈໃນວັດຖຸທີ່ຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ
ຍ່ອມລະຖິ້ມຄວາມເລົ່າໂສກ ຄວາມຮ້າໄຮແລະຄວາມຂີ້ຖີ່ບໍ່ໄດ້
ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ມຸນີຜູ້ເຫັນແດນກະເສມ ລະຄວາມຢຶດຖືໄດ້ແລ້ວທຸ່ງໄປ

[໔໕] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ບັນດິດທັງຫຼາຍກ່າວການບໍ່ສະແດງຕົນໃນພົບ
ຂອງພິກຂຸຜູ້ປະພຶດຫຼົບຫຼີກ ໃຊ້ບ່ອນນັ່ງອັນສະຫງົດນັ້ນວ່າ
ເປັນຄວາມສາມັກຄີ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ປະພຶດຫຼົບຫຼີກ

ຄຳວ່າ ຂອງພິກຂຸຜູ້ປະພຶດຫຼົບຫຼີກ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະເສຂະ ກ ຈຳພວກ ຕັດຮຽກວ່າຜູ້
ປະພຶດຫຼົບຫຼີກ (ສ່ວນ) ພຣະອະຣະຫັນ ຊື່ວ່າຜູ້ຫຼົບຫຼີກແລ້ວ

ຍ້ອນເຫດໃດ ພຣະເສຂະ ກ ຈຳພວກ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ປະພຶດຫຼົບຫຼີກ ພຣະເສຂະເຫຼົ່າ
ນັ້ນ ໃຫ້ຈິດຫຼົບຫຼີກ ຖອຍກັບ ໝູນກັບ ປິດກັນ ຂົ່ມ ຫ້າມ ຮັກສາ ຄຸ້ມຄອງຈິດຈາກອາລົມນັ້ນ
ທຸ່ງໄປ ປະພຶດ ຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປ ຄືໃຫ້
ຈິດຫຼົບຫຼີກ ຖອຍກັບ ໝູນກັບ ປິດກັນ ຂົ່ມ ຫ້າມ ຮັກສາ ຄຸ້ມຄອງຈິດ ໃນຈັກຊະທະວານ ທຸ່ງໄປ
ປະພຶດ ຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປ ຄື ໃຫ້ຈິດຫຼົບ
ຫຼີກ ຖອຍກັບ ປິດກັນ ຂົ່ມ ຫ້າມ ຮັກສາ ຄຸ້ມຄອງຈິດ ໃນໂສຕະທະວານ ຯລຯ ໃນຄານ
ະທະວານ ຯລຯ ໃນຊິວຫາທະວານ ຯລຯ ໃນກາຍທະວານ ຯລຯ ໃນມະໂນທະວານ ຯລຯ

ພຣະເສຂະເຫຼົ່ານັ້ນ ໃຫ້ຈິດຫຼົບຫຼີກ ຖອຍກັບ ໝູນກັບ ປົດກັ້ນ ຂົ່ມ ຫ້າມ ຮັກສາ ຄຸ້ມ ຄອງຈິດຈາກອາລົມນັ້ນ ໆ ທົ່ວໄປ ປະພຶດ ຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ ຍັງ ຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປ ຄື ໃຫ້ຈິດຫຼົບຫຼີກ ຖອຍກັບ ໝູນກັບ ປົດກັ້ນ ຂົ່ມ ຫ້າມ ຮັກສາ ຄຸ້ມຄອງ ຈິດໃນຈັກຊະທະວານ ຯລຯ ໃນໂສຕະທະວານ .. ໃນຄານະທະວານ ຯລຯ ໃນຊົວທາທະວານ ຯລຯ ໃນກາຍທະວານ ຯລຯ ໃນມະໂນທະວານ ທົ່ວໄປ ປະພຶດ ຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປ ປຽບເໝືອນຂົນໄກ່ ຫຼື ເສັ້ນເອັນທີ່ໃສ່ເຂົ້າໄປໃນ ໄຟແລ້ວ ຍ່ອມຫັກ ຈຶ່ງ ມ້ວນ ບໍ່ຄາຍອອກແນວນັ້ນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ພຣະເສຂະ ກຸ ຈຳພວກ ຈຶ່ງ ຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ປະພຶດຫຼົບຫຼີກ

ຄຳວ່າ ຂອງພິກຂຸ ໄດ້ແກ່ ຂອງພິກຂຸຜູ້ເປັນກັນລະຍານະປຸຖຸຊົນ ຫຼື ຂອງພິກຂຸຜູ້ເປັນ ພຣະເສຂະ ລວມຄວາມວ່າ ຂອງພິກຂຸຜູ້ປະພຶດຫຼົບຫຼີກ

ຄຳວ່າ ໃຊ້ບ່ອນນັ່ງອັນສະຫງົດ ອະທິບາຍວ່າ ບ່ອນສຳລັບນັ່ງຂອງພິກຂຸ ຕັດຮຽກວ່າ ບ່ອນນັ່ງ ໄດ້ແກ່ ຕຽງ ຕັ້ງ ເບາະ ເສື້ອ ແຜ່ນໜັງ ເຄື່ອງປູລາດເຮັດດ້ວຍຫຍ້າ ເຄື່ອງປູລາດ ເຮັດດ້ວຍໃບໄມ້ ເຄື່ອງປູລາດເຮັດດ້ວຍເພືອງ ບ່ອນນັ່ງນັ້ນວ່າ ສະຫງົດ ງຽບຈາກການໄດ້ເຫັນ ຮູບບໍ່ເປັນທີ່ສະບາຍ ຯລຯ ຈາກການໄດ້ຍິນສຽງບໍ່ເປັນທີ່ສະບາຍ ຯລຯ ຈາກການໄດ້ກິນບໍ່ເປັນ ທີ່ສະບາຍ ຯລຯ ຈາກການໄດ້ຊົມຣົດບໍ່ເປັນທີ່ສະບາຍ ຯລຯ ຈາກການຖືກຕ້ອງໂຜດຖັບພະບໍ່ ເປັນທີ່ສະບາຍ ຯລຯ ບ່ອນນັ່ງນັ້ນວ່າ ສະຫງົດ ງຽບຈາກການມະຄຸນ ໕ ບໍ່ເປັນທີ່ສະບາຍ ຜູ້ ໃຊ້ ຄື ໃຊ້ສອຍ ເສບ ເສບເປັນນິດ ຊ່ອງເສບ ເສບສະເພາະບ່ອນນັ່ງອັນສະຫງົດນັ້ນ ລວມ ຄວາມວ່າ ໃຊ້ບ່ອນນັ່ງອັນສະຫງົດ

ຄຳວ່າ ຄວາມສາມັກຄີ ໃນຄຳວ່າ ບັນດິດທັງຫຼາຍກ່າວການບໍ່ສະແດງຕົນ ໃນພົບຂອງ ພິກຂຸ ຯລຯ ນັ້ນວ່າ ເປັນຄວາມສາມັກຄີ ໄດ້ແກ່ ສາມັກຄີ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ຄົນສາມັກຄີ
໒. ທຳມະສາມັກຄີ
໓. ອະນະພິນິບັດຕິສາມັກຄີ

ຄົນສາມັກຄີ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ແມ່ນຫາກພິກຂຸທັງຫຼາຍເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ພ້ອມພຽງກັນ ຊື່ນຊົມ ບໍ່ວິວາດກັນ ເປັນເ ໝືອນນ້ຳກົມກັນກັບນ້ຳນົມ ແນມເບິ່ງກັນແລະກັນດ້ວຍສາຍຕາທີ່ຮັກກັນຢູ່ ນີ້ຊື່ວ່າ ຄົນສາມັກຄີ

ທຳມະສາມັກຄີ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ສະຕິປັດຖານ ໔ ສຳມັບປະທານ ໔ ອິດທິບາດ ໔ ອິນຊີ ໕ ພະລະ ໕ ໂພດ ໑໑ ກ ອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ທຳເຫຼົ່ານັ້ນຍ່ອມດຳເນີນໄປ ຜ່ອງໃສ ຕັ້ງໝັ້ນ ຫຼຸດພົ້ນໄປ ໂດຍຄວາມເປັນ ອັນດຽວກັນ ທຳເຫຼົ່ານັ້ນບໍ່ມີຄວາມວິວາດຂັດແຍ່ງກັນ ນີ້ຊື່ວ່າທຳມະສາມັກຄີ

ອະນະພິນິບັດຕິສາມັກຄີ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ແມ່ນຫາກພິກຂຸເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ປະຣິນິບພານດ້ວຍອະນຸປາທິເສສະນິບພານທາດ ຄວາມຂາດ ຫຼື ຄວາມເຕັມແຫ່ງນິບພານທາດຂອງພິກຂຸເຫຼົ່ານັ້ນຍ່ອມບໍ່ຜາກົດ ນີ້ຊື່ວ່າອະນະພິນິບັດຕິສາມັກຄີ

ຄຳວ່າ ໃນພິບ ອະທິບາຍວ່າ ນະຣິກເປັນພິບຂອງສັດນະຣິກ ກຳເນີດເດຍຣັດສານ ເປັນພິບຂອງສັດຜູ້ເກີດໃນກຳເນີດເດຍຣັດສານ ເຜດວິໄສເປັນພິບຂອງສັດຜູ້ເກີດໃນເຜດວິໄສ ມະນຸດໂລກເປັນພິບຂອງມະນຸດ ເທວະໂລກເປັນພິບຂອງໝູ່ເທວະດາ

ຄຳວ່າ ບັນດິດທັງຫຼາຍກ່າວການບໍ່ສະແດງຕົນໃນພິບຂອງພິກຂຸ ຯລຯ ນັ້ນວ່າ ເປັນຄວາມສາມັກຄີ ອະທິບາຍວ່າ ບັນດິດທັງຫຼາຍກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງ ແນວນີ້ວ່າ ພິກຂຸໃດ ບໍ່ສະແດງຕົນໃນນະຣິກອັນປົກປິດ ບໍ່ສະແດງຕົນໃນກຳເນີດເດຍຣັດສານ ບໍ່ສະແດງຕົນໃນເຜດວິໄສ ບໍ່ສະແດງຕົນໃນມະນຸດໂລກ ບໍ່ສະແດງຕົນໃນເທວະໂລກແນວນີ້ ການບໍ່ສະແດງຕົນຂອງພິກຂຸນັ້ນເປັນຄວາມສາມັກຄີ ຄື ຂໍ້ນີ້ ເປັນການປົກປິດ ເປັນການເໝາະສົມ ເປັນການສົມຄວນ ເປັນການອະນຸໂລມ ລວມຄວາມວ່າ ບັນດິດທັງຫຼາຍກ່າວການບໍ່ສະແດງຕົນໃນພິບຂອງພິກຂຸ ຯລຯ ນັ້ນວ່າ ເປັນຄວາມສາມັກຄີ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ບັນດິດທັງຫຼາຍກ່າວການບໍ່ສະແດງຕົນໃນພິບ
ຂອງພິກຂຸຜູ້ປະພຶດຫຼົບຫຼີກ ໃຊ້ບ່ອນນັ່ງອັນສະຫງົດນັ້ນວ່າ
ເປັນຄວາມສາມັກຄີ

[໔໖] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ມຸນີບໍ່ອາໄສໃນສິ່ງທັງປວງ ບໍ່ເຮັດສັດສັງຂານໃດໃຫ້ເປັນທີ່ຮັກ
ແລະບໍ່ເຮັດສັດສັງຂານໃດໃຫ້ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ
ຄວາມຮ້າໄຮແລະຄວາມຂີ້ຖີ່ ບໍ່ຕິດຢູ່ໃນມຸນີນັ້ນ
ເໝືອນຢາດນ້ຳບໍ່ຕິດຢູ່ເທິງໃບປົວ ສັນນັ້ນ

ຄຳວ່າ ມຸນີບໍ່ອາໄສໃນສິ່ງທັງປວງ ອະທິບາຍວ່າ ອາຍະຕະນະ ໑໒ ຕັດຮຽກວ່າ ສິ່ງທັງປວງ ຄື ຕາແລະຮູບ ຫູແລະສຽງ ດັງແລະກິ່ນ ລິ້ນແລະຣົດ ກາຍແລະໂຜດຖັບພະ ໃຈແລະທຳມາຣົມ

ຄຳວ່າ ມຸນີ ອະທິບາຍວ່າ ຍານ ທ່ານຮຽກວ່າ ໂມນະ ຄື ຄວາມຮູ້ທົ່ວ ກິຣິຍາທີ່ຮູ້ແຈ້ງ ຯລຯ ຜູ້ກ້າວລ່ວງກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງແລະຕັນຫາເປັນຄືຕາໜ່າງໄດ້ແລ້ວ ຊື່ວ່າມຸນີ

ຄຳວ່າ ບໍ່ອາໄສ ໄດ້ແກ່ ຄວາມອາໄສ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດ
ຕົນຫາ (໒) ຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດຕົນຫາ
ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ

ມຸນີລະຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດຕົນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິມຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດ
ທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ອາໄສຕາ ຯລຯ ຫຼ ຯລຯ ດັງ ຯລຯ ລິ້ນ ຯລຯ ກາຍ ຯລຯ ໃຈ ຯລຯ ຮູບ
ຯລຯ ສຽງ ຯລຯ ກິ່ນ ຯລຯ ຣົດ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະ ຯລຯ ທຳມາຣົມ ຯລຯ ຕະກູນ ຯລຯ ໝູ່
ຄະນະ ຯລຯ ອາວາດ ຯລຯ ລາບ ຯລຯ ຍົດ ຯລຯ ສັນເສີນ ຯລຯ ສຸກ ຯລຯ ຈົວອນ ຯລຯ
ບິນທະບາດ ຯລຯ ເສນາສະນະ ຯລຯ ຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ຯລຯ ກາມທາດ ຯລຯ
ຮູບທາດ ຯລຯ ອະຮູບທາດ ຯລຯ ກາມພົບ ຯລຯ ຮູບພົບ ຯລຯ ອະຮູບພົບ ຯລຯ ສັນຍາ
ພົບ ຯລຯ ອະສັນຍາພົບ ຯລຯ ເນວະສັນຍານາສັນຍາຍະຕະນະພົບ ຯລຯ ເອກະໂວກາຣະ
ພົບ ຯລຯ ຈະຕຸໂວກາຣະພົບ ຯລຯ ປັນຈະໂວກາຣະພົບ ຯລຯ ພົບອະດີດ ຯລຯ ພົບ
ອະນາຄົດ ຯລຯ ພົບປັດຈຸບັນ ບໍ່ອາໄສຮູບທີ່ເຫັນ ຯລຯ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ຯລຯ ກິ່ນ ຣົດ ໂຜດ
ຖັບພະທີ່ຮັບຮູ້ ແລະທຳມາຣົມທີ່ຮູ້ແຈ້ງແລ້ວ ມຸນີບໍ່ອາໄສ ຄື ບໍ່ຕິດແລ້ວ ບໍ່ຕິດແໜ້ນແລ້ວ ບໍ່ຕິດ
ພັນແລ້ວ ບໍ່ຕິດໃຈແລ້ວ ອອກແລ້ວ ສະລັດອອກແລ້ວ ຫຼຸດພົ້ນແລ້ວ ບໍ່ກຸ່ງວຂ້ອງກັບທຳທັງປວງ
ແລ້ວ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກຄວາມອາໄສ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີບໍ່ອາໄສໃນສິ່ງທັງປວງ

ວ່າດ້ວຍສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ ໒ ຈຳພວກ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເຮັດສັດສັງຂານໃດໃຫ້ເປັນທີ່ຮັກ ແລະບໍ່ເຮັດສັດສັງຂານໃດໃຫ້ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ
ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ເປັນທີ່ຮັກ ໄດ້ແກ່ ສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ ໒ ຈຳພວກ ຄື (໑) ສັດ (໒) ສັງຂານ

ສັດເຫຼົ່າໃດເປັນທີ່ຮັກ ສັດທັງຫຼາຍໃນໂລກນີ້ ເປັນຜູ້ປາຖະໜາແຕ່ສິ່ງທີ່ເປັນ ປະໂຫຍດ
ປາຖະໜາແຕ່ສິ່ງທີ່ເກື້ອກູນ ປາຖະໜາແຕ່ຄວາມຜາສຸກ ປາຖະໜາແຕ່ຄວາມຫຼຸດພົ້ນຈາກໂຍຄະ
ຄື ມານດາ ບິດາ ອ້າຍນ້ອງຊາຍ ເອື້ອຍ ນ້ອງສາວ ບຸດ ທິດາ ມິດ ອຳມາດ ຍາດ ຫຼື ຜູ້ຮ່ວມ
ສາຍໂລຫິດຂອງຜູ້ນັ້ນ ສັດເຫຼົ່ານີ້ ຊື່ວ່າສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ

ສັງຂານເຫຼົ່າໃດເປັນທີ່ຮັກ ຮູບ ສຽງ ກິ່ນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະ ອັນໜ້າພໍໃຈ ສັງຂານເຫຼົ່ານີ້
ຊື່ວ່າສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ ໄດ້ແກ່ ສິ່ງບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ ໒ ຈຳພວກ ຄື (໑) ສັດ (໒) ສັງຂານ

ສັດເຫຼົ່າໃດບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ ສັດທັງຫຼາຍໃນໂລກນີ້ເປັນຜູ້ປາຖະໜາແຕ່ສິ່ງທີ່ບໍ່ແມ່ນປະໂຫຍດ
ປາຖະໜາແຕ່ສິ່ງທີ່ບໍ່ເກື້ອກູນ ປາຖະໜາແຕ່ຄວາມບໍ່ຜາສຸກ ບໍ່ປາຖະໜາຄວາມຫຼຸດພົ້ນຈາກ
ໂຍຄະ ປາຖະໜາຈະບົງຊີວິດຂອງຜູ້ນັ້ນ ສັດເຫຼົ່ານີ້ ຊື່ວ່າບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ

ສັງຂານເຫຼົ່າໃດບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ ຮູບ ສູງ ກິນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະອັນບໍ່ໜ້າພໍໃຈ ສັງຂານເຫຼົ່ານີ້ ຊື່ວ່າບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເຮັດສັດສັງຂານໃດໃຫ້ເປັນທີ່ຮັກ ແລະບໍ່ເຮັດສັດສັງຂານໃດໃຫ້ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ເປັນທີ່ຮັກດ້ວຍອຳນາດຣາຄະວ່າ ສັດນີ້ເປັນທີ່ຮັກຂອງເຮົາ ສັງຂານເຫຼົ່ານີ້ເປັນທີ່ພໍໃຈຂອງເຮົາ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກດ້ວຍອຳນາດປະຕິຄະ ຄື ບໍ່ໃຫ້ເກີດ ບໍ່ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນວ່າ ສັດນີ້ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກຂອງເຮົາ ສັງຂານເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ເປັນທີ່ພໍໃຈຂອງເຮົາ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເຮັດສັດສັງຂານໃດໃຫ້ເປັນທີ່ຮັກ ແລະບໍ່ເຮັດສັດສັງຂານໃດໃຫ້ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ

ຄຳວ່າ ໃນມຸນີນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຄວາມຮ້າໄຮແລະຄວາມຂີ້ຖີ່ບໍ່ຕິດຢູ່ໃນມຸນີນັ້ນ ເໝືອນຢາດນ້ຳບໍ່ຕິດຢູ່ເທິງໃບບົວ ໄດ້ແກ່ ໃນບຸກຄົນຜູ້ເປັນພຣະອະຣະຫັນຕະຊີນາສົບ

ຄຳວ່າ ຄວາມຮ້າໄຮ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຈົມເພີ້ ຄວາມຮ້າໄຮ ກິຣິຍາທີ່ຈົມເພີ້ ກິຣິຍາທີ່ຮ້າໄຮ ພາວະທີ່ຈົມເພີ້ ພາວະທີ່ຮ້າໄຮ ການເວົ້າລ່າຍ ການເວົ້າເພີ້ ການເວົ້າເພີ້ເຈີ້ ຄວາມພ່ຳເພີ້ ກິຣິຍາທີ່ພ່ຳເພີ້ ພາວະທີ່ພ່ຳເພີ້ ຂອງຜູ້ຖືກຄວາມເສຍຫາຍຂອງຍາດກະທົບແດ່ ຖືກຄວາມເສຍຫາຍແຫ່ງໂພຄະຊັບກະທົບແດ່ ຖືກຄວາມເສຍຫາຍຍ້ອນໂຣກກະທົບແດ່ ຖືກ ສິນວິບັດກະທົບແດ່ ຖືກທິດຖິວິບັດກະທົບແດ່ ພົບພໍ້ກັບຄວາມເສຍຫາຍອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວແດ່ ຖືກເຫດແຫ່ງທຸກອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວກະທົບແດ່

ຄຳວ່າ ຄວາມຂີ້ຖີ່ ໄດ້ແກ່ ມັດສະຣິຍະ ໕ ຢ່າງ ຄື

໑. ອາວາດມັດສະຣິຍະ	໒. ກຸລະມັດສະຣິຍະ
໓. ລາບະມັດສະຣິຍະ	໔. ວັນນະມັດສະຣິຍະ
໕. ທຳມະມັດສະຣິຍະ	

ຄື ຄວາມຂີ້ຖີ່ ກິຣິຍາທີ່ຂີ້ຖີ່ ພາວະທີ່ຂີ້ຖີ່ ຄວາມເຫັນແກ່ໄດ້ ຄວາມຖີ່ໜຽວ ຄວາມທີ່ຈິດເຈັບຮ້ອນ (ໃນການໃຫ້) ຄວາມທີ່ຈິດຫວງແຫນເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຂີ້ຖີ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ຄວາມຂີ້ຖີ່ຂັນກໍດີ ຄວາມຂີ້ຖີ່ທາດກໍດີ ຄວາມຂີ້ຖີ່ອາຍະຕະນະ ກໍດີ ຄວາມມຸ້ງແຕ່ຈະໄດ້ກໍດີ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຂີ້ຖີ່

ຄຳວ່າ ບໍ່ຕິດຢູ່ ຯລຯ ເໝືອນຢາດນ້ຳບໍ່ຕິດຢູ່ເທິງໃບບົວ ອະທິບາຍວ່າ ໃບຂອງບົວຕັດຮຽກວ່າ ໃບບົວ ນ້ຳຕັດຮຽກວ່າ ຢາດນ້ຳ ຄວາມຮ້າໄຮແລະຄວາມຂີ້ຖີ່ ບໍ່ຕິດ ຄື ບໍ່ຕິດແໜ້ນ ບໍ່ຕິດພັນ ໄດ້ແກ່ ເປັນສະພາບບໍ່ຕິດແລ້ວ ບໍ່ຕິດແໜ້ນແລ້ວ ບໍ່ຕິດພັນແລ້ວ ໃນບຸກຄົນຜູ້ເປັນພຣະອະຣະຫັນຕະຊີນາສົບນັ້ນ ເໝືອນຢາດນ້ຳ ບໍ່ຕິດ ຄື ບໍ່ຕິດແໜ້ນ ບໍ່ຕິດພັນ ໄດ້ແກ່ ເປັນຂອງບໍ່ຕິດແລ້ວ ເປັນຂອງບໍ່ຕິດແໜ້ນແລ້ວ ເປັນຂອງບໍ່ຕິດພັນແລ້ວເທິງໃບບົວແນວນັ້ນ

ອັນໜຶ່ງ ບຸກຄົນຜູ້ເປັນພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ບໍ່ຕິດ ຄື ບໍ່ຕິດແໜ້ນ ບໍ່ຕິດພັນ ໄດ້ແກ່ ເປັນ ຜູ້ບໍ່ຕິດແລ້ວ ບໍ່ຕິດແໜ້ນແລ້ວ ບໍ່ຕິດພັນແລ້ວ ອອກແລ້ວ ສະລັດອອກແລ້ວ ຫຼຸດພົ້ນແລ້ວ ບໍ່ ກ່ຽວຂ້ອງແລ້ວກັບກິເລດເຫຼົ່ານັ້ນ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມຮ້າໄຮແລະຄວາມ ຂີ້ຖີ່ ບໍ່ຕິດຢູ່ໃນມຸນີນັ້ນ ເໝືອນຢາດນ້ຳບໍ່ຕິດເທິງໃບບົວ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກ ເຈົ້າຈິ່ງ ຕັດວ່າ

ມຸນີບໍ່ອາໄສໃນສິ່ງທັງປວງ ບໍ່ເຮັດສັດສັງຂານໃດໃຫ້ເປັນທີ່ຮັກ
ແລະບໍ່ເຮັດສັດສັງຂານໃດໃຫ້ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ
ຄວາມຮ້າໄຮແລະຄວາມຂີ້ຖີ່ ບໍ່ຕິດຢູ່ໃນມຸນີນັ້ນ
ເໝືອນຢາດນ້ຳບໍ່ຕິດຢູ່ເທິງໃບບົວ ແນວນັ້ນ

[໔໗] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ມຸນີບໍ່ຕິດພັນໃນຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນແລະອາລົມທີ່ຮັບຮູ້
ເໝືອນຢາດນ້ຳບໍ່ຕິດເທິງໃບບົວ
ເໝືອນຢາດນ້ຳບໍ່ຕິດເທິງດອກບົວ ແນວນັ້ນ

ຄຳວ່າ ເໝືອນຢາດນ້ຳບໍ່ຕິດເທິງໃບບົວ ອະທິບາຍວ່າ ເມັດນ້ຳ ຕັດຮຽກວ່າ ຢາດນ້ຳ ໃບ ຂອງບົວ ຕັດຮຽກວ່າ ໃບບົວ ປຽບເໝືອນຢາດນ້ຳ ບໍ່ຕິດ ຄື ບໍ່ຕິດແໜ້ນ ບໍ່ຕິດພັນ ໄດ້ແກ່ ເປັນ ຂອງບໍ່ຕິດແລ້ວ ບໍ່ຕິດແໜ້ນແລ້ວ ບໍ່ຕິດພັນແລ້ວ ເທິງໃບບົວ ລວມຄວາມວ່າ ເໝືອນຢາດນ້ຳບໍ່ ຕິດເທິງໃບບົວ

ຄຳວ່າ ເໝືອນຢາດນ້ຳບໍ່ຕິດເທິງດອກບົວ ອະທິບາຍວ່າ ດອກຂອງບົວ ຕັດຮຽກວ່າ ດອກ ບົວນ້ຳຕັດຮຽກວ່າ ຢາດນ້ຳ ປຽບເໝືອນຢາດນ້ຳບໍ່ຕິດ ຄື ບໍ່ຕິດແໜ້ນ ບໍ່ຕິດພັນ ໄດ້ແກ່ ເປັນຂອງ ບໍ່ຕິດແລ້ວ ບໍ່ຕິດແໜ້ນແລ້ວ ບໍ່ຕິດພັນແລ້ວເທິງດອກບົວ ລວມຄວາມວ່າ ເໝືອນຢາດນ້ຳບໍ່ຕິດເທິງ ດອກບົວແນວນັ້ນ

ຄຳວ່າ ເໝືອນ ຯລຯ ສະນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ມຸນີບໍ່ຕິດພັນໃນຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ແລະ ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ເໝືອນ ຯລຯ ສະນັ້ນ ເປັນຄຳອຸປະໂມເຮັດອຸປະມາໃຫ້ສົມບູນ

ຄຳວ່າ ມຸນີ ອະທິບາຍວ່າ ຍານ ທ່ານຮຽກວ່າ ໂມນະ ຄື ຄວາມຮູ້ທົ່ວ ກິຣິຍາທີ່ຮູ້ແຈ້ງ ຯລຯ ຜູ້ກ້າວລ່ວງກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງແລະຕັນຫາເປັນຄືຕາໜ່າງໄດ້ແລ້ວ ຊື່ວ່າມຸນີ

ຄຳວ່າ ຄວາມຕິດ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຕິດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມຕິດດ້ວຍອຳນາດ ຕັນຫາ (໒) ຄວາມຕິດດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຕິດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າ ຄວາມຕິດດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ

ມຸນີລະຄວາມຕິດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຄວາມຕິດດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ
ໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ຕິດໃນຮູບທີ່ເຫັນ ບໍ່ຕິດໃນສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ບໍ່ຕິດໃນອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ບໍ່ຕິດໃນທຳມາຣົມທີ່
ຮູ້ແຈ້ງແລ້ວ ຄື ບໍ່ຕິດແໜ້ນ ບໍ່ຕິດພັນ ໄດ້ແກ່ ເປັນຜູ້ບໍ່ຕິດແລ້ວ ບໍ່ຕິດແໜ້ນແລ້ວ ບໍ່ຕິດພັນ
ແລ້ວ ອອກແລ້ວ ສະລັດອອກແລ້ວ ຫຼຸດພົ້ນແລ້ວ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງແລ້ວ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກ
ກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີບໍ່ຕິດພັນໃນຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນແລະອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ເໝືອນ
ໆລໆ ສະນັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ມຸນີບໍ່ຕິດພັນໃນຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນແລະອາລົມທີ່ຮັບຮູ້
ເໝືອນຢາດນ້ຳບໍ່ຕິດເທິງໃບບົວ
ເໝືອນຢາດນ້ຳບໍ່ຕິດເທິງດອກບົວ ແນວນັ້ນ

[໔໘] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພຣະອະຣະຫັນຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ
ຍ່ອມບໍ່ສຳຄັນໝາຍຮູບທີ່ເຫັນ
ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນແລະອາລົມທີ່ຮັບຮູ້
ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນບໍ່ຕ້ອງການຄວາມມົດຈົດດ້ວຍມັກອື່ນ
ຍ່ອມບໍ່ກຳໜົດ ຍ່ອມບໍ່ຕ້ອງຄາຍກຳໜົດ

ຄຳວ່າ ຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ ໃນຄຳວ່າ ພຣະອະຣະຫັນຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ ຍ່ອມບໍ່
ສຳຄັນໝາຍຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນແລະອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ອະທິບາຍວ່າ ປັນຍາ ຕັດຮຽກວ່າ
ເຄື່ອງກຳຈັດ ຄື ຄວາມຮູ້ທົ່ວ ກິຣິຍາທີ່ຮູ້ແຈ້ງ ໆລໆ ຄວາມບໍ່ຫຼົງງົມງວາຍ ຄວາມໄຈ້ແຍກທຳ
ສຳມາທິດຖິ

ຍ້ອນເຫດໃດ ປັນຍາຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ເຄື່ອງກຳຈັດ ຍ້ອນປັນຍານັ້ນເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ
ຊຳຮະ ລ້າງ ຊັກຟອກກາຍທຸດຈະຣິດ ໆລໆ ວະຈິທຸດຈະຣິດ ໆລໆ ມະໂນທຸດຈະຣິດ ໆລໆ
ຣາຄະ ໆລໆ ໂທສະ ໆລໆ ໂມຫະ ໆລໆ ໂກຫະ ໆລໆ ອຸປະນາຫະ ໆລໆ ມັກຂະ ໆລໆ ປະ
ລາສະ ໆລໆ ອິດສາ ໆລໆ ມັດສະຣິຍະ ໆລໆ ມາຍາ ໆລໆ ສາເຖີຍຍະ ໆລໆ ຖຳພະ ໆລໆ
ສາຣຳພະ ໆລໆ ມານະ ໆລໆ ອະຕິມານະ ໆລໆ ມະທະ ໆລໆ ປະມາຫະ ໆລໆ ກິເລດທຸກ
ຊະນິດ ໆລໆ ທຸດຈະຣິດທຸກທາງ ໆລໆ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ໆລໆ ຄວາມຮ້ອນຮົນ
ທຸກສະຖານ ໆລໆ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການ ໆລໆ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຊຳຮະລ້າງ ແລະ
ຊັກຟອກ ອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ປັນຍາຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ເຄື່ອງກຳຈັດ

ອີກໄນໜຶ່ງ ສຳມາທິດຖິ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຊຳຮະ ລ້າງແລະຊັກຟອກມົດສາທິດຖິໄດ້

ສຳມາສັງກັບປະ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຯລຯ ມິດສາສັງກັບປະໄດ້
 ສຳມາວາຈາ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຯລຯ ມິດສາວາຈາໄດ້
 ສຳມາກຳມັນຕະ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຯລຯ ມິດສາກຳມັນຕະໄດ້
 ສຳມາອາຊີວະ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຯລຯ ມິດສາອາຊີວະໄດ້
 ສຳມາວາຍາມະ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຯລຯ ມິດສາວາຍາມະໄດ້
 ສຳມາສະຕິ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຯລຯ ມິດສາສະຕິໄດ້
 ສຳມາສະມາທິ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຯລຯ ມິດສາສະມາທິໄດ້
 ສຳມາຍານະ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຯລຯ ມິດສາຍານະໄດ້
 ສຳມາວິມຸດຕິ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຊຳຮະ ລ້າງ ແລະຊັກຟອກມິດສາວິມຸດຕິໄດ້

ອີກໄນໜຶ່ງ ອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຊຳຮະ ລ້າງ ແລະຊັກຟອກກິເລດ
 ທຸກຊະນິດ ຯລຯ ທຸດຈະຣິດທຸກທາງ ຯລຯ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ຯລຯ ຄວາມຮ້ອນ
 ຮົ່ນທຸກສະຖານ ຯລຯ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການ ຯລຯ ອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ
 ພຣະອະຣະຫັນ ປະກອບ ປະກອບພ້ອມ ດຳເນີນໄປ ດຳເນີນໄປພ້ອມ ເປັນໄປ ເປັນໄປພ້ອມ
 ພຽບພ້ອມດ້ວຍທຳເປັນເຄື່ອງກຳຈັດເຫຼົ່ານີ້ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ພຣະອະຣະຫັນຈຶ່ງຊື່ວ່າຜູ້ມີປັນຍາ
 ເຄື່ອງ ກຳຈັດ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ເປັນຜູ້ກຳຈັດຄວາມກຳຫັດໄດ້ແລ້ວ ກຳຈັດບາບໄດ້ແລ້ວ
 ກຳຈັດກິເລດໄດ້ແລ້ວ ກຳຈັດຄວາມຮ້ອນຮົ່ນໄດ້ແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ

ຄຳວ່າ ພຣະອະຣະຫັນຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ ຍ່ອມບໍ່ສຳຄັນໝາຍຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງ ທີ່ໄດ້
 ຍິນແລະອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະອະຣະຫັນຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ ຍ່ອມບໍ່ສຳຄັນໝາຍ
 ຮູບທີ່ເຫັນ ບໍ່ສຳຄັນໝາຍໃນຮູບທີ່ເຫັນ ບໍ່ສຳຄັນໝາຍໂດຍຮູບທີ່ເຫັນ ຄື ບໍ່ສຳຄັນໝາຍວ່າ ເຮົາ
 ເຫັນຮູບແລ້ວ ບໍ່ສຳຄັນໝາຍສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ບໍ່ສຳຄັນໝາຍໃນສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ບໍ່ສຳຄັນ ໝາຍໂດຍ
 ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ຄື ບໍ່ສຳຄັນໝາຍວ່າ ເຮົາໄດ້ຍິນສຽງແລ້ວ ບໍ່ສຳຄັນໝາຍອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ບໍ່ສຳຄັນ
 ໝາຍໃນອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ບໍ່ສຳຄັນໝາຍໂດຍອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ຄື ບໍ່ສຳຄັນໝາຍວ່າ ເຮົາຮັບຮູ້ອາລົມ
 ແລ້ວ ບໍ່ສຳຄັນໝາຍທຳມາຣົມທີ່ຮູ້ແຈ້ງ ບໍ່ສຳຄັນໝາຍໃນທຳມາຣົມທີ່ຮູ້ແຈ້ງ ບໍ່ສຳຄັນໝາຍໂດຍ
 ທຳມາຣົມທີ່ຮູ້ແຈ້ງ ຄື ບໍ່ສຳຄັນໝາຍວ່າ ເຮົາຮູ້ແຈ້ງທຳມາຣົມແລ້ວ ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະ
 ພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ

ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ບຸຣຸຊິນສຳຄັນໝາຍກັນວ່າ ເຮົາມີຢູ່ ຯລຯ ເຮົານີ້ມີຢູ່ ຯລຯ ເຮົາຈັກມີ
 ຯລຯ ເຮົາຈັກບໍ່ມີ ຯລຯ ເຮົາຈັກເປັນຜູ້ມີຮູບ ຯລຯ ເຮົາຈັກເປັນຜູ້ບໍ່ມີຮູບ ຯລຯ ເຮົາຈັກເປັນຜູ້ມີ
 ສັນຍາ ຯລຯ ເຮົາຈັກເປັນຜູ້ບໍ່ມີສັນຍາ ຯລຯ ເຮົາຈັກເປັນຜູ້ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ບໍ່ມີສັນຍາກໍບໍ່
 ແມ່ນ ຯລຯ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ຄວາມສຳຄັນໝາຍເປັນໂຣກ ເປັນຫົວຝີ ເປັນລູກສອນ ເປັນອຸປັດ
 ທະວະ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ

ຍ້ອນເຫດນັ້ນແລ ພວກທ່ານເພິ່ງສຶກສາໃນທຳວິໄນແນວນີ້ວ່າ ພວກເຮົາຈັກມີຈິດບໍ່ສຳຄັນ
ໝາຍຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ພຣະອະຣະຫັນ ຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ ຍ່ອມບໍ່ສຳຄັນໝາຍຮູບທີ່ເຫັນ
ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນແລະອາລົມທີ່ຮັບຮູ້

ຄຳວ່າ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນບໍ່ຕ້ອງການຄວາມມົດຈົດດ້ວຍມັກອື່ນ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະອະ
ຣະຫັນຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ ຍ່ອມບໍ່ຕ້ອງການ ຄື ຍ່ອມບໍ່ຍິນດີ ບໍ່ປາຖະໜາ ບໍ່ມຸ້ງໝາຍ ບໍ່ມຸ້ງ
ຫວັງຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດ
ພົ້ນໄປດ້ວຍມັກອື່ນ ຄື ດ້ວຍມັກທີ່ບໍ່ມົດຈົດ ປະຕິປະທາທີ່ຜິດ ທາງທີ່ບໍ່ນຳອອກຈາກທຸກ
ນອກຈາກສະຕິປັດຖານ ສຳມັບປະທານ ອິດທິບາດ ອິນຊີ ພະລະ ໂພດຊົງ ແລະອະນິຍະມັກມີ
ອົງ ຕ ລວມຄວາມວ່າ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນບໍ່ຕ້ອງການ ຄວາມມົດຈົດດ້ວຍມັກອື່ນ

ຄຳວ່າ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນຍ່ອມບໍ່ກຳໜົດ ຍ່ອມບໍ່ຕ້ອງຄາຍກຳໜົດ ອະທິບາຍວ່າ ພານ
ປຸຖຸຊົນທັງປວງຍ່ອມກຳໜົດ ພຣະເສຂະ ກ ຈຳພວກລວມທັງກັນລະຍານະປຸຖຸຊົນ ຍ່ອມຄາຍກຳ
ໜົດ ພຣະອະຣະຫັນຍ່ອມບໍ່ກຳໜົດ ຍ່ອມບໍ່ຄາຍກຳໜົດ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນຄາຍ ກຳໜົດແລ້ວ
ຍ້ອນເປັນຜູ້ປາສະຈາກຣາຄະ ເຫດສິ້ນຣາຄະ ຍ້ອນເປັນຜູ້ປາສະຈາກໂທສະ ເຫດສິ້ນໂທສະ
ຍ້ອນເປັນຜູ້ປາສະຈາກໂມຫະ ເຫດສິ້ນໂມຫະ ທ່ານຢູ່ໃນ (ອະນິຍະວາສະທຳ) ແລ້ວ ປະພຶດຈະ
ຣະນະທຳແລ້ວ ຯລຯ ພຣະອະຣະຫັນບໍ່ມີການວຽນເກີດ ວຽນແກ່ ວຽນຕາຍ ແລະພົບໃໝ່ກໍບໍ່ມີ
ອີກ ລວມຄວາມວ່າ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນຍ່ອມບໍ່ກຳໜົດ ຍ່ອມບໍ່ຕ້ອງຄາຍ ກຳໜົດ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ
ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພຣະອະຣະຫັນຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ
ຍ່ອມບໍ່ສຳຄັນໝາຍຮູບທີ່ເຫັນ
ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນແລະອາລົມທີ່ຮັບຮູ້
ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນບໍ່ຕ້ອງການຄວາມມົດຈົດດ້ວຍມັກອື່ນ
ຍ່ອມບໍ່ກຳໜົດ ຍ່ອມບໍ່ຕ້ອງຄາຍກຳໜົດ

ຊະຣາສຸດຕະນິດເທດທີ ໖ ຈົບ

໗. ຕິດສະເມດເຕີຍຍະສຸດຕະນິດເທດ

ອະທິບາຍຕິດສະເມດເຕີຍຍະສຸດ

ວ່າດ້ວຍບັນຫາຂອງຕິດສະເມດເຕີຍຍະ

ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈະກ່າວອະທິບາຍຕິດສະເມດເຕີຍຍະສຸດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

[໔໙] (ທ່ານພຣະຕິດສະເມດເຕີຍຍະຂາບທູນດັ່ງນີ້)

ຂ້າແດ່ ພຣະອົງຜູ້ນິຣະທຸກ ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດບອກ

ຄວາມຄັບແຄ້ນຂອງບຸກຄົນຜູ້ປະກອບເມຖຸນທຳເນືອງ ໆ

ພວກຂ້າພຣະອົງຟັງຄຳສອນຂອງພຣະອົງແລ້ວຈັກສຶກສາວິເວກ

ວ່າດ້ວຍເມຖຸນທຳ

ຄຳວ່າ ຂອງບຸກຄົນຜູ້ປະກອບເມຖຸນທຳເນືອງ ໆ ອະທິບາຍວ່າ ທຳນຽມຂອງ ອະສັດຕະ ບຸຣຸດ ຄື ທຳນຽມຂອງຊາວບ້ານ ທຳນຽມຊັ້ນຕ່ຳ ທຳນຽມທີ່ຊົ່ວຊາມ ທຳນຽມທີ່ມີນ້ຳເປັນບ່ອນສຸດ ທຳນຽມທີ່ປະຕິບັດກັນໃນບ່ອນລັບ ທຳນຽມທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດກັນເປັນຄູ່ ໆ ຊື່ວ່າເມຖຸນທຳ

ຍ້ອນເຫດໃດ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ເມຖຸນທຳ ຍ້ອນທຳນັ້ນເປັນທຳນຽມຂອງ ຄົນຄູ່ ຜູ້ກຳໜົດ ກຳໜົດແຮງ ປຽກຊຸ່ມ ກັດກຸ້ມດ້ວຍຣາຄະ ຖືກຣາຄະຄອບງຳຈິດສະເໝີກັນທັງ ໒ ຄົນ ຍ້ອນ ເຫດນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ເມຖຸນທຳ

ຄົນ ໒ ຄົນກໍການຜິດຖຽງກັນ ຮຽກວ່າ ຄູ່ຜິດຖຽງ

ຄົນ ໒ ຄົນກໍການໝາງໃຈກັນ ຮຽກວ່າ ຄູ່ໝາງໃຈ

ຄົນ ໒ ຄົນກໍການອີ້ສາວກັນ ຮຽກວ່າ ຄູ່ອີ້ສາວ

ຄົນ ໒ ຄົນກໍການວິວາດກັນ ຮຽກວ່າ ຄູ່ວິວາດ

ຄົນ ໒ ຄົນກໍອະທິກອນກັນ ຮຽກວ່າ ຄູ່ອະທິກອນ

ຄົນ ໒ ຄົນສົນທະນາກັນ ຮຽກວ່າ ຄູ່ສົນທະນາ

ຄົນ ໒ ຄົນເຈຣະຈາກັນ ຮຽກວ່າ ຄູ່ເຈຣະຈາ ສັນໃດ

ທຳນັ້ນເປັນທຳນຽມຂອງຄົນຄູ່ ຜູ້ກຳໜົດ ກຳໜົດແຮງ ປຽກຊຸ່ມ ກັດກຸ້ມ ດ້ວຍຣາຄະ ຖືກ ຣາຄະຄອບງຳຈິດສະເໝີກັນທັງ ໒ ຄົນ ສັນນັ້ນຄືກັນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ເມຖຸນທຳ

ຄຳວ່າ ຂອງບຸກຄົນຜູ້ປະກອບເມຖຸນທຳເນືອງ ໆ ໄດ້ແກ່ ຂອງບຸກຄົນຜູ້ປະກອບປະກອບທົ່ວ ປະກອບທົ່ວເຖິງ ປະກອບພ້ອມໃນເມຖຸນທຳ ຄື ຜູ້ປະພຶດເລື່ອງນັ້ນ ຫຼາຍເກີນໄປ ດ້ວຍເລື່ອງນັ້ນ ໜັກໃນເລື່ອງນັ້ນ ເອນໄປໃນເລື່ອງນັ້ນ ໂອນໄປໃນເລື່ອງນັ້ນ ໂນ້ມໄປ ໃນເລື່ອງນັ້ນ ນ້ອມໃຈໄປໃນເລື່ອງນັ້ນ ມຸ້ງເລື່ອງນັ້ນເປັນໃຫຍ່ ລວມຄວາມວ່າ ຂອງບຸກຄົນຜູ້ ປະກອບເມຖຸນທຳເນືອງ ໆ

ຄຳວ່າ ດັ່ງນີ້ ໃນຄຳວ່າ ທ່ານພຣະຕິດສະເມດເຕີຍຍະຂາບທູນດັ່ງນີ້ ເປັນບົດສົນທິ ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດ ເປັນຄຳທີ່ເຮັດບົດໃຫ້ບໍລິບູນ ເປັນຄວາມສຳພັນແຫ່ງອັກສອນ ເປັນຄວາມສະຫຼະສະຫຼວຍແຫ່ງພະຍັນຊະນະ ຄຳວ່າ ດັ່ງນີ້ ນີ້ ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດໜ້າກັບບົດຫຼັງເຂົ້ານຳກັນ

ຄຳວ່າ ທ່ານ ເປັນຄຳກ່າວດ້ວຍຄວາມຮັກ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍຄວາມເຄົາລົບ ເປັນຄຳກ່າວທີ່ມີຄວາມເຄົາລົບ ຄຳວ່າ ທ່ານ ນີ້ ເປັນຄຳກ່າວສະແດງຄວາມຍຳເກງ

ຄຳວ່າ ຕິດສະ ເປັນຊື່ຂອງພຣະເຖຣະນັ້ນ ຄື ເປັນການກ່າວເຖິງ ການຂະໜານນາມ ການບັນຍັດ ຊື່ທີ່ຮຽກກັນ ຊື່ ການຕັ້ງຊື່ ຊື່ທີ່ຕັ້ງໃຫ້ ພາສາ ພະຍັນຊະນະ ຊື່ຮຽກສະເພາະ

ຄຳວ່າ ເມດເຕີຍຍະ ເປັນໂຄດຂອງພຣະເຖຣະນັ້ນ ຄື ເປັນການກ່າວເຖິງ ການ ຂະໜານນາມ ການບັນຍັດ ຊື່ທີ່ຮຽກກັນ ລວມຄວາມວ່າ ທ່ານພຣະຕິດສະເມດເຕີຍຍະ ຂາບທູນດັ່ງນີ້

ຄຳວ່າ ຄວາມຄັບແຄ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຂ້າແດ່ພຣະອົງຜູ້ນິຣະທຸກ ຂໍພຣະອົງໂຜດ ຕັດບອກຄວາມຄັບແຄ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດ ຄື ໂຜດບອກ ສະແດງ ບັນຍັດ ກຳນົດ ເປີດເຜີຍ ຈຳແນກ ເຮັດໃຫ້ງ່າຍ ປະກາດຄວາມຄັບແຄ້ນ ຄື ຄວາມ ຄຽດແຄ້ນ ຄວາມບົບຄັ້ນ ຄວາມອິດອັດ ຄວາມບຽດບຽນ ຄວາມຂັດຂ້ອງ

ຄຳວ່າ ຂ້າແດ່ພຣະອົງຜູ້ນິຣະທຸກ ເປັນຄຳກ່າວດ້ວຍຄວາມຮັກ ເປັນຄຳກ່າວ ໂດຍຄວາມເຄົາລົບ ເປັນຄຳກ່າວທີ່ມີຄວາມເຄົາລົບ ຄຳວ່າ ຂ້າແດ່ພຣະອົງຜູ້ນິຣະທຸກ ນີ້ ເປັນຄຳກ່າວສະແດງຄວາມຍຳເກງ ລວມຄວາມວ່າ ຂ້າແດ່ພຣະອົງຜູ້ນິຣະທຸກ ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດບອກຄວາມຄັບແຄ້ນ

ຄຳວ່າ ຟັງຄຳສັ່ງສອນຂອງພຣະອົງແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ຟັງແລ້ວ ຄື ສະດັບແລ້ວ ຮຽນແລ້ວ ຊົງຈຳແລ້ວ ກຳນົດແລ້ວເຊິ່ງພຣະດຳຣັດ ຄຳທີ່ເປັນແນວທາງ ເທດສະໜາ ຄຳ ສັ່ງສອນ ຄຳສັ່ງສອນຂອງພຣະອົງ ລວມຄວາມວ່າ ຟັງຄຳສັ່ງສອນຂອງພຣະອົງແລ້ວ

ວ່າດ້ວຍວິເວກ ໓

ຄຳວ່າ ພວກຂ້າພຣະອົງ ຯລຯ ຈັກສິກສາວິເວກ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ວິເວກ ໄດ້ແກ່ ວິເວກ ໓ ຢ່າງ ຄື (໑) ກາຍວິເວກ (ຄວາມສະຫງັດກາຍ) (໒) ຈິດຕະວິເວກ (ຄວາມສະຫງັດໃຈ) (໓) ອຸປະທິວິເວກ (ຄວາມສະຫງັດອຸປະທິ)

ກາຍວິເວກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ຍ່ອມໃຊ້ສອຍເສນາສະນະທີ່ສະຫງົດ ຄື ປ່າ ເຫງົ້າຕົ້ນໄມ້ ພູເຂົາ ຮ່ອມພູ ປ່ອງພູ ປ່າຊ້າ ປ່າດົງດິບ ກາງແຈ້ງ ກອງເພືອງ ແລະມີກາຍສະຫງົດຢູ່ ຄື ຍ່າງອົງ ດຽວ ຍືນອົງດຽວ ນັ່ງອົງດຽວ ນອນອົງດຽວ ເຂົ້າໝູ່ບ້ານບິນທະບາດອົງດຽວ ກັບອົງດຽວ ນັ່ງໃນ ບ່ອນລັບອົງດຽວ ອະທິຖານຈົງກົມອົງດຽວ ທ່ຽວໄປ ຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນ ໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປລຳພັງອົງດຽວ ນີ້ຊື່ວ່າກາຍວິເວກ

ຈິດຕະວິເວກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຜູ້ບັນລຸປະຖົມຊານຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກນິວອນ ຜູ້ບັນລຸທຸຕິຍະຊານຍ່ອມມີຈິດສະ ຫງົດຈາກວິຕິກແລະວິຈານ ຜູ້ບັນລຸຕະຕິຍະຊານຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກປິຕິ ຜູ້ບັນລຸຈະຕຸດຖະ ຊານຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກສຸກແລະທຸກ ຜູ້ບັນລຸອາກາສານັນຈາຍະຕະນະສະມາບັດ ຍ່ອມມີຈິດ ສະຫງົດຈາກ ຮູບສັນຍາ ປະຕິຄະສັນຍາ ນາມັດຕະສັນຍາ ຜູ້ບັນລຸວິນຍານັນຈາຍະຕະນະສະ ມາບັດ ຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກອາກາສານັນຈາຍະຕະນະສັນຍາ ຜູ້ບັນລຸອາກິນຈັນຍາຍະຕະນະ ສະມາບັດ ຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກວິນຍານັນຈາຍະຕະນະສັນຍາ ຜູ້ບັນລຸເນວະສັນຍານາສັນຍາ ຍະຕະນະສະມາບັດ ຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກອາກິນຈັນຍາຍະຕະນະສັນຍາ

ຜູ້ເປັນພຣະໂສດາບັນ ຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກສັກກາຍະທິດຖິ ວິຈິກິດສາ ສີລັບພະ ຕະປະຣາມາດ ທິດຖານຸໄສ ວິຈິກິດສານຸໄສ ແລະເຫຼົ່າກິເລດທີ່ຢູ່ໃນພວກດຽວກັບສັກກາຍະ ທິດ ຖິເປັນຕົ້ນນັ້ນ

ຜູ້ເປັນພຣະສະກະທາຄາມີ ຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກກາມຣາຄະສັງໂຍດ ປະຕິຄະສັງໂຍດ ຢ່າງຫຍາບ ກາມຣາຄານຸໄສ ປະຕິຄານຸໄສ ຢ່າງຫຍາບ ແລະເຫຼົ່າກິເລດທີ່ຢູ່ໃນພວກດຽວກັບ ກາມຣາຄະສັງໂຍດເປັນຕົ້ນນັ້ນ

ຜູ້ເປັນພຣະອະນາຄາມີ ຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກກາມຣາຄະສັງໂຍດ ປະຕິຄະສັງໂຍດ ຢ່າງລະອຽດ ກາມຣາຄານຸໄສ ປະຕິຄານຸໄສ ຢ່າງລະອຽດ ແລະເຫຼົ່າກິເລດທີ່ຢູ່ໃນພວກດຽວກັບ ກາມຣາຄະສັງໂຍດເປັນຕົ້ນນັ້ນ

ຜູ້ເປັນພຣະອະຣະຫັນ ຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກຮູບຣາຄະ ອະຮູບຣາຄະ ມານະ ອຸດທັດ ຈະ ອະວິດຊາ ມານານຸໄສ ພະວະຣາຄານຸໄສ ອະວິດຊານຸໄສ ເຫຼົ່າກິເລດທີ່ຢູ່ໃນພວກດຽວກັບ ຮູບຣາຄະເປັນຕົ້ນນັ້ນ ແລະສັງຂານນິມິດທັງປວງໃນພາຍນອກ ນີ້ຊື່ວ່າຈິດຕະວິເວກ

ອຸປະທິວິເວກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ກິເລດກໍດີ ຂັນກໍດີ ອະພິສັງຂານກໍດີ ຕັດຮຽກວ່າ ອຸປະທິ ອະມະຕະນິບພານ ຕັດ ຮຽກວ່າ ອຸປະທິວິເວກ ຄື ທຳເປັນທີ່ຮະງັບສັງຂານທັງປວງ ເປັນທີ່ສະລັດຖິ້ມອຸປະທິທັງໝົດ ເປັນທີ່ສິ້ນຕັນຫາ ເປັນທີ່ຄາຍກຳໜັດ ເປັນທີ່ດັບກິເລດ ເປັນທີ່ເຢັນສະນິດ ນີ້ຊື່ວ່າ ອຸປະທິວິເວກ

ກາຍວິເວກຍ່ອມມີແກ່ບຸກຄົນຜູ້ມີກາຍຫຼີກອອກແລ້ວ ຍິນດີໃນເນກຂ້າມະ ຈິດຕະວິເວກ ຍ່ອມມີແກ່ບຸກຄົນຜູ້ມີຈິດບໍລິສຸດ ເຖິງຄວາມເປັນຜູ້ຜ່ອງແຜ່ວຍິ່ງ ແລະອຸປະທິເວກຍ່ອມມີແກ່ ບຸກຄົນຜູ້ປາສະຈາກອຸປະທິ ບັນລຸນິບພານອັນປາສະຈາກປັດໄຈປຸງແຕ່ງແລ້ວ

ຄຳວ່າ ພວກຂ້າພຣະອົງ ຯລຯ ຈັກສິກສາວິເວກ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະເຖຣະນັ້ນສິກສາ ສິກຂາແລ້ວໂດຍປົກກະຕິ ອີກໄນໜຶ່ງ ມັງໝາຍພຣະທຳມະເທດສະໜາ ທູນຂໍພຣະທຳມະເທດ ສະໜາ ຈຶ່ງຂາບທູນແນວນີ້ວ່າ ພວກຂ້າພຣະອົງ ຯລຯ ຈັກສິກສາວິເວກ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະ ຕິດສະເມດເຕີຍຍະເຖຣະຈຶ່ງຂາບທູນວ່າ

ຂ້າແດ່ ພຣະອົງຜູ້ນິຣະທຸກ ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດບອກຄວາມຄັບແຄ້ນຂອງບຸກຄົນຜູ້ ປະກອບເມຖຸນທຳເນືອງ ໆ ພວກຂ້າພຣະອົງຟັງຄຳສອນຂອງພຣະອົງແລ້ວຈັກສິກສາວິເວກ

[໕໐] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ ເມດເຕີຍຍະ)

ຄຳສັ່ງສອນຂອງບຸກຄົນຜູ້ປະກອບເມຖຸນທຳເນືອງ ໆ ຍ່ອມເລີເລືອນ ແລະບຸກຄົນນັ້ນຍ່ອມ ປະຕິບັດຜິດ ການປະຕິບັດນີ້ ເປັນທຳບໍ່ປະເສີດໃນບຸກຄົນນັ້ນ

ຄຳວ່າ ຂອງບຸກຄົນຜູ້ປະກອບເມຖຸນທຳເນືອງ ໆ ອະທິບາຍວ່າ ທຳນຽມຂອງ ອະສັດຕະ ບຸຣຸດ ຄື ທຳນຽມຂອງຊາວບ້ານ ທຳນຽມຊັ້ນຕ່ຳ ທຳນຽມທີ່ຊົ່ວຊາມ ທຳນຽມທີ່ມີນ້ຳເປັນບ່ອນສຸດ ທຳນຽມທີ່ປະຕິບັດກັນໃນບ່ອນລັບ ທຳນຽມທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດກັນເປັນຄູ່ ໆ ຊື່ວ່າເມຖຸນທຳ

ຍ້ອນເຫດໃດ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ເມຖຸນທຳ ຍ້ອນທຳນັ້ນເປັນທຳນຽມຂອງ ຄົນຄູ່ ຜູ້ກຳໜົດ ກຳໜົດແຮງ ປຸງກຊຸ່ມ ກັດກຸ້ມດ້ວຍຣາຄະ ຖືກຣາຄະຄອບງຳຈິດສະເໝີກັນທັງ ໒ ຄົນ ຍ້ອນ ເຫດນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ເມຖຸນທຳ

ຄົນ ໒ ຄົນກໍການຜິດຖຽງກັນ	ຮຽກວ່າ ຄູ່ຜິດຖຽງ
ຄົນ ໒ ຄົນກໍການໝາງໃຈກັນ	ຮຽກວ່າ ຄູ່ໝາງໃຈ
ຄົນ ໒ ຄົນກໍການອີ້ສາວກັນ	ຮຽກວ່າ ຄູ່ອີ້ສາວ
ຄົນ ໒ ຄົນກໍການວິວາດກັນ	ຮຽກວ່າ ຄູ່ວິວາດ
ຄົນ ໒ ຄົນກໍອະທິກອນກັນ	ຮຽກວ່າ ຄູ່ອະທິກອນ
ຄົນ ໒ ຄົນສົນທະນາກັນ	ຮຽກວ່າ ຄູ່ສົນທະນາ
ຄົນ ໒ ຄົນເຈຣະຈາກັນ	ຮຽກວ່າ ຄູ່ເຈຣະຈາ ສັນໃດ

ທຳນັ້ນເປັນທຳນຽມຂອງຄົນຄູ່ ຜູ້ກຳໜົດ ກຳໜົດແຮງ ປຸງກຊຸ່ມ ກັດກຸ້ມ ດ້ວຍຣາຄະ ຖືກ ຣາຄະຄອບງຳຈິດສະເໝີກັນທັງ ໒ ຄົນ ສັນນັ້ນຄືກັນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ເມຖຸນທຳ

ຄຳວ່າ ຂອງບຸກຄົນຜູ້ປະກອບເມຖຸນທຳເນືອງ ໆ ໄດ້ແກ່ ຂອງບຸກຄົນຜູ້ປະກອບ ປະກອບທົ່ວ ປະກອບທົ່ວເຖິງ ປະກອບພ້ອມໃນເມຖຸນທຳ ຄື ຜູ້ປະພຶດເລື້ອງນັ້ນ ຫຼາຍເກີນໄປ

ດ້ວຍເລື່ອງນັ້ນ ໜັກໃນເລື່ອງນັ້ນ ເອນໄປໃນເລື່ອງນັ້ນ ໂອນໄປໃນເລື່ອງນັ້ນ ໂນ້ມໄປໃນ ເລື່ອງ
ນັ້ນ ນ້ອມໃຈໄປໃນເລື່ອງນັ້ນ ມຸ້ງເລື່ອງນັ້ນເປັນໃຫຍ່ ລວມຄວາມວ່າ ຂອງບຸກຄົນຜູ້ ປະກອບ
ເມຖຸນທຳເນືອງ ໆ

ອະທິບາຍຄຳວ່າ ພະຄະວາ

ຄຳວ່າ ເມດເຕີຍຍະ ເປັນຄຳທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຮຽກພຣະເຖຣະນັ້ນໂດຍໂຄດ
ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍຄວາມເຄົາລົບ
ອີກໄນໜຶ່ງ ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍຣາຄະໄດ້ແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍ ໂທສະໄດ້ແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍ ໂມຫະໄດ້ແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍ ມານະໄດ້ແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍ ທິດຖິໄດ້ແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍ ສັງໝາມໄດ້ແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍ ກິເລດໄດ້ແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງຈຳແນກ ແຍກແຍະ ແຈກແຈງທຳຣັດຕະນະ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງເຮັດທີ່ສຸດແຫ່ງພົບໄດ້
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງອົບຮົມພຣະວໍຣະກາຍແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງອົບຮົມສິນ ອົບຮົມຈິດ ອົບຮົມປັນຍາແລ້ວ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງໃຊ້ສອຍເສນາສະນະທີ່ເປັນປ່າເລົ່າ ແລະປ່າທົບອັນ
ສະຫງັດ ມີສ້ຽງໜ້ອຍ ມີສ້ຽງອີກກະທົກໜ້ອຍ ປາສະຈາກການສັນຈອນໄປມາຂອງຜູ້ຄົນ ຄວນເປັນ
ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກລັບຂອງມະນຸດ ສົມຄວນເປັນທີ່ຫຼົບຫຼີກ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງມີສ່ວນແຫ່ງຈິວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ
ແລະ ຄິລານະປັດໄຈເພສັຊບໍຣິຂານ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງອັດຖະຣົດ ທຳມະຣົດ ວິມຸດຕິ
ຣົດ ອະທິສິນ ອະທິຈິດ ອະທິປັນຍາ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງຊານ ໔ ອັບປະມັນຍາ ໔ ອະ
ຮູບສະມາປັດ ໔ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງວິໂມກ ໘ ອະພິພາຍະຕະນະ ໘
ອະນຸປຸພະວິຫາຣະສະມາປັດ ໙ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງສັນຍາພາວະນາ ໑໐ ກະສິນ
ສະມາປັດ ໑໐ ອານາປານະສະຕິສະມາທິ ໖ ອະສຸພະສະມາປັດ ໗ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງສະຕິປັດຖານ ໔ ສຳມັບ
ປະທານ ໔ ອິດທິບາດ ໔ ອິນຊີ ໔ ພະລະ ໔ ໂພດຊົງ ໗ ອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະ
ຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງຕະຖາຄົດພະລະຍານ ໑໐ ເວສາຣັ
ດຊະຍານ ໔ ປະຕິສຳພິທາ ໔ ອະພິນຍາ ໖ ພຸດທະທຳ ໖ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ
ພະນາມວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ນີ້ ບໍ່ແມ່ນພຣະຊົນນິຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະຊະນົກຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນ
ພຣະພາດາຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະພະຄິນິຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນມິດແລະອຳມາດຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະຍາດແລະ ຜູ້
ຮ່ວມສາຍໂລຫິດຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນສະມະນະພາມຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນເທວະດາຕັ້ງ

ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ນີ້ ເປັນວິໂມກຂັນຕິກະນາມ (ພະນາມໃນລຳດັບການ
ບັນລຸ ອະຣະຫັດຕະຜົນ) ເປັນສັດສິກາບັນຍັດຕິ (ບັນຍັດທີ່ເກີດຍ້ອນຊົງຮູ້ແຈ້ງອະຣະຫັດຕະຜົນ)
ຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າທັງຫຼາຍ ພ້ອມກັບການບັນລຸພຣະສັບພັນຍູຕະຍານ ທີ່ເຫງົ້າ
ຕົ້ນໂພ ລວມຄວາມວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ ເມດເຕີຍຍະ

ວ່າດ້ວຍຄຳສອນ ໒ ສ່ວນ

ຄຳວ່າ ຄຳສັ່ງສອນ ຯລຯ ຍ່ອມເລີເລືອນ ໄດ້ແກ່ ຄຳສັ່ງສອນເລີເລືອນໂດຍສ່ວນທັງ ໒
ຄື (໑) ຄຳສັ່ງສອນສ່ວນປະຣິຍັດເລີເລືອນ (໒) ຄຳສັ່ງສອນສ່ວນປະຕິບັດເລີເລືອນ

ຄຳສັ່ງສອນສ່ວນປະຣິຍັດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄຳສັ່ງສອນທີ່ຮ້າຮຽນຂອງເຂົາ ຄື ສຸດຕະ ເຄີຍຍະ ເວຍຍາກະຣະນະ ຄາຖາ ອຸທານ
ອິຕິວຸດຕະກະ ຊາຕະກະ ອັບພູຕະທຳ ເວທັນລະ ນີ້ຊື່ວ່າຄຳສັ່ງສອນສ່ວນປະຣິຍັດ ຄຳສັ່ງສອນ
ນັ້ນ ຍ່ອມເລີເລືອນ ຄື ຍ່ອມຟັນເພືອນ ຫຼົງລຶມ ເລືອນຫາຍ ຫ່າງຫາຍ ລວມຄວາມວ່າ ຄຳສັ່ງ
ສອນ ຯລຯ ຍ່ອມເລີເລືອນ ແນວນີ້ແດ່

ຄຳສັ່ງສອນສ່ວນປະຕິບັດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ການປະຕິບັດພໍ ການປະຕິບັດເໝາະສົມ ການປະຕິບັດທີ່ບໍ່ເປັນຂ້າເສິກ ການ
ປະຕິບັດທີ່ເອື້ອປະໂຫຍດ ການປະຕິບັດທຳຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກທຳ ການຮັກສາສິນໃຫ້ບໍລິບູນ
ຄວາມເປັນຜູ້ສັງລວມອິນຊີທັງ ໖ (ຕາ ຫູ ດັງ ລື້ນ ກາຍ ໃຈ) ຄວາມເປັນຜູ້ຮູ້ຈັກປະມານໃນ
ການບໍລິໂພກອາຫານ ຄວາມເປັນຜູ້ມີຄວາມພຽນເຄື່ອງຕົ້ນຢູ່ສະເໝີ ສະຕິສຳປະຊັນຍະ ສະຕິປັດ
ຖານ ໔ ສຳມັບປະທານ ໔ ອິດທິບາດ ໔ ອິນຊີ ໔ ພະລະ ໔ ໂພດຊົງ ໗ ອະຣິຍະ ມັກ ມີອົງ
໘ ນີ້ຊື່ວ່າຄຳສັ່ງສອນສ່ວນປະຕິບັດ ຄຳສັ່ງສອນນັ້ນ ຍ່ອມເລີເລືອນ ຄື ຍ່ອມຟັນເພືອນ ຫຼົງລຶມ
ເລືອນຫາຍ ຫ່າງຫາຍ ລວມຄວາມວ່າ ຄຳສັ່ງສອນ ຯລຯ ຍ່ອມເລີເລືອນ ແນວນີ້ແດ່

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນຍ່ອມປະຕິບັດຜິດ ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນຂ້າສັດແດ່ ລັກຊັບແດ່ ຕັດປ່ອງຢ່ອງເປົາແດ່ ຂະໂມຍຍົກເຄົ້າແດ່ ບຸ້ນບ້ານແດ່ ດັກຈີ້ໃນທາງປ່ຽວແດ່ ລະເມີດພັນລະຍາ ຂອງຜູ້ອື່ນແດ່ ເວົ້າຕົວະແດ່ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນຍ່ອມປະຕິບັດຜິດ

ຄຳວ່າ ການປະຕິບັດນີ້ ເປັນທຳບໍ່ປະເສີດໃນບຸກຄົນນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ການປະຕິບັດຜິດ ເປັນທຳບໍ່ປະເສີດ ເປັນທຳຂອງຄົນໂງ່ ເປັນທຳຂອງຄົນຫຼົງ ເປັນທຳຂອງຄົນບໍ່ຮູ້ ເປັນທຳຂອງ ຄົນມີວາທະຫຼົບລຽງບໍ່ແນ່ນອນ ໃນບຸກຄົນນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ການປະຕິບັດນີ້ເປັນທຳບໍ່ປະເສີດ ໃນບຸກຄົນນັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຈຶ່ງຕັດວ່າ ເມດເຕີຍຍະ

ຄຳສັ່ງສອນຂອງບຸກຄົນຜູ້ປະກອບເມຖຸນທຳເນືອງ ໆ
ຍ່ອມເລີເລືອນ ແລະບຸກຄົນນັ້ນຍ່ອມປະຕິບັດຜິດ
ການປະຕິບັດນີ້ ເປັນທຳບໍ່ປະເສີດໃນບຸກຄົນນັ້ນ

[໕໑] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕໍ່ໄປວ່າ)

ຜູ້ໃດໃນເບື້ອງຕົ້ນທຸ່ງໄປຜູ້ດຽວແລ້ວ
(ຕໍ່ມາ) ເຂົ້າໄປເສບເມຖຸນທຳ ຜູ້ຮູ້ທັງຫຼາຍຮຽກຜູ້ນັ້ນວ່າ
ເປັນບຸຖຸຊົນຊົ່ວໃນໂລກ ເໝືອນຍານທີ່ແລ່ນໄປ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ບວດແລ້ວສິກ

ຄຳວ່າ ໃນເບື້ອງຕົ້ນທຸ່ງໄປຜູ້ດຽວ ອະທິບາຍວ່າ ໃນເບື້ອງຕົ້ນທຸ່ງໄປຜູ້ດຽວດ້ວຍ ເຫດ
໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ດ້ວຍການບວດ (໒) ດ້ວຍການລະຄວາມຄຸກຄືດ້ວຍໝູ່ຄະນະ

ໃນເບື້ອງຕົ້ນທຸ່ງໄປຜູ້ດຽວດ້ວຍການບວດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຜູ້ນັ້ນຕັດຄວາມກັງວົນເລື່ອງການຄອງເຮືອນ ຕັດຄວາມກັງວົນເລື່ອງບຸດພັນລະຍາ ຕັດຄວາມກັງວົນເລື່ອງຍາດ ຕັດຄວາມກັງວົນເລື່ອງມິດແລະອຳມາດ ຕັດຄວາມກັງວົນເລື່ອງ ການສະສົມທັງໝົດ ແຖຜົມແລະໜວດແລ້ວ ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າກາສາວະ ອອກຈາກເຮືອນບວດເປັນບັນ ພະຊິດ ເຂົ້າເຖິງຄວາມບໍ່ກັງວົນແລ້ວ ທຸ່ງໄປຜູ້ດຽວ ຄື ຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳ ເນີນໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປຜູ້ດຽວ ຊື່ວ່າໃນເບື້ອງຕົ້ນທຸ່ງໄປຜູ້ດຽວດ້ວຍການບວດ ເປັນ ແນວນີ້

ໃນເບື້ອງຕົ້ນທຸ່ງໄປຜູ້ດຽວດ້ວຍການລະຄວາມຄຸກຄືດ້ວຍໝູ່ຄະນະ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ທ່ານເມື່ອເປັນນັກບວດແລ້ວແນວນີ້ຜູ້ດຽວ ກໍໃຊ້ສອຍເສນາສະນະທີ່ເປັນປ່າເລົ່າແລະ ປ່າທົບ ອັນສະຫງົດ ມີສ້ຽງໜ້ອຍ ມີສ້ຽງອີກກະທົກໜ້ອຍ ປາສະຈາກການສັນຈອນໄປມາຂອງຜູ້

ຄົນ ຄວນເປັນສະຖານບ່ອນເຮັດວຽກລັບຂອງມະນຸດ ສົມຄວນເປັນບ່ອນຫຼົບຫຼີກ ທ່ານຢ່າງອົງດຽວ ຍືນອົງດຽວ ນັ່ງອົງດຽວ ນອນອົງດຽວ ເຂົ້າໝູ່ບ້ານເພື່ອບິນທະບາດອົງດຽວ ກັບມາອົງດຽວ ນັ່ງໃນບ່ອນລັບອົງດຽວ ອະທິຖານຈົງກົມອົງດຽວ ທ່ຽວໄປຜູ້ດຽວ ຄື ຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປຜູ້ດຽວ ຊື່ວ່າໃນເບື້ອງຕົ້ນທ່ຽວໄປຜູ້ດຽວດ້ວຍການລະຄວາມຄຸກຄີດ້ວຍໝູ່ຄະນະ ເປັນແນວນີ້

ຄຳວ່າ ຜູ້ໃດ ຯລຯ ເຂົ້າໄປເສບເມຖຸນທຳ ອະທິບາຍວ່າ ທຳນຽມຂອງອະສັດຕະບຸຣຸດ ຯລຯ ຊື່ວ່າເມຖຸນທຳ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ເມຖຸນທຳ

ຄຳວ່າ ຜູ້ໃດ ຯລຯ ເຂົ້າໄປເສບເມຖຸນທຳ ອະທິບາຍວ່າ ຕໍ່ມາ ຜູ້ໃດບອກລາ ພຣະພຸດທະເຈົ້າ ພຣະທຳ ພຣະສົງ ສິກຂາ ກັບມາເປັນຄະລິຫັດ ແລ້ວເສບ ເສບເປັນນິດ ຄື ຊ້ອງເສບ ເສບສະເພາະ ເຊິ່ງເມຖຸນທຳ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ໃດ ຯລຯ ເຂົ້າໄປເສບເມຖຸນທຳ

ຄຳວ່າ ຍານ ໃນຄຳວ່າ ຜູ້ນັ້ນ ຯລຯ ໃນໂລກເໝືອນຍານທີ່ແລ່ນໄປ ສະນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ຍານຄືຊ້າງ ຍານຄືມ້າ ຍານຄືງົວ ຍານຄືແບ້ ຍານຄືແກະ ຍານຄືອູດ ຍານ ຄືລາທີ່ແລ່ນໄປ ຄື ຍັງບໍ່ໄດ້ເຝິກຫັດ ຍັງບໍ່ໄດ້ເຝິກຝົນ ຍັງບໍ່ໄດ້ອົບຮົມ ຍ່ອມແລ່ນໄປ ຜິດທາງ ຄື ປີນຕໍ່ໄມ້ແດ່ ກ້ອນຫິນແດ່ ເຊິ່ງບໍ່ຮາບພຽງ ທຳຮ້າຍຍານເອງແດ່ ຜູ້ຂັບຂີ່ແດ່ ຕົກລົງໄປໃນເທວແດ່ ຜູ້ນັ້ນສິກແລ້ວ ປຽບໄດ້ກັບຍານທີ່ແລ່ນໄປ ຍ່ອມແລ່ນໄປສູ່ທາງຜິດ ຄື ຖືທິດຖືຜິດ ຯລຯ ຖືສະມາທິຜິດ ເໝືອນຍານທີ່ແລ່ນໄປນັ້ນ ຄືທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ເຝິກຫັດ ຍັງບໍ່ໄດ້ ເຝິກຝົນ ຍັງບໍ່ໄດ້ອົບຮົມ ຍ່ອມແລ່ນໄປຜິດທາງ ສັນນັ້ນ

ຜູ້ນັ້ນສິກແລ້ວປຽບໄດ້ກັບຍານທີ່ແລ່ນໄປ ຍ່ອມແລ່ນໄປສູ່ກາຍຍະກຳ ວະຈິກຳ ມະໂນກຳທີ່ຜິດ ປານາຕິບາດ ອະທິນນາທານ ກາເມສຸມິດສາຈາຣະ ມຸສາວາທະ ປິສຸນາວາຈາ ຜະຣຸສະວາຈາ ສຳຜັບປະລາປະ ອະພິດຊາ ພະຍາບາດ ມິດສາທິດຖື ສັງຂານທັງຫຼາຍ ກາມມະຄຸນ ໕ ນິວອນ ໕ ເໝືອນຍານທີ່ແລ່ນໄປນັ້ນ ຄື ທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ເຝິກຫັດ ຍັງບໍ່ໄດ້ເຝິກຝົນ ຍັງບໍ່ໄດ້ອົບຮົມ ຍ່ອມປີນຕໍ່ໄມ້ແດ່ ກ້ອນຫິນແດ່ ເຊິ່ງບໍ່ຮາບພຽງ ສັນນັ້ນ

ຜູ້ນັ້ນສິກແລ້ວປຽບໄດ້ກັບຍານທີ່ແລ່ນໄປ ຍ່ອມທຳລາຍຕົນໃນນະຣົກ ຍ່ອມທຳລາຍຕົນໃນກຳເນີດເດຍຣັດສານ ຍ່ອມທຳລາຍຕົນໃນເຜດວິໄສ ຍ່ອມທຳລາຍຕົນໃນມະນຸດໂລກ ຍ່ອມທຳລາຍຕົນໃນເທວະໂລກ ເໝືອນຍານທີ່ແລ່ນໄປນັ້ນ ຄື ທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ເຝິກຫັດ ຍັງບໍ່ໄດ້ເຝິກຝົນ ຍັງບໍ່ໄດ້ອົບຮົມ ຍ່ອມທຳລາຍຍານເອງແດ່ ຜູ້ຂັບຂີ່ແດ່ ສັນນັ້ນ

ຜູ້ນັ້ນສິກແລ້ວປຽບໄດ້ກັບຍານທີ່ແລ່ນໄປ ຍ່ອມຕົກໄປໃນເທວຄືຊາດແດ່ ເທວຄື ຊະຣາແດ່ ເທວຄືພະຍາທິ (ຄວາມເຈັບປ່ວຍ) ແດ່ ເທວຄືມໍຣະນະແດ່ ເທວຄືໂສກະ (ຄວາມ ເສົ້າໂສກ) ປະຣິເທວະ (ຄວາມຮ້າໄຮ) ທຸກຂະ (ຄວາມທຸກກາຍ) ໂທມະນັດ (ຄວາມທຸກໃຈ) ແລະອຸ

ປາຍາດ (ຄວາມຄັບແຄ້ນໃຈ) ແດ່ ເໝືອນຍານທີ່ແລ່ນໄປນັ້ນ ຄື ທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ເຝິກຫັດ ຍັງບໍ່ໄດ້ເຝິກຝົນ ຍັງບໍ່ໄດ້ອົບຮົມ ຍ່ອມຕົກລົງໄປໃນເຫວແດ່ ສັນນັ້ນ

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍໂລກ ຯລຯ ມະນຸດໂລກ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ນັ້ນ ຯລຯ ໃນໂລກ ເໝືອນຍານທີ່ແລ່ນໄປ ສັນນັ້ນ

ຄຳວ່າ ປຸຖຸຊົນ ໃນຄຳວ່າ ຜູ້ຮູ້ທັງຫຼາຍຮຽກ ຯລຯ ວ່າ ເປັນປຸຖຸຊົນຊົ່ວ ອະທິບາຍວ່າ ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນມີຄວາມໝາຍວ່າແນວໃດ ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນໃຫ້ກິເລດຫຍາບເກີດຂຶ້ນ ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນມີສັກກາຍະທິດຖືອັນໜ້າແທ້ຍັງລະບໍ່ໄດ້ ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນປະຕິຍານຕໍ່ໜ້າສາດສະດາຫຼາຍອົງ ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນຖືກຄະຕິທຸກຢ່າງຮ້ອຍຮັດໄວ້ຫຼາຍ ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນປຸງແຕ່ງອະພິສັງຂານຕ່າງ ໆ ເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນຖືກ ໂອຄະກິເລດຕ່າງ ໆ ເປັນຈຳນວນຫຼາຍພັດພາໄປ ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນເດືອດຮ້ອນດ້ວຍຄວາມເດືອດຮ້ອນຕ່າງ ໆ ເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນຖືກຄວາມຮ້ອນຮົນຕ່າງ ໆ ຫຼວງຫຼາຍແຜດເຜົາ ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນກຳໜົດຍິນດີ ຕິດໃຈ ມັກມຸ້ນ ເກາະຕິດ ກຸ່ງວັ້ນ ພົວພັນໃນກາມມະຄຸນ ໔ ຫຼວງຫຼາຍ ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນຖືກນິວອນ ໕ ຢ່າງ ຫຼວງຫຼາຍ ຫຸ້ມຫໍ່ ໂອບລ້ອມ ຫ້ອມລ້ອມ ຄອບຄຸມ ປົກຄຸມ ບົດບັງ

ຄຳວ່າ ຜູ້ຮູ້ທັງຫຼາຍຮຽກ ຯລຯ ວ່າ ເປັນປຸຖຸຊົນຊົ່ວ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ຮູ້ທັງຫຼາຍຮຽກ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊື່ແຈ້ງ ແນວນີ້ວ່າ ເປັນປຸຖຸຊົນຊົ່ວ ຄື ຊາມ ຕຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕຳຕ້ອຍ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ຮູ້ທັງຫຼາຍຮຽກ ຯລຯ ວ່າ ເປັນປຸຖຸຊົນຊົ່ວ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຜູ້ໃດໃນເບື້ອງຕົ້ນທ່ຽວໄປຜູ້ດຽວແລ້ວ
(ຕໍ່ມາ) ເຂົ້າໄປເສບເມຖຸນທຳ ຜູ້ຮູ້ທັງຫຼາຍຮຽກຜູ້ນັ້ນວ່າ
ເປັນປຸຖຸຊົນຊົ່ວໃນໂລກ ເໝືອນຍານທີ່ແລ່ນໄປ

[໔໒] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຍົດແລະກຽດໃນເບື້ອງຕົ້ນຂອງພິກຂຸນັ້ນເສື່ອມໄປ
ພິກຂຸເຫັນສົມບັດແລະວິປັດນີ້ແລ້ວ ເພິ່ງສຶກສາເພື່ອລະເມຖຸນທຳ

ວ່າດ້ວຍຍົດແລະກຽດ

ຄຳວ່າ ຍົດແລະກຽດໃນເບື້ອງຕົ້ນຂອງພິກຂຸນັ້ນເສື່ອມໄປ ອະທິບາຍວ່າ
ຍົດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ໄດ້ຮັບສັກກາຣະ ເຄົາລົບ ນັບຖື ບູຊາ ນອບນ້ອມ ໄດ້ຈົວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະຄຶລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ໃນເບື້ອງຕົ້ນ ຄື ໃນ ເວລາທີ່ເປັນສະມະນະ ນີ້ຊື່ວ່າຍົດ

ກຽດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ໄດ້ຮັບການສັນເສີນກຽດຕິຄຸນວ່າ ເປັນບັນດິດ ເປັນ ຜູ້ສະຫຼາດ ມີປັນຍາ ເປັນພະຫຼຸສູດ ມີຄຳເວົ້າມ່ວນ ມີປະຕິພາບດີ ເປັນຜູ້ຊົງຈຳພຣະສູດແດ່ ເປັນ ຜູ້ຊົງຈຳພຣະວິໄນແດ່ ເປັນພຣະທຳມະກະຖິກແດ່ ເປັນຜູ້ຢູ່ປ່າເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ທ່ຽວບິນທະ ບາດເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າບັງສຸກຸນເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ຊົງໂຕຣຈົວອນເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ທ່ຽວບິນທະບາດຕາມລຳດັບຮ່ອມເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ງົດສັນອາຫານຄາບຫຼັງເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ຖືການນັ່ງເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ຖືການຢູ່ໃນເສນາສະນະຕາມທີ່ເຂົາຈັດໃຫ້ເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ປະຖົມຊານແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ທຸຕິຍະຊານແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ຕະຕິຍະຊານແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ຈະຕຸດ ຖະຊານແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ອາກາສານັນຈາຍະຕະນະສະມາບັດແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ວິນຍານັນຈາຍະຕະນະ ສະມາບັດແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ອາກິນຈັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ເນວະສັນຍານາສັນຍາ ຍະຕະນະສະມາບັດແດ່ ໃນເບື້ອງຕົ້ນ ຄື ໃນເວລາທີ່ເປັນສະມະນະ ນີ້ຊື່ວ່າກຽດ ລວມຄວາມວ່າ ຍົດແລະກຽດໃນເບື້ອງຕົ້ນ

ຄຳວ່າ ຯລຯ ຂອງພິກຂຸນັ້ນເສື່ອມໄປ ອະທິບາຍວ່າ ຕໍ່ມາ ພິກຂຸບອກລາບຣະພຸດທະ ເຈົ້າ ພຣະທຳ ພຣະສົງ ສິກຂາ ກັບມາເປັນຄະລິຫັດ ຍົດແລະກຽດນັ້ນຂອງທ່ານ ຍ່ອມເສື່ອມໄປ ຄື ເສຍໄປ ສິ້ນໄປ ໝົດໄປ ສູນຫາຍ ສະຫຼາຍໄປ ລວມຄວາມວ່າ ຍົດແລະກຽດໃນເບື້ອງຕົ້ນ ຂອງພິກຂຸນັ້ນເສື່ອມໄປ

ຄຳວ່າ ນີ້ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸເຫັນສົມບັດແລະວິບັດນີ້ແລ້ວ ເພິ່ງສຶກສາເພື່ອລະເມຖຸນທຳ ອະທິບາຍວ່າ ຍົດແລະກຽດໃນເບື້ອງຕົ້ນ ຄື ໃນເວລາທີ່ເປັນສະມະນະ ຄວາມເສື່ອມຍົດ ຄວາມ ເສື່ອມກຽດຂອງທ່ານ ຜູ້ບອກລາບຣະພຸດທະເຈົ້າ ພຣະທຳ ພຣະສົງ ສິກຂາ ກັບມາເປັນຄະລິ ຫັດໃນເວລາຕໍ່ມາ ຄື (ເຫັນ) ສົມບັດແລະວິບັດນີ້

ຄຳວ່າ ເຫັນແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ແນມເຫັນແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ ກະຈ່າງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ເຫັນສົມບັດແລະວິບັດນີ້ແລ້ວ

ວ່າດ້ວຍສິກຂາ ໓

ຄຳວ່າ ເພິ່ງສຶກສາ ໄດ້ແກ່ ສິກຂາ ໓ ຄື (໑) ອະທິສິລະສິກຂາ (໒) ອະທິຈິດຕະສິກຂາ (໓) ອະທິປັນຍາສິກຂາ

ອະທິສິລະສິກຂາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ມີສິນ ສັງລວມດ້ວຍການສັງວອນໃນປາຕິໂມກ ສົມບູນດ້ວຍອາຈາຣະແລະໂຄຈອນ ເຫັນໄພໃນໂທດພຽງເລັກໜ້ອຍ ສະມາທານສິກສາໃນສິກຂາບົດທັງຫຼາຍຢູ່ ຄື ສິນຂັ້ນນ້ອຍ ສິນຂັ້ນໃຫຍ່ ສິນເປັນບ່ອນເພິ່ງ ເປັນເບື້ອງຕົ້ນ ເປັນຄວາມປະພຶດ ເປັນຄວາມສັງລວມ ເປັນຄວາມຣະວັງ ເປັນຫົວໜ້າ ເປັນປະທານເພື່ອຄວາມເຖິງພ້ອມແຫ່ງທຳທີ່ເປັນກຸສົນ ນີ້ຊື່ວ່າອະທິສິລະສິກຂາ

ອະທິຈິດຕະສິກຂາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ສະຫງັດຈາກກາມແລະອະກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ບັນລຸປະຖົມຊານທີ່ມີວິຕົກ ວິຈານ ປິຕິແລະສຸກ ອັນເກີດຈາກວິເວກຢູ່ ຍ້ອນວິຕົກວິຈານ ສະງົບຣະງັບໄປແລ້ວ ບັນລຸທຸຕິຍະຊານ ມີຄວາມຜ່ອງໃສໃນພາຍໃນ ມີພາວະທີ່ຈິດເປັນໜຶ່ງຜຸດຂຶ້ນ ບໍ່ມີວິຕົກ ບໍ່ມີ ວິຈານ ມີແຕ່ປິຕິແລະສຸກທີ່ເກີດຈາກສະມາທິຢູ່ ຯລຯ ບັນລຸຕະຕິຍະຊານ ຯລຯ ບັນລຸຈະຕຸດຖະຊານທີ່ບໍ່ມີທຸກ ບໍ່ມີສຸກ ມີສະຕິບໍລິສຸດຍ້ອນອຸປະກອນຢູ່ ນີ້ຊື່ວ່າອະທິຈິດຕະສິກຂາ

ອະທິປັນຍາສິກຂາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ມີປັນຍາ ປະກອບດ້ວຍປັນຍາອັນປະເສີດ ຍັງເຖິງຄວາມເກີດແລະຄວາມດັບ ເພິກຖອນກິເລດ ໃຫ້ບັນລຸເຖິງຄວາມສິ້ນທຸກໂດຍຊອບ ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ ນີ້ທຸກ ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ ນີ້ທຸກຂະສະມຸໄທ ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ ນີ້ທຸກຂະນິໂຣທະ ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ ນີ້ທຸກຂະນິໂຣທະຄາມິນີປະຕິ ປະທາ ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ ເຫຼົ່ານີ້ອາສະວະ ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນ ຈິງວ່າ ນີ້ອາສະວະສະມຸໄທ ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ ນີ້ອາສະວະນິໂຣທ ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ ນີ້ອາສະວະນິໂຣທະຄາມິນີປະຕິປະທາ ນີ້ຊື່ວ່າອະທິປັນຍາສິກຂາ

ຄຳວ່າ ເມຖຸນທຳ ອະທິບາຍວ່າ ທຳນຽມຂອງອະສັດຕະບຸຣຸດ ຯລຯ ຊື່ວ່າເມຖຸນທຳ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ເມຖຸນທຳ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸເຫັນສົມບັດແລະວິບັດນີ້ແລ້ວ ເພິ່ງສິກສາເພື່ອລະເມຖຸນທຳ ອະທິບາຍ ວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງສິກສາອະທິສິລະສິກຂາ ອະທິຈິດຕະສິກຂາ ອະທິປັນຍາສິກຂາ ເພື່ອລະ ຄື ເພື່ອສະງົບ ສະລັດຖິ້ມ ຣະງັບເມຖຸນທຳ

ສິກຂາ ໓ ເຫຼົ່ານີ້ ເມື່ອພິກຂຸນຶກເຖິງ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຮູ້ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອເຫັນ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອພິຈາລະນາ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອອະທິຖານຈິດ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອນ້ອມໃຈເຊື່ອດ້ວຍສັດທາ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອປະຄອງຄວາມພຽນ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຕັ້ງສະຕິ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຕັ້ງໃຈໝັ້ນ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຮູ້ແຈ້ງດ້ວຍປັນຍາ ຊື່ວ່າ

ເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຮູ້ແຈ້ງທຳທີ່ຄວນຮູ້ແຈ້ງ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອກຳນົດຮູ້ທຳທີ່ຄວນກຳນົດ
ຮູ້ ຊື່ວ່າ ເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອລະທຳທີ່ຄວນລະ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຈະເລີນທຳທີ່ຄວນຈະເລີນ

ຊື່ວ່າ ເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອເຮັດໃຫ້ແຈ້ງທຳທີ່ຄວນເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ຄື ເພິ່ງ
ປະພຶດເອື້ອເພື້ອ ປະພຶດເອື້ອເພື້ອໂດຍຊອບ ສະມາທານປະພຶດ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸເຫັນ
ສົມບັດແລະວິບັດນີ້ແລ້ວ ເພິ່ງສິກສາເພື່ອລະເມຖຸນທຳ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງ
ຕັດວ່າ

ຍົດແລະກຽດໃນເບື້ອງຕົ້ນຂອງພິກຂຸນັ້ນເສື່ອມໄປ
ພິກຂຸເຫັນສົມບັດແລະວິບັດນີ້ແລ້ວ ເພິ່ງສິກສາເພື່ອລະເມຖຸນທຳ

[໔໙] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸນັ້ນ ຖືກຄວາມດຳນິຄອບງຳ
ຍ່ອມຊົບເຊົາເໝືອນຄົນກຳພ້າ
ເມື່ອໄດ້ຍິນຄຳຕຳໜິຂອງຄົນອື່ນແລ້ວ
ຍ່ອມເປັນຜູ້ເກີ້ເຂີນ ເປັນຜູ້ເຊັ່ນນັ້ນ
ວ່າດ້ວຍຂໍ້ເສຍຂອງພິກຂຸ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸນັ້ນຖືກຄວາມດຳນິຄອບງຳ ຍ່ອມຊົບເຊົາເໝືອນຄົນກຳພ້າ ອະທິບາຍວ່າ
ພິກຂຸນັ້ນ ຖືກຄວາມດຳນິໃນກາມ ຄວາມດຳນິໃນພະຍາບາດ ຄວາມດຳນິໃນຄວາມບຽດບຽນກັນ
ຄວາມດຳນິຕາມທິດຖື ກະທົບ ຄອບງຳ ຄື ກຸ້ມລຸມ ປະກອບ ຕົບແຕ່ງ ຍ່ອມຊົບເຊົາ ຄື ຫງອຍ
ເຫງົາ ເຊື່ອງຊຶມ ຊຶມເສົ້າ ເໝືອນຄົນກຳພ້າ ຄົນໂງ່ ຄົນລຸ້ມຫຼົງ ນົກເຄົ້າຈ້ອງຈັບໝູຢູ່ທີ່ງ່າໄມ້
ຍ່ອມຊົບເຊົາ ຫງອຍເຫງົາ ເຊື່ອງຊຶມ ຊຶມເສົ້າ ສັນໃດ ໝາຈອກຄອຍຈ້ອງຫາປາຢູ່ທີ່ແຄມຝັ່ງ
ແມ່ນ້ຳ ຍ່ອມຊົບເຊົາ ຫງອຍເຫງົາ ເຊື່ອງຊຶມ ຊຶມເສົ້າ ສັນໃດ ແມວຄອຍຈ້ອງຈັບໝູຢູ່ຕາມຮອຍ
ຕໍ່ ທີ່ທໍ່ນ້ຳ ແລະທີ່ຝັ່ງນ້ຳມີເປືອກຕົມ ຍ່ອມ ຊົບເຊົາ ຫງອຍເຫງົາ ເຊື່ອງຊຶມ ຊຶມເສົ້າ ສັນໃດ
ລາຫຼັງເປັນບາດ ຍ່ອມຊົບເຊົາ ຫງອຍເຫງົາ ເຊື່ອງຊຶມ ຊຶມເສົ້າ ຢູ່ຕາມຮອຍຕໍ່ທີ່ທໍ່ນ້ຳ ແລະທີ່ຝັ່ງ
ນ້ຳມີເປືອກຕົມ ສັນໃດ ພິກຂຸນັ້ນກໍສັນນັ້ນຄືກັນ ເມື່ອສຶກແລ້ວຖືກຄວາມດຳນິໃນກາມ ຄວາມດຳ
ນິໃນພະຍາບາດ ຄວາມດຳນິໃນຄວາມບຽດບຽນກັນ ຄວາມດຳນິຕາມທິດຖື ກະທົບ ຄອບງຳ ຄື
ກຸ້ມລຸມ ປະກອບ ຕົບແຕ່ງ ຍ່ອມຊົບເຊົາ ຄື ຫງອຍເຫງົາ ເຊື່ອງຊຶມ ຊຶມເສົ້າ ເໝືອນຄົນກຳພ້າ
ຄົນໂງ່ ຄົນລຸ້ມຫຼົງ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸນັ້ນຖືກຄວາມດຳນິຄອບງຳ ຍ່ອມຊົບເຊົາເໝືອນຄົນ
ກຳພ້າ

ຄຳວ່າ ຂອງຄົນອື່ນ ໃນຄຳວ່າ ເມື່ອໄດ້ຍິນສຽງຕຳໜິຂອງຄົນອື່ນແລ້ວ ຍ່ອມເປັນຜູ້ເກີ້
ເຂີນ ເປັນຜູ້ເຊັ່ນນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ອຸປັດຊາ ອາຈານ ຜູ້ຮ່ວມອຸປັດຊາ ຜູ້ຮ່ວມອາຈານ ມິດ
ເພື່ອນເຫັນ ເພື່ອນຄົບ ຫຼືສະຫາຍ ຕຳໜິວ່າ ຜູ້ມີອາຍຸ ບໍ່ແມ່ນລາບຂອງທ່ານເລີຍ ທ່ານເອົາດີໄດ້

ຍາກ ທີ່ໄດ້ສາດສະດາສູງສົ່ງເຫັນປານນີ້ ບວດໃນທຳວິໄນທີ່ພຣະສາດສະດາຕັດໄວ້ດີແລ້ວແນວນີ້ ໄດ້ໝູ່ຄະນະທີ່ປະເສີດແນວນີ້ ຍ້ອນເຫດແຫ່ງເມຖຸນທຳ ອັນຊົ່ວ ກໍບອກລາບຣະພຸດທະເຈົ້າພຣະທຳ ພຣະສົງ ສິກຂາ ກັບມາເປັນຄະລິທັດ ທ່ານບໍ່ມີສັດທາໃນກຸສົນທຳ ບໍ່ມີທິຣິໃນກຸສົນທຳ ບໍ່ມີໂອດຕັບປະໃນກຸສົນທຳ ບໍ່ມີວິຣິຍະໃນກຸສົນທຳ ບໍ່ມີສະຕິໃນກຸສົນທຳ ບໍ່ມີປັນຍາໃນກຸສົນທຳ ທ່ານ ເມື່ອໄດ້ຍິນ ຄື ໄດ້ຟັງ ຕັ້ງໃຈຮູ້ ພິຈາລະນາ ກຳນົດເຊິ່ງຄຳ ຄື ຄຳທີ່ເປັນແນວທາງ ເທດສະໜາ ຄຳສັ່ງສອນ ຄຳພ່າສອນ ຂອງຄົນເຫຼົ່ານັ້ນແລ້ວ ຍ່ອມເປັນຜູ້ເກີ້ເຂີນ ຄື ຂວຍເຂີນ ອິດອັດ ກະດາກໃຈ ເສຍໃຈ

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ເຊັ່ນນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ພິກຂຸນັ້ນ ເມື່ອສຶກແລ້ວເປັນຜູ້ເຊັ່ນນັ້ນ ຄືເປັນຜູ້ແນວນັ້ນ ຜູ້ດຳລົງແນວນັ້ນ ຜູ້ເປັນປະການນັ້ນ ຜູ້ມີສ່ວນແນວນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອໄດ້ຍິນຄຳຕຳໜິຂອງຄົນອື່ນແລ້ວ ຍ່ອມເປັນຜູ້ເກີ້ເຂີນ ເປັນຜູ້ເຊັ່ນນັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະ ພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພິກຂຸນັ້ນ ຖືກຄວາມດຳລົງຄອບງຳ
ຍ່ອມຊົບເຊົາເໝືອນຄົນກຳພ້າ
ເມື່ອໄດ້ຍິນຄຳຕຳໜິຂອງຄົນອື່ນແລ້ວ
ຍ່ອມເປັນຜູ້ເກີ້ເຂີນ ເປັນຜູ້ເຊັ່ນນັ້ນ

[໕໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ລຳດັບນັ້ນ ພິກຂຸນັ້ນຖືກຄຳເວົ້າຂອງຄົນອື່ນຕັກເຕືອນແລ້ວ
ຍ່ອມສ້າງອາວຸດ ທ່ານຍ່ອມກ້າວລົງສູ່ຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ
ນີ້ແລເປັນເຄື່ອງເຮັດໃຫ້ຕິດໃຫຍ່ຂອງທ່ານ

ຄຳວ່າ ລຳດັບນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ລຳດັບນັ້ນ ພິກຂຸນັ້ນຖືກຄຳເວົ້າຂອງຄົນອື່ນຕັກເຕືອນແລ້ວ ຍ່ອມສ້າງອາວຸດ ເປັນບົດສົນທິ ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດ ເປັນຄຳທີ່ເຮັດບົດໃຫ້ບໍລິບູນ ເປັນຄວາມສຳພັນແຫ່ງອັກສອນ ເປັນຄວາມສະຫຼະສະຫຼວຍແຫ່ງພະຍັນຊະນະ ຄຳວ່າ ລຳດັບນັ້ນ ນີ້ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດໜ້າກັບບົດຫຼັງເຂົ້ານຳກັນ

ວ່າດ້ວຍອາວຸດ ໓ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ອາວຸດ ໄດ້ແກ່ ອາວຸດ ໓ ຢ່າງ ຄື (໑) ອາວຸດທາງກາຍ (໒) ອາວຸດທາງວາຈາ (໓) ອາວຸດທາງໃຈ ກາຍທຸດຈະຣິດ ໓ ຢ່າງ ຊື່ວ່າອາວຸດທາງກາຍ ວະຈິທຸດຈະຣິດ ໔ ຢ່າງ ຊື່ວ່າອາວຸດທາງວາຈາ ມະໂນທຸດຈະຣິດ ໓ ຢ່າງ ຊື່ວ່າ ອາວຸດທາງໃຈ

ຄຳວ່າ ຖືກຄຳເວົ້າຂອງຄົນອື່ນຕັກເຕືອນແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ຖືກອຸປັດຊາ ອາຈານ ຜູ້ຮ່ວມອຸປັດຊາ ຜູ້ຮ່ວມອາຈານ ມິດ ເພື່ອນເຫັນ ເພື່ອນຄົບ ຫຼື ສະຫາຍຕັກເຕືອນ ກໍເວົ້າຕົວະທັງຮູ້ຢູ່ ຄື ເວົ້າວ່າ ທ່ານຜູ້ຈະເລີນ ຂ້ານ້ອຍຍິນດີໃນການບວດຢູ່ແລ້ວ ແຕ່ຂ້ານ້ອຍຕ້ອງລ້ຽງດູມານດາ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຂ້ານ້ອຍຈຶ່ງສຶກ ເວົ້າວ່າ ຂ້ານ້ອຍຕ້ອງລ້ຽງດູບິດາ ຯລຯ ຕ້ອງລ້ຽງດູອ້າຍນ້ອງຊາຍ ຯລຯ ຕ້ອງລ້ຽງດູເອື້ອຍນ້ອງສາວ ຯລຯ ຕ້ອງລ້ຽງດູບຸດ ຯລຯ ຕ້ອງລ້ຽງດູທິດາ ຯລຯ ຕ້ອງລ້ຽງດູມິດ ຯລຯ ຕ້ອງລ້ຽງດູອຳມາດ ຯລຯ ຕ້ອງລ້ຽງດູຍາດ ເວົ້າວ່າ ຂ້ານ້ອຍຕ້ອງລ້ຽງດູຜູ້ຮ່ວມສາຍໂລຫິດ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ຂ້ານ້ອຍຈຶ່ງສຶກ ຍ່ອມສ້າງ ຄື ສ້າງຂຶ້ນ ໃຫ້ເກີດ ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ໃຫ້ບັງເກີດ ໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນເຊິ່ງອາວຸດທາງວາຈາດັ່ງວ່າມານີ ລວມຄວາມວ່າ ລຳດັບນັ້ນ ພິກຂຸນັ້ນຖືກຄຳເວົ້າຂອງຄົນອື່ນຕັກເຕືອນແລ້ວ ຍ່ອມສ້າງອາວຸດ

ຄຳວ່າ ນີ້ແລເປັນເຄື່ອງເຮັດໃຫ້ຕິດໃຫຍ່ຂອງທ່ານ ອະທິບາຍວ່າ ການກ່າວຕົວະ ທັງທີ່ຮູ້ຢູ່ເປັນເຄື່ອງເຮັດໃຫ້ຕິດໃຫຍ່ ຄື ເປັນປ່າໃຫຍ່ ເປັນດົງໃຫຍ່ ເປັນທາງກັນດານໃຫຍ່ ເປັນຄືທາງຊະຫຼາຍ ເປັນທາງຄົດຫຼາຍ ເປັນຄືຫຼົ່ມໃຫຍ່ ເປັນຄືຊຸມໃຫຍ່ ເປັນຄວາມກັງວົນຫຼາຍແທ້ ເປັນເຄື່ອງຜູກພັນໃຫຍ່ຂອງທ່ານ ລວມຄວາມວ່າ ນີ້ແລເປັນເຄື່ອງເຮັດໃຫ້ຕິດໃຫຍ່ຂອງທ່ານ

ວ່າດ້ວຍມຸສາວາດ

ຄຳວ່າ ຍ່ອມກ້າວລົງສູ່ຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ອະທິບາຍວ່າ ມຸສາວາດ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ຢູ່ໃນສະພາ ຢູ່ໃນບໍລິສັດ ຢູ່ທ່າມກາງ ພູຍາດ ຢູ່ທ່າມກາງພູທະຫານ ຫຼື ຢູ່ທ່າມກາງຮາດຊະສຳນັກ ຖືກເຂົາອ້າງເປັນພະຍານຊັກຖາມວ່າ ທ່ານຮູ້ສິ່ງໃດ ຈົງກ່າວສິ່ງນັ້ນ ບຸກຄົນນັ້ນບໍ່ຮູ້ກໍເວົ້າວ່າ ຮູ້ ຫຼື ຮູ້ກໍເວົ້າວ່າ ບໍ່ຮູ້ ບໍ່ເຫັນກໍເວົ້າວ່າ ເຫັນ ຫຼືເຫັນກໍເວົ້າວ່າ ບໍ່ເຫັນ ເຂົາເວົ້າຕົວະທັງທີ່ຮູ້ຍ້ອນຕົນເປັນເຫດແດ່ ຍ້ອນບຸກຄົນອື່ນເປັນເຫດແດ່ ຍ້ອນເຫດຄືເຫັນແກ່ອາມິດເລັກໜ້ອຍແດ່ ດ້ວຍປະການແນວນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ

ອີກໄນໜຶ່ງ ມຸສາວາດມີໄດ້ດ້ວຍອາການ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ກ່ອນເວົ້າທ່ານກໍຮູ້ວ່າ ເຮົາຈັກເວົ້າຕົວະ
໒. ກຳລັງເວົ້າກໍຮູ້ວ່າ ເຮົາກຳລັງເວົ້າຕົວະ
໓. ເວົ້າແລ້ວກໍຮູ້ວ່າ ເຮົາເວົ້າຕົວະແລ້ວ

ມຸສາວາດມີໄດ້ດ້ວຍອາການ ໓ ຢ່າງເຫຼົ່ານີ້

ອີກໄນໜຶ່ງ ມຸສາວາດມີໄດ້ດ້ວຍອາການ ໔ ຢ່າງ ຯລຯ ດ້ວຍອາການ ໕ ຢ່າງ ຯລຯ ດ້ວຍອາການ ໖ ຢ່າງ ຯລຯ ດ້ວຍອາການ ໗ ຢ່າງ ຯລຯ

ມຸສາວາດມີໄດ້ດ້ວຍອາການ ຕູ ຢ່າງ ຄື

໑. ກ່ອນເວົ້າທ່ານກໍຮູ້ຢູ່ວ່າ ເຮົາຈັກເວົ້າຕົວະ
໒. ກຳລັງເວົ້າກໍຮູ້ວ່າ ເຮົາກຳລັງເວົ້າຕົວະ
໓. ເວົ້າແລ້ວກໍຮູ້ວ່າ ເຮົາເວົ້າຕົວະແລ້ວ
໔. ປັດບັງທິດຖື
໕. ປັດບັງຄວາມພໍໃຈ
໖. ປັດບັງຄວາມຖືກໃຈ
໗. ປັດບັງຄວາມສຳຄັນ
໘. ປັດບັງຄວາມຈິງ

ມຸສາວາດມີໄດ້ດ້ວຍອາການ ຕູ ຢ່າງເຫຼົ່ານີ້

ຄຳວ່າ ຍ່ອມກ້າວລົງສູ່ຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ໄດ້ແກ່ ຍ່ອມກ້າວລົງ ຄື ຍ່ອມຢັ່ງລົງ ຢັ່ງລົງສະເພາະ ເຂົ້າເຖິງຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ລວມຄວາມວ່າ ຍ່ອມກ້າວລົງສູ່ຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ລຳດັບນັ້ນ ພິກຂຸນັ້ນຖືກຄຳເວົ້າຂອງຄົນອື່ນຕັກເຕືອນແລ້ວ
ຍ່ອມສ້າງອາວຸດ ທ່ານຍ່ອມກ້າວລົງສູ່ຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ
ນີ້ແລເປັນເຄື່ອງເຮັດໃຫ້ຕິດໃຫຼ່ງຂອງທ່ານ

[໕໕] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸ (ໃນເບື້ອງຕົ້ນ) ໄດ້ສົມຍານາມວ່າ ເປັນບັນດິດ
ອະທິຖານການທຸ່ງໄປຜູ້ດຽວ
ຕໍ່ມາ ທ່ານປະກອບໃນເມຖຸນທຳ
ກໍຈັກມົວໝອງ ເໝືອນກັບຄົນໂງ່ ສັນນັ້ນ

ວ່າດ້ວຍຕົ້ນຊີ້ປາຍຄົດ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸ (ໃນເບື້ອງຕົ້ນ) ໄດ້ສົມຍານາມວ່າ ເປັນບັນດິດ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ໄດ້ຮັບການສັນເສີນກຽດຕິຄຸນວ່າ ເປັນບັນດິດ ຄື ເປັນຜູ້ສະຫຼາດ ມີປັນຍາເປັນພະຫຼຸສູດ ມີຄຳເວົ້າມ່ວນ ມີປະຕິພາບດີ ເປັນຜູ້ຊົງຈຳພຣະສູດແດ່ ເປັນຜູ້ຊົງຈຳພຣະວິໄນແດ່ ເປັນພຣະທຳມະກະຖືກແດ່ ຯລຯ ເປັນຜູ້ໄດ້ເນວະສັນຍານາສັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດແດ່ ໃນເບື້ອງຕົ້ນ ຄື ໃນເວລາທີ່ເປັນສະມະນະ ເຊິ່ງຜູ້ຄົນຮູ້ຈັກກັນ ຮູ້ຈັກກັນທົ່ວ ຊື່ວ່າໄດ້ສົມຍານາມແນວນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸ (ໃນເບື້ອງຕົ້ນ) ໄດ້ສົມຍານາມວ່າ ເປັນບັນດິດ

ຄຳວ່າ ອະທິຖານການທ່ຽວໄປຜູ້ດຽວ ອະທິບາຍວ່າ ໄດ້ອະທິຖານການທ່ຽວໄປຜູ້ດຽວ ດ້ວຍເຫດ ໒ ປະການ ຄື

໑. ດ້ວຍການບວດ

໒. ດ້ວຍການລະຄວາມຄຸກຄືດ້ວຍໝູ່ຄະນະ

ພິກຂຸອະທິຖານການທ່ຽວໄປຜູ້ດຽວດ້ວຍການບວດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸຕັດຄວາມກັງວົນເລື່ອງການຄອງເຮືອນທັງໝົດ ຯລຯ ພິກຂຸອະທິຖານການທ່ຽວໄປຜູ້ດຽວດ້ວຍການບວດ ເປັນແນວນີ້

ພິກຂຸ ອະທິຖານການທ່ຽວໄປຜູ້ດຽວ ດ້ວຍການລະຄວາມຄຸກຄືດ້ວຍໝູ່ຄະນະເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸນັ້ນ ເມື່ອເປັນນັກບວດແລ້ວແນວນີ້ຜູ້ດຽວ ກໍໃຊ້ສອຍເສນາສະນະທີ່ເປັນປ່າ ເລົ່າ ແລະປ່າທົບ ອັນສະຫງົດ ຯລຯ ພິກຂຸອະທິຖານການທ່ຽວໄປຜູ້ດຽວດ້ວຍການລະຄວາມຄຸກຄືດ້ວຍໝູ່ຄະນະ ເປັນແນວນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ອະທິຖານການທ່ຽວໄປຜູ້ດຽວ

ຄຳວ່າ ຕໍ່ມາ ທ່ານປະກອບໃນເມຖຸນທຳ ອະທິບາຍວ່າ ທຳນຽມຂອງອະສັດຕະບຸຣຸດ ຄື ທຳນຽມຂອງຊາວບ້ານ ຯລຯ ຊື່ວ່າເມຖຸນທຳ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ເມຖຸນທຳ

ຄຳວ່າ ຕໍ່ມາ ທ່ານປະກອບໃນເມຖຸນທຳ ອະທິບາຍວ່າ ຕໍ່ມາ ທ່ານກໍບອກລາບຣະ ພຸດ ທະເຈົ້າ ພຣະທຳ ພຣະສົງ ສິກຂາ ກັບມາເປັນຄະລິຫັດ ປະກອບ ຄື ປະກອບທົ່ວ ປະກອບທົ່ວ ເຖິງ ປະກອບພ້ອມໃນເມຖຸນທຳ ລວມຄວາມວ່າ ຕໍ່ມາ ທ່ານປະກອບໃນເມ ຖຸນທຳ

ວ່າດ້ວຍການລົງໂທດ

ຄຳວ່າ ກໍຈັກມົວໝອງ ເໝືອນກັບຄົນໂງ່ ສະນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ຈັກລຳບາກ ຈັກມົວໝອງ ຄື ເສົ້າໝອງ ເໝືອນຄົນກຳພ້າ ຄົນໂງ່ ຄົນລຸ້ມຫຼົງ ຄື ຂ້າສັດແດ່ ລັກຊັບແດ່ ຕັດປ່ອງຢ່ອງເປົາແດ່ ຂະໂມຍຍົກເຄົ້າແດ່ ບຸ້ນບ້ານແດ່ ດັກຈີ້ໃນທາງປ່າແດ່ ລະເມີດພັນລະຍາຂອງຜູ້ອື່ນແດ່ ເວົ້າຕົວະແດ່ ຈັກລຳບາກ ຈັກມົວໝອງ ຄື ເສົ້າໝອງ ແມ່ນແນວນີ້ ພຣະຣາຊາກຳຮັບສັ່ງໃຫ້ຈັບເຂົາລົງອາຍາດ້ວຍປະການຕ່າງ ໆ ຄື ໃຫ້ຄັງນດ້ວຍແສ້ແດ່ ໃຫ້ຄັງນດ້ວຍຫວາຍແດ່ ໃຫ້ຕີດ້ວຍໄມ້ຄ້ອນແດ່ ຕັດມືແດ່ ຕັດຕີແດ່ ຕັດທັງມືແລະຕີນແດ່ ຕັດໃບຫູແດ່ ຕັດດັງແດ່ ຕັດທັງໃບຫູແລະດັງແດ່ ວາງກ້ອນເຫຼັກແດງເທິງຫົວແດ່ ລອກໜັງຫົວແລ້ວຂັດໃຫ້ຂາວເໝືອນສັງແດ່ ເອົາໄຟຢັດປາກຈົນເລືອດໄຫຼເໝືອນປາກຣາຫູແດ່ ເອົາຜ້າພັນຕົວຮົດນ້ຳມັນແລ້ວຈຸດໄຟເຜົາແດ່ ພັນມືແລ້ວຈຸດໄຟຕ່າງທວນໄຟແດ່ ລອກໜັງຕັ້ງແຕ່ຄໍເຖິງຂໍ້ຕີນໃຫ້ລຸກຢ່າງຢຽບໜັງຈົນລົ້ມລົງແດ່ ລອກໜັງຕັ້ງແຕ່ຄໍເຖິງບັນແອວ ເຮັດໃຫ້ແນມເບິ່ງເໝືອນນຸ່ງຜ້າຄາກອງແດ່ ສວມປອກເຫຼັກທີ່ແຂນສອກ ແລະເຂົ້າແລ້ວສູງບາວທັງທ້າທິດເອົາໄຟເຜົາແດ່ ໃຊ້ເບັດກ່ຽວ ໜັງເນື້ອເອ້ນອອກ

ມາແດ່ ປາດຊື້ນອກເປັນຕ່ອນ ໆ ເໝືອນໝູນກະສາບແດ່ ປາດໜັງ ຊື້ນ ເອ້ນ ອອກ ເຫຼືອໄວ້ ແຕ່ກະດູກແດ່ ໃຊ້ຫຼາວແທງຊ່ອງຫູໃຫ້ຊອດເຖິງກັນແດ່ ສຽບໃຫ້ຕິດດິນແລ້ວຈັບເຂົາ ປິ່ນໄດ້ ຮອບແດ່ ທຸບກະດູກໃຫ້ແຫຼກແລ້ວ ລອກໜັງອອກເຫຼືອໄວ້ແຕ່ກອງຊື້ນ ເໝືອນຕັ້ງໃບໄມ້ແດ່ ອົດ ຕົວດ້ວຍນ້ຳມັນທີ່ກຳລັງເດືອດພ່ານແດ່ ໃຫ້ໝາກັດກິນຈົນເຫຼືອແຕ່ກະດູກແດ່ ໃຫ້ນອນເທິງຫຼາວ ທັງເປັນແດ່ ຕັດຫົວອອກດ້ວຍດາບແດ່ ທ່ານຈັກລຳບາກ ຈັກມົວໝອງ ຄື ເລົ່າໝອງ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ທ່ານຖືກກາມຕັນຫາຄອບງ່າ ຖືກກາມຕັນຫາຕຶງໃຈໄວ້ແລ້ວ ເມື່ອຈະສະ ແຫວງຫາໂພຄະຊັບ ກໍຕ້ອງແລ່ນເຮືອອອກໄປສູ່ມະຫາສະມຸດ ຜ່າໜາວ ຜ່າຮ່ອນ ຖືກສຳຜັດ ແຫ່ງເຫຼືອດ ຍຸງ ລົມ ແດດ ແລະສັດເລືອຄານບຽດບຽນເອົາແດ່ ຖືກຄວາມຫົວກະຫາຍກົດດັນຢູ່ ກໍຕ້ອງເດີນທາງໄປຄຸມພຣັດ ຕັກໂກລະຣັດ (ຕະກົວປ່າ) ຕັກກະສິນຣັດ ກາລະມຸຂະຣັດ ປຸຣະ ຣັດ ເວສຸງຄະຣັດ ເວຣາປະຖະຣັດ ຊະວາຣັດ ຕາມະລິງຣັດ (ນະຄອນສະຣີທຳມະຣາດ) ວັງຄະ ຣັດ ເອລະພັນທະນະຣັດ ສຸວັນນະກູຕະຣັດ ສຸວັນນະພູມຣັດ ຕັມພະປານິຣັດ ສຸບປາທະກະຣັດ ເພຣຸກັດສະຣັດ ສຸຣັດຖະຣັດ ພັງຄະໂລກະຣັດ ພັງຄະນະຣັດ ປະຣະມະພັງຄະນະຣັດ ໂຍນະ ຣັດ ປິນະຣັດ ວິນະກະຣັດ ມູລະປະທະຣັດ ເດີນທາງໄປສູ່ທະເລຊາຍທີ່ຕ້ອງໝາຍດ້ວຍດາວ ຄານໄປດ້ວຍເຂົ້າ ເດີນທາງດ້ວຍແບ້ ເດີນທາງດ້ວຍແກະ ໄປດ້ວຍການຕອກຫຼັກຜູກເຊືອກໂທນ ໄປ ໄປດ້ວຍຮົ່ມ ເດີນທາງດ້ວຍການຕັດໄມ້ໃຜ່ເຮັດພະອົງສຳລັບປີນ ເດີນທາງ ຢ່າງນົກ ເດີນທາງຢ່າງໝູ ໄປຕາມຮ່ອມໝູ ໄຕ່ໄປຕາມເຄືອຫວາຍ ທ່ານກໍຈັກລຳບາກ ຈັກມົວໝອງ ຄື ເລົ່າໝອງ ແນວນີ້ແດ່

ເມື່ອສະແຫວງຫາບໍ່ໄດ້ກໍຕ້ອງສະເຫວີຍທຸກ ແລະໂທມະນັດທີ່ມີການບໍ່ໄດ້ເປັນຕົ້ນເຫດ ທ່ານກໍຈັກລຳບາກ ຈັກມົວໝອງ ຄື ເລົ່າໝອງ ແນວນີ້ແດ່

ທ່ານ ເມື່ອສະແຫວງຫາໄດ້ມາ ແລະເມື່ອໄດ້ແລ້ວ ກໍຍັງຕ້ອງສະເຫວີຍທຸກແລະໂທມະ ນັດທີ່ມີການຕ້ອງຮັກສາເປັນມູນເຫດແດ່ ດ້ວຍຄວາມຫວາດຫວັ່ນວ່າ ເຮັດຈັ່ງໃດນີ້ ພຣະຣາຊາ ຈະບໍ່ເພິ່ງຢຶດໂພຄະຊັບຂອງເຮົາ ໂຈນຈະບໍ່ເພິ່ງປຸ້ນ ໄຟຈະບໍ່ເພິ່ງໄໝ້ ນ້ຳຈະບໍ່ເພິ່ງພັດພາໄປ ທາຍາດທີ່ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກຈະບໍ່ເພິ່ງລັກເອົາໄປ ເມື່ອຮັກສາຄຸ້ມຄອງຢູ່ແນວນີ້ ໂພຄະຊັບ ຍ່ອມເສື່ອມ ຄຳລົງ ທ່ານຕ້ອງສະເຫວີຍທຸກແລະໂທມະນັດ ທີ່ມີຄວາມພັດພາກເປັນມູນ ກໍຈັກລຳບາກ ຈັກ ມົວໝອງ ຄື ເລົ່າໝອງ ແນວນີ້ແດ່ ລວມຄວາມວ່າ ຕໍ່ມາ ທ່ານປະກອບໃນເມຖຸນທຳ ກໍຈັກມົວ ໝອງ ເໝືອນກັບຄືນໂງ່ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດ ວ່າ

ພິກຂຸ (ໃນເບື້ອງຕົ້ນ) ໄດ້ສົມຍານາມວ່າ ເປັນບັນດິດ

ອະທິຖານການທ່ຽວໄປຜູ້ດຽວ

ຕໍ່ມາ ທ່ານປະກອບໃນເມຖຸນທຳ

ກໍຈັກມົວໝອງ ເໝືອນກັບຄືນໂງ່

[໕໖] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ມຸນີຮູ້ໂທດນີ້ແລ້ວ ໃນເວລາເປັນຄະລິຫັດກ່ອນບວດໃນທຳວິໄນນີ້
ເພິ່ງທຳການທຸ່ງໄປຜູ້ດຽວໃຫ້ໝັ້ນຄົງ ບໍ່ເພິ່ງເຂົ້າໄປເສບເມຖຸນທຳ

ວ່າດ້ວຍປະຕິປະທາຂອງມຸນີ

ຄຳວ່າ ນີ້ ໃນຄຳວ່າ ມຸນີຮູ້ໂທດນີ້ແລ້ວ ໃນເວລາເປັນຄະລິຫັດກ່ອນບວດໃນທຳວິໄນນີ້
ອະທິບາຍວ່າ ຍົດ ແລະກຽດ ໃນເບື້ອງຕົ້ນ ຄື ໃນເວລາທີ່ເປັນສະມະນະ ຄວາມເສື່ອມຍົດ
ຄວາມເສື່ອມກຽດ ຂອງທ່ານຜູ້ບອກລາບຣະພຸດທະເຈົ້າ ພຣະທຳ ພຣະສົງ ສິກຂາ ກັບມາເປັນ
ຄະລິຫັດໃນເວລາຕໍ່ມາ ຄື (ຮູ້) ວິບັດແຫ່ງສົມບັດນີ້

ຄຳວ່າ ຮູ້ແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ຮູ້ແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແລ້ວ
ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງແຈ້ງແລ້ວ

ຄຳວ່າ ມຸນີ ອະທິບາຍວ່າ ຍານ ທ່ານຮຽກວ່າ ໂມນະ ຄື ຄວາມຮູ້ທົ່ວ ກິຣິຍາທີ່ຮູ້ແຈ້ງ
ໆລໆ ຜູ້ກ້າວລ່ວງກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງແລະຕັນຫາເປັນຄືຕາໜ່າງໄດ້ແລ້ວ ຊື່ວ່າມຸນີ

ຄຳວ່າ ໃນທຳວິໄນນີ້ ໄດ້ແກ່ ໃນທິດຖິ້ນີ້ ໃນຄວາມຖືກໃຈນີ້ ຄວາມພໍໃຈນີ້ ຄວາມຍືດຖື
ນີ້ ທຳນີ້ ວິໄນນີ້ ທຳວິໄນນີ້ ປາພິດນີ້ ພົມມະຈັນນີ້ ສັດທະສາດນີ້ ອັດຕະພາບນີ້ ມະນຸດໂລກນີ້
ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີຮູ້ໂທດນີ້ແລ້ວ ໃນເວລາເປັນຄະລິຫັດກ່ອນບວດໃນທຳວິໄນນີ້

ຄຳວ່າ ເພິ່ງທຳການທຸ່ງໄປຜູ້ດຽວໃຫ້ໝັ້ນຄົງ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງທຳການທຸ່ງໄປຜູ້ດຽວ
ໃຫ້ໝັ້ນຄົງດ້ວຍເຫດ ໒ ຢ່າງ ຄື

໑. ດ້ວຍການບວດ

໒. ດ້ວຍການລະຄວາມຄຸກຄືດ້ວຍໝູ່ຄະນະ

ມຸນີເພິ່ງທຳການທຸ່ງໄປຜູ້ດຽວໃຫ້ໝັ້ນຄົງດ້ວຍການບວດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ມຸນີຕັດຄວາມກັງວົນເລື່ອງການຄອງເຮືອນ ຕັດຄວາມກັງວົນເລື່ອງບຸດພັນລະຍາ ຕັດ
ຄວາມກັງວົນເລື່ອງຍາດ ຕັດຄວາມກັງວົນເລື່ອງມິດແລະອຳມາດ ຕັດຄວາມກັງວົນເລື່ອງການສະ
ສົມທັງໝົດ ແຖຜົມແລະໜວດແລ້ວ ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າກາສາວະ ອອກຈາກເຮືອນບວດເປັນບັນພະຊິດ
ເຂົ້າເຖິງຄວາມບໍ່ກັງວົນແລ້ວ ເພິ່ງທຸ່ງໄປຜູ້ດຽວ ຄື ຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນ
ໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປຜູ້ດຽວ ມຸນີ ຊື່ວ່າເພິ່ງທຳການທຸ່ງໄປຜູ້ດຽວໃຫ້ໝັ້ນຄົງດ້ວຍການບວດ
ເປັນແນວນີ້

ມຸນີເພິ່ງທຳການທຸ່ງໄປຜູ້ດຽວໃຫ້ໝັ້ນຄົງດ້ວຍການລະຄວາມຄຸກຄືດ້ວຍໝູ່ຄະນະເປັນ
ແນວໃດ?

ຄື ມຸນີນັ້ນ ເມື່ອເປັນນັກບວດແລ້ວແນວນີ້ຜູ້ດຽວ ເພິ່ງໃຊ້ສອຍເສນາສະນະທີ່ເປັນປ່າເລົ່າ ແລະປ່າທົບອັນສະຫງົດ ມີສັງງໝ້ອຍ ມີສຽງອີກກະທົກໝ້ອຍ ປາສະຈາກການ ສັນຈອນ ໄປມາ ຂອງຜູ້ຄົນ ຄວນເປັນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກລັບຂອງມະນຸດ ສົມຄວນເປັນທີ່ຫຼົບຫຼີກ ທ່ານຢ່າງອົງ ດຽວ ຍືນອົງດຽວ ນັ່ງອົງດຽວ ນອນອົງດຽວ ເຂົ້າໝູ່ບ້ານເພື່ອບິນທະບາດອົງດຽວ ກັບມາອົງດຽວ ນັ່ງໃນບ່ອນລັບອົງດຽວ ອະທິຖານຈົງກົມອົງດຽວ ເພິ່ງທ່ຽວໄປຜູ້ດຽວ ຄື ຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປຜູ້ດຽວ ມຸນີ ຊື່ວ່າເພິ່ງ ທຳການທ່ຽວໄປຜູ້ດຽວໃຫ້ ໝັ້ນຄົງດ້ວຍການລະຄວາມຄຸກຄືດ້ວຍໝູ່ຄະນະ ເປັນແນວນີ້

ຄຳວ່າ ເພິ່ງທຳການທ່ຽວໄປຜູ້ດຽວໃຫ້ໝັ້ນຄົງ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງທຳການທ່ຽວໄປຜູ້ດຽວໃຫ້ ໝັ້ນຄົງ ຄື ເພິ່ງເຮັດໃຫ້ຍັງຍືນ ມີການສະມາທານໝັ້ນຄົງ ມີການສະມາທານບໍ່ຄອນແຄນໃນ ກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງທຳການທ່ຽວໄປຜູ້ດຽວໃຫ້ໝັ້ນຄົງ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງເຂົ້າໄປເສບເມຖຸນທຳ ອະທິບາຍວ່າ ທຳນຽມຂອງອະສັດຕະບຸຣຸດ ຄື ທຳນຽມຂອງຊາວບ້ານ ຯລຯ ຊື່ວ່າເມຖຸນທຳ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ເມຖຸນທຳ ມຸນີ ບໍ່ ເພິ່ງເສບ ຄື ບໍ່ເພິ່ງເສບເປັນນິດ ບໍ່ເພິ່ງຊ່ອງເສບ ບໍ່ເພິ່ງເສບສະເພາະ ບໍ່ເພິ່ງປະພຶດ ບໍ່ເພິ່ງ ປະພຶດໂດຍເຮື້ອເພື່ອ ບໍ່ເພິ່ງສະມາທານປະພຶດເຊິ່ງເມຖຸນທຳ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງເຂົ້າໄປ ເສບເມຖຸນທຳ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ມຸນີຮູ້ໂທດນີ້ແລ້ວ ໃນເວລາເປັນຄະລິຫັດກ່ອນບວດໃນທຳວິໄນນີ້
ເພິ່ງທຳການທ່ຽວໄປຜູ້ດຽວໃຫ້ໝັ້ນຄົງ ບໍ່ເພິ່ງເຂົ້າໄປເສບເມຖຸນທຳ

[໕໗] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ບຸກຄົນເພິ່ງສຶກສາວິເວກນັ້ນ ຍ້ອນການປະພຶດວິເວກນີ້
ເປັນກົດສູງສຸດຂອງພຣະອະຣິຍະທັງຫຼາຍ
ບໍ່ເພິ່ງສຳຄັນຕົນວ່າ ເຮົາເປັນຜູ້ປະເສີດສຸດດ້ວຍການປະພຶດວິເວກນັ້ນ
ຜູ້ນັ້ນແລ ຊື່ວ່າຢູ່ໃກ້ນິບພານ

ຄຳວ່າ ວິເວກ ໃນຄຳວ່າ ເພິ່ງສຶກສາວິເວກນັ້ນແລ ໄດ້ແກ່ ວິເວກ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ກາຍວິເວກ
໒. ຈິດຕະວິເວກ
໓. ອຸປະທິວິເວກ

ກາຍວິເວກ ເປັນແນວໃດ? ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າ ອຸປະທິວິເວກ

ກາຍວິເວກ ຍ່ອມມີແກ່ບຸກຄົນຜູ້ມີກາຍຫຼີກອອກແລ້ວ ຍິນດີຍິ່ງໃນເນກຂ້າມະ ຈິດຕະ
ວິເວກ ຍ່ອມມີແກ່ບຸກຄົນຜູ້ມີຈິດບໍລິສຸດ ເຖິງຄວາມເປັນຜູ້ຜ່ອງແຜ່ວຍິ່ງ ແລະອຸປະທິວິເວກຍ່ອມ
ມີແກ່ບຸກຄົນຜູ້ປາສະຈາກອຸປະທິ ບັນລຸນິບພານອັນປາສະຈາກປັດໄຈປຸງແຕ່ງ

ຄຳວ່າ ສຶກສາ ໄດ້ແກ່ ສຶກຂາ ໓ ຄື

໑. ອະທິສິລະສຶກຂາ

໒. ອະທິຈິດຕະສຶກຂາ

໓. ອະທິປັນຍາສຶກຂາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າອະທິປັນຍາສຶກຂາ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງສຶກສາວິເວກນັ້ນແລ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງສຶກສາ ຄື ເພິ່ງປະພຶດເອື້ອເພື່ອ ປະພຶດ
ເອື້ອເພື່ອໂດຍຊອບ ສະມາທານປະພຶດວິເວກນັ້ນແລ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງສຶກສາ ວິເວກນັ້ນແລ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນການປະພຶດວິເວກນີ້ ເປັນກົດສູງສຸດຂອງພຣະອະຣິຍະທັງຫຼາຍ ອະທິ ບາຍ
ວ່າ ພຣະພຸດທະເຈົ້າ ພຣະພຸດທະສາວົກ ແລະພຣະປັດເຈກພຸດທະເຈົ້າທັງຫຼາຍ ຕັດຮຽກ ວ່າ
ພຣະອະຣິຍະ ການປະພຶດວິເວກ ເປັນກົດຍອດຢັ້ງມ ປະເສີດ ວິເສດ ນຳໜ້າ ສູງສຸດ ປະເສີດ
ສຸດ ຂອງພຣະອະຣິຍະທັງຫຼາຍ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນການປະພຶດວິເວກນີ້ ເປັນກົດສູງສຸດຂອງ
ພຣະອະຣິຍະທັງຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງສຳຄັນຕົນວ່າ ເຮົາເປັນຜູ້ປະເສີດສຸດດ້ວຍການປະພຶດວິເວກນັ້ນ ອະທິບາຍ
ວ່າ ບໍ່ເພິ່ງທຳການຍົກຕົນ ບໍ່ເພິ່ງທຳການອວດຕົນ ບໍ່ເພິ່ງທຳການຖືຕົວ ບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມແຂງ
ກ້າວ ບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມກະດ້າງ ດ້ວຍການປະພຶດວິເວກນັ້ນ ຄື ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ເກີດຄວາມຖືຕົວ ບໍ່ເພິ່ງ
ເຮັດຄວາມຜູກພັນ ດ້ວຍການປະພຶດວິເວກນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ຄວນເປັນຄົນແຂງກະດ້າງ ເປັນຄົນ
ຈອງຫອງ ເປັນຄົນຫົວສູງ ດ້ວຍການປະພຶດວິເວກນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງສຳຄັນຕົນວ່າ ເຮົາ
ເປັນຜູ້ປະເສີດສຸດດ້ວຍການປະພຶດວິເວກນັ້ນ

ຄຳວ່າ ຜູ້ນັ້ນແລ ຊື່ວ່າຢູ່ໃກ້ນິບພານ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ນັ້ນ ຢູ່ໃກ້ ຄື ຢູ່ໃກ້ຊິດ ຢູ່ໃກ້ຄຽງ
ຢູ່ບໍ່ໄກ ເຂົ້າໄປໃກ້ນິບພານ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ນັ້ນແລ ຊື່ວ່າຢູ່ໃກ້ ນິບພານ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະ
ຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ບຸກຄົນເພິ່ງສຶກສາວິເວກນັ້ນແລ ຍ້ອນການປະພຶດວິເວກນີ້

ເປັນກົດສູງສຸດຂອງພຣະອະຣິຍະທັງຫຼາຍ

ບໍ່ເພິ່ງສຳຄັນຕົນວ່າ ເຮົາເປັນຜູ້ປະເສີດສຸດດ້ວຍການປະພຶດວິເວກນັ້ນ

ຜູ້ນັ້ນແລ ຊື່ວ່າຢູ່ໃກ້ນິບພານ

[໔໘] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ໝູ່ສັດຜູ້ຕິດໃຈໃນການທັງຫຼາຍ ຍ່ອມຍິນດີມຸນີຜູ້ວ່າງ
ປະພຶດຢູ່ ບໍ່ມັງຫວັງການທັງຫຼາຍ ຜູ້ຂ້າມໂອຄະໄດ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ຜູ້ວ່າງ ໃນຄຳວ່າ ມຸນີຜູ້ວ່າງ ປະພຶດຢູ່ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ວ່າງ ຄື ສະຫງັດ ງຽບ
ໄດ້ແກ່ ຜູ້ວ່າງ ຄື ສະຫງັດ ງຽບຈາກກາຍທຸດຈະຣິດ ຯລຯ ວະຈິທຸດຈະຣິດ ຯລຯ ມະໂນທຸດ
ຈະຣິດ ຯລຯ ຣາຄະ .. ໂທສະ ຯລຯ ໂມຫະ ຯລຯ ໂກຫະ ຯລຯ ອຸປະນາຫະ ຯລຯ ມັກຂະ
ຯລຯ ປະລາສະ ຯລຯ ອິດສາ ຯລຯ ມັດສະຣິຍະ ຯລຯ ມາຍາ ຯລຯ ສາເຖີຍຍະ ຯລຯ ຖຳ
ພະ ຯລຯ ສາຣຳພະ ຯລຯ ມານະ ຯລຯ ອະຕິມານະ ຯລຯ ມະທະ ຯລຯ ປະມາທະ ຯລຯ
ກິເລດທຸກຊະນິດ ຯລຯ ທຸດຈະຣິດທຸກທາງ ຯລຯ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ຯລຯ ຄວາມ
ຮ້ອນຮົນ ທຸກສະຖານ ຯລຯ ຄວາມເດືອດຮ້ອນ ທຸກປະການ ຜູ້ວ່າງ ຄື ສະຫງັດ ງຽບຈາກອະ
ກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ

ຄຳວ່າ ມຸນີ ອະທິບາຍວ່າ ຍານ ທ່ານຮຽກວ່າ ໂມນະ ຄື ຄວາມຮູ້ທົ່ວ ກິຣິຍາທີ່ຮູ້ແຈ້ງ
ຯລຯ ຜູ້ກ້າວລ່ວງກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງແລະຕັນຫາເປັນຄືຕາໜ່າງໄດ້ແລ້ວ ຊື່ວ່າມຸນີ

ຄຳວ່າ ປະພຶດຢູ່ ໄດ້ແກ່ ປະພຶດຢູ່ ຄື ຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ
ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີຜູ້ວ່າງ ປະພຶດຢູ່

ຄຳວ່າ ບໍ່ມັງຫວັງການທັງຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ກາມ ໄດ້ແກ່ ກາມ ໒ ຢ່າງ ແບ່ງຕາມໝວດ ຄື (໑) ວັດຖຸກາມ (໒) ກິເລດ
ກາມ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ວັດຖຸກາມ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ກິເລດກາມ

ມຸນີກຳນົດຮູ້ວັດຖຸກາມ ລະ ຄື ລະເວັ້ນ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີ
ອີກເຊິ່ງກິເລດກາມ ບໍ່ມັງຫວັງໃນການທັງຫຼາຍ ຄື ເປັນຜູ້ສະລະກາມແລ້ວ ຄາຍກາມແລ້ວ ປ່ອຍ
ກາມແລ້ວ ລະກາມແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມກາມແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ເປັນຜູ້ຄາຍຄວາມກຳໜົດແລ້ວ ສະລະ
ຣາຄະແລ້ວ ຄາຍຣາຄະແລ້ວ ປ່ອຍຣາຄະແລ້ວ ລະຣາຄະແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຣາຄະແລ້ວ ເປັນຜູ້
ໝົດຄວາມຢາກແລ້ວ ດັບແລ້ວ ເຢັນແລ້ວ ມີຕົນອັນປະເສີດສະເຫວີຍສຸກຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່
ມັງຫວັງການທັງຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ໝູ່ສັດ ໃນຄຳວ່າ ໝູ່ສັດຜູ້ຕິດໃຈໃນການທັງຫຼາຍ ຍ່ອມຍິນດີ ຯລຯ ຜູ້ຂ້າມໂອ
ຄະໄດ້ແລ້ວ ເປັນຊື່ຮຽກສັດ ໝູ່ສັດຜູ້ກຳໜົດ ຍິນດີ ຕິດໃຈ ຄື ສະຍົບ ມີກມຸ້ນ ເກາະຕິດ ກຸ່ງ
ພັນ ພົວພັນໃນການທັງຫຼາຍ ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມຕ້ອງການ ຍິນດີ ປາຖະໜາ ມັງໝາຍ ມັງຫວັງ
ມຸນີຜູ້ຂ້າມ ຄື ຜູ້ຂ້າມຂຶ້ນ ຂ້າມພັນ ກ້າວລ່ວງ ກ້າວພັນ ລ່ວງພັນເຊິ່ງກາໂມຄະ ພະໂວຄະ ທິດໂຖ
ຄະ ອະວິດໂຊຄະ ທາງແຫ່ງສົງສານທັງປວງ ໄດ້ແລ້ວ ເຖິງຝັ່ງ ບັນລຸຝັ່ງ ເຖິງທີ່ສຸດ ບັນລຸທີ່ສຸດ

ເຖິງສ່ວນສຸດ ບັນລຸສ່ວນສຸດ ເຖິງທ້າຍສຸດ ບັນລຸທ້າຍສຸດ ເຖິງທີ່ປົກປ້ອງ ບັນລຸທີ່ປົກປ້ອງ ເຖິງທີ່ປ້ອງກັນ ບັນລຸທີ່ປ້ອງກັນ ເຖິງທີ່ຫຼົບຫຼີກ ບັນລຸທີ່ຫຼົບຫຼີກ ເຖິງທີ່ເພິ່ງ ບັນລຸທີ່ເພິ່ງ ເຖິງທີ່ບໍ່ມີໄພ ບັນລຸທີ່ບໍ່ມີໄພ ເຖິງທີ່ບໍ່ຈຸຕິ ບັນລຸທີ່ບໍ່ຈຸຕິ ເຖິງອະມະຕະທຳ ບັນລຸອະມະຕະທຳ ເຖິງນິບພານ ບັນລຸນິບພານ ປຽບເໝືອນພວກລູກໜີ້ ຍ່ອມປາຖະໜາ ຍິນດີ ຄວາມເປັນຜູ້ໝົດໜີ້ ສັນໃດ ພວກທີ່ປ່ວຍໄຂ້ ຍ່ອມປາຖະໜາ ຍິນດີ ຄວາມເປັນຜູ້ຫາຍໂຮກ ສັນໃດ ພວກທີ່ຕິດຢູ່ໃນຄຸກ ຍ່ອມປາຖະໜາ ຍິນດີ ຄວາມພົ້ນຈາກຄຸກ ສັນໃດ ພວກທາດ ຍ່ອມປາຖະໜາ ຍິນດີ ຄວາມເປັນອິດສະຫຼະ ສັນໃດ ພວກຄົນເດີນທາງກັນດານ ຍ່ອມປາຖະໜາ ຍິນດີ ພາກພື້ນທີ່ກະເສມ ສັນໃດ ໝູ່ສັດກໍສັນນັ້ນຄືກັນ ເປັນຜູ້ກຳໜົດ ຍິນດີ ຕິດໃຈ ຄື ສະຍົບ ມົກມຸ້ນ ເກາະຕິດ ກ່ຽວພັນ ພົວພັນໃນກາມທັງຫຼາຍ ໝູ່ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມຕ້ອງການ ຍິນດີ ປາຖະໜາ ມັງໝາຍ ມັງຫວັງ ມຸນີຜູ້ຂ້າມ ຄື ຜູ້ຂ້າມຂຶ້ນ ຂ້າມພົ້ນກາໂມຄະ ຯລຯ ພະໂວຄະ ຯລຯ ເຖິງນິບພານ ບັນລຸນິບພານ ລວມຄວາມວ່າ ໝູ່ສັດຜູ້ຕິດໃຈໃນກາມທັງຫຼາຍ ຍ່ອມຍິນດີ ຯລຯ ຜູ້ຂ້າມໂອຄະໄດ້ແລ້ວ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ໝູ່ສັດຜູ້ຕິດໃຈໃນກາມທັງຫຼາຍ ຍ່ອມຍິນດີມຸນີຜູ້ວ່າງ
ປະພຶດຢູ່ ບໍ່ມັງຫວັງກາມທັງຫຼາຍ ຜູ້ຂ້າມໂອຄະໄດ້ແລ້ວ

ຕິດສະເມດເຕີຍຍະສຸດຕະນິດເທດທິ ກຸ ຈົບ

໘. ປະສູຣະສຸດຕະນິດເທດ

ອະທິບາຍປະສູຣະສຸດ

ວ່າດ້ວຍປະຣິພາຊີກຊື່ວ່າປະສູຣະ

ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈະກ່າວອະທິບາຍປະສູຣະສຸດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

[໕໙] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ສະມະນະພາມເປັນຈຳນວນຫຼາຍ

ຍ່ອມກ່າວຄວາມມົດຈົດໃນທຳນີ້ເທົ່ານັ້ນ

ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດໃນທຳເຫຼົ່າອື່ນ

ບຸກຄົນອາໄສສາດສະດາໃດ ກໍກ່າວສາດສະດານັ້ນວ່າດີງາມ

ຍ້ອນທິດຖິຂອງຕົນນັ້ນ ເປັນຜູ້ຕັ້ງຢູ່ໃນປັດເຈກສັດຈະ

ຄຳວ່າ ຍ່ອມກ່າວຄວາມມົດຈົດໃນທຳນີ້ເທົ່ານັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ຍ່ອມກ່າວ ຄື ເວົ້າບອກ ສະແດງ ຊື່ແຈ້ງ ຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປໃນທຳນີ້ເທົ່ານັ້ນ ໄດ້ແກ່ ກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊື່ແຈ້ງຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປວ່າ ໂລກທຸ່ງ ນີ້ ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ຯລຯ ໂລກບໍ່ທຸ່ງ ຯລຯ ໂລກມີບ່ອນສຸດ ຯລຯ ໂລກບໍ່ມີບ່ອນ ສຸດ ຯລຯ ຊີວະກັບສະຣີຣະເປັນຢ່າງດຽວກັນ ຯລຯ ຊີວະກັບສະຣີຣະເປັນຄົນລະຢ່າງກັນ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດເກີດອີກ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດບໍ່ເກີດອີກ ຯລຯ ຫຼັງ ຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດເກີດອີກ ແລະບໍ່ເກີດອີກ ຯລຯ ຍ່ອມກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊື່ ແຈ້ງຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດ ພົ້ນໄປວ່າ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດຈະວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າບໍ່ເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ນີ້ເທົ່າ ນັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ລວມຄວາມວ່າ ຍ່ອມກ່າວ ຄວາມມົດຈົດໃນທຳນີ້ເທົ່ານັ້ນ

ຄຳວ່າ ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດໃນທຳເຫຼົ່າອື່ນ ອະທິບາຍວ່າ ຍ່ອມຖິ້ມ ລະຖິ້ມ ປະຖິ້ມ ວາ ທະອີ່ນທຸກຢ່າງ ນອກຈາກສາດສະດາ ທຳທີ່ສາດສະດາກ່າວສອນ ໝູ່ຄະນະ ທິດຖິ ປະຕິປະທາ ມັກ ຂອງຕົນ ກ່າວແນວນີ້ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊື່ແຈ້ງແນວນີ້ວ່າ ສາດສະດານັ້ນບໍ່ແມ່ນ ສັບພັນຍູ ທຳບໍ່ແມ່ນສາດສະດາກ່າວສອນໄວ້ດີແລ້ວ ໝູ່ຄະນະບໍ່ແມ່ນຜູ້ປະຕິບັດດີ ແລ້ວ ທິດຖິບໍ່ ແມ່ນສິ່ງທີ່ຈະເລີນ ປະຕິປະທາບໍ່ແມ່ນສາດສະດາບັນຍັດໄວ້ດີແລ້ວ ມັກ ບໍ່ແມ່ນທາງນຳອອກ

ຈາກທຸກ ໃນທຳນັ້ນບໍ່ມີຄວາມມົດຈົດ ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຫຼືຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ຄື ໃນທຳນັ້ນ ສັດທັງຫຼາຍ ຍ່ອມມົດຈົດ ສະອາດ ບໍລິສຸດ ຫຼຸດໄປ ພົ້ນໄປ ຫຼື ຫຼຸດພົ້ນໄປບໍ່ໄດ້ ສັດທັງຫຼາຍເປັນຜູ້ຊົ່ວ ຄື ຊາມ ຕຳຊາມ ຫ້າ ຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕຳຕ້ອຍ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດໃນທຳເຫຼົ່າອື່ນ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນອາໄສສາດສະດາໃດ ໃນຄຳວ່າ ບຸກຄົນອາໄສສາດສະດາໃດ ກໍກ່າວສາດສະດານັ້ນວ່າດີງາມ ຍ້ອນທິດຖິຂອງຕົນນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ອາໄສ ຄື ອົງອາໄສ ຕິດ ຕິດແໜ້ນ ຕິດໃຈ ນ້ອມໃຈເຊື່ອສາດສະດາ ທຳທີ່ສາດສະດາກ່າວສອນ ໝູ່ຄະນະ ປະຕິປະທາ ມັກໃດ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນທິດຖິຂອງຕົນນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ຍ້ອນທິດຖິຂອງຕົນ ຄື ໃນຄວາມຖືກໃຈຂອງຕົນ ຄວາມພໍໃຈຂອງຕົນ ລັດທິຂອງຕົນ

ຄຳວ່າ ກ່າວວ່າ ດີງາມ ໄດ້ແກ່ ກ່າວວ່າງາມ ຄື ກ່າວວ່າດີ ກ່າວວ່າສະຫຼາດ ກ່າວວ່າເປັນນັກປາດ ກ່າວວ່າມີຍານ ກ່າວວ່າມີເຫດຜົນ ກ່າວວ່າມີຄຸນລັກສະນະ ກ່າວວ່າເໝາະແກ່ເຫດ ກ່າວວ່າສົມຖານະ ຍ້ອນລັດທິຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນອາໄສສາດສະດາໃດ ກໍກ່າວສາດສະດານັ້ນວ່າດີງາມ ຍ້ອນທິດຖິຂອງຕົນນັ້ນ

ຄຳວ່າ ສະມະນະພາມເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ຯລຯ ເປັນຜູ້ຕັ້ງຢູ່ໃນປັດເຈກສັດຈະອະທິ ບາຍວ່າ ສະມະນະພາມເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ເປັນຜູ້ຕັ້ງຢູ່ ຄື ເປັນຜູ້ຕັ້ງໝັ້ນ ຕິດ ຕິດແໜ້ນ ຕິດໃຈ ນ້ອມໃຈເຊື່ອໃນປັດເຈກສັດຈະ ໄດ້ແກ່ ຕັ້ງຢູ່ ຄື ຕັ້ງໝັ້ນ ຕິດ ຕິດແໜ້ນ ຕິດໃຈ ນ້ອມໃຈ ເຊື່ອວ່າໂລກທຸ່ງ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ຯລຯ ໂລກບໍ່ທຸ່ງ ຯລຯ ຕັ້ງຢູ່ ຄື ຕັ້ງໝັ້ນ ຕິດ ຕິດແໜ້ນ ຕິດໃຈ ນ້ອມໃຈເຊື່ອວ່າ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດຈະວ່າ ເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າບໍ່ເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ລວມຄວາມວ່າ ສະມະນະພາມເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ຯລຯ ເປັນຜູ້ຕັ້ງຢູ່ໃນປັດເຈກສັດຈະ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ສະມະນະພາມເປັນຈຳນວນຫຼາຍ
ຍ່ອມກ່າວຄວາມມົດຈົດໃນທຳນີ້ເທົ່ານັ້ນ
ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດໃນທຳເຫຼົ່າອື່ນ
ບຸກຄົນອາໄສສາດສະດາໃດ ກໍກ່າວສາດສະດານັ້ນວ່າດີງາມ
ຍ້ອນທິດຖິຂອງຕົນນັ້ນ ເປັນຜູ້ຕັ້ງຢູ່ໃນປັດເຈກສັດຈະ

[໖໐] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນເປັນຄົນຢາກເວົ້າ
ເຂົ້າໄປສູ່ບໍລິສັດແລ້ວ ຈັບຄູ່ ກ່າວຫາກັນແລະກັນວ່າ ເປັນຄົນພານ

ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນອາໄສສິ່ງອື່ນແລ້ວ
ຍ່ອມກ່າວຄຳເວົ້າຂັດແຍ່ງກັນ
ຢາກໄດ້ຄວາມສັນເສີນ ກໍກ່າວຍົກຕົນວ່າ ເປັນຜູ້ສະຫຼາດ

ວ່າດ້ວຍການຍົກວາທະ

ຄຳວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນເປັນຄົນຢາກເວົ້າ ໃນຄຳວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນເປັນ
ຄົນຢາກເວົ້າ ເຂົ້າໄປສູ່ບໍລິສັດແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ເປັນຄົນຢາກເວົ້າ ຄື
ເປັນຄົນຕ້ອງການເວົ້າ ປະສົງຈະເວົ້າ ມຸ້ງໝາຍຈະເວົ້າ ທຸ່ວສະແຫວງຫາການເວົ້າ

ຄຳວ່າ ເຂົ້າໄປສູ່ບໍລິສັດແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ເຂົ້າໄປແລ້ວ ຄື ກ້າວລົງແລ້ວ ແຊກເຂົ້າໄປແລ້ວ
ເຂົ້າເຖິງແລ້ວ ເຊິ່ງຂັດຕິຍະບໍລິສັດ ພາມມະນະບໍລິສັດ ຄະຫະບໍດີບໍລິສັດ ສະມະນະບໍລິສັດ
ລວມຄວາມວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນເປັນຄົນຢາກເວົ້າ ເຂົ້າໄປສູ່ບໍລິສັດແລ້ວ

ຄຳວ່າ ຈັບຄູ່ ໃນຄຳວ່າ ຈັບຄູ່ ກ່າວຫາກັນແລະກັນວ່າ ເປັນຄົນພານ ອະທິບາຍວ່າ ຄົນ
໒ ພວກ ຄົນກໍການຜິດຖຽງກັນ ໒ ຝ່າຍ ຄົນກໍການໝາຍໃຈກັນ ໒ ຝ່າຍ ຄົນກໍການອີ່ສອນກັນ
໒ ຝ່າຍ ຄົນກໍການວິວາດກັນ ໒ ຝ່າຍ ຄົນກໍອະທິກອນກັນ ໒ ຝ່າຍ ຄົນວ່າກ່າວກັນ ໒ ຝ່າຍ
ຄົນໂຕ້ຖຽງກັນ ໒ ຝ່າຍ ຄົນເຫຼົ່ານັ້ນ ກ່າວຫາ ຄື ເຫັນ ແນມເຫັນ ເພ່ງພິນິດ ພິຈາລະນາເບິ່ງ
ກັນແລະກັນ ໂດຍຄວາມເປັນຄົນພານ ຄື ໂດຍຄວາມເປັນ ຄົນຊົ່ວ ຊາມ ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ
ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍ ລວມຄວາມວ່າ ຈັບຄູ່ ກ່າວຫາ ກັນແລະກັນວ່າ ເປັນຄົນພານ

ຄຳວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນອາໄສສິ່ງອື່ນແລ້ວ ຍ່ອມກ່າວຄຳເວົ້າຂັດແຍ່ງກັນ ອະທິ
ບາຍວ່າ ອາໄສ ຄື ອົງອາໄສ ຕິດ ຕິດແທ້ ຕິດໃຈ ນ້ອມໃຈເຊື່ອສາດສະດາ ທຳທີ່ສາດສະດາ
ກ່າວສອນ ໝູ່ຄະນະ ທິດຖື ປະຕິປະທາ ມັກອື່ນຄວາມຜິດຖຽງກັນ ຄວາມໝາຍໃຈກັນ ຄວາມ
ຍາດແຍ່ງກັນ ຄວາມວິວາດກັນ ການມຸ້ງຮ້າຍກັນ ຕັດຮຽກວ່າ ຄຳເວົ້າທີ່ຂັດແຍ່ງກັນ

ອີກໄນໜຶ່ງ ຄຳວ່າ ຄຳເວົ້າຂັດແຍ່ງກັນ ໄດ້ແກ່ ຄຳເວົ້າທີ່ບໍ່ນຸ່ມນວນ ອະທິບາຍວ່າ ສະ
ມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈງຄຳເວົ້າຂັດແຍ່ງກັນ ຄື ຄຳຜິດ
ຖຽງກັນ ຄຳໝາຍໃຈກັນ ຄຳຍາດແຍ່ງກັນ ຄຳວິວາດກັນ ຄຳມຸ້ງຮ້າຍກັນ ລວມຄວາມວ່າ ສະມະ
ນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ອາໄສສິ່ງອື່ນແລ້ວ ຍ່ອມກ່າວຄຳເວົ້າຂັດແຍ່ງກັນ

ຄຳວ່າ ຢາກໄດ້ຄວາມສັນເສີນ ໃນຄຳວ່າ ຢາກໄດ້ຄວາມສັນເສີນ ກໍກ່າວຍົກຕົນວ່າເປັນ
ຜູ້ສະຫຼາດ ອະທິບາຍວ່າ ຢາກໄດ້ຄວາມສັນເສີນ ຄື ຕ້ອງການຄວາມສັນເສີນ ປະສົງຄວາມ
ສັນເສີນ ມຸ້ງໝາຍຄວາມສັນເສີນ ທຸ່ວສະແຫວງຫາຄວາມສັນເສີນ

ຄຳວ່າ ກຳກ່າວຍົກຕົນວ່າ ເປັນຜູ້ສະຫຼາດ ໄດ້ແກ່ ກ່າວຍົກຕົນວ່າເປັນຜູ້ສະຫຼາດ ຄື ກ່າວວ່າເປັນບັນດິດ ກ່າວວ່າເປັນນັກປາດ ກ່າວວ່າມີຍານ ກ່າວວ່າສົມເຫດຜົນ ກ່າວວ່າມີຄຸນລັກສະນະ ກ່າວວ່າເໝາະແກ່ເຫດ ກ່າວວ່າສົມຖານະຕາມລັດທິຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ຢາກໄດ້ຄວາມສັນເສີນ ກຳກ່າວຍົກຕົນວ່າ ເປັນຜູ້ສະຫຼາດ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນເປັນຄົນຢາກເວົ້າ
ເຂົ້າໄປສູ່ບໍລິສັດແລ້ວ ຈັບຄູ່ ກ່າວຫາກັນແລະກັນວ່າ ເປັນຄົນພານ
ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນອາໄສສິ່ງອື່ນແລ້ວ
ຍ່ອມກ່າວຄຳເວົ້າຂັດແຍ່ງກັນ
ຢາກໄດ້ຄວາມສັນເສີນ ກຳກ່າວຍົກຕົນວ່າ ເປັນຜູ້ສະຫຼາດ

[໖໑] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຄົນຜູ້ປະກອບຄຳເວົ້າ (ເພື່ອກ່າວ) ໃນທ່າມກາງບໍລິສັດ
ເມື່ອຢາກໄດ້ຄວາມສັນເສີນ ຍ່ອມເປັນຜູ້ລັງເລໃຈ
ເປັນຜູ້ເກີ້ເຂີນ ໃນເມື່ອຖືກຄ້ານຕົກໄປ ຍ່ອມຄຽດ
ຍ້ອນຄຳນິນທາ ສະແຫວງຫາຂໍ້ແກ້ໄຕ

ວ່າດ້ວຍພ່າຍແພ້ວາທະແລ້ວຂັດເຄືອງ

ຄຳວ່າ ຄົນຜູ້ປະກອບຄຳເວົ້າ (ເພື່ອກ່າວ) ໃນທ່າມກາງບໍລິສັດ ອະທິບາຍວ່າ ຄົນຜູ້ປະກອບ ຄື ກຽມຕົວ ກະກຽມ ລວບລວມ ຮຽບຮຽງ ຄຳເວົ້າຂອງຕົນເພື່ອກ່າວໃນທ່າມກາງຂັດຕິຍະບໍລິສັດ ພາມມະນະບໍລິສັດ ຄະຫະບໍດີບໍລິສັດ ຫຼື ສະມະນະບໍລິສັດ ລວມຄວາມວ່າ ຄົນຜູ້ປະກອບຄຳເວົ້າ (ເພື່ອກ່າວ) ໃນທ່າມກາງບໍລິສັດ

ຄຳວ່າ ເມື່ອຢາກໄດ້ຄວາມສັນເສີນ ໃນຄຳວ່າ ເມື່ອຢາກໄດ້ຄວາມສັນເສີນ ຍ່ອມເປັນຜູ້ລັງເລໃຈ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອຢາກໄດ້ ຄື ຍິນດີ ປາຖະໜາ ມຸ້ງໝາຍ ມຸ້ງຫວັງຄວາມສັນເສີນ ຄື ຄວາມຊົມເຊີຍ ຄວາມມີກຽດ ຄວາມຍ້ອງຍໍຄຸນຄວາມດີ

ຄຳວ່າ ຍ່ອມເປັນຜູ້ລັງເລໃຈ ອະທິບາຍວ່າ ກ່ອນຕອບໂຕ້ ຍ່ອມສົງໄສ ລັງເລໃຈ ຄື ກ່ອນຕອບໂຕ້ ຍ່ອມສົງໄສ ລັງເລໃຈ ແນວນີ້ວ່າ ເຮົາຈັກມີໄຊ ຫຼື ພ່າຍແພ້ ຈັກຂົ່ມເຂົ້າແນວໃດ ຈັກເຮັດລັດທິຂອງເຮົາໃຫ້ເລີດລອຍໄດ້ແນວໃດ ຈັກເຮັດໃຫ້ພິເສດໄດ້ແນວໃດ ຈັກເຮັດໃຫ້ວິເສດ ຍິ່ງຂຶ້ນໄປໄດ້ແນວໃດ ຈັກທຳການຜູກມັດໄດ້ແນວໃດ ຈັກທຳຄວາມຜ່ອນຄາຍໄດ້ແນວໃດ ຈັກທຳຄວາມຕັດຮອນໄດ້ແນວໃດ ຈັກຕິຂະນາບວາທະເຂົ້າໄດ້ແນວໃດ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອຢາກໄດ້ຄວາມສັນເສີນ ຍ່ອມເປັນຜູ້ລັງເລໃຈ

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ເກີ້ເຂີນ ໃນເມື່ອຖືກຄ້ານຕົກໄປ ອະທິບາຍວ່າ ບໍລິສັດ ສະມາຊິກຂອງ ບໍລິສັດ ຜູ້ພິຈາລະນາບັນຫາ ເປັນຜູ້ມີເຫດຜົນ ຍ່ອມຄັດຄ້ານໃຫ້ຕົກໄປ ຄື ຄັດຄ້ານໃຫ້ຕົກໄປ ໂດຍອັດຖະວ່າ ຄຳທີ່ທ່ານເວົ້າຂາດຄວາມໝາຍ ຄັດຄ້ານໃຫ້ຕົກໄປໂດຍພະຍັນຊະນະວ່າ ສິ່ງທີ່ ທ່ານເວົ້າແລ້ວບໍ່ຖືກຕ້ອງໂດຍພະຍັນຊະນະ ຄັດຄ້ານໃຫ້ຕົກໄປທັງໂດຍອັດຖະແລະພະຍັນຊະນະ ວ່າ ສິ່ງທີ່ທ່ານເວົ້າແລ້ວບໍ່ຖືກຕ້ອງທັງໂດຍອັດຖະ ແລະພະຍັນຊະນະ ຄັດຄ້ານໃຫ້ຕົກໄປວ່າ ອັດ ຖະທີ່ທ່ານນຳມາບໍ່ຖືກຕ້ອງ ພະຍັນຊະນະທີ່ທ່ານຍົກຂຶ້ນມາບໍ່ຖືກຕ້ອງ ທັງອັດຖະແລະພະຍັນຊະ ນະທີ່ທ່ານນຳມາແລະຍົກຂຶ້ນມາບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຄວາມຂົ່ມຂູ່ອັນທ່ານຍັງບໍ່ໄດ້ເຮັດ ການເຮັດລັດທິໃຫ້ ເລີດລອຍທ່ານຍັງເຮັດບໍ່ດີ ຄວາມພິເສດທ່ານຍັງບໍ່ໄດ້ເຮັດ ການເຮັດໃຫ້ພິເສດຍິ່ງຂຶ້ນທ່ານຍັງ ເຮັດບໍ່ດີ ຄວາມຜູກມັດ ທ່ານຍັງບໍ່ໄດ້ເຮັດ ຄວາມຜ່ອນຄາຍທ່ານຍັງເຮັດບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຄວາມຕັດ ຮອນທ່ານຍັງບໍ່ໄດ້ເຮັດ ການຂະນາບວາທະທ່ານເຮັດບໍ່ຖືກຕ້ອງ ທ່ານເວົ້າບໍ່ຖືກຕ້ອງ ກ່າວບໍ່ຖືກ ຕ້ອງ ເຈຣະຈາບໍ່ຖືກຕ້ອງ ເບິ່ງວາຈາຜິດ ກ່າວໃຫ້ຄາດເຄື່ອນ ເວົ້າຊົ່ວ

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ເກີ້ເຂີນ ໃນເມື່ອຖືກຄ້ານຕົກໄປ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອຖືກຄັດຄ້ານໃຫ້ຕົກໄປ ເປັນຜູ້ເກີ້ເຂີນ ຄື ຖືກບີບຄັ້ນ ຖືກເຮັດໃຫ້ລະອາຍ ຖືກເຮັດໃຫ້ກະວົນກະວາຍ ເຖິງຄວາມ ທຸກ ໃຈ ລວມຄວາມວ່າ ເປັນຜູ້ເກີ້ເຂີນ ໃນເມື່ອຖືກຄ້ານຕົກໄປ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນຄຳນິນທາ ໃນຄຳວ່າ ຍ່ອມຄຽດ ຍ້ອນຄຳນິນທາ ສະແຫວງຫາ ຂໍ້ແກ້ໄຂ ອະທິບາຍວ່າ ຍ້ອນຄຳນິນທາ ຄື ຄຳກ່າວຫາ ຄຳບໍ່ຊົມເຊີຍ ຄຳບໍ່ສັນເສີນຄຸນຄວາມດີ

ຄຳວ່າ ຍ່ອມຄຽດ ໄດ້ແກ່ ຍ່ອມຄຽດ ຄື ແຄ້ນເຄືອງ ຊຸ່ນເຄືອງ ໄດ້ແກ່ ທຳຄວາມຄຽດ ຄວາມຂັດເຄືອງ ແລະຄວາມບໍ່ພໍໃຈໃຫ້ຜາກົດ ລວມຄວາມວ່າ ຍ່ອມຄຽດ ຍ້ອນຄຳນິນທາ

ຄຳວ່າ ສະແຫວງຫາຂໍ້ແກ້ໄຂ ໄດ້ແກ່ ສະແຫວງຫາຂໍ້ແກ້ໄຂ ຄື ສະແຫວງຫາຂໍ້ຜິດ ສະແຫວງຫາຂໍ້ພັງຜິດ ສະແຫວງຫາຂໍ້ຜິດພາດ ສະແຫວງຫາຂໍ້ພັງຜິດ ສະແຫວງຫາປ່ອງທາງ ລວມຄວາມວ່າ ຍ່ອມຄຽດ ຍ້ອນຄຳນິນທາ ສະແຫວງຫາຂໍ້ແກ້ໄຂ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະ ພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຄົນຜູ້ປະກອບຄຳເວົ້າ (ເພື່ອກ່າວ) ໃນທ່າມກາງບໍລິສັດ
ເມື່ອຢາກໄດ້ຄວາມສັນເສີນ ຍ່ອມເປັນຜູ້ລັງເລໃຈ
ເປັນຜູ້ເກີ້ເຂີນ ໃນເມື່ອຖືກຄ້ານຕົກໄປ ຍ່ອມຄຽດ
ຍ້ອນຄຳນິນທາ ສະແຫວງຫາຂໍ້ແກ້ໄຂ

[໖໒] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ບໍລິສັດຜູ້ພິຈາລະນາບັນຫາກ່າວວາທະຂອງເຂົາວ່າຊົ່ວ
ຖືກຄັດຄ້ານຕົກໄປແລ້ວ ເຂົາເສື່ອມວາທະໄປແລ້ວ
ຍ່ອມຮ້າໄຮ ເສົາໂສກ ທອດຖອນໃຈວ່າ ເຂົານຳ (ໜ້າ) ເຮົາໄປແລ້ວ
ວ່າດ້ວຍຖືກຂົ່ມດ້ວຍວາທະແລ້ວເສຍໃຈ

ຄຳວ່າ ກ່າວວາທະຂອງເຂົາວ່າ ຊົ່ວ ອະທິບາຍວ່າ ຊຸມຊົນຜູ້ພິຈາລະນາບັນຫາ ໄດ້ກ່າວ
ແນວນີ້ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊື້ແຈ້ງວາທະຂອງເຂົາວ່າ ຊົ່ວ ຄື ຊາມ ຕ່ຳຊາມ ເສື່ອມເສຍ
ບໍ່ບໍລິບູນ ຢ່າງນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ກ່າວວາທະຂອງເຂົາວ່າ ຊົ່ວ

ຄຳວ່າ ບໍລິສັດຜູ້ພິຈາລະນາບັນຫາ ຯລຯ ຖືກຄັດຄ້ານຕົກໄປແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ບໍລິສັດ
ສະມາຊິກຂອງບໍລິສັດ ຜູ້ພິຈາລະນາບັນຫາ ເປັນຜູ້ມີເຫດຜົນ ຍ່ອມຄັດຄ້ານໃຫ້ຕົກໄປ ຄື ຄັດຄ້ານ
ໃຫ້ຕົກໄປໂດຍອັດຖະວ່າ ຄຳທີ່ທ່ານເວົ້າຂາດຄວາມໝາຍ ຄັດຄ້ານໃຫ້ຕົກໄປໂດຍພະຍັນຊະນະວ່າ
ສິ່ງທີ່ທ່ານເວົ້າແລ້ວບໍ່ຖືກຕ້ອງໂດຍພະຍັນຊະນະ ຄັດຄ້ານໃຫ້ຕົກໄປທັງໂດຍອັດຖະແລະພະຍັນຊະ
ນະວ່າ ສິ່ງທີ່ທ່ານເວົ້າແລ້ວບໍ່ຖືກຕ້ອງທັງໂດຍອັດຖະແລະພະຍັນຊະນະ ຄັດຄ້ານໃຫ້ຕົກໄປວ່າ ອັດ
ຖະທີ່ທ່ານນຳມາບໍ່ຖືກຕ້ອງ ພະຍັນຊະນະທີ່ທ່ານຍົກຂຶ້ນມາບໍ່ຖືກຕ້ອງ ທັງອັດຖະແລະພະຍັນຊະນະ
ທີ່ທ່ານນຳມາແລະຍົກຂຶ້ນມາບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຄວາມຂົ່ມຂູ່ອື່ນທ່ານຍັງ ບໍ່ໄດ້ເຮັດ ການເຮັດລັດທິໃຫ້ເລີດ
ລອຍທ່ານຍັງເຮັດບໍ່ດີ ຄວາມພິເສດທ່ານຍັງບໍ່ໄດ້ເຮັດ ການເຮັດໃຫ້ພິເສດຍິ່ງຂຶ້ນທ່ານຍັງເຮັດບໍ່ດີ
ຄວາມຜູກມັດທ່ານຍັງບໍ່ໄດ້ເຮັດ ຄວາມຜ່ອນຄາຍທ່ານເຮັດໄວ້ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຄວາມຕັດຮອນທ່ານຍັງບໍ່
ໄດ້ເຮັດ ການຂະນາບວາທະທ່ານເຮັດບໍ່ຖືກຕ້ອງ ທ່ານເວົ້າບໍ່ຖືກຕ້ອງ ກ່າວບໍ່ຖືກຕ້ອງ ເຈຣະຈາບໍ່
ຖືກຕ້ອງ ເບິ່ງວາຈາຜິດ ກ່າວໃຫ້ຄາດເຄື່ອນ ເວົ້າຊົ່ວ ລວມຄວາມວ່າ ບໍລິສັດຜູ້ພິຈາລະນາບັນຫາ
ຯລຯ ຖືກຄັດຄ້ານຕົກໄປແລ້ວ

ຄຳວ່າ ຍ່ອມຮ້າໄຮ ໃນຄຳວ່າ ເຂົາເສື່ອມວາທະໄປແລ້ວ ຍ່ອມຮ້າໄຮ ເສົາໂສກ ອະທິ
ບາຍວ່າ ການເວົ້າລ່າຍ ການເວົ້າເພີ້ ການເວົ້າເພີ້ເຈີ້ ຄວາມພ່ຳເພີ້ ກິຣິຍາທີ່ພ່ຳເພີ້ ພາວະທີ່ພ່ຳເພີ້
ເຫັນປານນີ້ວ່າ ເຮົານຶກ ຄິດ ພິຈາລະນາ ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ ເຂົາມີພວກຫຼາຍ ມີບໍລິສັດຫຼາຍ
ມີບໍລິວານຫຼາຍ ແລະບໍລິສັດນີ້ເປັນພວກແຕ່ບໍ່ພ້ອມພຽງກັນ ຂໍໃຫ້ມີການເວົ້າຈາປາໄສເພື່ອໃຫ້
ບໍລິສັດພ້ອມພຽງກັນເທົ່ານັ້ນ ເຮົາຈັກທຳລາຍເຂົາອີກ ລວມຄວາມວ່າ ຍ່ອມຮ້າໄຮ

ຄຳວ່າ ເສົາໂສກ ໄດ້ແກ່ ເສົາໂສກ ຄື ລຳບາກໃຈ ຄຳຄວນ ຕີເອົາພ່ຳເພີ້ ເຖິງຄວາມຫຼົງ
ໃຫຼວ່າ ເຂົາມີໄຊຊະນະ ເຮົາພ່າຍແພ້ ເຂົາໄດ້ລາບ ເຮົາບໍ່ໄດ້ລາບ ເຂົາມີຍົດ ເຮົາບໍ່ມີຍົດ ເຂົາໄດ້
ຄວາມສັນເສີນ ເຮົາໄດ້ແຕ່ການນິນທາ ເຂົາມີສຸກ ເຮົາມີທຸກ ເຂົາໄດ້ຮັບສັກກາຣະ ເຄົາລົບ ນັບຖື
ບູຊາ ຢຳເກງ ໄດ້ຈິວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະ ຄິລານະ ປັດໄຈເພ ສັດບໍຣິຂານ ເຮົາບໍ່
ໄດ້ຮັບສັກກາຣະ ເຄົາລົບ ນັບຖື ບູຊາ ຢຳເກງ ບໍ່ໄດ້ຈິວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະຄິລາ
ນະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ລວມຄວາມວ່າ ຍ່ອມຮ້າໄຮ ເສົາໂສກ

ຄຳວ່າ ເສື່ອມວາທະໄປແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ເສື່ອມວາທະໄປແລ້ວ ຄື ມີວາທະຊົ່ວ ຊາມ ຕ່ຳ
ຊາມ ເສື່ອມເສຍ ບໍ່ບໍລິບູນ ລວມຄວາມວ່າ ເສື່ອມວາທະໄປແລ້ວ ຍ່ອມຮ້າໄຮ ເສົາໂສກ

ຄຳວ່າ ທອດຖອນໃຈວ່າ ເຂົານຳ (ໜ້າ) ເຮົາໄປແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ທອດຖອນໃຈວ່າ ເຂົານຳ ຄື ລ່ວງເລີຍ ກ້າວລ່ວງ ກ້າວພົ້ນ ລ່ວງພົ້ນເຮົາ ຄືວາທະເຮົາ ດ້ວຍວາທະເຮົາແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ເຂົານຳ (ໜ້າ) ເຮົາໄປແລ້ວ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ທອດຖອນໃຈວ່າ ເຂົາທຸ່ງໄປ ຄື ຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳ ເນີນໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປ ຄອບງຳ ຖ້ວມທັບ ຮັດຄົງ ຍ່າຍິເຮົາ ຄືວາທະເຮົາ ດ້ວຍວາທະ ເຮົາ ລວມຄວາມວ່າ ເຂົານຳ (ໜ້າ) ເຮົາໄປແລ້ວ ແນວນີ້ແດ່

ການເວົ້າລ່າຍ ການເວົ້າເພີ້ ການເວົ້າເພີ້ເຈີ້ ຄວາມພ່ຳເພີ້ ກິຣິຍາທີ່ພ່ຳເພີ້ ພາວະທີ່ພ່ຳເພີ້ ຕັດຮູງກວ່າ ການທອດຖອນໃຈ ລວມຄວາມວ່າ ທອດຖອນໃຈວ່າ ເຂົານຳ (ໜ້າ) ເຮົາໄປແລ້ວ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ບໍລິສັດຜູ້ພິຈາລະນາບັນຫາກ່າວວາທະຂອງເຂົາວ່າ ຊົ່ວ
ຖືກຄັດຄ້ານຕົກໄປແລ້ວ ເຂົາເສື່ອມວາທະໄປແລ້ວ
ຍ່ອມຮູ້ໄຮ ເສົ້າໂສກ ທອດຖອນໃຈວ່າ ເຂົານຳ (ໜ້າ) ເຮົາໄປແລ້ວ

[໖໖] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ການວິວາດເຫຼົ່ານີ້ເກີດແລ້ວໃນໝູ່ສະມະນະ
ຄວາມຍິນດີແລະຄວາມຍິນຮ້າຍ ມີຢູ່ໃນການວິວາດເຫຼົ່ານີ້
ບຸກຄົນເຫັນໂທດນີ້ແລ້ວ ເພິ່ງງົດເວັ້ນຄຳເວົ້າຂັດແຍ່ງກັນ
ຍ້ອນວ່າບໍ່ມີປະໂຫຍດອື່ນນອກຈາກການໄດ້ຄວາມສັນເສີນ
ວ່າດ້ວຍໂທດຂອງການວິວາດ

ຄຳວ່າ ການວິວາດເຫຼົ່ານີ້ເກີດແລ້ວໃນໝູ່ສະມະນະ ອະທິບາຍວ່າ
ຄຳວ່າ ສະມະນະ ໄດ້ແກ່ ນັກບວດພວກໃດພວກໜຶ່ງ ເຊິ່ງເຂົ້າເຖິງການບວດເປັນ ປະຣິ
ພາຊິກ ເຖິງການບວດເປັນປະຣິພາຊິກ ພາຍນອກຈາກທຳວິໄນນີ້

ການຜິດຖຽງກັນຍ້ອນທິດຖື ການໝາງໃຈກັນຍ້ອນທິດຖື ການຍາດແຍ່ງກັນຍ້ອນ ທິດຖື
ການວິວາດກັນຍ້ອນທິດຖື ການມຸ້ງຮ້າຍກັນຍ້ອນທິດຖືເຫຼົ່ານີ້ ເກີດແລ້ວ ຄື ເກີດຂຶ້ນແລ້ວ
ບັງເກີດແລ້ວ ບັງເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ຜາກົດແລ້ວໃນໝູ່ສະມະນະ ລວມຄວາມວ່າ ການວິວາທະເຫຼົ່ານີ້
ເກີດແລ້ວໃນໝູ່ສະມະນະ

ຄຳວ່າ ຄວາມຍິນດີແລະຄວາມຍິນຮ້າຍ ມີຢູ່ໃນການວິວາດເຫຼົ່ານີ້ ອະທິບາຍວ່າ ມີ
ຊະນະມີພ່າຍແພ້ ມີລາບມີເສື່ອມລາບ ມີຍົດມີເສື່ອມຍົດ ມີນິນທາມີສັນເສີນ ມີສຸກມີທຸກ ມີໂສມະ
ນັດມີໂທມະນັດ ມີອິດຖາຣົມມີອະນິດຖາຣົມ ມີປອດໂປ່ງມີກະທົບຈົນວ່າ ມີຄວາມຍິນດີມີຄວາມ
ຍິນຮ້າຍ ໃຈຍິນດີຍ້ອນຊະນະ ໃຈຍິນຮ້າຍຍ້ອນພ່າຍແພ້ ໃຈຍິນດີຍ້ອນໄດ້ລາບ ໃຈຍິນຮ້າຍ

ຍ້ອນເສື່ອມລາບ ໃຈຍິນດີຍ້ອນໄດ້ຍົດ ໃຈຍິນຮ້າຍຍ້ອນເສື່ອມຍົດ ໃຈຍິນດີຍ້ອນສັນເສີນ ໃຈຍິນຮ້າຍຍ້ອນນິນທາ ໃຈຍິນດີຍ້ອນຄວາມສຸກ ໃຈຍິນຮ້າຍຍ້ອນຄວາມທຸກ ໃຈຍິນດີຍ້ອນໂສມະນັດ ໃຈຍິນຮ້າຍຍ້ອນໂທມະນັດ ໃຈຍິນດີຍ້ອນເພື່ອງຟູ ໃຈຍິນຮ້າຍຍ້ອນຕົກອັບ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມຍິນດີແລະຄວາມຍິນຮ້າຍ ມີຢູ່ໃນການວິວາດເຫຼົ່ານີ້

ຄຳວ່າ ເຫັນໂທດນີ້ແລ້ວ ໃນຄຳວ່າ ບຸກຄົນເຫັນໂທດນີ້ແລ້ວ ເພິ່ງງົດເວັ້ນຄຳເວົ້າ ຂັດແຍ່ງກັນ ອະທິບາຍວ່າ ເຫັນແລ້ວ ຄື ແນມເຫັນແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວເຊິ່ງໂທດນີ້ ໃນການຜິດຖຽງກັນຍ້ອນທິດຖິ ການໝາງໃຈກັນຍ້ອນທິດຖິ ການຍາດແຍ່ງກັນຍ້ອນທິດຖິ ການວິວາດກັນຍ້ອນທິດຖິ ການມຸ້ງຮ້າຍກັນຍ້ອນທິດຖິ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນເຫັນໂທດນີ້ແລ້ວ ເພິ່ງງົດເວັ້ນຄຳເວົ້າຂັດແຍ່ງກັນ ອະທິບາຍວ່າ ການຜິດຖຽງກັນ ການໝາງໃຈກັນ ການຍາດແຍ່ງກັນ ການວິວາດກັນ ການມຸ້ງຮ້າຍກັນ ຕັດຮຽກວ່າ ຄຳເວົ້າຂັດແຍ່ງກັນ

ອີກໄນໜຶ່ງ ຄຳເວົ້າທີ່ຂັດແຍ່ງກັນ ໄດ້ແກ່ ຄຳເວົ້າທີ່ບໍ່ມຸ້ມນວນ ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນ ບໍ່ເພິ່ງກໍ່ຄຳເວົ້າຂັດແຍ່ງກັນ ຄື ບໍ່ເພິ່ງກໍ່ການຜິດຖຽງກັນ ບໍ່ເພິ່ງກໍ່ການໝາງໃຈກັນ ບໍ່ເພິ່ງກໍ່ການຍາດແຍ່ງກັນ ບໍ່ເພິ່ງກໍ່ການວິວາດກັນ ບໍ່ເພິ່ງກໍ່ການມຸ້ງຮ້າຍກັນ ໄດ້ແກ່ເພິ່ງລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງການຜິດຖຽງ ການໝາງໃຈ ການຍາດແຍ່ງ ການວິວາດ ການມຸ້ງຮ້າຍ ຄື ເພິ່ງເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວັ້ນ ເວັ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຜິດຖຽງ ການໝາງໃຈກັນ ການແກ່ງແຍ່ງ ການວິວາດ ການມຸ້ງຮ້າຍ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນເຫັນໂທດນີ້ແລ້ວ ເພິ່ງງົດເວັ້ນຄຳເວົ້າຂັດແຍ່ງກັນ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນວ່າບໍ່ມີປະໂຫຍດອື່ນນອກຈາກການໄດ້ຄວາມສັນເສີນ ອະທິບາຍ ວ່າ ບໍ່ມີປະໂຫຍດອື່ນນອກຈາກການໄດ້ຄວາມສັນເສີນ ຄື ບໍ່ມີ ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ເຊິ່ງປະໂຫຍດຕົນປະໂຫຍດຜູ້ອື່ນ ຫຼື ປະໂຫຍດທັງສອງຝ່າຍ ປະໂຫຍດໃນພົບປັດຈຸບັນຫຼືປະໂຫຍດໃນພົບໜ້າ ປະໂຫຍດຕົ້ນຫຼືປະໂຫຍດເລິກ ປະໂຫຍດລື້ລັບ ຫຼື ປະໂຫຍດປົດບັງ ປະໂຫຍດທີ່ຄວນແນະນຳ ຫຼື ປະໂຫຍດທີ່ແນະນຳແລ້ວ ປະໂຫຍດທີ່ບໍ່ມີໂທດ ຫຼື ປະໂຫຍດທີ່ບໍ່ມີກິເລດ ປະໂຫຍດທີ່ຜ່ອງແຜວ ຫຼື ປະໂຫຍດຢ່າງຍິ່ງ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນບໍ່ມີປະໂຫຍດອື່ນນອກຈາກການໄດ້ຄວາມສັນເສີນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ການວິວາດເຫຼົ່ານີ້ເກີດແລ້ວໃນໝູ່ສະມະນະ
ຄວາມຍິນດີແລະຄວາມຍິນຮ້າຍ ມີຢູ່ໃນການວິວາດເຫຼົ່ານີ້
ບຸກຄົນເຫັນໂທດນີ້ແລ້ວ ເພິ່ງງົດເວັ້ນຄຳເວົ້າຂັດແຍ່ງກັນ
ຍ້ອນວ່າບໍ່ມີປະໂຫຍດອື່ນນອກຈາກການໄດ້ຄວາມສັນເສີນ

[໖໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ກໍຫຼົວວ່າ ບຸກຄົນກ່າວວາທະໃນທ່າມກາງບໍລິສັດ
ໄດ້ຮັບຄວາມສັນເສີນ ຍ້ອນທິດຖິຂອງຕົນນັ້ນ
ເຂົາຍ່ອມຫົວ ແລະໃຈຟຸດ້ວຍປະໂຫຍດແຫ່ງຄວາມຊະນະນັ້ນ
ຍ້ອນໄດ້ບັນລຸເຖິງປະໂຫຍດຕາມທີ່ໃຈຄິດໄວ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນທິດຖິຂອງຕົນນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ກໍຫຼົວວ່າ ຯລຯ ໄດ້ຮັບຄວາມສັນເສີນຍ້ອນທິດ
ຖິຂອງຕົນນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ໄດ້ຮັບຄວາມສັນເສີນ ຄື ຊົມເຊີຍ ຍົກຍ້ອງ ພັນລະນາ ຍ້ອນທິດຖິຂອງ
ຕົນ ຄື ຄວາມຖືກໃຈຂອງຕົນ ຄວາມພໍໃຈຂອງຕົນ ລັດທິຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ກໍຫຼົວວ່າ
ຯລຯ ໄດ້ຮັບຄວາມສັນເສີນ ຍ້ອນທິດຖິຂອງຕົນນັ້ນ

ຄຳວ່າ ກ່າວວາທະໃນທ່າມກາງບໍລິສັດ ອະທິບາຍວ່າ ກ່າວ ຄື ບອກວາທະຂອງຕົນ ໄດ້
ແກ່ ກ່າວ ເວົ້າ ຊົມຊົມ ເວົ້າເຖິງ ສະແດງ ເຊີດຊູ ຊີ້ແຈ້ງ ຍ້ອງຍໍວາທະທີ່ເອື້ອຕໍ່ວາທະ ຕົນໃນ
ທ່າມກາງຂັດຕິຍະບໍລິສັດ ພາມມະນະບໍລິສັດ ຄະທະບໍດີບໍລິສັດ ຫຼື ສະມະນະບໍລິສັດ ລວມ
ຄວາມວ່າ ກ່າວວາທະໃນທ່າມກາງບໍລິສັດ

ຄຳວ່າ ເຂົາຍ່ອມຫົວ ແລະໃຈຟຸດ້ວຍປະໂຫຍດແຫ່ງຄວາມຊະນະນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ
ເຂົາຍ່ອມເປັນຜູ້ຍິນດີ ຮ່າເຣີງ ເບີກບານ ມີໃຈແຊ່ມຊື່ນ ມີຄວາມດຳຣິບໍລິບູນດ້ວຍປະໂຫຍດແຫ່ງ
ຄວາມຊະນະນັ້ນ ອີກໄນໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຫົວຈົນແນມເຫັນແຂ້ວ

ຄຳວ່າ ເຂົາຍ່ອມຫົວ ແລະໃຈຟຸດ້ວຍປະໂຫຍດແຫ່ງຄວາມຊະນະນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ເຂົາ
ຍ່ອມເປັນຜູ້ລຳພອງຕົນ ຄື ທະນົງຕົນ ເຊີດຊູຕົນເປັນເປັນຄືທຸງ ເທີ່ເທີມ ຕ້ອງການເຊີດຊູຕົນ
ເປັນຄືທຸງ ດ້ວຍປະໂຫຍດແຫ່ງຄວາມຊະນະນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ເຂົາຍ່ອມຫົວ ແລະໃຈຟຸດ້ວຍ
ປະໂຫຍດແຫ່ງຄວາມຊະນະນັ້ນ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນໄດ້ບັນລຸເຖິງປະໂຫຍດຕາມທີ່ໃຈຄິດໄວ້ແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ຍ້ອນໄດ້ບັນລຸ ຄື
ເຖິງ ເຖິງສະເພາະ ປະສົບ ໄດ້ຮັບປະໂຫຍດແຫ່ງຄວາມຊະນະນັ້ນ

ຄຳວ່າ ຕາມທີ່ໃຈຄິດໄວ້ແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ຕາມທີ່ໃຈຄິດໄວ້ແລ້ວ ຄື ໄດ້ເປັນຢ່າງທີ່ຄິດ ໄດ້
ເປັນຢ່າງທີ່ດຳຣິ ໄດ້ເປັນຢ່າງທີ່ຮູ້ແຈ້ງ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນໄດ້ບັນລຸເຖິງປະໂຫຍດຕາມທີ່ໃຈຄິດ
ໄວ້ແລ້ວ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ກໍຫຼົວວ່າ ບຸກຄົນກ່າວວາທະໃນທ່າມກາງບໍລິສັດ
ໄດ້ຮັບຄວາມສັນເສີນ ຍ້ອນທິດຖິຂອງຕົນນັ້ນ
ເຂົາຍ່ອມຫົວ ແລະໃຈຟຸດ້ວຍປະໂຫຍດແຫ່ງຄວາມຊະນະນັ້ນ
ຍ້ອນໄດ້ບັນລຸເຖິງປະໂຫຍດຕາມທີ່ໃຈຄິດໄວ້ແລ້ວ

[໖໕] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຄວາມລຳພອງຕົນ ຍ່ອມເປັນພູມສຳລັບຍ່າຍີຂອງເຂົາ
ເຂົາຈຶ່ງກ່າວຄຳຖືຕົວແລະຄຳດູໝິ່ນກັນ
ບຸກຄົນເຫັນໂທດນີ້ແລ້ວ ບໍ່ຄວນວິວາທະກັນ
ຍ້ອນຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍ ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດ
ດ້ວຍການວິວາດກັນ

ຄຳວ່າ ຄວາມລຳພອງຕົນ ຍ່ອມເປັນພູມສຳລັບຍ່າຍີຂອງເຂົາ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມ ລຳ
ພອງຕົນ ຄື ຄວາມທະນົງຕົນ ຄວາມເຊີດຊູຕົນເປັນເປັນຄືທຸງ ຄວາມເທົ່າເທີມ ຄວາມທີ່ຈິດຕ້ອງ
ການເຊີດຊູຕົນເປັນເປັນຄືທຸງ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມລຳພອງຕົນ

ຄຳວ່າ ຍ່ອມເປັນພູມສຳລັບຍ່າຍີຂອງເຂົາ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມລຳພອງຕົນ ເປັນພູມສຳ
ລັບຍ່າຍີ ຄື ສຳລັບຕັດຮອນ ສຳລັບບຸດບຽນ ສຳລັບບົບຄັນ ສຳລັບກໍ່ ອັນຕະລາຍ ສຳລັບກໍ່
ອຸປະສັກຂອງເຂົາ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມລຳພອງຕົນ ຍ່ອມເປັນພູມສຳລັບຍ່າຍີຂອງເຂົາ

ຄຳວ່າ ເຂົາຈຶ່ງກ່າວຄຳຖືຕົວແລະຄຳດູໝິ່ນກັນ ໄດ້ແກ່ ບຸກຄົນນັ້ນຈຶ່ງກ່າວຄຳ ຖືຕົວແລະ
ກ່າວຄຳດູໝິ່ນ ລວມຄວາມວ່າ ເຂົາຈຶ່ງກ່າວຄຳຖືຕົວແລະຄຳດູໝິ່ນກັນ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນເຫັນໂທດນີ້ແລ້ວ ບໍ່ຄວນວິວາທະກັນ ອະທິບາຍວ່າ ເຫັນແລ້ວ ຄື ແນມເຫັນ
ແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວເຊິ່ງໂທດນີ້ ໃນ
ການຜິດຖຽງກັນຍ້ອນທິດຖື ການໝາຍໃຈກັນຍ້ອນທິດຖື ການຍາດແຍ່ງກັນຍ້ອນທິດຖື ການວິວາດ
ກັນຍ້ອນທິດຖື ການມຸ້ງຮ້າຍກັນຍ້ອນທິດຖື ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນເຫັນໂທດນີ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຄວນວິວາທະກັນ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເພິ່ງກໍ່ການຜິດຖຽງກັນ ບໍ່ເພິ່ງກໍ່ການໝາຍໃຈ
ກັນ ບໍ່ເພິ່ງກໍ່ການຍາດແຍ່ງກັນ ບໍ່ເພິ່ງກໍ່ການວິວາດກັນ ບໍ່ເພິ່ງກໍ່ການມຸ້ງຮ້າຍກັນ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງ
ລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງການຜິດຖຽງກັນ ການໝາຍໃຈກັນ
ການຍາດແຍ່ງກັນ ການວິວາດກັນ ການມຸ້ງຮ້າຍກັນ ຄື ເພິ່ງເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວັ້ນ ເວັ້ນຂາດ
ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດໝົດ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຜິດຖຽງກັນ ການໝາຍໃຈກັນ ການຍາດແຍ່ງ
ກັນ ການວິວາດກັນ ການມຸ້ງຮ້າຍກັນແລ້ວ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມ
ວ່າ ບຸກຄົນເຫັນໂທດນີ້ແລ້ວ ບໍ່ຄວນວິວາທະກັນ

ຄຳວ່າ ຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍ ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດດ້ວຍ
ການວິວາດກັນນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ສະຫຼາດໃນຂັນ ສະຫຼາດໃນທາດ ສະຫຼາດໃນອາຍະຕະນະ
ສະຫຼາດໃນປະຕິດຈະສະມຸບບາດ ສະຫຼາດໃນສະຕິປັດຖານ ສະຫຼາດໃນສຳມັບປະທານ ສະ

ຫຼາດໃນອິດທິບາດ ສະຫຼາດໃນອິນຊີ ສະຫຼາດໃນພະລະ ສະຫຼາດໃນໂພດຊົງ ສະຫຼາດໃນມັກ
ສະຫຼາດໃນຜົນ ສະຫຼາດໃນນິບພານ

ຜູ້ສະຫຼາດເຫຼົ່ານັ້ນ ບໍ່ເວົ້າ ບໍ່ບອກ ບໍ່ສະແດງ ບໍ່ຊີ້ແຈ້ງຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມ ສະອາດ
ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ດ້ວຍການຜິດຖຽງກັນຍ້ອນທິດຖິ
ການໝາຍໃຈກັນຍ້ອນທິດຖິ ການຍາດແຍ່ງກັນຍ້ອນທິດຖິ ການວິວາດກັນຍ້ອນທິດຖິ ການມຸ້ງ
ຮ້າຍກັນຍ້ອນທິດຖິ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍ ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດດ້ວຍການ
ວິວາດກັນນັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຄວາມລຳພອງຕົນ ຍ່ອມເປັນພູມສຳລັບຍ່າຍິຂອງເຂົາ
ເຂົາຈຶ່ງກ່າວຄຳຖືຕົວແລະຄຳດູໝັ້ນກັນ
ບຸກຄົນເຫັນໂທດນີ້ແລ້ວ ບໍ່ຄວນວິວາທະກັນ
ຍ້ອນຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍ ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດ
ດ້ວຍການວິວາດກັນນັ້ນ

[໖໖] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຄົນກ້າທີ່ໄດ້ຮັບການລ້ຽງດູດ້ວຍຂອງສະເຫວີຍຂອງພຣະຣາຊາ
ເຂົາຄຶກຄະນອງ ຢາກພົບຄົນກ້າຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ ຍ່ອມໄດ້ພົບ ສັນໃດ
(ເຈົ້າລັດທິ ຍ່ອມໄດ້ພົບເຈົ້າລັດທິ ສັນນັ້ນ)
ຜູ້ກ້າເອີຍ ເຈົ້າລັດທິຢູ່ບ່ອນໃດ ທ່ານຈົງໄປສາຈາກບ່ອນນັ້ນເທິງ
ຍ້ອນກິເລດທີ່ເຄີຍມີແຕ່ກ່ອນຂອງຕະຖາຄົດ ບໍ່ໄດ້ມີເພື່ອການຮົບ

ຄຳວ່າ ຄົນກ້າ ໃນຄຳວ່າ ຄົນກ້າທີ່ໄດ້ຮັບການລ້ຽງດູດ້ວຍຂອງສະເຫວີຍຂອງພຣະຣາຊາ
ໄດ້ແກ່ ຄົນກ້າ ຄື ຜູ້ກ້າທານ ນັກສູ້ ຜູ້ບໍ່ຢ້ານ ບໍ່ຫວາດສຽງ ບໍ່ຕົກໃຈຢ້ານ ບໍ່ໜີ

ຄຳວ່າ ທີ່ໄດ້ຮັບການລ້ຽງດູດ້ວຍຂອງສະເຫວີຍຂອງພຣະຣາຊາ ໄດ້ແກ່ ໄດ້ຮັບການລ້ຽງ
ດູ ຄື ຊຸບລ້ຽງ ເຮັດໃຫ້ຈະເລີນ ເຮັດໃຫ້ເຕີບໂຕ ດ້ວຍເຄື່ອງຂົບຄັ້ງຂອງພຣະຣາຊາດ້ວຍເຄື່ອງ
ສະເຫວີຍຂອງພຣະຣາຊາ ລວມຄວາມວ່າ ຄົນກ້າທີ່ໄດ້ຮັບການລ້ຽງດູດ້ວຍຂອງສະເຫວີຍຂອງ
ພຣະຣາຊາ

ຄຳວ່າ ເຂົາຄຶກຄະນອງ ຢາກພົບຄົນກ້າຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ ຍ່ອມໄດ້ພົບ ສັນໃດ ອະທິ
ບາຍວ່າ ເຂົາຄຶກຄະນອງ ຮ້ອງທ້າທາຍ ຮ້ອງແຂກກົກກ້ອງ ຢາກພົບ ຄື ຍິນດີ ປາຖະໜາ ມຸ້ງໝາຍ
ມຸ້ງຫວັງ ຜູ້ກ້າຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ ຄື ຄົນຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ ສັດຕູຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ ນັກບ້ຳຝ່າຍ
ກົງກັນຂ້າມ ຍ່ອມໄດ້ພົບ ຄື ເຂົ້າພົບ ເຂົ້າໄປພົບ ລວມຄວາມວ່າ ເຂົາຄຶກຄະນອງ ຢາກພົບຄົນ
ກ້າຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ ຍ່ອມໄດ້ພົບ ສັນໃດ

ຄຳວ່າ ຜູ້ກ້າເອີຍ ເຈົ້າລັດທິຢູ່ບ່ອນໃດ ທ່ານຈົ່ງໄປສາຈາກບ່ອນນັ້ນເທີນ ອະທິບາຍວ່າ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນຢູ່ບ່ອນໃດ ທ່ານຈົ່ງໄປສາຈາກບ່ອນນັ້ນ ຄື ຈົ່ງເວັ້ນ ຈົ່ງໄປ ຈົ່ງກ້າວຫຼີກຈາກບ່ອນນັ້ນ ຍ້ອນເຂົາເປັນຜູ້ກ້າຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ ເປັນຄົນຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ ເປັນສັດຕູຝ່າຍ ກົງກັນຂ້າມ ເປັນນັກບ້າຝ່າຍກົງກັນຂ້າມຂອງທ່ານ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ກ້າເອີຍ ເຈົ້າລັດທິຢູ່ບ່ອນໃດ ທ່ານຈົ່ງໄປສາຈາກບ່ອນນັ້ນເທີນ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນກິເລດທີ່ເຄີຍມີແຕ່ກ່ອນຂອງຕະຖາຄົດ ບໍ່ໄດ້ມີເພື່ອການຮົບ ອະທິບາຍວ່າ ກິເລດເຫຼົ່າໃດ ເຊິ່ງທຳຄວາມເປັນຂ້າເສິກ ທຳຄວາມຂັດຂວາງ ທຳຄວາມເປັນສັງເກດ ທຳຄວາມເປັນບໍລະປັກ ເມື່ອກ່ອນ ຄື ທີ່ເຫງົ້າຕົ້ນໄພ ກິເລດເຫຼົ່ານັ້ນ ບໍ່ມີ ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ ແກ່ຕະຖາຄົດ ຄື ກິເລດເຫຼົ່ານັ້ນຕະຖາຄົດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະຖິບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ

ຄຳວ່າ ເພື່ອການຮົບ ໄດ້ແກ່ ເພື່ອປະໂຫຍດແກ່ການຮົບ ຄື ເພື່ອປະໂຫຍດແກ່ການຜິດຖຽງກັນ ເພື່ອປະໂຫຍດແກ່ການໝາຍໃຈກັນ ເພື່ອປະໂຫຍດແກ່ການຍາດແຍ່ງກັນ ເພື່ອປະໂຫຍດແກ່ການວິວາດກັນ ເພື່ອປະໂຫຍດແກ່ການມຸ້ງຮ້າຍກັນ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນ ກິເລດທີ່ເຄີຍມີແຕ່ກ່ອນຂອງຕະຖາຄົດ ບໍ່ໄດ້ມີເພື່ອການຮົບ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຄົນກ້າທີ່ໄດ້ຮັບການລ້ຽງດູດ້ວຍຂອງສະເຫວີຍຂອງພຣະຣາຊາ
ເຂົາຄືກຄະນອງ ຢາກພົບຄົນກ້າຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ ຍ່ອມໄດ້ພົບ ສັນໃດ
(ເຈົ້າລັດທິ ຍ່ອມໄດ້ພົບເຈົ້າລັດທິ ສັນນັ້ນ)
ຜູ້ກ້າເອີຍ ເຈົ້າລັດທິຢູ່ບ່ອນໃດ ທ່ານຈົ່ງໄປສາຈາກບ່ອນນັ້ນເທີນ
ຍ້ອນກິເລດທີ່ເຄີຍມີແຕ່ກ່ອນຂອງຕະຖາຄົດ ບໍ່ໄດ້ມີເພື່ອການຮົບ

[໖໗] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຊົນເຫຼົ່າໃດຖືທິດຖືແລ້ວວິວາທະກັນ
ແລະກ່າວອ້າງວ່າ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ
ທ່ານຈົ່ງເວົ້າກັບຊົນເຫຼົ່ານັ້ນວ່າ ກິເລດທີ່ເປັນຂ້າເສິກກັນ
ເມື່ອວາທະເກີດ ບໍ່ມີໃນທຳວິໄນນີ້
ວ່າດ້ວຍວິວາທະກັນຍ້ອນທິດຖື

ຄຳວ່າ ຊົນເຫຼົ່າໃດຖືທິດຖືແລ້ວວິວາດກັນ ອະທິບາຍວ່າ ຊົນເຫຼົ່າໃດ ຈັບ ຢຶດ ຖື ຢຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນ ທິດຖືແນວໃດແນວໜຶ່ງໃນທິດຖື ໖໒ ແລ້ວ ຍ່ອມວິວາດກັນ ຄື ຍ່ອມກໍານານຜິດຖຽງກັນ ກໍານານໝາຍໃຈກັນ ກໍານານຍາດແຍ່ງກັນ ກໍານານວິວາດກັນ ກໍານານ ມຸ້ງຮ້າຍກັນ ໂດຍເວົ້າວ່າ ທ່ານບໍ່ຮູ້ທຳວິໄນນີ້ ເຮົາຮູ້ທຳວິໄນນີ້ ທ່ານຈັກຮູ້ທຳວິໄນນີ້ໄດ້ແນວໃດ ທ່ານປະຕິບັດຜິດ ເຮົາປະຕິບັດຖືກຕ້ອງ ຄຳຂອງເຮົາມີປະໂຫຍດ ຄຳຂອງທ່ານບໍ່ມີປະໂຫຍດ ຄຳທີ່ຄວນເວົ້າກ່ອນທ່ານ

ກໍເວົ້າພາຍຫຼັງ ຄຳທີ່ຄວນເວົ້າພາຍຫຼັງທ່ານກັບເວົ້າກ່ອນ ຄຳທີ່ທ່ານໃຊ້ສະເໝີກັບຕິດຂັດ ວາທະ ຂອງທ່ານເຮົາຫັກລ້າງໄດ້ແລ້ວ ເຮົາປາບປາມທ່ານໄດ້ແລ້ວ ທ່ານຈົ່ງທ່ຽວໄປເພື່ອປົດວາທະ ຫຼື ຫາກທ່ານສາມາດ ກໍຈົ່ງແກ້ໄຂເທີ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ຊົນເຜົ່າໃດ ຖືທິດຖືແລ້ວວິວາດກັນ

ຄຳວ່າ ແລະກ່າວອ້າງວ່າ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ອະທິບາຍວ່າ ກ່າວອ້າງ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊື່ແຈ່ງວ່າ ໂລກທ່ຽງ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ຯລຯ ໂລກບໍ່ທ່ຽງ ຯລຯ ກ່າວ ອ້າງ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊື່ແຈ່ງວ່າ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດຈະວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າບໍ່ເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ລວມຄວາມວ່າ ແລະກ່າວອ້າງວ່າ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ

ຄຳວ່າ ທ່ານຈົ່ງເວົ້າກັບຊົນເຜົ່ານັ້ນວ່າ ກິເລດທີ່ເປັນຂ້າເສິກກັນ ເມື່ອວາທະເກີດ ບໍ່ມີໃນ ທຳວິໄນນີ້ ອະທິບາຍວ່າ ທ່ານຈົ່ງເວົ້າກັບເຈົ້າລັດທິເຜົ່ານັ້ນ ຄື ຕອບໂຕ້ວາທະດ້ວຍວາທະ ຕອບ ໂຕ້ການຂົ່ມດ້ວຍການຂົ່ມ ຕອບໂຕ້ການເຊີດຊູດ້ວຍການເຊີດຊູ ຕອບໂຕ້ຄວາມພິເສດດ້ວຍ ຄວາມພິເສດ ຕອບໂຕ້ຄວາມພິເສດໃຫ້ຍິ່ງຂຶ້ນໄປດ້ວຍຄວາມພິເສດໃຫ້ຍິ່ງຂຶ້ນໄປ ຕອບໂຕ້ຄວາມ ຜູກມັດດ້ວຍຄວາມຜູກມັດ ຕອບໂຕ້ຄວາມຜ່ອນຄາຍດ້ວຍຄວາມຜ່ອນຄາຍ ຕອບໂຕ້ການຕັດ ຮອນດ້ວຍການຕັດຮອນ ຕອບໂຕ້ການຂະນາບວາທະດ້ວຍການຂະນາບວາທະ ຍ້ອນຄົນເຜົ່ານັ້ນ ເປັນຜູ້ກ້າຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ ເປັນຄົນຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ ເປັນສັດຕູຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ ເປັນນັກບ້ຳຝ່າຍ ກົງກັນຂ້າມຂອງທ່ານ ລວມຄວາມວ່າ ທ່ານຈົ່ງເວົ້າກັບຊົນເຜົ່ານັ້ນວ່າ ຯລຯ ບໍ່ມີໃນທຳວິໄນນີ້

ຄຳວ່າ ກິເລດທີ່ເປັນຂ້າເສິກກັນ ເມື່ອວາທະເກີດ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອວາທະເກີດ ຄື ເກີດຂຶ້ນ ບັງເກີດ ບັງເກີດຂຶ້ນ ຜາກົດແລ້ວ ກິເລດທີ່ເປັນຂ້າເສິກ ຄື ທີ່ຂັດແຍ່ງກັນ ທີ່ເປັນສ້ຽນ ໝາມກັນ ທີ່ເປັນປໍລະປັກກັນເຜົ່າໃດ ເພິ່ງກໍການຜິດຖຽງກັນ ກໍການໝາງໃຈກັນ ກໍການຍາດ ແຍ່ງກັນ ກໍການວິວາດກັນ ກໍການມຸ້ງຮ້າຍກັນ ກິເລດເຜົ່ານັ້ນ ບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ ແກ່ພຣະອະຣະຫັນ ໄດ້ແກ່ ກິເລດເຜົ່ານັ້ນພຣະອະຣະຫັນ ລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດ ໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ລວມ ຄວາມວ່າ ທ່ານຈົ່ງເວົ້າກັບຊົນເຜົ່ານັ້ນວ່າ ກິເລດທີ່ເປັນຂ້າເສິກກັນ ເມື່ອວາທະເກີດ ບໍ່ມີໃນທຳ ວິໄນນີ້ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈົ່ງຕັດວ່າ

ຊົນເຜົ່າໃດຖືທິດຖືແລ້ວວິວາທະກັນ
ແລະກ່າວອ້າງວ່າ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ
ທ່ານຈົ່ງເວົ້າກັບຊົນເຜົ່ານັ້ນວ່າ ກິເລດທີ່ເປັນຂ້າເສິກກັນ
ເມື່ອວາທະເກີດ ບໍ່ມີໃນທຳວິໄນນີ້

[໖໘] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພຣະອະຣະຫັນເຫຼົ່າໃດ ກຳຈັດເສນາໄດ້ແລ້ວ
 ບໍ່ເອົາທິດຖິໄປກະທົບທິດຖິ ທ່ຽວໄປ
 ພຣະອະຣະຫັນເຫຼົ່າໃດໃນທຳວິໄນນີ້
 ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນສິ່ງນີ້ວ່າ ປະເສີດ
 ປະສູຣະເອີຍ ທ່ານຈະເພິ່ງໄດ້ອັນໃດ ໃນພຣະອະຣະຫັນເຫຼົ່ານັ້ນ

ວ່າດ້ວຍເສນາມານ

ຄຳວ່າ ພຣະອະຣະຫັນເຫຼົ່າໃດ ກຳຈັດເສນາໄດ້ແລ້ວ ຯລຯ ທ່ຽວໄປ ອະທິບາຍວ່າ ເສນາ
 ມານ ຕັດຮຽກວ່າ ເສນາ ກາຍທຸດຈະຣິດ ຊື່ວ່າ ເສນາມານ ວະຈິທຸດຈະຣິດ ຯລຯ ມະໂນທຸດຈະ
 ຣິດ ຯລຯ ຣາຄະ ຯລຯ ໂທສະ ຯລຯ ໂມຫະ ຯລຯ ໂກຫະ ຯລຯ ອຸປະນາຫະ ຯລຯ ມັກ
 ຂະ ຯລຯ ປະລາສະ ຯລຯ ອິດສາ ຯລຯ ມັດສະຣິຍະ ຯລຯ ມາຍາ ຯລຯ ສາເຖີຍຍະ ຯລຯ
 ຖຳພະ ຯລຯ ສາຣຳພະ ຯລຯ ມານະ ຯລຯ ອະຕິມານະ ຯລຯ ມະຫະ ຯລຯ ປະມາຫະ
 ຯລຯ ກິເລດທຸກຊະນິດ ຯລຯ ທຸດຈະຣິດທຸກທາງ ຯລຯ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ຯລຯ
 ຄວາມຮ້ອນຮົນທຸກສະຖານ ຯລຯ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການ ຯລຯ ອະກຸສະລາພິສັງຂານ
 ທຸກປະເພດ ຊື່ວ່າເສນາມານ ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ

ກິເລດກາມເຮົາຮຽກວ່າເສນາກອງທີ ໑ ຂອງທ່ານ
 ຄວາມບໍ່ຍິນດີເຮົາຮຽກວ່າເສນາກອງທີ ໒ ແລະ ອື່ນ ໆ
 ຄົນຍ້ານເອົາຊະນະເສນານັ້ນບໍ່ໄດ້
 ແຕ່ຄົນກ້າ ເມື່ອຊະນະໄດ້ແລ້ວຍ່ອມໄດ້ຄວາມສຸກ

ເມື່ອໃດເສນາມານທັງໝົດ ແລະກິເລດທີ່ສ້າງເສນາຝ່າຍກົງກັນຂ້າມທັງປວງ ຖືກຜູ້ມີ
 ບັນຍາພິຊິດແລະເຮັດໃຫ້ພ່າຍແພ້ ທຳລາຍ ກຳຈັດ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ສູ້ໜ້າແລ້ວ ດ້ວຍອະຣິຍະມັກ ໔
 ເມື່ອນັ້ນ ຜູ້ນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຮຽກວ່າ ເປັນຜູ້ກຳຈັດເສນາໄດ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ເຫຼົ່າໃດ ໄດ້ແກ່ ພຣະອະຣະຫັນຕະຂີນາສົບ
 ຄຳວ່າ ທ່ຽວໄປ ໄດ້ແກ່ ທ່ຽວໄປ ຄື ຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປຢັງ
 ຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປ ລວມຄວາມວ່າ ພຣະອະຣະຫັນເຫຼົ່າໃດ ກຳຈັດເສນາໄດ້ແລ້ວ ຯລຯ ທ່ຽວໄປ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເອົາທິດຖິໄປກະທົບທິດຖິ ອະທິບາຍວ່າ ທິດຖິ ໖໒ ພຣະອະຣະຫັນເຫຼົ່າໃດ
 ລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ
 ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ພຣະອະຣະຫັນເຫຼົ່ານັ້ນບໍ່ກະທົບ ຄື ບໍ່ກະແທກ ບໍ່ປຸ່ນທອນ ບໍ່ທຳລາຍ
 ທິດຖິດ້ວຍທິດຖິ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເອົາທິດຖິໄປກະທົບທິດຖິ

ຄຳວ່າ ປະສູຣະເອີຍ ທ່ານຈະເພິ່ງໄດ້ອັນໃດ ໃນພຣະອະຣະຫັນເຫຼົ່ານັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ປະສູຣະ ຜູ້ເປັນຄົນຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ ຜູ້ເປັນສັດຕູຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ ຜູ້ເປັນນັກບ້ຳຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ ທ່ານຈະໄດ້ອັນໃດ ໃນພຣະອະຣະຫັນຕະຊີນາສົບເຫຼົ່ານັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ປະສູຣະເອີຍ ທ່ານຈະເພິ່ງໄດ້ອັນໃດ ໃນພຣະອະຣະຫັນເຫຼົ່ານັ້ນ

ຄຳວ່າ ພຣະອະຣະຫັນເຫຼົ່າໃດໃນທຳວິໄນນີ້ ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນສິ່ງນີ້ວ່າ ຍອດຢູ່ມອະທິບາຍວ່າ ພຣະອະຣະຫັນຕະຊີນາສົບເຫຼົ່າໃດບໍ່ມີ ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ເຊິ່ງຄວາມຖື ຄວາມຢືດໝັ້ນ ຄວາມຖືໝັ້ນ ຄວາມຕິດໃຈ ຄວາມນ້ອມໃຈເຊື່ອວ່າ ສິ່ງນີ້ ຢູ່ມ ຄື ຍອດ ປະເສີດ ວິເສດ ນຳໜ້າ ສູງສຸດ ປະເສີດສຸດ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຖືໝັ້ນນັ້ນ ພຣະອະຣະຫັນເຫຼົ່າໃດ ລະໂດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະຖົບໄດ້ແລ້ວ ຣະຖົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ພຣະອະຣະຫັນເຫຼົ່າໃດໃນທຳວິໄນນີ້ ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນສິ່ງນີ້ວ່າ ປະເສີດ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພຣະອະຣະຫັນເຫຼົ່າໃດ ກຳຈັດເສນາໄດ້ແລ້ວ
ບໍ່ເອົາທິດຖິໄປກະທົບທິດຖິ ທຸ່ງວໄປ
ພຣະອະຣະຫັນເຫຼົ່າໃດໃນທຳວິໄນນີ້
ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນສິ່ງນີ້ວ່າ ປະເສີດ
ປະສູຣະເອີຍ ທ່ານຈະເພິ່ງໄດ້ອັນໃດ ໃນພຣະອະຣະຫັນເຫຼົ່ານັ້ນ

[໖໙] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ອັນໜຶ່ງ ທ່ານນຶກຢູ່ມາແລ້ວ ທ່ານຄິດທິດຖິທັງຫຼາຍດ້ວຍໃຈ
ມາເຖິງການແຂ່ງຄູ່ກັບເຮົາຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດແລ້ວ
ຍ່ອມບໍ່ສາມາດທຽມທັນໄດ້ເລີຍ
ວ່າດ້ວຍພຣະປັນຍາຂອງພຣະພຸດທະເຈົ້າ

ຄຳວ່າ ອັນໜຶ່ງ ໃນຄຳວ່າ ອັນໜຶ່ງ ທ່ານນຶກຢູ່ມາແລ້ວ ເປັນບົດສົນທິ ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດ ເປັນຄຳທີ່ເຮັດບົດໃຫ້ບໍລິບູນ ເປັນຄວາມສຳພັນແຫ່ງອັກສອນ ເປັນຄວາມສະຫຼະສະຫຼວຍແຫ່ງພະຍັນຊະນະ ຄຳວ່າ ອັນໜຶ່ງ ນີ້ ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດໜ້າກັບບົດຫຼັງເຂົ້ານຳກັນ

ຄຳວ່າ ທ່ານນຶກຢູ່ມາແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ທ່ານນຶກ ຕອງ ດຳນິຢູ່ ຄື ນຶກ ຕອງ ດຳນິຢູ່ແນວນີ້ວ່າ ເຮົາຈັກມີໄຊບໍ່ນີ້ ຈັກພ່າຍແພ້ບໍ່ນີ້ ຈັກທຳການຂົ່ມແນວໃດ ຈັກທຳການເຊີດຊູແນວໃດ ຈັກເຮັດລັດທິຂອງເຮົາໃຫ້ເລີດລອຍແນວໃດ ຈັກເຮັດໃຫ້ພິເສດແນວໃດ ຈັກເຮັດໃຫ້ພິເສດຍິ່ງຂຶ້ນໄປແນວໃດ ຈັກທຳການຜູກມັດແນວໃດ ຈັກທຳການຜ່ອນຄາຍແນວໃດ ຈັກທຳການຕັດຮອແນວໃດ

ຈັກທຳການຂະນາບວາທະໄດ້ແນວໃດ ມາແລ້ວ ຄື ເຂົ້າມາແລ້ວ ເຖິງພ້ອມແລ້ວ ມາພົບພໍ້ກັບ ເຮົາແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ອັນໜຶ່ງ ທ່ານນຶກຢູ່ມາແລ້ວ

ຄຳວ່າ ທ່ານຄິດເຖິງທິດຖືທັງຫຼາຍດ້ວຍໃຈ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ໃຈ ໄດ້ແກ່ ຈິດ ມະໂນ ມານັດ ຫົວໃຈ ປັນທະຣະ ມະນະ ມະນາຍະຕະນະ ມະນິນຊີ ວິນຍານ ວິນຍານຂັນ ມະໂນວິນຍານທາດ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກຜັດສະເປັນຕົ້ນນັ້ນ ທ່ານ ເຝົ້າ ແຕ່ຄິດ ຄິດເຖິງແຕ່ທິດຖືດ້ວຍໃຈວ່າ ໂລກທ່ຽງ ຯລຯ ໂລກບໍ່ທ່ຽງ ຯລຯ ຫຼືວ່າ ຫຼັງຈາກ ຕາຍແລ້ວຕະຖາຄິດຈະວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າບໍ່ເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ລວມຄວາມວ່າ ທ່ານຄິດ ເຖິງທິດຖືທັງຫຼາຍດ້ວຍໃຈ

ຄຳວ່າ ທ່ານ ຯລຯ ມາເຖິງການແຂ່ງຄູ່ກັບເຮົາຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດແລ້ວ ຍ່ອມບໍ່ ສາມາດທຽມທັນໄດ້ເລີຍ ອະທິບາຍວ່າ ປັນຍາ ຕັດຮຽກວ່າ ເຄື່ອງກຳຈັດ ຄື ຄວາມຮູ້ທົ່ວ ກິຣິ ຍາທີ່ຮູ້ແຈ້ງ ຯລຯ ຄວາມບໍ່ຫຼົງງົມງວາຍ ຄວາມໄຈ້ແຍກທຳ ສຳມາທິດຖື

ຍ້ອນເຫດໃດ ປັນຍາຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ເຄື່ອງກຳຈັດ ຍ້ອນປັນຍານັ້ນເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຊຳຮະ ລ້າງແລະຊັກຟອກກາຍທຸດຈະຣິດ ຯລຯ ວະຈິທຸດຈະຣິດ ຯລຯ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຊຳຮະ ລ້າງແລະຊັກຟອກອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ

ອີກໄນໜຶ່ງ ສຳມາທິດຖື ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຊຳຮະ ລ້າງແລະຊັກຟອກມິດສາທິດຖື ສຳ ມາສັງກັບປະເປັນເຄື່ອງກຳຈັດມິດສາສັງກັບປະ ຯລຯ ສຳມາວິມຸດຕິ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຊຳຮະ ລ້າງແລະຊັກຟອກມິດສາວິມຸດຕິ

ອີກໄນໜຶ່ງ ອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຊຳຮະ ລ້າງແລະຊັກຟອກ ກິເລດ ທຸກຊະນິດ ຯລຯ ທຸດຈະຣິດທຸກທາງ ຯລຯ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ຯລຯ ຄວາມ ຮ້ອນຮົນທຸກສະຖານ ຯລຯ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດ ຊຳຮະ ລ້າງແລະ ຊັກຟອກ ອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງປະກອບ ປະກອບພ້ອມ ດຳເນີນໄປ ດຳເນີນໄປພ້ອມ ເປັນໄປ ເປັນໄປພ້ອມ ພຽບພ້ອມດ້ວຍທຳເຄື່ອງຊຳຮະລ້າງເຫຼົ່ານີ້ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຈຶ່ງຊົ່ວຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ ພຣະອົງຊົງກຳຈັດຄວາມກຳໜົດ ໄດ້ແລ້ວ ກຳຈັດບາບໄດ້ແລ້ວ ກຳຈັດກິເລດໄດ້ແລ້ວ ກຳຈັດຄວາມຮ້ອນຮົນໄດ້ແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດ

ຄຳວ່າ ທ່ານມາເຖິງການແຂ່ງຄູ່ກັບເຮົາຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດແລ້ວ ຍ່ອມບໍ່ສາມາດທຽມ ທັນໄດ້ເລີຍ ອະທິບາຍວ່າ ປະສູຣະປະຣິພາຊົກ ບໍ່ສາມາດແຂ່ງຄູ່ ຄື ຈັບຄູ່ ແຂ່ງຂັນ ສົນທະນາ ປາໄສ ເຖິງການສົນທະນາກັບພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າ ຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດໄດ້ເລີຍ ຂໍ້ ນັ້ນຍ້ອນເຫດໃດ ຍ້ອນປະສູຣະປະຣິພາຊົກ ຊົ່ວ ຊາມ ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳ ຕ້ອຍ ສ່ວນພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊົງລ້ຳເລີດ ປະເສີດ ວິເສດ ນຳໜ້າ ສູງສຸດ ປະເສີດສຸດ

ປະສູຣະປະຣິພາຊົກ ບໍ່ສາມາດມາແຂ່ງຄູ່ ຄື ຈັບຄູ່ ແຂ່ງຂັນ ສົນທະນາ ປາໄສ ເຖິງ ການສົນທະນາກັບພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າ ຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດໄດ້ ປຽບເໝືອນກະຕ່າຍ ບໍ່ ອາດມາແຂ່ງຄູ່ ຄື ຈັບຄູ່ແຂ່ງຂັນກັບຊ້າງໃຫຍ່ກຳລັງຕົກມັນໄດ້ ໝາຈອກແກ່ ໆ ບໍ່ອາດມາແຂ່ງຄູ່ ຄື ຈັບຄູ່ຕໍ່ສູ້ກັບຣາດຊະສີ ຜູ້ເປັນເຈົ້າແຫ່ງພົງໄພໄດ້ ລູກງົວ ຕົວນ້ອຍ ໆ ຍັງບໍ່ຢ່າງນົມ ບໍ່ອາດ ມາແຂ່ງຄູ່ ຄື ຈັບຄູ່ແຂ່ງຂັນກັບງົວເຖິກ ເຊິ່ງມີກຳລັງຫຼາຍໄດ້ ກາບໍ່ອາດມາແຂ່ງຄູ່ ຄື ຈັບຄູ່ແຂ່ງ ຂັນກັບພະຍາຄຸດນາມວ່າ ເວນໂຕໄດ້ ຄົນຈັນທານບໍ່ສາມາດມາແຂ່ງຄູ່ ຄື ຈັບຄູ່ຕໍ່ສູ້ຮົບກັບພຣະ ເຈົ້າຈັກກະພັດໄດ້ ຜິສາດກະຈອກບໍ່ອາດມາແຂ່ງຄູ່ ຄື ຈັບຄູ່ຕໍ່ກອນກັບພຣະອິນຜູ້ຊົງເປັນເທວະ ຣາຊາໄດ້

ຂໍ້ນັ້ນ ເປັນຍ້ອນເຫດໃດ ຍ້ອນປະສູຣະປະຣິພາຊົກ ມີປັນຍາຊົ່ວ ມີປັນຍາຊາມ ມີປັນຍາ ຕ່ຳຊາມ ມີປັນຍາໜ້າຮັງກຽດ ມີປັນຍາຫຍາບຊ້າ ມີປັນຍາຕ່ຳຕ້ອຍ

ສ່ວນພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າມີພຣະປັນຍາຫຼາຍ ມີພຣະປັນຍາກວ້າງຂວາງ ມີພຣະປັນຍາ ອາດທານ ມີພຣະປັນຍາສັບໄວ ມີພຣະປັນຍາສຽບຄົມ ມີພຣະປັນຍາເພິກຖອນກິເລດ ຊົງຄວາມ ສະຫຼາດໃນປະເພດແຫ່ງປັນຍາ ມີພຣະຍານແຕກສານ ຊົງບັນລຸປະຕິສຳພິທາ ບັນລຸເວສາຣັດຊະ ຍານ ໔ ເປັນຜູ້ຊົງທົດສະພົນລະຍານ ຊົງເປັນບຸຣຸດອົງອາດ ຊົງເປັນບຸຣຸດປານ ຣາດຊະສີ ຊົງ ເປັນບຸຣຸດເປັນຄືນາກ ຊົງເປັນບຸຣຸດອາຊາໄນ ຊົງເປັນບຸຣຸດຜູ້ນຳທຸຣະ ມີພຣະຍານຫາທີ່ສຸດບໍ່ໄດ້ ມີພຣະເດດຫາທີ່ສຸດບໍ່ໄດ້ ມີພຣະຍົດຫາທີ່ສຸດບໍ່ໄດ້ ຊົງມັງຄັ້ງມີຊັບຫຼາຍ ມີປັນຍາເປັນຊັບ ຊົງ ເປັນຜູ້ນຳ ເປັນຜູ້ນຳໄປໂດຍວິເສດ ເປັນຜູ້ຕາມແນະນຳ ຊົງໃຫ້ຮູ້ຈັກປະໂຫຍດ ໃຫ້ພິນິດ ພິຈາລະນາ ຊົງເພິ່ງປະໂຫຍດ ຊົງເຮັດໃຫ້ເຫຼື້ອມໃສໄດ້ ພຣະຜູ້ມີພຣະ ພາກພຣະອົງນັ້ນ ຊົງ ເຮັດມັກທີ່ຍັງບໍ່ເກີດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ຊົງເຮັດມັກທີ່ຍັງບໍ່ເກີດພ້ອມໃຫ້ເກີດພ້ອມ ຕັດບອກມັກທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ ຕັດບອກ ຊົງຮູ້ຈັກມັກ ຊົງຮູ້ແຈ້ງມັກ ຊົງສະຫຼາດໃນມັກ ແລະສາວົກຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ພຣະອົງນັ້ນ ຜູ້ດຳເນີນໄປຕາມມັກ ຢູ່ໃນບັດນີ້ ຈະພຽບພ້ອມດ້ວຍສິລາທິຄຸນ ໃນພາຍຫຼັງ

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ ຊົງຮູ້ທຳທີ່ຄວນຮູ້ ຊົງເຫັນທຳທີ່ຄວນເຫັນ ມີພຣະຈັກ ຊຸ ມີພຣະຍານ ມີພຣະທຳ ເປັນຄືພຣະພົມ ຕັດ ບອກ ນຳຄວາມໝາຍອອກມາ ປະທານອະມະ ຕະທຳ ເປັນພຣະທຳສາມີ ເປັນພຣະຕະຖາຄົດ ບໍ່ມີສິ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນຍັງບໍ່ ຊົງຮູ້ ບໍ່ຊົງເຫັນ ບໍ່ຊົງຮູ້ແຈ້ງ ບໍ່ຊົງເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ບໍ່ໄດ້ຊົງຖືກຕ້ອງດ້ວຍພຣະປັນຍາ ທຳທັງປວງ ລວມທັງອະດີດ ອະນາຄົດແລະປັດຈຸບັນ ຍ່ອມມາ ສູ່ຄອງສະເພາະພຣະຍານຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະ ພາກພຸດທະເຈົ້າ ໂດຍອາການທັງປວງ ທຳມະດາປະໂຫຍດທີ່ຄວນແນະນຳແນວໃດແນວໜຶ່ງ ເປັນທຳທີ່ຄວນຮູ້ມີຢູ່ ຄື ປະໂຫຍດຕົນ ປະໂຫຍດຜູ້ອື່ນຫຼືປະໂຫຍດທັງສອງຝ່າຍ ປະໂຫຍດໃນ ພົບປັດຈຸບັນຫຼືປະໂຫຍດໃນພົບໜ້າ ປະໂຫຍດຕົ້ນຫຼືປະໂຫຍດເລິກ ປະໂຫຍດລື້ລັບຫຼືປະໂຫຍດ ປົດປັງ ປະໂຫຍດທີ່ຄວນແນະນຳຫຼືປະໂຫຍດທີ່ແນະນຳແລ້ວ ປະໂຫຍດທີ່ບໍ່ມີໂຫດຫຼືປະໂຫຍດທີ່

ບໍ່ມີກິເລດ ປະໂຫຍດທີ່ຜ່ອງແຜ່ວຫຼືປະໂຫຍດຢ່າງຍິ່ງ ປະໂຫຍດທັງໝົດນັ້ນຍ່ອມເປັນໄປ ພາຍໃນພຣະພຸດທະຍານ

ກາຍຍະກຳ ວະຈິກຳ ມະໂນກຳທຸກຢ່າງ ຍ່ອມເປັນໄປຕາມພຣະຍານຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າ ພຣະຍານຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າ ບໍ່ຕິດຂັດໃນອະດີດອະນາຄົດ ປັດຈຸບັນ ບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳມີຢູ່ພຽງໃດ ພຣະຍານກໍມີພຽງນັ້ນ ພຣະຍານມີຢູ່ພຽງໃດ ບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳກໍມີພຽງນັ້ນ ພຣະຍານຍ່ອມມີບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳ ເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳກໍຍ່ອມມີພຣະຍານເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ພຣະຍານຍ່ອມບໍ່ເປັນໄປເກີນບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳ ທາງແຫ່ງບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳກໍມີຢູ່ບໍ່ເກີນກວ່າພຣະຍານທຳເຫຼົ່ານັ້ນ ຕັ້ງຢູ່ໃນສ່ວນສຸດຮອບຂອງກັນແລະກັນ ເໝືອນເມື່ອຊັ້ນແຫ່ງຜະອົບ ໒ ຊັ້ນເຕັງກັນແຈບພໍດີ ຊັ້ນຜະອົບດ້ານລຸ່ມກໍບໍ່ເກີນດ້ານເທິງ ຊັ້ນຜະອົບດ້ານເທິງ ກໍບໍ່ເກີນດ້ານລຸ່ມ ຊັ້ນຜະອົບທັງ ໒ ຊັ້ນຍ່ອມວາງປະກົບກັນທີ່ສ່ວນສຸດໂດຍຮອບຂອງກັນແລະກັນ ສັນໃດ ບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳ ແລະພຣະຍານຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າ ກໍຕັ້ງຢູ່ໃນສ່ວນສຸດໂດຍຮອບຂອງກັນແລະກັນ ສັນນັ້ນຄືກັນ ບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳ ມີຢູ່ພຽງໃດ ພຣະຍານກໍມີຢູ່ພຽງນັ້ນ ພຣະຍານມີຢູ່ພຽງໃດ ບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳກໍມີພຽງນັ້ນ ພຣະຍານຍ່ອມມີບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳກໍຍ່ອມມີພຣະຍານເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ພຣະຍານຍ່ອມບໍ່ເປັນໄປເກີນກວ່າບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳ ທາງແຫ່ງບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳກໍມີຢູ່ ບໍ່ເກີນກວ່າພຣະຍານທຳ ເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມຕັ້ງຢູ່ໃນສ່ວນສຸດຮອບຂອງກັນແລະກັນ ພຣະຍານຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າ ຍ່ອມເປັນໄປໃນທຳທັງປວງ

ທຳທັງປວງນັບເນື່ອງດ້ວຍຄວາມນຶກ ນັບເນື່ອງດ້ວຍຄວາມຫວັງ ນັບເນື່ອງດ້ວຍ ມະນະສຶການ ນັບເນື່ອງດ້ວຍຈິດຕຸບບາດຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າ ພຣະຍານຂອງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າຍ່ອມເປັນໄປໃນສັດທັງປວງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງຮູ້ ອັດທະຍາໄສ ອະນຸໄສ ຈະຣິດ ອະທິມຸດຕິ ຂອງເຫຼົ່າສັດທຸກຈຳພວກ ຊົງຮູ້ຈັກເຫຼົ່າສັດ ຜູ້ມີກິເລດເປັນຄືທຸລີ ໜ້ອຍໃນປັນຍາຈັກຊຸ ມີກິເລດເປັນຄືທຸລີຫຼາຍໃນປັນຍາຈັກຊຸ ມີອິນຊີແກ່ກ້າ ມີອິນຊີອ່ອນ ມີອາການດີ ມີອາການຊາມ ຜູ້ທີ່ແນະນຳໃຫ້ຮູ້ໄດ້ງ່າຍ ຜູ້ທີ່ແນະນຳໃຫ້ຮູ້ໄດ້ຍາກເປັນພັບພະສັດ ເປັນອະພັບພະສັດ ໂລກພ້ອມທັງເທວະໂລກ ມານໂລກ ພົມມະໂລກ ໝູ່ສັດພ້ອມທັງສະມະນະພາມ ເທວະດາແລະມະນຸດ ຍ່ອມເປັນໄປພາຍໃນພຣະພຸດທະຍານ ປາແລະເຕົ້າຊະນິດໃດ ຊະນິດໜຶ່ງ ລວມທັງປາຕິມິ ປາຕິມິງຄະລະ ແລະປາຕິມິຕິມິງຄະລະ ຍ່ອມເປັນໄປຢູ່ພາຍໃນມະຫາສະມຸດ ສັນໃດ ໂລກພ້ອມທັງເທວະໂລກ ມານໂລກ ພົມມະໂລກ ໝູ່ສັດພ້ອມທັງສະມະນະພາມ ເທວະດາແລະມະນຸດ ຍ່ອມເປັນໄປພາຍໃນພຣະຍານຂອງພຣະ ພຸດທະເຈົ້າ ສັນນັ້ນຄືກັນ ນົກຊະນິດໃດຊະນິດໜຶ່ງ ລວມທັງຄູດນາມວ່າເວນໄຕ ຍ່ອມບິນໄປໃນຫ້ວງແຫ່ງອາກາສ ສັນໃດ ພຣະພຸດທະສາວົກທັງຫຼາຍ ຜູ້ສະເໝີກັບພຣະສາຣີບຸດດ້ວຍປັນຍາ ຍ່ອມເປັນໄປໃນສ່ວນ

ແຫ່ງພຣະພຸດທະຍານ ສັນນິທິກັນ ພຣະພຸດທະຍານຍ່ອມແຜ່ຄອບຄຸມປັນຍາຂອງເທວະດາ ແລະມະນຸດຢູ່

ເຫຼົ່າບັນດິດຜູ້ເປັນກະສັດ ເປັນພາມ ເປັນຄະຫະບໍດີ ເປັນສະມະນະ ຜູ້ມີປັນຍາລະອຽດ ຮູ້ວ່າທະຂອງຜູ້ອື່ນ ເໝືອນນາຍຂະມັງທະນູສາມາດຍິງເນື້ອຊາຍໄດ້ ຄືດັ່ງວ່າຈະທ່ຽວທຳລາຍທິດ ຖືຜູ້ອື່ນດ້ວຍປັນຍາຕົນ ບັນດິດເຫຼົ່ານັ້ນພາກັນປຸງແຕ່ງບັນຫາ ຍ່ອມເຂົ້າໄປຫາພຣະຕະຖາຄົດ ແລ້ວ ທູນຖາມບັນຫາທີ່ລືລັບແລະປິດບັງ ບັນຫາເຫຼົ່ານັ້ນ ທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງສະແດງ ແລະຕັດແກ້ແລ້ວ ເປັນບັນຫາມີເຫດໃຫ້ຊົງສະແດງ ບັນດິດເຫຼົ່ານັ້ນຖືກດຶງດູດດ້ວຍການວິສັດຊະນາບັນຫາ ຈຶ່ງເຫຼືອມໃສພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຍ່ອມຊົງຮຸ່ງເຮືອງຍິ່ງດ້ວຍ ພຣະປັນຍາໃນໝູ່ຄົນເຫຼົ່ານັ້ນໂດຍແທ້ແລ ລວມຄວາມວ່າ ທ່ານ ຯລຯມາເຖິງການແຂ່ງ ຄູ່ກັບ ເຮົາຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດແລ້ວ ຍ່ອມບໍ່ສາມາດທຽມທັນໄດ້ເລີຍ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ອັນໜຶ່ງ ທ່ານນຶກຢູ່ມາແລ້ວ ທ່ານຄິດທິດຖືທັງຫຼາຍດ້ວຍໃຈ
ມາເຖິງການແຂ່ງຄູ່ກັບເຮົາຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງກຳຈັດແລ້ວ
ຍ່ອມບໍ່ສາມາດທຽມທັນໄດ້ເລີຍ

ປະສູຣະສຸດຕະນິດເທດທິ ຕູ ຈົບ

໙. ມາຄົ້ນຫິຍະສຸດຕະນິດເທດ

ອະທິບາຍມາຄົ້ນຫິຍະສຸດ ວ່າດ້ວຍເມຖຸນທຳ

ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈະກ່າວອະທິບາຍມາຄົ້ນຫິຍະສຸດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

[໗໐] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຍ້ອນເຫັນນາງຕັນຫາ ນາງອໍຣະດີ ແລະນາງຣາຄາ
ກໍບໍ່ໄດ້ມີຄວາມພໍໃຈໃນເມຖຸນທຳ
ຈັກມີຄວາມພໍໃຈ ຍ້ອນເຫັນເຮືອນຮ່າງ
ທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍປັດສາວະແລະອຸດຈາຣະນີ້ແນວໃດໄດ້ນີ້
ເຮົາບໍ່ປາຖະໜາຈະຖືກຕ້ອງເຮືອນຮ່າງນາງແມ່ນດ້ວຍຕີນ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫັນນາງຕັນຫາ ນາງອໍຣະດີ ແລະນາງຣາຄາ ກໍບໍ່ໄດ້ມີຄວາມ ພໍໃຈໃນ
ເມຖຸນທຳ ອະທິບາຍວ່າ ຍ້ອນເຫັນ ຄື ແນມເຫັນເຫຼົ່າທິດາມານ ໄດ້ແກ່ ນາງຕັນຫາ ນາງອໍຣະ
ດີແລະນາງຣາຄາ ກໍບໍ່ໄດ້ມີຄວາມພໍໃຈ ຄວາມກຳໜົດ ຫຼື ຄວາມຮັກໃນເມຖຸນທຳ ລວມຄວາມ
ວ່າ ຍ້ອນເຫັນນາງຕັນຫາ ນາງອໍຣະດີ ແລະນາງຣາຄາ ກໍບໍ່ໄດ້ມີຄວາມພໍໃຈໃນເມຖຸນທຳ

ຄຳວ່າ ຈັກມີຄວາມພໍໃຈ ຍ້ອນເຫັນເຮືອນຮ່າງທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍປັດສາວະແລະ ອຸດຈາຣະນີ້
ແນວໃດໄດ້ນີ້ ເຮົາບໍ່ປາຖະໜາຈະຖືກຕ້ອງເຮືອນຮ່າງນາງແມ່ນດ້ວຍຕີນ ອະທິບາຍວ່າ ຈັກມີ
ຄວາມພໍໃຈ ຍ້ອນເຫັນເຮືອນຮ່າງທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍປັດສາວະ ອຸດຈາຣະ ເສມຫະ ເລືອດ ມີກະດູກ
ເປັນໂຄງ ມີເອັນເປັນເຄື່ອງຜູກພັນ ມີເລືອດແລະຊີ້ນເປັນເຄື່ອງສາບຫາ ທີ່ຫຸ້ມດ້ວຍໜັງ ປິດບັງ
ດ້ວຍຜົວໜັງ ມີຮູນ້ອຍຮູໂຫຼ່ ໄຫຼເຂົ້າອອກຢູ່ສະເໝີ ມີໝູ່ໜອນແຝງຕົວຢູ່ ເຕັມໄປດ້ວຍມົນທິນ
ໂທດຕ່າງ ໆ ນີ້ ແນວໃດໄດ້ນີ້ ເຮົາບໍ່ປາຖະໜາ ຈະຢູ່ບດ້ວຍຕີນ ການສັງວາສ ຫຼື ການສະ
ມາຄົມ ຈັກມີມາຈາກໃສໄດ້ ລວມຄວາມວ່າ ຈັກມີຄວາມພໍໃຈ ຍ້ອນເຫັນເຮືອນຮ່າງທີ່ເຕັມໄປ
ດ້ວຍປັດສາວະ ແລະອຸດຈາຣະນີ້ແນວໃດໄດ້ນີ້ ເຮົາບໍ່ປາຖະໜາຈະຖືກຕ້ອງເຮືອນຮ່າງນາງແມ່ນ
ດ້ວຍຕີນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດ ວ່າ

ຍ້ອນເຫັນນາງຕັນຫາ ນາງອໍຣະດີ ແລະນາງຣາຄາ
ກໍບໍ່ໄດ້ມີຄວາມພໍໃຈໃນເມຖຸນທຳ
ຈັກມີຄວາມພໍໃຈ ຍ້ອນເຫັນເຮືອນຮ່າງ

ທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍປັດສາວະແລະອຸດຈາຣະນີ້ແນວໃດໄດ້ນີ້
ເຮົາບໍ່ປາຖະໜາຈະຖືກຕ້ອງເຮືອນຮ່າງນາງແມ່ນດ້ວຍຕົນ

[໗໑] (ມາຄັນທິຍະພາມທູນຖາມວ່າ)

ຫາກທ່ານບໍ່ປາຖະໜານາຣິຜູ້ເປັນອິດຖິຣັດຕະນະເຊັ່ນນີ້
ທີ່ພຣະຣາຊາຜູ້ເປັນຈອມຄົນຈຳນວນຫຼາຍພາກັນປາຖະໜາ
ທ່ານຈະກ່າວທິດຖິ ສິນ ຂໍ້ວັດ ຊີວິດ
ແລະການອຸບັດຂຶ້ນໃນພົບ ວ່າເປັນແນວໃດ

[໗໒] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບວ່າ ມາຄັນທິຍະ)

ການຕົກລົງໃຈໃນທຳທັງຫຼາຍແລ້ວຖືໝັ້ນວ່າ
ເຮົາກ່າວສິ່ງນີ້ ດັ່ງນີ້ ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ເຮົານັ້ນ
ເຮົາເຫັນໂທດໃນທິດຖິທັງຫຼາຍ ຈຶ່ງບໍ່ຢຶດໝັ້ນ
ເມື່ອໄຈ້ແຍກ ຈຶ່ງໄດ້ເຫັນຄວາມສະງົບພາຍໃນ

ຄຳວ່າ ເຮົາກ່າວສິ່ງນີ້ ໃນຄຳວ່າ ຯລຯ ເຮົາກ່າວສິ່ງນີ້ ດັ່ງນີ້ ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ເຮົານັ້ນ
ອະທິບາຍວ່າ ເຮົາກ່າວສິ່ງນີ້ ຄື ເຮົາກ່າວສິ່ງນັ້ນ ກ່າວເທົ່ານີ້ ກ່າວພຽງເທົ່ານີ້ ກ່າວທິດຖິນີ້ວ່າ
ໂລກທຸ່ງ ຯລຯ ຫຼື ວ່າຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວ ຕະຖາຄົດຈະວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າ ບໍ່ເກີດອີກກໍ
ບໍ່ແມ່ນ

ຄຳວ່າ ຯລຯ ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ເຮົານັ້ນ ໄດ້ແກ່ ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ເຮົາ ຄື ຄຳກ່າວວ່າ ເຮົາກ່າວ
ພຽງເທົ່ານີ້ ດັ່ງນີ້ ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ເຮົານັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ຯລຯ ວ່າເຮົາກ່າວສິ່ງນີ້ ດັ່ງນີ້ ຍ່ອມບໍ່ມີ
ແກ່ເຮົານັ້ນ

ຄຳວ່າ ມາຄັນທິຍະ ເປັນຄຳທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຮຽກພາມນັ້ນໂດຍຊື່

ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍຄວາມເຄົາລົບ ຯລຯ ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີ
ພຣະພາກເຈົ້າ ນີ້ ເປັນສັດສິກາບັນຍັດ ລວມຄວາມວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບວ່າ ມາ
ຄັນທິຍະ

ວ່າດ້ວຍທິດຖິ ໖໒

ຄຳວ່າ ໃນທຳທັງຫຼາຍ ໃນຄຳວ່າ ການຕົກລົງໃຈໃນທຳທັງຫຼາຍແລ້ວຖືໝັ້ນ ໄດ້ແກ່ ໃນ
ທິດຖິ ໖໒

ຄຳວ່າ ຕົກລົງໃຈ ຯລຯ ແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ຕົກລົງໃຈແລ້ວ ຄື ພິຈາລະນາແລ້ວ ຕັດສິນ
ແລ້ວ ຊື່ຂາດແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວ

ຈັບໝັ້ນ ຍຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນ ລວບຖື ລວມຖື ລວບລວມຖື ຄື ຄວາມຖື ຄວາມຍຶດໝັ້ນ ຄວາມຖືໝັ້ນ ຄວາມຕິດໃຈ ຄວາມນ້ອມໃຈເຊື່ອວ່າ ຂໍ້ນີ້ຈິງ ແທ້ ແນ່ ແທ້ຈິງ ຕາມເປັນຈິງ ບໍ່ວິປະຣິດ ບໍ່ມີ ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ແກ່ພຣະຕະຖາຄົດພຣະອົງນັ້ນ ຄື ການຕົກລົງໃຈແລ້ວຖືໝັ້ນ ອັນພຣະຕະຖາຄົດ ລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ການຕົກລົງໃຈໃນທຳທັງຫຼາຍແລ້ວຍຶດໝັ້ນ

ຄຳວ່າ ເຮົາເຫັນໂທດໃນທິດຖືທັງຫຼາຍ ຈຶ່ງບໍ່ຍຶດໝັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ເຮົາເຫັນໂທດໃນທິດ ຖືທັງຫຼາຍ ຈຶ່ງບໍ່ຖື ບໍ່ຍຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນທິດຖືທັງຫຼາຍ

ອີກໄນໜຶ່ງ ທິດຖືທັງຫຼາຍ ບຸກຄົນບໍ່ຄວນຖື ບໍ່ຄວນຍຶດໝັ້ນ ບໍ່ຄວນຖືໝັ້ນ ລວມຄວາມ ວ່າ ເຮົາເຫັນໂທດໃນທິດຖືທັງຫຼາຍ ຈຶ່ງບໍ່ຍຶດໝັ້ນ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ເຮົາເຫັນໂທດໃນທິດຖືທັງຫຼາຍວ່າ ທິດຖືນີ້ວ່າ ໂລກທ່ຽງ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງ ອື່ນເປັນໂມຄະ ເປັນທິດຖືຮົກທິບ ເປັນທິດຖືກັນດານ ເປັນທິດຖືທີ່ເປັນຂ້າເສິກ ເປັນການດົ້ນຮົນ ດ້ວຍທິດຖື ເປັນເຄື່ອງປະກອບຄືທິດຖື (ທິດຖືສັງໂຍດ) ມີທຸກ ມີຄວາມລຳບາກ ມີຄວາມຄັບແຄ້ນ ມີຄວາມຮ້ອນຮົນ ບໍ່ເປັນໄປເພື່ອຄວາມເປື້ອໜ່າຍ ບໍ່ເປັນໄປເພື່ອຄາຍກຳຫັດ ບໍ່ເປັນໄປເພື່ອດັບ ບໍ່ ເປັນໄປເພື່ອສະງົບຣະງັບ ບໍ່ເປັນໄປເພື່ອຮູ້ຍິ່ງ ບໍ່ເປັນໄປເພື່ອ ຕັດສະຮູ້ ບໍ່ເປັນໄປເພື່ອນິບພານ ບໍ່ ຖື ບໍ່ຍຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນທິດຖືທັງຫຼາຍ ອັນໜຶ່ງ ທິດຖືທັງຫຼາຍ ບຸກຄົນບໍ່ຄວນຖື ບໍ່ຄວນຍຶດໝັ້ນ ບໍ່ ຄວນຖືໝັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ເຮົາເຫັນໂທດໃນທິດຖືທັງຫຼາຍ ຈຶ່ງບໍ່ຍຶດໝັ້ນແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ເຮົາເຫັນໂທດໃນທິດຖືທັງຫຼາຍວ່າ ທິດຖືນີ້ວ່າ ໂລກບໍ່ທ່ຽງ ໂລກມີທີ່ສຸດ ໂລກບໍ່ມີທີ່ສຸດ ຊີວະກັບສະຣີຣະເປັນຢ່າງດຽວກັນ ຊີວະກັບສະຣີຣະເປັນຄົນລະຢ່າງກັນ ຫຼັງຈາກ ຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດເກີດອີກ ຫຼື ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດບໍ່ເກີດອີກ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາ ຄົດເກີດອີກແລະບໍ່ເກີດອີກ ຫຼື ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດຈະວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າບໍ່ເກີດ ອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ເປັນທິດຖືຮົກທິບ ເປັນທິດຖືກັນດານ ເປັນທິດຖື ທີ່ເປັນຂ້າເສິກ ເປັນການດົ້ນຮົນດ້ວຍທິດຖື ເປັນເຄື່ອງປະກອບ ຄື ທິດຖືມີທຸກ ມີຄວາມລຳບາກ ມີຄວາມຄັບແຄ້ນ ມີຄວາມຮ້ອນຮົນ ບໍ່ເປັນໄປເພື່ອ ຄວາມເປື້ອໜ່າຍ ບໍ່ເປັນໄປເພື່ອຄາຍກຳຫັດ ບໍ່ເປັນໄປເພື່ອດັບ ບໍ່ເປັນໄປເພື່ອສະງົບຣະງັບ ບໍ່ເປັນໄປເພື່ອຮູ້ຍິ່ງ ບໍ່ເປັນໄປເພື່ອຕັດສະຮູ້ ບໍ່ ເປັນໄປເພື່ອນິບພານ ບໍ່ຖື ບໍ່ຍຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນທິດຖືທັງຫຼາຍ ອັນໜຶ່ງ ທິດຖືທັງຫຼາຍ ບຸກຄົນບໍ່ ຄວນຖື ບໍ່ຄວນຍຶດໝັ້ນ ບໍ່ຄວນຖືໝັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ເຮົາເຫັນໂທດໃນທິດຖືທັງຫຼາຍ ຈຶ່ງບໍ່ຍຶດ ໝັ້ນ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ເຮົາເຫັນໂທດໃນທິດຖືທັງຫຼາຍວ່າ ທິດຖືເຫຼົ່ານີ້ ທີ່ບຸກຄົນຍຶດຖືແນວນີ້ແລ້ວ ຍ່ອມມີຄະຕິແລະມີພົບໜ້າແນວນັ້ນ ໆ ຈຶ່ງບໍ່ຖື ບໍ່ຍຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນທິດຖືທັງຫຼາຍ ອັນໜຶ່ງ ທິດຖື

ທັງຫຼາຍ ບຸກຄົນບໍ່ຄວນຖື ບໍ່ຄວນຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຄວນຖືໝັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ເຮົາເຫັນໂທດໃນ ທິດ
ຖືທັງຫຼາຍ ຈຶ່ງບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ເຮົາເຫັນໂທດໃນທິດຖືທັງຫຼາຍວ່າ ທິດຖືເຫຼົ່ານີ້ ຍ່ອມເປັນໄປເພື່ອເກີດ ໃນ
ນະຣົກ ເປັນໄປເພື່ອເກີດໃນກຳເນີດເດຍຣັດສານ ເປັນໄປເພື່ອເກີດໃນເຜດວິໄສ ຈຶ່ງບໍ່ຖື ບໍ່ຢຶດ
ໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນທິດຖືທັງຫຼາຍ ອັນໜຶ່ງ ທິດຖືທັງຫຼາຍ ບຸກຄົນບໍ່ຄວນຖື ບໍ່ຄວນຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຄວນຖື
ໝັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ເຮົາເຫັນໂທດໃນທິດຖືທັງຫຼາຍ ຈຶ່ງບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ເຮົາເຫັນໂທດໃນທິດຖືທັງຫຼາຍວ່າ ທິດຖືເຫຼົ່ານີ້ ບໍ່ທ່ຽງ ປັດໄຈປຸງແຕ່ງ ຂຶ້ນ
ອາໄສກັນເກີດຂຶ້ນ ມີຄວາມສື່ນໄປເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມເສື່ອມໄປເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມຄາຍ
ອອກເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມດັບໄປເປັນທຳມະດາ ຈຶ່ງບໍ່ຖື ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນທິດຖືທັງຫຼາຍ ອັນ
ໜຶ່ງ ທິດຖືທັງຫຼາຍ ບຸກຄົນບໍ່ຄວນຖື ບໍ່ຄວນຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຄວນຖືໝັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ເຮົາເຫັນ
ໂທດໃນທິດຖືທັງຫຼາຍ ຈຶ່ງບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ແນວນີ້ແດ່

ຄຳວ່າ ເມື່ອໄຈ້ແຍກ ຈຶ່ງໄດ້ເຫັນຄວາມສະງົບພາຍໃນ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມສະງົບພາຍ
ໃນ ຄື ຄວາມສະງົບ ຄວາມເຂົ້າໄປສະງົບ ຄວາມສະງົບເຢັນ ຄວາມດັບ ຄວາມສະງົບຮະງັບຮາ
ຄະ ຯລຯ ໂທສະ ຯລຯໂມຫະ ຯລຯໂກຫະ ຯລຯອຸປະນາຫະ ຯລຯ ມັກຂະ ຯລຯ ປະລາສະ
ຯລຯ ອິດສາ ຯລຯ ມັດສະຣິຍະ ຯລຯ ມາຍາ ຯລຯ ສາເຖີຍຍະ ຯລຯ ຖຳພະ ຯລຯ ສາຣຳ
ພະ ຯລຯ ມານະ ຯລຯ ອະຕິມານະ ຯລຯ ມະທະ ຯລຯ ປະມາທະ ຯລຯ ກິເລດທຸກຊະນິດ
ຯລຯ ທຸດຈະຣິດທຸກທາງ ຯລຯ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ຯລຯ ຄວາມຮ້ອນຮົນທຸກ
ສະຖານ ຯລຯ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການ ຯລຯ ອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດພາຍໃນ

ຄຳວ່າ ເມື່ອໄຈ້ແຍກ ໄດ້ແກ່ ເມື່ອໄຈ້ແຍກ ຄື ເລືອກສັນ ຊີ້ຂາດ ທຽບຄຽງ ພິຈາລະນາ
ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງວ່າ ສັງຂານທັງປວງບໍ່ທ່ຽງ ເມື່ອໄຈ້ແຍກ ຄື ເລືອກສັນ ຊີ້
ຂາດ ທຽບຄຽງ ພິຈາລະນາ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງວ່າ ສັງຂານທັງປວງເປັນທຸກ
ຯລຯ ທຳທັງປວງເປັນອະນັດຕາ ຯລຯ ສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ ມີຄວາມເກີດຂຶ້ນເປັນທຳມະດາ ສິ່ງນັ້ນທັງ
ໝົດ ລ້ວນມີຄວາມດັບໄປເປັນທຳມະດາ

ຄຳວ່າ ຈຶ່ງໄດ້ເຫັນ ໄດ້ແກ່ ແນມເຫັນ ແທງຕະຫຼອດ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອໄຈ້ແຍກ ຈຶ່ງ
ໄດ້ເຫັນຄວາມສະງົບພາຍໃນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຈຶ່ງຕັດຕອບວ່າ

ມາຄັນທິຍະການຕົກລົງໃຈໃນທຳທັງຫຼາຍແລ້ວຖືໝັ້ນວ່າ
ເຮົາກ່າວສິ່ງນີ້ ດັ່ງນີ້ ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ເຮົານັ້ນ
ເຮົາເຫັນໂທດໃນທິດຖືທັງຫຼາຍ ຈຶ່ງບໍ່ຢຶດໝັ້ນ
ເມື່ອໄຈ້ແຍກ ຈຶ່ງໄດ້ເຫັນຄວາມສະງົບພາຍໃນ

[໗໖] (ມາຄັນທິຍະພາມທູນຖາມດັ່ງນີ້)

ທິດຖິເຫຼົ່າໃດທີ່ຕົກລົງໃຈກຳນົດໄວ້ແລ້ວ
ມຸນີບໍ່ຢຶດໝັ້ນທິດຖິເຫຼົ່ານັ້ນ
ກ່າວເນື້ອຄວາມໃດວ່າ ຄວາມສະງົບພາຍໃນ
ເນື້ອຄວາມນັ້ນ ນັກປາດທັງຫຼາຍປະກາດໄວ້ແນວໃດນໍ

ຄຳວ່າ ທິດຖິເຫຼົ່າໃດທີ່ຕົກລົງໃຈກຳນົດໄວ້ແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ທິດຖິ ໖໒ ພາມ ຮຽກວ່າ
ຄວາມຕົກລົງໃຈ

ຄຳວ່າ ກຳນົດໄວ້ແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ກຳນົດແລ້ວ ກຳນົດໄວ້ແລ້ວ ຄື ປຸງແຕ່ງໄວ້ແລ້ວ ຕັ້ງໄວ້
ດີແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ກຳນົດໄວ້ແລ້ວ

ອີກໄນໜຶ່ງ ທິດຖິທັງຫຼາຍທີ່ກຳນົດ ບໍ່ທ່ຽງ ປັດໄຈປຸງແຕ່ງຂຶ້ນ ອາໄສກັນ ເກີດຂຶ້ນ ມີ
ຄວາມສິ້ນໄປເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມເສື່ອມໄປເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມຄາຍອອກ ເປັນທຳ ມະ
ດາ ມີຄວາມດັບໄປເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມຜັນປ່ຽນໄປເປັນທຳມະດາ ລວມຄວາມວ່າ ທິດຖິເຫຼົ່າ
ໃດທີ່ຕົກລົງໃຈກຳນົດໄວ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ດັ່ງນີ້ ໃນຄຳວ່າ ມາຄັນທິຍະພາມທູນຖາມດັ່ງນີ້ ເປັນບົດສົນທິ ຯລຯ ຄຳວ່າ ດັ່ງ
ນີ້ ນີ້ ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດໜ້າກັບບົດຫຼັງເຂົ້ານຳກັນ

ຄຳວ່າ ມາຄັນທິຍະ ເປັນຊື່ຂອງພາມນັ້ນ ຄືເປັນການກ່າວເຖິງ ການຂະໜານນາມ ການ
ບັນຍັດ ເປັນຊື່ທີ່ຮຽກກັນ ລວມຄວາມວ່າ ມາຄັນທິຍະພາມທູນຖາມ ດັ່ງນີ້

ຄຳວ່າ ເຫຼົ່ານັ້ນແລ ໃນຄຳວ່າ ມຸນີບໍ່ຢຶດໝັ້ນທິດຖິເຫຼົ່ານັ້ນ ກ່າວເນື້ອຄວາມໃດ ວ່າ
ຄວາມສະງົບພາຍໃນ ໄດ້ແກ່ ທິດຖິ ໖໒

ຄຳວ່າ ມຸນີ ອະທິບາຍວ່າ ຍານ ທ່ານຮຽກວ່າ ໂມນະ ຯລຯ ຜູ້ກ້າວລ່ວງກິເລດເຄື່ອງ
ຂ້ອງແລະຕັນຫາເປັນຄືຕາໜ່າງໄດ້ແລ້ວ ຊື່ວ່າມຸນີ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ທ່ານກ່າວວ່າ ເຮົາເຫັນໂທດໃນທິດຖິທັງຫຼາຍ ຈຶ່ງບໍ່ຖື
ຄື ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນທິດຖິທັງຫຼາຍ ແລະກ່າວວ່າ ມີຄວາມສະງົບພາຍໃນ

ຄຳວ່າ ເນື້ອຄວາມໃດ ໄດ້ແກ່ ເນື້ອຄວາມທີ່ດີຢູ່ໃນໃຈ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີບໍ່ຢຶດໝັ້ນ
ທິດຖິເຫຼົ່ານັ້ນແລ ກ່າວເນື້ອຄວາມໃດວ່າ ຄວາມສະງົບພາຍໃນ

ຄຳວ່າ ແນວໃດນໍ ໃນຄຳວ່າ ເນື້ອຄວາມນັ້ນ ນັກປາດທັງຫຼາຍປະກາດໄວ້ແນວໃດນໍ
ເປັນຄຳຖາມດ້ວຍຄວາມສົງໄສ ເປັນຄຳຖາມດ້ວຍຄວາມຂ້ອງໃຈ ເປັນຄຳຖາມ ໒ ແງ່ ເປັນຄຳ
ຖາມມີແງ່ມຸມຫຼາຍຫຼາກວ່າ ແນວນີ້ບໍ່ນໍ ບໍ່ແມ່ນບໍ່ນໍ ເປັນອັນໃດນໍ? ເປັນແນວໃດ?ນໍ ລວມຄວາມ
ວ່າ ແນວໃດນໍ?

ຄຳວ່າ ນັກປາດທັງຫຼາຍ ໄດ້ແກ່ ນັກປາດທັງຫຼາຍ ຄື ບັນດິດ ຜູ້ມີປັນຍາ ມີປັນຍາ ເຄື່ອງຕັດສະຮູ້ ມີຍານ ມີປັນຍາແຈ່ມແຈ້ງ ມີປັນຍາເຄື່ອງທຳລາຍກິເລດ

ຄຳວ່າ ປະກາດໄວ້ ໄດ້ແກ່ ປະກາດໄວ້ ຄື ປະກາດໃຫ້ຮູ້ ບອກສະແດງ ບັນຍັດ ກຳນົດ ເປີດເຜີຍ ຈຳແນກ ເຮັດໃຫ້ງ່າຍ ປະກາດໄວ້ແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ເນື້ອຄວາມນັ້ນ ນັກປາດ ທັງຫຼາຍປະກາດໄວ້ແນວໃດນໍ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພາມນັ້ນຈຶ່ງກ່າວວ່າ

ທິດຖິເຫຼົ່າໃດທີ່ຕົກລົງໃຈກຳນົດໄວ້ແລ້ວ
ມຸ່ນີບໍ່ຍືດໝັ້ນທິດຖິເຫຼົ່ານັ້ນ
ກ່າວເນື້ອຄວາມໃດວ່າ ຄວາມສະງົບພາຍໃນ
ເນື້ອຄວາມນັ້ນ ນັກປາດທັງຫຼາຍປະກາດໄວ້ແນວໃດນໍ

[໗໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບວ່າ ມາຄັນທິຍະ)

ນັກປາດບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນທິດຖິ
ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສຸຕະ
ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນຍານ
ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສິນແລະຂໍ້ວັດ
ບຸກຄົນຍ່ອມເຖິງຄວາມສະງົບພາຍໃນ
ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີທິດຖິ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີສຸຕະ
ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີຍານ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີສິນ
ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີຂໍ້ວັດນັ້ນກໍບໍ່ຖືກຕ້ອງ
ນັກປາດສະລັດຖິມທຳເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ແລ້ວ
ບໍ່ຍືດໝັ້ນ ເປັນຜູ້ສະງົບ ບໍ່ອາໄສແລ້ວ ບໍ່ເພິ່ງຫວັງພົບໃໝ່

ຄຳວ່າ ນັກປາດບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນທິດຖິ ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສຸຕະ ບໍ່ກ່າວ ຄວາມມົດຈົດຍ້ອນຍານ ອະທິບາຍວ່າ ນັກປາດບໍ່ກ່າວ ຄື ບໍ່ເວົ້າ ບໍ່ບອກ ບໍ່ສະແດງ ບໍ່ຊີ້ແຈ້ງ ຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ຍ້ອນທິດຖິ ຯລຯ ຍ້ອນສຸຕະ ຯລຯ ຍ້ອນທິດຖິແລະສຸຕະ ນັກປາດບໍ່ກ່າວ ຄື ບໍ່ເວົ້າ ບໍ່ບອກ ບໍ່ ສະແດງ ບໍ່ຊີ້ແຈ້ງຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ຍ້ອນຍານ ລວມຄວາມວ່າ ນັກປາດບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນທິດຖິ ບໍ່ກ່າວ ຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສຸຕະ ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນຍານ

ຄຳວ່າ ມາຄັນທິຍະ ເປັນຄຳທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຮຽກພາມນັ້ນໂດຍຊື່

ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍຄວາມເຄົາລົບ ຯລຯ ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ນີ້ ເປັນສັດສິກາບັນຍັດ ລວມຄວາມວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບວ່າ ມາຄັນທິຍະ

ຄຳວ່າ ນັກປາດບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສິນແລະຂໍ້ວັດ ອະທິບາຍວ່າ ນັກປາດບໍ່ກ່າວ ຄື ບໍ່ເວົ້າ ບໍ່ບອກ ບໍ່ສະແດງ ບໍ່ຊີ້ແຈ້ງຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປຍ້ອນສິນ ຯລຯ ຍ້ອນຂໍ້ວັດ ນັກປາດບໍ່ກ່າວ ຄື ບໍ່ເວົ້າ ບໍ່ບອກ ບໍ່ສະແດງ ບໍ່ຊີ້ແຈ້ງຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປຍ້ອນສິນຂໍ້ວັດ ລວມຄວາມວ່າ ນັກປາດບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສິນແລະຂໍ້ວັດ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນຍ່ອມເຖິງຄວາມສະງົບພາຍໃນ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີທິດຖື ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີສຸຕະ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີຍານ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີສິນ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີຂໍ້ວັດນັ້ນກໍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ອະທິບາຍວ່າ ທິດຖື ປະສົງເອົາສຳມາທິດຖືມີວັດຖຸ ໑໐ ຄື

໑. ທານທີ່ໃຫ້ແລ້ວມີຜົນ	໒. ຍັນທີ່ບູຊາແລ້ວມີຜົນ
໓. ການບວງສວງມີຜົນ	໔. ຜົນວິບາກຂອງກຳທີ່ເຮັດດີເຮັດຊົ່ວມີຢູ່
໕. ໂລກນີ້ມີ	໖. ໂລກໜ້າມີ
໗. ມານດາມີຄຸນ	໘. ບິດາມີຄຸນ
໙. ສັດທີ່ເປັນໂອປະປາຕິກະມີຢູ່	
໑໐. ສະມະນະພາມຜູ້ປະຕິບັດດີ ປະຕິບັດຖືກ ຮູ້ແຈ້ງໂລກນີ້ແລະໂລກໜ້າດ້ວຍຕົນເອງແລ້ວສອນໃຫ້ຜູ້ອື່ນຮູ້ແຈ້ງມີຢູ່ໃນໂລກ	

ສຸຕະ ປະສົງເອົາສູງຈາກຜູ້ອື່ນ ຄື ສຸດຕະ ເຄີຍຍະ ເວີຍຍາກະຣະນະ ຄາຖາ ອຸທານ ອິຕິວຸດຕະກະ ຊາຕະກະ ອັບພູຕະທຳ ເວທັນລະ

ຍານ ປະສົງເອົາກຳມັດສະກະຕາຍານ ສັດຈານຸໂລມິກະຍານ ອະພິນຍາຍານ ສະມາປັດຕິຍານ

ສິນ ປະສົງເອົາປາຕິໂມກຂະສັງວອນ
ຂໍ້ວັດ ປະສົງເອົາທຸດົງ ໘ ຂໍ້ ຄື

໑. ອາຣັນຍິກັງຄະທຸດົງ	໒. ປິນດະປາຕິກັງຄະທຸດົງ
໓. ປັງສຸກຸລິກັງຄະທຸດົງ	໔. ເຕຈິວະຣິກັງຄະທຸດົງ
໕. ສະປະທານະຈາຣິກັງຄະທຸດົງ	໖. ຂະລຸປັດສາພັດຕິກັງຄະທຸດົງ
໗. ເນສັດຊິກັງຄະທຸດົງ	໘. ຍະຖາສັນຖະຕິກັງຄະທຸດົງ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນຍ່ອມເຖິງຄວາມສະງົບພາຍໃນ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີທິດຖິ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີສຸຕະ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີຍານ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີສິນ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີຂໍ້ວັດນັ້ນກໍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນເປັນຜູ້ບັນລຸເຖິງຄວາມສະງົບພາຍໃນ ພຽງຍ້ອນສຳມາທິດຖິ ກໍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ພຽງຍ້ອນການໄດ້ຟັງກໍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ພຽງຍ້ອນຍານກໍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ພຽງຍ້ອນສິນກໍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ພຽງຍ້ອນຂໍ້ວັດກໍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຄື ບັນລຸເຖິງຄວາມສະງົບພາຍໃນ ໂດຍເວັ້ນຈາກທຳເຫຼົ່ານີ້ກໍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຍ້ອນທຳເຫຼົ່ານີ້ ເປັນເຄື່ອງປະກອບເພື່ອບັນລຸ ເພື່ອເຖິງ ເພື່ອຖືກຕ້ອງ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ແຈ້ງຄວາມສະງົບພາຍໃນ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນຍ່ອມເຖິງຄວາມສະງົບພາຍໃນ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີທິດຖິ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີສຸຕະ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີຍານ ຍ້ອນຄວາມ ບໍ່ມີສິນ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີຂໍ້ວັດນັ້ນກໍບໍ່ຖືກຕ້ອງ

ຄຳວ່າ ເຫຼົ່ານີ້ ໃນຄຳວ່າ ສະລັດຖິມທຳເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນຫວັງການລະທຳຝ່າຍດຳໂດຍກຳຈັດໄດ້ເດັດຂາດ ຫວັງການບໍ່ກໍ່ຕັນຫາໃນກຸສົນທຳທັງຫຼາຍໃນໄຕຣທາດ ບຸກຄົນລະທຳຝ່າຍດຳ ໂດຍການລະໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວ ຕັດຮາກກິນເຫງົ້າ ເໝືອນຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກິນເຫງົ້າໄປແລ້ວ ເຫຼືອແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ ແລະບໍ່ກໍ່ຕັນຫາໃນກຸສົນທຳທັງຫຼາຍໃນໄຕຣທາດຍ້ອນເຫດໃດ ນັກປາດຍ່ອມບໍ່ຖື ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນ ຍ້ອນເຫດເທົ່ານີ້

ອີກໄນໜຶ່ງ ທຳຝ່າຍດຳ ນັກປາດບໍ່ຄວນຖື ບໍ່ຄວນຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຄວນຖືໝັ້ນ

ລວມຄວາມວ່າ ສະລັດຖິມທຳເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ແນວນີ້ແດ່

ບຸກຄົນລະຕັນຫາ ທິດຖິ ແລະມານະໄດ້ເດັດຂາດແລ້ວ ຕັດຮາກກິນເຫງົ້າເໝືອນ ຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກິນເຫງົ້າໄປແລ້ວ ເຫຼືອແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ ຍ້ອນເຫດໃດ ນັກປາດຍ່ອມບໍ່ຖື ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນ ຍ້ອນເຫດເທົ່ານີ້ ລວມຄວາມວ່າ ສະລັດຖິມທຳເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ແນວນີ້ແດ່

ບຸກຄົນລະປຸນຍາພິສັງຂານ ອະປຸນຍາພິສັງຂານ ແລະອາເນນຊາພິສັງຂານໄດ້ເດັດຂາດແລ້ວ ຕັດຮາກກິນເຫງົ້າເໝືອນຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກິນເຫງົ້າໄປແລ້ວ ເຫຼືອແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ ຍ້ອນເຫດໃດ ນັກປາດຍ່ອມບໍ່ຖື ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນ ຍ້ອນເຫດເທົ່ານີ້ ລວມຄວາມວ່າ ສະລັດຖິມທຳເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ແນວນີ້ແດ່

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ສະງົບ ໃນຄຳວ່າ ນັກປາດ ຯລຯ ເປັນຜູ້ສະງົບ ບໍ່ອາໄສແລ້ວ ບໍ່ເພິ່ງຫວັງພົບໃໝ່ ອະທິບາຍວ່າ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ສະງົບ ຄື ເຂົ້າໄປສະງົບແລ້ວ ສະງົບເຢັນແລ້ວ ດັບໄດ້ແລ້ວ ສະງົບຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນສະງົບ ຣະງັບ ສະງົບເຢັນ ເຜົາ ດັບ ປາສະຈາກ ສະງົບຣະງັບຣາຄະ ຯລຯ ໂທສະ ຯລຯ ໂມຫະ ຯລຯ ໂກຫະ ຯລຯ ອຸປະນາຫະ ຯລຯ ມັກຂະ ຯລຯ ປະລາສະ ຯລຯ ອິດສາ ຯລຯ ມັດສະຣິຍະ ຯລຯ ມາຍາ ຯລຯ ສາເຖີຍຍະ ຯລຯ ຖຳພະ ຯລຯ ສາຣຳພະ ຯລຯ ມານະ ຯລຯ ອະຕິມານະ ຯລຯ ມະຫະ ຯລຯ ປະມາຫະ ຯລຯ

ກິເລດທຸກຊະນິດ ຯລຯ ທຸດຈະຮິດທຸກທາງ ຯລຯ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ຯລຯ ຄວາມ
ຮ້ອນຮົນທຸກສະຖານ ຯລຯ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການ ອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ
ລວມຄວາມວ່າ ເປັນຜູ້ສະງົບ

ຄຳວ່າ ບໍ່ອາໄສແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ຄວາມອາໄສ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມອາໄສດ້ວຍ ອຳນາດ
ຕົນຫາ (໒) ຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດຕົນຫາ ຯລຯ
ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ

ນັກປາດລະການອາໄສດ້ວຍອຳນາດຕົນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິມການອາໄສດ້ວຍ
ອຳນາດທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ອາໄສ ຄື ບໍ່ຖື ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນ ຕາ ຯລຯ ຫຼ ຯລຯ ດັງ ຯລຯ ລິ້ນ
ຯລຯ ກາຍ ຯລຯ ຮູບ ຯລຯ ສຽງ ຯລຯ ກິ່ນ ຯລຯ ຣົດ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະ ຯລຯ ຕະກູນ
ຯລຯ ໝູ່ຄະນະ ຯລຯ ອາວາດ ຯລຯ ລາບ ຯລຯ ຍົດ ຯລຯ ສັນເສີນ ຯລຯ ສຸກ ຯລຯ ຈິ
ວອນ ຯລຯ ບິນທະບາດ ຯລຯ ເສນາສະນະ ຯລຯ ຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ຯລຯ ກາມ
ທາດ ຯລຯ ຮູບທາດ ຯລຯ ອະຮູບທາດ ຯລຯ ກາມພົບ ຯລຯ ຮູບພົບ ຯລຯ ອະຮູບພົບ
ຯລຯ ສັນຍາພົບ ຯລຯ ອະສັນຍາພົບ ຯລຯ ເນວະສັນຍານາສັນຍາພົບ ຯລຯ ເອກະໂວກາຣະ
ພົບ ຯລຯ ຈະຕຸໂວກາຣະພົບ ຯລຯ ປັນຈະໂວກາຣະພົບ ຯລຯ ອະດີດ ຯລຯ ອະນາຄົດ
ຯລຯ ປັດຈຸບັນ ບໍ່ອາໄສ ຄື ບໍ່ຖື ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນ ຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ກິ່ນ ຣົດ ໂຜດ
ຖັບພະທີ່ຮັບຮູ້ ແລະ ທຳມາຣົມທີ່ເພິ່ງຮູ້ແຈ້ງ ລວມຄວາມວ່າ ເປັນຜູ້ສະງົບ ບໍ່ອາໄສແລ້ວ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຫວັງພົບ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ເພິ່ງຫວັງ ຄື ບໍ່ເພິ່ງມຸ້ງຫວັງ ບໍ່ເພິ່ງຄາດຫວັງ ກາມພົບ
ຮູບພົບ ອະຮູບພົບ ລວມຄວາມວ່າ ນັກປາດ ຯລຯ ເປັນຜູ້ສະງົບ ບໍ່ອາໄສແລ້ວ ບໍ່ເພິ່ງຫວັງພົບ
ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດຕອບວ່າ ມາຄັນທິຍະ

ນັກປາດບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນທິດຖິ
ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສຸຕະ
ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນຍານ
ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສິນແລະຂໍ້ວັດ
ບຸກຄົນຍ່ອມເຖິງຄວາມສະງົບພາຍໃນ
ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີທິດຖິ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີສຸຕະ
ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີຍານ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີສິນ
ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີຂໍ້ວັດນັ້ນກໍບໍ່ຖືກຕ້ອງ
ນັກປາດສະລັດຖິມທຳເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ແລ້ວ
ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ເປັນຜູ້ສະງົບ ບໍ່ອາໄສແລ້ວ ບໍ່ເພິ່ງຫວັງພົບ

[໗໕] (ມາຄັນທິຍະພາມຂາບທູນ ດັ່ງນີ້)

ຫາກນັກປາດບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນທິດຖິ
 ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສຸຕະ
 ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນຍານ
 ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສິນແລະຂໍ້ວັດ
 ບຸກຄົນຍ່ອມເຖິງຄວາມສະງົບພາຍໃນ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີທິດຖິ
 ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີສຸຕະ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີຍານ
 ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີສິນ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີຂໍ້ວັດນັ້ນກໍບໍ່ຖືກຕ້ອງ
 ຂ້າພະເຈົ້າຈຶ່ງເຂົ້າໃຈທຳຂອງທ່ານວ່າ ເປັນເລື່ອງງົມງວາຍແນ່ນອນ
 ຍ້ອນສະມະນະພາມບາງພວກຖືຄວາມມົດຈົດໄດ້ຍ້ອນທິດຖິ

ຄຳວ່າ ຫາກນັກປາດບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນທິດຖິ ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສຸຕະ ບໍ່
 ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນຍານ ອະທິບາຍວ່າ ນັກປາດ ບໍ່ກ່າວ ຄື ບໍ່ເວົ້າ ບໍ່ບອກ ບໍ່ສະແດງ ບໍ່ຊີ້
 ແຈ້ງຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດ
 ພົ້ນໄປ ຍ້ອນທິດຖິ ຯລຯ ຍ້ອນສຸຕະ ຯລຯ ຍ້ອນທິດຖິແລະສຸຕະ ຯລຯ ນັກປາດບໍ່ກ່າວ ຄື ບໍ່
 ເວົ້າ ບໍ່ບອກ ບໍ່ສະແດງ ບໍ່ຊີ້ແຈ້ງຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ
 ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ຍ້ອນຍານ ລວມຄວາມວ່າ ຫາກນັກປາດບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດ
 ຍ້ອນທິດຖິ ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສຸຕະ ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນຍານ

ຄຳວ່າ ດັ່ງນີ້ ໃນຄຳວ່າ ມາຄັນທິຍະພາມຂາບທູນ ດັ່ງນີ້ ເປັນບົດສົນທິ ຯລຯ ຄຳວ່າ
 ດັ່ງນີ້ ນີ້ ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດໜ້າກັບບົດຫຼັງເຂົ້ານຳກັນ

ຄຳວ່າ ມາຄັນທິຍະ ເປັນຊື່ຂອງພາມນັ້ນ ຯລຯ ລວມຄວາມວ່າ ມາຄັນທິຍະພາມ ຂາບ
 ທູນ ດັ່ງນີ້

ຄຳວ່າ ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສິນແລະຂໍ້ວັດ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ກ່າວ ຄື ບໍ່ເວົ້າ ບໍ່ບອກ
 ບໍ່ສະແດງ ບໍ່ຊີ້ແຈ້ງຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ
 ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປຍ້ອນສິນ ຯລຯ ຍ້ອນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ບໍ່ກ່າວ ຄື ບໍ່ເວົ້າ ບໍ່ບອກ ບໍ່ສະແດງ ບໍ່ຊີ້
 ແຈ້ງຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນ
 ໄປຍ້ອນສິນແລະຂໍ້ວັດ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສິນແລະຂໍ້ວັດ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນຍ່ອມເຖິງຄວາມສະງົບພາຍໃນ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີທິດຖິ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີ
 ສຸຕະ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີຍານ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີສິນ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີ ຂໍ້ວັດນັ້ນກໍບໍ່ຖືກຕ້ອງ
 ອະທິບາຍວ່າ ທ່ານກ່າວແນວນີ້ວ່າ ທິດຖິກໍເພິ່ງປາຖະໜາ ຯລຯ ການຟັງ ກໍເພິ່ງປາຖະໜາ
 ຯລຯ ຍານກໍເພິ່ງປາຖະໜາ ຯລຯ ສິນກໍເພິ່ງປາຖະໜາ ຯລຯ ທ່ານກ່າວແນວນີ້ວ່າ ຂໍ້ວັດກໍເພິ່ງ

ປາຖະໜາ ທ່ານບໍ່ສາມາດຍອມຮັບໂດຍສ່ວນດຽວໄດ້ ທັງບໍ່ສາມາດປະຕິເສດໂດຍສ່ວນດຽວໄດ້ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນຍ່ອມເຖິງຄວາມສະຫງົບພາຍໃນ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີທິດຖື ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີສຸຕະ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີຍານ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີສິນ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີ ຂໍ້ວັດນັ້ນ ກໍບໍ່ຖືກຕ້ອງ

ຄຳວ່າ ຂ້າພະເຈົ້າຈຶ່ງເຂົ້າໃຈທຳຂອງທ່ານວ່າ ເປັນເລື່ອງງົມງວາຍແນ່ນອນ ອະທິບາຍວ່າ ຂ້າພະເຈົ້າຈຶ່ງເຂົ້າໃຈແນວນີ້ ຄື ຮູ້ ຮູ້ທົ່ວ ຮູ້ແຈ້ງແຈ້ງ ຮູ້ສະເພາະ ແທງຕະຫຼອດແນວນີ້ວ່າ ທຳຂອງທ່ານນີ້ ເປັນທຳງົມງວາຍ ຄື ເປັນທຳຂອງຄົນຈຳ ທຳຂອງຄົນຫຼົງ ທຳຂອງຄົນບໍ່ຮູ້ ທຳຂອງຄົນມີລັດທິທີ່ຫຼົບລ່ຽງບໍ່ແນ່ນອນ ລວມຄວາມວ່າ ຂ້າພະເຈົ້າຈຶ່ງເຂົ້າໃຈທຳຂອງທ່ານວ່າ ເປັນເລື່ອງງົມງວາຍແນ່ນອນ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນສະມະນະພາບບາງພວກເຖິງຄວາມມົດຈົດໄດ້ຍ້ອນທິດຖື ອະທິບາຍວ່າ ສະມະນະພາບບາງພວກ ເຖິງຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປຍ້ອນທິດຖືວ່າ ໂລກທ່ຽງ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ສະມະນະພາບບາງພວກ ເຖິງຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ

ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ຍ້ອນທິດຖືວ່າ ໂລກບໍ່ທ່ຽງ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດຈະວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າບໍ່ເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ນີ້ເທົ່ານັ້ນ ຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນສະມະນະພາບບາງພວກເຖິງຄວາມມົດຈົດໄດ້ຍ້ອນທິດຖື ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ມາຄົ້ນທິຍະພາບຈຶ່ງຂາບທູນດັ່ງນີ້

ຫາກນັກປາດບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນທິດຖື

ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສຸຕະ

ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນຍານ

ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສິນແລະຂໍ້ວັດ

ບຸກຄົນຍ່ອມເຖິງຄວາມສະຫງົບພາຍໃນ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີທິດຖື

ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີສຸຕະ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີຍານ

ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີສິນ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ມີຂໍ້ວັດນັ້ນກໍບໍ່ຖືກຕ້ອງ

ຂ້າພະເຈົ້າຈຶ່ງເຂົ້າໃຈທຳຂອງທ່ານວ່າ ເປັນເລື່ອງງົມງວາຍແນ່ນອນ

ຍ້ອນສະມະນະພາບບາງພວກເຖິງຄວາມມົດຈົດໄດ້ຍ້ອນທິດຖື

[໗໖] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ ມາຄົ້ນທິຍະ)

ຍ້ອນອາໄສທິດຖືທັງຫຼາຍ ທ່ານຈຶ່ງຖາມເນື່ອງ ໆ

ໄດ້ມາເຖິງຄວາມລຸ້ມຫຼົງໃນທິດຖືທັງຫຼາຍ ທີ່ທ່ານຖືໝັ້ນໄວ້ແລ້ວ

ແລະທ່ານກໍບໍ່ໄດ້ເຫັນສັນຍາແມ່ນໜ້ອຍໜຶ່ງຈາກທຳນີ້

ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ທ່ານຈຶ່ງປະສົບແຕ່ຄວາມງົມງວາຍ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນອາໄສທິດຖິທັງຫຼາຍ ທ່ານຈຶ່ງຖາມເນື່ອງ ໆ ອະທິບາຍວ່າ ມາຄັນທິຍະ ພາມອາໄສທິດຖິຖາມເຖິງທິດຖິ ອາໄສຄວາມກ່ຽວຂ້ອງຖາມເຖິງຄວາມກ່ຽວຂ້ອງ ອາໄສຄວາມ ຜູກພັນຖາມເຖິງຄວາມຜູກພັນ ອາໄສຄວາມກັງວົນຖາມເຖິງຄວາມກັງວົນ

ຄຳວ່າ ຈຶ່ງຖາມເນື່ອງ ໆ ໄດ້ແກ່ ຈຶ່ງຖາມຢູ່ເລື້ອຍ ໆ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນອາໄສ ທິດ ຖິ ທັງຫຼາຍທ່ານຈຶ່ງຖາມເນື່ອງ ໆ

ຄຳວ່າ ມາຄັນທິຍະ ເປັນຄຳທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຮຽກພາມນັ້ນໂດຍຊື່

ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍຄວາມເຄົາລົບ ຯລຯ ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີ ພຣະພາກເຈົ້າ ນີ້ ເປັນສັດສິກາບັນຍັດ ລວມຄວາມວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ ມາຄັນທິຍະ

ຄຳວ່າ ໄດ້ມາເຖິງຄວາມລຸ້ມຫຼົງໃນທິດຖິທັງຫຼາຍ ທີ່ທ່ານຖືໝັ້ນໄວ້ແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ທິດ ຖິໃດ ທ່ານຖື ຄື ຍົດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນ ຕິດໃຈ ນ້ອມໃຈເຊື່ອແລ້ວ ທ່ານຫຼົງ ຄື ລຸ້ມຫຼົງ ຫຼົງງົມງວາຍ ເຖິງຄວາມຫຼົງ ເຖິງຄວາມລຸ້ມຫຼົງ ເຖິງຄວາມຫຼົງງົມງວາຍ ແລ່ນໄປສູ່ຄວາມ ມືດມົນແລ້ວ ໃນທິດຖິ ນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ໄດ້ມາເຖິງຄວາມລຸ້ມຫຼົງໃນທິດຖິທັງຫຼາຍ ທີ່ທ່ານຖືໝັ້ນໄວ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ແລະທ່ານກໍບໍ່ໄດ້ເຫັນສັນຍາແມ່ນໜ້ອຍໜຶ່ງຈາກທຳນີ້ ອະທິບາຍວ່າ ທ່ານ ບໍ່ໄດ້ ພົບສັນຍາອັນສົມຄວນ ສັນຍາທີ່ເຖິງແລ້ວ ສັນຍາໃນລັກສະນະ ສັນຍາໃນເຫດ ຫຼື ສັນຍາໃນ ຖານະ ຈາກທຳນີ້ ຄື ຈາກຄວາມສະງົບພາຍໃນ ຈາກຂໍ້ປະຕິບັດ ຫຼື ຈາກ ທຳມະເຫດສະໜາ ເລີຍ ທ່ານຈັກໄດ້ຍານຈາກບ່ອນໃດນໍ ລວມຄວາມວ່າ ແລະທ່ານກໍບໍ່ໄດ້ເຫັນສັນຍາແມ່ນ ໜ້ອຍ ໜຶ່ງຈາກທຳນີ້ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ທ່ານບໍ່ໄດ້ພົບປັນຈະຂັນເຊິ່ງບໍ່ທ່ຽງ ຫຼື ຍານເຊິ່ງອະນຸໂລມ ອະນິດຈະສັນຍາ ປັນຈະຂັນເຊິ່ງເປັນທຸກ ຫຼື ຍານເຊິ່ງອະນຸໂລມທຸກຂະສັນຍາ ທຳເຊິ່ງເປັນອະນັດຕາ ຫຼື ຍານ ເຊິ່ງອະນຸໂລມອະນັດຕະສັນຍາ ທຳພຽງແຕ່ຄວາມເກີດຂຶ້ນແຫ່ງສັນຍາ ຫຼື ທຳເປັນນິມິດແຫ່ງ ສັນຍາເລີຍ ທ່ານຈັກໄດ້ຍານຈາກບ່ອນໃດ ລວມຄວາມວ່າ ແລະທ່ານບໍ່ໄດ້ເຫັນສັນຍາແມ່ນ ໜ້ອຍໜຶ່ງຈາກທຳນີ້ ແນວນີ້ແດ່

ຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ທ່ານຈຶ່ງປະສົບແຕ່ຄວາມງົມງວາຍ ອະ ທິບາຍວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຄື ຍ້ອນການນັ້ນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຍ້ອນປັດໄຈນັ້ນ ຍ້ອນຕົ້ນເຫດນັ້ນ ທ່ານຈຶ່ງປະສົບ ຄື ເຫັນ ແນມເຫັນ ແນມເບິ່ງ ເພ່ງພິນິດ ພິຈາລະນາ ເບິ່ງແຕ່ທຳຄືຄວາມ ງົມງວາຍ ທຳຂອງຄົນຈ້າ ທຳຂອງຄົນຫຼົງ ທຳຂອງຄົນບໍ່ຮູ້ ທຳຂອງຄົນທີ່ມີລັດທິຫຼົບລ່ຽງບໍ່ ແນ່ນອນ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ທ່ານຈຶ່ງປະສົບແຕ່ຄວາມງົມງວາຍ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະ ຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ ມາຄັນທິຍະ

ຍ້ອນອາໄສທິດຖິທັງຫຼາຍ ທ່ານຈຶ່ງຖາມເນື່ອງ ໆ
ໄດ້ມາເຖິງຄວາມລຸ້ນຫຼົງໃນທິດຖິທັງຫຼາຍ ທີ່ທ່ານຖືໝັ້ນໄວ້ແລ້ວ
ແລະທ່ານກໍບໍ່ໄດ້ເຫັນສັນຍາແມ່ນໜ້ອຍໜຶ່ງຈາກທຳນີ້
ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ທ່ານຈຶ່ງປະສົບແຕ່ຄວາມງົມງວາຍ

[ກາ] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕໍ່ໄປວ່າ)

ຜູ້ໃດສຳຄັນວ່າ ເຮົາສະເໝີເຂົາ ເລີດກວ່າເຂົາ ຫຼື ດ້ອຍກວ່າເຂົາ
ຜູ້ນັ້ນເພິ່ງຕ້ອງວິວາດກັນດ້ວຍຄວາມຖືຕົວນັ້ນ
ບຸກຄົນບໍ່ຫວັ່ນໄຫວໃນຍ້ອນຄວາມຖືຕົວ ໓ ຢ່າງ
ຄວາມສຳຄັນວ່າ ເຮົາສະເໝີເຂົາ ເລີດກວ່າເຂົາ
(ຫຼືດ້ອຍກວ່າເຂົາ) ຈຶ່ງບໍ່ມີແກ່ບຸກຄົນນັ້ນ

ຄຳວ່າ ຜູ້ໃດສຳຄັນວ່າ ເຮົາສະເໝີເຂົາ ເລີດກວ່າເຂົາ ຫຼື ດ້ອຍກວ່າເຂົາ ຜູ້ນັ້ນ ເພິ່ງ
ຕ້ອງວິວາດກັນດ້ວຍຄວາມຖືຕົວນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ໃດສຳຄັນວ່າ ເຮົາສະເໝີເຂົາ ເຮົາເລີດ
ກວ່າເຂົາ ຫຼື ເຮົາດ້ອຍກວ່າເຂົາ ຜູ້ນັ້ນ ເພິ່ງຕ້ອງກໍານົດຜິດຖຽງ ກໍການໝາຍໃຈ ກໍການຍາດ
ແຍ່ງ ກໍການວິວາດ ກໍການມຸ້ງຮ້າຍ ດ້ວຍຄວາມຖືຕົວນັ້ນ ຄື ດ້ວຍທິດຖິນັ້ນ ຫຼື ກັບບຸກຄົນນັ້ນ
ວ່າ ທ່ານບໍ່ຮູ້ທຳວິໄນນີ້ ເຮົາຮູ້ທຳວິໄນນີ້ ທ່ານຈັກຮູ້ທຳວິໄນ ນີ້ໄດ້ແນວໃດ ທ່ານປະຕິບັດຜິດ
ເຮົາປະຕິບັດຖືກຕ້ອງ ຄຳຂອງເຮົາມີປະໂຫຍດ ຄຳຂອງທ່ານ ບໍ່ມີປະໂຫຍດ ຄຳທີ່ຄວນເວົ້າ
ກ່ອນທ່ານກັບເວົ້າພາຍຫຼັງ ຄຳທີ່ຄວນເວົ້າພາຍຫຼັງທ່ານກັບເວົ້າກ່ອນ ຄຳທີ່ທ່ານໃຊ້ສະເໝີກັບຕິດ
ຂັດ ວາທະຂອງທ່ານເຮົາຫັກລ້າງໄດ້ແລ້ວ ເຮົາປາບປາມທ່ານໄດ້ແລ້ວ ທ່ານຈຶ່ງທຽວໄປເພື່ອປົດ
ວາທະ ຫຼື ຫາກທ່ານສາມາດ ກໍຈຶ່ງແກ້ໄຂເທີ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ໃດສຳຄັນວ່າ ເຮົາສະເໝີເຂົາ
ເລີດກວ່າເຂົາ ຫຼື ດ້ອຍກວ່າເຂົາ ຜູ້ນັ້ນເພິ່ງຕ້ອງວິວາດກັນດ້ວຍຄວາມຖືຕົວນັ້ນ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນບໍ່ຫວັ່ນໄຫວຍ້ອນຄວາມຖືຕົວ ໓ ຢ່າງ ຄວາມສຳຄັນວ່າ ເຮົາສະເໝີເຂົາ
ເລີດກວ່າເຂົາ (ຫຼືດ້ອຍກວ່າເຂົາ) ຈຶ່ງບໍ່ມີແກ່ບຸກຄົນນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມຖືຕົວ ໓ ຢ່າງເຫຼົ່າ
ນີ້ ຜູ້ໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະຖົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່
ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນຍ່ອມບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ຄື ບໍ່ເອນອງ ໃນຄວາມຖືຕົວ ໓ ຢ່າງ
ເຫຼົ່ານັ້ນ ຄວາມສຳຄັນວ່າ ເຮົາສະເໝີເຂົາ ເຮົາເລີດກວ່າເຂົາ ຫຼື ເຮົາດ້ອຍກວ່າເຂົາ ຍ່ອມບໍ່ມີ
ແກ່ບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ

ຄຳວ່າ ບໍ່ມີແກ່ບຸກຄົນນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ມີແກ່ເຮົາ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນບໍ່ຫວັ່ນໄຫວຍ້ອນ
ຄວາມຖືຕົວ ໓ ຢ່າງ ຄວາມສຳຄັນວ່າ ເຮົາສະເໝີເຂົາ ເລີດກວ່າເຂົາ ຫຼື ດ້ອຍ ກວ່າເຂົາ ຈຶ່ງບໍ່
ມີແກ່ບຸກຄົນນັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຜູ້ໃດສຳຄັນວ່າ ເຮົາສະເໝີເຂົາ ເລີດກວ່າເຂົາ ຫຼືດ້ອຍກວ່າເຂົາ
ຜູ້ນັ້ນເພິ່ງຕ້ອງວິວາທະກັນດ້ວຍຄວາມຖືຕົວນັ້ນ
ບຸກຄົນບໍ່ຫວັ່ນໄຫວຍ້ອນຄວາມຖືຕົວ ໓ ຢ່າງ
ຄວາມສຳຄັນວ່າ ເຮົາສະເໝີເຂົາ ເລີດກວ່າເຂົາ
(ຫຼືດ້ອຍກວ່າເຂົາ) ຈຶ່ງບໍ່ມີແກ່ບຸກຄົນນັ້ນ

[ກຸງ] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ບຸກຄົນຜູ້ເປັນພາມນັ້ນເພິ່ງກ່າວອັນໃດວ່າ ຈິງ
ຫຼືບຸກຄົນຜູ້ເປັນພາມນັ້ນເພິ່ງໂຕ້ຖຽງວ່າ ຕົວະ ດ້ວຍເຫດອັນໃດ
ຄວາມສຳຄັນວ່າເຮົາສະເໝີເຂົາ ເຮົາເລີດກວ່າເຂົາ
(ຫຼືເຮົາດ້ອຍກວ່າເຂົາ) ຍ່ອມບໍ່ມີໃນພຣະອະຣະຫັນໃດ
ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ເພິ່ງຕອບໂຕ້ວາທະ ດ້ວຍເຫດອັນໃດນໍ?

ຄຳວ່າ ພາມ ໃນຄຳວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ເປັນພາມນັ້ນເພິ່ງກ່າວອັນໃດວ່າ ຈິງ ອະທິບາຍວ່າ
ບຸກຄົນຊື່ວ່າເປັນພາມ ຍ້ອນລອຍທຳ ກ ປະການໄດ້ແລ້ວ ຯລຯ ບຸກຄົນນັ້ນບໍ່ມີຕັນຫາແລະທິດຖື
ອາໄສ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ບັນດິດຮຽກຜູ້ນັ້ນວ່າ ເປັນພາມ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ເປັນພາມນັ້ນເພິ່ງກ່າວອັນໃດວ່າ ຈິງ ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນ ຜູ້ເປັນພາມ
ເພິ່ງກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊື່ແຈ້ງອັນໃດວ່າ ໂລກທຸ່ງ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ
ເພິ່ງກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊື່ແຈ້ງອັນໃດວ່າ ໂລກບໍ່ທຸ່ງ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາ
ຄົດຈະວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າບໍ່ເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ລວມ
ຄວາມວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ເປັນພາມນັ້ນເພິ່ງກ່າວອັນໃດວ່າຈິງ

ຄຳວ່າ ຫຼືບຸກຄົນຜູ້ເປັນພາມນັ້ນເພິ່ງໂຕ້ຖຽງວ່າ ຕົວະ ດ້ວຍເຫດອັນໃດ ອະທິບາຍວ່າ
ບຸກຄົນຜູ້ເປັນພາມເພິ່ງກໍການຜິດຖຽງ ກໍການໝາງໃຈ ກໍການ ແກ່ງແຍ່ງ ກໍການວິວາດ ກໍການ
ມຸ້ງຮ້າຍ ດ້ວຍມານະອັນໃດ ດ້ວຍທິດຖືອັນໃດ ຫຼື ກັບ ບຸກຄົນໃດວ່າ ຄຳຂອງເຮົາຈິງ ຄຳຂອງ
ທ່ານຕົວະ ຯລຯ ທ່ານບໍ່ຮູ້ທຳວິໄນນີ້ ຯລຯ ຫຼືທາກທ່ານສາມາດ ກໍຈົ່ງແກ້ໄຂເທີ້ນ ລວມຄວາມ
ວ່າ ຫຼືບຸກຄົນຜູ້ເປັນພາມນັ້ນເພິ່ງ ໂຕ້ຖຽງວ່າ ຕົວະ ດ້ວຍເຫດອັນໃດ

ຄຳວ່າ ໃນພຣະອະຣະຫັນໃດ ໃນຄຳວ່າ ຄວາມສຳຄັນວ່າ ເຮົາສະເໝີເຂົາ ເຮົາເລີດ
ກວ່າເຂົາ (ຫຼືເຮົາດ້ອຍກວ່າເຂົາ) ຍ່ອມບໍ່ມີໃນພຣະອະຣະຫັນໃດ ອະທິບາຍວ່າ ໃນພຣະອະຣະ
ຫັນ ຄື ພຣະຂີນາລົບໃດ ບໍ່ມີຄວາມຖືຕົວວ່າ ເຮົາສະເໝີເຂົາ ບໍ່ມີຄວາມຖືຕົວວ່າ ເຮົາເລີດກວ່າ
ເຂົາ ບໍ່ມີຄວາມດູໝັ່ນວ່າ ເຮົາດ້ອຍກວ່າເຂົາ ຄື ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຖືຕົວນັ້ນພຣະ

ອະຣະຫັນລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະຖິບໄດ້ແລ້ວ ຣະຖັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດ
ຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມສຳຄັນວ່າ ເຮົາສະ ເໝີເຂົາ ເຮົາ
ເລີດກວ່າເຂົາ (ຫຼືເຮົາດ້ອຍກວ່າເຂົາ) ຍ່ອມບໍ່ມີໃນພຣະອະຣະຫັນໃດ

ຄຳວ່າ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ເພິ່ງຕອບໂຕ້ວາທະ ດ້ວຍເຫດອັນໃດນໍ? ອະທິບາຍວ່າ ພ
ຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ເພິ່ງຕອບໂຕ້ວາທະ ຄື ເພິ່ງໂຕ້ຖຽງ ເພິ່ງກໍການຜິດຖຽງ ກໍການໝາງໃຈ ກໍ
ການຍາດແຍ່ງ ກໍການວິວາດ ກໍການມຸ້ງຮ້າຍ ດ້ວຍເຫດອັນໃດ ດ້ວຍທິດຖື ອັນໃດ ຫຼື ກັບບຸກ
ຄົນໃດວ່າ ທ່ານບໍ່ຮູ້ທຳວິໄນນີ້ ຯລຯ ຫຼື ຫາກທ່ານສາມາດ ກໍຈົ່ງ ແກ້ໄຂເທິນ ລວມຄວາມວ່າ
ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ເພິ່ງຕອບໂຕ້ວາທະ ດ້ວຍເຫດອັນໃດນໍ? ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກ
ເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ບຸກຄົນຜູ້ເປັນພາມນັ້ນເພິ່ງກ່າວອັນໃດວ່າ ຈິງ
ຫຼືບຸກຄົນຜູ້ເປັນພາມນັ້ນເພິ່ງໂຕ້ຖຽງວ່າ ຕົວະ ດ້ວຍເຫດອັນໃດ
ຄວາມສຳຄັນວ່າເຮົາສະເໝີເຂົາ ເຮົາເລີດກວ່າເຂົາ
(ຫຼືເຮົາດ້ອຍກວ່າເຂົາ) ຍ່ອມບໍ່ມີໃນພຣະອະຣະຫັນໃດ
ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ເພິ່ງຕອບໂຕ້ວາທະ ດ້ວຍເຫດອັນໃດນໍ?

[ກຸ໑] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ບຸກຄົນລະບ່ອນອາໄສແລ້ວ ບໍ່ທ່ຽວຊ່ານໄປຫາບ່ອນອາໄສ
ມຸນີບໍ່ເຮັດຄວາມມີເຄື່ອນໄຫວໃນການ ວ່າງຈາກການທັງຫຼາຍ
ບໍ່ມຸ້ງໝາຍອັດຕະພາບຕໍ່ໄປ ບໍ່ເພິ່ງກ່າວຄຳເວົ້າຂັດແຍ່ງກັນ

ຄັ້ງນັ້ນແລ ຫາລິນທະການິຄະຫະບໍດີ ເຂົ້າໄປຫາທ່ານພຣະມະຫາກັດຈາຍະນະເຖິງບ່ອນ
ຢູ່ ຂາບທ່ານພຣະມະຫາກັດຈາຍະນະແລ້ວ ນັ່ງຢູ່ບ່ອນທີ່ສົມຄວນ ເມື່ອແລ້ວໄດ້ຖາມທ່ານພຣະ
ມະຫາກັດຈາຍະນະວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າໄດ້ຕັດພາສີດນີ້ ໃນມາຄັນທິຍະບັນຫາ ອັນມາໃນ
ອັດຕະກະວັກວ່າ

ບຸກຄົນລະບ່ອນອາໄສແລ້ວ ບໍ່ທ່ຽວຊ່ານໄປຫາບ່ອນອາໄສ
ມຸນີບໍ່ເຮັດຄວາມມີເຄື່ອນໄຫວໃນການ ວ່າງຈາກການທັງຫຼາຍ
ບໍ່ມຸ້ງໝາຍອັດຕະພາບຕໍ່ໄປ ບໍ່ເພິ່ງກ່າວຄຳເວົ້າຂັດແຍ່ງກັນ

ຂ້າແດ່ ທ່ານມະຫາກັດຈາຍະນະຜູ້ຈະເລີນ ເນື້ອຄວາມແຫ່ງພາສີດທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກ
ເຈົ້າ ຕັດແລ້ວໂດຍຫຍໍ້ນີ້ ເພິ່ງຮູ້ໂດຍພິດສະດານແນວໃດໄດ້

ທ່ານພຣະມະຫາກັດຈາຍະນະຕອບວ່າ ທ່ານຄະຫະບໍດີ ຮູບທາດເປັນບ່ອນອາໄສແຫ່ງ
ວິນຍານ ວິນຍານທີ່ຜູກພັນໄວ້ດ້ວຍຣາຄະໃນຮູບທາດ ຕັດຮຽກວ່າ ການທ່ຽວຊ່ານໄປຫາບ່ອນ

ອາໄສ ເວທະນາທາດ ຯລຯ ສັນຍາທາດ ຯລຯ ສັງຂານທາດ ເປັນບ່ອນອາໄສແຫ່ງວິນຍານ ວິນຍານທີ່ຜູກພັນໄວ້ດ້ວຍຣາຄະໃນສັງຂານທາດ ຕັດຮຽກວ່າ ການທ່ຽວຊ່ານໄປຫາບ່ອນອາໄສ ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນຜູ້ທ່ຽວຊ່ານໄປຫາບ່ອນອາໄສ ເປັນແນວນີ້ແລ

ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນຜູ້ທ່ຽວຊ່ານໄປຫາບ່ອນອາໄສ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມພໍໃຈ ຄວາມກຳໜັດ ຄວາມເພີດເພີນ ຄວາມທະຍານຢາກ ອຸບາຍແລະຄວາມ ຍືດໝັ້ນ ອັນເປັນເຫດທີ່ໃຈເຂົ້າໄປຕັ້ງໝັ້ນຖືໝັ້ນແລະນອນເນື່ອງແຫ່ງຮູບທາດ ພຣະ ຕະຖາຄົດ ຊົງລະໄດ້ເດັດຂາດແລ້ວ ຕັດຮາກກິນເຫງົ້າເໝືອນຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກິນເຫງົ້າໄປແລ້ວ ເຫຼືອ ແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ ສະນັ້ນ ບັນດິດຈຶ່ງຮຽກ ພຣະຕະຖາຄົດວ່າ ຜູ້ບໍ່ຊົງ ທ່ຽວຊ່ານໄປຫາບ່ອນອາໄສ ຄວາມພໍໃຈ ຄວາມກຳໜັດ ຄວາມເພີດເພີນ ຄວາມທະຍານຢາກ ອຸບາຍແລະຄວາມຍືດໝັ້ນ ອັນເປັນເຫດທີ່ໃຈເຂົ້າໄປຕັ້ງໝັ້ນຖືໝັ້ນແລະນອນເນື່ອງແຫ່ງເວທະນາ ທາດ ຯລຯ ສັນຍາທາດ ຯລຯ ສັງຂານທາດ ຯລຯ ວິນຍານທາດ ພຣະຕະຖາຄົດ ຊົງລະໄດ້ ເດັດຂາດແລ້ວ ຕັດຮາກກິນເຫງົ້າເໝືອນຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກິນເຫງົ້າໄປແລ້ວ ເຫຼືອແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ ສະນັ້ນ ບັນດິດຈຶ່ງຮຽກ ພຣະຕະຖາຄົດວ່າ ຜູ້ບໍ່ຊົງທ່ຽວຊ່ານໄປ ຫາບ່ອນອາໄສ ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນຜູ້ທ່ຽວຊ່ານໄປຫາບ່ອນອາໄສ ເປັນແນວນີ້ແລ

ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນຜູ້ທ່ຽວຊ່ານໄປຫາບ່ອນອາໄສ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມທ່ຽວຊ່ານໄປຫາແລະຄວາມຜູກພັນກັບບ່ອນອາໄສ ຄື ຮູບນິມິດ ຯລຯ ສັດທະ ນິມິດ ຯລຯ ຄັນທະນິມິດ ຯລຯ ຣົດນິມິດ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະນິມິດ ຯລຯ ທຳມະນິມິດ ຕັດຮຽກ ວ່າ ຜູ້ທ່ຽວຊ່ານໄປຫາບ່ອນອາໄສ ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນຜູ້ທ່ຽວຊ່ານໄປຫາບ່ອນອາໄສ ເປັນ ແນວນີ້ແລ

ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນຜູ້ທ່ຽວຊ່ານໄປຫາບ່ອນອາໄສ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມຊ່ານໄປຫາ ແລະຄວາມຜູກພັນກັບບ່ອນອາໄສ ຄື ຮູບນິມິດ ຯລຯ ສັດທະ ນິມິດ ຯລຯ ຄັນທະນິມິດ ຯລຯ ຣົດນິມິດ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະນິມິດ ຯລຯ ທຳມະນິມິດ ພຣະ ຕະຖາຄົດຊົງລະໄດ້ເດັດຂາດແລ້ວ ຕັດຮາກກິນເຫງົ້າເໝືອນຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກິນເຫງົ້າໄປ ແລ້ວ ເຫຼືອແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ ສະນັ້ນ ບັນດິດຈຶ່ງຮຽກພຣະຕະຖາຄົດວ່າ ຜູ້ບໍ່ຊົງທ່ຽວຊ່ານໄປຫາບ່ອນອາໄສ ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນຜູ້ທ່ຽວຊ່ານໄປຫາບ່ອນອາໄສ ເປັນ ແນວນີ້ແລ

ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນເກີດຄວາມມີເຍື່ອໃຍໃນກາມ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ກ່ຽວຂ້ອງຢູ່ກັບຄະລິຫັດ ເພີດເພີນຮ່ວມກັນ ເສົ້າໂສກ ຮ່ວມກັນ ເມື່ອພວກເຂົາສຸກກໍສຸກດ້ວຍ ເມື່ອພວກເຂົາທຸກກໍທຸກດ້ວຍ ເມື່ອພວກເຂົາມີກິດທີ່ຄວນ

ເຮັດເກີດຂຶ້ນ ກໍລົງມືຊ່ວຍເຫຼືອດ້ວຍຕົນເອງ ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນເກີດຄວາມມີເຍື່ອໃຍໃນກາມ ເປັນແນວນີ້ແລ

ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນບໍ່ເກີດຄວາມມີເຍື່ອໃຍໃນກາມ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງຢູ່ກັບຄະລິຫັດ ບໍ່ເພີດເພີນ ຮ່ວມກັນ ບໍ່ເສົ້າ ໂສກຮ່ວມກັນ ເມື່ອພວກເຂົາສຸກກໍບໍ່ໄດ້ສຸກດ້ວຍ ເມື່ອພວກເຂົາທຸກກໍບໍ່ໄດ້ທຸກດ້ວຍ ເມື່ອພວກເຂົາມີກິດທີ່ຄວນເຮັດເກີດຂຶ້ນ ກໍບໍ່ລົງມືຊ່ວຍເຫຼືອດ້ວຍຕົນເອງ ທ່ານ ຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນບໍ່ເກີດຄວາມມີເຍື່ອໃຍໃນກາມ ເປັນແນວນີ້ແລ

ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນບໍ່ວ່າງຈາກກາມທັງຫຼາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ບໍ່ປາສະຈາກຄວາມກຳໜັດ ບໍ່ປາສະຈາກ ຄວາມພໍໃຈ ບໍ່ປາສະຈາກຄວາມຮັກ ບໍ່ປາສະຈາກຄວາມກະຫາຍ ບໍ່ປາສະຈາກຄວາມຮ້ອນຮົນ ບໍ່ປາສະຈາກ ຕັນຫາໃນກາມທັງຫຼາຍ ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນບໍ່ວ່າງຈາກກາມທັງຫຼາຍ ເປັນແນວນີ້ແລ

ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນວ່າງຈາກກາມທັງຫຼາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ປາສະຈາກຄວາມກຳໜັດ ປາສະຈາກຄວາມພໍໃຈ ປາສະຈາກຄວາມຮັກ ປາສະຈາກຄວາມກະຫາຍ ປາສະຈາກຄວາມຮ້ອນຮົນ ປາສະຈາກຕັນຫາໃນກາມທັງຫຼາຍ ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນວ່າງຈາກກາມທັງຫຼາຍ ເປັນແນວນີ້ແລ

ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນມຸ້ງຫວັງອັດຕະພາບຕໍ່ໄປ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ມີຄວາມມຸ້ງຫວັງແນວນີ້ວ່າ ໃນອະນາຄົດການ ເຮົາເພິ່ງມີ ຮູບແນວນີ້ ທ່ານກໍປະສົບຄວາມເພີດເພີນໃນຄວາມປາຖະໜານນັ້ນ ມີຄວາມ ມຸ້ງຫວັງແນວນີ້ວ່າ ໃນອະນາຄົດການ ເຮົາເພິ່ງມີເວທະນາແນວນີ້ ຯລຯ ເພິ່ງມີສັນຍາແນວນີ້ ຯລຯ ເພິ່ງມີສັງຂານ ແນວນີ້ ຯລຯ ເພິ່ງມີວິນຍານແນວນີ້ ທ່ານກໍປະສົບຄວາມເພີດເພີນໃນຄວາມປາຖະໜານນັ້ນ ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນມຸ້ງຫວັງອັດຕະພາບຕໍ່ໄປ ເປັນແນວນີ້ແລ

ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນບໍ່ມຸ້ງຫວັງອັດຕະພາບຕໍ່ໄປ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ບໍ່ມີຄວາມມຸ້ງຫວັງແນວນີ້ວ່າ ໃນອະນາຄົດການ ເຮົາເພິ່ງ ມີຮູບແນວນີ້ ບໍ່ມີຄວາມມຸ້ງຫວັງແນວນີ້ວ່າ ໃນອະນາຄົດການ ເຮົາເພິ່ງມີເວທະນາ ແນວນີ້ ຯລຯ ເພິ່ງມີສັນຍາແນວນີ້ ຯລຯ ເພິ່ງມີສັງຂານແນວນີ້ ຯລຯ ເພິ່ງມີວິນຍານແນວນີ້ ທ່ານກໍບໍ່ປະສົບ ຄວາມເພີດເພີນໃນຄວາມປາຖະໜານນັ້ນ ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນບໍ່ມຸ້ງຫວັງ ອັດຕະພາບຕໍ່ໄປ ເປັນແນວນີ້ແລ

ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນກ່າວຄຳເວົ້າຂັດແຍ່ງກັນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ກ່າວຄຳເວົ້າເຫັນປານນີ້ວ່າ ທ່ານບໍ່ຮູ້ທຳວິໄນນີ້ ຯລຯ ຫຼື ຫາກທ່ານສາມາດ ກໍຈົ່ງແກ້ໄຂເທີ້ນ ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນກ່າວຄຳເວົ້າຂັດແຍ່ງກັນ ເປັນແນວນີ້ແລ

ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນບໍ່ກ່າວຄຳເວົ້າຂັດແຍ່ງກັນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ບໍ່ກ່າວຄຳເວົ້າເຫັນປານນີ້ວ່າ ທ່ານບໍ່ຮູ້ທຳວິໄນນີ້ ຯລຯ ຫຼື ຫາກທ່ານສາມາດ ກໍຈົ່ງແກ້ໄຂເທີ້ນ ທ່ານຄະຫະບໍດີ ບຸກຄົນບໍ່ກ່າວຄຳເວົ້າຂັດແຍ່ງກັນ ເປັນແນວນີ້ແລ

ທ່ານຄະຫະບໍດີ ພາສິດທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ໃນມາຄັນທິຍະບັນຫາ ອັນມາໃນ ອັດຖະກະວັກວ່າ

ບຸກຄົນລະບ່ອນອາໄສແລ້ວ ບໍ່ທຽວຊ່ານໄປຫາບ່ອນອາໄສ
ມຸນີບໍ່ເຮັດຄວາມມີເຍື່ອໃຍໃນກາມ ວ່າງຈາກກາມທັງຫຼາຍ
ບໍ່ມັງໝາຍອັດຕະພາບຕໍ່ໄປ ບໍ່ເພິ່ງກ່າວຄຳເວົ້າຂັດແຍ່ງກັນ ດັ່ງນີ້ແລ

ທ່ານຄະຫະບໍດີ ເນື້ອຄວາມແຫ່ງພາສິດທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ໂດຍຫຍໍ້ ເພິ່ງຮູ້ ໂດຍພິດສະດານແນວນີ້ແລ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ບຸກຄົນລະບ່ອນອາໄສແລ້ວ ບໍ່ທຽວຊ່ານໄປຫາບ່ອນອາໄສ
ມຸນີບໍ່ເຮັດຄວາມມີເຍື່ອໃຍໃນກາມ ວ່າງຈາກກາມທັງຫຼາຍ
ບໍ່ມັງໝາຍອັດຕະພາບຕໍ່ໄປ ບໍ່ເພິ່ງກ່າວຄຳເວົ້າຂັດແຍ່ງກັນ

[໘໐] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ບຸກຄົນຜູ້ນາຄະສະຫງັດຈາກທິດຖືເຫຼົ່າໃດ
ເພິ່ງທຽວໄປໃນໂລກ ບໍ່ເພິ່ງເວົ້າຈາຍຶດຖືທິດຖືເຫຼົ່ານັ້ນ
ດອກບົວກ້ານມີໝາມເກີດໃນນ້ຳ
ບໍ່ເປີເປື້ອນດ້ວຍນ້ຳແລະຕົມ ສັນໃດ
ມຸນີຜູ້ກ່າວເລື່ອງຄວາມສະງົບ ກໍບໍ່ຍິນດີ
ບໍ່ເປີເປື້ອນໃນກາມແລະໂລກ ສັນນັ້ນ

ຄຳວ່າ ເຫຼົ່າໃດ ໃນຄຳວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ນາຄະສະຫງັດຈາກທິດຖືເຫຼົ່າໃດ ເພິ່ງທຽວໄປໃນ ໂລກ ໄດ້ແກ່ ທິດຖືທັງຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ສະຫງັດ ໄດ້ແກ່ ວ່າງ ສະຫງັດ ງຽບ ຈາກກາຍທຸດຈະຮິດ ຯລຯ ຈາກວະຈິທຸດ ຈະຮິດ ຯລຯ ຈາກມະໂນທຸດຈະຮິດ ຯລຯ ຈາກຣາຄະ ຯລຯ ວ່າງສະຫງັດ ງຽບຈາກອະກຸສະ ລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງທ່ຽວໄປ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງທ່ຽວໄປ ຄື ເພິ່ງຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປ

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນມະນຸດໂລກ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ນາຄະສະຫງັດຈາກ ທິດຖິເຫຼົ່າໃດ ເພິ່ງທ່ຽວໄປໃນໂລກ

ຄຳວ່າ ຜູ້ນາຄະ ໃນຄຳວ່າ ຜູ້ນາຄະ ຯລຯ ບໍ່ເພິ່ງເວົ້າຈາຍຶດຖິທິດຖິເຫຼົ່ານັ້ນ ອະທິບາຍ ວ່າ ຊື່ວ່າບຸກຄົນຜູ້ນາຄະ ຍ້ອນບໍ່ເຮັດຄວາມຊົ່ວ ຊື່ວ່າບຸກຄົນຜູ້ນາຄະ ຍ້ອນບໍ່ເຖິງ ຊື່ວ່າບຸກຄົນຜູ້ ນາຄະ ຍ້ອນບໍ່ກັບມາຫາ

ບຸກຄົນຊື່ວ່າຜູ້ນາຄະ ຍ້ອນບໍ່ເຮັດຄວາມຊົ່ວ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບາບອະກຸສິນທຳທັງຫຼາຍ ເປັນເຫດແຫ່ງຄວາມເສົ້າໝອງ ກໍ່ພົບໃໝ່ ມີຄວາມ ກະວົນ ກະວາຍ ມີທຸກເປັນວິບາກ ເປັນບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງຊາດ ຊະຣາ ແລະມໍຣະນະຕໍ່ໄປ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຊົ່ວ (ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ ສະພິຍະ)

ບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ເຮັດບາບແມ່ນເລັກໜ້ອຍໃນໂລກ

ສະລັດສັງໂຍດເຄື່ອງຜູກພັນໄດ້ທັງໝົດ

ບໍ່ຕິດຂ້ອງຢູ່ໃນທຳເປັນເຄື່ອງຂ້ອງທັງປວງ ເປັນຜູ້ຫຼຸດພົ້ນ

ດຳຣົງຕົນໝັ້ນຄົງເຊັ່ນນັ້ນ ບັນດິດທັງຫຼາຍຮຽກວ່າ ຜູ້ນາຄະ

ບຸກຄົນຊື່ວ່າຜູ້ນາຄະ ຍ້ອນບໍ່ເຮັດຄວາມຊົ່ວ ເປັນແນວນີ້

ບຸກຄົນຊື່ວ່າຜູ້ນາຄະ ຍ້ອນບໍ່ເຖິງ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນບໍ່ເຖິງສັນທາຄະຕິ (ລຳອຽງຍ້ອນຮັກ) ບໍ່ເຖິງໂທສາຄະຕິ (ລຳອຽງຍ້ອນຊັງ) ບໍ່ ເຖິງໂມທາຄະຕິ (ລຳອຽງຍ້ອນຫຼົງ) ບໍ່ເຖິງພະຍາຄະຕິ (ລຳອຽງຍ້ອນຢ້ານ) ບໍ່ດຳເນີນໄປດ້ວຍ ອຳນາດຣາຄະ ບໍ່ດຳເນີນໄປດ້ວຍອຳນາດໂທສະ ບໍ່ດຳເນີນໄປດ້ວຍອຳນາດໂມຫະ ບໍ່ດຳເນີນໄປ ດ້ວຍອຳນາດມານະ ບໍ່ດຳເນີນໄປດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ບໍ່ດຳເນີນໄປດ້ວຍອຳນາດ ອຸດທັດຈະບໍ່ດຳ ເນີນໄປດ້ວຍອຳນາດວິຈິກິດສາ ບໍ່ດຳເນີນໄປດ້ວຍອຳນາດອະນຸໂສ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ໄປ ບໍ່ອອກໄປ ບໍ່ ຖືກພາໄປ ບໍ່ຖືກນຳໄປ ດ້ວຍທຳທີ່ກໍ່ຄວາມເປັນຝັກເປັນຝ່າຍ ບຸກຄົນຊື່ວ່າ ຜູ້ນາຄະ ຍ້ອນບໍ່ເຖິງ ເປັນແນວນີ້

ບຸກຄົນຊື່ວ່າຜູ້ນາຄະ ຍ້ອນບໍ່ກັບມາຫາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ກິເລດເຫຼົ່າໃດອະນິຍະບຸກຄົນລະໄດ້ແລ້ວ ດ້ວຍໂສດາປັດຕິມັກ ອະນິຍະບຸກຄົນນັ້ນກໍຍ່ອມບໍ່ມາ ບໍ່ກັບມາ ບໍ່ຫວນກັບມາສູ່ກິເລດເຫຼົ່ານັ້ນອີກ ກິເລດເຫຼົ່າໃດ ອະນິຍະບຸກຄົນລະໄດ້ແລ້ວດ້ວຍສະກະທາຄາມິມັກ ຯລຯ ດ້ວຍອະນາຄາມິມັກ ຯລຯ ດ້ວຍອະຣະຫັດຕະມັກ ອະນິຍະບຸກຄົນນັ້ນກໍຍ່ອມບໍ່ມາ ບໍ່ກັບມາ ບໍ່ຫວນກັບມາສູ່ກິເລດເຫຼົ່ານັ້ນອີກ ບຸກຄົນຊື່ວ່າຜູ້ນາຄະ ຍ້ອນບໍ່ກັບມາຫາ ເປັນແນວນີ້

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ນາຄະ ຯລຯ ບໍ່ເພິ່ງເວົ້າຈາຍຶດຖືທິດຖືເຫຼົ່ານັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ນາຄະ ບໍ່ເພິ່ງເວົ້າຈາ ຄື ບໍ່ເພິ່ງເວົ້າ ກ່າວ ສະແດງ ຊື້ແຈ່ງ ຍຶດ ຈັບ ຖື ຍຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນທິດຖືເຫຼົ່ານັ້ນ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ເພິ່ງເວົ້າຈາ ຄື ບໍ່ເພິ່ງເວົ້າ ກ່າວ ສະແດງ ຊື້ແຈ່ງວ່າ ໂລກທ່ຽງ ຯລຯ ໂລກບໍ່ທ່ຽງ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດຈະວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າບໍ່ເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ນາຄະ ຯລຯ ບໍ່ເພິ່ງເວົ້າຈາ ຍຶດຖືທິດຖື ເຫຼົ່ານັ້ນ

ຄຳວ່າ ດອກບົວກ້ານມີໝາມເກີດໃນນ້ຳ ບໍ່ເປີເປື້ອນດ້ວຍນ້ຳແລະຕົມ ສັນໃດ ອະທິບາຍວ່າ ນ້ຳ ຕັດຮຽກວ່າ ເອລະ ນ້ຳ ຕັດຮຽກວ່າ ອຳພຸ ດອກບົວ ຕັດ ຮຽກວ່າ ອຳພຸຊະ ກ້ານຊຸຂະ ຕັດຮຽກວ່າມີໝາມ ນ້ຳ ຕັດຮຽກວ່າ ວາຣີ ດອກບົວ ເກີດໃນນ້ຳ ຕັດຮຽກວ່າ ວາຣີຊະ ນ້ຳ ຕັດຮຽກວ່າ ຊະລະ ເປືອກຕົມຕັດຮຽກວ່າຕົມ ດອກບົວເກີດໃນນ້ຳ ຢູ່ໃນນ້ຳ (ແຕ່) ບໍ່ຕິດ ບໍ່ຕິດແໜ້ນ ບໍ່ເປີເປື້ອນດ້ວຍນ້ຳແລະຕົມ ຄື ບໍ່ຖືກນ້ຳແລະຕົມຕິດແລ້ວ ຕິດແໜ້ນແລ້ວ ເປີເປື້ອນແລ້ວ ສັນໃດ ລວມຄວາມວ່າ ດອກບົວກ້ານມີໝາມເກີດໃນນ້ຳ ບໍ່ເປີເປື້ອນດ້ວຍນ້ຳແລະຕົມ ສັນໃດ

ຄຳວ່າ ສັນນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ມຸນີຜູ້ກ່າວເລື່ອງຄວາມສະງົບ ກໍບໍ່ຍິນດີ ບໍ່ເປີເປື້ອນໃນກາມ ແລະໂລກ ສັນນັ້ນ ເປັນຄຳອຸປະໄມທີ່ເຮັດອຸປະມາໃຫ້ສົມບູນ

ຄຳວ່າ ມຸນີ ອະທິບາຍວ່າ ຍານ ທ່ານຮຽກວ່າ ໂມນະ ຯລຯ ຜູ້ກ່າວລ່ວງກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງແລະຕັນຫາເປັນຄືຕາໜ່າງໄດ້ແລ້ວ ຊື່ວ່າມຸນີ

ຄຳວ່າ ຜູ້ກ່າວເລື່ອງຄວາມສະງົບ ອະທິບາຍວ່າ ມຸນີຜູ້ກ່າວເລື່ອງຄວາມສະງົບ ຄື ກ່າວເລື່ອງທີ່ປ້ອງກັນ ກ່າວເລື່ອງທີ່ຫຼົບຫຼີກ ກ່າວເລື່ອງບ່ອນເພິ່ງ ກ່າວເລື່ອງທີ່ບໍ່ມີໄພ ກ່າວເລື່ອງທີ່ບໍ່ຄາດເຄື່ອນ ກ່າວເລື່ອງອະມະຕະທຳ ກ່າວເລື່ອງນິບພານ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີຜູ້ກ່າວເລື່ອງຄວາມສະງົບ ຯລຯ ສັນນັ້ນ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຍິນດີ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຍິນດີ ຄື ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສົນມູນຄືໂລພະ

ຕົ້ນຫາທີ່ຕັດຮຽກວ່າຄວາມຍິນດີນັ້ນ ມຸນີໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຄື ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະ
ງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ມຸນີນັ້ນ ຕັດຮຽກ
ວ່າ ຜູ້ບໍ່ຍິນດີ ຄື ຜູ້ບໍ່ຍິນດີ ບໍ່ຕິດໃຈ ບໍ່ສະຍົບ ບໍ່ມັກມຸ້ນໃນຮູບ ຯລຯ ສຽງ ຯລຯ ກິ່ນ ຯລຯ
ຣົດ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະ ຯລຯ ຕະກູນ ຯລຯ ໝູ່ຄະນະ ຯລຯ ອາວາດ ຯລຯ ລາບ ຯລຯ ຍົດ
ຯລຯ ສັນເສີນ ຯລຯ ສຸກ ຯລຯ ຈິວອນ ຯລຯ ບິນທະບາດ ຯລຯ ເສນາສະນະ ຯລຯ ຄິລາ
ນະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ຯລຯ ກາມທາດ ຯລຯ ຮູບທາດ ຯລຯ ອະຮູບທາດ ຯລຯ ກາມະ
ພົບ ຯລຯ ຮູບພົບ ຯລຯ ອະຮູບພົບ ຯລຯ ສັນຍາພົບ ຯລຯ ອະສັນຍາພົບ ຯລຯ ເນວະສັນ
ຍານາສັນຍາພົບ ຯລຯ ເອກະໂວກາຣະພົບ ຯລຯ ຈະຕຸໂວກາຣະພົບ ຯລຯ ບັນຈະໂວກາຣະ
ພົບ ຯລຯ

ອະດີດ ຯລຯ ອະນາຄົດ ຯລຯ ປັດຈຸບັນ ຄືຜູ້ບໍ່ຍິນດີ ບໍ່ຕິດໃຈ ບໍ່ສະຍົບ ບໍ່ມັກມຸ້ນໃນ
ຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ກິ່ນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະທີ່ຮັບຮູ້ ແລະທຳມາຣົມທີ່ເພິ່ງຮູ້ແຈ້ງ ໄດ້ແກ່ ເປັນ
ຜູ້ຄາຍ ຄວາມຍິນດີແລ້ວ ປາສະຈາກຄວາມຍິນດີແລ້ວ ສະລະຄວາມຍິນດີແລ້ວ ຄາຍຄວາມຍິນ
ດີແລ້ວ ປ່ອຍຄວາມຍິນດີແລ້ວ ລະຄວາມຍິນດີແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຄວາມຍິນດີແລ້ວ ຄື ເປັນຜູ້ຄາຍ
ຄວາມກຳໜົດແລ້ວ ປາສະຈາກຣາຄະແລ້ວ ສະລະຣາຄະແລ້ວ ຄາຍຣາຄະແລ້ວ ປ່ອຍຣາຄະ
ແລ້ວ ລະຣາຄະແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຣາຄະແລ້ວ ເປັນຜູ້ໝົດຄວາມຢາກແລ້ວ ເປັນຜູ້ດັບແລ້ວ ເປັນ
ຜູ້ເຢັນແລ້ວ ມີຕົນອັນປະເສີດສະເຫວີຍສຸກຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີຜູ້ກ່າວເລື້ອງຄວາມສະງົບ ກໍບໍ່
ຍິນດີ ແນວນີ້

ຄຳວ່າ ບໍ່ເປີເປື້ອນໃນກາມແລະໂລກ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ກາມ ໄດ້ແກ່ ກາມ ໒ ຢ່າງ ແບ່ງຕາມໝວດ ຄື (໑) ວັດຖຸກາມ (໒) ກິເລດ
ກາມ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ວັດຖຸກາມ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ກິເລດກາມ

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍໂລກ ມະນຸດໂລກ ເທວະໂລກ ຂັນທະໂລກ ທາດ
ໂລກ ອາຍະຕະນະໂລກ

ຄຳວ່າ ເປີເປື້ອນ ໄດ້ແກ່ ຄວາມເປີເປື້ອນ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມເປີເປື້ອນດ້ວຍອຳນາດ
ຕົນຫາ (໒) ຄວາມເປີເປື້ອນດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມເປີເປື້ອນດ້ວຍອຳນາດ
ຕົນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າ ຄວາມເປີເປື້ອນດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ

ມຸນີລະຄວາມເປີເປື້ອນດ້ວຍອຳນາດຕົນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຄວາມເປີເປື້ອນດ້ວຍ
ອຳນາດທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ຍ່ອມບໍ່ຕິດ ບໍ່ຕິດແໜ້ນ ບໍ່ເປີເປື້ອນໃນກາມແລະໃນໂລກ ຄື ເປັນຜູ້ບໍ່ຖືກ
ຕົນຫາແລະທິດຖິຕິດ ຕິດແໜ້ນ ເປີເປື້ອນ ອອກແລ້ວ ສະລັດອອກແລ້ວ ຫຼຸດພົ້ນແລ້ວ ບໍ່
ກ່ຽວຂ້ອງ (ໃນກາມແລະໃນໂລກ) ແລ້ວ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ

ມຸນີຜູ້ກ່າວເລື່ອງຄວາມສະງົບ ກໍບໍ່ຍິນດີ ບໍ່ເປີເປື້ອນໃນກາມແລະໂລກ ສັນນັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ
ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ບຸກຄົນຜູ້ນາຄະສະຫງັດຈາກທິດຖິເຫຼົ່າໃດ
ເພິ່ງທຸ່ງໄປໃນໂລກ ບໍ່ເພິ່ງເວົ້າຈາຍຶດຖິທິດຖິເຫຼົ່ານັ້ນ
ດອກບົວກ້ານມີໝາກເກີດໃນນ້ຳ
ບໍ່ເປີເປື້ອນດ້ວຍນ້ຳແລະຕົມ ສັນໃດ
ມຸນີຜູ້ກ່າວເລື່ອງຄວາມສະງົບ ກໍບໍ່ຍິນດີ
ບໍ່ເປີເປື້ອນໃນກາມແລະໂລກ ສັນນັ້ນ

[໘໑] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ມຸນີຜູ້ຈົບເວດນັ້ນ ຍ່ອມບໍ່ໄປດ້ວຍທິດຖິ
ບໍ່ເຖິງຄວາມຖິຕົວດ້ວຍອາລົມທີ່ຮັບຮູ້
ມຸນີນັ້ນຜູ້ບໍ່ມີຕັນຫາແລະທິດຖິນັ້ນ ບໍ່ຖືກກຳແລະສຸຕະນຳໄປ
ມຸນີນັ້ນບໍ່ຖືກຕັນຫາແລະທິດຖິນຳເຂົ້າໄປໃນບ່ອນອາໄສທັງຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ບໍ່ ໃນຄຳວ່າ ມຸນີຜູ້ຈົບເວດນັ້ນ ຍ່ອມບໍ່ໄປດ້ວຍທິດຖິ ບໍ່ເຖິງຄວາມຖິຕົວດ້ວຍ
ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ເປັນຄຳປະຕິເສດ

ຄຳວ່າ ຜູ້ຈົບເວດ ອະທິບາຍວ່າ ຍານໃນມັກ ໔ ຕັດຮຽກວ່າ ເວດ ຄື ປັນຍາ
ປັນຍິນຊີ ປັນຍາພະລະ ທຳມະວິຈະຍະສຳໂພດຊົງ ປັນຍາເຄື່ອງພິຈາລະນາ ປັນຍາ
ເຄື່ອງເຫັນແຈ້ງ ສຳມາທິດຖິ

ມຸນີນັ້ນ ເຖິງທີ່ສຸດ ບັນລຸທີ່ສຸດ ເຖິງສ່ວນສຸດ ບັນລຸສ່ວນສຸດ ເຖິງປາຍສຸດ ບັນລຸປາຍ
ສຸດ ເຖິງທ້າຍສຸດ ບັນລຸທ້າຍສຸດ ເຖິງທີ່ປົກປ້ອງ ບັນລຸທີ່ປົກປ້ອງ ເຖິງທີ່ຫຼົບຫຼີກ ບັນລຸທີ່ຫຼົບຫຼີກ
ເຖິງທີ່ເພິ່ງ ບັນລຸທີ່ເພິ່ງ ເຖິງທີ່ບໍ່ມີໄພ ບັນລຸທີ່ບໍ່ມີໄພ ເຖິງທີ່ບໍ່ຈຸຕິ ບັນລຸທີ່ບໍ່ຈຸຕິ ເຖິງທີ່ບໍ່ຕາຍ
ບັນລຸທີ່ບໍ່ຕາຍ ເຖິງທີ່ດັບ ບັນລຸທີ່ດັບແຫ່ງຊາດ ຊະຣາແລະມໍຣະນະ ດ້ວຍເວດເຫຼົ່ານັ້ນ

ອີກໄນໜຶ່ງ ມຸນີນັ້ນ ຊື່ວ່າຜູ້ຈົບເວດ ຍ້ອນເຖິງທີ່ສຸດແຫ່ງເວດທັງຫຼາຍແລ້ວ

ອີກໄນໜຶ່ງ ຊື່ວ່າຜູ້ຈົບເວດ ຍ້ອນເຖິງທີ່ສຸດດ້ວຍເວດທັງຫຼາຍແລ້ວ

ອີກໄນໜຶ່ງ ຊື່ວ່າຜູ້ຈົບເວດ ຍ້ອນຮູ້ແຈ້ງທຳ ໗ ປະການແລ້ວ ຄື

໑. ຮູ້ແຈ້ງສັກກາຍະທິດຖິ	໒. ຮູ້ແຈ້ງວິຈິກິດສາ
໓. ຮູ້ແຈ້ງສິລັບພະຕະປະຣາມາດ	໔. ຮູ້ແຈ້ງຣາຄະ
໕. ຮູ້ແຈ້ງໂທສະ	໖. ຮູ້ແຈ້ງໂມຫະ
໗. ຮູ້ແຈ້ງມານະແລ້ວ	

ມຸນີນັ້ນເປັນຜູ້ຮູ້ແຈ້ງບາບອະກຸສິນທຳ ເຊິ່ງເປັນເຫດແຫ່ງຄວາມເສົ້າໝອງ ກໍ່ພົບໃໝ່ ມີ
ຄວາມກະວົນກະວາຍ ມີທຸກເປັນວິບາກ ເປັນທີ່ຕັ້ງແຫ່ງຊາດ ຊະຣາ ແລະມໍຣະນະຕໍ່ໄປ

(ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ ສະພິຍະ)

ບຸກຄົນວິໄຈເວດທັງໝົດຂອງສະມະນະພາມທີ່ມີຢູ່
ເປັນຜູ້ປາສະຈາກຣາຄະໃນເວທະນາທັງປວງ
ກ້າວລ່ວງເວດທັງປວງແລ້ວ ຊື່ວ່າຜູ້ຈົບເວດ

ຄຳວ່າ ຍ່ອມບໍ່ໄປດ້ວຍທິດຖິ ອະທິບາຍວ່າ ທິດຖິ ໙໒ ມຸນີນັ້ນ ລະໂດ້ແລ້ວ ຄື ຕັດຂາດ
ໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະຖົບໄດ້ແລ້ວ ຣະຖັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄື ຍານ
ແລ້ວ ມຸນີນັ້ນ ບໍ່ໄປ ບໍ່ອອກໄປ ບໍ່ຖືກພາໄປ ບໍ່ຖືກນຳໄປ ດ້ວຍທິດຖິ ທັງບໍ່ກັບມາ ບໍ່ຫວນກັບ
ມາຫາທິດຖິນັ້ນ ໂດຍເຫັນເປັນສາຣະອີກ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີຜູ້ຈົບເວດນັ້ນ ຍ່ອມບໍ່ໄປດ້ວຍທິດຖິ

ຄຳວ່າ ມຸນີນັ້ນຍ່ອມບໍ່ເຖິງຄວາມຖືຕົວດ້ວຍອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ອະທິບາຍວ່າ ມຸນີນັ້ນ ຍ່ອມບໍ່
ເຖິງ ຄື ບໍ່ເຂົ້າເຖິງ ບໍ່ເຂົ້າໄປຫາ ບໍ່ຖື ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນ ຄວາມຖືຕົວ ດ້ວຍຮູບທີ່ຮູ້ແລ້ວ ດ້ວຍ
ສຽງບອກເລົ່າຂອງຜູ້ອື່ນ ຫຼື ດ້ວຍສົມມຸດຂອງມະຫາຊົນ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີຜູ້ຈົບເວດນັ້ນ ຍ່ອມ
ບໍ່ໄປດ້ວຍທິດຖິ ບໍ່ເຖິງຄວາມຖືຕົວດ້ວຍອາລົມທີ່ຮັບຮູ້

ຄຳວ່າ ມຸນີນັ້ນຜູ້ບໍ່ມີຕັນຫາແລະທິດຖິນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ມຸນີນັ້ນຜູ້ບໍ່ມີຕັນຫາແລະ ທິດຖິ
ນັ້ນ ຄື ບໍ່ມີຕັນຫາແລະທິດຖິນັ້ນເປັນຢ່າງຢື່ງ ບໍ່ມີຕັນຫາແລະທິດຖິນັ້ນເປັນທີ່ໄປໃນເບື້ອງໜ້າ
ດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ຕັນຫາ ທິດຖິ ແລະມານະ ມຸນີນັ້ນລະ ໄດ້ເດັດຂາດ
ແລ້ວ ຕັດຮາກກົນເຫງົ້າເໝືອນຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກົນເຫງົ້າໄປແລ້ວ ເຫຼືອແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່
ມີ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ ດ້ວຍເຫດໃດ ມຸນີນັ້ນ ກໍ່ຊື່ວ່າບໍ່ມີຕັນຫາ ແລະທິດຖິນັ້ນ ຄື ບໍ່ມີຕັນຫາ
ແລະທິດຖິນັ້ນເປັນຢ່າງຢື່ງ ບໍ່ມີຕັນຫາແລະທິດຖິນັ້ນເປັນທີ່ໄປໃນເບື້ອງໜ້າດ້ວຍເຫດນັ້ນ ລວມ
ຄວາມວ່າ ມຸນີນັ້ນຜູ້ບໍ່ມີຕັນຫາ ແລະທິດຖິນັ້ນ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຖືກກຳ ໃນຄຳວ່າ ບໍ່ຖືກກຳແລະສຸຕະນຳໄປ ອະທິບາຍວ່າ ມຸນີ ບໍ່ໄປ ຄື ບໍ່
ອອກໄປ ບໍ່ຖືກພາໄປ ບໍ່ຖືກນຳໄປ ດ້ວຍປຸນຍາພິສັງຂານ ອະປຸນຍາພິສັງຂານ ຫຼື ອາເນນຊາພິ
ສັງຂານ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ຖືກກຳ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຖືກ ຯລຯ ແລະສຸຕະນຳໄປ ອະທິບາຍວ່າ ມຸນີ ບໍ່ໄປ ຄື ບໍ່ອອກໄປ ບໍ່ຖືກພາໄປ
ບໍ່ຖືກນຳໄປ ດ້ວຍຄວາມມົດຈົດດ້ວຍສຸຕະ ດ້ວຍສຽງບອກເລົ່າຂອງຜູ້ອື່ນ ຫຼື ດ້ວຍການສົມມຸດ
ຂອງມະຫາຊົນ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ຖືກກຳແລະສຸຕະນຳໄປ

ຄຳວ່າ ມຸນີນັ້ນບໍ່ຖືກຕັນຫາແລະທິດຖິນຳເຂົ້າໄປໃນບ່ອນອາໄສທັງຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ການນຳເຂົ້າໄປ ໄດ້ແກ່ ການນຳເຂົ້າໄປ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ການນຳເຂົ້າໄປດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ (໒) ການນຳເຂົ້າໄປດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າການນຳເຂົ້າໄປດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າການນຳເຂົ້າໄປດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ

ມຸນີນັ້ນລະການນຳເຂົ້າໄປດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິມການນຳເຂົ້າໄປດ້ວຍອຳນາດທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະການນຳເຂົ້າໄປດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ສະລັດຖິມການນຳເຂົ້າໄປດ້ວຍອຳນາດທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ມຸນີນັ້ນ ຊື່ວ່າບໍ່ຖືກຕັນຫາແລະທິດຖິນຳເຂົ້າໄປ ຄື ບໍ່ເຂົ້າ ໄປ ຕິດ ບໍ່ເຂົ້າໄປເຖິງ ບໍ່ຕິດໃຈ ບໍ່ນ້ອມໃຈເຊື່ອ ອອກແລ້ວ ສະລັດອອກແລ້ວ ຫຼຸດພົ້ນແລ້ວ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນບ່ອນອາໄສທັງຫຼາຍແລ້ວ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ)ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີນັ້ນ ບໍ່ຖືກຕັນຫາແລະທິດຖິນຳເຂົ້າໄປໃນບ່ອນອາໄສທັງຫຼາຍ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ມຸນີຜູ້ຈົບເວດນັ້ນ ຍ່ອມບໍ່ໄປດ້ວຍທິດຖິ
ບໍ່ເຖິງຄວາມຖືຕົວດ້ວຍອາລົມທີ່ຮັບຮູ້
ມຸນີນັ້ນຜູ້ບໍ່ມີຕັນຫາແລະທິດຖິນັ້ນ ບໍ່ຖືກກຳແລະສຸຕະນຳໄປ
ມຸນີນັ້ນບໍ່ຖືກຕັນຫາແລະທິດຖິນຳເຂົ້າໄປໃນບ່ອນອາໄສທັງຫຼາຍ

[໘໒] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ມຸນີຜູ້ເວັ້ນຈາກສັນຍາແລ້ວ ຍ່ອມບໍ່ມີກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ
ມຸນີຜູ້ຫຼຸດພົ້ນດ້ວຍປັນຍາແລ້ວ ຍ່ອມບໍ່ມີຄວາມລຸ້ມຫຼົງ
ຊົນເຫຼົ່າໃດຍັງຖືສັນຍາແລະທິດຖິ
ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມທ່ຽວກະທົບກະທັ່ງກັນໃນໂລກ

ຄຳວ່າ ມຸນີເວັ້ນຈາກສັນຍາແລ້ວ ຍ່ອມບໍ່ມີກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ໃດຈະເລີນອະນິຍະມັກ ທີ່ມີສະມະຖະເປັນເບື້ອງຕົ້ນ ຜູ້ນັ້ນ ຍ່ອມຂົ່ມກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດແລ້ວ ຕັ້ງແຕ່ຕົ້ນ ເມື່ອບັນລຸອະຣະຫັດຕະຜົນແລ້ວ ພຣະອະຣະຫັນຍ່ອມລະໄດ້ເດັດຂາດທັງກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ໂມຫະ ນິວອນ ກາມສັນຍາ ພະຍາບາດສັນຍາ ວິທິງສາສັນຍາແລະທິດຖິສັນຍາ ຕັດຮາກກິນເຫງົ້າເໝືອນຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກິນເຫງົ້າໄປແລ້ວ ເຫຼືອແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີຜູ້ເວັ້ນຈາກສັນຍາແລ້ວ ຍ່ອມບໍ່ມີກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ

ຄຳວ່າ ມຸນີຜູ້ຫຼຸດພົ້ນດ້ວຍປັນຍາແລ້ວ ຍ່ອມບໍ່ມີຄວາມລຸ້ມຫຼົງ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ໃດຈະເລີນອະນິຍະມັກ ທີ່ມີວິປັດສະນາເປັນເບື້ອງຕົ້ນ ຜູ້ນັ້ນ ຍ່ອມຂົ່ມຄວາມລຸ້ມຫຼົງໄດ້ຕັ້ງແຕ່ຕົ້ນ ເມື່ອບັນລຸອະຣະຫັດຕະຜົນແລ້ວ ພຣະອະຣະຫັນຍ່ອມລະໄດ້ເດັດຂາດທັງໂມຫະ ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ນິວອນ ກາມສັນຍາ ພະຍາບາດສັນຍາ ວິທິງສາສັນຍາ ແລະທິດຖິສັນຍາ ຕັດຮາກ

ກິນເຫງົ້າເໝືອນຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກິນເຫງົ້າໄປແລ້ວ ເຫຼືອແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປ ບໍ່ໄດ້ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີຜູ້ຫຼຸດພື້ນດ້ວຍປັນຍາແລ້ວ ຍ່ອມບໍ່ມີຄວາມລຸ້ມຫຼົງ

ຄຳວ່າ ຊົນເຫຼົ່າໃດຍັງຖືສັນຍາແລະທິດຖື ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນຍ່ອມທຸ່ງວກະທົບກະທັ່ງກັນໃນໂລກ ອະທິບາຍວ່າ ຊົນເຫຼົ່າໃດ ຖືສັນຍາ ຄື ກາມສັນຍາ ພະຍາບາດສັນຍາ ວິຫິງສາສັນຍາ ຊົນ ເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມກະທົບກະທັ່ງກັນ ຄື ທຳຮ້າຍກັນ ດ້ວຍອຳນາດສັນຍາ ກ່າວຄື ພຣະຣາຊາຊົງວິ ວາທະກັບພຣະຣາຊາກໍໄດ້ ກະສັດວິວາທະກັບ ກະສັດກໍໄດ້ ພາມວິວາທະກັບພາມ ກໍໄດ້ ຄະຫະ ບໍດີວິວາທະກັບຄະຫະບໍດີກໍໄດ້ ມານດາວິວາທະກັບບຸດກໍໄດ້ ບຸດວິວາທະກັບມານດາກໍໄດ້ ບິດາວິ ວາທະກັບບຸດກໍໄດ້ ບຸດວິວາທະກັບບິດາກໍໄດ້ ອ້າຍນ້ອງຊາຍວິວາທະກັບອ້າຍນ້ອງຊາຍກໍໄດ້ ເອື້ອຍນ້ອງສາວວິວາທະກັບເອື້ອຍນ້ອງສາວກໍໄດ້ ອ້າຍນ້ອງຊາຍວິວາທະກັບເອື້ອຍນ້ອງສາວກໍ ໄດ້ ເອື້ອຍນ້ອງສາວວິວາທະກັບອ້າຍນ້ອງຊາຍກໍໄດ້ ສະຫາຍວິວາທະກັບສະຫາຍກໍໄດ້ ຊົນ ເຫຼົ່ານັ້ນ ກໍການຜິດຖຽງ ກໍການໝາງໃຈກັນ ກໍການຍາດແຍ່ງ ແລະກໍການວິວາດກັນ ກໍການມຸ້ງ ຮ້າຍຍ້ອນສັນຍານັ້ນ

ກໍທຳຮ້າຍກັນດ້ວຍຝ່າມືແດ່ ດ້ວຍກ້ອນດິນແດ່ ດ້ວຍໄມ້ຄ້ອນແດ່ ດ້ວຍອາວຸດແດ່ ຍ້ອນ ທຳຮ້າຍກັນນັ້ນ ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນກໍເຂົ້າເຖິງຄວາມຕາຍແດ່ ທຸກປາງຕາຍແດ່ ຊົນເຫຼົ່າໃດ ຖືທິດຖືວ່າ ໂລກທຸ່ງ ຯລຯ ຫຼື ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວ ຕະຖາຄົດຈະວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າບໍ່ເກີດອີກກໍບໍ່ ແມ່ນ ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມກະທົບກະທັ່ງກັນ ຄື ທຳຮ້າຍກັນ ດ້ວຍອຳນາດທິດຖືໄດ້ແກ່ກະທົບກະ ທັ່ງ ຄື ທຳຮ້າຍສາດສະດາໂດຍສາດສະດາ ທຳທີ່ສາດສະດາກ່າວສອນໂດຍທຳທີ່ສາດສະດາ ກ່າວສອນ ໝູ່ຄະນະໂດຍໝູ່ຄະນະ ທິດຖືໂດຍທິດຖື ປະຕິປະທາໂດຍປະຕິປະທາ ມັກ ໂດຍມັກ

ອີກໄນໜຶ່ງ ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມວິວາດກັນ ຄື ກໍການຜິດຖຽງ ກໍການໝາງໃຈ ກໍການຍາດ ແຍ່ງ ກໍການວິວາດ ກໍການມຸ້ງຮ້າຍກັນວ່າ ທ່ານບໍ່ຮູ້ຈັກທຳວິໄນນີ້ ຯລຯ ຫຼື ຫາກທ່ານສາມາດ ກໍຈົ່ງແກ້ໄຂເທີ້ນ ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນ ຍັງລະອະພິສັງຂານບໍ່ໄດ້ ຍ້ອນຍັງລະອະພິສັງຂານບໍ່ໄດ້ ຈຶ່ງ ກະທົບກັນໃນຄະຕິ ກະທົບກັນໃນນະຣົກ ກະທົບກັນໃນກຳເນີດເດຍຣັດສານ ກະທົບກັນໃນເຜດ ວິໄສ ກະທົບກັນໃນມະນຸດໂລກ ກະທົບກັນໃນເທວະໂລກ ກະທົບກັນ ຄື ທຳຮ້າຍຄະຕິດ້ວຍ ຄະຕິ ຯລຯ ການຖືກຳເນີດດ້ວຍການຖືກຳເນີດ ຯລຯ ປະຕິສິນທິດ້ວຍປະຕິສິນທິ ຯລຯ ພົບ ດ້ວຍພົບ ຯລຯ ສົງສານດ້ວຍສົງສານ ຯລຯ ວັດຕະດ້ວຍວັດຕະ ໄດ້ແກ່ ທຸ່ງໄປ ຢູ່ ເຄື່ອນ ໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປ ກະທົບກັນ

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍໂລກ ມະນຸດໂລກ ເທວະໂລກ ຂັນທະໂລກ ທາດ ໂລກ ອາຍະຕະນະໂລກ ລວມຄວາມວ່າ ຊົນເຫຼົ່າໃດຍັງຖືສັນຍາແລະທິດຖື ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນຍ່ອມ ທຸ່ງວກະທົບກະທັ່ງກັນໃນໂລກ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ມຸນີຜູ້ເວັ້ນຈາກສັນຍາແລ້ວ ຍ່ອມບໍ່ມີກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ
ມຸນີຜູ້ຫຼຸດພົ້ນດ້ວຍປັນຍາແລ້ວ ຍ່ອມບໍ່ມີຄວາມລຸ້ມຫຼົງ
ຊົນເຫຼົ່າໃດຍັງຖືສັນຍາແລະທິດຖື
ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນຍ່ອມທຸ່ງວກະທົບກັນໃນໂລກ

ມາຄັນທິຍະສຸດຕະນິດເທດທີ ໙ ຈົບ

໑໐. ປຸຣາເພທະສຸດຕະນິດເທດ

ອະທິບາຍປຸຣາເພທະສຸດ

ວ່າດ້ວຍກ່ອນການດັບຂັນທະປະຣິນິບພານ

ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈະກ່າວອະທິບາຍປຸຣາເພທະສຸດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

[໘໖] (ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມວ່າ)

ບຸກຄົນມີທັດສະນະແນວໃດ ມີສິນແນວໃດ
ຈຶ່ງຮຽກວ່າ ເປັນຜູ້ສະງົບແລ້ວ
ຂ້າແດ່ ພຣະໂຄຕະມະ ຂ້າພຣະອົງທູນຖາມແລ້ວ
ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດບອກນໍຣະຊົນຜູ້ສູງສຸດນັ້ນແກ່ຂ້າພຣະອົງເທີນ

ວ່າດ້ວຍຄໍາຖາມຂອງພຣະພຸດທະເນຣະມິດ

ຄໍາວ່າ ມີທັດສະນະແນວໃດ ໃນຄໍາວ່າ ບຸກຄົນມີທັດສະນະແນວໃດ ມີສິນແນວໃດ ຈຶ່ງ
ຮຽກວ່າ ເປັນຜູ້ສະງົບແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນປະກອບດ້ວຍທັດສະນະແນວໃດ ຄື ມີຈຸດຢືນ
ແນວໃດ ມີທ່າທິແນວໃດ ມີແນວທຽບແນວໃດ ລວມຄວາມວ່າ ມີທັດສະນະແນວໃດ

ຄໍາວ່າ ມີສິນແນວໃດ ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນປະກອບດ້ວຍສິນແນວໃດ ຄື ມີຈຸດຢືນ
ແນວໃດ ມີທ່າທິແນວໃດ ມີແນວທຽບແນວໃດ ລວມຄວາມວ່າ ມີທັດສະນະແນວໃດ ມີສິນ
ແນວໃດ

ຄໍາວ່າ ຈຶ່ງຮຽກວ່າ ເປັນຜູ້ສະງົບແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ຈຶ່ງຕັດຮຽກ ຄື ກ່າວ ເວົ້າ ບອກ
ສະແດງ ຊື້ແຈ້ງວ່າ ເປັນຜູ້ສະງົບແລ້ວ ຣະງົບແລ້ວ ເຢັນແລ້ວ ສະຫງັດແລ້ວ ພຣະພຸດທະເນ

ຣະມິດທູນຖາມເຖິງອະທິປັນຍາດ້ວຍຄຳວ່າ ມີທັດສະນະແນວໃດ ທູນຖາມເຖິງອະທິສິນດ້ວຍຄຳວ່າ ມີສິນແນວໃດ ທູນຖາມເຖິງອະທິຈິດດ້ວຍຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ສະງົບແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນມີທັດສະນະແນວໃດ ມີສິນແນວໃດ ຈຶ່ງຮຽກວ່າ ເປັນຜູ້ສະງົບແລ້ວ

ຄຳວ່າ ນໍຣະຊົນນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຂ້າແດ່ພຣະໂຄຕະມະ ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດບອກ ນໍຣະຊົນ ຯລຯ ນັ້ນ ແກ່ຂ້າພຣະອົງເທີ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ຂ້າພຣະອົງທູນຖາມ ທູນຂໍ ທູນອັນເຊີນ ທູນໃຫ້ຊົງປະກາດ ນໍຣະຊົນໃດ ພຣະພຸດທະເນຣະມິດຮຽກພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າໂດຍ ພຣະໂຄດວ່າ ພຣະໂຄຕະມະ

ຄຳວ່າ ໂຜດຕັດບອກ ອະທິບາຍວ່າ ໂຜດຕັດ ຄື ໂຜດບອກ ສະແດງ ບັນຍັດ ກຳນົດ ເປີດເຜີຍ ຈຳແນກ ເຮັດໃຫ້ງ່າຍ ຊົງປະກາດ ລວມຄວາມວ່າ ຂ້າແດ່ພຣະໂຄຕະມະ ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດບອກນໍຣະຊົນ ຯລຯ ນັ້ນ ແກ່ຂ້າພຣະອົງເທີ້ນ

ຄຳວ່າ ທູນຖາມແລ້ວ ໃນຄຳວ່າ ຂ້າພຣະອົງທູນຖາມແລ້ວ ຯລຯ ນໍຣະຊົນຜູ້ສູງສຸດ ອະທິບາຍວ່າ ຂ້າພຣະອົງທູນສອບຖາມ ທູນຖາມແລ້ວ ທູນຂໍແລ້ວ ທູນອັນເຊີນແລ້ວ ທູນໃຫ້ຊົງປະກາດແລ້ວ

ຄຳວ່າ ນໍຣະຊົນຜູ້ສູງສຸດ ອະທິບາຍວ່າ ນໍຣະຊົນຜູ້ຍອດຢັ້ງມ ປະເສີດ ວິເສດ ນຳໜ້າສູງສຸດ ປະເສີດສຸດ ລວມຄວາມວ່າ ຂ້າພຣະອົງທູນຖາມແລ້ວ ຯລຯ ນໍຣະຊົນຜູ້ສູງສຸດ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະພຸດທະເນຣະມິດນັ້ນຈຶ່ງທູນຖາມວ່າ

ບຸກຄົນມີທັດສະນະແນວໃດ ມີສິນແນວໃດ
ຈຶ່ງຮຽກວ່າ ເປັນຜູ້ສະງົບແລ້ວ
ຂ້າແດ່ ພຣະໂຄຕະມະ ຂ້າພຣະອົງທູນຖາມແລ້ວ
ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດບອກນໍຣະຊົນຜູ້ສູງສຸດນັ້ນແກ່ຂ້າພຣະອົງເທີ້ນ

[໘໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບດັ່ງນີ້)

ກ່ອນດັບຂັນທະປະຣິນິບພານ ພຣະອະຣະຫັນເປັນຜູ້ຄາຍຕັນຫາ
ບໍ່ຕິດຢູ່ກັບຄວາມເພີດເພີນທີ່ມີຢູ່ໃນສ່ວນເບື້ອງຕົ້ນ
ໃຜ ໆ ກຳນົດບໍ່ໄດ້ໃນສ່ວນທ່າມກາງ
ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນບໍ່ໄດ້ມັງຫວັງເຖິງຕັນຫາແລະທິດຖິ (ໃນສ່ວນເບື້ອງປາຍ)

ອະທິບາຍຄຳວ່າ ພະຄະວາ

ຄຳວ່າ ກ່ອນດັບຂັນທະປະຣິນິບພານ ພຣະອະຣະຫັນເປັນຜູ້ຄາຍຕັນຫາ ອະທິບາຍວ່າ ກ່ອນກາຍແຕກ ກ່ອນອັດຕະພາບແຕກ ກ່ອນການຖິ້ມຊາກສົບ ກ່ອນການຂາດຊີວິຕິນຊີ ພຣະ

ອະຣະຫັນເປັນຜູ້ຄາຍຕັນຫາແລ້ວ ຄື ປາສະຈາກຕັນຫາແລ້ວ ສະລະຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ຄາຍຕັນ
ຫາໄດ້ແລ້ວ ປ່ອຍຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ລະຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ຄື ເປັນຜູ້ຄາຍ
ຄວາມກຳໜົດແລ້ວ ປາສະຈາກຣາຄະແລ້ວ ສະລະຣາຄະໄດ້ແລ້ວ ຄາຍຣາຄະໄດ້ແລ້ວ ປ່ອຍຣາ
ຄະໄດ້ແລ້ວ ລະຣາຄະໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຣາຄະໄດ້ແລ້ວ ເປັນຜູ້ໝົດຄວາມຢາກແລ້ວ ເປັນຜູ້
ດັບແລ້ວ ເປັນຜູ້ເຢັນແລ້ວ ມີຕົນອັນປະເສີດສະເຫວີຍສຸກຢູ່

ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍຄວາມເຄົາລົບ
ອີກໄນໜຶ່ງ ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍຣາຄະໄດ້ແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍໂທສະໄດ້ແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍໂມທະໄດ້ແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍມານະໄດ້ແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍທິດຖິໄດ້ແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍສັງນໝາມໄດ້ແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍກິເລດໄດ້ແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງຈຳແນກ ແຍກແຍະ ແຈກແຈງທຳຣັດຕະນະ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງເຮັດບ່ອນສຸດແຫ່ງພົບໄດ້ແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງອົບຮົມພຣະວໍຣະກາຍແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງອົບຮົມສິນ ອົບຮົມຈິດ ອົບຮົມປັນຍາແລ້ວ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງໃຊ້ສອຍເສນາສະນະທີ່ເປັນປ່າເລົ່າແລະປ່າທົບ
ອັນສະຫງົດ ມີສັງງໜ້ອຍ ມີສຽງອີກກະທົກໜ້ອຍ ປາສະຈາກການສັນຈອນໄປມາຂອງຜູ້ຄົນ
ຄວນເປັນສະຖານບ່ອນເຮັດວຽກລັບຂອງມະນຸດ ສົມຄວນເປັນທີ່ຫຼົບຫຼີກ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະ
ພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງມີສ່ວນແຫ່ງຈິວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ
ແລະຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງອັດຖະຣົດ ທຳມະຣົດ ວິມຸດຕິ
ຣົດ ອະທິສິນ ອະທິຈິດ ອະທິປັນຍາ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງຊານ ໔ ອັບປະມັນຍາ ໔ ອະ
ຮູບສະມາປັດ ໔ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງວິໂມກ ໘ ອະພິພາຍະຕະນະ ໘ ອະນຸປຸບພະວິຫາຣະສະມາປັດ ໙ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງສັນຍາພາວະນາ ໑໐ ກະສິນ ສະມາປັດ ໑໐ ອານາປານະສະຕິສະມາທິ ອະສຸພະສະມາປັດ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງສະຕິປັດຖານ ໔ ສຳມັບປະ ທານ ໔ ອິດທິບາດ ໔ ອິນຊີ ໕ ພະລະ ໕ ໂພດຊົງ ໗ ອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງຕະຖາຄົດພະລະຍານ ໑໐ ເວ ສາຣັດຊະຍານ ໔ ປະຕິສຳພິທາ ໔ ອະພິນຍາ ໖ ພຸດທະທຳ ໖ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ພະນາມວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ນີ້ ບໍ່ແມ່ນພຣະຊົນນິຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະຊະນິກຊົງ ຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະພາດາຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະພະຄິນິຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນມິດແລະອຳມາດຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນ ພຣະຍາດ ແລະຜູ້ຮ່ວມສາຍໂລຫິດຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນສະມະນະພາມຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນເທວະດາຕັ້ງ

ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ນີ້ ເປັນວິໂມກຂັນຕິກະນາມ ເປັນສັດສິກາບັນຍັດຂອງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າທັງຫຼາຍ ພ້ອມກັບການບັນລຸພຣະສັພພັນຍຸຕະຍານທີ່ເຫງົ້າ ຕົ້ນໄພ ລວມຄວາມວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບດັ່ງນີ້ ກ່ອນດັບຂັນທະປະຣິນິບພານ ພຣະອະຣະ ຫັນເປັນຜູ້ຄາຍຕັນຫາ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຕິດຢູ່ກັບຄວາມເພີດເພີນທີ່ມີຢູ່ໃນສ່ວນເບື້ອງຕົ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ອະດີດຕະ ການ ຕັດຮຽກວ່າ ສ່ວນເບື້ອງຕົ້ນ ພຣະອະຣະຫັນຜາລິບອະດີດຕະການ ລະຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະ ລັດຖິມທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະຕັນຫາ ສະລັດຖິມທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ພຣະອະຣະຫັນຈຶ່ງຊື່ວ່າ ບໍ່ ຕິດຢູ່ກັບຄວາມເພີດເພີນທີ່ມີຢູ່ໃນສ່ວນເບື້ອງຕົ້ນ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະອະຣະຫັນຍ່ອມບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມຄວາມເພີດເພີນທີ່ມີຢູ່ກ່ອນນັ້ນວ່າ ໃນ ອະດີດຕະການ ເຮົາໄດ້ມີຮູບແນວນີ້ ຯລຯ ມີເວທະນາແນວນີ້ ຯລຯ ມີສັນຍາແນວນີ້ ຯລຯ ມີ ສັງ ຂານແນວນີ້ ຯລຯ ພຣະອະຣະຫັນຍ່ອມບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມຄວາມເພີດເພີນທີ່ມີຢູ່ກ່ອນນັ້ນວ່າ ໃນອະດີດຕະການ ເຮົາໄດ້ມີວິນຍານແນວນີ້ ພຣະອະຣະຫັນຈຶ່ງຊື່ວ່າບໍ່ຕິດຢູ່ກັບຄວາມເພີດເພີນທີ່ ມີຢູ່ໃນສ່ວນເບື້ອງຕົ້ນແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະອະຣະຫັນຍ່ອມບໍ່ມີວິນຍານກຸ່ງເກີດດ້ວຍສັນທະຣາຄະທີ່ມີຢູ່ກ່ອນນັ້ນ ວ່າ ໃນອະດີດຕະການ ເຮົາໄດ້ມີຕາເຊັ່ນນີ້ ເຫັນຮູບເຊັ່ນນີ້ ຈຶ່ງບໍ່ເພີດເພີນຕາແລະຮູບນັ້ນ ຍ້ອນ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີວິນຍານກຸ່ງເກີດດ້ວຍສັນທະຣາຄະ ພຣະອະຣະຫັນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າບໍ່ຕິດຢູ່ກັບຄວາມ ເພີດເພີນທີ່ມີຢູ່ໃນສ່ວນເບື້ອງຕົ້ນ ຍ້ອນບໍ່ໃຢດີໃນຕາແລະຮູບນັ້ນ ແນວນີ້ແດ່

ພຣະອະຣະຫັນບໍ່ມີວິນຍານກ່ຽວເນື່ອງດ້ວຍສັນທະຣາຄະທີ່ມີຢູ່ກ່ອນນັ້ນວ່າ ໃນອະດີດຕະການ ເຮົາໄດ້ມີຫຼູເຊັ່ນນີ້ ໄດ້ຍິນສຽງເຊັ່ນນີ້ ຯລຯ ເຮົາໄດ້ມີດັງເຊັ່ນນີ້ ໄດ້ກິນເຊັ່ນນີ້ ຯລຯ ເຮົາໄດ້ມີລິ້ນເຊັ່ນນີ້ ຮູ້ອິດເຊັ່ນນີ້ ຯລຯ ເຮົາໄດ້ມີກາຍເຊັ່ນນີ້ ສຳຜັດກັບໄຜດຖັບພະເຊັ່ນນີ້ ຯລຯ ພຣະອະຣະຫັນຍ່ອມບໍ່ມີວິນຍານກ່ຽວເນື່ອງດ້ວຍສັນທະຣາຄະທີ່ມີຢູ່ກ່ອນນັ້ນວ່າ ໃນອະດີດຕະການ ເຮົາໄດ້ມີໃຈເຊັ່ນນີ້ ຮູ້ທຳມາຣົມເຊັ່ນນີ້ ຈຶ່ງບໍ່ເພີດເພີນອາຍະຕະນະພາຍໃນ ແລະອາຍະຕະນະພາຍນອກນັ້ນ ຍ້ອນບໍ່ມີວິນຍານກ່ຽວເນື່ອງດ້ວຍສັນທະຣາຄະ ພຣະອະຣະຫັນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າບໍ່ຕິດຢູ່ກັບຄວາມເພີດເພີນທີ່ມີຢູ່ໃນສ່ວນເບື້ອງຕົ້ນ ຍ້ອນບໍ່ໃຢດີໃນໃຈແລະທຳມາຣົມນັ້ນແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະອະຣະຫັນຍ່ອມບໍ່ຊື່ນໃຈ ບໍ່ໃຢດີ ບໍ່ເຖິງຄວາມຍິນດີໃຈ ດ້ວຍການຫົວການເວົ້າຈາ ການປາໄສ ແລະການຫຼິ້ນຫົວກັບມາຕຸຖາມ ໃນຄັ້ງກ່ອນ ແມ່ນດ້ວຍປະການແນວນີ້ ພຣະອະຣະຫັນຈຶ່ງຊື່ວ່າບໍ່ຕິດຢູ່ກັບຄວາມເພີດເພີນທີ່ມີຢູ່ໃນສ່ວນເບື້ອງຕົ້ນ

ຄຳວ່າ ໃຜ ໆ ກຳນົດບໍ່ໄດ້ໃນສ່ວນທຳມກາງ ອະທິບາຍວ່າ ປັດຈຸບັນການ ຕັດຮຽກວ່າສ່ວນທຳມກາງ ພຣະອະຣະຫັນຜາລິປັດຈຸບັນການ ລະຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະຕັນຫາ ສະລັດຖິ້ມທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ໃຜ ໆ ຈຶ່ງກຳນົດບໍ່ໄດ້ວ່າ ເປັນຜູ້ກຳໜົດ ເປັນຜູ້ຂັດເຄື່ອງ ເປັນຜູ້ຫຼົງ ເປັນຜູ້ຍຶດຕິດ ເປັນຜູ້ຍຶດໝັ້ນ ເປັນຜູ້ຟຸ່ງຊ່ານ ເປັນຜູ້ລັງເລ ເປັນຜູ້ຕົກຢູ່ໃນກຳລັງກິເລດ

ພຣະອະຣະຫັນລະອະພິສັງຂານເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະອະພິສັງຂານໄດ້ແລ້ວ ໃຜ ໆ ຈຶ່ງກຳນົດບໍ່ໄດ້ໂດຍຄະຕິວ່າ ເປັນຜູ້ເກີດໃນນະຣົກ ເປັນຜູ້ເກີດໃນກຳເນີດເດຍຣັດສານ ເປັນຜູ້ເກີດໃນເຜດວິໄສ ເປັນມະນຸດ ເປັນເທວະດາ ເປັນຜູ້ມີຮູບ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຮູບ ເປັນຜູ້ມີສັນຍາ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີສັນຍາ ຫຼື ເປັນຜູ້ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ບໍ່ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນຈະເພິ່ງກຳນົດດ້ວຍເຫດ ປັດໄຈ ແລະການໃດ ເຫດປັດໄຈ ແລະການນັ້ນບໍ່ມີ ລວມຄວາມວ່າ ໃຜ ໆ ກຳນົດບໍ່ໄດ້ໃນສ່ວນທຳມກາງ

ວ່າດ້ວຍຄວາມມຸ້ງຫວັງ ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນບໍ່ໄດ້ມຸ້ງຫວັງຕັນຫາແລະທິດຖິ (ໃນສ່ວນເບື້ອງປາຍ) ໄດ້ແກ່ ພຣະອະຣະຫັນຕະຊີນາສົບ

ຄຳວ່າ ຄວາມມຸ້ງຫວັງຕັນຫາແລະທິດຖິ (ໃນສ່ວນເບື້ອງປາຍ) ໄດ້ແກ່ ຄວາມມຸ້ງຫວັງໃນສ່ວນເບື້ອງປາຍ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມມຸ້ງຫວັງດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໃນສ່ວນເບື້ອງປາຍ (໒) ຄວາມມຸ້ງຫວັງດ້ວຍອຳນາດທິດຖິໃນສ່ວນເບື້ອງປາຍ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມມຸ້ງຫວັງດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໃນສ່ວນເບື້ອງປາຍ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມມຸ້ງຫວັງດ້ວຍອຳນາດທິດຖິໃນສ່ວນເບື້ອງປາຍ

ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນລະຄວາມມຸ້ງຫວັງ ດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໃນສ່ວນເບື້ອງປາຍໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຄວາມມຸ້ງຫວັງດ້ວຍອຳນາດທິດຖິໃນສ່ວນເບື້ອງປາຍໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະຄວາມ

ມຸ້ງຫວັງດ້ວຍອຳນາດຕົນຫາໃນສ່ວນເບື້ອງປາຍ ສະລັດຖິ້ມຄວາມມຸ້ງຫວັງດ້ວຍອຳນາດທິດຖິໃນສ່ວນເບື້ອງປາຍໄດ້ແລ້ວ ພຣະອະຣະຫັນຈຶ່ງບໍ່ທຽວມຸ້ງຫວັງຕົນຫາຫຼືທິດຖິ ຄື ບໍ່ມີຕົນຫາເປັນທຸງໄຊ ບໍ່ມີຕົນຫາເປັນຍອດທຸງ ບໍ່ມີຕົນຫາເປັນໃຫຍ່ ບໍ່ມີທິດຖິເປັນທຸງໄຊ ບໍ່ມີທິດຖິເປັນຍອດທຸງ ບໍ່ມີທິດຖິເປັນໃຫຍ່ ບໍ່ຖືກຕົນຫາ ຫຼື ທິດຖິຄອບງຳທຽວໄປ ລວມຄວາມວ່າ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ບໍ່ໄດ້ມຸ້ງຫວັງຕົນຫາແລະທິດຖິ (ໃນສ່ວນເບື້ອງປາຍ)

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະອະຣະຫັນຍ່ອມບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມຄວາມເພີດເພີນໃນປັນຈະຂັນວ່າ ໃນອະນາຄົດການ ເຮົາເພິ່ງມີຮູບແນວນີ້ ຯລຯ ມີເວທະນາແນວນີ້ ຯລຯ ມີສັນຍາແນວນີ້ ຯລຯ ມີສັງ ຂານແນວນີ້ ຯລຯ ພຣະອະຣະຫັນຍ່ອມບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມຄວາມເພີດເພີນໃນປັນຈະຂັນວ່າ ໃນອະນາຄົດການ ເຮົາເພິ່ງມີວິນຍານແນວນີ້ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນຈຶ່ງຊື່ວ່າ ບໍ່ມີຄວາມມຸ້ງຫວັງປັນຈະຂັນໃນອະນາຄົດການ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະອະຣະຫັນຍ່ອມບໍ່ຕັ້ງໃຈເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຕາ ແລະຮູບທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ວ່າ ໃນອະນາຄົດການ ເຮົາເພິ່ງມີຕາເຊັ່ນນີ້ ເຫັນຮູບເຊັ່ນນີ້ ຍ້ອນບໍ່ມີຄວາມຕັ້ງໃຈເຊັ່ນນັ້ນເປັນປັດໄຈ ພຣະອະຣະຫັນຈຶ່ງບໍ່ເພີດເພີນຕາແລະຮູບນັ້ນ ເມື່ອບໍ່ເພີດເພີນຕາແລະຮູບນັ້ນ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນຈຶ່ງບໍ່ມີຄວາມມຸ້ງຫວັງໃນອະນາຄົດການ ແນວນີ້ແດ່

ພຣະອະຣະຫັນຍ່ອມບໍ່ຕັ້ງໃຈເພື່ອໃຫ້ໄດ້ທູ ແລະສຽງທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ວ່າ ໃນອະນາຄົດການ ເຮົາເພິ່ງມີທູເຊັ່ນນີ້ ໄດ້ຍິນສຽງເຊັ່ນນີ້ ຯລຯ ໃນອະນາຄົດການ ເຮົາເພິ່ງມີດັງເຊັ່ນນີ້ ໄດ້ກິນເຊັ່ນນີ້ ຯລຯ ໃນອະນາຄົດການ ເຮົາເພິ່ງມີລິ້ນເຊັ່ນນີ້ ຮູ້ຣົດເຊັ່ນນີ້ ຯລຯ ໃນອະນາຄົດການ ເຮົາເພິ່ງມີກາຍເຊັ່ນນີ້ ສຳຜັດໄຜດຖັບພະເຊັ່ນນີ້ ຯລຯ ບໍ່ຕັ້ງໃຈເພື່ອໃຫ້ໄດ້ໃຈແລະທຳມາຣົມທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ວ່າ ໃນອະນາຄົດການ ເຮົາເພິ່ງມີໃຈເຊັ່ນນີ້ ຮູ້ທຳມາຣົມເຊັ່ນນີ້ ຍ້ອນບໍ່ມີຄວາມຕັ້ງໃຈເຊັ່ນນັ້ນເປັນປັດໄຈ ພຣະອະຣະຫັນຈຶ່ງບໍ່ເພີດເພີນໃຈແລະທຳມາຣົມນັ້ນ ເມື່ອບໍ່ເພີດເພີນໃຈ ແລະ ທຳມາຣົມນັ້ນ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນຈຶ່ງບໍ່ມີຄວາມມຸ້ງຫວັງໃນອະນາຄົດການ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະອະຣະຫັນຍ່ອມບໍ່ຕັ້ງໃຈເພື່ອໃຫ້ໄດ້ພົບທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ວ່າ ເຮົາຈັກເປັນ ເທບພະເຈົ້າ ຫຼື ເທວະດາຕົນໃດຕົນໜຶ່ງດ້ວຍສິນ ຂໍ້ວັດ ຕະບະ ຫຼື ພົມມະຈັນນີ ຍ້ອນການບໍ່ຕັ້ງໃຈເຊັ່ນນັ້ນເປັນປັດໄຈ ພຣະອະຣະຫັນຈຶ່ງບໍ່ເພີດເພີນພົບນັ້ນ ເມື່ອບໍ່ເພີດເພີນພົບນັ້ນ ພຣະອະຣະຫັນຈຶ່ງບໍ່ມີຄວາມມຸ້ງຫວັງໃນອະນາຄົດການ ແນວນີ້ແດ່ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບດັ່ງນີ້)

ກ່ອນດັບຂັນທະປະຣິນິບພານ ພຣະອະຣະຫັນເປັນຜູ້ຄາຍຕົນຫາ
ບໍ່ຕິດຢູ່ກັບຄວາມເພີດເພີນທີ່ມີຢູ່ໃນສ່ວນເບື້ອງຕົ້ນ
ໃຜ ໆ ກຳນົດບໍ່ໄດ້ໃນສ່ວນທ່າມກາງ
ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນບໍ່ໄດ້ມຸ້ງຫວັງເຖິງຕົນຫາແລະທິດຖິ (ໃນສ່ວນເບື້ອງປາຍ)

[໘໕] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕໍ່ໄປວ່າ)

ບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ໂກດ ບໍ່ສະດຸ້ງ ບໍ່ໂອ້ອວດ
ບໍ່ຄະນອງ ເວົ້າດ້ວຍປັນຍາ ບໍ່ຟຸ້ງຊ່ານ
ເປັນຜູ້ສັງລວມວາຈາ ນັ້ນແລ ຊື່ວ່າເປັນມຸນີ

ວ່າດ້ວຍເຫດເກີດຄວາມໂກດ ໑໐ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ຜູ້ບໍ່ໂກດ ໃນຄຳວ່າ ຜູ້ບໍ່ໂກດ ບໍ່ສະດຸ້ງ ກ່າວໄວ້ແລ້ວຂ້າງຕົ້ນ ອັນໜຶ່ງ ຄວນ
ກ່າວເຖິງຄວາມໂກດກ່ອນ ຄວາມໂກດ ຍ່ອມເກີດໄດ້ຍ້ອນເຫດ ໑໐ ຢ່າງ ຄື

໑. ຍ້ອນສຳຄັນວ່າ ຜູ້ນີ້ໄດ້ເຮັດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ເຮົາ
໒. ຍ້ອນສຳຄັນວ່າ ຜູ້ນີ້ກຳລັງເຮັດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ເຮົາ
໓. ຍ້ອນສຳຄັນວ່າ ຜູ້ນີ້ເຮັດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ເຮົາ
໔. ຯລຯ ຜູ້ນີ້ໄດ້ເຮັດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ຄົນຜູ້ເປັນທີ່ຮັກທີ່ບໍ່ມັກຂອງເຮົາ
໕. ຯລຯ ຜູ້ນີ້ກຳລັງເຮັດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ຄົນຜູ້ເປັນທີ່ຮັກທີ່ບໍ່ມັກຂອງເຮົາ
໖. ຯລຯ ຜູ້ນີ້ຈັກເຮັດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ຄົນຜູ້ເປັນທີ່ຮັກທີ່ບໍ່ມັກຂອງເຮົາ
໗. ຯລຯ ຜູ້ນີ້ເຮັດສິ່ງທີ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ຄົນຜູ້ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກບໍ່ເປັນທີ່ບໍ່ມັກຂອງເຮົາ
໘. ຯລຯ ຜູ້ນີ້ກຳລັງເຮັດສິ່ງທີ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ຄົນຜູ້ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກບໍ່ເປັນທີ່ບໍ່ມັກຂອງເຮົາ
໙. ຯລຯ ຜູ້ນີ້ຈັກເຮັດສິ່ງທີ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ຄົນຜູ້ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກບໍ່ເປັນທີ່ບໍ່ມັກຂອງເຮົາ
໑໐. ຄວາມໂກດເກີດຂຶ້ນໃນຖານະອັນບໍ່ສົມຄວນ

ໃຈປອງຮ້າຍ ມຸ້ງຮ້າຍ ຂັດເຄືອງ ຊຸ່ນເຄືອງ ເຄືອງ ເຄືອງຫຼາຍ ເຄືອງຕະຫຼອດ ຊັງ ຊິງ ຊັງ ກຽດຊັງ ໃຈພະຍາບາດ ໃຈແຄ້ນເຄືອງ ຄວາມໂກດ ກິຣິຍາທີ່ໂກດ ພາວະທີ່ໂກດ ຄວາມ
ຄິດປະທຸດສະຮ້າຍ ກິຣິຍາທີ່ຄິດປະທຸດສະຮ້າຍ ພາວະທີ່ຄິດປະທຸດສະຮ້າຍ ຄວາມຄິດປອງຮ້າຍ
ກິຣິຍາທີ່ຄິດປອງຮ້າຍ ພາວະທີ່ຄິດປອງຮ້າຍ ຄວາມໂກດ ຄວາມແຄ້ນ ຄວາມດຸຮ້າຍ ຄວາມຮຸນ
ແຮງ ຄວາມບໍ່ແຊ່ມຊື່ນແຫ່ງຈິດເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮູງກວ່າ ຄວາມໂກດ

ອີກໄນໜຶ່ງ ເພິ່ງຮູ້ຄວາມໂກດຫຼາຍ ຄວາມໂກດໜ້ອຍ ບາງເທື່ອຄວາມໂກດ ພຽງເຮັດ
ໃຫ້ໃຈຊຸ່ນມົວ ຍັງບໍ່ເຖິງກັບໜ້າເງົາໜ້າກໍມີ ບາງເທື່ອຄວາມໂກດພຽງເຮັດໃຫ້ໜ້າເງົາໜ້າກໍ
ຍັງບໍ່ເຖິງກັບຄາງສັນກໍມີ ບາງເທື່ອຄວາມໂກດພຽງເຮັດໃຫ້ຄາງສັນ ແຕ່ຍັງບໍ່ເຖິງກັບເວົ້າຄຳ
ຫຍາບກໍມີ ບາງເທື່ອຄວາມໂກດພຽງເຮັດໃຫ້ເວົ້າຄຳຫຍາບ ແຕ່ຍັງບໍ່ເຖິງກັບຕາຂວາງແນມຊ້າຍ
ແນມຂວາກໍມີ ບາງເທື່ອຄວາມໂກດພຽງເຮັດໃຫ້ຕາຂວາງແນມຊ້າຍແນມຂວາ ແຕ່ຍັງບໍ່ເຖິງກັບ
ຈັບໄມ້ຈັບມືດກໍມີ ບາງເທື່ອຄວາມໂກດພຽງເຮັດໃຫ້ຈັບໄມ້ຈັບມືດ ແຕ່ຍັງບໍ່ເຖິງກັບຍົກງ້າງໄມ້

ແລະມີດຂຶ້ນກໍມີ ບາງເທື່ອຄວາມໂກດພຽງແຕ່ເຮັດໃຫ້ຍົກງ້າງໄມ້ແລະມີດຂຶ້ນ ແຕ່ຍັງບໍ່ເຖິງກັບລົງ ມີຟາດພັນກໍມີ ບາງເທື່ອຄວາມໂກດພຽງແຕ່ຟາດພັນ ແຕ່ຍັງບໍ່ເຖິງກັບເຮັດໃຫ້ເກີດບາດແຜກໍມີ ບາງເທື່ອຄວາມໂກດພຽງແຕ່ເຮັດໃຫ້ເກີດບາດແຜ ແຕ່ຍັງບໍ່ເຖິງກັບເຮັດໃຫ້ກະດູກຫັກກໍມີ ບາງເທື່ອຄວາມໂກດພຽງແຕ່ເຮັດໃຫ້ກະດູກຫັກ ແຕ່ຍັງບໍ່ເຖິງກັບເຮັດໃຫ້ອະໄວຍະວະຂາດຫຼຸດໄປ ກໍມີ ບາງເທື່ອຄວາມໂກດພຽງແຕ່ເຮັດໃຫ້ອະໄວຍະວະຂາດຫຼຸດໄປ ແຕ່ຍັງບໍ່ເຖິງກັບເຮັດໃຫ້ເສຍ ຊີວິດກໍມີ ບາງເທື່ອຄວາມໂກດພຽງແຕ່ເຮັດໃຫ້ຜູ້ອື່ນເສຍຊີວິດ ແຕ່ຍັງບໍ່ເຖິງກັບເຮັດໃຫ້ດຳລົງຢູ່ ເພື່ອຂ້າຕົນເອງກໍມີ ເມື່ອໃດ ຄວາມໂກດເຮັດໃຫ້ຂ້າບຸກຄົນອື່ນແລ້ວຂ້າຕົນເອງນຳດ້ວຍ ເມື່ອນັ້ນ ຄວາມໂກດນັ້ນຖືວ່າເປັນໄປຢ່າງຮຸນແຮງ ເຖິງຄວາມເປັນສິ່ງຮ້າຍແຮງຢ່າງຍິ່ງ ຄວາມໂກດນັ້ນ ຜູ້ໃດ ລະໂດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນ ຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ໂກດ ບຸກຄົນຊື່ວ່າຜູ້ບໍ່ໂກດ ຍ້ອນລະ ຄວາມໂກດໄດ້ແລ້ວ ບຸກຄົນ ຊື່ວ່າຜູ້ບໍ່ໂກດ ຍ້ອນກຳນົດຮູ້ວັດຖຸແຫ່ງຄວາມໂກດໄດ້ແລ້ວ ບຸກຄົນ ຊື່ວ່າຜູ້ບໍ່ໂກດ ຍ້ອນຕັດເຫດແຫ່ງຄວາມໂກດໄດ້ແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ບໍ່ໂກດ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ສະດັງ

ຄຳວ່າ ບໍ່ສະດັງ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ສະດັງ ຫວາດສຽວ ຫວັນຫວາດ ທ່ານຍ່ອມສະດັງ ຫວາດສຽວ ຫວັນຫວາດ ຍ້ານ ເຖິງຄວາມສະດັງວ່າ ເຮົາບໍ່ໄດ້ ຕະກູນ ບໍ່ໄດ້ໝູ່ຄະນະ ບໍ່ໄດ້ອາວາດ ບໍ່ໄດ້ລາບ ບໍ່ໄດ້ຍົດ ບໍ່ໄດ້ສັນເສີນ ບໍ່ໄດ້ສຸກ ບໍ່ໄດ້ ຈົວອນ ບໍ່ໄດ້ບິນທະບາດ ບໍ່ໄດ້ເສນາສະນະ ບໍ່ໄດ້ຄຶລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ ຜູ້ປົນປົວ ເວລາເຈັບປ່ວຍ ຍ່ອມສະດັງ ຫວາດສຽວ ຫວັນຫວາດ ຍ້ານ ເຖິງຄວາມສະດັງວ່າ ເຮົາເປັນຜູ້ບໍ່ ມີຊື່ສຽງຜາກົດ

ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ບໍ່ສະດັງ ບໍ່ຫວາດສຽວ ບໍ່ຫວັນຫວາດ ທ່ານຍ່ອມບໍ່ສະດັງ ບໍ່ ຫວາດສຽວ ບໍ່ຫວັນຫວາດ ບໍ່ຍ້ານ ບໍ່ເຖິງຄວາມສະດັງວ່າ ເຮົາບໍ່ໄດ້ຕະກູນ ບໍ່ໄດ້ໝູ່ຄະນະ ບໍ່ໄດ້ ອາວາດ ບໍ່ໄດ້ລາບ ບໍ່ໄດ້ຍົດ ບໍ່ໄດ້ສັນເສີນ ບໍ່ໄດ້ສຸກ ບໍ່ໄດ້ຈົວອນ ບໍ່ໄດ້ບິນທະບາດ ບໍ່ໄດ້ ເສນາສະນະ ບໍ່ໄດ້ຄຶລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ຜູ້ປົນປົວເວລາເຈັບປ່ວຍ ຍ່ອມບໍ່ ສະດັງ ບໍ່ຫວາດສຽວ ບໍ່ຫວັນຫວາດ ບໍ່ຍ້ານ ບໍ່ເຖິງຄວາມສະດັງວ່າ ເຮົາເປັນຜູ້ບໍ່ມີຊື່ສຽງຜາກົດ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ບໍ່ໂກດ ບໍ່ສະດັງ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ໂອ້ອວດ

ຄຳວ່າ ບໍ່ໂອ້ອວດ ບໍ່ຄະນອງ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ອວດ ເປັນຜູ້ໂອ້ອວດ ທ່ານຍ່ອມອວດ ໂອ້ອວດວ່າ ເຮົາເປັນຜູ້ສົມບູນດ້ວຍສິນແດ່ ສົມບູນດ້ວຍ ຂໍ້ວັດ ແດ່ ສົມບູນດ້ວຍສິນຂໍ້ວັດແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຊາດແດ່ ສົມບູນດ້ວຍໂຄດແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຄວາມ

ເປັນບຸດຂອງຜູ້ມີຕະກູນແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຄວາມເປັນຜູ້ມີຮູບງາມແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຊັບແດ່ ສົມບູນດ້ວຍການສຶກສາແດ່ ສົມບູນດ້ວຍໜ້າທີ່ວຽກງານແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຫຼັກແຫ່ງສິລະປະວິທະຍາແດ່ ສົມບູນດ້ວຍວິທະຍະຖານະແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຄວາມເປັນຜູ້ຄົງແກ່ຮຽນແດ່ ສົມບູນດ້ວຍປະຕິພາບແດ່ ສົມບູນດ້ວຍສິ່ງອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວມາແລ້ວແດ່ ອອກບວດຈາກຕະກູນສູງແດ່ ອອກບວດຈາກຕະກູນໃຫຍ່ແດ່ ອອກບວດຈາກຕະກູນມີຊັບຫຼາຍແດ່ ອອກບວດຈາກຕະກູນມີໂພຄະສົມບັດຫຼາຍແດ່ ເປັນຜູ້ມີຊື່ສຽງ ມີຍົດກວ່າຄະລິຫັດແລະບັນພະຊິດທັງຫຼາຍແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ຈົວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານແດ່ ເປັນຜູ້ຊົງຈຳພຣະສູດແດ່ ຊົງຈຳພຣະວິໄນແດ່ ເປັນພຣະທຳມະກະຖືກແດ່ ເປັນຜູ້ຖືການຢູ່ປ່າເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ຖືບິນທະບາດເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າບັງສຸກຸນເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ຊົງໄຕຣ ຈົວອນເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ທຽວບິນທະບາດໄປຕາມລຳດັບຮ່ອມເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ງົດອາຫານຄາບຫຼັງເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ຖືການນັ່ງເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ຖືການຢູ່ໃນເສນາສະນະຕາມທີ່ເຂົາຈັດໃຫ້ເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ປະຖົມຊານແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ທຸຕິຍະຊານແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ຕະຕິຍະຊານແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ຈະຕຸດຖະຊານແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ອາກາສານັນຈາຍະຕະນະສະມາບັດແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ວິນຍານັນຈາຍະຕະນະສະມາບັດແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ອາກິນຈັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດແດ່ ເປັນຜູ້ໄດ້ເນວະສັນຍານາສັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດແດ່ ພິກຂຸນີ້ຍ່ອມບໍ່ອວດ ບໍ່ໂອ້ອວດ ແນວນີ້ ຄື ເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວ້ນ ເວ້ນຂາດ ອອກແລ້ວ ສະລັດອອກແລ້ວ ຫຼຸດພົ້ນແລ້ວ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງແລ້ວກັບຄວາມອວດ ຄວາມໂອ້ອວດ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ບໍ່ໂອ້ອວດ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ຄະນອງ

ຄຳວ່າ ຄວາມຄະນອງ ໃນຄຳວ່າ ຜູ້ບໍ່ຄະນອງ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມຄະນອງມີ ຊື່ວ່າ ຄວາມຄະນອງ ຄວາມຄະນອງຕີນ ຊື່ວ່າຄວາມຄະນອງ ຄວາມຄະນອງມີແລະຕີນ ກໍ່ຊື່ວ່າຄວາມຄະນອງ ຄວາມສຳຄັນໃນສິ່ງບໍ່ຄວນວ່າຄວນ ຄວາມສຳຄັນໃນສິ່ງທີ່ຄວນວ່າ ບໍ່ຄວນ ຄວາມສຳຄັນໃນວິການວ່າເປັນການ ຄວາມສຳຄັນໃນການວ່າເປັນວິການ ຄວາມສຳຄັນໃນສິ່ງທີ່ບໍ່ມີໂທດວ່າມີໂທດ ຄວາມສຳຄັນໃນສິ່ງທີ່ມີໂທດວ່າບໍ່ມີໂທດ ຄວາມຄະນອງ ກິຣິຍາທີ່ ຄະນອງ ພາວະທີ່ຄະນອງ ຄວາມເດືອດຮ້ອນຈິດ ໃຈຟຸ້ງຊ່ານເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຄະນອງ

ອີກໄນໜຶ່ງ ຄວາມຄະນອງ ຄວາມເດືອດຮ້ອນຈິດ ໃຈຟຸ້ງຊ່ານ ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນເຫດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຍ້ອນເຮັດ (໒) ຍ້ອນບໍ່ເຮັດ

ຄວາມຄະນອງ ຄວາມເດືອດຮ້ອນຈິດ ໃຈຟຸ້ງຊ່ານ ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນເຮັດແລະຍ້ອນບໍ່ເຮັດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມຄະນອງ ຄວາມເດືອດຮ້ອນຈິດ ໃຈຟຸ້ງຊ່ານ ເກີດຂຶ້ນວ່າ ເຮົາເຮັດແຕ່ ກາຍທຸດຈະຮິດ ບໍ່ເຮັດກາຍສຸດຈະຮິດ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ວະຈິທຸດຈະຮິດ ບໍ່ເຮັດວະຈິສຸດຈະຮິດ

ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ມະໂນທຸດຈະຮິດ ບໍ່ເຮັດມະໂນສຸດຈະຮິດ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ປານາຕິບາດ ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກປານາຕິບາດ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ອະທິນນາທານ ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກອະທິນນາທານ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ກາເມສຸມິດສາຈານ ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກກາເມສຸມິດສາຈານ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ມຸສາວາດ ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກມຸສາວາດ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ປີສຸນາວາຈາ ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກປີສຸນາວາຈາ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ຜະຣຸສະວາຈາ ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກຜະຣຸສະວາຈາ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ສຳຜັບປະລາປະ ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກສຳຜັບປະລາປະ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ອະພິດຊາ ບໍ່ເຮັດອະນະພິດຊາ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ພະຍາບາດ ບໍ່ເຮັດອັບພະຍາບາດ ຄວາມຄະນອງ ຄວາມເດືອດຮ້ອນຈິດ ໃຈຟຸ້ງຊ່ານ ເກີດຂຶ້ນວ່າ ເຮົາເຮັດແຕ່ມິດສາທິດຖິ ບໍ່ເຮັດສຳມາທິດຖິ ຄວາມຄະນອງ ຄວາມເດືອດຮ້ອນຈິດ ໃຈຟຸ້ງຊ່ານ ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນເຮັດແລະຍ້ອນບໍ່ເຮັດ ເປັນແນວນີ້

ອີກໄນໜຶ່ງ ຄວາມຄະນອງ ຄວາມເດືອດຮ້ອນຈິດ ໃຈຟຸ້ງຊ່ານ ເກີດຂຶ້ນວ່າ ເຮົາບໍ່ໄດ້ຮັກສາສິນໃຫ້ບໍລິບູນ ຄວາມຄະນອງ ຄວາມເດືອດຮ້ອນຈິດ ໃຈຟຸ້ງຊ່ານ ເກີດຂຶ້ນວ່າ ເຮົາບໍ່ສັງລວມໃນອິນຊີທັງ ໖ ຯລຯ ບໍ່ຮູ້ຈັກປະມານໃນການບໍລິໂພກອາຫານ ຯລຯ ບໍ່ປະກອບຄວາມພຽນເປັນເຄື່ອງຕື່ນຢູ່ສະເໝີ ຯລຯ ບໍ່ໝັ່ນປະກອບສະຕິສຳປະຊັນຍະ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນສະຕິປັດຖານ ໔ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນສຳມັບປະທານ ໔ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນອິດທິບາດ ໔ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນອິນຊີ ໕ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນພະລະ ໕ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນໂພດຊົງ ໗ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ຯລຯ ບໍ່ກຳນົດຮູ້ທຸກ ຯລຯ ບໍ່ລະສະມຸໄທ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນມັກ ເຮົາບໍ່ເຮັດນິໂຣດໃຫ້ປະຈັກແຈ້ງ ຄວາມຄະນອງນີ້ຜູ້ໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຄື ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນ ຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ຄະນອງ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ບໍ່ໂອ້ອວດ ບໍ່ຄະນອງ

ວ່າດ້ວຍປັນຍາຮຽກວ່າ ມັນຕາ

ຄຳວ່າ ຜູ້ເວົ້າດ້ວຍປັນຍາ ບໍ່ຟຸ້ງຊ່ານ ອະທິບາຍວ່າ ປັນຍາຕັດຮຽກວ່າ ມັນຕາ ຄືຄວາມຮູ້ທົ່ວ ກິຣິຍາທີ່ຮູ້ແຈ້ງ ຯລຯ ຄວາມບໍ່ຫຼົງງົມງວາຍ ຄວາມໄຈ້ແຍກທຳ ສຳມາທິດຖິ ມີວິເຄາະວ່າ ຜູ້ໃດກຳນົດກ່າວວາຈາດ້ວຍປັນຍາ ແມ່ນເວົ້າຫຼາຍ ແມ່ນກ່າວຫຼາຍ ແມ່ນສະແດງຫຼາຍ ແມ່ນຊື່ແຈ້ງຫຼາຍ ກໍບໍ່ກ່າວຄຳເວົ້າທີ່ເປັນເລື່ອງເວົ້າຊົ່ວ ກ່າວຊົ່ວ ເຈຣະຈາຊົ່ວ ປາໄສຊົ່ວ ເລົ່າເລື່ອງຊົ່ວ ສະນັ້ນ ຜູ້ນັ້ນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າຜູ້ເວົ້າດ້ວຍປັນຍາ

ຄວາມຟຸ້ງຊ່ານ ໃນຄຳວ່າ ບໍ່ຟຸ້ງຊ່ານ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມຟຸ້ງຊ່ານ ຄວາມບໍ່ສະງົບແຫ່ງຈິດ ໃຈກວັດແກວ່ງ ຄວາມຄິດວົກວົນ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຟຸ້ງຊ່ານ

ຄວາມຟຸ້ງຊ່ານນີ້ ຜູ້ໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຄື ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ອະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນ ຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ຟຸ້ງຊ່ານ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ເວົ້າດ້ວຍປັນຍາ ບໍ່ຟຸ້ງຊ່ານ

ວ່າດ້ວຍການສັງລວມວາຈາ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນ ຯລຯ ເປັນຜູ້ສັງລວມວາຈານັ້ນແລ ຊື່ວ່າເປັນມຸນີ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ລະການກ່າວຕົວະ ເວັ້ນຂາດຈາກການກ່າວຕົວະໄດ້ແລ້ວ ຄື ເປັນຄົນເວົ້າຈິງ ຕັ້ງໝັ້ນໃນຄວາມສັດ ມີຄຳເວົ້າໝັ້ນຄົງ ເຊື່ອຖືໄດ້ ບໍ່ກ່າວຄຳຫຼອກລວງຊາວໂລກ ລະວາຈາສັບສໍ້ ເວັ້ນຂາດຈາກວາຈາສັບສໍ້ໄດ້ແລ້ວ ຟັງຈາກຂ້າງນີ້ແລ້ວ ບໍ່ໄປບອກຂ້າງນັ້ນ ເພື່ອທຳລາຍຄົນໝູ່ນີ້ ຟັງຈາກຂ້າງນັ້ນແລ້ວ ບໍ່ມາບອກຂ້າງນີ້ ເພື່ອທຳລາຍຄົນໝູ່ນັ້ນ ເປັນຜູ້ສະໝານຄົນທີ່ແຕກແຍກກັນ ຫຼື ສົ່ງເສີມຄົນທີ່ມີປະໂຫຍດຮ່ວມກັນ ມີຄວາມສາມັກຄີເປັນທີ່ຊື່ນຊົມ ຍິນດີໃນຄວາມສາມັກຄີ ເບີກບານໃນສາມັກຄີທຳ ເປັນຜູ້ກ່າວວາຈາກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມສາມັກຄີ ລະວາຈາຫຍາບ ເວັ້ນຂາດຈາກວາຈາຫຍາບໄດ້ແລ້ວ ວາຈາໃດ ຂາດໂທດ ສະບາຍຫຼື ໜ້າຮັກ ຈັບໃຈ ແບບຊາວເມືອງ ຄົນສ່ວນໃຫຍ່ຖືກໃຈ ພໍໃຈ ກໍ່ກ່າວວາຈາເຊັ່ນນັ້ນ ລະການເວົ້າເພີ່ເຈີ້ ເວັ້ນຂາດຈາກການເວົ້າເພີ່ເຈີ້ໄດ້ແລ້ວ ເວົ້າຖືກເວລາ ເວົ້າຈິງ ເວົ້າອົງອັດຖະ ເວົ້າອົງທຳ ເວົ້າອົງວິໄນ ກ່າວວາຈາມີຫຼັກຖານ ມີບ່ອນອ້າງອີງ ມີຕົ້ນ ມີປາຍ ປະກອບດ້ວຍປະໂຫຍດຕາມການອັນສົມຄວນ ປະກອບດ້ວຍວະຈິສຸດຈະຣິດ ໔ ກ່າວວາຈາປາສະຈາກໂທດ ໔ ສະຖານ ເປັນຜູ້ງົດແລ້ວ ງົດເວັ້ນແລ້ວ ເວັ້ນຂາດແລ້ວ ອອກແລ້ວ ສະລັດອອກແລ້ວ ຫຼຸດພົ້ນແລ້ວ ບໍ່ກຽວຂ້ອງແລ້ວກັບເດຍຣັດສານກະຖາ ໓໒ ປະການ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່

ພິກຂຸຍ່ອມກ່າວກະຖາວັດຖຸ ໑໐ ປະການ ຄື

໑. ຍ່ອມກ່າວອັບປິດສະກະຖາ (ຄຳເວົ້າທີ່ນຳພາໃຫ້ມີຄວາມປາຖະໜາໜ້ອຍ)
໒. ສັນຕຸດຖິກະຖາ (ຄຳເວົ້າທີ່ນຳພາໃຫ້ມີຄວາມສັນໂດດ)
໓. ປະວິເວກກະຖາ (ຄຳເວົ້າທີ່ນຳພາໃຫ້ມີຄວາມສະຫງົດກາຍໃຈ)
໔. ອະສັງສັກຄະກະຖາ (ຄຳເວົ້າທີ່ນຳພາໃຫ້ບໍ່ຄຸກຄີດ້ວຍໝູ່)
໕. ວິຣິຍາຣຳພະກະຖາ (ຄຳເວົ້າທີ່ນຳພາໃຫ້ມັ່ງໝັ້ນທຳຄວາມພຽນ)
໖. ສິລະກະຖາ (ຄຳເວົ້າທີ່ນຳພາໃຫ້ຕັ້ງຢູ່ໃນສິນ)
໗. ສະມາທິກະຖາ (ຄຳເວົ້າທີ່ນຳພາໃຫ້ເຮັດຈິດໝັ້ນ)
໘. ປັນຍາກະຖາ (ຄຳເວົ້າທີ່ນຳພາໃຫ້ເກີດປັນຍາ)
໙. ວິມຸດຕິກະຖາ (ຄຳເວົ້າທີ່ນຳພາໃຫ້ເຮັດໃຈໃຫ້ພົ້ນຈາກກິເລດແລະຄວາມທຸກ)
໑໐. ວິມຸດຕິຍານະທັດສະນະກະຖາ (ຄຳເວົ້າທີ່ນຳພາໃຫ້ສົນໃຈແລະເຂົ້າໃຈເລື່ອງຄວາມຮູ້ ຄວາມເຫັນໃນພາວະທີ່ຫຼຸດພົ້ນຈາກກິເລດແລະຄວາມທຸກ)

ຍ່ອມກ່າວສະຕິປັດຖານກະຖາ ສຳມັບປະທານກະຖາ ອິດທິບາດກະຖາ ອິນທະຣິຍະກະ
ຖາ ພະລະກະຖາ ໂພດຊົງຄະກະຖາ ມັກຄະກະຖາ ຜະລະກະຖາ ນິບພານກະຖາ

ຄຳວ່າ ຜູ້ສັງລວມວາຈາ ໄດ້ແກ່ ຜູ້ສັງລວມ ເຄັ່ງຄັດ ຄຸ້ມຄອງ ປົກປັກ ຮັກສາ ສັງວອນ
ສະງົບ

ຄຳວ່າ ມຸນີ ອະທິບາຍວ່າ ຍານ ທ່ານຮຽກວ່າ ໂມນະ ຄື ຄວາມຮູ້ທົ່ວ ກິຣິຍາທີ່ຮູ້ແຈ້ງ
ຯລຯ ຄວາມບໍ່ຫຼົງງົມງວາຍ ຄວາມໄຈ້ແຍກທຳ ສຳມາທິດຖື ຯລຯ ຜູ້ກ້າວລ່ວງກິເລດເຄື່ອງ
ຂ້ອງແລະຕັນຫາເປັນຄືຕາໜ່າງໄດ້ແລ້ວ ຊື່ວ່າມຸນີ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນ ຯລຯ ເປັນຜູ້ສັງລວມ
ວາຈາ ນັ້ນແລ ຊື່ວ່າເປັນມຸນີ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ໂກດ ບໍ່ສະດຽງ ບໍ່ໂອ້ອວດ
ບໍ່ຄະນອງ ເວົ້າດ້ວຍປັນຍາ ບໍ່ຟຸ້ງຊ່ານ
ເປັນຜູ້ສັງລວມວາຈານັ້ນແລ ຊື່ວ່າເປັນມຸນີ

[໘໖] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ມີຕັນຫາເຄື່ອງຮັ່ງຈ່ອງໃນອະນາຄົດ
ບໍ່ເສົ້າໂສກເຖິງສິ່ງທີ່ລ່ວງໄປແລ້ວ ຜູ້ເຫັນວິເວກໃນຜັດສະທັງຫຼາຍ
ຍ່ອມບໍ່ຖືກນຳໄປໃນທິດຖືທັງຫຼາຍ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ມີຕັນຫາ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ມີຕັນຫາເຄື່ອງຮັ່ງຈ່ອງໃນອະນາຄົດ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາ ຕັດຮຽກ
ວ່າ ເຄື່ອງຮັ່ງຈ່ອງ ຄື ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສົນມູນຄືໂລພະ
ຕັນຫາເຄື່ອງຮັ່ງຈ່ອງນັ້ນ ຜູ້ໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້
ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ມີຕັນຫາ
ເຄື່ອງຮັ່ງຈ່ອງໃນອະນາຄົດ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ບຸກຄົນບໍ່ດຳເນີນຕາມຄວາມເພີດເພີນໃນຮູບວ່າ ໃນອະນາຄົດການ ເຮົາເພິ່ງ
ມີຮູບແນວນີ້ ຯລຯ ເພິ່ງມີເວທະນາແນວນີ້ ຯລຯ ເພິ່ງມີສັນຍາແນວນີ້ ຯລຯ ເພິ່ງມີສັງຂາ
ນແນວນີ້ ຍ່ອມບໍ່ດຳເນີນຕາມຄວາມເພີດເພີນໃນວິນຍານວ່າ ໃນອະນາຄົດການ ເຮົາເພິ່ງມີວິນ
ຍານແນວນີ້ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ຜູ້ບໍ່ມີຕັນຫາເຄື່ອງຮັ່ງຈ່ອງໃນອະນາຄົດ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ບຸກຄົນບໍ່ຕັ້ງຈິດເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຕາແລະຮູບທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ວ່າ ໃນອະນາຄົດການ ເຮົາ
ເພິ່ງມີຕາເຊັ່ນນີ້ ເຫັນຮູບເຊັ່ນນີ້ ຍ້ອນມີການບໍ່ຕັ້ງຈິດເປັນປັດໄຈ ເຂົາຈຶ່ງບໍ່ເພີດເພີນຕາແລະຮູບ

ນັ້ນ ເມື່ອບໍ່ເພີດເພີນຕາແລະຮູບນັ້ນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າບໍ່ມີຕັນຫາເຄື່ອງຮັ່ງຈ່ອງ ໃນອະນາຄົດ ແນວນີ້ແດ່ ຯລຯ ໃນອະນາຄົດການ ຂໍເຮົາເພິ່ງມີຫຼູເຊັ່ນນີ້ ໄດ້ຍິນສຽງເຊັ່ນນີ້ ບຸກຄົນບໍ່ຕັ້ງຈິດເພື່ອໃຫ້ໄດ້ໃຈ ແລະທຳມາຣົມທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ວ່າ ໃນອະນາຄົດການ ເຮົາເພິ່ງມີໃຈເຊັ່ນນີ້ ຮູ້ທຳມາຣົມເຊັ່ນນີ້ ຍ້ອນບໍ່ມີຄວາມຕັ້ງຈິດເປັນປັດໄຈ ເຂົາຈຶ່ງບໍ່ເພີດເພີນໃຈແລະທຳມາຣົມນັ້ນ ເມື່ອບໍ່ເພີດເພີນໃຈແລະທຳມາຣົມນັ້ນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ບໍ່ມີຕັນຫາເຄື່ອງຮັ່ງຈ່ອງໃນອະນາຄົດ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ບຸກຄົນບໍ່ຕັ້ງຈິດເພື່ອໃຫ້ໄດ້ພົບທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ວ່າ ເຮົາຈັກເປັນເທບ ຫຼື ເທວະດາ ຕົນໃດຕົນໜຶ່ງດ້ວຍສິນ ຂໍ້ວັດ ຕະບະ ຫຼື ພົມມະຈັນນີ້ ຍ້ອນມີການບໍ່ຕັ້ງຈິດເປັນປັດໄຈ ເຂົາຈຶ່ງບໍ່ເພີດເພີນພົບນັ້ນ ເມື່ອບໍ່ເພີດເພີນໃນພົບນັ້ນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ບໍ່ມີຕັນຫາເຄື່ອງຮັ່ງຈ່ອງໃນອະນາຄົດ ແນວນີ້ແດ່

ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ເລົ່າໂສກ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເລົ່າໂສກເຖິງສິ່ງທີ່ລ່ວງໄປແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເລົ່າໂສກເຖິງສິ່ງທີ່ຜັນປ່ຽນໄປ ຫຼື ເມື່ອສິ່ງນັ້ນຜັນປ່ຽນໄປແລ້ວກໍບໍ່ເລົ່າໂສກ ຄື ບໍ່ເລົ່າໂສກ ບໍ່ລຳບາກ ບໍ່ຮຳໄຮ ບໍ່ຕີເອົາພ່ຳ ເພີ່ ບໍ່ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼວ່າ ຕາຂອງເຮົາຜັນປ່ຽນໄປ ບໍ່ເລົ່າໂສກ ບໍ່ລຳບາກ ບໍ່ຮຳໄຮ ບໍ່ຕີເອົາພ່ຳ ເພີ່ ບໍ່ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼວ່າ ຫຼຸຂອງເຮົາ ຯລຯ ດັງຂອງເຮົາ ຯລຯ. ລິ້ນຂອງເຮົາ ຯລຯ ກາຍຂອງເຮົາ ຯລຯ ຮູບຂອງເຮົາ ຯລຯ ສຽງຂອງເຮົາ ຯລຯ ກິ່ນຂອງເຮົາ ຯລຯ ຣົດຂອງເຮົາ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະຂອງເຮົາ ຯລຯ ຕະກູນຂອງເຮົາ ຯລຯ ຈິວອນຂອງເຮົາ ຯລຯ ໝູ່ຄະນະຂອງເຮົາ ຯລຯ ອາວາດຂອງເຮົາ ຯລຯ ລາບຂອງເຮົາ ຯລຯ ຍົດຂອງເຮົາ ຯລຯ ສັນເສີນຂອງເຮົາ ຯລຯ ສຸກຂອງເຮົາ ຯລຯ ບິນທະບາດຂອງເຮົາ ຯລຯ ເສນາສະນະຂອງເຮົາ ຯລຯ ຄຶລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານຂອງເຮົາ ຯລຯ ມານດາຂອງເຮົາ ຯລຯ ບິດາຂອງເຮົາ ຯລຯ ອ້າຍນ້ອງຊາຍຂອງເຮົາ ຯລຯ ເອື້ອຍນ້ອງສາວຂອງເຮົາ ຯລຯ ບຸດຂອງເຮົາ ຯລຯ ທິດາຂອງເຮົາ ຯລຯ ມິດແລະອຳມາດຂອງເຮົາ ຯລຯ ຍາດຂອງເຮົາ ຜູ້ຮ່ວມສາຍໂລຫິດຂອງເຮົາຜັນປ່ຽນໄປ ດັ່ງນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເລົ່າໂສກເຖິງສິ່ງທີ່ລ່ວງໄປແລ້ວ

ວ່າດ້ວຍຜັດສະ

ຄຳວ່າ ຜູ້ເຫັນວິເວກໃນຜັດສະທັງຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ຜັດສະ ໄດ້ແກ່ ຈັກຊຸສຳຜັດ ໂສຕະສຳຜັດ ຄານະສຳຜັດ ຊິວຫາສຳຜັດ ກາຍະສຳຜັດ ມະໂນສຳຜັດ ອະທິວະຈະນະສຳຜັດ ປະຕິຄະສຳຜັດ ສຸກຂະເວທະນິຍະ ສຳຜັດ ທຸກຂະເວທະນິຍະສຳຜັດ ອະທຸກຂະມະສຸກຂະເວທະນິຍະສຳຜັດ ຜັດສະທີ່ເປັນກຸສົນ ຜັດສະທີ່ເປັນອະກຸສົນ ຜັດສະທີ່ເປັນອັບພະຍາກະຕະ ຜັດສະທີ່ເປັນກາມາວະຈອນ ຜັດສະທີ່ເປັນຮູບປາວະຈອນ ຜັດສະທີ່ເປັນອະຮູບປາວະຈອນ ສູນຍະຕະຜັດສະ ອະນິມິດຕະຜັດສະ ອັບປະນິທິຕະຜັດ

ສະ ຜັດສະທີ່ເປັນໂລກິຍະ ຜັດສະທີ່ເປັນໂລກຸດຕະຣະ ຜັດສະທີ່ເປັນອະດີດ ຜັດສະທີ່ເປັນອະນາຄົດ ຜັດສະທີ່ເປັນປັດຈຸບັນ ຜັດສະ ຄວາມຖືກຕ້ອງ ກິຣິຍາທີ່ຖືກຕ້ອງ ພາວະທີ່ຖືກຕ້ອງ ເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຜັດສະ

ຄຳວ່າ ຜູ້ເຫັນວິເວກໃນຜັດສະທັງຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນເຫັນຈັກຊຸສຳຜັດວ່າ ວ່າງ ຈາກຕົນ ຈາກທຳທີ່ເນື່ອງໃນຕົນ ຈາກຄວາມທຸ່ງ ຈາກຄວາມຍັ້ງຍືນ ຈາກຄວາມສືບຕໍ່ ຫຼື ຈາກທຳທີ່ບໍ່ຜັນປ່ຽນ ເຫັນໂສຕະສຳຜັດ ຯລຯ ຄານະສຳຜັດ ຯລຯ ຊິວຫາສຳຜັດ ຯລຯ ກາຍສຳຜັດ ຯລຯ ມະໂນສຳຜັດ ຯລຯ ອະທິວະຈະນະສຳຜັດ ຯລຯ ປະຕິຄະສຳຜັດ ຯລຯ ສຸກຂະເວທະນິຍະຜັດສະ ຯລຯ ທຸກຂະເວທະນິຍະຜັດສະ ຯລຯ ອະທຸກຂະມະສຸກຂະເວທະນິຍະຜັດສະ ຯລຯ ຜັດສະທີ່ເປັນກຸສົນ ຯລຯ ຜັດສະທີ່ເປັນອະກຸສົນ ຯລຯ ຜັດສະທີ່ເປັນອັບພະຍາກະຕະ ຯລຯ ຜັດສະທີ່ເປັນກາມາວະຈອນ ຯລຯ ຜັດສະທີ່ເປັນຮູບປາວະຈອນ ຯລຯ ຜັດສະທີ່ເປັນອະຮູບປາວະຈອນ ຯລຯ ຜັດສະທີ່ເປັນໂລກິຍະ ຯລຯ ເຫັນຜັດສະທີ່ເປັນໂລກຸດຕະຣະວ່າ ວ່າງຈາກຕົນ ຈາກທຳທີ່ເນື່ອງໃນຕົນ ຈາກຄວາມທຸ່ງ ຈາກຄວາມຍັ້ງຍືນ ຈາກຄວາມສືບຕໍ່ ຫຼື ຈາກທຳທີ່ບໍ່ຜັນປ່ຽນ

ອີກໄນໜຶ່ງ ບຸກຄົນເຫັນຜັດສະທີ່ເປັນອະດີດວ່າ ວ່າງຈາກຜັດສະທີ່ເປັນອະນາຄົດແລະຜັດສະທີ່ເປັນປັດຈຸບັນ ເຫັນຜັດສະທີ່ເປັນອະນາຄົດວ່າ ວ່າງຈາກຜັດສະທີ່ເປັນອະດີດແລະຜັດສະທີ່ເປັນປັດຈຸບັນ ເຫັນຜັດສະທີ່ເປັນປັດຈຸບັນວ່າ ວ່າງຈາກຜັດສະທີ່ເປັນອະດີດແລະຜັດສະທີ່ເປັນອະນາຄົດ

ອີກໄນໜຶ່ງ ບຸກຄົນເຫັນຜັດສະທີ່ເປັນອະຣິຍະ ບໍ່ມີອາສະວະ ເປັນໂລກຸດຕະຣະ ປະຕິສັງຍຸດດ້ວຍສູນຍະຕະທຳວ່າ ວ່າງຈາກຣາຄະ ໂທສະ ໂມທະ ໂກທະ ອຸປະນາທະ ມັກຂະ ປະລາສະ ອິດສາ ມັດສະຣິຍະ ມາຍາ ສາເຖີຍຍະ ຖຳພະ ສາຣຳພະ ມານະ ອະຕິມານະ ມະທະ ປະມາທະ ກິເລດທຸກຊະນິດ ທຸດຈະຣິດທຸກທາງ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ຄວາມຮ້ອນຮົນ ທຸກສະຖານ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການ ອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ ດ້ວຍປະການແນວນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ເຫັນວິເວກໃນຜັດສະທັງຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ຍ່ອມບໍ່ຖືກນຳໄປໃນທິດຖືທັງຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າ ທິດຖື ໖໒ ບຸກຄົນນັ້ນ ລະໂດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ບຸກຄົນນັ້ນຍ່ອມບໍ່ໄປ ບໍ່ອອກ ບໍ່ຖືກພາໄປ ບໍ່ຖືກນຳໄປດ້ວຍທິດຖື ບຸກຄົນນັ້ນຈຶ່ງບໍ່ກັບຖື ບໍ່ຫວນກັບມາສູ່ທິດຖືນັ້ນວ່າເປັນສາຣະອີກ ລວມຄວາມວ່າ ຍ່ອມບໍ່ຖືກນຳໄປໃນທິດຖືທັງຫຼາຍ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດ ວ່າ

ບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ມີຕົນຫາເຄື່ອງຮັ່ງຈ່ອງໃນອະນາຄົດ
ບໍ່ເລົ່າໂສກເຖີງສິ່ງທີ່ລ່ວງໄປແລ້ວ ຜູ້ເຫັນວິເວກໃນຜັດສະທັງຫຼາຍ
ຍ່ອມບໍ່ຖືກນຳໄປໃນທິດຖືທັງຫຼາຍ

[ຕູກ] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ບຸກຄົນເປັນຜູ້ຫຼົບຫຼີກ ບໍ່ຫຼອກລວງ ບໍ່ທະເຍີທະຍານ
ບໍ່ຂີ້ຖີ່ ບໍ່ຄະນອງ ບໍ່ເປັນທີ່ໜ້າຮັງກຽດ
ແລະບໍ່ປະກອບໃນຄວາມເປັນຜູ້ມີວາຈາສັບສົ່ງ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ຫຼົບຫຼີກ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນເປັນຜູ້ຫຼົບຫຼີກ ໃນຄຳວ່າ ບຸກຄົນເປັນຜູ້ຫຼົບຫຼີກ ບໍ່ຫຼອກລວງ ອະທິບາຍວ່າ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ຫຼົບຫຼີກ ຍ້ອນລະຣາຄະໄດ້ແລ້ວ ຯລຯ ຍ້ອນລະໂທສະໄດ້ແລ້ວ ຯລຯ ຍ້ອນລະໂມຫະໄດ້ແລ້ວ ຯລຯ ຍ້ອນລະໂກທະ ຯລຯ ອຸປະນາຫະ ຯລຯ ມັກຂະ ຯລຯ ປະລາສະ ຯລຯ ອິດສາ ຯລຯ ມັດສະຣິຍະ ຯລຯ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ຫຼົບຫຼີກ ຍ້ອນລະອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດໄດ້ແລ້ວ ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ

ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພິກຂຸເປັນຜູ້ຫຼົບຫຼີກ ເປັນແນວໃດ? ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ລະອັດສະມິມານະໄດ້ເດັດຂາດແລ້ວ ຕັດຮາກກິນເຫງົ້າເໝືອນຕົ້ນຕານ ທີ່ຖືກຕັດຮາກກິນເຫງົ້າໄປແລ້ວ ເຫຼືອແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພິກຂຸເປັນຜູ້ຫຼົບຫຼີກ ເປັນແນວນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ເປັນຜູ້ຫຼົບຫຼີກ

ວ່າດ້ວຍຄວາມຫຼອກລວງ ໓ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຫຼອກລວງ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຫຼອກລວງ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ຄວາມຫຼອກລວງກ່ຽວກັບການໃຊ້ສອຍປັດໄຈ
໒. ຄວາມຫຼອກລວງກ່ຽວກັບອິລິຍາບົດ
໓. ຄວາມຫຼອກລວງກ່ຽວກັບການເວົ້າລຽບຄຽງ

ຄວາມຫຼອກລວງກ່ຽວກັບການໃຊ້ສອຍປັດໄຈ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄະທະບໍດີໃນໂລກນີ້ ຍ່ອມນິມົນພິກຂຸ ຖວາຍຈິວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະແລະ ຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ພິກຂຸນັ້ນ ມີຄວາມປາຖະໜາຊົ່ວຊາມ ຖືກຄວາມຢາກ ຄອບງຳ ມີຄວາມຕ້ອງການຈິວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ

ຍ້ອນຕ້ອງການໄດ້ໃຫ້ຫຼາຍຢູ່ງຊື້ນ ຈຶ່ງບອກຄືນຈິວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະ ຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ທ່ານເວົ້າແນວນີ້ວ່າ ຈິວອນທີ່ມີຄຳຫຼາຍຈະມີປະໂຫຍດອັນໃດແກ່ ສະມະນະ ສະມະນະຄວນທ່ຽວເລືອກເກັບຜ້າເກົ່າຈາກປ່າຊ້າ ກອງຂີ້ເຫຍື້ອ ຫຼື ຮ້ານຕະຫຼາດ ເອົາມາເຮັດສັງຄາຕິໃຊ້ ຈຶ່ງຈະເປັນການເໝາະສົມ ບິນທະບາດທີ່ມີຄຳຫຼາຍຈະມີປະໂຫຍດອັນໃດ

ແກ່ສະມະນະ ສະມະນະຄວນສຳເລັດຄວາມເປັນຢູ່ດ້ວຍກ້ອນເຂົ້າທີ່ໄດ້ມາດ້ວຍລຳແຂ້ງ ໂດຍການທຸ່ງວສະແຫວງຫາ ຈຶ່ງຈະເປັນການເໝາະສົມ ເສນາສະນະທີ່ມີຄຳຫຼາຍຈະມີປະໂຫຍດອັນໃດແກ່ສະມະນະ ສະມະນະຄວນຢູ່ທີ່ເຫງົ້າໄມ້ ຢູ່ທີ່ປ່າຊ້າ ຫຼື ຢູ່ກາງແຈ້ງ ຈຶ່ງຈະເປັນການເໝາະສົມ ຄິລານະປັດໄຈ ເພສັດບໍຣິຂານທີ່ມີຄຳຫຼາຍຈະມີປະໂຫຍດອັນໃດແກ່ສະມະນະ ສະມະນະຄວນເຮັດຢາດ້ວຍນ້ຳມູນເນົາ ຫຼື ຕ່ອນໝາກສົ້ມ ຈຶ່ງຈະເປັນການເໝາະສົມ

ຍ້ອນຕ້ອງການໄດ້ໃຫ້ຫຼາຍຢ່າງຂຶ້ນນັ້ນ ທ່ານຈຶ່ງຄອງຈິວອນເສົ້າໝອງ ສັນບິນທະບາດ ເສົ້າໝອງ ໃຊ້ສອຍເສນາສະນະຊອມຊໍ່ ໃຊ້ຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານຕາມມີຕາມໄດ້ ຄະຫະບໍດີທັງຫຼາຍຮູ້ຈັກພິກຂຸນັ້ນແນວນີ້ວ່າ ສະມະນະອົງນີ້ ມີຄວາມປາຖະໜາໜ້ອຍ ສັນໂດດ ສະງົບສະຫງັດ ບໍ່ຄຸກຄີດ້ວຍໝູ່ຄະນະ ຜາຣົບຄວາມພຽນ ມີວາທະກຳຈັດຂັດເກົາ ກໍຍິ່ງມີມົນທ່ານໃຫ້ຮັບຈິວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານຫຼາຍຢ່າງຂຶ້ນ ທ່ານຈຶ່ງເວົ້າແນວນີ້ວ່າ ຍ້ອນພຽບພ້ອມດ້ວຍເຫດ ໓ ປະການ ກຸນລະບຸດຜູ້ມີສັດທາ ຍ່ອມປະສົບບຸນຫຼາຍ ຄື ຍ້ອນພຽບພ້ອມດ້ວຍສັດທາ ຯລຯ ຍ້ອນພຽບພ້ອມດ້ວຍ ໄທຍະທຳ ຯລຯ ຍ້ອນພຽບພ້ອມດ້ວຍພຣະທັກຂີໂນຍະບຸກຄົນ ກຸນລະບຸດຜູ້ມີສັດທາຍ່ອມປະສົບບຸນຫຼາຍ ທ່ານທັງຫຼາຍມີສັດທານີ້ຢູ່ ໄທຍະທຳນີ້ກໍມີຢູ່ພ້ອມ ທັງອາດຕະມາພາບ ກໍເປັນປະຕິຄາທິກ ຖ້າອາດຕະມາພາບບໍ່ຮັບ ພວກທ່ານກໍຈັກເສື່ອມຈາກບຸນໄປສາ ອາດຕະມາພາບ ບໍ່ໄດ້ມີຄວາມຕ້ອງການດ້ວຍປັດໄຈນີ້ ແຕ່ຈັກຮັບເພື່ອອະນຸເຄາະພວກທ່ານ ຍ້ອນອາໄສ ເຫດນັ້ນ ທ່ານຈຶ່ງຮັບຈິວອນຫຼວງຫຼາຍ ຮັບບິນທະບາດຫຼວງຫຼາຍ ຮັບເສນາສະນະຫຼວງຫຼາຍ ຮັບຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານຫຼວງຫຼາຍ ການເຮັດໜ້ານີ້ວ່າ ການເຮັດຄົ້ວຂະໝວດ ການຫຼອກລວງ ກິຣິຍາທີ່ຫຼອກລວງ ພາວະທີ່ຫຼອກລວງ ເຫັນປານນີ້ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຫຼອກລວງກ່ຽວກັບການໃຊ້ສອຍປັດໄຈ

ຄວາມຫຼອກລວງກ່ຽວກັບອິລິຍາບົດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ມີຄວາມປາຖະໜາຊົ່ວຊາມ ຖືກຄວາມຢາກ ຄອບງຳປາຖະໜາຈະໃຫ້ເຂົາຍ້ອງຍໍ ຄິດວ່າ ຄົນຈັກຍ້ອງຍໍເຮົາດ້ວຍອຸບາຍແນວນີ້ ຈຶ່ງສັງລວມການຍ່າງ ສັງລວມການຍືນ ສັງລວມການນັ່ງ ສັງລວມການນອນ ຕັ້ງສະຕິຍ່າງ ຕັ້ງສະຕິຍືນ ຕັ້ງສະຕິນັ່ງ ຕັ້ງສະຕິນອນ ເຮັດທຳທ່າຄືພິກຂຸມີສະມາທິຍ່າງ ຄືພິກຂຸມີສະມາທິຍືນ ຄືພິກຂຸມີສະມາທິນັ່ງ ຄືພິກຂຸມີສະມາທິນອນ ເປັນຄືພິກຂຸຈະເລີນຊານອວດຕໍ່ໜ້າ ການຕັ້ງທ່າ ການວາງທ່າ ການດຳຣົງໝັ້ນອິລິຍາບົດ ການເຮັດໜ້ານີ້ວ່າ ການເຮັດຄົ້ວຂະໝວດ ການຫຼອກລວງ ກິຣິຍາທີ່ຫຼອກລວງ ພາວະທີ່ຫຼອກລວງ ເຫັນປານນີ້ ນີ້ຮຽກວ່າ ຄວາມຫຼອກລວງກ່ຽວກັບອິລິຍາບົດ

ຄວາມຫຼອກລວງກ່ຽວກັບການເວົ້າລຽບຄຽງ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ມີຄວາມປາຖະໜາຊົ່ວຊາມ ຖືກຄວາມຢາກ ຄອບງຳປາຖະໜາຈະໃຫ້ເຂົາຍ້ອງຍໍ ຄິດວ່າ ຄົນຈັກຍ້ອງຍໍເຮົາດ້ວຍອຸບາຍແນວນີ້ ຈຶ່ງກ່າວວາຈາອົງອະ

ຮີຍະທຳ ຄືເວົ້າວ່າ ພິກຂຸຜູ້ຊົງຈົວອນ ມີຮູບແບບແນວນີ້ ເປັນສະມະນະມີສັກໃຫງ ຜູ້ໃຊ້ບາດ ຯລຯ ໃຊ້ພາຊະນະໂລຫະ ຯລຯ ໃຊ້ກະບອກ ຯລຯ ໃຊ້ຜ້າກອງນ້ຳ ຯລຯ ໃຊ້ລູກກະແຈ ຯລຯ ໃຊ້ເກີບ ຯລຯ ໃຊ້ປະຄົດແອວ ຯລຯ ໃຊ້ສາຍບາດ ມີຮູບແບບແນວນີ້ ເປັນສະມະນະ ມີສັກໃຫງ ເວົ້າວ່າ ພິກຂຸຜູ້ມີອຸປັດຊາຣະດັບນີ້ ເປັນສະມະນະມີສັກໃຫງ ມີອາຈານຣະດັບນີ້ ຯລຯ ມີຜູ້ຮ່ວມອຸປັດຊາຣະດັບນີ້ ຯລຯ ມີຜູ້ຮ່ວມອາຈານຣະດັບນີ້ ຯລຯ ມີມິດ ຯລຯ ມີພັກພວກ ຯລຯ ມີຄົນທີ່ຄົບຫາກັນ ຯລຯ ມີສະຫາຍຣະດັບນີ້ ເປັນສະມະນະມີສັກໃຫງ ເວົ້າວ່າ ພິກຂຸຜູ້ຢູ່ໃນວິຫານມີຮູບແບບແນວນີ້ ເປັນສະມະນະມີສັກໃຫງ ຯລຯ ຢູ່ໃນເຮືອນມີຫຼັງຄາດ້ານດຽວມີຮູບແບບແນວນີ້ ຯລຯ ຢູ່ໃນຜາສາດ ຯລຯ ຢູ່ໃນເຮືອນໂລ້ນ ຯລຯ ຢູ່ໃນຖ້ຳ ຯລຯ ຢູ່ໃນທີ່ຫຼົບຫຼີກ ຯລຯ ຢູ່ໃນກະດີ ຯລຯ ຢູ່ໃນເຮືອນຍອດ ຯລຯ ຢູ່ທີ່ປ້ອມ ຯລຯ ຢູ່ໃນໂຮງມົນ ຯລຯ ຢູ່ໃນເຮືອນພັກ ຯລຯ ຢູ່ໃນເຮືອນຮັບຮອງ ຯລຯ ຢູ່ໃນມົນດົບ ຯລຯ ຢູ່ທີ່ເຫງົ້າໄມ້ ມີຮູບແບບ ແນວນີ້ ເປັນສະມະນະມີສັກໃຫງ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເປັນຜູ້ວາງໜ້າເສີຍເມີຍ ເຮັດໜ້ານິ້ວຄົ້ວຂະໝວດ ເວົ້າຕົວະ ຫຼອກລວງ ປິ້ນປ້ອນ ເປັນຜູ້ໄດ້ຮັບຍ້ອງຍໍດ້ວຍການວາງໜ້າວ່າ ສະມະນະນີ້ໄດ້ວິຫາຣະສະມາປັດ ອັນມີຢູ່ເທັນປານນີ້ ພິກຂຸນັ້ນ ຍ່ອມກ່າວຄຳເວົ້າເຊັ່ນນັ້ນ ອັນກ່ຽວເນື່ອງ ດ້ວຍໂລກຸດຕະຣະທຳແລະສູນຍະຕະນິບພານ ອັນເລິກເຊິ່ງ ຊ້ອນລັບ ລະອຽດອ່ອນ ປົດບັງ ການເຮັດໜ້ານິ້ວ ການເຮັດຄົ້ວຂະໝວດ ການຫຼອກລວງ ກິຣິຍາທີ່ຫຼອກລວງ ພາວະທີ່ຫຼອກລວງ ເທັນປານນີ້ ນີ້ຮຽກວ່າ ຄວາມຫຼອກລວງກ່ຽວກັບການເວົ້າລຽບຄຽງ

ຄວາມຫຼອກລວງ ໓ ຢ່າງ ຜູ້ໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນ ຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ຫຼອກລວງ ລວມຄວາມວ່າ ເປັນຜູ້ຫຼົບຫຼີກ ບໍ່ຫຼອກລວງ

ຄຳວ່າ ບໍ່ທະເຍີທະຍານ ບໍ່ຂີ້ຖີ່ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມທະເຍີທະຍານ ຄື ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສິນມູນ ຄື ໂລພະ

ຕັນຫາ ຄື ຄວາມທະເຍີທະຍານນັ້ນ ຜູ້ໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ທະເຍີທະຍານ ຜູ້ນັ້ນບໍ່ມັງໝາຍ ບໍ່ຕ້ອງການໄດ້ ບໍ່ຍິນດີ ບໍ່ປາຖະໜາ ບໍ່ມັງຫວັງ ຮູບ ຯລຯ ສຽງ ຯລຯ ກິ່ນ ຯລຯ ຣົດ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະ ຯລຯ ຕະກູນ ຯລຯ ໝູ່ຄະນະ ຯລຯ ອາວາດ ຯລຯ ລາບ ຯລຯ ຍົດ ຯລຯ ສັນເສີນ ຯລຯ ສຸກ ຯລຯ ຈົວອນ ຯລຯ ບິນທະບາດ ຯລຯ ເສນາສະນະ ຯລຯ ຄືລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ຯລຯ ກາມທາດ ຯລຯ ຮູບທາດ ຯລຯ ອະຮູບທາດ ຯລຯ ກາມະພົບ ຯລຯ ຮູບພົບ ຯລຯ ອະຮູບພົບ ຯລຯ ສັນຍາພົບ ຯລຯ ອະສັນຍາ

ພົບ ຯລຯ ເນວະສັນຍານາສັນຍາພົບ ຯລຯ ເອກະໂວກາຣະພົບ ຯລຯ ຈະຕຸໂວກາຣະພົບ ຯລຯ ປັນຈະໂວກາຣະພົບ ຯລຯ ອະດີດ ຯລຯ ອະນາຄົດ ຯລຯ ປັດຈຸບັນ ຯລຯ ບໍ່ມັງໝາຍ ບໍ່ຕ້ອງການໄດ້ ບໍ່ຍິນດີ ບໍ່ປາຖະໜາ ບໍ່ມັງຫວັງຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ແລະທຳ ມາຣົມທີ່ເພິ່ງຮູ້ແຈ້ງ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ບໍ່ທະເຍີທະຍານ

ວ່າດ້ວຍຄວາມຂີ້ຖີ່ ໕ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຂີ້ຖີ່ ໄດ້ແກ່ ມັດສະຣິຍະ ໕ ຢ່າງ ຄື

໑. ອາວາສະມັດສະຣິຍະ   ໒. ກຸລະມັດສະຣິຍະ
໓. ລາພະມັດສະຣິຍະ   ໔. ວັນນະມັດສະຣິຍະ
໕. ທຳມະມັດສະຣິຍະ

ຄວາມຂີ້ຖີ່ ກິຣິຍາທີ່ຂີ້ຖີ່ ພາວະທີ່ຂີ້ຖີ່ ຄວາມເຫັນແກ່ໄດ້ ຄວາມຖີ່ໜຽວ ຄວາມທີ່ຈິດເຈັບ ຮ້ອນ (ໃນການໃຫ້) ຄວາມທີ່ຈິດຫວງແຫນເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຂີ້ຖີ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ຄວາມຂີ້ຖີ່ຂັນກໍດີ ຄວາມຂີ້ຖີ່ທາດກໍດີ ຄວາມຂີ້ຖີ່ອາຍະຕະນະກໍດີ ຄວາມມັງ ແຕ່ຈະໄດ້ກໍດີ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຂີ້ຖີ່ ຄວາມຂີ້ຖີ່ນີ້ບຸກຄົນໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ບຸກ ຄົນນັ້ນ ຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ຂີ້ຖີ່ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ທະເຍີທະຍານ ບໍ່ຂີ້ຖີ່

ວ່າດ້ວຍຄວາມຄະນອງ ໓ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຄະນອງ ບໍ່ເປັນທີ່ໜ້າຮັງກຽດ ອະທິບາຍວ່າ
ຄຳວ່າ ຄວາມຄະນອງ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຄະນອງ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ຄວາມຄະນອງທາງກາຍ
໒. ຄວາມຄະນອງທາງວາຈາ
໓. ຄວາມຄະນອງທາງໃຈ

ຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ຢູ່ໃນໝູ່ສົງກໍສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ຢູ່ໃນໝູ່ ຄະນະ ຯລຯ ຢູ່ໃນສາລາທໍສັນ ຯລຯ ຢູ່ໃນເຮືອນໄຟ ຯລຯ ຢູ່ທີ່ທ່ານ້າ ຯລຯ ກຳລັງເຂົ້າສູ່ ບໍລິເວນເຮືອນ ຯລຯ ເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນເຮືອນແລ້ວ ກໍສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ

ພິກຂຸຢູ່ໃນໝູ່ສົງສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ຢູ່ໃນໝູ່ສົງກໍບໍ່ເຮັດຄວາມຍຳເກງ ຍືນບຽດສຽດພິກຂຸເຖຣະ ແດ່ ນັ່ງບຽດສຽດແດ່ ຍືນບັງໜ້າແດ່ ນັ່ງບັງໜ້າແດ່ ນັ່ງເທິງອາສະນະສູງແດ່ ນັ່ງຄຸມຫົວແດ່ ຍືນ ເວົ້າແດ່ ແກວ່ງແຂນເວົ້າແດ່ ພິກຂຸຢູ່ໃນໝູ່ສົງສະແດງ ຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວນີ້

ພິກຂຸຢູ່ໃນໝູ່ຄະນະສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ຢູ່ໃນໝູ່ຄະນະກໍບໍ່ເຮັດຄວາມຍຳເກງ ເມື່ອພິກຂຸເຖຣະບໍ່ ສຸບເກີບຢ່າງຈົງກົມຢູ່ ກໍສຸບເກີບຢ່າງຈົງກົມ ເມື່ອພິກຂຸເຖຣະຢ່າງຈົງກົມເທິງເດີນຈົງກົມຕ່ຳກໍຢ່າງ ຈົງກົມເທິງເດີນຈົງກົມສູງ ເມື່ອພິກຂຸເຖຣະຢ່າງຈົງກົມເທິງພື້ນດິນ ກໍຢ່າງຈົງກົມເທິງເດີນຈົງກົມ ຍືນບຽດສຽດແດ່ ນັ່ງບຽດສຽດແດ່ ຍືນບັງໜ້າແດ່ ນັ່ງບັງໜ້າແດ່ ນັ່ງເທິງອາສະນະສູງແດ່ ນັ່ງ ຄຸມຫົວແດ່ ຍືນເວົ້າແດ່ ແກວ່ງແຂນເວົ້າແດ່ ພິກຂຸຢູ່ໃນໝູ່ຄະນະສະແດງຄວາມຄະນອງທາງ ກາຍ ເປັນແນວນີ້

ພິກຂຸຢູ່ໃນສາລາທໍລັກສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ຢູ່ໃນສາລາທໍລັກ ກໍບໍ່ເຮັດຄວາມຍຳເກງ ນັ່ງແຊກພິກຂຸ ເຖຣະແດ່ ນັ່ງກົດກັນອາສະນະພິກຂຸນະວະກະແດ່ ຍືນບຽດສຽດແດ່ ນັ່ງບຽດສຽດແດ່ ຍືນບັງໜ້າ ແດ່ ນັ່ງບັງໜ້າແດ່ ນັ່ງເທິງອາສະນະສູງແດ່ ນັ່ງຄຸມຫົວແດ່ ຍືນເວົ້າແດ່ ແກວ່ງແຂນເວົ້າແດ່ ພິກຂຸຢູ່ໃນສາລາທໍລັກສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວນີ້

ພິກຂຸຢູ່ໃນເຮືອນໄຟສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ຢູ່ໃນເຮືອນໄຟ ບໍ່ເຮັດຄວາມຍຳເກງ ຍືນບຽດສຽດພິກຂຸ ເຖຣະແດ່ ນັ່ງບຽດສຽດແດ່ ຍືນບັງໜ້າແດ່ ນັ່ງບັງໜ້າແດ່ ນັ່ງເທິງອາສະນະສູງແດ່ ບໍ່ບອກກ່ອນ ແລ້ວໃສ່ພື້ນແດ່ ບໍ່ບອກກ່ອນແລ້ວອັດປະຕູແດ່ ແກວ່ງແຂນເວົ້າແດ່ ພິກຂຸຢູ່ໃນເຮືອນໄຟສະແດງ ຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວນີ້

ພິກຂຸຢູ່ທີ່ທ່ານ້າສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ຢູ່ທີ່ທ່ານ້າບໍ່ເຮັດຄວາມຍຳເກງ ລົງບຽດສຽດພິກຂຸເຖຣະ ແດ່ ລົງຂ້າງໜ້າແດ່ ອາບບຽດສຽດແດ່ ອາບຂ້າງໜ້າແດ່ ອາບເໜືອນ້ຳແດ່ ຂຶ້ນບຽດສຽດແດ່ ຂຶ້ນຂ້າງໜ້າແດ່ ຂຶ້ນເໜືອນ້ຳແດ່ ພິກຂຸຢູ່ທີ່ທ່ານ້າສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວນີ້

ພິກຂຸກຳລັງເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນເຮືອນສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ກຳລັງເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນເຮືອນ ບໍ່ເຮັດຄວາມຍຳເກງ ຢ່າງ ບຽດສຽດພິກຂຸເຖຣະແດ່ ຢ່າງຂ້າງໜ້າແດ່ ຢ່າງແຊງຂຶ້ນໜ້າພິກຂຸເຖຣະແດ່ ພິກຂຸກຳລັງເຂົ້າສູ່ ບໍລິເວນເຮືອນສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວນີ້

ພິກຂຸເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນເຮືອນແລ້ວສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນເຮືອນແລ້ວ ເມື່ອເຂົາບອກວ່າ ຂໍຢ່າໄດ້ເຂົ້າໄປເດີທ່ານ ກໍຍັງເຂົ້າໄປ ເມື່ອເຂົາບອກວ່າ ຢ່າຢືນເດີທ່ານ ກໍຍັງຢືນຂຶ້ນ ເມື່ອເຂົາບອກວ່າ ຂໍຢ່ານັ່ງເດີທ່ານ ກໍຍັງນັ່ງລົງ ເຂົ້າໄປສູ່ທີ່ເປັນໂອກາດບໍ່ສົມຄວນແດ່ ຢືນໃນທີ່ເປັນໂອກາດບໍ່ສົມຄວນແດ່ ນັ່ງໃນທີ່ເປັນໂອກາດບໍ່ສົມຄວນແດ່ ຮີບພ້າວເຂົ້າໄປໃນຫ້ອງນ້ອຍທີ່ລັບປົກປິດຂອງຕະກູນແດ່ ໃນຫ້ອງທີ່ກຸນລະສະຕິ ກຸນລະທິດາ ສະໄໝຂອງຕະກູນ ກຸມາຣີຂອງຕະກູນນັ່ງຢູ່ແດ່ ລູບຫົວເດັກນ້ອຍຫຼິ້ນແດ່ ພິກຂຸເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນເຮືອນແລ້ວສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວນີ້ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຄະນອງທາງກາຍ

ຄວາມຄະນອງທາງວາຈາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ຢູ່ໃນໝູ່ສົງສະແດງຄວາມຄະນອງທາງວາຈາແດ່ ຢູ່ໃນໝູ່ຄະນະສະແດງຄວາມຄະນອງທາງວາຈາແດ່ ເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນເຮືອນແລ້ວສະແດງຄວາມຄະນອງທາງວາຈາແດ່

ພິກຂຸຢູ່ໃນໝູ່ສົງສະແດງຄວາມຄະນອງທາງວາຈາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ຢູ່ໃນໝູ່ສົງບໍ່ເຮັດຄວາມຍຳເກງ ບໍ່ຮຽນແຈ້ງພິກຂຸເຖຣະ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ຮັບອາຣາດທະນາ ກໍສະແດງທຳ ວິສັດຊະນາບັນຫາ ສູດປາຕິໂມກແກ່ພິກຂຸທີ່ຢູ່ໃນອາຮາມ ຢືນເວົ້າແດ່ ແກວ່ງແຂນເວົ້າແດ່ ພິກຂຸຢູ່ໃນໝູ່ສົງສະແດງຄວາມຄະນອງທາງວາຈາ ເປັນແນວນີ້

ພິກຂຸຢູ່ໃນໝູ່ຄະນະສະແດງຄວາມຄະນອງທາງວາຈາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ຢູ່ໃນໝູ່ຄະນະບໍ່ເຮັດຄວາມຍຳເກງ ບໍ່ຮຽນແຈ້ງພິກຂຸເຖຣະ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ຮັບອາຣາດທະນາ ກໍສະແດງທຳ ວິສັດຊະນາບັນຫາແກ່ພິກຂຸທັງຫຼາຍທີ່ຢູ່ໃນອາຮາມ ຢືນເວົ້າແດ່ ແກວ່ງແຂນເວົ້າແດ່ ສະແດງທຳ ວິສັດຊະນາບັນຫາ ແກ່ພິກຂຸ ພິກຂຸນີ ອຸປາສິກ ອຸປາສິກາທີ່ຢູ່ໃນອາຮາມ ຢືນເວົ້າແດ່ ແກວ່ງແຂນເວົ້າແດ່ ພິກຂຸຢູ່ໃນໝູ່ຄະນະສະແດງຄວາມຄະນອງທາງວາຈາ ເປັນແນວນີ້

ພິກຂຸເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນເຮືອນແລ້ວ ສະແດງຄວາມຄະນອງທາງວາຈາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນເຮືອນແລ້ວ ເວົ້າກັບສະຕິຫຼືເດັກຍິງແນວນີ້ ວ່າ ນາງນ້ອຍຊື່ນີ້ ນາມສະກຸນນີ້ ມີອັນໃດແດ່ນີ້ ເຂົ້າຕົ້ມມີບໍ່ ເຂົ້າໜັງມີບໍ່ ຂອງຂົບຄັ້ງມີແດ່ບໍ່ ພວກອາດຕະມາຈັກຕົ້ມອັນໃດ ຈັກສັນອັນໃດ ຈັກຄັ້ງວອນໃດ ມີອັນໃດແດ່ ຫຼື ພວກທ່ານຈັກຖວາຍອັນໃດແກ່ອາດຕະມາແດ່ນີ້ ເວົ້າຮ້ອງຂໍໄປ ເວົ້າໂລເລ ເວົ້າເພີ້ ການເວົ້າເພີ້ເຈີ້ ເວົ້າພ່ຳເພີ້ ກິຣິຍາທີ່ເວົ້າພ່ຳເພີ້ ພາວະທີ່ເວົ້າພ່ຳເພີ້ ເທັນປານນີ້ ພິກຂຸເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນເຮືອນແລ້ວ ສະແດງຄວາມຄະນອງທາງວາຈາ ເປັນແນວນີ້ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຄະນອງທາງວາຈາ

ຄວາມຄະນອງທາງໃຈ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ບໍ່ແມ່ນອອກບວດຈາກຕະກູນສູງ ກໍມີຈິດວາງຕົວເຊັ່ນດຽວ ກັບພິກຂຸຜູ້ອອກບວດຈາກຕະກູນສູງ ບໍ່ແມ່ນອອກບວດຈາກຕະກູນໃຫຍ່ ກໍມີຈິດວາງຕົວເຊັ່ນດຽວ ກັບພິກຂຸຜູ້ອອກບວດຈາກຕະກູນໃຫຍ່ ບໍ່ແມ່ນອອກບວດຈາກຕະກູນທີ່ມີໂພຄະສົມບັດ ຫຼາຍ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນອອກບວດຈາກຕະກູນທີ່ມີໂພຄະສົມບັດຍິ່ງໃຫຍ່ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ຊົງຈຳພຣະສູດ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ຊົງຈຳພຣະວິໄນ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນພຣະທຳມະກະຖິກ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ ຢູ່ປ່າເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ທຽວບິນທະບາດເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າບັງ ສຸກຸນເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ຊົງໄຕຣຈິວອນເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ທຽວບິນທະ ບາດຕາມລຳດັບຮ່ອມເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ງົດອາຫານຄາບຫຼັງເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ບໍ່ ແມ່ນເປັນຜູ້ຖືການນັ່ງເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ຖືການຢູ່ໃນເສນາສະນະຕາມທີ່ເຂົາຈັດໃຫ້ ເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ໄດ້ປະຖົມຊານກໍມີຈິດວາງຕົວເຊັ່ນດຽວກັບພິກຂຸຜູ້ໄດ້ປະຖົມຊານ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ໄດ້ເນວະສັນຍານາສັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດ

ກໍມີຈິດວາງຕົວເຊັ່ນດຽວກັບພິກຂຸຜູ້ໄດ້ ເນວະສັນຍານາສັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດ ນີ້ ຊື່ວ່າຄວາມຄະນອງທາງໃຈ

ຄວາມຄະນອງ ໓ ຢ່າງນີ້ ຜູ້ໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນ ຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ ຄະ ນອງ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ບໍ່ຄະນອງ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ໜ້າຮັງກຽດແລະບໍ່ໜ້າຮັງກຽດ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເປັນທີ່ໜ້າຮັງກຽດ ໄດ້ແກ່ ບຸກຄົນຜູ້ໜ້າຮັງກຽດກໍມີ ບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ໜ້າຮັງກຽດກໍມີ

ບຸກຄົນຜູ້ໜ້າຮັງກຽດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ເປັນຜູ້ທຸສິນ ຖືຄວາມຊົ່ວເປັນເລື່ອງທຳມະດາ ມີຄວາມ ປະພຶດບໍ່ສະອາດທີ່ນຶກເຖິງໄດ້ດ້ວຍຄວາມໜ້າຮັງກຽດ ມີການງານທີ່ປົກປິດ ບໍ່ໄດ້ເປັນສະມະນະກໍ ປະຕິຍານວ່າເປັນສະມະນະ ບໍ່ໄດ້ປະພຶດພົມມະຈັນກໍປະຕິຍານວ່າປະພຶດພົມມະຈັນ ເປັນຄົນເນົ່າ ພາຍໃນ ມີໃຈຊຸ່ມໂຊກດ້ວຍຄວາມກຳໜັດ ເປັນຄືຂີ້ເຫຍື້ອ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ໜ້າຮັງກຽດ

ອີກໄນໜຶ່ງ ເຂົາເປັນຄົນມັກໂກດ ຫຼາຍໄປດ້ວຍຄວາມແຄ້ນເຄືອງ ຖືກໃຜວ່າໜ້ອຍໜຶ່ງກໍ ຂັດໃຈ ຄຽດ ພະຍາບາດ ມັ່ງຮ້າຍ ທຳຄວາມໂກດ ຄວາມແຄ້ນເຄືອງ ແລະຄວາມບໍ່ຍິນດີໃຫ້ ຜາກົດສະເໝີ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ໜ້າຮັງກຽດ

ອີກໄນໜຶ່ງ ເຂົາເປັນຄົນມັກໂກດ ຜູກໂກດ ລົບຫຼູ່ ຕິສະເໝີ ອິດສະຫຍາ ຂີ້ຖີ່ ໂອ້ອວດ ຫຼອກລວງ ກະດ້າງ ຖືຕົວ ມີຄວາມຢາກທີ່ຊົ່ວຊາມ ມີຄວາມເຫັນຜິດ ຖືຄວາມຄິດເຫັນຂອງຕົນ ເອງເປັນໃຫຍ່ ຖືຮັ້ນ ປຸງຄວາມຄິດເຫັນໄດ້ຍາກ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ໜ້າຮັກກຽດ

ບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ໜ້າຮັກກຽດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ມີສິນ ສັງລວມດ້ວຍການສັງວອນໃນປາຕິໂມກ ສົມບູນ ດ້ວຍອາຈາຣະແລະໂຄຈອນ ແນມເຫັນໄພໃນໂທດແມ່ນພຽງເລັກໜ້ອຍ ສະມາທານສຶກສາຢູ່ໃນ ສຶກຂາບົດທັງຫຼາຍ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ໜ້າຮັກກຽດ

ອີກໄນໜຶ່ງ ທ່ານເປັນຄົນບໍ່ມັກໂກດ ບໍ່ຫຼາຍໄປດ້ວຍຄວາມແຄ້ນເຄືອງ ແມ່ນຖືກໃຜວ່າ ກ່າວແມ່ນຫຼາຍ ກໍບໍ່ຂັດໃຈ ບໍ່ຄຽດ ບໍ່ພະຍາບາດ ບໍ່ມັງຮ້າຍ ບໍ່ເຮັດຄວາມໂກດ ຄວາມແຄ້ນ ເຄືອງ ແລະຄວາມບໍ່ຍິນດີໃຫ້ຜາກົດ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ໜ້າຮັກກຽດ

ອີກໄນໜຶ່ງ ທ່ານເປັນຄົນບໍ່ມັກໂກດ ບໍ່ຜູກໂກດ ບໍ່ລົບຫຼູ່ ບໍ່ຕິສະເໝີ ບໍ່ອິດສະຫຍາ ບໍ່ຂີ້ ຖີ່ ບໍ່ໂອ້ອວດ ບໍ່ຫຼອກລວງ ບໍ່ແຂງກະດ້າງ ບໍ່ຖືຕົວ ບໍ່ມີຄວາມຢາກທີ່ຊົ່ວຊາມ ບໍ່ມີຄວາມເຫັນຜິດ ບໍ່ຖືຄວາມຄິດເຫັນຂອງຕົນເອງເປັນໃຫຍ່ ບໍ່ຖືຮັ້ນ ປຸງຄວາມຄິດເຫັນງ່າຍ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ບຸກຄົນ ຜູ້ບໍ່ໜ້າຮັກກຽດ ພຣະອະຣິຍະບຸກຄົນທຸກປະເພດ ລວມທັງກັນລະຍານະປຸຖຸຊົນ ເປັນບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ ໜ້າຮັກກຽດ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ບໍ່ຄະນອງ ບໍ່ເປັນທີ່ໜ້າຮັກກຽດ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ມີວາຈາສັບສົ່ງ

ຄຳວ່າ ແລະບໍ່ປະກອບໃນຄວາມເປັນຜູ້ມີວາຈາສັບສົ່ງ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ຄວາມເປັນຜູ້ມີວາຈາສັບສົ່ງ ອະທິບາຍວ່າ ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ເປັນຜູ້ມີ ວາຈາ ສັບສົ່ງ ຟັງຈາກຂ້າງນີ້ແລ້ວໄປບອກຄົນຂ້າງນັ້ນເພື່ອທຳລາຍຄົນໝູ່ນີ້ ຫຼື ຟັງຈາກຂ້າງນັ້ນແລ້ວມາ ບອກຄົນຂ້າງນີ້ເພື່ອທຳລາຍຄົນໝູ່ນັ້ນ ດ້ວຍວິທີນີ້ ກໍເຮັດຄົນທີ່ສາມັກຄີໃຫ້ແຕກແຍກ ຫຼື ສະໜັບ ສະໜູນຜູ້ທີ່ແຕກແຍກກັນແລ້ວ ມັກການແບ່ງພວກແບ່ງເຫຼົ່າ ຍິນດີການແບ່ງພວກແບ່ງເຫຼົ່າ ຍິນ ດີກັບການແບ່ງພວກແບ່ງເຫຼົ່າ ເວົ້າແຕ່ເລື່ອງກໍ່ໃຫ້ເກີດການແບ່ງພວກແບ່ງເຫຼົ່າ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມເປັນຜູ້ມີວາຈາສັບສົ່ງ

ອີກໄນໜຶ່ງ ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສົ່ງເຂົ້າໄປດ້ວຍເຫດ ໒ ຢ່າງ ຄື

໑. ດ້ວຍປະສົງໃຫ້ຕົນເປັນທີ່ຮັກ
໒. ດ້ວຍປະສົງໃຫ້ເຂົາແຕກກັນກັນ

ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສົ່ງເຂົ້າໄປດ້ວຍປະສົງໃຫ້ຕົນເປັນທີ່ຮັກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສົ່ເຂົ້າໄປດ້ວຍຄວາມປະສົງໃຫ້ຕົນເປັນທີ່ຮັກດ້ວຍ ຄິດວ່າ ເຮົາຈັກເປັນທີ່ຮັກ ເປັນທີ່ພໍໃຈ ເປັນທີ່ຄຸ້ນເຄີຍ ເປັນທີ່ສະໜິດສະໜົມ ເປັນທີ່ດີໃຈຂອງຜູ້ນີ້ ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສົ່ເຂົ້າໄປດ້ວຍປະສົງໃຫ້ຕົນເປັນທີ່ຮັກ ເປັນແນວນີ້

ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສົ່ເຂົ້າໄປດ້ວຍປະສົງຈະເຮັດໃຫ້ເຂົາແຕກກັນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສົ່ເຂົ້າໄປດ້ວຍຄິດວ່າ ເຮັດແນວໃດ ຊົນເຼົ່ານີ້ເພິ່ງເປັນ ຄົນ ແປກແຍກ ແຕກຕ່າງ ເປັນພັກເປັນເຫຼົ່າ ເປັນ ໒ ພວກ ເປັນ ໒ ຝັກ ໒ ຝ່າຍ ແຕກແຍກ ບໍ່ ປອງດອງກັນ ຢູ່ລຳບາກ ບໍ່ສະບາຍ ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສົ່ເຂົ້າໄປດ້ວຍປະສົງຈະໃຫ້ເຂົາ ແຕກກັນ ເປັນແນວນີ້

ວາຈາສັບສົ່ນີ້ ຜູ້ໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນ ຊື່ວ່າບໍ່ປະກອບ ຄື ບໍ່ກຽວຂ້ອງ ບໍ່ ຂວນຂວາຍ ບໍ່ພົວພັນໃນຄວາມເປັນຜູ້ມີວາຈາສັບສົ່ ລວມຄວາມວ່າ ແລະບໍ່ປະກອບໃນຄວາມ ເປັນຜູ້ມີວາຈາສັບສົ່ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ ບຸກຄົນເປັນຜູ້ຫຼົບຫຼີກ ບໍ່ ຫຼອກລວງ ບໍ່ທະເຍີທະຍານ ບໍ່ຂີ້ຖີ່ ບໍ່ຄະນອງ ບໍ່ເປັນທີ່ໜ້າຮັກກຽດ ແລະບໍ່ປະກອບໃນຄວາມ ເປັນຜູ້ມີວາຈາສັບສົ່

[໘໘] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ຍິນດີໃນສິ່ງໜ້າຍິນດີ
ບໍ່ປະກອບໃນຄວາມດູໝິ່ນ ລະອຽດອ່ອນ ມີປະຕິພານ
ບໍ່ຕ້ອງເຊື່ອໃຜ ແລະບໍ່ຕ້ອງຄາຍກຳໜັດ

ວ່າດ້ວຍກາມມະຄຸນ ໕

ຄຳວ່າ ບໍ່ຍິນດີໃນສິ່ງໜ້າຍິນດີ ອະທິບາຍວ່າ ກາມມະຄຸນ ໕ ຕັດຮຽກວ່າ ສິ່ງໜ້າ ຍິນດີ ຍ້ອນເຫດໃດ ກາມມະຄຸນ ໕ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ສິ່ງໜ້າຍິນດີ ຍ້ອນໂດຍສ່ວນຫຼາຍ ເທວະ ດາ ແລະມະນຸດທັງຫຼາຍ ຍ່ອມຕ້ອງການ ຍິນດີ ປາຖະໜາ ມັ່ງໝາຍ ມັ່ງຫວັງ ກາມມະຄຸນ ໕ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ກາມມະຄຸນ ໕ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ສິ່ງໜ້າຍິນດີ

ສິ່ງທີ່ໜ້າຍິນດີ ຄື ຕັນຫານີ້ຊົນເຫຼົ່າໃດຍັງລະບໍ່ໄດ້ ຮູບຕັນຫາກຍ່ອມໄຫຼ ຫຼັງໄຫຼ ຊ່ານ ໄປ ເປັນໄປທາງຕາຂອງຊົນເຫຼົ່ານັ້ນ ສັດທະຕັນຫາຍ່ອມໄຫຼ ຯລຯ ທາງຫູ ຯລຯ ຄັນທະຕັນຫາ ຍ່ອມໄຫຼ ຯລຯ ທາງດັງ ຯລຯ ຣະສະຕັນຫາຍ່ອມໄຫຼ ຯລຯ ທາງລື້ນ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະຕັນ ຫາຍ່ອມໄຫຼ ຯລຯ ທາງກາຍ ຯລຯ ທຳມະຕັນຫາກຍ່ອມໄຫຼ ຫຼັງໄຫຼ ຊ່ານໄປ ເປັນໄປ ທາງ ມະໂນວິນຍານຂອງ ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນ ສິ່ງໜ້າຍິນດີ ຄື ຕັນຫານີ້ຊົນເຫຼົ່າໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້

ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບ ໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟ ຄື ຍານ
ແລ້ວ ຮູບຕັນຫາ ຍ່ອມບໍ່ໄຫຼ ບໍ່ຫຼັ່ງໄຫຼ ບໍ່ຊ່ານໄປ ບໍ່ເປັນໄປທາງຕາຂອງຊົນເຫຼົ່ານັ້ນ ສັດທະຕັນ
ຫາ ຍ່ອມບໍ່ໄຫຼ ຯລຯ ທາງຫຼ ຯລຯ ຄັນທະຕັນຫາຍ່ອມບໍ່ໄຫຼ ຯລຯ ທາງດັງ ຯລຯ ຣະສະ
ຕັນຫາຍ່ອມບໍ່ໄຫຼ ຯລຯ ທາງລື້ນ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະຕັນຫາຍ່ອມບໍ່ໄຫຼ ຯລຯ ທາງກາຍ ຯລຯ
ທຳມະຕັນຫາຍ່ອມບໍ່ໄຫຼ ບໍ່ຫຼັ່ງໄຫຼ ບໍ່ຊ່ານໄປ ບໍ່ເປັນໄປ ທາງມະໂນວິນຍານຂອງຊົນເຫຼົ່ານັ້ນ
ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ຍິນດີໃນສິ່ງໜ້າຍິນດີ

ວ່າດ້ວຍຄວາມດູໝິ່ນ

ຄຳວ່າ ບໍ່ປະກອບໃນຄວາມດູໝິ່ນ ອະທິບາຍວ່າ

ຄວາມດູໝິ່ນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ດູໝິ່ນຜູ້ອື່ນຍ້ອນຊາດແດ່ ຍ້ອນໂຄດແດ່ ຯລຯ ຍ້ອນເລື່ອງ
ອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວແດ່ ຄວາມຖືຕົວ ກິຣິຍາທີ່ຖືຕົວ ພາວະທີ່ຖືຕົວ ຄວາມລຳພອງຕົນ
ຄວາມທະນົງຕົນ ຄວາມເຊີດຊູຕົນເປັນເປັນຄືທຸ່ງ ຄວາມເທີເທີມ ຄວາມທີ່ຕ້ອງການ ເຊີດຊູຕົນ
ເປັນຄືທຸ່ງເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມດູໝິ່ນ ຄວາມດູໝິ່ນນັ້ນ ຜູ້ໃດ ລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດ
ໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານ
ແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນຊື່ວ່າ ບໍ່ປະກອບ ຄື ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງ ບໍ່ຂວນຂວາຍ ບໍ່ພົວພັນໃນຄວາມດູໝິ່ນ ລວມ
ຄວາມວ່າ ບໍ່ປະກອບໃນຄວາມດູໝິ່ນ

ຄຳວ່າ ລະອຽດອ່ອນ ມີປະຕິພານ ອະທິບາຍວ່າ ຊື່ວ່າ ລະອຽດອ່ອນ ຍ້ອນປະກອບ
ດ້ວຍກາຍຍະກຳອັນລະອຽດອ່ອນ ຯລຯ ວະຈິກຳອັນລະອຽດອ່ອນ ຯລຯ ມະໂນກຳອັນລະອຽດ
ອ່ອນ ຯລຯ ສະຕິປັດຖານອັນລະອຽດອ່ອນ ຯລຯ ສຳມັບປະທານອັນລະອຽດອ່ອນ ຯລຯ
ອິດທິບາດອັນລະອຽດອ່ອນ ຯລຯ ອິນຊີອັນລະອຽດອ່ອນ ຯລຯ ພະລະອັນລະອຽດອ່ອນ ຯລຯ
ໂພດຊີອັນລະອຽດອ່ອນ ຊື່ວ່າ ລະອຽດອ່ອນ ຍ້ອນປະກອບດ້ວຍອະນິຍະມັກມີອົງ ໘ ອັນ
ລະອຽດອ່ອນ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ມີປະຕິພານ ໓ ຈຳພວກ

ຄຳວ່າ ມີປະຕິພານ ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ມີປະຕິພານ ໓ ຈຳພວກ ຄື

໑. ບຸກຄົນຜູ້ມີປະຕິພານຍ້ອນປະຣິຍັດ
໒. ບຸກຄົນຜູ້ມີປະຕິພານຍ້ອນປະຣິປຸດສາ
໓. ບຸກຄົນຜູ້ມີປະຕິພານຍ້ອນອະທິຄະມະ

ບຸກຄົນຜູ້ມີປະຕິພານຍ້ອນປະຣິຍັດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນບາງຄົນໃນສາດສະໜານີ້ ໄດ້ຮຳຮຽນພຣະພຸດທະພິດ ຄື ສຸດຕະ ເຄີຍຍະ ເວີຍຍາກະຣະນະ ຄາຖາ ອຸທານ ອິຕິວຸດຕະກະ ຊາຕະກະ ອັບພູຕະທຳ ເວທັນລະຍານະ (ຄວາມຮູ້) ຂອງບຸກຄົນນັ້ນຍ່ອມແຈ່ມແຈ້ງ ຍ້ອນອາໄສການຮຳຮຽນ ບຸກຄົນນີ້ຊື່ວ່າຜູ້ມີປະຕິພາບ ຍ້ອນປະຣິຍັດ

ບຸກຄົນຜູ້ມີປະຕິພາບຍ້ອນປະຣິປຸດສາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນບາງຄົນໃນສາດສະໜານີ້ ເປັນຜູ້ໄຕ່ສວນໃນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ໃນຄວາມໝາຍທີ່ຄວນຮູ້ ໃນລັກສະນະ ໃນເຫດ ໃນຖານະແລະອະຖານະ ຍານຂອງເຂົາຍ່ອມແຈ່ມແຈ້ງ ຍ້ອນການໄຕ່ສວນນັ້ນ ບຸກຄົນນີ້ຊື່ວ່າຜູ້ມີປະຕິພາບຍ້ອນປະຣິປຸດສາ

ບຸກຄົນຜູ້ມີປະຕິພາບຍ້ອນອະທິຄະມະ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນບາງຄົນໃນສາດສະໜານີ້ ໄດ້ປັນລຸສະຕິປັດຖານ ໔ ສຳມັບປະທານ ໔ ອິດທິບາດ ໔ ອິນຊີ ໕ ພະລະ ໕ ໂພດຊົງ ໗ ອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ອະຣິຍະມັກ ໔ ສາມັນຍະຜົນ ໔ ປະຕິສຳພິທາ ໔ ອະພິນຍາ ໖ ບຸກຄົນນັ້ນຮູ້ເຫດ ຮູ້ຜົນ ຮູ້ນິຣຸດຕິ ເມື່ອຮູ້ເຫດ ເຫດກໍແຈ່ມແຈ້ງ ເມື່ອຮູ້ຜົນ ຜົນກໍແຈ່ມແຈ້ງ ເມື່ອຮູ້ນິຣຸດຕິ ນິຣຸດຕິກໍແຈ່ມແຈ້ງ ຍານໃນເຫດ ຜົນ ແລະນິຣຸດຕິ ທັງ ໓ ເຫຼົ່ານີ້ ຊື່ວ່າ ປະຕິພາບປະຕິສຳພິທາ ຜູ້ປະກອບ ປະກອບພ້ອມ ດຳເນີນໄປ ດຳເນີນໄປ ພ້ອມ ເປັນໄປ ເປັນໄປພ້ອມ ພຽບພ້ອມດ້ວຍປະຕິພາບປະຕິສຳພິທານີ້ ບຸກຄົນນັ້ນຕັດຮຽກວ່າຜູ້ມີປະຕິພາບ

ຖ້າຜູ້ໃດບໍ່ມີປະຣິຍັດ ບໍ່ມີປະຣິປຸດສາ ບໍ່ມີອະທິຄະມະ ຍານອັນໃດນໍ ຈັກແຈ່ມແຈ້ງແກ່ເຂົາໄດ້ ລວມຄວາມວ່າ ລະອຽດອ່ອນ ມີປະຕິພາບ

ວ່າດ້ວຍຮູ້ທຳແລ້ວບໍ່ຕ້ອງເຊື່ອໃຜອີກ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຕ້ອງເຊື່ອໃຜ ໃນຄຳວ່າ ບໍ່ຕ້ອງເຊື່ອໃຜ ບໍ່ຕ້ອງຄາຍກຳໜົດ ອະທິບາຍວ່າ ທຳທີ່ຕົນຮູ້ຢູ່ ເຫັນຈິງດ້ວຍຕົນເອງແລ້ວ ບຸກຄົນບໍ່ຕ້ອງເຊື່ອໃຜອື່ນ ບໍ່ວ່າຈະເປັນສະມະນະ ພາມ ເທວະດາ ມານ ຫຼື ພົມກຳຕາມ ຄື ທຳທີ່ຕົນຮູ້ຢູ່ ເຫັນຈິງດ້ວຍຕົນເອງແລ້ວວ່າ ສັງຂານທັງປວງ ບໍ່ທ່ຽງ ບຸກຄົນນັ້ນບໍ່ຕ້ອງເຊື່ອໃຜອື່ນ ບໍ່ວ່າຈະເປັນສະມະນະ ພາມ ເທວະດາ ມານ ຫຼື ພົມກຳຕາມ ຄື ທຳທີ່ຕົນຮູ້ຢູ່ ເຫັນຈິງດ້ວຍຕົນເອງແລ້ວວ່າ ສັງຂານທັງປວງເປັນທຸກ ຯລຯ ທຳທັງປວງເປັນອະນັດຕາ ຯລຯ ຍ້ອນອະວິດຊາເປັນປັດໄຈສັງຂານຈິ່ງມີ ຯລຯ ຍ້ອນຊາດເປັນປັດໄຈຊະຣາມໍຣະນະຈິ່ງມີ ຯລຯ ຍ້ອນອະວິດຊາດັບສັງຂານຈິ່ງດັບ ຯລຯ ຍ້ອນຊາດດັບ ຊະຣາມໍຣະນະຈິ່ງດັບ ຯລຯ ນີ້ທຸກ ຯລຯ ນີ້ທຸກຂະນີໂຣທະຄາມີນິປະຕິປະທາ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ອາສະວະ ຯລຯ ນີ້ອາສະວະນິໂຣທະຄາມີນິປະຕິປະທາ ຯລຯ ທຳເຫຼົ່ານີ້ຄວນຮູ້ແຈ້ງ ຯລຯ ທຳເຫຼົ່ານີ້ຄວນເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ຯລຯ ເຫດເກີດ ເຫດດັບ ຄຸນ ໂທດແລະການສະລັດອອກແຫ່ງຜັດສາຍະຕະນະ

ຜ ໑໒໑ ເຫດເກີດ ເຫດດັບ ຄຸນ ໂທດ ແລະການສະລັດອອກແຫ່ງອຸປາທານຂັ້ນ ໔ ໑໒໑ ເຫດເກີດ ເຫດດັບ ຄຸນ ໂທດ ແລະການສະລັດອອກແຫ່ງມະຫາພູຕະຮູບ ໔ ໑໒໑ ສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງມີຄວາມເກີດຂຶ້ນເປັນທຳມະດາ ສິ່ງນັ້ນທັງໝົດລ້ວນມີຄວາມດັບໄປເປັນທຳມະດາ ບຸກຄົນນັ້ນບໍ່ຕ້ອງເຊື່ອໃຜອື່ນ ບໍ່ວ່າຈະເປັນສະມະນະ ພາມ ເທວະດາ ມານ ຫຼື ພົມກຳຕາມ

ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ສາລິບຸດ ທ່ານເຊື່ອບໍ່ວ່າ ສັດທິນຊີ ທີ່ບຸກຄົນຈະເລີນແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ຫຼາຍແລ້ວ ຍ່ອມຢັ່ງລົງສູ່ອະມະຕະທຳ ມີອະມະຕະທຳເປັນທີ່ໄປໃນເບື້ອງໜ້າ ມີອະມະຕະທຳເປັນບ່ອນສຸດ ໑໒໑ ວິຣິຍິນຊີ ໑໒໑ ສະຕິນຊີ ໑໒໑ ສະມາທິນຊີ ໑໒໑ ປັນຍິນຊີ ທີ່ບຸກຄົນຈະເລີນແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ຫຼາຍແລ້ວ ຍ່ອມຢັ່ງລົງສູ່ອະມະຕະທຳ ມີອະມະຕະທຳເປັນທີ່ໄປໃນເບື້ອງໜ້າ ມີອະມະຕະທຳເປັນບ່ອນສຸດ

ທ່ານພຣະສາຣີບຸດຂາບທູນວ່າ ຂ້າແດ່ພຣະອົງຜູ້ຈະເລີນ ໃນຂໍ້ນີ້ຂ້າພຣະອົງບໍ່ຈຳຕ້ອງດຳເນີນໄປດ້ວຍຄວາມເຊື່ອຕໍ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າເລີຍວ່າ ສັດທິນຊີ ໑໒໑ ວິຣິຍິນຊີ ໑໒໑ ສັດຕິນຊີ ໑໒໑ ສະມາທິນຊີ ໑໒໑ ປັນຍິນຊີ ທີ່ບຸກຄົນຈະເລີນແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ຫຼາຍແລ້ວ ຍ່ອມຢັ່ງລົງສູ່ອະມະຕະທຳ ມີອະມະຕະທຳເປັນທີ່ໄປໃນເບື້ອງໜ້າ ມີອະມະຕະທຳເປັນບ່ອນສຸດ ຂ້າແດ່ພຣະອົງຜູ້ຈະເລີນ ຂໍ້ນີ້ ຊົນເຫຼົ່າໃດ ບໍ່ຮູ້ ບໍ່ເຫັນ ບໍ່ເຂົ້າໃຈ ບໍ່ໄດ້ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ບໍ່ໄດ້ສຳຜັດດ້ວຍປັນຍາແລ້ວ ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນ ເພິ່ງຕ້ອງເຖິງຄວາມເຊື່ອຕໍ່ຜູ້ອື່ນໃນຂໍ້ນັ້ນວ່າ ສັດທິນຊີ ໑໒໑ ປັນຍິນຊີ ທີ່ບຸກຄົນຈະເລີນແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ຫຼາຍແລ້ວ ຍ່ອມຢັ່ງລົງສູ່ອະມະຕະທຳ ມີອະມະຕະທຳເປັນທີ່ໄປໃນເບື້ອງໜ້າ ມີອະມະຕະທຳເປັນບ່ອນສຸດ ຂ້າແດ່ພຣະອົງຜູ້ຈະເລີນ ຂໍ້ນີ້ ຊົນເຫຼົ່າໃດ ຮູ້ເຫັນ ເຂົ້າໃຈ ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ສຳຜັດດ້ວຍປັນຍາແລ້ວ ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມບໍ່ມີຄວາມສົງໄສ ບໍ່ມີຄວາມແຄງໃຈໃນຂໍ້ນັ້ນເລີຍວ່າ ສັດທິນຊີ ໑໒໑ ວິຣິຍິນຊີ ໑໒໑ ສະຕິນຊີ ໑໒໑ ສະມາທິນຊີ ໑໒໑ ປັນຍິນຊີ ທີ່ບຸກຄົນຈະເລີນແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ຫຼາຍແລ້ວ ຍ່ອມຢັ່ງລົງສູ່ ອະມະຕະທຳ ມີອະມະຕະທຳເປັນທີ່ໄປໃນເບື້ອງໜ້າ ມີອະມະຕະທຳເປັນບ່ອນສຸດ

ຂ້າແດ່ພຣະອົງຜູ້ຈະເລີນ ຂໍ້ນີ້ຂ້າພຣະອົງຮູ້ ເຫັນ ເຂົ້າໃຈ ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ສຳຜັດ ດ້ວຍປັນຍາແລ້ວ ຂ້າພຣະອົງບໍ່ມີຄວາມສົງໄສ ບໍ່ມີຄວາມແຄງໃຈໃນຂໍ້ນັ້ນເລີຍວ່າ ສັດທິນຊີ ໑໒໑ ວິຣິຍິນຊີ ໑໒໑ ສະຕິນຊີ ໑໒໑ ສະມາທິນຊີ ໑໒໑ ປັນຍິນຊີທີ່ບຸກຄົນ ຈະເລີນແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ຫຼາຍແລ້ວ ຍ່ອມຢັ່ງລົງສູ່ອະມະຕະທຳ ມີອະມະຕະທຳເປັນທີ່ໄປໃນເບື້ອງໜ້າ ມີອະມະຕະທຳເປັນບ່ອນສຸດ

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ ດີແລ້ວ ດີແລ້ວ ສາຣີບຸດ ຂໍ້ນີ້ ຊົນເຫຼົ່າໃດ ບໍ່ຮູ້ ບໍ່ເຫັນ ບໍ່ເຂົ້າໃຈ ບໍ່ໄດ້ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ບໍ່ໄດ້ສຳຜັດດ້ວຍປັນຍາແລ້ວ ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນ ເພິ່ງຕ້ອງດຳເນີນໄປດ້ວຍຄວາມເຊື່ອຕໍ່ຜູ້ອື່ນໃນຂໍ້ນັ້ນວ່າ ສັດທິນຊີ ໑໒໑ ປັນຍິນຊີ ທີ່ບຸກຄົນຈະເລີນແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ຫຼາຍ

ແລ້ວ ຍ່ອມຢັງລົງສູ່ອະມະຕະທຳ ມີອະມະຕະທຳເປັນທີ່ໄປໃນເບື້ອງໜ້າ ມີອະມະຕະທຳ ເປັນ
ບ່ອນສຸດ

(ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຜູ້ສຸຄິດສາດສະດາ ເມື່ອຕັດໄວຍາກອນພາສີດນີ້ແລ້ວ ຈຶ່ງໄດ້ຕັດ
ຄາຖາປະພັນຕໍ່ໄປວ່າ)

ນໍຣະຊົນໃດຜູ້ບໍ່ຕ້ອງເຊື່ອໃຜ
ຮູ້ຈັກນິບພານທີ່ປັດໄຈອັນໃດບຸ່ງແຕ່ງບໍ່ໄດ້
ຕັດຮອຍຕໍ່ແຫ່ງການເກີດໃໝ່
ທຳລາຍໂຄຈອນແຫ່ງການທ່ອງທ່ຽວໄປໃນສົງສານ
ຄາຍຄວາມຫວັງແລ້ວ ນໍຣະຊົນນັ້ນແລ ເປັນບຸຣຸດສູງສຸດ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ຄາຍກຳໜັດ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຕ້ອງເຊື່ອໃຜ ແລະບໍ່ຕ້ອງຄາຍກຳໜັດ ອະທິບາຍວ່າ ພານປຸຣຸຊົນ ທັງໝົດ
ຍ່ອມກຳໜັດ ພຣະເສຂະ ກຸ ຈຳພວກ ລວມທັງກັນລະຍານະປຸຣຸຊົນ ຍ່ອມຄາຍກຳໜັດ ພຣະອະ
ຣະຫັນຍ່ອມບໍ່ກຳໜັດ ຈຶ່ງບໍ່ຕ້ອງຄາຍກຳໜັດ ພຣະອະຣະຫັນຊື່ວ່າຜູ້ງົດເວັ້ນ ຍ້ອນໝົດສິ້ນຣາຄະ
ແລ້ວ ຍ້ອນໝົດສິ້ນໂທສະແລ້ວ ຍ້ອນໝົດສິ້ນໂມຫະແລ້ວ ທ່ານຢູ່ໃນ (ອະຣິຍະວາສະທຳ) ແລ້ວ
ປະພຶດຈະຣະນະທຳແລ້ວ ຯລຯ ພຣະອະຣະຫັນບໍ່ມີການວຽນເກີດ ວຽນຕາຍ ແລະພົບໃໝ່ກໍບໍ່ມີ
ອີກ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ຕ້ອງເຊື່ອໃຜ ແລະບໍ່ຕ້ອງຄາຍກຳໜັດ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກ
ເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ຍິນດີໃນສິ່ງໜ້າຍິນດີ
ບໍ່ປະກອບໃນຄວາມດູໝິ່ນ ລະອຽດອ່ອນ ມີປະຕິພານ
ບໍ່ຕ້ອງເຊື່ອໃຜ ແລະບໍ່ຕ້ອງຄາຍກຳໜັດ

[໘໙] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ບຸກຄົນບໍ່ສຶກສາຍ້ອນຢາກໄດ້ລາບ
ບໍ່ໂກດຍ້ອນບໍ່ໄດ້ລາບ ບໍ່ເດືອດດານ
ແລະບໍ່ຍິນດີໃນຣົດຍ້ອນຕັນຫາ

ວ່າດ້ວຍສຶກສາຍ້ອນຢາກໄດ້ລາບ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນບໍ່ສຶກສາຍ້ອນຢາກໄດ້ລາບ ບໍ່ໂກດຍ້ອນບໍ່ໄດ້ລາບ ອະທິບາຍວ່າ

ບຸກຄົນສຶກສາຍ້ອນຢາກໄດ້ລາບ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເຫັນພິກຂຸໄດ້ຈົວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະຄຶລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ທ່ານຄິດແນວນີ້ວ່າ ຍ້ອນເຫດໃດນີ້ ທ່ານຜູ້ມີອາຍຸນີ້ ຈຶ່ງໄດ້ຈົວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະຄຶລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ທ່ານຄິດຕໍ່ໄປວ່າ ທ່ານຜູ້ມີອາຍຸນີ້ເປັນຜູ້ຊົງຈຳພຣະສູດ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ທ່ານຈຶ່ງໄດ້ຈົວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະຄຶລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ທ່ານຫວັງລາບ ຈຶ່ງຮຳຮຽນພຣະສູດ ຍ້ອນລາບເປັນເຫດ ຍ້ອນລາບເປັນປັດໄຈ ຍ້ອນລາບເປັນຕົ້ນເຫດ ຍ້ອນມຸ້ງຫວັງການເກີດລາບໂດຍສະເພາະ ບຸກຄົນຊື່ວ່າ ສຶກສາຍ້ອນຢາກໄດ້ລາບ ເປັນແນວນີ້

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເຫັນພິກຂຸໄດ້ຈົວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະຄຶລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ທ່ານຄິດແນວນີ້ວ່າ ຍ້ອນເຫດໃດນີ້ ທ່ານຜູ້ມີອາຍຸນີ້ ຈຶ່ງໄດ້ຈົວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະຄຶລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ທ່ານມີຄວາມຄິດຕໍ່ໄປວ່າ ທ່ານຜູ້ມີອາຍຸນີ້ເປັນຜູ້ຊົງຈຳພຣະວິໄນ ຯລຯ ຜູ້ຊົງຈຳພຣະອະພິທຳ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ທ່ານຈຶ່ງໄດ້ຈົວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະຄຶລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ທ່ານມຸ້ງຫວັງລາບ ຈຶ່ງຮຳຮຽນ ຯລຯ ພຣະອະພິທຳ ຍ້ອນລາບເປັນເຫດ ຍ້ອນລາບເປັນປັດໄຈ ຍ້ອນລາບເປັນຕົ້ນເຫດ ຍ້ອນມຸ້ງຫວັງການເກີດລາບໂດຍສະເພາະ ບຸກຄົນຊື່ວ່າສຶກສາຍ້ອນຢາກໄດ້ລາບ ເປັນແນວນີ້

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເຫັນພິກຂຸໄດ້ຈົວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະຄຶລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ທ່ານມີຄວາມຄິດແນວນີ້ວ່າ ຍ້ອນເຫດໃດນີ້ ທ່ານຜູ້ມີອາຍຸນີ້ຈຶ່ງໄດ້ຈົວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະຄຶລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ທ່ານມີຄວາມຄິດຕໍ່ໄປວ່າ ທ່ານຜູ້ມີອາຍຸນີ້ ເປັນຜູ້ຖືການຢູ່ປ່າເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ເປັນຜູ້ທ່ຽວບິນທະບາດເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ເປັນຜູ້ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າບັງສຸກຸນເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ເປັນຜູ້ຊົງໄຕຣຈົວອນເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ເປັນຜູ້ທ່ຽວບິນທະບາດຕາມລຳດັບຮ່ອມເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ເປັນຜູ້ງົດສັນອາຫານຄາບຫຼັງເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ເປັນຜູ້ຖືການນັ່ງເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ເປັນຜູ້ຖືການຢູ່ໃນເສນາສະນະຕາມທີ່ເຂົາຈັດໃຫ້ເປັນຂໍ້ວັດ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ທ່ານຈຶ່ງໄດ້ຈົວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະຄຶລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ທ່ານມຸ້ງຫວັງລາບ ຈຶ່ງເປັນຜູ້ຖືການຢູ່ປ່າເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ເປັນຜູ້ຖືການຢູ່ໃນເສນາສະນະຕາມທີ່ເຂົາຈັດໃຫ້ເປັນຂໍ້ວັດ ຍ້ອນລາບເປັນເຫດ ຍ້ອນລາບເປັນປັດໄຈ ຍ້ອນລາບເປັນຕົ້ນເຫດ ຍ້ອນມຸ້ງຫວັງການເກີດລາບໂດຍສະເພາະ ບຸກຄົນຊື່ວ່າສຶກສາຍ້ອນຢາກໄດ້ລາບ ເປັນແນວນີ້

ບຸກຄົນບໍ່ສຶກສາຍ້ອນຢາກໄດ້ລາບ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ບໍ່ໄດ້ມຸ້ງຫວັງລາບ ຮຳຮຽນພຣະສູດ ຮຳຮຽນພຣະວິໄນ ຮຳຮຽນພຣະອະພິທຳ ເພື່ອປະໂຫຍດໃນການເຝິກຕົນ ເພື່ອປະໂຫຍດແກ່ຄວາມສະງົບຂອງຕົນ ເພື່ອປະໂຫຍດໃນການເຮັດຕົນໃຫ້ດັບເຢັນ (ປະຣິນິບພານ) ບໍ່ແມ່ນຍ້ອນລາບເປັນເຫດ ບໍ່ແມ່ນ ຍ້ອນ

ລາບເປັນປັດໄຈ ບໍ່ແມ່ນຍ້ອນລາບເປັນຕົ້ນເຫດ ບໍ່ແມ່ນຍ້ອນມຸ້ງຫວັງການເກີດລາບໂດຍສະເພາະ ບຸກຄົນຊື່ວ່າບໍ່ສຶກສາຍ້ອນຢາກໄດ້ລາບ ເປັນແນວນີ້

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸບໍ່ມຸ້ງຫວັງລາບ ພຽງອາໄສຄວາມປາຖະໜານ້ອຍ ຄວາມສັນໂດດ ຄວາມຂັດເກົາກິເລດ ຄວາມສະຫງົດ ຄວາມເປັນຜູ້ຕ້ອງການກຸສົນນີ້ຢ່າງດຽວເທົ່ານັ້ນ ຈຶ່ງເປັນ ຜູ້ຖືການຢູ່ປ່າເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ເປັນຜູ້ທຽວບິນທະບາດເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ເປັນຜູ້ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າບັງສຸກຸນເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ເປັນຜູ້ຊົງໂຕຣຈິວອນເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ເປັນຜູ້ທຽວບິນທະບາດຕາມລຳດັບຮ່ອມເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ເປັນຜູ້ງົດອາຫານຄາບຫຼັງເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ເປັນຜູ້ຖືການນັ່ງເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ເປັນຜູ້ຖືການຢູ່ໃນເສນາສະນະຕາມທີ່ເຂົາຈັດໃຫ້ເປັນຂໍ້ວັດ ບໍ່ແມ່ນຍ້ອນລາບເປັນເຫດ ບໍ່ແມ່ນຍ້ອນລາບເປັນປັດໄຈ ບໍ່ແມ່ນຍ້ອນລາບເປັນຕົ້ນເຫດ ບໍ່ແມ່ນຍ້ອນມຸ້ງຫວັງການເກີດລາບໂດຍສະເພາະ ບຸກຄົນ ຊື່ວ່າບໍ່ສຶກສາຍ້ອນຢາກໄດ້ລາບ ເປັນແນວນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນບໍ່ສຶກສາຍ້ອນ ຢາກໄດ້ລາບ

ວ່າດ້ວຍໂກດຍ້ອນການບໍ່ໄດ້

ຄຳວ່າ ບໍ່ໂກດຍ້ອນບໍ່ໄດ້ລາບ ອະທິບາຍ ວ່າ

ພິກຂຸໂກດຍ້ອນບໍ່ໄດ້ລາບ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ຍັງໂກດ ຄື ແຄ້ນ ເຄືອງ ທຳຄວາມໂກດ ຄວາມຂັດເຄືອງ ແລະຄວາມບໍ່ພໍໃຈໃຫ້ຜາກົດວ່າ ເຮົາບໍ່ໄດ້ຕະກູນ ໝູ່ຄະນະ ອາວາດ ລາບ ຍົດ ສັນເສີນ ສຸກ ຈິວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ຫຼື ຜູ້ປົນປົວຍາມອາພາດ ເຮົາບໍ່ມີຊື່ສຽງທີ່ຄົນຮູ້ຈັກ ບຸກຄົນຊື່ວ່າໂກດຍ້ອນບໍ່ໄດ້ລາບ ເປັນແນວນີ້

ພິກຂຸບໍ່ໂກດຍ້ອນບໍ່ໄດ້ລາບ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ບໍ່ໂກດ ຄື ບໍ່ແຄ້ນ ບໍ່ເຄືອງ ບໍ່ເຮັດຄວາມໂກດ ຄວາມຂັດເຄືອງ ແລະຄວາມບໍ່ພໍໃຈໃຫ້ຜາກົດວ່າ ເຮົາບໍ່ໄດ້ຕະກູນ ໝູ່ຄະນະ ອາວາດ ລາບ ຍົດ ສັນເສີນ ສຸກ ຈິວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ຫຼື ຜູ້ປົນປົວຍາມອາພາດ ເຮົາບໍ່ມີຊື່ສຽງທີ່ຄົນຮູ້ຈັກ ບຸກຄົນຊື່ວ່າບໍ່ໂກດຍ້ອນບໍ່ໄດ້ລາບ ເປັນແນວນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນບໍ່ສຶກສາຍ້ອນຢາກໄດ້ລາບ ບໍ່ໂກດຍ້ອນບໍ່ໄດ້ລາບ

ຄຳວ່າ ເດືອດດານ ໃນຄຳວ່າ ບໍ່ເດືອດດານ ແລະບໍ່ຍືນດີໃນຣົດຍ້ອນຕັນຫາ ໄດ້ແກ່ ໃຈປອງຮ້າຍ ມຸ້ງຮ້າຍ ຂັດເຄືອງ ຊຸ່ນເຄືອງ ແຄ້ນເຄືອງ ເຄືອງ ເຄືອງຫຼາຍ ເຄືອງຕະຫຼອດ ຊັງຊິງຊັງ ກຽດຊັງ ໃຈພະຍາບາດ ໃຈແຄ້ນເຄືອງ ຄວາມໂກດ ກິຣິຍາທີ່ໂກດ ພາວະ ທີ່ໂກດ ຄວາມຄິດປະທຸດສະຮ້າຍ ກິຣິຍາທີ່ຄິດປະທຸດສະຮ້າຍ ພາວະທີ່ຄິດປະທຸດສະຮ້າຍ ຄວາມຄິດປອງຮ້າຍ ກິຣິຍາທີ່ຄິດປອງຮ້າຍ ພາວະທີ່ຄິດປອງຮ້າຍ ຄວາມໂກດ ຄວາມແຄ້ນ ຄວາມດູຮ້າຍ

ຄວາມຮຸນແຮງ ຄວາມບໍ່ຊ້ອຍຊື່ນແຫ່ງຈິດເຫັນປານນີ້ ນີ້ຮຽກວ່າ ຄວາມເດືອດດານ ຄວາມເດືອດດານນັ້ນ ຜູ້ໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນ ຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ເດືອດດານ

ຄຳວ່າ ຕັນຫາ ໄດ້ແກ່ ຮູບຕັນຫາ ສັດທະຕັນຫາ ຄັນທະຕັນຫາ ຣະສະຕັນຫາ ໂຜຕຖັບພະຕັນຫາ ທຳມະຕັນຫາ

ຄຳວ່າ ຣົດ ໄດ້ແກ່ ຣົດຈາກຮາກ ຣົດຈາກລຳຕົ້ນ ຣົດຈາກເປືອກ ຣົດຈາກໃບ ຣົດຈາກດອກ ຣົດຈາກຜົນ ຣົດສົ້ມ ຣົດຫວານ ຣົດຂົມ ຣົດເຜັດ ຣົດເຄັມ ຣົດຊ່າ ຣົດເຜື່ອນ ຣົດຝາດ ຣົດແຊບ ຣົດບໍ່ແຊບ ຣົດເຢັນ ຣົດຮ້ອນ ສະມະນະພາມບາງພວກ ຍິນດີໃນຣົດ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນທຸ່ງສະແຫວງຫາຣົດເລີດດ້ວຍປາຍລິ້ນ ໄດ້ຣົດສົ້ມແລ້ວກໍສະແຫວງຫາຣົດບໍ່ສົ້ມ ໄດ້ຣົດບໍ່ສົ້ມແລ້ວກໍສະແຫວງຫາຣົດສົ້ມ ໄດ້ຣົດຫວານແລ້ວກໍສະແຫວງຫາຣົດບໍ່ຫວານ ໄດ້ຣົດບໍ່ຫວານແລ້ວກໍສະແຫວງຫາຣົດຫວານ ໄດ້ຣົດຂົມແລ້ວກໍສະແຫວງຫາຣົດບໍ່ຂົມ ໄດ້ຣົດບໍ່ຂົມແລ້ວກໍສະແຫວງຫາຣົດຂົມ ໄດ້ຣົດເຜັດແລ້ວກໍສະແຫວງຫາຣົດບໍ່ເຜັດ ໄດ້ຣົດບໍ່ເຜັດແລ້ວກໍສະແຫວງຫາຣົດເຜັດ ໄດ້ຣົດເຄັມແລ້ວກໍສະແຫວງຫາຣົດບໍ່ເຄັມ ໄດ້ຣົດບໍ່ເຄັມແລ້ວກໍສະແຫວງຫາຣົດເຄັມ ໄດ້ຣົດຊ່າແລ້ວກໍສະແຫວງຫາຣົດບໍ່ຊ່າ ໄດ້ຣົດບໍ່ຊ່າແລ້ວກໍສະແຫວງຫາຣົດຊ່າ ໄດ້ຣົດສົ້ມແລ້ວກໍສະແຫວງຫາຣົດຝາດ ໄດ້ຣົດຝາດແລ້ວກໍສະແຫວງຫາ ຣົດສົ້ມ ໄດ້ຣົດແຊບແລ້ວກໍສະແຫວງຫາຣົດບໍ່ແຊບ ໄດ້ຣົດບໍ່ແຊບແລ້ວກໍສະແຫວງຫາຣົດແຊບ ໄດ້ຂອງເຢັນແລ້ວກໍສະແຫວງຫາຂອງຮ້ອນ ໄດ້ຂອງຮ້ອນແລ້ວກໍສະແຫວງຫາຂອງເຢັນສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ຣົດໃດ ໆ ແລ້ວກໍບໍ່ຍິນດີດ້ວຍຣົດນັ້ນ ໆ ຍັງສະແຫວງຫາຣົດອື່ນ ໆ ຕໍ່ໄປອີກ ເປັນຜູ້ກຳໜົດ ຍິນດີ ຕິດໃຈ ສະຍົບ ມົກມຸ້ນ ເກາະຕິດ ກຸ່ງວຸ້ນ ພົວພັນໃນຣົດທີ່ພິຈາ ຕັນຫາໃນຣົດນີ້ພິກຂຸໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ພິກຂຸນັ້ນພິຈາລະນາແລ້ວໂດຍແຍບຄາຍ ຈຶ່ງສັນອາຫານ ບໍ່ແມ່ນເພື່ອຫຼິ້ນ ບໍ່ແມ່ນເພື່ອມົວເມົາ ບໍ່ແມ່ນເພື່ອຕົບແຕ່ງ ບໍ່ແມ່ນເພື່ອປະດັບ ແຕ່ເຮົາພຽງເພື່ອໃຫ້ຮ່າງກາຍນີ້ດຳຣົງຢູ່ ເພື່ອໃຫ້ຮ່າງກາຍນີ້ ດຳເນີນໄປໄດ້ ເພື່ອຣະງັບຄວາມລຳບາກ ເພື່ອອະນຸເຄາະພົມມະຈັນຢ່າງດຽວເທົ່ານັ້ນ ດ້ວຍມະນະສຶການວ່າ ເຮົາຈັກບຳບັດ ເວທະນາເກົ່າ ບໍ່ໃຫ້ເວທະນາໃໝ່ເກີດຂຶ້ນ ການດຳເນີນຊີວິດຂອງເຮົາ ຄວາມບໍ່ມີໂທດແລະຢູ່ສະບາຍໄດ້ດ້ວຍວິທີການແນວນີ້

ຄົນທາບາດພຽງເພື່ອປູກຊີ້ນອ່ອນ ຕ້ອງການເພົາລົດພຽງເພື່ອຈະຂົນພາຣະໄປ ຫຼື ກິນອາຫານທີ່ປຸງຈາກຊີ້ນບຸດຕິນ ພຽງເພື່ອຈະເດີນທາງອອກຈາກທາງກັນດານໃຫ້ພົ້ນເທົ່ານັ້ນ ສັນໃດ ພິກຂຸກໍສັນນັ້ນຄືກັນ ພິຈາລະນາໂດຍແຍບຄາຍແລ້ວ ສັນອາຫານ ບໍ່ແມ່ນເພື່ອຫຼິ້ນ ບໍ່ແມ່ນເພື່ອມົວເມົາ ບໍ່ແມ່ນເພື່ອຕົບແຕ່ງ ບໍ່ແມ່ນເພື່ອປະດັບ ແຕ່ສັນພຽງເພື່ອຈະໃຫ້ຮ່າງກາຍນີ້ດຳຣົງຢູ່ ເພື່ອໃຫ້ຮ່າງກາຍນີ້ດຳເນີນໄປໄດ້ ເພື່ອຣະງັບຄວາມລຳບາກ ເພື່ອອະນຸເຄາະພົມມະຈັນ

ເທົ່ານັ້ນ ດ້ວຍມະນະສຶການວ່າ ເຮົາຈັກບໍາບັດເວທະນາເກົ່າ ບໍ່ໃຫ້ເວທະນາໃໝ່ເກີດຂຶ້ນ ການດໍາ
ເນີນຊີວິດຂອງເຮົາ ຄວາມບໍ່ມີໂທດແລະຢູ່ສະບາຍໄດ້ດ້ວຍວິທີການແນວນີ້ ຍ່ອມລະບັນເທົາ
ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຕັນຫາໃນຣົດ ເປັນຜູ້ງົດແລ້ວ ງົດເວ້ນແລ້ວ ເວ້ນ
ຂາດແລ້ວ ອອກແລ້ວ ສະລັດອອກແລ້ວ ຫຼຸດພົ້ນແລ້ວ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຕັນຫາໃນຣົດແລ້ວ ມີໃຈ
ເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເດືອດດານ ແລະບໍ່ຍືນດີໃນຣົດຍ້ອນ ຕັນຫາ
ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ບຸກຄົນບໍ່ສຶກສາຍ້ອນຢາກໄດ້ລາບ
ບໍ່ໂກດຍ້ອນບໍ່ໄດ້ລາບ ບໍ່ເດືອດດານ
ແລະບໍ່ຍືນດີໃນຣົດຍ້ອນຕັນຫາ

[໙໐] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ບຸກຄົນເປັນຜູ້ວາງເສີຍ ມີສະຕິທຸກເມື່ອ
ບໍ່ສໍາຄັນວ່າສະເໝີເຂົາ ບໍ່ສໍາຄັນວ່າເລີດກວ່າເຂົາ
ບໍ່ສໍາຄັນວ່າດ້ອຍກວ່າເຂົາ ໃນໂລກ
ກິເລດໜາຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ບຸກຄົນນັ້ນ

ວ່າດ້ວຍອຸເປກຂາມີອົງ ໖

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນເປັນຜູ້ວາງເສີຍ ໃນຄຳວ່າ ບຸກຄົນເປັນຜູ້ວາງເສີຍ ມີສະຕິທຸກເມື່ອ
ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນເປັນຜູ້ປະກອບດ້ວຍອຸເປກຂາມີອົງ ໖ ເຫັນຮູບທາງຕາແລ້ວ ກໍບໍ່ຕິໃຈ ບໍ່
ເສຍໃຈ ເປັນຜູ້ວາງເສີຍ ມີສະຕິສໍາປະຊັນຍະຢູ່ ຟັງສຽງທາງຫູ ຯລຯ ດົມກິນທາງດັງ ຯລຯ
ຊົມຣົດທາງລີ້ນ ຯລຯ ຖືກຕ້ອງໂຜດຖັບພະທາງກາຍ ຯລຯ ຮູ້ທໍາມາຣົມທາງໃຈແລ້ວ ກໍບໍ່ຕິໃຈ
ບໍ່ເສຍໃຈ ເປັນຜູ້ວາງເສີຍ ມີສະຕິສໍາປະຊັນຍະຢູ່ ເຫັນຮູບທາງຕາແລ້ວ ບໍ່ຕິໃຈ ບໍ່ຍືນດີຮູບທີ່
ໜ້າພໍໃຈ ບໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມກໍາໜົດ ກາຍຂອງເຂົາຕັ້ງໝັ້ນ ຈິດກໍຕັ້ງໝັ້ນ ດຳຣົງດີຢູ່ພາຍໃນ ຫຼຸດ
ພົ້ນດີແລ້ວ ທັງເຫັນຮູບທີ່ບໍ່ພໍໃຈທາງຕາແລ້ວກໍບໍ່ເສຍໃຈ ບໍ່ໂກດ ບໍ່ຫົດຫູ່ ບໍ່ພະຍາບາດ ກາຍ
ຂອງເຂົາຕັ້ງໝັ້ນ ຈິດກໍຕັ້ງໝັ້ນ ດຳຣົງດີຢູ່ພາຍໃນ ຫຼຸດພົ້ນດີແລ້ວ ໄດ້ຍິນສຽງທາງຫູແລ້ວ ຯລຯ
ດົມກິນທາງດັງ ຯລຯ ຊົມຣົດທາງລີ້ນ ຯລຯ ຖືກຕ້ອງໂຜດຖັບພະທາງກາຍ ຯລຯ ຮູ້ທໍາມາຣົມ
ທາງໃຈແລ້ວ ກໍບໍ່ຕິໃຈ ບໍ່ຍືນດີອາລົມທີ່ໜ້າພໍໃຈ ບໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມກໍາໜົດຂຶ້ນ ກາຍຂອງເຂົາຕັ້ງ
ໝັ້ນ ຈິດກໍຕັ້ງໝັ້ນ ດຳຣົງດີຢູ່ພາຍໃນ ຫຼຸດພົ້ນດີແລ້ວ ທັງຮູ້ທໍາມາຣົມທີ່ບໍ່ໜ້າພໍໃຈທາງໃຈແລ້ວ
ກໍບໍ່ເສຍໃຈ ບໍ່ໂກດ ບໍ່ຫົດຫູ່ ບໍ່ພະຍາບາດ ກາຍຂອງເຂົາຕັ້ງໝັ້ນ ຈິດກໍຕັ້ງໝັ້ນ ດຳຣົງດີຢູ່ພາຍ
ໃນຫຼຸດພົ້ນດີແລ້ວ

ເຫັນຮູບທາງຕາແລ້ວ ກາຍຂອງເຂົາກໍຕັ້ງໝັ້ນໃນຮູບທີ່ພໍໃຈແລະບໍ່ພໍໃຈ ຈິດກໍຕັ້ງໝັ້ນ ດຳລົງດີຢູ່ພາຍໃນ ຫຼຸດພົ້ນດີແລ້ວ ຟັງສຽງທາງຫູແລ້ວ ຯລຯ ດົມກິນທາງດັງ ຯລຯ ຊົມຣົດທາງ ລື້ນ ຯລຯ ຖືກຕ້ອງໂຜດຖັບພະທາງກາຍ ຯລຯ ຮູ້ທຳມາຣົມທາງໃຈແລ້ວ ກໍມີກາຍຕັ້ງໝັ້ນໃນ ທຳມາຣົມທັງທີ່ພໍໃຈແລະບໍ່ພໍໃຈ ຈິດກໍຕັ້ງໝັ້ນ ດຳລົງດີຢູ່ພາຍໃນ ຫຼຸດພົ້ນດີແລ້ວ

ເຫັນຮູບທາງຕາແລ້ວ ກໍບໍ່ກຳໜົດໃນຮູບທີ່ຊວນໃຫ້ກຳໜົດ ບໍ່ຂັດເຄື່ອງໃນຮູບທີ່ຊວນໃຫ້ ຂັດເຄື່ອງ ບໍ່ຫຼົງໃນຮູບທີ່ຊວນໃຫ້ຫຼົງ ບໍ່ໂກດໃນຮູບທີ່ຊວນໃຫ້ໂກດ ບໍ່ເສົ້າໝອງໃນຮູບທີ່ຊວນໃຫ້ ເສົ້າໝອງ ບໍ່ມົວເມົາໃນຮູບທີ່ຊວນໃຫ້ມົວເມົາ ໄດ້ຍິນສຽງທາງຫູ ຯລຯ ດົມກິນທາງດັງ ຯລຯ ຊົມຣົດທາງລື້ນ ຯລຯ ຖືກຕ້ອງໂຜດຖັບພະທາງກາຍ ຯລຯ ຮູ້ທຳມາຣົມທາງໃຈແລ້ວ ກໍບໍ່ກຳໜົດ ໃນທຳມາຣົມທີ່ຊວນໃຫ້ກຳໜົດ ບໍ່ຂັດເຄື່ອງໃນທຳມາຣົມທີ່ຊວນໃຫ້ຂັດເຄື່ອງ ບໍ່ຫຼົງໃນທຳມາຣົມທີ່ ຊວນໃຫ້ຫຼົງ ບໍ່ໂກດໃນທຳມາຣົມທີ່ຊວນໃຫ້ໂກດ ບໍ່ເສົ້າໝອງໃນທຳມາຣົມທີ່ຊວນໃຫ້ເສົ້າໝອງ ບໍ່ມົວເມົາໃນທຳມາຣົມທີ່ຊວນໃຫ້ມົວເມົາ ເມື່ອເຫັນ ກໍເປັນພຽງເຫັນ ເມື່ອໄດ້ຍິນ ກໍເປັນພຽງໄດ້ ຍິນ ເມື່ອຮັບຮູ້ ກິນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະ ກໍເປັນພຽງຮັບຮູ້ ເມື່ອຮູ້ແຈ້ງທຳມາຣົມ ກໍເປັນພຽງຮູ້ແຈ້ງ ບໍ່ຕິດໃນຮູບທີ່ເຫັນ ບໍ່ຕິດໃນສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ບໍ່ຕິດໃນກິນ ບໍ່ຕິດໃນຣົດ ບໍ່ຕິດໃນສຳຜັດທີ່ຮັບຮູ້ ບໍ່ ຕິດ ໃນທຳມາຣົມທີ່ຮູ້ແຈ້ງແລ້ວ ບໍ່ມີຕົ້ນຫາ ບໍ່ມີໃຈປະທຸດສະຮ້າຍ ຕົ້ນຫາແລະທິດຖືບໍ່ອາໄສ ບໍ່ ພົວພັນ ພົ້ນຂາດ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ກິນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະທີ່ຮັບຮູ້ ແລະທຳ ມາຣົມທີ່ຮູ້ແຈ້ງ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່

ພຣະອະຣະຫັນກຳມິຕາ ເຫັນຮູບທາງຕາ ແຕ່ພຣະອະຣະຫັນບໍ່ມີຄວາມກຳໜົດຍ້ອນພໍໃຈ ພຣະອະຣະຫັນຈຶ່ງມີຈິດຫຼຸດພົ້ນດີແລ້ວ ພຣະອະຣະຫັນກຳມິຫູ ໄດ້ຍິນສຽງທາງຫູ ແຕ່ ພຣະອະຣະ ຫັນບໍ່ມີຄວາມກຳໜົດຍ້ອນພໍໃຈ ພຣະອະຣະຫັນຈຶ່ງມີຈິດຫຼຸດພົ້ນດີແລ້ວ ພຣະ ອະຣະຫັນກຳມິດັງ ໄດ້ກິນທາງດັງ ແຕ່ພຣະອະຣະຫັນບໍ່ມີຄວາມກຳໜົດຍ້ອນພໍໃຈ ພຣະອະຣະຫັນຈຶ່ງມີຈິດຫຼຸດພົ້ນດີ ແລ້ວ ພຣະອະຣະຫັນກຳມິລື້ນ ຊົມຣົດທາງລື້ນ ແຕ່ພຣະອະຣະຫັນບໍ່ມີຄວາມກຳໜົດຍ້ອນພໍໃຈ ພ ຣະອະຣະຫັນຈຶ່ງມີຈິດຫຼຸດພົ້ນດີແລ້ວ ພຣະອະຣະຫັນກຳມິກາຍຖືກຕ້ອງໂຜດຖັບພະທາງກາຍ ແຕ່ ພຣະອະຣະຫັນບໍ່ມີຄວາມກຳໜົດຍ້ອນພໍໃຈ ພຣະອະຣະຫັນຈຶ່ງມີຈິດຫຼຸດພົ້ນດີແລ້ວ ພຣະອະຣະ ຫັນກຳມິໃຈ ຮູ້ທຳມາຣົມທາງໃຈ ແຕ່ພຣະອະຣະຫັນບໍ່ມີຄວາມກຳໜົດ ຍ້ອນພໍໃຈ ພຣະອະຣະຫັນ ຈຶ່ງມີຈິດຫຼຸດພົ້ນດີແລ້ວ

ຕາເຫັນຮູບ ຍິນດີໃນຮູບ ຊົມຊົມໃນຮູບ ພຣະອະຣະຫັນເຝິກ ຄຸ້ມຄອງ ຮັກສາ ສັງລວມ ຕາ ແລະສະແດງທຳເພື່ອສັງລວມຕານັ້ນ ຫຼືຟັງສຽງ ຯລຯ ດັງໄດ້ກິນ ຯລຯ ລື້ນຊົມຣົດ ຯລຯ ກາຍຖືກຕ້ອງໂຜດຖັບພະ ຯລຯ ໃຈສຳຜັດທຳມາຣົມ ຍິນດີໃນທຳມາຣົມ ຊົມຊົມໃນທຳມາຣົມ ພ ຣະອະຣະຫັນເຝິກ ຄຸ້ມຄອງ ຮັກສາ ສັງລວມໃຈ ແລະສະແດງທຳ ເພື່ອການສັງລວມໃຈນັ້ນ

(ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ)

ຄົນທັງຫຼາຍນຳສັດພາຫະນະທີ່ເຝິກແລ້ວໄປສູ່ທີ່ປະຊຸມ
ພຣະຣາຊາຍຸໂມມຊົງຣາດຊະພາຫະນະທີ່ເຝິກແລ້ວ
ໃນໝູ່ມະນຸດ ຄົນທີ່ເຝິກແລ້ວ ເຊິ່ງອົດກັນຕໍ່ຄຳລ່ວງເກີນໄດ້ ປະເສີດສຸດ
ມ້າອັດສະດອນ ມ້າອາຊາໄນ ມ້າສິນທົບ ຊ້າງໃຫຍ່
ທີ່ໄດ້ຮັບການເຝິກຫັດແລ້ວ ປະເສີດ
ແຕ່ຄົນທີ່ເຝິກຫັດແລ້ວ ປະເສີດກວ່າສັດພາຫະນະເຫຼົ່ານັ້ນ
ຍ້ອນໃຜກໍໄປເຖິງນິບພານອັນເປັນທິດທີ່ບໍ່ເຄີຍໄປ
ດ້ວຍຍານພາຫະນະເຫຼົ່ານັ້ນບໍ່ໄດ້ ເໝືອນບຸກຄົນຜູ້ເຝິກແລ້ວ
ມີຕົນເຝິກຫັດແລ້ວຢ່າງດີ ໄປເຖິງໄດ້
ພຣະອະຣະຫັນທັງຫຼາຍ ຫຼຸດພົ້ນຈາກພົບໃໝ່ແລ້ວ
ບັນລຸເຖິງພູມທີ່ເຝິກແລ້ວ ຍ່ອມບໍ່ຫວັ່ນໄຫວໃນມານະທັງຫຼາຍ
ທ່ານເປັນຜູ້ຊະນະແລ້ວໃນໂລກ
ຜູ້ໃດອົບຮົມອິນຊີແລ້ວໃນໂລກທັງປວງ ທັງພາຍໃນແລະພາຍນອກ
ຜູ້ນັ້ນເປັນຜູ້ອົບຮົມແລ້ວ ເຝິກດີແລ້ວ ຮູ້ແຈ້ງທັງໂລກນີ້ແລະປະຣະໂລກ
ລໍຄອຍຢູ່ແຕ່ເວລາເທົ່ານັ້ນ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນເປັນຜູ້ວາງເສີຍ ຯລຯ ທຸກເມື່ອ ອະທິບາຍວ່າ ທຸກເມື່ອ ຄື ໃນການທັງ
ປວງ ຕະຫຼອດການທັງປວງ ຕະຫຼອດການເປັນນິດ ຕະຫຼອດການຍັງຍືນ ຯລຯ ປັດສິມໄວ
ຄຳວ່າ ມີສະຕິ ອະທິບາຍວ່າ ມີສະຕິດ້ວຍເຫດ ໔ ຢ່າງ ຄື

໑. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາກາຍໃນກາຍ
໒. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາເວທະນາໃນເວທະນາທັງຫຼາຍ
໓. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາຈິດໃນຈິດ
໔. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາທຳໃນທຳທັງຫຼາຍ

ຜູ້ນັ້ນພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຮຽກວ່າ ມີສະຕິ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນເປັນຜູ້ວາງເສີຍ
ມີສະຕິທຸກເມື່ອ

ຄຳວ່າ ບໍ່ສຳຄັນວ່າສະເໝີເຂົາ ຯລຯ ໃນໂລກ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມຖືຕົວ
ຍ້ອນ ຊາດ ຍ້ອນໂຄດ ຯລຯ ຫຼືຍ້ອນສິ່ງອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວວ່າ ເຮົາເປັນຜູ້ສະເໝີເຂົາ
ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ສຳຄັນວ່າສະເໝີເຂົາ ຯລຯ ໃນໂລກ

ຄຳວ່າ ບໍ່ສຳຄັນວ່າເລີດກວ່າເຂົາ ບໍ່ສຳຄັນວ່າດ້ອຍກວ່າເຂົາ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ໃຫ້ເກີດ
ຄວາມດູໝິ່ນ ຍ້ອນຊາດ ຍ້ອນໂຄດ ຯລຯ ຫຼື ຍ້ອນສິ່ງອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວວ່າ ເຮົາເລີດ
ກວ່າເຂົາ ບໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມຖືຕົວ ຍ້ອນຊາດ ຍ້ອນໂຄດ ຯລຯ ຫຼື ຍ້ອນສິ່ງອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວ
ແລ້ວວ່າ ເຮົາດ້ອຍກວ່າເຂົາ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ສຳຄັນວ່າເລີດກວ່າເຂົາ ບໍ່ສຳຄັນວ່າດ້ອຍກວ່າເຂົາ

ວ່າດ້ວຍກິເລດໜາ ກ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ກິເລດໜາຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ບຸກຄົນນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ພຣະອະຣະຫັນ
ຕະຂີນາສົບ

ຄຳວ່າ ກິເລດໜາ ໄດ້ແກ່ ກິເລດໜາ ກ ຢ່າງ ຄື

໑. ກິເລດໜາຄືຣາຄະ	໒. ກິເລດໜາຄືໂທສະ
໓. ກິເລດໜາຄືໂມຫະ	໔. ກິເລດໜາຄືມານະ
໕. ກິເລດໜາຄືທິດຖິ	໖. ກິເລດໜາຄືກິເລດ
໗. ກິເລດໜາຄືກຳ	

ກິເລດໜາເຫຼົ່ານັ້ນບໍ່ມີ ບໍ່ມີຢູ່ ຄື ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ແກ່ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນ ຄື ກິເລດໜາ
ເຫຼົ່ານັ້ນພຣະອະຣະຫັນລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະຖິບໄດ້ແລ້ວ ຣະຖິບໄດ້ແລ້ວ
ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ກິເລດໜາຍ່ອມບໍ່ມີແກ່
ບຸກຄົນນັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ບຸກຄົນເປັນຜູ້ວາງເສີຍ ມີສະຕິທຸກເມື່ອ
ບໍ່ສຳຄັນວ່າສະເໝີເຂົາ ບໍ່ສຳຄັນວ່າເລີດກວ່າເຂົາ
ບໍ່ສຳຄັນວ່າດ້ອຍກວ່າເຂົາ ໃນໂລກ
ກິເລດໜາຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ບຸກຄົນນັ້ນ

[໙໑] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ບຸກຄົນໃດບໍ່ມີບ່ອນອາໄສ
ບໍ່ມີຕັນຫາໃນພົບຫຼືໃນວິພົບ
ບຸກຄົນນັ້ນຮູ້ທຳແລ້ວບໍ່ອາໄສ

ວ່າດ້ວຍບ່ອນອາໄສ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນໃດ ໃນຄຳວ່າ ບຸກຄົນໃດບໍ່ມີບ່ອນອາໄສ ໄດ້ແກ່ພຣະອະຣະຫັນຕະຂີນາສົບ

ຄຳວ່າ ບ່ອນອາໄສ ໄດ້ແກ່ ຄວາມອາໄສ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດ
ຕັນຫາ (໒) ຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ
ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າ ຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ

ບຸກຄົນນັ້ນລະຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິມຄວາມອາໄສດ້ວຍ
ອຳນາດທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ສະລັດຖິມຄວາມ ອາໄສ
ດ້ວຍອຳນາດທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ບຸກຄົນໃດ ບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ເຊິ່ງບ່ອນອາໄສ ຄື
ບ່ອນອາໄສນັ້ນ ບຸກຄົນນັ້ນລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້
ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນໃດບໍ່ມີບ່ອນ
ອາໄສ

ຄຳວ່າ ຮູ້ແລ້ວ ໃນຄຳວ່າ ຮູ້ທຳແລ້ວບໍ່ອາໄສ ອະທິບາຍວ່າ ຮູ້ແລ້ວ ຄື ຮູ້ແລ້ວ ທຽບ
ຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວວ່າ ສັງຂານທັງປວງບໍ່
ທ່ຽງ ຯລຯ ສັງຂານທັງປວງເປັນທຸກ ຯລຯ ທຳທັງປວງເປັນອະນັດຕາ ຯລຯ ຮູ້ແລ້ວ ຄື ຮູ້
ແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວວ່າ ສິ່ງໃດສິ່ງ
ໜຶ່ງ ມີຄວາມເກີດຂຶ້ນເປັນທຳມະດາ ສິ່ງນັ້ນທັງໝົດລ້ວນມີຄວາມດັບໄປເປັນທຳມະດາ

ຄຳວ່າ ບໍ່ອາໄສ ໄດ້ແກ່ ຄວາມອາໄສ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດ
ຕັນຫາ (໒) ຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ
ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ

ບຸກຄົນນັ້ນລະຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິມຄວາມອາໄສດ້ວຍ
ອຳນາດທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ອາໄສຕາ ຯລຯ ບໍ່ອາໄສຫູ ຯລຯ ບໍ່ອາໄສດັງ ຯລຯ ບໍ່ອາໄສລື້ນ
ຯລຯ ບໍ່ອາໄສກາຍ ຯລຯ ບໍ່ອາໄສໃຈ ຯລຯ ຄື ບໍ່ຕິດແລ້ວ ບໍ່ຕິດແໜ້ນແລ້ວ ບໍ່ຕິດພັນແລ້ວ
ບໍ່ຕິດໃຈແລ້ວ ອອກແລ້ວ ສະລັດອອກແລ້ວ ຫຼຸດພົ້ນແລ້ວ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຮູບ ຯລຯ ສຽງ ຯລຯ
ກິ່ນ ຯລຯ ຣົດ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະ ຯລຯ ທຳມາຣົມ ຯລຯ ຕະກູນ ຯລຯ ໝູ່ຄະນະ ຯລຯ
ອາວາດ ຯລຯ ຮູບທີ່ເຫັນສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ກິ່ນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະທີ່ຮັບຮູ້ ແລະທຳມາຣົມທີ່ເພິ່ງຮູ້
ແຈ້ງ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິ ເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ຮູ້ທຳແລ້ວບໍ່ອາໄສ

ວ່າດ້ວຍຕັນຫາ

ຄຳວ່າ ຕັນຫາ ໃນຄຳວ່າ ບໍ່ມີຕັນຫາໃນພົບຫຼືໃນວິພົບ ໄດ້ແກ່ ຮູບຕັນຫາ ສັດທະຕັນຫາ
ຄັນທະຕັນຫາ ຣະສະຕັນຫາ ໂຜດຖັບພະຕັນຫາ ທຳມະຕັນຫາ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນໃດ ໄດ້ແກ່ ພຣະອະຣະຫັນຕະຂີນາສົບ

ຄຳວ່າ ໃນພົບ ໄດ້ແກ່ ໃນພະວະທິດຖິ

ຄຳວ່າ ໃນວິພົບ ໄດ້ແກ່ ໃນວິພະວະທິດຖິ
 ຄຳວ່າ ໃນພົບ ໄດ້ແກ່ ໃນສັດສະຕະທິດຖິ
 ຄຳວ່າ ໃນວິພົບ ໄດ້ແກ່ ໃນອຸດເສທະທິດຖິ
 ຄຳວ່າ ໃນພົບ ອະທິບາຍວ່າ ໃນພົບຕໍ່ໄປ ໃນຄະຕິຕໍ່ໄປ ໃນການຖືກຳເນີດຕໍ່ໄປໃນ
 ປະຕິສົນທິຕໍ່ໄປ ໃນຄວາມບັງເກີດຂອງອັດຕະພາບຕໍ່ໄປ

ຕັນຫາບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ແກ່ບຸກຄົນໃດ ຄື ຕັນຫານັ້ນ ບຸກຄົນນັ້ນລະໄດ້
 ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະຖົບໄດ້ແລ້ວ ຣະຖົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາ
 ດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ມີຕັນຫາໃນພົບຫຼືໃນວິພົບ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະ
 ພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ບຸກຄົນໃດບໍ່ມີປ່ອນອາໄສ
 ບໍ່ມີຕັນຫາໃນພົບຫຼືໃນວິພົບ
 ບຸກຄົນນັ້ນຮູ້ທຳແລ້ວບໍ່ອາໄສ

[໙໒] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ເຮົາຮຽກບຸກຄົນນັ້ນ ຜູ້ບໍ່ມຸ້ງຫວັງໃນກາມທັງຫຼາຍວ່າ
 ເປັນຜູ້ເຂົ້າໄປສະຖົບ ບຸກຄົນນັ້ນບໍ່ມີກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ
 ຂ້າມຕັນຫາທີ່ຊື່ວ່າວິສັດຕິກາໄດ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ເຮົາຮຽກບຸກຄົນນັ້ນ ຯລຯ ເປັນຜູ້ເຂົ້າໄປສະຖົບ ອະທິບາຍວ່າ ເຮົາຮຽກບຸກຄົນ
 ນັ້ນ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊື່ແຈ້ງ ບຸກຄົນນັ້ນວ່າ ເປັນຜູ້ສະຖົບ ເຂົ້າໄປສະຖົບ ສະຖົບເຢັນ ຄື
 ດັບແລ້ວ ຣະຖົບແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ເຮົາຮຽກບຸກຄົນນັ້ນ ຯລຯ ເປັນຜູ້ເຂົ້າໄປສະຖົບ

ຄຳວ່າ ຜູ້ບໍ່ມຸ້ງຫວັງໃນກາມທັງຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າ
 ຄຳວ່າ ກາມ ໄດ້ແກ່ ກາມ ໒ ຢ່າງ ແບ່ງຕາມໝວດ ຄື (໑) ວັດຖຸກາມ (໒) ກິເລດ
 ກາມ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ ຮຽກວ່າວັດຖຸກາມ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ ຮຽກວ່າກິເລດກາມ
 ບຸກຄົນກຳນົດຮູ້ວັດຖຸກາມແລ້ວ ລະ ຄື ລະເວັ້ນ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງ
 ຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງກິເລດກາມ ຊື່ວ່າບໍ່ມຸ້ງຫວັງໃນກາມທັງຫຼາຍ ໄດ້ແກ່ ເປັນຜູ້ຄາຍກາມແລ້ວ
 ສະລະກາມແລ້ວ ຄາຍກາມແລ້ວ ປ່ອຍກາມແລ້ວ ລະກາມແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມກາມແລ້ວ ຄື ເປັນຜູ້
 ຄາຍຄວາມກຳໜົດແລ້ວ ສະລະຣາຄະແລ້ວ ຄາຍຣາຄະແລ້ວ ປ່ອຍຣາຄະແລ້ວ ລະຣາຄະແລ້ວ
 ສະລັດຖິ້ມຣາຄະແລ້ວ ໃນກາມທັງຫຼາຍ ເປັນຜູ້ໝົດຄວາມຢາກແລ້ວ ເປັນຜູ້ດັບແລ້ວ ເປັນຜູ້ເຢັນ
 ແລ້ວ ມີຕົນອັນປະເສີດສະເຫວີຍສຸກຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ບໍ່ມຸ້ງຫວັງ ໃນກາມທັງຫຼາຍ

ວ່າດ້ວຍກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ໔ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ໃນຄຳວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນບໍ່ມີກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ອະທິບາຍວ່າ ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ໔ ຢ່າງ ຄື

໑. ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍຄືອະພິດຊາ
໒. ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍຄືພະຍາບາດ
໓. ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍຄືສິລັບພະຕະປະຣາມາດ
໔. ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍຄືຄວາມຖືໝັ້ນວ່ານີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ

ຄວາມກຳໜົດໃນທິດຖິຂອງຕົນ ຊື່ວ່າກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍຄືອະພິດຊາ ຄວາມ ອາຄາດ ຄວາມບໍ່ພໍໃຈໃນວາທະຂອງຜູ້ອື່ນ ຊື່ວ່າກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍຄືພະຍາບາດ ຄວາມຢຶດໝັ້ນສິນ ຂໍ້ວັດ ຫຼື ສິນແລະຂໍ້ວັດຂອງຕົນ ຊື່ວ່າກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍຄື ສິລັບພະຕະປະຣາມາດ ທິດຖິຂອງຕົນ ຊື່ວ່າກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍຄືອີກທັງສັດຈາພິນິເວສະ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ພຣະອະຣະຫັນຕະຊີນາສົບ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນບໍ່ມີກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນບໍ່ມີ ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ເຊິ່ງກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ຄື ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ບຸກຄົນນັ້ນລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟ ຄືຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນບໍ່ມີກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ

ວ່າດ້ວຍຕັນຫາມີຊື່ຕ່າງ ໆ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນ ຯລຯ ຂ້າມຕັນຫາທີ່ຊື່ວ່າວິສັດຕິກາໄດ້ແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າ ວິສັດຕິກາ ຄື ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສົນມູນ ຄື ໂລພະ

ຄຳວ່າ ວິສັດຕິກາ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາຊື່ວ່າວິສັດຕິກາ ຍ້ອນມີຄວາມໝາຍແນວໃດ ຕັນຫາຊື່ວ່າວິສັດຕິກາ ຍ້ອນຊ່ານໄປ ຊື່ວ່າວິສັດຕິກາ ຍ້ອນແຜ່ໄປ ຊື່ວ່າວິສັດຕິກາ ຍ້ອນກະຈາຍໄປ ຊື່ວ່າວິສັດຕິກາ ຍ້ອນບໍ່ສະໝໍ່າສະເໝີ ຊື່ວ່າວິສັດຕິກາ ຍ້ອນຄອບງຳ ຊື່ວ່າວິສັດຕິກາ ຍ້ອນສະຫ້ອນໄປ ຊື່ວ່າວິສັດຕິກາ ຍ້ອນເປັນຕົວການໃຫ້ເວົ້າຜິດ ຊື່ວ່າ ວິສັດຕິກາ ຍ້ອນມີຮາກເປັນພິດ ຊື່ວ່າວິສັດຕິກາ ຍ້ອນມີຜົນເປັນພິດ ຊື່ວ່າວິສັດຕິກາ ຍ້ອນເປັນຕົວການໃຫ້ບໍ່ຮູ້ໂພກສິ່ງມີພິດ

ອີກໄນໜຶ່ງ ຕັນຫານັ້ນຊ່ານໄປ ແຜ່ໄປ ຂະຫຍາຍໄປໃນຮູບ ຯລຯ ສຽງ ຯລຯ ກິ່ນ ຯລຯ ຣົດ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະ ຯລຯ ຕະກູນ ຯລຯ ໝູ່ຄະນະ ຯລຯ ອາວາດ ຯລຯ ຊ່ານໄປ

ແຜ່ໄປ ຂະຫຍາຍໄປໃນຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ກິນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະທີ່ຮັບຮູ້ ແລະທຳມາຣົມທີ່
ເພິ່ງຮູ້ແຈ້ງ ລວມຄວາມວ່າ ຕັນຫາທີ່ຊື່ວ່າວິສັດຕິກາ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນຂ້າມຕັນຫາທີ່ຊື່ວ່າວິສັດຕິກາໄດ້ແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນ ຂ້າມ
ໄດ້ແລ້ວ ຄື ຂ້າມໄປໄດ້ແລ້ວ ຂ້າມພື້ນແລ້ວ ກ້າວລ່ວງແລ້ວ ລ່ວງເລີຍແລ້ວເຊິ່ງຕັນຫາ ທີ່ຊື່ວ່າ
ວິສັດຕິການີ້ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນຂ້າມຕັນຫາທີ່ຊື່ວ່າວິສັດຕິກາໄດ້ແລ້ວ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ
ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ເຮົາຮຽກບຸກຄົນນັ້ນ ຜູ້ບໍ່ມັງຫວັງໃນກາມທັງຫຼາຍວ່າ
ເປັນຜູ້ເຂົ້າໄປສະງົບ ບຸກຄົນນັ້ນບໍ່ມີກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ
ຂ້າມຕັນຫາທີ່ຊື່ວ່າວິສັດຕິກາໄດ້ແລ້ວ

[໙໙] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ບຸກຄົນນັ້ນບໍ່ມີບຸດ ສັດລ້ຽງ ນາໄຮ່ແລະທີ່ດິນ
ທິດຖິວ່າມີອັດຕາ ຫຼືທິດຖິວ່າບໍ່ມີອັດຕາ ຫາບໍ່ໄດ້ໃນບຸກຄົນນັ້ນ

ວ່າດ້ວຍບຸດເປັນຕົ້ນ

ຄຳວ່າ ບໍ່ ໃນຄຳວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນ ບໍ່ມີບຸດ ສັດລ້ຽງ ນາໄຮ່ ແລະທີ່ດິນ ເປັນຄຳປະຕິເສດ
ຄຳວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ພຣະອະຣະຫັນຕະຂີນາສົບ
ຄຳວ່າ ບຸດ ໄດ້ແກ່ ບຸດ ໔ ຈຳພວກ ຄື

໑. ບຸດເກີດຈາກຕົນ

໒. ບຸດເກີດໃນເຂດ

໓. ບຸດທີ່ເຂົາໃຫ້

໔. ບຸດທີ່ຢູ່ໃນສຳນັກ

ຄຳວ່າ ສັດລ້ຽງ ໄດ້ແກ່ ແບ້ ແກະ ໄກ່ ໝູ ຊ້າງ ງົວ ມ້າ ແລະ ລາ
ຄຳວ່າ ນາໄຮ່ ໄດ້ແກ່ ນາເຂົ້າສາລີ ນາເຂົ້າຈ້າວ ໄຮ່ຖົ່ວຊຽວ ໄຮ່ຖົ່ວແປບ ນາເຂົ້າໜຽວ
ນາເຂົ້າລະມານ ໄຮ່ງ່າ

ຄຳວ່າ ທີ່ດິນ ໄດ້ແກ່ ທີ່ບຸກເຮືອນ ທີ່ສ້າງຍຸ້ງສາງ ທີ່ໜ້າເຮືອນ ທີ່ຫຼັງເຮືອນ ທີ່ສວນ ທີ່ຢູ່
ຄຳວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນ ບໍ່ມີບຸດ ສັດລ້ຽງ ນາໄຮ່ແລະທີ່ດິນ ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນ ບໍ່ມີ ຄື
ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ເຊິ່ງຄວາມຢຶດຖິວ່າມີບຸດ ຄວາມຢຶດຖິວ່າ ມີສັດລ້ຽງ ຄວາມຢຶດຖິວ່າ
ມີນາໄຮ່ ຄວາມຢຶດຖິວ່າມີທີ່ດິນ ຄື ຄວາມຢຶດຖິວ່າ ມີບຸດເປັນຕົ້ນ ເຂົາລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້
ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ
ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນ ບໍ່ມີບຸດ ສັດລ້ຽງ ນາໄຮ່ແລະທີ່ດິນ

ວ່າດ້ວຍທິດຖື

ຄຳວ່າ ທິດຖືວ່າມີອັດຕາ ໃນຄຳວ່າ ທິດຖືວ່າມີອັດຕາ ຫຼື ທິດຖືວ່າບໍ່ມີອັດຕາ ຫາບໍ່ໄດ້ ໃນບຸກຄົນນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ມີສັດສະຕະທິດຖື

ຄຳວ່າ ທິດຖືວ່າບໍ່ມີອັດຕາ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ມີອຸດເສດທິດຖື

ຄຳວ່າ ທິດຖືວ່າມີອັດຕາ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ມີສິ່ງທີ່ຢຶດຖື

ຄຳວ່າ ທິດຖືວ່າບໍ່ມີອັດຕາ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ມີສິ່ງທີ່ເພິ່ງປ່ອຍວາງ ອະທິບາຍວ່າ ສິ່ງທີ່ຢຶດຖື ບໍ່ມີແກ່ບຸກຄົນໃດ ສິ່ງທີ່ເພິ່ງປ່ອຍວາງກໍບໍ່ມີແກ່ບຸກຄົນນັ້ນ ສິ່ງທີ່ເພິ່ງປ່ອຍວາງບໍ່ມີແກ່ບຸກຄົນໃດ ສິ່ງທີ່ຢຶດຖືກໍບໍ່ມີແກ່ບຸກຄົນນັ້ນ ບຸກຄົນນັ້ນຜູ້ເປັນພຣະອະຣະຫັນ ກ້າວພົ້ນການຢຶດຖື ແລະການປ່ອຍວາງແລ້ວ ລ່ວງພົ້ນຄວາມຈະເລີນແລະຄວາມເສື່ອມແລ້ວ ບຸກຄົນນັ້ນ ຢູ່ໃນ (ອະຣິຍະວາສະທຳ) ແລ້ວ ປະພຶດຈະຣະນະທຳແລ້ວ ຯລຯ ບຸກຄົນນັ້ນ ບໍ່ມີການວຽນເກີດ ວຽນຕາຍ ແລະ ພົບໃໝ່ກໍບໍ່ມີອີກ ລວມຄວາມວ່າ ທິດຖືວ່າມີອັດຕາ ຫຼື ທິດຖືວ່າບໍ່ມີອັດຕາ ຫາບໍ່ໄດ້ໃນບຸກຄົນນັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ບຸກຄົນນັ້ນ ບໍ່ມີບຸດ ສັດລ້ຽງ ນາໄຮ່ແລະທີ່ດິນ

ທິດຖືວ່າມີອັດຕາ ຫຼື ທິດຖືວ່າບໍ່ມີອັດຕາ ຫາບໍ່ໄດ້ໃນບຸກຄົນນັ້ນ

[໙໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ເຫຼົ່າປຸຖຸຊົນຫຼືສະມະນະພາມ

ເພິ່ງກ່າວຫາບຸກຄົນນັ້ນດ້ວຍໂທດໃດ

ໂທດນັ້ນບໍ່ເຊີດຊູບຸກຄົນນັ້ນເລີຍ

ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ບຸກຄົນນັ້ນຈຶ່ງບໍ່ຫວັ່ນໄຫວຍ້ອນວາທະທັງຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ເຫຼົ່າປຸຖຸຊົນ ໃນຄຳວ່າ ເຫຼົ່າປຸຖຸຊົນຫຼືສະມະນະພາມເພິ່ງກ່າວຫາບຸກຄົນນັ້ນດ້ວຍໂທດໃດ ອະທິບາຍວ່າ ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນມີຄວາມໝາຍວ່າແນວໃດ?

ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນໃຫ້ກິເລດຫຍາບເກີດຂຶ້ນ ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນມີສັກກາຍະທິດຖື ອັນໜ້າແໜ້ນຍັງລະບໍ່ໄດ້ ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນປະຕິຍານຕໍ່ໜ້າສາດສະດາຫຼາຍອົງ ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນຖືກຄະຕິທຸກຢ່າງຮ້ອຍຮັດໄວ້ຫຼາຍ ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນປຸງແຕ່ງ ອະພິສັງຂານຕ່າງ ໆ ເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນຖືກໂອຄະກິເລດຕ່າງ ໆ ເປັນຈຳນວນຫຼາຍພັດພາໄປ ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນເດືອດຮ້ອນດ້ວຍຄວາມເດືອດຮ້ອນຕ່າງ ໆ ເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນຖືກຄວາມຮ້ອນຮົນຕ່າງ ໆ ເປັນຈຳນວນຫຼາຍແຜດເຜົາ ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນກຳໜັດ ຍິນດີ ຕິດໃຈ ສະຍົບ

ມີກຸ່ມນັ້ນ ເກາະຕິດ ກຸ່ງວຸ້ນ ພົວພັນໃນກາມມະຄຸນ ໕ ເປັນ ຈຳນວນຫຼາຍ ຊື່ວ່າປຸຖຸຊົນ ຍ້ອນ ຖືກນິວອນ ໕ ເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ຫຸ້ມຫໍ່ ໂອບລ້ອມ ຫ້ອມລ້ອມ ຄອບຄຸມ ປົກຄຸມ ບົດບັງ

ຄຳວ່າ ສະມະນະ ໄດ້ແກ່ ຄົນພວກໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ເຂົ້າເຖິງ ສົມບູນດ້ວຍການບວດ ພາຍ ນອກ ສາດສະໜານີ້

ຄຳວ່າ ພາມ ໄດ້ແກ່ ຄົນພວກໜຶ່ງ ຜູ້ອ້າງຕົວວ່າເປັນຜູ້ຈະເລີນ

ຄຳວ່າ ເຫຼົ່າປຸຖຸຊົນ ຫຼື ສະມະນະພາມເພິ່ງກ່າວຫາບຸກຄົນນັ້ນດ້ວຍໂທດໃດ ອະທິບາຍ ວ່າ ເຫຼົ່າປຸຖຸຊົນ ເພິ່ງກ່າວຫາບຸກຄົນນັ້ນດ້ວຍຣາຄະ ໂທສະ ໂມຫະ ມານະ ທິດຖິ ອຸດທັດຈະ ວິຈິກິດສາ ອະນຸໂສ ໃດ ໆ ວ່າ ເປັນຜູ້ກຳໜົດ ເປັນຜູ້ຂັດເຄື່ອງ ເປັນຜູ້ຫຼົງ ເປັນຜູ້ຢຶດຕິດ ເປັນ ຜູ້ຢຶດພັນ ເປັນຜູ້ຟັງຊານ ເປັນຜູ້ລັງເລ ຫຼືເປັນຜູ້ຕົກຢູ່ໃນກຳລັງກິເລດ

ບຸກຄົນນັ້ນລະອະພິສັງຂານເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນລະອະພິສັງຂານໄດ້ແລ້ວ ເຫຼົ່າປຸຖຸຊົນ ເພິ່ງກ່າວຫາບຸກຄົນນັ້ນໂດຍຄະຕິໃດວ່າ ເປັນຜູ້ເກີດໃນນະຣົກ ເປັນຜູ້ເກີດໃນກຳເນີດເດຍຣັດ ສານ ເປັນຜູ້ເກີດໃນເຜດວິໄສ ເປັນມະນຸດ ເປັນເທບ ເປັນຜູ້ມີຮູບ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຮູບ ເປັນຜູ້ມີສັນຍາ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີສັນຍາ ຫຼືເປັນຜູ້ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ບໍ່ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ບຸກຄົນນັ້ນບໍ່ມີເຫດ ບໍ່ມີປັດໄຈ ບໍ່ມີການ ທີ່ຈະໃຫ້ປຸຖຸຊົນເປັນຕົ້ນກ່າວຫາ ເວົ້າເຖິງ ເອີຍເຖິງ ສະແດງເຖິງ ຊື້ແຈ່ງເຖິງໄດ້ເລີຍ ລວມຄວາມວ່າ ເຫຼົ່າປຸຖຸຊົນຫຼືສະມະນະພາມເພິ່ງກ່າວຫາບຸກຄົນນັ້ນດ້ວຍ ໂທດໃດ

ວ່າດ້ວຍການເຊີດຊູ ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ໂທດນັ້ນບໍ່ເຊີດຊູບຸກຄົນນັ້ນເລີຍ ໄດ້ແກ່ ພຣະອະຣະຫັນ ຕະຂີນາສົບ

ຄຳວ່າ ເຊີດຊູ ອະທິບາຍວ່າ ການເຊີດຊູ ໒ ຢ່າງ ຄື

໑. ການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ

໒. ການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ຯລຯ

ນີ້ຊື່ວ່າ ການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ບຸກຄົນນັ້ນລະການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິມການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດ ຕັນຫາ ສະລັດຖິມການເຊີດຊູດ້ວຍອຳນາດທິດ ຖິໄດ້ແລ້ວ ບຸກຄົນນັ້ນຈຶ່ງບໍ່ທຸ່ງວເຊີດຊູຕັນຫາຫຼືທິດຖິໄວ້ ຄື ບໍ່ມີຕັນຫາເປັນທຸ່ງໄຊ ບໍ່ມີຕັນຫາເປັນ ຍອດທຸ່ງ ບໍ່ມີຕັນຫາເປັນໃຫງ ບໍ່ມີທິດຖິເປັນທຸ່ງໄຊ ບໍ່ມີທິດຖິເປັນຍອດທຸ່ງ ບໍ່ມີທິດຖິເປັນໃຫງ ບໍ່ ໄດ້ຖືກຕັນຫາຫຼືທິດຖິຄອບງຳທຸ່ງໄປ ລວມຄວາມວ່າ ໂທດນັ້ນ ບໍ່ເຊີດຊູບຸກຄົນນັ້ນເລີຍ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ບຸກຄົນຈຶ່ງບໍ່ຫວັ່ນໄຫວຍ້ອນ ວາທະທັງ ຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຄື ຍ້ອນການນັ້ນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຍ້ອນປັດໄຈນັ້ນ ຍ້ອນຕົ້ນ

ເຫດນັ້ນ ບຸກຄົນນັ້ນຍ່ອມບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ຄື ບໍ່ໂຍກ ບໍ່ຄອນ ບໍ່ກະເພື່ອມ ບໍ່ສັ່ນ ບໍ່ສະທ້ານ ບໍ່ສະເທືອນ ຍ້ອນວາທະ ຄື ຍ້ອນການວ່າຮ້າຍ ນິນທາ ຕິຕຽນ ບໍ່ສັນເສີນ ບໍ່ຍ້ອງຍໍຄວາມດີ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ບຸກຄົນນັ້ນຈຶ່ງບໍ່ຫວັ່ນໄຫວຍ້ອນວາທະທັງຫຼາຍ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ເຫຼົ່າປຸຖຸຊົນຫຼືສະມະນະພາມ
ເພິ່ງກ່າວຫາບຸກຄົນນັ້ນດ້ວຍໂທດໃດ
ໂທດນັ້ນບໍ່ເຊີດຊູບຸກຄົນນັ້ນເລີຍ
ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ບຸກຄົນນັ້ນຈຶ່ງບໍ່ຫວັ່ນໄຫວຍ້ອນວາທະທັງຫຼາຍ

[໙໕] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ບຸກຄົນຜູ້ເປັນມຸນີ ເປັນຜູ້ຄາຍຄວາມຍິນດີ
ບໍ່ຂີ້ຖີ່ ຍ່ອມບໍ່ກ່າວໃນເລື່ອງເລີດກວ່າເຂົາ
ບໍ່ກ່າວໃນເລື່ອງສະເໝີເຂົາ ບໍ່ກ່າວໃນເລື່ອງດ້ອຍກວ່າເຂົາ
ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມກຳນົດ ຍ່ອມບໍ່ເຖິງຄວາມກຳນົດ

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ຄາຍຄວາມຍິນດີ ບໍ່ຂີ້ຖີ່ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຍິນດີ ຄື ຄວາມກຳໜັດ ຄວາມກຳໜັດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສິນມູນຄືໂລພະ

ຄວາມຍິນດີນັ້ນ ບຸກຄົນໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ບຸກຄົນນັ້ນຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ຄາຍຄວາມຍິນດີ ຄື ຜູ້ນັ້ນບໍ່ຍິນດີ ບໍ່ຕິດໃຈ ບໍ່ສະຍົບ ບໍ່ມັກມຸ້ນໃນຮູບ ຯລຯ ໃນຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ກິ່ນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະທີ່ຮັບຮູ້ ແລະທຳມາຣົມທີ່ເພິ່ງຮູ້ແຈ້ງ ໄດ້ແກ່ ເປັນຜູ້ຄາຍ ຄວາມຍິນດີແລ້ວ ຄື ປາສະຈາກຄວາມຍິນດີແລ້ວ ສະລະຄວາມຍິນດີແລ້ວ ຄາຍຄວາມຍິນດີແລ້ວ ປ່ອຍຄວາມຍິນດີ ລະຄວາມຍິນດີແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຄວາມຍິນດີແລ້ວ ເປັນຜູ້ໝົດຄວາມຢາກແລ້ວ ເປັນຜູ້ດັບແລ້ວ ເປັນຜູ້ເຢັນແລ້ວ ມີຕົນອັນປະເສີດສະເຫວີຍສຸກຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ເປັນຜູ້ຄາຍຄວາມຍິນດີ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຂີ້ຖີ່ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ຄວາມຂີ້ຖີ່ ໄດ້ແກ່ ມັດສະຣິຍະ ໕ ຢ່າງ ຄື

໑. ອາວາສະມັດສະຣິຍະ	໒. ກຸລະມັດສະຣິຍະ
໓. ລາພະມັດສະຣິຍະ	໔. ວັນນະມັດສະຣິຍະ
໕. ທຳມະມັດສະຣິຍະ	

ຄວາມຂີ້ຖີ່ ຯລຯ ຄວາມມຸ້ງແຕ່ຈະໄດ້ເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຂີ້ຖີ່ ຄວາມຂີ້ຖີ່ ນັ້ນບຸກຄົນໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ບຸກຄົນນັ້ນຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ຂີ້ຖີ່ ລວມຄວາມວ່າ ເປັນ ຜູ້ຄາຍຄວາມຍິນດີ ບໍ່ຂີ້ຖີ່

ຄຳວ່າ ມຸນີ ໃນຄຳວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ເປັນມຸນີ ຯລຯ ຍ່ອມບໍ່ກ່າວໃນເລື່ອງເລີດກວ່າເຂົາບໍ່ ກ່າວໃນເລື່ອງສະເໝີເຂົາ ບໍ່ກ່າວໃນເລື່ອງດ້ອຍກວ່າເຂົາ ອະທິບາຍວ່າ ຍານ ທ່ານ ຮຽກວ່າ ໂມນະ ຯລຯ ຜູ້ກ້າວລ່ວງກິເລດເປັນເຄື່ອງຂ້ອງ ແລະຕັນຫາເປັນຄືຕາໜ່າງໄດ້ແລ້ວ ຊື່ວ່າມຸນີ ບຸກຄົນຜູ້ ເປັນມຸນີຍ່ອມບໍ່ກ່າວ ຄື ບໍ່ເວົ້າ ບໍ່ບອກ ບໍ່ສະແດງ ບໍ່ຊີ້ແຈ້ງວ່າ ເຮົາເລີດກວ່າເຂົາ ເຮົາສະ ເໝີ ເຂົາ ຫຼື ເຮົາດ້ອຍກວ່າເຂົາ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ເປັນມຸນີ ຯລຯ ຍ່ອມບໍ່ກ່າວໃນເລື່ອງເລີດ ກວ່າເຂົາ ບໍ່ກ່າວໃນເລື່ອງສະເໝີເຂົາ ບໍ່ກ່າວໃນເລື່ອງດ້ອຍກວ່າເຂົາ

ວ່າດ້ວຍການກຳນົດ ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມກຳນົດ ຍ່ອມບໍ່ເຖິງຄວາມກຳນົດ ອະທິບາຍວ່າ
ຄຳວ່າ ຄວາມກຳນົດ ໄດ້ແກ່ ຄວາມກຳນົດ ໒ ຢ່າງ ຄື

໑. ຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ
໒. ຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖີ່ ຯລຯ

ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖີ່ ບຸກຄົນນັ້ນລະຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດ ທິດຖີ່ໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ສະລັດຖິ້ມຄວາມກຳນົດດ້ວຍ ອຳນາດທິດຖີ່ໄດ້ແລ້ວ ຈຶ່ງບໍ່ເຖິງ ຄື ບໍ່ເຂົ້າເຖິງ ບໍ່ເຂົ້າໄປເຖິງ ບໍ່ຖື ບໍ່ຍຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນຄວາມ ກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຫຼື ຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖີ່ ລວມຄວາມວ່າ ຍ່ອມບໍ່ເຖິງ ຄວາມກຳນົດ

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມກຳນົດ ອະທິບາຍວ່າ
ຄຳວ່າ ຄວາມກຳນົດ ໄດ້ແກ່ ຄວາມກຳນົດ ໒ ຢ່າງ ຄື

໑. ຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ
໒. ຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖີ່ ຯລຯ

ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯນີ້ຊື່ວ່າຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖີ່ ບຸກຄົນນັ້ນລະຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດ

ທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ສະລັດຖິມຄວາມກຳນົດດ້ວຍ
ອຳນາດທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ຈຶ່ງບໍ່ກຳນົດ ຄື ບໍ່ໃຫ້ເກີດ ບໍ່ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນ
ເຊິ່ງຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຫຼືຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ລວມຄວາມວ່າ ເປັນຜູ້
ບໍ່ມີຄວາມກຳນົດ ຍ່ອມບໍ່ເຖິງຄວາມກຳນົດ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ບຸກຄົນຜູ້ເປັນມຸນີ ເປັນຜູ້ຄາຍຄວາມຍິນດີ
ບໍ່ຂີ້ຖີ່ ຍ່ອມບໍ່ກ່າວໃນເລື່ອງເລີດກວ່າເຂົາ
ບໍ່ກ່າວໃນເລື່ອງສະເໝີເຂົາ ບໍ່ກ່າວໃນເລື່ອງດ້ອຍກວ່າເຂົາ
ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມກຳນົດ ຍ່ອມບໍ່ເຖິງຄວາມກຳນົດ

[໙໖] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ບຸກຄົນໃດບໍ່ມີຄວາມຖືວ່າເປັນຂອງຕົນໃນໂລກ
ເມື່ອບໍ່ມີຄວາມຖືວ່າເປັນຂອງຕົນ ຍ່ອມບໍ່ເສົ້າໂສກ
ບໍ່ເຖິງຄວາມລຳອຽງໃນທຳທັງຫຼາຍ
ບຸກຄົນນັ້ນແລ ຮຽກວ່າ ຜູ້ສະງົບ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຖືວ່າເປັນຂອງຕົນ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນໃດ ໃນຄຳວ່າ ບຸກຄົນໃດ ບໍ່ມີຄວາມຖືວ່າເປັນຂອງຕົນ ໄດ້ແກ່ ພຣະອະ
ຣະຫັນຕະຂີນາສີບ

ຄຳວ່າ ບໍ່ມີຄວາມຖືວ່າເປັນຂອງຕົນໃນໂລກ ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນໃດບໍ່ມີຄວາມຖື
ຄວາມຍືດໝັ້ນ ຄວາມຖືໝັ້ນ ຄວາມຕິດໃຈ ຄວາມນ້ອມໃຈເຖິງຮູບ ເວທະນາ ສັນຍາ ສັງຂານ
ວິນຍານໃດ ໆ ວ່າ ນີ້ຂອງເຮົາ ຫຼື ສິ່ງນີ້ຂອງຜູ້ອື່ນ ຄວາມຖືວ່າເປັນຂອງຕົນ ບຸກຄົນນັ້ນລະໄດ້
ແລ້ວ ຯລຯ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນໃດ ບໍ່ມີຄວາມຖືວ່າເປັນຂອງຕົນ
ໃນໂລກ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ເສົ້າໂສກ

ຄຳວ່າ ເມື່ອບໍ່ມີຄວາມຖືວ່າເປັນຂອງຕົນ ຍ່ອມບໍ່ເສົ້າໂສກ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເສົ້າໂສກເຖິງ
ວັດຖຸທີ່ຜັນປ່ຽນໄປ ຫຼື ເມື່ອວັດຖຸຜັນປ່ຽນໄປແລ້ວກໍບໍ່ເສົ້າໂສກ ຍ່ອມບໍ່ເສົ້າໂສກ ຄື ບໍ່ລຳບາກ ບໍ່
ຮຳໄຮ ບໍ່ຕືເອົາພ່ຳເພີ່ ບໍ່ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼວ່າ ຕາຂອງເຮົາຜັນປ່ຽນໄປ ຯລຯ ຫູຂອງເຮົາ ຯລຯ
ດັງຂອງເຮົາ ຯລຯ. ລິ້ນຂອງເຮົາ ຯລຯ ກາຍຂອງເຮົາ ຯລຯ ໃຈຂອງເຮົາ ຯລຯ ຮູບຂອງເຮົາ
ຯລຯ ສຽງຂອງເຮົາ ຯລຯ ກິນຂອງເຮົາ ຯລຯ ວິດຂອງເຮົາ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະຂອງເຮົາ

ຯລຯ ຕະກູນຂອງເຮົາ ຯລຯ ໝູ່ຄະນະຂອງເຮົາ ຯລຯ ອາວາດຂອງເຮົາ ຯລຯ ລາບຂອງເຮົາ ຯລຯ ຍົດຂອງເຮົາ ຯລຯ ສັນເສີນຂອງເຮົາ ຯລຯ ສຸກຂອງເຮົາ ຯລຯ ຈິວອນຂອງເຮົາ ຯລຯ ບິນທະບາດຂອງເຮົາ ຯລຯ ເສນາສະນະຂອງເຮົາ ຯລຯ ຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍ່ວິຂານຂອງເຮົາ ຯລຯ ມານດາຂອງເຮົາ ຯລຯ ບິດາຂອງເຮົາ ຯລຯ ອ້າຍນ້ອງຊາຍຂອງເຮົາ ຯລຯ ເອື້ອຍນ້ອງສາວຂອງເຮົາ ຯລຯ ບຸດຂອງເຮົາ ຯລຯ ທິດາຂອງເຮົາ ຯລຯ ມິດແລະອຳມາດຂອງເຮົາ ຯລຯ ຍາດຂອງເຮົາ ຯລຯ ຍ່ອມບໍ່ເລົ້າໂສກ ຄື ບໍ່ລຳບາກໃຈ ບໍ່ຮຳໄຮ ບໍ່ຕີເອົາພ່ຳເພີ່ ບໍ່ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼວ່າ ຜູ້ຮ່ວມສາຍໂລທິດຂອງເຮົາ ຜົນປ່ຽນໄປ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອບໍ່ມີຄວາມຖືວ່າເປັນຂອງຕົນ ຍ່ອມບໍ່ເລົ້າໂສກ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ບຸກຄົນໃດຖືກຄວາມບໍ່ຍິນດີ ຄື ທຸກຂະເວທະນາກະທົບ ຄອບງຳ ກຸ້ມລຸ່ມ ປະກອບ ຍ່ອມບໍ່ເລົ້າໂສກ ຄື ບໍ່ລຳບາກ ບໍ່ຮຳໄຮ ບໍ່ຕີເອົາພ່ຳເພີ່ ບໍ່ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼ ໄດ້ແກ່ຖືກໂຮກທາງຕາກະທົບ ຄອບງຳ ກຸ້ມລຸ່ມ ປະກອບ ຍ່ອມບໍ່ເລົ້າໂສກ ຄື ບໍ່ລຳບາກ ບໍ່ຮຳໄຮ ບໍ່ຕີເອົາພ່ຳເພີ່ ບໍ່ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼ ຖືກໂຮກທາງຫຼູ ຯລຯ. ໂຮກທາງດັງ ຯລຯ ໂຮກທາງລື້ນ ຯລຯ ໂຮກທາງກາຍ ຯລຯ ໂຮກຫົວ ຯລຯ ໂຮກຫູ ຯລຯ ໂຮກປາກ ຯລຯ ໂຮກແຂ້ວ ຯລຯ ໂຮກໄອ ຯລຯ ໂຮກຫິດ ຯລຯ ໄຂ້ຫວັດ ຯລຯ ໄຂ້ພິດ ຯລຯ ໄຂ້ເຊື້ອງຊຶມ ຯລຯ ໂຮກທ້ອງ ຯລຯ ເປັນລົມສະຫຼົບ ຯລຯ ລົງແດງ ຯລຯ ຈຸກສຽດ ຯລຯ ອະທິວາຕະກະໂຮກ ຯລຯ ໂຮກຂີ້ທູດ ຯລຯ ຝີ ຯລຯ ກາກ ຯລຯ ຫຼອດລົມໂປ່ງພອງ ຯລຯ ລົມບ້າໝູ ຯລຯ ຫິດເປື້ອຍ ຯລຯ ຫິດດ້ານ ຯລຯ ຫິດ ຯລຯ ຫູດ ຯລຯ ໂຮກລະລອກ ຯລຯ ໂຮກບີຊ່ານ ຯລຯ ໂຮກເປົາຫວານ ຯລຯ ໂຮກເຮີມ ຯລຯ ໂຮກພູພອງ ຯລຯ ໂຮກຮິດສິດວງທະວານ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍ ທີ່ເກີດຈາກບີ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກເສມຫະ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກລົມ ຯລຯ ໄຂ້ສັນນິບາດ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກການປ່ຽນລະດູການ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກການຜັດປ່ຽນອິຣິຍາບົດບໍ່ໄດ້ສ່ວນກັນ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກຄວາມພາກພຽນເກີນກຳລັງ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກຜົນກຳ ຯລຯ ຄວາມໜາວ ຯລຯ ຄວາມຮ້ອນ ຯລຯ ຄວາມຫິວ ຯລຯ ຄວາມກະຫາຍ ຯລຯ ປວດອຸດຈາຣະ ຯລຯ ປວດປັດສາວະ ຯລຯ ທຸກທີ່ເກີດຈາກສຳຜັດແຫ່ງເຫຼືອດ ຍຸງ ລົມ ແດດ ແລະສັດເລືອຄານກະທົບ ຄອບງຳ ກຸ້ມລຸ່ມ ປະກອບ ຍ່ອມບໍ່ເລົ້າໂສກ ຄື ບໍ່ລຳບາກໃຈ ບໍ່ຮຳໄຮ ບໍ່ຕີເອົາພ່ຳເພີ່ ບໍ່ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອບໍ່ມີຄວາມຖືວ່າເປັນຂອງຕົນ ຍ່ອມບໍ່ເລົ້າໂສກ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ເມື່ອຄວາມຖືວ່າເປັນຂອງຕົນບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ ຍ່ອມບໍ່ເລົ້າໂສກ ຄື ບໍ່ລຳບາກໃຈ ບໍ່ຕີເອົາພ່ຳເພີ່ ບໍ່ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼວ່າ ໂອ ເຮົາບໍ່ມີສິ່ງນັ້ນນີ້ ເຮົາເພິ່ງມີສິ່ງນັ້ນນີ້ ແລະເຮົາບໍ່ໄດ້ສິ່ງນັ້ນນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອບໍ່ມີຄວາມຖືວ່າເປັນຂອງຕົນ ກໍຍ່ອມບໍ່ເລົ້າໂສກ ແນວນີ້ແດ່

ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍລິຫານ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເຖິງຄວາມລຳອຽງໃນທຳທັງຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເຖິງສັນທາຄະຕິ ບໍ່ເຖິງໂທສາຄະຕິ ບໍ່ເຖິງໂມຫາຄະຕິ ບໍ່ເຖິງພະຍາຄະຕິ ຄື ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດຮາຄະ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດໂທສະ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດໂມຫະ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດ ມານະ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດທິດຖື ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດອຸດທັດຈະ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດວິຈິກິດສາ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດອະນຸໄສ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ໄປ ບໍ່ອອກໄປ ບໍ່ຖືກພາໄປ ບໍ່ຖືກນຳໄປ ດ້ວຍທຳທີ່ກໍ່ຄວາມເປັນຝັກເປັນຝ່າຍ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເຖິງຄວາມລຳອຽງໃນທຳທັງຫຼາຍ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ສະງົບ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນແລ ຮຽກວ່າ ຜູ້ສະງົບ ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນ ຮຽກ ຄື ກ່າວ ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງວ່າຜູ້ສະງົບ ຄື ເຂົ້າໄປສະງົບ ສະງົບເຢັນ ດັບ ສະຫງັດ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ນັ້ນແລ ຮຽກວ່າ ຜູ້ສະງົບ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ບຸກຄົນໃດບໍ່ມີຄວາມຖືວ່າເປັນຂອງຕົນໃນໂລກ
ເມື່ອບໍ່ມີຄວາມຖືວ່າເປັນຂອງຕົນ ຍ່ອມບໍ່ເສົ້າໂສກ
ບໍ່ເຖິງຄວາມລຳອຽງໃນທຳທັງຫຼາຍ
ບຸກຄົນນັ້ນແລ ຮຽກວ່າ ຜູ້ສະງົບ

ປຸຣາເພທະສຸດຕະນິດເທດທີ ໑໐ ຈົບ

໑໑. ກະລະຫະວິວາທະສຸດຕະນິດເທດ

ອະທິບາຍກະລະຫະວິວາທະສຸດ

ວ່າດ້ວຍການຜິດການຖຽງກັນ

ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈະກ່າວອະທິບາຍກະລະຫະວິວາທະສຸດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

[໙໗] (ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມວ່າ)

ການຜິດ ການຖຽງ ຄວາມຮ້າໄຮ
ຄວາມເລົ່າໂສກ ຄວາມຂີ້ຖີ່ ຄວາມຖືຕົວ
ຄວາມດູໝິ່ນແລະວາຈາສັບສົ່ ມີມາຈາກໃສ
ກິເລດເຫຼົ່ານັ້ນມີມາຈາກໃສ
ຂໍເຊີນພຣະອົງໄຜດຕັດບອກເຫດນັ້ນ

ຄຳວ່າ ການຜິດກັນ ໃນຄຳວ່າ ການຜິດກັນ ການຖຽງກັນ ຯລຯ ມີມາຈາກໃສ ອະທິບາຍ
ວ່າ ການຜິດຖຽງມີອາການຢ່າງດຽວກັນກັບການວິວາດ ໄດ້ແກ່ ການຜິດຖຽງ ກໍຄືການວິວາດ
ການວິວາດ ກໍຄືການຜິດຖຽງ

ອີກໄນໜຶ່ງ ວ່າໂດຍການຜິດຖຽງທີ່ມີອາການຕ່າງຈາກການວິວາດ ການວິວາດທີ່ເປັນ
ສ່ວນເບື້ອງຕົ້ນແຫ່ງການຜິດຖຽງ ຮຽກວ່າ ການວິວາດ ກ່າວຄື ພຣະຣາຊາຊົງວິວາດກັບພຣະຣາ
ຊາກໍໄດ້ ກະສັດວິວາດກັບກະສັດກໍໄດ້ ພາມວິວາດກັບພາມກໍໄດ້ ຄະຫະບໍດີວິວາດກັບຄະຫະບໍດີ
ກໍໄດ້ ມານດາວິວາດກັບບຸດກໍໄດ້ ບຸດວິວາດກັບມານດາກໍໄດ້ ບິດາວິວາດກັບບຸດກໍໄດ້ ບຸດວິວາດ
ກັບບິດາກໍໄດ້ ອ້າຍນ້ອງຊາຍວິວາດກັບອ້າຍນ້ອງຊາຍກໍໄດ້ ເອື້ອຍນ້ອງສາວວິວາດກັບເອື້ອຍ
ນ້ອງສາວກໍໄດ້ ອ້າຍນ້ອງຊາຍວິວາດກັບເອື້ອຍນ້ອງສາວກໍໄດ້ ເອື້ອຍນ້ອງສາວວິວາດກັບອ້າຍ
ນ້ອງຊາຍກໍໄດ້ ສະຫາຍວິວາດກັບສະຫາຍກໍໄດ້ ນີ້ຊື່ວ່າການວິວາດ

ການຜິດຖຽງເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄົນຄອງເຮືອນໃຝ່ຫາເລື້ອງກັນ ກໍທຳການຜິດຖຽງກັນດ້ວຍກາຍວາຈາ ບັນພະຊິດ
ຕ້ອງອາບັດກໍທຳການຜິດຖຽງກັນດ້ວຍກາຍວາຈາ ນີ້ຊື່ວ່າການຜິດຖຽງ

ຄຳວ່າ ການຜິດຖຽງ ການວິວາດ ຯລຯ ມີມາຈາກໃສ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະພຸດທະເນຣະ
ມິດ ທູນຖາມ ທູນສອບຖາມ ທູນຂໍ ທູນອັນເຊີນ ທູນໃຫ້ຊົງປະກາດມູນເຫດ ຕົ້ນເຫດ ການ

ເກີດຂຶ້ນ ແດນເກີດ ສະມຸດຖານ ອາຫານ ອາລົມ ປັດໄຈ ເຫດເກີດວ່າ ການຜິດຖຽງ ແລະການ ວິວາດ ມີມາຈາກໃສ ຄື ເກີດຈາກໃສ ເກີດຂຶ້ນຈາກໃສ ບັງເກີດຈາກໃສ ບັງເກີດຂຶ້ນຈາກໃສ ຜາກົດຈາກໃສ ມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ ມີອັນໃດເປັນເຫດເກີດ ມີອັນໃດເປັນກຳເນີດ ມີອັນໃດເປັນ ແດນເກີດ ລວມຄວາມວ່າ ການຜິດຖຽງ ການວິວາດ ຯລຯ ມີມາຈາກໃສ

ວ່າດ້ວຍຄວາມຮຳໄຮ

ຄຳວ່າ ຄວາມຮຳໄຮ ໃນຄຳວ່າ ຄວາມຮຳໄຮ ຄວາມເສົ້າໂສກ ຄວາມຂີ້ຖີ່ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມຈົ່ມເພີ້ ຄວາມຮຳໄຮ ກິຣິຍາທີ່ຈົ່ມເພີ້ ກິຣິຍາທີ່ຮຳໄຮ ພາວະທີ່ຈົ່ມເພີ້ ພາວະທີ່ຮຳໄຮ ການ ເວົ້າລ່າຍ ການເວົ້າເພີ້ ການເວົ້າເພີ້ເຈີ້ ຄວາມພ່ຳເພີ້ ກິຣິຍາທີ່ພ່ຳເພີ້ ພາວະທີ່ພ່ຳເພີ້ ຂອງຜູ້ຖືກ ຄວາມເສຍຫາຍຂອງຍາດກະທົບແດ່ ຖືກຄວາມເສຍຫາຍແຫ່ງໂພຄະຊັບກະທົບແດ່ ຖືກຄວາມ ເສຍຫາຍຍ້ອນໂຣກກະທົບແດ່ ຖືກສິນວິບັດກະທົບແດ່ ຖືກທິດຖິວິບັດກະທົບແດ່ ພົບພໍ້ກັບ ຄວາມເສຍຫາຍນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວກະທົບແດ່ ຖືກເຫດແຫ່ງທຸກອັນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວ ກະທົບແດ່

ວ່າດ້ວຍຄວາມເສົ້າໂສກ

ຄຳວ່າ ຄວາມເສົ້າໂສກ ໄດ້ແກ່ ຄວາມເສົ້າໂສກ ກິຣິຍາທີ່ເສົ້າໂສກ ພາວະທີ່ເສົ້າໂສກ ຄວາມເສົ້າໂສກພາຍໃນ ຄວາມເສົ້າໂສກຫຼາຍພາຍໃນ ຄວາມຮ້ອນຮົນພາຍໃນ ຄວາມຮ້ອນຮົນຫຼາຍ ພາຍໃນ ຄວາມມົກໄໝ້ແຫ່ງຈິດ ຄວາມທຸກໃຈ ລູກສອນຄືຄວາມເສົ້າໂສກຂອງຜູ້ຖືກຄວາມເສຍຫາຍ ຂອງຍາດກະທົບແດ່ ຖືກຄວາມເສຍຫາຍແຫ່ງໂພຄະຊັບກະທົບແດ່ ຖືກຄວາມເສຍຫາຍຍ້ອນໂຣກ ກະທົບແດ່ ຖືກສິນວິບັດກະທົບແດ່ ຖືກທິດຖິວິບັດກະທົບແດ່ ພົບພໍ້ກັບຄວາມເສຍຫາຍອື່ນນອກ ຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວກະທົບແດ່ ຖືກເຫດແຫ່ງທຸກອັນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວກະທົບແດ່

ຄຳວ່າ ຄວາມຂີ້ຖີ່ ໄດ້ແກ່ ມັດສະຣິຍະ ໕ ຢ່າງ ຄື

໑. ອາວາສະມັດສະຣິຍະ	໒. ກຸລະມັດສະຣິຍະ
໓. ລາພະມັດສະຣິຍະ	໔. ວັນນະມັດສະຣິຍະ
໕. ທຳມະມັດສະຣິຍະ	

ຄວາມຂີ້ຖີ່ ກິຣິຍາທີ່ຂີ້ຖີ່ ພາວະທີ່ຂີ້ຖີ່ ຄວາມເຫັນແກ່ໄດ້ ຄວາມຖີ່ໜຽວ ຄວາມທີ່ຈິດເຈັບ ຮ້ອນ (ໃນການໃຫ້) ຄວາມທີ່ຈິດຫວງແຫນເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຂີ້ຖີ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ຄວາມຂີ້ຖີ່ຂັນກໍດີ ຄວາມຂີ້ຖີ່ທາດກໍດີ ຄວາມຂີ້ຖີ່ອາຍະຕະນະກໍດີ ຄວາມມຸ້ງ ແຕ່ຈະໄດ້ກໍດີ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຂີ້ຖີ່ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມຮຳໄຮ ຄວາມເສົ້າໂສກ ຄວາມຂີ້ຖີ່

ຄຳວ່າ ຄວາມຖືຕົວ ໃນຄຳວ່າ ຄວາມຖືຕົວ ຄວາມດູໝິ່ນແລະວາຈາສັບສົ່ ອະທິບາຍວ່າ ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ເກີດຄວາມຖືຕົວ ຍ້ອນຊາດແດ່ ຍ້ອນໂຄດແດ່ ຍ້ອນເປັນບຸດຂອງຜູ້ມີ ຕະກູນແດ່ ຍ້ອນເປັນຜູ້ມີຮູບງາມແດ່ ຍ້ອນມີຊັບແດ່ ຍ້ອນການສຶກສາແດ່ ຍ້ອນໜ້າທີ່ວຽກງານ ແດ່ ຍ້ອນມີຫຼັກແຫ່ງສິລະປະວິທະຍາແດ່ ຍ້ອນວິທະຍະຖານະແດ່ ຍ້ອນຄວາມຄົງແກ່ຮຽນແດ່ ຍ້ອນປະຕິພາບແດ່ ຍ້ອນສິ່ງອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວແດ່

ຄຳວ່າ ຄວາມດູໝິ່ນ ໄດ້ແກ່ ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ດູໝິ່ນຜູ້ອື່ນ ຍ້ອນຊາດແດ່ ຍ້ອນ ໂຄດແດ່ ຯລຯ ຍ້ອນສິ່ງອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວແດ່

ວ່າດ້ວຍຜູ້ມີວາຈາສັບສົ່

ຄຳວ່າ ແລະວາຈາສັບສົ່ ອະທິບາຍວ່າ ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ເປັນຜູ້ມີວາຈາສັບສົ່ ຟັງ ຈາກຂ້າງນີ້ແລ້ວໄປບອກຂ້າງນັ້ນເພື່ອທຳລາຍຄົນໝູ່ນີ້ ຫຼື ຟັງຈາກຂ້າງນັ້ນແລ້ວມາບອກຄົນຂ້າງ ນີ້ເພື່ອທຳລາຍຄົນໝູ່ນັ້ນ ດ້ວຍວິທີນີ້ ກໍເຮັດຄົນທີ່ສາມັກຄີໃຫ້ແຕກແຍກ ຫຼື ສະໜັບສະໜູນຜູ້ທີ່ ແຕກແຍກກັນແລ້ວ ມັກການແບ່ງພວກແບ່ງເຫຼົ່າ ຍິນດີການແບ່ງພວກແບ່ງເຫຼົ່າ ສະນຸກກັບການ ແບ່ງພວກແບ່ງເຫຼົ່າ ເວົ້າແຕ່ເລື່ອງກໍໃຫ້ເກີດການແບ່ງພວກແບ່ງເຫຼົ່ານີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມເປັນຜູ້ມີ ວາຈາສັບສົ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສົ່ເຂົ້າໄປດ້ວຍເຫດ ໒ ປະການ ຄື

໑. ດ້ວຍປະສົງໃຫ້ຕົນເປັນທີ່ຮັກ
໒. ດ້ວຍປະສົງໃຫ້ເຂົາແຕກກັນ

ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສົ່ເຂົ້າໄປດ້ວຍປະສົງໃຫ້ຕົນເປັນທີ່ຮັກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສົ່ເຂົ້າໄປດ້ວຍປະສົງໃຫ້ຕົນເປັນທີ່ຮັກດ້ວຍຄິດວ່າ ເຮົາຈັກ ເປັນທີ່ຮັກ ເປັນທີ່ພໍໃຈ ເປັນທີ່ຄຸ້ນເຄີຍ ເປັນທີ່ສະໜິດສະໜົມ ເປັນທີ່ດີໃຈຂອງຜູ້ນີ້ ບຸກຄົນ ຍ່ອມນຳວາຈາສັບສົ່ເຂົ້າໄປດ້ວຍປະສົງໃຫ້ຕົນເປັນທີ່ຮັກ ເປັນແນວນີ້

ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສົ່ເຂົ້າໄປດ້ວຍປະສົງໃຫ້ເຂົາແຕກກັນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສົ່ເຂົ້າໄປດ້ວຍຄິດວ່າ ເຮັດແນວໃດ ຊົນເຫຼົ່ານີ້ ເພິ່ງເປັນຄົນ ແປກແຍກ ແຕກຕ່າງ ເປັນພັກເປັນເຫຼົ່າ ເປັນ ໒ ພວກ ເປັນ ໒ ຝັກ ໒ ຝ່າຍ ແຕກແຍກ ບໍ່ ປອງດອງກັນ ຢູ່ລຳບາກ ບໍ່ສະບາຍ ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສົ່ເຂົ້າໄປດ້ວຍປະສົງໃຫ້ເຂົາແຕກ ກັນ ເປັນແນວນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມຖືຕົວ ຄວາມດູໝິ່ນ ແລະວາຈາສັບສົ່

ຄຳວ່າ ກິເລດເຫຼົ່ານັ້ນມີມາຈາກໃສ ຂໍເຊີນພຣະອົງໂຜດຕັດບອກເຫດນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະພຸດທະເນຣະມິດ ທູນຖາມ ທູນສອບຖາມ ທູນຂໍ ທູນອັນເຊີນ ທູນໃຫ້ຊົງປະກາດ ມູນເຫດ ຕົ້ນເຫດ ການເກີດຂຶ້ນ ແດນເກີດ ສະມຸດຖານ ອາຫານ ອາລົມ ປັດໄຈ ເຫດເກີດແຫ່ງກິເລດ ຕູ ຈຳພວກເຫຼົ່ານີ້ວ່າ ກິເລດ ຕູ ຈຳພວກເຫຼົ່ານີ້ ຄື

໑. ການຜິດກັນ	໒. ການຖຽງກັນ
໓. ຄວາມຮ້າໄຮ	໔. ຄວາມເສົ້າໂສກ
໕. ຄວາມຂີ້ຖີ່	໖. ຄວາມຖືຕົວ
໗. ຄວາມດູໝິ່ນ	໘. ວາຈາສັບສົ່ງ

ມີມາຈາກໃສ ຄື ເກີດຈາກໃສ ເກີດຂຶ້ນຈາກໃສ ບັງເກີດຈາກໃສ ບັງເກີດຂຶ້ນຈາກໃສ ຜາກົດຈາກໃສ ມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ ມີອັນໃດເປັນເຫດເກີດ ມີອັນໃດເປັນກຳເນີດ ມີອັນໃດເປັນ ແດນເກີດ ລວມຄວາມວ່າ ກິເລດເຫຼົ່ານັ້ນມີມາຈາກໃສ

ຄຳວ່າ ຂໍເຊີນພຣະອົງໂຜດຕັດບອກເຫດນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ຂໍເຊີນພຣະອົງໂຜດຕັດ ຄື ຂໍໂຜດບອກ ສະແດງ ບັນຍັດ ກຳນົດ ເປີດເຜີຍ ຈຳແນກ ອະທິບາຍໃຫ້ງ່າຍ ປະກາດ ລວມ ຄວາມວ່າ ກິເລດເຫຼົ່ານັ້ນມີມາຈາກໃສ ຂໍເຊີນພຣະອົງໂຜດຕັດບອກ ເຫດນັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະພຸດທະເນຣະມິດຈຶ່ງທູນຖາມວ່າ

ການຜິດກັນ ການຖຽງກັນ ຄວາມຮ້າໄຮ
 ຄວາມເສົ້າໂສກ ຄວາມຂີ້ຖີ່ ຄວາມຖືຕົວ
 ຄວາມດູໝິ່ນແລະວາຈາສັບສົ່ງ ມີມາຈາກໃສ
 ກິເລດເຫຼົ່ານັ້ນມີມາຈາກໃສ
 ຂໍເຊີນພຣະອົງໂຜດຕັດບອກເຫດນັ້ນດ້ວຍເຫັນ

[໙໘] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບວ່າ)

ການຜິດກັນ ການຖຽງກັນ ຄວາມຮ້າໄຮ
 ຄວາມເສົ້າໂສກ ຄວາມຂີ້ຖີ່ ຄວາມຖືຕົວ
 ຄວາມດູໝິ່ນແລະວາຈາສັບສົ່ງ ມີມາຈາກສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ
 ການຜິດກັນ ການຖຽງກັນ ປະກອບໃນຄວາມຂີ້ຖີ່
 ມີມາຈາກສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ ເມື່ອການວິວາດເກີດຂຶ້ນແລ້ວ
 ກໍມີວາຈາສັບສົ່ງເກີດຂຶ້ນ

ວ່າດ້ວຍການຜິດຖຽງເປັນຕົ້ນ ມາຈາກສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ

ຄຳວ່າ ສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ ໃນຄຳວ່າ ການຜິດຖຽງ ການວິວາດ ຄວາມຮ້າໄຮ ຄວາມເສົ້າໂສກ ຄວາມຊື່ຖີ ຯລຯ ມີມາຈາກສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ ໄດ້ແກ່ ສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ ໒ ຈຳພວກ ຄື (໑) ສັດ (໒) ສັງຂານ

ສັດເຫຼົ່າໃດເປັນທີ່ຮັກ ສັດທັງຫຼາຍໃນໂລກນີ້ ເປັນຜູ້ປາຖະໜາແຕ່ສິ່ງທີ່ເປັນ ປະໂຫຍດ ປາຖະໜາແຕ່ສິ່ງທີ່ເກື້ອກູນ ປາຖະໜາແຕ່ຄວາມຜາສຸກ ປາຖະໜາແຕ່ຄວາມຫຼຸດພົ້ນຈາກໂຍຄະ ຄື ມານດາ ບິດາ ອ້າຍນ້ອງຊາຍ ເອື້ອຍນ້ອງສາວ ບຸດ ທິດາ ມິດ ອຳມາດ ຍາດ ຫຼື ຜູ້ຮ່ວມສາຍໂລຫິດຂອງຜູ້ນັ້ນ ສັດເຫຼົ່ານີ້ຊື່ວ່າສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ

ສັງຂານເຫຼົ່າໃດເປັນທີ່ຮັກ ຮູບ ສຽງ ກິ່ນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະ ທີ່ໜ້າພໍໃຈ ສັງຂານເຫຼົ່ານີ້ຊື່ວ່າສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ

ຊົນທັງຫຼາຍຜູ້ຫວາດຣະແວງວ່າສິ່ງເປັນທີ່ຮັກຈະຖືກແຍ່ງຊິງໄປ ຍ່ອມກໍການຜິດຖຽງກັນແດ່ ເມື່ອສິ່ງເປັນທີ່ຮັກກຳລັງຖືກແຍ່ງຊິງໄປຍ່ອມກໍການຜິດຖຽງກັນແດ່ ເມື່ອສິ່ງເປັນທີ່ຮັກຖືກແຍ່ງຊິງໄປແລ້ວຍ່ອມກໍການຜິດຖຽງກັນແດ່ ຊົນທັງຫຼາຍຜູ້ຫວາດຣະແວງວ່າສິ່ງເປັນທີ່ຮັກຈະຜັນປ່ຽນໄປ ຍ່ອມກໍການຜິດຖຽງກັນແດ່ ເມື່ອສິ່ງເປັນທີ່ຮັກກຳລັງຜັນປ່ຽນໄປ ຍ່ອມກໍການຜິດຖຽງກັນແດ່ ເມື່ອສິ່ງເປັນທີ່ຮັກຜັນປ່ຽນໄປແລ້ວ ຍ່ອມກໍການຜິດຖຽງກັນແດ່

ຊົນທັງຫຼາຍຜູ້ຫວາດຣະແວງວ່າສິ່ງເປັນທີ່ຮັກຈະຖືກແຍ່ງຊິງໄປ ຍ່ອມວິວາດກັນແດ່ ເມື່ອສິ່ງເປັນທີ່ຮັກກຳລັງຖືກແຍ່ງຊິງໄປ ຍ່ອມວິວາດກັນແດ່ ເມື່ອສິ່ງເປັນທີ່ຮັກຖືກແຍ່ງຊິງໄປແລ້ວ ຍ່ອມວິວາດກັນແດ່ ຊົນທັງຫຼາຍຜູ້ຫວາດຣະແວງວ່າສິ່ງເປັນທີ່ຮັກຈະຜັນປ່ຽນໄປ ຍ່ອມວິວາດກັນແດ່ ເມື່ອສິ່ງເປັນທີ່ຮັກກຳລັງຜັນປ່ຽນໄປ ຍ່ອມວິວາດກັນແດ່ ເມື່ອສິ່ງເປັນທີ່ຮັກຜັນປ່ຽນໄປແລ້ວ ຍ່ອມວິວາດກັນແດ່

ຊົນທັງຫຼາຍຜູ້ຫວາດຣະແວງວ່າສິ່ງເປັນທີ່ຮັກຈະຖືກແຍ່ງຊິງໄປ ຍ່ອມຮ້າໄຮແດ່ ເມື່ອສິ່ງເປັນທີ່ຮັກກຳລັງຖືກແຍ່ງຊິງໄປ ຍ່ອມຮ້າໄຮແດ່ ເມື່ອສິ່ງເປັນທີ່ຮັກຖືກແຍ່ງຊິງໄປແລ້ວ ຍ່ອມຮ້າໄຮແດ່ ຊົນທັງຫຼາຍຜູ້ຫວາດຣະແວງວ່າສິ່ງເປັນທີ່ຮັກຈະຜັນປ່ຽນໄປ ຍ່ອມຮ້າໄຮແດ່ ເມື່ອສິ່ງເປັນທີ່ຮັກກຳລັງຜັນປ່ຽນໄປ ຍ່ອມຮ້າໄຮແດ່ ເມື່ອສິ່ງເປັນທີ່ຮັກຜັນປ່ຽນໄປແລ້ວ ຍ່ອມຮ້າໄຮແດ່

ຊົນທັງຫຼາຍຜູ້ຫວາດຣະແວງວ່າສິ່ງເປັນທີ່ຮັກຈະຖືກແຍ່ງຊິງໄປ ຍ່ອມເສົ້າໂສກແດ່ ເມື່ອສິ່ງເປັນທີ່ຮັກກຳລັງຖືກແຍ່ງຊິງໄປ ຍ່ອມເສົ້າໂສກແດ່ ເມື່ອສິ່ງເປັນທີ່ຮັກຖືກແຍ່ງຊິງໄປແລ້ວ ຍ່ອມເສົ້າໂສກແດ່ ຊົນທັງຫຼາຍຜູ້ຫວາດຣະແວງວ່າສິ່ງເປັນທີ່ຮັກຈະຜັນປ່ຽນໄປ ຍ່ອມເສົ້າໂສກແດ່ ເມື່ອສິ່ງເປັນທີ່ຮັກກຳລັງຜັນປ່ຽນໄປ ຍ່ອມເສົ້າໂສກແດ່ ເມື່ອສິ່ງເປັນທີ່ຮັກຜັນປ່ຽນໄປແລ້ວ ຍ່ອມເສົ້າໂສກແດ່

ຊົນທັງຫຼາຍ ຍ່ອມຮັກສາ ປົກປ້ອງ ຖືຄອງ ຍຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ປະພຶດ ຂີ້ຖີ່ຢູ່ເຊິ່ງສິ່ງ ເປັນທີ່ຮັກ

ຄຳວ່າ ຄວາມຖືຕົວ ຄວາມດູໝິ່ນແລະວາຈາສັບສົ່ ອະທິບາຍວ່າ ຊົນທັງຫຼາຍ ເກີດ ຄວາມຖືຕົວຍ້ອນອາໄສສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ ເກີດຄວາມດູໝິ່ນຍ້ອນອາໄສສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ

ຊົນທັງຫຼາຍເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນອາໄສສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຊົນທັງຫຼາຍເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນອາໄສສິ່ງເປັນທີ່ຮັກວ່າ ເຮົາເປັນຜູ້ມີປົກກະຕິໄດ້ຮູບ ສູງ ກິນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະ ທີ່ຖືກໃຈ ຊົນທັງຫຼາຍເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນອາໄສສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ ເປັນແນວນີ້

ຊົນທັງຫຼາຍເກີດຄວາມດູໝິ່ນຍ້ອນອາໄສສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຊົນທັງຫຼາຍເກີດຄວາມດູໝິ່ນຍ້ອນອາໄສສິ່ງເປັນທີ່ຮັກວ່າ ເຮົາເປັນຜູ້ມີປົກກະຕິ ໄດ້ ຮູບ ສູງ ກິນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະ ທີ່ຖືກໃຈ ສ່ວນຊົນອື່ນເຫຼົ່ານີ້ ບໍ່ມີປົກກະຕິໄດ້ຮູບ ສູງ ກິນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະ ທີ່ຖືກໃຈ ຊົນທັງຫຼາຍເກີດຄວາມດູໝິ່ນຍ້ອນອາໄສສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ ເປັນແນວນີ້

ຄຳວ່າ ວາຈາສັບສົ່ ອະທິບາຍວ່າ ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ເປັນຜູ້ກ່າວວາຈາສັບສົ່ ຟັງ ຈາກຂ້າງນີ້ແລ້ວ ໄປບອກຂ້າງນັ້ນເພື່ອທຳລາຍຄົນໝູ່ນີ້ ຯລຯ ຢ່າງນີ້ ຊື່ວ່ານຳວາຈາສັບສົ່ເຂົ້າ ໄປ ໂດຍມັງຫວັງໃຫ້ເຂົາແຕກກັນ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມຖືຕົວ ຄວາມດູໝິ່ນ ແລະວາຈາສັບສົ່

ຄຳວ່າ ການຜິດຖຽງ ການວິວາດ ປະກອບໃນຄວາມຂີ້ຖີ່ ໄດ້ແກ່ ກິເລດ ກ ຊະນິດເຫຼົ່າ ນີ້ ຄື

໑. ການຜິດຖຽງ

໒. ການວິວາດ

໓. ຄວາມຮ້າໄຮ

໔. ຄວາມເສົ້າໂສກ

໕. ຄວາມຖືຕົວ

໖. ຄວາມດູໝິ່ນ

໗. ວາຈາສັບສົ່

ປະກອບ ຄື ກ່ຽວເນື່ອງ ຕໍ່ເນື່ອງ ສືບເນື່ອງໃນຄວາມຂີ້ຖີ່ ລວມຄວາມວ່າ ການຜິດຖຽງ ການວິວາດ ປະກອບໃນຄວາມຂີ້ຖີ່

ຄຳວ່າ ເມື່ອການວິວາດເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ກໍມີວາຈາສັບສົ່ເກີດຂຶ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອ ການ ວິວາດ ເກີດ ຄື ເກີດຂຶ້ນ ບັງເກີດ ບັງເກີດຂຶ້ນ ຕາກົດແລ້ວ ຊົນທັງຫຼາຍຍ່ອມນຳວາຈາສັບສົ່ເຂົ້າ ໄປ ຄື ຟັງຈາກຂ້າງນີ້ແລ້ວໄປບອກຂ້າງນັ້ນເພື່ອທຳລາຍຄົນໝູ່ນີ້ ຫຼື ຟັງຈາກຂ້າງນັ້ນແລ້ວມາ ບອກຂ້າງນີ້ເພື່ອທຳລາຍຄົນໝູ່ນັ້ນ ດ້ວຍວິທີນີ້ ກໍເຮັດຄົນທີ່ສາມັກຄີໃຫ້ແຕກແຍກ ຫຼື ສະໜັບສະ ໜູນຜູ້ທີ່ແຕກແຍກກັນແລ້ວ ມັກການແບ່ງພວກແບ່ງເຫຼົ່າ ຍືນດີໃນການແບ່ງພວກແບ່ງເຫຼົ່າ ສະ ນຸກກັບການແບ່ງພວກແບ່ງເຫຼົ່າ ເວົ້າແຕ່ເລື່ອງກໍໃຫ້ເກີດການແບ່ງພວກແບ່ງເຫຼົ່າ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ວາຈາສັບສົ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສໍ່ເຂົ້າໄປດ້ວຍເຫດ ໒ ປະການ ຄື (໑) ດ້ວຍປະສົງໃຫ້ຕົນເປັນທີ່ຮັກ (໒) ດ້ວຍປະສົງໃຫ້ເຂົາແຕກກັນ

ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສໍ່ເຂົ້າໄປດ້ວຍປະສົງໃຫ້ຕົນເປັນທີ່ຮັກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສໍ່ເຂົ້າໄປດ້ວຍປະສົງໃຫ້ຕົນເປັນທີ່ຮັກວ່າ ເຮົາຈັກເປັນທີ່ຮັກ ເປັນທີ່ພໍໃຈ ເປັນທີ່ຄຸ້ນເຄີຍ ເປັນທີ່ສະໜິດສະໜົມ ເປັນທີ່ດີໃຈຂອງຜູ້ນີ້ ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສໍ່ເຂົ້າໄປດ້ວຍປະສົງໃຫ້ຕົນເປັນທີ່ຮັກ ເປັນແນວນີ້

ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສໍ່ເຂົ້າໄປດ້ວຍປະສົງໃຫ້ເຂົາແຕກກັນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສໍ່ເຂົ້າໄປດ້ວຍປະສົງໃຫ້ເຂົາແຕກກັນວ່າ ເຮັດແນວໃດ ຊົນເຫຼົ່ານີ້ ເພິ່ງເປັນຄົນແປກແຍກ ແຕກຕ່າງ ເປັນພັກເປັນເຫຼົ່າ ເປັນ ໒ ພວກ ເປັນ ໒ ຝັກ ໒ ຝ່າຍ ແຕກແຍກ ບໍ່ປອງດອງກັນ ຢູ່ລຳບາກບໍ່ສະບາຍ ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສໍ່ເຂົ້າໄປດ້ວຍປະສົງໃຫ້ເຂົາແຕກກັນ ເປັນແນວນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອການວິວາດເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ກໍມີວາຈາສັບສໍ່ເກີດຂຶ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດຕອບວ່າ

ການຜິດຖຽງ ການວິວາດ ຄວາມຮ້າໄຮ
ຄວາມເສົ້າໂສກ ຄວາມຂີ້ຖີ່ ຄວາມຖືຕົວ
ຄວາມດູໝິ່ນ ແລະວາຈາສັບສໍ່ ມີມາຈາກສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ
ການຜິດຖຽງ ການວິວາດ ປະກອບໃນຄວາມຂີ້ຖີ່
ມີມາຈາກສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ ເມື່ອການວິວາດເກີດຂຶ້ນແລ້ວ
ກໍມີວາຈາສັບສໍ່ເກີດຂຶ້ນ

[໙໙] (ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມວ່າ)

ສິ່ງເປັນທີ່ຮັກໃນໂລກມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ
ແລະຊົນເຫຼົ່າໃດທ່ອງທ່ຽວໄປໃນໂລກຍ້ອນຄວາມໂລບ
ຄວາມໂລບຂອງຊົນເຫຼົ່ານັ້ນມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ
ຄວາມຫວັງແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງໃດຈະມີແກ່ນຣະຊົນໃນພົບທ້າ
ຄວາມຫວັງແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງນັ້ນມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ

ວ່າດ້ວຍອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດແຫ່ງສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ

ຄຳວ່າ ສິ່ງເປັນທີ່ຮັກໃນໂລກມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມ ທູນສອບຖາມ ທູນຂໍ ທູນອັນເຊີນ ທູນໃຫ້ຊົງປະກາດເຖິງມູນ ຯລຯ ເຫດເກີດແຫ່ງ

ສິ່ງເປັນທີ່ຮັກວ່າ ສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ ມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ ຄື ເກີດຈາກອັນໃດ ເກີດຂຶ້ນຈາກໃສ ບັງເກີດຈາກອັນໃດ ບັງເກີດຂຶ້ນຈາກໃສ ຜາກົດຈາກອັນໃດ ມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ ມີອັນໃດເປັນເຫດເກີດ ມີອັນໃດເປັນກຳເນີດ ມີອັນໃດເປັນແດນເກີດ ລວມຄວາມວ່າ ສິ່ງເປັນທີ່ຮັກໃນໂລກ ມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ

ຄຳວ່າ ແລະຊົນເຫຼົ່າໃດ ໃນຄຳວ່າ ແລະຊົນເຫຼົ່າໃດທ່ອງທ່ຽວໄປໃນໂລກຍ້ອນຄວາມໂລບ ໄດ້ແກ່ ກະສັດ ພາມ ແພດ ສູດ ຄະລິຫັດ ບັນພະຊິດ ເທວະດາ ແລະມະນຸດ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນຄວາມໂລບ ໄດ້ແກ່ ຄວາມໂລບ ກິຣິຍາທີ່ໂລບ ພາວະທີ່ໂລບ ຄວາມ ກຳໜັດແຮງ ກິຣິຍາທີ່ກຳໜັດແຮງ ພາວະທີ່ກຳໜັດແຮງ ອະພິດຊາ ອະກຸສົນມູນຄື ໂລພະ

ຄຳວ່າ ທ່ອງທ່ຽວໄປ ໄດ້ແກ່ ທ່ອງທ່ຽວໄປ ຄື ຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປ

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍໂລກ ມະນຸດໂລກ ເທວະໂລກ ຂັນທະໂລກ ທາດໂລກ ອາຍະຕະນະໂລກ ລວມຄວາມວ່າ ແລະຊົນເຫຼົ່າໃດທ່ອງທ່ຽວໄປໃນໂລກຍ້ອນຄວາມໂລບ

ຄຳວ່າ ຄວາມຫວັງແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງນັ້ນມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມ ທູນສອບຖາມ ທູນຂໍ ທູນອັນເຊີນ ທູນໃຫ້ຊົງປະກາດເຖິງມູນ ຯລຯເຫດເກີດແຫ່ງຄວາມຫວັງ ແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງວ່າ ຄວາມຫວັງແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ ຄື ເກີດຈາກອັນໃດ ເກີດຂຶ້ນຈາກໃສ ບັງເກີດຈາກອັນໃດ ບັງເກີດຂຶ້ນຈາກໃສ ຜາກົດຈາກອັນໃດ ມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ ມີອັນໃດເປັນເຫດເກີດ ມີອັນໃດເປັນກຳເນີດ ມີອັນໃດເປັນແດນເກີດ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມຫວັງ ແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງນັ້ນມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ

ຄຳວ່າ ຄວາມຫວັງ ແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງໃດຈະມີແກ່ນໍຣະຊົນໃນພົບໜ້າ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມຫວັງແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງໃດ ເປັນທີ່ໄປໃນເບື້ອງໜ້າ ຄື ເປັນເກາະ ເປັນທີ່ຕ້ານທານ ເປັນທີ່ຫຼົບຫຼີກ ເປັນທີ່ເພິ່ງຂອງນໍຣະຊົນ ຄື ນໍຣະຊົນເປັນຜູ້ມີຄວາມສຳເລັດຫວັງ ເປັນທີ່ໄປໃນເບື້ອງໜ້າ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມຫວັງ ແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງໃດຈະມີແກ່ນໍຣະຊົນໃນພົບໜ້າ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະພຸດທະເນຣະມິດ ຈຶ່ງທູນຖາມວ່າ

ສິ່ງເປັນທີ່ຮັກໃນໂລກມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ

ແລະຊົນເຫຼົ່າໃດທ່ອງທ່ຽວໄປໃນໂລກຍ້ອນຄວາມໂລບ

ຄວາມໂລບຂອງຊົນເຫຼົ່ານັ້ນມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ

ຄວາມຫວັງແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງໃດຈະມີແກ່ນໍຣະຊົນໃນພົບໜ້າ

ຄວາມຫວັງແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງນັ້ນມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ

[໑໐໐] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບວ່າ)

ສິ່ງເປັນທີ່ຮັກໃນໂລກມີຄວາມພໍໃຈເປັນຕົ້ນເຫດ
ແລະຊົນເຫຼົ່າໃດທ່ອງທ່ຽວໄປໃນໂລກຍ້ອນຄວາມໂລບ
ຄວາມໂລບຂອງຊົນເຫຼົ່ານັ້ນມີຄວາມພໍໃຈເປັນຕົ້ນເຫດ
ຄວາມຫວັງແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງໃດຈະມີແກ່ນໍຣະຊົນໃນພົບໜ້າ
ຄວາມຫວັງແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງຂອງນໍຣະຊົນນັ້ນ
ມີຄວາມພໍໃຈນີ້ເປັນຕົ້ນເຫດ

ຄຳວ່າ ຄວາມພໍໃຈ ໃນຄຳວ່າ ສິ່ງເປັນທີ່ຮັກໃນໂລກມີຄວາມພໍໃຈເປັນຕົ້ນເຫດ ໄດ້ແກ່
ຄວາມພໍໃຈດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມກຳໜົດດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມ
ເພີດເພີນດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມທະຍານຢາກດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ
ຄວາມມີເຍື່ອໃຍດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມຮ້ອນຮົນດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ
ຄວາມສະຍົບດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມຕິດໃຈດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຫວັງນ້ຳ
ຄືຄວາມຕ້ອງການ ກິເລດເຄື່ອງປະກອບ ຄືຄວາມຕ້ອງການ ກິເລດເຄື່ອງຢຶດໝັ້ນຄືຄວາມຕ້ອງ
ການ ກິເລດເຄື່ອງກັນຈິດຄືຄວາມພໍໃຈດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການໃນກາມທັງຫຼາຍ

ອີກໄນໜຶ່ງ ຄວາມພໍໃຈ ໕ ຢ່າງ ຄື

໑. ຄວາມພໍໃຈໃນການສະແຫວງຫາ	໒. ຄວາມພໍໃຈໃນການໄດ້
໓. ຄວາມພໍໃຈໃນການບໍຣິໂພກ	໔. ຄວາມພໍໃຈໃນການສະສົມ
໕. ຄວາມພໍໃຈໃນການສະລະ	

ຄວາມພໍໃຈໃນການສະແຫວງຫາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ພໍໃຈ ມີຄວາມຕ້ອງການ ເກີດຄວາມພໍໃຈ ກໍສະແຫວງຫາຮູບ
ໆລໆ ສຽງ ໆລໆ ກິນ ໆລໆ ຣົດ ໆລໆ ໂຜດຖັບພະ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມພໍໃຈໃນການສະແຫວງຫາ

ຄວາມພໍໃຈໃນການໄດ້ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ພໍໃຈ ມີຄວາມຕ້ອງການ ເກີດຄວາມພໍໃຈ ຍ່ອມໄດ້ຮູບ ໆລໆ
ສຽງ ໆລໆ ກິນ ໆລໆ ຣົດ ໆລໆໂຜດຖັບພະ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມພໍໃຈໃນການໄດ້

ຄວາມພໍໃຈໃນການບໍຣິໂພກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ພໍໃຈ ມີຄວາມຕ້ອງການ ເກີດຄວາມພໍໃຈ ຍ່ອມບໍຣິໂພກຮູບ
ໆລໆສຽງ ໆລໆກິນ ໆລໆຣົດ ໆລໆໂຜດຖັບພະ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມພໍໃຈໃນການບໍຣິໂພກ

ຄວາມພໍໃຈໃນການສະສົມ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ພໍໃຈ ມີຄວາມຕ້ອງການ ເກີດຄວາມພໍໃຈ ຍ່ອມທຳການ ສະສົມ ຊັບ ດ້ວຍຫວັງວ່າ ຈັກມີປະໂຫຍດໃນເວລາເກີດອັນຕະລາຍ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມພໍໃຈໃນການສະສົມ

ຄວາມພໍໃຈໃນການສະລະ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ພໍໃຈ ມີຄວາມຕ້ອງການ ເກີດຄວາມພໍໃຈ ຍ່ອມສະລະຊັບໃຫ້ ແກ່ພົນຊ້າງ ພົນມ້າ ພົນລົດ ພົນທະນູ ພົນຍ່າງ ດ້ວຍຄິດວ່າ ຄົນເຫຼົ່ານີ້ ຈັກຮັກສາ ປົກປ້ອງ ຫ້ອມລ້ອມເຮົາ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມພໍໃຈໃນການສະລະ

ວ່າດ້ວຍສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ ໒ ຈຳພວກ

ຄຳວ່າ ສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ ໄດ້ແກ່ ສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ ໒ ຈຳພວກ ຄື (໑) ສັດ (໒) ສັງຂານ ຯລຯ ສັດເຫຼົ່ານີ້ ຊື່ວ່າສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ ຯລຯ ສັງຂານເຫຼົ່ານີ້ຊື່ວ່າສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ

ຄຳວ່າ ສິ່ງເປັນທີ່ຮັກໃນໂລກມີຄວາມພໍໃຈເປັນຕົ້ນເຫດ ອະທິບາຍວ່າ ສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ ມີ ຄວາມພໍໃຈເປັນຕົ້ນເຫດ ຄື ມີຄວາມພໍໃຈເປັນເຫດເກີດ ມີຄວາມພໍໃຈເປັນກຳເນີດ ມີຄວາມພໍໃຈ ເປັນແດນເກີດ ລວມຄວາມວ່າ ສິ່ງເປັນທີ່ຮັກໃນໂລກມີຄວາມພໍໃຈເປັນຕົ້ນເຫດ

ຄຳວ່າ ຊົນເຫຼົ່າໃດ ໃນຄຳວ່າ ແລະຊົນເຫຼົ່າໃດທ່ອງທ່ຽວໄປໃນໂລກຍ້ອນ ຄວາມໂລບ ໄດ້ແກ່ ກະສັດ ພາມ ແພດ ສູດ ຄະລິຫັດ ບັນພະຊິດ ເທວະດາ ແລະມະນຸດ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນຄວາມໂລບ ໄດ້ແກ່ ຄວາມໂລບ ກິຣິຍາທີ່ໂລບ ພາວະທີ່ໂລບ ຄວາມ ກຳ ຫັດແຮງ ກິຣິຍາທີ່ກຳຫັດແຮງ ພາວະທີ່ກຳຫັດແຮງ ອະພິດຊາ ອະກຸສົນມູນຄືໂລພະ

ຄຳວ່າ ທ່ອງທ່ຽວໄປ ໄດ້ແກ່ ທ່ອງທ່ຽວໄປ ຄື ຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດດຳ ເນີນໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປ

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍໂລກ ຯລຯໃນອາຍະຕະນະໂລກ ລວມຄວາມວ່າ ແລະຊົນເຫຼົ່າໃດທ່ອງທ່ຽວໄປໃນໂລກຍ້ອນຄວາມໂລບ

ວ່າດ້ວຍຄວາມຫວັງ

ຄຳວ່າ ຄວາມຫວັງແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງຂອງນັ້ນຮະຊົນນັ້ນມີຄວາມພໍໃຈນີ້ເປັນຕົ້ນເຫດ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຫວັງ ຄື ຄວາມກຳຫັດ ຄວາມກຳຫັດແຮງ ຯລຯ ອະ ພິດຊາ ອະກຸສົນມູນ ຄື ໂລພະ

ຄຳວ່າ ຄວາມສຳເລັດຫວັງ ອະທິບາຍວ່າ ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ເມື່ອສະແຫວງຫາຮູບກຳ ໄດ້ຮູບ ເປັນຜູ້ສົມຫວັງໃນຮູບ ເມື່ອສະແຫວງຫາສຽງ ຯລຯກິ່ນ ຯລຯຣົດ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະ ຯລຯ ຕະກູນ ຯລຯ ໝູ່ຄະນະ ຯລຯ ອາວາດ ຯລຯ ລາບ ຯລຯ ຍົດ ຯລຯ ສັນເສີນ ຯລຯ

ສຸກ ຯລຯ ຈິວອນ ຯລຯ ບິນທະບາດ ຯລຯ ເສນາສະນະ ຯລຯ ຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ຯລຯ ພຣະສູດ ຯລຯ ພຣະວິໄນ ຯລຯ ພຣະອະພິທຳ ຯລຯ ອາຣັນຍິກັງຄະທຸດົງ ຯລຯ ບິນ ດະປາຕິກັງຄະທຸດົງ ຯລຯ ປັງສຸກຸລິກັງຄະທຸດົງ ຯລຯ ເຕຈິວະຣິກັງຄະທຸດົງ ຯລຯ ສະປະທານ ະຈາຣິກັງຄະທຸດົງ ຯລຯ ຂະລຸປັດສາພັດຕິກັງຄະທຸດົງ ຯລຯ ເນສັດຊິກັງຄະທຸດົງ ຯລຯ ຍະ ຖາສັນຖະຕິກັງຄະທຸດົງ ຯລຯ ປະຖົມຊານ ຯລຯ ທຸຕິຍະຊານ ຯລຯ ຕະຕິຍະຊານ ຯລຯ ຈະຕຸດຖະຊານ ຯລຯ ອາກາສານັນຈາຍະຕະນະສະມາບັດ ຯລຯ ວິນຍານັນຈາຍະຕະນະສະມາ ບັດ ຯລຯ ອາກິນຈັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດ ຯລຯ ເມື່ອສະແຫວງຫາ ເນວະສັນຍານາສັນຍາ ຍະຕະນະສະມາບັດ ກໍໄດ້ເນວະສັນຍານາສັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດ ເປັນຜູ້ສົມຫວັງໃນເນວະ ສັນຍານາສັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດ (ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະກາລຸທາຍີຂາບທູນພຣະຜູ້ມີພຣະພາກ ເຈົ້າວ່າ)

ຊາວນາໄຖນາກໍດ້ວຍຫວັງຜົນ ຫວ່ານພຶດກໍດ້ວຍຫວັງຜົນ
ພວກພໍ່ຄ້າທ່ຽວຫາຊັບແລ່ນເຮືອໄປສູ່ມະຫາສະມຸດກໍດ້ວຍຫວັງຜົນ
ຂ້າພຣະອົງຢູ່ໃນບ່ອນນີ້ດ້ວຍຄວາມຫວັງອັນໃດ
ຂໍຄວາມຫວັງອັນນັ້ນຂອງຂ້າພຣະອົງຈົງສຳເລັດເທົ່ນ
ຄວາມສຳເລັດຕາມຄວາມຫວັງ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມສຳເລັດຫວັງ

ຄຳວ່າ ຄວາມຫວັງແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງຂອງນໍຣະຊົນນັ້ນ ມີຄວາມພໍໃຈນີ້ເປັນຕົ້ນ ເຫດ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມຫວັງແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງ ມີຄວາມພໍໃຈນີ້ເປັນຕົ້ນເຫດ ມີຄວາມ ພໍໃຈເປັນເຫດເກີດ ມີຄວາມພໍໃຈເປັນກຳເນີດ ມີຄວາມພໍໃຈເປັນແດນເກີດ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມຫວັງແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງ ມີຄວາມພໍໃຈນີ້ເປັນຕົ້ນເຫດ

ຄຳວ່າ ຄວາມຫວັງແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງໃດຈະມີແກ່ນໍຣະຊົນໃນພົບໜ້າ ອະທິບາຍ ວ່າ ຄວາມຫວັງແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງໃດ ເປັນທີ່ໄປໃນເບື້ອງໜ້າ ເປັນເກາະ ເປັນທີ່ຕ້ານທານ ເປັນທີ່ຫຼົບຫຼີກ ເປັນທີ່ເພິ່ງຂອງນໍຣະຊົນ ຄື ນໍຣະຊົນເປັນຜູ້ມີຄວາມສຳເລັດຫວັງເປັນທີ່ໄປໃນ ເບື້ອງໜ້າ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມຫວັງແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງໃດຈະມີແກ່ນໍຣະຊົນໃນພົບໜ້າ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດຕອບວ່າ

ສິ່ງເປັນທີ່ຮັກໃນໂລກມີຄວາມພໍໃຈເປັນຕົ້ນເຫດ
ແລະຊົນເຫຼົ່າໃດທ່ອງທ່ຽວໄປໃນໂລກຍ້ອນຄວາມໂລບ
ຄວາມໂລບຂອງຊົນເຫຼົ່ານັ້ນມີຄວາມພໍໃຈເປັນຕົ້ນເຫດ
ຄວາມຫວັງແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງໃດຈະມີແກ່ນໍຣະຊົນໃນພົບໜ້າ
ຄວາມຫວັງແລະຄວາມສຳເລັດຫວັງຂອງນໍຣະຊົນນັ້ນ
ມີຄວາມພໍໃຈນີ້ເປັນຕົ້ນເຫດ

[໑໐໑] (ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມວ່າ)

ສັນທະໃນໂລກມີຕົ້ນເຫດມາຈາກໃສ
ແລະການຕັດສິນໃຈມີມາຈາກໃສ
ອັນໜຶ່ງ ຄວາມໂກດ ຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ
ແລະຄວາມສົງໄສມີມາຈາກອັນໃດ
ແລະທຳເຫຼົ່າໃດພຣະສະມະນະຕັດໄວ້ແລ້ວ
ທຳເຫຼົ່ານັ້ນມີມາຈາກອັນໃດ

ວ່າດ້ວຍສັນທະເປັນຕົ້ນ ມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ

ຄຳວ່າ ສັນທະໃນໂລກມີຕົ້ນເຫດມາຈາກໃສ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມ ທູນສອບຖາມ ທູນຂໍ ທູນອັນເຊີນ ທູນໃຫ້ຊົງປະກາດເຖິງມູນ ຯລຯເຫດເກີດແຫ່ງສັນທະ ວ່າ ສັນທະມີຕົ້ນເຫດມາຈາກໃສ ຄື ເກີດຈາກໃສ ເກີດຂຶ້ນຈາກໃສ ບັງເກີດຈາກໃສ ບັງເກີດຂຶ້ນຈາກໃສ ຜາກົດຈາກໃສ ມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ ມີອັນໃດເປັນເຫດເກີດ ມີອັນໃດເປັນກຳເນີດ ມີອັນໃດເປັນແດນເກີດ ລວມຄວາມວ່າ ສັນທະໃນໂລກມີຕົ້ນເຫດມາຈາກໃສ

ຄຳວ່າ ແລະການຕັດສິນໃຈມີມາຈາກໃສ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມ ທູນສອບຖາມ ທູນຂໍ ທູນອັນເຊີນ ທູນໃຫ້ຊົງປະກາດເຖິງມູນ ຯລຯເຫດເກີດແຫ່ງການຕັດສິນໃຈ ວ່າ ການຕັດສິນໃຈມີມາຈາກໃສ ຄື ເກີດຈາກໃສ ເກີດຂຶ້ນຈາກໃສ ບັງເກີດຈາກໃສ ບັງເກີດຂຶ້ນຈາກໃສ ຜາກົດຈາກໃສ ມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ ມີອັນໃດເປັນເຫດເກີດ ມີອັນໃດ ເປັນກຳເນີດ ມີອັນໃດເປັນແດນເກີດ ລວມຄວາມວ່າ ແລະການຕັດສິນໃຈມີມາຈາກໃສ

ຄຳວ່າ ຄວາມໂກດ ໃນຄຳວ່າ ຄວາມໂກດ ຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ແລະຄວາມ ສົງໄສ ອະທິບາຍວ່າ ໃຈປອງຮ້າຍ ມັງຮ້າຍ ຂັດເຄືອງ ຊຸ່ນເຄືອງ ເຄືອງ ເຄືອງຫຼາຍ ເຄືອງຕະຫຼອດ ຊັງ ຊົງຊັງ ກຽດຊັງ ໃຈພະຍາບາດ ໃຈແຄ້ນເຄືອງ ຄວາມໂກດ ກິຣິຍາທີ່ໂກດ ພາວະທີ່ໂກດ ຄວາມຄິດປະທຸດສະຮ້າຍ ກິຣິຍາທີ່ຄິດປະທຸດສະຮ້າຍ ພາວະທີ່ຄິດປະທຸດສະຮ້າຍ ຄວາມຄິດປອງຮ້າຍ ກິຣິຍາທີ່ຄິດປອງຮ້າຍ ພາວະທີ່ຄິດປອງຮ້າຍ ຄວາມໂກດ ຄວາມແຄ້ນ ຄວາມດຸຮ້າຍ ຄວາມຮຸນແຮງ ຄວາມບໍ່ແຊ່ມຊື່ນແຫ່ງຈິດເຫັນປານນີ້

ມຸສາວາທະ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ຄວາມລັງເລ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມສົງໄສ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມໂກດ ຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ແລະຄວາມສົງໄສ

ຄຳວ່າ ແລະທຳເຫຼົ່າໃດ ໃນຄຳວ່າ ແລະທຳເຫຼົ່າໃດພຣະສະມະນະຕັດໄວ້ແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ທຳເຫຼົ່າໃດ ດຳເນີນໄປພ້ອມກັນ ຄື ເກີດພ້ອມກັນ ກຸ່ງຂ້ອງກັນ ປະກອບກັນ ເກີດເວ

ລາດຽວກັນ ດັບເວລາດຽວກັນ ມີວັດຖຸຢ່າງດຽວກັນ ມີອາລົມຢ່າງດຽວກັນກັບຄວາມໂກດ ຄວາມ
ເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ແລະຄວາມສົງໄສ ທຳເຫຼົ່ານີ້ຕັດຮຽກວ່າ ທຳເຫຼົ່າໃດ

ອີກໄນໜຶ່ງ ກິເລດເຫຼົ່າໃດມີຊາດເປັນຢ່າງອື່ນ ຕັ້ງຢູ່ແລ້ວໂດຍອາການອື່ນ ກິເລດເຫຼົ່ານີ້
ຕັດຮຽກວ່າ ທຳເຫຼົ່າໃດ

ຄຳວ່າ ພຣະສະມະນະຕັດໄວ້ແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ພຣະສະມະນະ ຄື ຜູ້ມີບາບສະງົບແລ້ວ
ເປັນພາມ ຜູ້ລອຍບາບທຳແລ້ວ ເປັນພິກຂຸຜູ້ຕັດມູນແຫ່ງກິເລດແລ້ວ ຜູ້ພົ້ນແລ້ວຈາກເຄື່ອງຜູກຄື
ອະກຸສົນມູນທຸກຢ່າງ ຕັດໄວ້ແລ້ວ ຄື ຊົງເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ບັນຍັດ ກຳນົດ ເປີດເຜີຍ ຈຳ
ແນກ ເຮັດໃຫ້ງ່າຍ ປະກາດໄວ້ແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ແລະທຳເຫຼົ່າໃດພຣະສະມະນະ ຕັດໄວ້
ແລ້ວ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະພຸດທະເນຣະມິດຈຶ່ງທູນຖາມວ່າ

ສັນທະໃນໂລກມີຕົ້ນເຫດມາຈາກໃສ
ແລະການຕັດສິນໃຈມີມາຈາກໃສ
ອັນໜຶ່ງ ຄວາມໂກດ ຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ
ແລະຄວາມສົງໄສມີມາຈາກອັນໃດ
ແລະທຳເຫຼົ່າໃດພຣະສະມະນະຕັດໄວ້ແລ້ວ
ທຳເຫຼົ່ານັ້ນມີມາຈາກອັນໃດ

[໑໐໒] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບວ່າ)

ຊົນທັງຫຼາຍໃນໂລກເວົ້າເຖິງສິ່ງໃດວ່າ ໜ້າດີໃຈ ໜ້າເສຍໃຈ
ສັນທະກໍຈະມີຂຶ້ນຍ້ອນອາໄສສິ່ງນັ້ນ
ຊົນໃນໂລກແນມເຫັນຄວາມເສື່ອມ
ແລະຄວາມຈະເລີນໃນຮູບທັງຫຼາຍແລ້ວ ຍ່ອມທຳການຕັດສິນໃຈ

ຄຳວ່າ ໜ້າດີໃຈ ໃນຄຳວ່າ ຊົນທັງຫຼາຍໃນໂລກເວົ້າເຖິງສິ່ງໃດວ່າ ໜ້າດີໃຈ ໜ້າເສຍໃຈ
ໄດ້ແກ່ ສຸກຂະເວທະນາ ແລະສິ່ງທີ່ໜ້າປາຖະໜາ

ຄຳວ່າ ໜ້າເສຍໃຈ ໄດ້ແກ່ ທຸກຂະເວທະນາ ແລະສິ່ງທີ່ບໍ່ໜ້າປາຖະໜາ

ຄຳວ່າ ຊົນທັງຫຼາຍໃນໂລກເວົ້າເຖິງສິ່ງໃດ ໄດ້ແກ່ ເວົ້າເຖິງສິ່ງໃດ ຄື ກ່າວເຖິງ ບອກ
ເຖິງ ສະແດງເຖິງ ຊື່ແຈ້ງເຖິງສິ່ງໃດ ລວມຄວາມວ່າ ຊົນທັງຫຼາຍໃນໂລກເວົ້າເຖິງສິ່ງໃດວ່າ ໜ້າ
ດີໃຈ ໜ້າເສຍໃຈ

ຄຳວ່າ ສັນທະກໍຈະມີຂຶ້ນຍ້ອນອາໄສສິ່ງນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ສັນທະ ຍ່ອມມີ ມີຂຶ້ນ ຄື
ເກີດ ເກີດຂຶ້ນ ບັງເກີດ ບັງເກີດຂຶ້ນ ຍ້ອນອາໄສຄວາມໜ້າດີໃຈແລະໜ້າເສຍໃຈ ຄື ອາໄສສຸກ

ແລະທຸກ ໂສມະນັດແລະໂທມະນັດ ສິ່ງທີ່ໜ້າປາຖະໜາແລະບໍ່ໜ້າປາຖະໜາ ຄວາມຍິນດີແລະ ຄວາມຍິນຮ້າຍ ລວມຄວາມວ່າ ສັນທະກໍຈະມີຂຶ້ນຍ້ອນອາໄສສິ່ງນັ້ນ

ວ່າດ້ວຍຄວາມເກີດແຫ່ງຮູບ

ຄຳວ່າ ໃນຮູບທັງຫຼາຍ ໃນຄຳວ່າ ເບິ່ງເຫັນຄວາມເສື່ອມ ແລະຄວາມຈະເລີນໃນຮູບທັງ ຫຼາຍແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ມະຫາພູຕະຮູບ ໔ ແລະຮູບທີ່ອາໄສມະຫາພູຕະຮູບ ໔

ຄວາມຈະເລີນແຫ່ງຮູບທັງຫຼາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມຈະເລີນ ຄວາມເກີດ ຄວາມເກີດຂຶ້ນ ຄວາມບັງເກີດ ຄວາມບັງເກີດຂຶ້ນ ຄວາມ ຜາກົດແຫ່ງຮູບທັງຫຼາຍ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຈະເລີນແຫ່ງຮູບທັງຫຼາຍ

ຄວາມເສື່ອມແຫ່ງຮູບທັງຫຼາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມສິ້ນໄປ ຄວາມເສື່ອມໄປ ຄວາມແຕກໄປ ຄວາມທຳລາຍໄປ ຄວາມເປັນທຳມະ ຊາດບໍ່ທ່ຽງ ຄວາມສູນຫາຍໄປແຫ່ງຮູບທັງຫຼາຍ ນີ້ຊື່ວ່າ ຄວາມເສື່ອມແຫ່ງຮູບທັງຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ເບິ່ງເຫັນຄວາມເສື່ອມ ແລະຄວາມຈະເລີນໃນຮູບທັງຫຼາຍແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ເຫັນ ແລ້ວ ຄື ແນມເຫັນແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ້ມ ແຈ້ງແລ້ວ ເຊິ່ງຄວາມຈະເລີນ ແລະຄວາມເສື່ອມໃນຮູບທັງຫຼາຍ ລວມຄວາມວ່າ ເບິ່ງເຫັນຄວາມ ເສື່ອມແລະຄວາມຈະເລີນໃນຮູບທັງຫຼາຍແລ້ວ

ວ່າດ້ວຍການຕັດສິນໃຈ

ຄຳວ່າ ຊົນໃນໂລກ ຯລຯ ຍ່ອມທຳການຕັດສິນໃຈ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ການຕັດສິນໃຈ ໄດ້ແກ່ ການຕັດສິນໃຈ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ການຕັດສິນໃຈດ້ວຍ ອຳນາດຕັນຫາ (໒) ການຕັດສິນໃຈດ້ວຍອຳນາດທິດຖື

ຊົນຍ່ອມທຳການຕັດສິນໃຈດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ສຳລັບຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ໂພຄະຊັບທີ່ຍັງບໍ່ເກີດຍ່ອມບໍ່ເກີດຂຶ້ນ ແລະໂພຄະຊັບທີ່ ເກີດຂຶ້ນແລ້ວຍ່ອມເຖິງຄວາມໝົດສິ້ນໄປ ເຂົາມີຄວາມຄິດແນວນີ້ວ່າ ຍ້ອນອຸບາຍອັນໃດນໍ ໂພ ຄະຊັບທີ່ຍັງບໍ່ເກີດຂຶ້ນແກ່ເຮົາ ຈຶ່ງບໍ່ເກີດຂຶ້ນ ແລະໂພຄະຊັບທີ່ເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ຈຶ່ງເຖິງຄວາມສິ້ນ ໄປ ເຂົາກໍມີຄວາມຄິດຕໍ່ໄປແນວນີ້ວ່າ ເມື່ອເຮົາມົວແຕ່ຕື່ມນ້ຳເມົາ ຄື ສຸຣາ ແລະເມໂຣອັນເປັນ ບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງຄວາມຜະໝາດ ໂພຄະຊັບທີ່ຍັງບໍ່ເກີດ ກໍບໍ່ເກີດຂຶ້ນ ແລະໂພຄະຊັບທີ່ເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ກໍເຖິງຄວາມໝົດສິ້ນໄປ ເມື່ອເຮົາມົວແຕ່ທ່ຽວກາງຄືນ ຯລຯ ເມື່ອເຮົາມົວແຕ່ທ່ຽວເບິ່ງມະໂຫ

ລະສົບ ຯລຯ ເມື່ອເຮົາມົວແຕ່ຢູ່ໃນຄວາມຜະໝາດດ້ວຍການຫຼິ້ນການພະນັນ ຯລຯ ເມື່ອເຮົາມົວ
ແຕ່ຄົບຄົນຊົ່ວເປັນມິດ ຯລຯ ເມື່ອເຮົາມົວແຕ່ຂີ້ຄ້ານ ໂພຄະຊັບທີ່ຍັງບໍ່ເກີດກໍບໍ່ເກີດຂຶ້ນ ໂພຄະ
ຊັບທີ່ເກີດຂຶ້ນແລ້ວກໍເຖິງຄວາມໝົດສິ້ນໄປ ເມື່ອຮູ້ແນວນີ້ແລ້ວ ຈິ່ງບໍ່ປະພຶດສິ່ງທີ່ເປັນທາງເສື່ອມ
ແຫ່ງໂພຄະຊັບ ໖ ປະການ ປະພຶດແຕ່ສິ່ງທີ່ເປັນທາງຈະເລີນແຫ່ງໂພຄະຊັບ ໖ ປະການ ຊົນ
ຍ່ອມທຳການຕັດສິນໃຈດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາເປັນແນວນີ້

ອີກໄນໜຶ່ງ ບຸກຄົນຍ່ອມດຳເນີນຊີວິດດ້ວຍກະສິກຳ ພານິດຊະກຳ ໂຄຣັກຂະກຳ (ລ້ຽງ
ປະສຸສັດ) ສາດແຫ່ງການຍິງທະນູ ການຮັບຮາດຊະການ ຫຼື ດ້ວຍສິລະປະແນວໃດແນວໜຶ່ງ
ຊົນຍ່ອມທຳການຕັດສິນໃຈດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ເປັນແນວນີ້

ຊົນຍ່ອມທຳການຕັດສິນໃຈດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ເມື່ອຕາເກີດຂຶ້ນ ກໍເຂົ້າໃຈວ່າ ຕົວຂອງເຮົາເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ເມື່ອຕາຫາຍໄປກໍເຂົ້າໃຈວ່າ
ຕົວຂອງເຮົາຫາຍໄປແລ້ວ ຕົວຂອງເຮົາບໍ່ມີສາແລ້ວ ຊົນຍ່ອມທຳການຕັດສິນໃຈດ້ວຍອຳນາດ
ທິດຖິເປັນແນວນີ້ ເມື່ອຫຼູ ຯລຯ ດັງ ຯລຯ ລີ້ນ ຯລຯ ກາຍ ຯລຯ ຮູບ ຯລຯ ສຽງ ຯລຯ ກິ່ນ
ຯລຯ ຣົດ ຯລຯ ເມື່ອໄຜດຖັບພະເກີດຂຶ້ນ ກໍເຂົ້າໃຈວ່າ ຕົວຂອງເຮົາເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ເມື່ອໄຜດ
ຖັບພະຫາຍໄປກໍ ເຂົ້າໃຈວ່າ ຕົວຂອງເຮົາຫາຍໄປແລ້ວ ຕົວຂອງເຮົາບໍ່ມີສາແລ້ວ ຊົນຍ່ອມເຮັດ
ຄືໃຫ້ເກີດ ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ໃຫ້ບັງເກີດ ໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນເຊິ່ງການຕັດສິນໃຈດ້ວຍອຳນາດທິດຖິເປັນ
ແນວນີ້

ຄຳວ່າ ຊົນ ໄດ້ແກ່ ສັດ ນໍຣະຊົນ ມານີບ ຯລຯ ມະນຸດ

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍໂລກ ຯລຯ ໃນອາຍະຕະນະໂລກ ລວມຄວາມວ່າ
ຊົນໃນໂລກຍ່ອມທຳການຕັດສິນໃຈ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈິ່ງຕັດຕອບວ່າ

ຊົນທັງຫຼາຍໃນໂລກເວົ້າເຖິງສິ່ງໃດວ່າ ໜ້າດີໃຈ ໜ້າເສຍໃຈ
ສັນທະກຳຈະມີຂຶ້ນຍ້ອນອາໄສສິ່ງນັ້ນ
ຊົນໃນໂລກແນມເຫັນຄວາມເສື່ອມ
ແລະຄວາມຈະເລີນໃນຮູບທັງຫຼາຍແລ້ວ ຍ່ອມທຳການຕັດສິນໃຈ

[໑໐໓] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕໍ່ໄປວ່າ)

ທຳແມ່ນເຫຼົ່ານີ້ ຄື ຄວາມໂກດ ຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ
ແລະຄວາມສົງໄສ ເມື່ອຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈທັງສອງມີຢູ່ ກໍມີ
ບຸກຄົນຜູ້ມີຄວາມສົງໄສ ເພິ່ງສຶກສາເພື່ອທາງແຫ່ງຍານ
ແລະທຳເຫຼົ່າໃດພຣະສະມະນະຊົງຮູ້ແລ້ວຕັດໄວ້
ທຳເຫຼົ່ານັ້ນ ເມື່ອຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈທັງສອງມີຢູ່ ກໍມີ

ຄຳວ່າ ຄວາມໂກດ ໃນຄຳວ່າ ຄວາມໂກດ ຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ແລະຄວາມ ສົງໄສ ໄດ້ແກ່ ໃຈປອງຮ້າຍ ມຸ້ງຮ້າຍ ຯລຯ ເຫັນປານນີ້ ມຸສາວາດ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມເປັນຄົນເວົ້າ ຕົວະ ຄວາມລັງເລ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມສົງໄສ ຄວາມໂກດຍ່ອມເກີດ ຍ້ອນອາໄສສິ່ງທີ່ໜ້າປາຖະ ໜາແດ່ ຍ້ອນອາໄສສິ່ງທີ່ບໍ່ໜ້າປາຖະໜາແດ່ ມຸສາວາດຍ່ອມເກີດ ຍ້ອນອາໄສສິ່ງທີ່ໜ້າປາຖະ ໜາແດ່ ຍ້ອນອາໄສສິ່ງທີ່ບໍ່ໜ້າປາຖະໜາແດ່ ຄວາມສົງໄສຍ່ອມເກີດ ຍ້ອນອາໄສສິ່ງທີ່ໜ້າ ປາຖະໜາແດ່ ຍ້ອນອາໄສສິ່ງທີ່ບໍ່ໜ້າປາຖະໜາແດ່

ວ່າດ້ວຍເຫດໃຫ້ເກີດຄວາມໂກດ

ຄວາມໂກດຍ່ອມເກີດ ຍ້ອນອາໄສສິ່ງທີ່ບໍ່ໜ້າປາຖະໜາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມໂກດຍ່ອມເກີດຍ້ອນສຳຄັນວ່າ ຜູ້ນີ້ໄດ້ເຮັດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ເຮົາ ຄວາມໂກດຍ່ອມເກີດຍ້ອນສຳຄັນວ່າ ຜູ້ນີ້ກຳລັງເຮັດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ເຮົາ ຄວາມໂກດ ຍ່ອມເກີດຍ້ອນສຳຄັນວ່າ ຜູ້ນີ້ຈັກເຮັດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ເຮົາ ຄວາມໂກດຍ່ອມເກີດຍ້ອນ ສຳຄັນວ່າ ຜູ້ນີ້ໄດ້ເຮັດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດ ກຳລັງເຮັດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດ ຈັກເຮັດສິ່ງທີ່ບໍ່ ເປັນປະໂຫຍດແກ່ຄົນຜູ້ເປັນທີ່ຮັກທີ່ບໍ່ມັກຂອງເຮົາ ຄວາມໂກດຍ່ອມເກີດ ຍ້ອນສຳຄັນວ່າ ຜູ້ນີ້ໄດ້ ເຮັດສິ່ງທີ່ເປັນປະໂຫຍດ ກຳລັງເຮັດສິ່ງທີ່ເປັນປະໂຫຍດ ຈັກເຮັດສິ່ງທີ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ຄົນຜູ້ບໍ່ ເປັນທີ່ຮັກທີ່ບໍ່ມັກຂອງເຮົາ ຄວາມໂກດຍ່ອມເກີດ ຍ້ອນອາໄສສິ່ງທີ່ບໍ່ໜ້າປາຖະໜາ ເປັນແນວນີ້

ຄວາມໂກດຍ່ອມເກີດ ຍ້ອນອາໄສສິ່ງທີ່ໜ້າປາຖະໜາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ເມື່ອບຸກຄົນຫວາດຣະແວງວ່າສິ່ງທີ່ໜ້າປາຖະໜາຈະຖືກແຍ່ງຊິງໄປ ກໍເກີດຄວາມ ໂກດ ເມື່ອສິ່ງທີ່ໜ້າປາຖະໜາກຳລັງຖືກແຍ່ງຊິງໄປກໍເກີດຄວາມໂກດ ເມື່ອສິ່ງທີ່ໜ້າປາຖະໜາ ຖືກແຍ່ງຊິງໄປແລ້ວ ກໍເກີດຄວາມໂກດ ເມື່ອບຸກຄົນຫວາດຣະແວງວ່າ ສິ່ງທີ່ໜ້າປາຖະໜາຈະ ຜັນປ່ຽນໄປ ກໍເກີດຄວາມໂກດ ເມື່ອສິ່ງທີ່ໜ້າປາຖະໜາກຳລັງຜັນປ່ຽນໄປ ກໍເກີດຄວາມໂກດ ເມື່ອສິ່ງທີ່ໜ້າປາຖະໜາຜັນປ່ຽນໄປແລ້ວ ກໍເກີດຄວາມໂກດ ຄວາມໂກດຍ່ອມເກີດ ຍ້ອນ ອາໄສ ສິ່ງທີ່ໜ້າປາຖະໜາ ເປັນແນວນີ້

ວ່າດ້ວຍເຫດໃຫ້ເກີດການກ່າວຕົວະ

ມຸສາວາດຍ່ອມເກີດ ຍ້ອນອາໄສສິ່ງທີ່ບໍ່ໜ້າປາຖະໜາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ຖືກຈອງຈຳດ້ວຍເຄື່ອງຈອງຈຳຄືຂີ້ຄາ ກໍເວົ້າຕົວະທັງທີ່ຮູ້ ເພື່ອ ໃຫ້ພື້ນການຈອງຈຳນັ້ນ ຖືກມັດດ້ວຍເຄື່ອງຈອງຈຳຄືເຊືອກ ຯລຯ ຖືກຈອງຈຳດ້ວຍເຄື່ອງຈອງ ຈຳຄືໂຊ່ຕວນ ຯລຯ ຖືກມັດດ້ວຍເຄື່ອງຈອງຈຳຄືຫວາຍ ຯລຯ ຖືກມັດດ້ວຍເຄື່ອງຈອງຈຳຄື ຄື ເຄືອເຂົາ ຯລຯ ຖືກຈອງຈຳດ້ວຍເຄື່ອງຈອງຈຳຄືຄຸກ ຯລຯ ຖືກຈອງຈຳດ້ວຍເຄື່ອງຈອງຈຳຄື

ການລ້ອມຮົ້ວ ຯລຯ ຖືກຈອງຈຳໄວ້ພາຍໃນບ້ານ ນິຄົມ ເມືອງ ຫຼືຮັດ ຯລຯ ຫຼືຖືກຈອງຈຳໄວ້ພາຍໃນ ຊົນນະບົດ ກໍເວົ້າຕົວະທັງທີ່ຮູ້ ເພື່ອໃຫ້ພົ້ນການຈອງຈຳນັ້ນ ມຸສາວາດຍ່ອມເກີດ ຍ້ອນອາໄສສິ່ງ ທີ່ບໍ່ໜ້າປາຖະໜາ ເປັນແນວນີ້

ມຸສາວາດຍ່ອມເກີດ ຍ້ອນອາໄສສິ່ງທີ່ໜ້າປາຖະໜາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ເວົ້າຕົວະທັງທີ່ຮູ້ ຍ້ອນເຫດແຫ່ງຮູບທີ່ໜ້າພໍໃຈ ເວົ້າຕົວະທັງທີ່ຮູ້ ຍ້ອນເຫດແຫ່ງສຽງ ຯລຯ ກິ່ນ ຯລຯ ຣົດ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະທີ່ພໍໃຈ ຯລຯ ຍ້ອນເຫດແຫ່ງຈິວອນ ຯລຯ ຍ້ອນເຫດແຫ່ງບິນທະບາດ ຯລຯ ຍ້ອນເຫດແຫ່ງເສນາສະນະ ເວົ້າຕົວະທັງທີ່ຮູ້ ຍ້ອນເຫດ ແຫ່ງຄືລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ມຸສາວາດຍ່ອມເກີດ ຍ້ອນອາໄສສິ່ງທີ່ໜ້າປາຖະໜາເປັນແນວນີ້

ວ່າດ້ວຍເຫດໃຫ້ເກີດຄວາມສົງໄສ

ຄວາມສົງໄສຍ່ອມເກີດ ຍ້ອນອາໄສສິ່ງທີ່ບໍ່ໜ້າປາຖະໜາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມສົງໄສຍ່ອມເກີດຍ້ອນອາໄສສິ່ງທີ່ບໍ່ໜ້າປາຖະໜາ ດ້ວຍຄິດວ່າ ເຮົາຈັກພົ້ນຈາກໂຣກຕາ ຫຼືບໍ່ພົ້ນຈາກໂຣກຕານໍ ເຮົາຈັກພົ້ນຈາກໂຣກຫູ ຯລຯ ຈາກໂຣກດັງ ຯລຯ ຈາກໂຣກລີ້ນ ຯລຯ ຈາກໂຣກກາຍ ຯລຯ ຈາກໂຣກກຸ່ງວກັບຫົວ ຯລຯ ຈາກໂຣກກຸ່ງວກັບຫູ ຯລຯ ຈາກໂຣກກຸ່ງວກັບປາກ ຯລຯ ຈາກໂຣກກຸ່ງວກັບແຂ້ວ ຫຼື ບໍ່ພົ້ນຈາກໂຣກກຸ່ງວກັບແຂ້ວນໍ ຄວາມສົງໄສຍ່ອມເກີດ ຍ້ອນອາໄສສິ່ງທີ່ບໍ່ໜ້າປາຖະໜາ ເປັນແນວນີ້

ຄວາມສົງໄສຍ່ອມເກີດ ຍ້ອນອາໄສສິ່ງທີ່ໜ້າປາຖະໜາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມສົງໄສຍ່ອມເກີດ ຍ້ອນອາໄສສິ່ງທີ່ໜ້າປາຖະໜາດ້ວຍຄິດວ່າ ເຮົາຈັກໄດ້ຮູບທີ່ໜ້າພໍໃຈ ຫຼືບໍ່ໄດ້ຮູບທີ່ໜ້າພໍໃຈນໍ ເຮົາຈັກໄດ້ສຽງ ຯລຯ ກິ່ນ ຯລຯ ຣົດ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະ ຯລຯ ຕະກູນ ຯລຯ ພູ່ຄະນະ ຯລຯ ອາວາດ ຯລຯ ລາບ ຯລຯ ຍົດ ຯລຯ ສັນເສີນ ຯລຯ ສຸກ ຯລຯ ຈິວອນ ຯລຯ ບິນທະບາດ ຯລຯ ເສນາສະນະ ຯລຯ ຄືລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ຄືລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານນໍ ຄວາມສົງໄສຍ່ອມເກີດ ຍ້ອນອາໄສສິ່ງທີ່ໜ້າປາຖະໜາ ເປັນແນວນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມໂກດ ຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະແລະຄວາມສົງໄສ

ຄຳວ່າ ທຳແມ່ນເຫຼົ່ານີ້ ຯລຯ ເມື່ອຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈທັງສອງມີຢູ່ກໍມີ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈມີຢູ່ ຄື ເມື່ອຄວາມສຸກແລະຄວາມທຸກ ໂສມະນັດ ແລະໂທມະນັດ ອາລົມທີ່ໜ້າປາຖະໜາ ແລະບໍ່ໜ້າປາຖະໜາ ຄວາມຍິນດີແລະຄວາມຍິນຮ້າຍ ມີຢູ່ ຄື ຜາກົດຢູ່ ອັນຕົນເຂົ້າໄປໄດ້ຢູ່ ທຳເຫຼົ່ານີ້ກໍມີໄດ້ ລວມຄວາມວ່າ ທຳແມ່ນເຫຼົ່ານີ້ ຯລຯ ເມື່ອຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈທັງສອງມີຢູ່ກໍມີ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ມີຄວາມສົງໄສ ເພິ່ງສຶກສາເພື່ອທາງແຫ່ງຍານ ອະທິບາຍວ່າ ຍານ ຊື່ວ່າ ທາງແຫ່ງຍານ ອາລົມແຫ່ງຍານ ຊື່ວ່າທາງແຫ່ງຍານ ທຳທີ່ເກີດມີພ້ອມກັບຍານ ກໍຊື່ວ່າ ທາງແຫ່ງຍານ ປຽບເໝືອນອະຣິຍະມັກ ຊື່ວ່າທາງແຫ່ງອະຣິຍະ ເທວະມັກ ຊື່ວ່າທາງແຫ່ງເທວະ ພົມມັກ ຊື່ວ່າທາງແຫ່ງພົມ ສັນໃດ ຍານ ຊື່ວ່າທາງແຫ່ງຍານ ອາລົມແຫ່ງຍານ ຊື່ວ່າທາງແຫ່ງ ຍານ ທຳທີ່ເກີດມີພ້ອມກັບຍານ ກໍຊື່ວ່າທາງແຫ່ງຍານ ສັນນັ້ນຄືກັນ

ວ່າດ້ວຍສິກຂາ ໓

ຄຳວ່າ ເພິ່ງສຶກສາ ໄດ້ແກ່ ສິກຂາ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ອະທິສິລະສິກຂາ
໒. ອະທິຈິດຕະສິກຂາ
໓. ອະທິປັນຍາສິກຂາ

ອະທິສິລະສິກຂາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ມີສິນ ສັງລວມດ້ວຍການສັງວອນໃນປາຕິໂມກ ສົມບູນ ດ້ວຍອາຈາຣະແລະໂຄຈອນ ເຫັນໄພໃນໂທດພຽງເລັກໜ້ອຍ ສະມາທານສຶກສາໃນສິກຂາບົດຢູ່ ຄື ສິນຂັນນ້ອຍ ສິນຂັນໃຫຍ່ ສິນເປັນບ່ອນເພິ່ງ ເປັນເບື້ອງຕົ້ນ ເປັນຄວາມປະພຶດ ເປັນຄວາມ ສັງລວມ ເປັນຄວາມຣະວັງ ເປັນຫົວໜ້າ ເປັນປະທານເພື່ອຄວາມເຖິງພ້ອມແຫ່ງທຳທີ່ເປັນກຸສົນ ນີ້ຊື່ວ່າອະທິສິລະສິກຂາ

ອະທິຈິດຕະສິກຂາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ສະຫງັດຈາກກາມ ຯລຯ ບັນລຸຈະຕຸດຖະຊານຢູ່ ນີ້ຊື່ວ່າອະທິຈິດ ຕະສິກຂາ

ອະທິປັນຍາສິກຂາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ມີປັນຍາ ປະກອບດ້ວຍປັນຍາອັນປະເສີດ ຍັງເຖິງຄວາມ ເກີດແລະຄວາມດັບ ເພິກຖອນກິເລດ ໃຫ້ບັນລຸເຖິງຄວາມສິ້ນທຸກໂດຍຊອບ ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມ ເປັນຈິງວ່າ ນີ້ທຸກ ຯລຯ ນີ້ທຸກຂະນີໂຣທະຄາມີນິປະຕິປະທາ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ອາສະວະ ທ່ານຮູ້ ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ ນີ້ອາສະວະນິໂຣທະຄາມີນິປະຕິປະທາ ນີ້ຊື່ວ່າອະທິປັນຍາສິກຂາ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ມີຄວາມສົງໄສ ເພິ່ງສຶກສາເພື່ອທາງແຫ່ງຍານ ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນ ຜູ້ ມີຄວາມສົງໄສ ຄື ເຄືອບແຄງ ລັງເລ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ໒ ທິດ ໒ ທາງ ບໍ່ແນ່ໃຈ ເພິ່ງສຶກສາ ອະທິສິລະສິກຂາ ອະທິຈິດຕະສິກຂາ ອະທິປັນຍາສິກຂາ ເພື່ອບັນລຸເຖິງຍານ ເພື່ອຖືກຕ້ອງຍານ ເພື່ອເຮັດຍານໃຫ້ແຈ້ງ ຄື

ສິກຂາ ໓ ເຫຼົ່ານີ້ ເມື່ອບຸກຄົນນຶກເຖິງ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຮູ້ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອ
ເຫັນ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອພິຈາລະນາ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອອະທິຖານຈິດ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ
ເມື່ອນັ້ນໃຈເຊື່ອດ້ວຍສັດທາ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອປະຄອງຄວາມພຽນ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອ
ຕັ້ງສະຕິ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຕັ້ງໃຈໝັ້ນ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຮູ້ແຈ້ງດ້ວຍປັນຍາ ຊື່ວ່າເພິ່ງ
ສິກສາ ເມື່ອຮູ້ແຈ້ງທຳທີ່ຄວນຮູ້ແຈ້ງ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອກຳນົດຮູ້ທຳທີ່ຄວນກຳນົດຮູ້ ຊື່ວ່າເພິ່ງ
ສິກສາ ເມື່ອລະທຳທີ່ຄວນລະ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຈະເລີນທຳທີ່ຄວນຈະເລີນ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ
ເມື່ອເຮັດໃຫ້ແຈ້ງທຳທີ່ຄວນເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ກໍຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ຄືເພິ່ງປະພຶດເອື້ອເພື່ອ ປະພຶດເອື້ອ
ເພື່ອໂດຍຊອບ ສະມາທານປະພຶດ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ມີຄວາມສົງໄສ ເພິ່ງສິກສາເພື່ອ
ທາງແຫ່ງຍານ

ວ່າດ້ວຍທຳທີ່ພຣະສະມະນະຊົງຮູ້

ຄຳວ່າ ຊົງຮູ້ແລ້ວ ໃນຄຳວ່າ ແລະທຳເຫຼົ່າໃດພຣະສະມະນະຊົງຮູ້ແລ້ວຕັດໄວ້ ໄດ້ແກ່ ຮູ້
ແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວ ຕັດສອນ
ຕັດໄວ້ ຄື ຊົງບອກ ສະແດງ ບັນຍັດ ກຳນົດ ເປີດເຜີຍ ຈຳແນກ ເຮັດໃຫ້ງ່າຍ ປະກາດໄວ້
ແລ້ວວ່າ ສັງຂານທັງປວງບໍ່ທ່ຽງ ຯລຯ ສັງຂານທັງປວງເປັນທຸກ ຯລຯ ທຳທັງປວງເປັນອະນັດ
ຕາ ຯລຯ ຍ້ອນອະວິດຊາເປັນປັດໄຈ ສັງຂານຈິ່ງມີ ຯລຯ ຍ້ອນຊາດເປັນປັດໄຈ ຊະຣາມໍຣະ
ນະຈິ່ງມີ ຯລຯ ຍ້ອນອະວິດຊາດັບ ສັງຂານຈິ່ງດັບ ຯລຯ ຍ້ອນຊາດດັບ ຊະຣາມໍຣະນະຈິ່ງດັບ
ຯລຯ ນີ້ທຸກ ຯລຯ ນີ້ທຸກຂະນີໂຣທະຄາມີນິປະຕິປະທາ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ອາສະວະ ຯລຯ ນີ້ອາສະ
ວະນີໂຣທະຄາມີນິປະຕິປະທາ ຯລຯ ທຳເຫຼົ່ານີ້ຄວນຮູ້ຍິ່ງ ຯລຯ ທຳເຫຼົ່ານີ້ຄວນກຳນົດຮູ້ ຯລຯ
ທຳເຫຼົ່ານີ້ຄວນລະ ຯລຯ ທຳເຫຼົ່ານີ້ຄວນຈະເລີນ ຯລຯ ທຳເຫຼົ່ານີ້ຄວນເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ເຫດເກີດ
ເຫດດັບ ຄຸນ ໂທດ ແລະການສະລັດອອກແຫ່ງຜິດສາຍະຕະນະ ໖ ຯລຯ ແຫ່ງອຸປາທານຂັນ
໔ ຯລຯ ແຫ່ງມະຫາພູຕະຮູບ ໔

ຮູ້ແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແຈ້ງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງ
ແລ້ວ ຕັດສອນ ຕັດໄວ້ ຄື ຊົງບອກ ຊົງສະແດງ ບັນຍັດ ກຳນົດ ເປີດເຜີຍ ຈຳແນກ ເຮັດໃຫ້
ງ່າຍ ປະກາດໄວ້ແລ້ວວ່າ ສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ ມີຄວາມເກີດຂຶ້ນເປັນທຳມະດາ ສິ່ງນັ້ນທັງໝົດລ້ວນມີ
ຄວາມດັບໄປເປັນທຳມະດາ

ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ເຮົາສະແດງທຳເພື່ອຄວາມ
ຮູ້ຍິ່ງ ບໍ່ແມ່ນສະແດງເພື່ອຄວາມບໍ່ຮູ້ຍິ່ງ ສະແດງທຳມີເຫດຜົນ ບໍ່ແມ່ນສະແດງທຳບໍ່ມີເຫດຜົນ
ສະແດງທຳມີປາຕິທານ ບໍ່ແມ່ນສະແດງທຳບໍ່ມີປາຕິທານ ພວກທ່ານຄວນເຮັດຕາມໂອວາດ ເຮັດ
ຕາມຄຳສັ່ງສອນຂອງເຮົານັ້ນ ຜູ້ສະແດງທຳເພື່ອຄວາມຮູ້ຍິ່ງ ບໍ່ແມ່ນສະແດງເພື່ອຄວາມບໍ່ຮູ້ຍິ່ງ
ຜູ້ສະແດງທຳມີເຫດຜົນ ບໍ່ແມ່ນສະແດງທຳບໍ່ມີເຫດຜົນ ຜູ້ສະແດງທຳມີປາຕິທານ ບໍ່ແມ່ນ

ສະແດງທຳບໍ່ມີປາຕິທານ ກໍເປັນການພຽງພໍເພື່ອຄວາມຍິນດີ ເພື່ອຄວາມປາໂມດ ເພື່ອໂສມະນັດ ວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດສະຮູ້ໂດຍຊອບດ້ວຍພຣະອົງເອງ ພຣະທຳອັນພຣະອົງຕັດໄວ້ດີ ແລ້ວ ພຣະສົງເປັນຜູ້ປະຕິບັດດີແລ້ວ ຯລຯ ກໍແລ ເມື່ອຕັດໄວຍາກອນພາສີດນີ້ ທັງ ໑໐,໐໐໐ ໂລກກະທາດ ກໍໄດ້ສິ້ນໄຫວແລ້ວ^໑ ລວມຄວາມວ່າ ແລະທຳເຫຼົ່າໃດພຣະ ສະມະນະຊົງຮູ້ແລ້ວ ຕັດໄວ້ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ທຳແມ່ນເຫຼົ່ານີ້ ຄື ຄວາມໂກດ ຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ
ແລະຄວາມສົງໄສ ເມື່ອຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈທັງສອງມີຢູ່ ກໍມີ
ບຸກຄົນຜູ້ມີຄວາມສົງໄສ ເພິ່ງສຶກສາເພື່ອທາງແຫ່ງຍານ
ແລະທຳເຫຼົ່າໃດພຣະສະມະນະຊົງຮູ້ແລ້ວຕັດໄວ້
ທຳເຫຼົ່ານັ້ນ ເມື່ອຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈທັງສອງມີຢູ່ ກໍມີ

[໑໐໔] (ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມວ່າ)

ຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈມີຕົ້ນເຫດມາຈາກໃສ
ເມື່ອອັນໃດບໍ່ມີ ຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈເຫຼົ່ານີ້ຈຶ່ງບໍ່ມີ
ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດບອກເລື່ອງຄວາມບໍ່ມີແລະຄວາມມີວ່າ
ມີຕົ້ນເຫດມາຈາກສິ່ງໃດແກ່ຂ້າພຣະອົງ

ວ່າດ້ວຍຕົ້ນເຫດຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈ

ຄຳວ່າ ຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈມີຕົ້ນເຫດມາຈາກໃສ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະພຸດທະ ເນຣະມິດທູນຖາມ ທູນສອບຖາມ ທູນຂໍ ທູນອັນເຊີນ ທູນໃຫ້ຊົງປະກາດເຖິງມູນ ຯລຯເຫດເກີດ ແຫ່ງຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈວ່າ ຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈມີຕົ້ນເຫດມາຈາກໃສ ເກີດຈາກໃສ ເກີດຂຶ້ນຈາກໃສ ບັງເກີດຈາກໃສ ບັງເກີດຂຶ້ນຈາກໃສ ຜາກົດຂຶ້ນຈາກໃສ ມີອັນໃດ ເປັນຕົ້ນເຫດ ມີອັນໃດເປັນເຫດເກີດ ມີອັນໃດເປັນກຳເນີດ ມີອັນໃດເປັນແດນເກີດ ລວມຄວາມ ວ່າ ຄວາມດີໃຈ ແລະຄວາມເສຍໃຈມີຕົ້ນເຫດມາຈາກໃສ

ຄຳວ່າ ເມື່ອອັນໃດບໍ່ມີ ຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈເຫຼົ່ານີ້ຈຶ່ງບໍ່ມີ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອ ອັນໃດບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ ຄວາມດີໃຈ ແລະຄວາມເສຍໃຈຈຶ່ງບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ເກີດ ບໍ່ ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ບັງເກີດ ບໍ່ບັງເກີດຂຶ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອອັນໃດບໍ່ມີ ຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍ ໃຈເຫຼົ່ານີ້ຈຶ່ງບໍ່ມີ

ຄຳວ່າ ຯລຯ ເລື່ອງຄວາມບໍ່ມີແລະຄວາມມີວ່າ ມີຕົ້ນເຫດມາຈາກສິ່ງໃດ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມມີແຫ່ງຄວາມດີໃຈ ແລະຄວາມເສຍໃຈ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມມີ ຄວາມເປັນ ຄວາມເກີດ ຄວາມເກີດຂຶ້ນ ຄວາມບັງເກີດ ຄວາມບັງເກີດຂຶ້ນ ຄວາມຜາກົດແຫ່ງຄວາມດີໃຈ ແລະຄວາມເສຍໃຈ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມມີແຫ່ງຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈ

ຄວາມບໍ່ມີແຫ່ງຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມສິ້ນໄປ ຄວາມເສື່ອມໄປ ຄວາມແຕກໄປ ຄວາມທຳລາຍໄປ ຄວາມເປັນຂອງບໍ່ທ່ຽງ ຄວາມອັນຕະຣະທານຫາຍໄປແຫ່ງຄວາມດີໃຈ ແລະຄວາມເສຍໃຈ ນີ້ຊື່ວ່າ ຄວາມບໍ່ມີແຫ່ງຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈ

ຄຳວ່າ ເລື້ອງ ໄດ້ແກ່ ເລື້ອງສຳຄັນຢຶ່ງ ລວມຄວາມວ່າ ເລື້ອງຄວາມບໍ່ມີ ແລະຄວາມມີ

ຄຳວ່າ ນີ້ ໃນຄຳວ່າ ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດບອກ ຯລຯ ນີ້ວ່າ ມີຕົ້ນເຫດມາຈາກສິ່ງໃດ ແກ່ຂ້າພຣະອົງ ໄດ້ແກ່ ຂໍທີ່ຂ້າພຣະອົງທູນຖາມ ທູນຂໍ ທູນອັນເຊີນ ທູນໃຫ້ຊົງປະກາດ

ຄຳວ່າ ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດບອກ ຯລຯ ວ່າ ມີຕົ້ນເຫດມາຈາກສິ່ງໃດ ໄດ້ແກ່ສິ່ງທີ່ເປັນຕົ້ນເຫດ ສິ່ງທີ່ເປັນເຫດເກີດ ສິ່ງທີ່ເປັນກຳເນີດ ສິ່ງທີ່ເປັນແດນເກີດ ລວມຄວາມວ່າ ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດບອກ ຯລຯ ວ່າມີຕົ້ນເຫດມາຈາກສິ່ງໃດ ແກ່ຂ້າພຣະອົງ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະພຸດທະເນຣະມິດ ຈຶ່ງທູນຖາມວ່າ

ຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈມີຕົ້ນເຫດມາຈາກໃສ

ເມື່ອອັນໃດບໍ່ມີ ຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈເຫຼົ່ານີ້ຈຶ່ງບໍ່ມີ

ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດບອກເລື້ອງຄວາມບໍ່ມີແລະຄວາມມີວ່າ

ມີຕົ້ນເຫດມາຈາກສິ່ງໃດແກ່ຂ້າພຣະອົງ

[໑໐໕] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບວ່າ)

ຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈມີຕົ້ນເຫດມາຈາກຜັດສະ

ເມື່ອຜັດສະບໍ່ມີ ຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈເຫຼົ່ານີ້ຈຶ່ງບໍ່ມີ

ເຮົາຂໍບອກເລື້ອງຄວາມບໍ່ມີແລະຄວາມມີນີ້ວ່າ

ມີຕົ້ນເຫດມາຈາກຜັດສະນີ້ແກ່ທ່ານ

ຄຳວ່າ ຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈມີຕົ້ນເຫດມາຈາກຜັດສະ ອະທິບາຍວ່າ ສຸກຂະເວທະນາ (ຄວາມຮູ້ສຶກສະບາຍ) ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນອາໄສຜັດສະອັນເປັນທີ່ຕັ້ງແຫ່ງສຸກຂະເວທະນາ ຍ້ອນຜັດສະອັນເປັນທີ່ຕັ້ງແຫ່ງສຸກຂະເວທະນານັ້ນ ໆແລດັບໄປ ສຸກຂະເວທະນາທີ່ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນອາໄສຜັດສະອັນເປັນທີ່ຕັ້ງແຫ່ງສຸກຂະເວທະນາ ທີ່ສະເຫວີຍຢູ່ ອັນເກີດຈາກຜັດສະນັ້ນ ກໍດັບໄປ ຄື ສະງົບໄປ

ທຸກຂະເວທະນາ (ຄວາມຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍ) ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນອາໄສຜັດສະ ອັນເປັນທີ່ຕັ້ງແຫ່ງ
ທຸກຂະເວທະນາ ຍ້ອນຜັດສະອັນເປັນທີ່ຕັ້ງແຫ່ງທຸກຂະເວທະນານັ້ນ ໆ ເອງ ດັບໄທຸກຂະເວທະ
ນາທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຍ້ອນອາໄສຜັດສະອັນເປັນທີ່ຕັ້ງແຫ່ງທຸກຂະເວທະນາ ທີ່ສະເຫວີຍຢູ່ ອັນເກີດຈາກ
ຜັດສະນັ້ນ ກໍດັບໄປ ຄື ສະງົບໄປ

ອະທຸກຂະມະສຸຂະເວທະນາ (ຄວາມຮູ້ສຶກບໍ່ທຸກບໍ່ສຸກ) ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນອາໄສຜັດສະອັນ
ເປັນທີ່ຕັ້ງແຫ່ງອະທຸກຂະມະສຸຂະເວທະນາ ຍ້ອນຜັດສະອັນເປັນທີ່ຕັ້ງແຫ່ງອະທຸກຂະມະສຸຂະ
ເວທະນານັ້ນ ໆແລ ດັບໄປ ອະທຸກຂະມະສຸຂະເວທະນາທີ່ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນອາໄສຜັດສະ ອັນເປັນທີ່
ຕັ້ງແຫ່ງອະທຸກຂະມະສຸຂະເວທະນາ ທີ່ກຳລັງສະເຫວີຍຢູ່ ອັນເກີດຈາກຜັດສະນັ້ນ ກໍດັບໄປ ຄື
ສະງົບໄປ

ຄຳວ່າ ຄວາມດີໃຈ ແລະຄວາມເສຍໃຈມີຕົ້ນເຫດມາຈາກຜັດສະ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມ
ດີໃຈ ແລະຄວາມເສຍໃຈ ມີຕົ້ນເຫດມາຈາກຜັດສະ ຄື ມີຜັດສະເປັນເຫດເກີດ ມີຜັດສະເປັນ
ກຳເນີດ ມີຜັດສະເປັນແດນເກີດ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມດີໃຈ ແລະຄວາມເສຍໃຈມີຕົ້ນເຫດມາ
ຈາກຜັດສະ

ຄຳວ່າ ເມື່ອຜັດສະບໍ່ມີ ຄວາມດີໃຈ ແລະຄວາມເສຍໃຈເຫຼົ່ານີ້ຈຶ່ງບໍ່ມີ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອ
ຜັດສະບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ ຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈ ຍ່ອມບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ເກີດ
ບໍ່ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ບັງເກີດ ບໍ່ບັງເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ຜາກົດ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອຜັດສະບໍ່ມີ ຄວາມດີໃຈ ແລະ
ຄວາມເສຍໃຈເຫຼົ່ານີ້ຈຶ່ງບໍ່ມີ

ຄຳວ່າ ຯລຯ ເລື້ອງຄວາມບໍ່ມີແລະຄວາມມີ ອະທິບາຍວ່າ ພະວະທິດຖິ (ຄວາມເຫັນວ່າ
ມີ) ກໍດີ ວິພະວະທິດຖິ (ຄວາມເຫັນວ່າບໍ່ມີ) ກໍດີ ມີຕົ້ນເຫດມາຈາກຜັດສະ

ຄຳວ່າ ເລື້ອງ ໄດ້ແກ່ ເລື້ອງສຳຄັນຢຶ່ງ ລວມຄວາມວ່າ ເລື້ອງຄວາມບໍ່ມີແລະຄວາມມີ

ຄຳວ່າ ນີ້ ໃນຄຳວ່າ ເຮົາຂໍບອກ ຯລຯ ນີ້ວ່າ ມີຕົ້ນເຫດມາຈາກຜັດສະນີ້ແກ່ທ່ານ
ອະທິບາຍ ວ່າ ຂໍທີ່ທ່ານທູນຖາມ ທູນຂໍ ທູນອັນເຊີນ ທູນໃຫ້ປະກາດ

ຄຳວ່າ ເຮົາຂໍບອກ ໄດ້ແກ່ ເຮົາຂໍບອກ ຄື ຂໍກ່າວ ສະແດງ ບັນຍັດ ກຳນົດ ເປີດເຜີຍ
ຈຳແນກ ເຮັດໃຫ້ງ່າຍ ປະກາດ ລວມຄວາມວ່າ ເຮົາຂໍບອກ ຯລຯ ນີ້ແກ່ທ່ານ

ຄຳວ່າ ມີຕົ້ນເຫດມາຈາກຜັດສະນີ້ ໄດ້ແກ່ ມີຕົ້ນເຫດມາຈາກຜັດສະນີ້ ຄື ມີຜັດສະ ເປັນ
ເຫດເກີດ ມີຜັດສະເປັນກຳເນີດ ມີຜັດສະເປັນແດນເກີດ ລວມຄວາມວ່າ ເຮົາຂໍບອກ ຯລຯ ນີ້ວ່າ
ມີຕົ້ນເຫດມາຈາກຜັດສະນີ້ແກ່ທ່ານ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດຕອບວ່າ

ຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈມີຕົ້ນເຫດມາຈາກຜັດສະ

ເມື່ອຜັດສະບໍ່ມີ ຄວາມດີໃຈແລະຄວາມເສຍໃຈເຫຼົ່ານີ້ຈຶ່ງບໍ່ມີ

ເຮົາຂໍບອກເລື້ອງຄວາມບໍ່ມີແລະຄວາມມີນີ້ວ່າ

ມີຕົ້ນເຫດມາຈາກຜັດສະນີ້ແກ່ທ່ານ

[໑໐໖] (ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມວ່າ)

ຜັດສະໄນໂລກມີຕົ້ນເຫດມາຈາກໃສ
ແລະຄວາມຢຶດຖືມີມາຈາກໃສ
ເມື່ອອັນໃດບໍ່ມີ ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາຈຶ່ງບໍ່ມີ
ເມື່ອອັນໃດບໍ່ມີ ຜັດສະຈຶ່ງບໍ່ຖືກຕ້ອງ

ວ່າດ້ວຍຕົ້ນເຫດແຫ່ງຜັດສະ

ຄຳວ່າ ຜັດສະໄນໂລກມີຕົ້ນເຫດມາຈາກໃສ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມ ທູນສອບຖາມ ທູນຂໍ ທູນອັນເຊີນ ທູນໃຫ້ຊົງປະກາດເຖິງມູນ ຯລຯ ເຫດເກີດແຫ່ງຜັດສະ ວ່າ ຜັດສະມີຕົ້ນເຫດມາຈາກໃສ ເກີດຈາກໃສ ເກີດຂຶ້ນຈາກໃສ ບັງເກີດຈາກໃສ ບັງເກີດຂຶ້ນຈາກໃສ ຜາກົດຈາກໃສ ມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ ມີອັນໃດເປັນເຫດເກີດ ມີອັນໃດເປັນກຳເນີດ ມີອັນໃດເປັນແດນເກີດ ລວມຄວາມວ່າ ຜັດສະໄນໂລກມີຕົ້ນເຫດມາຈາກໃສ

ຄຳວ່າ ແລະຄວາມຢຶດຖືມີມາຈາກໃສ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມ ທູນສອບຖາມ ທູນຂໍ ທູນອັນເຊີນ ທູນໃຫ້ຊົງປະກາດເຖິງມູນ ຯລຯ ເຫດເກີດແຫ່ງຄວາມຢຶດຖືວ່າ ຄວາມຢຶດຖືມີມາຈາກໃສ ເກີດຈາກໃສ ເກີດຂຶ້ນຈາກໃສ ບັງເກີດຈາກໃສ ບັງເກີດຂຶ້ນຈາກໃສ ຜາກົດຈາກໃສ ມີອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ ມີອັນໃດເປັນເຫດເກີດ ມີອັນໃດເປັນກຳເນີດ ມີອັນໃດເປັນແດນເກີດ ລວມຄວາມວ່າ ແລະຄວາມຢຶດຖືມີມາຈາກໃສ

ຄຳວ່າ ເມື່ອອັນໃດບໍ່ມີ ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາຈຶ່ງບໍ່ມີ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອອັນໃດ ບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາຈຶ່ງບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ບຸກຄົນນັ້ນລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ອະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອອັນໃດບໍ່ມີ ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາຈຶ່ງບໍ່ມີ

ຄຳວ່າ ເມື່ອອັນໃດບໍ່ມີ ຜັດສະຈຶ່ງບໍ່ຖືກຕ້ອງ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອອັນໃດບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ເປັນກ້າວລ່ວງ ກ້າວພີ້ນ ລ່ວງພີ້ນແລ້ວ ຜັດສະຈຶ່ງບໍ່ຖືກຕ້ອງ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອອັນໃດບໍ່ມີ ຜັດສະຈຶ່ງບໍ່ຖືກຕ້ອງ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະພຸດທະເນຣະມິດຈຶ່ງທູນຖາມວ່າ

ຜັດສະໄນໂລກມີຕົ້ນເຫດມາຈາກໃສ
ແລະຄວາມຢຶດຖືມີມາຈາກໃສ
ເມື່ອອັນໃດບໍ່ມີ ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາຈຶ່ງບໍ່ມີ
ເມື່ອອັນໃດບໍ່ມີ ຜັດສະຈຶ່ງບໍ່ຖືກຕ້ອງ

[໑໐໗] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບວ່າ)

ຍ້ອນອາໄສນາມແລະຮູບ ຜັດສະຈິງເກີດ
ຄວາມຢຶດຖືມີຕົ້ນເຫດມາຈາກຄວາມປາຖະໜາ
ເມື່ອຄວາມປາຖະໜາບໍ່ມີ ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາຈິ່ງບໍ່ມີ
ເມື່ອຮູບບໍ່ມີ ຜັດສະຈິງບໍ່ຖືກຕ້ອງ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນອາໄສນາມແລະຮູບ ຜັດສະຈິງເກີດ ອະທິບາຍວ່າ ຈັກຊວິນຍານ ເກີດຂຶ້ນ ຍ້ອນອາໄສຕາແລະຮູບ ປະຊຸມແຫ່ງທຳ ໓ ປະການ ຄື (໑) ຕາ (໒) ຮູບ (໓) ຈັກຊວິນຍານ ຜັດສະຈິງເກີດ ຕາແລະຮູບຢູ່ໃນສ່ວນຮູບ ສຳປະຍຸດຕະທຳ ທັງຫຼາຍເວັ້ນຈັກຊສຳຜັດຢູ່ໃນສ່ວນ ນາມ ຜັດສະເກີດຂຶ້ນຍ້ອນອາໄສນາມແລະຮູບ ດ້ວຍປະການແນວນີ້

ໂສຕະວິນຍານ ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນອາໄສທູແລະສຽງ ປະຊຸມແຫ່ງທຳ ໓ ປະການ ຄື (໑) ທູ (໒) ສຽງ (໓) ໂສຕະວິນຍານ ຜັດສະຈິງເກີດ ທູແລະສຽງຢູ່ໃນສ່ວນຮູບ ສຳປະຍຸດຕະທຳທັງ ຫຼາຍເວັ້ນໂສຕະສຳຜັດຢູ່ໃນສ່ວນນາມ ຜັດສະເກີດຂຶ້ນຍ້ອນອາໄສນາມ ແລະຮູບ ດ້ວຍປະການ ແນວນີ້

ຄານະວິນຍານ ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນອາໄສດັງແລະກິ່ນ ປະຊຸມແຫ່ງທຳ ໓ ປະການ ຄື (໑) ດັງ (໒) ກິ່ນ (໓) ຄານະວິນຍານ ຜັດສະຈິງເກີດ ດັງແລະກິ່ນຢູ່ໃນສ່ວນຮູບ ສຳປະຍຸດຕະທຳ ທັງຫຼາຍເວັ້ນຄານະສຳຜັດຢູ່ໃນສ່ວນນາມ ຜັດສະເກີດຂຶ້ນຍ້ອນອາໄສນາມແລະຮູບ ດ້ວຍປະການ ແນວນີ້

ຊິວຫາວິນຍານ ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນອາໄສລິ້ນແລະຣົດ ປະຊຸມແຫ່ງທຳ ໓ ປະການ ຄື (໑) ລິ້ນ (໒) ຣົດ (໓) ຊິວຫາວິນຍານ ຜັດສະຈິງເກີດ ລິ້ນແລະຣົດຢູ່ໃນສ່ວນຮູບ ສຳປະຍຸດຕະທຳ ທັງຫຼາຍເວັ້ນຊິວຫາສຳຜັດຢູ່ໃນສ່ວນນາມ ຜັດສະເກີດຂຶ້ນຍ້ອນອາໄສນາມ ແລະຮູບດ້ວຍປະ ການແນວນີ້

ກາຍະວິນຍານ ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນອາໄສກາຍແລະໂຜດຖັບພະ ປະຊຸມແຫ່ງທຳ ໓ ປະການ ຄື (໑) ກາຍ (໒) ໂຜດຖັບພະ (໓) ກາຍະວິນຍານ ຜັດສະຈິງເກີດ ກາຍແລະໂຜດຖັບພະ ຢູ່ໃນ ສ່ວນຮູບ ສຳປະຍຸດຕະທຳທັງຫຼາຍເວັ້ນກາຍສຳຜັດ ຢູ່ໃນສ່ວນນາມ ຜັດສະເກີດຂຶ້ນຍ້ອນອາໄສ ນາມແລະຮູບ ດ້ວຍປະການແນວນີ້

ມະໂນວິນຍານ ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນອາໄສໃຈແລະທຳມາຣົມທັງຫຼາຍ ປະຊຸມແຫ່ງທຳ ໓ ປະ ການ ຄື (໑) ທະທະຍະວັດຖຸ (໒) ທຳມາຣົມ (໓) ມະໂນວິນຍານ ຜັດສະຈິງເກີດ

ທະທະຍະວັດຖຸແລະທຳມາຣົມທີ່ມີຮູບທັງຫຼາຍຢູ່ໃນສ່ວນຮູບ ສຳປະຍຸດຕະທຳທັງຫຼາຍ ເວັ້ນມະໂນສຳຜັດຢູ່ໃນສ່ວນນາມ ຜັດສະເກີດຂຶ້ນຍ້ອນອາໄສນາມແລະຮູບ ດ້ວຍປະການແນວນີ້

ວ່າດ້ວຍຄວາມຢືດຖືມີຕົ້ນເຫດມາຈາກຄວາມປາຖະໜາ

ຄຳວ່າ ຄວາມຢືດຖືມີຕົ້ນເຫດມາຈາກຄວາມປາຖະໜາ ອະທິບາຍວ່າ ຕົ້ນຫາຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມປາຖະໜາ ຄື ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສິນມູນຄືໂລພະ

ຄຳວ່າ ຄວາມຢືດຖື ໄດ້ແກ່ ຄວາມຢືດຖື ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມຢືດຖືດ້ວຍອຳນາດ ຕົ້ນຫາ (໒) ຄວາມຢືດຖືດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຢືດຖືດ້ວຍອຳນາດ ຕົ້ນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຢືດຖືດ້ວຍອຳນາດທິດຖື

ຄຳວ່າ ຄວາມຢືດຖືມີຕົ້ນເຫດມາຈາກຄວາມປາຖະໜາ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມຢືດຖື ມີຕົ້ນ ເຫດມາຈາກຄວາມປາຖະໜາ ຄື ມີຄວາມປາຖະໜາເປັນຕົ້ນເຫດ ມີຄວາມປາຖະໜາເປັນປັດ ໄຈ ມີຄວາມປາຖະໜາເປັນສາເຫດ ມີຄວາມປາຖະໜາເປັນແດນເກີດ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມ ຢືດຖືມີຕົ້ນເຫດມາຈາກຄວາມປາຖະໜາ

ຄຳວ່າ ເມື່ອຄວາມປາຖະໜາບໍ່ມີ ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາຈຶ່ງບໍ່ມີ ອະທິບາຍວ່າ ຕົ້ນ ຫາຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມປາຖະໜາ ຄື ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສິນມູນຄືໂລພະ

ຄຳວ່າ ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕົ້ນຫາ (໒) ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດທິດ ຖື ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕົ້ນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າ ຄວາມຢືດຖືວ່າ ເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດທິດຖື

ຄຳວ່າ ເມື່ອຄວາມປາຖະໜາບໍ່ມີ ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາຈຶ່ງບໍ່ມີ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອຄວາມປາຖະໜາບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາຈຶ່ງບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ ໄດ້ແກ່ ຄວາມປາຖະໜາ ບຸກຄົນນັ້ນລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະ ງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອຄວາມປາຖະໜາບໍ່ມີ ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາຈຶ່ງບໍ່ມີ

ວ່າດ້ວຍມະຫາພູຕະຮູບ ໔

ຄຳວ່າ ຮູບ ໃນຄຳວ່າ ເມື່ອຮູບບໍ່ມີ ຜັດສະຈຶ່ງບໍ່ຖືກຕ້ອງ ໄດ້ແກ່ ມະຫາພູຕະຮູບ ໔ ແລະຮູບທີ່ອາໄສມະຫາພູຕະຮູບ ໔

ຄຳວ່າ ເມື່ອຮູບບໍ່ມີ ໄດ້ແກ່ ຮູບບໍ່ມີຍ້ອນເຫດ ໔ ຢ່າງ ຄື

໑. ຍ້ອນການຮູ້

໒. ຍ້ອນການພິຈາລະນາ

໓. ຍ້ອນການລະ

໔. ຍ້ອນການກ້າວພື້ນ

ຮູບບໍ່ມີຍ້ອນການຮູ້ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸຮູ້ຮູບ ຄື ຮູ້ຈັກ ເບິ່ງເຫັນວ່າ ຮູບແນວໃດແນວໜຶ່ງ ຮູບທັງໝົດ ຄື ມະຫາພູຕະຮູບ ໔ ແລະຮູບທີ່ອາໄສມະຫາພູຕະຮູບ ໔ ຮູບບໍ່ມີຍ້ອນການຮູ້ ເປັນແນວນີ້

ຮູບບໍ່ມີຍ້ອນການພິຈາລະນາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸເຮັດຮູບທີ່ຮູ້ແລ້ວໃຫ້ຜາກົດແນວນີ້ ພິຈາລະນາຮູບ ຄື ພິຈາລະນາໂດຍຄວາມເປັນຂອງບໍ່ທ່ຽງ ເປັນທຸກ ເປັນໂຮກ ເປັນຄືທົວຜີ ເປັນຄືລູກສອນ ເປັນຂອງລຳບາກ ເປັນອາພາດ ເປັນຢ່າງອື່ນ ເປັນຂອງຊຸດໂຊມ ເປັນສະໜຽດ ເປັນອຸປັດທະວະ ເປັນໄພ ເປັນອຸປະສັກ ເປັນຂອງຫວັ່ນໄຫວ ເປັນຂອງຜຸພັງ ເປັນຂອງບໍ່ຍັງຍືນ ເປັນຂອງບໍ່ມີບ່ອນຕ້ານທານ ເປັນຂອງບໍ່ມີບ່ອນຫຼົບລີ້ ເປັນຂອງບໍ່ມີບ່ອນເພິ່ງ ເປັນຂອງວ່າງ ເປັນຂອງເປົ່າ ເປັນຂອງສູນ ເປັນອະນັດຕາ ເປັນຂອງມີໂທດ ເປັນຂອງຜັນປ່ຽນໄປເປັນທຳມະດາ ເປັນຂອງບໍ່ມີແກ່ນສານ ເປັນເຫດແຫ່ງຄວາມລຳບາກ ເປັນຄືເພດຊະຄາດ ເປັນຂອງປາສະຈາກຄວາມຈະເລີນ ເປັນຂອງມີອາສະວະ ເປັນຂອງທີ່ຖືກເຫດປັດໄຈປຸງແຕ່ງ ເປັນເຫຍື່ອແຫ່ງມານ ມີຊາດເປັນທຳມະດາ ມີຊະຣາ ເປັນທຳມະດາ ມີພະຍາທິເປັນທຳມະດາ ມີມໍຣະນະເປັນທຳມະດາ ມີໂສກະ ປະຣິເທວະ ທຸກຂະໂທມະນັດ ອຸປາຍາສະເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມເສົ້າໝອງເປັນທຳມະດາ ເປັນເຫດເກີດທຸກ ຕັ້ງຢູ່ບໍ່ໄດ້ ຫາຄວາມແຊ່ມຊື່ນບໍ່ໄດ້ ເປັນໂທດ ເປັນຂອງທີ່ຕ້ອງສະລັດອອກໄປ ຮູບບໍ່ມີຍ້ອນການພິຈາລະນາ ເປັນແນວນີ້

ຮູບບໍ່ມີຍ້ອນການລະ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸເມື່ອພິຈາລະນາເຫັນແນວນີ້ແລ້ວ ກໍຍ່ອມລະ ຄື ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມກຳໜົດຍ້ອນຄວາມພໍໃຈໃນຮູບ

ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພວກທ່ານຈົ່ງລະຄວາມ ກຳໜົດ ຍ້ອນຄວາມພໍໃຈໃນຮູບ ທ່ານລະຮູບນັ້ນໄດ້ເດັດຂາດແລ້ວແນວນີ້ ຕັດຮາກກິນເຫງົ້າເໝືອນຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກິນເຫງົ້າໄປແລ້ວ ເຫຼືອແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ ຮູບບໍ່ມີຍ້ອນການລະ ເປັນແນວນີ້

ຮູບບໍ່ມີຍ້ອນການກ້າວພີນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຜູ້ໄດ້ອະຮູບສະມາບັດ ໔ ຄື ບໍ່ມີຮູບຄື ບໍ່ຜາກົດ ກ້າວລ່ວງ ກ້າວພີນ ລ່ວງພີນແລ້ວ ຮູບບໍ່ມີຍ້ອນການກ້າວພີນ ເປັນແນວນີ້

ຮູບຊື່ວ່າບໍ່ມີຍ້ອນເຫດ ໔ ຢ່າງເຫຼົ່ານີ້

ຄຳວ່າ ເມື່ອຮູບບໍ່ມີ ຜັດສະຈົ່ງບໍ່ຖືກຕ້ອງ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອຮູບບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ເປັນ ກ້າວລ່ວງ ກ້າວພີນ ລ່ວງພີນ ຜັດສະ ໔ ຢ່າງ ຄື

໑. ຈັກຊສຳຜັດ
໒. ໂສຕະສຳຜັດ
໓. ຄານະສຳຜັດ
໔. ຊິວຫາສຳຜັດ
໕. ກາຍະສຳຜັດ ຍ່ອມບໍ່ຖືກຕ້ອງ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອຮູບບໍ່ມີ ຜັດສະຈຶ່ງບໍ່ຖືກຕ້ອງ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດຕອບ ວ່າ

ຍ້ອນອາໄສນາມແລະຮູບ ຜັດສະຈຶ່ງເກີດ
ຄວາມຢຶດຖືມີຕົ້ນເຫດມາຈາກຄວາມປາຖະໜາ
ເມື່ອຄວາມປາຖະໜາບໍ່ມີ ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາຈຶ່ງບໍ່ມີ
ເມື່ອຮູບບໍ່ມີ ຜັດສະຈຶ່ງບໍ່ຖືກຕ້ອງ

[໑໐໗] (ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມວ່າ)

ເມື່ອບຸກຄົນດຳເນີນແນວໃດ ຮູບຈຶ່ງບໍ່ມີ
ສຸກແລະທຸກຈະບໍ່ມີໄດ້ແນວໃດ
ສຸກແລະທຸກຍ່ອມບໍ່ມີໂດຍວິທີການໃດ
ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດບອກວິທີການນັ້ນແກ່ຂ້າພຣະອົງ
ຂ້າພຣະອົງມີຄວາມຕັ້ງໃຈວ່າ ຈະຮູ້ວິທີການນັ້ນ

ຄຳວ່າ ດຳເນີນແນວໃດ ໃນຄຳວ່າ ເມື່ອບຸກຄົນດຳເນີນແນວໃດ ຮູບຈຶ່ງບໍ່ມີ ອະທິບາຍ
ວ່າ ດຳເນີນແນວໃດ ຄື ປະຕິບັດແນວໃດ ເຄື່ອນໄຫວແນວໃດ ເປັນໄປແນວໃດ ລ້ຽງຊີວິດ
ແນວໃດ ດຳເນີນໄປແນວໃດ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປແນວໃດ ຮູບຈຶ່ງບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ເປັນ ກ້າວລ່ວງ
ກ້າວພີ້ນ ລ່ວງພີ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອບຸກຄົນດຳເນີນແນວໃດ ຮູບຈຶ່ງບໍ່ມີ

ຄຳວ່າ ສຸກແລະທຸກຈະບໍ່ມີໄດ້ແນວໃດ ອະທິບາຍວ່າ ສຸກແລະທຸກຈະບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ເປັນ
ກ້າວລ່ວງ ກ້າວພີ້ນ ລ່ວງພີ້ນໄດ້ແນວໃດ ລວມຄວາມວ່າ ສຸກແລະທຸກຈະບໍ່ມີໄດ້ ຢ່າງໃດ

ຄຳວ່າ ວິທີການນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ສຸກແລະທຸກຍ່ອມບໍ່ມີໂດຍວິທີການໃດ ຂໍພຣະອົງໂຜດ
ຕັດບອກວິທີການນັ້ນແກ່ຂ້າພຣະອົງ ໄດ້ແກ່ ວິທີການທີ່ຂ້າພຣະອົງທູນຖາມທູນຂໍ ທູນອັນເຊັ່ນ
ທູນໃຫ້ຊົງປະກາດ ລວມຄວາມວ່າ ວິທີການນັ້ນ

ຄຳວ່າ ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດບອກ ຯລຯ ນັ້ນແກ່ຂ້າພຣະອົງ ໄດ້ແກ່ ຂໍພຣະອົງໂຜດ ຕັດ
ຄື ໂຜດບອກ ສະແດງ ບັນຍັດ ກຳນົດ ເປີດເຜີຍ ຈຳແນກ ເຮັດໃຫ້ງ່າຍ ປະກາດ ລວມຄວາມ
ວ່າ ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດບອກ ຯລຯ ນັ້ນແກ່ຂ້າພຣະອົງ

ຄຳວ່າ ສຸກແລະທຸກຍ່ອມບໍ່ມີໂດຍວິທີການໃດ ໄດ້ແກ່ ສຸກແລະທຸກຍ່ອມບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ເປັນ
ກ້າວລ່ວງ ກ້າວພີ້ນ ລ່ວງພີ້ນ ໂດຍວິທີການໃດ ລວມຄວາມວ່າ ສຸກແລະທຸກຍ່ອມ ບໍ່ມີໂດຍວິທີ
ການໃດ ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດບອກວິທີການນັ້ນແກ່ຂ້າພຣະອົງ

ຄຳວ່າ ຈະຮູ້ວິທີການນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຂ້າພະອົງມີຄວາມຕັ້ງໃຈວ່າ ຈະຮູ້ວິທີການນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ພວກຂ້າພະອົງເພິ່ງຮູ້ ຄື ເພິ່ງຮູ້ທົ່ວເຖິງ ຮູ້ແຈ້ງແຈ້ງ ຮູ້ສະເພາະ ແທງຕະຫຼອດວິທີການນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ຈະຮູ້ວິທີການນັ້ນ

ຄຳວ່າ ຂ້າພະອົງມີຄວາມຕັ້ງໃຈວ່າ ໄດ້ແກ່ ຂ້າພະອົງມີຄວາມຕັ້ງໃຈ ຄື ຂ້າພະອົງມີຄວາມຄິດ ຂ້າພະອົງມີຄວາມດຳລິ ຂ້າພະອົງມີຄວາມຮູ້ແຈ້ງ ດັ່ງນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ຂ້າພະອົງມີຄວາມຕັ້ງໃຈວ່າ ຈະຮູ້ວິທີການນັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະພຸດທະເນຣະມິດ ຈຶ່ງທູນຖາມວ່າ

ເມື່ອບຸກຄົນດຳເນີນແນວໃດ ຮູບຈິ່ງບໍ່ມີ
ສຸກແລະທຸກຈະບໍ່ມີໄດ້ແນວໃດ
ສຸກແລະທຸກຍ່ອມບໍ່ມີໂດຍວິທີການໃດ
ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດບອກວິທີການນັ້ນແກ່ຂ້າພະອົງ
ຂ້າພະອົງມີຄວາມຕັ້ງໃຈວ່າ ຈະຮູ້ວິທີການນັ້ນ

[໑໐໙] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບວ່າ)

ບຸກຄົນບໍ່ເປັນຜູ້ມີສັນຍາໂດຍສັນຍາປົກກະຕິ
ບໍ່ເປັນຜູ້ມີສັນຍາໂດຍສັນຍາຜິດປົກກະຕິ
ເປັນຜູ້ບໍ່ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ປາສະຈາກສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ
ເມື່ອບຸກຄົນດຳເນີນແນວນີ້ ຮູບຈິ່ງບໍ່ມີ
ຍ້ອນວ່າສ່ວນແຫ່ງທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າມີຕົ້ນເຫດມາຈາກສັນຍາ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນບໍ່ເປັນຜູ້ມີສັນຍາໂດຍສັນຍາປົກກະຕິ ບໍ່ເປັນຜູ້ມີສັນຍາໂດຍສັນຍາ ຜິດປົກກະຕິ ອະທິບາຍວ່າ ຄົນເຫຼົ່າໃດ ດຳລົງຢູ່ໃນສັນຍາປົກກະຕິ ຄົນເຫຼົ່ານັ້ນ ຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ມີສັນຍາໂດຍສັນຍາປົກກະຕິ ບຸກຄົນນັ້ນບໍ່ໄດ້ດຳລົງຢູ່ໃນສັນຍາປົກກະຕິ ຄົນເຫຼົ່າໃດ ເປັນບ້າແລະມີຈິດຟຸ້ງຊ່ານ ຄົນເຫຼົ່ານັ້ນ ຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ມີສັນຍາໂດຍ ສັນຍາຜິດປົກກະຕິ ບຸກຄົນນັ້ນ ບໍ່ໄດ້ເປັນບ້າ ບໍ່ໄດ້ມີຈິດຟຸ້ງຊ່ານ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນບໍ່ເປັນຜູ້ມີສັນຍາໂດຍສັນຍາປົກກະຕິ ບໍ່ເປັນຜູ້ມີສັນຍາໂດຍສັນຍາຜິດປົກກະຕິ

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ປາສະຈາກສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ອະທິບາຍວ່າ ຄົນເຫຼົ່າໃດ ເຂົ້ານິໂຣດສະມາບັດໄດ້ແລ້ວ ແລະເປັນອະສັນຍິສັດ ຄົນເຫຼົ່ານັ້ນ ຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ມີສັນຍາ ບຸກຄົນນັ້ນບໍ່ແມ່ນຜູ້ເຂົ້ານິໂຣດສະມາບັດໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ໄດ້ເປັນອະສັນຍິສັດ ຄົນເຫຼົ່າໃດ ໄດ້ອະຮູບສະມາບັດ ໔ ຄົນເຫຼົ່ານັ້ນ ຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ປາສະຈາກສັນຍາ ບຸກຄົນນັ້ນບໍ່ແມ່ນຜູ້ໄດ້ອະຮູບສະມາບັດ ໔ ລວມຄວາມວ່າ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ປາສະຈາກສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ

ຄຳວ່າ ເມື່ອບຸກຄົນດຳເນີນແນວນີ້ ຮູບຈິ່ງບໍ່ມີ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ຍ້ອນ
ລະສຸກໄດ້ ຯລຯ ບັນລຸຈະຕຸດຖະຊານຢູ່ ທ່ານເມື່ອຈິດຕັ້ງໝັ້ນ ບໍລິສຸດ ຜູກຜ່ອງ ບໍ່ມີກິເລດພຽງ
ດັ່ງເນີນ ປາສະຈາກອຸປະກິເລດ ອ່ອນໂຍນ ຄວນແກ່ການງານ ຕັ້ງໝັ້ນ ເຖິງຄວາມບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ
ແນວນີ້ ຍ່ອມເອນ ນ້ອມຈິດໄປເພື່ອໃຫ້ໄດ້ອາກາສານັນຈາຍະຕະນະສະມາບັດເປັນຜູ້ພ້ອມພຽງ
ດ້ວຍທຳເປັນທາງແຫ່ງອະຣູປະສະມາບັດ ເມື່ອບຸກຄົນດຳເນີນແນວນີ້ ຄື ປະຕິບັດແນວນີ້ ເຄື່ອນ
ໄຫວແນວນີ້ ເປັນໄປແນວນີ້ ລ້ຽງຊີວິດແນວນີ້ ດຳເນີນໄປແນວນີ້ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປແນວນີ້
ຮູບກໍຍ່ອມບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ເປັນ ກ້າວລ່ວງ ກ້າວພົ້ນ ລ່ວງພົ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອບຸກຄົນດຳເນີນ
ແນວນີ້ ຮູບຈິ່ງບໍ່ມີ

ວ່າດ້ວຍທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນວ່າສ່ວນແຫ່ງທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າມີຕົ້ນເຫດມາຈາກສັນຍາ ອະທິບາຍວ່າ
ທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້ານັ້ນເອງ ຄື ສ່ວນແຫ່ງທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າຄື ຕັນຫາ ສ່ວນແຫ່ງທຳເປັນ
ເຄື່ອງເນີນຊ້າຄືທິດຖິ ສ່ວນແຫ່ງທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າຄື ມານະ ມີຕົ້ນເຫດມາຈາກສັນຍາ ຄື ມີ
ສັນຍາເປັນເຫດເກີດ ມີສັນຍາເປັນກຳເນີດ ມີສັນຍາເປັນແດນເກີດ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນວ່າ
ສ່ວນແຫ່ງທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າມີຕົ້ນເຫດມາຈາກສັນຍາ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ
ຈຶ່ງຕັດຕອບວ່າ

ບຸກຄົນບໍ່ເປັນຜູ້ມີສັນຍາໂດຍສັນຍາປົກກະຕິ
ບໍ່ເປັນຜູ້ມີສັນຍາໂດຍສັນຍາຜິດປົກກະຕິ
ເປັນຜູ້ບໍ່ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ປາສະຈາກສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ
ເມື່ອບຸກຄົນດຳເນີນແນວນີ້ ຮູບຈິ່ງບໍ່ມີ
ຍ້ອນວ່າສ່ວນແຫ່ງທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າມີຕົ້ນເຫດມາຈາກສັນຍາ

[໑໑໐] (ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມວ່າ)

ຂ້າພຣະອົງໄດ້ທູນຖາມທຳໃດແລ້ວ
ພຣະອົງກໍໄດ້ຕັດຕອບທຳນັ້ນແກ່ພວກຂ້າພຣະອົງແລ້ວ
ຂ້າພຣະອົງຂໍທູນຖາມທຳອື່ນອີກ
ຂໍເຊີນພຣະອົງໂຜດຕັດບອກທຳນັ້ນດ້ວຍເທົ່ນ
ສະມະນະພາມບາງພວກອ້າງຕົນວ່າ ເປັນບັນດິດໃນໂລກນີ້
ພາກັນກ່າວຄວາມມົດຈິດຂອງຍັກດ້ວຍອະຣູປະສະມາບັດ
ເທົ່ານັ້ນບໍ່ວ່າ ເປັນທຳອັນເລີດ
ຫຼືວ່າ ສະມະນະພາມບາງພວກກ່າວເຖິງຄວາມມົດຈິດ
ແນວອື່ນວ່າເລີດກວ່າອະຣູປະສະມາບັດນີ້

ຄຳວ່າ ຂ້າພະອົງໄດ້ທູນຖາມທຳໃດແລ້ວ ພະອົງກໍໄດ້ຕັດຕອບທຳນັ້ນແກ່ພວກຂ້າ ພະອົງແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ຂ້າພະອົງໄດ້ທູນຖາມ ຄື ໄດ້ທູນຂໍ ໄດ້ທູນອັນເຊີນ ໄດ້ທູນໃຫ້ ປະກາດທຳໃດແລ້ວ

ຄຳວ່າ ພະອົງກໍໄດ້ຕັດຕອບທຳນັ້ນແກ່ພວກຂ້າພະອົງແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ໄດ້ຕັດຕອບ ຄື ໄດ້ຊົງຊີ້ແຈ້ງແລ້ວ ຕັດບອກແລ້ວ ຊົງສະແດງແລ້ວ ບັນຍັດແລ້ວ ກຳນົດແລ້ວ ເປີດເຜີຍແລ້ວ ຈຳແນກແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ງ່າຍແລ້ວ ປະກາດແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ຂ້າພະອົງໄດ້ທູນຖາມທຳໃດແລ້ວ ພະອົງກໍໄດ້ຕັດຕອບທຳນັ້ນແກ່ພວກຂ້າພະອົງແລ້ວ

ຄຳວ່າ ຂ້າພະອົງຂໍທູນຖາມທຳອື່ນອີກ ຂໍເຊີນພະອົງໂຜດຕັດບອກທຳນັ້ນດ້ວຍເທີນ ໄດ້ແກ່ ຂ້າພະອົງຂໍທູນຖາມ ຄື ທູນຂໍ ທູນອັນເຊີນ ທູນໃຫ້ປະກາດທຳອື່ນອີກ ໄດ້ແກ່ ຂໍທູນຖາມພະອົງເຖິງທຳທີ່ຍິ່ງຂຶ້ນໄປ

ຄຳວ່າ ຂໍເຊີນພະອົງໂຜດຕັດບອກທຳນັ້ນດ້ວຍເທີນ ໄດ້ແກ່ ຂໍເຊີນ ພະອົງໂຜດຕັດ ຄື ໂຜດບອກ ສະແດງ ບັນຍັດ ກຳນົດ ເປີດເຜີຍ ຈຳແນກ ເຮັດໃຫ້ງ່າຍ ປະກາດ ລວມຄວາມວ່າ ຂ້າພະອົງຂໍທູນຖາມທຳອື່ນອີກ ຂໍເຊີນພະອົງໂຜດຕັດບອກທຳນັ້ນ ດ້ວຍເທີນ

ວ່າດ້ວຍຄວາມມົດຈົດແຫ່ງອະຮູບສະມາບັດ

ຄຳວ່າ ສະມະນະພາມບາງພວກອ້າງຕົນວ່າ ເປັນບັນດິດໃນໂລກນີ້ ພາກັນກ່າວ ຄວາມມົດຈົດຂອງຍັກດ້ວຍອະຮູບສະມາບັດເທົ່ານັ້ນບໍ່ວ່າ ເປັນທຳອັນເລີດ ອະທິບາຍວ່າ ສະມະນະພາມບາງພວກ ຍ່ອມກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງ ອະຮູບສະມາບັດເຫຼົ່ານີ້ວ່າ ເປັນທຳອັນເລີດ ຄື ປະເສີດ ວິເສດ ນຳໜ້າ ສູງສຸດ ປະເສີດສຸດ

ຄຳວ່າ ຂອງຍັກ ໄດ້ແກ່ ຂອງສັດ ນໍຣະຊົນ ມານົບ ບຸຣຸດ ບຸກຄົນ ຜູ້ມີຊີວິດ ຜູ້ເກີດ ສັດເກີດ ຜູ້ເປັນໄປຕາມກຳ ມະນຸດ

ຄຳວ່າ ຄວາມມົດຈົດ ໄດ້ແກ່ ຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ

ຄຳວ່າ ອ້າງຕົນວ່າ ເປັນບັນດິດໃນໂລກນີ້ ໄດ້ແກ່ ກ່າວອ້າງຕົນວ່າ ເປັນບັນດິດໃນໂລກນີ້ ຄື ອ້າງວ່າເປັນນັກປາດ ອ້າງວ່າມີຍານ ອ້າງວ່າມີເຫດຜົນ ອ້າງວ່າມີຄຸນລັກສະນະ ອ້າງວ່າເໝາະແກ່ເຫດ ອ້າງວ່າສົມຖານະ ຕາມລັດທິຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ສະມະນະ ພາມບາງພວກອ້າງຕົນວ່າ ເປັນບັນດິດໃນໂລກນີ້ ພາກັນກ່າວຄວາມມົດຈົດຂອງຍັກດ້ວຍ ອະຮູບສະມາບັດເທົ່ານັ້ນວ່າ ເປັນທຳອັນເລີດ

ຄຳວ່າ ຫຼືວ່າ ສະມະນະພາມບາງພວກກ່າວເຖິງຄວາມມົດຈົດແນວອື່ນວ່າເລີດກວ່າອະຮູບສະມາບັດນີ້ ອະທິບາຍວ່າ ຫຼື ວ່າ ສະມະນະພາມບາງພວກ ກ້າວລ່ວງ ກ້າວພົ້ນ ລ່ວງພົ້ນ ອະຮູບສະມາບັດເຫຼົ່ານີ້ ຍ່ອມກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງ ຄວາມມົດຈົດ ຄວາມສະ

ອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ຂອງຍັກແນວອື່ນ ຄື ປະເສີດກວ່າອະຮູບສະມາບັດນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ຫຼືວ່າ ສະມະນະພາມບາງພວກກ່າວເຖິງຄວາມມົດຈົດແນວອື່ນວ່າເລີດກວ່າອະຮູບສະມາບັດນີ້ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະພຸດທະເນຣະມົດຈຶ່ງທູນຖາມວ່າ

ຂ້າພຣະອົງໄດ້ທູນຖາມທຳໃດແລ້ວ
ພຣະອົງກໍໄດ້ຕັດຕອບທຳນັ້ນແກ່ພວກຂ້າພຣະອົງແລ້ວ
ຂ້າພຣະອົງຂໍທູນຖາມທຳອື່ນອີກ
ຂໍເຊີນພຣະອົງໂຜດຕັດບອກທຳນັ້ນດ້ວຍເກີນ
ສະມະນະພາມບາງພວກອ້າງຕົນວ່າ ເປັນບັນດິດໃນໂລກນີ້
ພາກັນກ່າວຄວາມມົດຈົດຂອງຍັກດ້ວຍອະຮູບສະມາບັດ
ເທົ່ານັ້ນບໍ່ວ່າ ເປັນທຳອັນເລີດ
ຫຼືວ່າ ສະມະນະພາມບາງພວກກ່າວເຖິງຄວາມມົດຈົດ
ແນວອື່ນວ່າເລີດກວ່າອະຮູບສະມາບັດນີ້

[໑໑໑] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບວ່າ)

ສະມະນະພາມບາງພວກອ້າງຕົນວ່າ ເປັນບັນດິດໃນໂລກນີ້
ພາກັນກ່າວຄວາມມົດຈົດຂອງຍັກດ້ວຍອະຮູບສະມາບັດ
ເທົ່ານັ້ນວ່າ ເປັນທຳອັນເລີດ ບັນດາສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ
ສະມະນະພາມອີກພວກໜຶ່ງກໍອ້າງຕົນວ່າເປັນຜູ້ສະຫຼາດ
ພາກັນກ່າວຄວາມສະງົບໃນຄວາມບໍ່ມີອັນໃດເຫຼືອ

ຄຳວ່າ ສະມະນະພາມບາງພວກອ້າງຕົນວ່າ ເປັນບັນດິດໃນໂລກນີ້ ພາກັນກ່າວ ຄວາມມົດຈົດຂອງຍັກດ້ວຍອະຮູບສະມາບັດເທົ່ານັ້ນວ່າ ເປັນທຳອັນເລີດ ອະທິບາຍວ່າ ມີສະມະນະພາມບາງພວກ ຜູ້ມີວາທະວ່າທຸ່ງ ພາກັນກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊື່ແຈ່ງອະຮູບສະມາບັດເຫຼົ່ານີ້ວ່າ ເປັນທຳອັນເລີດ ຄື ປະເສີດ ວິເສດ ນຳໜ້າ ສູງສຸດ ປະເສີດສຸດ

ຄຳວ່າ ຍັກ ໄດ້ແກ່ ສັດ ນໍຣະຊົນ ມານົບ ບຸຣຸດ ບຸກຄົນ ຜູ້ມີຊີວິດ ຜູ້ເກີດ ສັດເກີດ ຜູ້ເປັນໄປຕາມກຳ ມະນຸດ

ຄຳວ່າ ຄວາມມົດຈົດ ໄດ້ແກ່ ຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ

ຄຳວ່າ ອ້າງຕົນວ່າເປັນບັນດິດໃນໂລກນີ້ ໄດ້ແກ່ ກ່າວອ້າງຕົນວ່າເປັນບັນດິດ ໃນໂລກນີ້ ຄື ອ້າງວ່າເປັນນັກປາດ ອ້າງວ່າມີຍານ ອ້າງວ່າມີເຫດຜົນ ອ້າງວ່າມີ ຄຸນລັກສະນະ ອ້າງວ່າເໝາະແກ່ເຫດ ອ້າງວ່າສົມຖານະ ຕາມລັດທິຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ສະມະນະ ພາມບາງພວກ

ອ້າງຕົນວ່າເປັນບັນດິດໃນໂລກນີ້ ພາກັນກ່າວຄວາມມົດຈົດຂອງຍັກດ້ວຍອະຮູບສະມາບັດເທົ່ານັ້ນວ່າ ເປັນທຳອັນເລີດ

ຄຳວ່າ ບັນດາສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ສະມະນະພາມອີກພວກໜຶ່ງກໍອ້າງຕົນວ່າເປັນຜູ້ສະຫຼາດ ພາກັນກ່າວຄວາມສະງົບໃນຄວາມບໍ່ມີອັນໃດເຫຼືອ ອະທິບາຍວ່າ ບັນດາສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ສະມະນະພາມອີກພວກໜຶ່ງຜູ້ມີວາທະວ່າຂາດສູນ ເປື່ອຕໍ່ພົບ ມັກຄວາມປາສະຈາກພົບ ສະມະນະພາມພວກນັ້ນກ່າວຄວາມສະງົບ ຄື ຄວາມເຂົ້າໄປສະງົບ ຄວາມສະງົບເຢັນ ຄວາມດັບ ຄວາມສະຫງົດແຫ່ງສັດວ່າ ທ່ານຜູ້ຈະເລີນ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວ ອັດຕານີ້ ຍ່ອມຂາດສູນ ພິນາດບໍ່ມີຢູ່ ໂດຍເຫດໃດ ຄວາມບໍ່ມີອັນໃດເຫຼືອ ກໍມີໂດຍເຫດເທົ່ານັ້ນ

ຄຳວ່າ ອ້າງຕົນວ່າເປັນຜູ້ສະຫຼາດ ໄດ້ແກ່ ກ່າວອ້າງຕົນວ່າເປັນຜູ້ສະຫຼາດ ຄື ອ້າງວ່າເປັນບັນດິດ ອ້າງວ່າເປັນນັກປາດ ອ້າງວ່າມີຍານ ອ້າງວ່າມີເຫດຜົນ ອ້າງວ່າມີຄຸນລັກສະນະ ອ້າງວ່າເໝາະແກ່ເຫດ ອ້າງວ່າສົມຖານະ ຕາມລັດທິຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ບັນດາສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ສະມະນະພາມອີກພວກໜຶ່ງກໍອ້າງຕົນວ່າເປັນຜູ້ສະຫຼາດ ພາກັນກ່າວຄວາມສະງົບໃນຄວາມບໍ່ມີອັນໃດເຫຼືອ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດຕອບວ່າ

ສະມະນະພາມບາງພວກອ້າງຕົນວ່າ ເປັນບັນດິດໃນໂລກນີ້
ພາກັນກ່າວຄວາມມົດຈົດຂອງຍັກດ້ວຍອະຮູບສະມາບັດ
ເທົ່ານັ້ນວ່າ ເປັນທຳອັນເລີດ ບັນດາສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ
ສະມະນະພາມອີກພວກໜຶ່ງກໍອ້າງຕົນວ່າເປັນຜູ້ສະຫຼາດ
ພາກັນກ່າວຄວາມສະງົບໃນຄວາມບໍ່ມີອັນໃດເຫຼືອ

[໑໑໒] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕໍ່ໄປວ່າ)

ມຸນີຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງພິຈາລະນານັ້ນ ຮູ້ຈັກສະມະນະພາມ
ຜູ້ເປັນເຈົ້າລັດທິເຫຼົ່ານີ້ວ່າ ເປັນຜູ້ເຂົ້າໄປອາໄສທິດຖິ
ແລະຮູ້ຈັກທິດຖິເປັນບ່ອນອາໄສ ນັກປາດເມື່ອຮູ້ຈັກແລ້ວກໍຫຼຸດພົ້ນ
ບໍ່ເຖິງການວິວາດ ບໍ່ກັບມາໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່

ວ່າດ້ວຍປັນຍາເຄື່ອງພິຈາລະນາ

ຄຳວ່າ ເຫຼົ່ານີ້ ໃນຄຳວ່າ ຮູ້ຈັກສະມະນະພາມຜູ້ເປັນເຈົ້າລັດທິເຫຼົ່ານີ້ວ່າ ເປັນຜູ້ເຂົ້າໄປອາໄສທິດຖິ ໄດ້ແກ່ ຜູ້ເປັນເຈົ້າລັດທິ

ຄຳວ່າ ເຂົ້າໄປອາໄສທິດຖິ ໄດ້ແກ່ ຮູ້ຈັກ ຄື ຮູ້ແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວວ່າ ເປັນຜູ້ອາໄສສັດສະຕະທິດຖິ (ຄວາມເຫັນວ່າ ທຸ່ງ) ເປັນຜູ້ອາໄສອຸດເສທະທິດຖິ (ຄວາມເຫັນວ່າຂາດສູນ) ເປັນຜູ້ອາໄສທັງສັດສະຕະທິດຖິ ແລະອຸດເສທະທິດຖິ ລວມຄວາມວ່າ ຮູ້ຈັກສະມະນະພາມຜູ້ເປັນເຈົ້າລັດທິເຫຼົ່ານີ້ວ່າ ເປັນຜູ້ເຂົ້າ ໄປອາໄສທິດຖິ

ຄຳວ່າ ມຸນີ ໃນຄຳວ່າ ມຸນີຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງພິຈາລະນານັ້ນ ຯລຯ ແລະຮູ້ຈັກທິດຖິເປັນທີ່ ອາໄສ ອະທິບາຍວ່າ ຍານ ທ່ານຮຽກວ່າ ໂມນະ ຯລຯ ຜູ້ກ້າວລ່ວງກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງແລະຕັນ ຫາເໝືອນຕາໜ່າງໄດ້ແລ້ວ ຊື່ວ່າ ມຸນີ

ມຸນີ ຮູ້ຈັກ ຄື ຮູ້ແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວວ່າ ເປັນຜູ້ອາໄສສັດສະຕະທິດຖິ ເປັນຜູ້ອາໄສອຸດເສທະທິດຖິ ເປັນຜູ້ອາໄສທັງ ສັດສະຕະທິດຖິແລະອຸດເສທະທິດຖິ

ຄຳວ່າ ຯລຯ ຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງພິຈາລະນານັ້ນ ໄດ້ແກ່ ຜູ້ເປັນປັນດິດ ມີປັນຍາ ມີປັນຍາ ເຄື່ອງຕັດສະຮູ້ ມີຍານ ມີປັນຍາແຈ່ມແຈ້ງ ມີປັນຍາເຄື່ອງທຳລາຍກິເລດ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີຜູ້ມີ ປັນຍາເຄື່ອງພິຈາລະນານັ້ນ ຯລຯ ແລະຮູ້ຈັກທິດຖິເປັນບ່ອນອາໄສ

ຄຳວ່າ ເມື່ອຮູ້ຈັກແລ້ວກໍຫຼຸດພົ້ນບໍ່ເຖິງການວິວາດ ໄດ້ແກ່ ເມື່ອຮູ້ຈັກແລ້ວ ຄື ຮູ້ແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວ

ຄຳວ່າ ຫຼຸດພົ້ນ ໄດ້ແກ່ ຫຼຸດໄປແລ້ວ ພົ້ນໄປແລ້ວ ຫຼຸດພົ້ນໄປແລ້ວ ຫຼຸດພົ້ນໄປດ້ວຍດີ ແລ້ວ ໂດຍຄວາມຫຼຸດພົ້ນຍ້ອນບໍ່ຖືພົ້ນໂດຍສ່ວນດຽວ ຄື ເມື່ອຮູ້ຈັກແລ້ວ ຮູ້ແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວວ່າ ສັງຂານ ທັງປວງບໍ່ທຸ່ງ ຯລຯ ສັງຂານທັງປວງເປັນທຸກ ຯລຯ ທຳທັງປວງເປັນອະນັດຕາ ຯລຯ ຄື

ເມື່ອຮູ້ຈັກແລ້ວ ຮູ້ແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວວ່າ ສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງມີຄວາມເກີດຂຶ້ນເປັນທຳມະດາ ສິ່ງນັ້ນທັງໝົດລ້ວນມີຄວາມດັບ ໄປເປັນທຳມະດາ ກໍຫຼຸດໄປແລ້ວ ພົ້ນໄປແລ້ວ ຫຼຸດພົ້ນໄປແລ້ວ ຫຼຸດພົ້ນໄປດ້ວຍດີແລ້ວ ໂດຍ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນຍ້ອນບໍ່ຖືພົ້ນໂດຍສ່ວນດຽວ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອຮູ້ຈັກແລ້ວກໍຫຼຸດພົ້ນ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເຖິງການວິວາດ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ກໍການຜິດຖຽງ ບໍ່ກໍການໝາງໃຈ ບໍ່ກໍການຍາດແຍ່ງ ບໍ່ກໍການວິວາດ ບໍ່ກໍການມຸ້ງຮ້າຍ

ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ອັກຄີເວສະນະ ພິກຂຸຜູ້ມີຈິດຫຼຸດພົ້ນແລ້ວ ແນວນີ້ແລ ຍ່ອມບໍ່ໂຕ້ຖຽງກັບຜູ້ໃດ ບໍ່ວິວາດກັບໃຜ ເລື້ອງໃດທີ່ເວົ້າກັນໃນໂລກ ທ່ານກໍບໍ່ ຍຶດໝັ້ນ ຊື່ແຈ່ງດ້ວຍເລື້ອງນັ້ນ ໆ ຕາມເຫດ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອຮູ້ຈັກແລ້ວກໍຫຼຸດພົ້ນ ບໍ່ເຖິງການວິວາດ ກັບຜູ້ໃດ

ຄຳວ່າ ໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່ ໃນຄຳວ່າ ນັກປາດ ຯລຯ ບໍ່ກັບມາໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ກັບມາ ຄື ບໍ່ມາເຖິງ ບໍ່ຖື ບໍ່ຍຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນ ໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່ ຄື ໃນກຳມະ ວັດ ແລະວິປາກະວັດ ໃນກຳມະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນກຳມະພົບ ໃນວິປາກະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດ ໃນກຳມະພົບ ໃນກຳມະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນຮູບພົບ ໃນວິປາກະວັດເປັນເຄື່ອງ ເກີດໃນຮູບພົບ ໃນກຳມະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນອະຮູບພົບ ໃນວິປາກະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນອະຮູບພົບ ໃນພົບຕໍ່ ໄປ ໃນຄະຕິຕໍ່ໄປ ໃນການຖືກຳເນີດຕໍ່ໄປ ໃນປະຕິສົນທິຕໍ່ໄປ ໃນອັດຕະພາບຕໍ່ໄປ ໃນການບັງ ເກີດຂອງອັດຕະພາບຕໍ່ໄປ

ຄຳວ່າ ນັກປາດ ໄດ້ແກ່ ນັກປາດ ຄື ບັນດິດ ມີປັນຍາ ມີປັນຍາເຄື່ອງຕັດສະຮູ້ ມີຍານ ມີປັນຍາແຈ່ມແຈ້ງ ມີປັນຍາເຄື່ອງທຳລາຍກິເລດ ລວມຄວາມວ່າ ນັກປາດ ຯລຯ ບໍ່ກັບມາໃນ ພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ມຸນີຜູ້ມີປັນຍາເຄື່ອງພິຈາລະນານັ້ນ ຮູ້ຈັກສະມະນະພາມ
ຜູ້ເປັນເຈົ້າລັດທິເຫຼົ່ານີ້ວ່າ ເປັນຜູ້ເຂົ້າໄປອາໄສທິດຖິ
ແລະຮູ້ຈັກທິດຖິເປັນບ່ອນອາໄສ ນັກປາດເມື່ອຮູ້ຈັກແລ້ວກໍທູດພົ້ນ
ບໍ່ເຖິງການວິວາດ ບໍ່ກັບມາໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່

ກະລະຫະວິວາທະສຸດຕະນິດເທດທິ ໑໑ ຈົບ

໑໒. ຈຸລະວິຍູຫະສຸດຕະນິດເທດ

ອະທິບາຍຈຸລະວິຍູຫະສຸດ

ວ່າດ້ວຍການວິວາດກັນຍ້ອນທິດຖິສູດນ້ອຍ

ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈະກ່າວອະທິບາຍຈຸລະວິຍູຫະສຸດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

[໑໑໓] (ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມວ່າ)

ສະມະນະພາມເຈົ້າລັດທິບາງພວກ

ຍຶດຖືຢູ່ສະເພາະທິດຖິຂອງຕົນ ໆ

ຖືແລ້ວກໍອ້າງຕົວວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ ເວົ້າກັນໄປຕ່າງ ໆ ວ່າ

ບຸກຄົນໃດຮູ້ແນວນີ້ ບຸກຄົນນັ້ນຊື່ວ່າຮູ້ທຳແລ້ວ

ບຸກຄົນໃດຄັດຄ້ານທຳນີ້ ບຸກຄົນນັ້ນຊື່ວ່າຍັງບໍ່ສຳເລັດກົດ

ຄຳວ່າ ຍຶດຖືຢູ່ສະເພາະທິດຖິຂອງຕົນ ໆ ອະທິບາຍວ່າ ສະມະນະພາມເຈົ້າລັດທິ ບາງພວກ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຍຶດ ຍຶດຖື ຖື ຍຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນ ທິດຖິແນວໃດແນວໜຶ່ງ ບັນດາທິດຖິ ໖໒ ແລ້ວ ຢູ່ ຢູ່ຮ່ວມ ຢູ່ອາໄສ ຢູ່ຄອງໃນທິດຖິຂອງຕົນ ໆ ເໝືອນພວກຄະລິ ຫັດຜູ້ຄອງເຮືອນກໍຢູ່ໃນເຮືອນ ໝູ່ພິກຂຸຜູ້ມີອາບັດກໍຢູ່ໃນອາບັດ ຫຼື ພວກບຸຣຸຊິນຜູ້ມີກິເລດກໍຢູ່ໃນກິເລດ ສັນໃດ ມີສະມະນະພາມເຈົ້າລັດທິບາງພວກ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຍຶດ ຍຶດຖື ຖື ຍຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນທິດຖິແນວໃດແນວໜຶ່ງບັນດາທິດຖິ ໖໒ ແລ້ວ ຢູ່ ຢູ່ຮ່ວມ ຢູ່ອາໄສ ຢູ່ຄອງໃນທິດຖິຂອງຕົນ ໆ ສັນນັ້ນຄືກັນ ລວມຄວາມວ່າ ຍຶດຖືຢູ່ສະເພາະທິດຖິຂອງຕົນ ໆ

ຄຳວ່າ ຖືແລ້ວ ໃນຄຳວ່າ ຖືແລ້ວກໍອ້າງຕົວວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ ເວົ້າກັນໄປຕ່າງ ໆ ໄດ້ແກ່ ຍຶດ ຍຶດຖື ຖື ຍຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນ

ຄຳວ່າ ເວົ້າກັນໄປຕ່າງ ໆ ໄດ້ແກ່ ເວົ້າກັນໄປຕ່າງ ໆ ຄື ເວົ້າຫຼາຍແນວ ເວົ້າແນວນັ້ນ ແນວນີ້ ເວົ້າໄປຫຼາຍ ຄື ບໍ່ກ່າວ ບໍ່ເວົ້າ ບໍ່ບອກ ບໍ່ສະແດງ ບໍ່ຊີ້ແຈ້ງເປັນແນວດຽວກັນ

ຄຳວ່າ ອ້າງຕົວວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ ໄດ້ແກ່ ອ້າງຕົວວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ ຄື ອ້າງວ່າເປັນບັນດິດ ອ້າງວ່າເປັນນັກປາດ ອ້າງວ່າມີຄວາມຮູ້ ອ້າງວ່າມີເຫດຜົນ ອ້າງວ່າມີຄຸນລັກສະນະ ອ້າງວ່າເໝາະແກ່ເຫດ ອ້າງວ່າສົມຖານະ ຕາມລັດທິຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າຖືແລ້ວກໍອ້າງຕົວວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ ເວົ້າກັນໄປຕ່າງ ໆ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນໃດຮູ້ແນວນີ້ ບຸກຄົນນັ້ນຊື່ວ່າ ຮູ້ທຳແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນໃດຮູ້ທຳ ຄື ທິດຖິ ປະຕິປະທາ ມັກ ນີ້ ບຸກຄົນນັ້ນຊື່ວ່າຮູ້ ຄື ໄດ້ຮູ້ ໄດ້ເຫັນ ໄດ້ແທງຕະຫຼອດທຳແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນໃດຮູ້ແນວນີ້ ບຸກຄົນນັ້ນຊື່ວ່າຮູ້ທຳແລ້ວ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນໃດຄັດຄ້ານທຳນີ້ ບຸກຄົນນັ້ນຊື່ວ່າຍັງບໍ່ສຳເລັດກົດ ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນ ໃດ ຄັດຄ້ານທຳ ຄື ທິດຖິ ປະຕິປະທາ ມັກ ນີ້ ບຸກຄົນນັ້ນ ຊື່ວ່າຍັງບໍ່ສຳເລັດກົດ ຄື ບໍ່ສົມບູນ ບໍ່ບໍລິບູນ ໄດ້ແກ່ ບຸກຄົນນັ້ນເປັນຄົນຊົ່ວ ຊາມ ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍ ລວມ ຄວາມວ່າ ບຸກຄົນໃດຄັດຄ້ານທຳນີ້ ບຸກຄົນນັ້ນຊື່ວ່າຍັງບໍ່ ສຳເລັດກົດ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະພຸດ ທະເນຣະມິດຈຶ່ງທູນຖາມວ່າ

ສະມະນະພາມເຈົ້າລັດທິບາງພວກ

ຍຶດຖືຢູ່ສະເພາະທິດຖິຂອງຕົນ ໆ

ຖືແລ້ວກໍອ້າງຕົວວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ ເວົ້າກັນໄປຕ່າງ ໆ ວ່າ

ບຸກຄົນໃດຮູ້ແນວນີ້ ບຸກຄົນນັ້ນຊື່ວ່າຮູ້ທຳແລ້ວ

ບຸກຄົນໃດຄັດຄ້ານທຳນີ້ ບຸກຄົນນັ້ນຊື່ວ່າຍັງບໍ່ສຳເລັດກົດ

[໑໑໔] (ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມອີກວ່າ)

ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຖືແນວນີ້ແລ້ວກໍພາກັນວິວາດ

ແລະກ່າວວ່າ ຄົນອື່ນເປັນຄົນພານ ບໍ່ສະຫຼາດ

ວາທະຂອງສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້

ວາທະໃດເປັນເລື່ອງຈິງກັນນໍ

ຍ້ອນສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ທັງໝົດ

ຕ່າງກໍອ້າງຕົວວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ

ວ່າດ້ວຍວິວາດກັນຍ້ອນຖືທິດຖິ

ຄຳວ່າ ຖືແນວນີ້ແລ້ວກໍພາກັນວິວາດ ອະທິບາຍວ່າ ຍຶດ ຍຶດຖິ ຖື ຍຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນ ຢ່າງ ນີ້ແລ້ວກໍພາກັນວິວາດ ຄື ກໍການຜິດຖຽງ ກໍການໝາງໃຈ ກໍການຍາດແຍ່ງ ກໍການວິວາດ ກໍ ການມຸ້ງຮ້າຍວ່າ ທ່ານບໍ່ຮູ້ທຳວິໄນນີ້ ຯລຯ ຫຼື ຫາກທ່ານສາມາດ ກໍຈົງແກ້ໄຂເຫັນ ລວມຄວາມ ວ່າ ຖືແນວນີ້ແລ້ວກໍພາກັນວິວາດ

ຄຳວ່າ ແລະກ່າວວ່າ ຄົນອື່ນເປັນຄົນພານ ບໍ່ສະຫຼາດ ອະທິບາຍວ່າ ກ່າວແນວນີ້ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງແນວນີ້ວ່າ ຄົນອື່ນ ເປັນຄົນພານ ຄື ເປັນຄົນຊົ່ວ ຊາມ ຕ່ຳຊາມ

ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍ ບໍ່ສະຫຼາດ ຄື ບໍ່ມີຄວາມຮູ້ ໄປຕາມອະວິດຊາ ບໍ່ມີຍານ ບໍ່ມີ
ປັນຍາແຈ້ງແຈ້ງ ມີປັນຍາທຶບ ລວມຄວາມວ່າ ແລະກ່າວວ່າ ຄົນອື່ນເປັນຄົນພານ ບໍ່ສະຫຼາດ

ຄຳວ່າ ວາທະຂອງສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ ວາທະໃດເປັນເລື່ອງຈິງກັນນໍ ອະທິບາຍວ່າ
ວາທະຂອງສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ ວາທະໃດເປັນເລື່ອງຈິງ ຄື ແທ້ ແນ່ ເປັນຈິງ ແນ່ນອນ ບໍ່ ວິ
ປະຣິດ ລວມຄວາມວ່າ ວາທະຂອງສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ ວາທະໃດເປັນເລື່ອງຈິງກັນນໍ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ທັງໝົດຕ່າງກໍອ້າງຕົວວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ ອະທິບາຍ
ວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ທັງໝົດຕ່າງກໍອ້າງຕົວວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ ຄື ອ້າງວ່າເປັນບັນດິດ ອ້າງ
ວ່າເປັນນັກປາດ ອ້າງວ່າມີຄວາມຮູ້ ອ້າງວ່າມີເຫດຜົນ ອ້າງວ່າມີຄຸນລັກສະນະ ອ້າງວ່າເໝາະ
ແກ່ເຫດ ອ້າງວ່າສົມຖານະ ຕາມລັດທິຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ທັງ
ໝົດ ຕ່າງກໍອ້າງຕົວວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະພຸດທະເນຣະມິດຈຶ່ງທູນຖາມວ່າ

ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຖືແນວນີ້ແລ້ວກໍພາກັນວິວາດ
ແລະກ່າວວ່າ ຄົນອື່ນເປັນຄົນພານ ບໍ່ສະຫຼາດ
ວາທະຂອງສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້
ວາທະໃດເປັນເລື່ອງຈິງກັນນໍ
ຍ້ອນສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ທັງໝົດ
ຕ່າງກໍອ້າງຕົວວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ

[໑໑໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບວ່າ)

ຄົນພານບໍ່ຍອມຮັບທຳຂອງຜູ້ອື່ນເລີຍ
ເປັນຄົນຕຳຊາມ ມີປັນຍາຊາມ
ສະມະນະພາມທັງໝົດນັ້ນແລເປັນຄົນພານ ມີປັນຍາຊາມ
ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ທັງໝົດນັ້ນແລ ຍຶດຖືທິດຖືຢູ່

ຄຳວ່າ ບໍ່ຍອມຮັບທຳຂອງຜູ້ອື່ນເລີຍ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ຍອມຮັບ ຄື ບໍ່ເຫັນນຳ ບໍ່ໄປນຳ ບໍ່
ຍິນດີຕາມທຳ ຄື ທິດຖື ປະຕິປະທາ ມັກ ຂອງຜູ້ອື່ນ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ຍອມຮັບທຳຂອງຜູ້ອື່ນເລີຍ

ຄຳວ່າ ຄົນພານ ຯລຯ ເປັນຄົນຕຳຊາມ ມີປັນຍາຊາມ ອະທິບາຍວ່າ ຄົນອື່ນເປັນພານ
ເປັນຄົນຊົ່ວ ຊາມ ຕຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍ ມີປັນຍາຊົ່ວ ມີປັນຍາຊາມ ມີ
ປັນຍາຕຳຊາມ ມີປັນຍາໜ້າຮັງກຽດ ມີປັນຍາຫຍາບຊ້າ ມີປັນຍາຕ່ຳຕ້ອຍ ລວມຄວາມວ່າ ຄົນ
ພານ ຯລຯ ເປັນຄົນຕຳຊາມ ມີປັນຍາຊາມ

ຄຳວ່າ ສະມະນະພາມທັງໝົດນັ້ນແລ ເປັນຄົນພານ ມີປັນຍາຊາມ ອະທິບາຍວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ທັງໝົດນັ້ນແລ ເປັນຄົນພານ ຄື ເປັນຄົນຊົ່ວ ຊາມ ຕຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕຳຕ້ອຍ ສະມະນະພາມທັງໝົດນັ້ນແລ ມີປັນຍາ ຊົ່ວ ຄື ມີປັນຍາຊາມ ມີປັນຍາຕຳຊາມ ມີປັນຍາໜ້າຮັງກຽດ ມີປັນຍາຫຍາບຊ້າ ມີປັນຍາຕຳຕ້ອຍ ລວມຄວາມວ່າ ສະມະນະພາມທັງໝົດນັ້ນແລ ເປັນຄົນພານ ມີປັນຍາຊາມ

ຄຳວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ທັງໝົດນັ້ນແລ ຍຶດຖືທິດຖືຢູ່ ອະທິບາຍວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ທັງໝົດນັ້ນແລ ເປັນເຈົ້າລັດທິ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຍຶດ ຍຶດຖື ຖື ຍຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນທິດຖື ແນວໃດແນວໜຶ່ງບັນດາທິດຖື ໖໒ ແລ້ວ ຢູ່ ຄື ຢູ່ຮ່ວມ ຢູ່ອາໄສ ຢູ່ຄອງຕາມທິດຖືຂອງຕົນ ໆ ເໝືອນພວກຄະລິຫັດຜູ້ຄອງເຮືອນກໍຢູ່ໃນເຮືອນ ໝູ່ພິກຂຸຜູ້ມີອາບັດກໍຢູ່ໃນອາບັດ ຫຼື ພວກປຸຖຸຊົນຜູ້ມີກິເລດກໍຢູ່ໃນກິເລດ ສັນໃດ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ທັງໝົດນັ້ນແລ ເປັນເຈົ້າລັດທິ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຍຶດ ຍຶດຖື ຖື ຍຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນ ທິດຖືແນວໃດແນວໜຶ່ງ ບັນດາທິດຖື ໖໒ ແລ້ວ ຢູ່ ຄື ຢູ່ຮ່ວມ ຢູ່ອາໄສ ຢູ່ຄອງຕາມທິດຖືຂອງຕົນ ໆ ສັນນັ້ນຄືກັນ ລວມຄວາມວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ທັງໝົດນັ້ນແລ ຍຶດຖືທິດຖືຢູ່ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດຕອບວ່າ

ຄົນພານບໍ່ຍອມຮັບທຳຂອງຜູ້ອື່ນເລີຍ
ເປັນຄົນຕຳຊາມ ມີປັນຍາຊາມ
ສະມະນະພາມທັງໝົດນັ້ນແລເປັນຄົນພານ ມີປັນຍາຊາມ
ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ທັງໝົດນັ້ນແລ ຍຶດຖືທິດຖືຢູ່

[໑໑໖] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕໍ່ໄປວ່າ)

ຖ້າພວກສະມະນະພາມ ບໍ່ຜ່ອງແຜ່ວຍ້ອນທິດຖືຂອງຕົນ
ເປັນຜູ້ມີປັນຍາມົດຈົດດີ ສະຫຼາດ ມີຄວາມຮູ້ແທ້ແລ້ວ
ບັນດາສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ກໍບໍ່ມີໃຜເສື່ອມປັນຍາ
ຍ້ອນທິດຖືຂອງສະມະນະພາມແມ່ນເຫຼົ່ານັ້ນ ຖືກັນມາແນວນັ້ນ

ຄຳວ່າ ຖ້າພວກສະມະນະພາມ ບໍ່ຜ່ອງແຜ່ວຍ້ອນທິດຖືຂອງຕົນ ອະທິບາຍວ່າ ພວກສະມະນະພາມບໍ່ຜ່ອງແຜ່ວ ຄື ບໍ່ຜ່ອງໃສ ບໍ່ແຈ່ມໃສ ເສົ້າໝອງ ໝົນໝອງ ຍ້ອນທິດຖືຂອງຕົນ ຄື ຍ້ອນຄວາມຖືກໃຈຂອງຕົນ ຄວາມພໍໃຈຂອງຕົນ ລັດທິຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ຖ້າພວກສະມະນະພາມ ບໍ່ຜ່ອງແຜ່ວຍ້ອນທິດຖືຂອງຕົນ

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ມີປັນຍາມົດຈົດດີ ສະຫຼາດ ມີຄວາມຮູ້ແທ້ແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ເປັນຜູ້ມີປັນຍາມົດຈົດ ຄື ມີປັນຍາສະອາດ ມີປັນຍາບໍລິສຸດ ມີປັນຍາຜ່ອງໃສ ມີປັນຍາ ແຈ່ມໃສ

ອີກໄນໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ມີຄວາມເຫັນມົດຈິດ ມີຄວາມເຫັນສະອາດ ມີຄວາມເຫັນບໍລິສຸດມີ
ຄວາມເຫັນຜ່ອງໃສ ມີຄວາມເຫັນແຈ່ມໃສ ລວມຄວາມວ່າ ເປັນຜູ້ມີປັນຍາມົດຈິດດີ

ຄຳວ່າ ສະຫຼາດ ໄດ້ແກ່ ສະຫຼາດ ຄື ເປັນບັນດິດ ມີປັນຍາ ມີປັນຍາເຄື່ອງຕັດສະຮູ້ມີ
ຍານ ມີປັນຍາແຈ່ມແຈ້ງ ມີປັນຍາເຄື່ອງທຳລາຍກິເລດ ລວມຄວາມວ່າ ເປັນຜູ້ມີປັນຍາມົດຈິດດີ
ສະຫຼາດ

ຄຳວ່າ ມີຄວາມຮູ້ ໄດ້ແກ່ ມີຄວາມຮູ້ ຄື ເປັນບັນດິດ ມີປັນຍາ ມີປັນຍາເຄື່ອງ ຕັດສະຮູ້ມີ
ຍານ ມີປັນຍາແຈ່ມແຈ້ງ ມີປັນຍາເຄື່ອງທຳລາຍກິເລດ ລວມຄວາມວ່າ ເປັນຜູ້ມີປັນຍາ ມົດຈິດດີ
ສະຫຼາດ ມີຄວາມຮູ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ບັນດາສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ກໍບໍ່ມີໃຜເສື່ອມປັນຍາ ອະທິບາຍວ່າ ບັນດາສະ
ມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ກໍບໍ່ມີໃຜມີປັນຍາຊົ່ວ ມີປັນຍາຊາມ ມີປັນຍາຕ່ຳຊາມ ມີປັນຍາໜ້າ ຮັງກຽດ
ມີປັນຍາຫຍາບຊ້າ ມີປັນຍາຕ່ຳຕ້ອຍ

ອີກໄນໜຶ່ງ ສະມະນະພາມທັງໝົດນັ້ນແລ ເປັນຜູ້ມີປັນຍາເລີດ ມີປັນຍາປະເສີດ ມີປັນ
ຍາວິເສດ ມີປັນຍານຳໜ້າ ມີປັນຍາສູງສຸດ ມີປັນຍາປະເສີດສຸດ ລວມຄວາມວ່າ ບັນດາສະ
ມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ກໍບໍ່ມີໃຜເສື່ອມປັນຍາ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນທິດຖິຂອງສະມະນະພາມແມ່ນເຫຼົ່ານັ້ນ ຖືກັນມາແນວນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ
ທິດຖິຂອງສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຖືກັນມາ ຄື ສະມາທານ ຖື ຢຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນ ຕິດໃຈ ນ້ອມໃຈ
ເຊື່ອກັນມາແນວນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນທິດຖິຂອງສະມະນະພາມແມ່ນເຫຼົ່ານັ້ນ ຖືກັນມາແນວ
ນັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຖ້າພວກສະມະນະພາມ ບໍ່ຜ່ອງແຜ່ວຍ້ອນທິດຖິຂອງຕົນ
ເປັນຜູ້ມີປັນຍາມົດຈິດດີ ສະຫຼາດ ມີຄວາມຮູ້ແທ້ແລ້ວ
ບັນດາສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ກໍບໍ່ມີໃຜເສື່ອມປັນຍາ
ຍ້ອນທິດຖິຂອງສະມະນະພາມແມ່ນເຫຼົ່ານັ້ນ ຖືກັນມາແນວນັ້ນ

[໑໑໗] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຄົນ ໒ ພວກກ່າວທິດຖິໃດຕໍ່ກັນແລະກັນວ່າ ເປັນຄົນພານ
ເຮົາບໍ່ກ່າວທິດຖິນັ້ນວ່າຈິງ
ພວກສະມະນະພາມພາກັນປະກາດທິດຖິຂອງຕົນ ໆ ວ່າຈິງ
ຍ້ອນແນວນັ້ນ ຈຶ່ງພາກັນໃສ່ໄຟຜູ້ອື່ນວ່າ ເປັນຄົນພານ

ຄຳວ່າ ບໍ່ ໃນຄຳວ່າ ເຮົາບໍ່ກ່າວທິດຖິນີ້ວ່າຈິງ ເປັນຄຳປະຕິເສດ

ຄຳວ່າ ນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ທິດຖິ ໖໒ ອະທິບາຍວ່າ ເຮົາບໍ່ກ່າວ ຄື ບໍ່ບອກ ບໍ່ສະແດງ ບໍ່ບັນຍັດ ບໍ່ກຳນົດ ບໍ່ເປີດເຜີຍ ບໍ່ຈຳແນກ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ງ່າຍ ບໍ່ປະກາດທິດຖິນີ້ວ່າຈິງ ຄື ແທ້ ເປັນຈິງ ແນ່ນອນ ບໍ່ວິປະຮິດ ລວມຄວາມວ່າ ເຮົາບໍ່ກ່າວທິດຖິນີ້ວ່າຈິງ

ຄຳວ່າ ຄົນ ໒ ພວກ ໃນຄຳວ່າ ຄົນ ໒ ພວກກ່າວທິດຖິໃດຕໍ່ກັນແລະກັນວ່າ ເປັນຄົນພານອະທິບາຍວ່າ ຄົນ ໒ ພວກ ຄື ຄົນກໍ່ການຜິດຖຽງກັນ ໒ ພວກ ຄົນກໍ່ການໝາງໃຈກັນ ໒ ພວກ ຄົນກໍ່ການອີ້ສາວກັນ ໒ ພວກ ຄົນກໍ່ການວິວາດກັນ ໒ ພວກ ຄົນກໍ່ອະທິກອນກັນ ໒ ພວກ ຄົນວ່າຮ້າຍກັນ ໒ ພວກ ຄົນໂຕ້ຖຽງກັນ ໒ ພວກ ຄົນເຫຼົ່ານັ້ນກ່າວຫາກັນແລະກັນແນວນີ້ ຄື ເວົ້າ ບອກສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງແນວນີ້ວ່າ ເປັນຄົນພານ ຄື ເປັນຄົນຊົ່ວ ຊາມ ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍ ລວມຄວາມວ່າ ຄົນ ໒ ພວກກ່າວທິດຖິໃດຕໍ່ກັນ ແລະກັນວ່າເປັນຄົນພານ

ຄຳວ່າ ພວກສະມະນະພາມພາກັນປະກາດທິດຖິຂອງຕົນ ໆ ວ່າຈິງ ອະທິບາຍວ່າ ພາກັນປະກາດທິດຖິຂອງຕົນ ໆ ວ່າຈິງວ່າ ໂລກທຸ່ງ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນ ໂມຄະ ຯລຯ ໂລກບໍ່ທຸ່ງ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ພາກັນປະກາດທິດຖິ ຂອງຕົນ ໆ ວ່າຈິງ ວ່າ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວ ຕະຖາຄົດຈະວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າບໍ່ເກີດອີກ ກໍບໍ່ແມ່ນ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ລວມຄວາມວ່າ ພວກສະມະນະພາມພາກັນ ປະກາດທິດຖິຂອງຕົນ ໆ ວ່າຈິງ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ຈຶ່ງພາກັນໃສ່ໄຟຜູ້ອື່ນວ່າ ເປັນຄົນພານ ໄດ້ແກ່ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ຄື ຍ້ອນການນັ້ນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຍ້ອນປັດໄຈນັ້ນ ຍ້ອນຕົ້ນເຫດນັ້ນຈຶ່ງພາກັນໃສ່ໄຟຜູ້ອື່ນ ຄື ເຫັນ ເບິ່ງເຫັນ ກວດເບິ່ງ ເພິ່ງພິນິດ ພິຈາລະນາ ເບິ່ງວ່າ ເປັນຄົນພານຄື ເປັນຄົນຊົ່ວ ຊາມ ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນແນວນັ້ນຈຶ່ງພາກັນໃສ່ໄຟຜູ້ອື່ນວ່າ ເປັນຄົນພານ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຄົນ ໒ ພວກກ່າວທິດຖິໃດຕໍ່ກັນແລະກັນວ່າ ເປັນຄົນພານ

ເຮົາບໍ່ກ່າວທິດຖິນີ້ວ່າຈິງ

ພວກສະມະນະພາມພາກັນປະກາດທິດຖິຂອງຕົນ ໆ ວ່າຈິງ

ຍ້ອນແນວນັ້ນ ຈຶ່ງພາກັນໃສ່ໄຟຜູ້ອື່ນວ່າ ເປັນຄົນພານ

[໑໑໘] (ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມວ່າ)

ສະມະນະພາມບາງພວກກ່າວທຳໃດວ່າຈິງ ວ່າແທ້

ສະມະນະພາມພວກອື່ນກໍພາກັນກ່າວທຳນັ້ນວ່າເປົ່າ ວ່າຕົວະ

ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນຕ່າງພາກັນຖືໝັ້ນແມ່ນແນວນີ້ແລ້ວວິວາດກັນ

ຍ້ອນເຫດໃດ ພວກສະມະນະພາມຈຶ່ງບໍ່ເວົ້າແນວດຽວກັນ

ຄຳວ່າ ສະມະນະພາມບາງພວກກ່າວທຳໃດວ່າຈິງ ວ່າແທ້ ອະທິບາຍວ່າ ສະມະນະພາມ
ບາງພວກ ກ່າວແນວນີ້ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງ ເຊິ່ງທຳ ຄື ທິດຖື ປະຕິປະທາ ມັກໃດ
ແນວນີ້ວ່າ ທຳນີ້ ຈິງ ແທ້ ເປັນຈິງ ແນ່ນອນ ບໍ່ວິປະຣິດ ລວມຄວາມວ່າ ສະມະນະພາມບາງ
ພວກກ່າວທຳໃດວ່າຈິງ ວ່າແທ້

ຄຳວ່າ ສະມະນະພາມພວກອື່ນກຳພາກັນກ່າວທຳນັ້ນວ່າເປົ່າ ວ່າຕົວະ ອະທິບາຍວ່າ ສະ
ມະນະພາມອີກພວກໜຶ່ງ ກຳພາກັນກ່າວແນວນີ້ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງເຊິ່ງທຳ ຄື ທິດຖື
ປະຕິປະທາ ມັກ ນັ້ນ ໆແລແນວນີ້ວ່າ ທຳນັ້ນເປົ່າ ທຳນັ້ນຕົວະ ທຳນັ້ນບໍ່ເປັນຈິງ ທຳນັ້ນເຫຼາະ
ແຫຼະທຳນັ້ນບໍ່ແນ່ນອນ ລວມຄວາມວ່າສະມະນະພາມພວກອື່ນກຳພາກັນກ່າວທຳນັ້ນວ່າເປົ່າ ວ່າຕົວະ

ຄຳວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນຕ່າງພາກັນຖືໝັ້ນແມ່ນແນວນີ້ແລ້ວວິວາດກັນ ອະທິບາຍ
ວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນຕ່າງພາກັນຢຶດ ຢຶດຖື ຖື ຢຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນແນວນີ້ແລ້ວວິວາດກັນ ຄື ກໍ
ການຜິດຖຽງ ກໍການໝາງໃຈ ກໍການຍາດແຍ່ງ ກໍການວິວາດ ກໍການມຸ້ງຮ້າຍກັນວ່າ ທ່ານບໍ່ຮູ້
ທຳວິໄນນີ້ ຯລຯ ຫຼື ຫາກທ່ານສາມາດ ກໍຈົ່ງແກ້ໄຂເຫັນ ລວມຄວາມວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ
ຕ່າງພາກັນຖືໝັ້ນແມ່ນແນວນີ້ແລ້ວວິວາດກັນ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດໃດ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດໃດ ພວກສະມະນະພາມ ຈຶ່ງບໍ່ເວົ້າແນວດຽວ
ກັນ ອະທິບາຍວ່າ ຍ້ອນເຫດໃດ ຄື ຍ້ອນການໃດ ຍ້ອນອັນໃດເປັນເຫດ ຍ້ອນອັນໃດເປັນປັດ
ໄຈ ຍ້ອນອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ ຍ້ອນອັນໃດເປັນເຫດເກີດ ຍ້ອນອັນໃດເປັນກຳເນີດ ຍ້ອນອັນໃດ
ເປັນແດນເກີດ ສະມະນະພາມຈຶ່ງບໍ່ເວົ້າແນວດຽວກັນ ຄື ເວົ້າໄປຕ່າງ ໆ ຫຼາຍຢ່າງ ເວົ້າແນວ
ນັ້ນແນວນີ້ ຄື ກ່າວ ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງຫຼາຍຢ່າງ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນເຫດໃດ ພວກ
ສະມະນະພາມ ຈຶ່ງບໍ່ເວົ້າແນວດຽວກັນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນພຣະພຸດທະເນຣະມິດຈຶ່ງທູນຖາມວ່າ

ສະມະນະພາມບາງພວກກ່າວທຳໃດວ່າຈິງ ວ່າແທ້
ສະມະນະພາມພວກອື່ນກຳພາກັນກ່າວທຳນັ້ນວ່າເປົ່າ ວ່າຕົວະ
ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນຕ່າງພາກັນຖືໝັ້ນແມ່ນແນວນີ້ແລ້ວວິວາດກັນ
ຍ້ອນເຫດໃດ ພວກສະມະນະພາມຈຶ່ງບໍ່ເວົ້າແນວດຽວກັນ

[໑໑໙] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບວ່າ)

ໝູ່ຊົນຮູ້ແຈ້ງສັດຈະໃດບໍ່ເພິ່ງວິວາດກັນ
ສັດຈະນັ້ນມີຢ່າງດຽວເທົ່ານັ້ນ ບໍ່ມີຢ່າງທີ ໒
ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນພາກັນອວດສັດຈະຕ່າງ ໆ ກັນໄປເອງ
ຍ້ອນແນວນັ້ນ ພວກສະມະນະພາມຈຶ່ງບໍ່ເວົ້າແນວດຽວກັນ

ວ່າດ້ວຍສັດຈະມີຢ່າງດຽວ

ຄຳວ່າ ສັດຈະນັ້ນມີຢ່າງດຽວເທົ່ານັ້ນ ບໍ່ມີຢ່າງທີ ໒ ອະທິບາຍວ່າ ນິບພານ ຄື ຄວາມດັບທຸກ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຮະງັບສັງຂານທັງປວງ ຄວາມສະລັດຖິ້ມອຸປະທິທັງໝົດ ຄວາມສິ້ນຕັນຫາ ຄວາມຄາຍກຳໜົດ ຄວາມດັບກິເລດ ຄວາມເຢັນສະນິດ ຕັດຮຽກວ່າ ສັດຈະຢ່າງດຽວ

ອີກໄນໜຶ່ງ ມັກ ສັດຈະ ເປັນສັດຈະທີ່ເປັນເຫດນຳສັດອອກຈາກທຸກ ຄື ທຸກຂະນີໂຮທະ ຄາມິນີປະຕິປະທາ ໄດ້ແກ່ ອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ຄື

໑. ສຳມາທິດຖິ (ເຫັນຖິກ)	໒. ສຳມາສັງກັປປະ (ດຳຣິຖິກ)
໓. ສຳມາວາຈາ (ເຈຣະຈາຖິກ)	໔. ສຳມາກຳມັນຕະ (ກະທຳຖິກ)
໕. ສຳມາອາຊິວະ (ລັງງຊິບຖິກ)	໖. ສຳມາວາຍາມະ (ພະຍາຍາມຖິກ)
໗. ສຳມາສະຕິ (ອະນິກຖິກ)	໘. ສຳມາສະມາທິ (ຕັ້ງຈິດໝັ້ນຖິກ)

ຕັດຮຽກວ່າ ສັດຈະຢ່າງດຽວ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນສັດຈະນັ້ນ ມີຢ່າງດຽວເທົ່ານັ້ນ ບໍ່ມີຢ່າງທີ ໒

ຄຳວ່າ ໃດ ໃນຄຳວ່າ ໝູ່ຊົນຮູ້ແຈ້ງສັດຈະໃດບໍ່ເພິ່ງວິວາດກັນ ໄດ້ແກ່ ໃນສັດຈະໃດ?

ຄຳວ່າ ໝູ່ສັດ ເປັນຊື່ຮຽກສັດ

ຄຳວ່າ ຮູ້ແຈ້ງ ອະທິບາຍວ່າ ຮູ້ແຈ້ງ ຄື ຮູ້ທົ່ວ ຮູ້ແຈ້ງແຈ້ງ ຮູ້ສະເພາະ ແທງຕະຫຼອດ ສັດຈະໃດ ບໍ່ເພິ່ງກໍການຜິດຖຽງ ບໍ່ເພິ່ງກໍການໝາງໃຈ ບໍ່ເພິ່ງກໍການຍາດແຍ່ງ ບໍ່ເພິ່ງກໍການ ວິວາດ ບໍ່ເພິ່ງກໍການມຸ້ງຮ້າຍ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກ ເຊິ່ງການຜິດຖຽງ ການໝາງໃຈ ການຍາດແຍ່ງ ການວິວາດ ການມຸ້ງຮ້າຍ ລວມຄວາມວ່າ ໝູ່ຊົນຮູ້ແຈ້ງສັດຈະໃດບໍ່ເພິ່ງວິວາດກັນ

ຄຳວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນພາກັນອວດສັດຈະຕ່າງ ໆ ກັນໄປເອງ ອະທິບາຍວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ພາກັນອວດ ຄື ກ່າວ ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊື້ແຈ້ງສັດຈະຕ່າງ ໆ ກັນໄປເອງວ່າ ໂລກທຸ່ງ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ

ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ພາກັນອວດ ຄື ກ່າວ ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊື້ແຈ້ງສັດຈະ ຕ່າງ ໆ ກັນໄປເອງວ່າ ໂລກບໍ່ທຸ່ງ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດຈະວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າ ບໍ່ເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ລວມຄວາມວ່າ ສະມະນະພາມ ເຫຼົ່ານັ້ນ ພາກັນອວດສັດຈະຕ່າງ ໆ ກັນໄປເອງ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ພວກສະມະນະພາມຈຶ່ງບໍ່ເວົ້າແນວດຽວ ກັນ ອະທິບາຍວ່າ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ຄື ຍ້ອນການນັ້ນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຍ້ອນປັດໄຈນັ້ນ ຍ້ອນຕົ້ນ

ເຫດນັ້ນ ພວກສະມາຊິກຈຶ່ງບໍ່ເວົ້າແນວດຽວກັນ ຄື ເວົ້າໄປ ຕ່າງ ໆ ເວົ້າຫຼາຍຢ່າງ ເວົ້າ
ແນວນັ້ນແນວນີ້ ເວົ້າ ຄື ກ່າວ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງ ຫຼວງຫຼາຍ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນແນວ
ນັ້ນ ພວກສະມາຊິກຈຶ່ງບໍ່ເວົ້າແນວດຽວກັນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດ
ຕອບວ່າ

ໝູ່ຊົນຮູ້ແຈ້ງສັດຈະໃດບໍ່ເພິ່ງວິວາດກັນ
ສັດຈະນັ້ນມີຢ່າງດຽວເທົ່ານັ້ນ ບໍ່ມີຢ່າງທີ ໒
ສະມາຊິກເຫຼົ່ານັ້ນພາກັນອວດສັດຈະຕ່າງ ໆ ກັນໄປເອງ
ຍ້ອນແນວນັ້ນ ພວກສະມາຊິກຈຶ່ງບໍ່ເວົ້າແນວດຽວກັນ

[໑໒໐] (ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມວ່າ)

ຍ້ອນເຫດໃດນີ້ ພວກສະມາຊິກຈຶ່ງເວົ້າສັດຈະໄປຕ່າງ ໆ
ອ້າງຕົນວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ ເວົ້າພໍ້ກັນໄປ
ສັດຈະທີ່ສະມາຊິກເຫຼົ່ານັ້ນຮ້າຮຽນມາ
ມີຫຼາຍຢ່າງຕ່າງ ໆ ກັນບໍ່
ຫຼືວ່າສະມາຊິກເຫຼົ່ານັ້ນພາກັນນຶກຄິດເອົາເອງ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດໃດ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດໃດນີ້ ພວກສະມາຊິກຈຶ່ງເວົ້າສັດຈະໄປ
ຕ່າງ ໆ ອະທິບາຍວ່າ ຍ້ອນເຫດໃດ ຄື ຍ້ອນການໃດ ຍ້ອນອັນໃດ ເປັນເຫດ ຍ້ອນອັນໃດເປັນ
ປັດໄຈ ຍ້ອນອັນໃດເປັນຕົ້ນເຫດ ພວກສະມາຊິກຈຶ່ງເວົ້າ ສັດຈະໄປຕ່າງ ໆ ຄື ເວົ້າຫຼາຍ
ຢ່າງ ເວົ້າແນວນັ້ນແນວນີ້ ເວົ້າ ຄື ກ່າວ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງຫຼວງຫຼາຍ ລວມຄວາມວ່າ
ຍ້ອນເຫດໃດນີ້ ພວກສະມາຊິກຈຶ່ງເວົ້າສັດຈະໄປຕ່າງ ໆ

ຄຳວ່າ ເວົ້າພໍ້ກັນໄປ ໃນຄຳວ່າ ອ້າງຕົນວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ ເວົ້າພໍ້ກັນໄປ ອະທິບາຍ
ວ່າ ຍ້ອນເວົ້າພໍ້ເພີ່ມໄປ ຈຶ່ງຊື່ວ່າເວົ້າພໍ້ກັນໄປ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພວກສະມາຊິກເວົ້າພໍ້ ຄື ກ່າວ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງທິດຖິ ຂອງຕົນ
ໆ ວ່າ ໂລກທຸ່ງໆ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈຶ່ງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ພວກສະມາຊິກເວົ້າພໍ້ ຄື ກ່າວ
ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງທິດຖິຂອງຕົນ ໆ ວ່າ ໂລກທຸ່ງໆ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວ ຕະຖາຄົດ
ຈະວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າບໍ່ເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈຶ່ງ ຢ່າງອື່ນ ເປັນໂມຄະ

ຄຳວ່າ ອ້າງຕົນວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ ໄດ້ແກ່ ອ້າງຕົນວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ ຄື ກ່າວອ້າງ
ວ່າເປັນບັນດິດ ອ້າງວ່າເປັນນັກປາດ ອ້າງວ່າມີຄວາມຮູ້ ອ້າງວ່າມີເຫດຜົນ ອ້າງວ່າມີຄຸນ
ລັກສະນະ ອ້າງວ່າເໝາະແກ່ເຫດ ອ້າງວ່າສົມຖານະ ຕາມລັດທິຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ອ້າງ
ຕົນວ່າເປັນ ຄົນສະຫຼາດ ເວົ້າພໍ້ກັນໄປ

ຄຳວ່າ ສັດຈະທີ່ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນຮຳຮຽນມາ ມີຫຼາຍຢ່າງຕ່າງ ໆ ກັນບໍ່ ອະທິບາຍວ່າ ສັດຈະທີ່ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນຮຳຮຽນມາ ມີຫຼາຍຢ່າງຕ່າງ ໆ ກັນ ຄື ມີຫຼາຍຢ່າງ ເປັນແນວນັ້ນແນວນີ້ ຫຼວງຫຼາຍ ລວມຄວາມວ່າ ສັດຈະທີ່ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນຮຳຮຽນມາ ມີຫຼາຍຢ່າງຕ່າງ ໆ ກັນບໍ່

ຄຳວ່າ ຫຼືວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນພາກັນນຶກຄິດເອົາເອງ ອະທິບາຍວ່າ ຫຼືວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ດຳເນີນໄປ ອອກໄປ ຖືກພາໄປ ຖືກນຳໄປ ດ້ວຍຄວາມນຶກ ຄື ດ້ວຍຄວາມວິຕົກ ຄວາມດຳຮີ ລວມຄວາມວ່າ ຫຼືວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນພາກັນນຶກຄິດເອົາເອງ ແນວນີ້ແດ່ອີກໄນໜຶ່ງ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນພາກັນກ່າວ ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງສັດຈະທີ່ຕົນປະມວນມາດ້ວຍຄວາມນຶກ ທີ່ຕົນປະພຶດຕາມດ້ວຍການພິຈາລະນາ ຮຳເພີງ ທີ່ຮູ້ເອງ ລວມຄວາມວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນພາກັນນຶກຄິດເອົາເອງ ແນວນີ້ແດ່ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະພຸດທະເນຣະມິດຈຶ່ງທູນຖາມວ່າ

ຍ້ອນເຫດໃດນີ້ ພວກສະມະນະພາມຈຶ່ງເວົ້າສັດຈະໄປຕ່າງ ໆ
ອ້າງຕົນວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ ເວົ້າພໍ້ກັນໄປ
ສັດຈະທີ່ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນຮຳຮຽນມາ
ມີຫຼາຍຢ່າງຕ່າງ ໆ ກັນບໍ່
ຫຼືວ່າສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນພາກັນນຶກຄິດເອົາເອງ

[໑໒໑] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບວ່າ)

ບໍ່ໄດ້ມີສັດຈະຫຼາຍຢ່າງຕ່າງ ໆ ກັນເລີຍ
ເວັ້ນແຕ່ສັດຈະທີ່ແນ່ນອນດ້ວຍສັນຍາໃນໂລກ
ແຕ່ສະມະນະພາມທັງຫຼາຍ
ພາກັນກຳນົດຄວາມນຶກໃນທິດຖືທັງຫຼາຍໄປເອງ
ແລ້ວກ່າວທຳເປັນ ໒ ຢ່າງວ່າ
ຄຳຂອງເຮົາຈິງ ຄຳຂອງທ່ານຕົວະ

ວ່າດ້ວຍຄວາມຈິງບໍ່ຕ່າງກັນ

ຄຳວ່າ ບໍ່ໄດ້ມີສັດຈະຫຼາຍຢ່າງຕ່າງ ໆ ກັນເລີຍ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ໄດ້ມີສັດຈະ ຫຼາຍຢ່າງຕ່າງ ໆ ກັນ ຄື ບໍ່ໄດ້ມີຫຼາຍຢ່າງ ເປັນແນວນັ້ນແນວນີ້ເລີຍ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ໄດ້ມີສັດຈະຫຼາຍຢ່າງຕ່າງ ໆ ກັນເລີຍ

ຄຳວ່າ ເວ້ນແຕ່ສັດຈະທີ່ແນ່ນອນດ້ວຍສັນຍາໃນໂລກ ອະທິບາຍວ່າ ເວ້ນແຕ່ສັດຈະທີ່ຖືວ່າແນ່ນອນດ້ວຍສັນຍາ ສັດຈະຢ່າງດຽວເທົ່ານັ້ນທີ່ບັນດິດກ່າວ ບອກ ສະແດງ ຊື້ແຈ່ງໄວ້ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ນິບພານ ຄື ຄວາມດັບທຸກ ຄວາມຮະງັບສັງຂານທັງປວງ ຄວາມສະລັດຖິ້ມ ອຸປະທັກທັງໝົດ ຄວາມສິ້ນຕັນຫາ ຄວາມຄາຍກຳໜັດ ຄວາມດັບກິເລດ ຄວາມເຢັນສະນິດ

ອີກໄນໜຶ່ງ ມັກ ສັດຈະ ຄື ສັດຈະທີ່ເປັນເຫດນຳສັດອອກຈາກທຸກ ທຸກຂະນີໂຣທະຄາມິນີປະຕິປະທາ ອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ຄື

໑. ສຳມາທິດຖິ

໑໑໑

໒. ສຳມາສະມາທິ

ຕັດຮຽກວ່າ ສັດຈະຢ່າງດຽວ ລວມຄວາມວ່າ ເວ້ນແຕ່ສັດຈະທີ່ແນ່ນອນດ້ວຍສັນຍາໃນໂລກ ຄຳວ່າ ແຕ່ສະມະນະພາມທັງຫຼາຍ ພາກັນກຳນົດຄວາມນຶກໃນທິດຖິທັງຫຼາຍໄປເອງແລ້ວກ່າວທຳເປັນ ໒ ຢ່າງວ່າ ຄຳຂອງເຮົາຈິງ ຄຳຂອງທ່ານຕົວະ ອະທິບາຍວ່າ ພວກ ສະມະນະພາມພາກັນນຶກ ຕອງ ດຳລິ ແລ້ວທຳທິດຖິໃຫ້ເກີດ ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ໃຫ້ບັງເກີດ ໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນ ເມື່ອທຳທິດຖິໃຫ້ເກີດ ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ໃຫ້ບັງເກີດ ໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນແລ້ວກ່າວແນວນີ້ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊື້ແຈ່ງແນວນີ້ວ່າ ຄຳຂອງເຮົາຈິງ ຄຳຂອງທ່ານຕົວະ ລວມຄວາມວ່າ ແຕ່ສະມະນະພາມທັງຫຼາຍພາກັນກຳນົດຄວາມນຶກໃນທິດຖິທັງຫຼາຍໄປເອງ ແລ້ວກ່າວທຳເປັນ ໒ ຢ່າງວ່າ ຄຳຂອງເຮົາຈິງ ຄຳຂອງທ່ານຕົວະ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດຕອບວ່າ

ບໍ່ໄດ້ມີສັດຈະຫຼາຍຢ່າງຕ່າງ ໆ ກັນເລີຍ
ເວ້ນແຕ່ສັດຈະທີ່ແນ່ນອນດ້ວຍສັນຍາໃນໂລກ
ແຕ່ສະມະນະພາມທັງຫຼາຍ
ພາກັນກຳນົດຄວາມນຶກໃນທິດຖິທັງຫຼາຍໄປເອງ
ແລ້ວກ່າວທຳເປັນ ໒ ຢ່າງວ່າ
ຄຳຂອງເຮົາຈິງ ຄຳຂອງທ່ານຕົວະ

[໑໒໒] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕໍ່ໄປວ່າ)

ເຈົ້າລັດທິອາໄສທຳເຫຼົ່ານີ້ ຄື ຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ
ສິນແລະຂໍ້ວັດ ຫຼືອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ແລ້ວ ສະແດງອາການດູໝິ່ນ
ແລະດຳລິຢູ່ໃນທິດຖິທີ່ຕົກລົງໃຈແລ້ວກໍຮຳເຮືງ
ກ່າວວ່າ ຄົນອື່ນເປັນຄົນພານ ບໍ່ສະຫຼາດ
ເຈົ້າລັດທິສະແດງຄວາມດູໝິ່ນຜູ້ອື່ນ

ຄຳວ່າ ເຈົ້າລັດທິອາໄສທຳເຫຼົ່ານີ້ ຄື ຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ສິນແລະຂໍ້ວັດ ຫຼື ອາລົມ ທີ່ຮັບຮູ້ແລ້ວ ສະແດງອາການດູໝິ່ນ ອະທິບາຍວ່າ ເຈົ້າລັດທິອາໄສ ຄື ເຂົ້າໄປ ອາໄສ ຖື ຢຶດ ໝັ້ນ ຖືໝັ້ນຮູບທີ່ເຫັນ ຫຼື ຄວາມມົດຈົດຍ້ອນຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ຫຼື ຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສຽງ ທີ່ໄດ້ຍິນ ສິນ ຫຼື ຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສິນ ຂໍ້ວັດ ຫຼື ຄວາມມົດຈົດຍ້ອນຂໍ້ວັດ ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ຫຼື ຄວາມມົດຈົດຍ້ອນອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ລວມຄວາມວ່າ ເຈົ້າລັດທິອາໄສທຳເຫຼົ່ານີ້ ຄື ຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ ໄດ້ຍິນ ສິນແລະຂໍ້ວັດ ຫຼື ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ເຈົ້າລັດທິອາໄສທຳເຫຼົ່ານີ້ ຯລຯ ແລ້ວ ສະແດງອາການດູໝິ່ນ ອະທິບາຍວ່າ ເຈົ້າລັດທິບໍ່ນັບຖື ຈິ່ງຊື່ວ່າສະແດງອາການດູໝິ່ນແດ່ ອີກໄນໜຶ່ງ ເຈົ້າລັດທິທຳໂທມະນັດ ໃຫ້ເກີດ ກໍຊື່ວ່າສະແດງອາການດູໝິ່ນແດ່ ລວມຄວາມວ່າ ເຈົ້າລັດທິອາໄສທຳເຫຼົ່ານີ້ ຄື ຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ ໄດ້ຍິນ ສິນແລະຂໍ້ວັດ ຫຼື ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ແລ້ວ ສະແດງອາການດູໝິ່ນ

ຄຳວ່າ ແລະດຳຣົງຢູ່ໃນທິດຖິທີ່ຕົກລົງໃຈແລ້ວກໍຣ່າເຣີງ ອະທິບາຍວ່າ ທິດຖິ ໙໒ ຕັດ ຮຽກວ່າ ທິດຖິທີ່ຕົກລົງໃຈແລ້ວ ເຈົ້າລັດທິ ດຳຣົງຢູ່ ຄື ຍືນຍັນຢູ່ ຖື ຢຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນຢູ່ໃນ ທິດຖິ ທີ່ຕົກລົງໃຈແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ດຳຣົງຢູ່ໃນທິດຖິທີ່ຕົກລົງໃຈແລ້ວ

ຄຳວ່າ ກໍຣ່າເຣີງ ໄດ້ແກ່ ຍືນຕີ ຫົວ ຣ່າເຣີງ ພໍໃຈ ມີຄວາມດຳຣົບໍລິບູນແລ້ວ ອີກໄນ ໜຶ່ງ ຫົວຈົນແນມເຫັນແຂ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ແລະດຳຣົງຢູ່ໃນທິດຖິທີ່ຕົກລົງໃຈແລ້ວກໍຣ່າເຣີງ

ຄຳວ່າ ກ່າວວ່າ ຄົນອື່ນເປັນຄົນພານ ບໍ່ສະຫຼາດ ອະທິບາຍວ່າ ກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊື້ແຈ່ງແນວນີ້ວ່າ ຄົນອື່ນເປັນຄົນພານ ຄື ຊົ່ວ ຊາມ ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍ ບໍ່ສະຫຼາດ ບໍ່ມີຄວາມຮູ້ ຕົກຢູ່ໃນອະວິດຊາ ບໍ່ມີຍານ ບໍ່ມີປັນຍາ ແຈ່ມແຈ້ງ ບໍ່ມີປັນຍາ ເຄື່ອງທຳລາຍກິເລດ ມີປັນຍາທົບ ລວມຄວາມວ່າ ກ່າວວ່າ ຄົນອື່ນເປັນຄົນພານ ບໍ່ສະຫຼາດ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈິ່ງຕັດວ່າ

ເຈົ້າລັດທິອາໄສທຳເຫຼົ່ານີ້ ຄື ຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ
ສິນແລະຂໍ້ວັດ ຫຼື ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ແລ້ວ ສະແດງອາການດູໝິ່ນ
ແລະດຳຣົງຢູ່ໃນທິດຖິທີ່ຕົກລົງໃຈແລ້ວກໍຣ່າເຣີງ
ກ່າວວ່າ ຄົນອື່ນເປັນຄົນພານ ບໍ່ສະຫຼາດ

[໑໒໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ເຈົ້າລັດທິໃສ່ໄຟບຸກຄົນອື່ນວ່າ ເປັນຄົນພານ ຍ້ອນເຫດໃດ
ກ່າວເຖິງຕົນເອງວ່າ ເປັນຄົນສະຫຼາດ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ
ເຈົ້າລັດທິນັ້ນອວດອ້າງຕົນເອງວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ
ຍ່ອມດູໝິ່ນບຸກຄົນອື່ນແລະກ່າວເຊັ່ນນັ້ນຄືກັນ
ເຈົ້າລັດທິເຫັນຄົນອື່ນເປັນພານ

ຄຳວ່າ ເຈົ້າລັດທິໃສ່ໄຟບຸກຄົນອື່ນວ່າ ເປັນຄົນພານ ຍ້ອນເຫດໃດ ອະທິບາຍວ່າ ເຈົ້າລັດທິໃສ່ໄຟ ຄື ເຫັນ ເບິ່ງເຫັນ ແນມເຫັນ ກວດເບິ່ງ ເພ່ງພິນິດ ພິຈາລະນາເບິ່ງບຸກຄົນອື່ນ ໂດຍຄວາມເປັນຄົນພານ ຄື ເປັນຄົນຊົ່ວ ຊາມ ຕຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕຳຕ້ອຍ ຍ້ອນເຫດໃດ ຄື ຍ້ອນປັດໄຈໃດ ຍ້ອນການໃດ ຍ້ອນແດນເກີດໃດ ລວມຄວາມວ່າ ເຈົ້າລັດທິໃສ່ໄຟ ບຸກຄົນອື່ນວ່າ ເປັນຄົນພານ ຍ້ອນເຫດໃດ

ຄຳວ່າ ກຳກ່າວເຖິງຕົນເອງວ່າ ເປັນຄົນສະຫຼາດ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ຕົນ ຕັດຮຽກວ່າ ຕົນເອງ ເຈົ້າລັດທິແມ່ນນັ້ນກ່າວເຖິງຕົນເອງວ່າ ເຮົາເປັນຄົນສະຫຼາດ ຄື ເປັນບັນດິດມີປັນຍາ ມີປັນຍາເຄື່ອງຕັດສະຮູ້ ມີຍານ ມີປັນຍາແຈ່ມແຈ້ງ ມີປັນຍາເຄື່ອງທຳລາຍກິເລດ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຄື ຍ້ອນປັດໄຈນັ້ນ ຍ້ອນການນັ້ນ ຍ້ອນແດນເກີດນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ກຳກ່າວເຖິງຕົນເອງວ່າ ເປັນຄົນສະຫຼາດ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ

ຄຳວ່າ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນອວດອ້າງຕົນເອງວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ ອະທິບາຍວ່າ ເຈົ້າລັດ ທີ່ນັ້ນອວດອ້າງຕົນເອງວ່າ ເປັນຄົນສະຫຼາດ ຄື ກ່າວອ້າງວ່າເປັນບັນດິດ ອ້າງວ່າເປັນ ນັກປາດອ້າງວ່າມີຄວາມຮູ້ ອ້າງວ່າມີເຫດຜົນ ອ້າງວ່າມີຄຸນລັກສະນະ ອ້າງວ່າເໝາະແກ່ເຫດ ອ້າງວ່າສົມຖານະ ຕາມລັດທິຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນອວດອ້າງຕົນເອງວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ

ຄຳວ່າ ຍ່ອມດູໝິ່ນບຸກຄົນອື່ນແລະກ່າວເຊັ່ນນັ້ນຄືກັນ ອະທິບາຍວ່າ ເຈົ້າລັດທິບໍ່ນັບຖືຈິ່ງຊື່ວ່າ ດູໝິ່ນຜູ້ອື່ນແດ່ ອີກໄນໜຶ່ງ ເຈົ້າລັດທິເຮັດໂທມະນັດໃຫ້ເກີດຈິ່ງຊື່ວ່າ ດູໝິ່ນຜູ້ອື່ນແດ່

ຄຳວ່າ ແລະກ່າວເຊັ່ນນັ້ນຄືກັນ ໄດ້ແກ່ ກ່າວເຊັ່ນນັ້ນຄືກັນ ຄື ທິດຖິນັ້ນວ່າ ບຸກຄົນນີ້ມີຄວາມເຫັນຜິດ ມີຄວາມເຫັນວິປະຣິດ ແມ່ນດ້ວຍປະການແນວນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ຍ່ອມດູໝິ່ນບຸກຄົນອື່ນ ແລະກ່າວເຊັ່ນນັ້ນຄືກັນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ເຈົ້າລັດທິໃສ່ໄຟບຸກຄົນອື່ນວ່າ ເປັນຄົນພານ ຍ້ອນເຫດໃດ
ກຳກ່າວເຖິງຕົນເອງວ່າ ເປັນຄົນສະຫຼາດ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ
ເຈົ້າລັດທິນັ້ນອວດອ້າງຕົນເອງວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ
ຍ່ອມດູໝິ່ນບຸກຄົນອື່ນແລະກ່າວເຊັ່ນນັ້ນຄືກັນ

[໑໒໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ເຈົ້າລັດທິນັ້ນເປັນຜູ້ພຽບພ້ອມດ້ວຍອະຕິສາຣະທິດຖື
ເມົາດ້ວຍຄວາມຖືຕົວ ມີຄວາມຖືຕົວຫຼາຍ ອະພິເສກຕົນເອງດ້ວຍໃຈ
ຍ້ອນທິດຖືນັ້ນເຈົ້າລັດທິຖືກັນມາແນວນັ້ນ
ທິດຖື ໖໒ ຕັດຮຽກວ່າອະຕິສາຣະທິດຖື

ຄຳວ່າ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນເປັນຜູ້ພຽງພໍພ້ອມດ້ວຍອະຕິສາຣະທິດຖິ ອະທິບາຍວ່າ ທິດຖິ ໖໒ ຕັດຮຽກວ່າ ອະຕິສາຣະທິດຖິ

ຍ້ອນເຫດໃດ ທິດຖິ ໖໒ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ອະຕິສາຣະທິດຖິ ຍ້ອນທິດຖິເຫຼົ່ານັ້ນທັງໝົດ ກ້າວລ່ວງເຫດ ກ້າວລ່ວງລັກສະນະ ກ້າວລ່ວງຖານະ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ທິດຖິ ໖໒ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ອະຕິສາຣະທິດຖິ ເດຍຣະຖິທຸກຈຳພວກ ເປັນຜູ້ມີອະຕິສາຣະທິດຖິ

ຍ້ອນເຫດໃດ ເດຍຣະຖິທຸກຈຳພວກ ຈຶ່ງຊື່ວ່າເປັນຜູ້ມີອະຕິສາຣະທິດຖິ ຍ້ອນເດຍຣະຖິ ເຫຼົ່ານັ້ນ ກ້າວລ່ວງ ຄື ກ້າວພົ້ນ ລ່ວງພົ້ນກັນແລະກັນ ທຳທິດຖິທັງຫຼາຍໃຫ້ເກີດ ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ໃຫ້ ບັງເກີດ ໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ເດຍຣະຖິທຸກຈຳພວກ ຈຶ່ງຊື່ວ່າເປັນຜູ້ມີອະຕິສາຣະທິດຖິ

ຄຳວ່າ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນເປັນຜູ້ພຽງພໍພ້ອມດ້ວຍອະຕິສາຣະທິດຖິ ອະທິບາຍວ່າ ເຈົ້າລັດທິ ເປັນຜູ້ພຽງພໍພ້ອມ ຄື ບໍລິບູນ ບໍ່ບົກຜ່ອງດ້ວຍອະຕິສາຣະທິດຖິ ລວມຄວາມວ່າ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນເປັນ ຜູ້ພຽງພໍພ້ອມດ້ວຍອະຕິສາຣະທິດຖິ

ຄຳວ່າ ເມົາດ້ວຍຄວາມຖືຕົວ ມີຄວາມຖືຕົວຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າ ເມົາ ຄື ຜະໝາດ ຄັ້ງ ຄັ້ງໄຄ້ດ້ວຍທິດຖິຂອງຕົນ ຄື ດ້ວຍຄວາມຖືຕົວຍ້ອນທິດຖິ ລວມຄວາມວ່າ ເມົາດ້ວຍຄວາມຖືຕົວ

ຄຳວ່າ ມີຄວາມຖືຕົວຫຼາຍ ໄດ້ແກ່ ມີຄວາມຖືຕົວຫຼາຍ ຄື ມີຄວາມຖືຕົວຫຼາຍ ມີຄວາມຖື ຕົວບໍ່ບົກຜ່ອງ ລວມຄວາມວ່າ ເມົາດ້ວຍຄວາມຖືຕົວ ມີຄວາມຖືຕົວຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ອະພິເສກຕົນເອງດ້ວຍໃຈ ອະທິບາຍວ່າ ອະພິເສກຕົນເອງນັ້ນແລ້ວດ້ວຍຄວາມ ຄິດວ່າ ເຮົາເປັນຜູ້ສະຫຼາດ ເປັນບັນດິດ ມີປັນຍາ ມີປັນຍາເຄື່ອງຕັດສະຮູ້ ມີຍານ ມີປັນຍາແຈ່ມ ແຈ້ງ ມີປັນຍາເຄື່ອງທຳລາຍກິເລດ ລວມຄວາມວ່າ ອະພິເສກຕົນເອງດ້ວຍໃຈ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນທິດຖິນັ້ນເຈົ້າລັດທິຖືກັນມາແນວນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ທິດຖິນັ້ນເຈົ້າລັດທິຖືກັນ ມາແລ້ວ ຄື ສະມາທານແລ້ວ ຖືແລ້ວ ຍຶດໝັ້ນແລ້ວ ຖືໝັ້ນແລ້ວ ຕິດໃຈແລ້ວ ນ້ອມໃຈເຊື່ອແລ້ວ ແນວນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນທິດຖິນັ້ນເຈົ້າລັດທິຖືກັນມາແນວນັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະ ພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ເຈົ້າລັດທິນັ້ນເປັນຜູ້ພຽງພໍພ້ອມດ້ວຍອະຕິສາຣະທິດຖິ

ເມົາດ້ວຍຄວາມຖືຕົວ ມີຄວາມຖືຕົວຫຼາຍ ອະພິເສກຕົນເອງດ້ວຍໃຈ

ຍ້ອນທິດຖິນັ້ນເຈົ້າລັດທິຖືກັນມາແນວນັ້ນ

[໑໒໕] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ອັນໜຶ່ງ ຫາກບຸກຄົນເປັນຜູ້ຊົ່ວຊາມຍ້ອນວາຈາຂອງຜູ້ອື່ນແລ້ວ

ເຂົາກໍເປັນຜູ້ມີປັນຍາຊາມພ້ອມກັບຜູ້ນັ້ນ

ແລະຖ້າຜູ້ຮຽນຈົບພຣະເວດຳເອງເປັນນັກປາດໄດ້ແລ້ວ

ບັນດາສະມະນະກໍບໍ່ມີໃຜເປັນຄົນພານ

ຄຳວ່າ ອັນໜຶ່ງ ຫາກບຸກຄົນເປັນຜູ້ຊົ່ວຊາມຍ້ອນວາຈາຂອງຜູ້ອື່ນແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ຫາກບຸກຄົນອື່ນເປັນຄົນພານ ຊົ່ວ ຊົ່ວຊາມ ຄື ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍ ຍ້ອນວາຈາ ຄື ຍ້ອນຄຳເວົ້າຂອງຜູ້ອື່ນ ຍ້ອນເຫດທີ່ຖືກນິນທາ ຍ້ອນເຫດທີ່ຖືກຕິຕຽນ ຍ້ອນເຫດທີ່ຖືກວ່າຮ້າຍແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ອັນໜຶ່ງຫາກບຸກຄົນເປັນຜູ້ຊົ່ວຊາມຍ້ອນວາຈາຂອງຜູ້ອື່ນແລ້ວ

ຄຳວ່າ ເຂົາກໍເປັນຜູ້ມີປັນຍາຊາມພ້ອມກັບຜູ້ນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ແມ່ນເຂົາກໍເປັນຜູ້ມີປັນຍາຊົ່ວ ຄື ເປັນຜູ້ມີປັນຍາຊາມ ມີປັນຍາຕ່ຳຊາມ ມີປັນຍາໜ້າຮັງກຽດ ມີປັນຍາຫຍາບຊ້າ ມີປັນຍາຕ່ຳຕ້ອຍ ພ້ອມກັບຜູ້ນັ້ນ ໆເອງ ລວມຄວາມວ່າ ເຂົາກໍເປັນຜູ້ມີປັນຍາຊາມພ້ອມກັບຜູ້ນັ້ນ

ຄຳວ່າ ແລະຖ້າຜູ້ຮຽນຈົບພຣະເວດເອງເປັນນັກປາດໄດ້ແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ແລະຖ້າຜູ້ຮຽນຈົບພຣະເວດເອງ ເປັນນັກປາດ ຄື ເປັນບັນດິດ ມີປັນຍາ ມີປັນຍາເຄື່ອງຕັດສະຮູ້ ມີຍານ ມີປັນຍາແຈ່ມແຈ້ງ ມີປັນຍາເຄື່ອງທຳລາຍກິເລດແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ແລະຖ້າຜູ້ຮຽນຈົບພຣະເວດເອງເປັນນັກປາດໄດ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ບັນດາສະມະນະກໍບໍ່ມີໃຜເປັນຄົນພານ ອະທິບາຍວ່າ ບັນດາສະມະນະກໍບໍ່ມີໃຜເປັນຄົນພານ ຄື ເປັນຄົນຊົ່ວ ຊົ່ວຊາມ ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍເລີຍ ທຸກຄົນກໍມີປັນຍາເລີດ ມີປັນຍາປະເສີດ ມີປັນຍາວິເສດ ມີປັນຍານຳໜ້າ ມີປັນຍາສູງສຸດ ມີປັນຍາປະເສີດສຸດໄປໝົດ ລວມຄວາມວ່າ ບັນດາສະມະນະກໍບໍ່ມີໃຜເປັນຄົນພານ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ອັນໜຶ່ງ ຫາກບຸກຄົນເປັນຜູ້ຊົ່ວຊາມຍ້ອນວາຈາຂອງຜູ້ອື່ນແລ້ວ
ເຂົາກໍເປັນຜູ້ມີປັນຍາຊາມພ້ອມກັບຜູ້ນັ້ນ
ແລະຖ້າຜູ້ຮຽນຈົບພຣະເວດເອງເປັນນັກປາດໄດ້ແລ້ວ
ບັນດາສະມະນະກໍບໍ່ມີໃຜເປັນຄົນພານ

[໑໒໒] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຊົນເຫຼົ່າໃດກ່າວສັນເສີນທຳອື່ນນອກຈາກທຳນີ້
ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນກໍພາດທາງແຫ່ງຄວາມມົດຈົດ ເປັນຜູ້ບໍ່ບໍລິບູນ
ເດຍຣະຖືພາກັນກ່າວທິດຖືຫຼາຍແມ່ນແນວນີ້
ຍ້ອນພວກເຂົາເປັນຜູ້ຍືນດີຍິ່ງ ດ້ວຍຄວາມຍືນດີໃນທິດຖືຂອງຕົນ

ຄຳວ່າ ຊົນເຫຼົ່າໃດກ່າວສັນເສີນທຳອື່ນນອກຈາກທຳນີ້ ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນກໍພາດທາງແຫ່ງຄວາມມົດຈົດ ເປັນຜູ້ບໍ່ບໍລິບູນ ອະທິບາຍວ່າ ຊົນເຫຼົ່າໃດ ກ່າວສັນເສີນທຳ ຄື ທິດຖື ປະຕິປະ

ທາມັກອື່ນນອກຈາກທຳນີ້ ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນກໍພາດ ຄື ຜິດ ພັງພາດທາງແຫ່ງຄວາມມົດຈົດ ຄື ທາງແຫ່ງຄວາມສະອາດ ທາງແຫ່ງຄວາມບໍລິສຸດ ທາງແຫ່ງຄວາມຜຸດຜ່ອງ ທາງແຫ່ງຄວາມຜ່ອງແຜ້ວ ຄື ພາດຈາກອະຣະຫັດຕະຜົນ ເປັນຜູ້ບໍ່ບໍລິບູນ ຄື ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນບໍ່ພຽບພ້ອມ ບໍ່ບໍລິບູນໄດ້ແກ່ ເປັນຄົນຊົ່ວ ຊາມ ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍ ລວມຄວາມວ່າ ຊົນເຫຼົ່າໃດກ່າວສັນເສີນທຳອື່ນນອກຈາກທຳນີ້ ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນກໍພາດທາງແຫ່ງຄວາມມົດຈົດ ເປັນຜູ້ບໍ່ບໍລິບູນ ທິດຖືຮຽກວ່າຕິດຖະ

ຄຳວ່າ ເດຍຣະຖືພາກັນກ່າວທິດຖືຫຼາຍແມ່ນແນວນີ້ ອະທິບາຍວ່າ ທິດຖື ຕັດຮຽກວ່າ ຕິດຖະ (ທ່າ) ເຈົ້າທິດຖື ຕັດຮຽກວ່າ ເດຍຣະຖື ພວກເດຍຣະຖືພາກັນກ່າວ ຄື ເວົ້າບອກສະແດງ ຊື່ແຈ່ງ ທິດຖືຫຼາຍ ລວມຄວາມວ່າ ເດຍຣະຖືພາກັນກ່າວທິດຖືຫຼາຍແມ່ນແນວນີ້

ຄຳວ່າ ຍ້ອນພວກເຂົາເປັນຜູ້ຍິນດີຍິ່ງ ດ້ວຍຄວາມຍິນດີໃນທິດຖືຂອງຕົນ ອະທິບາຍ ວ່າ ຍ້ອນພວກເຂົາຍິນດີ ຍິນດີຍິ່ງ ດ້ວຍຄວາມຍິນດີໃນທິດຖືຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນພວກເຂົາເປັນຜູ້ຍິນດີຍິ່ງ ດ້ວຍຄວາມຍິນດີໃນທິດຖືຂອງຕົນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຊົນເຫຼົ່າໃດກ່າວສັນເສີນທຳອື່ນນອກຈາກທຳນີ້
 ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນກໍພາດທາງແຫ່ງຄວາມມົດຈົດ ເປັນຜູ້ບໍ່ບໍລິບູນ
 ເດຍຣະຖືພາກັນກ່າວທິດຖືຫຼາຍແມ່ນແນວນີ້
 ຍ້ອນພວກເຂົາເປັນຜູ້ຍິນດີຍິ່ງ ດ້ວຍຄວາມຍິນດີໃນທິດຖືຂອງຕົນ

[໑໒໗] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພວກເດຍຣະຖືພາກັນກ່າວຄວາມມົດຈົດວ່າ
 ມີຢູ່ໃນທຳນີ້ເທົ່ານັ້ນ ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດໃນທຳເຫຼົ່າອື່ນ
 ພວກເດຍຣະຖືຕັ້ງຢູ່ໃນທິດຖືຫຼາຍແມ່ນແນວນີ້
 ຕ່າງກ່າວຍືນຍັນໃນທຳອັນເປັນແນວທາງຂອງຕົນນັ້ນ

ວ່າດ້ວຍທິດຖືຂອງພວກເດຍຣະຖື

ຄຳວ່າ ພວກເດຍຣະຖືພາກັນກ່າວຄວາມມົດຈົດວ່າມີຢູ່ໃນທຳນີ້ເທົ່ານັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ພວກເດຍຣະຖືພາກັນກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊື່ແຈ່ງຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປໃນທຳນີ້ວ່າ ໂລກທຸ່ງ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈຶ່ງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ

ພວກເດຍຣະຖິພາກັນກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປໃນທຳນີ້ວ່າ ໂລກບໍ່ທ່ຽງ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດຈະວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າບໍ່ເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ລວມຄວາມວ່າ ພວກເດຍຣະຖິພາກັນກ່າວຄວາມ ມົດຈົດວ່າມີຢູ່ໃນທຳນີ້ເທົ່ານັ້ນ

ຄຳວ່າ ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດໃນທຳເຫຼົ່າອື່ນ ອະທິບາຍວ່າ ພວກເດຍຣະຖິ ເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມຖິ້ມ ລະຖິ້ມ ປະຖິ້ມວາທະອິນທຸກຢ່າງ ນອກຈາກສາດສະດາ ທຳທີ່ສາດສະດາກ່າວສອນ ຟູ່ຄະນະ ທິດຖິ ປະຕິປະທາ ມັກ ຂອງຕົນ ກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງແນວນີ້ວ່າ ສາດສະດານັ້ນບໍ່ແມ່ນສັບພັນຍູ ທຳບໍ່ແມ່ນສາດສະດາກ່າວສອນໄວ້ດີແລ້ວ ຟູ່ຄະນະບໍ່ແມ່ນຜູ້ປະຕິບັດດີແລ້ວ ທິດຖິບໍ່ແມ່ນສິ່ງທີ່ຈະເລີນ ປະຕິປະທາບໍ່ແມ່ນສາດສະດາບັນຍັດໄວ້ດີແລ້ວ ມັກ ບໍ່ແມ່ນທາງນຳສັດອອກຈາກທຸກ ໃນທຳນັ້ນບໍ່ມີຄວາມມົດຈົດ ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຫຼື ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ຄື ໃນທຳນັ້ນ ສັດທັງຫຼາຍຍ່ອມມົດຈົດ ສະອາດ ບໍລິສຸດ ຫຼຸດໄປ ພົ້ນໄປ ຫຼື ຫຼຸດພົ້ນໄປບໍ່ໄດ້ ສັດທັງຫຼາຍເປັນ ຜູ້ຊົ່ວ ຄື ຊາມ ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ກ່າວ ຄວາມມົດຈົດໃນທຳເຫຼົ່າອື່ນ

ຄຳວ່າ ພວກເດຍຣະຖິຕັ້ງຢູ່ໃນທິດຖິຫຼາຍແມ່ນແນວນີ້ ອະທິບາຍວ່າ ທິດຖິຕັດ ຮຽກວ່າ ຕິດຖະ ເຈົ້າທິດຖິຕັດຮຽກວ່າ ເດຍຣະຖິ ພວກເດຍຣະຖິຕັ້ງຢູ່ ຄື ຕັ້ງໝັ້ນ ຕິດ ຕິດແໜ້ນ ຕິດໃຈ ນ້ອມໃຈເຊື່ອໃນທິດຖິຫຼາຍ ດ້ວຍທິດຖິຫຼາຍ ລວມຄວາມວ່າ ພວກເດຍຣະຖິ ຕັ້ງຢູ່ໃນທິດຖິຫຼາຍ ແມ່ນແນວນີ້

ຄຳວ່າ ຕ່າງກ່າວຍືນຍັນໃນທຳອັນເປັນແນວທາງຂອງຕົນນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ທຳ ຊື່ວ່າ ແນວທາງຂອງຕົນ ທິດຖິ ຊື່ວ່າແນວທາງຂອງຕົນ ປະຕິປະທາ ຊື່ວ່າແນວທາງຂອງຕົນ ມັກ ກໍຊື່ວ່າແນວທາງຂອງຕົນ ພວກເດຍຣະຖິກ່າວຍືນຍັນ ຄື ກ່າວໝັ້ນຄົງ ກ່າວແຂງຂັນ ກ່າວ ໜັກແໜ້ນໃນແນວທາງຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ຕ່າງກ່າວຍືນຍັນໃນທຳອັນເປັນແນວທາງຂອງຕົນນັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພວກເດຍຣະຖິພາກັນກ່າວຄວາມມົດຈົດວ່າ
ມີຢູ່ໃນທຳນີ້ເທົ່ານັ້ນ ບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດໃນທຳເຫຼົ່າອື່ນ
ພວກເດຍຣະຖິຕັ້ງຢູ່ໃນທິດຖິຫຼາຍແມ່ນແນວນີ້
ຕ່າງກ່າວຍືນຍັນໃນທຳອັນເປັນແນວທາງຂອງຕົນນັ້ນ

[໑໒໘] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ອັນໜຶ່ງ ເຈົ້າລັດທິກ່າວຢືນຢັນໃນແນວທາງຂອງຕົນ
 ໃສ່ໄຟຜູ້ອື່ນວ່າ ເປັນຄົນພານ ຍ້ອນທິດຖິນີ້
 ເຈົ້າລັດທິນັ້ນກ່າວເຖິງຜູ້ອື່ນວ່າ ເປັນຄົນພານ
 ມີຄວາມບໍ່ມົດຈົດເປັນທຳມະດາ
 ເພິ່ງນຳຄວາມມຸ້ງຮ້າຍມາເອງຢ່າງແນ່ນອນ

ຄຳວ່າ ອັນໜຶ່ງ ເຈົ້າລັດທິກ່າວຢືນຢັນໃນແນວທາງຂອງຕົນ ອະທິບາຍວ່າ ທຳ ຊື່ວ່າ
 ແນວທາງຂອງຕົນ ທິດຖິ ຊື່ວ່າແນວທາງຂອງຕົນ ປະຕິປະທາ ຊື່ວ່າແນວທາງຂອງຕົນ ມັກ ກໍຊື່
 ວ່າແນວທາງຂອງຕົນ ເຈົ້າລັດທິ ກ່າວຢືນຢັນ ຄື ກ່າວໝັ້ນຄົງ ກ່າວແຂງຂັນ ກ່າວໜັກແໜ້ນໃນ
 ແນວທາງຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ອັນໜຶ່ງ ເຈົ້າລັດທິກ່າວຢືນຢັນໃນແນວທາງຂອງຕົນ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນທິດຖິນີ້ ໃນຄຳວ່າ ໃສ່ໄຟຜູ້ອື່ນວ່າ ເປັນຄົນພານ ຍ້ອນທິດຖິນີ້ ອະທິບາຍ
 ວ່າ ເພິ່ງໃສ່ໄຟ ຄື ເຫັນ ແນມເຫັນ ກວດເບິ່ງ ເພິ່ງພິນິດ ພິຈາລະນາເບິ່ງບຸກຄົນອື່ນໂດຍຄວາມ
 ເປັນຄົນພານ ຄື ເປັນຄົນຊົ່ວ ຊາມ ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍ ຍ້ອນທິດຖິຂອງ
 ຕົນ ຄື ຄວາມຖືກໃຈຂອງຕົນ ຄວາມພໍໃຈຂອງຕົນ ລັດທິຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ໃສ່ໄຟຜູ້ອື່ນ
 ວ່າ ເປັນຄົນພານ ຍ້ອນທິດຖິນີ້

ຄຳວ່າ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນກ່າວເຖິງຜູ້ອື່ນວ່າ ເປັນຄົນພານ ມີຄວາມບໍ່ມົດຈົດເປັນທຳມະດາ
 ເພິ່ງນຳຄວາມມຸ້ງຮ້າຍມາເອງຢ່າງແນ່ນອນ ອະທິບາຍວ່າ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນ ກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ
 ສະແດງ ຊື້ແຈ້ງ ແນວນີ້ວ່າ ຜູ້ອື່ນ ເປັນຄົນພານ ຄື ເປັນຄົນຊົ່ວ ຊາມ ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ
 ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍ ມີຄວາມບໍ່ມົດຈົດເປັນທຳມະດາ ຄື ມີຄວາມບໍ່ສະອາດເປັນທຳມະດາ ມີ
 ຄວາມບໍ່ບໍລິສຸດເປັນທຳມະດາ ມີຄວາມບໍ່ຜ່ອງແຜ່ວເປັນທຳມະດາ ເພິ່ງນຳ ຄື ນຳມາພ້ອມ ຖືມາ
 ຖືມາພ້ອມ ດຶງມາ ດຶງມາພ້ອມ ຖື ຍືດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນການຜິດຖຽງ ການໝາງໃຈ ການຍາດແຍ່ງ
 ການວິວາດ ການມຸ້ງຮ້າຍມາເອງຢ່າງແນ່ນອນ ລວມຄວາມວ່າ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນກ່າວເຖິງຜູ້ອື່ນວ່າ
 ເປັນຄົນພານ ມີຄວາມບໍ່ມົດຈົດເປັນທຳມະດາ ເພິ່ງນຳຄວາມມຸ້ງຮ້າຍມາເອງ ຢ່າງແນ່ນອນ
 ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ອັນໜຶ່ງ ເຈົ້າລັດທິກ່າວຢືນຢັນໃນແນວທາງຂອງຕົນ
 ໃສ່ໄຟຜູ້ອື່ນວ່າ ເປັນຄົນພານ ຍ້ອນທິດຖິນີ້
 ເຈົ້າລັດທິນັ້ນກ່າວເຖິງຜູ້ອື່ນວ່າ ເປັນຄົນພານ
 ມີຄວາມບໍ່ມົດຈົດເປັນທຳມະດາ
 ເພິ່ງນຳຄວາມມຸ້ງຮ້າຍມາເອງຢ່າງແນ່ນອນ

[໑໒໙] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ເຈົ້າລັດທິນັ້ນຕັ້ງຢູ່ໃນທິດຖິທີ່ຕົກລົງໃຈແລະນັບຖືເອງແລ້ວ
ກໍເຖິງການວິວາດໃນການຂ້າງໜ້າໃນໂລກ
ຄົນທີ່ເກີດມາລະທິດຖິທີ່ຕົກລົງໃຈທັງມວນໄດ້
ຍ່ອມບໍ່ກໍການມັງຮ້າຍໃນໂລກ

ຄຳວ່າ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນຕັ້ງຢູ່ໃນທິດຖິທີ່ຕົກລົງໃຈແລະນັບຖືເອງແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ທິດຖິ
໖໒ ຕັດຮຽກວ່າ ທິດຖິທີ່ຕົກລົງໃຈ ເຈົ້າລັດທິຕັ້ງຢູ່ ຄື ຕັ້ງໝັ້ນ ຖື ຍຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນໃນທິດຖິທີ່ຕົກ
ລົງໃຈ ລວມຄວາມວ່າ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນຕັ້ງຢູ່ໃນທິດຖິທີ່ຕົກລົງໃຈ

ຄຳວ່າ ນັບຖືເອງ ອະທິບາຍວ່າ ນັບຖື ຄື ນອບນ້ອມເອງວ່າ ສາດສະດານີ້ ເປັນສັບພັນ
ຍູ ໄດ້ແກ່ ນັບຖື ຄື ນອບນ້ອມເອງວ່າ ທຳນີ້ສາດສະດາກ່າວສອນໄວ້ດີແລ້ວ ຯລຯ ໝູ່ຄະນະນີ້
ເປັນຜູ້ປະຕິບັດດີແລ້ວ ຯລຯ ທິດຖິນີ້ເປັນສິ່ງທີ່ຈະເລີນ ຯລຯ ປະຕິປະທານີ້ສາດສະດາບັນຍັດ
ໄວ້ດີແລ້ວ ຯລຯ ມັກ ນີ້ເປັນທາງນຳສັດອອກຈາກທຸກ ລວມຄວາມວ່າ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນດຳລົງຢູ່ໃນ
ທິດຖິທີ່ຕົກລົງໃຈແລະນັບຖືເອງແລ້ວ

ຄຳວ່າ ກໍເຖິງການວິວາດໃນການຂ້າງໜ້າໃນໂລກ ອະທິບາຍວ່າ ອະນາຄົດ ຕັດຮຽກວ່າ
ການຂ້າງໜ້າ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນວາງວາທະຂອງຕົນໄວ້ຂ້າງໜ້າ ກໍເຖິງ ຄື ເຂົ້າເຖິງ ເຂົ້າໄປເຖິງ ຖື
ຍຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນການຜິດຖຽງ ການໝາງໃຈ ການຍາດແຍ່ງ ການວິວາດ ການມັງຮ້າຍ ເອງຢ່າງ
ແນ່ນອນ ລວມຄວາມວ່າ ກໍເຖິງການວິວາດໃນການຂ້າງໜ້າໃນໂລກແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນຍ່ອມກໍການຜິດຖຽງ ກໍການໝາງໃຈ ກໍການຍາດແຍ່ງ ກໍການ
ວິວາດ ກໍການມັງຮ້າຍກັບວາທະອື່ນຂ້າງໜ້າວ່າ ທ່ານບໍ່ຮູ້ທຳວິໄນນີ້ ຯລຯ ຫຼື ຫາກທ່ານສາມາດ
ກໍຈົ່ງແກ້ໄຂເທີ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ກໍເຖິງການວິວາດໃນການຂ້າງໜ້າໃນໂລກ ແນວນີ້ແດ່

ຄຳວ່າ ລະທິດຖິທີ່ຕົກລົງໃຈທັງມວນໄດ້ ອະທິບາຍວ່າ ທິດຖິ ໖໒ ຕັດຮຽກວ່າ ທິດຖິທີ່
ຕົກລົງໃຈ ເຈົ້າລັດທິ ລະ ຄື ສະລະ ສະລະຂາດ ເວັ້ນ ລະເວັ້ນ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ
ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງທິດຖິທີ່ຕົກລົງໃຈທຸກຢ່າງ ຈາກຄວາມຕົກລົງໃຈດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ
ລວມຄວາມວ່າ ລະທິດຖິທີ່ຕົກລົງໃຈທັງມວນໄດ້

ຄຳວ່າ ຄົນທີ່ເກີດມາ ຯລຯ ຍ່ອມບໍ່ກໍການມັງຮ້າຍໃນໂລກ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ກໍການຜິດ
ຖຽງ ບໍ່ກໍການໝາງໃຈ ບໍ່ກໍການຍາດແຍ່ງ ບໍ່ກໍການວິວາດ ບໍ່ກໍການມັງຮ້າຍ

ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ອັກຄີເວສະນະ ພິກຂຸຜູ້ມີຈິດຫຼຸດພົ້ນແລ້ວ
ແນວນີ້ແລ ຍ່ອມບໍ່ໂຕ້ຖຽງກັບໃຜ ບໍ່ວິວາດກັບໃຜ ຍ່ອມຊື່ແຈ່ງ ບໍ່ຖືໝັ້ນສິ່ງທີ່ກ່າວກັນໃນໂລກ
ເລື່ອງໃດ ທີ່ເວົ້າກັນໃນໂລກ ທ່ານກໍບໍ່ຍຶດໝັ້ນຊື່ແຈ່ງດ້ວຍເລື່ອງນັ້ນ

ຄຳວ່າ ຄົນທີ່ເກີດມາ ໄດ້ແກ່ສັດ ນໍຣະຊົນ ມານົບ ບຸຣຸດ ບຸກຄົນ ຜູ້ມີຊີວິດ ຜູ້ເກີດ ສັດ
ເກີດ ຜູ້ເປັນໄປຕາມກຳ ມະນຸດ

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍໂລກ ມະນຸດໂລກ ເທວະໂລກ ຂັນທະໂລກ ທາດ
ໂລກ ອາຍະຕະນະໂລກ ລວມຄວາມວ່າ ຄົນທີ່ເກີດມາ ຯລຯ ຍ່ອມບໍ່ກໍານົດຮ້າຍໃນໂລກ
ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ເຈົ້າສັດທິນັ້ນຕັ້ງຢູ່ໃນທິດຖິທີ່ຕົກລົງໃຈແລະນັບຖືເອງແລ້ວ
ກໍເຖິງການວິວາດໃນການຂ້າງໜ້າໃນໂລກ
ຄົນທີ່ເກີດມາລະທິດຖິທີ່ຕົກລົງໃຈທັງມວນໄດ້
ຍ່ອມບໍ່ກໍານົດຮ້າຍໃນໂລກ

ຈຸລະວິຍູທະສຸດຕະນິດເທດທີ ໑໒ ຈົບ

໑໓. ມະຫາວິຍູທະສຸດຕະນິດເທດ

ອະທິບາຍມະຫາວິຍູທະສຸດ

ວ່າດ້ວຍການວິວາດກັນຍ້ອນທິດຖິສູດໃໝ່

ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈະກ່າວອະທິບາຍມະຫາວິຍູທະສຸດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

[໑໓໐] (ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມວ່າ)

ສະມະນະພາມພວກໃດພວກໜຶ່ງເຫຼົ່ານີ້
ຍຶດຖິທິດຖິຢູ່ ພາກັນກ່າວອ້າງວ່າ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ
ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນທຸກພວກນັ້ນຈະຖືກນິນທາ
ຫຼືວ່າຈະໄດ້ຄວາມສັນເສີນຍ້ອນທິດຖິນັ້ນ

ຄຳວ່າ ພວກໃດພວກໜຶ່ງ ໃນຄຳວ່າ ສະມະນະພາມພວກໃດພວກໜຶ່ງເຫຼົ່ານີ້ ຍຶດຖິທິດຖິ
ຢູ່ ໄດ້ແກ່ ທຸກພວກໂດຍອາການທັງໝົດ ທຸກພວກບໍ່ເຫຼືອ ບໍ່ມີສ່ວນເຫຼືອ ໂດຍປະການທັງປວງ
ຄຳວ່າ ພວກໃດພວກໜຶ່ງ ນີ້ ເປັນຄຳກ່າວລວມໄວ້ທັງໝົດ

ຄຳວ່າ ຍຶດຖືທິດຖືຢູ່ ອະທິບາຍວ່າ ສະມະນະພາມເຈົ້າລັດທິບາງພວກ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຍຶດ ຍຶດຖື ຖື ຍຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນທິດຖືແນວໃດແນວໜຶ່ງບັນດາທິດຖື ໖໒ ແລ້ວ ຢູ່ ຢູ່ຮ່ວມ ຢູ່ອາໄສ ຢູ່ຄອງໃນທິດຖືຂອງຕົນ ໆ ເໝືອນພວກຄະລິຫັດຜູ້ຄອງເຮືອນກໍຢູ່ໃນເຮືອນ ໝູ່ພິກຂຸຜູ້ມີອາບັດກໍຢູ່ໃນອາບັດ ຫຼື ພວກບຸຣຸຊິນຜູ້ມີກິເລດກໍຢູ່ໃນກິເລດ ສັນໃດ ສະມະນະ ພາມເຈົ້າລັດທິບາງພວກ ສະມະນະພາມເຈົ້າລັດທິເຫຼົ່ານັ້ນ ຍຶດ ຍຶດຖື ຖື ຍຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນທິດຖືແນວໃດແນວໜຶ່ງບັນດາທິດຖື ໖໒ ແລ້ວ ຢູ່ ຢູ່ຮ່ວມ ຢູ່ອາໄສ ຢູ່ຄອງໃນທິດຖືຂອງຕົນສັນນັ້ນຄືກັນ ລວມຄວາມວ່າ ສະມະນະພາມພວກໃດພວກໜຶ່ງເຫຼົ່ານີ້ ຍຶດຖືທິດຖືຢູ່

ຄຳວ່າ ພາກັນກ່າວອ້າງວ່າ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ອະທິບາຍວ່າ ກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງຊື້ແຈ້ງວ່າ “ໂລກທ່ຽງ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ” ກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊື້ແຈ້ງວ່າ “ໂລກບໍ່ທ່ຽງ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດຈະວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າບໍ່ເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ” ລວມຄວາມວ່າ ພາກັນກ່າວອ້າງວ່າ ນີ້ເທົ່າ ນັ້ນຈິງ

ຄຳວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນທຸກພວກນັ້ນແລຈະຖືກນິນທາ ອະທິບາຍວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນທຸກພວກນັ້ນແລ ຈະໄດ້ຮັບການນິນທາ ຄື ໄດ້ຮັບການຕິຕຽນໄດ້ຮັບຄວາມເສື່ອມກຽດ ໄດ້ແກ່ ທຸກພວກຈະຖືກນິນທາ ຈະຖືກຕິຕຽນ ຈະຖືກເຮັດໃຫ້ເສື່ອມກຽດ ລວມຄວາມວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນທຸກພວກນັ້ນແລຈະຖືກນິນທາ

ຄຳວ່າ ຫຼືວ່າ ຈະໄດ້ຄວາມສັນເສີນຍ້ອນທິດຖືນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ຈະໄດ້ ຄື ຈະໄດ້ຮັບສົມຫວັງ ປະສົບຄວາມສັນເສີນ ຄື ຄວາມຊື່ນຊົມ ກຽດຕິຄຸນ ຄວາມຍ້ອງຍໍຍ້ອນທິດຖືຂອງຕົນ ຄື ໃນຄວາມຖືກໃຈຂອງຕົນ ຄວາມພໍໃຈຂອງຕົນ ລັດທິຂອງຕົນນັ້ນ

ລວມຄວາມວ່າ ຫຼື ວ່າ ຈະໄດ້ຄວາມສັນເສີນຍ້ອນທິດຖືນັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະພຸດທະເນຣະມິດຈຶ່ງທູນຖາມ ວ່າ

ສະມະນະພາມພວກໃດພວກໜຶ່ງເຫຼົ່ານີ້
ຍຶດຖືທິດຖືຢູ່ ພາກັນກ່າວອ້າງວ່າ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ
ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນທຸກພວກນັ້ນແລຈະຖືກນິນທາ
ຫຼືວ່າ ຈະໄດ້ຄວາມສັນເສີນຍ້ອນທິດຖືນັ້ນ

[໑໓໑] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບວ່າ)

ຜົນແຫ່ງວາທະນີໜ້ອຍຫຼາຍ ບໍ່ພໍເພື່ອຄວາມສະງົບ
ເຮົາກ່າວຜົນແຫ່ງການວິວາດເປັນ ໒ ຢ່າງ
ບຸກຄົນເຫັນໂທດແມ່ນນີ້ແລ້ວ
ເບິ່ງເຫັນພູມ (ເຫດ) ແຫ່ງການບໍ່ວິວາດວ່າ ກະເສມ ບໍ່ເພິ່ງວິວາດກັນ

ຄຳວ່າ ຜົນແຫ່ງວາທະນີໜ້ອຍຫຼາຍ ໃນຄຳວ່າ ຜົນແຫ່ງວາທະນີໜ້ອຍຫຼາຍ ບໍ່ພໍເພື່ອຄວາມສະງົບ ໄດ້ແກ່ ຜົນນີ້ໜ້ອຍ ຄື ຜົນນີ້ຕຳຊາມ ໜ່ວຍດຽວ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າຕຳຕ້ອຍ ລວມຄວາມວ່າ ຜົນແຫ່ງວາທະນີໜ້ອຍຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ບໍ່ພໍເພື່ອຄວາມສະງົບ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ພໍເພື່ອຄວາມສະງົບຮາຄະ ເພື່ອຄວາມສະງົບໂທສະ ເພື່ອຄວາມສະງົບໂມຫະ ບໍ່ພໍເພື່ອຄວາມສະງົບ ຄື ເພື່ອເຂົ້າໄປສະງົບ ເພື່ອສະງົບເຢັນ ເພື່ອຄວາມດັບ ເພື່ອຄວາມສະລັດຖິ້ມ ເພື່ອຄວາມສະງົບຮະງັບໂກຫະ ຯລຯ ອຸປານະ ຯລຯ ມັກຂະ ຯລຯ ປະລາສະ ຯລຯ ອິດສາ ຯລຯ ມັດສະຣິຍະ ຯລຯ ມາຍາ ຯລຯ ສາເຖີຍຍະ ຯລຯ ຖຳພະ ຯລຯ ສາຣຳພະ ຯລຯ ມານະ ຯລຯ ອະຕິມານະ ຯລຯ ມະທະ ຯລຯ ປະມາທະ ຯລຯ ກິເລດທຸກຊະນິດ ຯລຯ ທຸດຈະຣິດທຸກທາງ ຯລຯ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ຯລຯ ຄວາມຮ້ອນຮົນທຸກສະຖານ ຯລຯ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການບໍ່ພໍເພື່ອຄວາມສະງົບ ຄື ເພື່ອເຂົ້າໄປສະງົບ ເພື່ອສະງົບເຢັນ ເພື່ອຄວາມດັບ ເພື່ອຄວາມສະລັດຖິ້ມ ເພື່ອຄວາມສະງົບຮະງັບອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດລວມຄວາມວ່າ ຜົນແຫ່ງວາທະນີໜ້ອຍຫຼາຍ ບໍ່ພໍເພື່ອຄວາມສະງົບ

ວ່າດ້ວຍຜົນແຫ່ງການວິວາດ ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ເຮົາກ່າວຜົນແຫ່ງການວິວາດເປັນ ໒ ຢ່າງ ອະທິບາຍວ່າ ຜົນແຫ່ງການຜິດຖຽງ ຍ້ອນທິດຖື ການໝາຍໃຈຍ້ອນທິດຖື ການຍາດແຍ່ງຍ້ອນທິດຖື ການວິວາດຍ້ອນທິດຖື ການມຸ້ງຮ້າຍຍ້ອນທິດຖື ມີ ໒ ຢ່າງ ຄື ຊະນະກັບພ່າຍແພ້ ມີລາບກັບເສື່ອມລາບ ມີຍົດກັບເສື່ອມຍົດ ນິນທາກັບສັນເສີນ ສຸກກັບທຸກ ໂສມະນັດກັບໂທມະນັດ ອາລົມທີ່ເພິ່ງປາຖະໜາກັບບໍ່ເພິ່ງປາຖະໜາ ຄວາມມັກກັບຄວາມຊັງ ຄວາມເພື່ອງພູກັບຄວາມແພບລົງ ຄວາມຍິນດີກັບຄວາມຍິນຮ້າຍ

ອີກໜຶ່ງ ເຮົາກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ບັນຍັດ ກຳນົດ ເປີດເຜີຍ ຈຳແນກເຮັດໃຫ້ງ່າຍ ປະກາດວ່າ ກຳນັ້ນເປັນໄປເພື່ອນະຣົກ ເປັນໄປເພື່ອກຳເນີດເດຍຣັດສານ ເປັນໄປເພື່ອເຜດວິໄສ ລວມຄວາມວ່າ ເຮົາກ່າວຜົນແຫ່ງການວິວາດເປັນ ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ເຫັນໂທດແມ່ນນີ້ແລ້ວ ໃນຄຳວ່າ ບຸກຄົນເຫັນໂທດແມ່ນນີ້ແລ້ວ ຯລຯ ບໍ່ເພິ່ງວິວາດກັນ ອະທິບາຍວ່າ ເຫັນແລ້ວ ຄື ແນມເຫັນ ທຽບຄຽງ ພິຈາລະນາ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແຈ້ງ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວເຊິ່ງໂທດນີ້ ຍ້ອນເຫດແຫ່ງການຜິດຖຽງກັນດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ການໝາຍໃຈກັນດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ການຍາດແຍ່ງກັນດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ການວິວາດກັນດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ການມຸ້ງຮ້າຍກັນດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ລວມຄວາມວ່າ ເຫັນໂທດແມ່ນນີ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງວິວາດກັນ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເພິ່ງກໍການຜິດຖຽງ ບໍ່ເພິ່ງກໍການໝາຍໃຈບໍ່ເພິ່ງກໍການຍາດແຍ່ງ ບໍ່ເພິ່ງກໍການວິວາດ ບໍ່ເພິ່ງກໍການມຸ້ງຮ້າຍ ຄື ເພິ່ງລະ ບັນເທົາເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງການຜິດຖຽງ ການໝາຍໃຈ ການຍາດແຍ່ງການວິວາດ ການມຸ້ງ

ຮ້າຍ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວັ້ນ ເວັ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການຜິດຖຽງ ການໝາງໃຈ ການຍາດແຍ່ງ ການວິວາດ ແລະການມຸ້ງຮ້າຍ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນເຫັນໂທດແມ່ນນີ້ແລ້ວ ຯລຯ ບໍ່ເພິ່ງວິວາດກັນ

ຄຳວ່າ ເບິ່ງເຫັນພູມ (ເຫດ) ແຫ່ງການບໍ່ວິວາດວ່າ ກະເສມ ອະທິບາຍວ່າ ອະມະຕະ ນິບພານຕັດຮຽກວ່າ ພູມແຫ່ງການບໍ່ວິວາດ ໄດ້ແກ່ ທຳເປັນທີ່ສະງົບສັງຂານທັງປວງ ເປັນທີ່ສະ ລັດຖິ້ມ ອຸປະທັບທັງໝົດ ເປັນທີ່ສິ້ນຕັນຫາ ເປັນທີ່ຄາຍກຳໜັດ ເປັນທີ່ດັບກິເລດ ເປັນທີ່ເຢັນສະ ນິດ ບຸກຄົນແນມເຫັນ ຄື ແນມເຫັນ ກວດເບິ່ງ ເພິ່ງພິນິດ ພິຈາລະນາເຫັນພູມແຫ່ງການບໍ່ ວິວາດນີ້ ໂດຍຄວາມເປັນທຳອັນກະເສມ ຄື ໂດຍຄວາມເປັນທຳເຄື່ອງປ້ອງກັນເປັນທີ່ຫຼົບຫຼີກ ເປັນທີ່ເພິ່ງ ເປັນທີ່ບໍ່ມີໄພ ເປັນທີ່ບໍ່ຈຸຕິ ເປັນອະມະຕະທຳ ເປັນນິບພານ ລວມຄວາມວ່າ ເບິ່ງ ເຫັນພູມ (ເຫດ) ແຫ່ງການບໍ່ວິວາດວ່າ ກະເສມ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈິ່ງຕັດ ຕອບວ່າ

ຜົນແຫ່ງວາທະນີໜ້ອຍຫຼາຍ ບໍ່ພໍເພື່ອຄວາມສະງົບ
ເຮົາກ່າວຜົນແຫ່ງການວິວາດເປັນ ໒ ຢ່າງ
ບຸກຄົນເຫັນໂທດແມ່ນນີ້ແລ້ວ
ເບິ່ງເຫັນພູມ (ເຫດ) ແຫ່ງການບໍ່ວິວາດວ່າ ກະເສມ ບໍ່ເພິ່ງວິວາດກັນ

[໑໓໒] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕໍ່ໄປວ່າ)

ທິດຖິສົມມຸດເຫຼົ່ານີ້ແນວໃດແນວໜຶ່ງເກີດຈາກປຸຖຸຊົນ
ບຸກຄົນຜູ້ມີຄວາມຮູ້ຍ່ອມບໍ່ເຂົ້າເຖິງທິດຖິສົມມຸດເຫຼົ່ານີ້ທຸກຢ່າງ
ບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ມີກິເລດເປັນເຫດເຂົ້າເຖິງນັ້ນ ບໍ່ເຮັດຄວາມພິຈາລະນາໃນຮູບທີ່ເຫັນ
ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ເພິ່ງເຖິງສິ່ງທີ່ຄວນເຂົ້າເຖິງອັນໃດນໍ?

ຄຳວ່າ ແນວໃດແນວໜຶ່ງ ໃນຄຳວ່າ ທິດຖິສົມມຸດເຫຼົ່ານີ້ແນວໃດແນວໜຶ່ງເກີດ ຈາກ ປຸຖຸ ຊົນ ໄດ້ແກ່ ທຸກຢ່າງໂດຍອາການທັງໝົດ ທຸກຢ່າງ ບໍ່ເຫຼືອ ບໍ່ມີສ່ວນເຫຼືອໂດຍປະການທັງປວງ ຄຳວ່າ ແນວໃດແນວໜຶ່ງ ນີ້ເປັນຄຳກ່າວລວມໄວ້ທັງໝົດ

ຄຳວ່າ ທິດຖິສົມມຸດ ອະທິບາຍວ່າ ທິດຖິ ໖໒ ຕັດຮຽກວ່າ ສົມມຸດ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ທິດຖິສົມມຸດ
ຄຳວ່າ ເກີດຈາກປຸຖຸຊົນ ອະທິບາຍວ່າ ທິດຖິສົມມຸດເຫຼົ່ານັ້ນ ເກີດຈາກປຸຖຸຊົນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ເກີດຈາກປຸຖຸຊົນ ຫຼື ທິດຖິສົມມຸດເຫຼົ່ານີ້ເກີດຈາກຊົນຕ່າງ ໆ ຫຼາກຫຼາຍ ຈຶ່ງຊື່ວ່າເກີດຈາກ ປຸຖຸ ຊົນ ລວມຄວາມວ່າ ທິດຖິສົມມຸດເຫຼົ່ານີ້ແນວໃດແນວໜຶ່ງເກີດຈາກປຸຖຸຊົນ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ມີຄວາມຮູ້ ຍ່ອມບໍ່ເຂົ້າເຖິງທິດຖິສົມມຸດເຫຼົ່ານີ້ທຸກຢ່າງ ອະທິບາຍວ່າບຸກ ຄົນຜູ້ມີຄວາມຮູ້ ຄື ມີວິດຊາ ມີຍານ ມີປັນຍາແຈ່ມແຈ້ງ ມີປັນຍາເຄື່ອງທຳລາຍກິເລດ ຍ່ອມບໍ່

ເຖິງ ບໍ່ເຂົ້າເຖິງ ຄື ບໍ່ເຂົ້າໄປເຖິງ ບໍ່ຖື ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນ ທິດຖິສົມມຸດເຫຼົ່ານີ້ທຸກຢ່າງ ລວມ ຄວາມວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ມີຄວາມຮູ້ ຍ່ອມບໍ່ເຂົ້າເຖິງທິດຖິສົມມຸດເຫຼົ່ານີ້ທຸກຢ່າງວ່າ ດ້ວຍກິເລດເປັນ ເຫດເຂົ້າເຖິງ ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ກິເລດເປັນເຫດເຂົ້າເຖິງ ໃນຄຳວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ມີກິເລດເປັນເຫດເຂົ້າເຖິງນັ້ນ ຯລຯ ເພິ່ງເຖິງສິ່ງທີ່ຄວນເຂົ້າເຖິງອັນໃດນໍ? ອະທິບາຍວ່າ ກິເລດເປັນເຫດເຂົ້າເຖິງ ໒ ຢ່າງ ຄື

(໑) ກິເລດເປັນເຫດເຂົ້າເຖິງດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ

(໒) ກິເລດເປັນເຫດເຂົ້າເຖິງດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ຯລຯ

ນີ້ຊື່ວ່າກິເລດເປັນເຫດເຂົ້າເຖິງດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າກິເລດເປັນເຫດເຂົ້າ ເຖິງ ດ້ວຍອຳນາດທິດຖິບຸກຄົນນັ້ນລະກິເລດເປັນເຫດເຂົ້າເຖິງດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະ ລັດຖິມກິເລດເປັນເຫດເຂົ້າເຖິງດ້ວຍອຳນາດທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະກິເລດເປັນເຫດເຂົ້າ ເຖິງດ້ວຍອຳນາດ ຕັນຫາ ສະລັດຖິມກິເລດເປັນເຫດເຂົ້າເຖິງດ້ວຍອຳນາດທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ບຸກຄົນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າບໍ່ມີກິເລດເປັນເຫດເຂົ້າເຖິງ ເພິ່ງເຂົ້າເຖິງ ຄື ເຂົ້າໄປເຖິງ ຖື ຢຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນ ຮູບອັນໃດ ນໍ? ວ່າ “ອັດຕາຂອງເຮົາ” ຯລຯ ເວທະນາອັນໃດນໍ? ຯລຯ ສັນຍາອັນໃດນໍ? ຯລຯ ສັງຂານ ອັນໃດນໍ? ຯລຯ ຄະຕິອັນໃດນໍ? ຯລຯ ການເຂົ້າເຖິງກຳເນີດອັນໃດນໍ? ຯລຯ ປະຕິສົນທິອັນໃດ ນໍ? ຯລຯ ພົບອັນໃດນໍ? ຯລຯ ສົງສານອັນໃດນໍ?” ເພິ່ງເຂົ້າເຖິງ ຄື ເຂົ້າໄປເຖິງ ຖື ຢຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນ ວັດຕະອັນໃດນໍ? ວ່າຈະເປັນ “ວັດຕະຂອງເຮົາ” ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ບໍ່ມີກິເລດເປັນເຫດ ເຂົ້າເຖິງນັ້ນ ຯລຯ ເພິ່ງເຖິງສິ່ງທີ່ຄວນເຂົ້າເຖິງອັນໃດນໍ?

ຄຳວ່າ ບໍ່ເຮັດຄວາມພໍໃຈໃນຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເຮັດຄວາມພໍໃຈ ຄື ບໍ່ເຮັດສັນທະ ບໍ່ເຮັດຄວາມຮັກ ບໍ່ເຮັດຄວາມກຳໜົດ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ໃຫ້ຄວາມພໍໃຈເກີດ ບໍ່ໃຫ້ເກີດ ຂຶ້ນ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນໃນຮູບທີ່ເຫັນ ຫຼື ຄວາມມົດຈົດຍ້ອນຮູບທີ່ເຫັນ ໃນສຽງທີ່ໄດ້ ຍິນ ຫຼື ຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ໃນອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ຫຼື ຄວາມມົດຈົດຍ້ອນອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເຮັດຄວາມພໍໃຈໃນຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກ ເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ທິດຖິສົມມຸດເຫຼົ່ານີ້ແນວໃດແນວໜຶ່ງເກີດຈາກປຸຖຸຊົນ
ບຸກຄົນຜູ້ມີຄວາມຮູ້ຍ່ອມບໍ່ເຂົ້າເຖິງທິດຖິສົມມຸດເຫຼົ່ານີ້ທຸກຢ່າງ
ບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ມີກິເລດເປັນເຫດເຂົ້າເຖິງນັ້ນ ບໍ່ເຮັດຄວາມພໍໃຈໃນຮູບທີ່ເຫັນ
ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ເພິ່ງເຖິງສິ່ງທີ່ຄວນເຂົ້າເຖິງອັນໃດນໍ?

[໑໓໓] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ສະມະນະພາມຜູ້ກ່າວອ້າງສິນວ່າສູງສຸດ
ສະມາທານຂໍ້ວັດແລ້ວ ດຳລົງຢູ່
ໄດ້ກ່າວຄວາມມົດຈົດດ້ວຍຄວາມສັງລວມວ່າ
ພວກເຮົາສຶກສາໃນທິດຖິ້ມີແລະສຶກສາຄວາມມົດຈົດແຫ່ງຂໍ້ວັດນັ້ນ
ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນກ່າວອ້າງຕົນວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ
ຍ່ອມເປັນຜູ້ຖືກນຳເຂົ້າສູ່ພົບ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ມີກຸສົນເຖິງພ້ອມປະກອບດ້ວຍທຳ ໔ ປະການ

ຄຳວ່າ ສະມະນະພາມຜູ້ກ່າວອ້າງສິນວ່າສູງສຸດ ຯລຯ ໄດ້ກ່າວຄວາມມົດຈົດດ້ວຍຄວາມສັງລວມ ອະທິບາຍວ່າ ສະມະນະພາມບາງພວກກ່າວອ້າງສິນວ່າສູງສຸດ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ກ່າວ ຄື ຍ່ອມກ່າວ ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ພຽງດ້ວຍສິນພຽງດ້ວຍຄວາມສັງລວມ ພຽງດ້ວຍຄວາມສັງວອນ ພຽງດ້ວຍຄວາມບໍ່ລ່ວງລະເມີດ

ປຽບເໝືອນປະຣິພາຊິກຜູ້ເປັນບຸດແຫ່ງນາງປະຣິພາຊິກາຊີສະມະນະມຸນທິກາ ກ່າວໄວ້ແນວນີ້ວ່າ “ຊ່າງໄມ້ເອີຍ ເຮົາບັນຍັດບຸຣຸດບຸກຄົນ ຜູ້ປະກອບດ້ວຍທຳ ໔ ປະການວ່າເປັນຜູ້ມີກຸສົນພຽບພ້ອມ ມີກຸສົນປະເສີດ ບັນລຸເຖິງອະຣະຫັດຕະຜົນອັນອຸດົມທີ່ຄວນບັນລຸເປັນ ສະມະນະບໍ່ມີໃຜສູ້ໄດ້ ທຳ ໔ ປະການ ອັນໃດແດ່ ຄື ຊ່າງໄມ້ເອີຍ ບຸກຄົນເຊັ່ນນັ້ນໃນໂລກນີ້

໑. ຍ່ອມບໍ່ເຮັດກຳຊົ່ວຊ້າທາງກາຍ
໒. ບໍ່ກ່າວວາຈາຊົ່ວຊ້າ
໓. ບໍ່ດຳລົງຄວາມດຳລົງຊົ່ວຊ້າ
໔. ບໍ່ປະກອບອາຊີບຊົ່ວຊ້າ

ຊ່າງໄມ້ເອີຍ ເຮົາບັນຍັດບຸຣຸດບຸກຄົນຜູ້ປະກອບດ້ວຍທຳ ໔ ປະການເຫຼົ່ານີ້ແລ້ວວ່າເປັນຜູ້ມີກຸສົນພຽບພ້ອມ ມີກຸສົນປະເສີດ ບັນລຸເຖິງອະຣະຫັດຕະຜົນອັນອຸດົມທີ່ຄວນບັນລຸໄດ້ ເປັນສະມະນະບໍ່ມີໃຜສູ້ໄດ້ ສັນໃດ ມີສະມະນະພາມບາງພວກກ່າວອ້າງສິນວ່າ ສູງສຸດສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ກ່າວ ຄື ຍ່ອມກ່າວ ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ດ້ວຍເຫດພຽງສິນ ດ້ວຍເຫດພຽງຄວາມສັງລວມ ດ້ວຍເຫດພຽງຄວາມສັງວອນ ດ້ວຍເຫດພຽງຄວາມບໍ່ລ່ວງລະເມີດ ສັນນັ້ນຄືກັນລວມຄວາມວ່າ ສະມະນະພາມຜູ້ກ່າວອ້າງສິນວ່າສູງສຸດ ຯລຯ ໄດ້ກ່າວຄວາມມົດຈົດດ້ວຍຄວາມສັງລວມວ່າ ດ້ວຍການສະມາທານຂໍ້ວັດຕ່າງ ໆ

ຄຳວ່າ ຂໍ້ວັດ ໃນຄຳວ່າ ສະມາທານຂໍ້ວັດແລ້ວດຳລົງຢູ່ ອະທິບາຍວ່າ ຖືເອົາ ສະມາທານ ຄື ຍຶດຖື ຮັບເອົາ ຖື ຍຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນ ຂໍ້ວັດຢ່າງຊ້າງແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງມ້າແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງງົວແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງແປ້ແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງໝາແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງກາແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງທ້າວວາສຸເທບແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງທ້າວປຸນນະພັດທະຣະແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງທ້າວມະນີພັດທະຣະແດ່ ຂໍ້ວັດ ຄື ການບູຊາໄຟແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງນາກແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງຄູດແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງຍັກແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງອະສູນແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງຄົນທັນແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງທ້າວມະຫາຣາດແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງພຣະຈັນແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງພຣະອາທິດແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງພຣະອິນແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງພຣະພົມແດ່ ຂໍ້ວັດຢ່າງເທວະດາແດ່ ຂໍ້ວັດຄືການໄຫວ້ທິດແດ່ແລ້ວດຳລົງຢູ່ ຄື ດຳລົງໝັ້ນ ຕິດ ຕິດແໜ້ນ ຕິດໃຈ ນ້ອມໃຈເຊື່ອ ລວມຄວາມວ່າ ສະມາທານຂໍ້ວັດແລ້ວດຳລົງຢູ່

ຄຳວ່າ ໃນທິດຖິນີ້ ໃນຄຳວ່າ ພວກເຮົາສຶກສາໃນທິດຖິນີ້ ແລະສຶກສາຄວາມມົດຈົດແຫ່ງຂໍ້ວັດນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ໃນທິດຖິຂອງຕົນ ຄື ໃນຄວາມຖືກໃຈຂອງຕົນ ຄວາມພໍໃຈຂອງຕົນ ລັດທິຂອງຕົນ

ຄຳວ່າ ສຶກສາ ໄດ້ແກ່ ສຶກສາ ຄື ປະພຶດເອື້ອເພື່ອ ປະພຶດເອື້ອເພື່ອໂດຍພໍໃຈໃນການສະມາທານປະພຶດ ລວມຄວາມວ່າ ພວກເຮົາສຶກສາໃນທິດຖິນີ້ແລ

ຄຳວ່າ ແລະສຶກສາຄວາມມົດຈົດແຫ່ງຂໍ້ວັດນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ແລະສຶກສາຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປແຫ່ງ ຂໍ້ວັດນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ພວກເຮົາສຶກສາໃນທິດຖິນີ້ແລ ແລະສຶກສາຄວາມມົດຈົດແຫ່ງ ຂໍ້ວັດນັ້ນ

ຄຳວ່າ ຍ່ອມເປັນຜູ້ຖືກນຳເຂົ້າສູ່ພົບ ໃນຄຳວ່າ ກ່າວອ້າງຕົນວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດຍ່ອມເປັນຜູ້ຖືກນຳເຂົ້າສູ່ພົບ ໄດ້ແກ່ ຍ່ອມເປັນຜູ້ຖືກນຳເຂົ້າສູ່ພົບ ຄື ຍ່ອມເປັນຜູ້ເຂົ້າເຖິງ ພົບຕິດໃຈໃນພົບ ນ້ອມໃຈເຊື່ອໃນພົບ ລວມຄວາມວ່າ ຍ່ອມເປັນຜູ້ຖືກນຳເຂົ້າສູ່ພົບ

ຄຳວ່າ ກ່າວອ້າງຕົນວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ ໄດ້ແກ່ ກ່າວອ້າງຕົນວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ ຄື ກ່າວອ້າງວ່າເປັນບັນດິດ ອ້າງວ່າເປັນນັກປາດ ອ້າງວ່າມີຍານ ອ້າງວ່າມີເຫດຜົນ ອ້າງວ່າມີ ຄຸນລັກສະນະ ອ້າງວ່າເໝາະແກ່ເຫດ ອ້າງວ່າສົມຖານະ ຕາມລັດທິຂອງຕົນ

ລວມຄວາມວ່າ ກ່າວອ້າງຕົນວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ ຍ່ອມເປັນຜູ້ຖືກນຳເຂົ້າສູ່ພົບ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ສະມະນະພາມຜູ້ກ່າວອ້າງສິນວ່າສູງສຸດ

ສະມາທານຂໍ້ວັດແລ້ວ ດຳລົງຢູ່

ໄດ້ກ່າວຄວາມມົດຈົດດ້ວຍຄວາມສັງລວມວ່າ

ພວກເຮົາສຶກສາໃນທິດຖິນີ້ແລະສຶກສາຄວາມມົດຈົດແຫ່ງຂໍ້ວັດນັ້ນ

ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນກ່າວອ້າງຕົນວ່າເປັນຄົນສະຫຼາດ

ຍ່ອມເປັນຜູ້ຖືກນຳເຂົ້າສູ່ພົບ

[໑໓໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຖ້າບຸກຄົນເຄື່ອນຈາກສິນຂໍ້ວັດ ແລ້ວກໍຫວັ່ນໄຫວ
ເຂົາຍ່ອມເຝົ້າແຕ່ພໍ່ເພີ້ ແລະປາຖະໜາຄວາມມົດຈົດ
ເໝືອນຄົນອອກຈາກເຮືອນ ຢູ່ຮ່ວມກັບພວກເດີນທາງ
ພາດຫຼົງອອກຈາກພວກແລ້ວສັນນັ້ນ

ວ່າດ້ວຍເຫດໃຫ້ເຄື່ອນຈາກສິນຂໍ້ວັດ

ຄຳວ່າ ຖ້າບຸກຄົນເຄື່ອນຈາກສິນຂໍ້ວັດ ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນເຄື່ອນຈາກສິນຂໍ້ວັດດ້ວຍ
ເຫດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ເຄື່ອນຍ້ອນຜູ້ອື່ນຊື້ຂາດ (໒) ເຄື່ອນຍ້ອນບໍ່ບັນລຸ ບຸກຄົນເຄື່ອນຍ້ອນຜູ້ອື່ນ
ຊື້ຂາດ ເປັນແນວໃດ? ຄື ຜູ້ອື່ນຊື້ຂາດວ່າ “ສາດສະດານັ້ນບໍ່ແມ່ນສັບພັນຍູ ທຳບໍ່ແມ່ນສາດສະ
ດາກ່າວສອນໄວ້ດີແລ້ວ ໝູ່ຄະນະບໍ່ແມ່ນຜູ້ປະຕິບັດດີແລ້ວ ທິດຖືບໍ່ແມ່ນສິ່ງທີ່ຈະເລີນ ປະຕິປະ
ທາບໍ່ແມ່ນສາດສະດາບັນຍັດໄວ້ດີແລ້ວ ມັກ ບໍ່ແມ່ນທາງນຳສັດອອກຈາກທຸກ ໃນລັດທິນັ້ນບໍ່ມີ
ຄວາມມົດຈົດ ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຫຼື ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ
ຄື ໃນລັດທິນັ້ນ ສັດທັງຫຼາຍ ຍ່ອມມົດຈົດ ສະອາດ ບໍລິສຸດ ຫຼຸດໄປ ພົ້ນໄປ ຫຼືຫຼຸດພົ້ນໄປບໍ່ໄດ້
ສັດທັງຫຼາຍເປັນຜູ້ຊົ່ວ ຄື ຊາມ ຕຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕຳຕ້ອຍຊື່ວ່າຜູ້ອື່ນຊື້ຂາດ
ດ້ວຍອາການແນວນີ້ ຜູ້ທີ່ຖືກຊື້ຂາດແນວນີ້ ຍ່ອມເຄື່ອນຈາກສາດສະດາເຄື່ອນຈາກທຳທີ່ສາດສະ
ດາກ່າວສອນ ເຄື່ອນຈາກໝູ່ຄະນະ ເຄື່ອນຈາກທິດຖື ເຄື່ອນຈາກປະຕິ ປະທາ ເຄື່ອນຈາກມັກ
ບຸກຄົນຊື່ວ່າເຄື່ອນຍ້ອນຜູ້ອື່ນຊື້ຂາດເປັນແນວນີ້ ບຸກຄົນເຄື່ອນຍ້ອນບໍ່ບັນລຸ ເປັນແນວໃດ? ຄື
ບຸກຄົນບໍ່ບັນລຸສິນ ຈຶ່ງເຄື່ອນຈາກສິນ ບໍ່ບັນລຸຂໍ້ວັດ ຈຶ່ງເຄື່ອນຈາກ ຂໍ້ວັດ ບໍ່ບັນລຸສິນຂໍ້ວັດ ຈຶ່ງ
ເຄື່ອນຈາກສິນຂໍ້ວັດ ບຸກຄົນຊື່ວ່າເຄື່ອນຍ້ອນບໍ່ບັນລຸ ເປັນແນວນີ້ລວມຄວາມວ່າ ຖ້າບຸກຄົນ
ເຄື່ອນຈາກສິນຂໍ້ວັດ

ຄຳວ່າ ຫວັ່ນໄຫວ ໃນຄຳວ່າ ພາດກຳແລ້ວກໍຫວັ່ນໄຫວ ອະທິບາຍວ່າ ຫວັ່ນ ຫວັ່ນໄຫວ
ຄື ຫວາດຫວັ່ນເລື້ອງສິນ ຂໍ້ວັດ ຫຼື ສິນຂໍ້ວັດວ່າ ເຮົາຜິດ ພັງ ພາດ ຄາດໄປສາແລ້ວ ເຮົາຜິດ
ພາດຈາກອະຣະຫັດຕະຜົນສາແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ຫວັ່ນໄຫວ

ຄຳວ່າ ພາດແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ຫວັ່ນ ຫວັ່ນໄຫວ ຄື ຫວາດຫວັ່ນເລື້ອງປຸນຍາພິສັງຂາ
ນ ອະປຸນຍາພິສັງຂານ ຫຼືອາເນນຊາພິສັງຂານວ່າ “ເຮົາຜິດ ພັງ ພາດ ຄາດໄປສາແລ້ວ ເຮົາ
ຜິດພາດຈາກອະຣະຫັດຕະຜົນສາແລ້ວ” ລວມຄວາມວ່າ ພາດແລ້ວກໍຫວັ່ນໄຫວ

ຄຳວ່າ ພໍ່ເພີ້ ໃນຄຳວ່າ ເຂົາຍ່ອມເຝົ້າແຕ່ພໍ່ເພີ້ແລະປາຖະໜາຄວາມມົດຈົດ ໄດ້ແກ່
ເພີ້ ພໍ່ເພີ້ ຄື ເພີ້ພົກເລື້ອງສິນ ຂໍ້ວັດ ຫຼື ສິນຂໍ້ວັດ ລວມຄວາມວ່າພໍ່ເພີ້

ຄຳວ່າ ແລະປາຖະໜາຄວາມມົດຈົດ ໄດ້ແກ່ ປາຖະໜາ ຄື ພໍໃຈ ໃຜ່ຝັນ ຄວາມມົດຈົດ ຍ້ອນສິນ ຄວາມມົດຈົດຍ້ອນຂໍ້ວັດ ຫຼື ຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສິນຂໍ້ວັດລວມຄວາມວ່າ ເຂົາຍ່ອມເຝົ້າ ແຕ່ພໍ່າເພີ້ ແລະປາຖະໜາຄວາມມົດຈົດ

ຄຳວ່າ ເໝືອນຄົນອອກຈາກເຮືອນ ຢູ່ຮ່ວມກັບພວກເດີນທາງ ພາດຈາກພວກສາແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ບຸຣຸດອອກຈາກເຮືອນ ຢູ່ຮ່ວມ ຄື ເປັນຢູ່ກັບພວກເດີນທາງພາດຈາກພວກ ຄື ຕິດ ຕາມພວກເດີນທາງໄປ ຫຼື ກັບມາສູ່ເຮືອນຂອງຕົນເອງ ສັນໃດ ເຈົ້າລັດທິນັ້ນ ກໍສັນນັ້ນຄືກັນ ຖື ຄື ຍຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນສາດສະດານັ້ນ ຫຼື ສາດສະດາອື່ນທຳທີ່ສາດສະດາກ່າວສອນນັ້ນ ຫຼືທຳທີ່ສາດ ສະດາກ່າວສອນອື່ນ ໝູ່ຄະນະນັ້ນຫຼືໝູ່ຄະນະອື່ນ ທິດຖິນັ້ນຫຼືທິດຖິອື່ນ ປະຕິປະທານນັ້ນຫຼືປະຕິປະ ທາອື່ນ ມັກ ນັ້ນຫຼືມັກອື່ນ ລວມຄວາມວ່າ ເໝືອນຄົນອອກຈາກເຮືອນ ຢູ່ຮ່ວມກັບພວກເດີນທາງ ພາດຈາກພວກສາແລ້ວ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຖ້າບຸກຄົນເຄື່ອນຈາກສິນຂໍ້ວັດ ພາດແລ້ວກໍຫວັ່ນໄຫວ
ເຂົາຍ່ອມເຝົ້າແຕ່ພໍ່າເພີ້ ແລະປາຖະໜາຄວາມມົດຈົດ
ເໝືອນຄົນອອກຈາກເຮືອນ ຢູ່ຮ່ວມກັບພວກເດີນທາງ
ພາດຈາກພວກສາແລ້ວແນວນັ້ນ

[໑໓໕] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ອະຣິຍະສາວົກລະສິນຂໍ້ວັດໄດ້ທັງໝົດ
ລະກຳທີ່ມີໂທດແລະກຳທີ່ບໍ່ມີໂທດນັ້ນສາໄດ້
ບໍ່ປາຖະໜາຄວາມມົດຈົດແລະຄວາມບໍ່ມົດຈົດ
ງົດເວ້ນແລ້ວ ບໍ່ຍຶດໝັ້ນທິດຖິທີ່ມີຢູ່ທຸ່ງໄປ

ຄຳວ່າ ລະສິນຂໍ້ວັດໄດ້ທັງໝົດ ອະທິບາຍວ່າ ລະ ຄື ລະຖິ້ມ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນ ໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສິນໄດ້ທັງໝົດ ຯລຯ ຄວາມມົດຈົດຍ້ອນ ຂໍ້ວັດ ໄດ້ທັງໝົດ ຯລຯ ລະ ຄື ລະຖິ້ມ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມ ມົດຈົດຍ້ອນສິນຂໍ້ວັດໄດ້ທັງໝົດ ລວມຄວາມວ່າ ລະສິນຂໍ້ວັດໄດ້ທັງໝົດ

ວ່າດ້ວຍກຳມີໂທດແລະກຳທີ່ບໍ່ມີໂທດ

ຄຳວ່າ ລະກຳທີ່ມີໂທດ ແລະກຳທີ່ບໍ່ມີໂທດນັ້ນສາໄດ້ ອະທິບາຍວ່າ ກຳດຳມີວິບາກດຳ ຕັດຮຽກວ່າ ກຳທີ່ມີໂທດ ກຳຂາວ ມີວິບາກຂາວ ຕັດຮຽກວ່າ ກຳ ທີ່ບໍ່ມີໂທດ ພຣະອະຣິຍະ ສາວົກ ລະ ຄື ລະຖິ້ມ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກ ເຊິ່ງກຳທີ່ມີໂທດແລະ ກຳທີ່ບໍ່ມີໂທດໄດ້ແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ລະກຳທີ່ມີໂທດແລະ ກຳທີ່ບໍ່ມີໂທດນັ້ນສາໄດ້

ຄຳວ່າ ຄວາມບໍ່ມົດຈົດ ໃນຄຳວ່າ ບໍ່ປາຖະໜາຄວາມມົດຈົດ ແລະຄວາມບໍ່ມົດຈົດ ໄດ້ແກ່ ພວກປຸຖຸຊົນປາຖະໜາຄວາມບໍ່ມົດຈົດ ຄື ປາຖະໜາອະກຸສົນທຳ

ຄຳວ່າ ຄວາມມົດຈົດ ອະທິບາຍວ່າ ພວກປຸຖຸຊົນປາຖະໜາຄວາມມົດຈົດ ຄື ປາຖະໜາ ກາມມະຄຸນ ໕ ປາຖະໜາຄວາມບໍ່ມົດຈົດ ຄື ປາຖະໜາອະກຸສົນທຳ ແລະກາມມະຄຸນ ໕ ປາຖະໜາຄວາມມົດຈົດ ຄື ປາຖະໜາທິດຖິ ໖໒ ປາຖະໜາຄວາມບໍ່ມົດຈົດ ຄື ປາຖະໜາອະກຸສົນທຳ ກາມມະຄຸນ ໕ ແລະທິດຖິ ໖໒ ປາຖະໜາຄວາມມົດຈົດ ຄື ປາຖະໜາກຸສົນທຳອັນມີໃນໄຕຣທາດ ປາຖະໜາຄວາມບໍ່ມົດຈົດ ຄື ປາຖະໜາອະກຸສົນທຳ ກາມມະຄຸນ ໕ ທິດຖິ ໖໒ ແລະກຸສົນທຳອັນມີໃນໄຕຣທາດ ພວກກັນລະຍານະປຸຖຸຊົນ ປາຖະໜາຄວາມສະອາດ ຄື ປາຖະໜາຄວາມກ້າວສູ່ອະນິຍະມັກ ພຣະເສຂະປາຖະໜາອະຣະຫັດຕະຜົນ ເຊິ່ງເປັນທຳອັນເລີດ ເມື່ອບັນລຸອະຣະຫັດຕະຜົນ ພຣະອະຣະຫັນບໍ່ປາຖະໜາອະກຸສົນທຳ ບໍ່ປາຖະໜາກາມມະຄຸນ ໕ ບໍ່ປາຖະໜາທິດຖິ ໖໒ ບໍ່ປາຖະໜາກຸສົນທຳອັນມີໃນໄຕຣທາດ ບໍ່ປາຖະໜາຄວາມກ້າວສູ່ອະນິຍະມັກ ບໍ່ປາຖະໜາອະຣະຫັດຕະຜົນເຊິ່ງເປັນທຳອັນເລີດ ພຣະອະຣະຫັນກ້າວລ່ວງຄວາມປາຖະໜາ ລ່ວງພົ້ນຄວາມຈະເລີນແລະຄວາມເສື່ອມສາແລ້ວ ພຣະອະຣະຫັນນັ້ນຢູ່ໃນ (ອະນິຍະວາສະທຳ) ແລ້ວ ປະພຶດຈະຣະນະທຳແລ້ວ ຯລຯ ແລະພົບໃໝ່ກໍບໍ່ມີອີກ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ປາຖະໜາຄວາມມົດຈົດແລະຄວາມບໍ່ມົດຈົດ

ຄຳວ່າ ງົດເວັ້ນແລ້ວ ໃນຄຳວ່າ ງົດເວັ້ນແລ້ວ ບໍ່ຢຶດໝັ້ນທິດຖິທີ່ມີຢູ່ທຸ່ງໄປອະທິບາຍວ່າ ງົດ ງົດເວັ້ນ ຄື ເວັ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນ ບໍ່ກຸ່ງຂ້ອງກັບຄວາມມົດຈົດແລະຄວາມບໍ່ມົດຈົດ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າງົດເວັ້ນແລ້ວ

ຄຳວ່າ ທຸ່ງໄປ ໄດ້ແກ່ ທຸ່ງໄປ ຄື ທ່ອງທຸ່ງໄປ ຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປ ລວມຄວາມວ່າ ງົດເວັ້ນແລ້ວ ທຸ່ງໄປ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຢຶດໝັ້ນທິດຖິທີ່ມີຢູ່ ອະທິບາຍວ່າ ທິດຖິ ໖໒ ຕັດຮຽກວ່າ ທິດຖິທີ່ມີຢູ່ ພຣະອະຣະຫັນບໍ່ຢຶດ ຄື ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນທິດຖິທີ່ມີຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ງົດເວັ້ນແລ້ວບໍ່ຢຶດໝັ້ນທິດຖິທີ່ມີຢູ່ ທຸ່ງໄປ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ອະນິຍະສາວົກລະສິນຂໍ້ວັດໄດ້ທັງໝົດ
ລະກຳທີ່ມີໂທດແລະກຳທີ່ບໍ່ມີໂທດນັ້ນສາໄດ້
ບໍ່ປາຖະໜາຄວາມມົດຈົດແລະຄວາມບໍ່ມົດຈົດ
ງົດເວັ້ນແລ້ວ ບໍ່ຢຶດໝັ້ນທິດຖິທີ່ມີຢູ່ທຸ່ງໄປ

[໑໓໖] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ສະມະນະພາມເຂົ້າໄປອາໄສຕະບະທີ່ຕົນກຽດຊັງນັ້ນ
ເຂົ້າໄປອາໄສຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ຫຼື ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້
ເປັນຜູ້ກ່າວຄວາມມົດຈົດໃນສົງສານຂ້າງໜ້າ
ຍັງບໍ່ຄາຍຕັນຫາໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫງ່
ຈຶ່ງຍັງຕ້ອງເວົ້າເຖິງຄວາມມົດຈົດຢູ່

ຄຳວ່າ ສະມະນະພາມເຂົ້າໄປອາໄສຕະບະທີ່ຕົນກຽດຊັງນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າສະມະນະ
ພາມບາງພວກ ມີວາທະກຽດຊັງຕະບະ ຖືການກຽດຊັງຕະບະເປັນສະຣະນະອາໄສ ຄື ອີງອາໄສ
ຕິດ ຕິດແໜ້ນ ຕິດໃຈ ນ້ອມໃຈເຊື່ອຄວາມກຽດຊັງຕະບະ ລວມຄວາມວ່າ ສະມະນະພາມເຂົ້າ
ໄປອາໄສຕະບະທີ່ຕົນກຽດຊັງນັ້ນ

ຄຳວ່າ ເຂົ້າໄປອາໄສຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ຫຼື ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ອະທິບາຍວ່າ ອາໄສ
ເຂົ້າໄປອາໄສ ຄື ຖື ຢຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນຮູບທີ່ເຫັນ ຫຼື ຄວາມມົດຈົດຍ້ອນຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ
ຫຼື ຄວາມມົດຈົດຍ້ອນສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ຫຼື ຄວາມມົດຈົດຍ້ອນອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ລວມ
ຄວາມວ່າ ເຂົ້າໄປອາໄສຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ຫຼື ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ກ່າວຄວາມມົດຈົດໃນສົງສານຂ້າງໜ້າ ຯລຯ ຈຶ່ງຍັງພໍ້ເວົ້າເຖິງຄວາມມົດ
ຈົດຢູ່ ອະທິບາຍວ່າ ສະມະນະພາມບາງພວກ ເປັນຜູ້ກ່າວຄວາມມົດຈົດໃນສົງສານຂ້າງໜ້າສະ
ມະນະພາມພວກໃດ ເປັນຜູ້ກ່າວຄວາມມົດຈົດໃນສົງສານຂ້າງໜ້າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່າໃດ ເປັນຜູ້
ຖືຄວາມມົດຈົດໂດຍສ່ວນດຽວ ຖືຄວາມມົດຈົດໂດຍການວຽນວ່າຍຕາຍເກີດ ຜູ້ມີຄວາມເຫັນວ່າ
ເຮັດແລ້ວບໍ່ເປັນອັນເຮັດ ມີວາທະວ່າທຸ່ງ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ກ່າວຄວາມມົດຈົດ
ໃນສົງສານຂ້າງໜ້າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນກໍເວົ້າ ຄື ກ່າວ ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງຄວາມ
ມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ໂດຍ
ສົງສານລວມຄວາມວ່າ ເປັນຜູ້ກ່າວຄວາມມົດຈົດໃນສົງສານຂ້າງໜ້າ ຯລຯ ຈຶ່ງຍັງຕ້ອງເວົ້າເຖິງ
ຄວາມມົດຈົດຢູ່

ຄຳວ່າ ຕັນຫາ ໃນຄຳວ່າ ຍັງບໍ່ຄາຍຕັນຫາໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫງ່ ໄດ້ແກ່ຮູບຕັນຫາ
ສັດທະຕັນຫາ ຄັນທະຕັນຫາ ຣະສະຕັນຫາ ໂຜດຖັບພະຕັນຫາ ທຳມະຕັນຫາ

ຄຳວ່າ ໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫງ່ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ຍັງບໍ່ຄາຍຕັນຫາ ຄື ບໍ່ປາສະຈາກຕັນຫາ
ບໍ່ສະລະຕັນຫາ ບໍ່ຄາຍຕັນຫາ ບໍ່ປົດຕັນຫາ ບໍ່ລະຕັນຫາ ບໍ່ສະລັດຖິ້ມຕັນຫາໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫງ່
ຄື ໃນກຳມະວັດແລະວິປາກະວັດ ໃນກຳມະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນກຳມະພົບໃນວິປາກະວັດເປັນ

ເຄື່ອງເກີດໃນກາມະພົບ ໃນກຳມະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນຮູບພົບ ໃນວິປາກະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດ
ໃນຮູບພົບ ໃນກຳມະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນອະຮູບພົບ ໃນວິປາກະວັດເປັນເຄື່ອງເກີດໃນອະຮູບ
ພົບ ໃນພົບຕໍ່ໄປ ໃນຄະຕິຕໍ່ໄປ ໃນການຖືກຳເນີດຕໍ່ໄປ ໃນປະຕິສິນທິຕໍ່ໄປ ໃນການບັງເກີດ
ຂອງອັດຕະພາບຕໍ່ໄປ ລວມຄວາມວ່າ ຍັງບໍ່ຄາຍຕັນຫາໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ
ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ສະມະນະພາມເຂົ້າໄປອາໄສຕະບະທີ່ຕົນກຽດຊັງນັ້ນ
ເຂົ້າໄປອາໄສຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ຫຼື ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້
ເປັນຜູ້ກ່າວຄວາມມົດຈົດໃນສົງສານຂ້າງໜ້າ
ຍັງບໍ່ຄາຍຕັນຫາໃນພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່
ຈຶ່ງຍັງຕ້ອງເວົ້າເຖິງຄວາມມົດຈົດຢູ່

[໑໓໗] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຄວາມພໍໃຈວັດຖຸຍ່ອມມີແກ່ຜູ້ກຳລັງປາຖະໜາ
ອັນໜຶ່ງ ຄວາມຫວັ່ນໄຫວຍ່ອມມີຍ້ອນວັດຖຸທີ່ກຳນົດແລ້ວ
ຄວາມຕາຍແລະຄວາມເກີດບໍ່ໄດ້ມີແກ່ພິກຂຸໃດໃນທຳວິໄນນີ້
ພິກຂຸນັ້ນເພິ່ງຫວັ່ນໄຫວດ້ວຍເຫດອັນໃດ ຫຼື ເພິ່ງພໍໃຈໃນອັນໃດ

ຄຳວ່າ ຄວາມພໍໃຈວັດຖຸຍ່ອມມີແກ່ຜູ້ກຳລັງປາຖະໜາ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າ
ຄວາມປາຖະໜາ ຄື ຄວາມກຳໜັດ ຄວາມກຳໜັດແຮງກ້າ ຯລຯ ອະພິດຊາອະກຸສົນມູນຄື
ໂລພະ

ຄຳວ່າ ຜູ້ກຳລັງປາຖະໜາ ໄດ້ແກ່ ຜູ້ກຳລັງປາຖະໜາ ຄື ຜູ້ກຳລັງຕ້ອງການ ຍິນດີມຸ້ງ
ໝາຍ ມຸ້ງຫວັງ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ກຳລັງປາຖະໜາ

ຄຳວ່າ ພໍໃຈ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມພໍໃຈ ຄື ຄວາມກຳໜັດ ຄວາມ
ກຳໜັດແຮງກ້າ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສົນມູນ ຄື ໂລພະ ລວມຄວາມວ່າຄວາມພໍໃຈວັດຖຸຍ່ອມ
ມີແກ່ຜູ້ກຳລັງປາຖະໜາ

ຄຳວ່າ ຄວາມກຳນົດ ໃນຄຳວ່າ ອັນໜຶ່ງ ຄວາມຫວັ່ນໄຫວຍ່ອມມີຍ້ອນວັດຖຸທີ່ກຳນົດ
ແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ຄວາມກຳນົດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ (໒) ຄວາມ
ກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມ
ກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖື

ຄຳວ່າ ອັນໜຶ່ງ ຄວາມຫວັ່ນໄຫວຍ່ອມມີຍ້ອນວັດຖຸທີ່ກຳນົດແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າຜູ້ຫວາດ ຣະແວງວ່າ ວັດຖຸທີ່ກຳນົດໄວ້ແລ້ວຈະຖືກແຍ່ງຊິງໄປ ຍ່ອມຫວັ່ນໄຫວແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນກຳລັງ ຖືກແຍ່ງຊິງໄປ ຍ່ອມຫວັ່ນໄຫວແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນຖືກແຍ່ງຊິງໄປແລ້ວ ຍ່ອມຫວັ່ນໄຫວແດ່ ຜູ້ຫວາດຣະແວງວ່າ ວັດຖຸທີ່ກຳນົດໄວ້ແລ້ວຈະຜັນປ່ຽນໄປ ຍ່ອມຫວັ່ນໄຫວແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນ ກຳລັງຜັນປ່ຽນໄປ ຍ່ອມຫວັ່ນໄຫວແດ່ ເມື່ອວັດຖຸນັ້ນຜັນປ່ຽນໄປແລ້ວ ຍ່ອມຫວັ່ນໄຫວ ຄື ສັ່ນ ເຊນກະສັບກະສ່າຍຢູ່ແດ່ ລວມຄວາມວ່າ ອັນໜຶ່ງ ຄວາມຫວັ່ນໄຫວຍ່ອມມີຍ້ອນວັດຖຸທີ່ກຳ ນົດແລ້ວ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸໃດ ໃນຄຳວ່າ ຄວາມຕາຍແລະຄວາມເກີດບໍ່ໄດ້ມີແກ່ພິກຂຸໃດໃນທຳວິໄນນີ້ ໄດ້ແກ່ ພຣະອະຣະຫັນຕະຂີນາສົບ ອະທິບາຍວ່າ ການໄປ ການມາ ການໄປ ແລະການມາ ຄວາມ ຕາຍ ຄະຕິ ພົບນ້ອຍພົບໃຫຍ່ ຈຸຕິ ການຖືກຳເນີດ ຄວາມເກີດ ຄວາມດັບຊາດ ຊະຣາ ມໍຣະນະ ບໍ່ ມີ ຄື ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ ແກ່ພຣະອະຣະຫັນຕະຂີນາສົບໃດໄດ້ແກ່ ຄວາມຕາຍແລະຄວາມ ເກີດນັ້ນ ພຣະອະຣະຫັນຕະຂີນາສົບ ລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບ ໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟ ຄື ຍານແລ້ວລວມຄວາມວ່າ ຄວາມຕາຍແລະ ຄວາມເກີດບໍ່ໄດ້ມີແກ່ພິກຂຸໃດໃນທຳວິໄນນີ້

ຄຳວ່າ ພິກຂຸນັ້ນເພິ່ງຫວັ່ນໄຫວດ້ວຍເຫດອັນໃດ ຫຼື ເພິ່ງພໍໃຈໃນອັນໃດ ອະທິບາຍວ່າພິກຂຸ ນັ້ນເພິ່ງຫວັ່ນໄຫວດ້ວຍຣາຄະ ໂທສະ ໂມຫະ ມານະ ທິດຖິ ອຸດທັດຈະ ວິຈິກິດສາ ອະນຸໄສ

ອັນໃດວ່າ “ເປັນຜູ້ກຳໜົດ ເປັນຜູ້ຂັດເຄື່ອງ ເປັນຜູ້ຫຼົງ ເປັນຜູ້ຢຶດຕິດ ເປັນຜູ້ຢຶດພັນເປັນ ຜູ້ຟັງຊ່ານ ເປັນຜູ້ລັງເລ ຫຼື ວ່າ ເປັນຜູ້ຕົກຢູ່ໃນພະລັງກິເລດ” ພິກຂຸນັ້ນລະອະພິສັງຂານເຫຼົ່ານັ້ນ ໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະອະພິສັງຂານໄດ້ແລ້ວ ພິກຂຸເພິ່ງຫວັ່ນໄຫວດ້ວຍເຫດອັນໃດຕາມຄະຕິ ວ່າ “ເປັນຜູ້ເກີດໃນນະຣົກ ເປັນຜູ້ເກີດໃນກຳເນີດເດຍຣັດສານເປັນຜູ້ເກີດໃນເຜດວິໄສ ເປັນ ມະນຸດ ເປັນເທບ ເປັນຜູ້ມີຮູບ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຮູບ ເປັນຜູ້ມີສັນຍາ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີສັນຍາ ຫຼືວ່າເປັນຜູ້ມີ ສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ ບໍ່ມີສັນຍາກໍບໍ່ແມ່ນ” ພິກຂຸນັ້ນເພິ່ງຫວັ່ນໄຫວ ຄື ສັ່ນເຊນ ກະສັບກະສ່າຍດ້ວຍ ເຫດ ປັດໄຈ ແລະການໃດ ເຫດ ປັດໄຈ ແລະການນັ້ນ ບໍ່ມີ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸນັ້ນເພິ່ງຫວັ່ນ ໄຫວດ້ວຍເຫດອັນໃດ

ຄຳວ່າ ຫຼືເພິ່ງພໍໃຈໃນອັນໃດ ອະທິບາຍວ່າ ຫຼືວ່າ ເພິ່ງພໍໃຈໃນອັນໃດ ຄື ເພິ່ງພໍໃຈໃນ ວັດຖຸອັນໃດ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງພໍໃຈ ຮັກແພງ ພໍໃຈໃນວັດຖຸນັ້ນແນວໃດ ລວມຄວາມວ່າພິກຂຸນັ້ນເພິ່ງ ຫວັ່ນໄຫວດ້ວຍເຫດອັນໃດ ຫຼື ເພິ່ງພໍໃຈໃນອັນໃດ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຄວາມພໍໃຈວັດຖຸຍ່ອມມີແກ່ຜູ້ກຳລັງປາຖະໜາ

ອັນໜຶ່ງ ຄວາມຫວັ່ນໄຫວຍ່ອມມີຍ້ອນວັດຖຸທີ່ກຳນົດແລ້ວ

ຄວາມຕາຍແລະຄວາມເກີດບໍ່ໄດ້ມີແກ່ພິກຂຸໃດໃນທຳວິໄນນີ້

ພິກຂຸນັ້ນເພິ່ງຫວັ່ນໄຫວດ້ວຍເຫດອັນໃດ ຫຼື ເພິ່ງພໍໃຈໃນອັນໃດ

[໑໖໘] (ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມວ່າ)

ສະມະນະພາມບາງພວກກ່າວທຳໃດວ່າ ຍັງມ
ແຕ່ສະມະນະພາມພວກອື່ນກັບກ່າວທຳນັ້ນ ໆ ເອງວ່າ ຊົ່ວ
ວາທະຂອງສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ ວາທະໃດຈິງກັນນໍ
ຍ້ອນສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ທຸກພວກ
ຕ່າງກ່າວອ້າງຕົນວ່າ ເປັນຄົນສະຫຼາດ

ຄຳວ່າ ສະມະນະພາມບາງພວກກ່າວທຳໃດວ່າ ຍັງມ ອະທິບາຍວ່າ ສະມະນະພາມບາງ
ພວກ ກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງທຳ ຄື ທິດຖື ປະຕິປະທາ ມັກ ໃດ ແນວນີ້ວ່າ “ທຳ
ນີ້ ຍັງມ ຄື ຍອດ ປະເສີດ ວິເສດ ນຳໜ້າ ສູງສຸດ ປະເສີດສຸດ” ລວມຄວາມວ່າ ສະມະນະພາມ
ບາງພວກກ່າວທຳໃດວ່າ ຍັງມ

ຄຳວ່າ ແຕ່ສະມະນະພາມພວກອື່ນກັບກ່າວທຳນັ້ນ ໆເອງວ່າ ຊົ່ວ ອະທິບາຍວ່າສະ
ມະນະພາມອີກພວກໜຶ່ງກັບກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງທຳ ຄື ທິດຖືປະຕິປະທາ ມັກ
ນັ້ນ ໆເອງ ແນວນີ້ວ່າ “ທຳນີ້ຊົ່ວ ຄື ຊາມ ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍ” ລວມ
ຄວາມວ່າ ແຕ່ສະມະນະພາມພວກອື່ນກັບກ່າວທຳນັ້ນ ນັ້ນເອງວ່າ ຊົ່ວ

ຄຳວ່າ ວາທະຂອງສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ ວາທະໃດຈິງກັນນໍ ອະທິບາຍວ່າ ວາທະຂອງ
ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ ວາທະໃດ ຈິງ ຄື ແທ້ ແທ້ຈິງ ເປັນຈິງ ແນ່ນອນ ບໍ່ວິປະຣິດ ລວມຄວາມ
ວ່າ ວາທະຂອງສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ ວາທະໃດຈິງກັນນໍ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ທຸກພວກຕ່າງກ່າວອ້າງຕົນວ່າ ເປັນຄົນສະຫຼາດ
ອະທິບາຍວ່າ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ທຸກພວກ ຕ່າງກ່າວອ້າງຕົນວ່າ ເປັນຄົນສະຫຼາດຄື ກ່າວອ້າງ
ວ່າເປັນບັນດິດ ອ້າງວ່າເປັນນັກປາດ ອ້າງວ່າມີຍານ ອ້າງວ່າມີເຫດຜົນ ອ້າງວ່າມີຄຸນລັກສະນະ
ອ້າງວ່າເໝາະແກ່ເຫດ ອ້າງວ່າສົມຖານະ ຕາມລັດທິຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນສະມະນະ
ພາມເຫຼົ່ານີ້ ທຸກພວກຕ່າງກ່າວອ້າງຕົນວ່າ ເປັນຄົນສະຫຼາດດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະພຸດທະເນຣະມິດ
ຈຶ່ງທູນຖາມວ່າ

ສະມະນະພາມບາງພວກກ່າວທຳໃດວ່າຍັງມ
ແຕ່ສະມະນະພາມພວກອື່ນກັບກ່າວທຳນັ້ນ ໆເອງວ່າຊົ່ວ
ວາທະຂອງສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ ວາທະໃດຈິງກັນນໍ
ຍ້ອນສະມະນະພາມເຫຼົ່ານີ້ທຸກພວກ
ຕ່າງກ່າວອ້າງຕົນວ່າ ເປັນຄົນສະຫຼາດ

[໑໙໙] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບວ່າ)

ອັນໜຶ່ງ ສະມະນະພາມບາງພວກ
ກ່າວທຳຂອງຕົນວ່າ ບໍລິບູນ ແຕ່ກ່າວທຳຂອງຜູ້ອື່ນວ່າ ຊົ່ວ
ພວກສະມະນະພາມຖືໝັ້ນແມ່ນແນວນີ້ແລ້ວຍ່ອມວິວາດກັນ
ຍ້ອນຕ່າງກ່າວທິດຖິສົມມຸດຂອງຕົນໆ ວ່າ ຈິງ

ຄຳວ່າ ອັນໜຶ່ງ ສະມະນະພາມບາງພວກກ່າວທຳຂອງຕົນວ່າ ບໍລິບູນອະທິບາຍວ່າ ອັນ
ໜຶ່ງ ສະມະນະພາມບາງພວກກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງທຳ ຄື ທິດຖິ ປະຕິປະທາ
ມັກຂອງຕົນ ແນວນີ້ວ່າ “ທຳນີ້ພຽບພ້ອມ ບໍລິບູນ ບໍ່ບົກຜ່ອງ” ລວມຄວາມວ່າ ອັນໜຶ່ງ ສະມະນະ
ພາມບາງພວກກ່າວທຳຂອງຕົນວ່າ ບໍລິບູນ

ຄຳວ່າ ແຕ່ກ່າວທຳຂອງຜູ້ອື່ນວ່າ ຊົ່ວ ອະທິບາຍວ່າ ສະມະນະພາມພວກດຽວ ກັນນັ້ນ
ກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງທຳ ຄື ທິດຖິ ປະຕິປະທາ ມັກ ຂອງຜູ້ອື່ນ ແນວນີ້ວ່າ
“ທຳນີ້ຊົ່ວ ຄື ຊາມ ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍ” ລວມຄວາມວ່າ ແຕ່ກ່າວທຳຂອງ
ຜູ້ອື່ນວ່າ ຊົ່ວ

ຄຳວ່າ ພວກສະມະນະພາມຖືໝັ້ນແມ່ນແນວນີ້ແລ້ວຍ່ອມວິວາດກັນ ອະທິບາຍວ່າພວກ
ສະມະນະພາມ ຈັບ ຍຶດ ຖື ຍຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນແນວນີ້ ຍ່ອມວິວາດກັນ ຄື ຍ່ອມກໍການຜິດຖຽງ ກໍ
ການໝາຍໃຈ ກໍການຍາດແຍ່ງ ກໍການວິວາດ ກໍການມຸ້ງຮ້າຍກັນໂດຍເວົ້າວ່າ “ທ່ານບໍ່ຮູ້ທຳວິໄນ
ນີ້ ຯລຯ ຫຼືທາກທ່ານສາມາດ ກໍຈົ່ງແກ້ໄຂເທີ້ນ” ລວມຄວາມວ່າ ພວກສະມະນະພາມຖືໝັ້ນ
ແມ່ນແນວນີ້ແລ້ວຍ່ອມວິວາດກັນ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນຕ່າງກ່າວທິດຖິສົມມຸດຂອງຕົນໆ ວ່າ ຈິງ ອະທິບາຍວ່າ ຕ່າງກ່າວວ່າ “ໂລກ
ທຸ່ງໆ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດຈະວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າບໍ່ເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນນີ້ເທົ່າ
ນັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ” ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນຕ່າງກ່າວທິດຖິສົມມຸດຂອງຕົນ ວ່າ ຈິງ ດ້ວຍ
ເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດຕອບວ່າ

ອັນໜຶ່ງ ສະມະນະພາມບາງພວກ
ກ່າວທຳຂອງຕົນວ່າ ບໍລິບູນ ແຕ່ກ່າວທຳຂອງຜູ້ອື່ນວ່າ ຊົ່ວ
ພວກສະມະນະພາມຖືໝັ້ນແມ່ນແນວນີ້ແລ້ວຍ່ອມວິວາດກັນ
ຍ້ອນຕ່າງກ່າວທິດຖິສົມມຸດຂອງຕົນໆ ວ່າ ຈິງ

[໑໔໐] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕໍ່ໄປວ່າ)

ຫາກບຸກຄົນເປັນຄົນຊົ່ວຍ້ອນເຫດທີ່ຜູ້ອື່ນເວົ້າຕິຕຽນແລ້ວ
ກໍຈະບໍ່ເພິ່ງມີໃຜວິເສດໃນທຳທັງຫຼາຍໄດ້ເລີຍ

ຍ້ອນຄົນສ່ວນຫຼາຍຕ່າງກ່າວຍັງຢືນໃນແນວທາງຂອງຕົນ
ພາກັນກ່າວທຳຂອງຜູ້ອື່ນໂດຍຄວາມເປັນສິ່ງຊົ່ວຊາມ

ຄຳວ່າ ຫາກບຸກຄົນເປັນຄົນຊົ່ວຍ້ອນເຫດທີ່ຜູ້ອື່ນເວົ້າຕິຕຽນແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ຫາກບຸກຄົນອື່ນເປັນຄົນພານ ຊົ່ວ ຄື ຊາມ ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍຍ້ອນເຫດທີ່ຜູ້ອື່ນຕິຕຽນ ຄື ຍ້ອນເຫດທີ່ຜູ້ອື່ນນິນທາ ຕຳໜີ ວ່າຮ້າຍແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ຫາກບຸກຄົນເປັນຄົນຊົ່ວຍ້ອນເຫດທີ່ຜູ້ອື່ນເວົ້າຕິຕຽນແລ້ວ

ຄຳວ່າ ກໍຈະບໍ່ເພິ່ງມີໃຜວິເສດໃນທຳທັງຫຼາຍໄດ້ເລີຍ ອະທິບາຍວ່າ ກໍຈະບໍ່ເພິ່ງມີໃຜເລີດປະເສີດ ວິເສດ ນຳໜ້າ ສູງສຸດ ປະເສີດສຸດໃນທຳທັງຫຼາຍໄດ້ເລີຍ ລວມຄວາມວ່າ ກໍຈະບໍ່ເພິ່ງມີໃຜວິເສດໃນທຳທັງຫຼາຍໄດ້ເລີຍ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນຄົນສ່ວນຫຼາຍ ຯລຯ ພາກັນກ່າວທຳຂອງຜູ້ອື່ນໂດຍຄວາມເປັນສິ່ງຊົ່ວຊາມ ອະທິບາຍວ່າ ຄົນສ່ວນຫຼາຍພາກັນກ່າວ ຄື ວ່າຮ້າຍ ນິນທາ ຕິຕຽນທຳຂອງຄົນສ່ວນຫຼາຍ ໂດຍຄວາມເປັນສິ່ງຊົ່ວ ຊາມ ຄື ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍແດ່ ຄົນສ່ວນຫຼາຍພາກັນກ່າວ ຄື ວ່າຮ້າຍ ນິນທາ ຕິຕຽນທຳຂອງຄົນຜູ້ໜຶ່ງ ໂດຍຄວາມເປັນສິ່ງຊົ່ວ ຊາມ ຄື ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍແດ່ ຄົນຜູ້ໜຶ່ງກ່າວ ຄື ວ່າຮ້າຍ ນິນທາ ຕິຕຽນທຳຂອງຄົນສ່ວນຫຼາຍ ໂດຍຄວາມເປັນສິ່ງຊົ່ວ ຊາມ ຄື ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍແດ່ ຄົນຜູ້ໜຶ່ງກ່າວ ຄື ວ່າຮ້າຍ ນິນທາ ຕິຕຽນທຳຂອງຄົນຜູ້ໜຶ່ງ ໂດຍຄວາມເປັນສິ່ງຊົ່ວ ຊາມ ຄື ຕ່ຳຊາມ ໜ້າຮັງກຽດ ຫຍາບຊ້າ ຕ່ຳຕ້ອຍແດ່ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນຄົນສ່ວນຫຼາຍ ຯລຯ ພາກັນກ່າວທຳຂອງຜູ້ອື່ນ ໂດຍຄວາມເປັນສິ່ງຊົ່ວຊາມ

ຄຳວ່າ ຕ່າງກ່າວຍັງຢືນໃນແນວທາງຂອງຕົນ ຯລຯ ໂດຍຄວາມເປັນສິ່ງຊົ່ວຊາມ
ອະທິບາຍວ່າ ທຳ ຊື່ວ່າແນວທາງຂອງຕົນ ທິດຖື ຊື່ວ່າແນວທາງຂອງຕົນ ປະຕິ ປະທາ ຊື່ວ່າແນວທາງຂອງຕົນ ມັກ ກໍຊື່ວ່າແນວທາງຂອງຕົນ ຄົນສ່ວນຫຼາຍຕ່າງກ່າວຍັງຢືນ ຄື ກ່າວໝັ້ນຄົງ ກ່າວແຂງຂັນ ກ່າວໜັກແໜ້ນໃນແນວທາງຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ຕ່າງກ່າວຢືນຢັນໃນແນວທາງຂອງຕົນ ຯລຯ ໂດຍຄວາມເປັນສິ່ງຊົ່ວຊາມ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຫາກບຸກຄົນເປັນຄົນຊົ່ວຍ້ອນເຫດທີ່ຜູ້ອື່ນເວົ້າຕິຕຽນແລ້ວ
ກໍຈະບໍ່ເພິ່ງມີໃຜວິເສດໃນທຳທັງຫຼາຍໄດ້ເລີຍ
ຍ້ອນຄົນສ່ວນຫຼາຍຕ່າງກ່າວຍັງຢືນໃນແນວທາງຂອງຕົນ
ພາກັນກ່າວທຳຂອງຜູ້ອື່ນໂດຍຄວາມເປັນສິ່ງຊົ່ວຊາມ

[໑໔໑] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ການບູຊາຫຼັກການຂອງຕົນ ເປັນເລື່ອງແທ້ຈິງ
ເໝືອນພວກສະມະນະພາມພາກັນສັນເສີນແນວທາງຂອງຕົນ
ການວ່າຮ້າຍທຸກຢ່າງກໍເພິ່ງມີຢູ່ແທ້ຈິງ
ຍ້ອນຄວາມມົດຈົດຂອງສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ
ເປັນເລື່ອງສະເພາະຕົນເທົ່ານັ້ນ

ຄຳວ່າ ການບູຊາຫຼັກການຂອງຕົນ ເປັນເລື່ອງແທ້ຈິງ ອະທິບາຍວ່າ ການບູຊາຫຼັກການຂອງຕົນ ເປັນແນວໃດ? ຄື ບຸກຄົນສັກກາຣະ ເຄົາລົບ ນັບຖື ບູຊາສາດສະດາຂອງຕົນວ່າ “ສາດສະດານີ ເປັນສັບພັນຍູ” ນີ້ຊື່ວ່າການບູຊາຫຼັກການຂອງຕົນ ບຸກຄົນຍ່ອມສັກກາຣະເຄົາ ລົບ ນັບຖື ບູຊາທຳທີ່ສາດສະດາກ່າວສອນ ໝູ່ຄະນະ ທິດຖື ປະຕິປະທາ ມັກ ຂອງຕົນວ່າ “ມັກນີ້ເປັນທາງນຳ ສັດອອກຈາກທຸກ” ນີ້ຊື່ວ່າການບູຊາຫຼັກການຂອງຕົນ

ຄຳວ່າ ການບູຊາຫຼັກການຂອງຕົນ ເປັນເລື່ອງແທ້ຈິງ ອະທິບາຍວ່າ ການບູຊາຫຼັກການຂອງຕົນ ເປັນເລື່ອງແທ້ຈິງ ຄື ແທ້ ເປັນຈິງ ແນ່ນອນ ບໍ່ວິປະຣິດ ລວມຄວາມວ່າການບູຊາຫຼັກການຂອງຕົນ ເປັນເລື່ອງແທ້ຈິງ

ຄຳວ່າ ເໝືອນພວກສະມະນະພາມພາກັນສັນເສີນແນວທາງຂອງຕົນ ອະທິບາຍວ່າ ທຳຊື່ວ່າ ແນວທາງຂອງຕົນ ທິດຖື ຊື່ວ່າແນວທາງຂອງຕົນ ປະຕິປະທາ ຊື່ວ່າ ແນວທາງຂອງຕົນ ມັກ ກໍຊື່ວ່າແນວທາງຂອງຕົນ ພວກສະມະນະພາມພາກັນສັນເສີນ ຄື ຊົມເຊີຍ ຍ້ອງຍໍ ພັນນາ ແນວທາງຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ເໝືອນພວກສະມະນະພາມພາກັນສັນເສີນແນວທາງຂອງຕົນ

ຄຳວ່າ ການວ່າຮ້າຍທຸກຢ່າງກໍເພິ່ງມີຢູ່ແທ້ຈິງ ອະທິບາຍວ່າ ການວ່າຮ້າຍທຸກຢ່າງກໍເພິ່ງມີຢູ່ແທ້ຈິງ ຄື ແທ້ ເປັນຈິງ ແນ່ນອນ ບໍ່ວິປະຣິດ ລວມຄວາມວ່າ ການວ່າຮ້າຍທຸກຢ່າງກໍເພິ່ງມີຢູ່ແທ້ຈິງ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນຄວາມມົດຈົດຂອງສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ເປັນເລື່ອງສະເພາະຕົນເທົ່ານັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ຂອງສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ເປັນເລື່ອງສະເພາະຕົນເທົ່ານັ້ນລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນຄວາມມົດຈົດຂອງສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ ເປັນເລື່ອງສະເພາະຕົນເທົ່ານັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ການບູຊາຫຼັກການຂອງຕົນເປັນເລື່ອງແທ້ຈິງ
ເໝືອນພວກສະມະນະພາມພາກັນສັນເສີນແນວທາງຂອງຕົນ

ການວ່າຮ້າຍທຸກຢ່າງກໍເພິ່ງມີຢູ່ແທ້ຈິງ
ຍ້ອນຄວາມມົດຈົດຂອງສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນ
ເປັນເລື່ອງສະເພາະຕົນເທົ່ານັ້ນ

[໑໔໒] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຍານທີ່ຜູ້ອື່ນເພິ່ງແນະນຳບໍ່ມີແກ່ພາມ
ຄວາມຕົກລົງໃຈແລ້ວຢຶດໝັ້ນໃນທຳທັງຫຼາຍກໍບໍ່ມີ
ຍ້ອນແນວນັ້ນ ພາມຈຶ່ງລ່ວງເລີຍການວິວາດທັງຫຼາຍໄດ້ແລ້ວ
ແທ້ຈິງ ພາມຍ່ອມບໍ່ເຫັນທຳອື່ນໂດຍຄວາມເປັນຂອງປະເສີດ

ຄຳວ່າ ບໍ່ ໃນຄຳວ່າ ຍານທີ່ຜູ້ອື່ນເພິ່ງແນະນຳບໍ່ມີແກ່ພາມ ເປັນຄຳປະຕິເສດ

ຄຳວ່າ ພາມ ອະທິບາຍວ່າ ຊື່ວ່າພາມ ຍ້ອນລອຍທຳ ກຸ ປະການໄດ້ແລ້ວ ຯລຯ ບໍ່ມີ
ຕັນຫາແລະທົດຖືອາໄສ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ບັນດິດຮຽກຜູ້ນັ້ນວ່າ ເປັນພາມ

ຄຳວ່າ ຍານທີ່ຜູ້ອື່ນເພິ່ງແນະນຳບໍ່ມີແກ່ພາມ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມເປັນຜູ້ມີຍານອັນບຸກ
ຄົນອື່ນເພິ່ງແນະນຳ ບໍ່ມີແກ່ພາມ ຄື ພາມ ບໍ່ເປັນຜູ້ທີ່ຜູ້ອື່ນເພິ່ງແນະນຳ ບໍ່ດຳເນີນຕາມຜູ້ອື່ນ ບໍ່
ມີຜູ້ອື່ນເປັນປັດໄຈ ບໍ່ເຖິງຄວາມກ່ຽວເນື່ອງກັບຜູ້ອື່ນ ຮູ້ ເຫັນບໍ່ຫຼົງ ຮູ້ຕົວ ມີສະຕິ ຍ່ອມຮູ້ ຍ່ອມ
ເຫັນ ຄື ຄວາມເປັນຜູ້ມີຍານອັນບຸກຄົນອື່ນເພິ່ງແນະນຳ ບໍ່ມີແກ່ພາມ ຄື ພາມບໍ່ເປັນຜູ້ທີ່ຜູ້ອື່ນ
ເພິ່ງແນະນຳ ບໍ່ດຳເນີນຕາມຜູ້ອື່ນ ບໍ່ມີຜູ້ອື່ນເປັນປັດໄຈ ບໍ່ເຖິງຄວາມກ່ຽວເນື່ອງກັບຜູ້ອື່ນ ຮູ້ ເຫັນ
ບໍ່ຫຼົງ ຮູ້ຕົວ ມີສະຕິ ຍ່ອມຮູ້ ຍ່ອມເຫັນວ່າ “ສັງຂານທັງປວງບໍ່ທ່ຽງ ຯລຯ ສັງຂານທັງປວງເປັນ
ທຸກ” ຯລຯ ຄວາມເປັນຜູ້ມີຍານອັນບຸກຄົນອື່ນເພິ່ງແນະນຳ ບໍ່ມີແກ່ ພາມ ຄື ພາມບໍ່ເປັນຜູ້ທີ່ຜູ້
ອື່ນເພິ່ງແນະນຳ ບໍ່ດຳເນີນຕາມຜູ້ອື່ນ ບໍ່ມີຜູ້ອື່ນເປັນປັດໄຈ ບໍ່ເຖິງຄວາມກ່ຽວເນື່ອງກັບຜູ້ອື່ນ ຮູ້
ເຫັນ ບໍ່ຫຼົງ ຮູ້ຕົວ ມີສະຕິ ຍ່ອມຮູ້ ຍ່ອມເຫັນວ່າ “ສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງມີຄວາມເກີດຂຶ້ນເປັນທຳມະດາ
ສິ່ງນັ້ນທັງໝົດລ້ວນມີຄວາມຕັບໄປເປັນທຳມະດາ” ລວມຄວາມວ່າ ຍານທີ່ຜູ້ອື່ນເພິ່ງແນະນຳບໍ່ມີ
ແກ່ພາມ

ຄຳວ່າ ໃນທຳທັງຫຼາຍ ໃນຄຳວ່າ ຄວາມຕົກລົງໃຈແລ້ວຢຶດໝັ້ນໃນທຳທັງຫຼາຍກໍບໍ່ມີ ໄດ້
ແກ່ທົດຖື ໖໒

ຄຳວ່າ ຕົກລົງໃຈ ໄດ້ແກ່ ຕົກລົງໃຈ ຄື ພິຈາລະນາ ຕັດສິນ ຊື້ຂາດ ທຽບຄຽງພິຈາ
ລະນາ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແຈ້ງ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງ

ຄຳວ່າ ຢຶດໝັ້ນ ໄດ້ແກ່ ຈັບໝັ້ນ ຢຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນ ລວບຖື ລວມຖື ລວບລວມຖື ຄືຄວາມ
ຖື ຄວາມຢຶດໝັ້ນ ຄວາມຖືໝັ້ນ ຄວາມຕິດໃຈ ຄວາມນ້ອມໃຈເຊື່ອວ່າ “ສິ່ງນີ້ ຈິງ ແທ້ຈິງ ເປັນ
ຈິງ ແນ່ນອນ ບໍ່ວິປະຣິດ” ບໍ່ມີ ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຕົກລົງໃຈແລ້ວຢຶດໝັ້ນ
ພາມນັ້ນ ລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ

ບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມຕົກລົງໃຈແລ້ວຢຶດໝັ້ນໃນທຳທັງຫຼາຍ
ກໍບໍ່ມີ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ພາມຈິງລ່ວງເລີຍການວິວາດທັງຫຼາຍ
ໄດ້ແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຄື ຍ້ອນການນັ້ນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຍ້ອນປັດໄຈນັ້ນ ຍ້ອນ
ຕົ້ນເຫດນັ້ນ ພາມຈິງລ່ວງເລີຍ ຄື ກ້າວລ່ວງ ກ້າວພົ້ນ ລ່ວງພົ້ນການຜິດຖຽງຍ້ອນທິດຖື ການໝາ
ງໃຈຍ້ອນທິດຖື ການຍາດແຍ່ງຍ້ອນທິດຖື ການວິວາດຍ້ອນທິດຖື ການມຸ້ງຮ້າຍຍ້ອນທິດຖື
ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ພາມຈິງລ່ວງເລີຍການວິວາດທັງຫຼາຍໄດ້

ຄຳວ່າ ແທ້ຈິງ ພາມຍ່ອມບໍ່ເຫັນທຳອິດໂດຍຄວາມເປັນຂອງປະເສີດອະທິບາຍວ່າ ພາມ
ຍ່ອມບໍ່ເຫັນ ຄື ບໍ່ແນມເຫັນ ບໍ່ກວດເບິ່ງ ບໍ່ເພ່ງພິນິດ ບໍ່ພິຈາລະນາເຫັນສາດສະດາ ທຳທີ່ສາດ
ສະດາກ່າວສອນ ໝູ່ຄະນະ ທິດຖື ປະຕິປະທາ ມັກ ອື່ນ ຄື ທຳອິດນອກຈາກສະຕິປັດຖານສຳ
ມັບປະທານ ອິດທິບາດ ອິນຊີ ພະລະ ໂພດຊົງ ອະຣິຍະມັກມີອົງ ຕູ ວ່າ ເປັນທຳເລີດ ປະເສີດ
ຄື ວິເສດ ນຳໜ້າ ສູງສຸດ ປະເສີດສຸດ

ລວມຄວາມວ່າ ແທ້ຈິງ ພາມຍ່ອມບໍ່ເຫັນທຳອິດໂດຍຄວາມເປັນຂອງປະເສີດດ້ວຍເຫດ
ນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຍານທີ່ຜູ້ອື່ນເພິ່ງແນະນຳບໍ່ມີແກ່ພາມ
ຄວາມຕົກລົງໃຈແລ້ວຢຶດໝັ້ນໃນທຳທັງຫຼາຍກໍບໍ່ມີ
ຍ້ອນແນວນັ້ນ ພາມຈິງລ່ວງເລີຍການວິວາດທັງຫຼາຍໄດ້ແລ້ວ
ແທ້ຈິງ ພາມຍ່ອມບໍ່ເຫັນທຳອິດໂດຍຄວາມເປັນຂອງປະເສີດ

[໑໔໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ສະມະນະພາມບາງພວກເຊື່ອຄວາມມົດຈິດ
ຍ້ອນທິດຖືວ່າ ເຮົາຮູ້ ເຮົາເຫັນຄວາມມົດຈິດນີ້ວ່າມີຈິງ
ຖ້າສະມະນະພາມຜູ້ໜຶ່ງໄດ້ເຫັນແລ້ວ ຈະມີປະໂຫຍດອັນໃດ
ດ້ວຍການເຫັນນັ້ນແກ່ສະມະນະພາມນັ້ນນໍ
ພວກສະມະນະພາມແລ່ນຜ່ານເລີຍ (ທາງແຫ່ງຄວາມມົດຈິດ) ແລ້ວ
ຍ່ອມກ່າວຄວາມມົດຈິດດ້ວຍການເຫັນອື່ນ

ຄຳວ່າ ເຮົາຮູ້ ໃນຄຳວ່າ ເຮົາຮູ້ ເຮົາເຫັນຄວາມມົດຈິດນີ້ວ່າມີຈິງ ໄດ້ແກ່ ເຮົາຮູ້ດ້ວຍ
ປະຣະຈິດຕະຍານ (ຍານເປັນເຄື່ອງຮູ້ໃຈຜູ້ອື່ນ) ແດ່ ຮູ້ດ້ວຍປຸບເພນິວາສານຸດສະຕິຍານ (ຍານ
ເປັນເຄື່ອງຣະນິກເຖິງຂັ້ນທີ່ຢູ່ອາໄສໃນການກ່ອນ) ແດ່

ຄຳວ່າ ເຮົາເຫັນ ໄດ້ແກ່ ເຮົາເຫັນດ້ວຍມັງສະຈັກຊຸແດ່ ດ້ວຍທິບພະຈັກຊຸແດ່

ຄຳວ່າ ຄວາມມົດຈົດນີ້ວ່າມີຈິງ ໄດ້ແກ່ ຄວາມມົດຈົດນີ້ມີແທ້ຈິງ ແທ້ ເປັນຈິງ ແນ່ນອນ ບໍ່ວິປະຣິດ ລວມຄວາມວ່າ ເຮົາຮູ້ ເຮົາເຫັນຄວາມມົດຈົດນີ້ວ່າມີຈິງ

ຄຳວ່າ ສະມະນະພາມບາງພວກເຊື່ອຄວາມມົດຈົດຍ້ອນທິດຖິ ອະທິບາຍວ່າສະມະນະພາມບາງພວກເຊື່ອຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ຍ້ອນທິດຖິ ຄື ສະມະນະພາມບາງພວກເຊື່ອຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ຍ້ອນທິດຖິວ່າ “ໂລກທຸ່ງ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ”

ສະມະນະພາມບາງພວກ ເຊື່ອຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ຍ້ອນທິດຖິວ່າ “ໂລກບໍ່ທຸ່ງ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດຈະວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າບໍ່ເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ” ລວມຄວາມວ່າ ສະມະນະພາມບາງພວກເຊື່ອຄວາມມົດຈົດຍ້ອນທິດຖິ

ຄຳວ່າ ໄດ້ເຫັນແລ້ວ ໃນຄຳວ່າ ຖ້າສະມະນະພາມຜູ້ໜຶ່ງໄດ້ເຫັນແລ້ວ ຈະມີປະໂຫຍດອັນໃດດ້ວຍການເຫັນນັ້ນ ແກ່ສະມະນະພາມນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ໄດ້ເຫັນແລ້ວດ້ວຍປະຣະຈິດຕະຍານແດ່ ໄດ້ເຫັນແລ້ວດ້ວຍປຸບເພນີວາສານຸດສະຕິຍານແດ່ ໄດ້ເຫັນແລ້ວດ້ວຍມັງສະຈັກຊຸແດ່ ໄດ້ເຫັນແລ້ວດ້ວຍທິບພະຈັກຊຸແດ່ ລວມຄວາມວ່າ ຖ້າສະມະນະພາມຜູ້ໜຶ່ງໄດ້ເຫັນແລ້ວ

ຄຳວ່າ ຈະມີປະໂຫຍດອັນໃດດ້ວຍການເຫັນນັ້ນ ແກ່ສະມະນະພາມນັ້ນອະທິບາຍວ່າ ສະມະນະພາມນັ້ນເຮັດຫຍັງໄດ້ຍ້ອນການເຫັນນັ້ນ ຄື ບໍ່ມີການກຳນົດຮູ້ທຸກບໍ່ມີການລະສະມຸໄທ ບໍ່ມີການຈະເລີນມັກ ບໍ່ມີການເຮັດໃຫ້ແຈ້ງຜົນ ບໍ່ມີການລະຣາຄະໄດ້ໂດຍຕັດຂາດ ບໍ່ມີການລະໂທສະໄດ້ໂດຍຕັດຂາດ ບໍ່ມີການລະໂມຫະໄດ້ໂດຍຕັດຂາດ ບໍ່ມີການລະກິເລດທັງຫຼາຍໄດ້ໂດຍຕັດຂາດ ບໍ່ມີການຕັດຂາດສັງສາຣະວັດເລີຍ ລວມຄວາມວ່າ ຖ້າສະມະນະພາມຜູ້ໜຶ່ງໄດ້ເຫັນແລ້ວ ຈະມີປະໂຫຍດອັນໃດດ້ວຍການເຫັນນັ້ນແກ່ສະມະນະພາມນັ້ນ

ຄຳວ່າ ພວກສະມະນະພາມແລ່ນຜ່ານ (ທາງແຫ່ງຄວາມມົດຈົດ) ແລ້ວ ຍ່ອມກ່າວຄວາມມົດຈົດດ້ວຍການເຫັນອື່ນ ອະທິບາຍວ່າ ເດຍຣະຖິເຫຼົ່ານັ້ນກ້າວລ່ວງ ກ້າວພົ້ນ ລ່ວງພົ້ນທາງແຫ່ງຄວາມມົດຈົດ ທາງແຫ່ງຄວາມສະອາດ ທາງແຫ່ງຄວາມບໍລິສຸດ ທາງແຫ່ງຄວາມຜ່ອງແຜ້ວ ທາງແຫ່ງຄວາມຜ່ອງໃສ ຍ່ອມກ່າວ ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງ ຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປນອກຈາກສະຕິປັດຖານ ໔ ສຳມັບປະທານ ໔ ອິດທິບາດ ໔ ອິນຊີ ໔ ພະລະ ໔ ໂພດຊົງ ໗ ອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ລວມຄວາມວ່າ ພວກສະມະນະພາມແລ່ນເລີຍ (ທາງແຫ່ງຄວາມມົດຈົດ) ແລ້ວ ຍ່ອມກ່າວຄວາມມົດຈົດດ້ວຍການເຫັນອື່ນ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະພຸດທະເຈົ້າ ພຣະພຸດທະສາວົກແລະພຣະປັດເຈກພຸດທະເຈົ້າ ກ້າວລ່ວງ
ກ້າວພົ້ນ ລ່ວງພົ້ນທາງແຫ່ງຄວາມບໍ່ມົດຈົດ ທາງແຫ່ງຄວາມບໍ່ສະອາດ ທາງແຫ່ງຄວາມບໍ່ບໍ
ລິສຸດ ທາງແຫ່ງຄວາມບໍ່ຜ່ອງແຜ້ວ ທາງແຫ່ງຄວາມບໍ່ຜ່ອງໃສຂອງເດຍຣະຖືເຫຼົ່ານັ້ນຍ່ອມກ່າວ
ຄື ເວົ້າ ບອກ ສະແດງ ຊີ້ແຈ້ງຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍ່ລິສຸດຄວາມຫຼຸດໄປ
ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ດ້ວຍສະຕິປັດຖານ ໔ ສຳມັບປະທານ ໔ ອິດທິບາດ ໔ ອິນຊີ
໔ ພະລະ ໕ ໂພດຊົງ ໗ ອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ລວມຄວາມວ່າພວກສະມະນະພາມແລ່ນຜ່ານ
(ທາງແຫ່ງຄວາມມົດຈົດ) ແລ້ວ ຍ່ອມກ່າວຄວາມມົດຈົດດ້ວຍການເຫັນອື່ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນພຣະຜູ້
ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ສະມະນະພາມບາງພວກເຊື່ອຄວາມມົດຈົດ
ຍ້ອນທິດຖືວ່າ ເຮົາຮູ້ ເຮົາເຫັນຄວາມມົດຈົດນີ້ວ່າມີຈິງ
ຖ້າສະມະນະພາມຜູ້ໜຶ່ງໄດ້ເຫັນແລ້ວ ຈະມີປະໂຫຍດອັນໃດ
ດ້ວຍການເຫັນນັ້ນແກ່ສະມະນະພາມນັ້ນນໍ
ພວກສະມະນະພາມແລ່ນເລີຍ (ທາງແຫ່ງຄວາມມົດຈົດ) ແລ້ວ
ຍ່ອມກ່າວຄວາມມົດຈົດດ້ວຍການເຫັນອື່ນ

[໑໔໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ນໍຣະຊົນເມື່ອເຫັນຍ່ອມເຫັນນາມຮູບ
ຫຼື ເມື່ອເຫັນແລ້ວ ກໍຮູ້ຈັກສະເພາະນາມຮູບເຫຼົ່ານັ້ນເທົ່ານັ້ນ
ນໍຣະຊົນເຫັນນາມຮູບຫຼາຍແດ່ໜ້ອຍແດ່ສ່ວນຫຼາຍ
ເຖິງຢ່າງນັ້ນ ຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍກໍບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດນັ້ນ
ຍ້ອນການເຫັນນາມຮູບນັ້ນ

ຄຳວ່າ ນໍຣະຊົນເມື່ອເຫັນ ໃນຄຳວ່າ ນໍຣະຊົນເມື່ອເຫັນຍ່ອມເຫັນນາມຮູບ ອະທິບາຍວ່າ
ນໍຣະຊົນເມື່ອເຫັນດ້ວຍປະຣະຈິດຕະຍານແດ່ ເມື່ອເຫັນດ້ວຍປຸບເພນິວາສານຸດສະຕິຍານແດ່
ເມື່ອເຫັນດ້ວຍມັງສະຈັກຊຸແດ່ ເມື່ອເຫັນດ້ວຍທິບພະຈັກຊຸແດ່ ກໍເຫັນນາມຮູບນັ້ນເອງ ໂດຍ
ຄວາມເປັນຂອງທຸ່ງໆ ໂດຍຄວາມເປັນສຸກ ໂດຍຄວາມເປັນຕົວຕົນ ບໍ່ໄດ້ເຫັນຄວາມເກີດ ຄວາມ
ດັບ ຄຸນໂຫດ ຫຼື ການສະລັດອອກແຫ່ງທຳເຫຼົ່ານັ້ນເລີຍ ລວມຄວາມວ່າ ນໍຣະຊົນເມື່ອເຫັນຍ່ອມ
ເຫັນນາມຮູບ

ຄຳວ່າ ເມື່ອເຫັນແລ້ວ ໃນຄຳວ່າ ຫຼື ເມື່ອເຫັນແລ້ວ ກໍຮູ້ຈັກສະເພາະນາມຮູບເຫຼົ່ານັ້ນ
ເທົ່ານັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອເຫັນແລ້ວດ້ວຍປະຣະຈິດຕະຍານແດ່ ເຫັນແລ້ວດ້ວຍປຸບເພນິວາສາ
ນຸດສະຕິຍານແດ່ ເຫັນແລ້ວດ້ວຍມັງສະຈັກຊຸແດ່ ເຫັນແລ້ວດ້ວຍທິບພະຈັກຊຸແດ່ ເມື່ອເຫັນພຽງ

ນາມຮູບນັ້ນເອງແລ້ວ ກໍຮູ້ຈັກໂດຍຄວາມເປັນຂອງທຸ່ງ ໂດຍຄວາມເປັນສຸກ ໂດຍຄວາມເປັນຕົວ
ຕົນ ບໍ່ໄດ້ຮູ້ຈັກຄວາມເກີດ ຄວາມດັບ ຄຸນໂທດ ຫຼື ການສະລັດອອກແຫ່ງທຳເຫຼົ່ານັ້ນເລີຍ ລວມ
ຄວາມວ່າ ຫຼື ເມື່ອເຫັນແລ້ວ ກໍຮູ້ຈັກສະເພາະນາມຮູບເຫຼົ່ານັ້ນເທົ່ານັ້ນ

ຄຳວ່າ ນໍຣະຊົນເຫັນນາມຮູບຫຼາຍແດ່ໜ້ອຍແດ່ໂດຍແທ້ ໄດ້ແກ່ ເຫັນນາມຮູບຫຼາຍແດ່
ໜ້ອຍແດ່ ໂດຍຄວາມເປັນຂອງທຸ່ງ ໂດຍຄວາມເປັນສຸກ ໂດຍຄວາມເປັນຕົວຕົນໂດຍແທ້ ລວມ
ຄວາມວ່າ ນໍຣະຊົນເຫັນນາມຮູບຫຼາຍແດ່ໜ້ອຍແດ່ໂດຍແທ້

ຄຳວ່າ ຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍ ໃນຄຳວ່າ ເຖິງຢ່າງນັ້ນ ຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍກໍບໍ່ກ່າວຄວາມມົດ
ຈົດຍ້ອນການເຫັນນາມຮູບນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ສະຫຼາດໃນຂັນ ຜູ້ສະຫຼາດໃນທາດ ຜູ້ສະຫຼາດໃນ
ອາຍະຕະນະ ຜູ້ສະຫຼາດໃນປະຕິດຈະສະມຸບາດ ຜູ້ສະຫຼາດໃນສະຕິປັດຖານ ຜູ້ສະຫຼາດໃນສຳ
ມັບປະທານ ຜູ້ສະຫຼາດໃນອິດທິບາດ ຜູ້ສະຫຼາດໃນອິນຊີ ຜູ້ສະຫຼາດໃນພະລະ ຜູ້ສະຫຼາດໃນ
ໂພດຊົງ ຜູ້ສະຫຼາດໃນມັກ ຜູ້ສະຫຼາດໃນຜົນ ຜູ້ສະຫຼາດໃນນິບພານ ຜູ້ສະຫຼາດເຫຼົ່ານັ້ນ ບໍ່ກ່າວ
ບໍ່ເວົ້າ ບໍ່ບອກ ບໍ່ສະແດງ ບໍ່ຊີ້ແຈ້ງຄວາມມົດຈົດ ຄື ຄວາມສະອາດ ຄວາມບໍລິສຸດ ຄວາມຫຼຸດ
ໄປ ຄວາມພົ້ນໄປ ຄວາມຫຼຸດພົ້ນໄປ ຍ້ອນການເຫັນນາມຮູບ ດ້ວຍປະຣະຈິດຕະຍານແດ່
ດ້ວຍປຸບເພນິວາສານຸດສະຕິຍານແດ່ ດ້ວຍມັງສະຈັກຊຸແດ່ ດ້ວຍທິບພະຈັກຊຸແດ່ ລວມຄວາມວ່າ
ເຖິງຢ່າງນັ້ນ ຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍກໍບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດຍ້ອນການເຫັນນາມຮູບນັ້ນດ້ວຍເຫດນັ້ນ
ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ນໍຣະຊົນເມື່ອເຫັນຍ່ອມເຫັນນາມຮູບ
ຫຼືເມື່ອເຫັນແລ້ວ ກໍຮູ້ຈັກສະເພາະນາມຮູບເຫຼົ່ານັ້ນເທົ່ານັ້ນ
ນໍຣະຊົນເຫັນນາມຮູບຫຼາຍແດ່ໜ້ອຍແດ່ໂດຍແທ້
ເຖິງຢ່າງນັ້ນ ຜູ້ສະຫຼາດທັງຫຼາຍກໍບໍ່ກ່າວຄວາມມົດຈົດ
ຍ້ອນການເຫັນນາມຮູບນັ້ນ

[໑໔໕] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ນໍຣະຊົນຜູ້ມີປົກກະຕິກ່າວດ້ວຍຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ
ບໍ່ແມ່ນຄົນທີ່ໃຜເພິ່ງແນະນຳໄດ້ງ່າຍ ເປັນຜູ້ເຊື່ອຊູທິດຖືທີ່ກຳນົດໄວ້ແລ້ວ
ອາໄສສາດສະດາໃດ ກໍກ່າວສາດສະດານັ້ນວ່າດີງາມຍ້ອນທິດຖືນັ້ນ
ນໍຣະຊົນນັ້ນຜູ້ກ່າວຄວາມມົດຈົດໄດ້ເຫັນວ່າແທ້ຈິງໃນທິດຖືນັ້ນ

ຄຳວ່າ ນໍຣະຊົນຜູ້ມີປົກກະຕິກ່າວດ້ວຍຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ບໍ່ແມ່ນຄົນທີ່ໃຜເພິ່ງແນະນຳໄດ້
ງ່າຍ ອະທິບາຍວ່າ ນໍຣະຊົນຜູ້ມີປົກກະຕິກ່າວດ້ວຍຄວາມເຊື່ອໝັ້ນວ່າ “ໂລກທຸ່ງ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ
ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ” ມີປົກກະຕິກ່າວດ້ວຍຄວາມເຊື່ອໝັ້ນວ່າ “ໂລກບໍ່ທຸ່ງ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍ

ແລ້ວຕະຖາຄົດຈະວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າບໍ່ເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນ ໂມຄະ”

ຄຳວ່າ ບໍ່ແມ່ນຄົນທີ່ໃຜເພິ່ງແນະນຳໄດ້ງ່າຍ ອະທິບາຍວ່າ ນໍຣະຊົນຜູ້ມີປົກກະຕິກ່າວ ດ້ວຍຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ເປັນຄົນທີ່ເພິ່ງແນະນຳໄດ້ຍາກ ເຮັດໃຫ້ເຂົ້າໃຈໄດ້ຍາກ ເຮັດໃຫ້ເພິ່ງພິນິດ ໄດ້ຍາກ ເຮັດໃຫ້ພິຈາລະນາໄດ້ຍາກ ເຮັດໃຫ້ເຫຼື້ອມໃສໄດ້ຍາກ ລວມຄວາມວ່າ ນໍຣະຊົນຜູ້ມີ ປົກກະຕິກ່າວດ້ວຍ ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ບໍ່ແມ່ນຄົນທີ່ໃຜເພິ່ງແນະນຳໄດ້ງ່າຍ

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ເຊື່ອຊູທິດຖິທີ່ກຳນົດໄວ້ແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ເປັນຜູ້ເຊື່ອຊູ ຄື ທ່ຽວຍ້ອງຍໍ ທິດຖິທີ່ກຳນົດແລ້ວ ກຳນົດໄວ້ແລ້ວ ຄື ປຸງແຕ່ງໄວ້ແລ້ວ ຕັ້ງໄວ້ດີແລ້ວ ມີທິດຖິເປັນທຸງໄຊ ມີ ທິດຖິເປັນຍອດທຸງ ມີທິດຖິເປັນໃຫຍ່ ຖືກທິດຖິຄອບງຳທ່ຽວໄປ ລວມຄວາມວ່າ ເປັນຜູ້ເຊື່ອຊູທິດ ຖິທີ່ກຳນົດໄວ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ອາໄສສາດສະດາໃດ ໃນຄຳວ່າ ອາໄສສາດສະດາໃດ ກ່າວສາດສະດານັ້ນວ່າ ດີງາມຍ້ອນທິດຖິນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ອາໄສ ຄື ອົງອາໄສ ຕິດ ຕິດແໜ້ນ ຕິດໃຈ ນ້ອມໃຈເຊື່ອ ສາດສະດາ ທຳທີ່ສາດສະດາກ່າວສອນ ໝູ່ຄະນະ ທິດຖິ ປະຕິປະທາ ມັກ ໃດ ລວມຄວາມວ່າ ອາໄສສາດສະດາໃດ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນທິດຖິນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ຍ້ອນທິດຖິຂອງຕົນ ຄື ຄວາມຖືກໃຈຂອງຕົນຄວາມພໍໃຈ ຂອງຕົນ ລັດທິຂອງຕົນ

ຄຳວ່າ ກ່າວສາດສະດານັ້ນວ່າດີງາມ ໄດ້ແກ່ ກ່າວສາດສະດານັ້ນວ່າດີງາມ ຄື ກ່າວ ວ່າດີ ກ່າວວ່າເປັນບັນດິດ ກ່າວວ່າເປັນນັກປາດ ກ່າວວ່າມີຍານ ກ່າວວ່າ ມີເຫດຜົນ ກ່າວວ່າມີ ຄຸນລັກສະນະ ກ່າວວ່າເໝາະແກ່ເຫດ ກ່າວວ່າສົມຖານະ ຕາມລັດທິຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ອາໄສສາດສະດາໃດ ກ່າວສາດສະດານັ້ນວ່າດີງາມຍ້ອນທິດຖິນັ້ນ

ຄຳວ່າ ຜູ້ກ່າວຄວາມມົດຈົດ ໃນຄຳວ່າ ນໍຣະຊົນນັ້ນຜູ້ກ່າວຄວາມມົດຈົດໄດ້ເຫັນວ່າ ແທ້ ຈິງໃນທິດຖິນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ກ່າວຄວາມມົດຈົດ ຄື ກ່າວຄວາມສະອາດ ກ່າວຄວາມບໍລິສຸດ ກ່າວຄວາມຜ່ອງແຜ້ວ ກ່າວຄວາມຜ່ອງໃສ ອີກໄນໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ມີຄວາມເຫັນມົດຈົດ ຄື ເປັນຜູ້ມີ ຄວາມເຫັນສະອາດ ເປັນຜູ້ມີຄວາມເຫັນບໍລິສຸດ ເປັນຜູ້ມີຄວາມເຫັນຜ່ອງແຜ້ວ ເປັນຜູ້ມີຄວາມ ເຫັນຜ່ອງໃສ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ກ່າວຄວາມມົດຈົດ

ຄຳວ່າ ໃນທິດຖິນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ໃນທິດຖິຂອງຕົນ ຄື ຄວາມຖືກໃຈຂອງຕົນ ຄວາມພໍໃຈ ຂອງຕົນ ລັດທິຂອງຕົນ

ຄຳວ່າ ນໍຣະຊົນນັ້ນ ຯລຯ ໄດ້ເຫັນວ່າແທ້ຈິງ ອະທິບາຍວ່າ ໄດ້ເຫັນ ຄື ໄດ້ແນມເຫັນ ເບິ່ງເຫັນ ແທງຕະຫຼອດແລ້ວວ່າ ແທ້ຈິງ ຄືແທ້ ເປັນຈິງ ແນ່ນອນ ບໍ່ວິປະຣິດ ລວມຄວາມວ່ານໍ

ຣະຊົນນັ້ນຜູ້ກ່າວຄວາມມົດຈົດໄດ້ເຫັນວ່າແທ້ຈິງໃນທິດຖິນັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ນໍຣະຊົນຜູ້ມີປົກກະຕິກ່າວດ້ວຍຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ
ບໍ່ແມ່ນຄົນທີ່ໃຜເພິ່ງແນະນຳໄດ້ງ່າຍ ເປັນຜູ້ເຊື່ອຊູທິດຖິທີ່ກຳນົດໄວ້ແລ້ວ
ອາໄສສາດສະດາໃດ ກໍກ່າວສາດສະດານັ້ນວ່າດີງາມຍ້ອນທິດຖິນັ້ນ
ນໍຣະຊົນນັ້ນຜູ້ກ່າວຄວາມມົດຈົດໄດ້ເຫັນວ່າແທ້ຈິງໃນທິດຖິນັ້ນ

[໑໔໖] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພາມພິຈາລະນາແລ້ວຍ່ອມບໍ່ເຂົ້າເຖິງຄວາມກຳນົດ
ບໍ່ແລ່ນໄປດ້ວຍທິດຖິ ທັງບໍ່ຜູກພັນດ້ວຍຕັນຫາຫຼືທິດຖິຍ້ອນຍານ
ພາມນັ້ນເມື່ອຮູ້ແລ້ວກໍວາງເສີຍທິດຖິສົມມຸດທີ່ເກີດຈາກປຸຖຸຊົນ
ແຕ່ສະມະນະພາມເຫຼົ່າອື່ນພາກັນຖືໝັ້ນ

ຄຳວ່າ ບໍ່ ໃນຄຳວ່າ ພາມຮູ້ແລ້ວຍ່ອມບໍ່ເຂົ້າເຖິງຄວາມກຳນົດ ເປັນຄຳປະຕິເສດ

ຄຳວ່າ ພາມ ອະທິບາຍວ່າ ຊື່ວ່າພາມ ຍ້ອນລອຍທຳ ກຸ ປະການໄດ້ແລ້ວ ຯລຯ ບໍ່ມີ
ຕັນຫາແລະທິດຖິອາໄສ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ບັນດິດຮຽກຜູ້ນັ້ນວ່າ ເປັນພາມຄຳວ່າ ຄວາມກຳນົດ ໄດ້
ແກ່ ຄວາມກຳນົດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ (໒) ຄວາມກຳນົດດ້ວຍ
ອຳນາດທິດຖິ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມກຳນົດດ້ວຍ
ອຳນາດທິດຖິ ຍານ ຕັດຮຽກວ່າ ເຄື່ອງພິຈາລະນາ ຄື ຄວາມຮູ້ທົ່ວ ກິຣິຍາທີ່ຮູ້ແຈ້ງ ຯລຯ
ຄວາມບໍ່ຫຼົງງົມງາຍ ຄວາມໄຈ້ແຍກທຳ ສຳມາທິດຖິ

ຄຳວ່າ ພາມພິຈາລະນາແລ້ວຍ່ອມບໍ່ເຂົ້າເຖິງຄວາມກຳນົດ ອະທິບາຍວ່າພາມພິຈາລະນາ
ແລ້ວ ຄື ຮູ້ແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແຈ້ງ ແຈ້ງແລ້ວເຮັດໃຫ້ແຈ່ມ
ແຈ້ງແລ້ວວ່າ “ສັງຂານທັງປວງບໍ່ທ່ຽງ” ພາມພິຈາລະນາແລ້ວ ຄື ຮູ້ແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວພິຈາ
ລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແຈ້ງ ແຈ້ງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວວ່າ “ສັງຂານທັງປວງເປັນ
ທຸກ ຯລຯ ສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ ມີຄວາມເກີດຂຶ້ນເປັນທຳມະດາ ສິ່ງນັ້ນທັງໝົດລ້ວນມີຄວາມດັບໄປ
ເປັນທຳມະດາ” ຍ່ອມບໍ່ເຖິງ ບໍ່ເຂົ້າເຖິງ ຄື ບໍ່ສົນໃຈ ບໍ່ຖື ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນຄວາມກຳນົດດ້ວຍ
ອຳນາດຕັນຫາ ຫຼື ຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ລວມຄວາມວ່າ ພາມພິຈາລະນາແລ້ວຍ່ອມ
ບໍ່ເຂົ້າເຖິງຄວາມກຳນົດ

ຄຳວ່າ ບໍ່ແລ່ນໄປດ້ວຍທິດຖິ ທັງບໍ່ຜູກພັນດ້ວຍຕັນຫາ ຫຼື ທິດຖິຍ້ອນຍານ ອະທິບາຍວ່າ
ທິດຖິ ໖໒ ພາມນັ້ນລະໄດ້ແລ້ວ ຄື ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວຮະງົບໄດ້ແລ້ວ

ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ພາມນັ້ນ ບໍ່ໄປ ບໍ່ອອກໄປ ບໍ່ຖືກພາໄປ ບໍ່ຖືກນຳໄປດ້ວຍທິດຖື ທັງບໍ່ກັບໄປ ບໍ່ຫວນກັບໄປຫາທິດຖືນັ້ນ ໂດຍຄວາມເປັນສາຣະ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ແລ່ນໄປດ້ວຍທິດຖື

ຄຳວ່າ ທັງບໍ່ຜູກພັນດ້ວຍຕັນຫາ ຫຼື ທິດຖືຍ້ອນຍານ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ກໍ ຄື ບໍ່ໃຫ້ເກີດ ບໍ່ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນເຊິ່ງຄວາມຜູກພັນດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຫຼື ຄວາມຜູກພັນດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ຍ້ອນຍານໃນສະມາບັດ ໘ ຍານໃນອະພິນຍາ ໔ ຫຼື ມິດສາຍານ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ແລ່ນໄປດ້ວຍທິດຖື ທັງບໍ່ຜູກພັນດ້ວຍຕັນຫາ ຫຼື ທິດຖືຍ້ອນຍານ

ຄຳວ່າ ເມື່ອຮູ້ແລ້ວ ໃນຄຳວ່າ ພາມນັ້ນເມື່ອຮູ້ແລ້ວ ຯລຯ ທິດຖືສົມມຸດທີ່ເກີດຈາກປຸຖຸຊົນ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອຮູ້ແລ້ວ ຄື ເມື່ອຮູ້ແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແຈ້ງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວວ່າ “ສັງຂານທັງປວງບໍ່ທ່ຽງ” ເມື່ອຮູ້ແລ້ວ ຄື ເມື່ອຮູ້ແລ້ວ ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແຈ້ງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວວ່າ “ສັງຂານທັງປວງເປັນທຸກ ຯລຯ ສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ ມີຄວາມເກີດຂຶ້ນເປັນທຳມະດາ ສິ່ງນັ້ນທັງໝົດລ້ວນມີຄວາມດັບໄປເປັນທຳມະດາ” ລວມຄວາມວ່າ ພາມນັ້ນເມື່ອຮູ້ແລ້ວທິດຖື ໖໒ ຕັດຮຽກວ່າ ທິດຖືສົມມຸດ

ຄຳວ່າ ທິດເກີດຈາກປຸຖຸຊົນ ອະທິບາຍວ່າ ທິດຖືສົມມຸດເຫຼົ່ານັ້ນ ເກີດຈາກປຸຖຸຊົນຈຶ່ງຊື່ວ່າ ທິດເກີດຈາກປຸຖຸຊົນ ຫຼື ທິດຖືສົມມຸດເຫຼົ່ານັ້ນ ເກີດຈາກຊົນຕ່າງ ໆ ຫຼາກຫຼາຍ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ທິດເກີດຈາກປຸຖຸຊົນ ລວມຄວາມວ່າ ພາມນັ້ນເມື່ອຮູ້ແລ້ວ ຯລຯ ທິດຖືສົມມຸດທີ່ເກີດຈາກປຸຖຸຊົນ

ຄຳວ່າ ກໍວາງເສີຍ ຯລຯ ແຕ່ສະມະນະພາມເຫຼົ່າອື່ນພາກັນຖືໝັ້ນ ອະທິບາຍວ່າສະມະນະພາມເຫຼົ່າອື່ນ ຖື ຍຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ດ້ວຍອຳນາດທິດຖືສ່ວນພຣະອະຣະຫັນວາງເສີຍ ບໍ່ຖື ບໍ່ຍຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ກໍວາງເສີຍ ຯລຯ ແຕ່ສະມະນະພາມເຫຼົ່າອື່ນພາກັນຖືໝັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພາມພິຈາລະນາແລ້ວຍ່ອມບໍ່ເຂົ້າເຖິງຄວາມກຳນົດ
ບໍ່ແລ່ນໄປດ້ວຍທິດຖື ທັງບໍ່ຜູກພັນດ້ວຍຕັນຫາຫຼືທິດຖືຍ້ອນຍານ
ພາມນັ້ນເມື່ອຮູ້ແລ້ວກໍວາງເສີຍທິດຖືສົມມຸດທີ່ເກີດຈາກປຸຖຸຊົນ
ແຕ່ສະມະນະພາມເຫຼົ່າອື່ນພາກັນຖືໝັ້ນ

[໑໔໗] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ມຸນີສະລັດກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດໃນໂລກນີ້ແລ້ວ
ເມື່ອຄົນເກີດວິວາດກັນແລ້ວ ກໍບໍ່ເຂົ້າໄປເປັນຝັກເປັນຝ່າຍ
ເມື່ອຄົນທັງຫຼາຍບໍ່ສະງົບ ມຸນີນັ້ນເປັນຜູ້ສະງົບ ວາງເສີຍ ບໍ່ຖືໝັ້ນ
ແຕ່ສະມະນະພາມເຫຼົ່າອື່ນພາກັນຖືໝັ້ນ

ຄຳວ່າ ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ໃນຄຳວ່າ ມຸນີສະລັດກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດໃນໂລກນີ້ແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ໔ ຢ່າງ ຄື

໑. ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍຄືອະພິດຊາ
໒. ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍຄືພະຍາບາດ
໓. ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍຄືສິລັບພະຕະປະຣາມາດ
໔. ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍຄືຄວາມຖືໝັ້ນວ່ານີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ

ຄວາມກຳໜົດໃນທິດຖິຂອງຕົນ ຊື່ວ່າກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍ ຄື ອະພິດຊາຄວາມອາຄາດ ຄວາມບໍ່ພໍໃຈໃນວາທະຂອງຜູ້ອື່ນ ຊື່ວ່າ ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍ ຄື ພະຍາບາດ ຄວາມຢືດໝັ້ນສິນ ຂໍ້ວັດ ຫຼື ສິນຂໍ້ວັດຂອງຕົນ ຊື່ວ່າ ກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍ ຄື ສິລັບພະຕະປະຣາມາດ ທິດຖິຂອງຕົນ ຊື່ວ່າກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດກາຍ ຄື ອີກທັງສັດຈາພິນິເວສະ

ຄຳວ່າ ສະລັດ ໄດ້ແກ່ ສະລະ ຫຼື ສະລັດກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ອີກໄນໜຶ່ງ ມຸນີແກ້ ຫຼື ສະລັດກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ຄື ກິເລດເຄື່ອງຜູກພັນ ທີ່ຮ້ອຍຮັດ ຮັດຄຶງ ຂ້ອງ ຕິດ ກຸ່ງວ ກຸ່ງວພັນ ເກາະຕິດ ຕິດແໜ້ນແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ມຸນີສະລະ ຫຼື ສະລັດກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດເໝືອນຄົນຄັບລົດ ປ່ອຍລົດ ກວຽນ ຫຼື ລົດມີເຄື່ອງປະດັບ ຄື ໃຫ້ເຄື່ອນທີ່ໄປເອງສັນນັ້ນ

ອີກໄນໜຶ່ງ ມຸນີແກ້ ຫຼື ສະລັດກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດ ຄື ກິເລດເຄື່ອງຜູກພັນທີ່ຮ້ອຍຮັດຮັດຄຶງ ຂ້ອງ ຕິດ ກຸ່ງວ ກຸ່ງວພັນ ເກາະຕິດ ຕິດແໜ້ນແລ້ວ

ຄຳວ່າ ມຸນີ ອະທິບາຍວ່າ ຍານ ທ່ານຮຽກວ່າ ໂມນະ ຄື ຄວາມຮູ້ທົ່ວ ກິຣິຍາທີ່ຮູ້ແຈ້ງ ຯລຯ ຜູ້ກ້າວລ່ວງກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງ ແລະຕັນຫາເໝືອນຕາໜ່າງໄດ້ແລ້ວ ຊື່ວ່າມຸນີ

ຄຳວ່າ ໃນໂລກນີ້ ໄດ້ແກ່ ໃນທິດຖິນີ້ ຯລຯ ມະນຸດໂລກນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີສະລັດກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດໃນໂລກນີ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ເມື່ອຄົນເກີດວິວາດກັນແລ້ວ ກໍບໍ່ເຂົ້າໄປເປັນຝັກເປັນຝ່າຍ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອຄົນເກີດວິວາດກັນແລ້ວ ຄື ເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ບັງເກີດແລ້ວ ບັງເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ຜາກົດແລ້ວໄດ້ແກ່ ເມື່ອຄົນທັງຫຼາຍ ເຖິງດ້ວຍສັນທາຄະຕິ ເຖິງດ້ວຍໂທສາຄະຕິ ເຖິງດ້ວຍໂມຫາຄະຕິ ເຖິງດ້ວຍພະຍາຄະຕິ ມຸນີນັ້ນ ຍ່ອມບໍ່ເຖິງສັນທາຄະຕິ ບໍ່ເຖິງໂທສາຄະຕິ ບໍ່ເຖິງໂມຫາຄະຕິ ບໍ່ເຖິງພະຍາຄະຕິ ຄື ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດຣາຄະ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດໂທສະ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດໂມຫະ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດມານະ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດທິດຖິ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດອຸດທັດຈະ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດວິຈິກິດສາ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດອະນຸໄສ ໄດ້ແກ່ບໍ່ໄປ ຄື ບໍ່ອອກໄປ ບໍ່ຖືກພາໄປ ບໍ່ຖືກນຳໄປ ດ້ວຍທຳທີ່ກໍຄວາມເປັນຝັກເປັນຝ່າຍລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອຄົນເກີດວິວາດກັນແລ້ວກໍບໍ່ເຂົ້າໄປເປັນຝັກເປັນຝ່າຍ

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ສະງົບ ໃນຄຳວ່າ ເມື່ອຄົນທັງຫຼາຍບໍ່ສະງົບ ມຸນີນັ້ນ ເປັນຜູ້ສະງົບວາງເສີຍ ອະທິບາຍວ່າ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ສະງົບ ຍ້ອນສະງົບຣາຄະ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ສະງົບ ຍ້ອນສະງົບ ໂທສະ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ສະງົບ ຍ້ອນສະງົບໂມຫະ ຯລຯ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ສະງົບ ຄື ເຂົ້າໄປສະງົບ ສະງົບເຢັນ ດັບ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນສະງົບ ຣະງັບ ສະງົບເຢັນ ເຜົາ ດັບ ປາສະຈາກ ສະງົບ ຣະງັບອະ ກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດໄດ້ແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ເປັນຜູ້ສະງົບ

ຄຳວ່າ ເມື່ອຄົນທັງຫຼາຍບໍ່ສະງົບ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອຄົນທັງຫຼາຍ ບໍ່ສະງົບ ຄື ບໍ່ເຂົ້າໄປ ສະງົບ ບໍ່ສະງົບເຢັນ ບໍ່ດັບ ບໍ່ຣະງັບ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອຄົນທັງຫຼາຍບໍ່ສະງົບ ມຸນີນັ້ນເປັນຜູ້ ສະງົບ

ຄຳວ່າ ມຸນີນັ້ນ ຯລຯ ວາງເສີຍ ອະທິບາຍວ່າ ມຸນີຜູ້ເປັນພຣະອະຣະຫັນປະກອບດ້ວຍ ອຸປະກອນມີອົງ ໖ ເຫັນຮູບທາງຕາແລ້ວ ກໍບໍ່ດີໃຈ ບໍ່ເສຍໃຈ ເປັນຜູ້ວາງເສີຍ ມີສະຕິສຳປະຊັນ ຍະຢູ່ ຟັງສຽງທາງຫູ ຯລຯ ເປັນຜູ້ອົບຮົມແລ້ວ ເປັນຜູ້ສະງົບ ຖ້າຢູ່ແຕ່ເວລາເທົ່ານັ້ນ ລວມ ຄວາມວ່າ ເມື່ອຄົນທັງຫຼາຍບໍ່ສະງົບ ມຸນີນັ້ນ ເປັນຜູ້ສະງົບ ຯລຯ ວາງເສີຍ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຖືໝັ້ນ ແຕ່ສະມະນະພາມເຫຼົ່າອື່ນພາກັນຖືໝັ້ນ ອະທິບາຍວ່າສະມະນະ ພາມ ເຫຼົ່າອື່ນ ຖື ຍຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ດ້ວຍອຳນາດທິດຖືມຸນີຜູ້ເປັນພຣະອະຣະຫັນ ວາງເສີຍ ບໍ່ຖື ບໍ່ຍຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ຖືໝັ້ນ ແຕ່ສະມະນະພາມເຫຼົ່າອື່ນພາກັນຖື ໝັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ມຸນີສະລັດກິເລດເຄື່ອງຮ້ອຍຮັດໃນໂລກນີ້ແລ້ວ
ເມື່ອຄົນເກີດວິວາດກັນແລ້ວ ກໍບໍ່ເຂົ້າໄປເປັນຝັກເປັນຝ່າຍ
ເມື່ອຄົນທັງຫຼາຍບໍ່ສະງົບ ມຸນີນັ້ນເປັນຜູ້ສະງົບ ວາງເສີຍ ບໍ່ຖືໝັ້ນ
ແຕ່ສະມະນະພາມເຫຼົ່າອື່ນພາກັນຖືໝັ້ນ

[໑໔໘] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ມຸນີລະອາສະວະເກົ້າ ບໍ່ກໍອາສະວະໃໝ່
ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມຄວາມພໍໃຈ
ທັງບໍ່ມີປົກກະຕິກ່າວດ້ວຍຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ
ມຸນີນັ້ນເປັນນັກປາດ ພົ້ນຂາດແລ້ວຈາກທິດຖືທັງຫຼາຍ
ຕິຕຽນຕົນເອງບໍ່ໄດ້ ບໍ່ຕິດຢູ່ໃນໂລກ

ຄຳວ່າ ມຸນີລະອາສະວະເກົ້າ ບໍ່ກໍອາສະວະໃໝ່ ອະທິບາຍວ່າ ຮູບ ເວທະນາ ສັນຍາສັງ ຂານ ວິນຍານ ທີ່ເປັນອະດີດ ຕັດຮຽກວ່າ ອາສະວະເກົ້າ ກິເລດເຫຼົ່າໃດ ເພິ່ງເກີດຂຶ້ນຍ້ອນຜາ

ຮົບສັງຂານທີ່ເປັນອະດີດ ມຸນີລະ ຄື ສະລະ ສະລັດ ລະຖິ້ມ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິນໄປໃຫ້ ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງກິເລດເຫຼົ່ານັ້ນແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ລະອາສະວະເກົ່າ

ຄຳວ່າ ບໍ່ກໍອາສະວະໃໝ່ ອະທິບາຍວ່າ ຮູບ ເວທະນາ ສັນຍາ ສັງຂານ ວິນຍານ ທີ່ ເປັນປັດຈຸບັນ ຕັດຮຽກວ່າ ອາສະວະໃໝ່ ມຸນີບໍ່ກໍຄວາມພໍໃຈ ບໍ່ກໍຄວາມຮັກ ບໍ່ກໍຄວາມກຳໜົດ ຍ້ອນຜາຮົບສັງຂານທີ່ເປັນປັດຈຸບັນ ຄື ບໍ່ໃຫ້ເກີດ ບໍ່ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີລະອາສະວະເກົ່າ ບໍ່ກໍອາສະວະໃໝ່

ຄຳວ່າ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມຄວາມພໍໃຈ ໃນຄຳວ່າ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມຄວາມພໍໃຈທັງບໍ່ມີ ປົກກະຕິກ່າວດ້ວຍຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເຖິງສັນທາຄະຕິ ບໍ່ເຖິງໂທສາຄະຕິ ບໍ່ເຖິງ ໂມຫາຄະຕິ ບໍ່ເຖິງພະຍາຄະຕິ ຄື ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດຮາຄະ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດ ໂທສະ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດໂມຫະ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດມານະ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມ ອຳນາດທິດຖິ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດອຸດທັດຈະ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມອຳນາດວິຈິກິດສາ ບໍ່ດຳ ເນີນໄປຕາມອຳນາດອະນຸໄສ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ໄປ ຄື ບໍ່ອອກໄປ ບໍ່ຖືກພາໄປ ບໍ່ຖືກນຳໄປດ້ວຍທຳທີ່ກໍ ຄວາມເປັນຝັກເປັນຝ່າຍ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມຄວາມພໍໃຈ

ຄຳວ່າ ທັງບໍ່ມີປົກກະຕິກ່າວດ້ວຍຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ມີປົກກະຕິກ່າວດ້ວຍ ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນວ່າ “ໂລກທຸ່ງ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ” ບໍ່ມີປົກກະຕິກ່າວດ້ວຍຄວາມ ເຊື່ອໝັ້ນວ່າ “ໂລກບໍ່ທຸ່ງ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ ຯລຯ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວຕະຖາຄົດ ຈະວ່າເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ຈະວ່າບໍ່ເກີດອີກກໍບໍ່ແມ່ນ ນີ້ເທົ່ານັ້ນຈິງ ຢ່າງອື່ນເປັນໂມຄະ” ລວມຄວາມ ວ່າ ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມຄວາມພໍໃຈ ທັງບໍ່ມີປົກກະຕິກ່າວດ້ວຍຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ

ຄຳວ່າ ມຸນີນັ້ນເປັນນັກປາດ ພົ້ນຂາດແລ້ວຈາກທິດຖິທັງຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າທິດຖິ ໖໒ ມຸ ນີນັ້ນລະໄດ້ແລ້ວ ຄື ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ມຸນີນັ້ນພົ້ນຂາດແລ້ວ ຄື ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບທິດຖິທັງຫຼາຍ ມີໃຈ ເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່

ຄຳວ່າ ເປັນນັກປາດ ໄດ້ແກ່ ເປັນນັກປາດ ຄື ເປັນບັນດິດ ມີປັນຍາ ມີປັນຍາເຄື່ອງ ຕັດສະຮູ້ ມີຍານ ມີປັນຍາແຈ່ມແຈ້ງ ມີປັນຍາເຄື່ອງທຳລາຍກິເລດ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີນັ້ນເປັນ ນັກປາດ ພົ້ນຂາດແລ້ວຈາກທິດຖິທັງຫຼາຍ

ວ່າດ້ວຍເຫດທີ່ຕິຕຽນມີ ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ຕິຕຽນຕົນເອງບໍ່ໄດ້ ບໍ່ຕິດຢູ່ໃນໂລກ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ຄວາມຕິດ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຕິດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມຕິດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ(໒) ຄວາມຕິດດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຕິດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມ ຕິດດ້ວຍອຳນາດທິດຖິມຸນີນັ້ນ ລະຄວາມຕິດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຄວາມຕິດ

ດ້ວຍອຳນາດທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະຄວາມຕິດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ສະລັດຖິມຄວາມຕິດ
ດ້ວຍອຳນາດທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ເປັນຜູ້ບໍ່ຖືກຕັນຫາ ແລະທິດຖິເຂົ້າໄປຕິດ ຈຶ່ງບໍ່ຕິດ ບໍ່ຕິດພັນ ບໍ່ເຂົ້າ
ໄປຕິດ ໃນອະບາຍໂລກ ຯລຯ ມະນຸດໂລກ ຯລຯ ເທວະໂລກ ຯລຯ ຂັນທະໂລກ ຯລຯ ທາດ
ໂລກ ຯລຯ ອາຍະຕະນະໂລກ ຄື ເປັນຜູ້ບໍ່ຕິດແລ້ວ ບໍ່ຕິດພັນແລ້ວ ບໍ່ເຂົ້າໄປຕິດແລ້ວ ອອກ
ແລ້ວ ສະລັດອອກແລ້ວ ຫຼຸດພົ້ນແລ້ວ ບໍ່ກຸ່ງຂ້ອງແລ້ວ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່
ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ຕິດຢູ່ໃນໂລກ

ຄຳວ່າ ຕິຕຽນຕົນເອງບໍ່ໄດ້ ອະທິບາຍວ່າ ມຸນີຍ່ອມຕິຕຽນຕົນຍ້ອນເຫດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑)
ຍ້ອນເຮັດ (໒) ຍ້ອນບໍ່ເຮັດ ມຸນີຍ່ອມຕິຕຽນຕົນຍ້ອນເຮັດ ແລະຍ້ອນບໍ່ເຮັດ ເປັນແນວໃດ? ຄື ມຸ
ນີຍ່ອມຕິຕຽນຕົນວ່າ “ເຮົາເຮັດກາຍທຸດຈະຮິດ ບໍ່ເຮັດກາຍສຸດຈະຮິດ ຯລຯ ເຮົາເຮັດວະຈິທຸດ
ຈະຮິດ ຯລຯ ເຮົາເຮັດມະໂນທຸດຈະຮິດ ຯລຯ ເຮົາເຮັດປານາຕິບາດ ຯລຯ ເຮົາເຮັດມິດສາທິດ
ຖິ ບໍ່ເຮັດສຳມາທິດຖິ” ມຸນີຊື່ວ່າ ຍ່ອມຕິຕຽນຕົນຍ້ອນເຮັດ ແລະຍ້ອນບໍ່ເຮັດ ເປັນແນວນີ້

ອີກໄນໜຶ່ງ ມຸນີຍ່ອມຕິຕຽນຕົນວ່າ “ເຮົາບໍ່ຮັກສາສິນໃຫ້ບໍລິບູນ ບໍ່ສັງລວມໃນອິນຊີທັງ ໙
ບໍ່ຮູ້ຈັກປະມານໃນການບໍລິໂພກອາຫານ ບໍ່ປະກອບຄວາມພຽນເຄື່ອງຕື່ນຢູ່ສະເໝີ ບໍ່ພົ້ນປະກອບ
ດ້ວຍສະຕິສຳປະຊັນຍະ ບໍ່ຈະເລີນສະຕິປັດຖານ ໔ ບໍ່ຈະເລີນສຳມັບປະທານ ໔ ບໍ່ຈະເລີນອິດທິ
ບາດ ໔ ບໍ່ຈະເລີນອິນຊີ ໕ ບໍ່ຈະເລີນພະລະ ໕ ບໍ່ຈະເລີນໂພດຊົງ ໗ ບໍ່ຈະເລີນອະຣິຍະມັກມີ
ອົງ ໘ ບໍ່ກຳນົດຮູ້ທຸກ ບໍ່ລະທຸກຂະສະມຸໂທ ບໍ່ຈະເລີນມັກ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງນິໂຣດ” ມຸນີຊື່ວ່າຍ່ອມ
ຕິຕຽນຕົນຍ້ອນເຮັດ ແລະຍ້ອນບໍ່ເຮັດ ເປັນແນວນີ້ມຸນີບໍ່ເຮັດ ຄື ບໍ່ໃຫ້ເກີດ ບໍ່ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ໃຫ້
ບັງເກີດ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນເຊິ່ງກຳນົດຕິຕຽນຕົນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າຕິຕຽນຕົນເອງບໍ່ໄດ້ ດ້ວຍອາການແນວນີ້
ລວມຄວາມວ່າ ຕິຕຽນຕົນເອງບໍ່ໄດ້ ບໍ່ຕິດຢູ່ໃນໂລກ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງ
ຕັດວ່າ

ມຸນີລະອາສະວະເກົ່າ ບໍ່ກໍ່ອາສະວະໃໝ່
ບໍ່ດຳເນີນໄປຕາມຄວາມພໍໃຈ
ທັງບໍ່ມີປົກກະຕິກ່າວດ້ວຍຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ
ມຸນີນັ້ນເປັນນັກປາດ ພົ້ນຂາດແລ້ວຈາກທິດຖິທັງຫຼາຍ
ຕິຕຽນຕົນເອງບໍ່ໄດ້ ບໍ່ຕິດຢູ່ໃນໂລກ

[໑໔໙] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດດັ່ງນີ້ວ່າ)

ມຸນີນັ້ນ ເປັນຜູ້ກຳຈັດເສນາໃນທຳທັງປວງ
ຄືຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ຫຼື ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ແນວໃດແນວໜຶ່ງ
ມຸນີນັ້ນເປັນຜູ້ປົງພາຣະລົງແລ້ວ ພົ້ນຂາດແລ້ວ
ບໍ່ມີຄວາມກຳນົດ ບໍ່ເຂົ້າໄປຍືນດີ ບໍ່ມີຄວາມປາຖະໜາ

ຄຳວ່າ ມຸນີນັ້ນ ເປັນຜູ້ກຳຈັດເສນາໃນທຳທັງປວງ ຄື ຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ຫຼື ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ແນວໃດແນວໜຶ່ງ ອະທິບາຍວ່າ ເສນາມານ ຕັດຮຽກວ່າ ເສນາ ກາຍທຸດຈະຮິດ ຊື່ວ່າເສນາມານ ວະຈິທຸດຈະຮິດ ຊື່ວ່າເສນາມານ ມະໂນທຸດຈະຮິດ ຊື່ວ່າເສນາມານ ອາຄະ ຯລຯ ໂທສະ ຯລຯ ໂມຫະ ຯລຯ ໂກຫະ ຯລຯ ອຸປະນາຫະ ຯລຯ ມັກຂະ ຯລຯ ປະລາສະ ຯລຯ ອິດສາ ຯລຯ ມັດສະຣິຍະ ຯລຯ ມາຍາ ຯລຯ ສາເຖີຍຍະ ຯລຯ ຖຳພະ ຯລຯ ສາຣຳພະ ຯລຯ ມານະ ຯລຯ ອະຕິມານະ ຯລຯ ມະຫະ ຯລຯ ປະມາຫະ ຯລຯ ກິເລດທຸກຊະນິດ ຯລຯ ທຸດຈະຮິດທຸກທາງ ຯລຯ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ຯລຯ ຄວາມຮ້ອນຮົນທຸກສະຖານ ຯລຯ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການ ຯລຯ ອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ ຊື່ວ່າເສນາມານ ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ

ກິເລດກາມເຮົາຮຽກວ່າເສນາກອງທີ ໑ ຂອງທ່ານ
 ຄວາມບໍ່ຍິນດີເຮົາຮຽກວ່າເສນາກອງທີ ໒ ຂອງທ່ານ
 ຄວາມຫົວກະຫາຍເຮົາຮຽກວ່າເສນາກອງທີ ໓ ຂອງທ່ານ
 ຕັນຫາເຮົາຮຽກວ່າເສນາກອງທີ ໔ ຂອງທ່ານ
 ຖິນະມິດທະເຮົາຮຽກວ່າເສນາກອງທີ ໕ ຂອງທ່ານ
 ຄວາມຍ້ານເຮົາຮຽກວ່າເສນາກອງທີ ໖ ຂອງທ່ານ
 ວິຈິກິດສາເຮົາຮຽກວ່າເສນາກອງທີ ໗ ຂອງທ່ານ
 ມັກຂະແລະຖຳພະເຮົາຮຽກວ່າເສນາກອງທີ ໘ ຂອງທ່ານ
 ລາບ ຄວາມສັນເສີນ ສັກກາຣະແລະຍົດທີ່ໄດ້ມາຜິດ ໆ
 ເຮົາຮຽກວ່າເສນາກອງທີ ໙ ຂອງທ່ານ
 ມານເອີຍ ເສນາຂອງທ່ານນີ້ ມີປົກກະຕິປະທານຜູ້ມີທຳດຳ
 ຄົນຍ້ານເອົາຊະນະເສນານັ້ນບໍ່ໄດ້
 ແຕ່ຄົນກ້າ ເມື່ອຊະນະໄດ້ແລ້ວຍ່ອມໄດ້ຄວາມສຸກ

ເມື່ອໃດ ເສນາມານທັງໝົດ ແລະກິເລດທີ່ສ້າງເສນາຝ່າຍກົງກັນຂ້າມທັງປວງ ຖືກມຸນີພິ
 ຊິດແລະເຮັດໃຫ້ຟ່າຍແພ້ ຖືກທຳລາຍ ກຳຈັດ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ສູ້ໜ້າແລ້ວດ້ວຍອະຣິຍະມັກ ໔

ເມື່ອນັ້ນ ມຸນີນັ້ນຕັດຮຽກວ່າ ເປັນຜູ້ກຳຈັດເສນາ ຄື ເປັນຜູ້ກຳຈັດເສນາໃນຮູບທີ່ເຫັນ
 ກຳຈັດເສນາໃນສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ກຳຈັດເສນາໃນອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ ແລະກຳຈັດເສນາໃນທຳມາຣົມທີ່ຮູ້
 ແຈ້ງແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີນັ້ນ ເປັນຜູ້ກຳຈັດເສນາໃນທຳທັງປວງ ຄື ຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້
 ຍິນ ຫຼື ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ແນວໃດແນວໜຶ່ງ

ວ່າດ້ວຍພາຣະ ໓ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ມຸນີນັ້ນ ເປັນຜູ້ປົງພາຣະລົງແລ້ວ ພົ້ນຂາດແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ
ຄຳວ່າ ພາຣະ ໄດ້ແກ່ ພາຣະ ໓ ຢ່າງ ຄື (໑) ຂັນທະພາຣະ (໒) ກິເລດພາຣະ (໓)
ອະພິສັງຂານພາຣະ

ຂັນທະພາຣະ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຮູບ ເວທະນາ ສັນຍາ ສັງຂານ ວິນຍານ ໃນປະຕິສິນທິ ນີ້ຊື່ວ່າ ຂັນທະພາຣະ
ກິເລດພາຣະ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຣາຄະ ໂທສະ ໂມຫະ ຯລຯ ອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ ນີ້ຊື່ວ່າກິເລດພາຣະ
ອະພິສັງຂານພາຣະ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ປຸນຍາພິສັງຂານ ອະປຸນຍາພິສັງຂານ ອາເນນຊາພິສັງຂານ ນີ້ຊື່ວ່າອະພິສັງຂານ
ພາຣະ ເມື່ອໃດຂັນທະພາຣະ ກິເລດພາຣະ ແລະອະພິສັງຂານພາຣະ ມຸນີລະໄດ້ເດັດຂາດແລ້ວ
ຕັດຮາກກົນເຫງົ້າເໝືອນຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກົນເຫງົ້າໄປແລ້ວ ເຫຼືອແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີເກີດ
ຂຶ້ນຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ ເມື່ອນັ້ນ ມຸນີນັ້ນຕັດຮຽກວ່າ ເປັນຜູ້ປົງພາຣະລົງແລ້ວ ຄື ຜູ້ມີພາຣະຕົກໄປແລ້ວ
ມີພາຣະອັນປົດແລ້ວ ມີພາຣະອັນປ່ອຍແລ້ວ ມີພາຣະອັນວາງແລ້ວ ມີພາຣະອັນຮະງັບແລ້ວ

ວ່າດ້ວຍໂມເນີຍຍະທຳ ໓ ປະການ

ຄຳວ່າ ມຸນີ ອະທິບາຍວ່າ ຍານ ທ່ານຮຽກວ່າ ໂມນະ ຄື ຄວາມຮູ້ທົ່ວ ກິຣິຍາທີ່ຮູ້ແຈ້ງ
ຄວາມວິໄຈ ຄວາມໄຈ້ແຍກ ຄວາມສອດສ່ອງທຳ ຄວາມກຳນົດໝາຍ ຄວາມເຂົ້າໄປກຳນົດ
ຄວາມເຂົ້າໄປກຳນົດສະເພາະ ພາວະທີ່ຮູ້ ພາວະທີ່ສະຫຼາດ ພາວະທີ່ຮູ້ລະອຽດ ຄວາມຮູ້ ຢ່າງ
ແຈ່ມແຈ້ງ ຄວາມຄິດຄົ້ນ ຄວາມພິຈາຣະນາ ປັນຍາເໝືອນແຜ່ນດິນ ປັນຍາເຄື່ອງທຳລາຍກິເລດ
ປັນຍາເຄື່ອງນຳທາງ ປັນຍາເຄື່ອງເຫັນແຈ້ງ ຄວາມຮູ້ດີ ປັນຍາເໝືອນປະຕັກ ປັນຍາປັນຍິນຊີ
ປັນຍາພະລະ ປັນຍາເໝືອນອາວຸດ ປັນຍາເໝືອນຜາສາດ ຄວາມສະຫວ່າງຄືປັນຍາ ແສງ
ສະຫວ່າງ ຄື ປັນຍາ ປັນຍາເໝືອນດວງປະທິບ ປັນຍາເໝືອນດວງແກ້ວ ຄວາມບໍ່ຫຼົງງົມງວາຍ
ຄວາມໄຈ້ແຍກທຳ ສຳມາທິດຖື ຜູ້ທີ່ປະກອບດ້ວຍຍານນັ້ນ ຊື່ວ່າມຸນີ ຄື ຜູ້ບັນລຸໂມນະຍານແລ້ວ
ໂມເນີຍຍະທຳ ໓ ປະການ ຄື (໑) ໂມເນີຍຍະທຳທາງກາຍ (໒) ໂມເນີຍຍະທຳທາງວາຈາ (໓)
ໂມເນີຍຍະທຳທາງໃຈ

ໂມເນີຍຍະທຳທາງກາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ການລະກາຍທຸດຈະຣິດ ໓ ຢ່າງ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງກາຍ ກາຍສຸດຈະຣິດ ໓
ຢ່າງຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງກາຍ ຍານມີກາຍເປັນອາລົມ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງກາຍ ກາຍປະ
ຣິນຍາ (ການກຳນົດຮູ້ກາຍ) ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງກາຍ ມັກ ທີ່ປະກອບດ້ວຍປະຣິນຍາ ຊື່ວ່າ

ໂມເນີຍຍະທຳທາງກາຍ ການລະຄວາມກຳໜົດດ້ວຍອຳນາດຄວາມພໍໃຈໃນກາຍ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງກາຍ ຄວາມດັບແຫ່ງກາຍສັງຂານ ການບັນລຸຈະຕຸດຖະຊານຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງກາຍ ນີ້ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງກາຍ

ໂມເນີຍຍະທຳທາງວາຈາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ການລະວະຈິທຸດຈະຣິດ ໔ ຢ່າງ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງວາຈາ ວະຈິສຸດຈະຣິດ ໔ ຢ່າງຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງວາຈາ ຍານມີວາຈາເປັນອາລົມ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງວາຈາ ວາຈາປະຣິນຍາ (ການກຳນົດຮູ້ວາຈາ) ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງວາຈາ ມັກ ທີ່ປະກອບດ້ວຍປະຣິນຍາ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງວາຈາ ການລະຄວາມກຳໜົດດ້ວຍອຳນາດຄວາມພໍໃຈໃນວາຈາ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງວາຈາ ຄວາມດັບແຫ່ງວະຈິສັງຂານ ການບັນລຸທຸຕິຍະຊານຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງວາຈາ ນີ້ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງວາຈາ

ໂມເນີຍຍະທຳທາງໃຈ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ການລະມະໂນທຸດຈະຣິດ ໓ ຢ່າງ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງໃຈ ມະໂນສຸດຈະຣິດ ໓ ຢ່າງຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງໃຈ ຍານມີໃຈເປັນອາລົມ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງໃຈ ຈິດຕະປະຣິນຍາ (ການກຳນົດຮູ້ຈິດ) ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງໃຈ ມັກ ທີ່ປະກອບດ້ວຍປະຣິນຍາຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງໃຈ ການລະຄວາມກຳໜົດດ້ວຍອຳນາດຄວາມພໍໃຈໃນຈິດ ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງໃຈ ຄວາມດັບແຫ່ງຈິດຕະສັງຂານ ການບັນລຸສັນຍາເວທະຍິຕະນິໂຣທະສະມາບັດຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງໃຈ ນີ້ຊື່ວ່າໂມເນີຍຍະທຳທາງໃຈ

(ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ)

ບັນດິດທັງຫຼາຍ ຮຽກບຸກຄົນຜູ້ເປັນມຸນີທາງກາຍ
ເປັນມຸນີທາງວາຈາ ເປັນມຸນີທາງໃຈ ຜູ້ບໍ່ມີອາສະວະ
ວ່າເປັນມຸນີຜູ້ສົມບູນດ້ວຍໂມເນີຍຍະທຳ ລະກິເລດທັງປວງໄດ້
ບັນດິດທັງຫຼາຍ ຮຽກບຸກຄົນຜູ້ເປັນມຸນີທາງກາຍ
ເປັນມຸນີທາງວາຈາ ເປັນມຸນີທາງໃຈ ຜູ້ບໍ່ມີອາສະວະ
ວ່າເປັນມຸນີຜູ້ສົມບູນດ້ວຍໂມເນີຍຍະທຳ ລ້າງບາບໄດ້ແລ້ວ

ມຸນີຜູ້ປະກອບດ້ວຍໂມເນີຍຍະທຳ ໓ ປະການເຫຼົ່ານີ້ ມີ ໖ ຈຳພວກ ຄື

໑. ອາຄາຣະມຸນີ	໒. ອະນາຄາຣະມຸນີ
໓. ເສຂະມຸນີ	໔. ອະເສຂະມຸນີ
໕. ປັດເຈກະມຸນີ	໖. ມຸນີມຸນີ

ອາຄາຣະມຸນີ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນຜູ້ຄອງເຮືອນ ເຫັນທາງ (ນິບພານ) ແລ້ວ ຮູ້ແຈ້ງຫຼັກຄຳສອນແລ້ວເຫຼົ່ານີ້ຊື່ວ່າ
ອາຄາຣະມຸນີ

ອະນາຄາຣະມຸນີ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນຜູ້ເປັນບັນພະຊົດ ເຫັນທາງ (ນິບພານ) ແລ້ວ ຮູ້ແຈ້ງຫຼັກຄຳສອນແລ້ວ ເຫຼົ່ານີ້
ຊື່ວ່າອະນາຄາຣະມຸນີ

ພຣະເສຂະ ກຸ ຈຳພວກ ຊື່ວ່າ ເສຂະມຸນີ

ພຣະອະຣະຫັນທັງຫຼາຍ ຊື່ວ່າ ອະເສຂະມຸນີ

ພຣະປັດເຈກພຸດທະເຈົ້າທັງຫຼາຍ ຊື່ວ່າ ປັດເຈກະມຸນີ

ພຣະຕະຖາຄົດອະຣະຫັນຕະສຳມາສຳພຸດທະເຈົ້າທັງຫຼາຍ ຊື່ວ່າ ມຸນີມຸນີ

(ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ)

ບຸກຄົນໂງ່ຈ້າບໍ່ຮູ້ອັນໃດ ພຽງແຕ່ນັ່ງນັ່ງ ໆ ບໍ່ຊື່ວ່າເປັນມຸນີເລີຍ

ສ່ວນບຸກຄົນຜູ້ສະຫຼາດ ເລືອກຊັ່ງເອົາແຕ່ສິ່ງທີ່ດີ ລະຖິ້ມສິ່ງທີ່ຊົ່ວ

ເໝືອນບຸກຄົນຊັ່ງສິ່ງຂອງ ຈິ່ງຈະຊື່ວ່າ ເປັນມຸນີແທ້

ຜູ້ທີ່ຮູ້ໂລກທັງ ໒ ກໍຮຽກວ່າ ເປັນມຸນີ (ຄືກັນ)

ຜູ້ຮູ້ທຳທັງຂອງອະສັດຕະບຸຣຸດແລະສັດຕະບຸຣຸດ

ທັງພາຍໃນແລະພາຍນອກ ໃນໂລກທັງປວງ

ເທວະດາແລະມະນຸດບູຊາແລ້ວ ກ້າວລ່ວງກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງ

ແລະຕັນຫາເໝືອນຕາໜ່າງໄດ້ແລ້ວ ຊື່ວ່າມຸນີ

ຄຳວ່າ ພົ້ນຂາດແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ຈິດຂອງມຸນີຫຼຸດ ພົ້ນ ຫຼຸດພົ້ນດີແລ້ວຈາກຣາຄະ
ຯລຯ ຈິດຂອງມຸນີຫຼຸດ ພົ້ນ ຫຼຸດພົ້ນດີແລ້ວຈາກໂທສະ ຯລຯ ຈາກໂມທະ ຯລຯ ຈາກອະກຸສະ
ລາພິສັງ ຂານທຸກປະເພດ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີນັ້ນເປັນຜູ້ປົງພາຣະລົງແລ້ວ ພົ້ນຂາດແລ້ວ

ຄຳວ່າ ຄວາມກຳນົດ ໃນຄຳວ່າ ບໍ່ມີຄວາມກຳນົດ ບໍ່ເຂົ້າໄປຍືນດີ ບໍ່ມີຄວາມປາຖະໜາ
ໄດ້ແກ່ ຄວາມກຳນົດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ

(໒) ຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າ ຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ
ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ມຸນີນັ້ນລະຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້
ແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະຄວາມກຳນົດດ້ວຍ
ອຳນາດຕັນຫາ ສະລັດຖິ້ມຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ມຸນີຈິ່ງບໍ່ກຳນົດ ຄື ບໍ່ໃຫ້ເກີດ

ບໍ່ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນເຊິ່ງຄວາມກຳນົດດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຫຼື ຄວາມ
ກຳນົດດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ມີຄວາມກຳນົດ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເຂົ້າໄປຍືນດີ ອະທິບາຍວ່າ ພານປຸຖຸຊົນທຸກຈຳພວກຍ່ອມກຳໜົດ ພຣະເສຂະ
ກ ຈຳພວກ ລວມທັງກັນລະຍານະປຸຖຸຊົນຍ່ອມຍືນດີ ຍືນດີຍິ່ງ ຍືນດີສະເພາະເພື່ອເຖິງທຳທີ່ຍັງບໍ່
ເຖິງ ເພື່ອບັນລຸທຳທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ບັນລຸ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ແຈ້ງທຳທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ພຣະອະຣະຫັນ
ເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວັ້ນ ເວັ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນ ບໍ່ກຽວຂ້ອງ ເພິ່ງມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ
(ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ມີຄວາມກຳນົດ ບໍ່ເຂົ້າໄປຍືນດີ

ຄຳວ່າ ບໍ່ມີຄວາມປາຖະໜາ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມປາຖະໜາຄື
ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງກ້າ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສິນມູນຄືໂລພະ ຕັນຫາທີ່ຮຽກວ່າ
ຄວາມປາຖະໜານີ້ ມຸນີໂດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ
ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ມຸນີນັ້ນຕັດຮຽກວ່າ ບໍ່ມີຄວາມປາຖະໜາ
ອະທິບາຍຄຳວ່າ ພະຄະວາ

ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍຄວາມເຄົາຮົບ
ອີກໄນໜຶ່ງ ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍຣາຄະໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍໂທສະໄດ້ແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍໂມຫະໄດ້ແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍມານະໄດ້ແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍທິດຖືໄດ້ແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍສັງເກດໄດ້ແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍກິເລດໄດ້ແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງຈຳແນກ ແຍກແຍະ ແຈກແຈງທຳຣັດຕະນະ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງເຮັດທີ່ສຸດແຫ່ງພົບໄດ້
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງອົບຮົມພຣະວໍຣະກາຍແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງອົບຮົມສິນ ອົບຮົມຈິດ ອົບຮົມປັນຍາແລ້ວ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງໃຊ້ສອຍເສນາສະນະທີ່ເປັນປ່າເລົ່າ ແລະປ່າທົບ
ອັນສະຫງົດ ມີສຽງໜ້ອຍ ມີສຽງອີກກະທົກໜ້ອຍ ປາສະຈາກການສັນຈອນໄປມາຂອງຜູ້ຄົນ
ຄວນເປັນສະຖານບ່ອນເຮັດວຽກລັບຂອງມະນຸດ ສົມຄວນເປັນທີ່ຫຼົບຫຼີກ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະ
ພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງມີສ່ວນແຫ່ງຈິວອນ ປົນທະບາດ ເສນາສະນະ
ແລະຄຳລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງອັດຖະວິທະຍາ ທຳມະວິທະຍາ ວິ
ມຸດຕິວິທະຍາ ອະທິສິນ ອະທິຈິດ ອະທິປັນຍາ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງຊານ ໔ ອັບປະມັນຍາ ໔
ອະຮູບສະມາປັດ ໔ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງວິໂມກ ໘ ອະພິພາຍະ
ຕະນະ ໘ ອະນຸປຸບພະວິທາຣະສະມາປັດ ໙ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງສັນຍາພາວະນາ ໑໐ ກະສິນ
ສະມາປັດ ໑໐ ອານາປານະສະຕິສະມາທິ ອະສຸພະສະມາປັດ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງສະຕິປັດຖານ ໔ ສຳມັບປະ
ທານ ໔ ອິດທິບາດ ໔ ອິນຊີ ໕ ພະລະ ໕ ໂພດຊົງ ໗ ອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຜູ້ມີ
ພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງຕະຖາຄົດພະລະຍານ ໑໐
ເວສາຣັດຊະຍານ ໔ ປະຕິສຳພິທາ ໔ ອະພິນຍາ ໖ ພຸດທະທຳ ໖ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກ
ເຈົ້າພະນາມວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ນີ້ ບໍ່ແມ່ນພຣະຊົນນິຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະ ຊະນິກຊົງຕັ້ງ
ບໍ່ແມ່ນພຣະພາດາຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະພະຄົນິຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນມິດແລະອຳມາດຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະ
ຍາດ ແລະຜູ້ຮ່ວມສາຍໂລຫິດຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນສະມະນະພາມຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນເທວະດາຕັ້ງ

ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ນີ້ ເປັນວິໂມກຂັນຕິກະນາມ (ພຣະນາມໃນລຳດັບການ
ບັນລຸອະຣະຫັດຕະຜົນ) ເປັນສັດສິກາບັນຍັດ (ບັນຍັດທີ່ເກີດຍ້ອນຊົງຮູ້ແຈ້ງອະຣະຫັດຕະຜົນ)
ຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າທັງຫຼາຍ ພ້ອມກັບການບັນລຸພຣະສັບພັນຍຸຕະຍານທີ່ເຫງົ້າ
ຕົ້ນໄພ

ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ມີຄວາມກຳນົດ ບໍ່ເຂົ້າໄປຍືນຕີ ບໍ່ມີຄວາມປາຖະໜາດ້ວຍເຫດນັ້ນ
ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ມຸນີນັ້ນ ເປັນຜູ້ກຳຈັດເສນາໃນທຳທັງປວງ
ຄືຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ຫຼື ອາລົມທີ່ຮັບຮູ້ແນວໃດແນວໜຶ່ງ
ມຸນີນັ້ນເປັນຜູ້ປົງພາຣະລົງແລ້ວ ພົ້ນຂາດແລ້ວ
ບໍ່ມີຄວາມກຳນົດ ບໍ່ເຂົ້າໄປຍືນຕີ ບໍ່ມີຄວາມປາຖະໜາ

ມະຫາວິຍາຍສຸດຕະນິດເທດທີ ໑໓ ຈົບ

໑໔. ຕຸວະຕະກະສຸດຕະນິດເທດ

ອະທິບາຍຕຸວະຕະກະສຸດ

ວ່າດ້ວຍພິກຂຸຜູ້ກຳຈັດບາບທຳໄດ້ທັນທີ

ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈະກ່າວອະທິບາຍຕຸວະຕະກະສຸດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

[໑໕໐] (ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມວ່າ)

ຂ້າພຣະອົງຂໍທູນຖາມພຣະອົງ

ຜູ້ຊົງເປັນເຜົ່າພັນພຣະອາທິດ ຜູ້ມີວິເວກ ມີສັນຕິບົດ

ຊົງສະແຫວງຫາຄຸນອັນຍິ່ງໃຫຍ່ວ່າ ພິກຂຸເຫັນແນວໃດ

ຈົ່ງບໍ່ຖືໝັ້ນອັນໃດ ໆ ໃນໂລກ ດັບໄປ

ວ່າດ້ວຍການຖາມ ໓ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ຂ້າພຣະອົງຂໍທູນຖາມພຣະອົງ ຜູ້ຊົງເປັນເຜົ່າພັນພຣະອາທິດ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ທູນຖາມ ໄດ້ແກ່ ການຖາມ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ການຖາມເພື່ອເຮັດໃຫ້ຊັດເຈນໃນສິ່ງທີ່ຍັງບໍ່ເຄີຍເຫັນ

໒. ການຖາມເພື່ອທຽບຄຽງໃນສິ່ງທີ່ເຄີຍເຫັນແລ້ວ

໓. ການຖາມເພື່ອຕັດຄວາມສົງໄສ

ການຖາມເພື່ອເຮັດໃຫ້ຊັດເຈນໃນສິ່ງທີ່ຍັງບໍ່ເຄີຍເຫັນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ໂດຍປົກກະຕິລັກສະນະໃດ ຕົນຍັງບໍ່ຮູ້ ຍັງບໍ່ເຫັນ ຍັງບໍ່ໄດ້ທຽບຄຽງ ຍັງບໍ່ໄດ້ພິຈາລະນາ ຍັງບໍ່ໄດ້ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແຈ້ງ ຍັງບໍ່ໄດ້ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງ ກໍຖາມບັນຫາເພື່ອຮູ້ ເພື່ອເຫັນເພື່ອທຽບຄຽງ ເພື່ອພິຈາລະນາ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ລັກສະນະນັ້ນແຈ່ມແຈ້ງ ນີ້ຊື່ວ່າການຖາມເພື່ອເຮັດໃຫ້ຊັດເຈນໃນສິ່ງທີ່ຍັງບໍ່ເຄີຍເຫັນ ການຖາມເພື່ອທຽບຄຽງໃນສິ່ງທີ່ເຄີຍເຫັນແລ້ວ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ໂດຍປົກກະຕິລັກສະນະໃດ ຕົນຮູ້ ເຫັນ ທຽບຄຽງ ພິຈາລະນາ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແຈ້ງ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວ ກໍຖາມບັນຫາ ເພື່ອທຽບຄຽງລັກສະນະນັ້ນກັບບັນດິດອື່ນ ນີ້ຊື່ວ່າການຖາມເພື່ອທຽບຄຽງໃນສິ່ງທີ່ເຄີຍເຫັນແລ້ວ

ການຖາມເພື່ອຕັດຄວາມສົງໄສ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ໂດຍປົກກະຕິບຸກຄົນເປັນຜູ້ແລ່ນໄປສູ່ຄວາມສົງໄສ ແລ່ນໄປສູ່ຄວາມເຄືອບແຄງເກີດຄວາມຄິດເປັນ ໒ ແງ່ວ່າ “ເປັນແນວນີ້ຫຼືບໍ່ນີ້ ເປັນອັນໃດ ຫຼື ເປັນແນວໃດ?ນີ້” ເຂົາກໍຖາມບັນຫາ ເພື່ອຕັດຄວາມສົງໄສ ນີ້ຊື່ວ່າການຖາມເພື່ອຕັດຄວາມສົງໄສ ເຫຼົ່ານີ້ຊື່ວ່າການຖາມ ໓ ຢ່າງການຖາມອີກ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ການຖາມຂອງມະນຸດ

໒. ການຖາມຂອງອະມະນຸດ

໓. ການຖາມຂອງຮູບເນຣະມິດ

ການຖາມຂອງມະນຸດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພວກມະນຸດເຂົ້າເຝົ້າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າແລ້ວ ທຸນຖາມບັນຫາ ຄື ພວກພິກຂຸກໍທຸນຖາມ ພິກຂຸນີກໍທຸນຖາມ ອຸປາສິກາກໍທຸນຖາມ ອຸປາສິກາກໍທຸນຖາມ ພຣະຣາຊາກໍທຸນຖາມ ກະສັດກໍທຸນຖາມ ພາມກໍທຸນຖາມ ແພດກໍທຸນຖາມ ສູດກໍທຸນຖາມ ຄະລິຫັດກໍທຸນຖາມ ບັນພະຊິດກໍທຸນຖາມ ນີ້ຊື່ວ່າການຖາມຂອງມະນຸດ

ການຖາມຂອງອະມະນຸດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພວກອະມະນຸດເຂົ້າເຝົ້າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າແລ້ວ ທຸນຖາມບັນຫາ ຄື ພວກນາດກໍທຸນຖາມ ຄຸດກໍທຸນຖາມ ຍັກກໍທຸນຖາມ ອະສູນກໍທຸນຖາມ ຄົນທັນກໍທຸນຖາມທ້າວມະຫາຣາດກໍທຸນຖາມ ພຣະອິນກໍທຸນຖາມ ພຣະພົມກໍທຸນຖາມ ເທວະດາກໍທຸນຖາມນີ້ຊື່ວ່າການຖາມຂອງອະມະນຸດ

ການຖາມຂອງຮູບເນຣະມິດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເນຣະມິດພຣະຮູບໃດ ເຊິ່ງສຳເລັດດ້ວຍພຣະທະໂທ ມີອະໄວຍະວະນ້ອຍໃຫຍ່ຄົບທຸກຢ່າງ ມີອິນຊີບໍ່ປົກຜ່ອງ ພຣະຮູບເນຣະມິດນັ້ນ ເຂົ້າເຝົ້າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າແລ້ວ ກໍທຸນຖາມບັນຫາ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງວິສັດຊະນາ ນີ້ຊື່ວ່າການຖາມຂອງຮູບເນຣະມິດ ເຫຼົ່ານີ້ຊື່ວ່າການຖາມອີກ ໓ ຢ່າງ

ການຖາມອີກ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ການຖາມເພື່ອປະໂຫຍດຕົນ

໒. ການຖາມເພື່ອປະໂຫຍດຜູ້ອື່ນ

໓. ການຖາມເພື່ອປະໂຫຍດຕົນແລະຜູ້ອື່ນ

ການຖາມອີກ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ການຖາມເພື່ອປະໂຫຍດໃນພົບປັດຈຸບັນ
໒. ການຖາມເພື່ອປະໂຫຍດໃນພົບໜ້າ
໓. ການຖາມເພື່ອປະໂຫຍດຢ່າງຍິ່ງ

ການຖາມອີກ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ການຖາມເພື່ອປະໂຫຍດທີ່ບໍ່ມີໂທດ
໒. ການຖາມເພື່ອປະໂຫຍດທີ່ປາສະຈາກກິເລດ
໓. ການຖາມເພື່ອປະໂຫຍດທີ່ຜຸດຜ່ອງ

ການຖາມອີກ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ການຖາມເຖິງອະດີດ
໒. ການຖາມເຖິງອະນາຄົດ
໓. ການຖາມເຖິງປັດຈຸບັນ

ການຖາມອີກ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ການຖາມເຖິງເລື່ອງພາຍໃນ
໒. ການຖາມເຖິງເລື່ອງພາຍນອກ
໓. ການຖາມເຖິງເລື່ອງທັງພາຍໃນແລະພາຍນອກ

ການຖາມອີກ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ການຖາມເຖິງກຸສົນທຳ
໒. ການຖາມເຖິງອະກຸສົນທຳ
໓. ການຖາມເຖິງອັບພະຍາກະຕະທຳ

ການຖາມອີກ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ການຖາມເຖິງຂັ້ນ
໒. ການຖາມເຖິງທາດ
໓. ການຖາມເຖິງອາຍະຕະນະ

ການຖາມອີກ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ການຖາມເຖິງສະຕິປັດຖານ
໒. ການຖາມເຖິງສຳມັບປະທານະ
໓. ການຖາມເຖິງອິດທິບາດ

ການຖາມອີກ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ການຖາມເຖິງອິນຊີ
໒. ການຖາມເຖິງພະລະ
໓. ການຖາມເຖິງໂພດຊົງ

ການຖາມອີກ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ການຖາມເຖິງມັກ
໒. ການຖາມເຖິງຜົນ
໓. ການຖາມເຖິງນິບພານ

ຄຳວ່າ ຂ້າພຣະອົງຂໍທູນຖາມພຣະອົງ ອະທິບາຍວ່າ ຂ້າພຣະອົງຂໍທູນຖາມພຣະອົງ ຄື ທູນຂໍ ທູນອັນເຊີນ ທູນໃຫ້ປະກາດວ່າ “ຂໍໂຜດຕັດບອກຂໍ້ນັ້ນແກ່ຂ້າພຣະອົງເທີ້ນ” ລວມຄວາມວ່າ ຂ້າພຣະອົງຂໍທູນຖາມພຣະອົງ

ຄຳວ່າ ຜູ້ຊົງເປັນເຜົ່າພັນພຣະອາທິດ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະສຸຣິຍະ ຕັດຮຽກວ່າ ພຣະອາທິດ ພຣະສຸຣິຍະຊື່ວ່າ ເປັນພຣະໂຄດົມໂດຍພຣະໂຄດ ແມ່ນພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າກໍຊົງເປັນພຣະໂຄດົມໂດຍພຣະໂຄດ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຊົງຜາກົດໂດຍໂຄດພຣະອາທິດ ຄື ຊົງເປັນເຜົ່າພັນໂດຍໂຄດພຣະອາທິດ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ພຣະພຸດທະເຈົ້າ ຈຶ່ງຊື່ວ່າຜູ້ຊົງເປັນເຜົ່າພັນພຣະອາທິດ ລວມຄວາມວ່າ ຂ້າພຣະອົງຂໍທູນຖາມພຣະອົງ ຜູ້ຊົງເປັນເຜົ່າພັນພຣະອາທິດ

ວ່າດ້ວຍວິເວກ ໓ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ຜູ້ມີວິເວກ ມີສັນຕິບົດ ຊົງສະແຫວງຫາຄຸນອັນຍິ່ງໃຫຍ່ ອະທິບາຍວ່າ ຄຳວ່າ ວິເວກ ໄດ້ແກ່ ວິເວກ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ກາຍວິເວກ
໒. ຈິດຕະວິເວກ
໓. ອຸປະທິວິເວກ

ກາຍວິເວກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ຍ່ອມໃຊ້ສອຍເສນາສະນະທີ່ສະຫງົດ ຄື ປ່າ ເຫງົ້າຕົ້ນໄມ້ ພູເຂົາ ຮ່ອມພູ ລືບເຂົາ ປ່າຊ້າ ປ່າດົງດິບ ກາງແຈ້ງ ກອງເພືອງ ແລະມີກາຍສະຫງົດຢູ່ ຄື ຢ່າງອົງດຽວ ຍືນອົງດຽວ ນັ່ງອົງດຽວ ນອນອົງດຽວ ເຂົ້າໝູ່ບ້ານບິນທະບາດອົງດຽວ ກັບອົງດຽວ ນັ່ງໃນບ່ອນລັບອົງດຽວ ອະທິຖານຈົງກົມອົງດຽວ ທຸ່ງໄປຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປອົງດຽວ ນີ້ຊື່ວ່າກາຍວິເວກ

ຈິດຕະວິເວກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຜູ້ບັນລຸປະຖົມຊານຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກນິວອນ ຜູ້ບັນລຸທຸຕິຍະຊານຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກວິຕິກແລະວິຈານ ຜູ້ບັນລຸຕະຕິຍະຊານຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກປິຕິ ຜູ້ບັນລຸຈະຕຸດຖະຊານຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກສຸກ ແລະທຸກ ຜູ້ບັນລຸອາກາສານັນຈາຍະຕະນະສະມາບັດ ຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກຮູບສັນຍາ ປະຕິຄະສັນຍາ ນາມັດຕະສັນຍາ ຜູ້ບັນລຸວິນຍານັນຈາຍະຕະນະສະມາບັດ ຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກອາກາສານັນຈາຍະຕະນະສັນຍາ ຜູ້ບັນລຸອາກິນຈັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດ ຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກວິນຍານັນຈາຍະຕະນະສັນຍາ ຜູ້ບັນລຸເນວະສັນຍານາສັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດ ຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກອາກິນຈັນຍາຍະຕະນະສັນຍາ ຜູ້ເປັນພຣະໂສດາບັນ ຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກສັກກາຍະທິດຖິ ວິຈິກິດສາ ສີລັບພະຕະປະຣາມາດ ທິດຖານຸໄສ ວິຈິກິດສານຸໄສ ແລະເຫຼົ່າກິເລດທີ່ຢູ່ໃນພວກດຽວກັບສັກກາຍະທິດຖິເປັນຕົ້ນນັ້ນ ຜູ້ເປັນພຣະສະກະທາຄາມີ ຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກກາມຣາຄະສັງໂຍດ ປະຕິຄະສັງໂຍດ ຢ່າງຫຍາບ ກາມຣາຄານຸໄສ ປະຕິຄານຸໄສ ຢ່າງຫຍາບ ແລະເຫຼົ່າກິເລດທີ່ຢູ່ໃນພວກດຽວກັບກາມຣາຄະສັງໂຍດເປັນຕົ້ນນັ້ນ ຜູ້ເປັນພຣະອະນາຄາມີ ຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກກາມຣາຄະສັງໂຍດ ປະຕິຄະສັງໂຍດ ຢ່າງລະອຽດ ກາມຣາຄານຸໄສ ປະຕິຄານຸໄສ ຢ່າງລະອຽດ ແລະເຫຼົ່າກິເລດທີ່ຢູ່ໃນພວກດຽວກັບກາມຣາຄະສັງໂຍດເປັນຕົ້ນນັ້ນ ຜູ້ເປັນພຣະອະຣະຫັນ ຍ່ອມມີຈິດສະຫງົດຈາກຮູບຣາຄະ ອະຮູບຣາຄະ ມານະ ອຸດທັດຈະ ອະວິດຊາ ມານານຸໄສ ພະວະຣາຄານຸໄສ ອະວິດຊານຸໄສເຫຼົ່າກິເລດທີ່ຢູ່ໃນພວກດຽວກັບ ຮູບຣາຄະເປັນຕົ້ນນັ້ນ ແລະສັງຂານນິມິດທັງປວງໃນພາຍນອກ ນີ້ຊື່ວ່າຈິດຕະວິເວກ

ອຸປະທິວິເວກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ກິເລດກໍດີ ຂັນກໍດີ ອະພິສັງຂານກໍດີ ຕັດຮຽກວ່າ ອຸປະທິ ອະມະຕະນິບພານ ຕັດຮຽກວ່າ ອຸປະທິວິເວກ ຄື ທຳເປັນທີ່ຣະງັບສັງຂານທັງປວງ ເປັນທີ່ສະລັດຖິ້ມອຸປະທິທັງໝົດເປັນທີ່ສັ້ນຕັນຫາ ເປັນທີ່ຄາຍກຳໜັດ ເປັນທີ່ດັບກິເລດ ເປັນທີ່ເຢັນສະນິດ ນີ້ຊື່ວ່າ ອຸປະທິວິເວກ ກາຍວິເວກ ຍ່ອມມີແກ່ບຸກຄົນຜູ້ມີກາຍຫຼີກອອກແລ້ວ ຍິນດີໃນເນກຂໍ້ມະ ຈິດຕະວິເວກ ຍ່ອມມີ

ແກ່ບຸກຄົນຜູ້ມີຈິດບໍລິສຸດ ເຖິງຄວາມເປັນຜູ້ຜ່ອງແຜ້ວຍິ່ງ ແລະອຸປະທິວິເວກ ຍ່ອມມືແກ່ ບຸກຄົນ ຜູ້ປາສະຈາກອຸປະທິ ບັນລຸນິບພານອັນປາສະຈາກປັດໄຈບຸງແຕ່ງແລ້ວ

ຄຳວ່າ ສັນຕິ ອະທິບາຍວ່າ ທັງສັນຕິ ແລະສັນຕິບົດ ມີຄວາມໝາຍຢ່າງດຽວກັນ ສັນຕິ ບົດນັ້ນ ໆເອງຄື ອະມະຕະນິບພານ ໄດ້ແກ່ ທຳເປັນທີ່ຮະງັບສັງຂານທັງປວງ ເປັນທີ່ສະລັດຖິ້ມ ອຸປະທິທັງໝົດ ເປັນທີ່ສິ້ນຕັນຫາ ເປັນທີ່ຄາຍກຳໜັດ ເປັນທີ່ດັບກິເລດ ເປັນທີ່ເຢັນສະນິດ ສົມ ຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ທຳເປັນທີ່ຮະງັບສັງຂານທັງປວງ ເປັນທີ່ສະລັດຖິ້ມອຸ ປະທິທັງໝົດ ເປັນທີ່ສິ້ນຕັນຫາ ເປັນທີ່ຄາຍກຳໜັດ ເປັນທີ່ດັບກິເລດ ເປັນທີ່ເຢັນສະນິດ ນີ້ເປັນ ບົດສະງົບ ເປັນບົດປະນີດ

ອີກໄນໜຶ່ງ ໂດຍຄວາມໝາຍຕ່າງກັນ ທຳເຫຼົ່າໃດ ເປັນໄປເພື່ອບັນລຸຄວາມສະງົບ ຖືກ ຕ້ອງຄວາມສະງົບ ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງຄວາມສະງົບ ຄື ສະຕິປັດຖານ ໔ ສຳມັບປະທານ ໔ ອິດທິບາດ ໔ ອິນຊີ ໔ ພະລະ ໔ ໂພດຊົງ ໗ ອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ທຳເຫຼົ່ານີ້ ຕັດຮຽກວ່າ ສັນຕິບົດ (ທາງ ສະງົບ) ຕານະບົດ (ທາງປົກປ້ອງ) ເລນະບົດ (ທາງຫຼົບຫຼີກ) ສະຣະນະບົດ (ທາງເປັນທີ່ເພິ່ງ) ອະພະຍະບົດ (ທາງບໍ່ມີໄພ) ອັດຈຸຕະບົດ (ທາງທີ່ບໍ່ຈຸຕິ) ອະມະຕະບົດ(ທາງອະມະຕະທຳ) ນິບ ພານບົດ (ທາງນິບພານ)

ຄຳວ່າ ຊົງສະແຫວງຫາຄຸນອັນຍິ່ງໃຫຍ່ ໄດ້ແກ່ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຜູ້ຊົງສະແຫວງ ຫາຄຸນອັນຍິ່ງໃຫຍ່ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງສະແຫວງຫາ ຄື ຄົ້ນຫາ ເສາະຫາ ສິນຂັນໃຫຍ່ ຈຶ່ງຊື່ວ່າຜູ້ຊົງສະແຫວງຫາຄຸນອັນຍິ່ງໃຫຍ່

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງສະແຫວງຫາ ຄື ຄົ້ນຫາ ເສາະຫາ ສະມາທິຂັນໃຫຍ່ ຯລຯ ບັນຍາຂັນໃຫຍ່ ຯລຯ ວິມຸດຕິຂັນໃຫຍ່ ຯລຯ ວິມຸດຕິຍານະທັດສະນະຂັນໃຫຍ່ ຈຶ່ງຊື່ວ່າຜູ້ຊົງສະ ແຫວງຫາຄຸນອັນຍິ່ງໃຫຍ່

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງສະແຫວງຫາ ຄື ຄົ້ນຫາ ເສາະຫາເຄື່ອງທຳລາຍກອງຄວາມ ມືດໃຫຍ່ ເຄື່ອງທຳລາຍຄວາມວິປະລາສະໃຫຍ່ ເຄື່ອງຖອນລູກສອນຄືຕັນຫາໃຫຍ່ ເຄື່ອງປົດເປື້ອງ ໂຄງທິດຖິໃຫຍ່ ເຄື່ອງກຳຈັດທຸງຄືມານະໃຫຍ່ ເຄື່ອງເຂົ້າໄປສະງົບອະພິສັງຂານໃຫຍ່ ເຄື່ອງປົດ ກັນໂອຄະໃຫຍ່ ເຄື່ອງວາງພາຣະໃຫຍ່ ເຄື່ອງຕັດສັງສາຣະວັດໃຫຍ່ ເຄື່ອງດັບຄວາມເດືອດຮ້ອນ ໃຫຍ່ ເຄື່ອງຮະງັບຄວາມຮ້ອນຮົນໃຫຍ່ ເຄື່ອງຍົກທຸງຄືທຳໃຫຍ່ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ຜູ້ຊົງສະແຫວງຫາຄຸນອັນ ຍິ່ງໃຫຍ່ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງສະແຫວງຫາ ຄື ຄົ້ນຫາ ເສາະຫາສະຕິປັດຖານໃຫຍ່ ສຳມັບ ປະທານໃຫຍ່ ອິດທິບາດໃຫຍ່ ອິນຊີໃຫຍ່ ພະລະໃຫຍ່ ໂພດຊົງໃຫຍ່ ອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ໃຫຍ່ ປະຣະມັດຖະອະມະຕະນິບພານໃຫຍ່ ຈຶ່ງຊື່ວ່າຜູ້ຊົງສະແຫວງຫາຄຸນອັນຍິ່ງໃຫຍ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ທີ່ເຫຼົ້າສັດມະເຫສັກສະແຫວງຫາ ຄື ຄົ້ນຫາ ເສາະຫາວ່າ ພຣະພຸດທະເຈົ້າປະທັບຢູ່ບ່ອນໃດ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າປະທັບຢູ່ໃສ ພຣະຜູ້ຊົງ

ເປັນເທບຍິ່ງກວ່າເທບປະທັບຢູ່ບ່ອນໃດ ພຣະຜູ້ຊົງອົງອາດກວ່ານໍຣະຊົນປະທັບຢູ່ບ່ອນໃດ ຈຶ່ງຊື່ວ່າຜູ້ຊົງສະແຫວງຫາຄຸນອັນຍິ່ງໃຫຍ່ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ມີວິເວກ ມີສັນຕິບົດ ຊົງສະແຫວງຫາຄຸນອັນຍິ່ງໃຫຍ່

ຄຳວ່າ ພິກຂຸເຫັນແນວໃດ ຯລຯ ດັບໄປ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸເຫັນ ຄື ແນມເຫັນ ທຽບຄຽງພິຈາລະນາ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແຈ້ງ ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງແນວໃດ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຣາຄະຂອງຕົນດັບໄປ ເຮັດໃຫ້ໂທສະຂອງຕົນດັບໄປ ເຮັດໃຫ້ໂມຫະຂອງຕົນດັບໄປ ເຮັດໃຫ້ໂກທະ ຯລຯ ອຸປະນາທະ ຯລຯ ມັກຂະ ຯລຯ ປະລາສະ ຯລຯ ອິດສາ ຯລຯ ມັດສະຣິຍະ ຯລຯ ມາຍາ ຯລຯ ສາເຖີຍຍະ ຯລຯ ຖຳພະ ຯລຯ ສາຣຳພະ ຯລຯ ມານະ ຯລຯ ອະຕິມານະ ຯລຯ ມະທະ ຯລຯ ປະມາທະ ຯລຯ ກິເລດທຸກຊະນິດ ຯລຯ ທຸດຈະຣິດທຸກທາງ ຯລຯ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ຯລຯ ຄວາມຮ້ອນຮົນທຸກສະຖານ ຯລຯ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການ ຯລຯ ອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດດັບໄປ ຄື ເຮັດໃຫ້ສະງົບ ໃຫ້ເຂົ້າໄປສະງົບ ໃຫ້ສະງົບເຢັນຣະງັບສາໄດ້

ຄຳວ່າ ພິກຂຸ ໄດ້ແກ່ ພິກຂຸຜູ້ເປັນກັນລະຍານະປຸຖຸຊົນ ຫຼື ພິກຂຸຜູ້ເປັນພຣະເສຂະ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸເຫັນແນວໃດ ຯລຯ ດັບໄປ

ຄຳວ່າ ຈຶ່ງບໍ່ຖືໝັ້ນອັນໃດ ໆ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ຖືໝັ້ນ ຄື ບໍ່ຖື ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນດ້ວຍອຸປາທານ ໔

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍໂລກ ມະນຸດໂລກ ເທວະໂລກ ຂັນທະໂລກ ທາດໂລກ ອາຍະຕະນະໂລກ

ຄຳວ່າ ອັນໃດ ໆ ໄດ້ແກ່ ອັນໃດ ໆ ທີ່ເປັນຮູບ ເວທະນາ ສັນຍາ ສັງຂານ ວິນຍານ ລວມ ຄວາມວ່າ ຈຶ່ງບໍ່ຖືໝັ້ນອັນໃດ ໆ ໃນໂລກ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະພຸດທະເນຣະມິດຈຶ່ງທຸນຖາມວ່າ

ຂ້າພຣະອົງຂໍທຸນຖາມພຣະອົງ
ຜູ້ຊົງເປັນເຜົ່າພັນພຣະອາທິດ ຜູ້ມີວິເວກ ມີສັນຕິບົດ
ຊົງສະແຫວງຫາຄຸນອັນຍິ່ງໃຫຍ່ວ່າ ພິກຂຸເຫັນແນວໃດ
ຈຶ່ງບໍ່ຖືໝັ້ນອັນໃດ ໆ ໃນໂລກ ດັບໄປ

[໑໔໑] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບ ດັ່ງນີ້)

ພິກຂຸເພິ່ງກຳຈັດບາບທຳທັງປວງ ທີ່ເປັນຮາກເຫງົ້າ
ຂອງສ່ວນແຫ່ງທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າ ແລະອັດສະມີມານະດ້ວຍມັນຕາ
ຕັນຫາແນວໃດແນວໜຶ່ງທີ່ເກີດໃນພາຍໃນ
ພິກຂຸມີສະຕິທຸກເມື່ອ ເພິ່ງສຶກສາເພື່ອກຳຈັດຕັນຫາເຫຼົ່ານັ້ນ

ວ່າດ້ວຍທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງກຳຈັດບາບທຳທັງປວງ ທີ່ເປັນຮາກເຫງົ້າຂອງສ່ວນແຫ່ງທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າ ແລະອັດສະມິມານະດ້ວຍມັນຕາ ອະທິບາຍວ່າ ທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້ານັ້ນ ຊື່ວ່າສ່ວນແຫ່ງທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າ ຄື ສ່ວນແຫ່ງທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າ ຄື ຕັນຫາ ສ່ວນແຫ່ງທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າ ຄື ທິດຖິ

ຮາກເຫງົ້າແຫ່ງທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າ ຄື ຕັນຫາ ຄື ອັນໃດ?

ຄື ອະວິດຊາ (ຄວາມບໍ່ຮູ້) ອະໂຍນິໂສມະນະສິການ (ຄວາມບໍ່ເຮັດໄວ້ໃນໃຈໂດຍແຍບຄາຍ) ອັດສະມິມານະ (ຄວາມຖືຕົວ) ອະທິຣິກະ (ຄວາມບໍ່ລະອາຍ) ອະໂນດຕັບປະ(ຄວາມບໍ່ເກງກົວ) ອຸດທັດຈະ (ຄວາມຟຸ້ງຊ່ານ) ນີ້ຊື່ວ່າຮາກເຫງົ້າແຫ່ງທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າ ຄື ຕັນຫາ

ຮາກເຫງົ້າແຫ່ງທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າ ຄື ທິດຖິ ຄື ອັນໃດ?

ຄື ອະວິດຊາ ອະໂຍນິໂສມະນະສິການ ອັດສະມິມານະ ອະທິຣິກະ ອະໂນດຕັບປະ ອຸດທັດຈະນີ້ຊື່ວ່າ ຮາກເຫງົ້າແຫ່ງທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າຄືທິດຖິ

ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍຄວາມເຄົາລົບ

ອີກໄນໜຶ່ງ ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍຣາຄະໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍໂທສະໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍໂມຫະໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍມານະໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍທິດຖິໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍສັງເກດໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍກິເລດໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງຈຳແນກ ແຍກແຍະ ແຈກແຈງທຳຣັດຕະນະ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງເຮັດທີ່ສຸດແຫ່ງພົບໄດ້

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງອົບຮົມພຣະວໍຣະກາຍແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງອົບຮົມສິນ ອົບຮົມຈິດ ອົບຮົມປັນຍາແລ້ວ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງໃຊ້ສອຍເສນາສະນະ ທີ່ເປັນປ່າເລົ່າແລະປ່າທົບ ອັນສະຫງົດ ມີສຽງໜ້ອຍ ມີສຽງອີກກະທົກໜ້ອຍ ປາສະຈາກການສັນຈອນໄປມາຂອງຜູ້ຄົນຄວນເປັນບ່ອນເຮັດວຽກລັບຂອງມະນຸດ ສົມຄວນເປັນບ່ອນຫຼົບຫຼີກ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງມີສ່ວນແຫ່ງຈິວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງອັດຖະວິທະຍາ ທຳມະວິທະຍາ ວິມຸດຕິວິທະຍາ ອະທິຈິດ ອະທິປັນຍາ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງຊານ ໔ ອັບປະມັນຍາ ໔ ອະຮູບສະມາປັດ ໔ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງວິໂມກ ໘ ອະພິພາຍະຕະນະ ໘ ອະນຸປຸບພະວິທາຣະສະມາປັດ ໘ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງສັນຍາພາວະນາ ໑໐ ກະສິນສະມາປັດ ໑໐ ອານາປານະສະຕິສະມາທິ ອະສຸພະສະມາປັດ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງສະຕິປັດຖານ ໔ ສຳມັບປະທານ ໔ ອິດທິບາດ ໔ ອິນຊີ ໕ ພະລະ ໕ ໂພດຊົງ ໗ ອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງຕະຖາຄົດພະລະຍານ ໑໐ ເວສາຣັດຊະຍານ ໔ ປະຕິສຳພິທາ ໔ ອະພິນຍາ ໖ ພຸດທະທຳ ໖ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ພະນາມວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້ານີ້ ບໍ່ແມ່ນພຣະຊົນນິຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະຊະນິກຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະພາດາຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະພະຄິນິຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນມິດແລະອຳມາດຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະຍາດແລະຜູ້ຮ່ວມສາຍໂລຫິດຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນສະມະນະພາມຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນເທວະດາຕັ້ງ

ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້ານີ້ ເປັນວິໂມກຂັ້ນຕິກະນາມ ເປັນສັດສິກາບັນຍັດຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າທັງຫຼາຍ ພ້ອມກັບການບັນລຸພຣະສັບພັນຍຸຕະຍານ ທີ່ເຫງົ້າຕົ້ນໂພລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງກຳຈັດບາບທຳທັງປວງ ທີ່ເປັນຮາກເຫງົ້າຂອງສ່ວນແຫ່ງທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງກຳຈັດບາບທຳທັງປວງ ຯລຯ ອັດສະມິມານະດ້ວຍມັນຕາ ອະທິບາຍວ່າ ບັນຍາຕັດຮຽກວ່າ ມັນຕາ ຄື ຄວາມຮູ້ທົ່ວ ກິຣິຍາທີ່ຮູ້ແຈ້ງ ຯລຯ ຄວາມບໍ່ຫຼົງງົມງວາຍ ຄວາມໄຈ້ແຍກທຳ ສຳມາທິດຖິ

ຄຳວ່າ ອັດສະມິມານະ ໄດ້ແກ່ ມານະວ່າ “ມີເຮົາ” ສັນທະວ່າ “ມີເຮົາ” ອະນຸໄສວ່າ “ມີເຮົາ” ໃນຮູບ ເວທະນາ ສັນຍາ ສັງຂານ ວິນຍານ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງກຳຈັດບາບທຳທັງປວງ ທີ່ເປັນຮາກເຫງົ້າຂອງສ່ວນແຫ່ງທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າ ແລະອັດສະມິມານະດ້ວຍມັນຕາ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງກຳຈັດ ຄື ເຂົ້າໄປກຳຈັດ ໃຫ້ດັບ ໃຫ້ເຂົ້າໄປສະງົບ ໃຫ້ເຖິງຄວາມຕັ້ງຢູ່ບໍ່ໄດ້ ຣະງົບບາບທຳທັງປວງ ທີ່ເປັນຮາກເຫງົ້າຂອງສ່ວນແຫ່ງທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າ ແລະອັດສະມິມານະ ດ້ວຍມັນຕາ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງກຳຈັດບາບທຳທັງປວງ ທີ່ເປັນຮາກເຫງົ້າຂອງສ່ວນແຫ່ງທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າ ແລະອັດສະມິມານະດ້ວຍມັນຕາ

ຄຳວ່າ ແນວໃດແນວໜຶ່ງ ໃນຄຳວ່າ ຕັນຫາແນວໃດແນວໜຶ່ງ ທີ່ເກີດໃນພາຍໃນ ໄດ້ແກ່ ທຸກສິ່ງໂດຍອາການທັງໝົດ ທຸກຢ່າງ ບໍ່ເຫຼືອ ບໍ່ມີສ່ວນເຫຼືອໂດຍປະການທັງປວງ ຄຳວ່າ ແນວໃດແນວໜຶ່ງ ນີ້ເປັນຄຳກ່າວລວມໄວ້ທັງໝົດ

ຄຳວ່າ ຕັນຫາ ໄດ້ແກ່ ຮູບຕັນຫາ ຯລຯ ທຳມະຕັນຫາ

ຄຳວ່າ ທີ່ເກີດໃນພາຍໃນ ໄດ້ແກ່ ຕັນຫາທີ່ເກີດໃນພາຍໃນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າທີ່ເກີດໃນພາຍໃນ

ອີກໜຶ່ງ ຈິດ ຕັດຮຽກວ່າ ທີ່ເກີດໃນພາຍໃນ ຄື ຈິດ ມະໂນ ມານັດ ຫົວໃຈປັນຖະຣະ ມະນະ ມະນາຍະຕະນະ ມະນິນຊີ ວິນຍານ ວິນຍານຂັນ ມະໂນວິນຍານທາດທີ່ເກີດຈາກຜັດສະ ເປັນຕົ້ນນັ້ນ ຕັນຫານັ້ນໄປພ້ອມກັນ ຄື ເກີດຮ່ວມກັນ ປະປົນກັນ ກ່ຽວເນື່ອງກັນເກີດພ້ອມກັນ ດັບພ້ອມກັນ ມີວັດຖຸຢ່າງດຽວກັນ ມີອາລົມຢ່າງດຽວກັນກັບຈິດ ຈຶ່ງຊື່ວ່າທີ່ເກີດໃນພາຍໃນ ລວມ ຄວາມວ່າ ຕັນຫາແນວໃດແນວໜຶ່ງ ທີ່ເກີດໃນພາຍໃນ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ມີສະຕິດ້ວຍເຫດ ໔

ຄຳວ່າ ທຸກເມື່ອ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸມີສະຕິທຸກເມື່ອ ເພິ່ງສຶກສາເພື່ອກຳຈັດຕັນຫາເຫຼົ່ານັ້ນ ໄດ້ແກ່ ທຸກເມື່ອ ຄື ໃນການທັງປວງ ຕະຫຼອດການທັງປວງ ຕະຫຼອດການເປັນນິດ ຕະຫຼອດ ການຍັງຍືນ ຕະຫຼອດການຕໍ່ເນື່ອງກັນ ຕະຫຼອດການສືບເນື່ອງກັນ ຕະຫຼອດການຕິດຕໍ່ກັນ ຕະຫຼອດການເປັນລຳດັບ ຕະຫຼອດການຕິດຕໍ່ກັນເໝືອນຣະລອກຄື້ນ ຕະຫຼອດການເປັນໄປຕໍ່ ເນື່ອງບໍ່ຂາດສາຍ ຕະຫຼອດການສືບຕໍ່ກັນກະຊັນຊິດ ຕະຫຼອດການກ່ອນພັດ ຫຼັງພັດ ຕະຫຼອດ ປະຖົມມະຍາມ ມັດຊິມະຍາມ ປັດສິມມະຍາມ ຕະຫຼອດຂ້າງແຮມ ຂ້າງຂຶ້ນ ຕະຫຼອດລະດູຝົນ ລະດູໜາວ ລະດູຮ້ອນຕະຫຼອດປະຖົມມະໄວ ມັດຊິມະໄວ ປັດສິມມະໄວ

ຄຳວ່າ ມີສະຕິ ອະທິບາຍວ່າ ມີສະຕິດ້ວຍເຫດ ໔ ຢ່າງ ຄື

໑. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາກາຍໃນກາຍ
໒. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາເວທະນາໃນເວທະນາທັງຫຼາຍ
໓. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາຈິດໃນຈິດ
໔. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາທຳໃນທຳທັງຫຼາຍ

ມີສະຕິດ້ວຍເຫດອີກ ໔ ຢ່າງ ຄື

໑. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເວັ້ນຈາກຄວາມເປັນຜູ້ບໍ່ມີສະຕິ
໒. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເປັນຜູ້ເຮັດສິ່ງທັງຫຼາຍທີ່ຄວນເຮັດດ້ວຍສະຕິ
໓. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເປັນຜູ້ກຳຈັດສິ່ງທັງຫຼາຍທີ່ເປັນຝ່າຍກົງກັນຂ້າມກັບສະຕິ
໔. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເປັນຜູ້ບໍ່ຫຼົງລືມທຳທັງຫຼາຍທີ່ເປັນມູນເຫດແຫ່ງສະຕິ

ມີສະຕິດ້ວຍເຫດອີກ ໔ ຢ່າງ ຄື

໑. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເປັນຜູ້ພຽງພໍພ້ອມດ້ວຍສະຕິ
໒. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເປັນຜູ້ຊຳນານໃນສະຕິ
໓. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເປັນຜູ້ຄ່ອງແຄ່ວໃນສະຕິ
໔. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເປັນຜູ້ບໍ່ຫວນກັບຈາກສະຕິ

ມີສະຕິດ້ວຍເຫດອີກ ໔ ຢ່າງ ຄື

໑. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນມີຢູ່ຕາມປົກກະຕິ
໒. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເປັນຜູ້ສະງົບ
໓. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເປັນຜູ້ຮະງັບ
໔. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນເປັນຜູ້ປະກອບດ້ວຍທຳຂອງສັດຕະບຸຣຸດ

ມີສະຕິດ້ວຍເຫດອີກ ໑໐ ຢ່າງ ຄື

໑. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນຣະນົກເຖິງພຸດທະຄຸນ
໒. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນຣະນົກເຖິງທຳມະຄຸນ
໓. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນຣະນົກເຖິງສັງຄະຄຸນ
໔. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນຣະນົກເຖິງສິນທີ່ຕົນຮັກສາ
໕. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນຣະນົກເຖິງທານທີ່ຕົນບໍລິຈາກແລ້ວ
໖. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນຣະນົກເຖິງຄຸນນະທຳທີ່ເຮັດຄົນໃຫ້ເປັນເທວະດາ
໗. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນຕັ້ງສະຕິກຳນົດລົມກາຍໃຈເຂົ້າອອກ
໘. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນຣະນົກເຖິງຄວາມຕາຍທີ່ຈະຕ້ອງມີເປັນທຳມະດາ
໙. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນຣະນົກທີ່ໄປໃນກາຍ (ໃຫ້ເຫັນວ່າບໍ່ງາມ)
໑໐. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ຍ້ອນຣະນົກເຖິງທຳທີ່ສະງົບຮະງັບ(ກິເລດແລະຄວາມທຸກ)ຄືນິບພານ

ສະຕິ ຄື ຄວາມຕາມຣະນົກເຖິງ ຄວາມຣະນົກໄດ້ສະເພາະໜ້າ ສະຕິ ຄື ຄວາມຣະນົກໄດ້ຄວາມຈຳໄດ້ ຄວາມບໍ່ເລື່ອນລອຍ ຄວາມບໍ່ຫຼົງລືມ ສະຕິ ຄື ສະຕິນຊີ (ສະຕິທີ່ເປັນໃຫຍ່) ສະຕິພະລະ (ສະຕິທີ່ເປັນກຳລັງ) ສຳມາສະຕິ (ຣະລຶກຊອບ) ສະຕິສຳໂພດຊົງ (ສະຕິເປັນອົງແຫ່ງການຕັດສະຮູ້ທຳ) ເອກາຍະນະມັກ (ສະຕິທີ່ເປັນທາງເອກ) ນີ້ແລ ຕັດຮຽກວ່າສະຕິ ບຸກຄົນນັ້ນຜູ້ປະກອບ ປະກອບພ້ອມ ດຳເນີນໄປ ດຳເນີນໄປພ້ອມ ເປັນໄປ ເປັນໄປພ້ອມ ພຽບພ້ອມແລ້ວ ດ້ວຍສະຕິນີ້ ພິກຂຸນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ມີສະຕິ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງສິກສາ ອະທິບາຍວ່າ ສິກຂາ ໓ ຄື

໑. ອະທິສິລະສິກຂາ
໒. ອະທິຈິດຕະສິກຂາ
໓. ອະທິປັນຍາສິກຂາ

ອະທິສິລະສິກຂາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ມີສິນ ສັງລວມດ້ວຍການສັງວອນໃນປາຕິໂມກ ສົມບູນດ້ວຍອາຈາຣະແລະໂຄຈອນ ເຫັນໄພໃນໂທດພຽງເລັກໜ້ອຍ ສະມາທານສິກສາໃນສິກຂາບົດທັງຫຼາຍຢູ່ ຄື ສິນຂັນນ້ອຍ ສິນຂັນໃຫຍ່ ສິນເປັນທີ່ເພິ່ງ ເປັນເບື້ອງຕົ້ນ ເປັນຄວາມປະພຶດ ເປັນຄວາມສັງລວມ ເປັນຄວາມຣະວັງ ເປັນຫົວໜ້າ ເປັນປະທານເພື່ອຄວາມເຖິງພ້ອມແຫ່ງທຳທີ່ເປັນກຸສົນ ນີ້ຊື່ວ່າອະທິສິລະສິກຂາ

ອະທິຈິດຕະສິກຂາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ສະຫງັດຈາກກາມ ແລະອະກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ບັນລຸປະຖົມຊານທີ່ມີວິຕົກ ວິຈານ ປິຕິ ແລະສຸກ ອັນເກີດຈາກວິເວກຢູ່ ຍ້ອນວິຕົກວິຈານ ສະງົບຣະງັບໄປແລ້ວບັນລຸທຸຕິຍະຊານ ມີຄວາມຜ່ອງໃສໃນພາຍໃນ ມີພາວະທີ່ຈິດເປັນໜຶ່ງຜຸດຂຶ້ນ ບໍ່ມີວິຕົກ ບໍ່ມີວິຈານ ມີແຕ່ປິຕິ ແລະສຸກທີ່ເກີດຈາກສະມາທິຢູ່ ຍ້ອນປິຕິຈາງຄາຍອອກມີອຸເປກຂາ ມີສະຕິສຳປະຊັນຍະ ສະເຫວີຍສຸກດ້ວຍນາມກາຍ ບັນລຸຕະຕິຍະຊານ ທີ່ພຣະອະຣິຍະທັງຫຼາຍສັນເສີນວ່າ “ຜູ້ມີອຸເປກຂາ ມີສະຕິຢູ່ເປັນສຸກ” ຍ້ອນລະສຸກແລະທຸກໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນໂສມະນັດແລະໂທມະນັດດັບໄປກ່ອນແລ້ວ ບັນລຸຈະຕຸດຖະຊານ ທີ່ບໍ່ມີທຸກ ບໍ່ມີສຸກ ມີສະຕິບໍລິສຸດຍ້ອນອຸເປກຂາຢູ່ ນີ້ຊື່ວ່າອະທິຈິດຕະສິກຂາ

ອະທິປັນຍາສິກຂາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ມີປັນຍາ ປະກອບດ້ວຍປັນຍາອັນປະເສີດຍັງເຖິງຄວາມເກີດແລະຄວາມດັບ ເພິກຖອນກິເລດ ໃຫ້ບັນລຸເຖິງຄວາມສິ້ນທຸກໂດຍຊອບ

- ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ “ນີ້ທຸກ”
- ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ “ນີ້ທຸກຂະສະມຸໄທ”
- ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ “ນີ້ທຸກຂະນິໂຣທະ”
- ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ “ນີ້ທຸກຂະນິໂຣທະຄາມິນີປະຕິປະທາ”
- ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ “ເຫຼົ່ານີ້ອາສະວະ”
- ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ “ນີ້ອາສະວະສະມຸໄທ”
- ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ “ນີ້ອາສະວະນິໂຣທະ ”

ທ່ານຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ “ນີ້ອາສະວະນິໂຣທະຄາມິນີປະຕິປະທາ”
ນີ້ຊື່ວ່າ ອະທິບັນຍາສິກຂາ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸມີສະຕິທຸກເມື່ອ ເພິ່ງສິກສາເພື່ອກຳຈັດຕັນຫາເຫຼົ່ານັ້ນ ອະທິບາຍວ່າພິກຂຸ
ເພິ່ງສິກສາທັງອະທິສິລະສິກຂາ ອະທິຈິຕຕະສິກຂາ ອະທິບັນຍາສິກຂາ ຄື ສິກຂາ ໓ ເຫຼົ່ານີ້
ເມື່ອພິກຂຸນຶກເຖິງ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຮູ້ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອເຫັນ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອ
ພິຈາລະນາ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອອະທິຖານຈິຕ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອນ້ອມໃຈເຊື່ອດ້ວຍສັດທາ
ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອປະຄອງຄວາມພຽນ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຕັ້ງສະຕິ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອ
ຕັ້ງໃຈໝັ້ນ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຮູ້ແຈ້ງດ້ວຍບັນຍາ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຮູ້ແຈ້ງທຳທີ່ຄວນຮູ້
ແຈ້ງ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອກຳນົດຮູ້ທຳທີ່ຄວນກຳນົດຮູ້ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອລະທຳທີ່ຄວນລະ
ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຈະເລີນທຳທີ່ຄວນຈະເລີນ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອເຮັດໃຫ້ແຈ້ງທຳທີ່ຄວນ
ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ກໍຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ຄື ເພິ່ງປະພຶດເອື້ອເພື່ອ ປະພຶດເອື້ອເພື່ອໂດຍຊອບສະມາທານ
ປະພຶດ ເພື່ອກຳຈັດ ຄື ບັນເທົາ ລະ ສະງົບ ສະລັດຖິ້ມ ຣະງັບຕັນຫາເຫຼົ່ານັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ
ພິກຂຸມີສະຕິທຸກເມື່ອ ເພິ່ງສິກສາເພື່ອກຳຈັດຕັນຫາເຫຼົ່ານັ້ນດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ
ຈຶ່ງຕັດຕອບວ່າ

ພິກຂຸເພິ່ງກຳຈັດບາບທຳທັງປວງ ທີ່ເປັນຮາກເຫງົ້າ
ຂອງສ່ວນແຫ່ງທຳເປັນເຄື່ອງເນີນຊ້າແລະອັດສະມິມານະດ້ວຍມັນຕາ
ຕັນຫາແນວໃດແນວໜຶ່ງທີ່ເກີດໃນພາຍໃນ
ພິກຂຸມີສະຕິທຸກເມື່ອ ເພິ່ງສິກສາເພື່ອກຳຈັດຕັນຫາເຫຼົ່ານັ້ນ

[໑໕໒] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕໍ່ໄປວ່າ)

ພິກຂຸເພິ່ງຮູ້ຄຸນນະທຳແນວໃດແນວໜຶ່ງໃນພາຍໃນ
ຫຼືໃນພາຍນອກ ແຕ່ບໍ່ຄວນທຳຄວາມດີດ້ານຍ້ອນຄຸນນະທຳນັ້ນ
ຍ້ອນການທຳຄວາມດີດ້ານນັ້ນ
ຜູ້ສະງົບທັງຫຼາຍບໍ່ກ່າວວ່າ ເປັນຄວາມດັບກິເລດ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງຮູ້ຄຸນນະທຳແນວໃດແນວໜຶ່ງໃນພາຍໃນ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງຮູ້ຄຸນ
ນະທຳຂອງຕົນແນວໃດແນວໜຶ່ງ ຄື ຄຸນນະທຳຝ່າຍກຸສົນ ຫຼື ຄຸນນະທຳຝ່າຍອັບພະຍາກະຕະ

ຄຸນນະທຳຂອງຕົນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸເປັນຜູ້ມີຄວາມເຫັນວ່າ ເຮົາເປັນຜູ້ອອກບວດຈາກຕະກູນສູງ ອອກບວດຈາກ
ຕະກູນໃຫຍ່ ອອກບວດຈາກຕະກູນມີໂພຄະຊັບຫຼາຍ ຫຼື ອອກບວດຈາກຕະກູນມີໂພຄະຊັບຍິ່ງ
ໃຫຍ່ ເປັນຜູ້ມີຊື່ສຽງຜາກົດ ມີຍົດກວ່າຄະລິຫັດ ແລະບັນພະຊົດ ເປັນຜູ້ມີປົກກະຕິໄດ້ ຈົວອນ

ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະຄຳລາຍປັດໄຈເພສັດບໍລິຂານ ເປັນຜູ້ຊົງຈຳພຣະສູດ ເປັນຜູ້ຊົງ
ຈຳພຣະວິໄນ ເປັນພຣະທຳມະກະຖິກ ເປັນຜູ້ຢູ່ປ່າເປັນຂໍ້ວັດ ເປັນຜູ້ທຽວບິນທະບາດເປັນຂໍ້ວັດ
ເປັນຜູ້ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າບັງສຸກຸນເປັນຂໍ້ວັດ ເປັນຜູ້ທຽວບິນທະບາດຕາມລຳດັບຮ່ອມເປັນ ຂໍ້ວັດ ເປັນຜູ້
ງົດສັນອາຫານຄາບຫຼັງເປັນຂໍ້ວັດ ເປັນຜູ້ຖືການນັ່ງເປັນຂໍ້ວັດ ເປັນຜູ້ຖືການຢູ່ໃນເສນາສະນະຕາມ
ທີ່ເຂົາຈັດໃຫ້ເປັນຂໍ້ວັດ ເປັນຜູ້ໄດ້ປະຖົມຊານ ໄດ້ທຸຕິຍະຊານໄດ້ຕະຕິຍະຊານ ໄດ້ຈະຕຸດຖະ
ຊານ ໄດ້ອາກາສານັນຈາຍະຕະນະສະມາບັດ ຯລຯ ໄດ້ວິນຍານັນຈາຍະຕະນະສະມາບັດ ຯລຯ
ໄດ້ອາກິນຈັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດ ຯລຯ ຫຼື ເປັນຜູ້ໄດ້ເນວະສັນຍານາສັນຍາຍະຕະນະສະມາ
ບັດ ເຫຼົ່ານີ້ ຕັດຮຽກວ່າ ຄຸນນະທຳຂອງຕົນ ພິກຂຸເພິ່ງຮູ້ ຄື ຮູ້ທົ່ວ ຮູ້ແຈ້ມແຈ້ງຮູ້ສະເພາະແທງ
ຕະຫຼອດຄຸນນະທຳຂອງຕົນແນວໃດແນວໜຶ່ງ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງຮູ້ຄຸນນະທຳແນວໃດ
ແນວໜຶ່ງໃນພາຍໃນ

ຄຳວ່າ ຫຼືໃນພາຍນອກ ອະທິບາຍວ່າ ຄຸນນະທຳເຫຼົ່ານັ້ນ ເປັນຂອງອຸປັດຊາ ຫຼືອາຈານ
ລວມຄວາມວ່າ ໃນພາຍໃນ ຫຼື ໃນພາຍນອກ

ຄຳວ່າ ແຕ່ບໍ່ຄວນທຳຄວາມດີດ້ານຍ້ອນຄຸນນະທຳນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸບໍ່ຄວນເຮັດ
ຄວາມດີດ້ານ ຄື ບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມດີດຶງ ບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມຖືຕົວ ບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມຈອງຫອງ ບໍ່
ເພິ່ງເຮັດຄວາມຈອງຫອງ ຍ້ອນຄຸນນະທຳຂອງຕົນ ຫຼື ຄຸນນະທຳຂອງຜູ້ອື່ນ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້
ມານະເກີດ ຍ້ອນຄຸນນະທຳນັ້ນ ບໍ່ເພິ່ງເປັນຄົນກະດ້າງ ຈອງຫອງ ຫົວສູງ ຍ້ອນຄຸນນະທຳນັ້ນ
ລວມຄວາມວ່າ ແຕ່ບໍ່ຄວນເຮັດຄວາມດີດ້ານຍ້ອນຄຸນນະທຳນັ້ນ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນການເຮັດຄວາມດີດ້ານນັ້ນ ຜູ້ສະງົບທັງຫຼາຍບໍ່ກ່າວວ່າ ເປັນຄວາມດັບ ກິເລ
ດ ອະທິບາຍວ່າ ການເຮັດຄວາມດີດ້ານນັ້ນ ຜູ້ສະງົບທັງຫຼາຍ ຄື ຜູ້ສະງົບເຢັນ ສັດຕະບຸຣຸດພ
ຣະພຸດທະເຈົ້າ ສາວົກຂອງພຣະພຸດທະເຈົ້າ ພຣະປັດເຈກພຸດທະເຈົ້າ ບໍ່ກ່າວ ຄື ບໍ່ເວົ້າ ບໍ່ບອກ
ບໍ່ສະແດງ ບໍ່ບັນຍັດ ບໍ່ກຳນົດ ບໍ່ເປີດເຜີຍ ບໍ່ຈຳແນກ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ງ່າຍ ບໍ່ປະກາດວ່າເປັນຄວາມ
ດັບກິເລດ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນການທຳຄວາມດີດ້ານນັ້ນ ຜູ້ສະງົບທັງຫຼາຍບໍ່ກ່າວວ່າເປັນຄວາມ
ດັບກິເລດ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພິກຂຸເພິ່ງຮູ້ຄຸນນະທຳແນວໃດແນວໜຶ່ງໃນພາຍໃນ
ຫຼືໃນພາຍນອກ ແຕ່ບໍ່ຄວນເຮັດຄວາມດີດ້ານຍ້ອນຄຸນນະທຳນັ້ນ
ຍ້ອນການທຳຄວາມດີດ້ານນັ້ນ
ຜູ້ສະງົບທັງຫຼາຍບໍ່ກ່າວວ່າ ເປັນຄວາມດັບກິເລດ

[໑໕໓] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງສຳຄັນຕົນວ່າເຮົາເລີດກວ່າເຂົາ
ເຮົາດ້ອຍກວ່າເຂົາ ຫຼືວ່າເຮົາສະເໝີເຂົາຍ້ອນຄຸນນະທຳນັ້ນ
ເປັນຜູ້ພຽບພ້ອມດ້ວຍຄຸນນະທຳເປັນອະເນກແລ້ວ
ບໍ່ເພິ່ງກຳນົດຕົນ ດຳຮົງຢູ່

ວ່າດ້ວຍມານະ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງສຳຄັນຕົນວ່າເຮົາເລີດກວ່າເຂົາ ຯລຯ ຍ້ອນຄຸນນະທຳນັ້ນ ອະທິບາຍ
ວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ຄວາມດູໝິ່ນເກີດ ຍ້ອນຊາດ ໂຄດ ຄວາມເປັນບຸດຂອງຜູ້ມີຕະກູນຄວາມເປັນ
ຜູ້ມີຮູບງາມ ຊັບ ການສຶກສາ ໜ້າທີ່ວຽກງານ ຫຼັກແຫ່ງສິລະປະວິທະຍາ ວິທະຍະຖານະຄວາມ
ຄົງແກ່ຮຽນ ປະຕິພານ ຫຼື ສິ່ງອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວວ່າ ເຮົາເລີດກວ່າເຂົາ ລວມຄວາມວ່າ
ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງສຳຄັນຕົນວ່າເຮົາເລີດກວ່າເຂົາ ຯລຯ ຍ້ອນຄຸນນະທຳນັ້ນ

ຄຳວ່າ ເຮົາດ້ອຍກວ່າເຂົາ ຫຼື ວ່າເຮົາສະເໝີເຂົາ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ຄວາມຖື
ຕົວຕ່ຳເກີດຍ້ອນຊາດ ໂຄດ ຯລຯ ຫຼື ສິ່ງອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວວ່າ “ເຮົາດ້ອຍກວ່າເຂົາ” ບໍ່
ເພິ່ງໃຫ້ຄວາມຖືຕົວເກີດຍ້ອນຊາດ ໂຄດ ຄວາມເປັນບຸດຂອງຜູ້ມີຕະກູນ ຄວາມເປັນຜູ້ມີຮູບງາມ
ຊັບ ການສຶກສາ ໜ້າທີ່ວຽກງານ ຫຼັກແຫ່ງສິລະປະວິທະຍາ ວິທະຍະຖານະ ຄວາມຄົງແກ່ຮຽນ
ປະຕິພານ ຫຼື ສິ່ງອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວວ່າ “ເຮົາສະເໝີເຂົາ” ລວມຄວາມວ່າ ເຮົາດ້ອຍກວ່າ
ເຂົາ ຫຼື ວ່າເຮົາສະເໝີເຂົາ

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ພຽບພ້ອມດ້ວຍຄຸນນະທຳເປັນອະເນກແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ເປັນຜູ້ພຽບ
ພ້ອມ ຄື ຫ້ອມລ້ອມ ພຽບພ້ອມ ປະກອບພ້ອມແລ້ວດ້ວຍອາການຫຼາຍຢ່າງລວມຄວາມວ່າ ເປັນ
ຜູ້ພຽບພ້ອມດ້ວຍຄຸນນະທຳເປັນອະເນກແລ້ວ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງກຳນົດຕົນ ດຳຮົງຢູ່ ອະທິບາຍວ່າ ອັດຕາ ຕັດຮຽກວ່າ ຕົນ ບໍ່ເພິ່ງກຳນົດ
ຄື ກຳນົດວິເສດ ເຖິງຄວາມກຳນົດຕົນ ດຳຮົງຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ກໍບໍ່ເພິ່ງກຳນົດຕົນ ດຳຮົງຢູ່
ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງສຳຄັນຕົນວ່າເຮົາເລີດກວ່າເຂົາ
ເຮົາດ້ອຍກວ່າເຂົາ ຫຼື ວ່າເຮົາສະເໝີເຂົາຍ້ອນຄຸນນະທຳນັ້ນ
ເປັນຜູ້ພຽບພ້ອມດ້ວຍຄຸນນະທຳເປັນອະເນກແລ້ວ
ບໍ່ເພິ່ງກຳນົດຕົນ ດຳຮົງຢູ່

[໑໕໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸເພິ່ງສະງົບກິເລດພາຍໃນນັ້ນເອງ
ບໍ່ເພິ່ງສະແຫວງຫາຄວາມສະງົບໂດຍທາງອື່ນ
ເມື່ອພິກຂຸສະງົບກິເລດພາຍໃນໄດ້ແລ້ວ
ຄວາມເຫັນວ່າມີຕົນ ຫຼື ຄວາມເຫັນວ່າບໍ່ມີຕົນ ກໍບໍ່ມີແຕ່ບ່ອນໃດ ໆ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງສະງົບກິເລດພາຍໃນນັ້ນເອງ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງສະງົບຣາຄະ ເພິ່ງສະງົບໂທສະ ເພິ່ງສະງົບໂມຫະພາຍໃນ ຯລຯ ເພິ່ງສະງົບ ຄື ເຂົ້າໄປສະງົບ ສະງົບເຢັນ ດັບ ຣະຈັບໂກທະ ຯລຯ ອຸປະນາທະ ຯລຯມັກຂະ ຯລຯ ປະລາສະ ຯລຯ ອິດສາ ຯລຯ ມັດສະຣິຍະ ຯລຯ ມາຍາ ຯລຯ ສາເຖຢຍະ ຯລຯ ຖຳພະ ຯລຯ ສາຣຳພະ ຯລຯມານະ ຯລຯ ອະຕິມານະ ຯລຯ ມະທະ ຯລຯ ປະມາທະ ຯລຯ ກິເລດທຸກຊະນິດ ຯລຯ ທຸດຈະຣິດທຸກທາງ ຯລຯ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ຯລຯ ຄວາມຮ້ອນຮົນທຸກສະຖານ ຯລຯ ຄວາມເດືອນຮ້ອນທຸກປະການ ຯລຯອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດພາຍໃນ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງສະງົບກິເລດພາຍໃນນັ້ນເອງ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸ ຯລຯ ບໍ່ເພິ່ງສະແຫວງຫາຄວາມສະງົບໂດຍທາງອື່ນ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເພິ່ງສະແຫວງຫາ ຄື ບໍ່ເພິ່ງຄົ້ນຫາ ບໍ່ເພິ່ງເສາະຫາຄວາມສະງົບ ຄື ຄວາມເຂົ້າໄປສະງົບ ຄວາມສະງົບເຢັນ ຄວາມດັບ ຄວາມຣະຈັບໄປໂດຍທາງອື່ນ ຄື ໂດຍມັກທີ່ບໍ່ມີດຈິດ ປະຕິປະທາທີ່ຜິດ ຫົນທາງທີ່ບໍ່ແມ່ນທາງອອກຈາກທຸກ ນອກຈາກສະຕິປັດຖານ ສຳມັບປະທານ ອິດທິບາດອິນຊີ ພະລະ ໂພດຊົງ ອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸ ຯລຯບໍ່ເພິ່ງສະແຫວງຫາຄວາມສະງົບໂດຍທາງອື່ນ

ຄຳວ່າ ເມື່ອພິກຂຸສະງົບກິເລດພາຍໃນໄດ້ແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອພິກຂຸສະງົບຣາຄະ ສະງົບໂທສະ ສະງົບໂມຫະພາຍໃນ ຯລຯ ເມື່ອພິກຂຸສະງົບ ຄື ເຂົ້າໄປສະງົບ ສະງົບເຢັນ ດັບ ຣະຈັບອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດພາຍໃນໄດ້ແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອພິກຂຸສະງົບກິເລດພາຍໃນໄດ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ບໍ່ມີ ໃນຄຳວ່າ ຄວາມເຫັນວ່າມີຕົນ ຫຼື ຄວາມເຫັນວ່າບໍ່ມີຕົນ ກໍບໍ່ມີແຕ່ບ່ອນໃດ ໆ ເປັນຄຳປະຕິເສດ

ຄຳວ່າ ຄວາມເຫັນວ່າມີຕົນ (ບໍ່ມີ) ໄດ້ແກ່ ຄວາມເຫັນວ່າທຸ່ງບໍ່ມີ
ຄຳວ່າ ຄວາມເຫັນວ່າບໍ່ມີຕົນ (ບໍ່ມີ) ໄດ້ແກ່ ຄວາມເຫັນວ່າຂາດສູນບໍ່ມີ
ຄຳວ່າ ຄວາມເຫັນວ່າມີຕົນ (ບໍ່ມີ) ໄດ້ແກ່ ສິ່ງທີ່ຖືບໍ່ມີ

ຄຳວ່າ ຄວາມເຫັນວ່າບໍ່ມີຕົນ (ບໍ່ມີ) ໄດ້ແກ່ ສິ່ງທີ່ຄວນປ່ອຍບໍ່ມີຜູ້ໃດ ບໍ່ມີສິ່ງທີ່ຖືໄວ້ ຜູ້ນັ້ນກໍບໍ່ມີສິ່ງທີ່ຄວນປ່ອຍ ຜູ້ໃດມີສິ່ງທີ່ຄວນປ່ອຍ ຜູ້ນັ້ນກໍມີສິ່ງທີ່ຖືໄວ້ ພຣະອະຣະຫັນກ້າວພົ້ນການຖື ແລະການປ່ອຍ ລ່ວງພົ້ນຄວາມຈະເລີນ ແລະຄວາມເສື່ອມໄດ້ແລ້ວ ພຣະອະຣະ ຫັນນັ້ນຢູ່ໃນ (ອະຣິຍະວາສະທຳ) ແລ້ວ ປະພຶດຈະຣະນະທຳແລ້ວ ຯລຯ ແລະພົບໃໝ່ກໍບໍ່ມີອີກ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມເຫັນວ່າມີຕົນ ຫຼື ຄວາມເຫັນວ່າບໍ່ມີຕົນ ກໍບໍ່ມີແຕ່ບ່ອນໃດ ໆ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພິກຂຸເພິ່ງສະຖົບກິເລດພາຍໃນນັ້ນເອງ
ບໍ່ເພິ່ງສະແຫວງຫາຄວາມສະຖົບໂດຍທາງອື່ນ
ເມື່ອພິກຂຸສະຖົບກິເລດພາຍໃນໄດ້ແລ້ວ
ຄວາມເຫັນວ່າມີຕົນ ຫຼື ຄວາມເຫັນວ່າບໍ່ມີຕົນ ກໍບໍ່ມີແຕ່ບ່ອນໃດ ໆ

[໑໔໕] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຄື້ນບໍ່ເກີດໃນສ່ວນກາງທະເລ ທະເລລຽບຢູ່ ສັນໃດ
ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ສັນນັ້ນ
ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງກໍກິເລດເຄື່ອງພູໃຈໃນບ່ອນໃດ ໆ

ຄຳວ່າ ຄື້ນບໍ່ເກີດໃນສ່ວນກາງທະເລ ທະເລລຽບຢູ່ ສັນໃດ ອະທິບາຍວ່າ ໂດຍສ່ວນເລິກ ທະເລເລິກ ໘໔,໐໐໐ ໂຍດ ນ້ຳສ່ວນລຸ່ມ ໔໐,໐໐໐ ໂຍດ ຍ່ອມກະເພື່ອມດ້ວຍຝູງປາແລະເຕົາ ນ້ຳສ່ວນເທິງ ໔໐,໐໐໐ ໂຍດ ກໍກະເພື່ອມດ້ວຍລົມ ນ້ຳສ່ວນກາງ ໔໐,໐໐໐ ໂຍດ ບໍ່ກະເພື່ອມ ບໍ່ສັ່ນສະເທືອນ ບໍ່ເຄື່ອນໄຫວ ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ບໍ່ສັ່ນໄຫວ ບໍ່ປັ່ນປ່ວນເລີຍ ຄື ເປັນທະເລ ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ບໍ່ຟັງ ບໍ່ເຄື່ອນໄຫວ ບໍ່ກະເພື່ອມ ບໍ່ໝຸນວົນ ສະຖົບ ຄື້ນບໍ່ເກີດກາງທະເລນັ້ນ ທະເລກໍລຽບຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ຄື້ນບໍ່ເກີດໃນສ່ວນກາງທະເລ ທະເລລຽບຢູ່ ສັນໃດ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ທະເລສີທັນດອນຢູ່ລະຫວ່າງພູເຂົາ ກ ລູກ ນ້ຳໃນທະເລສີທັນດອນນັ້ນ ບໍ່ກະເພື່ອມ ບໍ່ສັ່ນສະເທືອນ ບໍ່ເຄື່ອນໄຫວ ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ບໍ່ສັ່ນໄຫວ ບໍ່ປັ່ນປ່ວນເລີຍ ຄືເປັນ ທະເລ ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ບໍ່ຟັງ ບໍ່ເຄື່ອນໄຫວ ບໍ່ກະເພື່ອມ ບໍ່ໝຸນວົນ ສະຖົບຄື້ນບໍ່ເກີດໃນທະເລ ສີທັນດອນນັ້ນ ທະເລກໍລຽບຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ຄື້ນບໍ່ເກີດໃນສ່ວນກາງທະເລ ທະເລລຽບຢູ່ ສັນໃດ ແນວນີ້ແດ່

ຄຳວ່າ ສັນນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ສັນນັ້ນ ເປັນຄຳອຸປະໄມເຮັດອຸປະມາໃຫ້ສົມບູນ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸນັ້ນບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ຄື ບໍ່ສະເທືອນ ບໍ່ເຄື່ອນໄຫວ ບໍ່ສະທ້ານ ບໍ່ສັ່ນສະທ້ານ ບໍ່ສະທົກສະທ້ານ ຍ້ອນໄດ້ລາບ ຍ້ອນເສື່ອມລາບແດ່ ຍ້ອນໄດ້

ຍົດ ຍ້ອນເສື່ອມຍົດແດ່ ຍ້ອນສັນເສີນ ຍ້ອນນິນທາແດ່ ຍ້ອນສຸກຍ້ອນທຸກແດ່ ລວມຄວາມວ່າ
ເພິ່ງເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຯລຯ ສັນນັ້ນ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຫວັ່ນໄຫວ ຄື ຄວາມກຳໜົດ
ຄວາມກຳໜົດແຮງກ້າ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສົນມູນ ຄື ໂລພະ ຕັນຫາທີ່ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຫວັ່ນ
ໄຫວນີ້ ພິກຂຸໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຄື ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວຖອນໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະຖົບໄດ້ແລ້ວ ຣະຖົບໄດ້
ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ພິກຂຸນັ້ນ ຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ມີຕັນຫາເປັນ
ເຫດຫວັ່ນໄຫວຍ້ອນເປັນຜູ້ລະຄວາມຫວັ່ນໄຫວໄດ້ແລ້ວ ຈຶ່ງຊື່ວ່າບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ພິກຂຸນັ້ນຍ່ອມບໍ່ຫວັ່ນ
ໄຫວ ຄື ບໍ່ສະເທືອນ ບໍ່ເຄື່ອນໄຫວ ບໍ່ສະທ້ານ ບໍ່ສັ່ນສະທ້ານ ບໍ່ສະທົກສະທ້ານ

ຍ້ອນໄດ້ລາບ ຍ້ອນເສື່ອມລາບແດ່ ຍ້ອນໄດ້ຍົດ ຍ້ອນເສື່ອມຍົດແດ່ ຍ້ອນສັນເສີນຍ້ອນ
ນິນທາແດ່ ຍ້ອນສຸກ ຍ້ອນທຸກແດ່ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ
ສັນນັ້ນ

ວ່າດ້ວຍກິເລດເຄື່ອງພູໃຈ ກຸ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ກິເລດເຄື່ອງພູໃຈ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງກໍ່ກິເລດເຄື່ອງພູໃຈ ໃນບ່ອນໃດ ໆ ໄດ້
ແກ່ ກິເລດເຄື່ອງພູໃຈ ກຸ ຢ່າງ ຄື

໑. ກິເລດເຄື່ອງພູໃຈຄື ຣາຄະ	໒. ກິເລດເຄື່ອງພູໃຈຄື ໂທສະ
໓. ກິເລດເຄື່ອງພູໃຈຄື ໂມຫະ	໔. ກິເລດເຄື່ອງພູໃຈຄື ມານະ
໕. ກິເລດເຄື່ອງພູໃຈຄື ທິດຖິ	໖. ກິເລດເຄື່ອງພູໃຈຄື ກິເລດ
໗. ກິເລດເຄື່ອງພູໃຈຄື ກຳ	

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງກໍ່ກິເລດເຄື່ອງພູໃຈນັ້ນ ຄື ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ເກີດ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ບັງ
ເກີດ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນ

ຄຳວ່າ ໃນບ່ອນໃດ ໆ ໄດ້ແກ່ ໃນບ່ອນໃດ ຄື ບ່ອນໃດ ໆ ບ່ອນໃດ ໆ ພາຍໃນ ພາຍ
ນອກ ຫຼື ທັງພາຍໃນແລະພາຍນອກ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງກໍ່ກິເລດເຄື່ອງພູໃຈ ໃນບ່ອນ
ໃດ ໆ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຄື້ນບໍ່ເກີດໃນສ່ວນກາງທະເລ ທະເລລຽບຢູ່ ສັນໃດ
ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ສັນນັ້ນ
ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງກໍ່ກິເລດເຄື່ອງພູໃຈໃນບ່ອນໃດ ໆ

[໑໕໖] (ພຣະພຸດທະເນຣະມິດທູນຖາມວ່າ)

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຜູ້ມີພຣະຈັກຊຸແຈ່ມແຈ້ງ
ໄດ້ຊົງສະແດງທຳທີ່ເປັນພະຍານ ອັນເປັນເຄື່ອງກຳຈັດອັນຕະລາຍ
ຂ້າແດ່ພຣະອົງຜູ້ຈະເລີນ ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດບອກປະຕິປະທາ
ຄືປາຕິໂມກ ຫຼື ແມ່ນສະມາທິ

ຄຳວ່າ ໄດ້ຊົງສະແດງ ໃນຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຜູ້ມີພຣະຈັກຊຸແຈ່ມແຈ້ງໄດ້ຊົງ
ສະແດງ ໄດ້ແກ່ ໄດ້ຊົງສະແດງ ຄື ໄດ້ຊົງຊີ້ແຈ້ງ ຕັດບອກ ສະແດງ ບັນຍັດກຳນົດ ເປີດເຜີຍ
ຈຳແນກ ເຮັດໃຫ້ງ່າຍ ປະກາດ ລວມຄວາມວ່າ ໄດ້ຊົງສະແດງ

ວ່າດ້ວຍພຣະຈັກຊຸ ໕ ຊະນິດ

ຄຳວ່າ ຜູ້ມີພຣະຈັກຊຸແຈ່ມແຈ້ງ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າມີພຣະຈັກຊຸແຈ່ມ
ແຈ້ງດ້ວຍພຣະຈັກຊຸ ໕ ຊະນິດ ຄື

໑. ມີພຣະຈັກຊຸແຈ່ມແຈ້ງດ້ວຍ ມັງສະຈັກຊຸແດ່
໒. ມີພຣະຈັກຊຸແຈ່ມແຈ້ງດ້ວຍ ທິບພະຈັກຊຸແດ່
໓. ມີພຣະຈັກຊຸແຈ່ມແຈ້ງດ້ວຍ ບັນຍາຈັກຊຸແດ່
໔. ມີພຣະຈັກຊຸແຈ່ມແຈ້ງດ້ວຍ ພຸດທະຈັກຊຸແດ່
໕. ມີພຣະຈັກຊຸແຈ່ມແຈ້ງດ້ວຍ ສະມັນຕະຈັກຊຸແດ່

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າມີພຣະຈັກຊຸແຈ່ມແຈ້ງດ້ວຍມັງສະຈັກຊຸ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ໃນພຣະມັງສະຈັກຊຸຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ມີສີຢູ່ ໕ ສີ ຄື (໑) ສີຂຽວ (໒) ສີ
ເຫຼືອງ (໓) ສີແດງ (໔) ສີດຳ (໕) ສີຂາວ ໃນທີ່ທີ່ມີກັນພຣະເນດຂຶ້ນ ມີສີຂຽວ ຂຽວສະນິດ ໜ້າ
ຊົມ ໜ້າເບິ່ງ ເໝືອນດອກຜັກຕົບ ຕໍ່ຈາກນັ້ນ ກໍເປັນສີເຫຼືອງ ເຫຼືອງສະນິດສີເໝືອນຄຳ ໜ້າຊົມ
ໜ້າເບິ່ງ ເໝືອນດອກກັນນິກາ ເບົ້າພຣະເນດທັງສອງຂ້າງຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າມີສີແດງ
ແດງສະນິດ ໜ້າຊົມ ໜ້າເບິ່ງ ເໝືອນສີປົກແມງຄັບ ກາງດວງພຣະເນດມີສີດຳ ດຳເຂັ້ມ ບໍ່ເລົ້າ
ໝອງ ສະນິດ ໜ້າຊົມ ໜ້າເບິ່ງ ເໝືອນສີສົ້ມມໍດຳ ຕໍ່ຈາກນັ້ນ ເປັນສີຂາວ ຂາວສະນິດ ເປັ່ງປັ່ງ
ຂາວນວນ ໜ້າຊົມ ໜ້າເບິ່ງ ເໝືອນສີດາວປະກາຍພິກ ພຣະຜູ້ມີພຣະ ພາກເຈົ້າມີພຣະມັງສະ
ຈັກຊຸນັ້ນຢູ່ໂດຍປົກກະຕິ ເນື່ອງໃນພຣະອັດຕະພາບ ເກີດດ້ວຍສຸດຈະຣິດ ກຳທີ່ຊົງສັ່ງສົມມາໃນ
ພົບກ່ອນ ຊົງແນມເຫັນຕະຫຼອດ ໑ ໂຍດໂດຍຮອບ ທັງກາງເວັນແລະກາງຄືນ ແມ່ນໃນເວລາທີ່
ມີຄວາມມືດປະກອບດ້ວຍອົງ ໔ ຄື (໑) ດວງອາທິດຕົກໄປແລ້ວ (໒) ເປັນວັນອຸໂປສິດຂ້າງແຮມ
(໓) ປ່າໜາຣົກທິບ (໔) ມີເມກກ້ອນໃຫຍ່ຜຸດຂຶ້ນມາ ໃນຄວາມມືດທີ່ປະກອບດ້ວຍອົງ ໔ ຢ່າງນີ້

ພຣະອົງກໍຊົງແນມເຫັນໄດ້ຕະຫຼອດ ໑ ໂຍດໂດຍຮອບບໍ່ມີຫຸບ ບານປະຕູ ກຳແພງ ພູເຂົາ ກໍໄມ້ ຫຼື ເຄືອເຂົາມາປິດກັນການເຫັນຮູບທັງຫຼາຍ ໄດ້ຫາກບຸກຄົນເອົາງາເມັດດຽວເຮັດເຄື່ອງໝາຍ ແລ້ວໃສ່ລົງໃນກວຽນບັນທຸກງາໄປ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າກໍຊົງສາມາດຈັບເອົາເມັດງານັ້ນຂຶ້ນມາ ໄດ້ ພຣະມັງສະຈັກຊຸຕາມປົກກະຕິຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ບໍລິສຸດແນວນີ້ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊື່ວ່າ ມີພຣະຈັກຊຸແຈ່ມແຈ້ງດ້ວຍມັງສະຈັກຊຸເປັນແນວນີ້

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າມີພຣະຈັກຊຸແຈ່ມແຈ້ງດ້ວຍທິບພະຈັກຊຸ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເຫັນໝູ່ສັດ ເຊິ່ງກຳລັງຈຸຕິ ກຳລັງອຸບັດ ຫຍາບ ປະນີດ ຜິວພັນດີ ຜິວພັນຊາມ ໄປດີ ຕົກຍາກ ດ້ວຍທິບພະຈັກຊຸອັນມີຈິດລ່ວງຈັກຊຸມະນຸດຊົງຮູ້ໝູ່ສັດຜູ້ເປັນໄປຕາມກຳວ່າ “ເມື່ອສັດເຫຼົ່ານີ້ ປະກອບດ້ວຍກາຍທຸດຈະຣິດ ວະຈິທຸດຈະຣິດ ມະໂນທຸດຈະຣິດ ຕິຕຽນພຣະອະຣິຍະ ເປັນມິດສາທິດຖິ ຢຶດຖືການທຳດ້ວຍອຳນາດມິດສາທິດຖິ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວ ສັດເຫຼົ່ານັ້ນກໍເຂົ້າເຖິງອະບາຍ ທຸຄະຕິ ວິນິບາດ ນະຣົກ ແຕ່ເມື່ອສັດເຫຼົ່ານີ້ປະກອບກາຍສຸດຈະຣິດ ວະຈິສຸດຈະຣິດ ມະໂນສຸດຈະຣິດ ບໍ່ຕິຕຽນພຣະອະຣິຍະ ເປັນສຳມາທິດຖິ ຢຶດຖືການກະທຳດ້ວຍອຳນາດສຳມາທິດຖິ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວ ສັດເຫຼົ່ານັ້ນກໍເຂົ້າເຖິງສຸກຄະຕິ ໂລກສະຫວັນ” ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເຫັນໝູ່ສັດ ເຊິ່ງກຳລັງຈຸຕິ ກຳລັງອຸບັດ ຫຍາບ ປະນີດ ຜິວພັນດີ ຜິວພັນຊາມ ໄປດີ ຕົກຍາກ ດ້ວຍທິບພະຈັກຊຸ ອັນມີຈິດລ່ວງຈັກຊຸມະນຸດ ຊົງຮູ້ໝູ່ສັດຜູ້ເປັນໄປຕາມກຳ ແລະພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າເມື່ອຊົງປະສົງ ເພິ່ງຊົງເຫັນໄດ້ແມ່ນ ໑ ໂລກທາດ ຯລຯ ແມ່ນ ໒ ໂລກທາດ ຯລຯ ແມ່ນ ໓ ໂລກທາດ ຯລຯ ແມ່ນ ໔ ໂລກທາດ ຯລຯ ແມ່ນ ໕ ໂລກທາດ ຯລຯ ແມ່ນ ໑໐ ໂລກທາດ ຯລຯ ແມ່ນ ໒໐ ໂລກທາດ ຯລຯ ແມ່ນ ໓໐ ໂລກທາດ ຯລຯ ແມ່ນ ໔໐ ໂລກທາດ ຯລຯ ແມ່ນ ໕໐ ໂລກທາດ ຯລຯ ແມ່ນ ໑໐໐ ໂລກທາດ ຯລຯ ໂລກທາດຂະໜາດໜ້ອຍປະກອບດ້ວຍ ໑,໐໐໐ ຈັກກະວານ ຯລຯ ໂລກທາດຂະໜາດກາງປະກອບດ້ວຍ ໒,໐໐໐ ຈັກກະວານ ຯລຯ ໂລກທາດຂະໜາດໃຫຍ່ປະກອບດ້ວຍ ໓,໐໐໐ ຈັກກະວານ ຯລຯ ແມ່ນໂລກທາດທີ່ປະກອບດ້ວຍຫຼາຍພັນຈັກກະວານ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງປະສົງພຽງໃດ ກໍເພິ່ງຊົງເຫັນໄດ້ພຽງນັ້ນ ທິບພະຈັກຊຸຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າບໍລິສຸດແນວນີ້ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊື່ວ່າມີພຣະຈັກຊຸແຈ່ມແຈ້ງດ້ວຍທິບພະຈັກຊຸ ເປັນແນວນີ້

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າມີພຣະຈັກຊຸແຈ່ມແຈ້ງດ້ວຍປັນຍາຈັກຊຸ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຜູ້ມີພຣະປັນຍາຫຼາຍ ມີພຣະປັນຍາກວ້າງຂວາງ ມີພຣະປັນຍາອາດຫານ ມີພຣະປັນຍາສັບໄວ ມີພຣະປັນຍາສຽບຄົມ ມີພຣະປັນຍາເພິກຖອນກິເລດໄດ້ ຊົງສະຫຼາດໃນປະເພດແຫ່ງປັນຍາ ມີພຣະຍານແຕກສານ ຊົງປັນລຸປະຕິສຳພິທາ ຊົງປັນລຸເວສາຣັດ ຊະຍານ ໔ ເປັນຜູ້ຊົງທະສະພະລະຍານ ຊົງເປັນບຸຣຸດອົງອາດ ຊົງເປັນບຸຣຸດເໝືອນ ຣາດຊະສີ ຊົງເປັນບຸຣຸດເໝືອນນາກ ຊົງເປັນບຸຣຸດອາຊາໄນ ຊົງເປັນບຸຣຸດຜູ້ເອົາທຸຣະ ມີພຣະຍານຫາບ່ອນສຸດ

ບໍ່ໄດ້ ມີພຣະເດດຫາບ່ອນສຸດບໍ່ໄດ້ ມີພຣະຍົດຫາບ່ອນສຸດບໍ່ໄດ້ ຊົງມັງຄັງມີຊັບຫຼາຍ ຊົງມີ
ປັນຍາເປັນຊັບ ຊົງເປັນຜູ້ນຳ ເປັນຜູ້ນຳໄປໂດຍວິເສດ ເປັນຜູ້ຕາມແນະນຳ ຊົງໃຫ້ຮູ້ຈັກ
ປະໂຫຍດ ໃຫ້ພິນິດພິຈາລະນາ ຊົງເພ່ງປະໂຫຍດ ຊົງເຮັດໃຫ້ເຫຼື່ອມໃສໄດ້ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກ
ເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ ຊົງເຮັດ ມັກ ທີ່ຍັງບໍ່ເກີດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ຊົງເຮັດ ມັກ ທີ່ຍັງບໍ່ເກີດພ້ອມໃຫ້ເກີດ
ພ້ອມຕັດບອກມັກທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ຕັດບອກ ຊົງຮູ້ຈັກມັກ ຊົງຮູ້ແຈ້ງມັກ ຊົງສະຫຼາດໃນມັກ ແລະສາວົກ
ຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ ຜູ້ດຳເນີນໄປຕາມມັກ ຢູ່ໃນປັດນີ້ ຈະພຽບພ້ອມດ້ວຍສີ
ລາທິຄຸນໃນພາຍຫຼັງ

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ ຊົງຮູ້ທຳທີ່ຄວນຮູ້ ຊົງເຫັນທຳທີ່ຄວນເຫັນມີພຣະ
ຈັກຊຸ ມີພຣະທຳ ມີພຣະຍານ ເປັນເໝືອນພຣະພົມ ຕັດບອກ ນຳຄວາມໝາຍອອກມາ ປະທານ
ອະມະຕະທຳ ເປັນພຣະທຳສາມີ ເປັນພຣະຕະຖາຄົດ ບໍ່ມີສິ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງ
ນັ້ນຍັງບໍ່ຊົງຮູ້ ບໍ່ຊົງເຫັນ ບໍ່ຊົງຮູ້ແຈ້ງ ບໍ່ຊົງເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ບໍ່ໄດ້ຊົງຖືກຕ້ອງດ້ວຍປັນຍາ ທຳທັງ
ປວງລວມທັງອະດີດ ອະນາຄົດ ແລະປັດຈຸບັນ ຍ່ອມມາສູ່ຄອງສະເພາະພຣະຍານຂອງພຣະຜູ້
ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າ ໂດຍອາການທັງປວງ ທຳມະດາປະໂຫຍດທີ່ຄວນແນະນຳແນວໃດແນວ
ໜຶ່ງ ເປັນທຳທີ່ຄວນຮູ້ມີຢູ່ ຄື ປະໂຫຍດຕົນປະໂຫຍດຜູ້ອື່ນ ຫຼື ປະໂຫຍດທັງສອງຝ່າຍ
ປະໂຫຍດໃນພົບປັດຈຸບັນ ຫຼື ປະໂຫຍດໃນພົບໜ້າ ປະໂຫຍດຕື້ນ ຫຼື ປະໂຫຍດເລິກ
ປະໂຫຍດລື້ລັບ ຫຼື ປະໂຫຍດປົດບັງປະໂຫຍດທີ່ຄວນແນະນຳ ຫຼື ປະໂຫຍດທີ່ແນະນຳແລ້ວ
ປະໂຫຍດທີ່ບໍ່ມີໂທດຫຼືປະໂຫຍດທີ່ບໍ່ມີກິເລດ ປະໂຫຍດທີ່ຜ່ອງແຜ່ວຫຼືປະໂຫຍດຢ່າງຍິ່ງ
ປະໂຫຍດທັງໝົດນັ້ນ ຍ່ອມເປັນໄປພາຍໃນພຣະພຸດທະຍານ

ພຣະຍານຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າ ບໍ່ຕິດຂັດໃນອະດີດ ອະນາຄົດ ປັດຈຸບັນ
ກາຍຍະກຳ ວະຈິກຳ ມະໂນກຳທຸກຢ່າງ ຍ່ອມເປັນໄປຕາມພຣະຍານຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດ
ທະເຈົ້າ ບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳມີຢູ່ພຽງໃດ ພຣະຍານກໍມີພຽງນັ້ນ ພຣະຍານມີຢູ່ພຽງໃດ ບົດທຳ
ທີ່ຄວນແນະນຳກໍມີພຽງນັ້ນ ພຣະຍານຍ່ອມມີບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ບົດທຳທີ່
ຄວນແນະນຳກໍຍ່ອມມີພຣະຍານເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ພຣະຍານຍ່ອມບໍ່ເປັນໄປເກີນບົດທຳທີ່ຄວນ
ແນະນຳ ທາງແຫ່ງບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳກໍມີຢູ່ບໍ່ເກີນກວ່າພຣະຍານ ທຳເຫຼົ່ານັ້ນ ຕັ້ງຢູ່ໃນສ່ວນ
ສຸດຮອບຂອງກັນແລະກັນ ເໝືອນຊັ້ນແຫ່ງຜະອົບ ໒ ຊັ້ນທັບກັນສະນິດພໍດີ ຊັ້ນຜະອົບດ້ານລຸ່ມກໍ
ບໍ່ເກີນດ້ານເທິງ ຊັ້ນຜະອົບດ້ານເທິງກໍບໍ່ເກີນດ້ານລຸ່ມ ຊັ້ນຜະອົບທັງ ໒ ຊັ້ນຍ່ອມວາງປະກົບກັນ
ທີ່ສ່ວນສຸດໂດຍຮອບຂອງກັນແລະກັນໄດ້ ສັນໃດ ບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳ ແລະພຣະຍານຂອງ
ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າ ກໍຕັ້ງຢູ່ໃນສ່ວນສຸດຮອບຂອງກັນແລະກັນໄດ້ສັນນັ້ນຄືກັນ ບົດທຳ
ທີ່ຄວນແນະນຳມີຢູ່ພຽງໃດ ພຣະຍານກໍມີພຽງນັ້ນ ພຣະຍານມີຢູ່ພຽງໃດບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳກໍມີ
ພຽງນັ້ນ ພຣະຍານຍ່ອມມີບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳກໍ

ຍ່ອມມີພຣະຍານເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ພຣະຍານຍ່ອມບໍ່ເປັນໄປເກີນກວ່າບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳ ທາງແຫ່ງບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳກໍມີຢູ່ບໍ່ເກີນກວ່າພຣະຍານ ທຳເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມຕັ້ງຢູ່ໃນສ່ວນສຸດ ຮອບຂອງກັນ ແລະກັນພຣະຍານຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າ ຍ່ອມເປັນໄປໃນທຳ ທັງປວງ

ທຳທັງປວງນັບເນື່ອງດ້ວຍຄວາມນົກ ນັບເນື່ອງດ້ວຍຄວາມຫວັງ ນັບເນື່ອງດ້ວຍມະນະສິ ການ ນັບເນື່ອງດ້ວຍຈິດຕຸບບາດຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າ ພຣະຍານຂອງພຣະຜູ້ມີ ພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າຍ່ອມເປັນໄປໃນສັດທັງປວງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງຮູ້ອັດທະຍາໄສອະນຸ ໄສ ຈະຣິດ ອະທິມຸດຕິຂອງເຫຼົ່າສັດທຸກຈຳພວກ ຊົງຮູ້ຈັກເຫຼົ່າສັດຜູ້ມີກິເລດເໝືອນທຸລີ ໜ້ອຍໃນ ບັນຍາຈັກຊຸ ມີກິເລດເໝືອນທຸລີຫຼາຍໃນບັນຍາຈັກຊຸ ມີອິນຊີແກ່ກ້າ ມີອິນຊີອ່ອນມີອາການດີ ມີ ອາການຊາມ ຜູ້ທີ່ແນະນຳໃຫ້ຮູ້ໄດ້ງ່າຍ ຜູ້ທີ່ແນະນຳໃຫ້ຮູ້ໄດ້ຍາກ ເປັນພັບພະສັດ (ຜູ້ສົມຄວນ ບັນລຸທຳ) ເປັນອະພັບພະສັດ (ຜູ້ບໍ່ສົມຄວນບັນລຸທຳ) ໂລກພ້ອມທັງເທວະໂລກ ມານໂລກ ພົມ ມະໂລກ ໝູ່ສັດພ້ອມທັງສະມະນະພາມ ເທວະດາ ແລະ ມະນຸດຍ່ອມເປັນໄປພາຍໃນພຣະພຸດ ທະຍານ

ປາແລະເຕົ້າຊະນິດໃດຊະນິດໜຶ່ງ ລວມທັງປາຕິມິ ປາຕິມິງຄະລະ ແລະປາຕິມິຕິມິງຄະ ລະຍ່ອມເປັນໄປຢູ່ພາຍໃນມະຫາສະມຸດ ສັນໃດ ໂລກພ້ອມທັງເທວະໂລກ ມານໂລກ ພົມມະ ໂລກ ໝູ່ສັດພ້ອມທັງສະມະນະພາມ ເທວະດາແລະມະນຸດ ຍ່ອມເປັນໄປພາຍໃນພຣະຍານຂອງ ພຣະພຸດທະເຈົ້າ ສັນນັ້ນຄືກັນ ນົກຊະນິດໃດຊະນິດໜຶ່ງ ລວມທັງຄຸດນາມວ່າເວນໄຕຍະ ຍ່ອມບິນ ໄປໃນຫ້ວງແຫ່ງອາກາດ ສັນໃດ ພຣະພຸດທະສາວົກທັງຫຼາຍ ຜູ້ສະເໝີກັບພຣະສາຣີບຸດດ້ວຍ ບັນຍາ ຍ່ອມເປັນໄປໃນສ່ວນແຫ່ງພຣະພຸດທະຍານ ສັນນັ້ນຄືກັນພຣະພຸດທະຍານຍ່ອມແຜ່ຄອບ ຄຸມບັນຍາຂອງເທວະດາ ແລະມະນຸດຢູ່ເຫຼົ່າບັນດິດຜູ້ເປັນກະສັດ ເປັນພາມ ເປັນຄະຫະບໍດີ ເປັນ ສະມະນະ ຜູ້ມີບັນຍາລະອຽດ ຮູ້ວາທະຂອງຜູ້ອື່ນ ເໝືອນນາຍຂະມັງທະນູສາມາດຍິງເນື້ອຊາຍ ໄດ້ ເໝືອນຈະທ່ຽວທຳລາຍທິດຖິຂອງຜູ້ອື່ນດ້ວຍບັນຍາຕົນ ບັນດິດເຫຼົ່ານັ້ນພາກັນປຸງແຕ່ງບັນຫາ ຍ່ອມເຂົ້າໄປເຝົ້າພຣະຕະຖາຄົດ ທູນຖາມບັນຫາທີ່ລີ້ລັບແລະປົດບັງ ບັນຫາເຫຼົ່ານັ້ນ ທີ່ພຣະຜູ້ ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງຊັກໄຊ້ແລະຕັດແກ້ແລ້ວ ເປັນບັນຫາມີເຫດໃຫ້ຊົງສະແດງ ບັນດິດເຫຼົ່ານັ້ນຖືກ ດຶງດູດ ດ້ວຍການວິສັດຊະນາບັນຫາ ຈຶ່ງເຫຼືອມໃສພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ໂດຍທີ່ແທ້ພຣະຜູ້ ມີພຣະພາກເຈົ້າຍ່ອມຊົງຮຸ່ງເຮືອງຍິ່ງດ້ວຍພຣະບັນຍາໃນໝູ່ຄົນເຫຼົ່ານັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊື່ວ່າມີພຣະຈັກຊຸແຈ່ມແຈ້ງດ້ວຍບັນຍາຈັກຊຸ ເປັນແນວນີ້

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າມີພຣະຈັກຊຸແຈ່ມແຈ້ງດ້ວຍພຸດທະຈັກຊຸ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າເມື່ອຊົງກວດເບິ່ງສັດໂລກດ້ວຍພຸດທະຈັກຊຸ ໄດ້ຊົງເຫັນສັດທັງ ຫຼາຍ ຜູ້ມີກິເລດເໝືອນທຸລີໜ້ອຍໃນບັນຍາຈັກຊຸ ຜູ້ມີກິເລດເໝືອນທຸລີຫຼາຍໃນບັນຍາຈັກຊຸ ມີອິນ

ຊີແກ່ກ້າ ມີອິນຊີອ່ອນ ມີອາການດີ ມີອາການຊາມ ຜູ້ທີ່ແນະນຳໃຫ້ຮູ້ໄດ້ງ່າຍຜູ້ທີ່ແນະນຳໃຫ້ຮູ້ໄດ້ຍາກ ບາງພວກເປັນຜູ້ເຫັນໂທດ ແລະໄພໃນປະຣະໂລກຢູ່ກໍມີ ບາງພວກເປັນຜູ້ບໍ່ເຫັນໂທດແລະໄພໃນປະຣະໂລກຢູ່ກໍມີ ເໝືອນໃນກໍບົວຂຽວ ໃນກໍບົວແດງ ຫຼືໃນກໍບົວຂາວ ດອກບົວຂຽວ ດອກບົວແດງ ຫຼື ດອກບົວຂາວ ບາງເຫຼົ່າເກີດໃນນ້ຳ ຈະເລີນໃນນ້ຳຂຶ້ນຕາມນ້ຳ ຈົມຢູ່ໃນນ້ຳແລະນ້ຳຫຼໍ່ລ້ຽງໄວ້ ດອກບົວຂຽວ ດອກບົວແດງ ຫຼື ດອກບົວຂາວ ບາງເຫຼົ່າເກີດໃນນ້ຳ ຈະເລີນໃນນ້ຳຕັ້ງຢູ່ສະເໝີຜິວນ້ຳ ດອກບົວຂຽວ ດອກບົວແດງ ຫຼື ດອກບົວຂາວ ບາງເຫຼົ່າເກີດໃນນ້ຳ ຈະເລີນໃນນ້ຳ ຕຸດຂຶ້ນພົ້ນຣະດັບນ້ຳ ນ້ຳບໍ່ຕິດເປື້ອນຢູ່ເລີຍ ສັນໃດ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ເມື່ອຊົງກວດເບິ່ງສັດໂລກດ້ວຍພຸດທະຈັກຊຸ ໄດ້ຊົງເຫັນສັດທັງຫຼາຍຜູ້ມີກິເລດ ເໝືອນທຸລີໜ້ອຍໃນປັນຍາຈັກຊຸ ຜູ້ມີກິເລດເໝືອນທຸລີຫຼາຍໃນປັນຍາຈັກຊຸມີອິນຊີແກ່ກ້າ ມີອິນຊີອ່ອນ ມີອາການດີ ມີອາການຊາມ ຜູ້ທີ່ແນະນຳໃຫ້ຮູ້ໄດ້ງ່າຍຜູ້ທີ່ແນະນຳໃຫ້ຮູ້ໄດ້ຍາກ ບາງພວກເປັນຜູ້ເຫັນໂທດແລະໄພໃນປະຣະໂລກຢູ່ກໍມີ ບາງພວກເປັນຜູ້ບໍ່ເຫັນໂທດ ແລະໄພໃນປະຣະໂລກຢູ່ກໍມີ ສັນນັ້ນຄືກັນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງຮູ້ວ່າ“ບຸກຄົນນີ້ມີຣາຄະຈະຣິດ ບຸກຄົນນີ້ມີໂທສະຈະຣິດ ບຸກຄົນນີ້ມີໂມຫະຈະຣິດ ບຸກຄົນນີ້ມີວິຕິກຈະຣິດບຸກຄົນນີ້ມີສັດທາຈະຣິດ ບຸກຄົນນີ້ມີຍານຈະຣິດ” ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຍ່ອມຕັດອະສຸພະກະຖາແກ່ບຸກຄົນຣາຄະຈະຣິດ ຕັດການຈະເລີນເມດຕາແກ່ບຸກຄົນໂທສະຈະຣິດ ຍ່ອມຊົງແນະນຳບຸກຄົນໂມຫະຈະຣິດໃຫ້ດຳລົງຢູ່ໃນການຮຳຮຽນ ການໄຕ່ຖາມ ການຟັງທຳຕາມການ ການສື່ນທະນາທຳຕາມການ ການຢູ່ຮ່ວມກັບຄູ ຍ່ອມຕັດອານາປານະສະຕິແກ່ບຸກຄົນວິຕິກຈະຣິດ ຕັດບອກນິມິດທີ່ໜ້າເຫຼື້ອມໃສ ຄວາມຕັດສະຮູ້ຊອບຂອງພຣະພຸດທະເຈົ້າຄວາມເປັນທຳດີແຫ່ງພຣະທຳການປະຕິບັດຊອບຂອງພຣະສົງ ແລະສິນຂອງຕົນແກ່ບຸກຄົນສັດທາຈະຣິດ ຍ່ອມຕັດນິມິດແຫ່ງວິປັດສະນາ ມີອາການບໍ່ທ່ຽງ ມີອາການເປັນທຸກ ມີອາການເປັນອະນັດຕາແກ່ບຸກຄົນຍານຈະຣິດ

(ສົມຈິງດັ່ງຄາຖາປະພັນວ່າ)

ຂ້າແດ່ ພຣະອົງຜູ້ມີປັນຍາດີ ມີສະມັນຕະຈັກຊຸ
ບຸຣຸດຜູ້ຢືນຢູ່ເທິງຍອດພູເຂົາສິລາລ້ວນ
ເພິ່ງເຫັນໝູ່ຊົນໄດ້ໂດຍຮອບ ແມ່ນສັນໃດ
ພຣະອົງຜູ້ໝົດຄວາມໂສກແລ້ວ
ໂຜດສະເດັດຂຶ້ນສູ່ຜາສາດຄືທຳ
ຈັກໄດ້ເຫັນໝູ່ຊົນຜູ້ຕົກຢູ່ໃນຄວາມເສົ້າໂສກ
ແລະຖືກຊາດຊະຣາຄອບງຳໄດ້ຊັດເຈນ ສັນນັ້ນ

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊື່ວ່າ ມີພຣະຈັກຊຸແຈ່ມແຈ້ງດ້ວຍພຸດທະຈັກຊຸ ເປັນແນວນີ້
ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າມີພຣະຈັກຊຸແຈ່ມແຈ້ງດ້ວຍສະມັນຕະຈັກຊຸ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພຣະສັບພັນຍຸຕະຍານ ຕັດຮຽກວ່າ ສະມັນຕະຈັກຊຸ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງ
ປະກອບ ປະກອບພ້ອມ ດຳເນີນໄປ ດຳເນີນໄປພ້ອມ ເປັນໄປ ເປັນໄປພ້ອມ ພຽບພ້ອມແລ້ວ
ດ້ວຍພຣະສັບພັນຍຸຕະຍານ (ສົມຈິງດັ່ງຄຳຖາປະພັນວ່າ)

ສິ່ງໃດ ໆ ໃນໂຕຣໂລກທາດນີ້
ພຣະປັນຍາຈັກຊຸຂອງພຣະຕະຖາຄົດນັ້ນ ບໍ່ເຫັນ ບໍ່ມີເລີຍ
ອັນໜຶ່ງ ທຳມະຊາດອັນໃດ ໆ ທີ່ຄວນຮູ້
ພຣະພຸດທະຍານບໍ່ຮູ້ແຈ້ງກໍບໍ່ມີ
ທຳມະຊາດທີ່ຄວນແນະນຳໃດມີຢູ່
ພຣະຕະຖາຄົດໄດ້ຊົງຮູ້ທຳມະຊາດທີ່ຄວນແນະນຳນັ້ນທັງໝົດ
ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ພຣະຕະຖາຄົດຈຶ່ງຊື່ວ່າມີສະມັນຕະຈັກຊຸ

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊື່ວ່າມີພຣະຈັກຊຸແຈ່ມແຈ້ງດ້ວຍສະມັນຕະຈັກຊຸເປັນແນວນີ້
ລວມຄວາມວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຜູ້ມີພຣະຈັກຊຸແຈ່ມແຈ້ງ ໄດ້ຊົງສະແດງ

ຄຳວ່າ ທຳທີ່ເປັນພະຍານ ໃນຄຳວ່າ ທຳທີ່ເປັນພະຍານ ອັນເປັນເຄື່ອງກຳຈັດອັນ
ຕະລາຍ ອະທິບາຍວ່າ ທຳທີ່ພຣະອົງຊົງຮູ້ເອງ ທຳທີ່ປະຈັກແກ່ພຣະອົງເອງບໍ່ແມ່ນໂດຍການ
ເຊື່ອຜູ້ອື່ນວ່າ ທຳນີ້ເປັນດັ່ງນີ້ ທຳນີ້ເປັນດັ່ງນີ້ ບໍ່ແມ່ນໂດຍການເລົ່າລື ບໍ່ແມ່ນໂດຍການຖືສືບ ໆ
ກັນມາ ບໍ່ແມ່ນໂດຍການອ້າງຕຳລາ ບໍ່ແມ່ນໂດຍຕັກກະ ບໍ່ແມ່ນໂດຍການອະນຸມານ ບໍ່ແມ່ນ
ໂດຍການຄິດຕອງຕາມແນວເຫດຜົນ ບໍ່ແມ່ນຍ້ອນເຂົ້າໄດ້ກັບທິດສະດີທີ່ຄິດໄວ້ແລ້ວ ລວມຄວາມ
ວ່າ ທຳທີ່ເປັນພະຍານ

ວ່າດ້ວຍອັນຕະລາຍ ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ອັນຕະລາຍ ໃນຄຳວ່າ ອັນເປັນເຄື່ອງກຳຈັດອັນຕະລາຍ ໄດ້ແກ່ ອັນຕະລາຍ ໒
ຢ່າງ ຄື (໑) ອັນຕະລາຍທີ່ຜາກົດ (໒) ອັນຕະລາຍທີ່ບໍ່ຜາກົດ

ອັນຕະລາຍທີ່ຜາກົດ ຄືອັນໃດ?

ຄື ຣາດຊະສີ ເສືອໂຄ່ງ ເສືອເຫຼືອງ ໝີ ເສືອດາວ ໝາປ່າ ງົວ ກະບີ ຊ້າງ ງ
ແມງງອດ ຂີ້ເຊັບ ໂຈນ ຄົນທີ່ໄດ້ກໍ່ກຳໄວ້ ຫຼື ຍັງບໍ່ໄດ້ກໍ່ກຳໄວ້ ໂຮກທາງຕາ ໂຮກທາງຫູ ໂຮກ
ທາງດັງ ໂຮກທາງລັ້ນ ໂຮກທາງກາຍ ໂຮກເທິງຫົວ ໂຮກຫູ ໂຮກປາກ ໂຮກແຂ້ວ ໂຮກໄອ
ໂຮກຫິດ ໄຂ້ຫວັດ ໄຂ້ພິດ ໄຂ້ເຊື່ອງຊຶມ ໂຮກທ້ອງ ເປັນລົມສະຫຼົບ ລົງແດງ ຈຸກສຽດອະທິວາ
ຕະກະໂຮກ ໂຮກຂີ້ທູດ ຝີ ກາກ ມອງຄໍ່ ລົມບ້າໝູ ທິດເປື່ອຍ ທິດດ້ານ ທິດ ທູດໂຮກລະລອກ
ໂຮກບີຊ່ານ ໂຮກເປົາຫວານ ໂຮກເຮີມ ໂຮກພຸພອງ ໂຮກຮິດສິດວງທະວານ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່

ເກີດຈາກບີ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກເສມຫະ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກລົມ ໄຂ້ສັນນິບາດ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກການປ່ຽນລະດູການ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກການຜັດປ່ຽນ ອິລິຍາບົດບໍ່ໄດ້ສ່ວນກັນ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກຄວາມພາກພຽນເກີນກຳລັງຄວາມເຈັບປ່ວຍ ທີ່ເກີດຈາກຜົນກຳ ຄວາມໜາວ ຄວາມຮ້ອນ ຄວາມຫິວ ຄວາມກະຫາຍ ປວດອຸດຈາຣະ ປວດ ປັດສາວະ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກສຳຜັດແຫ່ງເຫຼືອດ ຍຸງ ລົມ ແດດແລະສັດເລືອຄານ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ອັນຕະລາຍທີ່ຜາກົດ

ອັນຕະລາຍທີ່ບໍ່ຜາກົດ ຄືອັນໃດ?

ຄື ກາຍທຸດຈະຣິດ ວະຈິທຸດຈະຣິດ ມະໂນທຸດຈະຣິດ ກາມສັນທະນິວອນ ພະຍາບາດນິວອນ ຖິນະມິດທະນິວອນ ອຸດທັດຈະກຸກຸດຈະນິວອນ ວິຈິກິດສານິວອນ ຣາຄະ ໂທສະ ໂມທະ ໂກທະ ອຸປະນາທະ ມັກຂະ ປະລາສະ ອິດສາ ມັດສະຣິຍະ ມາຍາ ສາເຖີຍຍະ ຖຳພະ ສາຣຳພະ ມານະ ອະຕິມານະ ມະທະ ປະມາທະ ກິເລດທຸກຊະນິດ ທຸດຈະຣິດທຸກທາງ ຄວາມກະວົນ ກະວາຍທຸກຢ່າງ ຄວາມຮ້ອນຮົນທຸກສະຖານ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກ ປະການ ອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ອັນຕະລາຍທີ່ບໍ່ຜາກົດ

ຄຳວ່າ ອັນຕະລາຍທັງຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າ ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນມີຄວາມໝາຍແນວໃດ

ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນຄອບງຳ

ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນໄປເພື່ອຄວາມເສື່ອມ

ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທຳທີ່ອາໄສຢູ່ໃນອັດຕະພາບ

ທີ່ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນຄອບງຳ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ອັນຕະລາຍເຫຼົ່ານັ້ນຍ່ອມເຂົ້າຄອບຄອງ ຍຶດຄອງ ຄອບງຳ ຖ້ວມທັບ ຮັດຄຶງ ຍ່າຍີບຸກຄົນນັ້ນ ທີ່ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນຄອບງຳ ເປັນແນວນີ້

ທີ່ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນໄປເພື່ອຄວາມເສື່ອມ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ອັນຕະລາຍເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມເປັນໄປເພື່ອຄວາມເສື່ອມ ຄື ຄວາມສູນໄປແຫ່ງກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ກຸສົນທຳອັນໃດແດ່ ອັນຕະລາຍເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມເປັນໄປເພື່ອຄວາມເສື່ອມ ຄື ເພື່ອຄວາມສູນໄປແຫ່ງກຸສົນທຳເຫຼົ່ານີ້ ຄື ການປະຕິບັດຊອບ ການປະຕິບັດເໝາະສົມ ການປະຕິບັດທີ່ບໍ່ເປັນຂ້າເສິກ ການປະຕິບັດບໍ່ພາດຄາດເຄື່ອນ ການປະຕິບັດທີ່ເອື້ອປະໂຫຍດການປະຕິບັດທຳຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກທຳ ການຮັກສາສິນໃຫ້ບໍລິບູນ ຄວາມເປັນຜູ້ສັງລວມອິນຊີທັງ ໖ (ຕາ ຫຼ ດັງ ລິນ ກາຍ ໃຈ) ຄວາມເປັນຜູ້ຮູ້ຈັກປະມານໃນການບໍລິໂພກອາຫານ ຄວາມເປັນຜູ້ມີຄວາມພຽນເຄື່ອງຕີນຢູ່ສະເໝີ ສະຕິສຳປະຊັນຍະ ຄວາມໝັ້ນຈະເລີນສະຕິປັດຖານ ໔ ຄວາມໝັ້ນຈະເລີນສຳມັບປະທານ ໔ ຄວາມໝັ້ນຈະເລີນອິດທິບາດ ໔ ຄວາມໝັ້ນຈະເລີນອິນຊີ ໔ ຄວາມໝັ້ນຈະເລີນ

ພະລະ ໕ ຄວາມໝັ້ນຈະເລີນໂພດຊົງ ກຸ ຄວາມໝັ້ນຈະເລີນອະນິຍະມັກມີອົງ ໘ ທີ່ຊື່ວ່າ ອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນໄປເພື່ອຄວາມເສື່ອມ ເປັນແນວນີ້

ທີ່ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທຳທີ່ອາໄສຢູ່ໃນອັດຕະພາບ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບາບອະກຸສົນທຳເຫຼົ່ານີ້ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນໃນອັດຕະພາບນັ້ນ ມີອັດຕະພາບເປັນບ່ອນ ອາໄສປຸງເໝືອນສັດທີ່ອາໄສຮູບຢູ່ໃນຮູ ສັດທີ່ອາໄສນ້ຳຢູ່ໃນນ້ຳ ສັດທີ່ອາໄສປ່າຢູ່ໃນປ່າ ສັດທີ່ອາໄສຕົ້ນໄມ້ຢູ່ເທິງຕົ້ນໄມ້ ສັນໃດ ບາບອະກຸສົນທຳເຫຼົ່ານີ້ຍ່ອມເກີດໃນອັດຕະ ພາບນັ້ນ ມີອັດຕະພາບເປັນບ່ອນອາໄສ ສັນນັ້ນຄືກັນ ທີ່ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທຳທີ່ ອາໄສຢູ່ໃນອັດຕະພາບ ເປັນແນວນີ້ແດ່ ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ ວ່າ

“ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພິກຂຸຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທິນອນເນື່ອງຢູ່ພາຍໃນ ຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທິພຸ້ງຂຶ້ນ ຍ່ອມ ຢູ່ເປັນທຸກ ບໍ່ສະບາຍ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພິກຂຸຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທິນອນເນື່ອງຢູ່ພາຍໃນ”

ຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທິພຸ້ງຂຶ້ນ ຍ່ອມຢູ່ເປັນທຸກບໍ່ສະບາຍ ເປັນແນວໃດ?

ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ບາບອະກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ມີຄວາມດຳລິຊ່ານໄປເກື້ອກູນແກ່ສັງໂຍດ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນແກ່ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ຍ້ອນຕາເຫັນຮູບ ບາບອະກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ຍ່ອມຢູ່ ຍ່ອມ ຊ່ານໄປພາຍໃນຂອງພິກຂຸນັ້ນ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກພິກຂຸນັ້ນວ່າ ‘ຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທິນອນ ເນື່ອງຢູ່ພາຍໃນ’ ບາບອະກຸສົນທຳເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມພຸ້ງຂຶ້ນຖ້ວມພິກຂຸນັ້ນ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດ ຮຽກພິກຂຸນັ້ນວ່າ ‘ຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທິພຸ້ງຂຶ້ນ’

ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ອີກໄນໜຶ່ງ ບາບອະກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ມີຄວາມດຳລິຊ່ານໄປເກື້ອກູນແກ່ ສັງໂຍດ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນແກ່ພິກຂຸ ຍ້ອນຫຼຸໄດ້ຍິນສຽງ ຯລຯ ຍ້ອນດັງໄດ້ກິນ ຯລຯ ຍ້ອນລື້ນໄດ້ ຊົມຣົດ ຯລຯ ຍ້ອນກາຍໄດ້ຮັບສຳຜັດ ຯລຯ ຍ້ອນໃຈຮູ້ທຳມາຣົມ ບາບອະກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ຍ່ອມຢູ່ ຍ່ອມຊ່ານໄປພາຍໃນຂອງພິກຂຸນັ້ນ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກພິກຂຸນັ້ນວ່າ ‘ຜູ້ຢູ່ກັບ ກິເລດທິນອນເນື່ອງຢູ່ພາຍໃນ’ ບາບອະກຸສົນທຳເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມພຸ້ງຂຶ້ນຖ້ວມພິກຂຸນັ້ນ ຍ້ອນແນວ ນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກພິກຂຸນັ້ນວ່າ ‘ຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທິພຸ້ງຂຶ້ນ’

“ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ແນວນີ້ແລ ພິກຂຸຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທິນອນເນື່ອງຢູ່ພາຍໃນ ຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທິ ພຸ້ງຂຶ້ນ ຍ່ອມຢູ່ເປັນທຸກ ບໍ່ສະບາຍ” ທີ່ຊື່ວ່າ ອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທຳທີ່ອາໄສຢູ່ໃນອັດ ຕະພາບ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ວ່າດ້ວຍທຳ ໓ ປະການ ເປັນມົນທົນພາຍໃນ

ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ “ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ທຳ ໓ ປະການເຫຼົ່ານີ້ ເປັນມົນທົນພາຍໃນ ເປັນອະມິດພາຍໃນ ເປັນສັດຕູພາຍໃນ ເປັນເພດຊະຄາດພາຍໃນ ເປັນ ຂ້າເສິກພາຍໃນ ທຳ ໓ ປະການ ອັນໃດແດ່ ຄື

໑. ໂລພະ ເປັນມົນທົນພາຍໃນ ເປັນອະມິດພາຍໃນ ເປັນສັດຕູພາຍໃນ ເປັນເພດ
ຊະຄາດພາຍໃນ ເປັນຂ້າເສິກພາຍໃນ
໒. ໂທສະ ເປັນມົນທົນພາຍໃນ ເປັນອະມິດພາຍໃນ ເປັນສັດຕູພາຍໃນ ເປັນເພດ
ຊະຄາດພາຍໃນ ເປັນຂ້າເສິກພາຍໃນ
໓. ໂມຫະ ເປັນມົນທົນພາຍໃນ ເປັນອະມິດພາຍໃນ ເປັນສັດຕູພາຍໃນ ເປັນເພດ
ຊະຄາດພາຍໃນ ເປັນຂ້າເສິກພາຍໃນ

ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ທຳ ໓ ປະການເຫຼົ່ານີ້ແລ ຊື່ວ່າ ເປັນມົນທົນພາຍໃນ ເປັນອະມິດພາຍໃນ
ເປັນສັດຕູພາຍໃນ ເປັນເພດຊະຄາດພາຍໃນ ເປັນຂ້າເສິກພາຍໃນ”

(ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຜູ້ສຸຄິດສາດສະດາ ເມື່ອຕັດໄວຍາກອນພາສີດນີ້ແລ້ວ ຈຶ່ງໄດ້
ຕັດຄາຖາປະພັນຕໍ່ໄປອີກວ່າ)

ໂລພະກໍ່ໃຫ້ເກີດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດ

ໂລພະເຮັດໃຫ້ຈິດກຳເຣີບ ໂລພະເປັນໄພທີ່ເກີດພາຍໃນ

ຄົນ (ສ່ວນຫຼາຍ) ບໍ່ຮູ້ຈັກໄພນັ້ນ

ຄົນໂລບບໍ່ຮູ້ຈັກຜົນ ຄົນໂລບບໍ່ຮູ້ຈັກເຫດ

ຄວາມໂລບຄອບງຳນໍ້າຣະຊົນເມື່ອໃດ

ຄວາມມືດບອດຍ່ອມມືເມື່ອນັ້ນ

ໂທສະກໍ່ໃຫ້ເກີດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດ

ໂທສະເຮັດໃຫ້ຈິດກຳເຣີບ ໂທສະເປັນໄພທີ່ເກີດພາຍໃນ

ຄົນ (ສ່ວນຫຼາຍ) ບໍ່ຮູ້ຈັກໄພນັ້ນ

ຄົນໂກດບໍ່ຮູ້ຈັກຜົນ ຄົນໂກດບໍ່ຮູ້ຈັກເຫດ

ຄວາມໂກດຄອບງຳນໍ້າຣະຊົນເມື່ອໃດ

ຄວາມມືດບອດຍ່ອມມືເມື່ອນັ້ນ

ໂມຫະກໍ່ໃຫ້ເກີດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດ

ໂມຫະເຮັດໃຫ້ຈິດກຳເຣີບ ໂມຫະເປັນໄພທີ່ເກີດພາຍໃນ

ຄົນ (ສ່ວນຫຼາຍ) ບໍ່ຮູ້ຈັກໄພນັ້ນ

ຄົນຫຼົງບໍ່ຮູ້ຈັກຜົນ ຄົນຫຼົງບໍ່ຮູ້ຈັກເຫດ

ຄວາມຫຼົງຄອບງຳນໍ້າຣະຊົນເມື່ອໃດ

ຄວາມມືດບອດຍ່ອມມືເມື່ອນັ້ນ

ທີ່ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທຳທີ່ນອນເນື່ອງຢູ່ໃນອັດຕະພາບ ເປັນແນວ ນີ້
ແດ່ ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ “ມະຫາບໍພິດ ທຳ ໓ ປະການ ເມື່ອເກີດຂຶ້ນ

ພາຍໃນ (ຈິດ) ຂອງບຸຣຸດ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນເພື່ອຄວາມບໍ່ເປັນປະໂຫຍດ ເພື່ອຄວາມທຸກ ເພື່ອຄວາມຢູ່ບໍ່ຜາສຸກ ທຳ ມ ປະການອັນໃດແດ່ ຄື

໑. ໂລພະທຳເມື່ອເກີດຂຶ້ນພາຍໃນ (ຈິດ) ຂອງບຸຣຸດ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນເພື່ອຄວາມ ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດ ເພື່ອຄວາມທຸກ ເພື່ອຄວາມຢູ່ບໍ່ຜາສຸກ
໒. ໂທສະທຳເມື່ອເກີດຂຶ້ນພາຍໃນ (ຈິດ) ຂອງບຸຣຸດ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນເພື່ອຄວາມບໍ່ເປັນປະໂຫຍດ ເພື່ອຄວາມທຸກ ເພື່ອຄວາມຢູ່ບໍ່ຜາສຸກ
໓. ໂມຫະທຳເມື່ອເກີດຂຶ້ນພາຍໃນ (ຈິດ) ຂອງບຸຣຸດ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນເພື່ອຄວາມບໍ່ເປັນປະໂຫຍດ ເພື່ອຄວາມທຸກ ເພື່ອຄວາມຢູ່ບໍ່ຜາສຸກ

ມະຫາບໍພິດ ທຳ ມ ປະການເຫຼົ່ານີ້ແລ ເມື່ອເກີດຂຶ້ນພາຍໃນ (ຈິດ) ຂອງບຸຣຸດຍ່ອມເກີດຂຶ້ນເພື່ອຄວາມບໍ່ເປັນປະໂຫຍດ ເພື່ອຄວາມທຸກ ເພື່ອຄວາມຢູ່ບໍ່ຜາສຸກ”

(ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຜູ້ສຸຄິດສາດສະດາ ເມື່ອຕັດໄວຍາກອນພາສີດນີ້ແລ້ວ ຈຶ່ງໄດ້ຕັດຄາຖາປະພັນຕໍ່ໄປອີກວ່າ)

ໂລພະ ໂທສະ ແລະ ໂມຫະ ເກີດຂຶ້ນໃນຕົນ
ຍ່ອມທຳຮ້າຍບຸຣຸດຜູ້ມີຈິດຊົ່ວຊາມ
ເໝືອນຂີ່ໄຜ່ກຳຈັດກໍໄຜ່ ສັນນັ້ນ

ທີ່ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທຳທີ່ກ່ອນເນື່ອງຢູ່ໃນອັດຕະພາບ ເປັນແນວນີ້ແດ່ ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ

ຣາຄະ ແລະ ໂທສະ ມີອັດຕະພາບນີ້ເປັນຕົ້ນເຫດ
ຄວາມບໍ່ຍິນດີກຸສົນທຳ
ຄວາມຍິນດີກາມມະຄຸນເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ຂົນລຸກ ເກີດຈາກອັດຕະພາບນີ້
ບາບວິຕົກໃນໃຈ ເກີດຂຶ້ນຈາກອັດຕະພາບນີ້
ຍ່ອມຜູກໃຈຄົນໄວ້ ເໝືອນພວກເດັກນ້ອຍຜູກຕີນກາໄວ້ ສັນນັ້ນ

ທີ່ຊື່ວ່າ ອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທຳທີ່ກ່ອນເນື່ອງຢູ່ໃນອັດຕະພາບເປັນແນວ ນີ້ແດ່ ຄຳວ່າ ອັນເປັນເຄື່ອງກຳຈັດອັນຕະລາຍ ໄດ້ແກ່ ເປັນເຄື່ອງກຳຈັດອັນຕະລາຍ ຄື ເປັນເຄື່ອງລະອັນຕະລາຍ ສະງົບອັນຕະລາຍ ສະລັດຖິ້ມອັນຕະລາຍ ຣະງົບອັນຕະລາຍ ເປັນອະມະຕະນິບພານ ລວມຄວາມວ່າ ທຳທີ່ເປັນພະຍານ ອັນເປັນເຄື່ອງກຳຈັດອັນຕະລາຍ

ຄຳວ່າ ຂ້າແດ່ ພຣະອົງຜູ້ຈະເລີນ ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດບອກປະຕິປະທາ ອະທິບາຍວ່າ ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດ ຄື ໂຜດບອກ ສະແດງ ບັນຍັດ ກຳນົດ ເປີດເຜີຍ ຈຳແນກ ເຮັດໃຫ້ງ່າຍ ປະ

ກາດປະຕິປະທາ ໄດ້ແກ່ ການປະຕິບັດຊອບ ການປະຕິບັດເໝາະສົມ ການປະຕິບັດທີ່ບໍ່ເປັນ ຂ້າເສິກ ການປະຕິບັດທີ່ເອື້ອປະໂຫຍດ ການປະຕິບັດທຳຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກທຳການຮັກສາສິນໃຫ້ ບໍລິບູນ ຄວາມເປັນຜູ້ສັງລວມອິນຊີທັງ ໖ ຄວາມເປັນຜູ້ຮູ້ຈັກປະມານໃນການບໍລິໂພກອາຫານ ຄວາມເປັນຜູ້ມີຄວາມພຽນເປັນເຄື່ອງຕີນຢູ່ສະເໝີ ສະຕິສຳປະຊັນຍະສະຕິປັດຖານ ໔ ສຳມັບປະ ທານ ໔ ອິດທິບາດ ໔ ອິນຊີ ໕ ພະລະ ໕ ໂພດຊົງ ໗ ອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ນິບພານ ແລະປະ ຕິປະທາເຄື່ອງດຳເນີນໄປສູ່ນິບພານ ລວມຄວາມວ່າ ຂ້າແດ່ພຣະອົງຜູ້ຈະເລີນ ຂໍພຣະອົງໂຜດ ຕັດບອກປະຕິປະທາ

ຄຳວ່າ ຂ້າແດ່ ພຣະອົງຜູ້ຈະເລີນ ເປັນຄຳທີ່ພຣະພຸດທະເນຣະມິດຕັດຮຽກພຣະຜູ້ມີ ພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າ ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະອົງຕັດບອກ ສະແດງ ບັນຍັດ ກຳນົດ ເປີດເຜີຍ ຈຳແນກ ເຮັດໃຫ້ງ່າຍ ປະກາດທຳໃດ ທຳນັ້ນທັງໝົດ ເປັນທຳດີ ຈະເລີນ ງາມ ບໍ່ມີໂທດ ຄວນ ຊ່ອງເສບ ລວມຄວາມວ່າ ຂ້າແດ່ພຣະອົງຜູ້ຈະເລີນ ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດບອກປະຕິປະທາ

ຄຳວ່າ ປາຕິໂມກ ໃນຄຳວ່າ ຄື ປາຕິໂມກ ຫຼື ແມ່ນສະມາທິ ໄດ້ແກ່ ສິນອັນເປັນທີ່ເພິ່ງ ເປັນເບື້ອງຕົ້ນ ເປັນຄວາມປະພຶດ ເປັນຄວາມສັງລວມ ເປັນຄວາມຣະວັງ ເປັນຫົວໜ້າເປັນປະ ທານເພື່ອຄວາມເຖິງພ້ອມແຫ່ງທຳທີ່ເປັນກຸສົນ

ຄຳວ່າ ຫຼືແມ່ນສະມາທິ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຕັ້ງໝັ້ນ ຄວາມດຳຣົງໝັ້ນ ຄວາມບໍ່ຄອນແຄນ ຄວາມບໍ່ກວັດແກວງ ຄວາມບໍ່ຟຸ້ງຊ່ານແຫ່ງຈິດ ຄວາມທີ່ຈິດບໍ່ຊັດສ່າຍ ສະມະຖະ ສະມາທິນຊີ ສະມາທິພະລະ ສຳມາສະມາທິ ລວມຄວາມວ່າ ຄື ປາຕິໂມກ ຫຼື ແມ່ນສະມາທິ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະພຸດທະເນຣະມິດຈຶ່ງທູນຖາມວ່າ

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຜູ້ມີພຣະຈັກຊຸແຈ່ມແຈ້ງ
ໄດ້ຊົງສະແດງທຳທີ່ເປັນພະຍານ ອັນເປັນເຄື່ອງກຳຈັດອັນຕະລາຍ
ຂ້າແດ່ ພຣະອົງຜູ້ຈະເລີນ ຂໍພຣະອົງໂຜດຕັດບອກປະຕິປະທາ
ຄື ປາຕິໂມກ ຫຼື ແມ່ນສະມາທິ

[໑໔໗] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບວ່າ)

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຕາລັອກແລັກ
ເພິ່ງປ້ອງກັນຫູ ບໍ່ໃຫ້ໄດ້ຍິນຄາມະກະຖາ ບໍ່ເພິ່ງຕິດໃຈໃນຣົດ
ແລະ ບໍ່ເພິ່ງຢຶດຖືອັນໃດ ໆ ໃນໂລກວ່າເປັນຂອງເຮົາ

ວ່າດ້ວຍເລື່ອງຜູ້ມີຕາລັອກແລັກ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຕາລັອກແລັກ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸເປັນຜູ້ມີຕາລັອກແລັກ ເປັນແນວໃດ? ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ເປັນຜູ້ມີຕາລັອກແລັກ ຄື ເປັນຜູ້ປະກອບດ້ວຍຄວາມ ເປັນຄົນມີຕາລັອກແລັກດ້ວຍຄຶດວ່າ “ຮູບທີ່ຍັງບໍ່ເຄີຍເຫັນ ເຮົາຄວນເຫັນແລ້ວ ຮູບທີ່ເຮົາເຄີຍ ເຫັນແລ້ວເຮົາຄວນຜ່ານໄປ” ຈຶ່ງເປັນຜູ້ຂວນຂວາຍໃນການທ່ຽວໄປມາ ແລະການທ່ຽວໄປບໍ່ແນ່ ນອນຈາກອາຮາມໜຶ່ງໄປສູ່ອີກອາຮາມໜຶ່ງ ຈາກອຸທະຍານໜຶ່ງໄປສູ່ອີກອຸທະຍານໜຶ່ງ ຈາກບ້ານ ໜຶ່ງໄປສູ່ອີກບ້ານໜຶ່ງ ຈາກນິຄົມໜຶ່ງໄປສູ່ອີກນິຄົມໜຶ່ງ ຈາກນະຄອນໜຶ່ງໄປສູ່ອີກນະຄອນໜຶ່ງ ຈາກຣັດໜຶ່ງໄປສູ່ອີກຣັດໜຶ່ງ ຈາກຊົນນະບົດ (ປະເທດ) ໜຶ່ງໄປສູ່ອີກປະເທດໜຶ່ງ ເພື່ອເບິ່ງຮູບ ພິກຂຸຊື່ວ່າເປັນຜູ້ມີຕາລັອກແລັກ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນບ້ານ ຍ່າງໄປຕາມຖະໜົນບໍ່ສັງລວມ ຍ່າງແນມເບິ່ງຊ້າງ ແນມເບິ່ງມ້າ ແນມເບິ່ງລົດ ແນມເບິ່ງພົນຍ່າງ ແນມເບິ່ງສະຕີ ແນມເບິ່ງບຸຣຸດ ແນມເບິ່ງເດັກ ຊາຍ ແນມເບິ່ງເດັກຍິງ ແນມເບິ່ງຮ້ານຕະຫຼາດ ແນມເບິ່ງໜ້າມຸກເຮືອນ ແນມເບິ່ງຂ້າງເທິງ ແນມເບິ່ງຂ້າງລຸ່ມ ແນມເບິ່ງທິດນ້ອຍທິດໃຫຍ່ ພິກຂຸຊື່ວ່າເປັນຜູ້ມີຕາລັອກແລັກ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເຫັນຮູບທາງຕາແລ້ວ ເປັນຜູ້ລວບຖື ເປັນຜູ້ແຍກຖື (ອະໄວຍະວະສ່ວນ ຕ່າງ ໆ) ຍ່ອມບໍ່ປະຕິບັດເພື່ອສັງລວມຈັກຊຸນຊີ ເຊິ່ງເມື່ອບໍ່ສັງລວມແລ້ວຈະເປັນເຫດໃຫ້ບາບອະ ກຸສົນທຳ ຄື ອະພິດຊາແລະໂທມະນັດຄອບງຳໄດ້ ຍ່ອມບໍ່ຮັກສາຈັກຊຸນຊີ ຍ່ອມບໍ່ເຖິງຄວາມ ສັງລວມໃນຈັກຊຸນຊີ ພິກຂຸຊື່ວ່າເປັນຜູ້ມີຕາລັອກແລັກ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເປັນຜູ້ຂວນຂວາຍເບິ່ງການລະຫຼິ້ນ ອັນເປັນຂ້າເສິກແກ່ກຸສົນເຫັນປານນີ້ ເໝືອນສະມະນະພາມຜູ້ຈະເລີນບາງພວກບໍ່ຮູ້ໂພກອາຫານທີ່ເຂົາໃຫ້ດ້ວຍສັດທາແລ້ວ ຍັງຂວນ ຂວາຍເບິ່ງການລະຫຼິ້ນອັນເປັນຂ້າເສິກແກ່ກຸສົນເຫັນປານນີ້ຢູ່ ຄື ການຟ້ອນ ການຂັບຮ້ອງ ການ ເສບດົນຕີ ການເບິ່ງມະໂຫຣະສົບ ການເລົ່ານິທານ ການຫຼິ້ນຕົບມື ການຫຼິ້ນປຸກຜີ ການຫຼິ້ນຕົກ ອງ ການສ້າງສາກບ້ານເມືອງໃຫ້ສວຍງາມ ການລະຫຼິ້ນຂອງຄົນຈັນທານ ການຫຼິ້ນແບ້ນໂຍກ ການລະຫຼິ້ນໜ້າສົບ ການແຂ່ງຊົນຊ້າງ ການແຂ່ງມ້າ ການແຂ່ງຊົນຄວາຍ ການແຂ່ງຊົນງົວ ການແຂ່ງຊົນແບ້ ການແຂ່ງຊົນແກະ ການແຂ່ງຕີໄກ່ ການແຂ່ງຕີນົກກະທາ ການລຳກະບີກະ ບອງ ການຊີກມວຍ ມວຍປ້າ ການຮົບ ການກວດພົນສວນສະໜາມ ການຈັດກະບວນທັບ ພິກ ຂຸຊື່ວ່າເປັນຜູ້ມີຕາລັອກແລັກ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ພິກຂຸບໍ່ເປັນຜູ້ມີຕາລັອກແລັກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນບ້ານ ເດີນທາງໄປຕາມຖະໜົນ ກໍຍ່າງຍ່າງສັງລວມ ບໍ່ແນມເບິ່ງຊ້າງ ບໍ່ແນມເບິ່ງມ້າ ບໍ່ແນມເບິ່ງລົດ ບໍ່ແນມເບິ່ງພົນຍ່າງ ບໍ່ແນມເບິ່ງສະຕີ ບໍ່ແນມ ເບິ່ງບຸຣຸດ ບໍ່ແນມເບິ່ງເດັກຊາຍ ບໍ່ແນມເບິ່ງເດັກຍິງ ບໍ່ແນມເບິ່ງຮ້ານຕະຫຼາດ ບໍ່ແນມເບິ່ງໜ້າ

ມຸກເຮືອນ ບໍ່ແນມເບິ່ງບ່ອນສູງ ບໍ່ແນມເບິ່ງບ່ອນຕ່ຳ ບໍ່ແນມເບິ່ງທິດນ້ອຍທິດໃຫຍ່ ພິກຂຸຊື່ວ່າບໍ່ເປັນຜູ້ມີຕາລັອກແລັກເປັນແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເຫັນຮູບທາງຕາແລ້ວ ບໍ່ລວບຖື ບໍ່ແຍກຖື ຍ່ອມປະຕິບັດເພື່ອສັງລວມ ຈັກຂຸນຊື່ ເຊິ່ງເມື່ອບໍ່ສັງລວມແລ້ວຈະເປັນເຫດໃຫ້ບາບອະກຸສົນທຳຄືອະພິດຊາ ແລະໂທມະນັດ ຄອບງຳໄດ້ ຍ່ອມຮັກສາຈັກຂຸນຊື່ ເຖິງຄວາມສັງລວມໃນຈັກຂຸນຊື່ ພິກຂຸຊື່ວ່າ ບໍ່ເປັນຜູ້ມີຕາລັອກແລັກ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເປັນຜູ້ງົດເວັ້ນຈາກຄວາມຂວນຂວາຍໃນການເບິ່ງການລະຫຼິ້ນອັນເປັນຂ້າເສິກແກ່ກຸສົນເຫັນປານນີ້ ເໝືອນຢ່າງສະມະນະພາມ ຜູ້ຈະເລີນບາງພວກບໍ່ຮູ້ໂພກອາຫານທີ່ເຂົາໃຫ້ດ້ວຍສັດທາແລ້ວ ກໍບໍ່ພາກັນຂວນຂວາຍເບິ່ງການລະຫຼິ້ນອັນເປັນຂ້າເສິກແກ່ກຸສົນເຫັນປານນີ້ຢູ່ ຄື ການພ້ອມ ການຂັບຮ້ອງ ການເສບດົນຕີ ການເບິ່ງມະໂຫຣະສົບ ການເລົ່ານິທານ ຯລຯ ພິກຂຸຊື່ວ່າບໍ່ເປັນຜູ້ມີຕາລັອກແລັກ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ຄຳວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຕາລັອກແລັກ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມເປັນຜູ້ມີຕາລັອກແລັກ ຄື ເພິ່ງເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວັ້ນເວັ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມເປັນຜູ້ມີຕາລັອກແລັກ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຕາລັອກແລັກ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງປ້ອງກັນຫຼຸບໍ່ໃຫ້ໄດ້ຍິນຄາມະກະຖາ ອະທິບາຍວ່າ ເດຍຣັດສານກະຖາ ໓໒ ຢ່າງຕັດຮຽກວ່າ ຄາມະກະຖາ ຄື ເລື້ອງພຣະຣາຊາ ເລື້ອງໂຈນ ເລື້ອງມະຫາອຳມາດ ເລື້ອງກອງທັບ ເລື້ອງໄພ ເລື້ອງການຮົບ ເລື້ອງເຂົ້າ ເລື້ອງນ້ຳ ເລື້ອງຜ້າ ເລື້ອງຍານ ເລື້ອງບ່ອນນອນ ເລື້ອງຮວດດອກໄມ້ ເລື້ອງຂອງຫອມ ເລື້ອງຍາດ ເລື້ອງບ້ານ ເລື້ອງນິຄົມ ເລື້ອງເມືອງ ເລື້ອງຊົນນະບົດ ເລື້ອງສະຕິ ເລື້ອງບຸຣຸດ ເລື້ອງຄົນກ້າຫານ ເລື້ອງຮ່ອມ ເລື້ອງທ່ານ້ຳ ເລື້ອງຄົນທີ່ລ່ວງລັບໄປແລ້ວ ເລື້ອງຕ່າງ ໆ ເລື້ອງໂລກ ເລື້ອງທະເລ ເລື້ອງຄວາມຈະເລີນ ແລະ ຄວາມເສື່ອມ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງປ້ອງກັນຫຼຸບໍ່ໃຫ້ໄດ້ຍິນຄາມະກະຖາ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງປ້ອງກັນ ຄື ຫ້າມກັນ ຮັກສາ ຄຸ້ມຄອງ ປິດ ຕັດຂາດຫຼຸບໍ່ໃຫ້ໄດ້ຍິນຄາມະກະຖາ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງປ້ອງກັນຫຼຸບໍ່ໃຫ້ໄດ້ຍິນຄາມະກະຖາ

ຄຳວ່າ ຣົດ ໃນຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຕິດໃຈໃນຣົດ ໄດ້ແກ່ ຣົດຈາກຮາກ ຣົດຈາກລຳຕົ້ນ ຣົດຈາກເປືອກ ຣົດຈາກໃບ ຣົດຈາກດອກ ຣົດຈາກໝາກ ຣົດສົ້ມ ຣົດຫວານ ຣົດຂົມ ຣົດເຜັດ ຣົດເຄັມ ຣົດສ່ຳ ຣົດເຝື່ອນ ຣົດຝາດ ຣົດແຊບ ຣົດບໍ່ແຊບ ຣົດເຢັນ ຣົດຮ້ອນ ສະມະນະພາມບາງພວກ ຍິນດີໃນຣົດ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນທ່ຽວສະແຫວງຫາຣົດເລີດດ້ວຍປາຍລິ້ນ ໄດ້ຣົດສົ້ມ ແລ້ວກໍສະແຫວງຫາຣົດບໍ່ສົ້ມ ໄດ້ຣົດບໍ່ສົ້ມແລ້ວກໍສະແຫວງຫາຣົດສົ້ມ ຯລຯ ໄດ້ຂອງເຢັນແລ້ວກໍ

ສະແຫວງຫາຂອງຮ້ອນ ໄດ້ຂອງຮ້ອນແລ້ວກໍສະແຫວງຫາຂອງເຢັນ ສະມະນະ ພາມເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້
 ຣົດໃດ ໆ ແລ້ວກໍບໍ່ຍິນດີດ້ວຍຣົດນັ້ນ ໆ ຍັງສະແຫວງຫາຣົດອື່ນ ໆ ຕໍ່ໄປອີກ ເປັນຜູ້ກຳໜົດຍິນ
 ດີ ຕິດໃຈ ສະຍົບ ມົກໝຸ່ນ ເກາະຕິດ ກຸ່ງວຸ້ນ ພົວພັນໃນຣົດທີ່ພໍໃຈ ຕັນຫາໃນຣົດນີ້ ພິກຂຸໃດ
 ລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ຯລຯ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ພິກຂຸນັ້ນພິຈາລະນາແລ້ວໂດຍ
 ແຍບຄາຍ ຈຶ່ງສັນອາຫານ ບໍ່ແມ່ນເພື່ອຫຼິ້ນ ບໍ່ແມ່ນເພື່ອມົວເມົາ ບໍ່ແມ່ນເພື່ອຕົບແຕ່ງ ບໍ່ແມ່ນ
 ເພື່ອປະດັບ ແຕ່ສັນພຽງເພື່ອໃຫ້ຮ່າງກາຍນີ້ດຳຣົງຢູ່ ເພື່ອໃຫ້ຮ່າງກາຍນີ້ດຳເນີນໄປໄດ້ ເພື່ອ
 ກຳຈັດຄວາມລຳບາກ ເພື່ອອະນຸເຄາະແກ່ພົມມະຈັນຢ່າງດຽວເທົ່ານັ້ນ ດ້ວຍຕັ້ງໃຈວ່າ ຯລຯ
 ແລະຈະຢູ່ສະບາຍໄດ້ດ້ວຍວິທີການແນວນີ້ ຄົນທາບາດພຽງເພື່ອປູກເນື້ອເຍື່ອ ຕ້ອງການເຟົາລົດ
 ພຽງເພື່ອຈະຂົນພາຣະໄປ ຫຼື ກິນອາຫານທີ່ປຸງຈາກຊີ້ນບຸດຕິນ ພຽງເພື່ອຈະເດີນທາງອອກຈາກ
 ທາງກັນດານໃຫ້ພົ້ນເທົ່ານັ້ນ

ສັນໃດ ພິກຂຸກໍສັນນັ້ນຄືກັນ ພິຈາລະນາໂດຍແຍບຄາຍແລ້ວ ສັນອາຫານ ບໍ່ແມ່ນເພື່ອ
 ຫຼິ້ນ ຯລຯຄວາມບໍ່ມີໂທດ ແລະຢູ່ສະບາຍໄດ້ດ້ວຍວິທີການແນວນີ້ ຍ່ອມລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້
 ໝົດສິ້ນໄປໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຕັນຫາໃນຣົດ ເປັນຜູ້ງົດແລ້ວ ງົດເວ້ນແລ້ວ ເວ້ນຂາດແລ້ວ
 ອອກແລ້ວ ສະລັດອອກແລ້ວ ຫຼຸດພົ້ນແລ້ວ ບໍ່ກຸ່ງວຸ້ນແລ້ວກັບຕັນຫາໃນຣົດ ມີໃຈເປັນ
 ອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຕິດໃຈໃນຣົດ

ຄຳວ່າ ແລະບໍ່ເພິ່ງຢຶດຖືອັນໃດ ໆ ໃນໂລກວ່າເປັນຂອງເຮົາ ອະທິບາຍວ່າ ຄຳວ່າ
 ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ໒ ຢ່າງຄື (໑) ຄວາມຢຶດຖື
 ວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ (໒) ຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ດ້ວຍອຳນາດທິດຖື
 ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າ ຄວາມຢຶດຖືວ່າ
 ເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ພິກຂຸລະຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້
 ແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຄວາມຢຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດທິດຖືໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ເພິ່ງຢຶດຖື ຄື ບໍ່ຢຶດ
 ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນຕາວ່າເປັນຂອງເຮົາ ຯລຯ ບໍ່ຖືໝັ້ນຫຼື ຯລຯ ດັ່ງ ຯລຯ ລິ້ນ ຯລຯ ກາຍ
 ຯລຯ ຮູບ ຯລຯ ສຽງ ຯລຯ ກິ່ນ ຯລຯ ຣົດ ຯລຯໂຜດຖັບພະ ຯລຯ ຕະກູນ ຯລຯ ໝູ່ຄະນະ
 ຯລຯ ອາວາດ ຯລຯ ລາບ ຯລຯ ຍົດ ຯລຯ ສັນເສີນ ຯລຯ ສຸກ ຯລຯ ຈິວອນ ຯລຯບິນທະ
 ບາດ ຯລຯ ເສນາສະນະ ຯລຯ ຄືລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ຯລຯ ກາມທາດ ຯລຯ ຮູບ
 ທາດ ຯລຯ ອະຮູບທາດ ຯລຯ ກາມພົບ ຯລຯ ຮູບພົບ ຯລຯ ອະຮູບພົບ ຯລຯ ສັນຍາພົບ
 ຯລຯ ອະສັນຍາພົບ ຯລຯ ເນວະສັນຍານາສັນຍາພົບ ຯລຯ ເອກະໂວກາຣະພົບ ຯລຯ ຈະຕຸ
 ໂວກາຣະພົບ ຯລຯ ປັນຈະໂວກາຣະພົບ ຯລຯ ອະດີດ ຯລຯ ອະນາຄົດ ຯລຯ ປັດຈຸບັນວ່າ
 ເປັນຂອງເຮົາ ບໍ່ເພິ່ງຢຶດຖື ຄື ບໍ່ຢຶດ ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນ ຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງທີ່ໄດ້ຍິນ ກິ່ນ ຣົດ
 ໂຜດຖັບພະທີ່ຮັບຮູ້ ທຳມາຣົມທີ່ເພິ່ງຮູ້ແຈ້ງວ່າເປັນຂອງເຮົາ

ຄຳວ່າ ອັນໃດ ໆ ໄດ້ແກ່ ອັນໃດທີ່ເປັນຮູບ ເປັນເວທະນາ ເປັນສັນຍາ ເປັນສັງຂານ ເປັນວິນຍານ

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍໂລກ ຯລຯ ອາຍະຕະນະໂລກ ລວມຄວາມວ່າ ແລະບໍ່ເພິ່ງຍຶດຖືອັນໃດ ໆ ໃນໂລກວ່າ ເປັນຂອງເຮົາ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງ ຕັດຕອບວ່າ

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຕາລັອກແລ້ກ
ເພິ່ງປ້ອງກັນຫູບໍ່ໃຫ້ໄດ້ຍິນຄາມະກະຖາ ບໍ່ເພິ່ງຕິດໃຈໃນຣົດ
ແລະບໍ່ເພິ່ງຍຶດຖືອັນໃດ ໆ ໃນໂລກວ່າເປັນຂອງເຮົາ

[໑໕໘] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕໍ່ໄປວ່າ)

ເມື່ອໃດ ພິກຂຸຖືກຜັດສະກະທົບ
ເມື່ອນັ້ນທ່ານກໍບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມຮຳໄຮໃນບ່ອນໃດ ໆ
ບໍ່ເພິ່ງຄາດຫວັງພົບ ແລະບໍ່ເພິ່ງສັນສະທ້ານ
ຍ້ອນອາລົມທີ່ເປັນຕາຍ້ານ

ວ່າດ້ວຍໂຣກຕ່າງ ໆ

ຄຳວ່າ ເມື່ອໃດ ພິກຂຸຖືກຜັດສະກະທົບ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸຖືກຜັດສະກະທົບ ຄື ຖືກ ໂຣກກະທົບ ຄອບງຳ ກຸ້ມຮຸມ ປະກອບເຂົ້າ ໄດ້ແກ່ ຖືກໂຣກທາງຕາກະທົບ ຄອບງຳກຸ້ມຮຸມ ປະກອບເຂົ້າ ໂຣກທາງຫູ ຯລຯ ໂຣກທາງດັງ ຯລຯ ໂຣກທາງລື້ນ ຯລຯ ໂຣກທາງກາຍ ຯລຯ ໂຣກຫົວ ຯລຯ ໂຣກຫູ ຯລຯ ໂຣກປາກ ຯລຯ ໂຣກແຂ້ວ ຯລຯ ໂຣກໄອ ຯລຯ ໂຣກ ຫິດ ຯລຯ ໄຂ້ຫວັດ ຯລຯ ໄຂ້ພິດ ຯລຯ ໄຂ້ເຊື່ອງຊຶມ ຯລຯ ໂຣກທ້ອງ ຯລຯ ເປັນລົມສະຫຼົບ ຯລຯ ລົງແດງ ຯລຯ ຈຸກສຽດ ຯລຯ ອະທິວາຕະກະໂຣກ ຯລຯ ໂຣກຂີ້ຫູດ ຯລຯ ຝີ ຯລຯ ກາກ ຯລຯ ມອງຄໍ ຯລຯ ລົມບ້າໝູ ຯລຯ ຫິດເປື້ອຍ ຯລຯ ຫິດດ້ານ ຯລຯ ຫິດ ຯລຯ ຫູດ ຯລຯ ໂຣກລະລອກ ຯລຯ ໂຣກປີຊ້ານ ຯລຯ ໂຣກເປົາຫວານ ຯລຯ ໂຣກເຮີມ ຯລຯ ໂຣກພູ ພອງ ຯລຯ ໂຣກຮິດສີດວງທະວານ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກປີ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍ ທີ່ເກີດຈາກເສມຫະ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກລົມ ຯລຯ ໄຂ້ສັນນິບາດ ຯລຯ ຄວາມ ເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກການປ່ຽນລະດູ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກການຜັດປ່ຽນອິລິຍາບົດບໍ່ ໄດ້ສ່ວນກັນ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກຄວາມພາກພຽນເກີນກຳລັງ ຯລຯ ຄວາມເຈັບ ປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກຜົນກຳ ຯລຯ ຄວາມໜາວ ຯລຯ ຄວາມຮ້ອນ ຯລຯ ຄວາມຫິວ ຯລຯ ຄວາມ ກະຫາຍ ຯລຯ ປວດອຸດຈາຣະ ຯລຯ ປວດປັດສາວະ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກສຳຜັດ

ແຫ່ງເຫຼືອດ ຍຸງ ລົມ ແດດ ແລະສັດເລືອຄານ ກະທົບ ຄອບງຳ ກຸ້ມຮຸມປະກອບເຂົ້າ ລວມ ຄວາມວ່າ ເມື່ອໃດ ພິກຂຸຖືກຜັດສະກະທົບ

ຄຳວ່າ ເມື່ອນັ້ນທ່ານກໍບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມຮຳໄຮໃນບ່ອນໃດ ໆ ອະທິບາຍວ່າບໍ່ເພິ່ງເຮັດ ຄື ບໍ່ໃຫ້ເກີດ ບໍ່ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນເຊິ່ງຄວາມຈົມເພີ້ຄວາມຮຳໄຮ ຄື ກິຣິຍາ ທີ່ຈົມເພີ້ ກິຣິຍາທີ່ຮຳໄຮ ພາວະທີ່ຈົມເພີ້ ພາວະທີ່ຄຳຄວນ ການເວົ້າພ່າມ ການເວົ້າເພີ້ ການເວົ້າ ໂລເລ ຄວາມພ່ຳເພີ້ ກິຣິຍາທີ່ພ່ຳເພີ້ ພາວະທີ່ພ່ຳເພີ້

ຄຳວ່າ ໃນບ່ອນໃດ ໆ ໄດ້ແກ່ ໃນບ່ອນໃດ ຄື ທີ່ໃດ ໆ ພາຍໃນ ພາຍນອກ ຫຼື ທັງ ພາຍໃນ ແລະພາຍນອກ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອນັ້ນ ທ່ານກໍບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມຮຳໄຮໃນບ່ອນໃດ ໆ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຄາດຫວັງພົບ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ເພິ່ງຫວັງ ບໍ່ເພິ່ງມຸ້ງຫວັງ ບໍ່ເພິ່ງຄາດຫວັງການ ພົບ ຮູບພົບ ອະຮູບພົບ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຄາດຫວັງພົບ

ວ່າດ້ວຍໄພແລະຄວາມບໍ່ກ້າຍ້ານ

ຄຳວ່າ ແລະບໍ່ເພິ່ງກະສັບກະສ່າຍຍ້ອນອາລົມທີ່ເປັນຕາຍ້ານ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ຄວາມເປັນຕາຍ້ານ ໄດ້ແກ່ ທັງໄພແລະຄວາມບໍ່ກ້າຍ້ານ ມີຄວາມໝາຍຢ່າງດຽວ ກັນນັ້ນເອງ ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ໄພ ຄວາມບໍ່ກ້າຍ້ານນັ້ນ ຄື ສິ່ງນີ້ເປັນ ແນ່ ບຸກຄົນບໍ່ເພິ່ງລະເສີຍ ມັນກໍຈະມາຫາ ໄພນັ້ນຮຽກວ່າ ມີວັດຖຸພາຍນອກເປັນອາລົມ ຄື ຣາດ ຊະສີ ເສືອໂຄ່ງ ເສືອເຫຼືອງ ພິ ເສືອດາວ ໝາປ່າ ງົວ ກະບີ ມ້າ ຊ້າງ ງ ແມງງອດ ຂີ້ເຂັບ ໂຈນ ຫຼື ຄົນທີ່ໄດ້ກໍກຳໄວ້ ຫຼື ຍັງບໍ່ໄດ້ກໍກຳໄວ້

ອີກໄພໜຶ່ງ ໂດຍຄວາມໝາຍຕ່າງກັນ ຄວາມຍ້ານ ອາການຍ້ານ ຄວາມຫວາດຫວັນຂົນ ພອງສະຫຍອງເກົ້າ ຄວາມຫວາດສຽວ ຄວາມສະດຸ້ງແຫ່ງຈິດ ທີ່ເກີດຂຶ້ນພາຍໃນ ມີຈິດເປັນສະ ມຸດຖານ ຮຽກວ່າ ໄພ ຄື ຊາຕິໄພ ຊະຣາໄພ ພະຍາທິໄພ ມໍຣະນະໄພ ຣາຊະໄພ ໂຈຣະໄພ ອັກຄີໄພ ອຸທະກະໄພ ອັດຕານຸວາທະໄພ (ໄພເກີດຈາກການຕິຕຽນຕົນ) ປະຣະນຸວາທະໄພ (ໄພເກີດຈາກການຕິຕຽນຂອງຜູ້ອື່ນ) ທັນດະໄພ (ໄພຈາກອາຍາ) ທຸຄະຕິໄພ (ໄພໃນທຸກຄະຕິ) ອູມິໄພ (ໄພຈາກຄື້ນ) ກຸມພິລະໄພ (ໄພຈາກແຂ້) ອາວັດຕະໄພ (ໄພຈາກນ້ຳວົນ) ສຸງສຸກາຣະ ໄພ (ໄພຈາກປາຮ້າຍ) ອາຊີວິກະໄພ (ໄພຈາກການຫາລ້ຽງຊີບ) ອະສິໂລກະໄພ (ໄພຄືຄວາມ ເສື່ອມເສຍຊື່ສຽງ) ປະຣິສະສາຍະສາຣັດຊະໄພ (ໄພຈາກຄວາມເກງກົວໃນຊຸມຊົນ) ທຸຄະຕິໄພ ເຫດທີ່ເປັນຕາຍ້ານ ຄວາມຫວາດສຽວ ຂົນພອງສະຫຍອງເກົ້າ ໃຈຫວາດສຽວ ຄວາມສະດຸ້ງ

ຄຳວ່າ ແລະບໍ່ເພິ່ງກະສັບກະສ່າຍຍ້ອນອາລົມທີ່ເປັນຕາຍ້ານ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸເຫັນ ຫຼື ໄດ້ຍິນສິ່ງທີ່ໜ້າສະພຶງຍ້ານ ກໍບໍ່ເພິ່ງຫວັງໄຫວ ບໍ່ເພິ່ງສັນເຊນ ບໍ່ເພິ່ງກະສັບກະສ່າຍ

ຄື ບໍ່ຫວາດສຽວ ບໍ່ເກງກົວ ບໍ່ຢ້ານກົວ ບໍ່ເຖິງຄວາມສະດັງ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງເປັນຜູ້ບໍ່ຢ້ານ ບໍ່
ຫວາດສຽວ ບໍ່ສະດັງ ບໍ່ໜີ ເພິ່ງເປັນຜູ້ລະໂພ ແລະຄວາມບໍ່ກ້າໄດ້ແລ້ວ ໝົດຄວາມຂົນພອງ
ສະຫຍອງຫົວ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ເມື່ອໃດ ພິກຂຸຖືກຜັດສະກະທົບ
ເມື່ອນັ້ນທ່ານກໍບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມຮ້າໄຮໃນບ່ອນໃດ ໆ
ບໍ່ເພິ່ງຄາດຫວັງພົບ ແລະບໍ່ເພິ່ງກະສັບກະສ່າຍ
ຍ້ອນອາລົມທີ່ເປັນຕາຢ້ານ

[໑໕໙] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸໄດ້ເຂົ້າກໍດີ ນ້ຳກໍດີ ຂອງຂົບຫຍ້າກໍດີ ຜ້າກໍດີແລ້ວບໍ່ຄວນທຳການສະສົມ ເມື່ອບໍ່ໄດ້
ເຂົ້າເປັນຕົ້ນເຫຼົ່ານັ້ນກໍບໍ່ເພິ່ງສະດັງ

ວ່າດ້ວຍເຂົ້ານ້ຳແລະຂອງຂົບຫຍ້າ

ຄຳວ່າ ເຂົ້າ ໃນຄຳວ່າ ຯລຯ ເຂົ້າກໍດີ ນ້ຳກໍດີ ຂອງຂົບຫຍ້າກໍດີ ຜ້າກໍດີ ໄດ້ແກ່ ເຂົ້າ
ສຸກເຂົ້າໝົມກຸມມາດ (ເຂົ້າໝົມສົດ) ເຂົ້າຜົງ (ສັດຕູ) ປາ ຊີນ

ຄຳວ່າ ນ້ຳ ໄດ້ແກ່ ນ້ຳປານະ ຕູ ຢ່າງ ຄື

໑. ນ້ຳໝາກມ່ວງ	໒. ນ້ຳຫວ້າ
໓. ນ້ຳກ້ວຍມີເມັດ	໔. ນ້ຳກ້ວຍບໍ່ມີເມັດ
໕. ນ້ຳໝາກຊາງ	໖. ນ້ຳໝາກຈັນຫຼືນ້ຳອະງຸ່ນ
໗. ນ້ຳເຫງົ້າບົວ	໘. ນ້ຳໝາກຜາງ ຫຼືນ້ຳລິ້ນຈີ່

ນ້ຳປານະອີກ ຕູ ຢ່າງ ຄື

໑. ນ້ຳໝາກຄໍ້	໒. ນ້ຳໝາກເລັບຮຸ້ງ
໓. ນ້ຳໝາກກະທັນ	໔. ນ້ຳມັນ
໕. ນ້ຳປະສົມນ້ຳມັນ	໖. ນ້ຳເຂົ້າຕົ້ມ
໗. ນ້ຳນົມ	໘. ນ້ຳຣົດ

ຄຳວ່າ ຂອງຂົບຫຍ້າ ໄດ້ແກ່ ຂອງຂົບຫຍ້າເຮັດດ້ວຍແປ້ງ ຂອງຂົບຫຍ້າເຮັດເປັນເຂົ້າ
ໝົມ ຂອງຂົບຫຍ້າເຮັດດ້ວຍຫົວ (ຮາກ) ຂອງຂົບຫຍ້າເຮັດດ້ວຍເປືອກໄມ້ ຂອງຂົບຫຍ້າເຮັດ
ດ້ວຍໃບໄມ້ຂອງຂົບຫຍ້າເຮັດດ້ວຍດອກໄມ້ ຂອງຂົບຫຍ້າເຮັດດ້ວຍໝາກໄມ້

ຄຳວ່າ ຜ້າ ໄດ້ແກ່ ຈິວອນ ຜ ຊະນິດ ຄື

໑. ໂຂມະ	(ຜ້າເປືອກໄມ້)	໒. ກັບປາສີກະ	(ຜ້າຝ້າຍ)
໓. ໂກເສີຍຍະ	(ຜ້າໄໝ)	໔. ກຳພະລະ	(ຜ້າຂົນສັດ)
໕. ສານະ	(ຜ້າປ່ານ)	໖. ພັງຄະ	(ຜ້າທີ່ເຮັດດ້ວຍວັດສະດຸປະສົມກັນ)

ລວມຄວາມວ່າ ຯລຯ ເຂົ້າກໍດີ ນ້ຳກໍດີ ຂອງຂົບຫຍ້າກໍດີ ຜ້າກໍດີ

ຄຳວ່າ ໄດ້ແລ້ວ ໃນຄຳວ່າ ໄດ້ ຯລຯ ແລ້ວ ບໍ່ຄວນທຳການສະສົມ ໄດ້ແກ່ ໄດ້ແລ້ວ ຄື ໄດ້ຮັບແລ້ວ ສົມຫວັງແລ້ວ ປະສົບແລ້ວ ໄດ້ສະເພາະແລ້ວ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການເວົ້າຕົວະ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການເວົ້າລຽບຄຽງ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການທຳນິມິດ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການກຳຈັດຄຸນເຂົາ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການຕໍ່ລາບດ້ວຍລາບ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຫ້ໄມ້ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຫ້ໄມ້ໄຜ່ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຫ້ໃບໄມ້ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຫ້ດອກໄມ້ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຫ້ໝາກໄມ້ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຫ້ນ້ຳອາບ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຫ້ແປ້ງຝຸ່ນ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຫ້ດິນສໍພອງ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຫ້ໄມ້ສີແຂ້ວ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຫ້ນ້ຳບ້ວນປາກ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍຄຳເວົ້າມຸ້ງໃຫ້ເຂົາຮູ້ຈັກຕົນ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍຄຳເວົ້າເຫຼາະແຫຼະເໝືອນແກງຖົ່ວ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍກິຣິຍາປະຈົບ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການຂັດຕັ້ງຕິສະນິດເຂົາ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍວິຊາເບິ່ງພື້ນທີ່ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍເດຍຣັດສານວິຊາບໍ່ແມ່ນດ້ວຍວິຊາທຳນາຍລັກສະນະອະໄວຍະວະ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍວິຊາເບິ່ງເລີກຍາມ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການຍ່າງເຮັດໜ້າທີ່ທູດ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການຍ່າງເປັນຄົນຮັບໃຊ້ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການຍ່າງສື່ສານ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍເວດຊະກຳ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍນະວະກຳ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຊ້ກ້ອນເຂົ້າຕອບແທນກ້ອນເຂົ້າ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຫ້ ແລະການເພີ່ມໃຫ້ ແຕ່ ໄດ້ແລ້ວ ຄື ໄດ້ຮັບແລ້ວ ສົມຫວັງແລ້ວ ປະສົບແລ້ວ ໄດ້ສະເພາະແລ້ວ ໂດຍຊອບທຳ ໂດຍຍຸດຕິທຳ ລວມຄວາມວ່າ ໄດ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຄວນທຳການສະສົມ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ຄວນເຮັດ ຄື ບໍ່ຄວນໃຫ້ເກີດ ບໍ່ຄວນໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ຄວນໃຫ້ບັງເກີດ ບໍ່ຄວນໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນ ເຊິ່ງການສະສົມເຂົ້າສຸກ ການສະສົມນ້ຳຕື່ມການສະສົມຜ້າ ການສະສົມຍານ ການສະສົມບ່ອນນອນ ການສະສົມຂອງຫອມ ການສະສົມອາມິດ ລວມຄວາມວ່າ ໄດ້ ຯລຯ ແລ້ວ ບໍ່ຄວນທຳການສະສົມ

ຄຳວ່າ ເມື່ອບໍ່ໄດ້ເຂົ້າເປັນຕົ້ນເຫຼົ່ານັ້ນກໍບໍ່ເພິ່ງສະດັງ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງຫວາດສຽວ ບໍ່ເພິ່ງເກງກົວ ບໍ່ເພິ່ງຍ້ານກົວ ບໍ່ເພິ່ງເຖິງຄວາມສະດັງຍ້ານວ່າ ເຮົາບໍ່ໄດ້ເຂົ້າສຸກ ບໍ່ໄດ້ນ້ຳດື່ມ ບໍ່ໄດ້ຜ້າ ບໍ່ໄດ້ຕະກູນ ບໍ່ໄດ້ໝູ່ຄະນະ ບໍ່ໄດ້ອາວາດ ບໍ່ໄດ້ລາບ ບໍ່ໄດ້ຍົດ ບໍ່ໄດ້ສັນເສີນ ບໍ່ໄດ້ສຸກ ບໍ່ໄດ້ຈິວອນ ບໍ່ໄດ້ບິນທະບາດ ບໍ່ໄດ້ເສນາສະນະ ບໍ່ໄດ້ຄຶດລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ບໍ່ໄດ້ຜູ້ປົ່ນປົວເວລາເຈັບປ່ວຍ ບໍ່ເປັນຜູ້ມີຊື່ສຽງຜາກົດ ຄື ເພິ່ງເປັນຜູ້ບໍ່ຍ້ານບໍ່ຫວາດສຽວ ບໍ່ສະດັງ ບໍ່ຫົ ເພິ່ງເປັນຜູ້ລະໄໝ ແລະຄວາມບໍ່ກ້າຍ້ານໄດ້ແລ້ວ ໝົດຄວາມຂົນພອງສະຫຍອງຫົວຢູ່ ລວມ

ຄວາມວ່າ ເມື່ອບໍ່ໄດ້ເຂົ້າເປັນຕົ້ນເຫຼົ່ານັ້ນກໍບໍ່ເພິ່ງສະດັງ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງ
ຕັດວ່າ

ພິກຂຸໄດ້ເຂົ້າກໍດີ ນ້ຳກໍດີ ຂອງຂົບຫຍ້າກໍດີ ຜ້າກໍດີແລ້ວ
ບໍ່ຄວນທຳການສະສົມ ເມື່ອບໍ່ໄດ້ເຂົ້າເປັນຕົ້ນເຫຼົ່ານັ້ນກໍບໍ່ເພິ່ງສະດັງ

[໑໖໐] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຊານ ບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ
ເພິ່ງເວັ້ນຈາກຄວາມຄະນອງ ບໍ່ເພິ່ງຜະໝາດ
ແລະເພິ່ງຢູ່ໃນບ່ອນນັ່ງບ່ອນນອນທີ່ມີສຽງໜ້ອຍ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ມີຊານ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຊານ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຊານ ບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ
ອະທິບາຍວ່າ ເປັນຜູ້ມີຊານ ດ້ວຍປະຖົມຊານແດ່ ດ້ວຍທຸຕິຍະຊານແດ່ ດ້ວຍຕະຕິຍະຊານແດ່
ດ້ວຍຈະຕຸດຖະຊານແດ່ ດ້ວຍຊານທີ່ມີວິຕົກ ແລະວິຈານເປັນອາລົມແດ່ ດ້ວຍຊານທີ່ບໍ່ມີວິຕົກມີ
ພຽງວິຈານເປັນອາລົມແດ່ ດ້ວຍຊານທີ່ບໍ່ມີວິຕົກ ແລະວິຈານເປັນອາລົມແດ່ ດ້ວຍຊານທີ່ມີປິຕິ
ເປັນອາລົມແດ່ ດ້ວຍຊານທີ່ບໍ່ມີປິຕິເປັນອາລົມແດ່ ດ້ວຍຊານທີ່ປະກອບດ້ວຍປິຕິແດ່ ດ້ວຍຊານ
ທີ່ປະກອບດ້ວຍຄວາມແຊ່ມຊື່ນແດ່ ດ້ວຍຊານທີ່ປະກອບດ້ວຍສຸກແດ່ ດ້ວຍຊານທີ່ປະກອບດ້ວຍ
ອຸປະກາຊາແດ່ ດ້ວຍຊານທີ່ເປັນສູນຍະຕະແດ່ ດ້ວຍຊານທີ່ເປັນອະນິມິດຕະແດ່ ດ້ວຍຊານທີ່ເປັນ
ອັບປະນິທິຕະແດ່ ດ້ວຍຊານທີ່ເປັນໂລກິຍະແດ່ ດ້ວຍຊານທີ່ເປັນໂລກຸດຕະຣະແດ່ ຄື ເປັນຜູ້ຍິນ
ດີໃນຊານ ຂວນຂວາຍໃນຄວາມເປັນຜູ້ມີຈິດມີອາລົມໜຶ່ງດຽວ ໜັກໃນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ລວມ
ຄວາມວ່າ ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຊານ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ ຄື ປະກອບດ້ວຍຄວາມເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່
ບໍ່ສຸກ ຈຶ່ງເປັນຜູ້ຂວນຂວາຍໃນການທ່ຽວໄປດົນນານ ການທ່ຽວໄປບໍ່ມີຈຸດໝາຍແນ່ນອນ ຈາກອາ
ຮາມໜຶ່ງໄປສູ່ອີກອາຮາມໜຶ່ງ ຈາກອຸທະຍານໜຶ່ງໄປສູ່ອີກອຸທະຍານໜຶ່ງ ຈາກບ້ານໜຶ່ງໄປສູ່ອີກ
ບ້ານໜຶ່ງ ຈາກນິຄົມໜຶ່ງໄປສູ່ອີກນິຄົມໜຶ່ງ ຈາກນະຄອນໜຶ່ງໄປສູ່ອີກນະຄອນໜຶ່ງ ຈາກຮັດໜຶ່ງ
ໄປສູ່ອີກຮັດໜຶ່ງ ຈາກຊົນນະບົດໜຶ່ງໄປສູ່ອີກຊົນນະບົດໜຶ່ງ ພິກຂຸຊື່ວ່າ ເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ ເປັນ
ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸປະກອບດ້ວຍຄວາມເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກພາຍໃນສັງຄາຣາມ ບໍ່ແມ່ນ
ຍ້ອນເຫດແຫ່ງປະໂຫຍດ ບໍ່ແມ່ນຍ້ອນເຫດແຫ່ງການກະທຳ ແຕ່ເປັນຜູ້ຟັງຊ່ານ ມີຈິດໃຈບໍ່ສະ

ງົບຢ່າງຈາກບໍລິເວນໜຶ່ງໄປສູ່ອີກບໍລິເວນໜຶ່ງ ຈາກວິຫານໜຶ່ງໄປສູ່ອີກວິຫານໜຶ່ງ ຈາກເຮືອນຫຼັງ
ຄາດ້ານດຽວໄປສູ່ເຮືອນຫຼັງຄາດ້ານດຽວອີກແຫ່ງໜຶ່ງ ຈາກຜາສາດໜຶ່ງໄປສູ່ອີກຜາສາດໜຶ່ງ ຈາກ
ເຮືອນໂລ້ນຫຼັງໜຶ່ງໄປສູ່ເຮືອນໂລ້ນອີກຫຼັງໜຶ່ງ ຈາກຖ້ຳໜຶ່ງໄປສູ່ອີກຖ້ຳໜຶ່ງ ຈາກທີ່ຫຼົບຫຼີກແຫ່ງ
ໜຶ່ງໄປສູ່ທີ່ຫຼົບຫຼີກອີກແຫ່ງໜຶ່ງ ຈາກກຸດຕິໜຶ່ງໄປສູ່ອີກກຸດຕິໜຶ່ງ ຈາກເຮືອນຍອດແຫ່ງໜຶ່ງໄປສູ່
ເຮືອນຍອດອີກແຫ່ງໜຶ່ງ ຈາກປ້ອມໜຶ່ງໄປສູ່ອີກປ້ອມໜຶ່ງຈາກຜາມ ໜຶ່ງໄປສູ່ອີກຜາມໜຶ່ງ ຈາກ
ເຮືອນທີ່ພັກແຫ່ງໜຶ່ງໄປສູ່ເຮືອນທີ່ພັກອີກແຫ່ງໜຶ່ງ ຈາກໂຮງເກັບຂອງແຫ່ງໜຶ່ງໄປສູ່ໂຮງເກັບ
ຂອງອີກແຫ່ງໜຶ່ງ ຈາກຫໍສັນແຫ່ງໜຶ່ງໄປສູ່ຫໍສັນອີກແຫ່ງໜຶ່ງ ຈາກມົນທົນແຫ່ງໜຶ່ງໄປສູ່ມົນທົນ
ອີກແຫ່ງໜຶ່ງ ຈາກເຫງົ້າຕົ້ນໄມ້ແຫ່ງໜຶ່ງໄປສູ່ເຫງົ້າຕົ້ນໄມ້ອີກແຫ່ງໜຶ່ງ ຢ່າງໄປທີ່ພວກພິກຂຸນັ່ງ
ກັນຢູ່ ເປັນທີ ໒ ຂອງພິກຂຸ ໑ ອົງ ເປັນທີ ໓ ຂອງພິກຂຸ ໒ ອົງ ຫຼືເປັນທີ ໔ ຂອງພິກຂຸ ໓ ອົງ
ໃນບ່ອນນັ້ນ ເວົ້າເລື່ອງໂລເລຫຼາຍໃນບ່ອນນັ້ນ ຄື ເລື່ອງພຣະຣາຊາ ເລື່ອງໂຈນ ເລື່ອງມະຫາ
ອຳມາດ ເລື່ອງກອງທັບ ເລື່ອງໄພເລື່ອງການຮົບ ເລື່ອງເຂົ້າ ເລື່ອງນ້ຳ ເລື່ອງຜ້າ ເລື່ອງຍານ
ເລື່ອງບ່ອນນອນ ເລື່ອງຮວດດອກໄມ້ ເລື່ອງຂອງຫອມ ເລື່ອງຍາດພີ່ນ້ອງ ເລື່ອງບ້ານ ເລື່ອງນິ
ຄົມ ເລື່ອງເມືອງ ເລື່ອງຊົນນະບົດ ເລື່ອງສະຕິ ເລື່ອງບຸຣຸດ ເລື່ອງຄົນກ້າຫານ ເລື່ອງຮ່ອມ
ເລື່ອງທ່ານ້າ ເລື່ອງຄົນທີ່ລ່ວງລັບໄປແລ້ວ ເລື່ອງຕ່າງ ໆ ເລື່ອງໂລກ ເລື່ອງທະເລ ເລື່ອງຄວາມ
ຈະເລີນ ແລະຄວາມເສື່ອມ ພິກຂຸຊື່ວ່າເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກເປັນແນວນີ້ແດ່

ວ່າດ້ວຍເລື່ອງຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິນໄປ
ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ ຄື ເພິ່ງເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວັ້ນ ເວັ້ນຂາດ ອອກ
ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ(ຈາກກິເລດ)
ຢູ່ ຄື ປະພຶດ ປະພຶດໂດຍເອື້ອເພື່ອ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ ຍັງມີຊີວິດໃຫ້
ດຳເນີນໄປ ເພິ່ງເປັນຜູ້ພໍໃຈໃນຄວາມຫຼົບຫຼີກ ຍິນດີໃນຄວາມຫຼົບຫຼີກ ໝັ້ນປະກອບຄວາມສະງົບ
ແຫ່ງຈິດພາຍໃນ ບໍ່ທ່າງຈາກຊານ ປະກອບດ້ວຍວິປັດສະນາ ເພີ່ມພູນການຢູ່ໃນເຮືອນວ່າງມີ
ຊານ ເປັນຜູ້ຍິນດີໃນຊານ ຂວນຂວາຍໃນຄວາມເປັນຜູ້ມີຈິດ ມີອາລົມໜຶ່ງດຽວ ຫັກໃນປະ
ໂຫຍດຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຊານ ບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ

ຄຳວ່າ ຄວາມຄະນອງ ໃນຄຳວ່າ ເພິ່ງເວັ້ນຈາກຄວາມຄະນອງ ບໍ່ເພິ່ງຜະໝາດ
ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມຄະນອງມີ ຊື່ວ່າຄວາມຄະນອງ ຄວາມຄະນອງຕີນ ຊື່ວ່າຄວາມຄະນອງ
ຄວາມຄະນອງມີແລະຕີນ ກໍຊື່ວ່າຄວາມຄະນອງ ຄວາມສຳຄັນໃນສິ່ງທີ່ຄວນວ່າບໍ່ຄວນ ຄວາມ
ສຳຄັນໃນສິ່ງທີ່ບໍ່ຄວນວ່າຄວນ ຄວາມສຳຄັນໃນສິ່ງທີ່ບໍ່ມີໂທດວ່າມີໂທດ ຄວາມສຳຄັນໃນສິ່ງທີ່ມີ
ໂທດວ່າບໍ່ມີໂທດ ຄວາມຄະນອງ ກິຣິຍາທີ່ຄະນອງ ພາວະທີ່ຄະນອງ ຄວາມເດືອດຮ້ອນຈິດ ໃຈ
ຟຸ້ງຊ່ານເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຄະນອງ

ອີກໄນໜຶ່ງ ຄວາມຄະນອງ ຄວາມເດືອດຮ້ອນຈິດ ໃຈຟຸ້ງຊ່ານ ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນເຫດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຍ້ອນເຮັດ (໒) ຍ້ອນບໍ່ເຮັດຄວາມຄະນອງ ຄວາມເດືອດຮ້ອນຈິດ ໃຈຟຸ້ງຊ່ານ ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນເຮັດ ແລະຍ້ອນບໍ່ເຮັດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມຄະນອງ ຄວາມເດືອດຮ້ອນຈິດ ໃຈຟຸ້ງຊ່ານ ເກີດຂຶ້ນວ່າ “ເຮົາເຮັດແຕ່ກາຍທຸດ ຈະຮິດ ບໍ່ເຮັດກາຍສຸດຈະຮິດ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ວະຈິທຸດຈະຮິດ ບໍ່ເຮັດວະຈິສຸດຈະຮິດ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ມະໂນທຸດຈະຮິດ ບໍ່ເຮັດມະໂນສຸດຈະຮິດ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ປານາຕິບາດ ບໍ່ເຮັດ ຄວາມງົດເວັ້ນຈາກປານາຕິບາດ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ອະທິນນາທານ ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກອະ ທິນນາທານ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ກາເມສຸມິດສາຈານ ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກກາເມສຸມິດສາຈານ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ມຸສາວາດ ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກມຸສາວາດ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ປີສຸນາວາ ຈາ ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກປີສຸນາວາຈາ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ຜະຣຸສະວາຈາ ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດ ເວັ້ນຈາກຜະຣຸສະວາຈາ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ສຳຜັບປະລາປະ ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກສຳຜັບປະ ລາປະ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ອະພິດຊາ ບໍ່ເຮັດອະນະພິດຊາ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ພະຍາບາດບໍ່ເຮັດ ອັບພະຍາບາດ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ມິດສາທິດຖິ ບໍ່ເຮັດສຳມາທິດຖິ” ຄວາມຄະນອງ ຄວາມ ເດືອດຮ້ອນຈິດ ໃຈຟຸ້ງຊ່ານ ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນເຮັດແລະຍ້ອນບໍ່ເຮັດ ເປັນແນວນີ້

ອີກໄນໜຶ່ງ ຄວາມຄະນອງ ຄວາມເດືອດຮ້ອນຈິດ ໃຈຟຸ້ງຊ່ານ ເກີດຂຶ້ນວ່າ “ເຮົາບໍ່ໄດ້ ຮັກສາສິນໃຫ້ບໍລິບູນ ຯລຯ ບໍ່ສັງລວມໃນອິນຊີທັງ ໖ ຯລຯ ບໍ່ຮູ້ຈັກປະມານໃນການບໍລິໂພກ ອາຫານ ຯລຯ ບໍ່ປະກອບຄວາມພຽນເປັນເຄື່ອງຕີນຢູ່ສະເໝີ ຯລຯ ບໍ່ໝັ່ນປະກອບສະຕິສຳ ປະຊັນຍະ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນສະຕິປັດຖານ ໔ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນສຳມັບປະທານ ໔ ຯລຯ ບໍ່ ຈະເລີນອິດທິບາດ ໔ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນອິນຊີ ໔ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນພະລະ ໔ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນໂພດ ຊົງ ໗ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນອະຣິຍະມັກມີອົງ ໕ ຯລຯ ບໍ່ກຳນົດຮູ້ທຸກ ຯລຯ ບໍ່ລະສະມຸໄທ ຯລຯ ບໍ່ ຈະເລີນມັກ” ຄວາມຄະນອງ ຄວາມເດືອດຮ້ອນຈິດ ໃຈຟຸ້ງຊ່ານ ເກີດຂຶ້ນວ່າ “ເຮົາບໍ່ເຮັດນິໂຣດ ໃຫ້ປະຈັກແຈ້ງ”

ຄຳວ່າ ເພິ່ງເວັ້ນຈາກຄວາມຄະນອງ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງງົດເວັ້ນ ເວັ້ນຂາດຈາກຄວາມ ຄະນອງ ຄື ເພິ່ງລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມຄະນອງ ໄດ້ ແກ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວັ້ນ ເວັ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມຄະນອງ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງເວັ້ນຈາກຄວາມຄະນອງ

ວ່າດ້ວຍຄວາມບໍ່ຜະໝາດ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຜະໝາດ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງເປັນຜູ້ເຮັດໂດຍເອື້ອເພື່ອ ເຮັດຕິດຕໍ່ ເຮັດບໍ່ ຢຸດ ປະພຶດບໍ່ຫຍັງຫຍ່ອນ ບໍ່ລະຄວາມພໍໃຈ ບໍ່ຖືເບົາ ຊື່ວ່າບໍ່ຜະໝາດໃນກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ຄື ຄວາມພໍໃຈ ຄວາມພະຍາຍາມ ຄວາມອຸດສາຫະ ຄວາມຂະຫຍັນ ຄວາມມີເຫື່ອແຮງ ຄວາມບໍ່

ຖອຍກັບ ສະຕິສຳປະຊັນຍະ ຄວາມພຽນເປັນເຄື່ອງເຜົາກິເລດ ຄວາມພຽນແຮງກ້າ ຄວາມຕັ້ງໃຈ ຄວາມປະກອບເນືອງ ໆ ດ້ວຍຄິດວ່າ “ເຮົາເພິ່ງເຮັດສິນຂັນທີ່ຍັງບໍ່ບໍລິບູນໃຫ້ບໍລິບູນໂດຍອຸບາຍ ແນວໃດ ຫຼື ເພິ່ງໃຊ້ປັນຍາຕາມຮັກສາສິນຂັນທີ່ບໍລິບູນໃນຂັ້ນນັ້ນ ໆ ໂດຍອຸບາຍແນວໃດ” ດັ່ງນີ້ ຊື່ວ່າບໍ່ຜະໝາດໃນກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ຯລຯ ວ່າ “ເຮົາເພິ່ງເຮັດສະມາທິຂັນ ຯລຯ ປັນຍາຂັນ ຯລຯ ວິມຸດຕິຂັນ ຯລຯ ວິມຸດຕິຍານະທັດສະນະຂັນທີ່ຍັງບໍ່ບໍລິບູນໃຫ້ບໍລິບູນ ໂດຍອຸບາຍ ແນວໃດ” ຯລຯ ຄື ຄວາມພໍໃຈຄວາມພະຍາຍາມ ຄວາມອຸດສາຫະ ຄວາມຂະຫຍັນ ຄວາມມີ ເທື່ອແຮງ ຄວາມບໍ່ຖອຍກັບ ສະຕິສຳປະຊັນຍະ ຄວາມພຽນເປັນເຄື່ອງເຜົາກິເລດ ຄວາມພຽນ ແຮງກ້າ ຄວາມຕັ້ງໃຈຄວາມປະກອບເນືອງ ໆ ດ້ວຍຄິດວ່າ “ເຮົາເພິ່ງກຳນົດຮູ້ທຸກທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ ກຳນົດຮູ້ ເພິ່ງລະກິເລດທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ລະ ເພິ່ງຈະເລີນມັກທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ຈະເລີນ ຫຼື ເພິ່ງເຮັດໃຫ້ແຈ້ງນິ ໂຣດທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ໂດຍອຸບາຍແນວໃດ” ດັ່ງນີ້ ຊື່ວ່າບໍ່ຜະໝາດໃນກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງເວັ້ນຈາກຄວາມຄະນອງ ບໍ່ເພິ່ງຜະໝາດ

ຄຳວ່າ ແລະ ໃນຄຳວ່າ ແລະ ຯລຯ ເພິ່ງຢູ່ໃນບ່ອນນັ່ງ ບ່ອນນອນທີ່ມີສຽງໜ້ອຍ ເປັນ ຄຳເຊື່ອມບົດ ຯລຯ ທີ່ເປັນບ່ອນນັ່ງຂອງພິກຂຸ ຕັດຮຽກວ່າ ບ່ອນນັ່ງ ໄດ້ແກ່ ຕຽງ ຕັ້ງ ເບາະ ເສືອແຜ່ນໜັງ ເຄື່ອງປູລາດເຮັດດ້ວຍຫຍ້າ ເຄື່ອງປູລາດເຮັດດ້ວຍໃບໄມ້ ເຄື່ອງປູລາດເຮັດດ້ວຍ ເພືອງເສນາສະນະ ຕັດຮຽກວ່າ ບ່ອນນອນ ໄດ້ແກ່ ວິຫານ ເຮືອນຫຼັງຄາດ້ານດຽວ ຜາສາດ ເຮືອນໂລ້ນ ຖ້ຳ ລວມຄວາມວ່າ ໃນບ່ອນນັ່ງ ບ່ອນນອນ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸ ຯລຯ ເພິ່ງຢູ່ ຯລຯ ທີ່ມີສຽງໜ້ອຍ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງທົ່ວໄປ ເພິ່ງ ຢູ່ ຄືເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ຮັກສາຊີວິດ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປໃນເສນາ ສະນະທີ່ມີສຽງໜ້ອຍ ຄື ມີສຽງອີກກະທົກໜ້ອຍ ປາສະຈາກການສັນຈອນໄປມາຂອງຜູ້ຄົນ ຄວນ ເປັນສະຖານບ່ອນເຮັດວຽກລັບຂອງມະນຸດ ສົມຄວນເປັນບ່ອນຫຼົບຫຼີກ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸ ຯລຯ ແລະເພິ່ງຢູ່ໃນບ່ອນນັ່ງ ບ່ອນນອນທີ່ມີສຽງໜ້ອຍ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຊານ ບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ
ເພິ່ງເວັ້ນຈາກຄວາມຄະນອງ ບໍ່ເພິ່ງຜະໝາດ
ແລະເພິ່ງຢູ່ໃນບ່ອນນັ່ງບ່ອນນອນທີ່ມີສຽງໜ້ອຍ

[໑໖໑] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງຫຼັບຫຼາຍ ມີຄວາມພຽນເຄື່ອງເຜົາກິເລດ
ເພິ່ງປະກອບຄວາມພຽນເຄື່ອງຕື່ນຢູ່
ເພິ່ງລະເວັ້ນຄວາມຂີ້ຄ້ານ ຄວາມຫຼອກລວງ ເລື້ອງພາໃຫ້ຫົວ
ການຫຼົ້ນ ເມຖຸນທຳ ພ້ອມທັງການປະດັບຕົບແຕ່ງ

ວ່າດ້ວຍເລື່ອງການແບ່ງເວລາ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງຫຼັບຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງແບ່ງກາງຄືນແລະກາງເວັນອອກເປັນ ໖ ສ່ວນ ຕື້ນສາ ໕ ສ່ວນ ນອນຫຼັບສາ ໑ ສ່ວນ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງຫຼັບຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ມີຄວາມພຽນເຄື່ອງເຜົາກິເລດ ເພິ່ງປະກອບຄວາມພຽນເຄື່ອງຕື້ນຢູ່ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເພິ່ງຊຳຮະຈິດໃຫ້ບໍລິສຸດຈາກທຳເຄື່ອງກາງກັນດ້ວຍການຍ່າງຈົງກົມແລະ ການນັ່ງຕະຫຼອດວັນ ຄື ຊຳຮະຈິດໃຫ້ບໍລິສຸດຈາກທຳເຄື່ອງກາງກັນ ດ້ວຍການຈົງກົມແລະການ ນັ່ງຕະຫຼອດປະຖົມຍານແຫ່ງຣາຕິ ສຳເລັດການນອນຍ່າງຣາດຊະສີ (ສີຫະໄສ ຍາດ) ໂດຍຕະ ແຄງດ້ານຂວາ ຊ້ອນຕີນເຫຼືອມຕີນ ມີສະຕິສຳປະຊັນຍະ ກຳນົດເວລາຕື້ນໄວ້ໃນໃຈ ຕະຫຼອດມັດ ຊິມະຍາມແຫ່ງຣາຕິ ລຸກຂຶ້ນແລ້ວຊຳຮະຈິດໃຫ້ບໍລິສຸດຈາກທຳເຄື່ອງກາງກັນດ້ວຍການຍ່າງຈົງກົມ ແລະການນັ່ງຕະຫຼອດປັດສິມຍາມແຫ່ງຣາຕິ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງປະກອບຄວາມພຽນເຄື່ອງຕື້ນຢູ່ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງປະກອບ ຄື ປະກອບດ້ວຍດິເສບ ເສບເປັນນິດ ຊ່ອງເສບ ເສບສະເພາະຄວາມພຽນເຄື່ອງຕື້ນຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງປະກອບ ຄວາມພຽນເຄື່ອງຕື້ນຢູ່

ຄຳວ່າ ມີຄວາມພຽນເຄື່ອງເຜົາກິເລດ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມພຽນ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມ ພຽນເຄື່ອງເຜົາກິເລດ ຄື ການຜາຣົບຄວາມພຽນ ການກ້າວອອກ ການກ້າວໄປຂ້າງໜ້າ ການ ກ້າວຂຶ້ນໄປ ຄວາມພະຍາຍາມ ຄວາມອຸດສາຫະ ຄວາມຂະຫຍັນ ຄວາມໝັ້ນຄົງ ຄວາມຊົງໄວ້ ຄວາມສູ້ຊົນບໍ່ຫຍໍ້ຫຍ່ອນ ຄວາມບໍ່ປະຖິ້ມສັນທະ ຄວາມບໍ່ປະຖິ້ມທຸຣະ ຄວາມປະຄອງທຸຣະໄວ້ ວິ ຣິຍະ ວິຣິຍິນຊີ ວິຣິຍະພະລະ ສຳມາວາຍາມະ ອັນເປັນໄປທາງໃຈ ພິກຂຸຜູ້ປະກອບ ປະກອບ ພ້ອມ ດຳເນີນໄປ ດຳເນີນໄປພ້ອມ ເປັນໄປ ເປັນໄປພ້ອມ ພຽບພ້ອມດ້ວຍຄວາມພຽນເຄື່ອງເຜົາ ກິເລດ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ມີຄວາມພຽນເຄື່ອງເຜົາກິເລດ ລວມຄວາມວ່າ ມີຄວາມພຽນເຄື່ອງເຜົາ ກິເລດ ເພິ່ງປະກອບຄວາມພຽນເຄື່ອງຕື້ນຢູ່

ວ່າດ້ວຍຄວາມຂີ້ຄ້ານ

ຄຳວ່າ ຄວາມຂີ້ຄ້ານ ໃນຄຳວ່າ ເພິ່ງລະເວັ້ນຄວາມຂີ້ຄ້ານ ຄວາມຫຼອກລວງ ເລື່ອງ ຊວນຫົວ ການຫຼິ້ນ ເມຖຸນທຳ ພ້ອມທັງການປະດັບຕົບແຕ່ງ ໄດ້ແກ່ຄວາມຂີ້ຄ້ານ ກິຣິຍາທີ່ ຂີ້ຄ້ານ ພາວະທີ່ຂີ້ຄ້ານ ຄວາມເປັນຜູ້ມີໃຈຂີ້ຄ້ານ ຄວາມຂີ້ຄ້ານ ກິຣິຍາທີ່ຂີ້ຄ້ານ ພາວະທີ່ຂີ້ຄ້ານ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຂີ້ຄ້ານ

ຄຳວ່າ ຄວາມຫຼອກລວງ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມປະພຶດຫຼອກລວງ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມ ຫຼອກລວງ ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ປະພຶດທຸດຈະຮິດດ້ວຍກາຍ ວາຈາ ໃຈ ແລ້ວຕັ້ງຄວາມປາຖະ

ໜ້າຊົ່ວຊາມ ຍ້ອນການປົກປິດທຸດຈະຮີດນັ້ນເປັນເຫດ ຄື ປາຖະໜາວ່າ “ຜູ້ອື່ນຢ່າໄດ້ຮູ້ທັນເຮົາເລີຍ” ດໍາຮິວ່າ “ໃຜຢ່າຮູ້ທັນເຮົາເລີຍ” ກ່າວວາຈາດ້ວຍຄິດວ່າ “ໃຜຢ່າຮູ້ທັນເຮົາເລີຍ” ພະຍາຍາມທາງກາຍດ້ວຍຄິດວ່າ “ໃຜຢ່າຮູ້ທັນເຮົາເລີຍ” ຄວາມຫຼອກລວງ ຄວາມເປັນຜູ້ມີຄວາມຫຼອກລວງ ຄວາມທຳທ່າ ຄວາມລວງ ຄວາມລ້ລວງ ການປິດບັງ ການຫຼົບລ່ຽງ ການຫຼີກລ່ຽງ ການເຊື່ອງ ການຊຸກເຊື່ອງ ການປິດ ການປົກປິດ ການບໍ່ເປີດເຜີຍ ການບໍ່ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງແຈ້ງ ການປິດສະນິດ ການເຮັດ ຄວາມຊົ່ວເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຫຼອກລວງ

ຄຳວ່າ ເລື່ອງຊວນຫົວ ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ຫົວເກີນປະມານ ຫົວຈົນເຫັນແຂ້ວ ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ “ໃນວິໄນຂອງພຣະອະຣິຍະ ການຫົວເກີນປະມານ ຫົວຈົນເຫັນແຂ້ວ ນີ້ເປັນກິຣິຍາຂອງເດັກນ້ອຍ”

ວ່າດ້ວຍການຫຼິ້ນ ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ການຫຼິ້ນ ໄດ້ແກ່ ການຫຼິ້ນ ໒ ຢ່າງ ຄື

໑. ການຫຼິ້ນທາງກາຍ
໒. ການຫຼິ້ນທາງວາຈາ

ການຫຼິ້ນທາງກາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄົນຍ່ອມຫຼິ້ນກິລາບັງຄັບຊ້າງແດ່ ຫຼິ້ນກິລາບັງຄັບມ້າແດ່ ຫຼິ້ນລົດ ຫຼິ້ນທະນູ ຫຼິ້ນໝາກຮຸກແຖວລະ ໘ ຕາ ຫຼື ຫຼິ້ນໝາກແຖວລະ ໑໐ ຕາ ຫຼິ້ນໝາກເກັບ ຫຼິ້ນດວດ ຫຼິ້ນໝາກໄຫວ ຫຼິ້ນໂຍນບ້ວງ ຫຼິ້ນໄມ້ຫຼິ້ງ ຫຼິ້ນຟາດໃຫ້ເປັນຮູບຕ່າງ ໆ ຫຼິ້ນສະກາ ຫຼິ້ນເປົ່າໃບໄມ້ ຫຼິ້ນໄຖນ້ອຍ ໆ ຫຼິ້ນປີ້ນຫຼັງກາ ຫຼິ້ນໝາກປິ່ນ ຫຼິ້ນຕວງຊາຍ ຫຼິ້ນລົດນ້ອຍ ໆ ຫຼິ້ນທະນູນ້ອຍ ໆ ຫຼິ້ນຂຽນຊາຍ ຫຼິ້ນທາຍໃຈ ຫຼິ້ນລ້ລຽນຄົນພິການ ນີ້ຊື່ວ່າ ການຫຼິ້ນທາງກາຍ

ການຫຼິ້ນທາງວາຈາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ການເຮັດສຽງກອງດ້ວຍປາກ ເຮັດສຽງພິນພາດ ດ້ວຍປາກ ຫຼິ້ນຣົວກອງດ້ວຍປາກ ຜິວປາກ ກະເດາະປາກ ເປົ່າປາກ ຊ້ອມເພງ ໂທ່ຮ້ອງ ຂັບຮ້ອງ ຫຼິ້ນຕະລົກ ນີ້ຊື່ວ່າການຫຼິ້ນທາງວາຈາ ເປັນທຳນຽມຂອງອະສັດຕະບຸຣຸດ ຄື ທຳນຽມຂອງຊາວບ້ານ ທຳນຽມຊັ້ນຕ່ຳ ທຳນຽມທີ່ຊົ່ວຊາມ ທຳນຽມທີ່ມີນ້ຳເປັນທີ່ສຸດ ທຳນຽມທີ່ປະຕິບັດກັນໃນບ່ອນລັບ ທຳນຽມທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດກັນເປັນຄູ່ ໆ ຊື່ວ່າເມຖຸນທຳ ຍ້ອນເຫດໃດ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ເມຖຸນທຳ ຍ້ອນທຳນັ້ນເປັນທຳນຽມຂອງຄົນຄູ່ ຜູ້ກຳໜົດ ກຳໜົດແຮງກ້າ ປຽກຊຸ່ມ ກັດກຸ້ມດ້ວຍຣາຄະ ຖືກຣາຄະຄອບງຳຈິດສະເໝີກັນທັງ ໒ ຄົນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ເມຖຸນທຳ ຄົນ ໒ ຄົນກໍ່ການຜິດຖຽງກັນ ຯລຯ ຄົນ ໒ ຄົນກໍ່ການໝາງໃຈກັນ ຯລຯ ຄົນ ໒ ຄົນກໍ່ເລື່ອງອີ່ສາວກັນ ຯລຯ ຄົນ ໒ ຄົນກໍ່ການ

ວິວາດກັນ ຯລຯ ຄົນ ໒ ຄົນກໍ່ອະທິກອນກັນ ຯລຯ ຄົນ ໒ ຄົນສົນທະນາກັນ ຯລຯ ຄົນ ໒ ຄົນ ເຈຣະຈາກັນ ຮຽກວ່າ ຄູ່ເຈຣະຈາ ສັນໃດ ທຳນັ້ນເປັນທຳນຽມຂອງຄົນຄູ່ ຜູ້ກຳໜົດ ກຳໜົດ ແຮງກ້າ ປຽກຊຸ່ມ ກັດກຸ້ມດ້ວຍຣາຄະ ຖືກຣາຄະຄອບງຳຈິດສະເໝີກັນທັງ ໒ ຄົນ ສັນນັ້ນຄືກັນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ເມຖຸນທຳ

ວ່າດ້ວຍການປະດັບຕົບແຕ່ງ ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ການປະດັບຕົບແຕ່ງ ໄດ້ແກ່ ການປະດັບຕົບແຕ່ງ ໒ ຢ່າງ ຄື

໑. ການປະດັບຕົບແຕ່ງຂອງຄະລິຫັດ

໒. ການປະດັບຕົບແຕ່ງຂອງບັນພະຊິດ

ການປະດັບຕົບແຕ່ງຂອງຄະລິຫັດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ການແຕ່ງຜົມ, ການແຕ່ງໜວດ ການຫັດດອກໄມ້ ການປະພົມເຄື່ອງຫອມ ການຍ້ອມ ຜົວ ການໃຊ້ເຄື່ອງປະດັບ ການໃຊ້ເຄື່ອງແຕ່ງຕົວ ການນຸ່ງຜ້າສວຍງາມ ການປະດັບຂໍ້ມື ການ ໂພກຜ້າໂພກຫົວ ການອົບຕົວ ການນວດຕົວ ການອາບນ້ຳ ການດັດຕົວ ການແຍງແວ່ນ ການ ທາເປືອກຕາ ການສວມພວງດອກໄມ້ ການທາປາກ ການເຈີມໜ້າ ການຜູກຂໍ້ມື ການເກົ້າຜົມ ການໃຊ້ໄມ້ເຖົ້າ ການໃຊ້ທະນານ ການໃຊ້ພຣະຂັນ ການໃຊ້ຄັນຮົ່ມ ການສຸບເກີບສວຍງາມ ການຕິດຂອບໜ້າ ການປັກປິ່ນ ການໃຊ້ພັດ ການນຸ່ງຜ້າຂາວ ການນຸ່ງຜ້າຊາຍຍາວ ນີ້ຊື່ວ່າ ການປະດັບຕົບແຕ່ງຂອງຄະລິຫັດ

ການປະດັບຕົບແຕ່ງຂອງບັນພະຊິດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ການຕົບແຕ່ງຈິວອນ ການຕົບແຕ່ງບາດ ການຕົບແຕ່ງເສນາສະນະ ການຕົບແຕ່ງ ການປະດັບປະດາ ການຫຼິ້ນສະນຸກໃນການປະດັບ ຄວາມເພີດເພີນໃນການປະດັບ ຄວາມປາຖະ ໜາການປະດັບ ຄວາມເປັນຜູ້ປາຖະໜາການປະດັບ ກິຣິຍາທີ່ປະດັບ ຄວາມເປັນກິຣິຍາທີ່ປະດັບ ຮ່າງກາຍອັນເນົ່າເປື້ອນນີ້ ຫຼື ບໍ່ຮິຂານອັນເປັນພາຍນອກ ນີ້ຊື່ວ່າ ການປະດັບຕົບແຕ່ງຂອງບັນ ພະຊິດ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງລະເວັ້ນຄວາມຂີ້ຄ້ານ ຄວາມຫຼອກລວງ ເລື້ອງຊວນຫົວ ການຫຼິ້ນເມຖຸນທຳ ພ້ອມທັງການປະດັບຕົບແຕ່ງ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງລະເວັ້ນ ຄື ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມຂີ້ຄ້ານ ຄວາມຫຼອກລວງ ເລື້ອງຊວນຫົວການຫຼິ້ນ ແລະເມຖຸນທຳ ພ້ອມທັງການປະດັບຕົບແຕ່ງ ຄື ພ້ອມທັງບໍລິວານ ພ້ອມທັງບໍລິພັນ ພ້ອມທັງບໍລິຂານ ລວມ ຄວາມວ່າ ເພິ່ງລະເວັ້ນຄວາມຂີ້ຄ້ານ ຄວາມຫຼອກລວງ ເລື້ອງຊວນຫົວ ການຫຼິ້ນ ເມຖຸນທຳ ພ້ອມທັງການປະດັບຕົບແຕ່ງດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງຫຼັບຫຼາຍ ມີຄວາມພຽນເຄື່ອງເຜົາກິເລດ
ເພິ່ງປະກອບຄວາມພຽນເຄື່ອງຕື່ນຢູ່
ເພິ່ງລະເວັ້ນຄວາມຂີ້ຄ້ານ ຄວາມຫຼອກລວງ ເລື່ອງຊວນຫົວ
ການຫຼີ້ນ ເມຖຸນທຳ ພ້ອມທັງການປະດັບຕົບແຕ່ງ

[໑໖໒] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຜູ້ນັບຖືພຣະຣັດຕະນະໂຕຣ ບໍ່ເພິ່ງປະກອບການເຮັດອາຖັນ
ການທຳນາຍຝັນ ການທຳນາຍລັກສະນະ ຫຼື ແມ່ນການເບິ່ງເລີກຍາມ
ບໍ່ເພິ່ງຮຽນການທຳນາຍສຽງສັດຮ້ອງ
ການປຸງຢາໃຫ້ຖືພາ ແລະການບຳບັດຮັກສາໂຣກ

ວ່າດ້ວຍການເຮັດອາຖັນ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງປະກອບການເຮັດອາຖັນ ການທຳນາຍຝັນ ການທຳນາຍລັກສະນະ ຫຼື
ແມ່ນການເບິ່ງເລີກຍາມ ອະທິບາຍວ່າ ນັກເຮັດອາຖັນຍ່ອມພາກັນປະກອບອາຖັນ ເມື່ອນຄອນ
ຖືກລ້ອມ ຫຼື ເມື່ອສົງຄາມຕັ້ງປະຊິດກັນ ກໍເຮັດໃຫ້ສະຫນຽດຈັງໄຮເກີດຂຶ້ນ ເຮັດໃຫ້ອັນຕະລາຍ
ເກີດຂຶ້ນ ເຮັດໃຫ້ໂຣກເກີດຂຶ້ນ ເຮັດໃຫ້ມີອາການຈຸກສຽດ ເຮັດໃຫ້ມີອາການລົງຮາກ ເຮັດໃຫ້ມີ
ອາການເຊື່ອງຊຶມ ເຮັດໃຫ້ເກີດໂຣກບິດໃນໝູ່ຄົນທີ່ເປັນຂ້າເສິກ ເປັນສັດຕູກັນ ນັກເຮັດອາຖັນພາ
ກັນປະກອບອາຖັນແນວນີ້

ວ່າດ້ວຍການທຳນາຍຝັນ

ພວກນັກທຳນາຍຝັນ ຍ່ອມທຳນາຍຝັນວ່າ “ຄົນຝັນເວລາເຊົ້າຈະມີຜົນແນວນີ້ ຄົນ
ຝັນເວລາທ່ຽງຈະມີຜົນແນວນີ້ ຄົນຝັນເວລາແລງຈະມີຜົນແນວນີ້ ຄົນຝັນເວລາປະຖົມຍານ ຯລຯ
ຝັນເວລາມັດຊິມະຍາມ ຯລຯ ຝັນເວລາປັດສິມມະຍາມ ຯລຯ ຄົນນອນຕະແຄງຂວາຝັນ ຯລຯ
ຄົນນອນຕະແຄງຊ້າຍຝັນ ຯລຯ ຄົນນອນຫງາຍຝັນ ຯລຯ ຄົນນອນຄວ່າຝັນ ຯລຯ ຄົນຝັນ
ເຫັນດວງຈັນ ຯລຯ ຄົນຝັນເຫັນດວງອາທິດ ຯລຯ ຄົນຝັນເຫັນມະຫາສະມຸດ ຯລຯ ຄົນຝັນ
ເຫັນຊຸນເຂົາສີເນຣຸ ຯລຯ ຄົນຝັນເຫັນຊ້າງ ຯລຯ ຄົນຝັນເຫັນມ້າ ຯລຯ ຄົນຝັນເຫັນລົດ ຯລຯ
ຄົນຝັນເຫັນພົນຢ່າງ ຯລຯ ຄົນຝັນເຫັນກະບວນທັບ ຯລຯ ຄົນຝັນເຫັນສວນທີ່ໜ້າອອນຊອນ
ຯລຯ ຄົນຝັນເຫັນປ່າທີ່ໜ້າອອນຊອນ ຯລຯ ຄົນຝັນເຫັນພື້ນທີ່ທີ່ໜ້າອອນຊອນ ຯລຯ ຄົນຝັນ
ເຫັນສະນ້ຳທີ່ໜ້າອອນຊອນ ຈະມີຜົນແນວນີ້” ພວກນັກທຳນາຍຝັນຍ່ອມທຳນາຍຝັນແນວນີ້

ວ່າດ້ວຍການທຳນາຍລັກສະນະ

ພວກນັກທຳນາຍລັກສະນະ ຍ່ອມທຳນາຍລັກສະນະ ຄື ລັກສະນະແກ້ວມະນີ ລັກສະນະໄມ້ພອງ ລັກສະນະຜ້າ ລັກສະນະດາບ ລັກສະນະສອນ ລັກສະນະທະນູ ລັກສະນະອາວຸດ ລັກສະນະສະຕິ ລັກສະນະບຸຣຸດ ລັກສະນະເດັກຍິງ ລັກສະນະເດັກຊາຍ ລັກສະນະທາດຍິງ ລັກສະນະທາດຊາຍ ລັກສະນະຊ້າງ ລັກສະນະມ້າ ລັກສະນະກະບີ ລັກສະນະງົວ ອຸສະພະ ລັກສະນະງົວ ສາມັນລັກສະນະແບ້ ລັກສະນະແກະ ລັກສະນະໄກ່ ລັກສະນະນົກກະທາ ລັກສະນະເຫັຍ ລັກສະນະຕຸ້ມຫູ ລັກສະນະເຕົ້າ ລັກສະນະມະຣິຄະ ພວກນັກທຳນາຍລັກສະນະ ຍ່ອມທຳນາຍລັກສະນະແນວນີ້

ວ່າດ້ວຍການເບິ່ງເລິກຍາມ

ພວກນັກທຳນາຍເລິກຍາມ ຍ່ອມທຳນາຍເລິກຍາມວ່າ ເລິກມີ ໒໘ ເລິກ ຄວນເຮັດງານ ມຸງຄຸນຂຶ້ນບ້ານໃໝ່ໂດຍເລິກນີ້ ຄວນເຮັດວຽກມຸງຄຸນຜູກເຄື່ອງປະດັບໂດຍເລິກນີ້ ຄວນເຮັດວຽກ ມຸງຄຸນແຕ່ງງານໂດຍເລິກນີ້ ຄວນເຮັດວຽກມຸງຄຸນປູກພືດໂດຍເລິກນີ້ ຄວນເຮັດວຽກມຸງຄຸນຄອງ ເຮືອນໂດຍເລິກນີ້ ພວກນັກທຳນາຍເລິກຍາມ ຍ່ອມທຳນາຍເລິກຍາມແນວນີ້

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງປະກອບການເຮັດອາຖັນ ການທຳນາຍຝັນ ການທຳນາຍລັກສະນະ ຫຼື ແມ່ນການເບິ່ງເລິກຍາມ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເພິ່ງປະກອບ ຄື ບໍ່ເພິ່ງປະພຶດ ບໍ່ເພິ່ງປະພຶດໂດຍເອື້ອ ເພື່ອ ບໍ່ເພິ່ງສະມາທານປະພຶດ ການເຮັດອາຖັນ ການທຳນາຍຝັນ ການທຳນາຍລັກສະນະ ຫຼື ແມ່ນການເບິ່ງເລິກຍາມ

ອີກໄນໜຶ່ງ ບໍ່ຄວນຮຽນ ບໍ່ຄວນທ່ອງ ບໍ່ຄວນຊົງຈຳ ບໍ່ຄວນເຂົ້າໄປຊົງຈຳ ບໍ່ຄວນເຂົ້າ ໄປກຳນົດ ບໍ່ຄວນປະກອບການເຮັດອາຖັນ ເປັນຕົ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງປະກອບການເຮັດອາ ຖັນ ການທຳນາຍຝັນ ການທຳນາຍລັກສະນະ ຫຼື ແມ່ນການເບິ່ງເລິກຍາມ

ຄຳວ່າ ຜູ້ນັບຖືພຣະຣັດຕະນະໄຕຣ ໑໒໑ ບໍ່ເພິ່ງຮຽນການທຳນາຍສຽງສັດຮ້ອງ ການປຸງ ຢາໃຫ້ຖືພາ ແລະການບຳບັດຮັກສາໂຮກ ອະທິບາຍວ່າ ສຽງເນື້ອມະຣິຄະ ແລະສຽງນົກຮ້ອງ ຕັດຮຽກວ່າ ສຽງສັດຮ້ອງ ພວກນັກທຳນາຍສຽງເນື້ອ ແລະສຽງນົກຮ້ອງຍ່ອມທຳນາຍສຽງເນື້ອ ແລະສຽງນົກຮ້ອງ ຄື ຮູ້ຈັກສຽງຮ້ອງ ສຽງເຈຣະຈາກັນຂອງພວກນົກ ຫຼື ພວກສັດ ໔ ຕີນ ພວກ ນັກທຳນາຍສຽງເນື້ອແລະສຽງນົກຮ້ອງຍ່ອມທຳນາຍສຽງເນື້ອແລະສຽງນົກຮ້ອງແນວນີ້ ພວກຄົນ ປຸງຢາໃຫ້ຖືພາໄດ້ ກໍເຮັດໃຫ້ຖືພາຂຶ້ນ ການຖືພາຍ່ອມຕັ້ງຢູ່ບໍ່ໄດ້ ຍ້ອນເຫດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຍ້ອນເຊື້ອໂຮກ (໒) ຍ້ອນລົມກຳເຣີບ ພວກຄົນປຸງຢາໃຫ້ຖືພາຍ່ອມໃຫ້ຢາເພື່ອກຳຈັດເຊື້ອໂຮກ

ຫຼື ບຳບັດລົມກຳເນີບ ພວກຄົນປຸງຢາໃຫ້ຖືພາໄດ້ ກໍເຮັດໃຫ້ຖືພາຂຶ້ນແນວນີ້ວ່າ ດ້ວຍການບຳບັດ ຮັກສາໂຮກ

ຄຳວ່າ ການບຳບັດຮັກສາໂຮກ ໄດ້ແກ່ ການບຳບັດຮັກສາໂຮກ ໕ ຢ່າງ ຄື

໑. ການຮັກສາດ້ວຍການເສກເປົ່າ	໒. ການຮັກສາດ້ວຍການປາດ
໓. ການຮັກສາທາງຢາ	໔. ການຮັກສາທາງພູດຜີ
໕. ການຮັກສາໂຮກເດັກ (ກຸມາຣະເວດ)	

ຄຳວ່າ ຜູ້ນັບຖືພຣະຣັດຕະນະໄຕຣ ໄດ້ແກ່ ຜູ້ນັບຖືພຣະພຸດທະເຈົ້າ ພຣະທຳ ພຣະສົງ ຜູ້ນັບຖືພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າວ່າຂອງເຮົາ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າກໍຊົງຮັບຮອງບຸກຄົນນັ້ນ ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ “ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພິກຂຸເຫຼົ່າໃດເປັນຜູ້ຄົດໂກງ ແຂງ ກະດ້າງ ເວົ້າພ່ອຍ ວ່າງທ່າ ມີມານະຈັດ ມີຈິດບໍ່ໝັ້ນຄົງ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພິກຂຸເຫຼົ່ານັ້ນ ບໍ່ແມ່ນຜູ້ ນັບຖືເຮົາ ເປັນຜູ້ໄປຈາກທຳວິໄນນີ້ແລ້ວ ແລະພິກຂຸເຫຼົ່ານັ້ນຈະບໍ່ເຖິງ ຄວາມຈະເລີນ ງອກງາມ ໄພບູນໃນທຳວິໄນນີ້ ສ່ວນພິກຂຸເຫຼົ່າໃດ ບໍ່ຄົດໂກງ ບໍ່ເວົ້າພ່ອຍ ເປັນນັກປາດ ບໍ່ແຂງກະດ້າງ ມີ ຈິດໝັ້ນຄົງ ພິກຂຸເຫຼົ່ານັ້ນ ເປັນຜູ້ນັບຖືເຮົາ ເປັນຜູ້ບໍ່ໄປຈາກທຳວິໄນນີ້ ແລະ ພິກຂຸເຫຼົ່ານັ້ນຈະ ເຖິງຄວາມຈະເລີນ ງອກງາມ ໄພບູນໃນທຳວິໄນນີ້”

(ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກຜູ້ສຸຄົດສາດສະດາ ເມື່ອຕັດໄວຍາກອນພາສິດນີ້ແລ້ວ ຈຶ່ງຕັດຄາຖາ ປະພັນຕໍ່ໄປອີກວ່າ)

ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ຜູ້ຄົດໂກງ ແຂງກະດ້າງ
ເວົ້າພ່ອຍ ວ່າງທ່າ ມີມານະຈັດ ມີຈິດບໍ່ໝັ້ນຄົງ
ຍ່ອມບໍ່ງອກງາມໃນທຳທີ່ພຣະສຳມາສຳພຸດທະເຈົ້າສະແດງແລ້ວ
(ສ່ວນ) ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ຜູ້ບໍ່ຄົດໂກງ ບໍ່ເວົ້າພ່ອຍ
ເປັນນັກປາດ ບໍ່ແຂງກະດ້າງ ມີຈິດໝັ້ນຄົງ
ຍ່ອມງອກງາມໃນທຳທີ່ພຣະສຳມາສຳພຸດທະເຈົ້າສະແດງແລ້ວ

ຄຳວ່າ ຜູ້ນັບຖືພຣະຣັດຕະນະໄຕຣ ຯລຯ ບໍ່ເພິ່ງຮຽນການທຳນາຍສຽງສັດຮ້ອງ ການປຸງ ຢາໃຫ້ຖືພາ ແລະການບຳບັດຮັກສາໂຮກ ອະທິປາຍວ່າ ຜູ້ນັບຖືພຣະຣັດຕະນະໄຕຣ ບໍ່ເພິ່ງຮຽນ ຄື ບໍ່ເພິ່ງຮຳຮຽນ ບໍ່ເພິ່ງເສບພ້ອມ ບໍ່ເພິ່ງເສບສະເພາະ ບໍ່ເພິ່ງປະພຶດ ບໍ່ເພິ່ງປະພຶດເອື້ອເພື່ອ ບໍ່ເພິ່ງສະມາທານປະພຶດການທຳນາຍສຽງສັດຮ້ອງ ການປຸງຢາໃຫ້ຖືພາ ແລະການບຳບັດຮັກ ສາໂຮກ

ອີກໄນໜຶ່ງ ບໍ່ຄວນຮຽນ ບໍ່ຄວນທ່ອງ ບໍ່ຄວນຊົງຈຳ ບໍ່ຄວນເຂົ້າໄປຊົງຈຳ ບໍ່ຄວນເຂົ້າ
ໄປກຳນົດ ບໍ່ຄວນປະກອບການທຳນາຍສຽງສັດຮ້ອງເປັນຕົ້ນ ລວມຄວາມວ່າຜູ້ນັບຖືພຣະຮັດຕະ
ນະໄຕຣ ຯລຯ ບໍ່ເພິ່ງຮຽນການທຳນາຍສຽງສັດຮ້ອງ ການປຸງຢາໃຫ້ຖືພາ ແລະການບຳບັດ
ຮັກສາໂຣກ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດ ວ່າ

ຜູ້ນັບຖືພຣະຮັດຕະນະໄຕຣ ບໍ່ເພິ່ງປະກອບການເຮັດອາຖັນ
ການທຳນາຍຝັນ ການທຳນາຍລັກສະນະ ຫຼືແມ່ນການເບິ່ງເລີກຍາມ
ບໍ່ເພິ່ງຮຽນການທຳນາຍສຽງສັດຮ້ອງ
ການປຸງຢາໃຫ້ຖືພາ ແລະການບຳບັດຮັກສາໂຣກ

[໑໖໖] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງຫວັ່ນໄຫວຍ້ອນການນິນທາ
ໄດ້ຮັບການສັນເສີນແລ້ວກໍບໍ່ເພິ່ງລຳພອງຕົນ
ເພິ່ງບັນເທົາຄວາມໂລບພ້ອມທັງຄວາມຊື່ຖີ່
ຄວາມໂກດແລະວາຈາສັບສົ່ງ

ວ່າດ້ວຍບໍ່ຫວັ່ນໄຫວຍ້ອນນິນທາແລະສັນເສີນ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຫວັ່ນໄຫວຍ້ອນການນິນທາ ອະທິບາຍວ່າ ຄົນບາງພວກໃນໂລກນີ້ພາກັນ
ນິນທາ ຄື ຕິຕຽນ ວ່າຮ້າຍພິກຂຸ ດ້ວຍຊາດແດ່ ດ້ວຍໂຄດແດ່ ດ້ວຍຄວາມເປັນບຸດຂອງຜູ້ມີ
ຕະກູນແດ່ ດ້ວຍຄວາມເປັນຄົນມີຮູບງາມແດ່ ດ້ວຍຊັບແດ່ ດ້ວຍການສຶກສາແດ່ ດ້ວຍໜ້າທີ່ວຽກ
ງານແດ່ ດ້ວຍຫຼັກແຫ່ງສິລະປະວິທະຍາແດ່ ດ້ວຍວິທະຍະຖານະແດ່ ດ້ວຍຄວາມຄົງແກ່ຮຽນແດ່
ດ້ວຍປະຕິພາບແດ່ ດ້ວຍສິ່ງອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວແດ່ ພິກຂຸຜູ້ຖືກນິນທາ ຕິຕຽນ ວ່າຮ້າຍ
ແລ້ວ ກໍບໍ່ເພິ່ງຫວັ່ນໄຫວ ບໍ່ເພິ່ງສັ່ນເຊນ ບໍ່ເພິ່ງກະສັບກະສ່າຍ ບໍ່ເພິ່ງຫວາດສຽວ ບໍ່ເພິ່ງຄັນ
ຄ້າມ ບໍ່ເພິ່ງເກງກົວ ບໍ່ເພິ່ງຍ້ານກົວ ບໍ່ເພິ່ງເຖິງຄວາມສະດັງຍ້ານ ຄື ບໍ່ເພິ່ງຍ້ານ ບໍ່ເພິ່ງຫວາດ
ສຽວ ບໍ່ເພິ່ງສະດັງ ບໍ່ເພິ່ງໜີໄປ ຍ້ອນການນິນທາ ຍ້ອນການຕິຕຽນ ຍ້ອນການວ່າຮ້າຍ ຍ້ອນ
ຄວາມເສື່ອມເສຍກຽດ ຍ້ອນຖືກກ່າວໂທດ ເພິ່ງເປັນຜູ້ລະໄໝແລະຄວາມຍ້ານກົວໄດ້ແລ້ວ ໝົດ
ຄວາມຂົນພອງສະຫຍອງຫົວຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຫວັ່ນໄຫວຍ້ອນການນິນທາ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸ ຯລຯ ໄດ້ຮັບການສັນເສີນແລ້ວກໍບໍ່ເພິ່ງລຳພອງຕົນ ອະທິບາຍວ່າ ຄົນ
ບາງພວກໃນໂລກນີ້ພາກັນສັນເສີນ ຄື ຊົມເຊີຍ ຍ້ອງຍໍ ພັນນາຄຸນພິກຂຸ ດ້ວຍຊາດແດ່ ຯລຯ
ດ້ວຍສິ່ງອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວແດ່

ພິກຂຸໄດ້ຮັບການສັນເສີນ ຄື ຊົມເຊີຍ ຍ້ອງຍໍ ພັນນາຄຸນແລ້ວກໍບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມລຳພອງຕົນ ຄື ບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມຈອງຫອງ ບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມຖືຕົວ ບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມຫົວດີ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ເກີດຄວາມຖືຕົວ ບໍ່ເພິ່ງເປັນຄົນຈອງຫອງ ປັນປິ່ງ ຫົວສູງ ຍ້ອນການສັນເສີນ ການຊົມເຊີຍ ການຍ້ອງຍໍ ການພັນນາຄຸນນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸ ຯລຯ ໄດ້ຮັບການສັນເສີນ ແລ້ວກໍບໍ່ເພິ່ງລຳພອງຕົນ ຄຳວ່າ ຄວາມໂລບ ໃນຄຳວ່າ ເພິ່ງບັນເທົາຄວາມໂລບພ້ອມທັງຄວາມຂີ້ຖີ່

ຄວາມໂກດແລະວາຈາສັບສໍ້ ໄດ້ແກ່ ຄວາມໂລບ ກິຣິຍາທີ່ໂລບ ພາວະທີ່ໂລບ ຄວາມກຳໜົດແຮງກ້າ ກິຣິຍາທີ່ກຳໜົດແຮງກ້າ ພາວະທີ່ກຳໜົດແຮງກ້າ ອະພິດຊາ ອະກຸສົນມູນຄື ໂລພະ

ຄຳວ່າ ຄວາມຂີ້ຖີ່ ໄດ້ແກ່ ມັດສະຣິຍະ ໕ ຢ່າງ ຄື (໑) ອາວາດມັດສະຣິຍະ ຯລຯ ຄວາມຢືດຖື ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຂີ້ຖີ່

ຄຳວ່າ ຄວາມໂກດ ໄດ້ແກ່ ໃຈປອງຮ້າຍ ມຸ້ງຮ້າຍ ຂັດເຄືອງ ຊຸ່ນເຄືອງ ເຄືອງ ເຄືອງ ແຮງ ເຄືອງຕະຫຼອດ ຊັງ ຊິງຊັງ ກຽດຊັງ ໃຈພະຍາບາດ ໃຈແຄ້ນເຄືອງ ຄວາມໂກດ ກິຣິຍາທີ່ໂກດ ພາວະທີ່ໂກດ ຄວາມຄິດປະທຸດສະຮ້າຍ ກິຣິຍາທີ່ຄິດປະທຸດສະຮ້າຍ ພາວະທີ່ຄິດປະທຸດສະຮ້າຍ ຄວາມຄິດປອງຮ້າຍ ກິຣິຍາທີ່ຄິດປອງຮ້າຍ ພາວະທີ່ຄິດປອງຮ້າຍ ຄວາມໂກດ ຄວາມແຄ້ນ ຄວາມດຸຮ້າຍ ຄວາມຮຸນແຮງ ຄວາມບໍ່ແຊ່ມຊື່ນແຫ່ງຈິດ

ຄຳວ່າ ວາຈາສັບສໍ້ ໄດ້ແກ່ ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ເປັນຜູ້ມີວາຈາສັບສໍ້ ຟັງຈາກຂ້າງນີ້ ແລ້ວໄປບອກຂ້າງນັ້ນເພື່ອທຳລາຍຄົນໝູ່ນີ້ ຫຼື ຟັງຈາກຂ້າງນັ້ນແລ້ວມາບອກຂ້າງນີ້ເພື່ອທຳລາຍຄົນໝູ່ນັ້ນ ດ້ວຍວິທີນີ້ ກໍເຮັດຄົນທີ່ສາມັກຄີໃຫ້ແຕກແຍກ ຫຼື ສະໜັບສະໜູນຜູ້ທີ່ແຕກແຍກກັນ ແລ້ວ ມັກການແບ່ງພວກແບ່ງເຫຼົ່າ ຍິນດີການແບ່ງພວກແບ່ງເຫຼົ່າ ສະນຸກກັບການແບ່ງພວກແບ່ງເຫຼົ່າ ເວົ້າແຕ່ເລື່ອງກໍໃຫ້ເກີດການແບ່ງພວກແບ່ງເຫຼົ່າ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າວາຈາສັບສໍ້

ອີກໜຶ່ງ ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສໍ້ເຂົ້າໄປດ້ວຍເຫດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ດ້ວຍປະສົງໃຫ້ຕົນເປັນທີ່ຮັກ (໒) ດ້ວຍປະສົງໃຫ້ເຂົາແຕກກັນ

ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສໍ້ເຂົ້າໄປດ້ວຍປະສົງໃຫ້ຕົນເປັນທີ່ຮັກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສໍ້ເຂົ້າໄປດ້ວຍປະສົງໃຫ້ຕົນເປັນທີ່ຮັກດ້ວຍຄິດວ່າ “ເຮົາຈັກເປັນທີ່ຮັກ ເປັນທີ່ພໍໃຈ ເປັນທີ່ຄຸ້ນເຄີຍ ເປັນທີ່ສະໜິດສະໜົມ ເປັນທີ່ດີໃຈຂອງຜູ້ນີ້” ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສໍ້ເຂົ້າໄປດ້ວຍປະສົງໃຫ້ຕົນເປັນທີ່ຮັກ ເປັນແນວນີ້

ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສໍ້ເຂົ້າໄປດ້ວຍປະສົງໃຫ້ເຂົາແຕກກັນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສໍ້ເຂົ້າໄປດ້ວຍຄິດວ່າ “ເຮັດແນວໃດ ຊົນເຫຼົ່ານີ້ ເພິ່ງເປັນຄົນແປກແຍກ ແຕກຕ່າງ ເປັນພັກເປັນເຫຼົ່າ ເປັນ ໒ ພວກ ເປັນ ໒ ຝັກ ໒ ຝ່າຍແຕກແຍກ ບໍ່ປອງ

ດອງກັນ ຢູ່ລຳບາກ ບໍ່ສະບາຍ” ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສົ່ເຂົ້າໄປ ດ້ວຍປະສົງໃຫ້ເຂົາແຕກກັນ ເປັນແນວນີ້

ຄຳວ່າ ເພິ່ງບັນເທົາຄວາມໂລບພ້ອມທັງຄວາມຂີ້ຖີ່ ຄວາມໂກດ ແລະວາຈາສັບສົ່ສູງດອະ ທິບາຍວ່າ ເພິ່ງເບົາ ເພິ່ງບັນເທົາ ຄື ລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງ ຄວາມໂລບ ຄວາມຂີ້ຖີ່ ຄວາມໂກດ ແລະວາຈາສັບສົ່ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງບັນເທົາຄວາມໂລບ ພ້ອມທັງຄວາມຂີ້ຖີ່ ຄວາມໂກດແລະວາຈາສັບສົ່ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງຫວັ່ນໄຫວຍ້ອນການນິນທາ
ໄດ້ຮັບການສັນເສີນແລ້ວກໍບໍ່ເພິ່ງລຳພອງຕົນ
ເພິ່ງບັນເທົາຄວາມໂລບພ້ອມທັງຄວາມຂີ້ຖີ່
ຄວາມໂກດແລະວາຈາສັບສົ່

[໑໖໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງດຳລົງຊີວິດໃນການຊື້ຂາຍ
ບໍ່ເພິ່ງກໍກິເລດເປັນເຫດວ່າຮ້າຍໃນບ່ອນໃດ ໆ
ບໍ່ເພິ່ງກຽວຂ້ອງໃນບ້ານ ແລະບໍ່ເພິ່ງເວົ້າລຽບຄຽງກັບຄົນ
ຍ້ອນຢາກໄດ້ລາບ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງດຳລົງຊີວິດໃນການຊື້ຂາຍ ອະທິບາຍວ່າ ການຊື້ຂາຍທີ່ຊົງຫ້າມໄວ້ໃນ ວິໄນ ບໍ່ຊົງປະສົງເອົາໃນເນື້ອຄວາມນີ້

ພິກຂຸດຳລົງຊີວິດໃນການຊື້ຂາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸເມື່ອທຳຄວາມລໍ້ລວງ ຫຼື ປາຖະໜາກຳໄລ ແລກປ່ຽນບາດ ຈົວອນ ຫຼື ບໍຣິຂານ ອື່ນແນວໃດແນວໜຶ່ງກັບສະຫະທຳມິກ ໑ ຈຳພວກ ພິກຂຸຊື່ວ່າ ດຳລົງຊີວິດໃນການຊື້ຂາຍ ເປັນ ແນວນີ້

ພິກຂຸບໍ່ດຳລົງຊີວິດໃນການຊື້ຂາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸເມື່ອບໍ່ເຮັດຄວາມລໍ້ລວງ ຫຼື ບໍ່ປາຖະໜາກຳໄລ ບໍ່ແລກປ່ຽນບາດ ຈົວອນຫຼືບໍຣິ ຂານອື່ນແນວໃດແນວໜຶ່ງກັບສະຫະທຳມິກ ໔ ຈຳພວກ ພິກຂຸຊື່ວ່າບໍ່ດຳລົງຊີວິດໃນການຊື້ຂາຍ ເປັນແນວນີ້

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງດຳລົງຊີວິດໃນການຊື້ຂາຍ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເພິ່ງດຳລົງຊີວິດ ຄື ບໍ່ເພິ່ງດຳ ລົງຕົນໃນການຊື້ຂາຍ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງ

ການຊື້ຂາຍ ເພິ່ງເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວ້ນ ເວ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຊື້ຂາຍ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງດຳລົງຊີວິດໃນການຊື້ຂາຍ

ວ່າດ້ວຍກິເລດ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸ ຯລຯ ບໍ່ເພິ່ງກໍກິເລດເປັນເຫດວ່າຮ້າຍໃນບ່ອນໃດ ໆ ອະທິບາຍວ່າ ກິເລດ

ເປັນເຫດກໍການວ່າຮ້າຍ ເປັນແນວໃດ?

ສະມະນະພາມບາງພວກ ມີລິດ ມີທິບພະຈັກຊຸ ຮູ້ໃຈຄົນອື່ນ ສະມະນະພາມເຫຼົ່ານັ້ນເຫັນ (ຮູບ) ໄດ້ແຕ່ໂກແດ່ ຢູ່ໃກ້ກໍບໍ່ຜາກົດ (ແກ່ຜູ້ອື່ນ) ແຕ່ ຮູ້ໃຈ (ຜູ້ອື່ນ) ດ້ວຍໃຈ (ຕົນ) ແຕ່ ເທວະດາ ຜູ້ມີລິດ ມີທິບພະຈັກຊຸ ຮູ້ໃຈຄົນອື່ນ ເທວະດາເຫຼົ່ານັ້ນ ເຫັນ (ຮູບ) ໄດ້ແຕ່ໂກແດ່ ຢູ່ໃກ້ກໍບໍ່ຜາກົດ (ແກ່ຜູ້ອື່ນ) ແຕ່ ຮູ້ໃຈ (ຜູ້ອື່ນ) ດ້ວຍໃຈ (ຕົນ) ແຕ່ ຊົນທັງຫຼາຍ ເພິ່ງວ່າຮ້າຍສະມະນະພາມ ແລະເທວະດາທັງຫຼາຍນັ້ນ ດ້ວຍກິເລດຢ່າງຫຍາບແຕ່ ດ້ວຍກິເລດຢ່າງກາງແຕ່ ດ້ວຍກິເລດຢ່າງລະອຽດແຕ່

ກິເລດຢ່າງຫຍາບ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ກາຍທຸດຈະຮິດ ວະຈິທຸດຈະຮິດ ມະໂນທຸດຈະຮິດ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ກິເລດຢ່າງຫຍາບ

ກິເລດຢ່າງກາງ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ກາມວິຕົກ ພະຍາບາດວິຕົກ ວິຫິງສາວິຕົກ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ກິເລດຢ່າງກາງ

ກິເລດຢ່າງລະອຽດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມນຶກເຖິງຍາດ ຄວາມນຶກເຖິງຊົນນະບົດ ຄວາມນຶກເພື່ອຄວາມເປັນຜູ້ບໍ່ຕາຍ ຄວາມນຶກທີ່ປະກອບດ້ວຍຄວາມອິດຜູ້ອື່ນ ຄວາມນຶກທີ່ປະກອບດ້ວຍລາບສັກກາຣະ ແລະຄວາມສັນເສີນ ຄວາມນຶກທີ່ປະກອບດ້ວຍຄວາມບໍ່ດູໝິ່ນ ເຫຼົ່ານີ້ ຮຽກວ່າ ກິເລດຢ່າງລະອຽດ

ພິກຂຸ ບໍ່ເພິ່ງວ່າຮ້າຍສະມະນະພາມ ແລະເທວະດາເຫຼົ່ານັ້ນດ້ວຍກິເລດຢ່າງຫຍາບ ດ້ວຍກິເລດຢ່າງກາງແຕ່ ດ້ວຍກິເລດຢ່າງລະອຽດແຕ່ ບໍ່ເພິ່ງກໍກິເລດເປັນເຫດວ່າຮ້າຍ ຄື ບໍ່ເພິ່ງກໍ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ເກີດ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ບັງເກີດ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນ ເຊິ່ງ ກິເລດເປັນເຫດວ່າຮ້າຍ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງກິເລດ ເປັນເຫດວ່າຮ້າຍ ເພິ່ງເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວ້ນ ເວ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບກິເລດ ເປັນເຫດວ່າຮ້າຍ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່

ຄຳວ່າ ໃນບ່ອນໃດ ໆ ໄດ້ແກ່ ໃນບ່ອນໃດ ຄື ບ່ອນໃດ ໆ ພາຍໃນ ພາຍນອກ ຫຼື ທັງພາຍໃນ ແລະພາຍນອກ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸ ຯລຯ ບໍ່ເພິ່ງກໍກິເລດເປັນເຫດວ່າ ຮ້າຍໃນບ່ອນໃດ ໆ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງກ່ຽວຂ້ອງໃນບ້ານ ອະທິບາຍວ່າ

ພິກຂຸກ່ຽວຂ້ອງໃນບ້ານ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ກ່ຽວຂ້ອງຢູ່ກັບພວກຄະລິຫັດໃນບ້ານ ເພີດເພີນຮ່ວມກັນ ເສົ້າໂສກຮ່ວມກັນ ເມື່ອພວກເຂົາສຸກກໍສຸກດ້ວຍ ເມື່ອພວກເຂົາທຸກກໍທຸກດ້ວຍ ເມື່ອພວກເຂົາມີກິດທີ່ຄວນເຮັດເກີດຂຶ້ນ ກໍລົງມືຊ່ວຍເຫຼືອດ້ວຍຕົນເອງ ພິກຂຸຊື່ວ່າກ່ຽວຂ້ອງໃນບ້ານ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ເວລາເຊົ້າ ພິກຂຸນຸ່ງຫົ່ມແລ້ວຖືບາດຈິວອນເຂົ້າໝູ່ບ້ານ ຫຼື ນິຄົມເພື່ອບິນທະບາດ ບໍ່ຮັກສາກາຍ ບໍ່ຮັກສາວາຈາ ບໍ່ຮັກສາຈິດ ບໍ່ຕັ້ງສະຕິ ບໍ່ສັງລວມອິນຊີທ່ານກ່ຽວຂ້ອງໃນບ່ອນນັ້ນ ໆ ຮັບໃນບ່ອນນັ້ນ ໆ ຕິດຢູ່ໃນບ່ອນນັ້ນ ໆ ເຖິງຄວາມເສື່ອມເສຍໃນບ່ອນນັ້ນ ໆ ພິກຂຸຊື່ວ່າກ່ຽວຂ້ອງໃນບ້ານ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ພິກຂຸບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນບ້ານ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງຢູ່ກັບພວກຄະລິຫັດໃນບ້ານ ບໍ່ເພີດເພີນ ຮ່ວມກັນ ບໍ່ເສົ້າໂສກຮ່ວມກັນ ເມື່ອພວກເຂົາສຸກ ກໍບໍ່ໄດ້ສຸກດ້ວຍ ເມື່ອພວກເຂົາທຸກ ກໍບໍ່ໄດ້ທຸກດ້ວຍ ເມື່ອພວກເຂົາມີກິດທີ່ຄວນເຮັດເກີດຂຶ້ນ ກໍບໍ່ໄດ້ລົງມືຊ່ວຍເຫຼືອດ້ວຍຕົນເອງ ພິກຂຸຊື່ວ່າບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນບ້ານ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ເວລາເຊົ້າ ພິກຂຸນຸ່ງຫົ່ມແລ້ວຖືບາດຈິວອນເຂົ້າໝູ່ບ້ານ ຫຼື ນິຄົມເພື່ອບິນທະບາດ ຮັກສາກາຍ ຮັກສາວາຈາ ຮັກສາຈິດ ຕັ້ງສະຕິ ສັງລວມອິນຊີ ທ່ານບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນບ່ອນນັ້ນ ໆ ບໍ່ຮັບໃນບ່ອນນັ້ນ ໆ ບໍ່ຕິດຢູ່ໃນບ່ອນນັ້ນ ໆ ບໍ່ເຖິງຄວາມເສື່ອມເສຍໃນບ່ອນນັ້ນ ໆ ພິກຂຸຊື່ວ່າບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນບ້ານ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງກ່ຽວຂ້ອງໃນບ້ານ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເພິ່ງກ່ຽວຂ້ອງ ຄື ບໍ່ເພິ່ງຮັບ ບໍ່ເພິ່ງຕິດຢູ່ ບໍ່ເພິ່ງພົວພັນໃນບ້ານ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງເປັນຜູ້ບໍ່ຍິນດີ ບໍ່ຕິດໃຈ ບໍ່ສະຍົບ ບໍ່ມີກຸມັນເພິ່ງເປັນຜູ້ຄາຍຄວາມຍິນດີ ປາສະຈາກຄວາມຍິນດີ ສະລັດຖິ້ມຄວາມຍິນດີໃນບ້ານສາໄດ້ ຯລຯ ມີຕົນອັນປະເສີດສະເຫວີຍສຸກຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງກ່ຽວຂ້ອງໃນບ້ານ

ວ່າດ້ວຍການເວົ້າລຽບຄຽງ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງເວົ້າລຽບຄຽງກັບຄົນຍ້ອນຢາກໄດ້ລາບ ອະທິບາຍວ່າ

ການເວົ້າລຽບຄຽງ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ການເວົ້າຫວ່ານລ້ອມ ເວົ້າລຽບຄຽງ ເວົ້າລຽບຄຽງຢ່າງດີ ການເວົ້າຍ້ອງຍໍ ເວົ້າຍ້ອງຍໍຢ່າງດີ ການເວົ້າຜູກພັນ ເວົ້າຜູກພັນຢ່າງດີ ການເວົ້າອວດອ້າງ ເວົ້າອວດອ້າງຢ່າງດີ ການເວົ້າຄຳເປັນທີ່ຮັກ ຄວາມເປັນຜູ້ເວົ້າມຸ້ງໃຫ້ຄົນຮັກ ຄວາມເປັນຜູ້ເວົ້າບໍ່ໄວ້ວາງໃຈ ຄວາມເປັນຜູ້ເວົ້າປະຈົບ ຄວາມເປັນຜູ້ເວົ້າແຄະໄຄ້ (ກັດກິນສັນຫຼັງຂອງຜູ້ອື່ນ) ຄວາມເປັນຜູ້ເວົ້າອ່ອນຫວານ ເວົ້າ

ມ່ວນ ເວົ້າປູກໄມຕີ ເປັນຜູ້ບໍ່ເວົ້າຄໍາຫຍາບແກ່ຄົນອື່ນ ຂອງພິກຂຸຜູ້ໝັ້ນໝາຍລາບ ສັກກາຣະ ແລະຄວາມສັນເສີນ ມີຄວາມປາຖະໜາຊົ່ວ ຖືກຄວາມຢາກຄອບງໍາ ເຫັນແກ່ອາມິສ ໜັກໃນ ໂລກກະທໍາ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ການເວົ້າລຽບຄຽງ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເວົ້າລຽບຄຽງກັບຄົນດ້ວຍເຫດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ເມື່ອວາງຕົນຕໍ່າ ຍົກຜູ້ອື່ນສູງ ເວົ້າລຽບຄຽງກັບຄົນ (໒) ເມື່ອຍົກຕົນສູງ ວາງຜູ້ອື່ນຕໍ່າ ເວົ້າລຽບຄຽງກັບຄົນ

ພິກຂຸເມື່ອວາງຕົນຕໍ່າຍົກຜູ້ອື່ນສູງ ເວົ້າລຽບຄຽງກັບຄົນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸກ່າວວ່າ ພວກທ່ານມີອຸປະກາຣະຫຼາຍແກ່ເຮົາ ເຮົາອາໄສພວກທ່ານແລ້ວ ໄດ້ຈົວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະຄຶລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ຍ້ອນອາໄສພວກທ່ານ ເຫັນແກ່ທ່ານ ຄົນເຫຼົ່າອື່ນຈຶ່ງສໍາຄັນເພື່ອໃຫ້ ຫຼື ເພື່ອເຮັດແກ່ເຮົາ ຊື່ເກົ່າ ທີ່ບົດາມານດາຕັ້ງໃຫ້ ເຮົາກໍເລືອນຫາຍໄປແລ້ວ ເຮົາມີຄົນຮູ້ຈັກກໍຍ້ອນພວກທ່ານວ່າ ເປັນພຣະປະຈຳຕະກູນຂອງ ອຸປາສິກນັ້ນ ເປັນພຣະປະຈຳຕະກູນຂອງອຸປາສິກນັ້ນ ພິກຂຸຊື່ວ່າວາງຕົນຕໍ່າ ຍົກຜູ້ອື່ນສູງ ເວົ້າລຽບຄຽງກັບຄົນ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ພິກຂຸເມື່ອຍົກຕົນສູງວາງຜູ້ອື່ນຕໍ່າ ເວົ້າລຽບຄຽງກັບຄົນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸກ່າວວ່າ ເຮົາມີອຸປະກາຣະຫຼາຍແກ່ພວກທ່ານ ພວກທ່ານອາໄສເຮົາແລ້ວຈຶ່ງຖື ພຣະພຸດທະເຈົ້າ ພຣະທໍາ ແລະພຣະສົງວ່າເປັນສະຣະນະ ເວັ້ນຂາດຈາກປານາຕິບາດ ເວັ້ນຂາດ ຈາກອະທິນນາທານ ເວັ້ນຂາດຈາກກາເມສຸມິດສາຈານ ເວັ້ນຂາດຈາກມຸສາວາດ ເວັ້ນຂາດຈາກສຸຣາເມຣະຍະມັດຊະປະມາທັດຖານ ເຮົາໃຫ້ອຸດເທດ ໃຫ້ປະຣິບຸດສາແກ່ພວກທ່ານ ບອກອຸໂປສິດ ອໍານວຍການນະວະກໍາແກ່ພວກທ່ານ ກໍພວກທ່ານປະຖິ້ມເຮົາແລ້ວ ໄປສັກກາຣະ ກະທໍາຄວາມ ເຄົາລົບ ນັບຖື ບູຊາຜູ້ອື່ນ ພິກຂຸຊື່ວ່າຍົກຕົນສູງວາງຜູ້ອື່ນຕໍ່າ ເວົ້າລຽບຄຽງກັບຄົນ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງເວົ້າລຽບຄຽງກັບຄົນຍ້ອນຢາກໄດ້ລາບ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸມຸ້ງຫວັງ ລາບ ບໍ່ເພິ່ງເວົ້າລຽບຄຽງກັບຄົນ ຍ້ອນລາບເປັນເຫດ ຍ້ອນລາບເປັນປັດໄຈຍ້ອນລາບເປັນຕົ້ນເຫດ ຍ້ອນມຸ້ງການເກີດແຫ່ງລາບໂດຍສະເພາະ ຄື ເພິ່ງລະ ບັນເທົາເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງ ຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງການເວົ້າລຽບຄຽງ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວັ້ນ ເວັ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດ ອອກ ຫຼຸດພົ້ນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເວົ້າລຽບຄຽງ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ລວມ ຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງເວົ້າລຽບຄຽງກັບຄົນຍ້ອນຢາກໄດ້ລາບດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງ ຕັດວ່າ

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງດໍາລົງຊີວິດໃນການຊື້ຂາຍ

ບໍ່ເພິ່ງກໍກິເລດເປັນເຫດວ່າຮ້າຍໃນບ່ອນໃດ ໆ

ບໍ່ເພິ່ງກ່ຽວຂ້ອງໃນບ້ານ ແລະບໍ່ເພິ່ງເວົ້າລຽບຄຽງກັບຄົນ

ຍ້ອນຢາກໄດ້ລາບ

[໑໖໕] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງເປັນຄົນມັກອວດ ບໍ່ເພິ່ງກ່າວວາຈາມັງໄດ້
ບໍ່ເພິ່ງສຶກສາຄວາມເປັນຜູ້ຄະນອງ ບໍ່ເພິ່ງກ່າວຄຳເວົ້າແກ່ງແຍ່ງ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ໂອ້ອວດ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງເປັນຄົນມັກອວດ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ອວດເປັນຜູ້ໂອ້ອວດ ທ່ານຍ່ອມອວດ ໂອ້ອວດວ່າ “ເຮົາເປັນຜູ້ສົມບູນດ້ວຍສິນແດ່ ສົມບູນດ້ວຍ ຂໍ້ວັດແດ່ ສົມບູນດ້ວຍສິນພົດແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຊາດແດ່ ສົມບູນດ້ວຍໂຄດແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຄວາມເປັນບຸດຂອງຜູ້ມີຕະກູນແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຄວາມເປັນຜູ້ມີຮູບງາມແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຊັບແດ່ ສົມບູນດ້ວຍການສຶກສາແດ່ ສົມບູນດ້ວຍໜ້າທີ່ວຽກງານແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຫຼັກແຫ່ງສິລະປະວິທະຍາແດ່ ສົມບູນດ້ວຍວິທະຍະຖານະແດ່ ສົມບູນດ້ວຍຄວາມເປັນຜູ້ຄົງແກ່ຮຽນແດ່ ສົມບູນດ້ວຍປະຕິພາບແດ່ ສົມບູນດ້ວຍສິ່ງອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວແດ່ ອອກບວດຈາກຕະກູນສູງແດ່ ອອກບວດຈາກຕະກູນມີຊັບຫຼາຍແດ່ ອອກບວດຈາກຕະກູນມີໄພຄະສົມບັດຫຼາຍແດ່ ເປັນຜູ້ຊົງຈຳພຣະສູດແດ່ ເປັນຜູ້ຊົງຈຳພຣະວິໄນແດ່ ເປັນພຣະທຳມະກະຖືກແດ່ ເປັນຜູ້ຢູ່ປ່າເປັນຂໍ້ວັດແດ່ ຯລຯ ເປັນຜູ້ໄດ້ເນວະສັນຍານາສັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດແດ່”

ພິກຂຸນີ້ ບໍ່ເພິ່ງອວດ ບໍ່ໂອ້ອວດແນວນີ້ ຄື ເພິ່ງລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມໂອ້ອວດ ໄດ້ແກ່ ເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວ້ນ ເວ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງແລ້ວກັບຄວາມໂອ້ອວດ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງເປັນຄົນມັກອວດ

ວ່າດ້ວຍການກ່າວວາຈາມັງໄດ້

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງກ່າວວາຈາມັງໄດ້ ອະທິບາຍວ່າ

ວາຈາມັງໄດ້ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ກ່າວວາຈາມັງໄດ້ຈິວອນ ກ່າວວາຈາມັງໄດ້ບິນທະບາດ ກ່າວວາຈາມັງໄດ້ເສນາສະນະ ກ່າວວາຈາມັງໄດ້ຄຶດລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າວາຈາມັງໄດ້

ອີກໃນໜຶ່ງ ຍ້ອນເຫດແຫ່ງຈິວອນ ຍ້ອນເຫດແຫ່ງບິນທະບາດ ຍ້ອນເຫດແຫ່ງເສນາສະນະ ຍ້ອນເຫດແຫ່ງຄຶດລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ພິກຂຸກໍເວົ້າຈິງແດ່ ເວົ້າຕົວະແດ່ ເວົ້າສັບສົ່ງແດ່ ເວົ້າບໍ່ສັບສົ່ງແດ່ ເວົ້າຫຍາບແດ່ ເວົ້າບໍ່ຫຍາບແດ່ ເວົ້າໂລເລແດ່ ເວົ້າບໍ່ໂລເລແດ່ ເວົ້າດ້ວຍປັນຍາແດ່ ແມ່ນນີ້ກໍຕັດຮຽກວ່າ ວາຈາມັງໄດ້

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸມີຈິດເຫຼື້ອມໃສສະແດງທຳແກ່ຄົນພວກອື່ນ ດ້ວຍຄຳວ່າ “ໂອນໍຂໍຄົນທັງ
ຫຼາຍເພິ່ງພັງທຳຂອງເຮົາ ເມື່ອພັງແລ້ວເພິ່ງເຫຼື້ອມໃສໃນທຳ ແລະຜູ້ທີ່ເຫຼື້ອມໃສແລ້ວ ກໍເພິ່ງ
ສະແດງອາການເຫຼື້ອມໃສເຮົາ” ນີ້ກໍຕັດຮຽກວ່າ ວາຈາມັງໄດ້

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງກ່າວວາຈາມັງໄດ້ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງກ່າວ ຄື ບໍ່ເພິ່ງເວົ້າ ບໍ່ເພິ່ງ
ບອກ ບໍ່ເພິ່ງສະແດງ ບໍ່ເພິ່ງຊີ້ແຈ້ງວາຈາມັງໄດ້ ໂດຍທີ່ສຸດຈົນເຖິງວາຈາສະແດງທຳ ໄດ້ແກ່ເພິ່ງ
ລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງວາຈາມັງໄດ້ ໄດ້ແກ່ ເປັນຜູ້ງົດງົດ
ເວັ້ນ ເວັ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວາຈາມັງໄດ້ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ
(ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງກ່າວວາຈາມັງໄດ້

ວ່າດ້ວຍຄວາມຄະນອງ ໓ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ຄວາມເປັນຜູ້ຄະນອງ ໃນຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງສຶກສາຄວາມເປັນຜູ້ຄະນອງ ໄດ້ແກ່
ຄວາມຄະນອງ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ຄວາມຄະນອງທາງກາຍ
໒. ຄວາມຄະນອງທາງວາຈາ
໓. ຄວາມຄະນອງທາງໃຈ

ຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ຢູ່ໃນໝູ່ສົງກໍສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ຢູ່ໃນໝູ່
ຄະນະ ຯລຯ ຢູ່ໃນສາລາທໍລັກ ຯລຯ ຢູ່ໃນເຮືອນໄຟ ຯລຯ ຢູ່ທີ່ທ່ານ້າ ຯລຯ ກຳລັງເຂົ້າສູ່ບໍລິ
ເວນບ້ານ ຯລຯ ເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນບ້ານແລ້ວ ກໍສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ

ພິກຂຸຢູ່ໃນໝູ່ສົງສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ຢູ່ໃນໝູ່ສົງກໍບໍ່ເຮັດຄວາມຍຳເກງ ຍືນບຽດສຽດພິກຂຸເຖຣະ
ແດ່ ນັ່ງບຽດສຽດແດ່ ຍືນບັງໜ້າແດ່ ນັ່ງບັງໜ້າແດ່ ນັ່ງເທິງອາສະນະສູງແດ່ ນັ່ງຄຸມຫົວແດ່ ຍືນ
ເວົ້າແດ່ ແກວ່ງແຂນເວົ້າແດ່ ພິກຂຸຢູ່ໃນໝູ່ສົງສະແດງ ຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວນີ້

ພິກຂຸຢູ່ໃນໝູ່ຄະນະສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ຢູ່ໃນໝູ່ຄະນະກໍບໍ່ເຮັດຄວາມຍຳເກງ ເມື່ອພິກຂຸເຖຣະບໍ່
ສຸບເກີບຢ່າງຈົງກົມຢູ່ ກໍສຸບເກີບຢ່າງຈົງກົມ ເມື່ອພິກຂຸເຖຣະຢ່າງ ຈົງກົມເທິງລານຈົງກົມຕ່ຳ ກໍ
ຢ່າງຈົງກົມເທິງລານຈົງກົມສູງ ເມື່ອພິກຂຸເຖຣະຢ່າງຈົງກົມເທິງພື້ນດິນ ກໍຢ່າງຈົງກົມເທິງລານຈົງ
ກົມ ຍືນບຽດສຽດແດ່ ນັ່ງບຽດສຽດແດ່ ຍືນບັງໜ້າແດ່ ນັ່ງບັງໜ້າແດ່ ນັ່ງເທິງອາສະນະສູງແດ່

ນັ່ງຄຸມຫົວແດ່ ຍືນເວົ້າແດ່ ແກວ່ງແຂນເວົ້າແດ່ ພິກຂຸຢູ່ໃນໝູ່ຄະນະສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວນີ້

ພິກຂຸຢູ່ໃນສາລາທໍ່ສັນສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທໍາວິໄນນີ້ ຢູ່ໃນສາລາທໍ່ສັນກໍບໍ່ເຮັດຄວາມຍໍາເກງນັ່ງແຊກພິກຂຸເຖຣະແດ່ ນັ່ງກົດກັນອາສະນະພິກຂຸນະວະກະແດ່ ຍືນບຽດສຽດແດ່ ນັ່ງບຽດສຽດແດ່ ຍືນບັງໜ້າແດ່ ນັ່ງບັງໜ້າແດ່ ນັ່ງເທິງອາສະນະສູງແດ່ ນັ່ງຄຸມຫົວແດ່ ຍືນເວົ້າແດ່ ແກວ່ງແຂນ ເວົ້າແດ່ ພິກຂຸຢູ່ໃນສາລາທໍ່ສັນ ສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວນີ້

ພິກຂຸຢູ່ໃນເຮືອນໄຟສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທໍາວິໄນນີ້ ຢູ່ໃນເຮືອນໄຟບໍ່ເຮັດຄວາມຍໍາເກງ ຍືນບຽດສຽດພິກຂຸເຖຣະແດ່ ນັ່ງບຽດສຽດແດ່ ຍືນບັງໜ້າແດ່ ນັ່ງບັງໜ້າແດ່ ນັ່ງເທິງອາສະນະສູງແດ່ ບໍ່ບອກກ່ອນ ແລ້ວໃສ່ພື້ນແດ່ ບໍ່ບອກກ່ອນແລ້ວອັດປະຕູແດ່ ແກວ່ງແຂນເວົ້າແດ່ ພິກຂຸຢູ່ໃນເຮືອນໄຟສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວນີ້

ພິກຂຸຢູ່ທີ່ທ່ານ້າສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທໍາວິໄນນີ້ ຢູ່ທີ່ທ່ານ້າບໍ່ເຮັດຄວາມຍໍາເກງ ລົງບຽດສຽດ ພິກຂຸເຖຣະແດ່ ລົງຂ້າງໜ້າແດ່ ອາບບຽດສຽດແດ່ ອາບຂ້າງໜ້າແດ່ ອາບເໜືອນ້ຳແດ່ ຂຶ້ນບຽດສຽດແດ່ ຂຶ້ນຂ້າງໜ້າແດ່ ຂຶ້ນເໜືອນ້ຳແດ່ ພິກຂຸຢູ່ທີ່ທ່ານ້າສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວນີ້

ພິກຂຸກຳລັງເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນບ້ານສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທໍາວິໄນນີ້ ກຳລັງເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນບ້ານ ບໍ່ເຮັດຄວາມຍໍາເກງ ຍ່າງບຽດສຽດພິກຂຸເຖຣະແດ່ ຍ່າງຂ້າງໜ້າແດ່ ຍ່າງແຊງຂຶ້ນໜ້າພິກຂຸເຖຣະແດ່ ພິກຂຸກຳລັງເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນບ້ານສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວນີ້

ພິກຂຸເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນບ້ານແລ້ວສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທໍາວິໄນນີ້ ເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນບ້ານແລ້ວ ເມື່ອເຂົາບອກວ່າ “ຂໍຢ່າເຂົ້າໄປຂ້າໝ້ອຍ” ກໍຍັງເຂົ້າໄປ ເມື່ອເຂົາບອກວ່າ “ຢ່າຍືນຂ້າໝ້ອຍ” ກໍຍັງຍືນຂຶ້ນ ເມື່ອເຂົາບອກວ່າ “ຂໍຢ່ານັ່ງຂ້າໝ້ອຍ” ກໍຍັງນັ່ງລົງ ເຂົ້າໄປສູ່ທີ່ເປັນໂອກາດບໍ່ສົມຄວນແດ່ ຍືນໃນທີ່ເປັນໂອກາດບໍ່ສົມຄວນແດ່ ນັ່ງໃນທີ່ເປັນໂອກາດບໍ່ສົມຄວນແດ່ ຮີບຟ້າວເຂົ້າໄປໃນຫ້ອງໝ້ອຍທີ່ລັບລີ້ປົກປິດຂອງຕະກູນແດ່ ໃນຫ້ອງທີ່ກຸນລະສະຕຣີ ກຸນລະທິດາ ສະໃໝ່ຂອງຕະກູນ ກຸມາຣີຂອງຕະກູນນັ່ງຢູ່ແດ່ ລູບຫົວເດັກຫຼິ້ນແດ່ ພິກຂຸເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນບ້ານແລ້ວ ສະແດງຄວາມຄະນອງທາງກາຍເປັນແນວນີ້ ນີ້ຊື່ວ່າ ຄວາມຄະນອງທາງກາຍ

ຄວາມຄະນອງທາງວາຈາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ຢູ່ໃນໝູ່ສົງ ສະແດງຄວາມຄະນອງທາງວາຈາແດ່ ຢູ່ໃນໝູ່ຄະນະສະແດງຄວາມຄະນອງທາງວາຈາແດ່ ເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນບ້ານແລ້ວສະແດງຄວາມຄະນອງທາງວາຈາແດ່

ພິກຂຸຢູ່ໃນໝູ່ສົງສະແດງຄວາມຄະນອງທາງວາຈາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ຢູ່ໃນໝູ່ສົງບໍ່ເຮັດຄວາມຍຳເກງ ບໍ່ຮຽນແຈ້ງພິກຂຸເຖຣະຫຼື ບໍ່ໄດ້ຮັບອາຣາດທະນາ ກໍສະແດງທຳ ວິສັດຊະນາບັນຫາ ສູດປາຕິໂມກແກ່ພິກຂຸທີ່ຢູ່ໃນອາຣາມ ຍືນເວົ້າແດ່ ແກວ່ງແຂນເວົ້າແດ່ ພິກຂຸຢູ່ໃນໝູ່ສົງສະແດງຄວາມຄະນອງທາງວາຈາ ເປັນແນວນີ້

ພິກຂຸຢູ່ໃນໝູ່ຄະນະສະແດງຄວາມຄະນອງທາງວາຈາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ຢູ່ໃນໝູ່ຄະນະບໍ່ເຮັດຄວາມຍຳເກງ ບໍ່ຮຽນແຈ້ງພິກຂຸເຖຣະ ຫຼືບໍ່ໄດ້ຮັບອາຣາດທະນາ ກໍສະແດງທຳ ວິສັດຊະນາບັນຫາ ແກ່ພິກຂຸທີ່ຢູ່ໃນອາຣາມ ຍືນເວົ້າແດ່ ແກວ່ງແຂນເວົ້າແດ່ ສະແດງທຳ ວິສັດຊະນາບັນຫາແກ່ພິກຂຸນີ ອຸປາສິກ ອຸປາສິກາທີ່ຢູ່ໃນອາຣາມ ຍືນເວົ້າແດ່ ແກວ່ງແຂນເວົ້າແດ່ ພິກຂຸຢູ່ໃນໝູ່ຄະນະສະແດງຄວາມຄະນອງທາງວາຈາ ເປັນແນວນີ້

ພິກຂຸເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນບ້ານແລ້ວສະແດງຄວາມຄະນອງທາງວາຈາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນບ້ານແລ້ວ ເວົ້າກັບສະຕິ ຫຼື ເດັກສາວແນວນີ້ວ່າ “ນາງນ້ອຍຊື່ນີ້ ນາມສະກຸນນີ້ ມີອັນໃດແດ່ລະ ເຂົ້າຕົ້ມມີບໍ່ ເຂົ້າສຸກມີບໍ່ ຂອງຂົບຫຍ້າມີແດ່ ບໍ່ ພວກອາດຕະມາຈັກຕົ້ມອັນໃດ ຈັກໄດ້ສັນອັນໃດ ຈັກຫຍ້າອັນໃດ ມີອັນໃດແດ່ ຫຼື ພວກທ່ານຈັກຖວາຍອັນໃດແກ່ອາດຕະມາ” ເວົ້າພໍ້ເພີ້ໄປ ພິກຂຸເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນບ້ານແລ້ວສະແດງຄວາມຄະນອງທາງວາຈາ ເປັນແນວນີ້ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຄະນອງທາງວາຈາ

ຄວາມຄະນອງທາງໃຈ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ບໍ່ແມ່ນອອກບວດຈາກຕະກູນສູງ ກໍມີຈິດວາງຕົວເຊັ່ນດຽວກັບພິກຂຸຜູ້ອອກບວດຈາກຕະກູນສູງ ບໍ່ແມ່ນອອກບວດຈາກຕະກູນທີ່ມີໂພຄະສົມບັດຫຼາຍ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນອອກບວດຈາກຕະກູນທີ່ມີໂພຄະສົມບັດຍິ່ງໃຫຍ່ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ຊົງຈຳພຣະສູດ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ຊົງຈຳພຣະວິໄນ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນພຣະທຳມະກະຖິກ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ຢູ່ປ່າເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ທ່ຽວບິນທະບາດເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າບັງສຸກຸນເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ຊົງໂຕຣຈິວອນເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ທ່ຽວບິນທະບາດຕາມລຳດັບຮ່ອມເປັນ ຂໍ້ວັດ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ງົດອາຫານຄາບຫຼັງເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ຖືການນັ່ງເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ຖືການຢູ່ໃນເສນາສະນະຕາມທີ່ເຂົາຈັດໃຫ້

ເປັນຂໍ້ວັດ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ໄດ້ປະຖົມຊານ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ໄດ້ທຸຕິຍະຊານ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ໄດ້ຕະຕິຍະຊານ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ໄດ້ຈະ ຕຸດຖະຊານ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ໄດ້ອາກາສານັນຈາຍະຕະນະສະມາບັດ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ໄດ້ວິນຍານັນຈາຍະຕະນະສະມາບັດ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ໄດ້ອາກິນຈັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດ ຯລຯ ບໍ່ແມ່ນເປັນຜູ້ໄດ້ເນວະສັນຍານາສັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດ ກໍມີຈິດວາງຕົວເຊັ່ນດຽວກັບ ພິກຂຸຜູ້ໄດ້ເນວະສັນຍານາສັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຄະນອງທາງໃຈ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງສຶກສາຄວາມເປັນຜູ້ຄະນອງ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງສຶກສາ ຄື ບໍ່ເພິ່ງປະພຶດບໍ່ເພິ່ງປະພຶດໂດຍເຮື້ອເພື່ອ ບໍ່ເພິ່ງສະມາທານປະພຶດຄວາມເປັນຜູ້ຄະນອງໄດ້ແກ່ ເພິ່ງລະບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມເປັນຜູ້ຄະນອງ ຄື ເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວັ້ນ ເວັ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມເປັນຜູ້ຄະນອງ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງສຶກສາຄວາມເປັນຜູ້ຄະນອງ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງກ່າວຄຳເວົ້າແກ່ງແຍ່ງ ອະທິບາຍວ່າ ຄຳເວົ້າແກ່ງແຍ່ງ ເປັນແນວໃດ?

ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ທຳຄຳເວົ້າເຫັນປານນີ້ວ່າ “ທ່ານບໍ່ຮູ້ທຳວິໄນນີ້ ຯລຯ ຫຼືທາກທ່ານສາມາດກໍຈົ່ງແກ້ໄຂເທີ້ນ” ສົມຈົງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ “ໂມກຄັນລານະ ເມື່ອມີຄຳເວົ້າແກ່ງແຍ່ງ ກໍເພິ່ງຫວັງການຕ້ອງເວົ້າກັນຫຼາຍ ເມື່ອມີການເວົ້າກັນຫຼາຍ ກໍເພິ່ງຫວັງຄວາມຟຸ້ງຊ່ານ ຄົນຟຸ້ງຊ່ານກໍມີຄວາມບໍ່ສັງລວມ ຈິດຂອງຜູ້ບໍ່ສັງລວມກໍທ່າງໄກຈາກສະມາທິ”

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງກ່າວຄຳເວົ້າແກ່ງແຍ່ງ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເພິ່ງກ່າວ ຄື ບໍ່ເພິ່ງເວົ້າ ບໍ່ເພິ່ງບອກ ບໍ່ເພິ່ງສະແດງ ບໍ່ເພິ່ງຊີ້ແຈງຄຳເວົ້າແກ່ງແຍ່ງ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄຳເວົ້າແກ່ງແຍ່ງ ຄື ເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວັ້ນ ເວັ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄຳເວົ້າແກ່ງແຍ່ງ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງກ່າວຄຳເວົ້າແກ່ງແຍ່ງ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງເປັນຄົນມັກອວດ ບໍ່ເພິ່ງກ່າວວາຈາມັງໄດ້
ບໍ່ເພິ່ງສຶກສາຄວາມເປັນຜູ້ຄະນອງ ບໍ່ເພິ່ງກ່າວຄຳເວົ້າແກ່ງແຍ່ງ

[໑໖໖] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງມັງໝັ້ນໃນຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ
ເມື່ອຮູ້ຕົວກໍບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມໂອ້ອວດ ແລະບໍ່ເພິ່ງດູໝັ້ນຜູ້ອື່ນ
ດ້ວຍຄວາມເປັນຢູ່ ດ້ວຍປັນຍາ ດ້ວຍສິນແລະຂໍ້ວັດ

ວ່າດ້ວຍມຸສາວາດ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງມັງໝັ້ນໃນຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ອະທິບາຍວ່າ ມຸສາວາດ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ຢູ່ໃນສະພາ ຢູ່ໃນບໍລິສັດ ຯລຯ ເວົ້າຕົວະ ທັງທີ່ຮູ້ ຯລຯ ຍ້ອນເຫດຄື ເຫັນແກ່ອາມິດເລັກໜ້ອຍແດ່ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ

ອີກໄນໜຶ່ງ ມຸສາວາດ ມີໄດ້ດ້ວຍອາການ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ກ່ອນເວົ້າທ່ານກໍຮູ້ວ່າ ເຮົາຈັກເວົ້າຕົວະ
໒. ກຳລັງເວົ້າກໍຮູ້ວ່າ ເຮົາກຳລັງເວົ້າຕົວະ
໓. ເວົ້າແລ້ວກໍຮູ້ວ່າ ເຮົາເວົ້າຕົວະແລ້ວ

ມຸສາວາດມີໄດ້ດ້ວຍອາການ ໓ ຢ່າງເຫຼົ່ານີ້

ອີກໄນໜຶ່ງ ມຸສາວາດມີໄດ້ດ້ວຍອາການ ໔ ຢ່າງ ຯລຯ ດ້ວຍອາການ ໕ ຢ່າງ ຯລຯ ດ້ວຍອາການ ໖ ຢ່າງ ຯລຯ ດ້ວຍອາການ ໗ ຢ່າງ ຯລຯ

ມຸສາວາດມີໄດ້ດ້ວຍອາການ ໘ ຢ່າງ ຄື

໑. ກ່ອນເວົ້າທ່ານກໍຮູ້ວ່າ ເຮົາຈັກເວົ້າຕົວະ
໒. ກຳລັງເວົ້າກໍຮູ້ວ່າ ເຮົາກຳລັງເວົ້າຕົວະ
໓. ເວົ້າແລ້ວກໍຮູ້ວ່າ ເຮົາເວົ້າຕົວະແລ້ວ
໔. ປິດບັງ ທິດຖິ
໕. ປິດບັງຄວາມ ພໍໃຈ
໖. ປິດບັງຄວາມ ຖືກໃຈ
໗. ປິດບັງຄວາມ ສຳຄັນ
໘. ປິດບັງຄວາມຈິງ

ມຸສາວາດມີໄດ້ດ້ວຍອາການ ໘ ຢ່າງເຫຼົ່ານີ້

ຄຳວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງມັງໝັ້ນໃນຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ເພິ່ງດຳເນີນໄປ ບໍ່ເພິ່ງມັງໝັ້ນ ຄື ບໍ່ເພິ່ງພາໄປ ບໍ່ເພິ່ງນຳ (ຕົນ) ເຂົ້າໄປໃນຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງລະບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ຄື ເພິ່ງເປັນຜູ້ງົດງົດເວັ້ນ ເວັ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງມັງໝັ້ນໃນຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ

ຄຳວ່າ ເມື່ອຮູ້ຕົວກໍບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມໂອ້ອວດ ອະທິບາຍ ວ່າ
ຄວາມໂອ້ອວດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ເປັນຄົນໂອ້ອວດ ມັກອວດອ້າງ ຄວາມໂອ້ອວດ ກິຣິຍາທີ່ໂອ້
ອວດ ພາວະທີ່ໂອ້ອວດ ກິຣິຍາທີ່ຟຸ້ງເພີ້ ຄວາມເປັນຄົນຟຸ້ງເພີ້ ກິຣິຍາທີ່ເຫີ້ ຄວາມເປັນຄົນເຫີ້ ນີ້
ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມໂອ້ອວດ

ຄຳວ່າ ເມື່ອຮູ້ຕົວກໍບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມໂອ້ອວດ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອຮູ້ຕົວກໍບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມ
ໂອ້ອວດ ຄື ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ເກີດ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ບັງເກີດ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ຄວາມໂອ້ອວດ ບັງ
ເກີດຂຶ້ນ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມໂອ້ອວດ
ຄື ເພິ່ງເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວ້ນ ເວ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມໂອ້ອວດ
ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອຮູ້ຕົວກໍບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມໂອ້ອວດ

ຄຳວ່າ ແລະ ໃນຄຳວ່າ ແລະບໍ່ເພິ່ງດູໝິ່ນຜູ້ອື່ນດ້ວຍຄວາມເປັນຢູ່ ດ້ວຍປັນຍາ ດ້ວຍສິນ
ແລະຂໍ້ວັດ ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດ ຯລຯ ຄຳວ່າ ແລະ ນີ້ ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດໜ້າກັບບົດຫຼັງເຂົ້ານຳ
ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ຢູ່ເສົ້າໝອງ ກໍດູໝິ່ນພິກຂຸອື່ນ ເຊິ່ງເປັນຢູ່ປະນີດ
ວ່າ “ທຳຫຍັງພິກຂຸນີ້ຈິ່ງເປັນຢູ່ຟຸ່ມເພື່ອຍ ສັນໄປໝົດທຸກຢ່າງ ຄື ຫົວພືດ ຕົ້ນພືດ ໝາກພືດ
ຍອດພືດ ເມັດພືດເປັນທີ ໕ ຍ້ອນມີຄວາມພຽນຂອງສະມະນະແບບສາຍຟ້າແມບແລະພະເນີນ
ເຫຼັກ” ພິກຂຸນັ້ນຊື່ວ່າດູໝິ່ນພິກຂຸອື່ນ ຜູ້ເປັນຢູ່ປະນີດດ້ວຍຄວາມເປັນຢູ່ເສົ້າໝອງນັ້ນ ພິກຂຸບາງ
ອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຢູ່ປະນີດ ກໍດູໝິ່ນພິກຂຸອື່ນ ຜູ້ເປັນຢູ່ເສົ້າໝອງວ່າ “ເຮັດຫຍັງພິກຂຸນີ້ຈິ່ງມີ
ບຸນໜ້ອຍ ມີສັກໜ້ອຍ ບໍ່ໄດ້ຈົວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະຄຶລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິ
ຂານເລີຍ” ພິກຂຸນັ້ນຊື່ວ່າດູໝິ່ນພິກຂຸອື່ນ ຜູ້ເປັນຢູ່ເສົ້າໝອງດ້ວຍຄວາມເປັນຢູ່ປະນີດນັ້ນ

ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ສົມບູນດ້ວຍປັນຍາ ຖືກຖາມກໍຕອບປັນຫາໄດ້ ພິກຂຸນັ້ນກໍມີ
ຄວາມຄິດແນວນີ້ວ່າ “ເຮົາເປັນຜູ້ສົມບູນດ້ວຍປັນຍາ ສ່ວນພິກຂຸອື່ນເຫຼົ່ານີ້ ບໍ່ແມ່ນຜູ້ສົມບູນດ້ວຍ
ປັນຍາ” ພິກຂຸນັ້ນຊື່ວ່າດູໝິ່ນພິກຂຸອື່ນດ້ວຍຄວາມສົມບູນດ້ວຍປັນຍານັ້ນ

ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ສົມບູນດ້ວຍສິນ ສັງລວມດ້ວຍການສັງວອນໃນ ປາຕິ
ໂມກ ສົມບູນດ້ວຍອາຈາຣະແລະໂຄຈອນ ເບິ່ງເຫັນໄພໃນໂທດພຽງເລັກໜ້ອຍ ຍ່ອມສະມາທານ
ສຶກສາໃນສຶກຂາບົດທັງຫຼາຍຢູ່ ທ່ານມີຄວາມຄິດແນວນີ້ວ່າ “ເຮົາເປັນຜູ້ສົມບູນດ້ວຍສິນ ສ່ວນພິກ
ຂຸອື່ນເຫຼົ່ານີ້ ເປັນຜູ້ທຸສິນ ເປັນຜູ້ຊົ່ວຊາມ” ພິກຂຸນັ້ນຊື່ວ່າດູໝິ່ນພິກຂຸອື່ນດ້ວຍຄວາມສົມບູນດ້ວຍ
ສິນນັ້ນ

ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ສົມບູນດ້ວຍຂໍ້ວັດ ຄື ເປັນຜູ້ຢູ່ປ່າເປັນຂໍ້ວັດເປັນຜູ້ທ່ຽວ
ບິນທະບາດເປັນຂໍ້ວັດ ເປັນຜູ້ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າບັງສຸກຸນເປັນຂໍ້ວັດ ເປັນຜູ້ຊົງໂຕຣຈົວອນເປັນຂໍ້ວັດ ເປັນ
ຜູ້ທ່ຽວບິນທະບາດຕາມລຳດັບຮ່ອມເປັນຂໍ້ວັດ ເປັນຜູ້ງົດສັນອາຫານຄາບຫຼັງເປັນຂໍ້ວັດ ເປັນຜູ້ຖື

ການນັ່ງເປັນຂໍ້ວັດ ເປັນຜູ້ຖືການຢູ່ໃນເສນາສະນະຕາມທີ່ເຂົາຈັດໃຫ້ເປັນຂໍ້ວັດ ທ່ານມີຄວາມຄິດ
ແນວນີ້ວ່າ “ເຮົາເປັນຜູ້ສົມບູນດ້ວຍຂໍ້ວັດ ສ່ວນພິກຂຸອື່ນເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ແມ່ນຜູ້ສົມບູນດ້ວຍຂໍ້ວັດ” ພິກຂຸ
ນັ້ນຊື່ວ່າດູໝິນພິກຂຸອື່ນດ້ວຍຄວາມສົມບູນດ້ວຍຂໍ້ວັດນັ້ນ

ຄຳວ່າ ແລະບໍ່ເພິ່ງດູໝິນຜູ້ອື່ນດ້ວຍຄວາມເປັນຢູ່ ດ້ວຍປັນຍາ ດ້ວຍສິນແລະຂໍ້ວັດ
ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເພິ່ງດູໝິນ ຄື ບໍ່ເພິ່ງດູແຄນຜູ້ອື່ນດ້ວຍຄວາມເປັນຢູ່ເລົ້າໝອງ ຄວາມເປັນຢູ່
ປະນີດ ຄວາມສົມບູນດ້ວຍປັນຍາ ຄວາມສົມບູນດ້ວຍສິນ ຫຼື ດ້ວຍຄວາມສົມບູນດ້ວຍຂໍ້ວັດ ໄດ້
ແກ່ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ຄວາມຖືຕົວເກີດດ້ວຍເຫດນັ້ນ ບໍ່ເພິ່ງເປັນຄົນແຂງກະດ້າງ ຫົວສູງ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ
ລວມຄວາມວ່າ ແລະບໍ່ເພິ່ງດູໝິນຜູ້ອື່ນດ້ວຍຄວາມເປັນຢູ່ດ້ວຍປັນຍາ ດ້ວຍສິນແລະຂໍ້ວັດ ດ້ວຍ
ເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດ ວ່າ

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງມັງໝັ້ນໃນຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ
ເມື່ອຮູ້ຕົວກໍບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມໂອ້ອວດ ແລະບໍ່ເພິ່ງດູໝິນຜູ້ອື່ນ
ດ້ວຍຄວາມເປັນຢູ່ ດ້ວຍປັນຍາ ດ້ວຍສິນແລະຂໍ້ວັດ

[໑໖໗] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸຖືກປະທຸດສະຮ້າຍ ໄດ້ຍິນຄຳເວົ້າຫຼາຍຂອງພວກສະມະນະ ຫຼື ພວກຄົນເວົ້າຫຼາຍ
ບໍ່ເພິ່ງໂຕ້ຕອບຄົນເຫຼົ່ານັ້ນດ້ວຍຄຳຫຍາບຍ້ອນຜູ້ສະງົບຍ່ອມບໍ່ສ້າງສັດຕູ

ຄຳວ່າ ຖືກປະທຸດສະຮ້າຍ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸຖືກປະທຸດສະຮ້າຍໄດ້ຍິນຄຳເວົ້າຫຼາຍຂອງ
ພວກສະມະນະ ຫຼື ພວກຄົນເວົ້າຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າ ຖືກປະທຸດສະຮ້າຍ ຄື ຖືກດຳ ຖືກສຽດສີ
ຖືກຢຽດຢາມ ຖືກຕິຕຽນ ຖືກວ່າຮ້າຍ

ຄຳວ່າ ຂອງພວກສະມະນະ ໄດ້ແກ່ ນັກບວດພວກໃດພວກໜຶ່ງ ຜູ້ເຂົ້າເຖິງການບວດ
ຍິນຍອມບວດໃນພາຍນອກຈາກສາດສະໜານີ້

ຄຳວ່າ ພວກຄົນເວົ້າຫຼາຍ ໄດ້ແກ່ ພວກກະສັດ ພາມ ແພດ ສູດ ຄະລິຫັດ ບັນພະຊິດ
ເທວະດາ ແລະມະນຸດ ຄົນເຫຼົ່ານັ້ນ ເພິ່ງດຳ ບໍຣິພາດ ຕິຕຽນ ສາບແຊ່ງ ບຽດບຽນ ຍ່າຍີ ທຳ
ຮ້າຍ ຮຸກຮານ ສັ່ງຂ້າ ເຂັ້ມຂ້າ ທຳການເຂັ້ມຂ້າ ດ້ວຍວາຈາທີ່ບໍ່ເພິ່ງປາຖະໜາ ບໍ່ໜ້າຮັກ ບໍ່ໜ້າ
ພໍໃຈຫຼາຍ ໄດ້ຍິນ ຄື ໄດ້ສະດັບ ຮຽນ ຊົງຈຳ ເຂົ້າໄປກຳນົດວາຈາທີ່ບໍ່ເພິ່ງປາຖະໜາ ບໍ່ໜ້າຮັກ
ບໍ່ໜ້າພໍໃຈຫຼາຍ ຂອງຄົນພວກນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸຖືກປະທຸດສະຮ້າຍ ໄດ້ຍິນຄຳເວົ້າຫຼາຍ
ຂອງພວກສະມະນະ ຫຼື ພວກຄົນເວົ້າຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ດ້ວຍຄຳຫຍາບ ໃນຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງໂຕ້ຕອບຄົນເຫຼົ່ານັ້ນດ້ວຍຄຳຫຍາບ ອະທິບາຍ
ວ່າ ບໍ່ເພິ່ງໂຕ້ຕອບ ຄື ບໍ່ເພິ່ງກ່າວຕອບດ້ວຍຄຳຫຍາບ ໄດ້ແກ່ ຄຳກັກຂະລະ ຄື ບໍ່ເພິ່ງດຳຕອບ
ຜູ້ດຳ ບໍ່ເພິ່ງສາບແຊ່ງຕອບຜູ້ສາບແຊ່ງ ບໍ່ເພິ່ງຂັດເຄືອງຕອບຜູ້ຂັດເຄືອງ ບໍ່ເພິ່ງກໍການຜິດຖຽງ

ກັນ ບໍ່ເພິ່ງກໍການໝາຍໃຈກັນ ບໍ່ເພິ່ງກໍການແກ່ງແຍ່ງກັນ ບໍ່ເພິ່ງກໍການວິວາດກັນ ບໍ່ເພິ່ງກໍການມຸ້ງຮ້າຍກັນ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງການຜິດຖຽງ ຄວາມຂັດເຄື່ອງ ຄວາມແກ່ງແຍ່ງ ການວິວາດ ຄວາມມຸ້ງຮ້າຍ ເພິ່ງເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວ້ນ ເວ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຜິດຖຽງ ຄວາມໝາຍໃຈ ຄວາມແກ່ງແຍ່ງ ການວິວາດ ແລະ ຄວາມມຸ້ງຮ້າຍ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງໂຕ້ຕອບຄົນເຫຼົ່ານັ້ນດ້ວຍຄໍາຫຍາບ

ຄຳວ່າ ຜູ້ສະງົບ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນຜູ້ສະງົບຍ່ອມບໍ່ສ້າງສັດຕູ ອະທິບາຍວ່າ ຊື່ວ່າຜູ້ ສະງົບ ຍ້ອນເປັນຜູ້ສະງົບຣາຄະ ຊື່ວ່າຜູ້ສະງົບ ຍ້ອນສະງົບໂທສະ ຊື່ວ່າຜູ້ສະງົບ ຍ້ອນສະງົບໂມຫະ ຄື ຊື່ວ່າຜູ້ສະງົບ ຄື ເຂົ້າໄປສະງົບ ສະງົບເຢັນ ດັບ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວຍ້ອນສະງົບ ຣະງັບສະງົບເຢັນ ເຜົາ ດັບ ປາສະຈາກ ສະງົບຣະງັບໂກທະ ຯລຯ ອຸປະນາຫະ ຯລຯ ອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ສະງົບ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນຜູ້ສະງົບຍ່ອມບໍ່ສ້າງສັດຕູ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ສະງົບຍ່ອມບໍ່ສ້າງ ຄື ບໍ່ໃຫ້ເກີດ ບໍ່ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດ ບໍ່ໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນເຊິ່ງສັດຕູ ຄື ຂ້າເສິກ ສັງນໝາມ ຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນຜູ້ສະງົບຍ່ອມບໍ່ສ້າງສັດຕູ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະ ພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພິກຂຸຖືກປະທຸດສະຮ້າຍ ໄດ້ຍິນຄຳເວົ້າຫຼາຍຂອງພວກສະມະນະ
ຫຼື ພວກຄົນເວົ້າຫຼາຍ ບໍ່ເພິ່ງໂຕ້ຕອບຄົນເຫຼົ່ານັ້ນ
ດ້ວຍຄໍາຫຍາບຍ້ອນຜູ້ສະງົບຍ່ອມບໍ່ສ້າງສັດຕູ

[໑໖໘] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸຮູ້ທຳນີ້ແລ້ວເລືອກສັນຢູ່ ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີສະຕິສຶກສາທຸກເມື່ອ
ຮູ້ຄວາມດັບກິເລດວ່າ ເປັນຄວາມສະງົບແລ້ວ
ກໍບໍ່ເພິ່ງຜະໝາດໃນສາດສະໜາຂອງພຣະໂຄດົມ

ຄຳວ່າ ນີ້ ໃນຄຳວ່າ ຮູ້ທຳນີ້ແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດບອກ ຊົງສະແດງ ບັນຍັດ ກຳນົດ ເປີດເຜີຍ ຈຳແນກ ເຮັດໃຫ້ງ່າຍ ປະກາດໄວ້ແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ຮູ້ ຄື ຮູ້ທຽບຄຽງ ພິຈາລະນາ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວເຊິ່ງທຳ ລວມຄວາມວ່າ ຮູ້ທຳນີ້ແລ້ວ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ຮູ້ ຄື ຮູ້ ທຽບຄຽງ ພິຈາລະນາ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວເຊິ່ງທຳທັງທີ່ສະເໝີແລະບໍ່ສະເໝີ ທັງທີ່ເປັນທາງແລະບໍ່ແມ່ນທາງ ທັງທີ່ມີໂທດແລະບໍ່ມີໂທດ ທັງຊາມແລະປະນີດ ທັງດຳແລະຂາວ ທັງທີ່ວິນຍູຊົນຕິຕຽນແລະທີ່ວິນຍູຊົນສັນເສີນ ລວມຄວາມວ່າ ຮູ້ທຳນີ້ແລ້ວ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ຮູ້ ຄື ຮູ້ ທຽບຄຽງ ພິຈາລະນາ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວເຊິ່ງ ທຳ ຄື ການປະຕິບັດຊອບ ການປະຕິບັດເໝາະສົມ ການປະຕິບັດທີ່ບໍ່ເປັນຂ້າເສິກ ການປະຕິບັດ ບໍ່ຄາດເຄື່ອນ ການປະຕິບັດເອື້ອປະໂຫຍດ ການປະຕິບັດທຳຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກທຳ ການຮັກສາ ສິນໃຫ້ບໍລິບູນ ຄວາມເປັນຜູ້ສັງລວມອິນຊີທັງ ໖ ຄວາມເປັນຜູ້ຮູ້ຈັກປະມານໃນການບໍລິໂພກ ອາຫານ ຄວາມເປັນຜູ້ມີຄວາມພຽນເປັນເຄື່ອງຕີນຢູ່ສະເໝີ ສະຕິສຳປະຊັນຍະ ສະຕິປັດຖານ ໔ ສຳມັບປະທານ ໔ ອິດທິບາດ ໔ ອິນຊີ ໔ ພະລະ ໔ ໂພດຊົງ ໗ ອະນິຍະມັກ ມີອົງ ໘ ນິບ ພານ ແລະປະຕິປະທາເຄື່ອງດຳເນີນໄປສູ່ນິບພານ ລວມຄວາມວ່າ ຮູ້ທຳນີ້ແລ້ວ ແນວນີ້ແດ່

ຄຳວ່າ ເລືອກສັນຢູ່ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸ ຯລຯ ເລືອກສັນຢູ່ ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີສະຕິສຶກສາທຸກ ເມື່ອ ອະທິບາຍວ່າ ເລືອກສັນຢູ່ ຄື ໄຈ້ແຍກ ທຽບຄຽງ ພິຈາລະນາ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງ ເຮັດໃຫ້ ແຈ່ມແຈ້ງຢູ່ ໄດ້ແກ່ ເລືອກສັນຢູ່ ຄື ໄຈ້ແຍກ ທຽບຄຽງ ພິຈາລະນາ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແຈ້ງ ເຮັດ ໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງຢູ່ວ່າ ສັງຂານທັງປວງບໍ່ທ່ຽງ ຯລຯ ສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ ມີຄວາມເກີດຂຶ້ນເປັນທຳມະດາ ສິ່ງນັ້ນທັງໝົດລ້ວນມີຄວາມດັບໄປເປັນທຳມະດາ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸ ຯລຯ ເລືອກສັນຢູ່

ຄຳວ່າ ທຸກເມື່ອ ໄດ້ແກ່ ທຸກເມື່ອ ຄື ໃນການທັງປວງ ຕະຫຼອດການທັງປວງ ຯລຯ ປັດສິມໄວ

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ມີສະຕິ ໄດ້ແກ່ ມີສະຕິດ້ວຍເຫດ ໔ ຢ່າງ ຄື (໑) ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອ ຈະເລີນສະຕິປັດຖານກຳນົດພິຈາລະນາກາຍໃນກາຍ ຯລຯ ພິກຂຸນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດ ຮຽກວ່າ ເປັນຜູ້ມີສະຕິ

ຄຳວ່າ ສຶກສາ ໄດ້ແກ່ ສຶກຂາ ໓ ຄື (໑) ອະທິສິລະສຶກຂາ (໒) ອະທິຈິຕຕະສຶກຂາ (໓) ອະທິປັນຍາສຶກຂາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າ ອະທິປັນຍາສຶກຂາ ສຶກຂາ ໓ ເຫຼົ່ານີ້ ເມື່ອພິກຂຸນຶກເຖິງ ຊື່ວ່າເພິ່ງສຶກສາ ຯລຯ ຊື່ວ່າເພິ່ງສຶກສາ ຄືເພິ່ງປະພຶດເອື້ອເພື່ອ ປະພຶດເອື້ອເພື່ອໂດຍຊອບ ສະ ມາທານປະພຶດ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸ ຯລຯ ເລືອກສັນຢູ່ ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີສະຕິສຶກສາທຸກເມື່ອ

ຄຳວ່າ ຮູ້ຄວາມດັບກິເລດວ່າ ເປັນຄວາມສະງົບແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ຮູ້ ຄື ຮູ້ ທຽບຄຽງ ພິຈາລະນາ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງຄວາມດັບຣາຄະ ວ່າເປັນຄວາມສະງົບ ຯລຯ ຄວາມດັບໂທສະ ຯລຯ ຄວາມດັບໂມຫະ ຯລຯ ຄວາມດັບອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດວ່າ ເປັນຄວາມສະງົບແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ຮູ້ຄວາມດັບວ່າ ເປັນຄວາມສະງົບແລ້ວ

ຄຳວ່າ ກໍ່ເພິ່ງຜະໝາດໃນສາດສະໜາຂອງພຣະໂຄດົມ ໄດ້ແກ່ ໃນສາດສະໜາຂອງ ພຣະງົວ ດົມ ຄື ໃນສາດສະໜາຂອງພຣະພຸດທະເຈົ້າ ໃນສາດສະໜາຂອງພຣະຊິນນະເຈົ້າ ໃນ ສາດສະໜາຂອງພຣະຕະຖາຄົດ ໃນສາດສະໜາຂອງພຣະຜູ້ເປັນເໝືອນເທບ ໃນສາດສະໜາ ຂອງພຣະອະຣະຫັນ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຜະໝາດ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງເປັນຜູ້ເຮັດໂດຍເອື້ອເພື່ອ ເຮັດຕິດຕໍ່ ເຮັດບໍ່ຢຸດ ປະພຶດບໍ່ຫຍໍ້ຫຍ່ອນ ບໍ່ລະຄວາມພໍໃຈ ບໍ່ຖືເບົາ ຊື່ວ່າບໍ່ຜະໝາດໃນກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ຄື ຄວາມພໍໃຈ ຄວາມພະຍາຍາມ ຄວາມອຸດສາຫະ ຄວາມຂະຫຍັນ ຄວາມມີເຫືອແຮງ ຄວາມບໍ່ຖອຍກັບ ສະຕິສຳປະຊັນຍະ ຄວາມພຽນເປັນເຄື່ອງເຜົາກິເລດ ຄວາມພຽນແຮງກ້າ ຄວາມຕັ້ງໃຈ ຄວາມປະກອບເນືອງ ໆ ດ້ວຍຄິດວ່າ ເຮົາເພິ່ງເຮັດສິນຂັ້ນທີ່ຍັງບໍ່ບໍລິບູນໃຫ້ບໍລິບູນໂດຍ ອຸບາຍແນວໃດ ຯລຯ ວ່າ ເຮົາເພິ່ງເຮັດສະມາທິຂັ້ນ ຯລຯ ປັນຍາຂັ້ນ ຯລຯ ວິມຸດຕິຂັ້ນ ຯລຯ ວິມຸດຕິຍານະທັດສະນະຂັ້ນທີ່ຍັງບໍ່ບໍລິບູນໃຫ້ບໍລິບູນໂດຍອຸບາຍແນວໃດ ຄື ຄວາມພໍໃຈ ຄວາມພະຍາຍາມ ຄວາມອຸດສາຫະ ຄວາມຂະຫຍັນ ຄວາມມີເຫືອແຮງ ຄວາມບໍ່ຖອຍກັບ ສະຕິສຳປະຊັນຍະ ຄວາມພຽນເປັນເຄື່ອງເຜົາກິເລດ ຄວາມພຽນແຮງກ້າ ຄວາມຕັ້ງໃຈ ຄວາມປະກອບເນືອງ ໆ ດ້ວຍຄິດວ່າ ເຮົາເພິ່ງກຳນົດຮູ້ທຸກທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ກຳນົດຮູ້ ເພິ່ງລະກິເລດທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ລະ ເພິ່ງຈະເລີນມັກທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ຈະເລີນ ຫຼື ເພິ່ງເຮັດໃຫ້ແຈ້ງນິໄຣດທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງໂດຍອຸບາຍແນວໃດ ດັ່ງນີ້ ຊື່ວ່າ ຄວາມບໍ່ຜະໝາດໃນກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ລວມຄວາມວ່າ ກໍບໍ່ເພິ່ງຜະໝາດໃນສາດສະໜາຂອງພຣະໂຄດົມ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດ ວ່າ

ພິກຂຸຮູ້ທຳນີ້ແລ້ວເລືອກສັນຍູ ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີສະຕິສຶກສາທຸກເມື່ອ ຮູ້ຄວາມດັບກິເລດວ່າ ເປັນຄວາມສະງົບແລ້ວ ກໍບໍ່ເພິ່ງຜະໝາດໃນສາດສະໜາຂອງພຣະໂຄດົມ

[໑໖໙] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າດັ່ງນີ້)

ພິກຂຸນັ້ນເປັນຜູ້ຄອບງຳ ບໍ່ຖືກຄອບງຳ ໄດ້ເຫັນທຳທີ່ເປັນພະຍານ ເຊິ່ງບໍ່ຕ້ອງເຊື່ອໃຜ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ທ່ານເພິ່ງເປັນຜູ້ບໍ່ຜະໝາດໃນສາດສະໜາຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ ນອບນ້ອມຢູ່ ເພິ່ງໝັ້ນສຶກສາທຸກເມື່ອ

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ຄອບງຳ ໃນຄຳວ່າ ກໍພິກຂຸນັ້ນເປັນຜູ້ຄອບງຳ ບໍ່ຖືກຄອບງຳ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸນັ້ນເປັນຜູ້ຄອບງຳຮູບ ຄອບງຳສຽງ ຄອບງຳກິນ ຄອບງຳຣົດ ຄອບງຳໂຜດຖັບພະ ຄອບງຳທຳມາຣົມ ບໍ່ຖືກກິເລດໃດ ໆ ຄອບງຳເລີຍ ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ຄອບງຳບາບອະກຸສົນທຳເຫຼົ່ານັ້ນ ເຊິ່ງເປັນເຫດໃຫ້ເກີດຄວາມເສົ້າໝອງ ກໍພົບໃໝ່ ມີຄວາມກະວົນກະວາຍ ມີທຸກເປັນ ວິບາກ ເປັນບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງຊາດ ຊະຣາ ແລະມໍຣະນະຕໍ່ໄປ ລວມຄວາມວ່າ ກໍພິກຂຸນັ້ນເປັນຜູ້ຄອບງຳ ບໍ່ຖືກຄອບງຳ

ຄຳວ່າ ທຳທີ່ເປັນພະຍານ ໃນຄຳວ່າ ໄດ້ເຫັນທຳທີ່ເປັນພະຍານ ເຊິ່ງບໍ່ຕ້ອງເຊື່ອໃຜ ອະທິບາຍວ່າ ໄດ້ເຫັນ ຄື ໄດ້ແນມເຫັນ ໄດ້ ໄດ້ແທງຕະຫຼອດທຳທີ່ປະຈັກແກ່ຕົນ ທຳທີ່ຮູ້ດ້ວຍຕົນເອງ ບໍ່ແມ່ນໂດຍອາການເຊື່ອຜູ້ອື່ນວ່າ ທຳນີ້ເປັນດັ່ງນີ້ ທຳນີ້ເປັນດັ່ງນີ້ ບໍ່ແມ່ນໂດຍການເລົ່າລື ບໍ່ແມ່ນໂດຍການຖືສືບ ໆ ກັນມາ ບໍ່ແມ່ນໂດຍການອ້າງຕຳລາ ບໍ່ແມ່ນໂດຍຕັກກະ ບໍ່ແມ່ນ

ໂດຍການອະນຸມານ ບໍ່ແມ່ນໂດຍການຄິດຕອງຕາມແນວເຫດຜົນ ບໍ່ແມ່ນຍ້ອນເຂົ້າໄດ້ກັບທິດສະດີທີ່ພິນິດໄວ້ແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ໄດ້ເຫັນທຳທີ່ເປັນພະຍານ ເຊິ່ງບໍ່ຕ້ອງເຊື່ອໃຜ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ຯລຯ ໃນສາດສະໜາຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ຄື ຍ້ອນການນັ້ນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຍ້ອນປັດໄຈນັ້ນ ຍ້ອນຕົ້ນເຫດນັ້ນ

ຄຳວ່າ ໃນສາດສະໜາຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ໃນສາດສະໜາຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ ຄື ໃນສາດສະໜາຂອງພຣະໂຄດົມ ໃນສາດສະໜາຂອງພຣະພຸດທະເຈົ້າ ໃນສາດສະໜາຂອງພຣະຊິນນະເຈົ້າ ໃນສາດສະໜາຂອງພຣະຕະຖາຄົດ ໃນສາດສະໜາຂອງພຣະຜູ້ເປັນເໝືອນເທບ ໃນສາດສະໜາຂອງພຣະອະຣະຫັນ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ຯລຯ ໃນສາດສະໜາຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ

ຄຳວ່າ ທ່ານເພິ່ງເປັນຜູ້ບໍ່ຜະໝາດ ໃນຄຳວ່າ ເພິ່ງເປັນຜູ້ບໍ່ຜະໝາດ ຯລຯ ນອບນ້ອມຢູ່ເພິ່ງໝັ້ນສຶກສາທຸກເມື່ອ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງເປັນຜູ້ທຳຕໍ່ເນື່ອງ ຯລຯ ຊື່ວ່າ ບໍ່ຜະໝາດໃນກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ທຸກເມື່ອ ໄດ້ແກ່ ທຸກເມື່ອ ຄື ໃນການທັງປວງ ຯລຯ ປັດສິມໄວ

ຄຳວ່າ ນອບນ້ອມຢູ່ ໄດ້ແກ່ ນອບນ້ອມຢູ່ ຄື ສັກກາຣະ ເຄົາລົບ ນັບຖື ບູຊາ ຍຳເກງດ້ວຍກາຍ ວາຈາ ໃຈ ປະຕິບັດເອື້ອປະໂຫຍດ ປະຕິບັດທຳຕາມຫຼັກທຳ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງໝັ້ນສຶກສາ ໄດ້ແກ່ ສຶກຂາ ໓ ຄື (໑) ອະທິສິລະສຶກຂາ (໒) ອະທິຈິດຕະສຶກຂາ (໓) ອະທິປັນຍາສຶກຂາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າອະທິປັນຍາສຶກຂາ ສຶກຂາ ໓ ເຫຼົ່ານັ້ນເມື່ອພິກຂຸນຶກເຖິງ ຊື່ວ່າເພິ່ງສຶກສາ ຯລຯ ເມື່ອເຮັດໃຫ້ແຈ້ງທຳທີ່ຄວນເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ຊື່ວ່າ ເພິ່ງສຶກສາ ຄື ເພິ່ງປະພຶດເອື້ອເພື່ອ ປະພຶດໂດຍເອື້ອເພື່ອໂດຍຊອບ ສະມາທານປະພຶດ

ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍຄວາມເຄົາລົບ ຯລຯ ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້ານີ້ ເປັນສັດສິກາບັນຍັດ ລວມຄວາມວ່າ ທ່ານເພິ່ງເປັນຜູ້ບໍ່ຜະໝາດ ຯລຯ ນອບນ້ອມຢູ່ ເພິ່ງໝັ້ນສຶກສາທຸກເມື່ອ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດດັ່ງນີ້)

ພິກຂຸນັ້ນເປັນຜູ້ຄອບງຳ ບໍ່ຖືກຄອບງຳ
ໄດ້ເຫັນທຳທີ່ເປັນພະຍານ ເຊິ່ງບໍ່ຕ້ອງເຊື່ອໃຜ
ຍ້ອນແນວນັ້ນ ທ່ານເພິ່ງເປັນຜູ້ບໍ່ຜະໝາດໃນສາດສະໜາ
ຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ
ນອບນ້ອມຢູ່ ເພິ່ງໝັ້ນສຶກສາຢູ່ທຸກເມື່ອ

ຕຸວະຕະກະສຸດຕະນິດເທດທີ ໑໔ ຈົບ

໑໕. ອັດຕະທັນດະສຸດຕະນິດເທດ

ອະທິບາຍອັດຕະທັນດະສຸດ

ວ່າດ້ວຍຄວາມຍ້ານເກີດຈາກໂທດຂອງຕົນ

ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈະກ່າວອະທິບາຍອັດຕະທັນດະສຸດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

[໑໗໐] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຄວາມຍ້ານເກີດຈາກໂທດຂອງຕົນ
ທ່ານທັງຫຼາຍຈົ່ງແນມເບິ່ງຄົນທີ່ມັງຮ້າຍກັນ
ເຮົາຈັກກ່າວຄວາມສັງເກດຕາມທີ່ເຮົາເຄີຍສັງເກດມາແລ້ວ

ຄຳວ່າ ໂທດ ໃນຄຳວ່າ ຄວາມຍ້ານເກີດຈາກໂທດຂອງຕົນ ໄດ້ແກ່ ໂທດ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ໂທດທາງກາຍ
໒. ໂທດທາງວາຈາ
໓. ໂທດທາງໃຈ

ກາຍທຸດຈະຣິດ ໓ ຢ່າງ ຊື່ວ່າ ໂທດທາງກາຍ
ວະຈິທຸດຈະຣິດ ໔ ຢ່າງ ຊື່ວ່າ ໂທດທາງວາຈາ
ມະໂນທຸດຈະຣິດ ໓ ຢ່າງ ຊື່ວ່າ ໂທດທາງໃຈ

ຄຳວ່າ ຄວາມຍ້ານ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຍ້ານ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມຍ້ານໃນປັດຈຸບັນ (໒) ຄວາມຍ້ານໃນສຳປະຣາຍິກະພົບ

ຄວາມຍ້ານໃນປັດຈຸບັນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ປະພຶດທຸດຈະຣິດທາງກາຍ ປະພຶດທຸດຈະຣິດທາງວາຈາ ປະພຶດທຸດຈະຣິດທາງໃຈ ຂ້າສັດແດ່ ລັກຊັບແດ່ ຕັດປ່ອງຢ່ອງເບົາແດ່ ລັກຍົກເຄົ້າແດ່ ບຸ້ນບ້ານ ແດ່ ດັກຈີ້ໃນທາງປຽວແດ່ ລະເມີດພັນລະຍາຂອງຜູ້ອື່ນແດ່ ເວົ້າຕົວະແດ່ ພວກຮາດຊະບຸຣຸດຈັບ ບຸກຄົນນັ້ນໄດ້ ຈຶ່ງທູນສະແດງແດ່ພຣະຣາຊາວ່າ ຂໍເດຊະ ຜູ້ນີ້ເປັນໂຈນ ປະພຶດຊົ່ວ ຂໍຈົງຊົງລົງ ອາຍາຕາມທີ່ຊົງພຣະຣາດຊະປະສົງແກ່ບຸກຄົນນີ້ເທີ້ນ ພຣະຣາຊາຍ່ອມຊົງບໍຣິພາດບຸກຄົນນັ້ນ ຍ້ອນການບໍຣິພາດເປັນປັດໄຈ ເຂົາຍ່ອມເກີດຄວາມຍ້ານແລ້ວສະເຫວີຍທຸກແລະໂທມະນັດແດ່

ຄວາມຍ້ານ ທຸກ ແລະ ໂທມະນັດຂອງເຂົານີ້ ເກີດຈາກອັນໃດ ຄວາມຍ້ານ ເກີດ ຄື ເກີດຂຶ້ນ ບັງເກີດ ບັງເກີດຂຶ້ນ ຜາກົດຈາກໂທດຂອງຕົນ

ພຣະຣາຊາບໍ່ຊົງພໍພຣະທະໂທແມ່ນພຽງເທົ່ານັ້ນ ຊົງໃຫ້ຈອງຈຳບຸກຄົນນັ້ນດ້ວຍເຄື່ອງ ຈອງຈຳຄືຂີ້ຄາແດ່ ເຄື່ອງຈອງຈຳຄືເຊືອກແດ່ ເຄື່ອງຈອງຈຳຄືໂຊ່ຕວນແດ່ ເຄື່ອງຈອງຈຳຄື ຫວາຍແດ່ ເຄື່ອງຈອງຈຳຄືເຄືອເຂົາແດ່ ເຄື່ອງຈອງຈຳຄືຄຸກແດ່ ເຄື່ອງຈອງຈຳຄືເຮືອນຂັງແດ່ ເຄື່ອງຈອງຈຳຄືໝູ່ບ້ານແດ່ ເຄື່ອງຈອງຈຳຄືນິຄົມແດ່ ເຄື່ອງຈອງຈຳຄືເມືອງແດ່ ເຄື່ອງຈອງຈຳ ຄືຮັດແດ່ ເຄື່ອງຈອງຈຳຄືຊົນນະບົດແດ່ ໂດຍທີ່ສຸດ ຊົງມີພຣະຣາດຊະໂອງການວ່າ ພວກມັນ ອອກໄປຈາກບ່ອນນີ້ບໍ່ໄດ້ ບຸກຄົນນັ້ນຍ່ອມສະເຫວີຍທຸກແລະໂທມະນັດ ຍ້ອນຖືກຈອງຈຳເປັນ ປັດໄຈແດ່ ຄວາມຍ້ານ ທຸກ ແລະ ໂທມະນັດຂອງເຂົານີ້ ເກີດຈາກອັນໃດ ຄວາມຍ້ານ ເກີດ ຄື ເກີດຂຶ້ນ ບັງເກີດ ບັງເກີດຂຶ້ນ ຜາກົດ ຈາກໂທດຂອງຕົນ

ພຣະຣາຊາບໍ່ຊົງພໍພຣະທະໂທແມ່ນພຽງເທົ່ານີ້ ຊົງໃຫ້ປັບໄໝຊັບຂອງເຂົາ ໑໐໐ ແດ່ ໑,໐໐໐ ແດ່ ໑໐໐,໐໐໐ ແດ່ ບຸກຄົນນັ້ນກໍສະເຫວີຍທຸກ ແລະໂທມະນັດ ຍ້ອນການໝົດເປືອງຊັບ ເປັນປັດໄຈ ຄວາມຍ້ານ ທຸກ ແລະ ໂທມະນັດຂອງເຂົານີ້ ເກີດມາຈາກອັນໃດ ຄວາມຍ້ານ ເກີດ ຄື ເກີດຂຶ້ນ ບັງເກີດ ບັງເກີດຂຶ້ນ ຜາກົດຈາກໂທດຂອງຕົນ

ພຣະຣາຊາບໍ່ຊົງພໍພຣະທະໂທພຽງເທົ່ານີ້ ຊົງຮັບສັງໃຫ້ຈັບເຂົາລົງອາຍາດ້ວຍປະການ ຕ່າງ ໆ ຄື ໃຫ້ຄັງນດ້ວຍແສ້ແດ່ ໃຫ້ຄັງນດ້ວຍຫວາຍແດ່ ໃຫ້ຕິດດ້ວຍໄມ້ພອງແດ່ ຕັດມືແດ່ ຕັດ ຕີນແດ່ ຕັດທັງມືແລະຕີນແດ່ ຕັດໃບຫູແດ່ ຕັດດັງແດ່ ຕັດທັງໃບຫູແລະດັງແດ່ ວາງກ້ອນເຫຼັກ ແດງເທິງຫົວແດ່ ຖະລຶກທັງຫົວແລ້ວຂັດໃຫ້ຂາວເໝືອນສັງແດ່ ເອົາໄຟຢັດປາກຈົນເລືອດໄຫຼເ ໝືອນປາກຣາຫູແດ່ ເອົາຜ້າພັນຕົວຮົດນ້ຳມັນໃສ່ແລ້ວຈຸດໄຟເຜົາແດ່ ພັນມືແລ້ວຈຸດໄຟຕ່າງ ທວນໄຟແດ່ ຖະລຶກທັງຕັ້ງແຕ່ຄໍເຖິງຂໍ້ຕີນໃຫ້ລຸກຍ່າງຢຽບທັງຈົນລົ້ມລົງແດ່ ຖະລຶກທັງຕັ້ງແຕ່ຄໍ ເຖິງບັນແອວ ເຮັດໃຫ້ແນມເບິ່ງເໝືອນນຸ່ງຜ້າຄາກອງແດ່ ສວມປອກເຫຼັກທີ່ແຂນສອກແລະເຂົາ ແລ້ວສຽບຫຼາວທັງທ້າທິດເອົາໄຟເຜົາແດ່ ໃຊ້ເບັດກຽວທັງ ຊິ້ນ ເອ້ນອອກມາແດ່ ປາດຊິ້ນອອກ ເປັນຕ່ອນ ໆ ເໝືອນຫຼຽນກະສາບແດ່ ປາດທັງຊິ້ນເອ້ນອອກ ເຫຼືອໄວ້ແຕ່ກະດູກແດ່ ໃຊ້ຫຼາວ ແທງຊ່ອງຫູໃຫ້ຊອດເຖິງກັນແດ່ ສຽບໃຫ້ຕິດດິນແລ້ວຈັບເຂົາໝູນໄດ້ຮອບແດ່ ທຸບກະດູກໃຫ້ ແຫຼກແລ້ວຖະລຶກທັງອອກເຫຼືອໄວ້ແຕ່ກອງຊິ້ນເໝືອນຕັ້ງໃບໄມ້ແດ່ ຮົດຕົວດ້ວຍນ້ຳມັນທີ່ກຳລັງ ຮ້ອນຟົດແດ່ ໃຫ້ໝາກັດກິນຈົນເຫຼືອແຕ່ກະດູກແດ່ ໃຫ້ນອນເທິງຫຼາວທັງເປັນແດ່ ເອົາດາບຕັດ ຫົວແດ່ ບຸກຄົນນັ້ນຍ່ອມສະເຫວີຍທຸກ ແລະ ໂທມະນັດ ຍ້ອນການລົງໂທດເປັນປັດໄຈ ຄວາມ ຍ້ານ ທຸກ ແລະ ໂທມະນັດຂອງເຂົານີ້ ເກີດມາຈາກອັນໃດ ຄວາມຍ້ານ ເກີດ ຄື ເກີດຂຶ້ນ ບັງ ເກີດ ບັງເກີດຂຶ້ນ ຜາກົດຈາກໂທດຂອງຕົນ ພຣະຣາຊາຊົງເປັນໃຫຼ່ໃນໂທດ ໔ ຊະນິດເຫຼົ່ານີ້

ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວ ບຸກຄົນນັ້ນຍ່ອມເຂົ້າເຖິງອະບາຍ ທຸດຄະຕິ ວິນິບາດ ນະຣົກ ຍ້ອນ ກຳຂອງຕົນ ພວກນາຍນິຣະຍະບານ ກຳລົງໂທດ ມີການຈອງຈຳ ໔ ຢ່າງ ຄື (ຈັບເຂົານອນ ຫງາຍແລ້ວ) (໑) ເອົາຫຼາວເຫຼັກຕິງທີ່ມີຂວາ (໒) ຕິງທີ່ມີຊ້າຍ (໓) ຕິງທີ່ຕີນຂວາ (໔) ຕິງທີ່ຕີນ ຊ້າຍ (໕) ຕິງທີ່ກາງເອິກ ເຂົາສະເຫວີຍທຸກຂະເວທະນາຢ່າງເຜັດຮ້ອນໃນນະຣົກນັ້ນ ແຕ່ຍັງບໍ່ ຕາຍຕາບເທົ່າທີ່ບາບກຳນັ້ນຍັງບໍ່ໝົດສິ້ນໄປ ຄວາມຍ້ານ ທຸກ ແລະ ໂທມະນັດຂອງເຂົານີ້ ເກີດ ມາຈາກອັນໃດ ຄວາມຍ້ານ ເກີດ ຄື ເກີດຂຶ້ນ ບັງເກີດ ບັງເກີດຂຶ້ນ ຜາກົດຈາກໂທດຂອງຕົນ

ພວກນາຍນິຣະຍະບານໃຫ້ເຂົານອນລົງແລ້ວຖາກດ້ວຍຫອກ ເຂົາສະເຫວີຍທຸກຂະເວທະ ນາກຳຢ່າງໜັກເຜັດຮ້ອນ ແຕ່ຍັງບໍ່ຕາຍຕາບເທົ່າທີ່ບາບກຳນັ້ນຍັງບໍ່ໝົດສິ້ນໄປ ພວກນາຍນິຣະ ຍະບານຈັບເຂົາເອົາຕີນຂຶ້ນ ເອົາຫົວລົງ ເອົາມືດປາດ ຈັບເຂົາທຽມລົດແລ່ນກັບໄປກັບມາເທິງພື້ນ ອັນຮ້ອນລຸກເປັນແປວລຸກໂຊດຊ່ວງ ຯລຯ ບັງຄັບເຂົາຂຶ້ນລົງພູເຂົາຖ່ານໄຟລຸກໃຫງ່ທີ່ໄຟລຸກໂຊນ ໂຊດຊ່ວງແດ່ ຯລຯ ຈັບເຂົາເອົາຕີນຂຶ້ນເອົາຫົວຖິ້ມລົງໃນໂລຫະກຸມພີອັນຮ້ອນແດງລຸກເປັນແສງ ໄຟ ເຂົາຖືກຕົ້ມເດືອດຈົນຕົວພອງໃນໂລຫະກຸມພີນັ້ນ ບາງເວລາລອຍພູຂຶ້ນ ບາງເທື່ອຈົມລົງ ບາງເທື່ອລອຍພູຂວາງ ເຂົາສະເຫວີຍທຸກຂະເວທະນາກຳຢ່າງໜັກເຜັດຮ້ອນໃນໂລຫະກຸມພີອັນ ຮ້ອນແດງນັ້ນ ແຕ່ຍັງບໍ່ຕາຍຕາບເທົ່າທີ່ບາບກຳນັ້ນຍັງບໍ່ໝົດສິ້ນໄປ ຄວາມຍ້ານທຸກ ແລະ ໂທ ມະນັດຂອງເຂົານີ້ ເກີດມາຈາກອັນໃດ ຄວາມຍ້ານ ເກີດ ຄື ເກີດຂຶ້ນ ບັງເກີດ ບັງເກີດຂຶ້ນ ຜາກົດຈາກໂທດຂອງຕົນ ພວກນາຍນິຣະຍະບານຈຶ່ງຖິ້ມເຂົາລົງໃນມະຫານະຣົກ ກໍ່ມະຫານະ ຣົກນັ້ນ

ມີ ໔ ແຈ ໔ ປະຕູ ແບ່ງອອກເປັນສ່ວນ

ມີກຳແພງເຫຼັກລ້ອມຮອບ ຄອບດ້ວຍຝາເຫຼັກ

ມະຫານະຣົກນັ້ນ ມີພື້ນເປັນເຫຼັກ ລຸກໂຊນໂຊດຊ່ວງ

ແຜ່ໄປໄກຂ້າງລະ ໑໐໐ ໂຍດ ຕັ້ງຢູ່ຕະລອດເວລາ

ມະຫານະຣົກອັນນ່າສະຍົດສະຫຍອງ ແຜດເຜົາສັດໃຫ້ມີທຸກ

ຮ້ອນແຮງ ມີແປວໄຟ ເຂົ້າໃກ້ໄດ້ຍາກ ໜ້າຂົນລຸກ

ໜ້າພັນພິງ ເປັນຕາຍ້ານ ເປັນທຸກ

ມີກອງໄຟລຸກຂຶ້ນຈາກຝາດ້ານທິດຕາເວັນອອກ

ແຜດເຜົາສັດຜູ້ມີບາບກຳ ໄປຮອດຝາດ້ານທິດຕາເວັນຕົກ

ມີກອງໄຟລຸກຂຶ້ນຈາກຝາດ້ານທິດຕາເວັນຕົກ

ແຜດເຜົາສັດຜູ້ມີບາບກຳ ໄປຮອດຝາດ້ານທິດຕາເວັນອອກ

ມີກອງໄຟລຸກຂຶ້ນຈາກດ້ານທິດເໜືອ

ແຜດເຜົາສັດຜູ້ມີບາບກຳ ໄປຮອດຝາດ້ານທິດໃຕ້

ມີກອງໄຟລຸກຂຶ້ນຈາກດ້ານໃຕ້

ແຜດເຜົາສັດຜູ້ມີບາບກຳ ໄປຮອດຝາດ້ານທິດເໜືອ
 ກອງໄຟທີ່ໜ້າສະພິງຍ້ານ ຜຸດຂຶ້ນມາຈາກເບື້ອງລຸ່ມ
 ແຜດເຜົາສັດຜູ້ມີບາບກຳ (ລຸກຖ້ວມ) ຕິດຫຼັງຄາ
 ກອງໄຟໜ້າສະພິງຍ້ານ ລຸກຂຶ້ນມາຈາກຫຼັງຄາ
 ແຜດເຜົາສັດຜູ້ມີບາບກຳ (ລາມລົງ) ກະທົບເຖິງພື້ນ
 ອະເວຈີມະຫານະຣົກ ທັງຂ້າງລຸ່ມຂ້າງເທິງ ດ້ານຂ້າງ
 ກໍເໝືອນກັບແຜ່ນເຫຼັກທີ່ຖືກໄຟເຜົາລົນ ຮ້ອນຮົ່ມໂຊດຊ່ວງຢູ່ສະເໝີ
 ສັດທັງຫຼາຍທີ່ຫຍາບຊ້າ ເຮັດກຳຊົ່ວຮ້າຍແຮງໄວ້ຫຼາຍ
 ເປັນຜູ້ມີບາບກຳໂດຍສ່ວນດຽວ
 ມອດໄໝຢູ່ໃນອະເວຈີມະຫານະຣົກນັ້ນ ແຕ່ກໍຍັງບໍ່ຕາຍ
 ຮ່າງກາຍຂອງສັດທີ່ຢູ່ໃນນະຣົກເຫຼົ່ານັ້ນ
 ເປັນຄືກ່ອນໄຟທີ່ໄໝ້ລຸກຮຸ່ງແຈ້ງຢູ່
 ຂໍທ່ານຈົ່ງເບິ່ງຄວາມຮ້າຍແຮງໝັ້ນຄົງຂອງກຳນັ້ນເທິນ
 ບໍ່ມີຂີ້ເຖົ່າ ແລະຄວັນໄຟເລີຍ
 ສັດນະຣົກທັງຫຼາຍ ແລ່ນໜີໄປທາງທິດຕາເວັນອອກ
 ຈາກທິດຕາເວັນອອກນັ້ນ ກໍແລ່ນໄປທາງທິດຕາເວັນຕົກແລ້ວແລ່ນໄປທາງທິດເໜືອ
 ຈາກທາງທິດເໜືອນັ້ນ ກໍແລ່ນໄປທາງທິດໃຕ້
 ບໍ່ວ່າຈະແລ່ນໄປສູ່ທິດໃດ ໆ ປະຕູໃນທິດນັ້ນ ໆ ກໍອັດປິດກັນສັດເຫຼົ່ານັ້ນໄວ້
 ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ ມີປາດຖະໜາຈະອອກໜີອອກໄປຈາກທີ່ນັ້ນໃຫ້ໄດ້
 ຈົ່ງພາກັນດື່ມລົມທຸ່ງສະແຫວງຫາທາງອອກຢູ່ບໍ່ເຊົາ
 ແຕ່ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ ກໍບໍ່ສາມາດຈະໜີອອກໄປຈາກມະຫານະຣົກນັ້ນໄດ້
 ຍ້ອນກຳຊົ່ວທີ່ສັດເຫຼົ່ານັ້ນເຮັດໄວ້ຫຼາຍ ເປັນປັດໄຈລັງງໄວ້
 ເຮັດໃຫ້ມີຜົນບໍ່ຈົບສິ້ນ

ຄວາມຍ້ານ ທຸກແລະໂທມະນັດຂອງເຂົານີ້ ເກີດມາຈາກອັນໃດ ຄວາມຍ້ານເກີດຄື ເກີດຂຶ້ນ
 ບັງເກີດ ບັງເກີດຂຶ້ນ ຜາກົດຈາກໂທດຂອງຕົນ ທຸກຂອງສັດນະຣົກກໍດີ ທຸກຂອງສັດທີ່ເກີດໃນກຳ
 ເນີດເດຍຣັດສານກໍດີ ທຸກຂອງສັດທີ່ເກີດໃນເຜດວິໄສກໍດີ ທຸກຂອງມະນຸດກໍດີ ເກີດມາຈາກອັນໃດ
 ຄື ເກີດຂຶ້ນມາຈາກໃສ ບັງເກີດມາຈາກໃສ ບັງເກີດຂຶ້ນມາຈາກໃສ ຜາກົດມາຈາກໃສ

ທຸກເຫຼົ່ານັ້ນ ເກີດ ຄື ເກີດຂຶ້ນ ບັງເກີດ ບັງເກີດຂຶ້ນ ຜາກົດຈາກໂທດຂອງຕົນ ລວມ
 ຄວາມວ່າ ຄວາມຍ້ານເກີດຈາກໂທດຂອງຕົນ

ຄຳວ່າ ຄົນ ໃນຄຳວ່າ ທ່ານທັງຫຼາຍຈົ່ງແນມເບິ່ງຄົນທີ່ມັງຮ້າຍກັນ ໄດ້ແກ່ ກະສັດ ພາມ
 ແພດ ສູດ ຄະລິຫັດ ບັນພະຊິດ ເທວະດາແລະມະນຸດ ອະທິບາຍວ່າ ທ່ານທັງຫຼາຍ ຈົ່ງແນມ

ເບິ່ງ ຄື ຈົ່ງແລເບິ່ງ ກວດເບິ່ງ ເພ່ງພິນິດ ພິຈາລະນາເບິ່ງຄົນທີ່ມັງຮ້າຍກັນ ຄື ຄົນທີ່ຜິດຖຽງກັນ ຄົນທີ່ທຳຮ້າຍກັນ ຄົນທີ່ທຳຮ້າຍຕອບກັນ ຄົນທີ່ຊຸ່ນເຄືອງກັນ ຄົນທີ່ຊຸ່ນເຄືອງຕອບກັນ ຄົນທີ່ອາຄາດກັນ ຄົນທີ່ອາຄາດຕອບກັນ ລວມຄວາມວ່າ ທ່ານທັງຫຼາຍຈົ່ງແນມເບິ່ງຄົນທີ່ມັງຮ້າຍກັນ

ຄຳວ່າ ເຮົາຈັກກ່າວຄວາມສັງເກດ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມສັງເກດ ຄື ຄວາມສະດູງ ຄວາມຫວາດສຽວ ຄວາມຍ້ານ ຄວາມບົບຄັ້ນ ຄວາມກະທົບ ຄວາມບຽດບຽນ ຄວາມຂັດຂ້ອງ

ຄຳວ່າ ຈັກກ່າວ ໄດ້ແກ່ ຈັກກ່າວ ຄື ຈັກບອກ ສະແດງ ບັນຍັດ ກຳນົດ ເປີດເຜີຍ ຈຳແນກ ເຮັດໃຫ້ງ່າຍ ປະກາດ ລວມຄວາມວ່າ ເຮົາຈັກກ່າວຄວາມສັງເກດ

ຄຳວ່າ ຕາມທີ່ເຮົາເຄີຍສັງເກດມາແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ຕາມທີ່ເຮົາສັງເກດ ຄື ສະດູງ ເຖິງຄວາມສັງເກດມາແລ້ວ ດ້ວຍຕົນເອງແລ ລວມຄວາມວ່າ ຕາມທີ່ເຮົາເຄີຍສັງເກດມາແລ້ວ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຄວາມຍ້ານເກີດຈາກໂທດຂອງຕົນ
ທ່ານທັງຫຼາຍຈົ່ງແນມເບິ່ງຄົນທີ່ມັງຮ້າຍກັນ
ເຮົາຈັກກ່າວຄວາມສັງເກດຕາມທີ່ເຮົາເຄີຍສັງເກດມາແລ້ວ

[໑໗໑] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຍ້ອນເຫັນໝູ່ສັດຜູ້ດື່ນຮົນຢູ່
ເໝືອນຝູງປາໃນບໍ່ທີ່ມີນ້ຳນ້ອຍ
ຍ້ອນເຫັນສັດທີ່ທຳຮ້າຍກັນແລະກັນ ໄພຈຶ່ງຜາກົດແກ່ເຮົາ

ວ່າດ້ວຍທຸກຕ່າງ ໆ

ຄຳວ່າ ໝູ່ສັດ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫັນໝູ່ສັດຜູ້ດື່ນຮົນຢູ່ ເປັນຄຳຕັດຮຽກສັດ ອະທິບາຍວ່າ ໝູ່ສັດຜູ້ດື່ນຮົນຢູ່ ຄື ກະເສືອກກະສິນ ທຸຣິນທຸຣາຍ ຫວັນໄຫວ ສັນເຊນ ກະສັບກະສ່າຍ ດ້ວຍຄວາມດື່ນຮົນຍ້ອນຕັນຫາ ດື່ນຮົນຍ້ອນທິດຖື ດື່ນຮົນຍ້ອນກິເລດ ດື່ນຮົນຍ້ອນທຸດຈະຣິດ ດື່ນຮົນຍ້ອນການປະກອບ ດື່ນຮົນຍ້ອນວິບາກ ຄື

ຜູ້ກຳໜົດ ດື່ນຮົນຕາມອຳນາດ ຣາຄະ
ຜູ້ຂັດເຄືອງ ດື່ນຮົນຕາມອຳນາດ ໂທສະ
ຜູ້ຫຼົງ ດື່ນຮົນຕາມອຳນາດ ໂມຫະ
ຜູ້ຢຶດຕິດ ດື່ນຮົນຕາມອຳນາດ ມານະ
ຜູ້ຢຶດຖື ດື່ນຮົນຕາມອຳນາດ ທິດຖື

ຜູ້ຟຸ້ງຊ່ານ ດົ້ນຮົນຕາມອຳນາດ ອຸດທັດຈະ
ຜູ້ລັງເລ ດົ້ນຮົນຕາມອຳນາດ ວິຈິກິດສາ
ຜູ້ຕົກຢູ່ໃນກຳລັງກິເລດ ດົ້ນຮົນຕາມອຳນາດ ອະນຸໄສ

ດົ້ນຮົນຍ້ອນລາບ ຍ້ອນເສື່ອມລາບ ຍ້ອນຍົດ ຍ້ອນເສື່ອມຍົດ ຍ້ອນສັນເສີນ ຍ້ອນນິນທາ
ຍ້ອນສຸກ ຍ້ອນທຸກ

ດົ້ນຮົນຍ້ອນຊາດ ຍ້ອນຊະຣາ ຍ້ອນພະຍາທິ ຍ້ອນມໍຣະນະ ຍ້ອນໂສກະ ປະຣິເທວະ
ທຸກຂະ ໂທມະນັດ ແລະ ອຸປາຍາດ

ດົ້ນຮົນຍ້ອນທຸກເນື່ອງຈາກການເກີດໃນນະຣົກ ຍ້ອນທຸກເນື່ອງຈາກການເກີດໃນກຳເນີດ
ເດຍຣັດສານ ຍ້ອນທຸກເນື່ອງຈາກການເກີດໃນເຜດວິໄສ ຍ້ອນທຸກເນື່ອງຈາກການເກີດໃນໂລກ
ມະນຸດ ຍ້ອນທຸກເນື່ອງຈາກການຖືກຳເນີດໃນທ້ອງ ຍ້ອນທຸກເນື່ອງຈາກການຢູ່ໃນທ້ອງ ຍ້ອນທຸກ
ເນື່ອງຈາກການເກີດຈາກທ້ອງ ຍ້ອນທຸກທີ່ສືບເນື່ອງຈາກ ຜູ້ເກີດ ຍ້ອນທຸກຂອງຜູ້ເກີດທີ່ເນື່ອງ
ຈາກຜູ້ອື່ນ ຍ້ອນທຸກທີ່ເກີດຈາກຄວາມພະຍາຍາມຂອງຕົນເອງ ຍ້ອນທຸກທີ່ເກີດຈາກຄວາມ
ພະຍາຍາມຂອງຜູ້ອື່ນ ຍ້ອນທຸກທີ່ເກີດຄວາມທຸກກາຍທຸກໃຈ ຍ້ອນທຸກທີ່ເກີດຈາກສັງຂານ ຍ້ອນ
ທຸກທີ່ເກີດຈາກຄວາມຜັນປ່ຽນ

ດົ້ນຮົນຍ້ອນທຸກທີ່ເກີດຈາກໂຣກທາງຕາ ຍ້ອນທຸກທີ່ເກີດຈາກໂຣກທາງຫູ ຍ້ອນທຸກທີ່
ເກີດຈາກໂຣກທາງດັງ ຍ້ອນທຸກທີ່ເກີດຈາກໂຣກທາງລິ້ນ ຍ້ອນທຸກທີ່ເກີດຈາກໂຣກທາງກາຍ
ຍ້ອນທຸກທີ່ເກີດຈາກໂຣກຫົວ ຯລຯ ໂຣກຫູ ຯລຯ ໂຣກປາກ ຯລຯ ໂຣກແຂ້ວ ຯລຯ ໂຣກໄອ
ຯລຯ ໂຣກຫິດ ຯລຯ ໄຂ້ຫວັດ ຯລຯ ໄຂ້ພິດ ຯລຯ ໄຂ້ເຊື້ອງຊຶມ ຯລຯ ໂຣກທ້ອງ ຯລຯ
ເປັນລົມສະຫຼົບ ຯລຯ ລົງແດງ ຯລຯ ຈຸກສຽດ ຯລຯ ອະຫິວາຕິກໂຣກ ຯລຯ ໂຣກຂີ້ຫູດ
ຯລຯ ຝີ ຯລຯ ກາກ ຯລຯ ມອງຄໍ່ ຯລຯ ລົມບ້າໝູ ຯລຯ ຫິດເປື້ອຍ ຯລຯ ຫິດດ້ານ ຯລຯ
ຫິດ ຯລຯ ຫູດ ຯລຯ ໂຣກລະລອກ ຯລຯ ໂຣກະປີຊ່ານ ຯລຯ ໂຣກເປົາຫວານ ຯລຯ ໂຣກ
ເຮັມ ຯລຯ ໂຣກພຸພອງ ຯລຯ ໂຣກຮິດສິດວງທະວານ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກປີ
ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກເສມຫະ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກລົມ ຯລຯ ໄຂ້ສັນ
ນິບາດ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດ ຈາກການປ່ຽນລະດູການ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດ
ຈາກການຜັດປ່ຽນອິລິຍາບົດບໍ່ໄດ້ສ່ວນກັນ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກຄວາມພາກພຽນ
ເກີນກຳລັງ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກຜົນກຳ ຯລຯ ຄວາມໜາວ ຯລຯ ຄວາມຮ້ອນ
ຯລຯ ຄວາມຫິວ ຯລຯ ຄວາມກະຫາຍ ຯລຯ ປວດອຸດຈາຣະ ຯລຯ ປວດປັດສາວະ ຯລຯ

ດົ້ນຮົນຍ້ອນທຸກທີ່ເກີດຈາກສຳຜັດແຫ່ງເຫຼືອດ ຍຸງ ລົມ ແດດ ແລະ ສັດເລືອຄານ ທຸກ
ຍ້ອນມານດາຕາຍ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນບິດາຕາຍ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນອ້າຍນ້ອງຊາຍຕາຍ ຯລຯ ທຸກ

ຍ້ອນເອື້ອຍນ້ອງສາວຕາຍ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນບຸດຕາຍ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນທິດາຕາຍ ຯລຯ ຄວາມພິນາດຂອງຍາດພີ່ນ້ອງ ຯລຯ ໂພຄະຊັບພິນາດ ຯລຯ ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກໂຮກ ຯລຯ ສິນວິບັດ ຯລຯ ທິດຖິວິບັດ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫັນ ໄດ້ແກ່ ຍ້ອນເຫັນ ຄື ຍ້ອນແນມເຫັນ ທຽບຄຽງ ພິຈາລະນາ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນເຫັນໝູ່ສັດຜູ້ດື່ມນິນຢູ່

ຄຳວ່າ ເໝືອນຝູງປາໃນບວກທີ່ມີນ້ຳໜ້ອຍ ອະທິບາຍວ່າ ໝູ່ສັດດື່ມນິນ ຄື ກະເສືອກກະສິນ ທຸຣິນທຸຣາຍ ຫວັນໄຫວ ສັ້ນເຊນ ກະສັບກະສ່າຍ ດ້ວຍຄວາມດື່ມນິນຍ້ອນຕັນຫາ ແລະ ອື່ນ ໆ ທິດຖິວິບັດ ເໝືອນຝູງປາຢູ່ໃນນ້ຳໜ້ອຍ ຄື ມີນ້ຳບໍ່ຫຼາຍ ນ້ຳແຫ້ງໄປຖືກກາ ນົກກະສາ ຫຼື ນົກຍາງຫຍຸ້ມລາກຂຶ້ນມາກິນກິນ ກໍດື່ມນິນ ຄື ກະເສືອກກະສິນ ທຸຣິນທຸຣາຍ ຫວັນໄຫວ ສັ້ນເຊນ ກະສັບກະສ່າຍຢູ່ສິ້ນນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ເໝືອນຝູງປາໃນບວກທີ່ມີນ້ຳໜ້ອຍ

ຄຳວ່າ ສັດທີ່ທຳຮ້າຍກັນແລະກັນ ອະທິບາຍວ່າ ສັດທັງຫຼາຍ ເມື່ອຖືກທຳຮ້າຍ ທຳຮ້າຍກັບ ເຄື່ອງ ເຄື່ອງຕອບ ປອງຮ້າຍ ປອງຮ້າຍຕອບກັນແລະກັນ ຄື ພຣະຣາຊາຊົງວິວາດກັບ ພຣະຣາຊາກໍໄດ້ ກະສັດວິວາດກັບກະສັດກໍໄດ້ ພາມວິວາດກັບພາມກໍໄດ້ ຄະຫະບໍດີວິວາດກັບ ຄະຫະບໍດີກໍໄດ້ ມານດາວິວາດກັບບຸດກໍໄດ້ ບຸດວິວາດກັບມານດາກໍໄດ້ ບິດາວິວາດກັບບຸດກໍໄດ້ ບຸດວິວາດກັບບິດາກໍໄດ້ ອ້າຍນ້ອງຊາຍວິວາດກັບອ້າຍນ້ອງຊາຍກໍໄດ້ ເອື້ອຍນ້ອງສາວວິວາດກັບ ເອື້ອຍນ້ອງສາວກໍໄດ້ ອ້າຍນ້ອງຊາຍວິວາດກັບເອື້ອຍນ້ອງສາວກໍໄດ້ ເອື້ອຍນ້ອງສາວວິວາດກັບ ອ້າຍນ້ອງຊາຍກໍໄດ້ ສະຫາຍວິວາດກັບສະຫາຍກໍໄດ້ ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນເຖິງການຜິດຖຽງ ແກ່ງແຍ່ງ ແລະວິວາດກັນ ໃນການທຳຮ້າຍກັນແລະກັນນັ້ນ ກໍທຳຮ້າຍກັນແລະກັນ ດ້ວຍຝ່າມືແດ່ ດ້ວຍກ້ອນດິນແດ່ ດ້ວຍທ່ອນໄມ້ແດ່ ດ້ວຍອາວຸດແດ່ ຍ້ອນທຳຮ້າຍກັນນັ້ນ ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນກໍເຂົ້າເຖິງຄວາມຕາຍແດ່ ທຸກປາງຕາຍແດ່ ລວມຄວາມວ່າ ສັດທີ່ທຳຮ້າຍກັນແລະກັນ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫັນ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫັນ ຯລຯ ໄພຈິ່ງຜາກົດແກ່ເຮົາ ອະທິບາຍວ່າ ຍ້ອນເຫັນ ຄື ຍ້ອນແນມເຫັນ ທຽບຄຽງ ພິຈາລະນາ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງ ໄພ ຄື ຄວາມບີບຄັ້ນ ຄວາມກະທົບກະທັ່ງ ອັນຕະລາຍ ອຸປະສັກ ຈິ່ງຜາກົດ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນເຫັນ ຯລຯໄພຈິ່ງຜາກົດແກ່ເຮົາ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈິ່ງຕັດວ່າ

ຍ້ອນເຫັນໝູ່ສັດຜູ້ດື່ມນິນຢູ່
ເໝືອນຝູງປາໃນບວກທີ່ມີນ້ຳໜ້ອຍ
ຍ້ອນເຫັນສັດທີ່ທຳຮ້າຍກັນແລະກັນ
ໄພຈິ່ງຜາກົດແກ່ເຮົາ

[໑໗໒] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ໂລກທັງໝົດບໍ່ມີແກ່ນສານ
ສັງຂານທັງຫຼາຍທຸກທິດກໍຫວັ່ນໄຫວ
ເຮົາເມື່ອຕ້ອງການພົບສຳລັບຕົນ
ກໍເບິ່ງບໍ່ເຫັນຖານະອັນໃດທີ່ບໍ່ຖືກຄອບງຳ

ວ່າດ້ວຍໂລກ

ຄຳວ່າ ໂລກທັງໝົດບໍ່ມີແກ່ນສານ ອະທິບາຍວ່າ ໂລກນະຣົກ ໂລກໃນກຳເນີດເດຍຣັດສານ ໂລກໃນເຜດວິໄສ ມະນຸດໂລກ ເທວະໂລກ ຂັນທະໂລກ ທາດໂລກ ອາຍະຕະນະໂລກ ໂລກນີ້ ໂລກໜ້າ ພົມມະໂລກ ເທວະໂລກ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ໂລກ ໂລກນະຣົກບໍ່ມີແກ່ນສານ ຄື ຂາດແກ່ນສານ ປາສະຈາກແກ່ນສານ ໂດຍສາຣະແຫ່ງແກ່ນສານທີ່ເປັນຂອງທ່ຽງ ໂດຍສາຣະແຫ່ງແກ່ນສານທີ່ເປັນສຸກ ໂດຍສາຣະແຫ່ງແກ່ນສານທີ່ເປັນຕົວຕົນ ໂດຍຄວາມເປັນຂອງທ່ຽງ ໂດຍຄວາມເປັນຂອງຍັງຍືນ ໂດຍຄວາມເປັນຂອງໝັ້ນຄົງ ຫຼື ໂດຍຄວາມເປັນຂອງບໍ່ຜັນປ່ຽນໄປເປັນທຳມະດາ

ໂລກໃນກຳເນີດເດຍຣັດສານ ຯລຯ ໂລກໃນເຜດວິໄສ ຯລຯ ມະນຸດໂລກ ຯລຯ ເທວະໂລກ ຯລຯ ຂັນທະໂລກ ຯລຯ ທາດໂລກ ຯລຯ ອາຍະຕະນະໂລກ ຯລຯ ໂລກນີ້ ຯລຯ ໂລກໜ້າ ຯລຯ ພົມມະໂລກ ຯລຯ ເທວະໂລກ ຯລຯ ບໍ່ມີແກ່ນສານ ຄື ຂາດແກ່ນສານ ປາສະຈາກແກ່ນສານ ໂດຍສາຣະແຫ່ງແກ່ນສານທີ່ເປັນຂອງທ່ຽງ ໂດຍສາຣະແຫ່ງແກ່ນສານທີ່ເປັນສຸກ ໂດຍສາຣະແຫ່ງແກ່ນສານທີ່ເປັນ ຕົວຕົນ ໂດຍຄວາມເປັນຂອງທ່ຽງ ໂດຍຄວາມເປັນຂອງຍັງຍືນ ໂດຍຄວາມເປັນຂອງໝັ້ນຄົງ ຫຼືໂດຍຄວາມເປັນຂອງບໍ່ຜັນປ່ຽນໄປເປັນທຳມະດາ

ໂລກໃນກຳເນີດເດຍຣັດສານ ຯລຯ ໂລກໃນເຜດວິໄສ ຯລຯ ມະນຸດໂລກ ຯລຯ ເທວະໂລກ ຯລຯ ຂັນທະໂລກ ຯລຯ ທາດໂລກ ຯລຯ ອາຍະຕະນະໂລກ ຯລຯ ໂລກນີ້ ຯລຯ ໂລກໜ້າ ຯລຯ ພົມມະໂລກ ຯລຯ ເທວະໂລກ ບໍ່ມີແກ່ນສານ ຄື ຂາດແກ່ນສານ ປາສະຈາກແກ່ນສານ ໂດຍສາຣະແຫ່ງແກ່ນສານທີ່ເປັນຂອງທ່ຽງ ໂດຍສາຣະແຫ່ງແກ່ນສານທີ່ເປັນສຸກ ໂດຍສາຣະແຫ່ງແກ່ນສານທີ່ເປັນຕົວຕົນ ໂດຍຄວາມເປັນຂອງທ່ຽງ ໂດຍຄວາມເປັນຂອງຍັງຍືນ ໂດຍຄວາມເປັນຂອງໝັ້ນຄົງ ຫຼື ໂດຍຄວາມເປັນຂອງບໍ່ຜັນປ່ຽນໄປເປັນທຳມະດາ

ໄມ້ອໍ້ບໍ່ມີແກ່ນ ຂາດແກ່ນ ປາສະຈາກແກ່ນ ໄມ້ທຸ່ງສາ ບໍ່ມີແກ່ນ ຂາດແກ່ນ ປາສະຈາກແກ່ນ ໄມ້ໝາກເຕືອ ຯລຯ ໄມ້ທອງຫຼາງ ຯລຯ ຕົ້ນຫງອນໄກ່ ຯລຯ ຟອງນ້ຳ ຯລຯ ຕ່ອມນ້ຳ ຯລຯ ພະຍັບແດດ ຯລຯ ຕົ້ນກ້ວຍ ຯລຯ ເງົາ ບໍ່ມີແກ່ນ ຂາດແກ່ນ ປາສະຈາກແກ່ນ ສັນໃດ

ໂລກນະຣົກ ບໍ່ມີແກ່ນສານ ຄື ຂາດແກ່ນສານ ປາສະຈາກແກ່ນສານ ໂດຍສາຣະແຫ່ງແກ່ນສານ ທີ່ເປັນຂອງທ່ຽງ ໂດຍສາຣະແຫ່ງແກ່ນສານທີ່ເປັນສຸກ ໂດຍສາຣະແຫ່ງແກ່ນສານທີ່ເປັນຕົວຕົນ ໂດຍຄວາມເປັນຂອງທ່ຽງ ໂດຍຄວາມເປັນຂອງຍັງຍືນ ໂດຍຄວາມເປັນຂອງໝັ້ນຄົງ ຫຼືໂດຍຄວາມເປັນຂອງບໍ່ຜັນປ່ຽນໄປເປັນທຳມະດາ

ໂລກໃນກຳເນີດເດຍຣັດສານ ຯລຯ ໂລກໃນເຜດວິໄສ ຯລຯ ມະນຸດໂລກ ຯລຯ ເທວະໂລກ ບໍ່ມີແກ່ນສານ ຄື ປາສະຈາກແກ່ນສານ ໂດຍສາຣະແຫ່ງແກ່ນສານທີ່ເປັນຂອງທ່ຽງ ໂດຍສາຣະແຫ່ງແກ່ນສານທີ່ເປັນສຸກ ໂດຍສາຣະແຫ່ງແກ່ນສານທີ່ເປັນຕົວຕົນ ໂດຍຄວາມເປັນຂອງທ່ຽງ ໂດຍຄວາມເປັນຂອງຍັງຍືນ ໂດຍຄວາມເປັນຂອງໝັ້ນຄົງ ຫຼືໂດຍຄວາມເປັນຂອງບໍ່ຜັນປ່ຽນໄປເປັນທຳມະດາ ລວມຄວາມວ່າ ໂລກທັງໝົດບໍ່ມີແກ່ນສານ

ວ່າດ້ວຍສັງຂານບໍ່ທ່ຽງ

ຄຳວ່າ ສັງຂານທັງຫຼາຍທຸກທິດກໍຫວັ່ນໄຫວ ອະທິບາຍວ່າ ສັງຂານທາງທິດຕາເວັນອອກ ຄອນແຄນ ຫວັ່ນໄຫວ ຄື ສະເທີອນ ສະທ້ານ ຍ້ອນເປັນທຳມະຊາດບໍ່ທ່ຽງ ຈຶ່ງຖືກຊາດຕິດຕາມ ຖືກຊະຣາແຜ່ຄຸມ ຖືກພະຍາທິຄອບງຳ ຖືກມໍຣະນະກຳຈັດ ຕັ້ງຢູ່ໃນກອງທຸກ ບໍ່ມີບ່ອນຕ້ານທານ ບໍ່ມີບ່ອນປົກປ້ອງ ບໍ່ມີບ່ອນເພີ່ງ ເປັນສິ່ງຫາບ່ອນເພີ່ງບໍ່ໄດ້

ສັງຂານທາງທິດຕາເວັນຕົກ ຯລຯ ສັງຂານທາງທິດເໜືອ ຯລຯ ສັງຂານທາງທິດໃຕ້ ຯລຯ ສັງຂານທາງທິດອາຄະເນ ຯລຯ ສັງຂານທາງທິດພາຍັບ ຯລຯ ສັງຂານທາງທິດອີສານ ຯລຯ ສັງຂານທາງທິດທໍຣະດີ ຯລຯ ສັງຂານທາງທິດເບື້ອງຕ່ຳ ຯລຯ ສັງຂານທາງທິດເບື້ອງສູງ ຯລຯ ສັງຂານໃນທັງ ໑໐ ທິດ ກໍຄອນແຄນ ຫວັ່ນໄຫວ ຄື ສະເທີອນ ສະທ້ານ ຍ້ອນເປັນທຳມະຊາດບໍ່ທ່ຽງ ຈຶ່ງຖືກຊາດຕິດຕາມ ຖືກຊະຣາແຜ່ຄຸມ ຖືກພະຍາທິຄອບງຳ ຖືກມໍຣະນະກຳຈັດ ຕັ້ງຢູ່ໃນກອງທຸກ ບໍ່ມີບ່ອນຕ້ານທານ ບໍ່ມີບ່ອນປົກປ້ອງ ບໍ່ມີບ່ອນເພີ່ງ ເປັນສິ່ງຫາບ່ອນເພີ່ງບໍ່ໄດ້ ສົມຈິງດັ່ງພາສີດນີ້ວ່າ

ເຖິງວິມານນີ້ ສະຫວ່າງຮຸ່ງເຮືອງ ຢູ່ໃນທິດອຸດອນກຳຈິງ
ແຕ່ບັນດິດກໍຍັງແນມເຫັນໂທດໃນຮູບ ແລ້ວຫວັ່ນໄຫວທຸກເມື່ອ
ສະນັ້ນ ຜູ້ມີປັນຍາ ຈຶ່ງບໍ່ຍືນດີໃນຮູບເລີຍ
ໂລກຖືກມໍຣະນະກຳຈັດ ຖືກຊະຣາຫ້ອມລ້ອມ ຖືກລູກສອນ
ຄືຕັນຫາແທງ ໄໝ້ຮ້ອນເປັນຄວັນຍ້ອນຄວາມປາຖະໜາຢູ່ທຸກເມື່ອ
ໂລກທັງປວງຖືກໄຟໄໝ້ ລຸກສະຫວ່າງແຈ້ງ ໂຊດຊ່ວງ ຫວັ່ນໄຫວແລ້ວ

ລວມຄວາມວ່າ ສັງຂານທັງຫຼາຍທຸກທິດກໍຫວັ່ນໄຫວ

ຄຳວ່າ ເຮົາເມື່ອຕ້ອງການພົບສຳລັບຕົນ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອຕ້ອງການ ຄື ຍິນດີ ປາຖະ ໜາ ມຸ້ງໝາຍ ມຸ້ງຫວັງພົບ ຄື ບ່ອນຕ້ານທານ ບ່ອນປົກປ້ອງ ບ່ອນເພີ່ງ ບ່ອນດຳເນີນໄປ ບ່ອນໄປສູ່ຈຸດໝາຍສຳລັບຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ເຮົາເມື່ອຕ້ອງການພົບສຳລັບຕົນ

ຄຳວ່າ ກໍເບິ່ງບໍ່ເຫັນຖານະອັນໃດທີ່ບໍ່ຖືກຄອບງຳ ອະທິບາຍວ່າ ເບິ່ງເຫັນແຕ່ຖານະທີ່ຖືກ ຄອບງຳເທົ່ານັ້ນ ໄດ້ເຫັນແຕ່ຖານະທີ່ຖືກຄອບງຳ ຄື ຄວາມເປັນໝູ່ມສາວທັງປວງ ຖືກຊະຣາ ຄອບງຳ ຄວາມບໍ່ມີໂຮກທັງປວງຖືກພະຍາທິຄອບງຳ ຊີວິດທັງປວງຖືກມໍຣະນະຄອບງຳ ລາບທັງ ປວງຖືກຄວາມເສື່ອມລາບຄອບງຳ ຍົດທັງປວງຖືກຄວາມເສື່ອມຍົດຄອບງຳ ຄວາມສັນເສີນທັງ ປວງຖືກການນິນທາຄອບງຳ ຄວາມສຸກທັງປວງຖືກຄວາມທຸກຄອບງຳ

ມີລາບເສື່ອມລາບ ມີຍົດເສື່ອມຍົດ ນິນທາ ສັນເສີນ ສຸກ
ແລະ ທຸກ ທຳເຫຼົ່ານີ້ ໃນໝູ່ມະນຸດລ້ວນບໍ່ທ່ຽງ ບໍ່ໝັ້ນຄົງ
ມີຄວາມຜັນປ່ຽນໄປເປັນທຳມະດາ

ລວມຄວາມວ່າ ກໍເບິ່ງບໍ່ເຫັນຖານະອັນໃດທີ່ບໍ່ຖືກຄອບງຳ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະ ພາກເຈົ້າ ຈຶ່ງຕັດວ່າ

ໂລກທັງໝົດບໍ່ມີແກ່ນສານ
ສັງຂານທັງຫຼາຍທຸກທິດກໍຫວັ່ນໄຫວ
ເຮົາເມື່ອຕ້ອງການພົບສຳລັບຕົນ
ກໍເບິ່ງບໍ່ເຫັນຖານະອັນໃດທີ່ບໍ່ຖືກຄອບງຳ

[໑໗໙] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຍ້ອນເຫັນສັດມີບ່ອນສິ້ນສຸດແລະຖືກສະກັດກັ້ນ
ຄວາມບໍ່ຍິນດີຈຶ່ງມີແກ່ເຮົາ
ອັນໜຶ່ງ ເຮົາໄດ້ເຫັນລູກສອນທີ່ເຫັນໄດ້ຍາກ
ອັນອາໄສຫົວໃຈໃນສັດເຫຼົ່ານີ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ມີບ່ອນສິ້ນສຸດ ໃນຄຳວ່າ ສັດມີບ່ອນສິ້ນສຸດແລະຖືກສະກັດກັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ຊະຣາເຮັດໃຫ້ຄວາມເປັນໝູ່ມສາວທັງປວງໝົດສິ້ນໄປ ພະຍາທິເຮັດໃຫ້ຄວາມບໍ່ມີໂຮກທັງປວງ ໝົດສິ້ນໄປ ມໍຣະນະເຮັດໃຫ້ຊີວິດທັງປວງໝົດສິ້ນໄປ ຄວາມເສື່ອມລາບເຮັດໃຫ້ລາບທັງປວງໝົດ ສິ້ນໄປ ຄວາມເສື່ອມຍົດເຮັດໃຫ້ຍົດທັງປວງໝົດສິ້ນໄປ ການນິນທາເຮັດໃຫ້ຄວາມສັນເສີນທັງ ປວງໝົດສິ້ນໄປ ຄວາມທຸກເຮັດໃຫ້ຄວາມສຸກທັງປວງໝົດສິ້ນໄປ ລວມຄວາມວ່າ ມີບ່ອນສິ້ນສຸດ

ຄຳວ່າ ແລະຖືກສະກັດກັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ສັດທັງຫຼາຍຜູ້ປາຖະໜາຄວາມເປັນໝູ່ມສາວ ຖືກຊະຣາຂັດຂວາງ ຜູ້ຕ້ອງການຄວາມບໍ່ມີໂຣກຖືກພະຍາທິຂັດຂວາງ ຜູ້ປາຖະໜາເພື່ອມີຊີວິດຢູ່ ຖືກມໍຣະນະຂັດຂວາງ ຜູ້ປາຖະໜາລາບຖືກຄວາມເສື່ອມລາບຂັດຂວາງ ຜູ້ປາຖະໜາຍົດຖືກ ຄວາມເສື່ອມຍົດຂັດຂວາງ ຜູ້ປາຖະໜາຄວາມສັນເສີນຖືກການມືນທາງຂັດຂວາງ ຜູ້ປາຖະໜາ ຄວາມສຸກຖືກຄວາມທຸກສະກັດກັ້ນ ຄື ຂັດຂວາງ ກະທົບ ກະທົບກະທັ່ງ ທຳລາຍລ້າງຜານ ລວມຄວາມວ່າ ສັດມີບ່ອນສິ້ນສຸດແລະຖືກສະກັດກັ້ນ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫັນ ໃນຄຳວ່າ ຍ້ອນເຫັນ ຯລຯ ຄວາມບໍ່ຍິນດີຈຶ່ງມີແກ່ເຮົາ ໄດ້ແກ່ ຍ້ອນ ເຫັນ ຄື ຍ້ອນແນມເຫັນ ທຽບຄຽງ ພິຈາລະນາ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງ ເຮັດໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງ ລວມຄວາມ ວ່າ ຍ້ອນເຫັນ

ຄຳວ່າ ຄວາມບໍ່ຍິນດີຈຶ່ງມີແກ່ເຮົາ ໄດ້ແກ່ ຄວາມບໍ່ຍິນດີ ຄື ຄວາມບໍ່ໃຢຕີ ຄວາມຣະອາ ຄວາມເປື້ອ ຄວາມໜ່າຍ ໄດ້ມີແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນເຫັນ ຯລຯ ຄວາມບໍ່ຍິນດີຈຶ່ງມີ ແກ່ເຮົາ

ຄຳວ່າ ອັນໜຶ່ງ ໃນຄຳວ່າ ອັນໜຶ່ງ ເຮົາໄດ້ເຫັນລູກສອນ ຯລຯ ໃນສັດທັງຫຼາຍເຫຼົ່ານີ້ ແລ້ວ ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດ ຯລຯ ຄຳວ່າ ອັນໜຶ່ງ ນີ້ ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດໜ້າກັບບົດຫຼັງເຂົ້ານຳກັນ

ຄຳວ່າ ໃນ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ ໄດ້ແກ່ ໃນສັດທັງຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ລູກສອນ ໄດ້ແກ່ ລູກສອນ ກ ຊະນິດ ຄື

໑. ລູກສອນ ຄື ຣາຄະ

໒. ລູກສອນ ຄື ໂທສະ

໓. ລູກສອນ ຄື ໂມຫະ

໔. ລູກສອນ ຄື ມານະ

໕. ລູກສອນ ຄື ທິດຖິ

໖. ລູກສອນ ຄື ໂສກະ

໗. ລູກສອນ ຄື ຄວາມສົງໄສ

ຄຳວ່າ ໄດ້ເຫັນ ໄດ້ແກ່ ໄດ້ເຫັນ ຄື ໄດ້ແນມເຫັນ ໄດ້ແທງຕະຫຼອດ ລວມຄວາມວ່າ ອັນໜຶ່ງ ເຮົາໄດ້ເຫັນລູກສອນ ຯລຯ ໃນສັດທັງຫຼາຍເຫຼົ່ານີ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ທີ່ເຫັນໄດ້ຍາກ ໃນຄຳວ່າ ທີ່ເຫັນໄດ້ຍາກອັນອາໄສຫົວໃຈ ໄດ້ແກ່ເຫັນໄດ້ຍາກ ຄື ເບິ່ງເຫັນໄດ້ຍາກ ແນມເຫັນໄດ້ຍາກ ຮູ້ໄດ້ຍາກ ຕາມຮູ້ໄດ້ຍາກ ແທງຕະຫຼອດໄດ້ຍາກ ລວມ ຄວາມວ່າ ທີ່ເຫັນໄດ້ຍາກ

ຄຳວ່າ ອັນອາໄສຫົວໃຈ ອະທິບາຍວ່າ ຈິດຕັດຮຽກວ່າ ຫົວໃຈ ໄດ້ແກ່ ຈິດ ມະໂນ ມານັດ ຫົວໃຈ ປັນຖະຣະ ມະນະ ມະນາຍະຕະນະ ມະນິນຊີ ວິນຍານ ວິນຍານຂັນ ມະໂນວິນ ຍານທາດທີ່ເກີດຈາກວິນຍານຂັນນັ້ນ

ຄຳວ່າ ອັນອາໄສຫົວໃຈ ອະທິບາຍວ່າ ອັນອາໄສຫົວໃຈ ຄື ອັນອາໄສຈິດ ອາໄສຢູ່ ໃນ ຈິດ ໄປຮ່ວມກັນ ເກີດຮ່ວມກັນ ກຽວຂ້ອງກັນ ປະກອບຮ່ວມກັນ ເກີດພ້ອມກັນ ດັບພ້ອມກັນ ມີ ວັດຖຸດຽວກັນ ມີອາລົມດຽວກັບຈິດ ລວມຄວາມວ່າ ທີ່ເຫັນໄດ້ຍາກ ອັນອາໄສຫົວໃຈ ດ້ວຍເຫດ ນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຍ້ອນເຫັນສັດມີບ່ອນສິ້ນສຸດ ແລະ ຖືກສະກັດກັ້ນ
ຄວາມບໍ່ຍິນດີຈຶ່ງມີແກ່ເຮົາ
ອັນໜຶ່ງ ເຮົາໄດ້ເຫັນລູກສອນ ທີ່ເຫັນໄດ້ຍາກ
ອັນອາໄສຫົວໃຈໃນສັດເຫຼົ່ານີ້ແລ້ວ

[໑໗໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ສັດຖືກລູກສອນໃດປັກຕິດແລ້ວ ແລ່ນພ່ານໄປທຸກທິດທາງ
ຍ້ອນຖອນລູກສອນນັ້ນໄດ້ແລ້ວ ຈຶ່ງບໍ່ຕ້ອງແລ່ນພ່ານ ບໍ່ຕ້ອງຫຼົ່ມຈົມ

ວ່າດ້ວຍລູກສອນ ໗ ຊະນິດ

ຄຳວ່າ ສັດຖືກລູກສອນໃດປັກຕິດແລ້ວ ແລ່ນພ່ານໄປທຸກທິດທາງ ອະທິບາຍວ່າ
ຄຳວ່າ ລູກສອນ ໄດ້ແກ່ ລູກສອນ ໗ ຊະນິດ ຄື

໑. ລູກສອນ ຄື ຣາຄະ	໒. ລູກສອນ ຄື ໂທສະ
໓. ລູກສອນ ຄື ໂມຫະ	໔. ລູກສອນ ຄື ມານະ
໕. ລູກສອນ ຄື ທິດຖິ	໖. ລູກສອນ ຄື ໂສກະ
໗. ລູກສອນ ຄື ຄວາມສົງໄສ	

ລູກສອນ ຄື ຣາຄະ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຄວາມໄປຕາມອາລົມ ຄວາມຍິນດີ ຄວາມເພີດເພີນ
ຄວາມກຳໜົດດ້ວຍຄວາມເພີດເພີນ ຄວາມກຳໜົດແຮງແຫ່ງຈິດ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສິນມູນ ຄື
ໂລພະ ນີ້ຊື່ວ່າ ລູກສອນ ຄື ຣາຄະ

ລູກສອນ ຄື ໂທສະ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມອາຄາດເກີດຂຶ້ນວ່າ ຜູ້ນີ້ໄດ້ເຮັດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ເຮົາ ຯລຯ ຜູ້ນີ້ກຳລັງ
ເຮັດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ເຮົາ ຯລຯ ຜູ້ນີ້ຈັກເຮັດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ເຮົາ ຯລຯ ຄວາມ
ດູຮ້າຍ ຄວາມໃຊ້ນ້ຳຕາ (ຄວາມຍ້ອນວາຈາຊົ່ວ) ຄວາມບໍ່ເບີກບານແຫ່ງຈິດ ນີ້ຊື່ວ່າລູກສອນຄື
ໂທສະ

ລູກສອນ ຄື ໂມຫະ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມບໍ່ຮູ້ໃນທຸກ ຯລຯ ຄວາມບໍ່ຮູ້ໃນທຸກຂະນະນິໄຣທະຄາມິນີປະຕິປະທາ ຄວາມບໍ່ຮູ້ໃນສ່ວນເບື້ອງຕົ້ນ ຄວາມບໍ່ຮູ້ໃນສ່ວນເບື້ອງປາຍ ຄວາມບໍ່ຮູ້ທັງໃນສ່ວນເບື້ອງຕົ້ນ ແລະສ່ວນເບື້ອງປາຍ ຄວາມບໍ່ຮູ້ໃນທຳທັງຫຼາຍທີ່ອາໄສກັນເກີດຂຶ້ນ ຄື ຄວາມທີ່ປະຕິດຈະສະມຸບບາດມີອະວິດຊານີ້ເປັນປັດໄຈ ຄວາມບໍ່ເຫັນ ບໍ່ຕັດສະຮູ້ ບໍ່ຕັດສະຮູ້ຕາມ ບໍ່ຕັດສະຮູ້ຊອບ ບໍ່ແທງຕະຫຼອດ ບໍ່ຖືເຫດດ້ວຍດີ ບໍ່ຢັ້ງລົງເຖິງເຫດ ບໍ່ເພ່ງພິນິດ ບໍ່ພິຈາລະນາ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ປະຈັກ ບໍ່ຜ່ອງແຜ່ວ ຄວາມເປັນຄົນໂງ່ ຄວາມຫຼົງ ລຸ້ມຫຼົງ ຫຼົງໃຫຼ ອະວິດຊາ ໂອຄະ ຄື ອະວິດຊາໂຍຄະ ຄື ອະວິດຊາ ອະນຸໄສ ຄື ອະວິດຊາ ປະນິຍຸດຖານ ຄື ອະວິດຊາ ຫຼີ້ມ ຄື ອະວິດຊາ ອະກຸສິນ ມູນ ຄື ໂມຫະເຫັນປານນີ້ ນີ້ຊື່ວ່າລູກສອນ ຄື ໂມຫະ

ລູກສອນ ຄື ມານະ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມຖືຕົວວ່າເຮົາເລີດກວ່າເຂົາ ຄວາມຖືຕົວວ່າເຮົາສະເໝີເຂົາ ຄວາມຖືຕົວວ່າເຮົາດ້ອຍກວ່າເຂົາ ຄວາມຖືຕົວ ກິຣິຍາທີ່ຖືຕົວ ພາວະທີ່ຖືຕົວ ຄວາມລຳພອງຕົນ ຄວາມທະນົງຕົນ ຄວາມເຊີດຊູຕົນເປັນເໝືອນທຸງ ຄວາມເຫີ່ເຫີມ ຄວາມທີ່ຈິດຕ້ອງການເຊີດຊູຕົນເປັນ ເໝືອນທຸງ ເຫັນປານນີ້ ນີ້ຊື່ວ່າລູກສອນ ຄື ມານະ

ລູກສອນ ຄື ທິດຖິ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ສັກກາຍະທິດຖິມີວັດຖຸ ໒໐ ມິດສາທິດຖິມີວັດຖຸ ໑໐ ອັນຕະຄາທິກະທິດຖິມີວັດຖຸ ໑໐ ທິດຖິ ການຕົກຢູ່ໃນທິດຖິ ຄວາມຮົກທົບ ຄື ທິດຖິ ຄວາມກັນດານ ຄື ທິດຖິ ສັງນ ໜາມ ຄື ທິດຖິ ຄວາມດົ້ນຮົນ ຄື ທິດຖິ ເຄື່ອງຜູກພັນ ຄື ທິດຖິ ຄວາມຖື ຄວາມຖືໝັ້ນ ຄວາມຢຶດໝັ້ນ ຄວາມຢຶດໝັ້ນຖືໝັ້ນ ທາງຊົ່ວ ທາງຜິດ ພາວະທີ່ຜິດ ລັດທິເດຍຣະຖິ ຄວາມຖືຂັດແຍ່ງ ຄວາມຖືວິປະຣິດ ຄວາມຖືວິປະລາດ ຄວາມຖືຜິດ ຄວາມຖືໃນສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນຄວາມຈິງວ່າເປັນຈິງເຫັນປານນີ້ຈົນເຖິງທິດຖິ ໖໒ ນີ້ຊື່ວ່າລູກສອນ ຄື ທິດຖິ

ລູກສອນ ຄື ໂສກະ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມເລົ້າໂສກ ກິຣິຍາທີ່ເລົ້າໂສກ ພາວະທີ່ເລົ້າໂສກ ຄວາມເລົ້າໂສກພາຍໃນ ຄວາມເລົ້າໂສກຫຼາຍພາຍໃນ ຄວາມຮ້ອນຮົນພາຍໃນ ຄວາມຮ້ອນຮົນຫຼາຍພາຍໃນ ຄວາມມົກໄໝ້ແຫ່ງຈິດ ຄວາມທຸກໃຈ ຂອງຜູ້ຖືກຄວາມເສຍຫາຍຂອງຍາດພີ່ນ້ອງກະທົບແດ່ ຖືກຄວາມເສຍຫາຍແຫ່ງໂພຄະຊັບກະທົບແດ່ ຖືກຄວາມເສຍຫາຍແຫ່ງໂຣກກະທົບແດ່ ຖືກສິນວິປັດກະທົບແດ່ ຖືກທິດຖິວິປັດກະທົບແດ່ ປະສົບ ພົບພໍ້ກັບຄວາມເສຍຫາຍອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວແດ່ ຖືກເຫດແຫ່ງທຸກອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວກະທົບແດ່ ນີ້ຊື່ວ່າລູກສອນ ຄື ໂສກະ

ລູກສອນ ຄື ຄວາມສົງໄສ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມສົງໄສໃນທຸກ ຄວາມສົງໄສໃນເຫດເກີດແຫ່ງທຸກ ຄວາມສົງໄສໃນຄວາມ ດັບ
ທຸກ ຄວາມສົງໄສໃນປະຕິປະທາເຄື່ອງດຳເນີນໄປສູ່ຄວາມດັບທຸກ ຄວາມສົງໄສໃນສ່ວນເບື້ອງ
ຕົ້ນ ຄວາມສົງໄສໃນສ່ວນເບື້ອງປາຍ ຄວາມສົງໄສທັງໃນສ່ວນເບື້ອງຕົ້ນແລະສ່ວນເບື້ອງປາຍ
ຄວາມສົງໄສໃນທຳທີ່ອາໄສກັນເກີດຂຶ້ນ ຄື ຄວາມທີ່ປະຕິດຈະສະມຸບບາດມີອະວິດຊານີ້ເປັນປັດ
ໄຈ ຄວາມສົງໄສ ກິຣິຍາທີ່ສົງໄສ ພາວະທີ່ສົງໄສ ຄວາມເຄືອບແຄງ ຄວາມລັງເລ ຄວາມເຫັນ
ເປັນ ໒ ຝ່າຍ ໒ ທາງ ຄວາມບໍ່ແນ່ໃຈ ຄວາມຢືດຖືຫຼາຍຢ່າງ ຄວາມບໍ່ຕົກລົງໃຈ ຄວາມຕັດສິນ
ໃຈບໍ່ໄດ້ ຄວາມກຳນົດຖືບໍ່ໄດ້ ຄວາມຫວາດຫວັ່ນແຫ່ງຈິດ ຄວາມຕິດຂັດໃນໃຈເຫັນປານນີ້ ນີ້ຊື່
ວ່າລູກສອນຄືຄວາມສົງໄສ

ວ່າດ້ວຍພາວະຂອງສັດທີ່ຖືກລູກສອນແທງ

ຄຳວ່າ ສັດຖືກລູກສອນໃດປັກຕິດແລ້ວ ແລ່ນພ່ານໄປທຸກທິດທາງ ອະທິບາຍວ່າ ສັດຖືກ
ລູກສອນຄືຣາຄະປັກຕິດ ຄື ສຽບແທງ ຖືກຕ້ອງ ສຽບ ຕິດແໜ້ນ ຄາຄ້າງຢູ່ ກໍປະພຶດທຸດຈະຮີດ
ທາງກາຍ ປະພຶດທຸດຈະຮີດທາງວາຈາ ປະພຶດທຸດຈະຮີດທາງໃຈ ຂ້າສັດແດ່ ລັກຊັບແດ່ ຕັດ
ປ່ອງຢ່ອງເບົາແດ່ ລັກຍົກເຄົ້າແດ່ ບຸ້ນບ້ານແດ່ ດັກຈີ້ໃນທາງປຽວແດ່ ລະເມີດພັນລະຍາຂອງຜູ້
ອື່ນແດ່ ເວົ້າຕົວະແດ່ ສັດຖືກລູກສອນຄືຣາຄະປັກຕິດ ຄື ສຽບແທງ ຖືກຕ້ອງ ສຽບ ຕິດແໜ້ນ
ຄາຄ້າງຢູ່ ກໍແລ່ນໄປ ແລ່ນພ່ານ ຄື ລົນລານ ທ່ອງທ່ຽວໄປ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ສັດຖືກລູກສອນ ຄື ຣາຄະປັກຕິດ ຄື ສຽບແທງ ຖືກຕ້ອງ ສຽບ ຕິດ ແໜ້ນ
ຄາຄ້າງຢູ່ ເມື່ອຈະສະແຫວງຫາໂພຄະຊັບ ກໍແລ່ນເຮືອອອກໄປສູ່ມະຫາສະມຸດ ຜ່າໜາວ ຜ່າ
ຮ້ອນ ຖືກສຳຜັດແຫ່ງເຫຼືອດ ຍຸງ ລົມ ແດດ ແລະສັດເລືອຄານບຽດບຽນເອົາແດ່ ຖືກຄວາມຫິວ
ກະຫາຍກົດດັນຢູ່ ກໍຕ້ອງເດີນທາງໄປ ຄຸມພະຣັດ ຕັກໂກລະຣັດ ຕັກກະສິລະຣັດ ກາລະມຸຂະ
ຣັດ ປຸຣະຣັດ ເວສຸງຄະຣັດ ເວຣາປະຖະຣັດ ຊະວາຣັດ ຕາມະລິຣັດ ວັງຄະຣັດ ເອລະພັນທະ
ນະຣັດ ສຸວັນນະກູຕະຣັດ ສຸວັນນະພູມິຣັດ ຕັມພະປານິຣັດ ສຸບປາທະກະຣັດ ເພຣຸກັດສະຣັດ ສຸ
ຣັດຖະຣັດ ພັງຄະໂລກະຣັດ ພັງຄະນະຣັດ ປະຣະມະພັງຄະນະຣັດ ໂຍນະຣັດ ປິນະຣັດ ວິນະ
ກະຣັດ ມູລະປະທະຣັດ ເດີນທາງໄປສູ່ທະເລຊາຍທີ່ຕ້ອງໝາຍ ດ້ວຍດາວ ຄານໄປດ້ວຍເຂົ້າ
ເດີນທາງດ້ວຍແບ້ ເດີນທາງດ້ວຍແກະ ໄປດ້ວຍການຕອກຫຼັກຜູກເຊືອກໂຫນໄປ ໄປດ້ວຍຮົ່ມ
ເດີນທາງດ້ວຍການຕັດໄມ້ໄຜ່ເຮັດພະອົງສຳລັບປີນ ເດີນທາງຢ່າງນົກ ເດີນທາງຢ່າງໝູ ໄປຕາມ
ຮ່ອມໝູ ໄຕ່ໄປຕາມເຄືອຫວາຍ ເມື່ອສະແຫວງຫາບໍ່ໄດ້ກໍຕ້ອງສະເຫວີຍທຸກແລະ ໂທມະນັດທີ່ມີ
ການບໍ່ໄດ້ເປັນຕົ້ນເຫດ ເຂົາເມື່ອສະແຫວງຫາໄດ້ມາ ແລະເມື່ອໄດ້ແລ້ວ ກໍຍັງຕ້ອງສະເຫວີຍທຸກ
ແລະໂທມະນັດທີ່ມີການຕ້ອງຮັກສາເປັນມູນເຫດດ້ວຍຄວາມຫວາດຫວັ່ນວ່າ ແນວໃດນີ້ ພຣະຣາ
ຊາຈະບໍ່ເພິ່ງຢຶດໂພຄະຊັບຂອງເຮົາ ໂຈນຈະບໍ່ເພິ່ງບຸ້ນ ໄຟຈະບໍ່ເພິ່ງ ໄໝ້ ນ້ຳຈະບໍ່ເພິ່ງພັດພາ

ໄປ ທາຍາດທີ່ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກຈະບໍ່ເພິ່ງລັກເອົາໄປ ເມື່ອຮັກສາຄຸ້ມຄອງຢູ່ແນວນີ້ ໂພຄະຊັບ ຍ່ອມ ເສື່ອມຄ່າລົງ ເຂົາກໍຕ້ອງສະເໜີວິທູກແລະໂທມະນັດ ທີ່ມີຄວາມພັດພາກເປັນມູນ ສັດຖືກລູກ ສອນຄືຣາຄະປັກຕິດ ຄື ສຽບແທງ ຖືກຕ້ອງ ສຽບ ຕິດແໜ້ນ ຄາຄ້າງຢູ່ ກໍແລ່ນໄປ ແລ່ນຟ່ານ ຄື ລົນລານ ທ່ອງທ່ຽວໄປ ແນວນີ້ແດ່

ສັດຖືກລູກສອນຄືໂທສະ ຯລຯ ລູກສອນ ຄື ໂມຫະ ຯລຯ ລູກສອນຄືມານະປັກຕິດ ຄື ສຽບແທງ ຖືກຕ້ອງ ສຽບ ຕິດແໜ້ນ ຄາຄ້າງຢູ່ ກໍປະພຶດທຸດຈະຮິດທາງກາຍ ປະພຶດທຸດຈະຮິດ ທາງວາຈາ ປະພຶດທຸດຈະຮິດທາງໃຈ ຂ້າສັດແດ່ ລັກຊັບແດ່ ຕັດປ່ອງຢ່ອງເປົາແດ່ ລັກຍົກເຄົ້າ ແດ່ ບຸ້ນເຮືອນແດ່ ດັກຈີ້ໃນທາງປ່ຽວແດ່ ລະເມີດພັນລະຍາຂອງຜູ້ອື່ນແດ່ ເວົ້າຕົວະ ສັດຖືກລູກ ສອນຄືມານະປັກຕິດ ຄື ສຽບແທງ ຖືກຕ້ອງ ສຽບ ຕິດແໜ້ນ ຄາຄ້າງຢູ່ ກໍແລ່ນໄປແລ່ນຟ່ານ ຄື ລົນລານ ທ່ອງທ່ຽວໄປ ແນວນີ້ແດ່

ສັດຖືກລູກສອນຄືທິດຖິປັກຕິດ ຄື ສຽບແທງ ຖືກຕ້ອງ ສຽບ ຕິດແໜ້ນ ຄາຄ້າງຢູ່ ກໍປະ ພຶດເປືອຍກາຍ ບໍ່ມີມາຣະຍາດ ເລຍມີ ເຂົາເຊີນໃຫ້ໄປຮັບອາຫານກໍບໍ່ໄປ ເຂົາເຊີນໃຫ້ຢຸດຮັບ ອາຫານກໍບໍ່ຢຸດຮັບອາຫານ ບໍ່ຮັບອາຫານທີ່ເຂົາແບ່ງໄວ້ ບໍ່ຮັບອາຫານທີ່ເຂົາເຮັດ ເຈາະຈົງ ບໍ່ ຍິນດີອາຫານທີ່ເຂົາເຊີນ ບໍ່ຮັບອາຫານຈາກປາກໝີ່ ບໍ່ຮັບອາຫານຈາກປາກ ພາຊະນະ ບໍ່ຮັບ ອາຫານກວມທໍຣະນີປະຕູ ບໍ່ຮັບອາຫານກວມທ່ອນໄມ້ ບໍ່ຮັບອາຫານກວມສາກ ບໍ່ຮັບອາຫານ ຂອງຄົນ ໒ ຄົນທີ່ກຳລັງບໍຣິໂພກ ບໍ່ຮັບອາຫານຂອງແມ່ຍິງຖືພາ ບໍ່ຮັບອາຫານຂອງແມ່ຍິງຜູ້ກຳ ລັງໃຫ້ບຸດດີມນົມ ບໍ່ຮັບອາຫານຂອງແມ່ຍິງທີ່ກຽວພາຊາຍ ບໍ່ຮັບອາຫານທີ່ນັດແນະກັນເຮັດໄວ້ ບໍ່ຮັບອາຫານໃນບ່ອນລ້ຽງໝາ ບໍ່ຮັບອາຫານໃນບ່ອນມີແມງວັນໄຕ່ຕອມຢູ່ເປັນກຸ່ມ ໆ ບໍ່ກິນປາ ບໍ່ກິນຊີ້ນ ບໍ່ດື່ມສຸຣາ ບໍ່ດື່ມເມໂຣ ບໍ່ດື່ມຢາດອງ ຮັບອາຫານໃນເຮືອນຫຼັງດຽວ ຍັງຊີບດ້ວຍເຂົ້າ ຄຳດຽວ ຮັບອາຫານໃນເຮືອນ ໒ ຫຼັງ ຍັງຊີບດ້ວຍເຂົ້າ ໒ ຄຳ ຯລຯ ຮັບອາຫານໃນເຮືອນ ໗ ຫຼັງ ຍັງຊີບດ້ວຍເຂົ້າ ໗ ຄຳ ຍັງຊີບດ້ວຍອາຫານໃນຖາດນ້ອຍ ໑ ໃບ ຍັງຊີບດ້ວຍອາຫານໃນ ຖາດນ້ອຍ ໒ ໃບ ຍັງຊີບດ້ວຍອາຫານໃນຖາດນ້ອຍ ໗ ໃບ ກິນອາຫານທີ່ເກັບໄວ້ຄ້າງຄືນ ໑ ວັນ ຯລຯ ກິນອາຫານທີ່ເກັບໄວ້ ຄ້າງຄືນ ໗ ວັນ ຖືການບໍຣິໂພກອາຫານ ໑໕ ວັນຕໍ່ ໑ ຄາບ ສັດຖືກລູກສອນຄືທິດຖິ ປັກຕິດ ຄື ສຽບແທງ ຖືກຕ້ອງ ສຽບ ຕິດແໜ້ນ ຄາຄ້າງຢູ່ ກໍແລ່ນໄປ ແລ່ນຟ່ານ ຄື ລົນລານ ທ່ອງທ່ຽວໄປ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ສັດຖືກລູກສອນຄືທິດຖິປັກຕິດ ຄື ສຽບແທງ ຖືກຕ້ອງ ສຽບ ຕິດແໜ້ນ ຄາ ຄ້າງຢູ່ ກໍກິນລົ້ມຜັກເປັນອາຫານ ກິນເຂົ້າຟ້າງເປັນອາຫານ ກິນໝາກເດືອຍເປັນອາຫານ ກິນ ກາກເຂົ້າເປັນອາຫານ ກິນສາຫຣ່າຍເປັນອາຫານ ກິນຮຳເປັນອາຫານ ກິນເຂົ້າກັນໝີ່ເປັນ ອາຫານ ກິນກຳຍານເປັນອາຫານ ກິນງາເປັນອາຫານ ກິນຫຍ້າເປັນອາຫານ ກິນມູນງົວ ເປັນ ອາຫານ ກິນເຫງົ້າ ແລະໝາກໄມ້ໃນປ່າເປັນອາຫານ ບໍຣິໂພກໝາກໄມ້ຫຼິ້ນຍັງຊີບ ເຂົານຸ່ງຫິມ

ຜ້າປ່ານ ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າແກມກັນ ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າຫໍ່ສົບ ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າບັງສຸກຸນ ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າເປືອກໄມ້ ນຸ່ງຫົ່ມ ໜັງເສືອ ນຸ່ງຫົ່ມໜັງເສືອມີເລັບ ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າຄາກອງ ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າເປືອກປັກອງ ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າໝາກໄມ້ ກອງ ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າກຳພົນຜົມມະນຸດ ນຸ່ງຫົ່ມຜ້າກຳພົນຂົນປົກນົກເຄົ້າ ແຖຜົມ ແລະ ໜວດ ຄື ຖືການ ແຖຜົມ ແລະ ໜວດ ຍືນຢ່າງດຽວ ບໍ່ຍອມນັ່ງ ຢ່າງແຍ່ງແຍ້ ຄື ຖືການຢ່າງແຍ່ງແຍ້ນອນເທິງໜ າມ ສຳເລັດການນອນເທິງໜາມ ນອນເທິງແຜ່ນແປ້ນ ນອນເທິງເນີນດິນ ນອນຕະແຄງຂ້າງດຽວ ເອົາຝຸ່ນຖູຕົວ ຢູ່ກາງແຈ້ງ ນັ່ງເທິງອາສະນະຕາມທີ່ປູໄວ້ ບໍ່ຮືໂພກຄູດ ຄື ຖືການບໍ່ຮືໂພກຄູດ ບໍ່ ດື່ມນ້ຳເຢັນ ຄື ຖືການບໍ່ດື່ມນ້ຳເຢັນ ອາບນ້ຳວັນລະ ໑ ຄັ້ງ ຄື ຖືການລົງອາບນ້ຳ ຖືການເຮັດໃຫ້ ກາຍເດືອດຮ້ອນ ຮ້ອນຮົນຫຼາກຫຼາຍຊະນິດ ເຫັນປານນີ້ ດ້ວຍປະການແນວນີ້ແດ່ ສັດຜູ້ຖືກລູກ ສອນ ຄື ທິດຖືປັກຕິດ ຄື ສຽບແທງ ຖືກຕ້ອງ ສຽບ ຕິດແໜ້ນ ຄາຄ້າງຢູ່ ກໍແລ່ນໄປ ແລ່ນ ພ່ານ ຄື ລົນລານ ທ່ອງທ່ຽວໄປ ແນວນີ້ແດ່

ສັດຜູ້ຖືກລູກສອນ ຄື ໂສກະປັກຕິດ ຄື ສຽບແທງ ຖືກຕ້ອງ ສຽບ ຕິດແໜ້ນ ຄາຄ້າງຢູ່ ກໍຍ່ອມໂສກ ເໝືອຍໜ່າຍ ຄຳຄວນ ຕິເອົາພໍ້ເພີ້ ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼ

ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ພາມ ເລື້ອງເຄີຍມີມາແລ້ວ ໃນເມືອງສາ ວັດຖິນີ້ເອງ ມານດາຂອງແມ່ຍິງບາງຄົນຕາຍ ແມ່ຍິງນັ້ນ ຍ້ອນມານດາຕາຍ ຈຶ່ງເປັນບ້າ ມີໃຈ ພຸ້ງຊ່ານ ຈາກຖະໜົນນີ້ເຂົ້າໄປສູ່ຖະໜົນນັ້ນ ຈາກຮ່ອມນີ້ເຂົ້າໄປສູ່ຮ່ອມນັ້ນ ເວົ້າແນວນີ້ວ່າ ພວກ ທ່ານເຫັນມານດາຂອງເຮົາແດ່ບໍ່ ພວກທ່ານເຫັນມານດາຂອງເຮົາແດ່ບໍ່

ພາມ ເລື້ອງເຄີຍມີມາແລ້ວ ໃນເມືອງສາວັດຖິນີ້ເອງ ບິດາຂອງແມ່ຍິງບາງຄົນຕາຍແລ້ວ ຯລຯ ອ້າຍນ້ອງຊາຍຕາຍແລ້ວ ຯລຯ ເອື້ອຍນ້ອງສາວຕາຍແລ້ວ ຯລຯ ບຸດຕາຍແລ້ວ ຯລຯ ທິດາຕາຍແລ້ວ ຯລຯ ສາມິຕາຍແລ້ວ ແມ່ຍິງນັ້ນ ຍ້ອນສາມິນັ້ນຕາຍແລ້ວ ຈຶ່ງເປັນບ້າ ມີໃຈພຸ້ງ ຊ່ານ ຈາກຖະໜົນນີ້ເຂົ້າໄປສູ່ຖະໜົນນັ້ນ ຈາກຮ່ອມນີ້ເຂົ້າໄປສູ່ຮ່ອມນັ້ນ ເວົ້າແນວນີ້ວ່າ ພວກ ທ່ານເຫັນສາມິຂອງເຮົາແດ່ບໍ່ ພວກທ່ານເຫັນຜົວຂອງເຮົາແດ່ບໍ່

ພາມ ເລື້ອງເຄີຍມີມາແລ້ວ ໃນເມືອງສາວັດຖິນີ້ເອງ ມານດາຂອງຊາຍບາງຄົນ ຕາຍ ແລ້ວ ຊາຍຜູ້ນັ້ນ ຍ້ອນມານດານັ້ນຕາຍແລ້ວ ຈຶ່ງເປັນບ້າ ມີໃຈພຸ້ງຊ່ານ ຈາກຖະໜົນນີ້ເຂົ້າໄປສູ່ ຖະໜົນນັ້ນ ຈາກຮ່ອມນີ້ເຂົ້າໄປສູ່ຮ່ອມນັ້ນ ເວົ້າແນວນີ້ວ່າ ພວກທ່ານເຫັນແມ່ຂອງເຮົາແດ່ບໍ່ ພວກທ່ານເຫັນມານດາຂອງເຮົາແດ່ບໍ່

ພາມ ເລື້ອງເຄີຍມີມາແລ້ວ ໃນເມືອງສາວັດຖິນີ້ເອງ ບິດາຂອງຊາຍບາງຄົນ ຕາຍແລ້ວ ຯລຯ ອ້າຍນ້ອງຊາຍຕາຍແລ້ວ ຯລຯ ເອື້ອຍນ້ອງສາວຕາຍແລ້ວ ຯລຯ ບຸດຕາຍແລ້ວ ຯລຯ ທິດາຕາຍແລ້ວ ຯລຯ ພັນລະຍາຕາຍແລ້ວ ຯລຯ ຊາຍຜູ້ນັ້ນ ຍ້ອນພັນລະຍານັ້ນຕາຍແລ້ວ ຈຶ່ງ ເປັນບ້າ ມີໃຈພຸ້ງຊ່ານ ຈາກຖະໜົນນີ້ເຂົ້າໄປສູ່ຖະໜົນນັ້ນ ຈາກຮ່ອມນີ້ເຂົ້າໄປສູ່ຮ່ອມນັ້ນ ເວົ້າ ແນວນີ້ວ່າ ພວກທ່ານເຫັນພັນລະຍາຂອງເຮົາແດ່ບໍ່ ພວກທ່ານເຫັນເມີຍຂອງເຮົາແດ່ບໍ່

ພາມ ເລື້ອງເຄີຍມີມາແລ້ວ ໃນເມືອງສາວັດຖິນີ້ເອງ ແມ່ຍິງບາງຄົນໄປສູ່ຕະກູນຂອງ ຍາດພີ່ນ້ອງ ພວກຍາດພີ່ນ້ອງຂອງນາງຕ້ອງການພາກສາມີ ແລ້ວຍົກແມ່ຍິງນັ້ນໃຫ້ແກ່ບຸຣຸດອື່ນ ແຕ່ນາງບໍ່ຢາກໄດ້ບຸຣຸດນັ້ນ ລຳດັບນັ້ນ ແມ່ຍິງນັ້ນຈຶ່ງໄດ້ເວົ້າກັບສາມີດັ່ງນີ້ວ່າ ອ້າຍເອີຍ ພວກ ຍາດພີ່ນ້ອງເຫຼົ່ານີ້ ຕ້ອງການຈະພາກເຮົາຈາກທ່ານແລ້ວຍົກໃຫ້ແກ່ຊາຍອື່ນ ເຮົາທັງສອງຈັກຕາຍ ນຳກັນ ທັນໃດນັ້ນ ຊາຍຜູ້ນັ້ນຈຶ່ງຟັນແມ່ຍິງນັ້ນຂາດເປັນ ໒ ທ່ອນແລ້ວຂ້າຕົນເອງດ້ວຍ ຫວັງວ່າ ເຮົາທັງ ໒ ເມື່ອລະ (ໂລກນີ້) ແລ້ວຈັກໄດ້ໄປຢູ່ຮ່ວມກັນ ສັດຜູ້ຖືກລູກສອນຄືໂສກະປັກຕິດ ຄື ສູບແທງ ຖືກຕ້ອງ ສູບ ຕິດແໜ້ນ ຄາຄ້າງຢູ່ ກໍແລ່ນໄປ ແລ່ນຟ່ານ ຄື ລົນລານ ທ່ອງທ່ຽວ ໄປ ແນວນີ້ແດ່

ສັດຜູ້ຖືກລູກສອນຄືຄວາມສົງໄສປັກຕິດ ຄື ສູບແທງ ຖືກຕ້ອງ ສູບ ຕິດແໜ້ນ ຄາ ຄ້າງຢູ່ ກໍແລ່ນໄປສູ່ຄວາມສົງໄສ ແລ່ນໄປສູ່ຄວາມແຄງໃຈ ສອງຈິດສອງໃຈວ່າ ໃນອະດີດ ຕ ະການຍາວນານເຮົາໄດ້ມີແລ້ວ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ມີແລ້ວ ເຮົາໄດ້ເປັນອັນໃດມານີ້ ເຮົາໄດ້ ເປັນ ແນວໃດ? ມານີ້ ເຮົາໄດ້ເປັນອັນໃດແລ້ວມາເປັນອັນໃດນີ້ ໃນອະນາຄົດຕະການຍາວນານ ເຮົາຈັກ ມີ ຫຼື ຈັກບໍ່ມີນີ້ ເຮົາຈັກເປັນອັນໃດນີ້ ຈັກ ເປັນແນວໃດ? ຈັກເປັນອັນໃດແລ້ວໄປເປັນອັນໃດນີ້ ຫຼື ໃນປັດຈຸບັນ ໃນປັດຈຸບັນ ກໍມີຄວາມສົງໄສຢູ່ພາຍໃນວ່າ ເຮົາເປັນຢູ່ ຫຼືບໍ່ ເຮົາເປັນອັນໃດນີ້ ເຮົາ ເປັນແນວໃດ? ສັດນີ້ມາຈາກໃສນີ້ ເຂົາຈັກໄປບ່ອນໃດກັນນີ້ ສັດຜູ້ຖືກລູກສອນຄືຄວາມ ສົງໄສປັກຕິດ ຄື ສູບແທງ ຖືກຕ້ອງ ສູບ ຕິດແໜ້ນ ຄາຄ້າງຢູ່ ກໍແລ່ນໄປ ແລ່ນຟ່ານ ຄື ລົນ ລານ ທ່ອງທ່ຽວໄປ ແນວນີ້ແດ່

ສັດປຸງແຕ່ງລູກສອນເຫຼົ່ານັ້ນໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ເມື່ອປຸງແຕ່ງລູກສອນເຫຼົ່ານັ້ນໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ກໍ ແລ່ນຟ່ານໄປທາງທິດຕາເວັນອອກ ທິດຕາເວັນຕົກ ທິດເໜືອ ທິດໃຕ້ ດ້ວຍອຳນາດການປຸງແຕ່ງ ລູກສອນໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ການປຸງແຕ່ງລູກສອນເຫຼົ່ານັ້ນຍັງລະບໍ່ໄດ້ ຍ້ອນຍັງລະການປຸງແຕ່ງລູກ ສອນບໍ່ໄດ້ ຈຶ່ງແລ່ນຟ່ານໄປໃນຄະຕິ ນະຣົກ ກຳເນີດເດຍຣັດສານ ເຜດວິໄສ ມະນຸດໂລກ ເທວະໂລກ ແລ່ນໄປ ແລ່ນຟ່ານ ຄື ລົນລານ ທ່ອງທ່ຽວໄປ ຈາກຄະຕິນີ້ໄປສູ່ຄະຕິນັ້ນ ຈາກ ການຖືກກຳເນີດນີ້ໄປສູ່ການຖືກກຳເນີດນັ້ນ ຈາກປະຕິສົນທິນີ້ໄປສູ່ ປະຕິສົນທິນັ້ນ ຈາກພົບນີ້ໄປສູ່ ພົບນັ້ນ ຈາກສົງສານນີ້ໄປສູ່ສົງສານນັ້ນ ຈາກວັດຕະນີ້ໄປສູ່ວັດຕະນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ສັດຖືກ ລູກສອນໃດປັກຕິດແລ້ວ ແລ່ນຟ່ານໄປທຸກທິດທາງ

ຄຳວ່າ ຍ້ອນຖອນລູກສອນນັ້ນໄດ້ແລ້ວ ຈຶ່ງບໍ່ຕ້ອງແລ່ນຟ່ານ ບໍ່ຕ້ອງຫຼົ່ມຈົມ ອະທິບາຍ ວ່າ ຍ້ອນຖອນ ຄື ຍ້ອນຖອດ ດຶງ ລົກ ລາກ ແກ່ ລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງ ຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງລູກສອນຄື ຣາຄະ ລູກສອນ ຄື ໂທສະ ລູກສອນ ຄື ໂມທະ ລູກສອນ ຄື ມາ ນະ ລູກສອນ ຄື ທິດຖິ ລູກສອນ ຄື ໂສກະ ລູກສອນ ຄື ຄວາມສົງໄສໄດ້ແລ້ວ ຈຶ່ງບໍ່ຕ້ອງ ແລ່ນຟ່ານໄປທາງທິດຕາເວັນອອກ ທິດຕາເວັນຕົກ ທິດເໜືອ ທິດໃຕ້ ລະການປຸງແຕ່ງລູກສອນ

ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ້ອນລະການປຸງແຕ່ງລູກສອນໃຫ້ເກີດຂຶ້ນໄດ້ແລ້ວ ຈຶ່ງບໍ່ຕ້ອງແລ່ນພ່ານໄປ
ໃນຄະຕິ ນະຣົກ ກຳເນີດເດຍຣັດສານ ເຜດວິໄສ ມະນຸດໂລກ ເທວະໂລກ ບໍ່ຕ້ອງແລ່ນໄປ
ແລ່ນພ່ານ ຄື ລົນລານ ທ່ອງທ່ຽວໄປຈາກຄະຕິນີ້ໄປສູ່ຄະຕິນັ້ນ ຈາກການຖືກຳເນີດນີ້ໄປສູ່ການຖື
ກຳເນີດນັ້ນ ຈາກປະຕິສົນທິນີ້ໄປສູ່ປະຕິສົນທິນັ້ນ ຈາກພົບນີ້ໄປສູ່ພົບນັ້ນ ຈາກສົງສານນີ້ໄປສູ່ສົງ
ສານນັ້ນ ຈາກວັດຕະນີ້ໄປສູ່ວັດຕະນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນຖອນລູກສອນນັ້ນໄດ້ແລ້ວ ຈຶ່ງບໍ່
ຕ້ອງແລ່ນພ່ານ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຕ້ອງຫຼົ່ມຈົມ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ຕ້ອງຫຼົ່ມຈົມໃນໂອຄະຕິກາມ ບໍ່ຕ້ອງຫຼົ່ມຈົມໃນໂອຄະຕິ
ພົບ ບໍ່ຕ້ອງຫຼົ່ມຈົມໃນໂອຄະ ຄື ທິດຖິ ບໍ່ຕ້ອງຫຼົ່ມຈົມໃນໂອຄະ ຄື ອະວິດຊາ ຄື ບໍ່ຕ້ອງຈົມ ບໍ່
ຕ້ອງຈົມລົງ ບໍ່ຕ້ອງຫຼົ່ມຈົມລົງ ບໍ່ໄປ ບໍ່ຕົກໄປ ລວມຄວາມວ່າ ຍ້ອນຖອນລູກສອນນັ້ນໄດ້ແລ້ວ
ຈຶ່ງບໍ່ຕ້ອງແລ່ນພ່ານ ບໍ່ຕ້ອງຫຼົ່ມຈົມ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ສັດຖືກລູກສອນໃດປັກຕິດແລ້ວ
ແລ່ນພ່ານໄປທຸກທິດທາງ
ຍ້ອນຖອນລູກສອນນັ້ນໄດ້ແລ້ວ
ຈຶ່ງບໍ່ຕ້ອງແລ່ນພ່ານ ບໍ່ຕ້ອງຫຼົ່ມຈົມ

[໑໗໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຄົນທັງຫຼາຍກ່າວເຖິງການສຶກສາ
ຍ້ອນກາມມະຄຸນທີ່ພົວພັນຢູ່ໃນໂລກ
ບຸກຄົນບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ຂວນຂວາຍໃນການສຶກສາ
ຫຼື ກາມມະຄຸນເຫຼົ່ານັ້ນ ຮູ້ແຈ້ງກາມໂດຍປະການທັງປວງແລ້ວ
ເພິ່ງສຶກສາເພື່ອຄວາມດັບກິເລດຂອງຕົນ

ວ່າດ້ວຍການສຶກສາເພື່ອໄດ້ກາມມະຄຸນ

ຄຳວ່າ ຄົນທັງຫຼາຍກ່າວເຖິງການສຶກສາ ຍ້ອນກາມມະຄຸນທີ່ພົວພັນຢູ່ໃນໂລກ ອະທິ
ບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ການສຶກສາ ໄດ້ແກ່ ການສຶກສາເລື້ອງຊ້າງ ການສຶກສາເລື້ອງມ້າ ການສຶກສາ
ເລື້ອງລົດ ການສຶກສາເລື້ອງທະນູ ການເສກເປົ່າ ວິຊາປາດ ການບຳບັດຮັກສາທາງຢາ ວິຊາ
ໝໍຜີ ວິຊາໝໍເດັກນ້ອຍ (ກຸມາຣະເວດ)

ຄຳວ່າ ກ່າວເຖິງ ໄດ້ແກ່ ກ່າວເຖິງ ຄື ເລົ່າເຖິງ ເວົ້າເຖິງ ບອກເຖິງ ສະແດງເຖິງ ຊື້
ແຈ້ງເຖິງ

ອີກໄນໜຶ່ງ ຄຳວ່າ ກ່າວເຖິງ ໄດ້ແກ່ ຮຽນ ຮ່າຮຽນ ຊົງຈຳ ເຂົ້າໄປຊົງຈຳ ເພື່ອໄດ້ກາມ
ມະຄຸນທີ່ພົວພັນຢູ່ ກາມມະຄຸນ ໕ ຄື

໑. ຮູບທີ່ຮູ້ໄດ້ທາງຕາ ທີ່ໜ້າປາຖະໜາ ໜ້າຕ້ອງການ ໜ້າພໍໃຈ ຊວນໃຫ້ຮັກ ດຶງ
ໃຫ້ຕ້ອງການ ພາໃຈໃຫ້ກຳໜົດ

໒. ສຽງທີ່ຮູ້ໄດ້ທາງຫູ ຯລຯ

໔. ໂຜດຖັບພະທີ່ຮູ້ໄດ້ທາງກາຍ ທີ່ໜ້າປາຖະໜາ ໜ້າຕ້ອງການ ໜ້າພໍໃຈ ຊວນ
ໃຫ້ຮັກ ດຶງໃຫ້ຕ້ອງການ ພາໃຈໃຫ້ກຳໜົດ ຕັດຮຽກວ່າ ກາມມະຄຸນທີ່ພົວພັນຢູ່

ຍ້ອນເຫດໃດ ກາມມະຄຸນ ໕ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ກາມມະຄຸນທີ່ພົວພັນຢູ່ ເທວະດາແລະ
ມະນຸດສ່ວນຫຼາຍ ຕ້ອງການ ຍິນດີ ປາຖະໜາ ມັ່ງໝາຍ ມັ່ງຫວັງກາມມະຄຸນ ໕ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ
ກາມມະຄຸນ ໕ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ກາມມະຄຸນທີ່ພົວພັນຢູ່

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນມະນຸດໂລກ ລວມຄວາມວ່າ ຄົນທັງຫຼາຍກ່າວເຖິງການສຶກ
ສາ ຍ້ອນກາມມະຄຸນທີ່ພົວພັນຢູ່ໃນໂລກ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ຂວນຂວາຍໃນການສຶກສາ ຫຼື ກາມມະຄຸນເຫຼົ່ານັ້ນ ອະທິ
ບາຍວ່າ ບຸກຄົນບໍ່ເພິ່ງຂວນຂວາຍ ຄື ບໍ່ເພິ່ງເອນໄປ ບໍ່ໂອນໄປ ບໍ່ໂນ້ມໄປ ບໍ່ນ້ອມໃຈໄປ ບໍ່
ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີການສຶກສາ ຫຼື ກາມມະຄຸນ ໕ ນັ້ນ ໆ ເປັນໃຫຍ່ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນ ບໍ່ເພິ່ງ
ເປັນຜູ້ຂວນຂວາຍໃນການສຶກສາ ຫຼື ກາມມະຄຸນເຫຼົ່ານັ້ນ

ຄຳວ່າ ຮູ້ແຈ້ງ ຯລຯ ແລ້ວ ໃນຄຳວ່າ ຮູ້ແຈ້ງກາມໂດຍປະການທັງປວງແລ້ວ ໄດ້ແກ່
ແທງຕະຫຼອດແລ້ວ ຄື ແທງຕະຫຼອດແລ້ວວ່າ ສັງຂານທັງປວງບໍ່ທ່ຽງ ຯລຯ ສັງຂານທັງປວງ
ເປັນທຸກ ຯລຯ ສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງມີຄວາມເກີດຂຶ້ນເປັນທຳມະດາ ສິ່ງນັ້ນທັງໝົດລ້ວນມີຄວາມດັບໄປ
ເປັນທຳມະດາ

ຄຳວ່າ ໂດຍປະການທັງປວງ ໄດ້ແກ່ ທຸກສິ່ງໂດຍປະການທັງໝົດ ທຸກຢ່າງ ບໍ່ເຫຼືອ ບໍ່ມີ
ສ່ວນເຫຼືອໂດຍປະການທັງປວງ ຄຳວ່າ ໂດຍປະການທັງປວງ ນີ້ເປັນຄຳກ່າວ ລວມໄວ້ທັງໝົດ

ຄຳວ່າ ກາມ ໄດ້ແກ່ ກາມ ໒ ຢ່າງ ແບ່ງຕາມໝວດ ຄື (໑) ວັດຖຸກາມ (໒) ກິເລດ
ກາມ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ວັດຖຸກາມ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ກິເລດກາມ ລວມຄວາມວ່າ ຮູ້ແຈ້ງ
ກາມໂດຍປະການທັງປວງແລ້ວ

ຄຳວ່າ ສຶກສາ ໃນຄຳວ່າ ເພິ່ງສຶກສາເພື່ອຄວາມດັບກິເລດຂອງຕົນ ໄດ້ແກ່ ສຶກຂາ ໓
ຢ່າງ ຄື

໑. ອະທິສິລະສຶກຂາ

໒. ອະທິຈິດຕະສຶກຂາ

໓. ອະທິປັນຍາສຶກຂາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າອະທິປັນຍາສຶກຂາ

ຄຳວ່າ ເພື່ອຄວາມດັບກິເລດຂອງຕົນ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງສຶກສາທັງອະທິສິລະສິກຂາ ອະທິຈິດຕະສິກຂາ ແລະອະທິປັນຍາສິກຂາເພື່ອດັບຮາຄະ ດັບໂທສະ ດັບໂມຫະ ແລະອື່ນ ໆ ເພື່ອສະງົບ ເຂົ້າໄປສະງົບ ສະງົບເຢັນ ດັບ ສະລັດຖິ້ມ ສະງົບຮະງັບອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກ ປະເພດຂອງຕົນສາໄດ້

ສິກຂາ ໙ ເຫຼົ່ານີ້ ເມື່ອບຸກຄົນນຶກເຖິງຊື່ວ່າເພິ່ງສຶກສາ ເມື່ອຮູ້ຊື່ວ່າເພິ່ງສຶກສາ ຯລຯ ເມື່ອເຮັດໃຫ້ແຈ້ງສິ່ງທີ່ຄວນເຮັດໃຫ້ແຈ້ງຊື່ວ່າເພິ່ງສຶກສາ ຄື ເພິ່ງປະພຶດເອື້ອເພື່ອ ປະພຶດເອື້ອ ເພື່ອໂດຍຊອບ ສະມາທານປະພຶດ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງສຶກສາເພື່ອຄວາມດັບກິເລດຂອງຕົນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຄົນທັງຫຼາຍກ່າວເຖິງການສຶກສາ
ຍ້ອນກາມມະຄຸນທີ່ພົວພັນຢູ່ໃນໂລກ
ບຸກຄົນບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ຂວນຂວາຍໃນການສຶກສາ
ຫຼື ກາມມະຄຸນເຫຼົ່ານັ້ນ ຮູ້ແຈ້ງກາມໂດຍປະການທັງປວງແລ້ວ
ເພິ່ງສຶກສາເພື່ອຄວາມດັບກິເລດຂອງຕົນ

[໑໗໖] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ມຸນີເພິ່ງເປັນຜູ້ມີສັດຈະ ບໍ່ຄະນອງ ບໍ່ມີຄວາມຫຼອກລວງ
ປາສະຈາກວາຈາສັບສໍ້ ບໍ່ໂກດ ຂ້າມພົ້ນຄວາມໂລບອັນຊົ່ວ
ແລະຄວາມຫວງແທນໄດ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີສັດຈະ ໃນຄຳວ່າ ມຸນີເພິ່ງເປັນຜູ້ມີສັດຈະ ບໍ່ຄະນອງ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງປະກອບດ້ວຍວາຈາສັດ ຄື ປະກອບດ້ວຍສຳມາທິດຖິ ປະກອບດ້ວຍອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີສັດຈະ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຄະນອງ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຄະນອງ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ຄວາມຄະນອງທາງກາຍ
໒. ຄວາມຄະນອງທາງວາຈາ
໓. ຄວາມຄະນອງທາງໃຈ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຄະນອງທາງໃຈ

ຄວາມຄະນອງ ໓ ຢ່າງເຫຼົ່ານີ້ ຜູ້ໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ ແລ້ວ ຮະງັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນຕັດຮຸກວ່າ ຜູ້ບໍ່ ຄະນອງ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີເພິ່ງເປັນຜູ້ມີສັດຈະ ບໍ່ຄະນອງ

ວ່າດ້ວຍຄວາມເປັນຜູ້ຫຼອກລວງ

ຄຳວ່າ ບໍ່ມີຄວາມຫຼອກລວງ ປາສະຈາກວາຈາສັບສໍ່ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມປະພຶດຫຼອກລວງ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຫຼອກລວງ

ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ປະພຶດທຸດຈະຮິດດ້ວຍກາຍ ວາຈາ ໃຈແລ້ວ ຕັ້ງຄວາມປາຖະ ໜາຊົ່ວໄວ ຍ້ອນການປົກປິດທຸດຈະຮິດນັ້ນເປັນເຫດ ຄື ປາຖະໜາວ່າ ໃຜຢ່າຮູ້ທັນເຮົາເລີຍ ດຳຮີວ່າ ໃຜຢ່າຮູ້ທັນເຮົາເລີຍ ກ່າວວາຈາດ້ວຍຄິດວ່າ ໃຜຢ່າຮູ້ທັນເຮົາເລີຍ ພະຍາຍາມທາງກາຍດ້ວຍຄິດວ່າ ໃຜຢ່າຮູ້ທັນເຮົາເລີຍ

ຄວາມຫຼອກລວງ ຄວາມເປັນຜູ້ມີຄວາມຫຼອກລວງ ຄວາມທຳທ່າ ຄວາມລວງ ຄວາມລໍ້ລວງ ການປິດບັງ ການຫຼົບລຸ່ງ ການຫຼີກລຸ່ງ ການຊ້ອນ ການເສື່ອງ ການປິດ ການປົກປິດ ການບໍ່ເປີດເຜີຍ ການບໍ່ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງແຈ້ງ ການປິດສະນິດ ການທຳຄວາມຊົ່ວເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຫຼອກລວງ

ຄວາມຫຼອກລວງນີ້ຜູ້ໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟ ຄື ຍານແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມຫຼອກລວງ

ຄຳວ່າ ວາຈາສັບສໍ່ ໃນຄຳວ່າ ປາສະຈາກວາຈາສັບສໍ່ ອະທິບາຍວ່າ ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ເປັນຜູ້ມີວາຈາສັບສໍ່ ຯລຯ ບຸກຄົນຍ່ອມນຳວາຈາສັບສໍ່ເຂົ້າໄປດ້ວຍຄວາມປະສົງໃຫ້ເຂົາແຕກກັນ ວາຈາສັບສໍ່ນີ້ຜູ້ໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ປາສະຈາກ ວາຈາສັບສໍ່ ຄື ໝົດວາຈາສັບສໍ່ແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ມີຄວາມຫຼອກລວງ ປາສະຈາກວາຈາສັບສໍ່

ຄຳວ່າ ບໍ່ໂກດ ໃນຄຳວ່າ ມຸນີ ຯລຯ ບໍ່ໂກດ ຂ້າມພື້ນຄວາມໂລບອັນຊົ່ວແລະຄວາມຫວງແຫນໄດ້ແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ກ່າວໄວ້ແລ້ວແລ ອັນໜຶ່ງ ຄວນກ່າວເຖິງຄວາມໂກດກ່ອນ ຄວາມໂກດຍ່ອມເກີດໄດ້ຍ້ອນເຫດ ໑໐ ຢ່າງ ຯລຯ ຄວາມໂກດນັ້ນຜູ້ໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄື ຍານແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ໂກດ

ບຸກຄົນຊື່ວ່າຜູ້ບໍ່ໂກດ ຍ້ອນລະຄວາມໂກດໄດ້ແລ້ວ

ບຸກຄົນຊື່ວ່າຜູ້ບໍ່ໂກດ ຍ້ອນກຳນົດຮູ້ວັດຖຸແຫ່ງຄວາມໂກດໄດ້ແລ້ວ

ບຸກຄົນຊື່ວ່າຜູ້ບໍ່ໂກດ ຍ້ອນຕັດເຫດແຫ່ງຄວາມໂກດໄດ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ຄວາມໂລບ ໄດ້ແກ່ ຄວາມໂລບ ກິຣິຍາທີ່ໂລບ ພາວະທີ່ໂລບ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສິນມູນ ຄື ໂລພະ

ມັດສະຣິຍະ ໕ ຢ່າງ ຄື (໑) ອາວາດມັດສະຣິຍະ ຯລຯ ຄວາມມຸ້ງແຕ່ຈະໄດ້ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຂີ້ຖີ່

ຄຳວ່າ ມຸນີ ອະທິບາຍວ່າ ຍານທ່ານຮຽກວ່າ ໂມນະ ຄື ຄວາມຮູ້ທົ່ວ ກິຣິຍາທີ່ຮູ້ແຈ້ງ ຯລຯ ຜູ້ກ້າວລ່ວງກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງ ແລະຕັນຫາເໝືອນຕາໜ່າງໄດ້ແລ້ວ ຊື່ວ່າມຸນີ

ຄຳວ່າ ມຸນີ ຯລຯ ບໍ່ໂກດ ຂ້າມພື້ນຄວາມໂລບອັນຊົ່ວ ແລະຄວາມຫວງແຫນໄດ້ແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ມຸນີ ຂ້າມໄດ້ແລ້ວ ຄື ຂ້າມໄປໄດ້ແລ້ວ ຂ້າມພື້ນແລ້ວ ກ້າວລ່ວງແລ້ວ ກ້າວລ່ວງດ້ວຍດີ ລ່ວງເລີຍແລ້ວເຊິ່ງຄວາມໂລບອັນຊົ່ວ ແລະຄວາມຫວງແຫນໄດ້ແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີ ຯລຯ ບໍ່ໂກດ ຂ້າມພື້ນຄວາມໂລບອັນຊົ່ວ ແລະ ຄວາມຫວງແຫນໄດ້ແລ້ວ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດ ວ່າ

ມຸນີເພິ່ງເປັນຜູ້ມີສັດຈະ ບໍ່ຄະນອງ ບໍ່ມີຄວາມຫຼອກລວງ
ປາສະຈາກວາຈາສັບສໍ່ ບໍ່ໂກດ ຂ້າມພື້ນຄວາມໂລບອັນຊົ່ວ
ແລະຄວາມຫວງແຫນໄດ້ແລ້ວ

[໑໗໗] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ນໍຣະຊົນເພິ່ງຄວບຄຸມຄວາມຫຼັບ ຄວາມຂີ້ຄ້ານ
ຄວາມຫຍໍ້ທີ່ ບໍ່ເພິ່ງຢູ່ດ້ວຍຄວາມຜະໝາດ
ບໍ່ເພິ່ງຕັ້ງຢູ່ໃນຄວາມດູໝິ່ນ ເພິ່ງນ້ອມໃຈໄປໃນນິບພານ

ວ່າດ້ວຍຄວາມຂີ້ຄ້ານ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງຄວບຄຸມຄວາມຫຼັບ ຄວາມຂີ້ຄ້ານ ຄວາມຫຍໍ້ທີ່ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ຄວາມຫຼັບ ໄດ້ແກ່ ຄວາມທີ່ກາຍບໍ່ຄ່ອງແຄ່ວ ຄວາມທີ່ກາຍບໍ່ຄວນແກ່ການງານ ອາການຢຸດ ອາການພັກ ອາການພັກຜ່ອນພາຍໃນ ຄວາມງ່ວງ ພາວະທີ່ຫຼັບ ອາການ ສັບປະຫງົກ ຄວາມຫຼັບ ກິຣິຍາທີ່ຫຼັບ ພາວະທີ່ຫຼັບ

ຄຳວ່າ ຄວາມຂີ້ຄ້ານ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຂີ້ຄ້ານ ກິຣິຍາທີ່ຂີ້ຄ້ານ ພາວະທີ່ຂີ້ຄ້ານ ຄວາມເປັນຜູ້ມີໃຈຂີ້ຄ້ານ ຄວາມຂີ້ຄ້ານ ກິຣິຍາທີ່ຂີ້ຄ້ານ ພາວະທີ່ຂີ້ຄ້ານ

ຄຳວ່າ ຄວາມຫຍໍ້ທີ່ ໄດ້ແກ່ ຄວາມທີ່ຈິດບໍ່ຄ່ອງແຄ່ວ ຄວາມທີ່ຈິດບໍ່ຄວນແກ່ການງານ ຄວາມຫົດຫູ່ ກິຣິຍາທີ່ຫົດຫູ່ ຄວາມທີ່ຖອຍ ກິຣິຍາທີ່ຖອຍ ພາວະທີ່ຖອຍ ຄວາມຫຍໍ້ທີ່ ກິຣິຍາທີ່ຫຍໍ້ທີ່ ຄວາມເປັນຜູ້ມີຈິດຫຍໍ້ທີ່

ຄຳວ່າ ເພິ່ງຄວບຄຸມຄວາມຫຼັບ ຄວາມຂີ້ຄ້ານ ຄວາມຫຍຸ້ງ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງຄວບຄຸມ ຄື ຄອບຄອງ ຍຶດຄອງ ຄອບງຳ ຖ້ວມທັບ ຮັດຄຶງ ຍ່າຍີຄວາມຫຼັບ ຄວາມຂີ້ຄ້ານແລະຄວາມຫຍຸ້ງ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງຄວບຄຸມຄວາມຫຼັບ ຄວາມຂີ້ຄ້ານ ຄວາມຫຍຸ້ງ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຢູ່ດ້ວຍຄວາມຜະໝາດ ອະທິບາຍວ່າ ຂໍກ່າວເຖິງຄວາມຜະໝາດ ຄວາມປ່ອຍຈິດໄປ ຫຼື ການເພີ່ມພູນຄວາມປ່ອຍຈິດໄປໃນກາມມະຄຸນ ໕ ດ້ວຍກາຍທຸດຈະຮິດ ວະຈິທຸດຈະຮິດ ມະໂນທຸດຈະຮິດ ຫຼື ການເຮັດໂດຍບໍ່ເຄົາລົບ ການເຮັດທີ່ບໍ່ໃຫ້ຕິດຕໍ່ ການເຮັດທີ່ ບໍ່ໝັ້ນຄົງ ຄວາມປະພຶດຫຍຸ້ງຫຍ່ອນ ຄວາມປະຖິ້ມສັນທະ ຄວາມປະຖິ້ມທຸຣະ ຄວາມບໍ່ເສບ ຄວາມບໍ່ຈະເລີນ ຄວາມບໍ່ເຮັດໃຫ້ຫຼາຍ ຄວາມຕັ້ງໃຈບໍ່ຈົງ ຄວາມບໍ່ໝັ້ນປະກອບ ຄວາມຜະ ໝາດໃນການຈະເລີນກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ຊື່ວ່າຄວາມຜະໝາດ ຄວາມຜະໝາດ ກິຣິຍາທີ່ຜະ ໝາດ ພາວະທີ່ຜະໝາດມີລັກສະນະເຊັ່ນວ່ານີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຜະໝາດ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຢູ່ດ້ວຍຄວາມຜະໝາດ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຢູ່ ຄື ບໍ່ເພິ່ງຢູ່ຮ່ວມ ບໍ່ເພິ່ງຢູ່ອາໄສ ບໍ່ເພິ່ງຢູ່ຄອງກັບຄວາມຜະໝາດ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມຜະໝາດ ຄື ເພິ່ງເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວັ້ນ ເວັ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມຜະໝາດ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຢູ່ດ້ວຍຄວາມຜະໝາດ

ຄຳວ່າ ຄວາມດູໝິ່ນ ໃນຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຕັ້ງຢູ່ໃນຄວາມດູໝິ່ນ ອະທິບາຍວ່າ ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ດູໝິ່ນຜູ້ອື່ນຍ້ອນຊາດແດ່ ຍ້ອນໂຄດແດ່ ຯລຯ ຍ້ອນເລື່ອງອື່ນ ນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວແດ່ ຄວາມຖືຕົວ ກິຣິຍາທີ່ຖືຕົວ ພາວະທີ່ຖືຕົວ ຄວາມລຳພອງຕົນ ຄວາມທະນົງຕົນ ຄວາມເຊື່ອຊູຕົນເປັນເໝືອນທຸງ ຄວາມເທີເທີມ ຄວາມທີ່ຈິດຕ້ອງການເຊື່ອຊູຕົນເປັນເໝືອນທຸງ ເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມດູໝິ່ນ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຕັ້ງຢູ່ໃນຄວາມດູໝິ່ນ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຕັ້ງຢູ່ ຄື ບໍ່ເພິ່ງດຳລົງຢູ່ໃນຄວາມດູໝິ່ນ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມດູໝິ່ນ ຄື ເພິ່ງເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວັ້ນ ເວັ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມດູໝິ່ນ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຕັ້ງຢູ່ໃນຄວາມ ດູໝິ່ນ

ວ່າດ້ວຍການທຳບຸນມັງນິບພານ

ຄຳວ່າ ນໍຣະຊົນ ຯລຯເພິ່ງນໍ້ອມໃຈໄປໃນນິບພານ ອະທິບາຍວ່າ ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ເມື່ອໃຫ້ທານ ສະມາທານສິນ ເຮັດອຸໂປສົດຖະກຳ ຕັ້ງນ້ຳສັນນ້ຳໃຊ້ ປັດກວາດບໍລິເວນວັດ ໄຫວ້ເຈດີ ວາງຂອງຫອມ ແລະມາລາທີ່ເຈດີ ທຳປະທັກຂົນເຈດີ ບຳເພັນກຸສະລາພິສັງຂານແນວໃດແນວໜຶ່ງ ອັນເປັນໄປໃນໄຕຣທາດ ກໍບໍ່ແມ່ນຍ້ອນເຫດແຫ່ງຄະຕິ ບໍ່ແມ່ນຍ້ອນເຫດແຫ່ງການຖືກຳເນີດ ບໍ່ແມ່ນຍ້ອນເຫດແຫ່ງປະຕິສົນທິ ບໍ່ແມ່ນຍ້ອນເຫດແຫ່ງພົບ ບໍ່ແມ່ນຍ້ອນເຫດແຫ່ງສົງ

ສານ ບໍ່ແມ່ນຍ້ອນເຫດແຫ່ງວັດຕະ ເປັນຜູ້ປະສົງຈະພາກຈາກທຸກ ເອນໄປໃນນິບພານ ໂອນໄປ
ໃນນິບພານ ນ້ອມໄປໃນນິບພານ ບໍາເພັນກຸສົນທັງປວງນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ນໍຣະຊົນ ຯລຯ
ເພິ່ງນ້ອມໃຈໄປໃນນິບພານ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ນໍຣະຊົນບັງຄັບຈິດໃຫ້ກັບຈາກສັງຂານທາດທັງປວງ ນ້ອມຈິດເຂົ້າໄປໃນ ອະ
ມະຕະທາດວ່າ ທຳເປັນທີ່ຣະງັບສັງຂານທັງປວງ ເປັນທີ່ສະລັດຖິ້ມອຸປະທິທັງໝົດ ເປັນທີ່ສິ້ນຕັ້ນ
ຫາ ເປັນທີ່ຄາຍກຳໜົດ ເປັນທີ່ດັບກິເລດ ເປັນທີ່ເຢັນສະນິດ ເປັນທຳມະຊາດສະງົບ ປະນິດ
ລວມຄວາມວ່າ ນໍຣະຊົນ ຯລຯ ເພິ່ງນ້ອມໃຈໄປໃນນິບພານ ແນວນີ້ແດ່

ບັນດິດທັງຫຼາຍຍ່ອມບໍ່ໃຫ້ທານ
ຍ້ອນເຫດແຫ່ງສຸກອັນກໍອຸປະທິເພື່ອພົບໃໝ່
ແຕ່ບັນດິດເຫຼົ່ານັ້ນຍ່ອມໃຫ້ທານເພື່ອຄວາມໝົດສິ້ນອຸປະທິ
ເພື່ອນິບພານອັນບໍ່ມີພົບໃໝ່
ບັນດິດທັງຫຼາຍຍ່ອມບໍ່ຈະເລີນຊານ
ຍ້ອນເຫດແຫ່ງສຸກອັນກໍອຸປະທິເພື່ອພົບໃໝ່
ແຕ່ບັນດິດເຫຼົ່ານັ້ນຍ່ອມຈະເລີນຊານເພື່ອຄວາມໝົດສິ້ນອຸປະທິ
ເພື່ອນິບພານອັນບໍ່ມີພົບໃໝ່
ບັນດິດເຫຼົ່ານັ້ນ ມີໃຈມັງນິບພານ
ມີຈິດເອນໄປໃນນິບພານນັ້ນ
ມີຈິດນ້ອມໄປໃນນິບພານນັ້ນໃຫ້ທານ
ບັນດິດເຫຼົ່ານັ້ນຍ່ອມເປັນຜູ້ມີນິບພານເປັນເບື້ອງໜ້າ
ເໝືອນແມ່ນ້ຳໄຫຼລົງສູ່ທະເລ ສັນນັ້ນ

ລວມຄວາມວ່າ ນໍຣະຊົນ ຯລຯ ເພິ່ງນ້ອມໃຈໄປໃນນິບພານ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີ
ພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ນໍຣະຊົນເພິ່ງຄວບຄຸມຄວາມຫຼັບ ຄວາມຂີ້ຄ້ານ
ຄວາມຫຍໍ້ທໍ້ ບໍ່ເພິ່ງຢູ່ດ້ວຍຄວາມຜະໝາດ
ບໍ່ເພິ່ງຕັ້ງຢູ່ໃນຄວາມດູໝິ່ນ ເພິ່ງນ້ອມໃຈໄປໃນນິບພານ

[໑໗໘] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ນໍຣະຊົນບໍ່ເພິ່ງມັງໝັ້ນໃນຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ
ບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມສະເນ່ຫາໃນຮູບ ເພິ່ງກຳນົດຮູ້ຄວາມຖືຕົວ
ແລະເພິ່ງປະພຶດລະເວັ້ນຈາກຄວາມຮີບໜ້າວ

ຄຳວ່າ ນໍຣະຊົນບໍ່ເພິ່ງມັງພັນໃນຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ອະທິບາຍວ່າ ມຸສາວາດ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ຢູ່ໃນສະພາ ຢູ່ໃນບໍລິສັດ ຢູ່ທ່າມກາງຍາດພີ່ນ້ອງ ຢູ່ທ່າມກາງໝູ່ທະຫານ ຫຼື ຢູ່ທ່າມກາງຮາດຊະສຳນັກ ຖືກເຂົາອ້າງເປັນພະຍານຊັກຖາມວ່າ ທ່ານຮູ້ສິ່ງໃດ ຈົ່ງກ່າວສິ່ງນັ້ນ ບຸກຄົນນັ້ນບໍ່ຮູ້ກໍເວົ້າວ່າ ຮູ້ ຫຼື ຮູ້ ກໍເວົ້າວ່າ ບໍ່ຮູ້ ບໍ່ເຫັນກໍເວົ້າວ່າ ເຫັນ ຫຼື ເຫັນກໍເວົ້າວ່າ ບໍ່ເຫັນ ເວົ້າຕົວະທັງທີ່ຮູ້ ຍ້ອນຕົນ ເປັນເຫດແດ່ ຍ້ອນບຸກຄົນອື່ນເປັນເຫດແດ່ ຍ້ອນເຫດ ຄື ເຫັນແກ່ອາມິດເລັກ ໆ ໜ້ອຍ ໆ ແດ່ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ

ອີກໄນໜຶ່ງ ມຸສາວາດມີໄດ້ດ້ວຍອາການ ໓ ຢ່າງ ຯລຯ ດ້ວຍອາການ ໔ ຢ່າງ ຯລຯ ດ້ວຍອາການ ໕ ຢ່າງ ຯລຯ ດ້ວຍອາການ ໖ ຢ່າງ ຯລຯ ດ້ວຍອາການ ໗ ຢ່າງ ຯລຯ ດ້ວຍອາການ ໘ ຢ່າງ ຯລຯ ມຸສາວາດມີໄດ້ດ້ວຍອາການ ໘ ຢ່າງເຫຼົ່ານີ້

ຄຳວ່າ ນໍຣະຊົນບໍ່ເພິ່ງມັງພັນໃນຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເພິ່ງດຳເນີນໄປ ບໍ່ເພິ່ງມັງພັນ ບໍ່ເພິ່ງນຳໄປ ບໍ່ເພິ່ງພາ (ຕົນ) ໄປໃນຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ຄື ເພິ່ງລະບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວັ້ນ ເວັ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພັນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ນໍຣະຊົນບໍ່ເພິ່ງມັງພັນໃນຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມສະເນ່ຫາໃນຮູບ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ຮູບ ໄດ້ແກ່ ມະຫາພູຕະຮູບ ໔ ແລະຮູບທີ່ອາໄສມະຫາພູຕະຮູບ ໔

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມສະເນ່ຫາໃນຮູບ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມສະເນ່ຫາ ຄື ບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມພໍໃຈ ບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມຮັກ ບໍ່ເພິ່ງເຮັດ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ເກີດ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ບັງເກີດ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນເຊິ່ງຄວາມກຳໜົດໃນຮູບ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມສະເນ່ຫາໃນຮູບ

ວ່າດ້ວຍຄວາມຖືຕົວມີໃນຕ່າງ ໆ

ຄຳວ່າ ຄວາມຖືຕົວ ໃນຄຳວ່າ ເພິ່ງກຳນົດຮູ້ຄວາມຖືຕົວ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມຖືຕົວໄນດຽວ ຄື ຄວາມທີ່ຈິດໃຝ່ສູງ

ຄວາມຖືຕົວ ໒ ໄນ ຄື

໑. ການຍົກຕົນ

໒. ການຂົ່ມຜູ້ອື່ນ

ຄວາມຖືຕົວ ໓ ໄປ ຄື

໑. ຄວາມຖືຕົວວ່າ ເຮົາເລີດກວ່າເຂົາ
໒. ຄວາມຖືຕົວວ່າ ເຮົາສະເໝີເຂົາ
໓. ຄວາມຖືຕົວວ່າ ເຮົາດ້ອຍກວ່າເຂົາ

ຄວາມຖືຕົວ ໔ ໄປ ຄື

໑. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນລາບ
໒. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນຍົດ
໓. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນສັນເສີນ
໔. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນຄວາມສຸກ

ຄວາມຖືຕົວ ໕ ໄປ ຄື

໑. ເກີດຄວາມຖືຕົວວ່າເຮົາໄດ້ຮູບທີ່ຖືກໃຈ
໒. ເກີດຄວາມຖືຕົວວ່າເຮົາໄດ້ສຽງທີ່ຖືກໃຈ
໓. ເກີດຄວາມຖືຕົວວ່າເຮົາໄດ້ກິນທີ່ຖືກໃຈ
໔. ເກີດຄວາມຖືຕົວວ່າເຮົາໄດ້ຮົດທີ່ຖືກໃຈ
໕. ເກີດຄວາມຖືຕົວວ່າເຮົາໄດ້ໄຜດຖັບພະທີ່ຖືກໃຈ

ຄວາມຖືຕົວ ໖ ໄປ ຄື

໑. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນມີຕາສົມບູນ
໒. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນມີໜູສົມບູນ
໓. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນມີດັງສົມບູນ
໔. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນມີລີ້ນສົມບູນ
໕. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນມີກາຍສົມບູນ
໖. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນມີໃຈສົມບູນ

ຄວາມຖືຕົວ ໗ ໄປ ຄື

໑. ຄວາມດູໝິ່ນ
໒. ຄວາມດູໝິ່ນດ້ວຍອຳນາດຄວາມຖືຕົວ
໓. ຄວາມຖືຕົວວ່າເຮົາດ້ອຍກວ່າເຂົາ

໔. ຄວາມຖືຕົວວ່າເຮົາສະເໝີເຂົາ
໕. ຄວາມຖືຕົວວ່າເຮົາເລີດກວ່າເຂົາ
໖. ຄວາມຖືເຮົາຖືເຂົາ
໗. ຄວາມຖືຕົວຜິດ ໆ

ຄວາມຖືຕົວ ໘ ໄນ ຄື

໑. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນໄດ້ລາບ
໒. ເກີດຄວາມຖືຕົວວ່າຕົກຕຳຍ້ອນເສື່ອມລາບ
໓. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນມີຍົດ
໔. ເກີດຄວາມຖືຕົວວ່າຕົກຕຳຍ້ອນເສື່ອມຍົດ
໕. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນສັນເສີນ
໖. ເກີດຄວາມຖືຕົວວ່າຕົກຕຳຍ້ອນຖືກນິນທາ
໗. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນຄວາມສຸກ
໘. ເກີດຄວາມຖືຕົວວ່າຕົກຕຳຍ້ອນຄວາມທຸກ

ຄວາມຖືຕົວ ໙ ໄນ ຄື

໑. ເປັນຜູ້ເລີດກວ່າເຂົາຖືຕົວວ່າເລີດກວ່າເຂົາ
໒. ເປັນຜູ້ເລີດກວ່າເຂົາຖືຕົວວ່າສະເໝີເຂົາ
໓. ເປັນຜູ້ເລີດກວ່າເຂົາຖືຕົວວ່າດ້ອຍກວ່າເຂົາ
໔. ເປັນຜູ້ສະເໝີເຂົາຖືຕົວວ່າເລີດກວ່າເຂົາ
໕. ເປັນຜູ້ສະເໝີເຂົາຖືຕົວວ່າສະເໝີເຂົາ
໖. ເປັນຜູ້ສະເໝີເຂົາຖືຕົວວ່າດ້ອຍກວ່າເຂົາ
໗. ເປັນຜູ້ດ້ອຍກວ່າເຂົາຖືຕົວວ່າເລີດກວ່າເຂົາ
໘. ເປັນຜູ້ດ້ອຍກວ່າເຂົາຖືຕົວວ່າສະເໝີເຂົາ
໙. ເປັນຜູ້ດ້ອຍກວ່າເຂົາຖືຕົວວ່າດ້ອຍກວ່າເຂົາ

ຄວາມຖືຕົວ ໑໐ ໄນ ຄື ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້

໑. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນຊາດ
໒. ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນໂຄດ ຯລຯ
- (໑໐) ຯລຯ ຫຼື ເກີດຄວາມຖືຕົວ ຍ້ອນສິ່ງອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວ

ຄວາມຖືຕົວ ກະຣິຍາທີ່ຖືຕົວ ພາວະທີ່ຖືຕົວ ຄວາມລຳພອງຕົນ ຄວາມທະນົງຕົນ ຄວາມເຊີດຊູຕົນເປັນເໝືອນທຸງ ຄວາມເທີເທີມ ຄວາມທີ່ຈິດຕ້ອງການເຊີດຊູຕົນເປັນເໝືອນທຸງ ເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຖືຕົວ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງກຳນົດຮູ້ຄວາມຖືຕົວ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງກຳນົດຮູ້ຄວາມຖືຕົວດ້ວຍປະຣິນຍາ ໓ ຄື

໑. ຍາຕະປະຣິນຍາ

໒. ຕິຣະນະປະຣິນຍາ

໓. ປະຫານະປະຣິນຍາ

ຍາຕະປະຣິນຍາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ນໍຣະຊົນຮູ້ຈັກຄວາມຖືຕົວ ຄື ຮູ້ເຫັນວ່າ ນີ້ຄວາມຖືຕົວໄດ້ດຽວ ຄື ຄວາມທີ່ຈິດໃຝ່ສູງ ນີ້ຄວາມຖືຕົວ ໒ ໄດ້ ຄື (໑) ການຍົກຕົນ (໒) ການຂົ່ມຜູ້ອື່ນ ຯລຯ ນີ້ ຄວາມຖືຕົວ ໑໐ ໄດ້ ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ (໑) ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນຊາດ (໒) ເກີດຄວາມຖືຕົວ ຍ້ອນໂຄດ ຯລຯ (໑໐) ຯລຯ ຫຼື ເກີດຄວາມຖືຕົວຍ້ອນສິ່ງອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວ ນີ້ຊື່ວ່າ ຍາຕະປະຣິນຍາ

ຕິຣະນະປະຣິນຍາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ນໍຣະຊົນທຳຄວາມຖືຕົວທີ່ຮູ້ແລ້ວໃຫ້ຜາກົດແນວນີ້ແລ້ວ ພິຈາລະນາຄວາມຖືຕົວໂດຍ ຄວາມເປັນຂອງບໍ່ທ່ຽງ ເປັນທຸກ ຯລຯ ເປັນຂອງທີ່ຕ້ອງສະລັດອອກໄປ ນີ້ຊື່ວ່າ ຕິຣະນະປະຣິນຍາ

ປະຫານະປະຣິນຍາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ນໍຣະຊົນເມື່ອພິຈາລະນາເຫັນແນວນີ້ແລ້ວ ຍ່ອມລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມຖືຕົວ ນີ້ຊື່ວ່າປະຫານະປະຣິນຍາ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງກຳນົດຮູ້ຄວາມຖືຕົວ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງກຳນົດຮູ້ຄວາມຖືຕົວດ້ວຍປະຣິນຍາ ໓ ເຫຼົ່ານີ້ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງກຳນົດຮູ້ຄວາມຖືຕົວ

ຄຳວ່າ ແລະເພິ່ງປະພຶດລະເວັ້ນຈາກຄວາມຮີບໜ້າ ອະທິບາຍວ່າ

ຄວາມປະພຶດຮີບໜ້າ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມປະພຶດດ້ວຍອຳນາດຣາຄະຂອງບຸກຄົນຜູ້ກຳໜົດ ຊື່ວ່າຄວາມປະພຶດ ຮີບໜ້າ ຄວາມປະພຶດດ້ວຍອຳນາດໂທສະຂອງບຸກຄົນຜູ້ຂັດເຄື່ອງ ຊື່ວ່າຄວາມປະພຶດ ຮີບໜ້າ ຄວາມປະພຶດດ້ວຍອຳນາດໂມຫະຂອງບຸກຄົນຜູ້ຫຼົງ ຊື່ວ່າຄວາມປະພຶດ ຮີບໜ້າ ຄວາມປະພຶດດ້ວຍອຳນາດຄວາມຖືຕົວຂອງບຸກຄົນຜູ້ຍຶດຕິດ ຊື່ວ່າຄວາມປະພຶດຮີບໜ້າ ຄວາມປະພຶດດ້ວຍອຳນາດທິດຖືຂອງບຸກຄົນຜູ້ຍຶດໝັ້ນທິດຖື ຊື່ວ່າຄວາມປະພຶດຮີບໜ້າ ຄວາມປະພຶດດ້ວຍອຳນາດອຸດທັດ ຈະຂອງບຸກຄົນຜູ້ຟັງຊ່ານ ຊື່ວ່າຄວາມປະພຶດຮີບໜ້າ ຄວາມປະພຶດດ້ວຍອຳນາດວິຈິກິດສາຂອງ

ບຸກຄົນຜູ້ລັງເລ ຊື່ວ່າຄວາມປະພຶດຮີບໜ້າ ຄວາມປະພຶດດ້ວຍອຳນາດອະນຸໄສຂອງບຸກຄົນຜູ້ຕົກ
ໄປໃນກຳລັງກິເລດ ຊື່ວ່າຄວາມປະພຶດຮີບໜ້າ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມປະພຶດຮີບໜ້າ

ຄຳວ່າ ແລະເພິ່ງປະພຶດລະເວັ້ນຈາກຄວາມຮີບໜ້າ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງເປັນຜູ້ງົດ ງົດ
ເວັ້ນ ເວັ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມປະພຶດຮີບໜ້າ ມີໃຈເປັນ
ອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ຄື ປະພຶດ ທ່ຽວໄປ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ
ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປ ລວມຄວາມວ່າ ແລະເພິ່ງປະພຶດລະເວັ້ນຈາກຄວາມຮີບໜ້າ ດ້ວຍເຫດ
ນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ນຳຮະຊົນບໍ່ເພິ່ງມັງໝັ້ນໃນຄວາມເປັນຄົນເວົ້າຕົວະ
ບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມສະເນ່ຫາໃນຮູບ ເພິ່ງກຳນົດຮູ້ຄວາມຖືຕົວ
ແລະເພິ່ງປະພຶດລະເວັ້ນຈາກຄວາມຮີບໜ້າ

[໑໗໙] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ນຳຮະຊົນບໍ່ເພິ່ງຍິນດີສັງຂານເກົ່າ
ບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມພໍໃຈສັງຂານໃໝ່
ເມື່ອສັງຂານເສື່ອມໄປກໍບໍ່ເພິ່ງເສົ້າໂສກ
ບໍ່ເພິ່ງຕິດຢູ່ກັບກິເລດເຄື່ອງກ່ຽວຂ້ອງ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຍິນດີສັງຂານເກົ່າ ອະທິບາຍວ່າ ຮູບ ເວທະນາ ສັນຍາ ສັງຂານ ວິນຍານ
ທີ່ເປັນອະດີດ ຕັດຮຽກວ່າ ສັງຂານເກົ່າ

ນຳຮະຊົນບໍ່ເພິ່ງຍິນດີ ຄືບໍ່ເພິ່ງຈົມເຖິງ ບໍ່ເພິ່ງຕິດໃຈສັງຂານທີ່ເປັນອະດີດ ດ້ວຍອຳນາດ
ຕັນຫາ ດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ຄື ເພິ່ງລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກ ເຊິ່ງ
ຄວາມຍິນດີ ຄວາມຈົມເຖິງ ຄວາມຕິດໃຈ ຄວາມຖື ຄວາມຢືດໝັ້ນ ຄວາມຖືໝັ້ນ ລວມຄວາມ
ວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຍິນດີສັງຂານເກົ່າ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມພໍໃຈສັງຂານໃໝ່ ອະທິບາຍວ່າ ຮູບ ເວທະນາ ສັນຍາ ສັງ ຂາ
ນ ວິນຍານທີ່ເປັນປັດຈຸບັນ ຕັດຮຽກວ່າ ສັງຂານໃໝ່

ນຳຮະຊົນບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມພໍໃຈ ຄື ບໍ່ເພິ່ງທຳ ຄວາມພໍໃຈ ບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມຮັກ ບໍ່ເພິ່ງ
ເຮັດ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ເກີດ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ບັງເກີດ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນເຊິ່ງ
ຄວາມກຳໜົດ ໃນສັງຂານທີ່ເປັນປັດຈຸບັນດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ລວມຄວາມ
ວ່າ ບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມພໍໃຈສັງຂານໃໝ່

ຄຳວ່າ ເມື່ອສັງຂານເສື່ອມໄປກໍບໍ່ເພິ່ງເສົ້າໂສກ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອສັງຂານເສື່ອມໄປ ຄື ເສຍໄປ ລະໄປ ປ່ຽນໄປ ຫາຍໄປ ອັນຕະຣະທານຫາຍໄປ ບໍ່ເພິ່ງເສົ້າໂສກ ຄື ບໍ່ເພິ່ງລຳບາກ ບໍ່ເພິ່ງຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ເພິ່ງຮຳໄຮ ບໍ່ເພິ່ງຕິເອົາພຳເພີ້ ບໍ່ເພິ່ງເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼ ໄດ້ແກ່

ເມື່ອຕາເສື່ອມໄປ ຄື ເສຍໄປ ລະໄປ ປ່ຽນໄປ ຫາຍໄປ ອັນຕະຣະທານຫາຍໄປ

ເມື່ອຫູເສື່ອມໄປ ຄື ເສຍໄປ ລະໄປ ປ່ຽນໄປ ຫາຍໄປ ອັນຕະຣະທານຫາຍໄປ

ເມື່ອດັງ ຯລຯ ລິ້ນ ຯລຯ ກາຍ ຯລຯ ຮູບ ຯລຯ ສູງ ຯລຯ ກິ່ນ ຯລຯ ຣົດ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະ ຯລຯ ຕະກູນ ຯລຯ ໝູ່ຄະນະ ຯລຯ ອາວາດ ຯລຯ ລາບ ຯລຯ ຍົດ ຯລຯ ສັນ ເສີນ ຯລຯ ສຸກ ຯລຯ ຈິວອນ ຯລຯ ບິນທະບາດ ຯລຯ ເສນາສະນະ ຯລຯ ຄຶລານະປັດໄຈ ເພສັດບໍຣິຂານ ຯລຯ ກໍບໍ່ເພິ່ງເສົ້າໂສກ ຄື ບໍ່ເພິ່ງລຳບາກ ບໍ່ເພິ່ງຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ເພິ່ງຮຳໄຮ ບໍ່ເພິ່ງຕິເອົາພຳເພີ້ ບໍ່ເພິ່ງເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອສັງຂານເສື່ອມໄປກໍບໍ່ເພິ່ງເສົ້າໂສກ

ວ່າດ້ວຍກິເລດເຄື່ອງກ່ຽວຂ້ອງ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຕິດຢູ່ກັບກິເລດເຄື່ອງກ່ຽວຂ້ອງ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າ ກິເລດ ເຄື່ອງກ່ຽວຂ້ອງ ໄດ້ແກ່ ຄວາມກຳໜັດ ຄວາມກຳໜັດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສິນມູນຄື ໂລພະ

ຍ້ອນເຫດໃດ ຕັນຫາ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ກິເລດເຄື່ອງກ່ຽວຂ້ອງ ບຸກຄົນຍ່ອມ ກ່ຽວຂ້ອງ ຄື ກ່ຽວເກາະ ຖື ຢຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນຮູບ ຍ່ອມກ່ຽວຂ້ອງ ຄື ກ່ຽວເກາະ ຖື ຢຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນ ເວທະນາ ຯລຯ ສັນຍາ ຯລຯ ສັງຂານ ຯລຯ ວິນຍານ ຯລຯ ຄະຕິ ຯລຯ ການຖືກຳເນີດ ຯລຯ ປະຕິ ສົນທິ ຯລຯ ພົບ ຯລຯ ສົງສານ ຯລຯ ວັດຕະ ດ້ວຍຕັນຫາໃດ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຕັນຫານັ້ນ ຈຶ່ງ ຕັດຮຽກວ່າ ກິເລດເຄື່ອງ ກ່ຽວຂ້ອງ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຕິດຢູ່ກັບກິເລດເຄື່ອງກ່ຽວຂ້ອງ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຕິດຢູ່ກັບຕັນຫາ ຄື ເພິ່ງລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຕັນຫາ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວັ້ນ ເວັ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດໝົນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຕັນຫາ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ(ຈາກ ກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຕິດຢູ່ກັບກິເລດເຄື່ອງກ່ຽວຂ້ອງ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະ ພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ນໍຣະຊົນບໍ່ເພິ່ງຍິນດີສັງຂານເກົ່າ

ບໍ່ເພິ່ງເຮັດຄວາມພໍໃຈສັງຂານໃໝ່

ເມື່ອສັງຂານເສື່ອມໄປກໍບໍ່ເພິ່ງເສົ້າໂສກ

ບໍ່ເພິ່ງຕິດຢູ່ກັບກິເລດເຄື່ອງກ່ຽວຂ້ອງ

[໑໘໐] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ເຮົາຮຽກຄວາມຕິດໃຈວ່າ ຫ້ວງນ້ຳໃຫງ່
ຮຽກຄວາມໂລດແລ່ນວ່າ ຄວາມປາຖະໜາ
ຮຽກອາລົມວ່າ ຄວາມຫວັ່ນໄຫວ
ເປືອກຕົມຄືກາມເປັນສະພາວະທີ່ລຸລ່ວງໄປໄດ້ຍາກ

ວ່າດ້ວຍຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າຫ້ວງນ້ຳໃຫງ່

ຄຳວ່າ ເຮົາຮຽກຄວາມຕິດໃຈວ່າ ຫ້ວງນ້ຳໃຫງ່ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມ
ຕິດໃຈ ຄື ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສິນມູນ ຄື ໂລພະ

ຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າ ຫ້ວງນ້ຳໃຫງ່ ຄື ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ
ອະກຸສິນມູນ ຄື ໂລພະ

ຄຳວ່າ ເຮົາຮຽກຄວາມຕິດໃຈວ່າ ຫ້ວງນ້ຳໃຫງ່ ອະທິບາຍວ່າ ເຮົາຮຽກ ຄື ບອກ
ສະແດງ ບັນຍັດ ກຳນົດ ເປີດເຜີຍ ຈຳແນກ ເຮັດໃຫ້ງ່າຍ ປະກາດຄວາມຕິດໃຈວ່າ ເປັນຫ້ວງ
ນ້ຳໃຫງ່ ລວມຄວາມວ່າ ເຮົາຮຽກຄວາມຕິດໃຈວ່າ ຫ້ວງນ້ຳໃຫງ່

ຄຳວ່າ ຮຽກຄວາມໂລດແລ່ນວ່າ ຄວາມປາຖະໜາ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມ
ໂລດແລ່ນ ຄື ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສິນມູນ ຄື ໂລພະ

ຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມປາຖະໜາ ຄື ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຯລຯ ອະ
ພິດຊາ ອະກຸສິນມູນ ຄື ໂລພະ

ຄຳວ່າ ຮຽກຄວາມໂລດແລ່ນວ່າ ຄວາມປາຖະໜາ ອະທິບາຍວ່າ ຮຽກ ຄື ບອກ
ສະແດງ ບັນຍັດ ກຳນົດ ເປີດເຜີຍ ຈຳແນກ ເຮັດໃຫ້ງ່າຍ ປະກາດຄວາມໂລດແລ່ນວ່າ ເປັນ
ຄວາມປາຖະໜາ ລວມຄວາມວ່າ ຮຽກຄວາມໂລດແລ່ນວ່າ ຄວາມປາຖະໜາ

ຄຳວ່າ ຮຽກອາລົມວ່າ ຄວາມຫວັ່ນໄຫວ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າ ອາລົມ ຄື
ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສິນມູນ ຄື ໂລພະ

ຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຫວັ່ນໄຫວ ຄື ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຯລຯ ອະ
ພິດຊາ ອະກຸສິນມູນ ຄື ໂລພະ ລວມຄວາມວ່າ ຮຽກອາລົມວ່າ ຄວາມຫວັ່ນໄຫວ

ຄຳວ່າ ເປືອກຕົມ ຄື ກາມເປັນສະພາວະທີ່ລຸລ່ວງໄປໄດ້ຍາກ ອະທິບາຍວ່າ ເປືອກຕົມຄື
ກາມ ໄດ້ແກ່ ຫຼົ່ມ ຄື ກາມ ກິເລດ ຄື ກາມ ຕົມ ຄື ກາມ ຄວາມກັງວົນຄືກາມ ເປັນສະພາວະ
ທີ່ລຸລ່ວງໄປໄດ້ຍາກ ຄື ກ້າວພົ້ນໄປໄດ້ຍາກ ຂ້າມໄປໄດ້ຍາກ ຂ້າມພົ້ນໄປໄດ້ຍາກ ກ້າວລ່ວງໄປ
ໄດ້ຍາກ ລ່ວງເລີຍໄປໄດ້ຍາກ ລວມຄວາມວ່າ ເປືອກຕົມຄືກາມເປັນສະພາວະທີ່ລຸລ່ວງໄປໄດ້
ຍາກ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ເຮົາຮຽກຄວາມຕິດໃຈວ່າ ຫ້ວງນ້ຳໃຫຍ່
ຮຽກຄວາມໂລດແລ່ນວ່າ ຄວາມປາຖະໜາ
ຮຽກອາລົມວ່າ ຄວາມຫວັ່ນໄຫວ
ເປືອກຕົມ ຄື ກາມເປັນສະພາວະທີ່ລຸລ່ວງໄປໄດ້ຍາກ

[໑໘໑] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ມຸນີບໍ່ກ້າວລ່ວງສັດຈະ ເປັນພາມດຳຣົງຢູ່ເທິງບົກ
ມຸນີສະລັດຖິ້ມສິ່ງທັງປວງໄດ້ແລ້ວ ມຸນີນັ້ນແລ ເຮົາຮຽກວ່າ ຜູ້ສະງົບ

ຄຳວ່າ ມຸນີບໍ່ກ້າວລ່ວງສັດຈະ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ກ້າວລ່ວງວາຈາສັດ ບໍ່ກ້າວລ່ວງ ສຳມາ
ທິດຖິ ບໍ່ກ້າວລ່ວງອະນິຍະມັກມີອົງ ໘

ຄຳວ່າ ມຸນີ ອະທິບາຍວ່າ ຍານທ່ານຮຽກວ່າ ໂມນະ ຄື ຄວາມຮູ້ທົ່ວ ກິຣິຍາທີ່ຮູ້ແຈ້ງ
ຯລຯ ຜູ້ກ້າວລ່ວງກິເລດເຄື່ອງຂ້ອງ ແລະຕັນຫາເໝືອນຕາໜ່າງໄດ້ແລ້ວ ຊື່ວ່າມຸນີ ລວມຄວາມ
ວ່າ ມຸນີບໍ່ກ້າວລ່ວງສັດຈະ

ວ່າດ້ວຍອະມະຕະນິບພານຕັດຮຽກວ່າບົກ

ຄຳວ່າ ເປັນພາມດຳຣົງຢູ່ເທິງບົກ ອະທິບາຍວ່າ ອະມະຕະນິບພານຕັດຮຽກວ່າ ບົກ ໄດ້
ແກ່ ທຳເປັນບ່ອນຣະງັບສັງຂານທັງປວງ ເປັນບ່ອນສະລັດຖິ້ມອຸປະທິທັງໝົດ ເປັນບ່ອນສິ້ນຕັນ
ຫາ ເປັນບ່ອນຄາຍກຳໜັດ ເປັນບ່ອນດັບກິເລດ ເປັນບ່ອນເຢັນສະນິດ

ຄຳວ່າ ເປັນພາມ ອະທິບາຍວ່າ ທີ່ຊື່ວ່າເປັນພາມ ຍ້ອນລອຍທຳ ກ ປະການໄດ້ແລ້ວ
ຯລຯ ບໍ່ມີຕັນຫາແລະທິດຖິອາໄສ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ບັນດິດຮຽກຜູ້ນັ້ນວ່າ ເປັນພາມ

ຄຳວ່າ ເປັນພາມດຳຣົງຢູ່ເທິງບົກ ອະທິບາຍວ່າ ເປັນພາມດຳຣົງຢູ່ເທິງບົກ ຄື ດຳຣົງຢູ່
ເທິງເກາະ ດຳຣົງຢູ່ໃນບ່ອນປ້ອງກັນ ດຳຣົງຢູ່ໃນບ່ອນຫຼົບຫຼີກ ດຳຣົງຢູ່ໃນບ່ອນເພິ່ງ ດຳຣົງຢູ່ໃນ
ບ່ອນບໍ່ມີໄພ ດຳຣົງຢູ່ໃນບ່ອນບໍ່ຈຸຕິ ດຳຣົງຢູ່ໃນບ່ອນບໍ່ຕາຍ ດຳຣົງຢູ່ໃນນິບພານ ລວມຄວາມວ່າ
ເປັນພາມດຳຣົງຢູ່ເທິງບົກ

ຄຳວ່າ ມຸນີສະລັດຖິ້ມສິ່ງທັງປວງໄດ້ແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ອາຍະຕະນະ ໑໒ ຕັດຮຽກວ່າ
ສິ່ງທັງປວງ ຄື ຕາແລະຮູບ ຯລຯ ໃຈແລະທຳມາຣົມ

ຄວາມກຳໜັດດ້ວຍອຳນາດຄວາມພໍໃຈໃນອາຍະຕະນະທັງພາຍໃນແລະພາຍນອກ ມຸນີ
ນັ້ນລະໄດ້ເດັດຂາດແລ້ວ ຕັດຮາກກິນເຫງົ້າເໝືອນຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກິນເຫງົ້າໄປແລ້ວ ເຫຼືອ
ແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ ດ້ວຍເຫດໃດ ແມ່ນດ້ວຍເຫດພຽງເທົ່ານີ້ ສິ່ງທັງປວງ

ເປັນສິ່ງທີ່ມຸນີນັ້ນສະລະ ຄາຍ ປ່ອຍ ລະ ສະລັດຖິ້ມໄດ້ແລ້ວ ຕັນຫາ ທິດຖິ ແລະມານະ ມຸນີ
ນັ້ນລະໄດ້ເດັດຂາດແລ້ວ ຕັດຮາກກິນເຫງົ້າເໝືອນຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກິນເຫງົ້າໄປແລ້ວ ເຫຼືອ
ແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ ດ້ວຍເຫດໃດ ແມ່ນດ້ວຍເຫດພຽງເທົ່ານີ້ ສິ່ງທັງປວງ
ເປັນສິ່ງທີ່ມຸນີນັ້ນສະລະ ຄາຍ ປ່ອຍ ລະ ສະລັດຖິ້ມໄດ້ແລ້ວ ບຸນຍາພິສັງຂານ ອະບຸນຍາພິສັງ
ຂານ ແລະອາເນນຊາພິສັງຂານ ມຸນີນັ້ນລະໄດ້ເດັດຂາດແລ້ວ ຕັດຮາກກິນເຫງົ້າ ເໝືອນຕົ້ນ
ຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກິນເຫງົ້າໄປແລ້ວ ເຫຼືອແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ ດ້ວຍເຫດ
ໃດ ແມ່ນດ້ວຍເຫດພຽງເທົ່ານີ້ ສິ່ງທັງປວງເປັນສິ່ງທີ່ມຸນີນັ້ນ ສະລະ ຄາຍ ປ່ອຍ ລະ ສະລັດຖິ້ມ
ໄດ້ແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີສະລັດຖິ້ມສິ່ງທັງປວງໄດ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ມຸນີນັ້ນແລ ເຮົາຮຽກວ່າ ຜູ້ສະງົບ ອະທິບາຍວ່າ ມຸນີນັ້ນ ເຮົາຮຽກ ຄື ກ່າວ
ບອກ ສະແດງ ຊື່ແຈ້ງວ່າຜູ້ສະງົບ ຄື ເຂົ້າໄປສະງົບ ສະງົບເຢັນ ດັບ ສະງັດ ລວມຄວາມວ່າ
ມຸນີນັ້ນແລ ເຮົາຮຽກວ່າ ຜູ້ສະງົບ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ມຸນີບໍ່ກ້າວລ່ວງສັດຈະ ເປັນພາມດຳຣົງຢູ່ເທິງບົກ
ມຸນີສະລັດຖິ້ມສິ່ງທັງປວງໄດ້ແລ້ວ ມຸນີນັ້ນແລ ເຮົາຮຽກວ່າ ຜູ້ສະງົບ

[໑໘໒] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ມຸນີນັ້ນແລ ມີຄວາມຮູ້ ຈົບເວດ
ຮູ້ທຳແລ້ວກໍບໍ່ອາໄສ
ມຸນີນັ້ນຢູ່ໃນໂລກໂດຍຊອບ
ຍ່ອມບໍ່ຝຸ່ນຟຳໃຜ ໆ ໃນໂລກນີ້

ຄຳວ່າ ມີຄວາມຮູ້ ໃນຄຳວ່າ ມຸນີນັ້ນແລ ມີຄວາມຮູ້ ຈົບເວດ ອະທິບາຍວ່າ ມີຄວາມຮູ້
ຄື ເຖິງວິດຊາ ມີຍານ ມີປັນຍາເຄື່ອງຕັດສະຮູ້ ມີປັນຍາແຈ້ງແຈ້ງ ມີປັນຍາເຄື່ອງທຳລາຍກິເລດ

ຄຳວ່າ ຈົບເວດ ອະທິບາຍວ່າ ຍານໃນມັກ ໔ ຕັດຮຽກວ່າ ເວດ ຯລຯ ເປັນຜູ້
ປາສະຈາກຮາຄະໃນເວທະນາທັງປວງ ກ້າວລ່ວງເວທະນາທັງປວງແລ້ວ ຊື່ວ່າຜູ້ຈົບເວດ ລວມ
ຄວາມວ່າ ມຸນີນັ້ນແລມີຄວາມຮູ້ ຈົບເວດ

ຄຳວ່າ ຮູ້ແລ້ວ ໃນຄຳວ່າ ຮູ້ທຳແລ້ວກໍບໍ່ອາໄສ ໄດ້ແກ່ ຮູ້ແລ້ວ ຄື ຮູ້ແລ້ວ ທຽບຄຽງ
ແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງແຈ້ງແລ້ວ ຄື ຮູ້ແລ້ວ ຄື ຮູ້ແລ້ວ
ທຽບຄຽງແລ້ວ ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ກະຈ່າງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງແຈ້ງແລ້ວວ່າ ສັງຂານທັງ
ປວງບໍ່ທ່ຽງ ຯລຯ ສັງຂານທັງປວງເປັນທຸກ ຯລຯ ສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງມີຄວາມເກີດຂຶ້ນເປັນທຳມະດາ
ສິ່ງນັ້ນທັງໝົດລ້ວນມີຄວາມດັບໄປເປັນທຳມະດາ

ຄຳວ່າ ບໍ່ອາໄສ ໄດ້ແກ່ ຄວາມອາໄສ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດ ຕັນຫາ (໒) ຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດທິດຖື

ມຸນີລະຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດທິດຖືໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ອາໄສຕາ ບໍ່ອາໄສຫູ ຯລຯ ບໍ່ອາໄສດັງ ຯລຯ ບໍ່ອາໄສ ຄື ບໍ່ຕິດແລ້ວ ບໍ່ຕິດແໜ້ນແລ້ວ ບໍ່ຕິດພັນແລ້ວ ບໍ່ຕິດໃຈແລ້ວ ອອກແລ້ວ ສະລັດອອກແລ້ວ ຫຼຸດພົ້ນແລ້ວ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຮູບທີ່ເຫັນ ສູງທີ່ໄດ້ຍິນ ກິນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະທີ່ຮັບຮູ້ ແລະທຳມາຣົມ ທີ່ເພິ່ງຮູ້ແຈ້ງ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ຮູ້ທຳແລ້ວກໍບໍ່ອາໄສ

ຄຳວ່າ ມຸນີນັ້ນຢູ່ໃນໂລກໂດຍຊອບ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມກຳໜົດດ້ວຍອຳນາດຄວາມພິຈາລະນາຍະຕະນະທັງພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ ມຸນີລະໄດ້ເດັດຂາດແລ້ວ ຕັດຮາກກິນເຫງົ້າເໝືອນຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກິນເຫງົ້າໄປແລ້ວ ເຫຼືອແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປ ບໍ່ໄດ້ດ້ວຍເຫດໃດ ແມ່ນດ້ວຍເຫດພຽງເທົ່ານີ້ ມຸນີຊື່ວ່າທ່ຽວໄປ ຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປໃນໂລກໂດຍຊອບ ຯລຯ

ປຸນຍາພິສັງຂານ ອະປຸນຍາພິສັງຂານ ແລະອາເນນຊາພິສັງຂານ ມຸນີລະໄດ້ເດັດຂາດແລ້ວ ຕັດຮາກກິນເຫງົ້າເໝືອນຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກິນເຫງົ້າໄປແລ້ວ ເຫຼືອແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ ດ້ວຍເຫດໃດ ແມ່ນດ້ວຍເຫດພຽງເທົ່ານີ້ ມຸນີຊື່ວ່າ ທ່ຽວໄປຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປໃນໂລກໂດຍຊອບ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີນັ້ນຢູ່ໃນໂລກໂດຍຊອບ

ຄຳວ່າ ຍ່ອມບໍ່ໃຝ່ຫາໃຜ ໆ ໃນໂລກນີ້ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມໃຝ່ຫາ ຄື ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຯລຯອະພິດຊາ ອະກຸສິນມູນ ຄື ໂລພະ

ຕັນຫາທີ່ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມໃຝ່ຫານີ້ ມຸນີໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ມຸນີນັ້ນຍ່ອມບໍ່ໃຝ່ຫາໃຜ ໆ ຄື ກະສັດ ພາມ ແພດ ສູດ ຄະລິຫັດ ບັນພະຊິດ ເທວະດາ ຫຼື ມະນຸດ ລວມຄວາມວ່າ ຍ່ອມບໍ່ໃຝ່ຫາໃຜ ໆ ໃນໂລກນີ້ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈົ່ງຕັດວ່າ

ມຸນີນັ້ນແລມີຄວາມຮູ້ ຈົບເວດ

ຮູ້ທຳແລ້ວກໍບໍ່ອາໄສ

ມຸນີນັ້ນຢູ່ໃນໂລກໂດຍຊອບ

ຍ່ອມບໍ່ໃຝ່ຫາໃຜ ໆ ໃນໂລກນີ້

[໑໘໖] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຜູ້ໃດຂ້າມກາມແລະເຄື່ອງຂ້ອງທີ່ລ່ວງໄດ້ຍາກໃນໂລກໄດ້ແລ້ວ
ຜູ້ນັ້ນຍ່ອມບໍ່ເສົ້າໂສກ ບໍ່ລະໂມບ
ເປັນຜູ້ຕັດກະແສໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ມີເຄື່ອງຜູກ

ວ່າດ້ວຍກາມ ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ຜູ້ໃດ ໃນຄຳວ່າ ຜູ້ໃດຂ້າມກາມແລະເຄື່ອງຂ້ອງທີ່ລ່ວງໄດ້ຍາກໃນໂລກໄດ້ແລ້ວ
ໄດ້ແກ່ ຜູ້ໃດ ຄື ຜູ້ເຊັ່ນໃດ ຜູ້ຂວນຂວາຍແນວໃດ ຜູ້ຕັ້ງໃຈແນວໃດ ຜູ້ມີປະການແນວໃດ ຜູ້ເຖິງ
ຖານະໃດ ຜູ້ປະກອບດ້ວຍທຳໃດ ຈະເປັນກະສັດ ພາມ ແພດ ສູດ ຄະລິຫັດ ບັນພະຊົດ ເທວະ
ດາ ຫຼື ມະນຸດກໍຕາມ

ຄຳວ່າ ກາມ ໄດ້ແກ່ ກາມ ໒ ຢ່າງ ແບ່ງຕາມໝວດ ຄື (໑) ວັດຖຸກາມ (໒) ກິເລດ
ກາມ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ວັດຖຸກາມ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ກິເລດກາມ

ຄຳວ່າ ເຄື່ອງຂ້ອງ ໄດ້ແກ່ ເຄື່ອງຂ້ອງ ໗ ຢ່າງ ຄື

໑. ເຄື່ອງຂ້ອງ ຄື ຣາຄະ	໒. ເຄື່ອງຂ້ອງ ຄື ໂທສະ
໓. ເຄື່ອງຂ້ອງ ຄື ໂມຫະ	໔. ເຄື່ອງຂ້ອງ ຄື ມານະ
໕. ເຄື່ອງຂ້ອງ ຄື ທິດຖິ	໖. ເຄື່ອງຂ້ອງ ຄື ກິເລດ
໗. ເຄື່ອງຂ້ອງ ຄື ທຸດຈະຣິດ	

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍໂລກ ມະນຸດໂລກ ເທວະໂລກ ຂັນທະໂລກ ທາດ
ໂລກ ອາຍະຕະນະໂລກ

ຄຳວ່າ ແລະເຄື່ອງຂ້ອງທີ່ລ່ວງໄດ້ຍາກໃນໂລກ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ໃດ ຂ້າມໄດ້ແລ້ວ ຄື
ຂ້າມໄປໄດ້ແລ້ວ ຂ້າມພົ້ນໄດ້ແລ້ວ ກ້າວລ່ວງແລ້ວ ລ່ວງເລີຍແລ້ວ ເຊິ່ງກາມ ແລະເຄື່ອງຂ້ອງທີ່
ລະໄດ້ຍາກ ຄື ປະພຶດລ່ວງໄດ້ຍາກ ກ້າວຂ້າມໄດ້ຍາກ ກ້າວພົ້ນໄດ້ຍາກ ກ້າວລ່ວງໄດ້ຍາກ
ປະພຶດລ່ວງໄດ້ຍາກໃນໂລກແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ໃດຂ້າມກາມແລະເຄື່ອງຂ້ອງທີ່ລ່ວງໄດ້ຍາກ
ໃນໂລກໄດ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ຜູ້ນັ້ນຍ່ອມບໍ່ເສົ້າໂສກ ບໍ່ລະໂມບ ອະທິບາຍວ່າ ຍ່ອມບໍ່ເສົ້າໂສກເຖິງສິ່ງທີ່ຜັນ
ປ່ຽນໄປ ຫຼືເມື່ອສິ່ງນັ້ນຜັນປ່ຽນໄປ ຍ່ອມບໍ່ເສົ້າໂສກ ຄື ຍ່ອມບໍ່ເສົ້າໂສກ ບໍ່ລຳບາກ ບໍ່ຮ້ຳໄຮ ບໍ່
ຕີເອິກພ່ຳເພີ້ ບໍ່ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼວ່າ ຕາຂອງເຮົາຜັນປ່ຽນໄປ ບໍ່ເສົ້າໂສກ ຄື ບໍ່ລຳບາກ ບໍ່ຮ້ຳໄຮ
ບໍ່ຕີເອິກພ່ຳເພີ້ ບໍ່ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼວ່າ ຫູຂອງເຮົາ ຯລຯ ດັງຂອງເຮົາ ຯລຯ ລິ້ນຂອງເຮົາ
ຯລຯ ກາຍຂອງເຮົາ ຯລຯ ຮູບຂອງເຮົາ ຯລຯ ສຽງຂອງເຮົາ ຯລຯ ກິ່ນຂອງເຮົາ ຯລຯ ຣົດ

ຂອງເຮົາ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະຂອງເຮົາ ຯລຯ ຕະກູນຂອງເຮົາ ຯລຯ ໝູ່ຄະນະຂອງເຮົາ ຯລຯ ອາວາດຂອງເຮົາ ຯລຯ ລາບຂອງເຮົາ ຯລຯ ຍົດຂອງເຮົາ ຯລຯ ສັນເສີນຂອງເຮົາ ຯລຯ ຄວາມສຸກຂອງເຮົາ ຯລຯ ຈິວອນຂອງເຮົາ ຯລຯ ບິນທະບາດຂອງເຮົາ ຯລຯ ເສນາສະນະຂອງເຮົາ ຯລຯ ຄືລານະປັດໄຈເພສັດບໍລິຂານຂອງເຮົາ ຯລຯ ມານດາຂອງເຮົາ ຯລຯ ບິດາຂອງເຮົາ ຯລຯ ອ້າຍນ້ອງຊາຍຂອງເຮົາ ຯລຯ ເອື້ອຍນ້ອງສາວຂອງເຮົາ ຯລຯ ບຸດຂອງເຮົາ ຯລຯ ທິດາຂອງເຮົາ ຯລຯ ມິດຂອງເຮົາ ຯລຯ ອຳມາດຂອງເຮົາ ຯລຯ ຍາດພີ່ນ້ອງແລະຜູ້ຮ່ວມສາຍໂລທິດຂອງເຮົາຜັນປ່ຽນໄປ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເລົ່າໂສກ

ຄຳວ່າ ບໍ່ລະໂມບ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ລະໂມບ ຄື ບໍ່ມັງຫວັງ ບໍ່ເຂົ້າໄປເພ່ງ ບໍ່ເພ່ງເຖິງ ບໍ່ເພ່ງເລັງເຖິງ ອີກໄນໜຶ່ງ ຜູ້ນັ້ນ ຍ່ອມບໍ່ເກີດ ບໍ່ແກ່ ບໍ່ຕາຍ ບໍ່ຈຸຕິ ບໍ່ຕ້ອງເຂົ້າເຖິງກຳເນີດ ຈຶ່ງຊື່ວ່າບໍ່ລະໂມບ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ນັ້ນຍ່ອມບໍ່ເລົ່າໂສກ ບໍ່ລະໂມບ

ວ່າດ້ວຍຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າກະແສ

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ຕັດກະແສໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ມີເຄື່ອງຜູກ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າ ກະແສ ຄື ຄວາມກຳໜັດ ຄວາມກຳໜັດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສິນມູນ ຄື ໂລພະ

ຕັນຫາທີ່ຕັດຮຽກວ່າ ກະແສນີ້ ຜູ້ໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນຕັດຮຽກວ່າ ເປັນຜູ້ຕັດກະແສໄດ້ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ບໍ່ມີເຄື່ອງຜູກ ໄດ້ແກ່ ເຄື່ອງຜູກ ໗ ຢ່າງ ຄື

໑. ເຄື່ອງຜູກ ຄື ຣາຄະ	໒. ເຄື່ອງຜູກ ຄື ໂທສະ
໓. ເຄື່ອງຜູກ ຄື ໂມຫະ	໔. ເຄື່ອງຜູກ ຄື ມານະ
໕. ເຄື່ອງຜູກ ຄື ທິດຖິ	໖. ເຄື່ອງຜູກ ຄື ກິເລດ
໗. ເຄື່ອງຜູກ ຄື ທຸດຈະຣິດ	

ເຄື່ອງຜູກເຫຼົ່ານີ້ຜູ້ໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນຕັດຮຽກວ່າ ບໍ່ມີເຄື່ອງຜູກ ລວມຄວາມວ່າ ເປັນຜູ້ຕັດກະແສໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ມີເຄື່ອງຜູກ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຜູ້ໃດຂ້າມກາມແລະເຄື່ອງຂ້ອງທີ່ລ່ວງໄດ້ຍາກໃນໂລກໄດ້ແລ້ວ
ຜູ້ນັ້ນຍ່ອມບໍ່ເລົ່າໂສກ ບໍ່ລະໂມບ
ເປັນຜູ້ຕັດກະແສໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ມີເຄື່ອງຜູກ

[໑໘໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ທ່ານຈົ່ງເຮັດກິເລດທີ່ຜາຣົບສັງຂານໃນສ່ວນເບື້ອງຕົ້ນໃຫ້ເຫຼືອດແຫ້ງໄປ
ເຄື່ອງກັງວົນທີ່ຜາຣົບສັງຂານໃນສ່ວນພາຍຫຼັງຢ່າໄດ້ມີແກ່ທ່ານ
ຖ້າທ່ານຈັກບໍ່ຖືສັງຂານໃນສ່ວນທ່າມກາງໄວ້
ກໍຈັກເປັນຜູ້ເຂົ້າໄປສະງົບທຸ່ງໄປຢູ່

ຄຳວ່າ ທ່ານຈົ່ງເຮັດກິເລດທີ່ຜາຣົບສັງຂານໃນສ່ວນເບື້ອງຕົ້ນໃຫ້ເຫຼືອດແຫ້ງໄປ
ອະທິບາຍວ່າ ກິເລດເຫຼົ່າໃດເພິ່ງຜາຣົບສັງຂານທີ່ເປັນອະດີດເກີດຂຶ້ນ ທ່ານຈົ່ງໃຫ້ກິເລດເຫຼົ່ານັ້ນ
ແຫ້ງໄປ ເຫຼືອດແຫ້ງໄປ ຄື ແຫ້ງເຫຼືອດໄປ ແຫ້ງຫາຍໄປ ເຮັດໃຫ້ໝົດພຶດພັນ ລະ ບັນເທົາ
ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກ ລວມຄວາມວ່າ ທ່ານຈົ່ງເຮັດກິເລດທີ່ຜາຣົບສັງຂານໃນ
ສ່ວນເບື້ອງຕົ້ນໃຫ້ເຫຼືອດແຫ້ງໄປ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ກຳມາພິສັງຂານທີ່ເປັນອະດີດເຊິ່ງຍັງບໍ່ໃຫ້ຜົນເຫຼົ່າໃດ ທ່ານຈົ່ງເຮັດ ກຳມາ
ພິສັງຂານເຫຼົ່ານັ້ນໃຫ້ແຫ້ງໄປ ເຫຼືອດແຫ້ງໄປ ຄື ແຫ້ງເຫຼືອດໄປ ແຫ້ງຫາຍໄປ ເຮັດໃຫ້ໝົດພຶດ
ພັນ ລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກ ລວມຄວາມວ່າ ທ່ານຈົ່ງເຮັດກິເລດ
ທີ່ຜາຣົບສັງຂານໃນສ່ວນເບື້ອງຕົ້ນໃຫ້ເຫຼືອດແຫ້ງໄປ ແນວນີ້ແດ່

ວ່າດ້ວຍອະນາຄົດຕັດຮຽກວ່າສ່ວນພາຍຫຼັງ

ຄຳວ່າ ເຄື່ອງກັງວົນທີ່ຜາຣົບສັງຂານໃນສ່ວນພາຍຫຼັງຢ່າໄດ້ມີແກ່ທ່ານ ອະທິບາຍ ວ່າ
ອະນາຄົດ ຕັດຮຽກວ່າ ສ່ວນພາຍຫຼັງ

ເຄື່ອງກັງວົນເຫຼົ່າໃດເພິ່ງຜາຣົບສັງຂານໃນອະນາຄົດເກີດຂຶ້ນ ໄດ້ແກ່ ເຄື່ອງກັງວົນ ຄື
ຣາຄະ ເຄື່ອງກັງວົນ ຄື ໂທສະ ເຄື່ອງກັງວົນ ຄື ໂມທະ ເຄື່ອງກັງວົນ ຄື ມານະ ເຄື່ອງກັງວົນ
ຄື ທິດຖິ ເຄື່ອງກັງວົນ ຄື ກິເລດ ເຄື່ອງກັງວົນ ຄື ທຸດຈະຣິດ

ເຄື່ອງກັງວົນເຫຼົ່ານີ້ຢ່າໄດ້ມີແກ່ທ່ານ ຄື ທ່ານຢ່າເຮັດໃຫ້ຜາກົດ ຢ່າໃຫ້ເກີດ ຢ່າໃຫ້ເກີດ
ຂຶ້ນ ຢ່າໃຫ້ບັງເກີດ ຢ່າໃຫ້ບັງເກີດຂຶ້ນ ໄດ້ແກ່ ຈົ່ງລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງ
ຄວາມບໍ່ມີອີກ ລວມຄວາມວ່າ ເຄື່ອງກັງວົນທີ່ຜາຣົບສັງຂານໃນສ່ວນພາຍຫຼັງຢ່າໄດ້ມີ ແກ່ທ່ານ

ຄຳວ່າ ຖ້າທ່ານຈັກບໍ່ຖືສັງຂານໃນສ່ວນທ່າມກາງໄວ້ ອະທິບາຍວ່າ ຮູບ ເວທະນາ
ສັນຍາ ສັງຂານ ວິນຍານທີ່ເປັນປັດຈຸບັນ ຕັດຮຽກວ່າ ສ່ວນທ່າມກາງ

ທ່ານຈັກບໍ່ຖື ຄື ບໍ່ຍຶດ ບໍ່ຖື ບໍ່ຍຶດຖື ບໍ່ເວົ້າເຖິງ ບໍ່ພິຈາລະນາສັງຂານທີ່ເປັນປັດຈຸບັນ
ດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ຄື ຈັກລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມ

ບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມຍິນດີ ການຈົມເຖິງ ຄວາມຕິດໃຈ ຄວາມຖື ຄວາມຢືດໝັ້ນ ຄວາມຖືໝັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ຖ້າທ່ານຈັກບໍ່ຖືສັງຂານໃນສ່ວນທ່າມກາງໄວ້

ຄຳວ່າ ກໍຈັກເປັນຜູ້ເຂົ້າໄປສະງົບທຸ່ງໄປ ອະທິບາຍວ່າ

ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ສະງົບ ຍ້ອນສະງົບຣາຄະ ຯລຯ

ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ສະງົບ ຍ້ອນສະງົບໂທສະ ຯລຯ

ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ສະງົບ ຄື ເຂົ້າໄປສະງົບ ສະງົບເຢັນ ດັບ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນສະງົບ ຣະງັບ ເຂົ້າໄປຣະງັບ ສະງົບເຢັນ ເຜົາ ດັບ ປາສະຈາກ ສະງົບຣະງັບອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກ ປະເພດໄດ້ແລ້ວ ຈັກທຸ່ງໄປ ຄື ຈັກຢູ່ ເຄື່ອນໄຫວ ເປັນໄປ ລ້ຽງຊີວິດ ດຳເນີນໄປ ຍັງຊີວິດໃຫ້ ດຳເນີນໄປ ລວມຄວາມວ່າ ກໍຈັກເປັນຜູ້ເຂົ້າໄປສະງົບທຸ່ງໄປ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກ ເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ທ່ານຈຶ່ງເຮັດກິເລດທີ່ຜາຣົບສັງຂານໃນສ່ວນເບື້ອງຕົ້ນໃຫ້ເຫືອດແຫ້ງໄປ
ເຄື່ອງກັງວົນທີ່ຜາຣົບສັງຂານໃນສ່ວນພາຍຫຼັງຢ່າໄດ້ມີແກ່ທ່ານ
ຖ້າທ່ານຈັກບໍ່ຖືສັງຂານໃນສ່ວນທ່າມກາງໄວ້
ກໍຈັກເປັນຜູ້ເຂົ້າໄປສະງົບທຸ່ງໄປ

[໑໘໕] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາໃນນາມຮູບ
ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ຜູ້ໃດໂດຍປະການທັງປວງ
ແລະຜູ້ໃດບໍ່ເລົ່າໂສກ ຍ້ອນບໍ່ມີຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ
ຜູ້ນັ້ນແລຍ່ອມບໍ່ເລື່ອມໃນໂລກ

ວ່າດ້ວຍນາມຮູບ

ຄຳວ່າ ໂດຍປະການທັງປວງ ໃນຄຳວ່າ ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາໃນນາມຮູບ ຍ່ອມ ບໍ່ມີແກ່ຜູ້ໃດໂດຍປະການທັງປວງ ໄດ້ແກ່ ທຸກສິ່ງ ໂດຍອາການທັງໝົດ ທຸກຢ່າງ ບໍ່ເຫຼືອ ບໍ່ມີ ເຫຼືອໂດຍປະການທັງປວງ ຄຳວ່າ ໂດຍປະການທັງປວງ ນີ້ ເປັນຄຳກ່າວ ລວມ ໆ ໄວ້ທັງໝົດ ອະຣູບປະຂັນ ໔ ຊື່ວ່ານາມ ມະຫາພູຕະຣູບ ໔ ແລະຮູບທີ່ອາໄສມະຫາພູຕະຣູບ ໔ ຊື່ວ່າຮູບ

ຄຳວ່າ ຜູ້ໃດ ໄດ້ແກ່ ພຣະອະຣະຫັນຕະຂີນາສົບ

ຄຳວ່າ ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ໒ ຢ່າງ ຄື
(໑) ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ (໒) ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍ

ອຳນາດທິດຖິ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ

ຄຳວ່າ ຄວາມຢືດຖືວ່າ ເປັນຂອງເຮົາໃນນາມຮູບຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ຜູ້ໃດໂດຍປະການທັງປວງ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາໃນນາມຮູບ ບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ແກ່ຜູ້ໃດໂດຍປະການທັງປວງ ຄື ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາໃນນາມຮູບ ຜູ້ໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາໃນນາມຮູບ ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ຜູ້ໃດໂດຍປະການທັງປວງ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ເລົ່າໂສກ

ຄຳວ່າ ແລະຜູ້ໃດບໍ່ເລົ່າໂສກຍ້ອນບໍ່ມີຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເລົ່າໂສກເຖິງສິ່ງທີ່ຜັນປ່ຽນໄປ ຫຼືເມື່ອສິ່ງນັ້ນຜັນປ່ຽນໄປແລ້ວກໍບໍ່ເລົ່າໂສກ ຄື ບໍ່ເລົ່າໂສກ ບໍ່ລຳບາກ ບໍ່ຮ້າໄຮ ບໍ່ຕີເອົາພ່າເພີ້ ບໍ່ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼວ່າ ຕາຂອງເຮົາ ຜັນປ່ຽນໄປ ບໍ່ເລົ່າໂສກ ບໍ່ລຳບາກ ບໍ່ຮ້າໄຮ ບໍ່ຕີເອົາພ່າເພີ້ ບໍ່ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼວ່າ ຫູຂອງເຮົາ ຯລຯ ດັງຂອງເຮົາ ຯລຯ ລິ້ນຂອງເຮົາ ຯລຯ ກາຍຂອງເຮົາ ຯລຯ ຮູບຂອງເຮົາ ຯລຯ ສຽງຂອງເຮົາ ຯລຯ ກິນຂອງເຮົາ ຯລຯ ວິດຂອງເຮົາ ຯລຯ ໄຜດຖັບພະຂອງເຮົາ ຯລຯ ຕະກູນຂອງເຮົາ ຯລຯ ໝູ່ຄະນະຂອງເຮົາ ຯລຯ ອາວາດຂອງເຮົາ ຯລຯ ລາບຂອງເຮົາ ຯລຯ ຍາດພີ່ນ້ອງ ແລະຜູ້ຮ່ວມສາຍໂລທິດຂອງເຮົາຜັນປ່ຽນໄປ ລວມຄວາມວ່າ ແລະຜູ້ໃດບໍ່ເລົ່າໂສກຍ້ອນບໍ່ມີຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ຜູ້ຖືກທຸກຂະເວທະນາອັນບໍ່ສຳຮານກະທົບ ຄອບງຳ ຍ່າຍີ ມາເຖິງແລ້ວກໍບໍ່ເລົ່າໂສກ ຄື ບໍ່ລຳບາກ ບໍ່ຮ້າໄຮ ບໍ່ຕີເອົາພ່າເພີ້ ບໍ່ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼ ລວມຄວາມວ່າ ແລະຜູ້ໃດບໍ່ເລົ່າໂສກຍ້ອນບໍ່ມີຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ຜູ້ຖືກໂຮກຕາກະທົບ ຄອບງຳ ຯລຯ ຖືກສຳຜັດແຫ່ງເຫຼືອດ ຍຸງ ລົມ ແດດ ກະທົບ ຄອບງຳ ຍ່າຍີ ມາເຖິງແລ້ວ ກໍບໍ່ເລົ່າໂສກ ຄື ບໍ່ລຳບາກ ບໍ່ຮ້າໄຮ ບໍ່ຕີເອົາພ່າເພີ້ ບໍ່ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼ ລວມຄວາມວ່າ ແລະຜູ້ໃດບໍ່ເລົ່າໂສກຍ້ອນບໍ່ມີຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ເມື່ອນາມຮູບບໍ່ມີ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ ກໍບໍ່ເລົ່າໂສກ ຄື ບໍ່ລຳບາກ ບໍ່ຮ້າໄຮ ບໍ່ຕີເອົາພ່າເພີ້ ບໍ່ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼວ່າ ນາມຮູບໄດ້ມີແກ່ເຮົາແລ້ວນີ້ ນາມຮູບນັ້ນບໍ່ມີແກ່ເຮົານີ້ ນາມຮູບເພິ່ງມີແກ່ເຮົານີ້ ເຮົາບໍ່ໄດ້ນາມຮູບນັ້ນນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ແລະຜູ້ໃດບໍ່ເລົ່າໂສກຍ້ອນບໍ່ມີຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ແນວນີ້ແດ່

ວ່າດ້ວຍຄວາມເສື່ອມມີແກ່ຜູ້ຍຶດຖື

ຄຳວ່າ ຜູ້ນັ້ນແລຍ່ອມບໍ່ເສື່ອມໃນໂລກ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ໃດມີຄວາມຖື ຄວາມຍຶດໝັ້ນ ຄວາມຖືໝັ້ນ ຄວາມຕິດໃຈ ຄວາມນ້ອມໃຈເຊື່ອຮູບ ເວທະນາ ສັນຍາ ສັງຂານ ວິນຍານໃດ ໆ ວ່າ ສິ່ງນີ້ຂອງເຮົາ ຫຼື ສິ່ງນີ້ຂອງຄົນອື່ນ ຜູ້ນັ້ນຍ່ອມມີຄວາມເສື່ອມ ສົມຈິງດັ່ງພາສີດນີ້ວ່າ

ທ່ານເສື່ອມແລ້ວຈາກລົດ ມ້າ ແກ້ວມະນີ ແລະຕຸ້ມຫູ
ເສື່ອມແລ້ວຈາກບຸດພັນລະຍາ ແລະ ໂພຄະຊັບທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ໃຊ້ສອຍທັງປວງ
ເຫດໃດ ທ່ານຈຶ່ງບໍ່ເດືອດຮ້ອນ ໃນເວລາເສົ້າໂສກ
ໂພຄະຊັບຍ່ອມລະບຸກຄົນໄປກ່ອນແດ່
ບຸກຄົນຍ່ອມລະໂພຄະຊັບໄປກ່ອນແດ່
ໂຈນຣາຊາຜູ້ຕ້ອງການກາມ
ໝູ່ຊົນຜູ້ມີໂພຄະຊັບ ເປັນຜູ້ບໍ່ທ່ຽງ
ຍ້ອນແນວນັ້ນ ເຮົາຈຶ່ງບໍ່ເສົ້າໂສກໃນເວລາເສົ້າໂສກ
ດວງຈັນຂຶ້ນເຕັມດວງແລ້ວກໍລັບໄປ
ດວງອາທິດກໍຈັດຄວາມມືດແລ້ວກໍລັບໄປ
ສັດຕູເອີຍເຮົາຮູ້ຈັກໂລກກະທຳແລ້ວ
ຍ້ອນແນວນັ້ນ ເຮົາຈຶ່ງບໍ່ເສົ້າໂສກ ໃນເວລາທີ່ເສົ້າໂສກ

ຜູ້ໃດບໍ່ມີຄວາມຖື ຄວາມຍຶດໝັ້ນ ຄວາມຖືໝັ້ນ ຄວາມພໍໃຈ ຄວາມນ້ອມໃຈເຊື່ອ ຮູບ ເວ
ທະນາ ສັນຍາ ສັງຂານ ວິນຍານໃດ ໆ ວ່າ ສິ່ງນີ້ຂອງເຮົາ ຫຼື ສິ່ງນີ້ຂອງຄົນອື່ນ ຜູ້ນັ້ນຍ່ອມບໍ່ມີ
ຄວາມເສື່ອມ

ສົມຈິງດັ່ງພາສີດນີ້ວ່າ ສະມະນະ ທ່ານຍືນດີບໍ່ ເຮົາໄດ້ອັນໃດມາຈຶ່ງຍືນດີນັ້ນ ຜູ້ມີອາຍຸ
ຖ້າແນວນັ້ນ ທ່ານເສົ້າໂສກບໍ່ ສະມະນະ ເຮົາເສຍອັນໃດໄປນັ້ນ ຜູ້ມີອາຍຸ ຖ້າແນວນັ້ນ ທ່ານທັງບໍ່
ຍືນດີ ແລະບໍ່ເສົ້າໂສກບໍ່ ສະມະນະ ແນວນັ້ນ ຜູ້ມີອາຍຸ ເປັນເວລານານແທ້ນັ້ນ ພວກເຮົາຈຶ່ງໄດ້
ພົບພິກຂຸຜູ້ເປັນພາມ ຜູ້ດັບກິເລດ ບໍ່ຍືນດີ ບໍ່ມີທຸກ ຂ້າມຕັນຫາເຄື່ອງກ່ຽວຂ້ອງໃນໂລກລວມ
ຄວາມວ່າ ຜູ້ນັ້ນແລ ຍ່ອມບໍ່ເສື່ອມໃນໂລກ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ຄວາມຍຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາໃນນາມຮູບ
ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ຜູ້ໃດໂດຍປະການທັງປວງ
ແລະຜູ້ໃດບໍ່ເສົ້າໂສກ ຍ້ອນບໍ່ມີຄວາມຍຶດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ
ຜູ້ນັ້ນແລຍ່ອມບໍ່ເສື່ອມໃນໂລກ

[໑໘໖] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ກິເລດເຄື່ອງກັງວົນວ່າ ສິ່ງນີ້ຂອງເຮົາ
 ຫຼື ສິ່ງນີ້ຂອງຄົນອື່ນ ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ຜູ້ໃດ
 ຜູ້ນັ້ນເມື່ອບໍ່ໄດ້ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ
 ຍ່ອມບໍ່ເສົ້າໂສກວ່າຂອງ ໆ ເຮົາບໍ່ມີ

ຄຳວ່າ ຜູ້ໃດ ໃນຄຳວ່າ ກິເລດເຄື່ອງກັງວົນວ່າ ສິ່ງນີ້ຂອງເຮົາ ຫຼື ສິ່ງນີ້ຂອງຄົນອື່ນ ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ຜູ້ໃດ ໄດ້ແກ່ ພຣະອະຣະຫັນຕະຂີນາສົບ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມຖື ຄວາມຢືດໝັ້ນ ຄວາມຖືໝັ້ນ ຄວາມພໍໃຈ ຄວາມນ້ອມໃຈເຊື່ອຮູບ ເວທະນາ ສັນຍາ ສັງຂານ ວິນຍານໃດ ໆ ວ່າ ສິ່ງນີ້ຂອງເຮົາ ຫຼື ສິ່ງນີ້ຂອງຄົນອື່ນ ຍ່ອມບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ແກ່ພຣະອະຣະ ຫັນຕະຂີນາສົບໃດ ໄດ້ແກ່ ກິເລດເຄື່ອງກັງວົນນັ້ນພຣະອະຣະຫັນຕະຂີນາສົບໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ອະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟ ຄືຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ກິເລດເຄື່ອງກັງວົນວ່າ ສິ່ງນີ້ຂອງເຮົາ ຫຼື ສິ່ງນີ້ຂອງຄົນອື່ນ ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ຜູ້ໃດ ແນວນີ້ແດ່

ວ່າດ້ວຍອິທັບປັດຈະຍະຕາ

ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ກາຍນີ້ ບໍ່ແມ່ນຂອງພວກ ທ່ານ ທັງບໍ່ແມ່ນຂອງຄົນອື່ນ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ກາຍນີ້ກຳເກົາຄວບຄຸມໄວ້ ຈິດປະມວນໄວ້ ເພິ່ງ ເຫັນວ່າ ເປັນບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງເວທະນາ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພຣະອະຣິຍະສາວົກ ຜູ້ໄດ້ຮຽນຮູ້ແລ້ວ ຍ່ອມມະນະສິການປະຕິດຈະສະມຸບບາດຢ່າງດີ ໂດຍແຍບຄາຍໃນກາຍນັ້ນວ່າ ຍ້ອນເຫດນີ້ ເມື່ອ ສິ່ງນີ້ມີ ສິ່ງນີ້ຈິ່ງມີ ຍ້ອນສິ່ງນີ້ເກີດຂຶ້ນ ສິ່ງນີ້ຈິ່ງເກີດຂຶ້ນ ຍ້ອນສິ່ງນີ້ບໍ່ມີ ສິ່ງນີ້ຈິ່ງບໍ່ມີ ຍ້ອນສິ່ງນີ້ ດັບໄປ ສິ່ງນີ້ຈິ່ງດັບໄປ ຄື ຍ້ອນອະວິດຊາເປັນປັດໄຈ ສັງຂານຈິ່ງມີ ຍ້ອນສັງຂານເປັນປັດໄຈ ວິນຍານຈິ່ງມີ ຯລຯ ຄວາມເກີດຂຶ້ນແຫ່ງກອງທຸກທັງມວນນັ້ນມີໄດ້ດ້ວຍປະການແນວນີ້

ຍ້ອນອະວິດຊາສຳຮອກດັບໄປບໍ່ເຫຼືອ ສັງຂານຈິ່ງດັບ ຯລຯ ຄວາມດັບແຫ່ງກອງທຸກ ທັງມວນນີ້ ມີໄດ້ດ້ວຍປະການແນວນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ກິເລດເຄື່ອງກັງວົນວ່າ ສິ່ງນີ້ຂອງເຮົາ ຫຼື ສິ່ງນີ້ຂອງຄົນອື່ນຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ຜູ້ໃດ ແນວນີ້ແດ່

ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ

ໂມຄະຣາດ ທ່ານຈົ່ງພິຈາລະນາເຫັນໂລກໂດຍຄວາມວ່າງເປົ່າ
 ເປັນຜູ້ມີສະຕິທຸກເມື່ອ ເພິ່ງຖອນຄວາມຕາມເຫັນວ່າມີຕົວຕົນສາ
 ເປັນຜູ້ຂ້າມມັດຈຸຣາດສາໄດ້ ດ້ວຍອາການແນວນີ້
 ບຸກຄົນພິຈາລະນາໂລກຢູ່ແນວນີ້ ມັດຈຸຣາດຈິ່ງແນມບໍ່ເຫັນ

ລວມຄວາມວ່າ ກິເລດເຄື່ອງກັງວົນວ່າ ສິ່ງນີ້ຂອງເຮົາ ຫຼື ສິ່ງນີ້ຂອງຄົນອື່ນ ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ ຜູ້ໃດ ແນວນີ້ແດ່

ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ສິ່ງໃດບໍ່ແມ່ນຂອງພວກທ່ານ ທ່ານທັງຫຼາຍ ຈົ່ງລະສິ່ງນັ້ນສາເຫັນ ສິ່ງທີ່ພວກທ່ານລະໄດ້ແລ້ວນັ້ນ ຈັກມີເພື່ອປະໂຫຍດເກື້ອກູນ ເພື່ອຄວາມ ສຸກ ຕະຫຼອດການນາມ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ອັນໃດນໍ? ບໍ່ແມ່ນຂອງພວກທ່ານ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ຮູບບໍ່ ແມ່ນຂອງພວກທ່ານ ທ່ານທັງຫຼາຍຈົ່ງລະຮູບນັ້ນສາເຫັນ ຮູບທີ່ພວກທ່ານລະໄດ້ແລ້ວນັ້ນ ຈັກມີ ເພື່ອປະໂຫຍດເກື້ອກູນ ເພື່ອຄວາມສຸກ ຕະຫຼອດການນາມ ເວທະນາ ຯລຯ ສັນຍາ ຯລຯ ສັງ ຂານ ຯລຯ ວິນຍານບໍ່ແມ່ນຂອງພວກທ່ານ ທ່ານທັງຫຼາຍຈົ່ງລະວິນຍານນັ້ນສາເຫັນ ວິນຍານທີ່ ພວກທ່ານລະໄດ້ແລ້ວນັ້ນແລ ຈັກມີເພື່ອປະໂຫຍດເກື້ອກູນ ເພື່ອຄວາມສຸກ ຕະຫຼອດການນາມ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພວກທ່ານເຂົ້າໃຈຄວາມຂໍ້ນັ້ນວ່າແນວໃດ ຄົນເພິ່ງເອົາຫຍ້າ ໄມ້ ງ່າໄມ້ ໃບໄມ້ທີ່ ມີຢູ່ໃນເຊຕະວັນ ວິຫານນີ້ໄປເຜົາ ຫຼື ຈັດການໄປຕາມຮູບເລື່ອງ ພວກທ່ານຈະເພິ່ງມີຄວາມຄິດ ແນວນີ້ແດ່ບໍ່ ວ່າ ຄົນຍ່ອມເອົາພວກເຮົາໄປເຜົາ ຫຼື ຈັດການໄປຕາມ ຮູບການ

ຄວາມດໍາຣິເຊັ່ນນັ້ນບໍ່ມີເລີຍ ຂ້ານ້ອຍ

ຂໍ້ນັ້ນ ເປັນຍ້ອນເຫດໃດ?

ຍ້ອນນັ້ນບໍ່ແມ່ນຕົນ ຫຼື ຂອງເນື່ອງດ້ວຍຕົນຂອງພວກຂ້າພຣະອົງເລີຍ ຂ້ານ້ອຍ

ແນວດຽວກັນນັ້ນແລ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ສິ່ງໃດບໍ່ແມ່ນຂອງພວກທ່ານ ທ່ານທັງຫຼາຍຈົ່ງລະ ສິ່ງນັ້ນສາ ສິ່ງທີ່ພວກທ່ານລະໄດ້ແລ້ວນັ້ນຈັກມີເພື່ອປະໂຫຍດເກື້ອກູນ ເພື່ອຄວາມສຸກ ຕະຫຼອດ ການນາມ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ອັນໃດນໍ? ບໍ່ແມ່ນຂອງພວກທ່ານ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ຮູບບໍ່ແມ່ນຂອງພວກ ທ່ານ ທ່ານທັງຫຼາຍຈົ່ງລະຮູບນັ້ນສາເຫັນ ຮູບທີ່ພວກທ່ານລະໄດ້ແລ້ວ ຈັກມີເພື່ອປະໂຫຍດ ເກື້ອກູນ ເພື່ອຄວາມສຸກ ຕະຫຼອດການນາມ ເວທະນາ ຯລຯ ສັນຍາ ຯລຯ ສັງ ຂານ ຯລຯ ວິນຍານ ບໍ່ແມ່ນຂອງພວກທ່ານ ທ່ານທັງຫຼາຍຈົ່ງລະວິນຍານນັ້ນສາເຫັນ ວິນຍານທີ່ພວກທ່ານ ລະໄດ້ແລ້ວຈັກມີເພື່ອປະໂຫຍດເກື້ອກູນ ເພື່ອຄວາມສຸກ ຕະຫຼອດການນາມ ລວມຄວາມວ່າ ກິເລດເຄື່ອງກັງວົນວ່າ ສິ່ງນີ້ ຂອງເຮົາ ຫຼື ສິ່ງນີ້ຂອງຄົນອື່ນ ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ຜູ້ໃດ ແນວນີ້ແດ່ ສົມ ຈິງດັ່ງພາສີດນີ້ວ່າ

ຄາມະນີ ໄພຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ບຸກຄົນຜູ້ແນມເຫັນ

ຄວາມເກີດຂຶ້ນແຫ່ງທຳລ້ວນ ໆ

ແລະຄວາມສືບຕໍ່ແຫ່ງສັງຂານລ້ວນ ໆ ຕາມເປັນຈິງ

ເມື່ອໃດບຸກຄົນແນມເຫັນຂັນທະໂລກ ວ່າ

ສະເໝີດ້ວຍຫຍ້າ ແລະທ່ອນໄມ້ ດ້ວຍປັນຍາ

ເມື່ອນັ້ນ ເຂົາຍ່ອມບໍ່ປາຖະໜາອັນໃດອື່ນ

ນອກຈາກຄວາມບໍ່ປະຕິສົນທິ

ລວມຄວາມວ່າ ກິເລດເຄື່ອງກັງວົນວ່າ ສິ່ງນີ້ຂອງເຮົາ ຫຼື ສິ່ງນີ້ຂອງຄົນອື່ນ ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່
ຜູ້ໃດແນວນີ້ແດ່

ນາງວະຊິຣາພິກຂຸນີໄດ້ກ່າວຄຳນີ້ກັບມານຜູ້ຊົ່ວຊ້າວ່າ

ມານເອີຍ ທິດຖິຂອງເຈົ້າເຊື່ອໃຜວ່າເປັນສັດ
ຮ່າງກາຍທີ່ເປັນກອງແຫ່ງສັງຂານລ້ວນ ໆ ນີ້ບັນດິດຈະຮຽກວ່າ
ສັດບໍ່ໄດ້ເລີຍ

ເມື່ອຂັນທັງຫຼາຍມີຢູ່ ສົມມຸດວ່າສັດກໍມີໄດ້
ເໝືອນສຽງເວົ້າວ່າລົດຍ່ອມມີໄດ້ ຍ້ອນການຄຸມກັນແຫ່ງສ່ວນປະກອບ
ອັນໜຶ່ງທຸກເທົ່ານັ້ນເກີດຂຶ້ນ ທຸກເທົ່ານັ້ນດຳລົງຢູ່ແລະ
ຜັນປ່ຽນໄປ ນອກຈາກທຸກບໍ່ມີສິ່ງອື່ນເກີດຂຶ້ນ
ນອກຈາກທຸກບໍ່ມີອັນໃດອື່ນດັບໄປເລີຍ

ລວມຄວາມວ່າ ກິເລດເຄື່ອງກັງວົນວ່າ ສິ່ງນີ້ຂອງເຮົາ ຫຼື ສິ່ງນີ້ຂອງຄົນອື່ນ ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່
ຜູ້ໃດ ແນວນີ້ແດ່

(ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ) ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ແນວນີ້ເອງແລ ພິກຂຸຄົນ
ຫາຮູບຕະຫຼອດຄະຕິແຫ່ງຮູບທີ່ມີຢູ່ ຄົ້ນຫາເວທະນາ ຯລຯ ສັນຍາ ຯລຯ ສັງຂານ ຯລຯ ຄົ້ນ
ຫາວິນຍານ ຕະຫຼອດຄະຕິແຫ່ງວິນຍານທີ່ມີຢູ່ ເມື່ອພິກຂຸນັ້ນຄົ້ນຫາຮູບຕະຫຼອດຄະຕິແຫ່ງຮູບ
ຄົ້ນຫາເວທະນາ ຯລຯ ສັນຍາ ຯລຯ ສັງຂານ ຯລຯ ຄົ້ນຫາວິນຍານຕະຫຼອດຄະຕິແຫ່ງວິນ
ຍານທີ່ມີຢູ່ ຄວາມຖືວ່າ ເຮົາຂອງເຮົາ ຫຼື ມີເຮົາ ຂອງພິກຂຸນັ້ນບໍ່ມີເລີຍ ລວມຄວາມວ່າ ກິເລດ
ເຄື່ອງກັງວົນວ່າ ສິ່ງນີ້ ຂອງເຮົາ ຫຼື ສິ່ງນີ້ຂອງຄົນອື່ນ ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ຜູ້ໃດ ແນວນີ້ແດ່

ວ່າດ້ວຍໂລກວ່າງ

ທ່ານພຣະອານົນໄດ້ຂາບທູນຄຳນີ້ກັບພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າວ່າ ຂ້າແດ່ພຣະອົງຜູ້ຈະເລີນ
ທີ່ຕັດວ່າໂລກວ່າງ ໂລກວ່າງ ຂ້າແດ່ພຣະອົງຜູ້ຈະເລີນ ດ້ວຍເຫດທີ່ໃດນໍ ຈຶ່ງຕັດວ່າ ໂລກວ່າງ

ອານົນ ຍ້ອນໂລກວ່າງຈາກຕົນ ຫຼື ຈາກສິ່ງທີ່ເນື່ອງດ້ວຍຕົນ ສະນັ້ນ ເຮົາຈຶ່ງກ່າວວ່າ
ໂລກວ່າງ ອານົນ ອັນໃດນໍ? ທີ່ວ່າງຈາກຕົນ ຫຼື ສິ່ງທີ່ເນື່ອງດ້ວຍຕົນ ອານົນ ຕາວ່າງຈາກຕົນ
ຫຼື ສິ່ງທີ່ເນື່ອງດ້ວຍຕົນ ຮູບວ່າງ ຯລຯ ຈັກຊວິນຍານວ່າງ ຯລຯ ຈັກຊສຳຜັດວ່າງ ຄື ຄວາມ
ສະເຫວີຍອາລົມທີ່ເປັນສຸກ ເປັນທຸກ ຫຼື ເປັນສຸກກໍບໍ່ແມ່ນ ເປັນທຸກກໍບໍ່ແມ່ນ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນຈັກ
ຊສຳຜັດເປັນປັດໄຈ ກໍວ່າງ ຯລຯ ຫຼ ຯລຯ ສຽງ ຯລຯ ດັງ ຯລຯ ກິ່ນ ຯລຯ ລິ້ນ ຯລຯ ຣົດ
ຯລຯ ກາຍ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະ ຯລຯ ໃຈ ຯລຯ ທຳມາຣົມ ຯລຯ ມະໂນວິນຍານ ຯລຯ ມະ

ໂນສຳຜັດ ກ່ວາ ຄື ຄວາມສະເໝີພາບທີ່ເປັນສຸກ ເປັນທຸກ ຫຼື ເປັນສຸກກໍບໍ່ແມ່ນ ເປັນທຸກກໍບໍ່ແມ່ນ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນມະໂນສຳຜັດເປັນປັດໄຈກ່ວາຈາກຕົນ ຫຼື ສິ່ງທີ່ເນື່ອງດ້ວຍຕົນ ອານິຍະໂລກກ່ວາ ຈາກຕົນ ຫຼື ສິ່ງທີ່ເນື່ອງດ້ວຍຕົນ ສະນັ້ນ ເຮົາຈຶ່ງກ່າວວ່າ ໂລກກ່ວາ ລວມຄວາມວ່າ ກິເລດ ເຄື່ອງກັງວົນວ່າ ສິ່ງນີ້ຂອງເຮົາ ຫຼື ສິ່ງນີ້ຂອງຄົນອື່ນ ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ຜູ້ໃດ ແນວນີ້ແດ່

ຄຳວ່າ ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ໃນຄຳວ່າ ຜູ້ນັ້ນເມື່ອບໍ່ໄດ້ຄວາມຢືດຖື ວ່າເປັນຂອງເຮົາ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມຢືດຖືວ່າ ເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕົນຫາ (໒) ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດທິດຖື ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າ ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕົນຫາ ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດທິດຖື

ຜູ້ນັ້ນລະຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດຕົນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດທິດຖືໄດ້ແລ້ວ ຈຶ່ງບໍ່ພົບ ບໍ່ໄດ້ ຄື ບໍ່ສົມຫວັງ ບໍ່ໄດ້ສະເພາະຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ນັ້ນເມື່ອບໍ່ໄດ້ຄວາມຢືດຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ

ຄຳວ່າ ຍ່ອມບໍ່ເສົ້າໂສກວ່າຂອງ ໆ ເຮົາບໍ່ມີ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເສົ້າໂສກເຖິງສິ່ງທີ່ຜັນປ່ຽນໄປແລ້ວ ຫຼື ເມື່ອສິ່ງນັ້ນຜັນປ່ຽນໄປແລ້ວຍ່ອມບໍ່ເສົ້າໂສກ ຄື ບໍ່ເສົ້າໂສກ ບໍ່ລຳບາກ ບໍ່ຮ້າໄຮ ບໍ່ຕີເອົາພ່ຳເພີ້ ບໍ່ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼວ່າ ຕາຂອງເຮົາ ຜັນປ່ຽນໄປ ຯລຯ ຫຼຸຂອງເຮົາ ຯລຯ ບໍ່ເສົ້າໂສກ ບໍ່ລຳບາກ ບໍ່ຮ້າໄຮ ບໍ່ຕີເອົາພ່ຳເພີ້ ບໍ່ເຖິງຄວາມຫຼົງໃຫຼວ່າ ຯລຯ ຜູ້ຮ່ວມສາຍໂລຫິດຂອງເຮົາຜັນປ່ຽນໄປ ລວມຄວາມວ່າ ຍ່ອມບໍ່ເສົ້າໂສກວ່າຂອງ ໆ ເຮົາບໍ່ມີ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ກິເລດເຄື່ອງກັງວົນວ່າ ສິ່ງນີ້ຂອງເຮົາ
ຫຼື ສິ່ງນີ້ຂອງຄົນອື່ນ ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ຜູ້ໃດ
ຜູ້ນັ້ນເມື່ອບໍ່ໄດ້ຄວາມຖືວ່າເປັນຂອງເຮົາ
ຍ່ອມບໍ່ເສົ້າໂສກວ່າຂອງ ໆ ເຮົາບໍ່ມີ

[໑໘໗] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ບຸກຄົນເປັນຜູ້ບໍ່ຮິດສະຫຍາ ບໍ່ຕິດໃຈ
ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ສະໝໍ່າສະເໝີໃນອາຍະຕະນະທັງປວງ
ເຮົາຖືກຖາມເຖິງບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ຈຶ່ງບອກອານິສົງນັ້ນ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ຮິດສະຫຍາ

ຄຳວ່າ ບຸກຄົນເປັນຜູ້ບໍ່ຮິດສະຫຍາ ບໍ່ຕິດໃຈ ອະທິບາຍວ່າ

ຄວາມບໍ່ຮິດສະຫຍາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ ເປັນຜູ້ຮິດສະຫຍາ ຄື ຍ່ອມອິດສາ ຊຶ່ງຊັງ ຜູກຮິດສະຫຍາໃນລາບ ສັກກາຣະ ການທຳຄວາມເຄົາລົບ ການນັບຖື ການຂາບໄຫວ້ ແລະການບູຊາຂອງຜູ້ອື່ນ ຄວາມຮິດສະຫຍາ ການທຳຄວາມຮິດສະຫຍາ ຄວາມອິດສາ ກິຣິຍາທີ່ອິດສາ ພາວະທີ່ອິດສາ ຄວາມກຽດຊັງ ກິຣິຍາທີ່ກຽດຊັງ ພາວະທີ່ກຽດຊັງ ເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຮິດສະຫຍາ ຄວາມຮິດສະຫຍານີ້ຜູ້ໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນ ຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ຮິດສະຫຍາ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຕິດໃຈ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຕິດໃຈ ໄດ້ແກ່ ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສົນມູນ ຄື ໂລພະ ຄວາມຕິດໃຈນີ້ຜູ້ໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟ ຄື ຍານແລ້ວ ຜູ້ນັ້ນຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ຕິດໃຈ

ເຂົາບໍ່ຕິດໃນຮູບ ຯລຯ ບໍ່ຕິດໃຈ ຄື ບໍ່ກຳໜົດ ບໍ່ສະຍົບ ບໍ່ມັກມຸ້ນໃນຮູບທີ່ເຫັນ ສຽງ ທີ່ໄດ້ຍິນ ກິ່ນ ຣົດ ໄຜດຖັບພະທີ່ຮັບຮູ້ ແລະທຳມາຣົມທີ່ເພິ່ງຮູ້ແຈ້ງ ໄດ້ແກ່ ເປັນຜູ້ຄາຍຄວາມຕິດໃຈແລ້ວ ປາສະຈາກຄວາມຕິດໃຈແລ້ວ ສະລະຄວາມຕິດໃຈແລ້ວ ຄາຍຄວາມຕິດໃຈແລ້ວ ບ່ອຍວາງຄວາມຕິດໃຈແລ້ວ ລະຄວາມຕິດໃຈແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຄວາມຕິດໃຈແລ້ວ ເປັນຜູ້ຄາຍຄວາມກຳໜົດແລ້ວ ປາສະຈາກຣາຄະແລ້ວ ສະລະຣາຄະແລ້ວ ຄາຍຣາຄະແລ້ວ ບ່ອຍວາງຣາຄະແລ້ວ ລະຣາຄະແລ້ວ ສະລັດຖິ້ມຣາຄະໄດ້ແລ້ວ ເປັນຜູ້ໝົດຄວາມຢາກແລ້ວ ດັບແລ້ວ ເຢັນແລ້ວ ມີຕົນອັນປະເສີດສະເຫວີຍສຸກຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ບຸກຄົນເປັນຜູ້ບໍ່ຮິດສະຫຍາ ບໍ່ຕິດໃຈ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ສະໝໍ່າສະເໝີໃນອາຍະຕະນະທັງປວງ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຫວັ່ນໄຫວ ຄື ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສົນມູນ ຄື ໂລພະ ຕັນຫາທີ່ຕັດຮຽກວ່າຄວາມຫວັ່ນໄຫວນີ້ ບຸກຄົນໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຄື ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ບຸກຄົນນັ້ນຕັດຮຽກວ່າ ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະຄວາມຫວັ່ນໄຫວໄດ້ແລ້ວ ຈຶ່ງຊື່ວ່າບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ບຸກຄົນນັ້ນຍ່ອມບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ບໍ່ສະເຫຼືອນ ບໍ່ເຄື່ອນໄຫວ ບໍ່ສະທ້ານ ບໍ່ສັ່ນສະທ້ານ ຍ້ອນໄດ້ລາບ

ຍ້ອນເສື່ອມລາບແດ່ ຍ້ອນໄດ້ຍົດ ຍ້ອນເສື່ອມຍົດແດ່ ຍ້ອນສັນເສີນ ຍ້ອນນິນທາແດ່ ຍ້ອນສຸກ ຍ້ອນທຸກແດ່ ຈຶ່ງຊື່ວ່າບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ

ຄຳວ່າ ສະໝໍ່າສະເໝີໃນອາຍະຕະນະທັງປວງ ອະທິບາຍວ່າ ອາຍະຕະນະ ໑໒ ຕັດ ຮຽກວ່າ ສິ່ງທັງປວງ ຄື ຕາ ແລະ ຮູບ ຯລຯ ໃຈ ແລະ ທຳມາຣົມ

ເມື່ອໃດ ຄວາມກຳໜົດດ້ວຍຄວາມພໍໃຈໃນອາຍະຕະນະທັງພາຍໃນ ແລະພາຍນອກ ບຸກຄົນໃດ ລະໂດ້ເດັດຂາດແລ້ວ ຕັດຮາກກິນເຫງົ້າ ເໝືອນຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກິນເຫງົ້າໄປ ແລ້ວ ເຫຼືອແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ ບຸກຄົນນັ້ນຕັດຮຽກວ່າ ສະໝໍ່າສະເໝີໃນອາຍະຕະນະທັງປວງ ເຂົາເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງໃນອາຍະຕະນະທັງປວງ ມີຕົນເປັນກາງໃນອາຍະຕະນະທັງປວງ ວາງເສີຍໃນອາຍະຕະນະທັງປວງ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ສະໝໍ່າສະເໝີໃນອາຍະຕະນະທັງປວງ

ຄຳວ່າ ເຮົາຖືກຖາມເຖິງບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ຈຶ່ງບອກອານິສົງນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ເຮົາຖືກຖາມເຖິງ ຄື ຖືກຂໍ ຖືກເຊື່ອເຊີນ ຖືກຂໍໃຫ້ສະແດງບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ຈຶ່ງບອກ ອານິສົງ ໔ ເຫຼົ່ານີ້ ຄື ກ່າວ ບອກ ຯລຯ ປະກາດວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ຮິດສະຫຍາ ບໍ່ຕິດໃຈ ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ສະໝໍ່າສະເໝີໃນອາຍະຕະນະທັງປວງ ລວມຄວາມວ່າ ເຮົາຖືກຖາມເຖິງບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ຈຶ່ງບອກອານິສົງນັ້ນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດ ວ່າ

ບຸກຄົນເປັນຜູ້ບໍ່ຮິດສະຫຍາ ບໍ່ຕິດໃຈ
ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ສະໝໍ່າສະເໝີໃນອາຍະຕະນະທັງປວງ
ເຮົາຖືກຖາມເຖິງບຸກຄົນຜູ້ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ຈຶ່ງບອກອານິສົງນັ້ນ

[໑໗໗] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ອະພິສັງຂານໃດ ໆ ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ຜູ້ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ຮູ້ແຈ່ມແຈ້ງ
ເຂົາງົດເວັ້ນແລ້ວຈາກການຜາຣົບອະພິສັງຂານ
ຍ່ອມແນມເຫັນຄວາມປອດໄປໃນທີ່ທັງປວງ

ຄຳວ່າ ຜູ້ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ຮູ້ແຈ່ມແຈ້ງ ອະທິບາຍວ່າ ຕັນຫາຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຫວັ່ນໄຫວ ຄື ຄວາມກຳໜົດ ຄວາມກຳໜົດແຮງ ຯລຯ ອະພິດຊາ ອະກຸສິນມູນ ຄື ໂລພະ ຕັນຫາທີ່ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຫວັ່ນໄຫວ ນີ້ ບຸກຄົນໃດລະໂດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ອະງົບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟ ຄື ຍານແລ້ວ ບຸກຄົນນັ້ນຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະຄວາມຫວັ່ນໄຫວໄດ້ແລ້ວ ຈຶ່ງຊື່ວ່າຜູ້ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ບຸກຄົນຍ່ອມບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ຄື ບໍ່ສະເທືອນ ບໍ່ເຄື່ອນໄຫວ ບໍ່ສະທ້ານ ບໍ່ສັ່ນສະທ້ານ ຍ້ອນໄດ້ລາບ ຍ້ອນເສື່ອມລາບ

ແດ່ ຍ້ອນໄດ້ຍຶດ ຍ້ອນເສື່ອມຍຶດແດ່ ຍ້ອນສັນເສີນ ຍ້ອນນິນທາແດ່ ຍ້ອນສຸກ ຍ້ອນທຸກແດ່ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ

ຄຳວ່າ ຮູ້ແຈ່ມແຈ້ງ ໄດ້ແກ່ ຮູ້ ຮູ້ທົ່ວ ຮູ້ແຈ່ມແຈ້ງ ຄື ຮູ້ສະເພາະ ແທງຕະຫຼອດວ່າ ສັງຂານທັງປວງບໍ່ທຸງ ຯລຯ ສັງຂານທັງປວງເປັນທຸກ ຯລຯ ຮູ້ ຮູ້ທົ່ວ ຮູ້ແຈ່ມແຈ້ງ ຄື ຮູ້ສະເພາະ ແທງຕະຫຼອດວ່າ ສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ ມີຄວາມເກີດຂຶ້ນເປັນທຳມະດາ ສິ່ງນັ້ນທັງໝົດລ້ວນມີຄວາມດັບໄປເປັນທຳມະດາ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ຮູ້ແຈ່ມແຈ້ງ

ຄຳວ່າ ອະພິສັງຂານໃດ ໆ ຍ່ອມບໍ່ມີ ອະທິບາຍວ່າ ປຸນຍາພິສັງຂານ ອະປຸນຍາພິສັງຂານ ອາເນນຊາພິສັງຂານ ຕັດຮຽກວ່າ ອະພິສັງຂານ ປຸນຍາພິສັງຂານ ອະປຸນຍາພິສັງຂານ ແລະອາເນນຊາພິສັງຂານ ເຂົາລະໄດ້ເດັດຂາດແລ້ວ ຕັດຮາກກິນເຫງົ້າເໝືອນຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກິນເຫງົ້າໄປແລ້ວ ເຫຼືອແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ ດ້ວຍເຫດໃດ ດ້ວຍເຫດພຽງເທົ່ານີ້ ອະພິສັງຂານທັງຫຼາຍ ຍ່ອມບໍ່ມີ ຄື ບໍ່ມີຢູ່ ບໍ່ຜາກົດ ຫາບໍ່ໄດ້ ຄື ອະພິສັງຂານເຂົາລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະຖິບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟ ຄື ຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ອະພິສັງຂານໃດ ໆ ຍ່ອມບໍ່ມີ

ຄຳວ່າ ເຂົາງົດເວັ້ນແລ້ວຈາກການຜາຣົບອະພິສັງຂານ ອະທິບາຍວ່າ ປຸນຍາພິສັງຂານ ອະປຸນຍາພິສັງຂານ ອາເນນຊາພິສັງຂານ ຕັດຮຽກວ່າ ອະພິສັງຂານ ປຸນຍາພິສັງຂານ ອະປຸນຍາພິສັງຂານ ແລະ ອາເນນຊາພິສັງຂານ ເຂົາລະໄດ້ເດັດຂາດແລ້ວ ຕັດຮາກກິນເຫງົ້າເໝືອນຕົ້ນຕານທີ່ຖືກຕັດຮາກກິນເຫງົ້າໄປແລ້ວ ເຫຼືອແຕ່ພື້ນທີ່ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໄປ ບໍ່ໄດ້ດ້ວຍເຫດໃດ ດ້ວຍເຫດພຽງເທົ່ານີ້ ເຂົາເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວັ້ນ ເວັ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຜາຣົບອະພິສັງຂານ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກອະພິສັງຂານ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ເຂົາງົດເວັ້ນແລ້ວຈາກການຜາຣົບອະພິສັງຂານ

ຄຳວ່າ ຍ່ອມແນມເຫັນຄວາມປອດໂປ່ງໃນທີ່ທັງປວງ ອະທິບາຍວ່າ ຣາຄະ ໂທສະ ໂມຫະ ຯລຯ ກິເລດທັງຫຼາຍ ເປັນເຫດກໍ່ໄພ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະຣາຄະເຊິ່ງເປັນເຫດກໍ່ໄພສາໄດ້ ຯລຯ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະກິເລດທັງຫຼາຍ ເຊິ່ງເປັນເຫດກໍ່ໄພ ເຂົາຈຶ່ງແນມເຫັນຄວາມປອດໂປ່ງໃນທີ່ ທັງປວງ ຄື ເບິ່ງເຫັນຄວາມປອດໄພໃນທີ່ທັງປວງ ເບິ່ງເຫັນຄວາມບໍ່ມີສະຫນຽດຈັງໄຮໃນທີ່ທັງປວງ ເບິ່ງເຫັນຄວາມບໍ່ມີອຸປັດວະໃນທີ່ທັງປວງ ເບິ່ງເຫັນຄວາມບໍ່ມີອຸປະສັກໃນທີ່ທັງປວງ ເບິ່ງເຫັນຄວາມບໍ່ຕິດຂັດໃນທີ່ທັງປວງ ລວມຄວາມວ່າ ຍ່ອມແນມເຫັນຄວາມປອດໂປ່ງໃນທີ່ ທັງປວງ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ອະພິສັງຂານໃດ ໆ ຍ່ອມບໍ່ມີແກ່ຜູ້ບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ຮູ້ແຈ່ມແຈ້ງ
ເຂົາງົດເວັ້ນແລ້ວຈາກການຜາຣົບອະພິສັງຂານ
ຍ່ອມແນມເຫັນຄວາມປອດໂປ່ງໃນທີ່ທັງປວງ

[໑໘໙] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ມຸນີຍ່ອມບໍ່ກ່າວເຖິງຕົນໃນໝູ່ຄົນທີ່ສະເໝີກັນ
ດ້ອຍກວ່າ (ຫຼື) ເລີດກວ່າເລີຍ
ມຸນີນັ້ນ ເປັນຜູ້ສະງົບ ຄາຍຄວາມຂີ້ຖີ່ ບໍ່ຢຶດຖື ບໍ່ສະລັດຖິ້ມ

ວ່າດ້ວຍຄຸນສົມບັດຂອງມຸນີ

ຄຳວ່າ ມຸນີຍ່ອມບໍ່ກ່າວເຖິງຕົນໃນໝູ່ຄົນທີ່ສະເໝີກັນ ດ້ອຍກວ່າ (ຫຼື) ເລີດກວ່າ ເລີຍ ອະທິບາຍວ່າ ຍານທ່ານຮຽກວ່າ ໂມນະ ຄື ຄວາມຮູ້ທົ່ວ ກິຣິຍາທີ່ຮູ້ແຈ້ງ ຯລຯ ຜູ້ກ້າວລ່ວງ ກິ ເລດເຄື່ອງຂ້ອງແລະຕັນຫາເໝືອນຕາໜ່າງໄດ້ແລ້ວ ຊື່ວ່າມຸນີ

ມຸນີຍ່ອມບໍ່ກ່າວເຖິງ ຄື ບໍ່ເວົ້າ ບໍ່ບອກ ບໍ່ສະແດງ ບໍ່ຊີ້ແຈ້ງວ່າ ເຮົາເລີດກວ່າເຂົາ ເຮົາ ສະເໝີເຂົາ ຫຼືເຮົາດ້ອຍກວ່າເຂົາ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີຍ່ອມບໍ່ກ່າວເຖິງຕົນໃນໝູ່ຄົນທີ່ ສະເໝີກັນ ດ້ອຍກວ່າ (ຫຼື) ເລີດກວ່າເລີຍ

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ສະງົບ ໃນຄຳວ່າ ມຸນີນັ້ນ ເປັນຜູ້ສະງົບ ຄາຍຄວາມຂີ້ຖີ່ ອະທິບາຍວ່າ
ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ສະງົບ ຍ້ອນສະງົບຣາຄະ
ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ສະງົບ ຍ້ອນສະງົບໂທສະ
ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ສະງົບ ຍ້ອນສະງົບໂມຫະ ຯລຯ
ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ສະງົບ ຄື ເຂົ້າໄປສະງົບ ສະງົບເຢັນ ດັບ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນສະງົບ
ຣະງັບ ສະງົບເຢັນ ເຜົາ ດັບ ປາສະຈາກ ສະງົບຣະງັບ ອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ
ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີນັ້ນ ເປັນຜູ້ສະງົບ

ຄຳວ່າ ຄາຍຄວາມຂີ້ຖີ່ ອະທິບາຍວ່າ ມັດສະຣິຍະ ໔ ຢ່າງ ຄື (໑) ອາວາດມັດສະ ຣິຍະ
ຯລຯ ຄວາມມັ່ງແຕ່ຈະໄດ້ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຂີ້ຖີ່

ຄວາມຂີ້ຖີ່ນີ້ ມຸນີໃດລະໄດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້
ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟ ຄື ຍານແລ້ວ ມຸນີນັ້ນ ຕັດຮຽກວ່າ ຄາຍຄວາມຂີ້ຖີ່
ຄື ປາສະຈາກຄວາມຂີ້ຖີ່ ສະລະຄວາມຂີ້ຖີ່ ຄາຍຄວາມຂີ້ຖີ່ ປ່ອຍຄວາມຂີ້ຖີ່ ລະຄວາມຂີ້ຖີ່ ສະ
ລັດຖິ້ມຄວາມຂີ້ຖີ່ ລວມຄວາມວ່າ ມຸນີນັ້ນ ເປັນຜູ້ສະງົບ ຄາຍຄວາມຂີ້ຖີ່

ຄຳວ່າ ບໍ່ຢຶດຖື ໃນຄຳວ່າ ບໍ່ຢຶດຖື ບໍ່ສະລັດຖິ້ມ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ຢຶດຖື ຄື ບໍ່ຖືເອົາ ບໍ່
ເຂົ້າໄປຢຶດຖື ບໍ່ຖື ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນຮູບ ຯລຯ ເວທະນາ ຯລຯ ສັນຍາ ຯລຯ ສັງຂານ ຯລຯ
ວິນຍານ ຯລຯ ຄະຕິ ຯລຯ ການຖືກຳເນີດ ຯລຯ ປະຕິສົນທິ ຯລຯ ພົບ ຯລຯ ສົງສານ ບໍ່
ຢຶດຖື ຄື ບໍ່ຖືເອົາ ບໍ່ເຂົ້າໄປຢຶດຖື ບໍ່ຖື ບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ບໍ່ຖືໝັ້ນ ບໍ່ລະ ບໍ່ບັນເທົາ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ໝົດສິນ
ໄປ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງວັດຕະ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ຢຶດຖື

ຄຳວ່າ ບໍ່ສະລັດຖິ້ມ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ລະ ບໍ່ບັນເທົາ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ໝົດສິນໄປ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ເຖິງ
ຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຮູບ ຄື ບໍ່ລະ ບໍ່ບັນເທົາ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ໝົດສິນໄປ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກ
ເຊິ່ງເວທະນາ ຯລຯ ສັນຍາ ຯລຯສັງຂານ ຯລຯ ວິນຍານ ຯລຯ ຄະຕິ ຯລຯ ການຖືກຳເນີດ
ຯລຯ ປະຕິສິນທິ ຯລຯ ພົບ ຯລຯ ສົງສານ ຯລຯ ວັດຕະ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ສະລັດຖິ້ມ

ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍຄວາມເຄົາລົບ ຯລຯ ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີ
ພຣະພາກເຈົ້າ ນີ້ ເປັນສັດສິກາບັນຍັດ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຈຶ່ງຕັດວ່າ

ມຸນີຍ່ອມບໍ່ກ່າວເຖິງຕົນໃນໝູ່ຄົນທີ່ສະເໝີກັນ
ດ້ອຍກວ່າ (ຫຼື) ເລີດກວ່າເລີຍ
ມຸນີນັ້ນ ເປັນຜູ້ສະງົບ ຄາຍຄວາມຂີ້ຖີ່ ບໍ່ຢຶດຖື ບໍ່ສະລັດຖິ້ມ

ອັດຕະຫັນດະສຸດຕະນິດເທດທີ ໑໕ ຈົບ

໑໖. ສາຣີປຸດຕະສຸດຕະນິດເທດ

ອະທິບາຍສາຣີປຸດຕະສຸດ

ວ່າດ້ວຍພຣະສາຣີປຸດກ່າວສັນເສີນພຣະພຸດທະຄຸນ

ພຣະສາຣີປຸດເຖຣະຈະກ່າວອະທິບາຍສາຣີປຸດຕະສຸດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

[໑໙໐] (ທ່ານພຣະສາຣີປຸດກ່າວດັ່ງນີ້)

ພຣະສາດສະດາ ຜູ້ມີພຣະສຸຣະສຽງມ່ວນແນວນີ້
ໄດ້ສະເດັດຈາກພົບດູສິດມາເປັນພຣະຄະນາຈານ
ກ່ອນໜ້ານີ້ ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ເຄີຍເຫັນ
ທັງບໍ່ເຄີຍໄດ້ຍິນຈາກໃຜ ໆ ມາເລີຍ

ຄຳວ່າ ກ່ອນໜ້ານີ້ ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ເຄີຍເຫັນ ອະທິບາຍວ່າ ກ່ອນໜ້ານີ້ ຂ້າພະເຈົ້າ ບໍ່ເຄີຍ
ເຫັນພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນດ້ວຍຕາຕົນ ດ້ວຍອັດຕະພາບນີ້ເລີຍ ຄື ໃນການໃດ ພຣະ
ຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າສະເດັດອອກພັນສາທີ່ບັນດຸກຳພົນສິລາອາດ ຢູ່ເທິງໄມ້ປານີສັດຕະກະ ໃນພົບຕາ
ວະຕິງສາ ອັນໝູ່ເທວະດາແວດລ້ອມສະເດັດລົງສູ່ສັງກັດສະນະຄອນທາງບັນໄດແກ້ວມະນີ ສູນ

ກາງໃນການນັ້ນ ເວັ້ນການເຫັນຄັ້ງນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ເຄີຍເຫັນໃນການກ່ອນເລີຍ ລວມຄວາມວ່າ
ກ່ອນໜ້ານີ້ ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ເຄີຍເຫັນ

ຄຳວ່າ ດັ່ງນີ້ ໃນຄຳວ່າ ທ່ານພຣະສາຣີບຸດກ່າວ ດັ່ງນີ້ ເປັນບົດສົນທິ ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດ
ເປັນຄຳທີ່ເຮັດບົດໃຫ້ບໍລິບູນ ເປັນຄວາມສຳພັນແຫ່ງອັກສອນ ເປັນຄວາມສະຫຼະສະຫຼວຍແຫ່ງ
ພະຍັນຊະນະ ຄຳວ່າ ດັ່ງນີ້ ນີ້ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດໜ້າກັບບົດຫຼັງເຂົ້ານຳກັນ

ຄຳວ່າ ທ່ານ ເປັນຄຳກ່າວດ້ວຍຄວາມຮັກ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍຄວາມເຄົາລົບ ຄຳວ່າ ທ່ານ
ນີ້ ເປັນຄຳກ່າວທີ່ມີຄວາມເຄົາລົບ ແລະ ຍຳເກງ

ຄຳວ່າ ພຣະສາຣີບຸດ ເປັນຊື່ຂອງພຣະເຖຣະນັ້ນ ຄື ເປັນການກ່າວເຖິງ ການຂະໜານ
ນາມ ການບັນຍັດ ຊື່ທີ່ຮຽກກັນ ຊື່ ການຕັ້ງຊື່ ຊື່ທີ່ຕັ້ງໃຫ້ ພາສາ ພະຍັນຊະນະ ຊື່ຮຽກສະເພາະ
ລວມຄວາມວ່າ ທ່ານພຣະສາຣີບຸດກ່າວດັ່ງນີ້

ຄຳວ່າ ບໍ່ ໃນຄຳວ່າ ທັງບໍ່ເຄີຍໄດ້ຍິນຈາກໃຜ ໆ ມາເລີຍ ເປັນຄຳປະຕິເສດ

ຄຳວ່າ ທັງ ເປັນບົດສົນທິ ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດ ເປັນຄຳທີ່ເຮັດບົດໃຫ້ບໍລິບູນ ເປັນຄວາມ
ສຳພັນແຫ່ງອັກສອນ ເປັນຄວາມສະຫຼະສະຫຼວຍແຫ່ງພະຍັນຊະນະ ຄຳວ່າ ທັງນີ້ ເປັນຄຳເຊື່ອມ
ບົດໜ້າກັບບົດຫຼັງເຂົ້ານຳກັນ

ຄຳວ່າ ໃຜ ໆ ໄດ້ແກ່ ໃຜ ໆ ຄື ຜູ້ເປັນກະສັດ ພາມ ແພດ ສູດ ຄະລິຫັດ ບັນພະຊິດ
ເທວະດາ ຫຼື ມະນຸດ ລວມຄວາມວ່າ ທັງບໍ່ເຄີຍໄດ້ຍິນຈາກໃຜ ໆ ມາເລີຍ

ວ່າດ້ວຍພຣະສຸຣະສຽງຂອງພຣະພຸດທະເຈົ້າປະກອບດ້ວຍອົງ ໘

ຄຳວ່າ ພຣະສາດສະດາຜູ້ມີພຣະສຸຣະສຽງມ່ວນແນວນີ້ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະສາດສະດາ
ຜູ້ມີພຣະສຸຣະສຽງມ່ວນ ຄື ເປັນຜູ້ມີພຣະສຸຣະສຽງອ່ອນຫວານ ມີພຣະສຸຣະສຽງເປັນບ່ອນຕັ້ງ
ແຫ່ງຄວາມຮັກ ມີພຣະສຸຣະສຽງດູດດື່ມຫົວໃຈ ມີພຣະສຸຣະສຽງມ່ວນເໝືອນສຽງນົກກາຣະເວກ
ກໍພຣະສຸຣະສຽງທີ່ປະກອບດ້ວຍອົງ ໘ ເບິ່ງອອກຈາກພຣະໂອດຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະ
ອົງນັ້ນ ຄື

໑. ສະຫຼະສະຫຼວຍ

໒. ເຂົ້າໃຈງ່າຍ

໓. ມ່ວນ

໔. ໜ້າຟ້ງ

໕. ມ່ວນຫຼຸ

໖. ບໍ່ພັງນ

໗. ເລິກລຳ້າ

໘. ກ້ອງກັງວານ

ເມື່ອໃດ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ ຊົງປະກາດໃຫ້ບໍລິສັດຮູ້ດ້ວຍພຣະສຸຣະສຽງ
ເມື່ອນັ້ນ ພຣະສຸຣະສຽງຂອງພຣະອົງບໍ່ອອກໄປນອກບໍລິສັດ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ພຣະອົງນັ້ນ
ມີພຣະສຸຣະສຽງເໝືອນສຽງພົມ ມີປົກກະຕິຕັດມ່ວນເໝືອນສຽງນົກກາຣະເວກ ລວມຄວາມວ່າ
ພຣະສາດສະດາຜູ້ມີພຣະສຸຣະສຽງມ່ວນແນວນີ້

ຄຳວ່າ ພຣະສາດສະດາ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຜູ້ຊົງນຳໝູ່ ຊື່ວ່າພຣະສາດສະດາ ເໝືອນບຸກຄົນຜູ້ນຳໝູ່ກວຽນ ຍ່ອມນຳໝູ່ກວຽນຂ້າມບ່ອນກັນດານ ຂ້າມ ຄື ຂ້າມຂຶ້ນ ຂ້າມອອກ ຂ້າມພື້ນບ່ອນກັນດານຍ້ອນໂຈນ ບ່ອນກັນດານຍ້ອນສັດຮ້າຍ ບ່ອນກັນດານຍ້ອນອົດຢາກ ບ່ອນກັນດານຍ້ອນຂາດນ້ຳ ໄດ້ແກ່ ໃຫ້ເຖິງຖິ່ນທີ່ປອດໄພ ສັນໃດ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຜູ້ຊົງນຳໝູ່ ຍ່ອມຊົງນຳໝູ່ຂ້າມບ່ອນກັນດານ ຂ້າມ ຄື ຂ້າມຂຶ້ນ ຂ້າມອອກ ຂ້າມພື້ນບ່ອນກັນດານຍ້ອນຄວາມເກີດ ບ່ອນກັນດານຍ້ອນຄວາມແກ່ ບ່ອນກັນດານຍ້ອນຄວາມເຈັບປ່ວຍ ບ່ອນກັນດານຍ້ອນຄວາມຕາຍ ບ່ອນກັນດານຍ້ອນຄວາມເລົ່າໂສກ ຄວາມຮ້າໄຮ ຄວາມທຸກກາຍ ຄວາມທຸກໃຈ ຄວາມຄັບແຄ້ນໃຈ ບ່ອນກັນດານຍ້ອນຄວາມກຳໜົດ ບ່ອນກັນດານຍ້ອນຄວາມຂັດເຄື່ອງ ບ່ອນກັນດານຍ້ອນຄວາມລຸ້ມຫຼົງ ບ່ອນກັນດານຍ້ອນຄວາມຖືຕົວ ບ່ອນກັນດານຍ້ອນທິດຖື ບ່ອນກັນດານຍ້ອນກິເລດ ບ່ອນກັນດານຍ້ອນທຸດຈະຣິດ ຄື ຄວາມຮົກທົບຍ້ອນຄວາມກຳໜົດ ຄວາມຮົກທົບຍ້ອນຄວາມຂັດເຄື່ອງ ຄວາມຮົກທົບຍ້ອນຄວາມລຸ້ມຫຼົງ ຄວາມຮົກທົບຍ້ອນຄວາມຖືຕົວ ຄວາມຮົກທົບຍ້ອນທິດຖື ຄວາມຮົກທົບຍ້ອນກິເລດ ຄວາມຮົກທົບຍ້ອນທຸດຈະຣິດ ໄດ້ແກ່ ໃຫ້ເຖິງອະມະຕະນິບພານອັນເປັນແດນກະເສມ ສັນນັ້ນຄືກັນ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ພຣະສາດສະດາຈຶ່ງຊື່ວ່າຜູ້ຊົງນຳໝູ່ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊົງເປັນຜູ້ນຳ ເປັນຜູ້ນຳໄປໂດຍວິເສດ ເປັນຜູ້ຕາມແນະນຳ ຊົງໃຫ້ຮູ້ຈັກປະໂຫຍດ ໃຫ້ພິນິດພິຈາລະນາ ໃຫ້ເພ່ງປະໂຫຍດ ຊົງເຮັດໃຫ້ເຫຼື້ອມໃສໄດ້ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຈຶ່ງຊື່ວ່າຜູ້ຊົງນຳໝູ່ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເຮັດມັກ ທີ່ຍັງບໍ່ເກີດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ຊົງເຮັດມັກ ທີ່ຍັງບໍ່ເກີດໃຫ້ເກີດພ້ອມ ຕັດບອກມັກທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ຕັດບອກ ຊົງຮູ້ຈັກມັກ ຊົງຮູ້ແຈ້ງມັກ ຊົງສະຫຼາດໃນມັກ ແລະສາວິກຂອງພຣະອົງຜູ້ດຳເນີນໄປຕາມມັກຢູ່ໃນບັດນີ້ ຈະພຽບພ້ອມດ້ວຍສິລາທິຄຸນໃນພາຍຫຼັງ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຈຶ່ງຊື່ວ່າຜູ້ຊົງນຳໝູ່ ແນວນີ້ແດ່ ລວມຄວາມວ່າ ພຣະສາດສະດາຜູ້ມີພຣະສຸຣະສຽງມ່ວນແນວນີ້

ວ່າດ້ວຍພຣະພຸດທະເຈົ້າຊົງເປັນພຣະຄະນາຈານ

ຄຳວ່າ ໄດ້ສະເດັດຈາກພົບດຸສິດມາເປັນພຣະຄະນາຈານ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະຜູ້ມີ ພຣະພາກເຈົ້າຊົງຈຸຕິຈາກໝູ່ເທບຊັ້ນດຸສິດ ຊົງມີສະຕິສຳປະຊັນຍະ ສະເດັດລົງສູ່ອຸທອນພຣະ ມານດາ ລວມຄວາມວ່າ ໄດ້ສະເດັດຈາກພົບດຸສິດມາເປັນພຣະຄະນາຈານ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ເຫຼົ່າເທບຕັດຮຽກວ່າ ຊາວດຸສິດ ເທບເຫຼົ່ານັ້ນ ຍິນດີ ພໍໃຈ ເບີກບານໃຈ ເກີດປິຕິໂສມະນັດວ່າ ພຣະສາດສະດາສະເດັດຈາກເທວະໂລກຊັ້ນດຸສິດມາເປັນພຣະຄະນາຈານ ລວມຄວາມວ່າ ໄດ້ສະເດັດຈາກພົບດຸສິດມາເປັນພຣະຄະນາຈານ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະອະຣະຫັນຕັດຮຽກວ່າ ຊາວດຸສິດ ພຣະອະຣະຫັນເຫຼົ່ານັ້ນ ຍິນດີ ພໍໃຈ ມີຄວາມດໍາຣິບໍລິບູນວ່າ ພຣະສາດສະດາສະເດັດມາສູ່ຄວາມເປັນພຣະຄະນາຈານຂອງ ພຣະອະຣະຫັນທັງຫຼາຍ ລວມຄວາມວ່າ ໄດ້ສະເດັດຈາກພົບດຸສິດມາເປັນພຣະຄະນາຈານ ແນວນີ້ແດ່

ຄຳວ່າ ພຣະຄະນາຈານ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນພຣະຄະນາຈານ

ຊົງເປັນອາຈານແຫ່ງໝູ່ຄະນະ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຄະນາຈານ

ຊົງເປັນສາດສະດາແຫ່ງໝູ່ຄະນະ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຄະນາຈານ

ຊົງບໍລິຫານໝູ່ຄະນະ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຄະນາຈານ

ຊົງສັງສອນໝູ່ຄະນະ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຄະນາຈານ

ຊົງຕາມສອນໝູ່ຄະນະ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຄະນາຈານ

ຊົງແກ່ກ້າສະເດັດເຂົ້າສູ່ໝູ່ຄະນະ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຄະນາຈານ

ໝູ່ຄະນະຍ່ອມຕັ້ງໃຈຟັງ ເງຍໂສຕະລົງຟັງພຣະອົງ ຕັ້ງຈິດເພື່ອຄວາມຮູ້ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຄະນາຈານ ພຣະສາດສະດາຊົງເຮັດໝູ່ຄະນະໃຫ້ອອກຈາກອະກຸສິນແລ້ວໃຫ້ດໍາຣົງຢູ່ໃນກຸສິນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຄະນາຈານ ຊົງເປັນພຣະຄະນາຈານຂອງໝູ່ພິກຂຸ ຯລຯ ໝູ່ພິກຂຸນີ ຯລຯ ໝູ່ອຸປາສົກ ຯລຯ ໝູ່ອຸປາສົກາ ຯລຯ ໝູ່ພຣະຣາຊາ ຯລຯ ໝູ່ກະສັດ ຯລຯ ໝູ່ພາມ ຯລຯ ໝູ່ແພດ ຯລຯ ໝູ່ສູດ ຯລຯ ໝູ່ເທບ ຯລຯ ໝູ່ພົມ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຄະນາຈານ ພຣະສາດສະດາຊົງເປັນຜູ້ນຳໝູ່ ເປັນພຣະຄະນາຈານ ເປັນອາຈານແຫ່ງໝູ່ຄະນະ

ຄຳວ່າ ສະເດັດມາແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ຊົງເຂົ້າໄປ ຊົງເຂົ້າໄປເຖິງ ຊົງເຖິງພ້ອມ ເຊິ່ງສັງກັດສະນະຄອນແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ສະເດັດຈາກພົບດຸສິດມາເປັນພຣະຄະນາຈານ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈຶ່ງກ່າວວ່າ

ພຣະສາດສະດາ ຜູ້ມີພຣະສຸຣະສຽງມ່ວນແນວນີ້

ໄດ້ສະເດັດຈາກພົບດຸສິດມາເປັນພຣະຄະນາຈານ

ກ່ອນໜ້ານີ້ ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ເຄີຍເຫັນ

ທັງບໍ່ເຄີຍໄດ້ຍິນຈາກໃຜ ໆ ມາເລີຍ

[໑໙໑] (ພຣະສາຣີບຸດກ່າວວ່າ)

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຜູ້ມີພຣະຈັກຊຸ

ຍ່ອມຜາກົດແກ່ຊາວໂລກ ພ້ອມທັງເທວະໂລກ

ຊົງກຳຈັດຄວາມມືດທັງປວງ

ຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ ບັນລຸຄວາມຍິນດີແລ້ວ

ຄຳວ່າ ແກ່ຊາວໂລກພ້ອມທັງເທວະໂລກ ອະທິບາຍວ່າ ແກ່ຊາວໂລກພ້ອມທັງເທວະໂລກ ມານໂລກ ພົມມະໂລກ ແກ່ໝູ່ສັດພ້ອມທັງສະມະນະພາມ ເທວະດາແລະມະນຸດ ລວມຄວາມວ່າ ແກ່ຊາວໂລກພ້ອມທັງເທວະໂລກ

ວ່າດ້ວຍພຣະພຸດທະເຈົ້າຜາກົດແກ່ເທວະດາແລະມະນຸດ

ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຜູ້ມີພຣະຈັກຊ ຍ່ອມຜາກົດ ອະທິບາຍວ່າ ພວກເທວະດາແນມເຫັນພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຜູ້ປະທັບນັ່ງເໝືອພຣະແທ່ນບັນດາກຳພົນສິລາອາດ ຢູ່ເຫງົ້າຕົ້ນປານີສັດຕະກະ (ຕົ້ນທອງຫຼາງ) ໃນພົບຕາວະຕິງສາ ຊົງສະແດງທຳຢູ່ແນວໃດ ພວກມະນຸດກໍເຫັນແນວນັ້ນ ພວກມະນຸດເຫັນແນວໃດ ພວກເທວະດາກໍເຫັນແນວນັ້ນ ຊົງຜາກົດແກ່ພວກເທບແນວໃດ ກໍຊົງຜາກົດແກ່ພວກມະນຸດແນວນັ້ນ ຊົງຜາກົດແກ່ພວກມະນຸດແນວໃດ ກໍຊົງຜາກົດແກ່ພວກເທບແນວນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຜູ້ມີພຣະຈັກຊ ຍ່ອມຜາກົດ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ສະມະນະພາມ ຜູ້ຈະເລີນເຫຼົ້ານີ້ ຍັງບໍ່ໄດ້ເຝິກຕົນ ກໍຜາກົດໂດຍເພດແຫ່ງບຸກຄົນຜູ້ເຝິກແລ້ວ ຍັງບໍ່ໄດ້ສະງົບ ກໍຜາກົດໂດຍເພດແຫ່ງບຸກຄົນຜູ້ສະງົບແລ້ວ ຍັງບໍ່ໄດ້ເຂົ້າໄປສະງົບກໍຜາກົດໂດຍເພດແຫ່ງບຸກຄົນຜູ້ເຂົ້າໄປສະງົບແລ້ວ ຍັງບໍ່ໄດ້ດັບ ກໍຜາກົດໂດຍເພດແຫ່ງບຸກຄົນຜູ້ດັບແລ້ວ (ສົມຈິງດັ່ງພາສີດວ່າ)

ສະມະນະພາມທັງຫຼາຍ ຜູ້ບໍ່ບໍລິສຸດພາຍໃນ
ງາມແຕ່ພາຍນອກ ມີບໍລິວານຫ້ອມລ້ອມ ທ່ຽວໄປໃນໂລກ
ເໝືອນຄັນໂທດິນຫຸ້ມຄຳ ແລະຫຼຽນໂລຫະເຄິ່ງມາສົກ
ຊຸບຄຳ ສັນນັ້ນ

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຍ່ອມບໍ່ຊົງຜາກົດແນວນີ້ແດ່

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເຝິກພຣະອົງແລ້ວ ຍ່ອມຊົງຜາກົດໂດຍເພດແຫ່ງຜູ້ເຝິກແລ້ວ ຊົງສະງົບແລ້ວ ຍ່ອມຊົງຜາກົດໂດຍເພດແຫ່ງຜູ້ສະງົບແລ້ວ ຊົງເຂົ້າໄປສະງົບແລ້ວ ຍ່ອມຊົງຜາກົດໂດຍເພດແຫ່ງຜູ້ເຂົ້າໄປສະງົບແລ້ວ ຊົງດັບແລ້ວ ຍ່ອມຊົງຜາກົດໂດຍເພດແຫ່ງຜູ້ດັບແລ້ວ ໂດຍຄວາມຈິງແທ້ ຖ້ອງແທ້ ແນ່ນອນ ບໍ່ວິປະຣິດ ຕາມສະພາບ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ທັງຫຼາຍຜູ້ຊົງເປັນພຣະພຸດທະເຈົ້າ ຜູ້ຊົງມີອິດທິພົນຕາມປົກກະຕິ ຊົງສົມບູນດ້ວຍປະນີທິ (ການຕັ້ງຄວາມປາຖະໜາ) ລວມຄວາມວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຜູ້ມີພຣະຈັກຊຍ່ອມຜາກົດ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າມີພຣະກຽດອັນບໍລິສຸດ ຊົງພຽງພ້ອມດ້ວຍພຣະກິດຕິສັບ ແລະ ຄວາມສັນເສີນ ຊົງເປັນເຊັ່ນນີ້ ເປັນເຊັ່ນນັ້ນ ແລະຊົງເປັນຍິ່ງກວ່ານັ້ນໃນພົບນາກ ພົບຄູດ ພົບຍັກ ພົບອະສູນ ພົບຄົນທັນ ພົບທ້າວມະຫາຣາດ ພົບພຣະອິນ ພົບພຣະພົມ ແລະ ພົບເທບ ລວມຄວາມວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຜູ້ມີພຣະຈັກຊຢ່ອມຜາກົດ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງພຽງພ້ອມດ້ວຍພະລະ ໑໐ ເວສາຣັດຊະຍານ ໔ ປະຕິສຳພິທາ ໔ ອະພິນຍາ ໖ ພຸດທະທຳ ໖ ຍ່ອມຊົງຜາກົດ ຄື ຄົນຮູ້ຈັກ ຄົນເຂົ້າໃຈໄດ້ ດ້ວຍພຣະເຕຊະທຳ ພຣະພະລະທຳ ພຣະຄຸນນະທຳ ພຣະວິຣິຍະ ແລະພຣະປັນຍາ (ສົມຈິງດັ່ງພາສີດວ່າ)

ສັດຕະບຸຣຸດຢ່ອມຜາກົດໃນບ່ອນໄກ
ເໝືອນພູເຂົາຫິມະພານ ສັນນັ້ນ
ອະສັດຕະບຸຣຸດທັງຫຼາຍ ໃນບ່ອນນີ້ ຍ່ອມບໍ່ຜາກົດ
ເໝືອນລູກສອນທີ່ຍິ່ງໄປເວລາກາງຄືນ ສັນນັ້ນ

ລວມຄວາມວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຜູ້ມີພຣະຈັກຊຢ່ອມຜາກົດ ແນວນີ້ແດ່

ວ່າດ້ວຍພຣະຈັກຊ ໕ ຊະນິດ

ຄຳວ່າ ຜູ້ມີພຣະຈັກຊ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າມີພຣະຈັກຊ ດ້ວຍພຣະຈັກຊ ໕ ຊະນິດ ຄື

໑. ມີພຣະຈັກຊດ້ວຍ ມັງສະຈັກຊແດ່
໒. ມີພຣະຈັກຊດ້ວຍ ທິບພະຈັກຊແດ່
໓. ມີພຣະຈັກຊດ້ວຍ ປັນຍາຈັກຊແດ່
໔. ມີພຣະຈັກຊດ້ວຍ ພຸດທະຈັກຊແດ່
໕. ມີພຣະຈັກຊດ້ວຍ ສະມັນຕະຈັກຊແດ່

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າມີພຣະຈັກຊດ້ວຍມັງສະຈັກຊ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ໃນພຣະມັງສະຈັກຊຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ມີສີຢູ່ ໕ ສີ ຄື (໑) ສີຂຽວ (໒) ສີເຫຼືອງ (໓) ສີແດງ (໔) ສີດຳ (໕) ສີຂາວ ໃນບ່ອນທີ່ມີກັນພຣະເນດຂຶ້ນ ມີສີຂຽວ ຂຽວສະນິດ ຫ້າຊົມ ຫ້າເບິ່ງ ເໝືອນດອກຜັກຕົບ ຕໍ່ຈາກນັ້ນ ກໍເປັນສີເຫຼືອງ ເຫຼືອງສະນິດ ສີເໝືອນຄຳ ຫ້າຊົມ ຫ້າເບິ່ງ ເໝືອນດອກກັນນິກາ ເບົ້າພຣະເນດທັງສອງຂ້າງຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ມີສີແດງ ແດງສະນິດ ຫ້າຊົມ ຫ້າເບິ່ງ ເໝືອນສີປົກແມງຄັບ ກາງດວງພຣະເນດ ສີດຳ ດຳເຂັ້ມ ບໍ່ເລົ້າໝອງ ສະນິດ ຫ້າຊົມ ຫ້າເບິ່ງ ເໝືອນສີລົມມິດຳ ຕໍ່ຈາກນັ້ນ ເປັນສີຂາວ ຂາວສະ

ນິດ ເບິ່ງປັ້ງ ຂາວນວນ ໜ້າຊົມ ໜ້າເບິ່ງ ເໝືອນສີດາວປະກາຍພິກ ພຣະຜູ້ມີ- ພຣະພາກເຈົ້າມີ ພຣະມັງສະຈັກຊຸນັ້ນຢູ່ໂດຍປົກກະຕິ ເນື່ອງໃນພຣະອັດຕະພາບ ເກີດດ້ວຍສຸດຈະຣິດກຳທີ່ຊົງສັ່ງ ສົມມາໃນພົບກ່ອນ ຊົງແນມເຫັນຕະຫຼອດ ໑ ໂຍດໂດຍຮອບ ທັງກາງເວັນແລະ ກາງຄືນ ແມ່ນ ໃນເວລາທີ່ມີຄວາມມືດປະກອບດ້ວຍອົງ ໔ ຄື (໑) ດວງອາທິດຕົກໄປແລ້ວ (໒) ເປັນວັນອຸໂປສິ ດຂ້າງແຮມ (໓) ປ່າຮົກທົບ (໔) ມີເມກກ້ອນໃຫຼ່ຜຸດຂຶ້ນມາ ໃນຄວາມມືດທີ່ປະກອບດ້ວຍອົງ ໔ ຢ່າງນີ້ ພຣະອົງກໍຊົງແນມເຫັນໄດ້ຕະຫຼອດ ໑ ໂຍດໂດຍຮອບ ບໍ່ມີຫຼຸບ ບານປະຕູ ກຳແພງ ພູເຂົາ ກໍໄມ້ ຫຼືເຄືອເຂົາມາປິດກັນການເຫັນຮູບທັງຫຼາຍໄດ້ ຫາກບຸກຄົນເອົາງາເມັດດຽວເຮັດ ເຄື່ອງໝາຍແລ້ວໃສ່ລົງໃນກວຽນ ບັນທຸກງາ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າກໍຊົງສາມາດຈັບເອົາງາເມັດ ນັ້ນຂຶ້ນມາໄດ້ ພຣະມັງສະຈັກຊຸຕາມປົກກະຕິຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າບໍລິສຸດແນວນີ້ ພຣະຜູ້ ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊື່ວ່າມີ

ພຣະຈັກຊຸດ້ວຍມັງສະຈັກຊຸ ເປັນແນວນີ້

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າມີພຣະຈັກຊຸດ້ວຍທິບພະຈັກຊຸ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເຫັນໝູ່ສັດ ເຊິ່ງກຳລັງຈຸຕິ ກຳລັງອຸບັດ ຊົ່ວ ປະນິດ ຜິວ ພັນດີ ຜິວພັນຊາມ ໄປດີ ຕົກຍາກ ດ້ວຍທິບພະຈັກຊຸອັນມົດຈົດລ່ວງຈັກຊຸມະນຸດ ຊົງຮູ້ໝູ່ສັດຜູ້ ເປັນໄປຕາມກຳວ່າ ສັດເຫຼົ່ານີ້ແລນໍ ປະກອບດ້ວຍກາຍທຸດຈະຣິດ ວະຈິທຸດຈະຣິດ ມະໂນທຸດ ຈະຣິດ ຕິຕຽນພຣະອະຣິຍະ ເປັນມົດສາທິດຖິ ຢຶດຖືການກະທຳ ດ້ວຍອຳນາດມົດສາທິດຖິ ຫຼັງ ຈາກຕາຍແລ້ວ ສັດເຫຼົ່ານັ້ນກໍເຂົ້າເຖິງອະບາຍ ທຸກຄະຕິ ວິນິບາດ ນະຣົກ ແຕ່ສັດເຫຼົ່ານີ້ປະກອບ ດ້ວຍກາຍສຸດຈະຣິດ ວະຈິສຸດຈະຣິດ ມະໂນສຸດຈະຣິດ ບໍ່ຕິຕຽນພຣະອະຣິຍະ ເປັນສຳມາທິດຖິ ຢຶດຖືການກະທຳດ້ວຍອຳນາດສຳມາທິດຖິ ຫຼັງຈາກຕາຍແລ້ວສັດເຫຼົ່ານັ້ນກໍເຂົ້າເຖິງສຸກຄະຕິ ໂລກສະຫວັນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເຫັນໝູ່ສັດ ເຊິ່ງກຳລັງຈຸຕິ ກຳລັງ ອຸບັດ ຊົ່ວ ປະນິດ ຜິວພັນດີ ຜິວພັນຊາມ ໄປດີ ຕົກຍາກ ດ້ວຍທິບພະຈັກຊຸອັນມົດຈົດ ລ່ວງຈັກຊຸມະນຸດ ຊົງຮູ້ໝູ່ ສັດຜູ້ເປັນໄປຕາມກຳ ແລະພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າເມື່ອຊົງປະສົງ ເພິ່ງຊົງເຫັນໄດ້ແມ່ນ ໑ ໂລກ ທາດ ໑໒໑ ແມ່ນ ໒ ໂລກທາດ ໑໒໑ ແມ່ນ ໓ ໂລກທາດ ໑໒໑ ແມ່ນ ໔ ໂລກທາດ ໑໒໑ ແມ່ນ ໕ ໂລກທາດ ໑໒໑ ແມ່ນ ໑໐ ໂລກທາດ ໑໒໑ ແມ່ນ ໒໐ ໂລກທາດ ໑໒໑ ແມ່ນ ໔໐ ໂລກທາດ ໑໒໑ ແມ່ນ ໕໐ ໂລກທາດ ໑໒໑ ແມ່ນ ໑໐໐ ໂລກ ທາດ ໑໒໑ ແມ່ນໂລກທາດຂະໜາດນ້ອຍປະກອບດ້ວຍ ໑,໐໐໐ ຈັກກະວານ ໑໒໑ ແມ່ນໂລກ ທາດຂະໜາດກາງປະກອບດ້ວຍ ໒,໐໐໐ ຈັກກະວານ ໑໒໑ ແມ່ນໂລກທາດຂະໜາດໃຫຍ່ ປະກອບດ້ວຍ ໓,໐໐໐ ຈັກກະວານ ໑໒໑ ແມ່ນໂລກທາດທີ່ປະກອບດ້ວຍຫຼາຍພັນຈັກກະວານ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງປະສົງພຽງໃດກໍເພິ່ງຊົງເຫັນໄດ້ພຽງນັ້ນ ທິບພະຈັກຊຸຂອງພຣະຜູ້ ມີພຣະພາກເຈົ້າບໍລິສຸດແນວນີ້ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊື່ວ່າມີພຣະຈັກຊຸດ້ວຍທິບພະຈັກຊຸ ເປັນ ແນວນີ້

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າມີພຣະຈັກຊຸດ້ວຍປັນຍາຈັກຊ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຜູ້ມີພຣະປັນຍາຫຼາຍ ມີພຣະປັນຍາກວ້າງຂວາງ ມີພຣະປັນຍາອາດຫານ ມີພຣະປັນຍາວ່ອງໄວ ມີພຣະປັນຍາສູງບູລິມະສິດ ມີພຣະປັນຍາເພິກຖອນ ກິເລດໄດ້ ຊົງສະຫຼາດໃນປະເພດແຫ່ງປັນຍາ ມີພຣະຍານແຕກສານ ຊົງບັນລຸປະຕິສຳພິທາ ຊົງບັນລຸເວສາຣັດຊະຍານ ໔ ຊົງເປັນຜູ້ຊົງທະສະພະລະຍານ ຊົງເປັນບຸຣຸດອົງອາດ ຊົງເປັນ ບຸຣຸດເໝືອນຣາດຊະສີ ຊົງເປັນບຸຣຸດເໝືອນນາກ ຊົງເປັນບຸຣຸດອາຊາໄນ ຊົງເປັນບຸຣຸດຜູ້ເອົາ ທຸຣະ ມີພຣະຍານຫາບ່ອນສຸດບໍ່ໄດ້ ມີພຣະເດດຫາບ່ອນສຸດບໍ່ໄດ້ ມີພຣະຍົດຫາບ່ອນສຸດບໍ່ໄດ້ ຊົງມັງຄັ້ງມີຊັບຫຼາຍ ຊົງມີປັນຍາເປັນຊັບ ຊົງເປັນຜູ້ນຳ ເປັນຜູ້ນຳໄປໂດຍວິເສດ ເປັນຜູ້ຕາມແນະນຳ ຊົງໃຫ້ຮູ້ຈັກປະໂຫຍດ ໃຫ້ພິນິດພິຈາລະນາ ຊົງເພິ່ງປະໂຫຍດ ຊົງເຮັດໃຫ້ເຫຼື້ອມໃສໄດ້ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ ຊົງເຮັດມັກ ທີ່ຍັງບໍ່ເກີດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ຊົງເຮັດມັກ ທີ່ຍັງບໍ່ເກີດພ້ອມໃຫ້ເກີດພ້ອມ ຕັດບອກມັກທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ຕັດບອກ ຊົງຮູ້ຈັກມັກ ຊົງຮູ້ແຈ້ງມັກ ຊົງສະຫຼາດໃນມັກ ແລະ ສາວົກຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ ຜູ້ດຳເນີນໄປຕາມມັກຢູ່ໃນບັດນີ້ ຈະພຽບພ້ອມດ້ວຍສິລາທິຄຸນໃນພາຍຫຼັງ

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ ຊົງຮູ້ທຳທີ່ຄວນຮູ້ ຊົງເຫັນທຳທີ່ຄວນເຫັນ ມີພຣະຈັກຊ ມີພຣະທຳ ມີພຣະຍານ ເປັນເໝືອນພຣະພິມ ຕັດ ບອກ ນຳຄວາມໝາຍອອກມາ ປະທານອະມະຕະທຳ ເປັນພຣະທຳສາມີ ເປັນພຣະຕະຖາຄົດ ບໍ່ມີສິ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນຍັງບໍ່ຊົງຮູ້ ບໍ່ຊົງເຫັນ ບໍ່ຊົງຮູ້ແຈ້ງ ບໍ່ຊົງເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ບໍ່ໄດ້ຊົງຖືກຕ້ອງດ້ວຍປັນຍາ ທຳທັງປວງ ລວມທັງອະດີດ ອະນາຄົດ ແລະປັດຈຸບັນ ຍ່ອມມາສູ່ຄອງສະເພາະພຣະຍານຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າ ໂດຍອາການທັງປວງ ທຳມະດາປະໂຫຍດທີ່ຄວນແນະນຳແນວໃດແນວໜຶ່ງ ເປັນທຳທີ່ຄວນຮູ້ມີຢູ່ ຄື ປະໂຫຍດຕົນ ປະໂຫຍດຜູ້ອື່ນ ຫຼື ປະໂຫຍດທັງສອງຝ່າຍ ປະໂຫຍດໃນພົບປັດຈຸບັນ ຫຼື ປະໂຫຍດໃນພົບໜ້າ ປະໂຫຍດຕົ້ນ ຫຼື ປະໂຫຍດເລິກ ປະໂຫຍດລື້ລັບຫຼືປະໂຫຍດປົດບັງ ປະໂຫຍດທີ່ຄວນແນະນຳ ຫຼື ປະໂຫຍດທີ່ແນະນຳແລ້ວ ປະໂຫຍດທີ່ບໍ່ມີໂທດ ຫຼື ປະໂຫຍດທີ່ບໍ່ມີກິເລດ ປະໂຫຍດທີ່ຜ່ອງແຜ່ວ ຫຼື ປະໂຫຍດຢ່າງຍິ່ງ ປະໂຫຍດທັງໝົດນັ້ນຍ່ອມເປັນໄປພາຍໃນພຣະພຸດທະຍານ

ພຣະຍານຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າ ບໍ່ຕິດຂັດໃນອະດີດ ອະນາຄົດ ປັດຈຸບັນ ກາຍຍະກຳ ວະຈິກຳ ມະໂນກຳທຸກຢ່າງ ຍ່ອມເປັນໄປຕາມພຣະຍານຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກ ພຸດທະເຈົ້າ ບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳມີຢູ່ພຽງໃດ ພຣະຍານກໍມີພຽງນັ້ນ ພຣະຍານ ມີຢູ່ພຽງໃດ ບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳກໍມີພຽງນັ້ນ ພຣະຍານຍ່ອມມີບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳກໍຍ່ອມມີພຣະຍານເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ພຣະຍານຍ່ອມບໍ່ເປັນໄປເກີນບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳ ທາງແຫ່ງບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳກໍມີຢູ່ບໍ່ເກີນກວ່າພຣະຍານ ທຳເຫຼົ່ານັ້ນ ຕັ້ງຢູ່ໃນສ່ວນ

ສຸດຮອບຂອງກັນແລະກັນ ເໝືອນຊັ້ນແຫ່ງຜະອົບ ໒ ຊັ້ນ ເຕັງກັນແຈບພໍດີ ຊັ້ນຜະອົບດ້ານລຸ່ມ ກໍບໍ່ເກີນດ້ານເທິງ ຊັ້ນຜະອົບ ດ້ານເທິງກໍບໍ່ເກີນດ້ານລຸ່ມ ຊັ້ນຜະອົບທັງ ໒ ຍ່ອມວາງປະກົບກັນ ທີ່ສ່ວນສຸດໂດຍຮອບຂອງກັນແລະກັນສັນໃດ ບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳ ແລະພຣະຍານຂອງພຣະຜູ້ ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າກໍຕັ້ງຢູ່ໃນສ່ວນສຸດຮອບຂອງກັນແລະກັນສັນນັ້ນຄືກັນ ບົດທຳທີ່ຄວນ ແນະນຳມີຢູ່ພຽງໃດ ພຣະຍານກໍມີຢູ່ພຽງນັ້ນ ພຣະຍານມີຢູ່ພຽງໃດ ບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳກໍມີ ພຽງນັ້ນ ພຣະຍານຍ່ອມມີບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳກໍ ຍ່ອມມີພຣະຍານເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ພຣະຍານຍ່ອມບໍ່ເປັນໄປເກີນກວ່າບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳ ທາງແຫ່ງບົດທຳທີ່ຄວນແນະນຳກໍມີຢູ່ບໍ່ເກີນກວ່າພຣະຍານ ທຳເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມຕັ້ງຢູ່ໃນສ່ວນສຸດ ຮອບຂອງກັນແລະກັນ ພຣະຍານຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າ ຍ່ອມເປັນໄປໃນທຳ ທັງປວງ

ທຳທັງປວງນັບເນື່ອງດ້ວຍຄວາມນຶກ ນັບເນື່ອງດ້ວຍຄວາມຫວັງ ນັບເນື່ອງດ້ວຍມະນະສິ ການ ນັບເນື່ອງດ້ວຍຈິດຕຸບບາດຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າ ພຣະຍານຂອງພຣະຜູ້ ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າຍ່ອມເປັນໄປໃນສັດທັງປວງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງຮູ້ອັດທະຍາໄສ ອະນຸໄສ ຈະຣິດ ອະທິມຸດຕິ ຂອງເຫຼົ່າສັດທຸກຈຳພວກ ຊົງຮູ້ຈັກເຫຼົ່າສັດຜູ້ມີກິເລດເໝືອນທຸລີ ໜ້ອຍໃນປັນຍາຈັກຊຸ ມີກິເລດເໝືອນທຸລີຫຼາຍໃນປັນຍາຈັກຊຸ ມີອິນຊີແກ່ກ້າ ມີອິນຊີອ່ອນ ມີ ອາການດີ ມີອາການຊາມ ຜູ້ທີ່ແນະນຳໃຫ້ຮູ້ໄດ້ງ່າຍ ຜູ້ທີ່ແນະນຳໃຫ້ຮູ້ໄດ້ຍາກ ເປັນພັບພະສັດ ເປັນອະພັບພະສັດ ໂລກພ້ອມທັງເທວະໂລກ ມານໂລກ ພົມມະໂລກ ໝູ່ສັດພ້ອມທັງສະມະນະ ພາມ ເທວະດາ ແລະ ມະນຸດ ຍ່ອມເປັນໄປພາຍໃນພຣະພຸດທະຍານ

ປາແລະເຕົ້າຊະນິດໃດຊະນິດໜຶ່ງ ລວມທັງປາຕິມິ ປາຕິມິງຄະລະ ແລະ ປາຕິມິຕິມິງຄະ ລະ ຍ່ອມເປັນໄປຢູ່ພາຍໃນມະຫາສະມຸດ ສັນໃດ ໂລກພ້ອມທັງເທວະໂລກ ມານໂລກ ພົມມະ ໂລກ ໝູ່ສັດພ້ອມທັງສະມະນະພາມ ເທວະດາແລະມະນຸດ ຍ່ອມເປັນໄປພາຍໃນ ພຣະຍານ ຂອງພຣະພຸດທະເຈົ້າ ສັນນັ້ນຄືກັນ ນົກຊະນິດໃດຊະນິດໜຶ່ງ ລວມທັງຄູດນາມວ່າ ເວນໄຕຍະ ຍ່ອມບິນໄປໃນຫ້ວງແຫ່ງອາກາດ ສັນໃດ ພຣະພຸດທະສາວົກທັງຫຼາຍ ຜູ້ສະເໝີກັບ ພຣະສາຣີ ບຸດດ້ວຍປັນຍາ ຍ່ອມເປັນໄປໃນສ່ວນແຫ່ງພຣະພຸດທະຍານ ສັນນັ້ນຄືກັນ ພຣະພຸດທະຍານ ຍ່ອມແຜ່ຄອບຄຸມປັນຍາຂອງເທວະດາ ແລະ ມະນຸດຢູ່

ເຫຼົ່າບັນດິດຜູ້ເປັນກະສັດ ເປັນພາມ ເປັນຄະຫະບໍດີ ເປັນສະມະນະ ຜູ້ມີປັນຍາ ລະອຽດ ຮູ້ວາທະຂອງຜູ້ອື່ນ ເໝືອນນາຍຂະມັງທະນູສາມາດຍິງເນື້ອຊາຍໄດ້ ເໝືອນຈະທ່ຽວ ທຳລາຍທິດ ຖືຂອງຜູ້ອື່ນດ້ວຍປັນຍາຕົນ ບັນດິດເຫຼົ່ານັ້ນພາກັນປຸງແຕ່ງບັນຫາ ຍ່ອມເຂົ້າໄປເຝົ້າພຣະຕະຖາ ຄົດ ທູນຖາມບັນຫາທີ່ລີ້ລັບ ແລະ ປົດບັງ ບັນຫາເຫຼົ່ານັ້ນ ທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງຊັກໄຊ້ ແລະ ຕັດແກ້ແລ້ວ ເປັນບັນຫາມີເຫດໃຫ້ຊົງສະແດງ ບັນດິດເຫຼົ່ານັ້ນຖືກດຶງດູດດ້ວຍການວິສັດ

ຊະນາບັນຫາ ຈຶ່ງເຫຼືອມໃສພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ໂດຍທີ່ແທ້ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ່ອມຊົງຮຸ່ງເຮືອງຍິ່ງດ້ວຍພຣະບັນຍາໃນໝູ່ຄົນເຫຼົ່ານັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊື່ວ່າມີ ພຣະຈັກຊຸດ້ວຍບັນຍາຈັກຊຸ ເປັນແນວນີ້

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າມີພຣະຈັກຊຸດ້ວຍພຸດທະຈັກຊຸ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າເມື່ອຊົງກວດເບິ່ງສັດໂລກດ້ວຍພຸດທະຈັກຊຸ ໄດ້ຊົງເຫັນສັດທັງຫຼາຍຜູ້ມີກິເລດເໝືອນທຸລີໜ້ອຍໃນບັນຍາຈັກຊຸ ຜູ້ມີກິເລດເໝືອນທຸລີຫຼາຍໃນບັນຍາຈັກຊຸ ມີອິນຊີແກ່ກ້າ ມີອິນຊີອ່ອນ ມີອາການດີ ມີອາການຊາມ ຜູ້ທີ່ແນະນຳໃຫ້ຮູ້ໄດ້ງ່າຍ ຜູ້ທີ່ແນະນຳໃຫ້ຮູ້ໄດ້ຍາກ ບາງພວກເປັນຜູ້ເຫັນໂທດແລະໄພໃນປະຣະໂລກຢູ່ກໍມີ ບາງພວກເປັນຜູ້ບໍ່ເຫັນໂທດແລະ ໄພໃນປະຣະໂລກຢູ່ກໍມີ ເໝືອນໃນກໍບົວຊຽວ ໃນກໍບົວແດງ ຫຼື ໃນກໍບົວຂາວ ດອກບົວຊຽວ ດອກບົວແດງ ຫຼື ດອກບົວຂາວ ບາງເຫຼົ່າເກີດໃນນ້ຳ ຈະເລີນໃນນ້ຳ ຂຶ້ນຕາມນ້ຳ ຈົມຢູ່ໃນນ້ຳ ແລະ ນ້ຳຫຼໍ່ລ້ຽງໄວ້ ດອກບົວຊຽວ ດອກບົວແດງ ຫຼື ດອກບົວຂາວ ບາງເຫຼົ່າເກີດໃນນ້ຳ ຈະເລີນໃນນ້ຳຕັ້ງຢູ່ສະເໝີຜິວນ້ຳ ດອກບົວຊຽວ ດອກບົວແດງ ຫຼື ດອກບົວຂາວ ບາງເຫຼົ່າເກີດໃນນ້ຳ ຈະເລີນໃນນ້ຳ ຜຸດຂຶ້ນພົ້ນຣະດັບນ້ຳ ນ້ຳບໍ່ຕິດເປື້ອນຢູ່ເລີຍ ສັນໃດ

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ເມື່ອຊົງກວດເບິ່ງສັດໂລກດ້ວຍພຸດທະຈັກຊຸ ໄດ້ຊົງເຫັນສັດທັງຫຼາຍຜູ້ມີກິເລດເໝືອນທຸລີໜ້ອຍໃນບັນຍາຈັກຊຸ ຜູ້ມີກິເລດເໝືອນທຸລີຫຼາຍໃນບັນຍາຈັກຊຸ ມີອິນຊີແກ່ກ້າມີອິນຊີອ່ອນ ມີອາການດີ ມີອາການຊາມ ຜູ້ທີ່ແນະນຳໃຫ້ຮູ້ໄດ້ງ່າຍ ຜູ້ທີ່ແນະນຳໃຫ້ຮູ້ໄດ້ຍາກ ບາງພວກເປັນຜູ້ເຫັນໂທດ ແລະ ໄພໃນປະຣະໂລກຢູ່ກໍມີ ບາງພວກເປັນຜູ້ທີ່ບໍ່ເຫັນໂທດແລະ ໄພໃນປະຣະໂລກຢູ່ກໍມີ ສັນນັ້ນຄືກັນ

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງຮູ້ວ່າ ບຸກຄົນນີ້ມີຣາຄະຈະຣິດ ບຸກຄົນນີ້ມີໂທສະຈະຣິດ ບຸກຄົນນີ້ມີໂມທະຈະຣິດ ບຸກຄົນນີ້ມີວິຕິກຈະຣິດ ບຸກຄົນນີ້ມີສັດທາຈະຣິດ ບຸກຄົນນີ້ມີຍານະຈະຣິດ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຍ່ອມຕັດອະສຸພະກະຖາແກ່ບຸກຄົນຣາຄະຈະຣິດ ຕັດການຈະເລີນເມດຕາແກ່ບຸກຄົນໂທສະຈະຣິດ ຍ່ອມຊົງແນະນຳບຸກຄົນໂມທະຈະຣິດ ໃຫ້ດຳລົງຢູ່ໃນການຮ່ຳຮຽນ ການໄຕ່ຖາມ ການຟັງທຳຕາມການ ການສົນທະນາທຳຕາມການ ການຢູ່ຮ່ວມກັບຄູ່ຍ່ອມຕັດອານາປານັດສະຕິແກ່ບຸກຄົນວິຕິກຈະຣິດ ຕັດບອກນິມິດທີ່ໜ້າເຫຼືອມໃສ ຄວາມຕັດສະຮູ້ຊອບຂອງພຣະພຸດທະເຈົ້າ ຄວາມເປັນທຳດີແຫ່ງພຣະທຳ ການປະຕິບັດຊອບຂອງພຣະສົງ ແລະສິນຂອງຕົນທີ່ໜ້າເຫຼືອມໃສແກ່ບຸກຄົນສັດທາຈະຣິດ ຍ່ອມຕັດທຳອັນເປັນນິມິດແຫ່ງວິປັດ ສະນາ ມີອາການບໍ່ທ່ຽງ ມີອາການເປັນທຸກ ມີອາການເປັນອະນັດຕາແກ່ບຸກຄົນຍານະຈະຣິດ (ສົມຈິງດັ່ງຄາຖາປະພັນວ່າ)

ຂ້າແດ່ ພຣະອົງຜູ້ມີບັນຍາດີ ມີສະມັນຕະຈັກຊຸ

ບຸຣຸດຜູ້ຢືນຢູ່ເທິງຍອດພູເຂົາສິລາລ້ວນ
 ເພິ່ງເຫັນໝູ່ຊົນໂດຍຮອບ ແມ່ນສັນໃດ
 ພຣະອົງຜູ້ໝົດຄວາມໂສກແລ້ວ
 ໂຜດສະເດັດຂຶ້ນສູ່ຜາສາດ ຄື ທຳ
 ຈັກໄດ້ເຫັນໝູ່ຊົນຜູ້ຕົກຢູ່ໃນຄວາມເສົ້າໂສກ
 ແລະ ຖືກຊາດຊະຣາຄອບງຳໄດ້ຊັດເຈນ ສັນນັ້ນ

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊື່ວ່າມີພຣະຈັກຊຸດ້ວຍພຸດທະຈັກຊຸ ເປັນແນວນີ້
 ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າມີພຣະຈັກຊຸດ້ວຍສະມັນຕະຈັກຊຸ ເປັນແນວໃດ?
 ຄື ພຣະສັບພັນຍຸຕະຍານ ຕັດຮຽກວ່າ ສະມັນຕະຈັກຊຸ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງ
 ປະກອບ ປະກອບພ້ອມ ດຳເນີນໄປ ດຳເນີນໄປພ້ອມ ເປັນໄປ ເປັນໄປພ້ອມ ພຽບພ້ອມແລ້ວ
 ດ້ວຍ ພຣະສັບພັນຍຸຕະຍານ (ສົມຈິງດັ່ງຄາຖາປະພັນວ່າ)

ສິ່ງໃດ ໆ ໃນໂຕຣໂລກທາດນີ້
 ພຣະປັນຍາຈັກຊຸຂອງພຣະຕະຖາຄົດນັ້ນ ບໍ່ເຫັນ ບໍ່ມີເລີຍ
 ອັນໜຶ່ງ ທຳມະຊາດອັນໃດ ໆ ທີ່ຄວນຮູ້
 ພຣະພຸດທະຍານບໍ່ຮູ້ແຈ້ງກໍບໍ່ມີ
 ທຳມະຊາດທີ່ຄວນແນະນຳໃດມີຢູ່
 ພຣະຕະຖາຄົດໄດ້ຊົງຮູ້ທຳມະຊາດທີ່ຄວນແນະນຳນັ້ນທັງໝົດ

ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ພຣະຕະຖາຄົດຈຶ່ງຊື່ວ່າ ຜູ້ມີສະມັນຕະຈັກຊຸ
 ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊື່ວ່າມີພຣະຈັກຊຸດ້ວຍສະມັນຕະຈັກຊຸ ເປັນແນວນີ້ ລວມຄວາມ
 ວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຜູ້ມີພຣະຈັກຊຸ ຍ່ອມຜາກົດ

ຄຳວ່າ ຊົງກຳຈັດຄວາມມືດທັງປວງ ອະທິບາຍວ່າ ຊົງບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ເປົາບາງ ລົດ
 ລະ ກຳຈັດ ຄື ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມມືດຍ້ອນຣາຄະ ຄວາມມືດ
 ຍ້ອນໂທສະ ຄວາມມືດຍ້ອນໂມທະ ຄວາມມືດຍ້ອນມານະ ຄວາມມືດຍ້ອນທິດຖິ ຄວາມມືດ
 ຍ້ອນກິເລດ ຄວາມມືດຍ້ອນທຸດຈະຣິດທັງປວງ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ເປັນຄົນຕາບອດ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີຈັກຊຸ
 ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີຍານ ອັນດັບປັນຍາ ເປັນໄປໃນຝ່າຍແຫ່ງຄວາມລຳບາກ ບໍ່ເປັນໄປເພື່ອນິບພານ
 ລວມຄວາມວ່າ ຊົງກຳຈັດຄວາມມືດທັງປວງ

ວ່າດ້ວຍພຣະພຸດທະເຈົ້າຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ

ຄຳວ່າ ຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ ບັນລຸຄວາມຍິນດີແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊື່ວ່າຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ ຍ້ອນສ່ວນແຫ່ງການບັນພະຊາ
 ຊື່ວ່າຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ ຍ້ອນອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ມີໝູ່
 ຊື່ວ່າຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ ຍ້ອນອະທິບາຍວ່າ ຊົງລະຕັນຫາໄດ້
 ຊົງປາສະຈາກຣາຄະໂດຍໝົດສິ້ນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ
 ຊົງປາສະຈາກໂທສະໂດຍໝົດສິ້ນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ
 ຊົງປາສະຈາກໂມຫະໂດຍໝົດສິ້ນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ
 ຊົງປາສະຈາກກິເລດໂດຍໝົດສິ້ນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ

ສະເດັດເຖິງທາງສາຍເອກແລ້ວ ຈຶ່ງຊື່ວ່າຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ
 ຕັດສະຮູ້ອະນຸດຕະຣະສຳມາສຳໂພທິຍານ ຈຶ່ງຊື່ວ່າຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊື່ວ່າຊົງ ເປັນເອກບຸຣຸດ ຍ້ອນສ່ວນແຫ່ງການບັນພະຊາ ເປັນ
 ແນວໃດ?

ຄື ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍັງຊົງໝຸ່ມແທ້ໝົດ ມີພຣະເກສາດຳສະນິດດີ ພຽບພ້ອມດ້ວຍ
 ຄວາມໝຸ່ມສະກັນໃນປະຖົມໄວ ເມື່ອພຣະຊະນິກແລະພຣະຊົນນີ ມີນ້ຳພຣະເນດນອງ ພຣະພັກ
 ກັນແສງຮ້ອງໄທ້ ບໍ່ປາຖະໜາ (ໃຫ້ຊົງບວດ) ຊົງລະໝູ່ພຣະຍາດພີ່ນ້ອງ ຊົງຕັດຄວາມກັງວົນ
 ດ້ວຍພຣະຍົດ ຄວາມກັງວົນດ້ວຍພຣະໂອຣົດ ແລະ ພຣະມະເຫສີ ຄວາມກັງວົນດ້ວຍພຣະຍາດ
 ພີ່ນ້ອງ ຄວາມກັງວົນດ້ວຍພຣະສະຫາຍ ແລະ ອຳມາດ (ແລະ) ຄວາມກັງວົນດ້ວຍການສັ່ງສົມ
 ທຸກຢ່າງ ຊົງປົງພຣະເກສາ ແລະ ພຣະມັດສຸ ຊົງຄອງຜ້າກາສາວະ ສະເດັດອອກບວດຈາກພຣະ
 ຣາດຊະວັງເປັນບັນພະຊິດ ຊົງເຂົ້າເຖິງຄວາມເປັນຜູ້ບໍ່ມີກັງວົນ ສະເດັດທ່ຽວໄປ ປະທັບຢູ່ ຊົງ
 ປ່ຽນອິລິຍາບົດ ຊົງເປັນໄປ ຊົງຮັກສາພຣະຊົນຊົບ ຊົງດຳເນີນໄປ ຊົງຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປ
 ຕາມລຳພັງພຣະອົງດຽວ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊື່ວ່າຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ ຍ້ອນສ່ວນແຫ່ງການ
 ບັນພະຊາ ເປັນແນວນີ້

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊື່ວ່າ ຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ ຍ້ອນອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ມີໝູ່ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ ຊົງບວດແລ້ວແນວນີ້ ຊົງໃຊ້ສອຍເສນາສະນະທີ່
 ເປັນປ່າທິບ ແລະ ປ່າເລົ່າອັນສະຫງົດ ມີສ້ຽງໜ້ອຍ ມີສຽງອີກກະທົກໜ້ອຍ ປາສະຈາກການສັ່ນ
 ຈອນໄປມາຂອງຜູ້ຄົນ ຄວນເປັນສະຖານປ່ອນເຮັດວຽກລັບຂອງມະນຸດ ສົມຄວນເປັນປ່ອນຫຼົບ
 ຫຼີກຕາມລຳພັງພຣະອົງດຽວ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນສະເດັດໄປພຣະອົງດຽວ ປະທັບ
 ຍືນພຣະອົງດຽວ ປະທັບນັ່ງພຣະອົງດຽວ ບັນທົມພຣະອົງດຽວ ສະເດັດເຂົ້າສູ່ໝູ່ບ້ານເພື່ອບິນທະ
 ບາດພຣະອົງດຽວ ສະເດັດກັບພຣະອົງດຽວ ປະທັບນັ່ງໃນປ່ອນລັບພຣະອົງດຽວ ຕັ້ງພຣະຫະໄທ
 ຈົງກົມພຣະອົງດຽວ ສະເດັດທ່ຽວໄປ ປະທັບຢູ່ ຊົງປ່ຽນອິລິຍາບົດ ຊົງເປັນໄປ ຊົງຮັກສາພຣະ

ຊົນຊົບ ຊົງດຳເນີນໄປ ຊົງຍັງຊີວິດໃຫ້ດຳເນີນໄປຕາມລຳພັງພຣະອົງດຽວ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊື່ວ່າຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ ຍ້ອນອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ມີໝູ່ເປັນແນວນີ້

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊື່ວ່າຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ ຍ້ອນອະທິບາຍວ່າ ຊົງລະຕັນຫາໄດ້ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ພຣະອົງນັ້ນຜູ້ຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ ບໍ່ມີໝູ່ທີ່ສອງແນວນີ້ ບໍ່ຊົງຜະໝາດ ຊົງມີຄວາມພຽນ ຕັ້ງພຣະທະໂທເດັດດຽວຢູ່ ຊົງຕັ້ງຄວາມພຽນຄັ້ງໃໝ່ ຢູ່ເຫງົ້າຕົ້ນໂພໃກ້ຝັ່ງແມ່ນ້ຳເນຣັນຊະຣາ ຊົງກຳຈັດມານພ້ອມທັງເສນາຜູ້ຊົ່ວຮ້າຍ ກົດກັນບໍ່ໃຫ້ມະຫາຊົນຫຼຸດພົ້ນ ເປັນເຜົ່າພັນຜູ້ຜະໝາດ ຊົງລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຕັນຫາທີ່ເປັນເໝືອນຕາໜ່າງ ຊ່ານໄປເກາະກ່ຽວອາລົມ

(ສົມຈິງດັ່ງຄາຖາປະພັນວ່າ)

ບຸກຄົນມີຕັນຫາເປັນໝູ່ ທ່ອງທ່ຽວໄປຕະຫຼອດການອັນຍາວນານ
ຍ່ອມບໍ່ລ່ວງພົ້ນສັງສາຣະວັດທີ່ມີສະພາວະແນວນີ້ ແລະ ສະພາວະແນວອື່ນ
ພິກຂຸຮູ້ໂທດນີ້ ຮູ້ຕັນຫາເປັນເຫດໃຫ້ເກີດແຫ່ງທຸກ
ເພິ່ງເປັນຜູ້ບໍ່ມີຕັນຫາ ບໍ່ມີຄວາມຖືໝັ້ນ ມີສະຕິສຳປະຊັນຍະຢູ່

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊື່ວ່າຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ ຍ້ອນອະທິບາຍວ່າ ຊົງລະຕັນຫາໄດ້ເປັນແນວນີ້

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊົງປາສະຈາກຣາຄະໂດຍໝົດສິ້ນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊົງປາສະຈາກຣາຄະໂດຍໝົດສິ້ນ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະຣາຄະໄດ້ແລ້ວ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ

ຊົງປາສະຈາກໂທສະໂດຍໝົດສິ້ນ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະໂທສະໄດ້ແລ້ວ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ

ຊົງປາສະຈາກໂມຫະໂດຍໝົດສິ້ນ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະໂມຫະໄດ້ແລ້ວ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ

ຊົງປາສະຈາກກິເລດໂດຍໝົດສິ້ນ ຍ້ອນເປັນຜູ້ລະເຫຼົ້າກິເລດໄດ້ແລ້ວ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ ເປັນແນວນີ້

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າສະເດັດເຖິງທາງສາຍເອກແລ້ວ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ສະຕິປັດຖານ ໔ ສຳມັບປະທານ ໔ ອິດທິບາດ ໔ ອິນຊີ ໕ ພະລະ ໕ ໂພດ ໑ ກ
ອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ຕັດຮຽກວ່າ ທາງສາຍເອກ

(ສົມຈິງດັ່ງຄາຖາປະພັນວ່າ)

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ
ຜູ້ຊົງເຫັນທຳອັນເປັນສ່ວນທີ່ສຸດສິ້ນແຫ່ງຊາດ
ຊົງອະນຸເຄາະດ້ວຍຄວາມເກື້ອກູນ
ຊົງຮູ້ຈັກມັກ ອັນເປັນທາງສາຍເອກ
ເຊິ່ງເຫຼົ່າບັນດິດໄດ້ຂ້າມມາກ່ອນແລ້ວ
ຈັກຂ້າມ ແລະກຳລັງຂ້າມໂອຄະໄດ້ດ້ວຍມັກນີ້

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າສະເດັດເຖິງທາງສາຍເອກແລ້ວ ຈຶ່ງຊື່ວ່າຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ ເປັນ
ແນວນີ້

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດສະຮູ້ອະນຸດຕະຣະສຳມາສຳໂພທິຍານ ລຳພັງພຣະອົງດຽວ
ຈຶ່ງ ຊື່ວ່າຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຍານໃນມັກທັງ ໔ ປັນຍາ ປັນຍິນຊີ ປັນຍາພະລະ ທຳມະວິຈະຍະສຳໂພດຊົງ ປັນ
ຍາເຄື່ອງພິຈາລະນາ ປັນຍາເຄື່ອງເຫັນແຈ້ງ ສຳມາທິດຖື ຕັດຮຽກວ່າ ໂພທິ ດ້ວຍໂພທິຍານນັ້ນ
ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດສະຮູ້ວ່າ ສັງຂານທັງປວງບໍ່ທ່ຽງ ຯລຯ ສັງຂານທັງປວງເປັນທຸກ
ຯລຯ ທຳທັງປວງເປັນອະນັດຕາ ຯລຯ

ຕັດສະຮູ້ວ່າ ຍ້ອນອະວິດຊາເປັນປັດໄຈ ສັງຂານຈຶ່ງມີ ຯລຯ ຕັດສະຮູ້ວ່າ ຍ້ອນຊາດ
ເປັນປັດໄຈ ຊະຣາ ແລະ ມໍຣະນະຈຶ່ງມີ ຯລຯ ຍ້ອນອະວິດຊາດັບສັງຂານຈຶ່ງດັບ ຯລຯ ຍ້ອນ
ຊາດດັບ ຊະຣາ ແລະ ມໍຣະນະຈຶ່ງດັບ ຯລຯ ຕັດສະຮູ້ວ່າ ນີ້ທຸກ ຯລຯ ນີ້ທຸກຂະສະມຸໄທ
ຯລຯ ນີ້ທຸກຂະນິໂຣທະ ຯລຯ ນີ້ທຸກຂະນິໂຣທະຄາມິນີປະຕິປະທາ ຯລຯ

ຕັດສະຮູ້ວ່າ ເຫຼົ່ານີ້ອາສະວະ ຯລຯ ນີ້ອາສະວະສະມຸໄທ ຯລຯ ນີ້ອາສະວະນິໂຣທະ
ຯລຯ ນີ້ອາສະວະນິໂຣທະຄາມິນີປະຕິປະທາ ຯລຯ

ຕັດສະຮູ້ວ່າ ເຫຼົ່ານີ້ທຳທີ່ຄວນຮູ້ຢູ່ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ທຳທີ່ຄວນກຳນົດຮູ້ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ທຳທີ່
ຄວນລະ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ທຳທີ່ຄວນຈະເລີນ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ທຳທີ່ຄວນເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ຯລຯ

ຕັດສະຮູ້ເຫດເກີດ ເຫດດັບ ຄຸນ ໂທດ ແລະ ການສະລັດຖິ້ມຜັດສາຍະຕະນະ ໖
ຕັດສະຮູ້ເຫດເກີດ ເຫດດັບ ຄຸນ ໂທດ ແລະ ການສະລັດຖິ້ມອຸປາທານຂັນ ໔ ຕັດສະຮູ້ເຫດເກີດ
ເຫດດັບ ຄຸນ ໂທດ ແລະ ການສະລັດຖິ້ມມະຫາພູຕະຮູບ ໔

ຕັດສະຮູ້ວ່າ ສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ ມີຄວາມເກີດຂຶ້ນເປັນທຳມະດາ ສິ່ງນັ້ນທັງໝົດລ້ວນມີຄວາມ
ດັບໄປເປັນທຳມະດາ

ອີກໄນໜຶ່ງ ທຳມະຊາດແນວໃດກໍຕາມທີ່ຄວນຕັດສະຮູ້ ຄວນຕັດສະຮູ້ຕາມລຳດັບ ຄວນ
ຕັດສະຮູ້ສະເພາະ ຄວນຕັດສະຮູ້ດ້ວຍດີ ຄວນບັນລຸ ຄວນຖືກຕ້ອງ ຄວນເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ພຣະຜູ້
ມີພຣະພາກເຈົ້າກໍຕັດສະຮູ້ ຕັດສະຮູ້ຕາມລຳດັບ ຕັດສະຮູ້ສະເພາະ ຕັດສະຮູ້ດ້ວຍດີ ຕັດສະຮູ້
ໂດຍຊອບ ຊົງບັນລຸ ຊົງຖືກຕ້ອງ ຊົງກະທຳໃຫ້ແຈ້ງທຳມະຊາດນັ້ນທັງໝົດ ດ້ວຍໂພທິຍານນັ້ນ
ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຕັດສະຮູ້ອະນຸດຕະຣະສຳມາສຳໂພທິຍານ ລຳພັງພຣະອົງດຽວ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ
ຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ ເປັນແນວນີ້

ຄຳວ່າ ຄວາມຍິນດີ ໃນຄຳວ່າ ບັນລຸຄວາມຍິນດີແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ບັນລຸ ຄື ບັນລຸພ້ອມ ເຖິງ
ຖືກຕ້ອງ ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງຄວາມຍິນດີໃນເນກຂຳມະ ຄວາມຍິນດີໃນວິເວກ ຄວາມຍິນດີໃນ ອຸປະສະມະ
(ສະພາວະອັນເປັນທີ່ສະງົບ ຄື ນິບພານ) ຄວາມຍິນດີໃນສຳໂພທິຍານແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ຊົງ
ເປັນເອກບຸຣຸດ ບັນລຸຄວາມຍິນດີແລ້ວ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈຶ່ງກ່າວວ່າ

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຜູ້ມີພຣະຈັກຊ
ຍ່ອມຊົງຜາກົດແກ່ຊາວໂລກ ພ້ອມທັງເທວະໂລກ
ຊົງກຳຈັດຄວາມມືດທັງປວງ
ຊົງເປັນເອກບຸຣຸດ ບັນລຸຄວາມຍິນດີແລ້ວ

[໑໙໒] (ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະກ່າວວ່າ)

ຂ້າພຣະອົງມີຄວາມຕ້ອງການ (ຖາມ) ບັນຫາ
ຈຶ່ງມາເຝົ້າພຣະພຸດທະເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ
ຜູ້ບໍ່ຊົງຖືກກິເລດອາໄສ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ບໍ່ຫຼອກລວງ
ສະເດັດມາເປັນພຣະຄະນາຈານຂອງຄົນເປັນຈຳນວນຫຼາຍ
ຜູ້ຍັງຜູກພັນຢູ່ໃນສາດສະໜານີ້

ວ່າດ້ວຍພະນາມຂອງພຣະພຸດທະເຈົ້າ

ຄຳວ່າ ພຣະພຸດທະເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ ຜູ້ບໍ່ຊົງຖືກກິເລດອາໄສ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ພຣະພຸດທະເຈົ້າ ໄດ້ແກ່ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຜູ້ຊົງເປັນພຣະສັບພັນຍູ ບໍ່ມີຄູ
ອາຈານ ໄດ້ຕັດສະຮູ້ສັດຈະໃນທຳທີ່ບໍ່ເຄີຍສະດັບມາກ່ອນ ດ້ວຍພຣະອົງເອງ ຊົງບັນລຸຄວາມ
ເປັນພຣະສັບພັນຍູໃນສັດຈະນັ້ນ ແລະ ຄວາມເປັນຜູ້ຊົງຊຳນານໃນພະລະຍານທັງຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ພຣະພຸດທະເຈົ້າ ອະທິບາຍວ່າ ຊື່ວ່າພຣະພຸດທະເຈົ້າ ຍ້ອນມີຄວາມໝາຍວ່າ
ແນວໃດ?

ຊື່ວ່າພຣະພຸດທະເຈົ້າ ຍ້ອນຕັດສະຮູ້ສັດຈະທັງຫຼາຍແລ້ວ
ຊື່ວ່າພຣະພຸດທະເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງເຮັດໝູ່ສັດໃຫ້ຕັດສະຮູ້
ຊື່ວ່າພຣະພຸດທະເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງເປັນພຣະສັບພັນຍູ
ຊື່ວ່າພຣະພຸດທະເຈົ້າ ຍ້ອນເປັນຜູ້ຊົງເຫັນທຳທັງປວງ
ຊື່ວ່າພຣະພຸດທະເຈົ້າ ຍ້ອນບໍ່ມີຄົນອື່ນແນະນຳ
ຊື່ວ່າພຣະພຸດທະເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງເປັນຜູ້ເບີກບານ
ຊື່ວ່າພຣະພຸດທະເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງເປັນພຣະຂີນາສົບ
ຊື່ວ່າພຣະພຸດທະເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງເປັນຜູ້ປາສະຈາກອຸປະກິເລດ
ຊື່ວ່າພຣະພຸດທະເຈົ້າ ຍ້ອນປາສະຈາກຣາຄະໂດຍໝົດສິ້ນ
ຊື່ວ່າພຣະພຸດທະເຈົ້າ ຍ້ອນປາສະຈາກໂທສະໂດຍໝົດສິ້ນ
ຊື່ວ່າພຣະພຸດທະເຈົ້າ ຍ້ອນປາສະຈາກໂມຫະໂດຍໝົດສິ້ນ
ຊື່ວ່າພຣະພຸດທະເຈົ້າ ຍ້ອນປາສະຈາກກິເລດໂດຍໝົດສິ້ນ
ຊື່ວ່າພຣະພຸດທະເຈົ້າ ຍ້ອນສະເດັດເຖິງທາງສາຍເອກ
ຊື່ວ່າພຣະພຸດທະເຈົ້າ ຍ້ອນຕັດສະຮູ້ ອະນຸຕະຣະສຳມາສຳໂພທິຍານ ໄດ້ໂດຍພຣະ

ອົງເອງ

ຊື່ວ່າພຣະພຸດທະເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງເປັນຜູ້ຂະຈັດຄວາມບໍ່ຮູ້ໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນຊົງເປັນຜູ້ໄດ້
ສະເພາະຄວາມຮູ້

ຄຳວ່າ ພຣະພຸດທະເຈົ້າ ນີ້ ບໍ່ແມ່ນພຣະຊົນນິຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະຊະນິກຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນ
ພຣະພາດາຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະພະຄິນິຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນມິດ ແລະ ອຳມາດຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະຍາດ
ແລະ ຜູ້ຮ່ວມສາຍໂລຫິດຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນສະມະນະພາມຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນເທວະດາຕັ້ງ

ຄຳວ່າ ພຣະພຸດທະເຈົ້າ ນີ້ ເປັນວິໂມກຂັນຕິກະນາມ ເປັນສັດສິກາບັນຍັດຂອງພຣະ ຜູ້
ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າທັງຫຼາຍ ເກີດຂຶ້ນພ້ອມກັບການຊົງໄດ້ສະເພາະພຣະສັບພັນຍູຕະຍານທີ່
ເຫງົ້າຕົ້ນໄພ ລວມຄວາມວ່າ ພຣະພຸດທະເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ

ຄຳວ່າ ຜູ້ບໍ່ຊົງຖືກກິເລດອາໄສ ໄດ້ແກ່ ຄວາມອາໄສ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມອາໄສ
ດ້ວຍອຳນາດຕັນຫາ (໒) ຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດທິດຖື

ວ່າດ້ວຍຕົ້ນຫາທິດຖິ

ຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດຕົ້ນຫາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ວັດຖຸທີ່ເຮັດໃຫ້ເປັນເຂດ ເປັນແດນ ເປັນສ່ວນ ເປັນຜະແໜກ ກຳນົດຖິເອົາ ຍຶດຖິ ວ່າເປັນຂອງເຮົາ ດ້ວຍສ່ວນແຫ່ງຕົ້ນຫາມີປະມານເທົ່າໃດ ຍ່ອມຍຶດຖິວ່າເປັນຂອງເຮົາເຊິ່ງ ວັດຖຸ ປະມານເທົ່ານີ້ວ່າ ນີ້ຂອງເຮົາ ນັ້ນຂອງເຮົາ ເທົ່ານີ້ຂອງເຮົາ ຂອງເຮົາມີປະລິມານເທົ່ານີ້ ຮູບ ສູງ ກິ່ນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະ ເຄື່ອງປູລາດ ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ ທາດຍິງຊາຍ ແບ້ ແກະ ໄກ່ ໝູ ຊ້າງ ງົວ ມ້າ ລາ ທີ່ນາ ທີ່ສວນ ເງິນ ຄຳ ບ້ານ ນິຄົມ ຣາດຊະທານີ ແຄວ້ນ ຊົນນະບົດ ກອງພົນ ຮົບ ຄັງຫຼວງ ແມ່ນມະຫາປະຖະພິທັງໝົດຍ່ອມຍຶດຖິວ່າເປັນຂອງເຮົາດ້ວຍອຳນາດ ຕົ້ນຫາ ເຊິ່ງ ຈຳແນກໄດ້ ໑໐໘ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດຕົ້ນຫາ

ຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ສັກກາຍະທິກຖິມີວັດຖຸ ໒໐ ມິດສາທິດຖິມີວັດຖຸ ໑໐ ອັນຕະຄາທິກະທິດຖິມີວັດຖຸ ໑໐ ທິດຖິ ການຕົກຢູ່ໃນທິດຖິ ຄວາມຮົກທິບ ຄື ທິດຖິ ຄວາມກັນດານ ຄື ທິດຖິ ສັງເໝາ ຄື ທິດ ຖິ ຄວາມດົ້ນຮົນ ຄື ທິດຖິ ເຄື່ອງຜູກພັນ ຄື ທິດຖິ ຄວາມຖື ຄວາມຖືໝັ້ນ ຄວາມຍຶດໝັ້ນ ຄວາມຍຶດໝັ້ນຖືໝັ້ນ ທາງຊົ່ວ ທາງຜິດ ພາວະທີ່ຜິດ ລັດທິເດຍຣະຖິ ຄວາມຖືຂັດແຍ່ງ ຄວາມຖື ວິປະຣິດ ຄວາມຖືວິປະລາດ ຄວາມຖືຜິດ ຄວາມຖືໃນສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນຄວາມຈິງວ່າ ເປັນຈິງເຫັນປານ ນີ້ຈົນເຖິງທິດຖິ ໖໒ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດທິດຖິ

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າຊົງລະຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດຕົ້ນຫາໄດ້ແລ້ວ ສະລັດ ຖິມຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ຍ້ອນເປັນຜູ້ຊົງລະຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດຕົ້ນຫາ ສະລັດຖິມຄວາມອາໄສດ້ວຍອຳນາດທິດຖິໄດ້ແລ້ວ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຈົ່ງຊື່ວ່າບໍ່ຊົງອາໄສ ຄື ບໍ່ຕິດແລ້ວ ບໍ່ຕິດແໜ້ນແລ້ວ ບໍ່ຕິດພັນແລ້ວ ບໍ່ຕິດໃຈແລ້ວ ອອກແລ້ວ ສະລັດອອກແລ້ວ ຫຼຸດພົ້ນແລ້ວ ບໍ່ກຽວຂ້ອງແລ້ວກັບຕາ ຯລຯ ຫຼື ຯລຯ ດັ່ງ ຯລຯ ລິ້ນ ຯລຯ ກາຍ ຯລຯ ໃຈ ຯລຯ ຮູບ ຯລຯ ສູງ ຯລຯ ກິ່ນ ຯລຯ ຣົດ ຯລຯ ໂຜດຖັບພະ ຯລຯ ຕະກູນ ຯລຯ ໝູ່ ຄະນະ ຯລຯ ອາວາດ ຯລຯ ລາບ ຯລຯ ຍົດ ຯລຯ ສັນເສີນ ຯລຯ ສຸກ ຯລຯ ຈິວອນ ຯລຯ ບິນທະບາດ ຯລຯ ເສນາສະນະ ຯລຯ ຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ຯລຯ ກາມທາດ ຯລຯ ຮູບທາດ ຯລຯ ອະຮູບທາດ ຯລຯ ກາມະພົບ ຯລຯ ຮູບພົບ ຯລຯ ອະຮູບພົບ ຯລຯ ສັນຍາພົບ ຯລຯ ອະສັນຍາພົບ ຯລຯ ເນວະສັນຍານາສັນຍາພົບ ຯລຯ ເອກະໂວກາຣະພົບ ຯລຯ ຈະຕຸໂວກາຣະພົບ ຯລຯ ປັນຈະໂວກາຣະພົບ ຯລຯ ອະດີດ ຯລຯ ອະນາຄົດ ຯລຯ ປັດຈຸບັນ ຯລຯ ຮູບທີ່ເຫັນ ສູງທີ່ໄດ້ຍິນ ກິ່ນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະທີ່ຮັບຮູ້ ແລະທຳມາຣົມທີ່ເພິ່ງຮູ້ ແຈ້ງ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກຄວາມອາໄສ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ພຣະພຸດທະເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ ຜູ້ບໍ່ຊົງຖືກ ກິເລດອາໄສ

ວ່າດ້ວຍຜູ້ໝັ້ນຄົງດ້ວຍອາການ ໕ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງດ້ວຍອາການ ໕ ຢ່າງ ຄື

໑. ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຮູ້ໃນອິດຖາຣົມແລະອະນິດຖາຣົມ
໒. ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນເປັນຜູ້ສະລະແລ້ວ
໓. ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນເປັນຜູ້ຂ້າມໄດ້ແລ້ວ
໔. ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນເປັນຜູ້ພົ້ນແລ້ວ
໕. ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນຊົງສະແດງອອກເຊິ່ງທຳນັ້ນ ໆ

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງໃນອິດຖາຣົມ ແລະ ອະນິດຖາຣົມ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງທັງໃນລາບ ແລະ ຄວາມເສື່ອມລາບ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ທັງໃນຍົດ ແລະ ຄວາມເສື່ອມຍົດ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງທັງໃນສັນເສີນ ແລະ ນິນທາ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງທັງໃນສຸກ ແລະ ທຸກ ຄົນບາງພວກເອົາຂອງຫອມຊະໂລມພຣະພາກເຈົ້າຂ້າງໜຶ່ງ ອີກພວກໜຶ່ງ ໃຊ້ມິດຖາກພຣະພາກເຈົ້າຂ້າງໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າກໍບໍ່ຊົງມີຄວາມຍິນດີໃນການຊະໂລມດ້ວຍຂອງຫອມທີ່ພຣະພາກເຈົ້າຂ້າງນັ້ນ ແລະ ບໍ່ຊົງມີຄວາມຍິນຮ້າຍໃນການຖາກພຣະພາກເຈົ້າຂ້າງນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງລະຄວາມຍິນດີ ແລະ ຄວາມຍິນຮ້າຍໄດ້ແລ້ວ ຊົງລ່ວງພົ້ນຄວາມດີໃຈ ແລະ ຄວາມເສຍໃຈແລ້ວ ຊົງກ້າວລ່ວງຄວາມຍິນດີ ແລະ ຄວາມຍິນຮ້າຍໄດ້ແລ້ວ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງໃນອິດຖາຣົມ ແລະ ອະນິດຖາຣົມ ເປັນແນວນີ້

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນເປັນຜູ້ສະລະແລ້ວ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງສະລະ ຄາຍ ປ່ອຍ ລະ ສະລັດຖິ້ມຣາຄະໄດ້ແລ້ວ ຯລຯ ໂທສະ ຯລຯ ໂມຫະ ຯລຯ ໂກທະ ຯລຯ ອຸປະນາທະ ຯລຯ ມັກຂະ .. ປະລາສະ ຯລຯ ອິດສາ ຯລຯ ມັດສະຣິຍະ ຯລຯ ມາຍາ ຯລຯ ສາເຖີຍຍະ ຯລຯ ຖຳພະ ຯລຯ ສາຣຳພະ ຯລຯ ມານະ ຯລຯ ອະຕິມານະ ຯລຯ ມະທະ ຯລຯ ປະມາທະ ຯລຯ ກິເລດທຸກຊະນິດ ຯລຯ ທຸດຈະຣິດທຸກທາງ ຯລຯ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ຯລຯ ຄວາມຮ້ອນຮົນທຸກສະຖານ ຯລຯ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການ ຯລຯ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງສະລະ ຄາຍ ປ່ອຍ ລະ ສະລັດຖິ້ມ ອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດໄດ້ແລ້ວ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນເປັນຜູ້ສະລະແລ້ວ ເປັນແນວນີ້

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນເປັນຜູ້ຂ້າມໄດ້ແລ້ວ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊົງຂ້າມ ຄື ຂ້າມຂຶ້ນ ຂ້າມພົ້ນ ກ້າວລ່ວງ ກ້າວພົ້ນ ລ່ວງພົ້ນ ກາໂມຄະ ພະໂວຄະ ທິດໂຖຄະ ອະວິດໂຊຄະ ທາງແຫ່ງສົງສານທັງປວງໄດ້ແລ້ວ ພຣະຜູ້

ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ ຊົງຢູ່ໃນ (ອະຣິຍະວາສະທຳ) ແລ້ວ ຊົງປະພຶດຈະຣະນະທຳແລ້ວ ຊົງຜ່ານທາງໄກແລ້ວ ຊົງເຖິງທິດ (ນິບພານ) ແລ້ວ ຊົງເຖິງຈຸດຈົບ (ນິບພານ) ແລ້ວ ຊົງຮັກສາ ພົມມະຈັນແລ້ວ ຊົງປັນລຸທິດຖິສຸງສຸດແລ້ວ ຊົງຈະເລີນມັກແລ້ວ ຊົງລະກິເລດໄດ້ແລ້ວ ຊົງຮູ້ ແຈ້ງທຳທີ່ບໍ່ກຳເນີດແລ້ວ ຊົງເຮັດນິໂຣດໃຫ້ແຈ້ງແລ້ວ

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ ຊົງກຳນົດຮູ້ທຸກແລ້ວ ຊົງລະສະມຸໂທໄດ້ແລ້ວ ຊົງ ຈະເລີນມັກໄດ້ແລ້ວ ຊົງເຮັດນິໂຣດໃຫ້ແຈ້ງໄດ້ແລ້ວ ຊົງຮູ້ຍິ່ງທຳທີ່ຄວນຮູ້ຍິ່ງແລ້ວ ຊົງກຳນົດຮູ້ ທຳທີ່ຄວນກຳນົດຮູ້ໄດ້ແລ້ວ ຊົງລະທຳທີ່ຄວນລະໄດ້ແລ້ວ ຊົງຈະເລີນທຳທີ່ຄວນຈະເລີນໄດ້ແລ້ວ ຊົງເຮັດໃຫ້ແຈ້ງທຳທີ່ຄວນເຮັດໃຫ້ແຈ້ງໄດ້ແລ້ວ

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ ຊົງຖອນຫຼີ້ມສະລັກ ຄື ອະວິດຊາໄດ້ແລ້ວ ຊົງຖືມູ ຄື ກຳໄດ້ແລ້ວ ຊົງຖອນເສົາຣະນຽດ ຄື ຕັນຫາໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ມີບານປະຕູ ຄື ສັງໂຍດ ຊົງ ໄກ ຈາກຂ້າເສິກ ຄື ກິເລດ ຊົງປົດທຸງ ຄື ມານະລົງສາແລ້ວ ຊົງປົງພາຣະໄດ້ແລ້ວ ບໍ່ໄດ້ຊົງກຸ່ວ ຂ້ອງກັບໂຍຄະກິເລດແລ້ວ ຊົງລະອົງ ໕ (ນິວອນ) ໄດ້ແລ້ວ ຊົງປະກອບດ້ວຍອົງ ໖ ຊົງມີທຳ ເຄື່ອງຮັກສາຢ່າງເອກ (ຄືສະຕິ) ມີອະປັດເສນະທຳ ໔ ຢ່າງ ມີປັດເຈກະສັດຈະ ອັນບັນເທົາໄດ້ ແລ້ວ ຊົງມີການສະແຫວງຫາອັນສະລະໄດ້ໂດຍຊອບບໍ່ບົກຜ່ອງ ຊົງມີພຣະດຳຣິບໍ່ຊຸ່ນມົວ ຊົງມີ ກາຍສັງຂານອັນອະງົບໄດ້ແລ້ວ ຊົງມີຈິດຫຼຸດພົ້ນດີແລ້ວ ຊົງມີປັນຍາຫຼຸດພົ້ນໄດ້ດີ ຊົງເປັນຜູ້ ບໍລິສຸດບໍລິບູນ ຊົງຢູ່ຈົບພົມມະຈັນ ຊົງເປັນອຸດົມບູຣຸດ ຊົງເປັນບໍຣົມບູຣຸດ ຊົງເຖິງການບັນລຸປະ ຣະມັດຖະທຳແລ້ວ

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ ບໍ່ໄດ້ຊົງກໍ່ຜົນກຳ ບໍ່ໄດ້ຊົງກຳຈັດ ຊົງກຳຈັດໄດ້ແລ້ວ ດຳຣົງຢູ່ ບໍ່ໄດ້ຊົງລະກິເລດ ບໍ່ໄດ້ຊົງຖືພັນ ຊົງລະໄດ້ແລ້ວດຳຣົງຢູ່ ບໍ່ໄດ້ຊົງຫຍິບ ບໍ່ໄດ້ຊົງຍົກ ຊົງຫຍິບໄດ້ແລ້ວດຳຣົງຢູ່ ບໍ່ໄດ້ຊົງດັບ ບໍ່ໄດ້ຊົງກໍ່ ຊົງດັບໄດ້ແລ້ວດຳຣົງຢູ່ ຊື່ວ່າດຳຣົງຕົນຢູ່ໄດ້ ຍ້ອນຊົງພຽບພ້ອມດ້ວຍສີນຂັນ ສະມາທິຂັນ ປັນຍາຂັນ ວິມຸດຕິຂັນ ວິມຸດຕິຍານະທັດສະນະຂັນ ອັນເປັນອະເສຂະ ຊົງດຳຣົງຢູ່ ຊົງແທງຕະຫຼອດສັດຈະ ແລ້ວ ຊົງດຳຣົງຢູ່ໂດຍການກ້າວລ່ວງ ຕັນຫາອັນເປັນເຫດໃຫ້ຫວັ່ນໄຫວ ຊົງດຳຣົງຢູ່ໂດຍການດັບໄຟກິເລດ ຊົງດຳຣົງຢູ່ໂດຍບໍ່ຕ້ອງ ວຽນວ່າຍຕາຍເກີດ ຊົງດຳຣົງຢູ່ໂດຍການສະມາທານທຳຂັນສຸດຍອດ ຊົງດຳຣົງຢູ່ໂດຍການເສບ ວິມຸດຕິ ຊົງດຳຣົງຢູ່ດ້ວຍເມດຕາອັນບໍລິສຸດ ກະລຸນາອັນບໍລິສຸດ ມຸທິຕາອັນບໍລິສຸດ ອຸປະກາອັນ ບໍລິສຸດ ຊົງດຳຣົງຢູ່ດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດຢ່າງຍິ່ງ ຊົງດຳຣົງຢູ່ດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດຍ້ອນບໍ່ມີຕັນຫາ ທິດຖິ ມານະ ຊົງດຳຣົງຢູ່ໂດຍຄວາມເປັນຜູ້ຫຼຸດພົ້ນ ຊົງດຳຣົງຢູ່ໂດຍຄວາມເປັນຜູ້ສັນໂດດ ຊົງ ດຳຣົງຢູ່ໃນຂັນສຸດທ້າຍ ຊົງດຳຣົງຢູ່ໃນທາດສຸດທ້າຍ ຊົງດຳຣົງຢູ່ໃນອາຍະຕະນະສຸດທ້າຍ ຊົງ ດຳຣົງຢູ່ໃນຄະຕິສຸດທ້າຍ ຊົງດຳຣົງຢູ່ໃນອຸປະປັດສຸດທ້າຍ ຊົງດຳຣົງຢູ່ໃນປະຕິລິນທິສຸດທ້າຍ ຊົງ ດຳຣົງຢູ່ໃນພົບສຸດທ້າຍ ຊົງດຳຣົງຢູ່ໃນສົງສານສຸດທ້າຍ ຊົງດຳຣົງຢູ່ໃນວັດຕະສຸດທ້າຍ ຊົງດຳ

ຮົງຢູ່ໃນພົບສຸດທ້າຍ ຊົງດຳຮົງຢູ່ໃນປະຊຸມແຫ່ງຂັນສຸດທ້າຍ ຊົງໄວ້ເຊິ່ງຮ່າງກາຍຂັນສຸດທ້າຍ
ຊົງເປັນຜູ້ໄກຈາກຂ້າເສິກ (ສົມຈິງດັ່ງຄາຖາປະພັນວ່າ)

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ

ຊົງມີພົບນີ້ເປັນພົບສຸດທ້າຍ

ຊົງມີປະຊຸມແຫ່ງຂັນນີ້ເປັນຄັ້ງສຸດທ້າຍ

ບໍ່ມີການວຽນເກີດ ວຽນຕາຍ ແລະ ພົບໃໝ່ກໍບໍ່ມີອີກ

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນເປັນຜູ້ຂ້າມໄດ້ແລ້ວ ເປັນແນວນີ້

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນເປັນຜູ້ໝັ້ນແລ້ວ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງມີພຣະທະໄທພັນ ຫຼຸດພັນ ຫຼຸດພັນດີແລ້ວຈາກຣາຄະ ຯລຯ
ໂທສະ ຯລຯ ໂມທະ ຯລຯ ໂກທະ ຯລຯ ອຸປະນາທະ ຯລຯ ມັກຂະ ຯລຯ ປະລາສະ ຯລຯ
ອິດສາ ຯລຯ ມັດສະຣິຍະ ຯລຯ ມາຍາ ຯລຯ ສາເຖີຍຍະ ຯລຯ ຖຳພະ ຯລຯ ສາຣຳພະ
ຯລຯ ມານະ ຯລຯ ອະຕິມານະ ຯລຯ ມະທະ ຯລຯ ປະມາທະ ຯລຯ ກິເລດທຸກຊະນິດ
ຯລຯ ທຸດຈະຣິດທຸກທາງ ຯລຯ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ຯລຯ ຄວາມຮ້ອນຮົນທຸກ
ສະຖານ ຯລຯ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການ ຊົງມີພຣະທະໄທພັນ ຫຼຸດພັນ ຫຼຸດພັນດີແລ້ວ
ຈາກອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນເປັນຜູ້
ໝັ້ນແລ້ວ ເປັນແນວນີ້

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ຍ້ອນຊົງສະແດງອອກເຊິ່ງທຳນັ້ນ ໆ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ເມື່ອສິນມີຢູ່ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງຍ້ອນຊົງສະແດງອອກວ່າ ຊົງ
ເປັນຜູ້ມີສິນ

ເມື່ອສັດທາມີຢູ່ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງຍ້ອນຊົງສະແດງອອກວ່າ ຊົງເປັນຜູ້ມີສັດທາ

ເມື່ອຄວາມພຽນມີຢູ່ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງຍ້ອນຊົງສະແດງອອກວ່າ ຊົງເປັນຜູ້ມີຄວາມພຽນ

ເມື່ອສະຕິມີຢູ່ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງຍ້ອນຊົງສະແດງອອກວ່າ ຊົງເປັນຜູ້ມີສະຕິ

ເມື່ອສະມາທິມີຢູ່ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງຍ້ອນຊົງສະແດງອອກວ່າ ຊົງເປັນຜູ້ມີສະມາທິ

ເມື່ອປັນຍາມີຢູ່ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງຍ້ອນຊົງສະແດງອອກວ່າ ຊົງເປັນຜູ້ມີປັນຍາ

ເມື່ອວິດຊາມີຢູ່ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງຍ້ອນຊົງສະແດງອອກວ່າ ຊົງເປັນຜູ້ມີວິດຊາ ໙

ເມື່ອພະລະມີຢູ່ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງຍ້ອນຊົງສະແດງອອກວ່າ ຊົງເປັນຜູ້ມີພະລະ ໑໐

ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງຍ້ອນສະແດງອອກເຊິ່ງທຳນັ້ນ ໆ ເປັນແນວນີ້
ລວມຄວາມວ່າ ພຣະພຸດທະເຈົ້າພຣະອົງນັ້ນ ຜູ້ບໍ່ຊົງຖືກກິເລດອາໄສ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ

ວ່າດ້ວຍເລື່ອງຫຼອກລວງ ໓ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ບໍ່ຫຼອກລວງ ໃນຄຳວ່າ ບໍ່ຫຼອກລວງ ສະເດັດມາເປັນພຣະຄະນາຈານ ໄດ້ແກ່ ເລື່ອງຫຼອກລວງ ໓ ຢ່າງ ຄື

໑. ເລື່ອງຫຼອກລວງກ່ຽວກັບການໃຊ້ສອຍປັດໄຈ

໒. ເລື່ອງຫຼອກລວງກ່ຽວກັບອິລິຍາບົດ

໓. ເລື່ອງຫຼອກລວງກ່ຽວກັບການເວົ້າລຽບຄຽງ

ເລື່ອງຫຼອກລວງກ່ຽວກັບການໃຊ້ສອຍປັດໄຈ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄະຫະບໍດີໃນໂລກນີ້ ຍ່ອມນິມົນພິກຂຸ ຖວາຍຈິວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະ ຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ພິກຂຸນັ້ນ ມີຄວາມປາຖະໜາຊົ່ວຊາມ ຖືກຄວາມຢາກ ຄອບງຳ ມີຄວາມຕ້ອງການຈິວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະ ຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ຍ້ອນຕ້ອງການໄດ້ຫຼາຍຍິ່ງຂຶ້ນ ຈຶ່ງບອກຄືນຈິວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະ ຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ທ່ານເວົ້າແນວນີ້ວ່າ ຈິວອນທີ່ມີຄຳຫຼາຍຈະມີປະໂຫຍດອັນໃດແກ່ ສະມະນະ ສະມະນະຄວນທ່ຽວເລືອກເກັບຜ້າເກົ່າຈາກປ່າຊ້າ ກອງມູນຝອຍ ຫຼື ຮ້ານຕະຫຼາດ ເອົາມາເຮັດສັງຄາຕິໃຊ້ ຈຶ່ງຈະເປັນການເພາະສົມ ບິນທະບາດທີ່ມີຄຳຫຼາຍຈະມີປະໂຫຍດອັນໃດ ແກ່ສະມະນະ ສະມະນະຄວນສຳເລັດຄວາມເປັນຢູ່ດ້ວຍກ້ອນເຂົ້າທີ່ໄດ້ມາດ້ວຍລຳແຂ່ງ ໂດຍ ການທ່ຽວສະແຫວງຫາ ຈຶ່ງຈະເປັນການເພາະສົມ ເສນາສະນະທີ່ມີຄຳຫຼາຍຈະມີປະໂຫຍດອັນ ໃດແກ່ສະມະນະ ສະມະນະຄວນຢູ່ເຫງົ້າໄມ້ ຢູ່ທີ່ປ່າຊ້າ ຫຼື ຢູ່ທີ່ກາງແຈ້ງ ຈຶ່ງຈະເປັນການເພາະ ສົມ ຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານທີ່ມີຄຳຫຼາຍຈະມີປະໂຫຍດອັນໃດແກ່ສະມະນະ ສະມະນະ ຄວນເຮັດຢາດ້ວຍນ້ຳມູດເນົາ ຫຼື ຕ່ອນໝາກສົ້ມມໍ ຈຶ່ງຈະເປັນການ ເພາະສົມ

ຍ້ອນຕ້ອງການໄດ້ໃຫ້ຫຼາຍຍິ່ງຂຶ້ນນັ້ນ ທ່ານຈຶ່ງຄອງຈິວອນເລົ້າໝອງ ສັນບິນທະບາດ ເລົ້າໝອງ ໃຊ້ສອຍເສນາສະນະຊອມຊໍ່ ໃຊ້ຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານຕາມມີຕາມໄດ້ ຄະຫະ ບໍດີ ທັງຫຼາຍຮູ້ຈັກພິກຂຸນັ້ນແນວນີ້ວ່າ ສະມະນະທ່ານນີ້ ມີຄວາມປາຖະໜານ້ອຍ ສັນໂດດ ສະ ງົບສະຫງັດ ບໍ່ຄຸກຄືດ້ວຍໝູ່ຄະນະ ຜາຣົບຄວາມພຽນ ມີວາທະກຳຈັດຂັດເກົາ ກໍຍິ່ງນິມົນທ່ານ ໃຫ້ຮັບຈິວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະ ຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານຫຼາຍຍິ່ງຂຶ້ນ ທ່ານ ກໍເວົ້າແນວນີ້ວ່າ ຍ້ອນພຽບພ້ອມດ້ວຍເຫດ ໓ ປະການ ກຸນລະບຸດຜູ້ມີສັດທາຍ່ອມປະສົບບຸນ ຫຼາຍ ຄື ຍ້ອນພຽບພ້ອມດ້ວຍສັດທາ ຯລຯ ຍ້ອນພຽບພ້ອມດ້ວຍໂຫຍະທຳ ຯລຯ ຍ້ອນພຽບ ພ້ອມ ດ້ວຍພຣະທັກຂີໂນຍະບຸກຄົນ ກຸນລະບຸດຜູ້ມີສັດທາຍ່ອມປະສົບບຸນຫຼາຍ ທ່ານທັງຫຼາຍມີ ສັດທານີຢູ່ ໂຫຍະທຳນີ້ກໍມີຢູ່ພ້ອມ ທັງອາດຕະມາພາບກໍເປັນປະຕິຄາຫິກ ຖ້າອາດຕະມາພາບບໍ່ ຮັບ ພວກທ່ານກໍຈັກເສື່ອມຈາກບຸນໄປສາ ອາດຕະມາພາບບໍ່ໄດ້ມີຄວາມຕ້ອງການດ້ວຍປັດໄຈນີ້ ແຕ່ຈັກຮັບເພື່ອອະນຸເຄາະພວກທ່ານ ຍ້ອນອາໄສເຫດນັ້ນ ທ່ານຈຶ່ງຮັບຈິວອນຫຼາຍ ຮັບບິນທະ

ບາດຫຼາຍ ຮັບເສນາສະນະຫຼາຍ ຮັບຄຶດລານະປັດໄຈເພສັດບໍລິຂານຫຼາຍ ການເຮັດໜ້ານີ້ວ ການເຮັດຄົວຂະໜວດ ການຫຼອກລວງ ກິຣິຍາທີ່ຫຼອກລວງ ພາວະທີ່ຫຼອກລວງ ເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ເລື່ອງຫຼອກລວງກ່ຽວກັບການໃຊ້ສອຍປັດໄຈ

ເລື່ອງຫຼອກລວງກ່ຽວກັບອິລິຍາບົດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ມີຄວາມປາຖະໜາຊົ່ວຊາມ ຖືກຄວາມຢາກຄອບງຳປາຖະໜາຈະໃຫ້ເຂົາຍ້ອງຍໍ ຄິດວ່າ ຄົນຈັກຍ້ອງຍໍເຮົາດ້ວຍອຸບາຍແນວນີ້ ຈຶ່ງສັງລວມການຍ່າງສັງລວມການຍືນ ສັງລວມການນັ່ງ ສັງລວມການນອນ ຕັ້ງສະຕິຢ່າງ ຕັ້ງສະຕິຍືນ ຕັ້ງສະຕິນັ່ງ ຕັ້ງສະຕິນອນ ເຮັດທຳທ່າເໝືອນພິກຂຸມີສະມາທິຢ່າງ ເໝືອນພິກຂຸມີສະມາທິຍືນ ເໝືອນພິກຂຸມີສະມາທິນັ່ງ ເໝືອນພິກຂຸມີສະມາທິນອນ ເປັນເໝືອນພິກຂຸຈະເລີນຊານອວດຕໍ່ໜ້າ ການຕັ້ງທຳການວາງທຳ ການດຳລົງໝັ້ນອິລິຍາບົດ ການເຮັດໜ້ານີ້ວ ການເຮັດຄົວຂະໜວດ ການຫຼອກລວງ ກິຣິຍາທີ່ຫຼອກລວງ ພາວະທີ່ຫຼອກລວງ ເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ເລື່ອງຫຼອກລວງກ່ຽວກັບອິລິຍາບົດ

ເລື່ອງຫຼອກລວງກ່ຽວກັບການເວົ້າລຽບຄຽງ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ມີຄວາມປາຖະໜາຊົ່ວຊາມ ຖືກຄວາມຢາກຄອບງຳປາຖະໜາຈະໃຫ້ເຂົາຍ້ອງຍໍ ຄິດວ່າ ຄົນຈັກຍ້ອງຍໍເຮົາດ້ວຍອຸບາຍແນວນີ້ ຈຶ່ງກ່າວວາຈາອົງອະຣິຍະທຳ ຄືເວົ້າວ່າ ພິກຂຸຜູ້ຊົງຈົວອນມີຮູບແບບແນວນີ້ ເປັນສະມະນະມີສັກໃຫຼ່ ຜູ້ໃຊ້ບາດ ຯລຯ ໃຊ້ພາຊະນະໂລຫະ ຯລຯ ໃຊ້ທຳມະກິກ ຯລຯ ໃຊ້ຜ້າກອງນ້ຳ ຯລຯ ໃຊ້ລູກກະແຈ ຯລຯ ໃຊ້ເກີບ ຯລຯ ໃຊ້ປະຄົດແອວ ຯລຯ ໃຊ້ສາຍໂຍກບາດ ມີຮູບແບບແນວນີ້ ເປັນສະມະນະມີສັກໃຫຼ່ ເວົ້າວ່າ ພິກຂຸຜູ້ມີອຸປັດຊາຣະດັບນີ້ ເປັນສະມະນະມີສັກໃຫຼ່ ມີອາຈານຣະດັບນີ້ ຯລຯ ມີຜູ້ຮ່ວມອຸປັດຊາຣະດັບນີ້ ຯລຯ ມີຜູ້ຮ່ວມອາຈານຣະດັບນີ້ ຯລຯ ມີມິດ ຯລຯ ມີພັກພວກ ຯລຯ ມີຄົນທີ່ຄົບຫາກັນ ຯລຯ ມີສະຫາຍຣະດັບນີ້ ເປັນສະມະນະມີສັກໃຫຼ່ ເວົ້າວ່າ ພິກຂຸຜູ້ຢູ່ໃນວິຫານມີຮູບແບບແນວນີ້ ເປັນສະມະນະມີສັກໃຫຼ່ ຯລຯ ຢູ່ໃນເຮືອນມີຫຼັງຄາດ້ານດຽວ ມີຮູບແບບແນວນີ້ ຯລຯ ຢູ່ໃນຜາສາດ ຯລຯ ຢູ່ໃນເຮືອນໂລ້ນ ຯລຯ ຢູ່ໃນຖ້ຳ ຯລຯ ຢູ່ໃນບ່ອນຫຼົບຫຼີກ ຯລຯ ຢູ່ໃນກຸດ ຯລຯ ຢູ່ໃນເຮືອນຍອດ ຯລຯ ຢູ່ທີ່ປ້ອມ ຯລຯ ຢູ່ໃນໂຮງມົນ ຯລຯ ຢູ່ໃນເຮືອນພັກ ຯລຯ ຢູ່ໃນເຮືອນຮັບຮອງ ຯລຯ ຢູ່ໃນມົນດົບ ຯລຯ ຢູ່ທີ່ເຫງົ້າໄມ້ ມີຮູບແບບແນວນີ້ ເປັນສະມະນະມີສັກໃຫຼ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເປັນຜູ້ວາງໜ້າເສີຍເມີຍ ເຮັດໜ້ານີ້ວຄົວຂະໜວດ ເວົ້າຕົວະຫຼອກລວງ ປື້ນປ້ອນ ຕະລົບຕະແລງ ເປັນຜູ້ໄດ້ຮັບຍ້ອງຍໍດ້ວຍການວາງໜ້າວ່າ ສະມະນະນີ້ໄດ້ວິຫາຣະສະມາບັດ ອັນມີຢູ່ເຫັນປານນີ້ ພິກຂຸນັ້ນ ຍ່ອມກ່າວຄຳເວົ້າເຊັ່ນນັ້ນ ອັນກ່ຽວເນື່ອງດ້ວຍໂລກຸດຕະຣະທຳ ແລະ ສູນຍະຕະນິບພານ ເຊິ່ງເລິກເຊິ່ງ ເຊິ່ງລັບ ລະອຽດອ່ອນ ປົດປັງ ການເຮັດໜ້າ

ນີ້ວ ການເຮັດຄົວຂະໜວດ ການຫຼອກລວງ ກິຣິຍາທີ່ຫຼອກລວງ ພາວະທີ່ຫຼອກລວງ ເຫັນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ເລື່ອງຫຼອກລວງກ່ຽວກັບການເວົ້າລຽບຄຽງ

ເລື່ອງຫຼອກລວງ ໖ ຢ່າງນີ້ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າ ລະໂດ້ແລ້ວ ຕັດຂາດໄດ້ ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ສະງົບໄດ້ແລ້ວ ຣະງັບໄດ້ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ອີກ ເຜົາດ້ວຍໄຟຄືຍານແລ້ວ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ພຣະພຸດທະເຈົ້າຈຶ່ງຊື່ວ່າຜູ້ບໍ່ຫຼອກລວງ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ຫຼອກລວງ

ວ່າດ້ວຍພຣະພຸດທະເຈົ້າຊົງເປັນພຣະຄະນາຈານ

ຄຳວ່າ ພຣະຄະນາຈານ ໃນຄຳວ່າ ສະເດັດມາເປັນພຣະຄະນາຈານ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນພຣະຄະນາຈານ

ຊົງເປັນອາຈານແຫ່ງໝູ່ຄະນະ	ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຄະນາຈານ
ຊົງເປັນສາດສະດາແຫ່ງໝູ່ຄະນະ	ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຄະນາຈານ
ຊົງບໍລິຫານໝູ່ຄະນະ	ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຄະນາຈານ
ຊົງສັ່ງສອນໝູ່ຄະນະ	ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຄະນາຈານ
ຊົງຕາມສອນໝູ່ຄະນະ	ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຄະນາຈານ
ຊົງແກ່ກ້າສະເດັດເຂົ້າສູ່ໝູ່ຄະນະ	ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຄະນາຈານ

ໝູ່ຄະນະຍ່ອມຕັ້ງໃຈຟັງ ເງ່ຍໂສຕະລົງຟັງພຣະອົງ ຕັ້ງຈິດເພື່ອຄວາມຮູ້ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຄະນາຈານ

ພຣະສາດສະດາຊົງເຮັດໝູ່ຄະນະໃຫ້ອອກຈາກອະກຸສົນແລ້ວໃຫ້ດຳລົງຢູ່ໃນກຸສົນ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຄະນາຈານ

ຊົງເປັນພຣະຄະນາຈານຂອງໝູ່ພິກຂຸ ຯລຯ ໝູ່ພິກຂຸນີ ຯລຯ ໝູ່ອຸປາສົກ ຯລຯ ໝູ່ອຸປາສົກາ ຯລຯ ໝູ່ພຣະຣາຊາ ຯລຯ ໝູ່ກະສັດ ຯລຯ ໝູ່ພາມ ຯລຯ ໝູ່ແພດ ຯລຯ ໝູ່ສູດ ຯລຯ ໝູ່ເທບ ຯລຯ ໝູ່ພົມ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຄະນາຈານ ພຣະສາດສະດາຊົງເປັນຜູ້ນຳໝູ່ ເປັນພຣະຄະນາຈານ ເປັນອາຈານແຫ່ງໝູ່ຄະນະ

ຄຳວ່າ ສະເດັດມາແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ຊົງເຂົ້າໄປ ຊົງເຂົ້າໄປເຖິງ ຊົງເຖິງພ້ອມເຊິ່ງສັງກັດສະນະຄອນແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ຫຼອກລວງ ສະເດັດມາເປັນພຣະຄະນາຈານ

ຄຳວ່າ ຂອງຄົນເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ໃນຄຳວ່າ ຂອງຄົນເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ຜູ້ຍັງຜູກພັນຢູ່ ໃນສາດສະໜານີ້ ໄດ້ແກ່ ຄົນເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ຄື ທີ່ເປັນກະສັດ ພາມ ແພດ ສູດ ຄະລິຫັດ ບັນພະຊິດ ເທວະດາ ມະນຸດ

ຄຳວ່າ ຜູ້ຍັງຜູກພັນຢູ່ ໄດ້ແກ່ ຜູ້ຍັງຜູກພັນຢູ່ ຄື ມີຄວາມປະພຶດຜູກພັນ ເປັນຜູ້ບຳຮຸງ ເປັນສິດ ລວມຄວາມວ່າ ຂອງຄົນເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ຜູ້ຍັງຜູກພັນຢູ່ໃນສາດສະໜານີ້

ຄຳວ່າ ຂ້າພະອົງມີຄວາມຕ້ອງການ (ຖາມ) ບັນຫາ ຈຶ່ງມາເຝົ້າ ອະທິບາຍວ່າ ຂ້າພະອົງມີຄວາມຕ້ອງການດ້ວຍບັນຫາຈຶ່ງມາເຝົ້າແລ້ວ ຄື ປາຖະໜາຈະທູນຖາມບັນຫາ ຈຶ່ງມາເຝົ້າ ແລ້ວ ມີຄວາມປາຖະໜາຈະຟັງບັນຫາ ຈຶ່ງມາເຝົ້າແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ຂ້າພະອົງມີຄວາມຕ້ອງການ (ຖາມ) ບັນຫາ ຈຶ່ງມາເຝົ້າ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໃນໜຶ່ງ ການມາເຝົ້າ ການກ້າວຢ່າງເຂົ້າເຝົ້າ ການເຂົ້າໄປເຝົ້າ ການເຂົ້າໄປນັ່ງໃກ້ ເພິ່ງມີແກ່ຜູ້ຕ້ອງການດ້ວຍບັນຫາ ຄື ຜູ້ປາຖະໜາຈະຖາມບັນຫາ ຜູ້ປາຖະໜາຈະຟັງບັນຫາ ລວມຄວາມວ່າ ຂ້າພະອົງມີຄວາມຕ້ອງການ (ຖາມ) ບັນຫາ ຈຶ່ງມາເຝົ້າ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໃນໜຶ່ງ ພະອົງຊົງມີອາຄົມ(ແຫຼ່ງຄວາມຮູ້) ແຫ່ງບັນຫາ ພະອົງຊົງມີຄວາມສາມາດທີ່ຈະຕັດບອກ ຄື ວິສັດຊະນາບັນຫາຂໍ້ທີ່ຂ້າພະອົງທູນຖາມ ບັນຫາຂໍ້ນີ້ ຈຶ່ງເປັນພາຣະຂອງພະອົງ ລວມຄວາມວ່າ ຂ້າພະອົງມີຄວາມຕ້ອງການ (ຖາມ) ບັນຫາ ຈຶ່ງມາເຝົ້າ ແນວນີ້ແດ່ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພະສາຣີບຸດຈຶ່ງກ່າວວ່າ

ຂ້າພະອົງມີຄວາມຕ້ອງການ (ຖາມ) ບັນຫາ
ຈຶ່ງມາເຝົ້າພຣະພຸດທະເຈົ້າພະອົງນັ້ນ
ຜູ້ບໍ່ຊົງຖືກກິເລດອາໄສ ເປັນຜູ້ໝັ້ນຄົງ ບໍ່ຫຼອກລວງ
ສະເດັດມາເປັນພຣະຄະນາຈານຂອງຄົນເປັນຈຳນວນຫຼາຍ
ຜູ້ຍັງຜູກພັນຢູ່ໃນສາດສະໜານີ້

[໑໙໖] (ພະສາຣີບຸດກ່າວວ່າ)

ເມື່ອພິກຂຸເປື້ອໜ່າຍ ໃຊ້ສອຍບ່ອນນັ່ງອັນວ່າງເປົ່າ
ໃນຖ້ຳແຫ່ງພູເຂົາ ທີ່ເຫງົ້າຕົ້ນໄມ້ ຫຼື ທີ່ປ່າຊ້າ

ຄຳວ່າ ເມື່ອພິກຂຸ ໃນຄຳວ່າ ເມື່ອພິກຂຸເປື້ອໜ່າຍ ໄດ້ແກ່ ເມື່ອພິກຂຸຜູ້ເປັນກັນລະຍານະ ປຸຖຸຊົນ ຫຼື ພິກຂຸຜູ້ເປັນພຣະເສຂະ

ຄຳວ່າ ເປື້ອໜ່າຍ ໄດ້ແກ່ ເປື້ອໜ່າຍ ຄື ອິດອັດ ຣະອາ ຮັງກຽດດ້ວຍຊາດ ຯລຯ ຊະຣາ ຯລຯ ພະຍາທິ ຯລຯ ມໍຣະນະ ຯລຯ ໂສກະ ຯລຯ ປະຣິເທວະ ຯລຯ ທຸກ ຯລຯ ໂທມະນັດ ຯລຯ ອຸປາຍາດ ຯລຯ

ເປື້ອໜ່າຍ ອິດອັດ ຣະອາ ຮັງກຽດດ້ວຍທຸກເນື່ອງຈາກການເກີດໃນນະຣົກ ຯລຯ ທຸກເນື່ອງຈາກການເກີດໃນກຳເນີດເດຍຣັດສານ ຯລຯ ທຸກເນື່ອງຈາກການເກີດໃນເຜດວິໄສ ຯລຯ

ທຸກເນື່ອງຈາກການເກີດໃນໂລກມະນຸດ ຯລຯ ທຸກເນື່ອງຈາກການຖືກຳເນີດໃນທ້ອງ ຯລຯ ທຸກເນື່ອງຈາກການຢູ່ໃນທ້ອງ ຯລຯ ທຸກເນື່ອງຈາກການເກີດຈາກທ້ອງ ຯລຯ ທຸກທີ່ສືບເນື່ອງຈາກຜູ້ເກີດ ຯລຯ ທຸກຂອງຜູ້ເກີດທີ່ເນື່ອງມາຈາກຜູ້ອື່ນ ຯລຯ ທຸກທີ່ເກີດຈາກຄວາມພະຍາຍາມຂອງຕົນ ຯລຯ ທຸກທີ່ເກີດຈາກຄວາມພະຍາຍາມຂອງຄົນອື່ນ ຯລຯ ທຸກທີ່ເກີດຈາກທຸກຂະເວທະນາ ຯລຯ ທຸກທີ່ເກີດຈາກສັງຂານ ຯລຯ ທຸກທີ່ເກີດຈາກຄວາມຜັນປ່ຽນ ຯລຯ

ເປື້ອໜ້າຍດ້ວຍທຸກຍ້ອນໂຣກທາງຕາ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນໂຣກທາງຫູ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນໂຣກທາງດັງ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນໂຣກທາງລິ້ນ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນໂຣກທາງກາຍ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນໂຣກຫົວ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນໂຣກຫູ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນໂຣກປາກ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນໂຣກແຂ້ວ ຯລຯ ໂຣກໄອ ຯລຯ ໂຣກຫິດ ຯລຯ ໄຂ້ຫວັດ ຯລຯ ໄຂ້ພິດ ຯລຯ ໄຂ້ເຊື້ອງຊຶມ ຯລຯ ໂຣກທ້ອງ ຯລຯ ເປັນລົມສະຫຼົບ ຯລຯ ລົງແດງ ຯລຯ ຈຸກສຽດ ຯລຯ ອະຫິວາຕິກໂຣກ ຯລຯ ໂຣກຂີ້ຫູດ ຯລຯ ຝີ ຯລຯ ກາກ ຯລຯ ມອງຄໍ ຯລຯ ລົມບ້າໝູ ຯລຯ ຫິດເປື້ອຍ ຯລຯ ຫິດດ້ານ ຯລຯ ຫິດ ຯລຯ ຫູດ ຯລຯ ໂຣກລະລອກ ຯລຯ ໂຣກະບີຊ້ານ ຯລຯ ໂຣກເປົາຫວານ ຯລຯ ໂຣກເຮັມ ຯລຯ ໂຣກພຸພອງ ຯລຯ ໂຣກຣິດສິດວງທະວານ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກບີ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກເສມຫະ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກລົມ ຯລຯ ໄຂ້ສັນນິບາດ ຯລຯ

ເປື້ອໜ້າຍດ້ວຍຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກການປ່ຽນລະດູການ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກການຜັດປ່ຽນອິລິຍາບົດບໍ່ໄດ້ສ່ວນກັນ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກຄວາມພາກພຽນເກີນກຳລັງ ຯລຯ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກຜົນກຳ ຯລຯ ຄວາມໜາວ ຯລຯ ຄວາມຮ້ອນ ຯລຯ ຄວາມຫິວ ຯລຯ ຄວາມກະຫາຍ ຯລຯ ປວດອຸດຈາຣະ ຯລຯ ປວດປັດສາວະ ຯລຯ ທຸກທີ່ເກີດຈາກສຳຜັດແຫ່ງເຫຼືອດ ຍຸງ ລົມ ແດດ ແລະ ສັດເລືອຄານ ຯລຯ

ເປື້ອໜ້າຍ ຄື ອິດອັດ ຣະອາ ຮັງກຽດດ້ວຍທຸກຍ້ອນມານດາຕາຍ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນບິດາຕາຍ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນອ້າຍນ້ອງຊາຍຕາຍ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນເອື້ອຍນ້ອງສາວຕາຍ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນບຸດຕາຍ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນທິດາຕາຍ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນຄວາມພິນາດຂອງຍາດພີ່ນ້ອງ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນໄພຄະຊັບພິນາດ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກໂຣກ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນສິນວິບັດ ຯລຯ ທຸກຍ້ອນທິດຖິວິບັດ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອພິກຂຸເປື້ອໜ້າຍ

ຄຳວ່າ ໃຊ້ສອຍປ່ອນນັ່ງອັນວ່າງເປົ່າ ອະທິບາຍວ່າ ທີ່ເປັນປ່ອນນັ່ງຂອງພິກຂຸ ຕັດຮຽກວ່າ ປ່ອນນັ່ງ ໄດ້ແກ່ ຕຽງ ຕັ້ງ ເບາະ ເສື້ອ ແຜ່ນໜັງ ເຄື່ອງປູລາດເຮັດດ້ວຍຫຍ້າ ເຄື່ອງປູລາດ ເຮັດດ້ວຍໃບໄມ້ ເຄື່ອງປູລາດເຮັດດ້ວຍເພືອງ ປ່ອນນັ່ງນັ້ນ ວ່າງ ຄື ສະຫງົດ ງຽບຈາກການເຫັນຮູບບໍ່ເປັນທີ່ສະບາຍ ຯລຯ ຈາກການໄດ້ຍິນສຽງບໍ່ເປັນທີ່ສະບາຍ ຯລຯ ຈາກການມະຄຸນ ໕ ບໍ່ເປັນທີ່ສະບາຍ ເມື່ອພິກຂຸ ໃຊ້ ຄື ໃຊ້ສອຍ ເສບ ເສບເປັນນິດ ຊ່ອງເສບ ເສບສະເພາະປ່ອນນັ່ງອັນວ່າງເປົ່ານັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ໃຊ້ສອຍປ່ອນນັ່ງອັນວ່າງເປົ່າ

ຄຳວ່າ ທີ່ເຫງົ້າຕົ້ນໄມ້ ຫຼື ທີ່ປ່າຊ້າ ອະທິບາຍວ່າ ຮຸກຂະມູນນັ້ນເອງ ຊື່ວ່າເຫງົ້າຕົ້ນໄມ້ ປ່າຊ້ານັ້ນເອງ ຊື່ວ່າປ່າຊ້າ ລວມຄວາມວ່າ ທີ່ເຫງົ້າຕົ້ນໄມ້ ຫຼື ທີ່ປ່າຊ້າ

ຄຳວ່າ ໃນຖ້ຳແຫ່ງພູເຂົາ ອະທິບາຍວ່າ ບັນພິດນັ້ນເອງ ຮຽກວ່າພູເຂົາ ກັນທະຣະນັ້ນ ເອງ ຮຽກວ່າຮ່ອມພູ ຄືຮຸກທານັ້ນເອງ ຮຽກວ່າຖ້ຳແຫ່ງພູເຂົາ ຊອກລະຫວ່າງເຂົາ ຮຽກວ່າ ຮ່ອມ ພູແຫ່ງພູເຂົາທັງຫຼາຍ ລວມຄວາມວ່າ ໃນຖ້ຳແຫ່ງພູເຂົາ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈິ່ງ ກ່າວວ່າ

ເມື່ອພິກຂຸເບື້ອໜ່າຍ ໃຊ້ສອຍບ່ອນນັ່ງອັນວ່າງເປົ່າ
ທີ່ເຫງົ້າຕົ້ນໄມ້ ທີ່ປ່າຊ້າ ຫຼື ໃນຖ້ຳແຫ່ງພູເຂົາ

[໑໙໔] (ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະກ່າວວ່າ)

ພິກຂຸຢູ່ເທິງບ່ອນນອນບ່ອນນັ່ງອັນບໍ່ມີສຽງອີ່ອຶງ
ເຫັນອາລົມທີ່ໜ້າຫວາດສຽວເຫຼົ້າໃດແລ້ວ ບໍ່ເພິ່ງຫວັ່ນໄຫວ
ພິກຂຸ (ອື່ນ) ເພິ່ງຫວັ່ນໄຫວຮ້ອງຢູ່ເທິງບ່ອນນອນສູງ ແລະ ໃຫງ່
ເຊິ່ງເປັນບ່ອນມີອາລົມທີ່ໜ້າຫວາດສຽວ

ຄຳວ່າ ສູງ ແລະ ໃຫງ່ ໃນຄຳວ່າ ເທິງບ່ອນນອນສູງ ແລະ ໃຫງ່ ໄດ້ແກ່ ສູງ ແລະ ໃຫງ່ ຄື ຊົ່ວ ແລະ ປະນີດ ດີ ແລະ ຊົ່ວ

ຄຳວ່າ ເທິງບ່ອນນອນ ອະທິບາຍວ່າ ເສນາສະນະ ຕັດຮຽກວ່າ ບ່ອນນອນ ໄດ້ແກ່ວິຫານ ເຮືອນຫຼັງຄາດ້ານດຽວ ຜາສາດ ເຮືອນໂລ້ນ ຖ້ຳ ລວມຄວາມວ່າ ເທິງບ່ອນນອນສູງແລະໃຫງ່

ຄຳວ່າ ຮ້ອງຢູ່ ໃນຄຳວ່າ ຮ້ອງຢູ່ ຯລຯ ເຊິ່ງເປັນທີ່ມີອາລົມທີ່ໜ້າຫວາດສຽວ ໄດ້ແກ່ ຮ້ອງຢູ່ ຄື ຮ້ອງດັງ ສົ່ງສຽງຮ້ອງ ສົ່ງສຽງດັງ

ອີກໄນໜຶ່ງ ຄຳວ່າ ຮ້ອງຢູ່ ອະທິບາຍວ່າ ອາລົມໜ້າຫວາດສຽວມີເທົ່າໃດ ມີປະມານ ເທົ່າໃດ ມີຂະໜາດໃດ ມີຫຼາຍປານໃດ ກໍຮ້ອງສຳນັ້ນ

ຄຳວ່າ ອາລົມທີ່ໜ້າຫວາດສຽວ ໄດ້ແກ່ ສິ່ງໃຫງ່ ເສືອໂຄ່ງ ເສືອເຫຼືອງ ໝີ ເສືອດາວ ໝາປ່າ ງົວ ກະບີ ຊ້າງ ງ ແມງງອດ ຂີ້ເຂັບ ໂຈນ ຄົນທີ່ໄດ້ກໍ່ກຳໄວ້ ຫຼື ຍັງບໍ່ໄດ້ກໍ່ກຳໄວ້ ລວມຄວາມວ່າ ຮ້ອງຢູ່ ຯລຯ ເຊິ່ງເປັນທີ່ມີອາລົມທີ່ໜ້າຫວາດສຽວ

ຄຳວ່າ ອາລົມທີ່ໜ້າຫວາດສຽວເຫຼົ້າໃດ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸ ຯລຯ ເຫັນອາລົມທີ່ໜ້າຫວາດ ສຽວເຫຼົ້າໃດແລ້ວ ບໍ່ເພິ່ງຫວັ່ນໄຫວ ໄດ້ແກ່ ພິກຂຸເຫັນ ຫຼື ໄດ້ຍິນອາລົມທີ່ໜ້າຫວາດສຽວເຫຼົ້າໃດ ແລ້ວບໍ່ເພິ່ງຫວັ່ນໄຫວ ຄື ບໍ່ເພິ່ງສັ່ນເຊນ ບໍ່ເພິ່ງກະສັບກະສ່າຍ ບໍ່ເພິ່ງຫວາດສຽວ ບໍ່ເພິ່ງເກງກົວ

ບໍ່ເພິ່ງຫວາດກົວ ບໍ່ເພິ່ງຍ້ານກົວ ບໍ່ເພິ່ງເຖິງຄວາມສະດັງ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງເປັນຜູ້ບໍ່ຍ້ານ ບໍ່ຫວາດ
ສຽງ ບໍ່ສະດັງ ບໍ່ໜີ ເພິ່ງເປັນຜູ້ລະໄໝ ແລະ ຄວາມຍ້ານກົວ ໝົດຄວາມຂົນພອງສະຫຍອງຫົວ
ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸ ຯລຯ ເຫັນອາລົມທີ່ໜ້າຫວາດສຽງເຫຼົ່າໃດແລ້ວ ບໍ່ເພິ່ງຫວັ່ນໄຫວ

ຄຳວ່າ ເທິງບ່ອນນັ່ງບ່ອນນອນອັນບໍ່ມີສຽງອີ່ອຶງ ໄດ້ແກ່ ເທິງເສນາສະນະທີ່ມີສັງ ໜ້ອຍ
ມີສຽງອີກກະທົກໜ້ອຍ ປາສະຈາກການສັນຈອນໄປມາຂອງຜູ້ຄົນ ຄວນເປັນສະຖານບ່ອນເຮັດ
ວຽກລັບ ຂອງມະນຸດ ສົມຄວນເປັນບ່ອນຫຼົບຫຼີກ ລວມຄວາມວ່າ ເທິງບ່ອນນັ່ງບ່ອນນອນອັນບໍ່ມີ
ສຽງອີ່ອຶງ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈຶ່ງກ່າວວ່າ

ພິກຂຸຢູ່ເທິງບ່ອນນອນບ່ອນນັ່ງອັນບໍ່ມີສຽງອີ່ອຶງ
ເຫັນອາລົມທີ່ໜ້າຫວາດສຽງເຫຼົ່າໃດແລ້ວ ບໍ່ເພິ່ງຫວັ່ນໄຫວ
ພິກຂຸ (ອື່ນ) ເພິ່ງຫວັ່ນໄຫວຮ້ອງຢູ່ເທິງບ່ອນນອນສູງ ແລະໃຫຍ່
ເຊິ່ງເປັນທີ່ມີອາລົມທີ່ໜ້າຫວາດສຽງ

[໑໙໕] (ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະກ່າວວ່າ)

ພິກຂຸເມື່ອຈະໄປສູ່ທິດທີ່ບໍ່ເຄີຍໄປ
ເພິ່ງປາບປາມອັນຕະລາຍເທົ່າທີ່ມີຢູ່ໃນໂລກ
ເທິງບ່ອນນັ່ງບ່ອນນອນອັນງຽບສະຫງົດ

ຄຳວ່າ ເທົ່າທີ່ມີຢູ່ ໃນຄຳວ່າ ອັນຕະລາຍເທົ່າທີ່ມີຢູ່ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ເທົ່າທີ່ມີຢູ່ ຄື ມີປະ
ມານເທົ່າໃດ ມີຂະໜາດໃດ ມີຫຼາຍສ່ຳໃດ

ຄຳວ່າ ອັນຕະລາຍ ໄດ້ແກ່ ອັນຕະລາຍ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ອັນຕະລາຍທີ່ຜາກົດ (໒)
ອັນຕະລາຍທີ່ບໍ່ຜາກົດ

ອັນຕະລາຍທີ່ຜາກົດ ຄື ອັນໃດ?

ຄື ຣາດຊະສີ ເສືອໂຄ່ງ ເສືອເຫຼືອງ ໝີ ເສືອດາວ ໝາປ່າ ງົວ ກະບີ ຊ້າງ ງ ແມງ
ງອດ ຂີ້ເຂັບ ໂຈນ ຄົນທີ່ໄດ້ກໍ່ກຳໄວ້ ຫຼື ຍັງບໍ່ໄດ້ກໍ່ກຳໄວ້ ໂຮກທາງຕາ ໂຮກທາງຫູ ໂຮກທາງ
ດັງ ໂຮກທາງລິ້ນ ໂຮກທາງກາຍ ໂຮກຫົວ ໂຮກຫູ ໂຮກປາກ ໂຮກແຂ້ວ ໂຮກໂອ ໂຮກຫິດ
ໄຂ້ຫວັດ ໄຂ້ພິດ ໄຂ້ເຊື່ອງຊຶມ ໂຮກທ້ອງ ເປັນລົມສະຫຼົບ ລົງແດງ ຈຸກສຽດ ອະທິວາຕິກໂຮກ
ໂຮກຂີ້ທູດ ຝີ ກາກ ມອງຄໍ່ ລົມບ້າໝູ ຫິດເປື່ອຍ ຫິດດ້ານ ຫິດ ຫູດ ໂຮກລະລອກ ໂຮກະບີ
ຊ່ານ ໂຮກເບົາຫວານ ໂຮກເຮີມ ໂຮກພຸພອງ ໂຮກຮິດສິດວງທະວານ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດ
ຈາກບີ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກເສມຫະ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກລົມ ໄຂ້ສັນນິບາດ
ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກການປ່ຽນລະດູການ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກການຜັດປ່ຽນ

ອິລິຍາບົດບໍ່ໄດ້ສ່ວນກັນ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກຄວາມພາກພຽນເກີນກຳລັງ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກຜົນກຳ ຄວາມໜາວ ຄວາມຮ້ອນ ຄວາມຫິວ ຄວາມກະຫາຍ ປວດອຸດຈາຣະ ປວດປັດສາວະ ຄວາມເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກສຳຜັດແຫ່ງເຫຼືອດ ຍຸງ ລົມ ແດດ ແລະ ສັດເລືອ ຄານເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ອັນຕະລາຍທີ່ບໍ່ຜາກົດ

ອັນຕະລາຍທີ່ບໍ່ຜາກົດ ຄື ອັນໃດ?

ຄື ກາຍທຸດຈະຣິດ ວະຈິທຸດຈະຣິດ ມະໂນທຸດຈະຣິດ ກາມສັນທະນິວອນ ພະຍາບາດນິວອນ ຖິນະມິດທະນິວອນ ອຸດທັດຈະກຸກຸດຈະນິວອນ ວິຈິກິດສານິວອນ ຣາຄະ ໂທສະ ໂມທະ ໂກທະ ອຸປະນາທະ ມັກຂະ ປະລາສະ ອິດສາ ມັດສະຣິຍະ ມາຍາ ສາເຖີຍຍະ ຖຳພະ ສາຣຳ ພະ ມານະ ອະຕິມານະ ມະທະ ປະມາທະ ກິເລດທຸກຊະນິດ ທຸດຈະຣິດທຸກທາງ ຄວາມກະວົນ ກະວາຍທຸກຢ່າງ ຄວາມຮ້ອນຮົນທຸກສະຖານ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການ ອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ອັນຕະລາຍທີ່ບໍ່ຜາກົດ

ຄຳວ່າ ອັນຕະລາຍ ອະທິບາຍວ່າ ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນມີຄວາມໝາຍແນວໃດ

ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນຄອບງຳ

ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນໄປເພື່ອຄວາມເສື່ອມ

ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທຳທີ່ອາໄສຢູ່ໃນອັດຕະພາບ

ທີ່ຊື່ວ່າ ອັນຕະລາຍ ຍ້ອນຄອບງຳ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ອັນຕະລາຍເຫຼົ່ານັ້ນຍ່ອມເຂົ້າຄອບຄອງ ຍືດຄອງ ຄອບງຳ ຖ້ວມທັບ ຮັດຄຶງ ຍ່າຍີ ບຸກຄົນນັ້ນ ທີ່ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນຄອບງຳ ເປັນແນວນີ້

ທີ່ຊື່ວ່າ ອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນໄປເພື່ອຄວາມເສື່ອມ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ອັນຕະລາຍເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມເປັນໄປເພື່ອຄວາມເສື່ອມ ຄື ເພື່ອຄວາມສູນໄປແຫ່ງກຸ ສົນທຳທັງຫຼາຍ ກຸສົນທຳອັນໃດແດ່ ອັນຕະລາຍເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມເປັນໄປເພື່ອຄວາມເສື່ອມ ຄື ເພື່ອຄວາມສູນໄປແຫ່ງກຸສົນທຳເຫຼົ່ານີ້ ຄື ການປະຕິບັດຊອບ ການປະຕິບັດເໝາະສົມ ການປະຕິບັດທີ່ບໍ່ເປັນຂ້າເສິກ ການປະຕິບັດບໍ່ຄາດເຄື່ອນ ການປະຕິບັດທີ່ເອື້ອປະໂຫຍດ ການປະຕິບັດທຳຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກທຳ ການຮັກສາສິນໃຫ້ບໍລິບູນ ຄວາມເປັນຜູ້ສັງລວມອິນຊີທັງ ໖ (ຕາ ຫຼ ດັງ ລິ້ນ ກາຍ ໃຈ) ຄວາມເປັນຜູ້ຮູ້ຈັກປະມານໃນການບໍລິໂພກອາຫານ ຄວາມເປັນຜູ້ມີຄວາມພຽນເຄື່ອງຕົ້ນຢູ່ສະເໝີ ສະຕິສຳປະຊັນຍະ ຄວາມໝັ້ນຈະເລີນສະຕິປັດຖານ ໔ ຄວາມໝັ້ນຈະເລີນສຳມັບປະທານ ໔ ຄວາມໝັ້ນຈະເລີນອິດທິບາດ ໔ ຄວາມໝັ້ນຈະເລີນອິນຊີ ໔ ຄວາມໝັ້ນຈະເລີນພະລະ ໔ ຄວາມໝັ້ນຈະເລີນໂພດຊົງ ໗ ຄວາມໝັ້ນຈະເລີນອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ທີ່ຊື່ວ່າ ອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນໄປເພື່ອຄວາມເສື່ອມ ເປັນແນວນີ້

ທີ່ຊື່ວ່າ ອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທຳທີ່ອາໄສຢູ່ໃນອັດຕະພາບ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບາບອະກຸສົນທຳເຫຼົ່ານີ້ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນໃນອັດຕະພາບນັ້ນ ມີອັດຕະພາບເປັນບ່ອນອາໄສ ປຽບເໝືອນສັດທີ່ອາໄສຢູ່ໃນຮູ ສັດທີ່ອາໄສນ້ຳຍ່ອມຢູ່ໃນນ້ຳ ສັດທີ່ອາໄສປ່າຍ່ອມຢູ່ໃນປ່າ ສັດທີ່ອາໄສຕົ້ນໄມ້ຍ່ອມຢູ່ເທິງຕົ້ນໄມ້ ສັນໃດ ບາບອະກຸສົນທຳເຫຼົ່ານີ້ ຍ່ອມເກີດໃນອັດຕະພາບນັ້ນ ມີອັດຕະພາບເປັນບ່ອນອາໄສ ສັນນັ້ນຄືກັນ ທີ່ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທຳທີ່ອາໄສຢູ່ໃນອັດຕະພາບ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພິກຂຸຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທິນອນ ເນື່ອງຢູ່ພາຍໃນ ຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທິພຸ່ງຂຶ້ນ ຍ່ອມຢູ່ເປັນທຸກ ບໍ່ສະບາຍ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພິກຂຸຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທິນອນເນື່ອງຢູ່ພາຍໃນ ຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທິພຸ່ງຂຶ້ນ ຍ່ອມຢູ່ເປັນທຸກ ບໍ່ສະບາຍ ເປັນແນວໃດ? ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ບາບອະກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ມີຄວາມດຳນິຊ່ານໄປ ເກື້ອກູນແກ່ສັງໂຍດ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນແກ່ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ຍ້ອນຕາເຫັນຮູບ ບາບອະກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ຍ່ອມຢູ່ ຍ່ອມຊ່ານໄປ ພາຍໃນຂອງພິກຂຸນັ້ນ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກພິກຂຸນັ້ນວ່າ ຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທິນອນເນື່ອງຢູ່ພາຍໃນ ບາບອະກຸສົນທຳເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມຟຸ້ງຂຶ້ນຖ້ວມພິກຂຸນັ້ນ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກພິກຂຸນັ້ນວ່າ ຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທິພຸ່ງຂຶ້ນ

ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ອີກໄນໜຶ່ງ ບາບອະກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ມີຄວາມດຳນິຊ່ານໄປ ເກື້ອກູນແກ່ສັງໂຍດ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນແກ່ພິກຂຸ ຍ້ອນຫຼຸໄດ້ຍິນສຽງ ຯລຯ ຍ້ອນດັງໄດ້ກິນ ຯລຯ ຍ້ອນລື້ນໄດ້ຊົມຣົດ ຯລຯ ຍ້ອນກາຍໄດ້ຮັບສຳຜັດ ຯລຯ ຍ້ອນໃຈຮູ້ທຳມາຣົມ ບາບອະກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ຍ່ອມຢູ່ ຍ່ອມຊ່ານໄປພາຍໃນຂອງພິກຂຸນັ້ນ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກ ພິກຂຸນັ້ນວ່າ ຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທິນອນເນື່ອງຢູ່ພາຍໃນ ບາບອະກຸສົນທຳເຫຼົ່ານັ້ນ ຍ່ອມຟຸ້ງຂຶ້ນຖ້ວມພິກຂຸນັ້ນ ຍ້ອນແນວນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກພິກຂຸນັ້ນວ່າ ຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທິພຸ່ງຂຶ້ນ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ແນວນີ້ແລ ພິກຂຸຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທິນອນເນື່ອງຢູ່ພາຍໃນ ຜູ້ຢູ່ກັບກິເລດທິພຸ່ງຂຶ້ນຍ່ອມຢູ່ເປັນທຸກ ບໍ່ສະບາຍ ທີ່ຊື່ວ່າ ອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທຳທີ່ອາໄສຢູ່ໃນອັດຕະພາບ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ວ່າດ້ວຍທຳ ໓ ປະການ ເປັນມົນທົນພາຍໃນ

ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ທຳ ໓ ປະການເຫຼົ່ານີ້ ເປັນມົນທົນພາຍໃນ ເປັນອະມິດພາຍໃນ ເປັນສັດຕູພາຍໃນ ເປັນເພດຊະຄາດພາຍໃນ ເປັນຂ້າເສິກພາຍໃນທຳ ໓ ປະການ ອັນໃດແດ່ ຄື

໑. ໂລພະ ເປັນມົນທົນພາຍໃນ ເປັນອະມິດພາຍໃນ ເປັນສັດຕູພາຍໃນເປັນ ເພດຊະຄາດພາຍໃນ ເປັນຂ້າເສິກພາຍໃນ

໒. ໂທສະ ເປັນມົນທົນພາຍໃນ ເປັນອະມິດພາຍໃນ ເປັນສັດຕູພາຍໃນເປັນເພດ
ຊະຄາດພາຍໃນ ເປັນຂ້າເສິກພາຍໃນ

໓. ໂມຫະ ເປັນມົນທົນພາຍໃນ ເປັນອະມິດພາຍໃນ ເປັນສັດຕູພາຍໃນເປັນເພດ
ຊະຄາດພາຍໃນ ເປັນຂ້າເສິກພາຍໃນ

ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ທຳ ໓ ປະການເຫຼົ່ານີ້ແລ ຊື່ວ່າເປັນມົນທົນພາຍໃນ ເປັນອະມິດພາຍໃນ
ເປັນສັດຕູພາຍໃນ ເປັນເພດຊະຄາດພາຍໃນ ເປັນຂ້າເສິກພາຍໃນ

(ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຜູ້ສຸຄິດສາດສະດາ ເມື່ອຕັດໄວຍາກອນພາສີດນີ້ແລ້ວ ຈິ່ງໄດ້ຕັດ
ຄາຖາປະພັນຕໍ່ໄປອີກວ່າ)

ໂລພະກໍໃຫ້ເກີດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດ

ໂລພະເຮັດໃຫ້ຈິດກຳເຣີບ ໂລພະເປັນໄພທີ່ເກີດພາຍໃນ

ຄົນ (ສ່ວນຫຼາຍ) ບໍ່ຮູ້ຈັກໄພນັ້ນ

ຄົນໂລບບໍ່ຮູ້ຈັກຜົນ ຄົນໂລບບໍ່ຮູ້ຈັກເຫດ

ຄວາມໂລບຄອບງຳນໍຣະຊົນເມື່ອໃດ

ຄວາມມືດບອດຍ່ອມມືເມື່ອນັ້ນ

ໂທສະກໍໃຫ້ເກີດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດ

ໂທສະເຮັດໃຫ້ຈິດກຳເຣີບ ໂທສະເປັນໄພທີ່ເກີດພາຍໃນ

ຄົນ (ສ່ວນຫຼາຍ) ບໍ່ຮູ້ຈັກໄພນັ້ນ

ຄົນໂກດບໍ່ຮູ້ຈັກຜົນ ຄົນໂກດບໍ່ຮູ້ຈັກເຫດ

ຄວາມໂກດຄອບງຳນໍຣະຊົນເມື່ອໃດ

ຄວາມມືດບອດຍ່ອມມືເມື່ອນັ້ນ

ໂມຫະກໍໃຫ້ເກີດສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດ

ໂມຫະເຮັດໃຫ້ຈິດກຳເຣີບ ໂມຫະເປັນໄພທີ່ເກີດພາຍໃນ

ຄົນ (ສ່ວນຫຼາຍ) ບໍ່ຮູ້ຈັກໄພນັ້ນ

ຄົນຫຼົງບໍ່ຮູ້ຈັກຜົນ ຄົນຫຼົງບໍ່ຮູ້ຈັກເຫດ

ຄວາມຫຼົງຄອບງຳນໍຣະຊົນເມື່ອໃດ

ຄວາມມືດບອດຍ່ອມມືເມື່ອນັ້ນ

ທີ່ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທຳທີ່ນອນເນື່ອງຢູ່ໃນອັດຕະພາບ ເປັນແນວນີ້ແດ່
ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ມະຫາບໍພິດ ທຳ ໓ ປະການ ເມື່ອເກີດຂຶ້ນພາຍໃນ
(ຈິດ) ຂອງບຸຣຸດ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນເພື່ອຄວາມບໍ່ເປັນປະໂຫຍດ ເພື່ອຄວາມທຸກ ເພື່ອຄວາມຢູ່ບໍ່ຜາ
ສຸກ ທຳ ໓ ປະການ ອັນໃດແດ່ ຄື

໑. ໂລພະທຳເມື່ອເກີດຂຶ້ນພາຍໃນ (ຈິດ) ຂອງບຸຣຸດ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນເພື່ອຄວາມບໍ່
ເປັນປະໂຫຍດ ເພື່ອຄວາມທຸກ ເພື່ອຄວາມຢູ່ບໍ່ຜາສຸກ
໒. ໂທສະທຳເມື່ອເກີດຂຶ້ນພາຍໃນ (ຈິດ) ຂອງບຸຣຸດ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນເພື່ອຄວາມບໍ່
ເປັນປະໂຫຍດ ເພື່ອຄວາມທຸກ ເພື່ອຄວາມຢູ່ບໍ່ຜາສຸກ
໓. ໂມຫະທຳເມື່ອເກີດຂຶ້ນພາຍໃນ (ຈິດ) ຂອງບຸຣຸດ ຍ່ອມເກີດຂຶ້ນເພື່ອຄວາມບໍ່
ເປັນປະໂຫຍດ ເພື່ອຄວາມທຸກ ເພື່ອຄວາມຢູ່ບໍ່ຜາສຸກ

ມະຫາບໍພິດ ທຳ ໓ ປະການເຫຼົ່ານີ້ແລ ເມື່ອເກີດຂຶ້ນພາຍໃນ (ຈິດ) ຂອງບຸຣຸດຍ່ອມເກີດ
ຂຶ້ນເພື່ອຄວາມບໍ່ເປັນປະໂຫຍດ ເພື່ອຄວາມທຸກ ເພື່ອຄວາມຢູ່ບໍ່ຜາສຸກ

(ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຜູ້ສຸຄິດສາດສະດາ ເມື່ອຕັດໄວຍາກອນພາສີດນີ້ແລ້ວ ຈິ່ງໄດ້ຕັດ
ຄາຖາປະພັນຕໍ່ໄປອີກວ່າ)

ໂລພະ ໂທສະ ແລະ ໂມຫະ ເກີດຂຶ້ນໃນຕົນ
ຍ່ອມທຳຮ້າຍບຸຣຸດຜູ້ມີຈິດຊົ່ວຊາມ
ເໝືອນຂີ້ໄຜກຳຈັດຕົ້ນໄຜ ສັນນັ້ນ

ທີ່ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທຳທີ່ນອນເນື່ອງຢູ່ໃນອັດຕະພາບ ເປັນແນວ ນີ້
ແດ່ ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ

ຣາຄະ ແລະ ໂທສະ ມີອັດຕະພາບນີ້ເປັນຕົ້ນເຫດ
ຄວາມບໍ່ຍືນດີກຸສົນທຳ
ຄວາມຍືນດີກາມມະຄຸນ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ຂົນລຸກ ເກີດຈາກອັດຕະພາບນີ້
ບາບວິຕົກໃນໃຈ ເກີດຂຶ້ນຈາກອັດຕະພາບນີ້
ຍ່ອມຜູກໃຈຄົນໄວ້ ເໝືອນພວກເດັກຜູກຕີນກາໄວ້ ສັນນັ້ນ

ທີ່ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທຳທີ່ນອນເນື່ອງຢູ່ໃນອັດຕະພາບ ເປັນແນວນີ້ແດ່
ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນມະນຸດໂລກ ລວມຄວາມວ່າ ອັນຕະລາຍເທົ່າທີ່ມີຢູ່ໃນໂລກ

ວ່າດ້ວຍທິດທີ່ບໍ່ເຄີຍໄປ

ຄຳວ່າ ເມື່ອຈະໄປສູ່ທິດທີ່ບໍ່ເຄີຍໄປ ອະທິບາຍວ່າ ອະມະຕະນິບພານ ຕັດຮຽກວ່າ ທິດ
ທີ່ບໍ່ເຄີຍໄປ ຄື ທຳເປັນບ່ອນຮະງັບສັງຂານທັງປວງ ເປັນບ່ອນສະລັດຖິ້ມອຸປະທິທັງໝົດ ເປັນ
ບ່ອນສິ້ນຕັນຫາ ເປັນບ່ອນຄາຍກຳໜົດ ເປັນບ່ອນດັບກິເລດ ເປັນບ່ອນເຢັນສະນິດ ທິດນັ້ນຊື່ວ່າ
ທິດທີ່ບໍ່ເຄີຍໄປ ທິດນັ້ນ ບໍ່ແມ່ນທິດທີ່ເຄີຍໄປ ໂດຍການຍາວນານນີ້

ບຸກຄົນເພິ່ງປະຄອງພາຊະນະນ້ຳມັນ ເຕັມສະເໝີຂອບປາກ
ບໍ່ມີສ່ວນເຫຼືອ ສັນໃດ
ພຣະໂຍຄາວະຈອນເມື່ອປາຖະໜາ (ຈະໄປ) ສູ່ທິດທີ່ຍັງບໍ່ເຄີຍໄປ
ເພິ່ງຮັກສາຈິດຂອງຕົນໄວ້ສະເໝີ ສັນນັ້ນ

ເມື່ອພິກຂຸດຳເນີນໄປ ເມື່ອຈະໄປ ຄື ເມື່ອກ້າວໄປສູ່ທິດທີ່ບໍ່ເຄີຍໄປ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອ
ຈະໄປສູ່ທິດທີ່ບໍ່ເຄີຍໄປ

ຄຳວ່າ ອັນຕະລາຍ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸ ຯລຯ ເພິ່ງປາບປາມອັນຕະລາຍ ອະທິບາຍວ່າ
ເພິ່ງປາບປາມ ຄື ຄອບງຳ ກຳຈັດ ຂັບໄລ່ ຍ່າຍີ່ອັນຕະລາຍ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸ ຯລຯ ເພິ່ງ
ປາບປາມອັນຕະລາຍ

ຄຳວ່າ ເທິງບ່ອນນັ່ງບ່ອນນອນອັນງຽບສະຫງົດ ອະທິບາຍວ່າ ເທິງບ່ອນນັ່ງບ່ອນນອນທີ່
ຢູ່ປາຍແດນອັນສະຫງົດ ຄື ເປັນບ່ອນສຸດຮອບ ມີພູເຂົາເປັນບ່ອນສຸດ ມີປ່າເປັນບ່ອນສຸດ ມີແມ່
ນ້ຳເປັນບ່ອນສຸດ ຫຼື ມີແຫຼ່ງນ້ຳເປັນບ່ອນສຸດ ເປັນສະຖານທີ່ພວກມະນຸດບໍ່ໄຖ ບໍ່ຫວ່ານ ບໍ່ເປັນ
ບ່ອນທ່ອງທ່ຽວຂອງມະນຸດ ຍ້ອນເລີຍເຂດຊຸມຊົນ ລວມຄວາມວ່າ ເທິງບ່ອນນັ່ງບ່ອນນອນອັນ
ງຽບສະຫງົດ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈຶ່ງກ່າວວ່າ

ພິກຂຸເມື່ອຈະໄປສູ່ທິດທີ່ບໍ່ເຄີຍໄປ
ເພິ່ງປາບປາມອັນຕະລາຍເທົ່າທີ່ມີຢູ່ໃນໂລກ
ເທິງບ່ອນນັ່ງບ່ອນນອນອັນງຽບສະຫງົດ

[໑໙໖] (ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະກ່າວວ່າ)

ພິກຂຸອົບຮົມຕົນຢູ່ ເພິ່ງມີແນວທາງແຫ່ງຄຳເວົ້າແນວໃດ
ເພິ່ງມີໂຄຈອນໃນສາດສະໜານີ້ແນວໃດ ເພິ່ງມີສິນ ແລະຂໍ້ວັດແນວໃດ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງມີແນວທາງແຫ່ງຄຳເວົ້າແນວໃດ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະເຖຣະຖາມເຖິງຄວາມ
ບໍລິສຸດແຫ່ງວາຈາວ່າ ພິກຂຸນັ້ນເພິ່ງປະກອບດ້ວຍວິທີການເວົ້າເຊັ່ນໃດ ຄື ຕັ້ງໄວ້ແນວໃດ ມີປະ
ການແນວໃດ ປຽບໄດ້ກັບອັນໃດ

ວ່າດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດແຫ່ງວາຈາ

ຄວາມບໍລິສຸດແຫ່ງວາຈາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ລະການກ່າວຕົວະ ເວັ້ນຂາດຈາກການກ່າວຕົວະໄດ້ແລ້ວ ຄື ເປັນ
ຄົນເວົ້າຈິງ ຕັ້ງໝັ້ນໃນຄວາມສັດ ມີຄຳເວົ້າໝັ້ນຄົງ ເຊື່ອຖືໄດ້ ບໍ່ກ່າວຄຳຫຼອກລວງຊາວໂລກ

ລະວາຈາສັບສົ່ ເວັ້ນຂາດຈາກວາຈາສັບສົ່ໄດ້ແລ້ວ ຟັງຈາກຂ້າງນີ້ແລ້ວ ບໍ່ໄປບອກຂ້າງນັ້ນ ເພື່ອ
ທຳລາຍຄົນໝູ່ນີ້ ຟັງຈາກຂ້າງນັ້ນແລ້ວ ບໍ່ມາບອກຂ້າງນີ້ ເພື່ອທຳລາຍຄົນໝູ່ນັ້ນ ເປັນຜູ້ສະໝານ
ຄົນທີ່ແຕກແຍກກັນ ຫຼື ສົ່ງເສີມຄົນທີ່ມີປະໂຫຍດຮ່ວມກັນ ມີຄວາມສາມັກຄີເປັນທີ່ຊົນຊົມ ຍິນດີ
ໃນຄວາມສາມັກຄີ ພໍໃຈໃນສາມັກຄີທຳ ເປັນຜູ້ກ່າວວາຈາກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມສາມັກຄີ ລະວາຈາ
ຫຍາບ ເວັ້ນຂາດຈາກວາຈາຫຍາບໄດ້ແລ້ວ ວາຈາໃດ ຂາດໂທດ ສະບາຍຫຼື ໜ້າຮັກ ຈັບໃຈ
ແບບຊາວເມືອງ ຄົນສ່ວນໃຫຍ່ພໍໃຈ ກ່າວວາຈາເຊັ່ນນັ້ນ ລະການເວົ້າເພີ່ເຈີ້ ເວັ້ນຂາດຈາກການ
ເວົ້າເພີ່ເຈີ້ໄດ້ແລ້ວ ເວົ້າຖືກເວລາ ເວົ້າຈິງ ເວົ້າອົງອັດຖະ ເວົ້າອົງທຳ ເວົ້າອົງວິໄນ ກ່າວວາຈາມີ
ຫຼັກຖານ ມີທີ່ອ້າງອີງ ມີຕົ້ນມີປາຍ ປະກອບດ້ວຍປະໂຫຍດຕາມການອັນສົມຄວນ ປະກອບ
ດ້ວຍວະຈິສຸດຈະຣິດ ໔ ກ່າວວາຈາປາສະຈາກໂທດ ໔ ສະຖານ ເປັນຜູ້ງົດແລ້ວ ງົດເວັ້ນແລ້ວ
ເວັ້ນຂາດແລ້ວ ອອກແລ້ວ ສະລັດອອກແລ້ວ ຫຼຸດພົ້ນແລ້ວ ບໍ່ກຽວຂ້ອງແລ້ວກັບເດຍຣັດສານກະ
ຖາ ໙໒ ປະການ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່

ທ່ານຍ່ອມກ່າວກະຖາວັດຖຸ ໑໐ ປະການ ຄື

໑. ອັບປິດສະກະຖາ (ຄຳເວົ້າທີ່ນຳພາໃຫ້ມີຄວາມປາຖະໜາໜ້ອຍ)
໒. ສັນຕຸດຖິກະຖາ (ຄຳເວົ້າທີ່ນຳພາໃຫ້ມີຄວາມສັນໂດດ)
໓. ປະວິເວກກະຖາ (ຄຳເວົ້າທີ່ນຳພາໃຫ້ມີຄວາມສະຫງົດກາຍໃຈ)
໔. ອະສັງສັກຄະກະຖາ (ຄຳເວົ້າທີ່ນຳພາໃຫ້ບໍ່ຄຸກຄີດ້ວຍໝູ່)
໕. ວິຣິຍາຣຳພະກະຖາ (ຄຳເວົ້າທີ່ນຳພາໃຫ້ມຸ່ງໝັ້ນທຳຄວາມພຽນ)
໖. ສິລະກະຖາ (ຄຳເວົ້າທີ່ນຳພາໃຫ້ຕັ້ງຢູ່ໃນສິນ)
໗. ສະມາທິກະຖາ (ຄຳເວົ້າທີ່ນຳພາໃຫ້ກະທຳຈິດໝັ້ນ)
໘. ປັນຍາກະຖາ (ຄຳເວົ້າທີ່ນຳພາໃຫ້ເກີດປັນຍາ)
໙. ວິມຸດຕິກະຖາ (ຄຳເວົ້າທີ່ນຳພາໃຫ້ເຮັດໃຈໃຫ້ພົ້ນຈາກກິເລດ ແລະຄວາມທຸກ)
໑໐. ວິມຸດຕິຍານະທັດສະນະກະຖາ (ຄຳເວົ້າທີ່ນຳພາໃຫ້ສົນໃຈ ແລະ ເຂົ້າໃຈເລື່ອງ
ຄວາມຮູ້ຄວາມເຫັນໃນພາວະທີ່ຫຼຸດພົ້ນຈາກກິເລດ ແລະ ຄວາມທຸກ)

ຍ່ອມກ່າວ ສະຕິປັດຖານະກະຖາ ສຳມັບປະທານະກະຖາ ອິດທິບາດກະຖາ ອິນທະຣິ
ຍະກະຖາ ພະລະກະຖາ ໂພດຊົງກະຖາ ມັກຄະກະຖາ ຜະລະກະຖາ ນິບພານກະຖາ ພິກຂຸ
ເປັນຜູ້ສັງລວມຣະວັງ ຣະມັດຣະວັງ ຄຸ້ມຄອງ ປົກປັກ ຮັກສາ ສັງວອນດ້ວຍວາຈາ ນີ້ຊື່ວ່າ
ຄວາມບໍລິສຸດແຫ່ງວາຈາ ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ປະກອບດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດແຫ່ງວາຈາເຊັ່ນນີ້ ລວມ
ຄວາມວ່າ ເພິ່ງມີແນວທາງແຫ່ງຄຳເວົ້າແນວໃດ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງມີໂຄຈອນໃນສາດສະໜານີ້ແນວໃດ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະເຖຣະຖາມເຖິງໂຄດ ວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງປະກອບດ້ວຍໂຄຈອນເຊັ່ນໃດ ຄື ຕັ້ງໄວ້ແນວໃດ ມີປະການແນວໃດ ປຽບໄດ້ກັບ ອັນໃດ ໂຄຈອນກໍມີ ອະໂຄຈອນກໍມີ

ວ່າດ້ວຍອະໂຄຈອນ ແລະ ໂຄຈອນ

ອະໂຄຈອນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ມີແມ່ຍິງແພດສະຫຍາເປັນໂຄຈອນ ມີແມ່ຍິງ ໝ້າຍ ເປັນໂຄຈອນ ມີສາວແກ່ເປັນໂຄຈອນ ມີບັນເດາະເປັນໂຄຈອນ ມີພິກຂຸນີເປັນໂຄຈອນ ຫຼືມີຮ້ານ ສຸຣາເປັນໂຄຈອນ ເປັນຜູ້ຢູ່ຄຸກຄືກັບພຣະຣາຊາ ມະຫາອຳມາດຂອງພຣະຣາຊາ ເດຍຣະຖີ ສາ ວົກເດຍຣະຖີ ດ້ວຍການຄຸກຄືກັບຄະລິຫັດທີ່ບໍ່ສົມຄວນ ຫຼື ເສບຄົບ ເຂົ້າໄປນັ່ງໃກ້ ຕະກູນທີ່ບໍ່ມີ ສັດທາ ບໍ່ເຫຼື້ອມໃສ ບໍ່ເປັນເໝືອນບໍ່ນ້ຳ ມັກດ່າແລະບໍ່ຮູ້ພາດ ປາຖະໜາແຕ່ສິ່ງທີ່ບໍ່ແມ່ນ ປະໂຫຍດ ປາຖະໜາແຕ່ສິ່ງທີ່ບໍ່ເກື້ອກູນ ປາຖະໜາແຕ່ສິ່ງທີ່ບໍ່ຜາສຸກ ບໍ່ປາຖະໜາຄວາມຫຼຸດພົ້ນ ຈາກໂຍຄະແກ່ພວກພິກຂຸ ພິກຂຸນີ ອຸປາສິກ ແລະ ອຸປາສິກາ ເຊັ່ນນັ້ນ ນີ້ຮຽກວ່າອະໂຄຈອນ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນເຮືອນ ຍ່າງໄປຕາມຖະໜົນບໍ່ສັງລວມ ຍ່າງເບິ່ງຊ້າງ ເບິ່ງມ້າ ເບິ່ງລົດ ເບິ່ງພົນຍ່າງ ເບິ່ງສະຕີ ເບິ່ງບຸຣຸດ ເບິ່ງເດັກຊາຍ ເບິ່ງເດັກຍິງ ເບິ່ງຮ້ານຕະ ຫຼາດ ເບິ່ງໜ້າມຸກເຮືອນ ເບິ່ງຂ້າງເທິງ ເບິ່ງຂ້າງລຸ່ມ ເບິ່ງທິດນ້ອຍທິດໃຫຍ່ ແມ່ນນີ້ກໍຕັດຮຽກວ່າ ອະໂຄຈອນ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເຫັນຮູບທາງຕາແລ້ວ ລວບຖື ແຍກຖື ຯລຯ ຍ່ອມບໍ່ປະຕິບັດເພື່ອ ສັງລວມມະນີນຊີ ເຊິ່ງເມື່ອບໍ່ສັງລວມແລ້ວຈະເປັນເຫດໃຫ້ບາບອະກຸສົນທຳ ຄື ອະພິດຊາ ແລະ ໂທມະນັດຄອບງຳໄດ້ ບໍ່ຮັກສາມະນີນຊີ ບໍ່ເຖິງຄວາມສັງລວມໃນມະນີນຊີ ແມ່ນນີ້ກໍຕັດ ຮຽກວ່າ ອະໂຄຈອນ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເປັນຜູ້ຂວນຂວາຍເບິ່ງການລະຫຼິ້ນອັນເປັນຂ້າເສິກແກ່ກຸສົນທຳເຫັນ ປານນີ້ຢູ່ ເໝືອນສະມະນະພາມຜູ້ຈະເລີນບາງພວກບໍ່ຮູ້ໂພກອາຫານທີ່ເຂົາໃຫ້ດ້ວຍສັດທາແລ້ວ ຍັງຂວນຂວາຍເບິ່ງການລະຫຼິ້ນອັນເປັນຂ້າເສິກແກ່ກຸສົນເຫັນປານນີ້ ຄື ການຟ້ອນ ການຂັບຮ້ອງ ການເສບດົນຕີ ການເບິ່ງມະໂຫລະສົບ ການເລົ່ານິທານ ການຫຼິ້ນຕົບມື ການຫຼິ້ນປຸກຜີ ການຫຼິ້ນ ຕົກອງ ການສ້າງສາກບ້ານເມືອງໃຫ້ສວຍງາມ ການລະຫຼິ້ນຂອງຄົນຈັນທານ ການຫຼິ້ນແປ້ນໂຍກ ການລະຫຼິ້ນໜ້າສົບ ການແຂ່ງຊິນຊ້າງ ການແຂ່ງມ້າ ການແຂ່ງຊິນກະບີ ການແຂ່ງຊິນງົວ ການ ແຂ່ງຊິນແບ້ ການແຂ່ງຊິນແກະ ການແຂ່ງຕີໂກ່ ການແຂ່ງຕີນິກກະທາ ການຮຳກະບີກະບອງ

ການຊົມກວມ ມວຍປ້າ ການກວດພົ້ນສວນສະໜາມ ການຈັດກະບວນທັບ ແມ່ນນີ້ກໍຕັດຮຽກວ່າ ອະໂຄຈອນ

ແມ່ນກາມມະຄຸນ ໔ ກໍຊື່ວ່າອະໂຄຈອນ ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພວກທ່ານຢ່າທຽວໄປໃນແດນອື່ນທີ່ເປັນອະໂຄຈອນ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ເມື່ອພວກ ທ່ານທຽວໄປໃນແດນອື່ນທີ່ເປັນອະໂຄຈອນ ມານກໍຈັກໄດ້ປ່ອງ ຈັກໄດ້ອາລົມ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ແດນອື່ນທີ່ເປັນອະໂຄຈອນຂອງພິກຂຸ ເປັນແນວໃດ? ຄື ກາມມະຄຸນ ໔ ກາມມະຄຸນ ໔ ອັນໃດ ແດ່ ຄື

໑. ຮູບທີ່ຮູ້ໄດ້ທາງຕາ ທີ່ໜ້າປາຖະໜາ ໜ້າຕ້ອງການ ໜ້າພໍໃຈ ຊວນໃຫ້ຮັກ ດຶງ ໃຫ້ຕ້ອງການ ພາໃຈໃຫ້ກຳໜົດ
໒. ສຽງທີ່ຮູ້ໄດ້ທາງຫູ ຯລຯ
໓. ກິ່ນທີ່ຮູ້ໄດ້ທາງດັງ ຯລຯ
໔. ຣົດທີ່ຮູ້ໄດ້ທາງລິ້ນ ຯລຯ
໕. ໂຜດຖັບພະທີ່ຮູ້ໄດ້ທາງກາຍ ທີ່ໜ້າປາຖະໜາ ໜ້າຕ້ອງການ ໜ້າພໍໃຈ ຊວນ ໃຫ້ຮັກ ດຶງໃຫ້ຕ້ອງການ ພາໃຈໃຫ້ກຳໜົດ

ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ນີ້ຕະຖາຄົດຮຽກວ່າ ແດນອື່ນອັນເປັນອະໂຄຈອນຂອງພິກຂຸ ແມ່ນນີ້ກໍຕັດ ຮຽກວ່າ ອະໂຄຈອນ

ໂຄຈອນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ບໍ່ເປັນຜູ້ມີແມ່ຍິງແພດສະຫຍາເປັນໂຄຈອນ ບໍ່ເປັນຜູ້ມີແມ່ຍິງ ໝ້າເປັນໂຄຈອນ ບໍ່ເປັນຜູ້ມີສາວແກ່ເປັນໂຄຈອນ ບໍ່ເປັນຜູ້ມີບັນເດາະເປັນໂຄຈອນ ບໍ່ເປັນຜູ້ມີ ນາງພິກຂຸນີ້ເປັນໂຄຈອນ ບໍ່ເປັນຜູ້ມີຮ້ານສຸຣາເປັນໂຄຈອນ ບໍ່ຢູ່ຄຸກຄືກັບພຣະຣາຊາ ມະຫາອຳ ມາດ ຂອງພຣະຣາຊາ ເດຍຣະຖີ ສາວົກເດຍຣະຖີ ດ້ວຍການຄຸກຄືກັບຄະຫຼີ ຫັດທີ່ບໍ່ສົມຄວນ ຫຼື ເສບຄົບ ເຂົ້າໄປນັ່ງໃກ້ຕະກູນທີ່ມີສັດທາເຫຼື້ອມໃສ ເປັນເໝືອນບໍ່ນ້ຳ ຮຸ່ງເຮືອງໄປດ້ວຍຜ້າກາສາ ວະ ອົບອວນໄປດ້ວຍກິ່ນຂອງລືສີ ປາຖະໜາແຕ່ສິ່ງທີ່ເປັນປະໂຫຍດ ປາຖະໜາແຕ່ສິ່ງທີ່ເກື້ອ ກູນ ປາຖະໜາແຕ່ສິ່ງທີ່ຜາສຸກ ປາຖະໜາແຕ່ຄວາມຫຼຸດພົ້ນຈາກໂຍຄະແກ່ພວກພິກຂຸ ພິກຂຸນີ້ ອຸ ປາສົກ ແລະອຸປາສົກເຊັ່ນນັ້ນ ແມ່ນນີ້ກໍຕັດຮຽກວ່າ ໂຄຈອນ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນເຮືອນ ຢ່າງໄປຕາມຖະໜົນກໍສັງລວມ ບໍ່ຢ່າງເບິ່ງຊ້າງ ເບິ່ງມ້າ ເບິ່ງລົດ ເບິ່ງພົນຢ່າງ ຯລຯ ເບິ່ງທິດນ້ອຍທິດໃຫຍ່ ແມ່ນນີ້ກໍຕັດຮຽກວ່າ ໂຄຈອນ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເຫັນຮູບທາງຕາແລ້ວ ບໍ່ລວບຖື ຯລຯ ເຖິງຄວາມສັງລວມໃນມະນີນຸຊີ ແມ່ນນີ້ກໍຕັດຮຽກວ່າ ໂຄຈອນ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸງົດເວ້ນຈາກຄວາມຂວນຂວາຍເບິ່ງການລະຫຼົ່ນ ອັນເປັນຂ້າເສິກແກ່ກຸສົນເຫັນປານນີ້ຢູ່ ເໝືອນສະມະນະພາມຜູ້ຈະເລີນບາງພວກບໍ່ຮູ້ໂພກອາຫານທີ່ເຂົາໃຫ້ດ້ວຍສັດທາແລ້ວ ບໍ່ພາກັນຂວນຂວາຍເບິ່ງການລະຫຼົ່ນອັນເປັນຂ້າເສິກແກ່ກຸສົນເຫັນປານນີ້ ຄື ການພ້ອມ ການຂັບຮ້ອງ ການເສບດົນຕີ ຯລຯ ແມ່ນນີ້ກໍຕັດຮຽກວ່າ ໂຄຈອນ

ແມ່ນສະຕິປັດຖານ ໔ ກໍຊື່ວ່າ ໂຄຈອນ ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພວກທ່ານຈົ່ງທຸ່ງໄປໃນແດນບິດາຂອງຕົນອັນເປັນໂຄຈອນເທົ່ນ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ເມື່ອ ພວກທ່ານທຸ່ງໄປໃນແດນບິດາຂອງຕົນອັນເປັນໂຄຈອນ ມານກໍຈັກບໍ່ໄດ້ປ່ອງ ບໍ່ໄດ້ອາລົມ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ແດນບິດາຂອງຕົນອັນເປັນໂຄຈອນ ເປັນແນວໃດ? ຄື ສະຕິປັດຖານ ໔ ສະຕິປັດຖານ ໔ ຄື ອັນໃດແດ່ ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້

໑. ພິຈາລະນາເຫັນກາຍໃນກາຍ ມີຄວາມພຽນ ມີສຳປະຊັນຍະ ມີສະຕິ ກຳຈັດ ອະພິດຊາ ແລະ ໂທມະນັດໃນໂລກໄດ້
໒. ພິຈາລະນາເຫັນເວທະນາໃນເວທະນາທັງຫຼາຍ ຯລຯ
໓. ພິຈາລະນາເຫັນຈິດໃນຈິດ ຯລຯ
໔. ພິຈາລະນາເຫັນທຳໃນທຳທັງຫຼາຍ ມີຄວາມພຽນ ມີສຳປະຊັນຍະ ມີສະຕິ ກຳຈັດອະພິດຊາ ແລະ ໂທມະນັດໃນໂລກໄດ້

ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ນີ້ຮຽກວ່າ ແດນບິດາຂອງຕົນອັນເປັນໂຄຈອນ ແມ່ນນີ້ກໍຕັດຮຽກວ່າ ໂຄຈອນ ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ປະກອບດ້ວຍໂຄຈອນເຊັ່ນນີ້ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງມີໂຄຈອນໃນສາດສະໜານີ້ ແນວໃດ

ວ່າດ້ວຍສິນ ແລະ ຂໍ້ວັດ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງມີສິນ ແລະ ຂໍ້ວັດແນວໃດ ອະທິບາຍວ່າ ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຖາມເຖິງຄວາມບໍລິສຸດແຫ່ງສິນ ແລະ ຂໍ້ວັດວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງປະກອບດ້ວຍສິນ ແລະ ຂໍ້ວັດເຊັ່ນໃດ ຄືຕັ້ງໄວ້ແນວໃດ ມີປະການແນວໃດ ປຽບທຽບໄດ້ກັບອັນໃດ ຄວາມບໍລິສຸດແຫ່ງສິນ ແລະ ຂໍ້ວັດ ເປັນແນວໃດ? ເປັນສິນ ແລະ ຂໍ້ວັດກໍມີ ເປັນຂໍ້ວັດແຕ່ບໍ່ແມ່ນສິນກໍມີ

ເປັນສິນ ແລະ ຂໍ້ວັດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ມີສິນ ສັງລວມດ້ວຍການສັງວອນໃນພຣະປາຕິໂມກ ສົມບູນດ້ວຍອາຈາຣະ ແລະ ໂຄຈອນ ເຫັນໄພໃນໂທດພຽງເລັກໜ້ອຍ ສະມາທານສິກສາຢູ່ໃນ ສິກຂາບົດທັງຫຼາຍ ຄວາມສັງລວມ ຄວາມສັງວອນ ການບໍ່ລ່ວງລະເມີດໃນສິກຂາບົດເຫຼົ່ານັ້ນ ນີ້ຊື່

ວ່າສິນ ການສະມາທານ ຊື່ວ່າຂໍ້ວັດ ຊື່ວ່າສິນ ຍ້ອນມີຄວາມໝາຍວ່າ ສັງວອນຊື່ວ່າຂໍ້ວັດ ຍ້ອນມີຄວາມໝາຍວ່າສະມາທານ ນີ້ຮຽກວ່າ ສິນ ແລະ ຂໍ້ວັດ

ເປັນຂໍ້ວັດແຕ່ບໍ່ແມ່ນສິນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ທຸດົງ ໘ ຂໍ້ ໄດ້ແກ່

໑. ອາຣັນຍິກັງຄະທຸດົງ

໒. ປິນດະປາຕິກັງຄະທຸດົງ

໓. ປັງສຸກຸລິກັງຄະທຸດົງ

໔. ເຕຈິວະຣິກັງຄະທຸດົງ

໕. ສະປະທານະຈາຣິກັງຄະທຸດົງ

໖. ຂະລຸປັດສາພັດຕິກັງຄະທຸດົງ

໗. ເນສັດຊິກັງຄະທຸດົງ

໘. ຍະຖາສັນຖະຕິກັງຄະທຸດົງ

ນີ້ຮຽກວ່າ ຂໍ້ວັດບໍ່ແມ່ນສິນ

ແມ່ນການສະມາທານຄວາມພຽນ ກໍຮຽກວ່າ ຂໍ້ວັດບໍ່ແມ່ນສິນ ພິກຂຸປະຄອງຈິດມຸ້ງໝັ້ນວ່າ ຊື່ນ ແລະ ເລືອດໃນຮ່າງກາຍຈົ່ງເຫຼືອດແຫ້ງໄປ ຈະເຫຼືອຢູ່ແຕ່ທັງເອັນກະດູກກໍຕາມເກີນຜົນໃດເພິ່ງບັນລຸໄດ້ດ້ວຍເຫຼືອແຮງຂອງບຸຣຸດ ດ້ວຍກຳລັງຂອງບຸຣຸດ ດ້ວຍຄວາມພຽນຂອງບຸຣຸດ ດ້ວຍຄວາມສູ້ຊົນຂອງບຸຣຸດ (ຖ້າ) ບໍ່ໄດ້ບັນລຸຜົນນັ້ນແລ້ວກໍຈັກບໍ່ຢຸດຄວາມພຽນ ແມ່ນການສະມາທານຄວາມພຽນແນວນີ້ຮຽກວ່າ ຂໍ້ວັດບໍ່ແມ່ນສິນ

ພິກຂຸປະຄອງຈິດມຸ້ງໝັ້ນວ່າ

ເມື່ອເຮົາຍັງຖອນລູກສອນຄືຕັນຫາຂຶ້ນບໍ່ໄດ້

ເຮົາຈະບໍ່ກິນ ບໍ່ດື່ມ ບໍ່ອອກໄປຈາກວິຫານ

ຈະບໍ່ເອນກາຍນອນ

ການສະມາທານຄວາມພຽນແນວນີ້ຮຽກວ່າ ຂໍ້ວັດບໍ່ແມ່ນສິນ

ພິກຂຸປະຄອງຈິດມຸ້ງໝັ້ນວ່າ ຕາບໃດທີ່ຈິດຂອງເຮົາຍັງບໍ່ຫຼຸດພົ້ນຈາກອາສະວະທັງຫຼາຍ ຍ້ອນບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ຕາບນັ້ນເຮົາຈັກບໍ່ເຮັດລາຍບັນລັງນີ້ເລີຍ ແມ່ນການສະມາທານຄວາມພຽນແນວນີ້ຮຽກວ່າ ຂໍ້ວັດບໍ່ແມ່ນສິນ

ພິກຂຸປະຄອງຈິດມຸ້ງໝັ້ນວ່າ ຕາບໃດທີ່ຈິດຂອງເຮົາຍັງບໍ່ຫຼຸດພົ້ນຈາກອາສະວະ ທັງຫຼາຍ ຍ້ອນບໍ່ຢຶດໝັ້ນ ຕາບນັ້ນເຮົາກໍຈັກບໍ່ລຸກຈາກບ່ອນນັ່ງ ຯລຯ ບໍ່ລົງຈາກລານຈົງກົມ ຯລຯ ບໍ່ອອກຈາກວິຫານ ຯລຯ ບໍ່ອອກຈາກເຮືອນຫຼັງຄາດ້ານດຽວ ຯລຯ ບໍ່ອອກຈາກຜາສາດ ຯລຯ ບໍ່ອອກຈາກເຮືອນໂລ້ນ ຯລຯ ບໍ່ອອກຈາກຖ້ຳ ຯລຯ ບໍ່ອອກຈາກບ່ອນຫຼົບຫຼີກ ຯລຯ ບໍ່ອອກຈາກກຸດຕິ ຯລຯ ບໍ່ອອກຈາກເຮືອນຍອດ ຯລຯ ບໍ່ອອກຈາກປ້ອມ ຯລຯ ບໍ່ອອກຈາກໂຮງມົນ ຯລຯ ບໍ່

ອອກຈາກເຮືອນທີ່ມີເຄື່ອງກັ້ນ ຯລຯ ບໍ່ອອກຈາກສາລາທໍສັນ ຯລຯ ບໍ່ອອກຈາກມົນດົບ ຯລຯ ບໍ່ອອກຈາກເຫງົ້າໄມ້ນີ້ ແມ່ນການສະມາທານຄວາມພຽນແນວນີ້ຮຽກວ່າ ຂໍ້ວັດບໍ່ແມ່ນສິນ

ພິກຂຸປະຄອງຈິດມັງໝັ້ນວ່າ ເຮົາຈັກນຳມາ ນຳມາດ້ວຍດີ ບັນລຸໃຫ້ໄວ ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງເຊິ່ງ ອະນິຍະທຳ ພາຍໃນເຊົ້າວັນນີ້ ແມ່ນການສະມາທານຄວາມພຽນແນວນີ້ຮຽກວ່າ ຂໍ້ວັດບໍ່ແມ່ນສິນ

ພິກຂຸປະຄອງຈິດມັງໝັ້ນວ່າ ເຮົາຈັກນຳມາ ນຳມາດ້ວຍດີ ບັນລຸ ໃຫ້ໄວ ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ເຊິ່ງອະນິຍະທຳພາຍໃນທຸ່ງນີ້ ຯລຯ ຄຳນີ້ ຯລຯ ກ່ອນພັດ ຯລຯ ຫຼັງພັດ ຯລຯ ປະຖົມຍາມ ຯລຯ ມັດຊິມະຍາມ ຯລຯ ປັດສິມຍາມ ຯລຯ ຂ້າງແຮມ ຯລຯ ຂ້າງຂຶ້ນ ຯລຯ ລະດູຝົນ ຯລຯ ລະດູໜາວ ຯລຯ ລະດູຮ້ອນ ຯລຯ ປະຖົມໄວ ຯລຯ ມັດຊິມະໄວ ຯລຯ ປັດສິມໄວ ແມ່ນການສະມາທານຄວາມພຽນແນວນີ້ຮຽກວ່າ ຂໍ້ວັດບໍ່ແມ່ນສິນ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມບໍລິສຸດແຫ່ງສິນ ແລະ ຂໍ້ວັດ ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ປະກອບດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດແຫ່ງ ສິນ ແລະ ຂໍ້ວັດເຊັ່ນນີ້ ລວມ ຄວາມວ່າ ເພິ່ງມີສິນ ແລະ ຂໍ້ວັດແນວໃດ

ວ່າດ້ວຍການອົບຮົມຕົນ

ຄຳວ່າ ອົບຮົມຕົນຢູ່ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸອົບຮົມຕົນຢູ່ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸຜາຣົບຄວາມພຽນ ມີເທື່ອແຮງ ມີຄວາມສູ້ຊົນໝັ້ນຄົງ ບໍ່ປະຖິ້ມສັນທະ ບໍ່ປະຖິ້ມທຸຣະໃນກຸສົນທຳທັງຫຼາຍ ອີກໄນ ໜຶ່ງ ພິກຂຸສົ່ງຕົນໄປ ຄື ສົ່ງຕົນໄປໃນປະໂຫຍດຕົນ ໃນຍາຍະ ໃນລັກສະນະ ໃນເຫດ ໃນ ຖານະ ແລະ ອະຖານະ ຄື ສົ່ງຕົນໄປວ່າ ສັງຂານທັງປວງບໍ່ທ່ຽງ ຯລຯ ສັງຂານທັງປວງເປັນ ທຸກ ຯລຯ ທຳທັງປວງເປັນອະນັດຕາ ຯລຯ

ສົ່ງຕົນໄປວ່າ ຍ້ອນອະວິດຊາເປັນປັດໄຈ ສັງຂານຈິ່ງມີ ຯລຯ ຍ້ອນຊາດເປັນປັດໄຈ ຊະຣາ ແລະ ມໍຣະນະຈິ່ງມີ ຯລຯ ຍ້ອນອະວິດຊາດັບ ສັງຂານຈິ່ງດັບ ຯລຯ ຍ້ອນຊາດດັບ ຊະຣາແລະ ມໍຣະນະຈິ່ງດັບ ຯລຯ

ສົ່ງຕົນໄປວ່າ ນີ້ທຸກ ຯລຯ ນີ້ທຸກຂະນີໂຣທະຄາມີນິປະຕິປະທາ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ອາສະວະ ຯລຯ ນີ້ອາສະວະນິໂຣທະຄາມີນິປະຕິປະທາ ຯລຯ

ສົ່ງຕົນໄປວ່າ ເຫຼົ່ານີ້ທຳທີ່ຄວນຮູ້ຢູ່ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ທຳທີ່ຄວນເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ

ສົ່ງຕົນໄປສູ່ເຫດເກີດ ເຫດດັບ ຄຸນ ໂທດ ແລະ ການສະລັດອອກແຫ່ງຜັດສາຍະຕະນະ ໖ ຯລຯ ອຸປາທານຂັ້ນ ໕ ຯລຯ ສົ່ງຕົນໄປສູ່ເຫດເກີດ ເຫດດັບ ຄຸນ ໂທດແລະການສະລັດ ອອກແຫ່ງ ມະຫາພູຕະຮູບ ໔

ສົ່ງຕົນໄປວ່າ ສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງມີຄວາມເກີດຂຶ້ນເປັນທຳມະດາ ສິ່ງນັ້ນທັງໝົດລ້ວນມີ ຄວາມ ດັບໄປເປັນທຳມະດາ ລວມຄວາມວ່າ ອົບຮົມຕົນຢູ່

ຄຳວ່າ ພິກຂຸ ໄດ້ແກ່ ພິກຂຸຜູ້ເປັນກັນລະຍານະປຸຖຸຊົນ ຫຼື ພິກຂຸຜູ້ເປັນພຣະເສຂະ ລວມ
ຄວາມວ່າ ພິກຂຸອົບຮົມຕົນຢູ່ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈຶ່ງກ່າວວ່າ

ພິກຂຸອົບຮົມຕົນຢູ່ ເພິ່ງມີແນວທາງແຫ່ງຄຳເວົ້າແນວໃດ
ເພິ່ງມີໂຄຈອນໃນສາດສະໜານີ້ແນວໃດ ເພິ່ງມີສິນ ແລະ ຂໍ້ວັດແນວໃດ

[໑໙໗] (ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະທູນຖາມວ່າ)

ພິກຂຸນັ້ນເພິ່ງສະມາທານສິກຂາອັນໃດ
ຈຶ່ງມີສະມາທິເປັນທຳເອກຜູດຂຶ້ນ
ມີປັນຍາຮັກສາຕົນ ມີສະຕິກຳຈັດມົນທົນຂອງຕົນໄດ້
ເໝືອນຊ່າງຄຳກຳຈັດມົນທົນແຫ່ງຄຳ ສັນນັ້ນ

ວ່າດ້ວຍການສະມາທານສິກຂາ ໓

ຄຳວ່າ ພິກຂຸນັ້ນເພິ່ງສະມາທານສິກຂາອັນໃດ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸນັ້ນຖືເອົາ ສະມາ
ທານ ຄື ຢຶດຖື ຮັບເອົາ ຖື ຢຶດໝັ້ນ ຖືໝັ້ນສິກຂາອັນໃດ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸນັ້ນເພິ່ງ ສະມາ
ທານສິກຂາອັນໃດ

ຄຳວ່າ ມີສະມາທິເປັນທຳເອກຜູດຂຶ້ນ ໃນຄຳວ່າ ຈຶ່ງມີສະມາທິເປັນທຳເອກຜູດຂຶ້ນ ມີ
ປັນຍາຮັກສາຕົນ ມີສະຕິ ໄດ້ແກ່ ມີຈິດມີອາລົມເປັນໜຶ່ງດຽວ ມີຈິດບໍ່ຟຸ້ງຊ່ານ ມີໃຈ ບໍ່ຊັດສ່າຍ
ສະມະຖະ ສະມາທິນຊີ ສະມາທິພະລະ ສຳມາສະມາທິ

ຄຳວ່າ ມີປັນຍາຮັກສາຕົນ ໄດ້ແກ່ ມີປັນຍາຮັກສາຕົນ ຄື ເປັນປັນດິດ ມີປັນຍາ ມີ
ປັນຍາເຄື່ອງຕັດສະຮູ້ ມີຍານ ມີປັນຍາແຈ່ມແຈ້ງ ມີປັນຍາເຄື່ອງທຳລາຍກິເລດ

ຄຳວ່າ ມີສະຕິ ອະທິບາຍວ່າ ມີສະຕິດ້ວຍເຫດ ໔ ຢ່າງ ຄື

໑. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາກາຍໃນກາຍ
໒. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາເວທະນາໃນເວທະນາທັງຫຼາຍ
໓. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາຈິດໃນຈິດ
໔. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາທຳໃນທຳທັງຫຼາຍ

ພິກຂຸນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ມີສະຕິ ລວມຄວາມວ່າ ມີສະຕິ

ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະທູນຖາມເຖິງອະທິສິລະສິກຂາວ່າ ພິກຂຸນັ້ນເພິ່ງສະມາທານສິກຂາອັນ
ໃດ ທູນຖາມເຖິງອະທິຈິດຕະສິກຂາວ່າ ມີສະມາທິເປັນທຳເອກຜູດຂຶ້ນ ທູນຖາມເຖິງອະທິປັນຍາ
ສິກຂາວ່າ ມີປັນຍາຮັກສາຕົນ ທູນຖາມເຖິງຄວາມບໍລິສຸດແຫ່ງສະຕິວ່າ ຜູ້ມີສະຕິ ລວມຄວາມວ່າ
ພິກຂຸນັ້ນເພິ່ງສະມາທານສິກຂາອັນໃດ ຈຶ່ງມີສະມາທິເປັນທຳເອກຜູດຂຶ້ນ ມີປັນຍາຮັກສາຕົນ
ມີສະຕິ

ວ່າດ້ວຍການກຳຈັດມົນທົນ

ຄຳວ່າ ກຳຈັດມົນທົນຂອງຕົນໄດ້ ເໝືອນຊ່າງຄຳກຳຈັດມົນທົນຄຳ ສັນນັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ
ຄົນເຮັດຄຳ ຕັດຮຽກວ່າ ຊ່າງຄຳ ຄຳ ຕັດຮຽກວ່າ ຄຳ ຊ່າງຄຳ ຍ່ອມເປົ່າ ໄລ່ ກຳຈັດມົນທົນຄຳ
ທັງຫຍາບ ປານກາງ ແລະ ລະອຽດ ສັນໃດ ພິກຂຸຍ່ອມເປົ່າ ໄລ່ ກຳຈັດ ລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້
ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງກິເລດທັງຫຍາບ ປານກາງ ແລະ ລະອຽດ ສັນນັ້ນຄືກັນ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸຍ່ອມເປົ່າ ໄລ່ ກຳຈັດ ລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມ
ບໍ່ມີອີກເຊິ່ງມົນທົນ ຄື ຣາຄະ ໂທສະ ໂມຫະ ມານະ ທິດຖິ ກິເລດ ທຸດຈະຣິດ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ເປັນ
ຄົນຕາບອດ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີຈັກຊຸ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີຍານ ອັນດັບປັນຍາ ເປັນໄປໃນຝັກຝ່າຍແຫ່ງຄວາມ
ລຳບາກ ບໍ່ເປັນໄປເພື່ອນິບພານ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸຍ່ອມເປົ່າ ໄລ່ ກຳຈັດ ລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມ
ບໍ່ມີອີກເຊິ່ງມິດສາທິດຖິ ດ້ວຍສຳມາທິດຖິ

ຍ່ອມເປົ່າ ໄລ່ ກຳຈັດ ລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງມິດ
ສາສັງກັບປະ ດ້ວຍສຳມາສັງກັບປະ

ຯລຯ ມິດສາວາຈາ	ດ້ວຍສຳມາວາຈາ
ຯລຯ ມິດສາກຳມັນຕະ	ດ້ວຍສຳມາກຳມັນຕະ
ຯລຯ ມິດສາອາຊີວະ	ດ້ວຍສຳມາອາຊີວະ
ຯລຯ ມິດສາວາຍາມະ	ດ້ວຍສຳມາວາຍາມະ
ຯລຯ ມິດສາສະຕິ	ດ້ວຍສຳມາສະຕິ
ຯລຯ ມິດສາສະມາທິ	ດ້ວຍສຳມາສະມາທິ
ຯລຯ ມິດສາຍານະ	ດ້ວຍສຳມາຍານະ

ຍ່ອມເປົ່າ ໄລ່ ກຳຈັດ ລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງມິດ
ສາວິມຸດຕິ ດ້ວຍສຳມາວິມຸດຕິ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸຍ່ອມເປົ່າ ໄລ່ ກຳຈັດ ລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມ
ບໍ່ມີອີກເຊິ່ງກິເລດທຸກຊະນິດ ທຸດຈະຮິດທຸກທາງ ຄວາມກະວົນກະວາຍທຸກຢ່າງ ຄວາມຮ້ອນຮົນ
ທຸກສະຖານ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການ ອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ ດ້ວຍອະຣິຍະມັກ
ມີອີງ ຕູ ລວມຄວາມວ່າ ກຳຈັດມົນທົນຂອງຕົນໄດ້ ເໝືອນຊ່າງຄຳກຳຈັດມົນທົນຄຳ ສັນນັ້ນ
ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະສາຣີບຸດເຖຣະຈິງທູນຖາມວ່າ

ພິກຂຸນັ້ນເພິ່ງສະມາທານສິກຂາອັນໃດ
ຈິ່ງມີສະມາທິເປັນທຳເອກຜູດຂຶ້ນ
ມີປັນຍາຮັກສາຕົນ ມີສະຕິກຳຈັດມົນທົນຂອງຕົນໄດ້
ເໝືອນຊ່າງຄຳກຳຈັດມົນທົນແຫ່ງທອງ ສັນນັ້ນ

[໑໙໘] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບວ່າ ສາຣີບຸດ)

ເຮົາຈັກບອກຄວາມຜາສຸກ ແລະ ທຳອັນສົມຄວນນັ້ນ
ຂອງຜູ້ເບື້ອໜ່າຍ ໃຊ້ສອຍບ່ອນນັ່ງບ່ອນນອນອັນສະຫງັດ
ຜູ້ປາຖະໜາສຳໂພທິຍານ ແກ່ທ່ານ ຕາມທີ່ຮູ້

ຄຳວ່າ ຂອງຜູ້ເບື້ອໜ່າຍ ໃນຄຳວ່າ ຄວາມຜາສຸກ ຯລຯ ຂອງຜູ້ເບື້ອໜ່າຍ ອະທິບາຍ
ວ່າ ຜູ້ເບື້ອໜ່າຍ ຄື ອິດອັດ ຣະອາດ້ວຍຊາດ ຯລຯ ຊະຣາ ຯລຯ ພະຍາທິ ຯລຯ ມໍຣະນະ
ຯລຯ ໂສກະ ຯລຯ ປະຣິເທວະ ຯລຯ ທຸກຂະ ຯລຯ ໂທມະນັດ ຯລຯ ອຸປາຍາສະ ຯລຯ
ດ້ວຍຄວາມທຸກຍ້ອນທິດຖິວິບັດ ລວມຄວາມວ່າ ຂອງຜູ້ເບື້ອໜ່າຍ

ຄຳວ່າ ຄວາມຜາສຸກ ອະທິບາຍວ່າ ເຮົາຈັກບອກຄວາມຜາສຸກ ຄື ຄວາມຢູ່ຜາສຸກ
ຄວາມຢູ່ຜາສຸກ ເປັນແນວໃດ? ຄືການປະຕິບັດຊອບ ການປະຕິບັດເໝາະສົມ ການປະຕິ
ບັດທີ່ບໍ່ເປັນຂ້າເສິກ ການປະຕິບັດບໍ່ຄາດເຄື່ອນ ການປະຕິບັດທີ່ເອື້ອປະໂຫຍດ ການປະຕິບັດທຳ
ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກທຳ ການຮັກສາສິນໃຫ້ບໍລິບູນ ຄວາມເປັນຜູ້ສັງລວມ ອິນຊີທັງ ໖ (ຕາ ຫຼ ດັງ
ລິ້ນ ກາຍ ໃຈ) ຄວາມເປັນຜູ້ຮູ້ຈັກປະມານໃນການບໍລິໂພກອາຫານ ຄວາມເປັນຜູ້ມີຄວາມພຽນ
ເຄື່ອງຕື່ນຢູ່ສະເໝີ ສະຕິສຳປະຊັນຍະ ສະຕິປັດຖານ ໔ ສຳມັບປະທານ ໔ ອິດທິບາດ ໔ ອິນຊີ
໔ ພະລະ ໔ ໂພດຊົງ ໗ ອະຣິຍະມັກມີອີງ ຕູ ນິບພານ ແລະ ປະຕິປະທາເຄື່ອງດຳເນີນໄປສູ່
ນິບພານ ນີ້ຊື່ວ່າຄວາມຢູ່ຜາສຸກ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມຜາສຸກ ຯລຯ ຂອງຜູ້ເບື້ອໜ່າຍ

ອະທິບາຍຄຳວ່າ ພະຄະວາ

ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ ສາຣີບຸດ ເປັນຄຳທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຮຽກ ພຣະເຖຣະນັ້ນໂດຍຊື່

ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍຄວາມເຄົາລົບ

ອີກໄນໜຶ່ງ ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍຣາຄະໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍໂທສະໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍໂມຫະໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍມານະໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍທິດຖິໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍສັງໝາມໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍກິເລດໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງຈຳແນກ ແຍກແຍະ ແຈກແຈງທຳຣັດຕະນະ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງເຮັດບ່ອນສຸດແຫ່ງພົບໄດ້

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງອົບຮົມພຣະວໍຣະກາຍແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງອົບຮົມສິນ ອົບຮົມຈິດ ອົບຮົມປັນຍາແລ້ວ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງໃຊ້ສອຍເສນາສະນະທີ່ເປັນປ່າເລົ່າ ແລະ ປ່າທົບ ອັນສະຫງົດ ມີສັງງໝ້ອຍ ມີສຽງອີກກະທົກໝ້ອຍ ປາສະຈາກການສັນຈອນໄປມາຂອງຜູ້ຄົນ ຄວນເປັນສະຖານບ່ອນເຮັດວຽກລັບຂອງມະນຸດ ສົມຄວນເປັນບ່ອນຫຼົບຫຼີກ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີ ພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງມີສ່ວນແຫ່ງຈິວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະ ຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງອັດຖະຣົດ ທຳມະຣົດ ວິມຸດຕິ ຣົດ ອະທິສິນ ອະທິຈິດ ອະທິປັນຍາ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງຊານ ໔ ອັບປະມັນຍາ ໔ ອະ ຮູບສະມາປັດ ໔ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງວິໂມກ ໘ ອະພິພາຍະຕະນະ ໘ ອະນຸປຸບພະວິຫາຣະສະມາປັດ ໙ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງສັນຍາພາວະນາ ໑໐ ກະສິນສະ ມາປັດ ໑໐ ອານາປານະສະຕິສະມາທິ ອະສຸພະສະມາປັດ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງສະຕິປັດຖານ ໔ ສຳມັບປະທານ ໔ ອິດທິບາດ ໔ ອິນຊີ ໔ ພະລະ ໕ ໂພດຊົງ ໗ ອະນິຍະມັກມີອົງ ໘ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງຕະຖາຄະຕະພະລະຍານ ໑໐ ເວສາຣັດຊະຍານ ໔ ປະຕິສຳພິທາ ໔ ອະພິນຍາ ໖ ພຸດທະທຳ ໖ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ພຣະນາມວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ນີ້ ບໍ່ແມ່ນພຣະຊົນນິຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະຊະນິກຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະພາດາຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະພະຄິນິຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນມິດ ແລະອຳມາດຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະຍາດພີ່ນ້ອງ ແລະ ຜູ້ຮ່ວມສາຍໂລຫິດຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນສະມະນະພາມຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນເທວະດາຕັ້ງ

ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ນີ້ ເປັນວິໂມກຂັນຕິກະນາມ ເປັນສັດສິກາບັນຍັດຂອງພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າທັງຫຼາຍ ພ້ອມກັບການບັນລຸພຣະສັບພັນຍຸຕະຍານ ທີ່ເຫງົ້າຕົ້ນໄພລວມຄວາມວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ ສາຣີບຸດ

ຄຳວ່າ ໃຊ້ສອຍປ່ອນນັ່ງປ່ອນນອນອັນສະຫງັດ ອະທິບາຍວ່າ ປ່ອນສຳລັບນັ່ງ ຕັດຮຽກວ່າ ປ່ອນນັ່ງ ໄດ້ແກ່ ຕຽງ ຕັ້ງ ເບາະ ເສື້ອ ແຜ່ນໜັງ ເຄື່ອງປູລາດເຮັດດ້ວຍຫຍ້າ ເຄື່ອງປູລາດ ເຮັດດ້ວຍໃບໄມ້ ເຄື່ອງປູລາດເຮັດດ້ວຍເພືອງ

ເສນາສະນະ ຕັດຮຽກວ່າ ປ່ອນນອນ ໄດ້ແກ່ ວິຫານ ເຮືອນຫຼັງຄາດ້ານດຽວ ຜາສາດ ເຮືອນໂລ້ນ ຖ້ຳ ປ່ອນນອນ ແລະ ປ່ອນນັ່ງນັ້ນ ສະຫງັດ ຄື ວ່າງ ງຽບ ຈາກການໄດ້ເຫັນຮູບບໍ່ເປັນທີ່ສະບາຍ ຯລຯ ຈາກການໄດ້ຍິນສຽງບໍ່ເປັນທີ່ສະບາຍ ສະຫງັດ ຄື ວ່າງ ງຽບ ຈາກການມະຄຸນ ໔ ບໍ່ເປັນທີ່ສະບາຍ ຜູ້ໃຊ້ສອຍ ຄື ເສບເປັນນິດ ຊ້ອງເສບ ເສບສະເພາະປ່ອນນອນ ປ່ອນນັ່ງນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ໃຊ້ສອຍປ່ອນນັ່ງປ່ອນນອນອັນສະຫງັດ

ຄຳວ່າ ທຳອັນສົມຄວນ ຯລຯ ຜູ້ປາຖະໜາສຳໂພທິຍານ ອະທິບາຍວ່າ ຍານໃນມັກ ທັງ ໔ ຕັດຮຽກວ່າ ສຳໂພທິຍານ ຄື ປັນຍາ ປັນຍິນຊີ ປັນຍາພະລະ ຯລຯ ທຳມະວິຈະຍະສຳໂພດຊົງ ປັນຍາເຄື່ອງພິຈາລະນາ ປັນຍາເຄື່ອງເຫັນແຈ້ງ ສຳມາທິດຖື ຜູ້ປາຖະໜາຈະຮູ້ ປາຖະໜາຈະຮູ້ຕາມ ປາຖະໜາຈະຮູ້ສະເພາະ ປາຖະໜາຈະຮູ້ພ້ອມ ປາຖະໜາຈະບັນລຸ ປາຖະໜາຈະສຳຜັດ ປາຖະໜາຈະເຮັດໃຫ້ແຈ້ງສຳໂພທິຍານນັ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ປາຖະໜາສຳໂພທິຍານ

ຄຳວ່າ ທຳອັນສົມຄວນ ອະທິບາຍວ່າ

ທຳອັນສົມຄວນແກ່ໂພທິຍານ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ການປະຕິບັດຊອບ ການປະຕິບັດເໝາະສົມ ການປະຕິບັດທີ່ບໍ່ເປັນຂ້າເສິກ ການປະຕິບັດບໍ່ຄາດເຄື່ອນ ການປະຕິບັດທີ່ເອື້ອປະໂຫຍດ ການປະຕິບັດທຳຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກທຳ ການຮັກສາສິນໃຫ້ບໍລິບູນ ຄວາມເປັນຜູ້ສັງລວມອິນຊີທັງ ໖ ຄວາມເປັນຜູ້ຮູ້ຈັກປະມານໃນການ

ບໍ່ຮູ້ໂພກອາຫານ ຄວາມເປັນຜູ້ມີຄວາມພຽນເປັນເຄື່ອງຕົ້ນຢູ່ສະເໝີ ສະຕິສຳປະຊັນຍະ ເຫຼົ່ານີ້ ຕັດຮຽກວ່າ ທຳອັນສົມຄວນແກ່ໂພທິຍານ

ອີກໄນໜຶ່ງ ວິປັດສະນາໃນສ່ວນເບື້ອງຕົ້ນແຫ່ງມັກທັງ ໔ ເຫຼົ່ານີ້ ຕັດຮຽກວ່າ ທຳອັນ ສົມຄວນແກ່ໂພທິຍານ ລວມຄວາມວ່າ ທຳອັນສົມຄວນ ຯລຯ ຜູ້ປາຖະໜາ ສຳໂພທິຍານ

ຄຳວ່າ ນັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ເຮົາຈັກບອກ ຯລຯ ນັ້ນ ແກ່ທ່ານ ຕາມທີ່ຮູ້ ໄດ້ແກ່ ທຳອັນ ສົມຄວນແກ່ໂພທິຍານ

ຄຳວ່າ ເຮົາຈັກບອກ ໄດ້ແກ່ ຈັກເວົ້າ ບອກ ຄື ກ່າວ ສະແດງ ບັນຍັດ ກຳນົດ ເປີດ ເຜີຍ ຈຳແນກ ເຮັດໃຫ້ງ່າຍ ປະກາດ

ຄຳວ່າ ຕາມທີ່ຮູ້ ໄດ້ແກ່ ຕາມທີ່ຮູ້ ຄື ຕາມທີ່ຮູ້ ຮູ້ທົ່ວ ຮູ້ແຈ່ມແຈ້ງ ຮູ້ສະເພາະ ແທງ ຕະຫຼອດ ໄດ້ແກ່ ເຮົາຈັກບອກທຳທີ່ຮູ້ດ້ວຍຕົນເອງ ທຳທີ່ປະຈັກແກ່ຕົນເອງ ບໍ່ແມ່ນໂດຍອາການ ເຊື່ອຜູ້ອື່ນວ່າ ທຳນີ້ເປັນດັ່ງນີ້ ທຳນີ້ເປັນດັ່ງນີ້ ບໍ່ແມ່ນໂດຍການເລົ່າລື ບໍ່ແມ່ນໂດຍການຖືສືບ ໆ ກັນມາ ບໍ່ແມ່ນໂດຍການອ້າງຕຳລາ ບໍ່ແມ່ນໂດຍຕັກກະ ບໍ່ແມ່ນໂດຍການ ອະນຸມານ ບໍ່ແມ່ນ ໂດຍການຄິດຕອງຕາມແນວເຫດຜົນ ບໍ່ແມ່ນຍ້ອນເຂົ້າໄດ້ກັບທິດສະດີທີ່ ພິນິດໄວ້ແລ້ວ ຈັກບອກ ທຳທີ່ຮູ້ສະເພາະຕົນເອງ ທຳທີ່ປະຈັກແກ່ຕົນເອງ ລວມຄວາມວ່າ ເຮົາຈັກບອກ ຯລຯ ນັ້ນ ແກ່ ທ່ານ ຕາມທີ່ຮູ້ ດ້ວຍເຫດນັ້ນພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

(ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕອບວ່າ ສາຣີບຸດ)

ເຮົາຈັກບອກຄວາມຜາສຸກ ແລະ ທຳອັນສົມຄວນນັ້ນ
ຂອງຜູ້ເບື້ອໜ່າຍ ໃຊ້ສອຍບ່ອນນັ່ງບ່ອນນອນອັນສະຫງົດ
ຜູ້ປາຖະໜາສຳໂພທິຍານ ແກ່ທ່ານ ຕາມທີ່ຮູ້

[໑໙໙] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຕໍ່ໄປວ່າ)

ພິກຂຸຜູ້ເປັນນັກປາດ ມີສະຕິ
ປະພຶດທຳອັນເປັນສ່ວນສຸດຮອບ
ບໍ່ເພິ່ງຍ້ານໄພ ໕ ຢ່າງ ຄື
ເຫຼືອດ ສັດໄຕ່ຕອມ ສັດເລືອຄານ
ສຳຜັດຈາກມະນຸດ ແລະ ສັດ ໔ ຕົນ

ວ່າດ້ວຍພິກຂຸຜູ້ເປັນນັກປາດ

ຄຳວ່າ ຜູ້ເປັນນັກປາດ ໃນຄຳວ່າ ຜູ້ເປັນນັກປາດ ຯລຯ ບໍ່ເພິ່ງຍ້ານໄພ ໕ ຢ່າງ ໄດ້ແກ່ ເປັນນັກປາດ ຄື ເປັນບັນດິດ ມີປັນຍາ ມີປັນຍາເຄື່ອງຕັດສະຮູ້ ມີຍານ ມີປັນຍາແຈ້ງແຈ້ງ ມີ ປັນຍາເຄື່ອງທຳລາຍກິເລດ ສະຫລຽວສະຫຼາດ ບໍ່ເພິ່ງຍ້ານ ຄື ບໍ່ເພິ່ງຫວາດສຽວ ບໍ່ເພິ່ງເກງກົວ ບໍ່ເພິ່ງຫວາດກົວ ບໍ່ເພິ່ງຍ້ານກົວ ບໍ່ເພິ່ງເຖິງຄວາມສະດັງ ຕໍ່ໄພ ໕ ຢ່າງ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ຍ້ານ ບໍ່ ຫວາດສຽວ ບໍ່ສະດັງ ບໍ່ໜີ ເພິ່ງເປັນຜູ້ລະໄພ ແລະ ຄວາມຍ້ານກົວໄດ້ແລ້ວ ໝົດຄວາມຂົນພອງ ສະຫຍອງຫົວຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ຜູ້ເປັນນັກປາດ ຯລຯ ບໍ່ເພິ່ງຍ້ານໄພ ໕ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸ ຯລຯ ມີສະຕິ ປະພຶດທຳອັນເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ໄດ້ແກ່ ພິກຂຸຜູ້ເປັນກັນລະຍານະປຸຖຸຊົນ ຫຼື ພິກຂຸຜູ້ເປັນພຣະເສຂະ

ຄຳວ່າ ມີສະຕິ ໄດ້ແກ່ ມີສະຕິດ້ວຍເຫດ ໔ ຢ່າງ ຄື

໑. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາກາຍໃນກາຍ
໒. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາເວທະນາໃນເວທະນາທັງຫຼາຍ
໓. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາຈິດໃນຈິດ
໔. ຊື່ວ່າມີສະຕິ ເມື່ອຈະເລີນສະຕິປັດຖານພິຈາລະນາທຳໃນທຳທັງຫຼາຍ

ພິກຂຸນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ມີສະຕິ ລວມຄວາມວ່າ ມີສະຕິ

ຄຳວ່າ ປະພຶດທຳອັນເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ໄດ້ແກ່ ທຳອັນເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ໔ ປະການ ຄື

໑. ທຳອັນເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ຄື ສິນສັງວອນ
໒. ທຳອັນເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ຄື ອິນຊີສັງວອນ
໓. ທຳອັນເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ຄື ໂພຊະເນມັດຕັນຍຸຕາ
໔. ທຳອັນເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ຄື ຊາຄະຣິຍານຸໂຍຄ

ທຳອັນເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ຄື ສິນສັງວອນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ມີສິນ ສັງລວມດ້ວຍການສັງວອນໃນປາຕິໂມກ ສົມບູນ ດ້ວຍອາຈາຣະ ແລະໂຄຈອນ ເຫັນໄພໃນໂທດພຽງເລັກໜ້ອຍ ສະມາທານສຶກສາຢູ່ໃນ ສຶກຂາ ບົດທັງຫຼາຍ ພິຈາລະນາເຫັນຄວາມເນົ່າເສຍພາຍໃນ ປະພຶດທຳອັນເປັນສ່ວນ ສຸດຮອບ ຄືສິ ນສັງວອນພາຍໃນ ບໍ່ທຳລາຍກົດເກນ ນີ້ຊື່ວ່າທຳອັນເປັນສ່ວນສຸດຮອບຄືສິນສັງວອນ

ທຳອັນເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ຄື ອິນຊີສັງວອນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເຫັນຮູບທາງຕາແລ້ວ ບໍ່ລວບຖື ບໍ່ແຍກຖື ຍ່ອມປະຕິບັດເພື່ອຄວາມສັງລວມຈັກຊຸນຊີ ເຊິ່ງເມື່ອສັງລວມຢູ່ດ້ວຍດີແລ້ວ ຈະເປັນເຫດໃຫ້ບາບອະກຸສົນທຳ ຄືອະພິດຊາ ແລະໂທມະນັດຄອບງຳບໍ່ໄດ້ ຍ່ອມຮັກສາຈັກຊຸນຊີ ເຖິງຄວາມສັງລວມໃນຈັກຊຸນຊີ ຟັງສຽງທາງຫູ ຯລຯ ດົມກິນທາງດັງ ຯລຯ ຊົມຣົດທາງລື້ນ ຯລຯ ຖືກຕ້ອງໂຜດຖັບພະທາງກາຍ ຯລຯ ຮູ້ທຳມາຣົມທາງໃຈແລ້ວ ກໍບໍ່ລວບຖື ບໍ່ແຍກຖື ຍ່ອມປະຕິບັດເພື່ອຄວາມສັງລວມໃນມະນົນຊີ ເຊິ່ງເມື່ອສັງລວມຢູ່ດ້ວຍດີແລ້ວ ຈະເປັນເຫດໃຫ້ບາບອະກຸສົນທຳ ຄື ອະພິດຊາ ແລະໂທມະນັດຄອບງຳບໍ່ໄດ້ ຍ່ອມຮັກສາມະນົນຊີ ເຖິງຄວາມສັງລວມໃນມະນົນຊີ ພິຈາລະນາອາທິດຕະປະຣິຍາຍະເທດສະໜາຢູ່ ປະພຶດທຳອັນເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ຄື ອິນຊີສັງວອນພາຍໃນ ບໍ່ທຳລາຍເຂດແດນ ນີ້ ຊື່ວ່າທຳອັນເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ຄື ອິນຊີສັງວອນ

ທຳອັນເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ຄື ໂພຊະເນມັດຕັຍຍຸຕາ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ພິຈາລະນາໂດຍແຍບຄາຍແລ້ວ ຈຶ່ງສັນອາຫານ ບໍ່ແມ່ນເພື່ອຫຼິ້ນ ບໍ່ແມ່ນເພື່ອມົວເມົາ ບໍ່ແມ່ນເພື່ອຕົບແຕ່ງ ບໍ່ແມ່ນເພື່ອປະດັບ ແຕ່ສັນພຽງເພື່ອໃຫ້ຮ່າງກາຍນີ້ດຳຣົງຢູ່ ເພື່ອໃຫ້ຮ່າງກາຍນີ້ດຳເນີນໄປໄດ້ ເພື່ອຮະັບຄວາມລຳບາກ ເພື່ອອະນຸເຄາະພົມມະຈັນຢ່າງດຽວເທົ່ານັ້ນ ດ້ວຍມະນະສຶການວ່າ ເຮົາຈັກບຳບັດເວທະນາເກົ່າ ບໍ່ໃຫ້ເວທະນາໃໝ່ເກີດຂຶ້ນ ການດຳເນີນຊີວິດຂອງເຮົາ ຄວາມບໍ່ມີໂທດ ແລະ ຄວາມຢູ່ສະບາຍຈັກມີໄດ້ດ້ວຍວິທີການແນວນີ້ ພິຈາລະນາອາຫານປຽບກັບນ້ຳມັນສຳລັບຍອດເພົາ ຜ້າອັດປາກບາດ ແລະ ຊີ້ນຂອງບຸດ ປະພຶດທຳອັນເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ຄື ໂພຊະເນມັດຕັຍຍຸຕາພາຍໃນ ບໍ່ທຳລາຍເຂດແດນ ນີ້ຊື່ວ່າທຳອັນເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ຄື ໂພຊະເນມັດຕັຍຍຸຕາ

ທຳອັນເປັນສ່ວນສຸດຮອບຄືຊາຄະຣິຍານຸໂຍກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ຊຳຮະຈິດໃຫ້ບໍລິສຸດຈາກທຳເຄື່ອງກາງກັນດ້ວຍການຢ່າງຈົງກົມ ແລະ ການນັ່ງຕະຫຼອດວັນ ຄື ຊຳຮະຈິດໃຫ້ບໍລິສຸດຈາກທຳເຄື່ອງກາງກັນດ້ວຍການຢ່າງຈົງກົມ ແລະ ການນັ່ງຕະຫຼອດປະຖົມຍາມແຫ່ງຣາຕິ ສຳເລັດການນອນຢ່າງຣາດຊະສີ ໂດຍຕະແຄງດ້ານຂວາ ຊ້ອນຕີນເຫຼືອມຕີນ ມີສະຕິສຳປະຊັນຍະ ກຳນົດເວລາຕື່ນໄວ້ໃນໃຈ ຕະຫຼອດມັດຊົມະຍາມແຫ່ງຣາຕິ ລຸກຂຶ້ນ ຊຳຮະຈິດໃຫ້ບໍລິສຸດຈາກທຳເຄື່ອງກາງກັນດ້ວຍການຢ່າງຈົງກົມ ແລະ ການນັ່ງຕະຫຼອດປັດສົມຍາມແຫ່ງຣາຕິ ພິຈາລະນາເຖິງຄວາມເປັນຢູ່ຂອງຜູ້ມີຣາຕິດຽວຈະເລີນປະພຶດທຳເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ຄື ຊາຄະຣິຍານຸໂຍກພາຍໃນ ບໍ່ທຳລາຍເຂດແດນ ນີ້ຊື່ວ່າທຳອັນເປັນສ່ວນສຸດຮອບ ຄື ຊາຄະຣິຍານຸໂຍກ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸ ຯລຯ ມີສະຕິ ປະພຶດ ທຳອັນເປັນສ່ວນສຸດຮອບ

ຄຳວ່າ ເຫຼືອດ ສັດໄຕ່ຕອມ ສັດເລືອຄານ ອະທິບາຍວ່າ ແມງຕາເຫຼືອງ ຕັດ ຮຽກວ່າເຫຼືອດ ແມງວັນທຸກຊະນິດ ຕັດຮຽກວ່າ ສັດໄຕ່ຕອມ ຍ້ອນເຫດໃດ ແມງວັນ ທຸກຊະນິດ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ

ສັດໄຕ່ຕອມ ແມງວັນເຫຼົ່ານັ້ນ ບິນຊອນໄຊ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ແມງວັນທຸກຊະນິດ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ສັດ
ໄຕ່ຕອມ ງູຕັດຮຽກວ່າ ສັດເລືອຄານ ລວມຄວາມວ່າ ເຫຼືອດ ສັດໄຕ່ຕອມ ສັດເລືອຄານ

ຄຳວ່າ ສຳຜັດຈາກມະນຸດ ແລະ ສັດ ໔ ຕີນ ອະທິບາຍວ່າ ໂຈນ ຄົນທີ່ກຳໄວ້ ຫຼືຍັງບໍ່
ໄດ້ກຳໄວ້ ຕັດຮຽກວ່າ ສຳຜັດຈາກມະນຸດ

ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນ ເພິ່ງຖາມບັນຫາກັບພິກຂຸແດ່ ຍົກເລື່ອງຂຶ້ນດ່າ ບໍຣິພາດ ແຊ່ງ ສູດສີ ບຸງ
ບຸນ ຂົ່ມເຫງ ກົດຂີ່ ຍ່າຍີ ຂ້າ ເຂັ້ນຂ້າ ຫຼື ທຳການເຂັ້ນຂ້າແດ່ ຄວາມເຂົ້າໄປບຸງບຸນຈາກມະ
ນຸດຊະນິດໃດກໍຕາມ ຊື່ວ່າ ສຳຜັດຈາກມະນຸດ

ຄຳວ່າ ສັດ ໔ ຕີນ ໄດ້ແກ່ ສິງ ເສືອໂຄ່ງ ເສືອເຫຼືອງ ໝີ ເສືອດາວ ໝາປ່າ ງົວ ກະບີ
ຊ້າງ ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ ເພິ່ງຍ່າຍີແດ່ ກັດກິນ ບຸງບຸນ ຂົ່ມເຫງ ກົດຂີ່ ຍ່າຍີ ຂ້າ ເຂົ້າໄປຂ້າ ຫຼື ທຳ
ການເຂົ້າໄປຂ້າພິກຂຸແດ່ ໄພຈາກສັດ ໔ ຕີນ ຊະນິດໃດກໍຕາມ ຊື່ວ່າ ການເຂົ້າໄປຂ້າຈາກສັດ
໔ ຕີນ ລວມຄວາມວ່າ ສຳຜັດຈາກມະນຸດ ແລະ ສັດ ໔ ຕີນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ນີ້ພຣະພາກ
ເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພິກຂຸຜູ້ເປັນນັກປາດ ມີສະຕິ
ປະພຶດທຳອັນເປັນສ່ວນສຸດຮອບ
ບໍ່ເພິ່ງຍ້ານໄພ ໕ ຢ່າງ ຄື
ເຫຼືອດ ສັດໄຕ່ຕອມ ສັດເລືອຄານ
ສຳຜັດຈາກມະນຸດ ແລະ ສັດ ໔ ຕີນ

[໒໐໐] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງຍ້ານກົວຜູ້ຖືທຳອື່ນ
ແມ່ນເຫັນອາລົມໜ້າຫວາດສຽວຫຼວງຫຼາຍ
ຂອງຜູ້ຖືທຳອື່ນເຫຼົ່ານັ້ນ ກໍບໍ່ເພິ່ງຍ້ານກົວ
ອັນໜຶ່ງ ພິກຂຸຜູ້ໝັ້ນສະແຫວງຫາກຸສົນ ເພິ່ງປາບປາມອັນຕະລາຍອື່ນ ໆ

ວ່າດ້ວຍສະຫະທຳມິກ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງຍ້ານກົວຜູ້ຖືທຳອື່ນ ແມ່ນເຫັນອາລົມໜ້າຫວາດສຽວຫຼວງຫຼາຍຂອງຜູ້
ຖືທຳອື່ນເຫຼົ່ານັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ເວັ້ນສະຫະທຳມິກ ກ ຈຳພວກ ຊົນເຫຼົ່າໃດກໍຕາມທີ່ບໍ່ໄດ້ເຫຼືອມ
ໃສໃນພຣະພຸດທະເຈົ້າ ພຣະທຳ ພຣະສົງ ຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ຖືທຳອື່ນ ຊົນເຫຼົ່ານັ້ນເພິ່ງຖາມບັນຫາ
ກັບພິກຂຸແດ່ ເພິ່ງຍົກເລື່ອງຂຶ້ນດ່າ ບໍຣິພາດ ແຊ່ງ ສູດສີ ບຸງບຸນ ຂົ່ມເຫງ ກົດຂີ່ ຍ່າຍີ ຂ້າ

ເຂັ້ມຂົ້າ ຫຼື ທຳການເຂັ້ມຂົ້າ ພິກຂຸໄດ້ເຫັນ ຫຼືໄດ້ຍິນອາລົມອັນໜ້າຫວາດສຽງຫຼວງຫຼາຍຂອງຊົນ ຜູ້ຖືທຳອິນເຫຼົ່ານັ້ນແລ້ວ ບໍ່ເພິ່ງ ຫວັນໄຫວ ບໍ່ເພິ່ງສັ້ນເຊນ ບໍ່ເພິ່ງກະສັບກະສ່າຍ ບໍ່ເພິ່ງຫວາດ ສຽງ ບໍ່ເພິ່ງສະດຸ້ງ ບໍ່ເພິ່ງເກງກົວ ບໍ່ເພິ່ງຫວາດກົວ ບໍ່ເພິ່ງຍ້ານກົວ ບໍ່ເພິ່ງເຖິງຄວາມສະດຸ້ງ ໄດ້ ແກ່ ເພິ່ງເປັນຜູ້ບໍ່ຍ້ານ ບໍ່ຫວາດສຽງ ບໍ່ສະດຸ້ງ ບໍ່ໜີ ເພິ່ງເປັນຜູ້ລະໄໝ ແລະຄວາມຍ້ານກົວໄດ້ ແລ້ວ ໝົດຄວາມຂົນພອງສະຍອງເກົ້າຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງຍ້ານກົວຜູ້ຖືທຳອິນ ແມ່ນ ເຫັນອາລົມໜ້າຫວາດສຽງຫຼວງຫຼາຍຂອງຜູ້ຖືທຳອິນເຫຼົ່ານັ້ນ

ຄຳວ່າ ອັນໜຶ່ງ ພິກຂຸຜູ້ໝັ້ນສະແຫວງຫາກຸສົນ ເພິ່ງປາບປາມອັນຕະລາຍອື່ນ ໆ ອະທິ ບາຍວ່າ ອັນໜຶ່ງ ຍັງມີອັນຕະລາຍອື່ນ ໆ ທີ່ພິກຂຸເພິ່ງປາບປາມຄອບງຳ ກຳຈັດ ຂັບໄລ່ຍ່າຍຢູ່ອີກ

ຄຳວ່າ ອັນຕະລາຍ ໄດ້ແກ່ ອັນຕະລາຍ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ອັນຕະລາຍທີ່ຜາກົດ (໒) ອັນ ຕະລາຍທີ່ບໍ່ຜາກົດ ຯລຯ ຊື່ວ່າ ອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທຳທີ່ອາໄສຢູ່ໃນອັດຕະພາບ ແນວນີ້ແດ່

ຄຳວ່າ ພິກຂຸຜູ້ໝັ້ນສະແຫວງຫາກຸສົນ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸຜູ້ສະແຫວງຫາ ຄື ເສາະຫາ ຄົ້ນຫາການປະຕິບັດຊອບ ການປະຕິບັດເໝາະສົມ ການປະຕິບັດທີ່ບໍ່ເປັນຂ້າເສິກ ການປະຕິບັດ ບໍ່ຜິດ ການປະຕິບັດທີ່ເອື້ອປະໂຫຍດ ຯລຯ ອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ນິບພານ ແລະ ປະຕິປະທາ ເຄື່ອງດຳເນີນໄປສູ່ນິບພານ ເພິ່ງປາບປາມ ຄອບງຳ ກຳຈັດ ຂັບໄລ່ ຍ່າຍຢູ່ອັນຕະລາຍ ລວມ ຄວາມວ່າ ອັນໜຶ່ງ ພິກຂຸຜູ້ໝັ້ນສະແຫວງຫາກຸສົນ ເພິ່ງປາບປາມອັນຕະລາຍອື່ນ ໆ ດ້ວຍເຫດ ນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງຍ້ານກົວຜູ້ຖືທຳອິນ
ແມ່ນເຫັນອາລົມໜ້າຫວາດສຽງຫຼວງຫຼາຍ
ຂອງຜູ້ຖືທຳອິນເຫຼົ່ານັ້ນ ກໍບໍ່ເພິ່ງຍ້ານກົວ
ອັນໜຶ່ງ ພິກຂຸຜູ້ໝັ້ນສະແຫວງຫາກຸສົນ ເພິ່ງປາບປາມອັນຕະລາຍອື່ນ ໆ

[໒໐໑] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸຖືກຜັດສະແຫ່ງຄວາມເຈັບປ່ວຍ ແລະ ຄວາມຫົວກະທົບແລ້ວ
ເພິ່ງອົດກັ້ນຄວາມໜາວ ຫຼື ຄວາມຮ້ອນ
ພິກຂຸນັ້ນຖືກຜັດສະເຫຼົ່ານັ້ນກະທົບແລ້ວ ໂດຍອາການຫຼາຍຢ່າງ
ກໍບໍ່ໃຫ້ໂອກາດ ເພິ່ງທຳຄວາມພຽນ ແລະ ຄວາມສູ້ຊົນໃຫ້ໝັ້ນຄົງ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸຖືກຜັດສະແຫ່ງຄວາມເຈັບປ່ວຍ ແລະ ຄວາມຫົວກະທົບແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ຜັດສະແຫ່ງໂຮກ ຕັດຮຽກວ່າ ຜັດສະແຫ່ງຄວາມເຈັບປ່ວຍ ພິກຂຸຖືກຜັດສະແຫ່ງໂຮກກະທົບແລ້ວ ຄື ຄອບງຳ ກຸ້ມລຸມ ປະກອບແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ຖືກໂຮກທາງຕາ ຯລຯ ໂຮກທາງຫູ ຯລຯ ໂຮກທາງດັງ ຯລຯ ໂຮກທາງລິ້ນ ຯລຯ ໂຮກທາງກາຍ ຯລຯ ຖືກສຳຜັດແຫ່ງເຫຼືອດ ຍຸງ ລົມ ແດດ ແລະ ສັດເລືອຄານກະທົບແລ້ວ ຄື ຄອບງຳ ກຸ້ມລຸມ ປະກອບແລ້ວ ຄວາມຢາກກິນ ຕັດ ຮຽກວ່າ ຄວາມຫົວ ພິກຂຸນັ້ນເປັນຜູ້ຖືກຄວາມຫົວກະທົບແລ້ວ ຄື ຄອບງຳ ກຸ້ມລຸມ ປະກອບແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸຖືກຜັດສະແຫ່ງຄວາມເຈັບປ່ວຍ ແລະ ຄວາມຫົວກະທົບແລ້ວ

ວ່າດ້ວຍຄວາມໝາວມີດ້ວຍເຫດ ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ຄວາມໝາວ ໃນຄຳວ່າ ເພິ່ງອົດກັນຄວາມໝາວ ຫຼື ຄວາມຮ້ອນ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມໝາວຍ່ອມມີດ້ວຍເຫດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມໝາວດ້ວຍອຳນາດທາດກຳເຣີບພາຍໃນ (໒) ຄວາມໝາວດ້ວຍອຳນາດລະດູພາຍນອກ

ຄຳວ່າ ຄວາມຮ້ອນ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມຮ້ອນຍ່ອມມີດ້ວຍເຫດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຄວາມຮ້ອນດ້ວຍອຳນາດທາດກຳເຣີບພາຍໃນ (໒) ຄວາມຮ້ອນດ້ວຍອຳນາດລະດູພາຍນອກ ລວມຄວາມວ່າ ຄວາມໝາວ ຄວາມຮ້ອນ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງອົດກັນ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ອົດທົນຕໍ່ຄວາມໝາວ ຄວາມຮ້ອນ ຄວາມຫົວ ຄວາມກະທາຍ ສຳຜັດແຫ່ງເຫຼືອດ ຍຸງ ລົມ ແດດ ແລະ ສັດເລືອຄານ ເພິ່ງເປັນຜູ້ອົດກັນຕໍ່ຄຳເວົ້າຊົ່ວຮ້າຍ ມຸ້ງຮ້າຍ ທຸກຂະເວທະນາທາງກາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນ ກ້າ ແຂງ ເຜັດຮ້ອນ ບໍ່ໜ້າຍິນດີ ບໍ່ໜ້າພໍໃຈ ພາກນຳຊີວິດໄປໄດ້ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງອົດກັນຄວາມໝາວ ຫຼື ຄວາມຮ້ອນ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸນັ້ນຖືກຜັດສະເຫຼົ່ານັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸນັ້ນຖືກຜັດສະເຫຼົ່ານັ້ນ ກະທົບແລ້ວ ໂດຍອາການຫຼາຍຢ່າງ ກໍບໍ່ໃຫ້ໂອກາດ ອະທິບາຍວ່າ ຖືກຜັດສະແຫ່ງຄວາມ ເຈັບປ່ວຍ ຄວາມຫົວ ຄວາມໝາວ ແລະ ຄວາມຮ້ອນກະທົບແລ້ວ ຄື ຄອບງຳ ກຸ້ມລຸມ ປະກອບແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸນັ້ນຖືກຜັດສະເຫຼົ່ານັ້ນກະທົບແລ້ວ

ຄຳວ່າ ໂດຍອາການຫຼາຍຢ່າງ ໄດ້ແກ່ ຖືກກະທົບແລ້ວ ຄື ຄອບງຳ ກຸ້ມລຸມ ປະກອບແລ້ວ ໂດຍອະເນກປະການ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸນັ້ນຖືກຜັດສະເຫຼົ່ານັ້ນກະທົບແລ້ວ ໂດຍອາການຫຼາຍຢ່າງ

ຄຳວ່າ ກໍບໍ່ໃຫ້ໂອກາດ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ເປີດໂອກາດໃຫ້ວິນຍານທີ່ເກີດພ້ອມກັບອະພິສັງຂານ ຈິ່ງຊື່ວ່າ ບໍ່ໃຫ້ໂອກາດ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໂນໜຶ່ງ ບໍ່ເປີດໂອກາດໃຫ້ກາຍທຸດຈະຣິດ ວະຈິທຸດຈະຣິດ ມະໂນທຸດຈະຣິດ ຈິ່ງຊື່ວ່າບໍ່ໃຫ້ໂອກາດ ແນວນີ້ແດ່ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸນັ້ນຖືກຜັດສະເຫຼົ່ານັ້ນກະທົບແລ້ວ ໂດຍອາການຫຼາຍຢ່າງ ກໍບໍ່ໃຫ້ໂອກາດ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງທຳຄວາມພຽນ ແລະ ຄວາມສູ້ຊົນໃຫ້ໝັ້ນຄົງ ອະທິບາຍວ່າ ການຜາຣົບ ຄວາມພຽນ ການກ້າວອອກ ການກ້າວໄປຂ້າງໜ້າ ການກ້າວຂຶ້ນໄປ ຄວາມພະຍາຍາມ ຄວາມ ອຸດສາຫະ ຄວາມຂະຫຍັນ ຄວາມບໍ່ຖອຍກັບ ຄວາມໝັ້ນຄົງ ຄວາມຊົງໄວ້ ຄວາມສູ້ຊົນບໍ່ ຫຍໍ້ຫຍຸ້ງ ຄວາມບໍ່ປະຖິ້ມສັນທະ ຄວາມບໍ່ປະຖິ້ມທຸຣະ ຄວາມປະຄອງທຸຣະໄວ້ ວິຣິຍະ ວິຣິຍິນ ຊີ ວິຣິຍະພະລະ ສຳມາວາຍາມະ ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມພຽນ ແລະ ຄວາມບາກບັນ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງທຳຄວາມພຽນ ແລະ ຄວາມສູ້ຊົນໃຫ້ໝັ້ນຄົງ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງເຮັດ ຄວາມພຽນ ແລະ ຄວາມສູ້ຊົນໃຫ້ໝັ້ນຄົງ ຄື ເພິ່ງເຮັດໃຫ້ໜັກແໜ້ນ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີ ການ ຖືປະຕິບັດໝັ້ນຄົງ ມີການຖືປະຕິບັດແນວແນ່ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງກະທຳຄວາມພຽນແລະຄວາມ ສູ້ຊົນໃຫ້ໝັ້ນຄົງ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພິກຂຸຖືກຜັດສະແຫ່ງຄວາມເຈັບປ່ວຍ ແລະ ຄວາມຫົວກະທົບແລ້ວ
ເພິ່ງອົດກັນຄວາມໜາວ ຫຼື ຄວາມຮ້ອນ
ພິກຂຸນັ້ນຖືກຜັດສະເຫຼົ່ານັ້ນກະທົບແລ້ວ ໂດຍອາການຫຼາຍຢ່າງ
ກໍບໍ່ໃຫ້ໂອກາດ ເພິ່ງທຳຄວາມພຽນ ແລະ ຄວາມສູ້ຊົນໃຫ້ໝັ້ນຄົງ

[໒໐໒] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງລັກ ບໍ່ເພິ່ງເວົ້າຕົວະ
ເພິ່ງແຜ່ເມດຕາໄປສູ່ສັດທາຜູ້ສະດຸ້ງ ແລະ ຜູ້ໝັ້ນຄົງ
ເມື່ອໃດ ພິກຂຸຮູ້ແຈ້ງຄວາມຊຸ່ນມົວແຫ່ງໃຈ
ເມື່ອນັ້ນ ທ່ານເພິ່ງບັນເທົາສາດ້ວຍມະນະສຶການວ່າ
ນີ້ເປັນຝັກຝ່າຍແຫ່ງມານຜູ້ມີກຳດຳ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງລັກ ໃນຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງລັກ ບໍ່ເພິ່ງເວົ້າຕົວະ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸ ໃນທຳ ວິໄນນີ້ ເພິ່ງເປັນຜູ້ລະອະທິນນາທານ ເວັ້ນຂາດຈາກອະທິນນາທານ ຮັບເອົາແຕ່ຂອງທີ່ ເຂົາໃຫ້ ມຸ້ງຫວັງແຕ່ຂອງທີ່ເຂົາໃຫ້ ດຳລົງຕົນຢູ່ຢ່າງສະອາດ ບໍ່ລັກ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງລັກ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງເວົ້າຕົວະ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເພິ່ງເປັນຜູ້ລະການກ່າວຕົວະ ເວັ້ນຂາດຈາກການກ່າວຕົວະໄດ້ແລ້ວ ຄື ເປັນຄົນເວົ້າຈິງ ຕັ້ງໝັ້ນໃນຄວາມສັດ ມີຄຳເວົ້າໝັ້ນຄົງ ເຊື່ອຖືໄດ້ ບໍ່ກ່າວຄຳຫຼອກລວງຊາວໂລກ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງລັກ ບໍ່ເພິ່ງເວົ້າຕົວະ

ວ່າດ້ວຍການແຜ່ເມດຕາ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງແຜ່ເມດຕາໄປສູ່ສັດທາຜູ້ສະດຸ້ງແລະຜູ້ໝັ້ນຄົງ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ເມດຕາ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຮັກ ກິຣິຍາທີ່ຮັກ ພາວະທີ່ຮັກ ຄວາມອິດ ກິຣິຍາທີ່ອິດ ພາວະທີ່ອິດ ຄວາມປາຖະໜາເກື້ອກູນກັນ ຄວາມອະນຸເຄາະ ຄວາມບໍ່ພະຍາບາດ ຄວາມບໍ່ປອງ ຮ້າຍ ກຸສົນມູນ ຄື ອະໂຫສະໃນໝູ່ສັດ

ຄຳວ່າ ຜູ້ສະດັງ ອະທິບາຍວ່າ ເຫຼົ່າສັດຍັງລະຕັນຫາອັນເຮັດໃຫ້ສະດັງຕົກໃຈບໍ່ໄດ້ ຍັງ ລະໄໄພ ແລະ ຄວາມຢ້ານກົວບໍ່ໄດ້

ຍ້ອນເຫດໃດ? ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ສະດັງ

ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ ຍັງສະດັງ ຄື ເກງກົວ ຫວາດກົວ ຢ້ານກົວ ເຖິງຄວາມສະດັງ ຍ້ອນເຫດ ນັ້ນ ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ສະດັງ

ຄຳວ່າ ຜູ້ໝັ້ນຄົງ ອະທິບາຍວ່າ ເຫຼົ່າສັດທີ່ລະຕັນຫາອັນເຮັດໃຫ້ສະດັງໄດ້ແລ້ວ ລະໄໄພ ແລະ ຄວາມຢ້ານກົວໄດ້ແລ້ວ

ຍ້ອນເຫດໃດ? ສັດເຫຼົ່ານັ້ນຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ໝັ້ນຄົງ

ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ ບໍ່ສະດັງ ຄື ບໍ່ເກງກົວ ບໍ່ຫວາດກົວ ບໍ່ຢ້ານກົວ ບໍ່ເຖິງຄວາມສະດັງ ຍ້ອນ ເຫດນັ້ນ ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ໝັ້ນຄົງ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງແຜ່ເມດຕາໄປສູ່ສັດທັງຜູ້ສະດັງ ແລະ ຜູ້ໝັ້ນຄົງ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງແຜ່ ຄື ຂະຫຍາຍເມດຕາ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຈິດປະກອບດ້ວຍເມດຕາ ອັນໄພບູນ ເປັນມະຫັກ ຄະຕະ ບໍ່ມີຂອບເຂດ ບໍ່ມີເວນ ບໍ່ມີຄວາມບຽດບຽນ ແຜ່ໄປສູ່ສັດທັງຜູ້ສະດັງ ແລະ ຜູ້ໝັ້ນຄົງຢູ່ ລວມ ຄວາມວ່າ ເພິ່ງແຜ່ເມດຕາໄປສູ່ສັດທັງຜູ້ສະດັງ ແລະ ຜູ້ໝັ້ນຄົງ

ຄຳວ່າ ເມື່ອໃດ ໃນຄຳວ່າ ເມື່ອໃດ ພິກຂຸຮູ້ແຈ້ງຄວາມຊຸ່ນມົວແຫ່ງໃຈ ໄດ້ແກ່ໃນການໃດ

ຄຳວ່າ ແຫ່ງໃຈ ອະທິບາຍວ່າ ຈິດ ມະໂນ ມານັດ ຫົວໃຈ ປັນຖະຣະ ມະນະ ມະນາ ຍະຕະນະ ມະນິນຊີ ວິນຍານ ວິນຍານຂັນ ມະໂນວິນຍານທາດ ອັນເກີດຈາກຜັດສະເປັນຕົ້ນນັ້ນ ຈິດຊຸ່ນມົວ ເລົ້າໝອງ ຫຍຸ້ງຍາກ ວຸ່ນວາຍ ຫວັ່ນໄຫວ ໝູນວົນ ບໍ່ສະງົບດ້ວຍກາຍທຸດຈະຣິດ ຈິດຊຸ່ນມົວ ເລົ້າໝອງ ຫຍຸ້ງຍາກ ວຸ່ນວາຍ ຫວັ່ນໄຫວ ໝູນວົນ ບໍ່ສະງົບດ້ວຍວະຈິທຸດຈະຣິດ ຯລຯ ມະໂນທຸດຈະຣິດ ຯລຯ ຣາຄະ ຯລຯ ໂຫສະ ຯລຯ ໂມຫະ ຯລຯ ໂກຫະ ຯລຯ ອຸປະ ນາຫະ ຯລຯ ມັກຂະ ຯລຯ ປະລາສະ ຯລຯ ອິດສາ ຯລຯ ມັດສະຣິຍະ ຯລຯ ມາຍາ ຯລຯ ສາເຖີຍຍະ ຯລຯ ຖຳພະ ຯລຯ ສາຣຳພະ ຯລຯ ມານະ ຯລຯ ອະຕິມານະ ຯລຯ ມະຫະ ຯລຯ ປະມາຫະ ຯລຯ ກິເລດທຸກຊະນິດ ຯລຯ ທຸດຈະຣິດທຸກທາງ ຯລຯ ຄວາມກະວົນກະ ວາຍທຸກຢ່າງ ຯລຯ ຄວາມຮ້ອນຮົນທຸກສະຖານ ຯລຯ ຄວາມເດືອດຮ້ອນທຸກປະການ ຯລຯ ອະກຸສະລາພິສັງຂານທຸກປະເພດ

ຄຳວ່າ ເມື່ອໃດ ພິກຂຸຮູ້ແຈ້ງຄວາມຊຸ່ນມົວແຫ່ງໃຈ ອະທິບາຍວ່າ ຮູ້ ຄື ຮູ້ທົ່ວ ຮູ້ແຈ້ມ
ແຈ້ງ ຮູ້ສະເພາະ ແຫ່ງຕະຫຼອດຄວາມທີ່ຈິດຊຸ່ນມົວ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອໃດ ພິກຂຸຮູ້ແຈ້ງຄວາມ
ຊຸ່ນມົວ ແຫ່ງໃຈ

ຄຳວ່າ ເມື່ອນັ້ນ ທ່ານເພິ່ງບັນເທົາເສຍດ້ວຍມະນະສິການວ່າ ນີ້ ເປັນຝັກຝ່າຍແຫ່ງມານ
ຜູ້ມີກຳດຳ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ຜູ້ມີກຳດຳ ໄດ້ແກ່ ມານຜູ້ມີກຳດຳ ຄື ຜູ້ຍິ່ງໃຫຍ່ ພາໄປສູ່ຄວາມຕາຍ ບໍ່ໃຫ້ສັດ
ຫຼຸດພົ້ນ ເປັນເຜົາພັນຂອງຜູ້ຜະໝາດ ພິກຂຸເພິ່ງລະ ບັນເທົາ ຄື ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງ
ຄວາມບໍ່ມີອີກ ດ້ວຍມະນະສິການວ່າ ນີ້ເປັນຝັກຝ່າຍແຫ່ງມານຜູ້ມີກຳດຳ ຄື ເປັນຝັກຝ່າຍແຫ່ງ
ມານ ເປັນບ້ວງແຫ່ງມານ ເປັນເບັດແຫ່ງມານ ເປັນເຫຍື່ອແຫ່ງມານ ເປັນວິໄສແຫ່ງມານ ເປັນ
ບ່ອນຢູ່ຂອງມານ ເປັນໂຄຈອນຂອງມານ ເປັນເຄື່ອງຜູກຂອງມານ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອນັ້ນ
ທ່ານເພິ່ງບັນເທົາສາດ້ວຍມະນະສິການວ່າ ນີ້ເປັນຝັກຝ່າຍແຫ່ງມານຜູ້ມີກຳດຳ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ເພິ່ງລະ ບັນເທົາ ຄື ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກ ດ້ວຍມະນະ
ສິການວ່າ ນີ້ເປັນຝັກຝ່າຍແຫ່ງມານຜູ້ມີກຳດຳ ເປັນຝັກຝ່າຍແຫ່ງມານ ເປັນຝັກຝ່າຍ ແຫ່ງ
ອະກຸສິນ ເປັນເຫດໃຫ້ເກີດທຸກ ມີທຸກເປັນວິບາກ ເປັນເຫດໃຫ້ເປັນໄປໃນນະຣົກ ເປັນເຫດໃຫ້
ເປັນໄປໃນກຳເນີດເດຍຣັດສານ ເປັນເຫດໃຫ້ເປັນໄປໃນເສດວິໄສ ລວມຄວາມວ່າ ເມື່ອນັ້ນ
ທ່ານເພິ່ງບັນເທົາເສຍດ້ວຍມະນະສິການວ່າ ນີ້ເປັນຝັກຝ່າຍແຫ່ງມານຜູ້ມີກຳດຳແນວນີ້ແດ່ ດ້ວຍ
ເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງລັກ ບໍ່ເພິ່ງເວົ້າຕົວະ
ເພິ່ງແຜ່ເມດຕາໄປສູ່ສັດທາຜູ້ສະດັງ ແລະ ຜູ້ໝັ້ນຄົງ
ເມື່ອໃດ ພິກຂຸຮູ້ແຈ້ງຄວາມຊຸ່ນມົວແຫ່ງໃຈ
ເມື່ອນັ້ນ ທ່ານເພິ່ງບັນເທົາສາດ້ວຍມະນະສິການວ່າ
ນີ້ເປັນຝັກຝ່າຍແຫ່ງມານຜູ້ມີກຳດຳ

[໒໐໓] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງລຸອຳນາດຄວາມໂກດ ແລະ ຄວາມດູໝິ່ນ
ທັງເພິ່ງຊຸດຮາກຄວາມໂກດ ແລະ ຄວາມດູໝິ່ນເຫຼົ່ານັ້ນ ດຳລົງຢູ່
ແຕ່ເມື່ອຈະກຳຈັດ ກໍເພິ່ງຄອບງຳສັດ ຫຼື ສັງຂານ
ທີ່ເປັນທີ່ຮັກ ຫຼື ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ ໂດຍແທ້

ວ່າດ້ວຍຄວາມໂກດ ແລະ ຄວາມດູໝິ່ນ

ຄຳວ່າ ຄວາມໂກດ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງລຸອຳນາດຄວາມໂກດ ແລະ ຄວາມດູໝິ່ນ ໄດ້ແກ່ ໃຈປອງຮ້າຍ ມັງຮ້າຍ ຯລຯ ຄວາມດູຮ້າຍ ຄວາມຮຸນແຮງ ຄວາມບໍ່ແຊ່ມຊື່ນແຫ່ງຈິດ

ຄຳວ່າ ຄວາມດູໝິ່ນ ອະທິບາຍວ່າ ຄົນບາງຄົນໃນໂລກນີ້ດູໝິ່ນຜູ້ອື່ນ ຍ້ອນຊາດແດ່ ຍ້ອນໂຄດແດ່ ຯລຯ ຫຼື ຍ້ອນເລື່ອງອື່ນນອກຈາກທີ່ກ່າວແລ້ວແດ່

ຄຳວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງລຸອຳນາດຄວາມໂກດ ແລະ ຄວາມດູໝິ່ນ ອະທິບາຍວ່າ ບໍ່ເພິ່ງ ລຸອຳນາດແຫ່ງຄວາມໂກດ ແລະ ຄວາມດູໝິ່ນ ຄື ເພິ່ງລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງ ຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມໂກດ ແລະ ຄວາມດູໝິ່ນ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງລຸອຳນາດຄວາມໂກດ ແລະ ຄວາມດູໝິ່ນ

ຄຳວ່າ ທັງເພິ່ງຂຸດຮາກຄວາມໂກດ ແລະ ຄວາມດູໝິ່ນເຫຼົ່ານັ້ນ ດຳລົງຢູ່ ອະທິບາຍວ່າ

ຮາກແຫ່ງຄວາມໂກດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ອະວິດຊາ (ຄວາມບໍ່ຮູ້) ອະໂຍນິໂສມະນະສິການ (ຄວາມບໍ່ເຮັດໄວ້ໃນໃຈໂດຍແຍບ ຄາຍ) ອັດສະມິມານະ (ຄວາມຖືຕົວ) ອະຫິຣິກະ (ຄວາມບໍ່ລະອາຍ) ອະໂນດຕັບປະ (ຄວາມບໍ່ ເກງກົວ) ອຸດທັດຈະ (ຄວາມຟັງຊ່ານ) ແຕ່ລະຢ່າງລ້ວນເປັນຮາກ ນີ້ຊື່ວ່າ ຮາກແຫ່ງຄວາມໂກດ

ຮາກແຫ່ງຄວາມດູໝິ່ນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ອະວິດຊາ ອະໂຍນິໂສມະນະສິການ ອັດສະມິມານະ ອະຫິຣິກະ ອະໂນດຕັບປະ ອຸດ ທັດຈະ ແຕ່ລະຢ່າງລ້ວນເປັນຮາກ ນີ້ຊື່ວ່າຮາກແຫ່ງຄວາມດູໝິ່ນ

ຄຳວ່າ ທັງເພິ່ງຂຸດຮາກຄວາມໂກດ ແລະ ຄວາມດູໝິ່ນເຫຼົ່ານັ້ນ ດຳລົງຢູ່ ອະທິບາຍ ວ່າ ເພິ່ງຂຸດ ຄື ຖອນ ດຶງ ລົກ ກົ່ນ ລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງ ຮາກແຫ່ງຄວາມໂກດ ແລະ ຄວາມດູໝິ່ນ ດຳລົງຢູ່ ຄື ດຳລົງໝິ່ນ ລວມຄວາມວ່າ ທັງເພິ່ງຂຸດ ຮາກຄວາມໂກດ ແລະ ຄວາມດູໝິ່ນເຫຼົ່ານັ້ນ ດຳລົງຢູ່

ຄຳວ່າ ແຕ່ ໃນຄຳວ່າ ແຕ່ເມື່ອຈະກຳຈັດ ກໍເພິ່ງຄອບງຳສັດ ຫຼື ສັງຂານທີ່ເປັນທີ່ຮັກ ຫຼື ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ ໂດຍແທ້ ເປັນບົດສົນທິ ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດ ເປັນຄຳທີ່ເຮັດບົດໃຫ້ບໍລິບູນ ເປັນຄວາມ ສຳພັນແຫ່ງອັກສອນ ເປັນຄວາມສະຫຼະສະຫຼວຍແຫ່ງພະຍັນຊະນະ ຄຳວ່າ ແຕ່ນີ້ ເປັນຄຳເຊື່ອມ ບົດໜ້າກັບບົດຫຼັງເຂົ້ານຳກັນ

ຄຳວ່າ ເປັນທີ່ຮັກ ໄດ້ແກ່ ສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ ໒ ຈຳພວກ ຄື (໑) ສັດ (໒) ສັງຂານ ສັດເຫຼົ່າ ໃດເປັນທີ່ຮັກ ສັດທັງຫຼາຍໃນໂລກນີ້ ເປັນຜູ້ປາຖະໜາແຕ່ສິ່ງທີ່ເປັນປະໂຫຍດ ປາຖະໜາແຕ່ສິ່ງ ທີ່ເກື້ອກູນ ປາຖະໜາແຕ່ຄວາມຜາສຸກ ປາຖະໜາແຕ່ຄວາມຫຼຸດພົ້ນຈາກໂຍຄະ ຄື ມານດາ ບິດາ

ອ້າຍນ້ອງຊາຍ ເອື້ອຍນ້ອງສາວ ບຸດ ທິດາ ມິດ ອຳມາດ ຍາດພີ່ນ້ອງ ຫຼື ຜູ້ຮ່ວມສາຍໂລຫິດ ຂອງຜູ້ນັ້ນ ສັດເຫຼົ່ານີ້ ຊື່ວ່າ ສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ

ສັງຂານເຫຼົ່າໃດເປັນທີ່ຮັກ ຮູບ ສູງ ກິນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະ ທີ່ໜ້າພໍໃຈ ສັງຂານ ເຫຼົ່ານີ້ ຊື່ວ່າສິ່ງເປັນທີ່ຮັກ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ ໄດ້ແກ່ ສິ່ງບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ ໒ ຈຳພວກ ຄື (໑) ສັດ (໒) ສັງຂານ ສັດ ເຫຼົ່າໃດບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ ສັດທັງຫຼາຍໃນໂລກນີ້ເປັນຜູ້ປາຖະໜາ ແຕ່ສິ່ງທີ່ບໍ່ແມ່ນປະໂຫຍດ ປາຖະໜາ ແຕ່ສິ່ງທີ່ບໍ່ເກື້ອກູນ ປາຖະໜາແຕ່ຄວາມບໍ່ຜາສຸກ ບໍ່ປາຖະໜາຄວາມຫຼຸດພົ້ນຈາກ ໂຍຄະ ປາຖະໜາຈະປົງຊີວິດຂອງຜູ້ນັ້ນ ສັດເຫຼົ່ານີ້ ຊື່ວ່າ ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ

ສັງຂານເຫຼົ່າໃດບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ ຮູບ ສູງ ກິນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະ ທີ່ບໍ່ໜ້າພໍໃຈ ສັງຂານເຫຼົ່ານີ້ ຊື່ວ່າບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ

ຄຳວ່າ ໂດຍແທ້ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍໂນດຽວ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍບໍ່ສົງໄສ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍ ບໍ່ເຄືອບແຄງ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍບໍ່ເປັນ ໒ ໂນ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍບໍ່ເປັນ ໒ ຢ່າງ ເປັນຄຳກ່າວ ໂດຍຮັດກຸມ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍບໍ່ຜິດ ຄຳວ່າ ໂດຍແທ້ ນີ້ ເປັນຄຳກ່າວທີ່ກຳນົດໄວ້ ແນ່ແລ້ວ

ຄຳວ່າ ແຕ່ເມື່ອຈະກຳຈັດ ກໍເພິ່ງຄອບງຳສັດ ຫຼື ສັງຂານທີ່ເປັນທີ່ຮັກ ຫຼື ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ ໂດຍແທ້ ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອຈະຄອບງຳກໍເພິ່ງກຳຈັດ ຫຼື ເມື່ອຈະກຳຈັດ ກໍເພິ່ງຄອບງຳສັດແລະ ສັງຂານທັງທີ່ເປັນທີ່ຮັກ ແລະ ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ ທັງທີ່ເປັນສຸກ ແລະ ເປັນທຸກ ທັງທີ່ໜ້າຍິນດີ ແລະ ບໍ່ໜ້າຍິນດີ ທັງທີ່ເປັນໂສມະນັດ ແລະ ໂທມະນັດ ທັງທີ່ເປັນອິດຖາຣົມ ແລະ ອະນິດຖາຣົມ ລວມຄວາມວ່າ ແຕ່ເມື່ອຈະກຳຈັດ ກໍເພິ່ງຄອບງຳສັດ ຫຼື ສັງຂານທີ່ເປັນທີ່ຮັກ ຫຼື ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກ ໂດຍແທ້ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງລຸອຳນາດຄວາມໂກດ ແລະ ຄວາມດູໝິ່ນ
ທັງເພິ່ງຊຸດຮາກຄວາມໂກດ ແລະ ຄວາມດູໝິ່ນເຫຼົ່ານັ້ນ ດຳຣົງຢູ່
ແຕ່ເມື່ອຈະກຳຈັດ ກໍເພິ່ງຄອບງຳສັດ ຫຼື ສັງຂານ
ທີ່ເປັນທີ່ຮັກ ຫຼື ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກໂດຍແທ້

[໒໐໔] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸຜູ້ມີປິຕິໃນເລື່ອງດີງາມ
ເພິ່ງເຊີດຊູປັນຍາ ເພິ່ງຂົ່ມອັນຕະລາຍເຫຼົ່ານັ້ນ
ເພິ່ງຜາບຄວາມບໍ່ຍິນດີໃນບ່ອນນອນອັນສະຫງັດ

ທັງຜາບທຳອັນເປັນບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງຄວາມຮຳໄຮ ໔ ປະການ

ວ່າດ້ວຍການມີປິຕິ ແລະ ການເຊີດຊູປັນຍາ

ຄຳວ່າ ປັນຍາ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸຜູ້ມີປິຕິໃນເລື່ອງດຶງາມ ເພິ່ງເຊີດຊູປັນຍາ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຮູ້ທົ່ວ ຄື ກິຣິຍາທີ່ຮູ້ແຈ້ງ ຄວາມວິໄຈ ຄວາມໄຈ້ແຍກ ຯລຯ ຄວາມບໍ່ຫຼົງງົມງວາຍ ຄວາມໄຈ້ແຍກທຳ ສຳມາທິດຖິ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງເຊີດຊູປັນຍາ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ທ່ຽວເຊີດຊູ ປັນຍາ ມີປັນຍາເປັນທຸງໄຊ ມີປັນຍາເປັນຍອດທຸງ ມີປັນຍາເປັນໃຫງ່ ຫຼາຍດ້ວຍການ ໄຈ້ແຍກ ຫຼາຍດ້ວຍການກວດສອບ ຫຼາຍດ້ວຍປັນຍາເພິ່ງພິນິດ ຫຼາຍດ້ວຍປັນຍາເພິ່ງ ພິຈາລະນາ ຢູ່ດ້ວຍປັນຍາແຈ້ມແຈ້ງ ທ່ຽວໄປດ້ວຍປັນຍານັ້ນ ຫຼາຍດ້ວຍປັນຍານັ້ນ ຫັກໃນປັນຍານັ້ນ ເອນໄປໃນປັນຍານັ້ນ ໂອນໄປໃນປັນຍານັ້ນ ໂນ້ມໄປໃນປັນຍານັ້ນ ນ້ອມໃຈເຊື່ອປັນຍານັ້ນ ມີປັນຍານັ້ນເປັນໃຫງ່ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງເຊີດຊູປັນຍາ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸຢ່າງຢູ່ກໍຮູ້ວ່າ ກຳລັງຢ່າງ ຢືນຢູ່ກໍຮູ້ວ່າ ກຳລັງຢືນ ນັ່ງຢູ່ກໍຮູ້ວ່າ ກຳລັງນັ່ງ ນອນຢູ່ກໍຮູ້ວ່າ ກຳລັງນອນ ຫຼື ທ່ານດຳລົງກາຍໄວ້ດ້ວຍອິລິຍາບົດຢ່າງໃດ ໆ ກໍຮູ້ ອິລິຍາ ບົດຢ່າງນັ້ນ ໆ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງເຊີດຊູປັນຍາ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸທຳຄວາມຮູ້ສຶກຕົວໃນການກ້າວໄປ ການຖອຍກັບ ຯລຯ ໃນການແລເບິ່ງ ການຫຼົວເບິ່ງ ຯລຯ ໃນການຄູ່ເຂົ້າ ການຢຽດອອກ ຯລຯ ໃນການຄອງສັງຄາຕິ ບາດ ແລະຈິວອນ ຯລຯ ໃນການສັນ ການດື່ມ ການຫຍ້າ ການຊົມຣົດ ການຖ່າຍອຸດຈາຣະ ປັດສາວະ ທຳຄວາມຮູ້ສຶກຕົວໃນການຢ່າງ ການຢືນ ການນັ່ງ ການຫຼັບ ການຕື່ນ ການເວົ້າ ການນິ່ງ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງເຊີດຊູປັນຍາ ແນວນີ້ແດ່

ຄຳວ່າ ຜູ້ມີປິຕິໃນເລື່ອງດຶງາມ ໄດ້ແກ່ ປິຕິ ຄື ປາໂມດ ເກີດດ້ວຍອຳນາດພຸດທານຸສະຕິ

ຄຳວ່າ ຜູ້ມີປິຕິໃນເລື່ອງດຶງາມ ອະທິບາຍວ່າ ປິຕິ ຄື ປາໂມດ ເກີດດ້ວຍອຳນາດ ທຳມານຸດສະຕິ ສັງຄານຸດສະຕິ ສີລານຸດສະຕິ ຈາຄານຸດສະຕິ ເທວະຕານຸດສະຕິ ອານາປານັດສະຕິ ມໍຣະນະສະຕິ ກາຍະຄະຕາສະຕິ ອຸປະສະມານຸດສະຕິ ຊື່ວ່າມີປິຕິໃນເລື່ອງດຶງາມ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸຜູ້ມີປິຕິໃນເລື່ອງດຶງາມເພິ່ງເຊີດຊູປັນຍາ

ຄຳວ່າ ອັນຕະລາຍ ໃນຄຳວ່າ ເພິ່ງຂົ່ມອັນຕະລາຍເຫຼົ່ານັ້ນ ໄດ້ແກ່ ອັນຕະລາຍ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ອັນຕະລາຍທີ່ຜາກົດ (໒) ອັນຕະລາຍທີ່ບໍ່ຜາກົດ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ອັນຕະລາຍທີ່ຜາກົດ ຯລຯ ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ອັນຕະລາຍທີ່ບໍ່ຜາກົດ ຯລຯ ຊື່ວ່າອັນຕະລາຍ ຍ້ອນເປັນອະກຸສົນທຳທີ່ອາໄສຢູ່ໃນອັດຕະພາບ ແນວນີ້ແດ່

ຄຳວ່າ ເພິ່ງຂົ່ມອັນຕະລາຍເຫຼົ່ານັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງຂົ່ມ ຄື ຄອບງຳ ຖ້ວມທັບ ຮັດຄຶງ ຍ່າຍີອັນຕະລາຍເຫຼົ່ານັ້ນໃຫ້ໄດ້ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງຂົ່ມອັນຕະລາຍເຫຼົ່ານັ້ນ

ຄຳວ່າ ຄວາມບໍ່ຍິນດີ ໃນຄຳວ່າ ເພິ່ງຜາບຄວາມບໍ່ຍິນດີໃນບ່ອນນອນອັນສະຫງົດ ໄດ້ແກ່ ຄວາມບໍ່ຍິນດີ ຄື ຄວາມບໍ່ໃຍດີ ຄວາມບໍ່ຍິນດີຍິ່ງ ຄວາມບໍ່ພໍໃຈ ຄວາມເບື້ອໜ່າຍ ຄວາມຣະອາ

ຄຳວ່າ ໃນບ່ອນນອນອັນສະຫງົດ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງຜາບ ຄື ເພິ່ງຄອບງຳ ຖ້ວມທັບ ຮັດຄຶງ ຍ່າຍີຄວາມບໍ່ຍິນດີໃນເສນາສະນະອັນສະຫງົດ ຫຼື ໃນທຳອັນເປັນກຸສົນຍິ່ງແນວໃດແນວໜຶ່ງ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງຜາບຄວາມບໍ່ຍິນດີໃນບ່ອນນອນອັນສະຫງົດ

ຄຳວ່າ ທັງຜາບທຳອັນເປັນບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງຄວາມຮຳໄຮ ໔ ປະການ ອະທິບາຍ ວ່າ ເພິ່ງຜາບ ຄື ຂົ່ມ ຄອບງຳ ຖ້ວມທັບ ຮັດຄຶງ ຍ່າຍີທຳອັນເປັນບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງຄວາມ ຄຳຄວນ ໔ ປະການ ລວມຄວາມວ່າ ທັງຜາບທຳອັນເປັນບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງຄວາມຮຳໄຮ ໔ ປະການ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພິກຂຸຜູ້ມີປິຕິໃນເລື່ອງດີງາມ
ເພິ່ງເຊີດຊູປັນຍາ ເພິ່ງຂົ່ມອັນຕະລາຍເຫຼົ່ານັ້ນ
ເພິ່ງຜາບຄວາມບໍ່ຍິນດີໃນບ່ອນນອນອັນສະຫງົດ
ທັງຜາບທຳອັນເປັນບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງຄວາມຮຳໄຮ ໔ ປະການ

[໒໐໕] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ເຮົາຈັກສັນອັນໃດນໍ ຫຼື ຈັກສັນບ່ອນໃດ
ຄືນນີ້ ເຮົານອນລຳບາກແລ້ວນໍ ເຮົາຈັກນອນບ່ອນໃດນໍ
ພິກຂຸຜູ້ເປັນເສຂະ ເພິ່ງກຳຈັດວິຕົກອັນເປັນບ່ອນຕັ້ງ
ແຫ່ງຄວາມຮຳໄຮເຫຼົ່ານີ້ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີກັງວົນທ່ອງທ່ຽວໄປ

ວ່າດ້ວຍຄວາມວິຕົກເປັນເຫດລຳພັນ

ຄຳວ່າ ເຮົາຈະສັນອັນໃດນໍ ໃນຄຳວ່າ ເຮົາຈະສັນອັນໃດນໍ ຫຼື ຈັກສັນບ່ອນໃດ ອະທິບາຍວ່າ ເຮົາຈັກສັນອັນໃດ ຄື ເຂົ້າ ເຂົ້າໜົມກຸມມາດ ເຂົ້າຝັງ ປາ ຫຼື ຊີ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ເຮົາຈະສັນອັນໃດນໍ

ຄຳວ່າ ຫຼື ຈັກສັນບ່ອນໃດ ອະທິບາຍວ່າ ເຮົາຈະສັນອັນໃດນໍ ບ່ອນໃດ ຄື ທີ່ຕະກູນກະສັດ ຕະກູນພາມ ຕະກູນແພດ ຫຼື ຕະກູນສູດ ລວມຄວາມວ່າ ເຮົາຈະສັນອັນໃດນໍ ຫຼື ຈັກສັນບ່ອນໃດ

ຄຳວ່າ ຄືນນີ້ ເຮົານອນລຳບາກແລ້ວນີ້ ເຮົາຈັກນອນບ່ອນໃດນີ້ ອະທິບາຍວ່າ ຄືນນີ້ ເຮົາ
ນອນລຳບາກເທິງແຜ່ນແປ້ນ ສາດ ແຜ່ນໜັງ ເຄື່ອງປູລາດເຮັດດ້ວຍຫຍ້າ ເຄື່ອງປູລາດເຮັດດ້ວຍ
ໃບໄມ້ ຫຼື ເຄື່ອງປູລາດເຮັດດ້ວຍເຟືອງ ຄືນຕໍ່ມາ ເຮົາຈັກນອນໃຫ້ສະບາຍ ບ່ອນໃດ ຄື ເທິງຕຽງ
ຕັ້ງ ພູກ ໝອນ ໃນວິຫານ ເຮືອນຫຼັງຄາດ້ານດຽວ ຜາສາດ ເຮືອນໂລ້ນ ຫຼືຖ້າ ລວມຄວາມວ່າ ຄືນ
ນີ້ ເຮົານອນລຳບາກແລ້ວນີ້ ເຮົາຈັກນອນບ່ອນໃດນີ້

ຄຳວ່າ ວິຕົກເຫຼົ່ານີ້ ໃນຄຳວ່າ ວິຕົກອັນເປັນບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງຄວາມຮ້າໄຮເຫຼົ່ານີ້ ໄດ້ແກ່ ວິ
ຕົກກ່ຽວກັບບິນທະບາດ^໑ ໒ ຢ່າງ ວິຕົກກ່ຽວກັບເສນາສະນະ ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ອັນເປັນບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງຄວາມຮ້າໄຮ ໄດ້ແກ່ ເປັນບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງການປັບທຸກ ເປັນ
ບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງຄວາມຮ້າໄຮ ລວມຄວາມວ່າ ວິຕົກອັນເປັນບ່ອນຕັ້ງແຫ່ງຄວາມຮ້າໄຮເຫຼົ່ານີ້

ຄຳວ່າ ພິກຂຸຜູ້ເປັນເສຂະ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸຜູ້ເປັນເສຂະ ເພິ່ງກຳຈັດ ຯລຯ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີກັງ
ວົນທ່ອງທ່ຽວໄປ ອະທິບາຍວ່າ ຍ້ອນເຫດໃດ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າ ເສຂະ ຍ້ອນກຳລັງສຶກສາ ຈຶ່ງຊື່
ວ່າເສຂະ ກຳລັງສຶກສາອັນໃດ ກຳລັງສຶກສາອະທິສິລະສິກຂາແດ່ ອະທິຈິດຕະສິກຂາແດ່ ອະທິ
ປັນຍາສິກຂາແດ່ ອະທິສິລະສິກຂາ ເປັນແນວໃດ? ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າ ອະທິປັນຍາສິກຂາ

ສິກຂາ ໓ ເຫຼົ່ານີ້ ເມື່ອພຣະເສຂະນິກເຖິງ ຊື່ວ່າກຳລັງສຶກສາ ເມື່ອຮູ້ ຊື່ວ່າກຳລັງສຶກສາ
ເມື່ອເຫັນ ຊື່ວ່າກຳລັງສຶກສາ ເມື່ອພິຈາລະນາ ຊື່ວ່າກຳລັງສຶກສາ ເມື່ອອະທິຖານຈິດຊື່ວ່າກຳລັງສຶກ
ສາ ເມື່ອນ້ອມໃຈເຊື່ອດ້ວຍສັດທາ ຊື່ວ່າກຳລັງສຶກສາ ເມື່ອປະຄອງຄວາມພຽນ ຊື່ວ່າກຳລັງສຶກສາ
ເມື່ອຕັ້ງສະຕິ ຊື່ວ່າກຳລັງສຶກສາ ເມື່ອຕັ້ງໃຈໝັ້ນ ຊື່ວ່າກຳລັງສຶກສາ ເມື່ອຮູ້ແຈ້ງດ້ວຍປັນຍາ ຊື່ວ່າ
ກຳລັງສຶກສາ ເມື່ອຮູ້ແຈ້ງທຳທີ່ຄວນຮູ້ແຈ້ງ ຊື່ວ່າກຳລັງສຶກສາ ເມື່ອກຳນົດຮູ້ທຳທີ່ຄວນກຳນົດຮູ້ ຊື່
ວ່າກຳລັງສຶກສາ ເມື່ອລະທຳທີ່ຄວນລະ ຊື່ວ່າກຳລັງສຶກສາ ເມື່ອຈະເລີນທຳທີ່ຄວນຈະເລີນ ຊື່ວ່າກຳ
ລັງສຶກສາ ເມື່ອເຮັດໃຫ້ແຈ້ງທຳທີ່ຄວນເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ຊື່ວ່າກຳລັງສຶກສາ ຄື ປະພຶດເອື້ອເພື່ອ ປະພຶດ
ເອື້ອເພື່ອໂດຍຊອບ ສະມາທານສິກສາ ຍ້ອນເຫດນັ້ນ ຈຶ່ງຕັດຮຽກວ່າເສຂະ

ພຣະເສຂະເພິ່ງສິກສາອະທິສິລະສິກຂາແດ່ ອະທິຈິດຕະສິກຂາແດ່ ອະທິປັນຍາສິກຂາ
ແດ່ ເພື່ອກຳຈັດ ບັນເທົາ ລະ ສະງົບ ສະລັດຖິ້ມ ຣະງັບ

ສິກຂາ ໓ ເຫຼົ່ານີ້ ເມື່ອພຣະເສຂະນິກເຖິງ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ເມື່ອຮູ້ ຯລຯ ເມື່ອເຮັດໃຫ້
ແຈ້ງທຳທີ່ຄວນເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ຊື່ວ່າເພິ່ງສິກສາ ຄື ເພິ່ງປະພຶດເອື້ອເພື່ອ ປະພຶດເອື້ອເພື່ອໂດຍ
ຊອບ ສະມາທານປະພຶດ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸຜູ້ເປັນເສຂະ ເພິ່ງກຳຈັດ

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີກັງວົນທ່ອງທ່ຽວໄປ ອະທິບາຍວ່າ

ພິກຂຸເປັນຜູ້ມີຄວາມກັງວົນທ່ອງທ່ຽວໄປ ເປັນແນວໃດ?

ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ປະກອບດ້ວຍຄວາມກັງວົນເລື່ອງຕະກູນ ຯລຯ ຄວາມກັງວົນເລື່ອງໝູ່ຄະນະ ຯລຯ ຄວາມກັງວົນເລື່ອງອາວາດ ຯລຯ ຄວາມກັງວົນເລື່ອງຈິວອນ ຯລຯ ຄວາມກັງວົນ ເລື່ອງບິນທະບາດ ຯລຯ ຄວາມກັງວົນເລື່ອງເສນາສະນະ ເປັນຜູ້ປະກອບດ້ວຍຄວາມກັງວົນເລື່ອງ ຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ພິກຂຸຊື່ວ່າເປັນຜູ້ມີຄວາມກັງວົນທ່ອງທ່ຽວໄປເປັນແນວນີ້

ພິກຂຸເປັນຜູ້ບໍ່ມີກັງວົນທ່ອງທ່ຽວໄປ ເປັນແນວໃດ?

ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ບໍ່ປະກອບດ້ວຍຄວາມກັງວົນເລື່ອງຕະກູນ ບໍ່ປະກອບດ້ວຍຄວາມກັງວົນເລື່ອງໝູ່ຄະນະ ອາວາດ ຈິວອນ ບິນທະບາດ ແລະ ຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ພິກຂຸຊື່ວ່າເປັນຜູ້ບໍ່ມີກັງວົນທ່ອງທ່ຽວໄປ ເປັນແນວນີ້

(ສົມຈິງດັງພາສີດວ່າ)

ເຫຼົ່າພິກຂຸໄປແຄວ້ນມະຄົດ ໄປແຄວ້ນໂກສິນ
ແຕ່ບາງພວກທ່ຽວໄປບໍ່ພ້ອມກັບໝູ່ ຈາກແຄວ້ນວັດຊີ
ເໝືອນເຫຼົ່າມະຣິຄະ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີກັງວົນຢູ່
ການປະພຶດຕົນເປັນຄົນມັກໜ້ອຍ ເປັນຄວາມດີ
ການປະພຶດສຸດຈະຣິດ ເປັນຄວາມດີ
ການປະຕິບັດເພື່ອລະກາມມະຄຸນ ໕ ທຸກເມື່ອ ເປັນຄວາມດີ
ການຖາມສິ່ງທີ່ເປັນປະໂຫຍດ ເປັນຄວາມດີ
ການປະຕິບັດຕາມໂອວາດໂດຍເຄົາລົບ ເປັນຄວາມດີ
ກິດມີການຟັງເປັນຕົ້ນ ເປັນເຄື່ອງໝາຍຄວາມເປັນສະມະນະ
ຂອງຜູ້ໝົດຄວາມກັງວົນ

ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸຜູ້ເປັນເສຂະເພິງກຳຈັດ ຯລຯ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີກັງວົນທ່ອງທ່ຽວໄປ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ເຮົາຈະສັນອັນໃດນໍ ຫຼື ຈັກສັນບ່ອນໃດ
ຄືນນີ້ ເຮົາອນລຳບາກແລ້ວນໍ ເຮົາຈັກອນບ່ອນໃດນໍ
ພິກຂຸຜູ້ເປັນເສຂະ ເພິງກຳຈັດວິຕິກອັນເປັນບ່ອນຕັ້ງ
ແຫ່ງຄວາມຮ້າໄຮເຫຼົ່ານີ້ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີກັງວົນທ່ອງທ່ຽວໄປ

[໒໐໖] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸນັ້ນໃນທຳວິໄນນີ້
ໄດ້ອາຫານ ແລະ ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມໃນການແລ້ວ
ເພິ່ງຮູ້ຈັກປະມານເພື່ອສັນໂດດ
ພິກຂຸນັ້ນຄຸ້ມຄອງໃນປັດໄຈເຫຼົ່ານັ້ນ
ເປັນຜູ້ສັງລວມທຸ່ງໄປໃນໝູ່ບ້ານ
ແມ່ນຖືກດຳກໍບໍ່ເພິ່ງກ່າວວາຈາຫຍາບ

ວ່າດ້ວຍການໄດ້ອາຫານ ແລະເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມໂດຍຊອບທຳ

ຄຳວ່າ ອາຫານ ໃນຄຳວ່າ ໄດ້ອາຫານ ແລະ ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມໃນການແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ເຂົ້າ
ສຸກ ເຂົ້າໝີມກຸມມາດ ເຂົ້າຜົງ ປາ ຊີ້ນ

ຄຳວ່າ ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ ໄດ້ແກ່ ຈິວອນ ໖ ຊະນິດ ຄື

໑. ໂຂມະ	໒. ກັບປາສິກະ
໓. ໂກເສີຍຍະ	໔. ກຳພະລະ
໕. ສານະ	໖. ພັງຄະ

ຄຳວ່າ ໄດ້ອາຫານ ແລະ ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມໃນການແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ ໄດ້ແລ້ວ ຄື ໄດ້ຮັບ
ແລ້ວ ສົມຫວັງແລ້ວ ປະສົບແລ້ວ ໄດ້ສະເພາະແລ້ວເຊິ່ງຈິວອນ ບິນທະບາດ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການ
ເວົ້າຕົວະ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການເວົ້າລຽບຄຽງ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການເຮັດນິມິດ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການກຳຈັດ
ຄຸນເຂົາ ມີແມ່ນດ້ວຍການຕໍ່ລາບດ້ວຍລາບ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຫ້ໄມ້ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຫ້ໄມ້ໄຜ່
ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຫ້ໃບໄມ້ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຫ້ດອກໄມ້ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຫ້ ໝາກໄມ້ ບໍ່ແມ່ນ
ດ້ວຍການໃຫ້ນ້ຳອາບ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຫ້ແປ້ງຈຸນ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຫ້ດິນສໍ້ພອງ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍ
ການໃຫ້ໄມ້ສີແຂ້ວ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຫ້ນ້ຳບ້ວນປາກ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍຄຳເວົ້າມຸ້ງໃຫ້ເຂົາຮັກຕົນ ບໍ່
ແມ່ນດ້ວຍຄຳເວົ້າເຫຼາະແຫຼະເໝືອນແກງຖົ່ວ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍກິຣິຍາປະຈົບ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການຂັດຕັ້ງ
ຕິສະນິດເຂົາ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍວິຊາເບິ່ງພື້ນທີ່ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍເດຍຣັດສານວິຊາ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍວິຊາທຳ
ນາຍລັກສະນະອະໄວຍະວະ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍວິຊາເບິ່ງເລີກຍາມ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການຢ່າງເຮັດຫນ້າທີ່
ທູດ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການຢ່າງເປັນຄົນຮັບໃຊ້ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການຢ່າງສື່ສານ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍເວຊະກຳ ບໍ່
ແມ່ນດ້ວຍນະວະກຳ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຊ້ກ້ອນເຂົ້າຕອບແທນກ້ອນເຂົ້າ ບໍ່ແມ່ນດ້ວຍການໃຫ້
ແລະ ການເພີ່ມໃຫ້ ແຕ່ໄດ້ແລ້ວ ຄື ໄດ້ຮັບແລ້ວ ສົມຫວັງແລ້ວ ປະສົບແລ້ວ ໄດ້ສະເພາະແລ້ວ
ໂດຍຊອບທຳ ໂດຍຍຸດຕິທຳ ລວມຄວາມວ່າ ໄດ້ອາຫານ ແລະ ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມໃນການແລ້ວ

ວ່າດ້ວຍຄວາມຮູ້ຈັກປະມານ ໒ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸນັ້ນ ຯລຯ ເພິ່ງຮູ້ຈັກປະມານ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸນັ້ນໃນທຳວິໄນນີ້ ຯລຯ ເພິ່ງຮູ້ຈັກປະມານເພື່ອສັນໂດດ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງຮູ້ຈັກປະມານໂດຍເຫດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ໂດຍການຮັບ (໒) ໂດຍການບໍຣິໂພກ

ພິກຂຸຮູ້ຈັກປະມານໂດຍການຮັບ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ແມ່ນເມື່ອທາຍົກຖວາຍໜອຍ ພິກຂຸກໍຮັບເພື່ອຄວາມອິດຖະກູນ ເພື່ອການຮັກສາຕະກູນ ເພື່ອການອະນຸເຄາະຕະກູນ ແມ່ນເມື່ອທາຍົກຖວາຍຫຼາຍ ພິກຂຸກໍຮັບຈົວອນພໍຄຸ້ມຄອງກາຍ ຮັບບິນທະບາດພໍບໍລິຫານທ້ອງ ພິກຂຸຊື່ວ່າ ຮູ້ຈັກປະມານໂດຍການຮັບ ເປັນແນວນີ້

ພິກຂຸຮູ້ຈັກປະມານໂດຍການບໍຣິໂພກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸພິຈາລະນາໂດຍແຍບຄາຍແລ້ວ ຈຶ່ງໃຊ້ສອຍຈົວອນ ພຽງເພື່ອປ້ອງກັນຄວາມໜາວ ປ້ອງກັນຄວາມຮ້ອນ ປ້ອງກັນສຳຜັດແຫ່ງເຫຼືອດ ຍຸງ ລົມ ແດດ ແລະ ສັດເລືອຄານ ພຽງເພື່ອປົກປິດອະໄວຍະວະທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມລະອາຍ

ພິກຂຸພິຈາລະນາໂດຍແຍບຄາຍແລ້ວ ຈຶ່ງສັນບິນທະບາດ ບໍ່ແມ່ນເພື່ອຫຼິ້ນ ບໍ່ແມ່ນເພື່ອມົວເມົາ ບໍ່ແມ່ນເພື່ອປະດັບ ບໍ່ແມ່ນເພື່ອຕົບແຕ່ງ ແຕ່ສັນພຽງເພື່ອໃຫ້ຮ່າງກາຍນີ້ດຳຣົງຢູ່ ເພື່ອໃຫ້ຮ່າງກາຍນີ້ດຳເນີນໄປໄດ້ ເພື່ອຮະງັບຄວາມລຳບາກ ເພື່ອອະນຸເຄາະພົມມະຈັນ ດ້ວຍມະນະສຶການວ່າ ເຮົາຈັກບຳບັດເວທະນາເກົ່າ ບໍ່ໃຫ້ເວທະນາໃໝ່ເກີດຂຶ້ນ ການດຳເນີນຊີວິດຂອງເຮົາຄວາມບໍ່ມີໂຫດ ແລະ ຢູ່ສະບາຍ ຈັກມີໄດ້ດ້ວຍວິທີການແນວນີ້

ພິກຂຸພິຈາລະນາໂດຍແຍບຄາຍແລ້ວ ຈຶ່ງໃຊ້ສອຍເສນາສະນະ ພຽງເພື່ອປ້ອງກັນຄວາມໜາວ ປ້ອງກັນຄວາມຮ້ອນ ປ້ອງກັນສຳຜັດແຫ່ງເຫຼືອດ ຍຸງ ລົມ ແດດ ແລະ ສັດເລືອຄານ ພຽງເພື່ອບັນເທົາອັນຕະລາຍຈາກລະດູ ແລະ ຄວາມຍືນດີໃນການຫຼົບຫຼີກ

ພິກຂຸພິຈາລະນາໂດຍແຍບຄາຍແລ້ວ ຈຶ່ງໃຊ້ສອຍຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ພຽງເພື່ອບຳບັດເວທະນາອັນເນື່ອງມາຈາກອາພາດທີ່ເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ເພື່ອຄວາມບໍ່ລຳບາກເປັນຢ່າງຍິ່ງ ພິກຂຸຊື່ວ່າຮູ້ຈັກປະມານໂດຍການບໍຣິໂພກ ເປັນແນວນີ້

ຄຳວ່າ ພິກຂຸນັ້ນ ຯລຯ ເພິ່ງຮູ້ຈັກປະມານ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງຮູ້ ຄື ຮູ້ທົ່ວ ຮູ້ແຈ່ມແຈ້ງ ຮູ້ສະເພາະ ແທງຕະຫຼອດໂດຍເຫດ ໒ ຢ່າງເຫຼົ່ານີ້ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸນັ້ນ ຯລຯ ເພິ່ງຮູ້ຈັກປະມານ

ຄຳວ່າ ໃນທຳວິໄນນີ້ ຯລຯ ເພື່ອສັນໂດດ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ສັນໂດດດ້ວຍຈົວອນຕາມມິຕາມໄດ້ ແລະ ກ່າວສັນເສີນຄວາມສັນໂດດດ້ວຍຈົວອນຕາມມິຕາມໄດ້

ທັງບໍ່ປະກອບການສະແຫວງຫາຜິດທີ່ບໍ່ສົມຄວນ ຍ້ອນເຫດແຫ່ງຈິວອນ ບໍ່ໄດ້ຈິວອນກໍບໍ່ກະວົນ ກະວາຍ ແລະ ໄດ້ຈິວອນແລ້ວກໍບໍ່ຕິດໃຈ ບໍ່ຫຼົງ ບໍ່ພົວພັນ ເບິ່ງເຫັນໂທດ ມີປັນຍາເຄື່ອງ ສະ ລັດອອກ ໃຊ້ສອຍຢູ່ ອັນໜຶ່ງ ຍ້ອນຄວາມສັນໂດດດ້ວຍຈິວອນຕາມມີຕາມໄດ້ນັ້ນ ທ່ານຈຶ່ງບໍ່ຍົກ ຕົນ ບໍ່ຂົ່ມຜູ້ອື່ນ ຍ້ອນພິກຂຸໃດຂະຫຍັນ ບໍ່ຂີ້ຄ້ານ ມີຄວາມຮູ້ຕົວ ມີສະຕິກຳກັບໃນຄວາມສັນໂດດ ດ້ວຍຈິວອນນັ້ນ ພິກຂຸນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ດຳຣົງຢູ່ໃນອະຣິຍະວົງ ທີ່ຮູ້ກັນວ່າດີເລີດ ເປັນຂອງເກົ່າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເປັນຜູ້ສັນໂດດດ້ວຍບິນທະບາດຕາມມີຕາມໄດ້ ແລະ ກ່າວສັນເສີນ ຄວາມສັນໂດດດ້ວຍບິນທະບາດຕາມມີຕາມໄດ້ ທັງບໍ່ປະກອບການສະແຫວງຫາຜິດທີ່ບໍ່ສົມຄວນ ຍ້ອນເຫດແຫ່ງບິນທະບາດ ບໍ່ໄດ້ບິນທະບາດກໍບໍ່ກະວົນກະວາຍ ແລະ ໄດ້ບິນທະ ບາດແລ້ວກໍບໍ່ ຕິດໃຈ ບໍ່ຫຼົງ ບໍ່ພົວພັນ ເບິ່ງເຫັນໂທດ ມີປັນຍາເຄື່ອງສະລັດອອກ ບໍ່ຮືໂພກຢູ່ ອັນໜຶ່ງ ຍ້ອນ ຄວາມສັນໂດດດ້ວຍບິນທະບາດຕາມມີຕາມໄດ້ນັ້ນ ທ່ານຈຶ່ງບໍ່ຍົກຕົນ ບໍ່ຂົ່ມຜູ້ອື່ນ ຍ້ອນພິກຂຸໃດ ຂະຫຍັນ ບໍ່ຂີ້ຄ້ານ ມີຄວາມຮູ້ຕົວ ມີສະຕິກຳກັບໃນຄວາມສັນໂດດດ້ວຍບິນທະບາດນັ້ນ ພິກຂຸນີ້ ຕັດຮຽກວ່າ ດຳຣົງຢູ່ໃນອະຣິຍະວົງທີ່ຮູ້ກັນວ່າ ດີເລີດ ເປັນຂອງເກົ່າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເປັນຜູ້ສັນໂດດດ້ວຍເສນາສະນະຕາມມີຕາມໄດ້ ແລະ ກ່າວສັນເສີນ ຄວາມສັນໂດດດ້ວຍເສນາສະນະຕາມມີຕາມໄດ້ ທັງບໍ່ປະກອບການສະແຫວງຫາຜິດທີ່ບໍ່ສົມຄວນ ຍ້ອນເຫດແຫ່ງເສນາສະນະ ບໍ່ໄດ້ເສນາສະນະກໍບໍ່ກະວົນກະວາຍ ແລະ ໄດ້ເສນາສະນະແລ້ວກໍ ບໍ່ຕິດໃຈ ບໍ່ຫຼົງ ບໍ່ພົວພັນ ເບິ່ງເຫັນໂທດ ມີປັນຍາເຄື່ອງສະລັດອອກ ໃຊ້ສອຍ ອັນໜຶ່ງ ຍ້ອນ ຄວາມສັນໂດດດ້ວຍເສນາສະນະຕາມມີຕາມໄດ້ນັ້ນ ທ່ານຈຶ່ງບໍ່ຍົກຕົນ ບໍ່ຂົ່ມຜູ້ອື່ນ ຍ້ອນພິກຂຸໃດ ຂະຫຍັນ ບໍ່ຂີ້ຄ້ານ ມີຄວາມຮູ້ຕົວ ມີສະຕິກຳກັບໃນຄວາມສັນໂດດ ດ້ວຍ ເສນາສະນະນັ້ນ ພິກ ຂຸນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ດຳຣົງຢູ່ໃນອະຣິຍະວົງທີ່ຮູ້ກັນວ່າດີເລີດ ເປັນຂອງເກົ່າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເປັນຜູ້ສັນໂດດດ້ວຍຄຣິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານຕາມມີຕາມໄດ້ ແລະ ກ່າວສັນເສີນຄວາມສັນໂດດດ້ວຍຄຣິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານຕາມມີຕາມໄດ້ ທັງບໍ່ປະກອບ ການສະແຫວງຫາຜິດທີ່ບໍ່ສົມຄວນ ຍ້ອນເຫດແຫ່ງຄຣິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ບໍ່ໄດ້ ຄຣິລານະ ປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານກໍບໍ່ກະວົນກະວາຍ ແລະ ໄດ້ຄຣິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານແລ້ວກໍບໍ່ຕິດໃຈ ບໍ່ຫຼົງ ບໍ່ພົວພັນ ເບິ່ງເຫັນໂທດ ມີປັນຍາເຄື່ອງສະລັດອອກ ບໍ່ຮືໂພກຢູ່ ອັນໜຶ່ງ ຍ້ອນຄວາມສັນ ໂດດດ້ວຍຄຣິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານຕາມມີຕາມໄດ້ນັ້ນ ທ່ານຈຶ່ງບໍ່ຍົກຕົນ ບໍ່ຂົ່ມຜູ້ອື່ນ ຍ້ອນ ພິກຂຸໃດຂະຫຍັນ ບໍ່ຂີ້ຄ້ານ ມີຄວາມຮູ້ຕົວ ມີສະຕິກຳກັບໃນຄວາມສັນໂດດ ດ້ວຍຄຣິລານະປັດໄຈ ເພສັດບໍຣິຂານຕາມມີຕາມໄດ້ນັ້ນ ພິກຂຸນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ດຳຣົງຢູ່ໃນອະຣິຍະວົງ ທີ່ຮູ້ກັນວ່າດີເລີດ ເປັນຂອງເກົ່າ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸນັ້ນໃນທຳວິໄນນີ້ ຯລຯ ເພິ່ງຮູ້ຈັກປະມານ ເພື່ອສັນໂດດ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸນັ້ນຄຸ້ມຄອງໃນປັດໄຈເຫຼົ່ານັ້ນ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸນັ້ນຄຸ້ມຄອງໃນປັດໄຈເຫຼົ່ານັ້ນ ເປັນຜູ້ສັງລວມທຸ່ງໄປໃນໝູ່ບ້ານ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸນັ້ນ ຄຸ້ມຄອງ ຄື ປົກປັກ ຮັກສາ ສັງວອນໃນຈິວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ຄືລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸນັ້ນຄຸ້ມຄອງໃນປັດໄຈເຫຼົ່ານັ້ນ ແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸນັ້ນຄຸ້ມຄອງ ຄື ປົກປັກ ຮັກສາ ສັງວອນໃນອາຍະຕະນະທັງຫຼາຍ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸນັ້ນຄຸ້ມຄອງໃນປັດໄຈເຫຼົ່ານັ້ນ ແນວນີ້ແດ່

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ສັງລວມທຸ່ງໄປໃນໝູ່ບ້ານ ອະທິບາຍວ່າ ເປັນຜູ້ສັງລວມ ຄື ຣະວັງ ຣະມັດຣະວັງ ຄຸ້ມຄອງ ປົກປັກ ຮັກສາ ສັງວອນ ທຸ່ງໄປໃນໝູ່ບ້ານ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸນັ້ນຄຸ້ມຄອງໃນປັດໄຈເຫຼົ່ານັ້ນ ເປັນຜູ້ສັງລວມທຸ່ງໄປໃນໝູ່ບ້ານ

ຄຳວ່າ ແມ່ນຖືກດຳກໍບໍ່ເພິ່ງກ່າວວາຈາຫຍາບ ອະທິບາຍວ່າ ຖືກປະທຸດສະຮ້າຍ ຖືກດຳ ຄື ຖືກສຽດສີ ຖືກຢຽດຢາມ ຖືກຕິຕຽນ ຖືກວ່າຮ້າຍ ກໍບໍ່ເພິ່ງວ່າກ່າວຕອບຜູ້ທີ່ວ່າກ່າວ ບໍ່ເພິ່ງດຳ ຕອບຜູ້ທີ່ດຳ ບໍ່ເພິ່ງໂກດຕອບຜູ້ທີ່ໂກດ ບໍ່ເພິ່ງໝາງໃຈຕອບຜູ້ທີ່ໝາງໃຈ ດ້ວຍຖ້ອຍຄຳຫຍາບ ຄຳເວົ້າກະດ້າງ ໄດ້ແກ່ ບໍ່ເພິ່ງກໍການຜິດຖຽງ ບໍ່ເພິ່ງກໍການໝາງໃຈ ບໍ່ເພິ່ງກໍການຍາດແຍ່ງ ບໍ່ເພິ່ງກໍການວິວາດ ບໍ່ເພິ່ງກໍການມຸ້ງຮ້າຍ ຄື ເພິ່ງລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມ ບໍ່ມີອີກເຊິ່ງການຜິດຖຽງ ການໝາງໃຈ ການຍາດແຍ່ງ ການວິວາດ ການມຸ້ງຮ້າຍ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງ ເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວ້ນ ເວ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼຸດພົ້ນຈາກການຜິດຖຽງ ການໝາງໃຈ ການຍາດແຍ່ງ ການວິວາດ ການມຸ້ງຮ້າຍ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກກິເລດ) ຢູ່ ລວມຄວາມວ່າ ແມ່ນຖືກດຳກໍບໍ່ເພິ່ງກ່າວວາຈາຫຍາບ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພິກຂຸນັ້ນໃນທຳວິໄນນີ້

ໄດ້ອາຫານ ແລະ ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມໃນການແລ້ວ

ເພິ່ງຮູ້ຈັກປະມານເພື່ອສັນໂດດ

ພິກຂຸນັ້ນຄຸ້ມຄອງໃນປັດໄຈເຫຼົ່ານັ້ນ

ເປັນຜູ້ສັງລວມທຸ່ງໄປໃນໝູ່ບ້ານ

ແມ່ນຖືກດຳກໍບໍ່ເພິ່ງກ່າວວາຈາຫຍາບຊ້າ

[໒໐໗] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ບໍ່ສອດສ່າຍຈັກຊຸ

ແລະ ບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ

ເພິ່ງເປັນຜູ້ຂວນຂວາຍໃນຊານ ຕີນຢູ່ສ່ວນຫຼາຍ

ຜາຣົບອຸເປກຂາ ມີຈິດຕັ້ງໝັ້ນ ເພິ່ງເຂົ້າໄປຕັດຄວາມນົກຄິດ

ທີ່ອາໄສຄວາມນິກ ແລະ ຄວາມຄະນອງ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ບໍ່ສອດສ່າຍຈັກຊຸ ແລະບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ ອະທິບາຍວ່າ

ພິກຂຸເປັນຜູ້ສອດສ່າຍຈັກຊຸ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ເປັນຜູ້ມີຕາລັອກແລັກ ຄື ເປັນຜູ້ປະກອບດ້ວຍຄວາມເປັນຄົນມີຕາລັອກແລັກດ້ວຍຄິດວ່າ ຮູບທີ່ຍັງບໍ່ເຄີຍເບິ່ງ ເຮົາຄວນເບິ່ງ ຮູບທີ່ເຮົາເຄີຍເບິ່ງແລ້ວຄວນຜ່ານໄປເລີຍ ຈຶ່ງເປັນຜູ້ຂວນຂວາຍການທຸ່ງໄປດົນນານ ແລະການທຸ່ງໄປບໍ່ແນ່ນອນຈາກອາຮາມໜຶ່ງໄປສູ່ອີກອາຮາມໜຶ່ງ ຈາກອຸທະຍານໜຶ່ງໄປສູ່ອີກອຸທະຍານໜຶ່ງ ຈາກບ້ານໜຶ່ງໄປສູ່ອີກບ້ານໜຶ່ງ ຈາກນິຄົມໜຶ່ງໄປສູ່ອີກນິຄົມໜຶ່ງ ຈາກນະຄອນໜຶ່ງໄປສູ່ອີກນະຄອນໜຶ່ງ ຈາກຣັດໜຶ່ງໄປສູ່ອີກຣັດໜຶ່ງ ຈາກຊົນນະບົດ (ປະເທດ) ໜຶ່ງໄປສູ່ອີກຊົນນະບົດໜຶ່ງ ເພື່ອເບິ່ງຮູບ ພິກຂຸຊື່ວ່າເປັນຜູ້ສອດສ່າຍຈັກຊຸ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນເຮືອນ ຍ່າງໄປຕາມຖະໜົນບໍ່ສັງລວມ ຍ່າງແນມເບິ່ງຊ້າງ ເບິ່ງມ້າ ເບິ່ງລົດ ເບິ່ງພົນຍ່າງ ເບິ່ງສະຕີ ເບິ່ງບຸຣຸດ ເບິ່ງເດັກຊາຍ ເບິ່ງເດັກຍິງ ເບິ່ງຮ້ານຕະຫຼາດ ເບິ່ງໜ້າມຸກເຮືອນ ເບິ່ງຂ້າງເທິງ ເບິ່ງຂ້າງລຸ່ມ ເບິ່ງທິດນ້ອຍທິດໃຫຍ່ ພິກຂຸຊື່ວ່າເປັນຜູ້ສອດສ່າຍຈັກຊຸ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເຫັນຮູບທາງຕາແລ້ວ ເປັນຜູ້ລວບຖື ເປັນຜູ້ແຍກຖື (ອະໄວຍະວະສ່ວນຕ່າງ ໆ) ຍ່ອມບໍ່ປະຕິບັດເພື່ອສັງລວມຈັກຊຸນຊີ ເຊິ່ງເມື່ອບໍ່ສັງລວມແລ້ວຈະເປັນເຫດໃຫ້ບາບອະກຸສົນທຳ ຄື ອະພິດຊາ ແລະ ໂທມະນັດຄອບງຳໄດ້ ຍ່ອມບໍ່ຮັກສາຈັກຊຸນຊີ ຍ່ອມບໍ່ເຖິງຄວາມສັງລວມໃນຈັກຊຸນຊີ ພິກຂຸຊື່ວ່າເປັນຜູ້ສອດສ່າຍຈັກຊຸ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເປັນຜູ້ຂວນຂວາຍເບິ່ງການລະຫຼິ້ນ ອັນເປັນຂ້າເສິກແກ່ກຸສົນເຫັນປານນີ້ ເໝືອນສະມະນະພາມຜູ້ຈະເລີນບາງພວກ ບໍ່ຮູ້ໂພກອາຫານທີ່ເຂົາໃຫ້ດ້ວຍສັດທາແລ້ວ ຍັງຂວນຂວາຍເບິ່ງການລະຫຼິ້ນອັນເປັນຂ້າເສິກແກ່ກຸສົນເຫັນປານນີ້ ຄື ການຟ້ອນ ການຂັບຮ້ອງ ການເສບດົນຕີ ການເບິ່ງມະໂຫລະສົບ ການເລົ່ານິທານ ການຫຼິ້ນຕົບມື ການຫຼິ້ນປຸກຜີ ການຫຼິ້ນຕົກອ່ງ ການສ້າງສາກບ້ານເມືອງໃຫ້ສວຍງາມ ການລະຫຼິ້ນຂອງຄົນຈັນທານ ການຫຼິ້ນແປ້ນໂຍກ ການລະຫຼິ້ນໜ້າສົບ ການແຂ່ງຊົນຊ້າງ ການແຂ່ງມ້າ ການແຂ່ງຊົນຄວາຍ ການແຂ່ງຊົນງົວ ການແຂ່ງຊົນແບ້ ການແຂ່ງຊົນແກະ ການແຂ່ງຕີໄກ່ ການແຂ່ງຕີນົກກະທາ ການຮຳກະບີກະບອງ ການຊົກມວຍປ້າ ການຮົບ ການກວດພົນສວນສະໜາມ ການຈັດກະບວນທັບ ພິກຂຸຊື່ວ່າເປັນຜູ້ສອດສ່າຍຈັກຊຸ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ພິກຂຸບໍ່ເປັນຜູ້ສອດສ່າຍຈັກຊຸ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ບໍ່ເປັນຜູ້ມີຕາລັອກແລ້ກ ຄື ບໍ່ເປັນຜູ້ປະກອບດ້ວຍຄວາມ ເປັນຄົນມີຕາລັອກແລ້ກດ້ວຍຄິດວ່າ ຮູບທີ່ຍັງບໍ່ເຄີຍເບິ່ງ ເຮົາຄວນເບິ່ງ ຮູບທີ່ເຮົາເຄີຍເບິ່ງແລ້ວ ຄວນຜ່ານໄປເລີຍ ຈຶ່ງບໍ່ເປັນຜູ້ຂວນຂວາຍການທ່ຽວໄປດົນນານ ແລະ ການທ່ຽວໄປບໍ່ແນ່ນອນ ຈາກອາຮາມໜຶ່ງໄປສູ່ອີກອາຮາມໜຶ່ງ ຈາກອຸທະຍານໜຶ່ງໄປສູ່ອີກອຸທະຍານໜຶ່ງ ຈາກບ້ານໜຶ່ງ ໄປສູ່ອີກບ້ານໜຶ່ງ ຈາກນິຄົມໜຶ່ງໄປສູ່ອີກນິຄົມໜຶ່ງ ຈາກນະຄອນໜຶ່ງໄປສູ່ອີກນະຄອນໜຶ່ງ ຈາກ ຣັດໜຶ່ງໄປສູ່ອີກຣັດໜຶ່ງ ຈາກຊົນນະບົດ (ປະເທດ) ໜຶ່ງໄປສູ່ອີກຊົນນະບົດໜຶ່ງ ເພື່ອເບິ່ງຮູບ ພິກຂຸຊື່ວ່າບໍ່ເປັນຜູ້ສອດສ່າຍຈັກຊຸ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເຂົ້າສູ່ບໍລິເວນເຮືອນ ຍ່າງໄປຕາມຖະໜົນກໍສັງລວມ ບໍ່ຍ່າງແນມເບິ່ງ ຊ້າງ ຯລຯ ບໍ່ແນມເບິ່ງທິດນ້ອຍທິດໃຫຍ່ ພິກຂຸຊື່ວ່າບໍ່ເປັນຜູ້ສອດສ່າຍຈັກຊຸ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເຫັນຮູບທາງຕາແລ້ວ ບໍ່ລວບຖື ຯລຯ ຍ່ອມເຖິງຄວາມສັງລວມໃນ ຈັກຊຸນຊີ ພິກຂຸຊື່ວ່າບໍ່ເປັນຜູ້ສອດສ່າຍຈັກຊຸ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເປັນຜູ້ງົດເວັ້ນຈາກການຂວນຂວາຍໃນການເບິ່ງການລະຫຼິ້ນອັນເປັນ ຂ້າເສິກແກ່ກຸສົນເຫັນປານນີ້ ເໝືອນສະມະນະພາມຜູ້ຈະເລີນບາງພວກບໍ່ຮູ້ໂພກອາຫານທີ່ເຂົາໃຫ້ ດ້ວຍສັດທາແລ້ວ ກໍບໍ່ຂວນຂວາຍເບິ່ງການລະຫຼິ້ນອັນເປັນຂ້າເສິກແກ່ກຸສົນເຫັນປານນີ້ ຄື ຯລຯ ການຈັດກະບວນທັບ ພິກຂຸຊື່ວ່າບໍ່ເປັນຜູ້ສອດສ່າຍຈັກຊຸ ເປັນແນວນີ້ແດ່ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸ ເພິ່ງເປັນຜູ້ບໍ່ສອດສ່າຍຈັກຊຸ

ຄຳວ່າ ແລະ ບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ ອະທິບາຍວ່າ

ພິກຂຸເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບາງອົງໃນທຳວິໄນນີ້ ເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ ຄື ປະກອບດ້ວຍຄວາມເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ ບໍ່ສຸກ ຈຶ່ງເປັນຜູ້ຂວນຂວາຍໃນການທ່ຽວໄປດົນນານ ການທ່ຽວໄປບໍ່ມີຈຸດໝາຍແນ່ນອນ ຈາກອາ ຮາມໜຶ່ງໄປສູ່ອີກອາຮາມໜຶ່ງ ຯລຯ ເພື່ອເບິ່ງຮູບ ພິກຂຸຊື່ວ່າເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ອີກໄນໜຶ່ງ ພິກຂຸເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ ຄື ປະກອບດ້ວຍຄວາມເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກພາຍໃນ ສັງຄາຮາມ ບໍ່ແມ່ນຍ້ອນເຫດແຫ່ງປະໂຫຍດ ບໍ່ແມ່ນຍ້ອນເຫດແຫ່ງການກະທຳ ແຕ່ເປັນຜູ້ ຟຸ້ງ ຊ່ານ ມີຈິດໃຈບໍ່ສະງົບ ຍ່າງຈາກບໍລິເວນໜຶ່ງໄປສູ່ອີກບໍລິເວນໜຶ່ງ ຈາກວິຫານໜຶ່ງໄປສູ່ອີກວິ ຫານໜຶ່ງ ຯລຯ ເວົ້າເລື່ອງຄວາມຈະເລີນ ແລະ ຄວາມເສື່ອມ ດັ່ງນີ້ ພິກຂຸຊື່ວ່າເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ ສຸກ ເປັນແນວນີ້ແດ່

ຄຳວ່າ ແລະ ບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນ ໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ ຄື ເພິ່ງເປັນຜູ້ງົດ ງົດເວັ້ນ ເວັ້ນຂາດ ອອກ ສະລັດອອກ ຫຼຸດພົ້ນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ ມີໃຈເປັນອິດສະຫຼະ (ຈາກ

ກິເລດ) ຢູ່ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງເປັນຜູ້ພໍໃຈໃນຄວາມຫຼົບຫຼີກ ຍິນດີໃນຄວາມຫຼົບຫຼີກ ໝັ້ນປະກອບຄວາມສະງົບແຫ່ງຈິດພາຍໃນ ບໍ່ເຫັນຫ່າງຈາກຊານ ປະກອບດ້ວຍວິປັດສະນາ ເພີ່ມພູນການຢູ່ໃນເຮືອນວ່າງ ມີຊານ ເປັນຜູ້ຍິນດີໃນຊານ ຂວນຂວາຍໃນຄວາມເປັນຜູ້ມີຈິດ ມີອາລົມໜຶ່ງດຽວ ໜັກໃນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ບໍ່ສອດສ່າຍຈັກຊຸ ແລະ ບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງເປັນຜູ້ຂວນຂວາຍໃນຊານ ໃນຄຳວ່າ ເພິ່ງເປັນຜູ້ຂວນຂວາຍໃນຊານ ຕີນຢູ່ສ່ວນຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງເປັນຜູ້ຂວນຂວາຍໃນຊານ ດ້ວຍເຫດ ໒ ຢ່າງ ຄື

໑. ພິກຂຸເປັນຜູ້ປະກອບ ຄື ຂວນຂວາຍ ມັງໝັ້ນ ມັງໝັ້ນສະເໝີເພື່ອເຮັດປະຖົມຊານ ທີ່ຍັງບໍ່ເກີດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ເປັນຜູ້ປະກອບ ຂວນຂວາຍ ມັງໝັ້ນ ມັງໝັ້ນສະເໝີ ເພື່ອເຮັດທຸຕິຍະຊານທີ່ຍັງບໍ່ເກີດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ຯລຯ ເພື່ອເຮັດຕະຕິຍະຊານທີ່ຍັງບໍ່ເກີດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ຯລຯ ເພື່ອເຮັດຈະຕຸດຖະຊານທີ່ຍັງບໍ່ເກີດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງເປັນຜູ້ຂວນຂວາຍໃນຊານ ເປັນແນວນີ້ແດ່

໒. ພິກຂຸຊ້ອງເສບ ຈະເລີນ ເຮັດໃຫ້ຫຼາຍ ເຊິ່ງປະຖົມຊານທີ່ເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ຊ້ອງເສບ ຈະເລີນ ເຮັດໃຫ້ຫຼາຍ ເຊິ່ງທຸຕິຍະຊານທີ່ເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ຯລຯ ຕະຕິຍະຊານທີ່ເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ຯລຯ ຈະຕຸດຖະຊານທີ່ເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງເປັນຜູ້ຂວນຂວາຍໃນຊານ ເປັນແນວ ນີ້ແດ່

ຄຳວ່າ ຕີນຢູ່ສ່ວນຫຼາຍ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸໃນທຳວິໄນນີ້ ຊຳຮະຈິດໃຫ້ບໍລິສຸດຈາກ ທຳເຄື່ອງກາງກັນດ້ວຍການຢ່າງຈົງກົມ ແລະ ການນັ່ງຕະຫຼອດວັນ ຄື ຊຳຮະຈິດໃຫ້ບໍລິສຸດຈາກທຳເຄື່ອງກາງກັນດ້ວຍການຢ່າງຈົງກົມ ແລະ ການນັ່ງຕະຫຼອດປະຖົມຍາມແຫ່ງຣາຕິ ສຳເລັດການນອນຢ່າງຣາດຊະສີ ໂດຍຕະແຄງດ້ານຂວາ ຊ້ອນຕີນເຫຼື່ອມຕີນ ມີສະຕິສຳ ປະຊັນຍະ ກຳນົດເວລາຕີນໄວ້ໃນໃຈ ຕະຫຼອດມັດຊິມະຍາມແຫ່ງຣາຕິ ລຸກຂຶ້ນແລ້ວຊຳຮະ ຈິດໃຫ້ບໍລິສຸດຈາກທຳເຄື່ອງກາງກັນດ້ວຍການຢ່າງຈົງກົມ ແລະ ການນັ່ງຕະຫຼອດປັດສິມຍາມແຫ່ງຣາຕິ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງເປັນຜູ້ຂວນຂວາຍໃນຊານ ຕີນຢູ່ສ່ວນຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ຜາຣົບອຸເປກຂາ ມີຈິດຕັ້ງໝັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ອຸເປກຂາ ໄດ້ແກ່ ອຸເປກຂາ ຄື ຄວາມເພິກເສີຍ ຄວາມເພິກເສີຍຢ່າງຍິ່ງ ຄວາມທີ່ຈິດສະງົບ ຄວາມທີ່ຈິດສະຫງົດ ຄວາມທີ່ຈິດເປັນກາງໃນຈະຕຸດຖະຊານ

ຄຳວ່າ ມີຈິດຕັ້ງໝັ້ນ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຕັ້ງໝັ້ນ ຄວາມດຳຣົງໝັ້ນ ຄວາມບໍ່ຄອນແຄນ ຄວາມບໍ່ກວັດແກວງ ຄວາມບໍ່ຟຸ້ງຊ່ານແຫ່ງຈິດ ຄວາມທີ່ຈິດບໍ່ຊັດສ່າຍ ສະມະຖະ ສະມາທິນຊິ ສະມາທິພະລະ ສຳມາສະມາທິ

ຄຳວ່າ ຜາຣົບອຸເປກຂາ ມີຈິດຕັ້ງໝັ້ນ ອະທິບາຍວ່າ ຜາຣົບອຸເປກຂາໃນຈະຕຸດຖະຊານ ມີຈິດມີອາລົມເປັນໜຶ່ງດຽວ ມີຈິດບໍ່ຟຸ້ງຊ່ານ ມີໃຈບໍ່ຊັດສ່າຍ ລວມຄວາມວ່າ ຜາຣົບອຸເປກຂາ ມີຈິດຕັ້ງໝັ້ນ

ວ່າດ້ວຍຄວາມນຶກ ໙ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ຄວາມນຶກ ໃນຄຳວ່າ ເພິ່ງເຂົ້າໄປຕັດຄວາມນຶກທຳທີ່ອາໄສຄວາມນຶກ ແລະ ຄວາມຄະນອງ ໄດ້ແກ່ ຄວາມນຶກ ໙ ຢ່າງ ຄື

໑. ຄວາມນຶກໃນກາມ
໒. ຄວາມນຶກໃນຄວາມພະຍາບາດ
໓. ຄວາມນຶກໃນຄວາມບຽດບຽນ
໔. ຄວາມນຶກເຖິງຍາດພີ່ນ້ອງ
໕. ຄວາມນຶກເຖິງຊົນນະບົດ
໖. ຄວາມນຶກເຖິງເທບພະເຈົ້າ
໗. ຄວາມນຶກກ່ຽວເນື່ອງດ້ວຍຄວາມເປັນຜູ້ອິດຜູ້ອື່ນ
໘. ຄວາມນຶກກ່ຽວເນື່ອງດ້ວຍລາບສັກກາຣະ ແລະ ຄວາມສັນເສີນ
໙. ຄວາມນຶກກ່ຽວເນື່ອງດ້ວຍຄວາມບໍ່ຖືກດູໝິ່ນ

ເຫຼົ່ານີ້ຮຽກວ່າ ຄວາມນຶກ ໙ ຢ່າງ

ກາມສັນຍາເປັນບ່ອນອາໄສແຫ່ງກາມວິຕົກ ພະຍາບາດສັນຍາເປັນບ່ອນອາໄສແຫ່ງພະຍາບາດວິຕົກ ວິທິງສາສັນຍາເປັນບ່ອນອາໄສແຫ່ງວິທິງສາວິຕົກ

ອີກໄນໜຶ່ງ ອະວິດຊາ ອະໂຍນິໂສມະນະສິການ ອັດສະມິມານະ ອະໂນດຕັບປະ ແລະ ອຸດທັດຈະ ເປັນບ່ອນອາໄສແຫ່ງວິຕົກ ຄື ຄວາມນຶກ ຄວາມດຳຣິທັງຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ຄວາມຄະນອງ ອະທິບາຍວ່າ ຄວາມຄະນອງມີ ຊື່ວ່າຄວາມຄະນອງ ຄວາມຄະນອງຕີນ ຊື່ວ່າຄວາມຄະນອງ ຄວາມຄະນອງມີ ແລະ ຕີນ ກໍຊື່ວ່າຄວາມຄະນອງ ຄວາມສຳຄັນໃນສິ່ງທີ່ບໍ່ຄວນວ່າຄວນ ຄວາມສຳຄັນໃນສິ່ງທີ່ຄວນວ່າບໍ່ຄວນ ຄວາມສຳຄັນໃນສິ່ງທີ່ບໍ່ມີໂທດວ່າມີໂທດ ຄວາມສຳຄັນໃນສິ່ງທີ່ມີໂທດວ່າບໍ່ມີໂທດ ຄວາມຄະນອງ ກິຣິຍາທີ່ຄະນອງ ພາວະທີ່ຄະນອງ ຄວາມເດືອດຮ້ອນຈິດ ໃຈຟຸ້ງຊ່ານເທັ້ນປານນີ້ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ຄວາມຄະນອງ

ອີກໄນໜຶ່ງ ຄວາມຄະນອງ ຄວາມເດືອດຮ້ອນຈິດ ໃຈຟຸ້ງຊ່ານ ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນເຫດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຍ້ອນເຮັດ (໒) ຍ້ອນບໍ່ເຮັດ ຄວາມຄະນອງ ຄວາມເດືອດຮ້ອນຈິດ ໃຈຟຸ້ງຊ່ານ ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນເຮັດ ແລະ ຍ້ອນບໍ່ເຮັດ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ຄວາມຄະນອງ ຄວາມເດືອດຮ້ອນຈິດ ໃຈຟຸ້ງຊ່ານ ເກີດຂຶ້ນວ່າ ເຮົາເຮັດແຕ່ກາຍທຸດ ຈະຮີດ ບໍ່ເຮັດກາຍສຸດຈະຮີດ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ວະຈິທຸດຈະຮີດ ບໍ່ເຮັດວະຈິສຸດຈະຮີດ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ມະໂນທຸດຈະຮີດ ບໍ່ເຮັດມະໂນສຸດຈະຮີດ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ປານາຕິບາດ ບໍ່ເຮັດ ຄວາມງົດເວັ້ນຈາກປານາຕິບາດ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ອະທິນນາທານ ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກອະ ທິນນາທານ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ກາເມສຸມິດສາຈານ ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກກາເມສຸມິດສາຈານ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ມຸສາວາດ ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກມຸສາວາດ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ປິສຸນາວາ ຈາ ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກປິສຸນາວາຈາ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ຜະຣຸສະວາຈາ ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດ ເວັ້ນຈາກຜະຣຸສະວາຈາ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ສຳຜັບປະລາປະ ບໍ່ເຮັດຄວາມງົດເວັ້ນຈາກສຳຜັບປະ ລາປະ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ອະພິດຊາ ບໍ່ເຮັດອະນະພິດຊາ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ພະຍາບາດ ບໍ່ເຮັດ ອັບພະຍາບາດ ຯລຯ ເຮົາເຮັດແຕ່ມິດສາທິດຖິ ບໍ່ເຮັດສຳມາທິດຖິ ຄວາມຄະນອງ ຄວາມເດືອດ ຮ້ອນຈິດ ໃຈຟຸ້ງຊ່ານ ເກີດຂຶ້ນ ຍ້ອນເຮັດ ແລະ ຍ້ອນບໍ່ເຮັດ ເປັນແນວນີ້

ອີກໄນໜຶ່ງ ຄວາມຄະນອງ ຄວາມເດືອດຮ້ອນຈິດ ໃຈຟຸ້ງຊ່ານ ເກີດຂຶ້ນວ່າ ເຮົາບໍ່ໄດ້ ຮັກສາສິນໃຫ້ບໍລິບູນ ຯລຯ ເຮົາບໍ່ສັງລວມໃນອິນຊີທັງ ໖ ຯລຯ ບໍ່ຮູ້ຈັກປະມານໃນການບໍຣິ ໂພກອາຫານ ຯລຯ ບໍ່ປະກອບຄວາມພຽນເປັນເຄື່ອງຕື່ນຢູ່ສະເໝີ ຯລຯ ບໍ່ໝັ່ນປະກອບດ້ວຍ ສະຕິສຳປະຊັນຍະ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນສະຕິປັດຖານ ໔ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນສຳມັບປະທານ ໔ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນ ອິດທິບາດ ໔ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນອິນຊີ ໕ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນພະລະ ໔ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນ ໂພດຊົງ ໗ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນອະຣິຍະມັກມີອົງ ໘ ຯລຯ ບໍ່ກຳນົດຮູ້ທຸກ ຯລຯ ບໍ່ລະທຸກຂະສະມຸ ໄທ ຯລຯ ບໍ່ຈະເລີນ ມັກ ຯລຯ ເຮົາບໍ່ເຮັດນິໂຣດ ໃຫ້ປະຈັກແຈ້ງ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງເຂົ້າໄປຕັດຄວາມນົກທຳທີ່ອາໄສຄວາມນົກ ແລະ ຄວາມຄະນອງ ອະທິບາຍ ວ່າ ເພິ່ງເຂົ້າໄປຕັດ ຄື ຕັດ ຖອນ ເພິກຖອນ ລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ ມີອີກເຊິ່ງຄວາມນົກທຳທີ່ອາໄສຄວາມນົກ ແລະ ຄວາມຄະນອງ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງເຂົ້າໄປຕັດ ຄວາມນົກທຳທີ່ອາໄສຄວາມນົກ ແລະ ຄວາມຄະນອງ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງ ຕັດວ່າ

ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ບໍ່ສອດສ່າຍຈັກຊຸ
ແລະ ບໍ່ເພິ່ງເປັນຜູ້ມີຕີນຢູ່ບໍ່ສຸກ
ເພິ່ງເປັນຜູ້ຂວນຂວາຍໃນຊານ ຕີນຢູ່ສ່ວນຫຼາຍ
ຜາຣົບອຸເປກຂາ ມີຈິດຕັ້ງໝັ້ນ ເພິ່ງເຂົ້າໄປຕັດຄວາມນົກທຳ
ທີ່ອາໄສຄວາມນົກ ແລະ ຄວາມຄະນອງ

[໒໐໘] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ພິກຂຸຜູ້ຖືກຕັກເຕືອນດ້ວຍວາຈາ ເພິ່ງມີສະຕິຊື່ນຊົມ
ທຳລາຍຄວາມແຂງກະດ້າງໃນໝູ່ພົມມະຈາຣີ

ເພິ່ງເປ່ງວາຈາເປັນກຸສົນ ບໍ່ເພິ່ງເປ່ງວາຈາເກີນຂອບເຂດ
ບໍ່ເພິ່ງຄິດຫາເລື່ອງທີ່ຈະວ່າກ່າວຄົນອື່ນ

ຄຳວ່າ ຜູ້ຖືກຕັກເຕືອນ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸຜູ້ຖືກຕັກເຕືອນດ້ວຍວາຈາ ເພິ່ງມີສະຕິຊື່ນຊົມ
ອະທິບາຍວ່າ ອຸປັດຊາ ອາຈານ ຜູ້ຮ່ວມອຸປັດຊາ ຜູ້ຮ່ວມອາຈານ ມິດ ໝູ່ທີ່ເຫັນ ໝູ່ທີ່ຄົບ ຫຼື
ສະຫາຍຕັກເຕືອນວ່າ ຜູ້ມີອາຍຸ ການກະທຳຂອງທ່ານນີ້ບໍ່ຄວນ ການກະທຳນີ້ ຍັງບໍ່ເຖິງແກ່ທ່ານ
ການກະທຳຂອງທ່ານນີ້ ບໍ່ສົມຄວນ ການກະທຳຂອງທ່ານນີ້ ບໍ່ເໝາະສົມ ກໍເພິ່ງມີສະຕິ ພໍໃຈ
ເບີກບານໃຈ ອະນຸໂມທະນາ ຕ້ອງການ ຍິນດີ ປາຖະໜາ ມຸ້ງໝາຍ ມຸ້ງຫວັງຄຳຕັກເຕືອນນັ້ນ
ປຽບເໝືອນ ສະຕິ ຫຼື ບຸຣຸດທີ່ຍັງໜຸ່ມ ຍັງສາວ ມັກແຕ່ງຕົວ ອາບນ້ຳດຳຫົວແລ້ວ ໄດ້ມາໄລ
ດອກບົວ ມາໄລດອກມະລິ ຫຼື ມາໄລດອກລຳດວນ ກໍໃຊ້ ໒ ມືຮັບໄວ້ ເອົາຂຶ້ນວາງໄວ້ເທິງຫົວ
ເຊິ່ງເປັນອະໄວຍະວະສູງສຸດ ເພິ່ງພໍໃຈ ເບີກບານໃຈ ອະນຸໂມທະນາ ຕ້ອງການ ຍິນດີ ປາຖະ
ໜາ ມຸ້ງໝາຍ ມຸ້ງຫວັງ ສັນໃດ ພິກຂຸຜູ້ຖືກຕັກເຕືອນນັ້ນກໍເພິ່ງມີສະຕິ ພໍໃຈ ເບີກບານໃຈ ອະນຸ
ໂມທະນາ ຕ້ອງການ ຍິນດີ ປາຖະໜາ ມຸ້ງໝາຍ ມຸ້ງຫວັງຄຳຕັກເຕືອນນັ້ນ ສັນນັ້ນຄືກັນ

(ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ)

ບຸກຄົນເພິ່ງເຫັນຜູ້ມີປັນຍາມັກຊີ້ໂທດ
ມັກເວົ້າຫ້າມປາມໄວ້ ເໝືອນຜູ້ຊີ້ບອກຂຸມຊັບ
(ແລະ) ເພິ່ງຄົບຜູ້ທີ່ເປັນບັນດິດເຊັ່ນນັ້ນ ຍ້ອນເມື່ອຄົບຄົນເຊັ່ນນັ້ນ
ຍ່ອມມີແຕ່ຄວາມຈະເລີນບໍ່ມີຄວາມເສື່ອມເລີຍ
ຜູ້ໃດເພິ່ງກ່າວສອນ ສັ່ງສອນ ແລະ ຫ້າມຈາກຄວາມຊົ່ວ
ຜູ້ນັ້ນຍ່ອມເປັນທີ່ຮັກຂອງສັດຕະບຸຣຸດທັງຫຼາຍ
ແຕ່ບໍ່ເປັນທີ່ຮັກຂອງອະສັດຕະບຸຣຸດທັງຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸຜູ້ຖືກຕັກເຕືອນດ້ວຍວາຈາ ເພິ່ງມີສະຕິຊື່ນຊົມ ທຳລາຍຄວາມກະດ້າງໃນໝູ່
ພົມມະຈາຣີ ອະທິບາຍວ່າ

ຄຳວ່າ ໝູ່ພົມມະຈາຣີ ໄດ້ແກ່ ຄົນທີ່ມີກຳ (ທາງວິໄນ) ຢ່າງດຽວກັນ ມີອຸດເທດ ຢ່າງ
ດຽວກັນ ມີສຶກຂາສະເໝີກັນ

ຄຳວ່າ ທຳລາຍຄວາມກະດ້າງໃນໝູ່ພົມມະຈາຣີ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງທຳລາຍຄວາມເປັນຜູ້
ມີຈິດຖືກໂທສະກະທົບ ຄວາມເປັນຜູ້ມີຈິດກະດ້າງໃນໝູ່ພົມມະຈາຣີ ຄື ເພິ່ງທຳລາຍ ຄວາມກະ
ດ້າງແຫ່ງຈິດ ໕ ປະການແດ່ ທຳລາຍຄວາມກະດ້າງແຫ່ງຈິດ ໓ ປະການແດ່ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງທຸບ
ທຳລາຍ ກຳຈັດຄວາມກະດ້າງດ້ວຍອຳນາດຣາຄະ ຄວາມກະດ້າງດ້ວຍອຳນາດໂທສະ ຄວາມ
ກະດ້າງດ້ວຍອຳນາດໂມທະ ລວມຄວາມວ່າ ທຳລາຍຄວາມກະດ້າງໃນໝູ່ພົມມະຈາຣີ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງເປ່ງວາຈາເປັນກຸສົນ ບໍ່ເພິ່ງເປ່ງວາຈາເກີນຂອບເຂດ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງເປ່ງວາຈາທີ່ເກີດຈາກຍານອັນປະກອບດ້ວຍເຫດ ປະກອບດ້ວຍຜົນ ຄື ເພິ່ງເປ່ງ ເປ່ງອອກ ເປ່ງອອກດ້ວຍດີເຊິ່ງວາຈາ ມີບ່ອນອ້າງອີງ ມີຈຸດຈົບສິ້ນ ຕາມການອັນຄວນ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງເປ່ງວາຈາເປັນກຸສົນ

ຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງເປ່ງວາຈາເກີນຂອບເຂດ ອະທິບາຍວ່າ ຂອບເຂດ ໄດ້ແກ່ ຂອບເຂດ ໒ ຢ່າງ ຄື (໑) ຂອບເຂດແຫ່ງການ (໒) ຂອບເຂດແຫ່ງສິນ

ຂອບເຂດແຫ່ງການ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງກ່າວວາຈາເກີນການ ບໍ່ເພິ່ງກ່າວວາຈາເກີນຂອບເຂດ ບໍ່ເພິ່ງກ່າວວາຈາເກີນຂອບເຂດແຫ່ງການ ບໍ່ເພິ່ງກ່າວວາຈາທີ່ຍັງບໍ່ຮອດການ ບໍ່ເພິ່ງກ່າວວາຈາທີ່ຍັງບໍ່ເຖິງຂອບເຂດ ບໍ່ເພິ່ງກ່າວວາຈາທີ່ຍັງບໍ່ເຖິງຂອບເຂດແຫ່ງການ (ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ)

ຜູ້ໃດ ເມື່ອຍັງບໍ່ເຖິງການອັນຄວນ ເວົ້າເກີນເວລາ
ຜູ້ນັ້ນຍ່ອມຈະຖືກຂ້າ ນອນຕາຍຢູ່
ເໝືອນລູກນົກກາເວົ້າທີ່ຖືກກາລ້ຽງໄວ້ ສັນນັ້ນ
ນີ້ຊື່ວ່າຂອບເຂດແຫ່ງການ

ຂອບເຂດແຫ່ງສິນ ເປັນແນວໃດ?

ຄື ບຸກຄົນຜູ້ກຳໜົດ ບໍ່ຄວນກ່າວວາຈາ ຜູ້ຂັດເຄື່ອງ ບໍ່ຄວນກ່າວວາຈາ ຜູ້ຫຼົງ ບໍ່ຄວນກ່າວວາຈາ ບໍ່ຄວນກ່າວ ຄື ບໍ່ຄວນເວົ້າ ບໍ່ຄວນບອກ ບໍ່ຄວນສະແດງ ບໍ່ຄວນຊີ້ແຈ້ງ ການເວົ້າ ຕົວະ ການເວົ້າສັບສົ່ ການເວົ້າຄຳຫຍາບ ການເວົ້າເພີ່ເຈີ້ ນີ້ຊື່ວ່າຂອບເຂດແຫ່ງສິນ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງເປ່ງວາຈາເປັນກຸສົນ ບໍ່ເພິ່ງເປ່ງວາຈາເກີນຂອບເຂດ

ຄຳວ່າ ຄົນ ໃນຄຳວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຄິດຫາເລື່ອງທີ່ຈະວ່າກ່າວຄົນ ໄດ້ແກ່ ກະສັດ ພາມ ແພດ ສູດ ຄະລິທັດ ບັນພະຊົດ ເທວະດາ ແລະ ມະນຸດ

ພິກຂຸບໍ່ເພິ່ງຄິດ ຄື ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ເກີດເຈຕະນາ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ເກີດຄວາມຄິດ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ເກີດຄວາມດຳຣິ ບໍ່ເພິ່ງໃຫ້ເກີດມະນະສິການ ເພື່ອວ່າກ່າວ ຄື ເພື່ອວ່າຮ້າຍ ເພື່ອນິນທາ ເພື່ອຕິຕຽນ ເພື່ອຄວາມບໍ່ສັນເສີນ ເພື່ອຄວາມບໍ່ຍ້ອງຍໍຄົນ ດ້ວຍສິນວິບັດ ອາຈາຣະວິບັດ ທິດຖິວິບັດ ຫຼື ອາຊິວະວິບັດ ລວມຄວາມວ່າ ບໍ່ເພິ່ງຄິດຫາເລື່ອງທີ່ຈະວ່າກ່າວຄົນ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພິກຂຸຜູ້ຖືກຕັກເຕືອນດ້ວຍວາຈາ ເພິ່ງມີສະຕິຊື່ນຊົມ
ທຳລາຍຄວາມກະດ້າງໃນໝູ່ພົມມະຈາຣີ
ເພິ່ງເປ່ງວາຈາເປັນກຸສົນ ບໍ່ເພິ່ງເປ່ງວາຈາເກີນຂອບເຂດ

ບໍ່ເພິ່ງຄິດຫາເລື່ອງທີ່ຈະວ່າກ່າວຄົນ

[໒໐໙] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດວ່າ)

ລຳດັບຕໍ່ໄປ ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ມີສະຕິ
ສຶກສາເພື່ອກຳຈັດຣາຄະເຫຼົ່າໃດ
ຣາຄະເຫຼົ່ານັ້ນ ຄື ທຸລີ ໕ ຢ່າງໃນໂລກ
ເພິ່ງກຳຈັດຣາຄະໃນຮູບ ສູງ ກິນ ຣົດ ແລະ ຜັດສະ

ວ່າດ້ວຍທຸລີ ໕ ຢ່າງ

ຄຳວ່າ ລຳດັບ ໃນຄຳວ່າ ລຳດັບຕໍ່ໄປ ຯລຯ ຄື ທຸລີ ໕ ຢ່າງໃນໂລກ ເປັນບົດສົນທິ
ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດ ເປັນຄຳທີ່ເຮັດບົດໃຫ້ບໍລິບູນ ເປັນຄວາມສຳພັນແຫ່ງອັກສອນ ເປັນຄວາມ
ສະຫຼະສະຫຼວຍແຫ່ງພະຍັນຊະນະ ຄຳວ່າ ລຳດັບ ນີ້ ເປັນຄຳເຊື່ອມບົດໜ້າກັບບົດຫຼັງເຂົ້ານຳກັນ
ຄຳວ່າ ຄື ທຸລີ ໕ ຢ່າງ ໄດ້ແກ່

໑. ທຸລີທີ່ເກີດຈາກຮູບ	໒. ທຸລີທີ່ເກີດຈາກສູງ
໓. ທຸລີທີ່ເກີດຈາກກິນ	໔. ທຸລີທີ່ເກີດຈາກຣົດ
໕. ທຸລີທີ່ເກີດຈາກໂຜດຖັບພະ	

ອີກໄນໜຶ່ງ (ໄດ້ແກ່ທຸລີທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ)

ຣາຄະ ເຮົາຮຽກວ່າ ທຸລີ
ເຮົາບໍ່ຮຽກຝຸ່ນໄງ່ວ່າ ເປັນທຸລີ
ຄຳວ່າ ທຸລີນີ້ ເປັນຊື່ຂອງຣາຄະ
ບັນດິດເຫຼົ່ານັ້ນລະທຸລີນີ້ແລ້ວ
ຍ່ອມຢູ່ໃນສາດສະໜາ
ຂອງພຣະພຸດທະເຈົ້າຜູ້ປາສະຈາກທຸລີໄດ້
ໂທສະ ເຮົາຮຽກວ່າ ທຸລີ
ເຮົາບໍ່ຮຽກຝຸ່ນໄງ່ວ່າ ເປັນທຸລີ

ຄຳວ່າ ທຸລີນີ້ ເປັນຊື່ຂອງໂທສະ

ບັນດິດເຫຼົ່ານັ້ນລະທຸລີນີ້ແລ້ວ
ຍ່ອມຢູ່ໃນສາດສະໜາຂອງ

ພຣະພຸດທະເຈົ້າຜູ້ປາສະຈາກທຸລີໄດ້
ໂມຫະ ເຮົາຮຽກວ່າ ທຸລີ
ເຮົາບໍ່ຮຽກຝຸ່ນໄງວ່າ ເປັນທຸລີ

ຄຳວ່າ ທຸລີນີ້ ເປັນຊື່ຂອງໂມຫະ

ບັນດິດເຫຼົ່ານັ້ນລະທຸລີນີ້ແລ້ວ
ຍ່ອມຢູ່ໃນສາດສະໜາ
ຂອງພຣະພຸດທະເຈົ້າຜູ້ປາສະຈາກທຸລີໄດ້

ຄຳວ່າ ໃນໂລກ ໄດ້ແກ່ ໃນອະບາຍໂລກ ມະນຸດໂລກ ເທວະໂລກ ຂັນທະໂລກ ທາດ
ໂລກ ອາຍະຕະນະໂລກ ລວມຄວາມວ່າ ລຳດັບຕໍ່ໄປ ຯລຯ ຄື ທຸລີ ໔ ຢ່າງໃນໂລກ

ຄຳວ່າ ຣາຄະເຫຼົ່າໃດ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ມີສະຕິສຶກສາເພື່ອກຳຈັດຣາຄະເຫຼົ່າໃດ
ໄດ້ແກ່ ຣາຄະໃນຮູບ ຣາຄະໃນສູງ ຣາຄະໃນກິນ ຣາຄະໃນຣົດ ຣາຄະໃນໂຜດຖັບພະ

ຄຳວ່າ ມີສະຕິ ໄດ້ແກ່ ສະຕິ ຄື ຄວາມຕາມຣະນຶກເຖິງ ຄວາມຣະນຶກໄດ້ສະເພາະ ໜ້າ
ສະຕິ ຄື ຄວາມຣະນຶກໄດ້ ຄວາມຈຳໄດ້ ຄວາມບໍ່ເລື່ອນລອຍ ຄວາມບໍ່ຫຼົງລືມ ສະຕິ ຄື ສະຕິນ
ຊື່ ສະຕິພະລະ ສຳມາສະຕິ ສະຕິສຳໂພດຊົງ ເອກາຍະນະມັກ ນີ້ຕັດຮຽກວ່າ ສະຕິ

ພິກຂຸປະກອບ ປະກອບພ້ອມ ດຳເນີນໄປ ດຳເນີນໄປພ້ອມ ເປັນໄປ ເປັນໄປພ້ອມ ພຽບ
ພ້ອມແລ້ວດ້ວຍສະຕິນີ້ ພິກຂຸນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຮຽກວ່າ ຜູ້ມີສະຕິ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງສຶກສາ ໄດ້ແກ່ ສຶກຂາ ໓ ຄື

໑. ອະທິສິລະສຶກຂາ
໒. ອະທິຈິດຕະສຶກຂາ
໓. ອະທິປັນຍາສຶກຂາ

ອະທິສິລະສຶກຂາ ເປັນແນວໃດ? ຯລຯ ນີ້ຊື່ວ່າອະທິປັນຍາສຶກຂາ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ມີສະຕິສຶກສາ ເພື່ອກຳຈັດຣາຄະເຫຼົ່າໃດ ອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນຜູ້
ມີສະຕິເພິ່ງສຶກສາທັງອະທິສິລະສຶກຂາ ອະທິຈິດຕະສຶກຂາ ແລະ ອະທິປັນຍາສຶກຂາ ເພື່ອກຳຈັດ
ຄື ບັນເທົາ ລະ ສະງົບ ສະລັດຖິ້ມ ຣະງົບຣາຄະ ຄື ຣາຄະໃນຮູບ ຣາຄະໃນສູງ ຣາຄະໃນກິນ
ຣາຄະໃນຣົດ ຣາຄະໃນໂຜດຖັບພະ

ສຶກຂາ ໓ ນີ້ ເມື່ອພິກຂຸນຶກເຖິງ ຊື່ວ່າເພິ່ງສຶກສາ ເມື່ອຮູ້ ຊື່ວ່າເພິ່ງສຶກສາ ຯລຯ ເມື່ອ
ເຮັດໃຫ້ແຈ້ງທຳທີ່ຄວນເຮັດໃຫ້ແຈ້ງ ກໍຊື່ວ່າເພິ່ງສຶກສາ ຄື ເພິ່ງປະພຶດເອື້ອເພື່ອ ປະພຶດເອື້ອເພື່ອ
ໂດຍຊອບ ສະມາທານປະພຶດ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ມີສະຕິສຶກສາເພື່ອກຳຈັດຣາຄະ
ເຫຼົ່າໃດ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງປາບປາມຣາຄະໃນຮູບ ສຽງ ກິ່ນ ຣົດ ແລະ ຜັດສະ ອະທິບາຍວ່າ ເພິ່ງປາບປາມ ຄື ຍຶດຄອງ ຄອບງຳ ຖ້ວມທັບ ຮັດຄຶງ ຍ່າຍິຣາຄະໃນຮູບ ສຽງ ກິ່ນ ຣົດ ໂຜດ ຖັບພະ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງປາບປາມຣາຄະໃນຮູບ ສຽງ ກິ່ນ ຣົດ ແລະ ຜັດສະ ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ລຳດັບຕໍ່ໄປ ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ມີສະຕິ
ສຶກສາເພື່ອກຳຈັດຣາຄະເຫຼົ່າໃດ
ຣາຄະເຫຼົ່ານັ້ນ ຄື ທຸລີ ໕ ຢ່າງໃນໂລກ
ເພິ່ງປາບປາມຣາຄະໃນຮູບ ສຽງ ກິ່ນ ຣົດ ແລະ ຜັດສະ

[໒໑໐] (ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດດັ່ງນີ້)

ພິກຂຸເປັນຜູ້ມີສະຕິ ມີຈິດຫຼຸດພົ້ນດ້ວຍຕິແລ້ວ
ເພິ່ງກຳຈັດຄວາມພໍໃຈໃນທຳເຫຼົ່ານີ້
ພິກຂຸນັ້ນເມື່ອກຳນົດພິຈາລະນາທຳໂດຍຊອບຕາມການ
ເປັນຜູ້ມີທຳເອກຜຸດຂຶ້ນ ເພິ່ງກຳຈັດຄວາມມືດ

ຄຳວ່າ ເຫຼົ່ານີ້ ໃນຄຳວ່າ ເພິ່ງກຳຈັດຄວາມພໍໃຈໃນທຳເຫຼົ່ານີ້ ໄດ້ແກ່ ໃນຮູບ ສຽງ ກິ່ນ ຣົດ ໂຜດຖັບພະ

ຄຳວ່າ ຄວາມພໍໃຈ ໄດ້ແກ່ ຄວາມພໍໃຈດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມກຳໜົດ ດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມເພີດເພີນດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມທະຍານຢາກດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມມີເຍື່ອໃຍດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມຮ້ອນຮົນດ້ວຍອຳນາດ ຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມສະຍົບດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມຕືດໃຈດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການ ຫ້ວງນ້ຳ ຄື ຄວາມຕ້ອງການ ກິເລດເຄື່ອງປະກອບ ຄື ຄວາມຕ້ອງການ ກິເລດເຄື່ອງຍຶດພັນ ຄື ຄວາມຕ້ອງການ ກິເລດເຄື່ອງກັນຈິດ ຄື ຄວາມພໍໃຈດ້ວຍອຳນາດຄວາມຕ້ອງການໃນການທັງຫຼາຍ

ຄຳວ່າ ເພິ່ງກຳຈັດຄວາມພໍໃຈໃນທຳເຫຼົ່ານີ້ ໄດ້ແກ່ ເພິ່ງກຳຈັດ ຄື ຂະຈັດ ລະ ບັນເທົາເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມພໍໃຈໃນທຳເຫຼົ່ານີ້ ລວມຄວາມວ່າ ເພິ່ງກຳຈັດຄວາມພໍໃຈໃນທຳເຫຼົ່ານີ້

ຄຳວ່າ ພິກຂຸ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ມີສະຕິ ມີຈິດຫຼຸດພົ້ນດ້ວຍຕິແລ້ວ ໄດ້ແກ່ ພິກຂຸຜູ້ເປັນກັນລະຍານະປຸຖຸຊົນ ຫຼື ພິກຂຸຜູ້ເປັນພຣະເສຂະ

ຄຳວ່າ ເປັນຜູ້ມີສະຕິ ໄດ້ແກ່ ສະຕິ ຄວາມຕາມອະນິກເຖິງ ຯລຯ ສຳມາສະຕິ ສະຕິສຳ ໂພດຊົງ ເອກາຍະນະມັກ ນີ້ ຕັດຮຽກວ່າ ສະຕິ ພິກຂຸປະກອບພ້ອມດ້ວຍສະຕິນີ້ ຯລຯ ພິກຂຸ ນັ້ນພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດຮຽກວ່າ ເປັນຜູ້ມີສະຕິ

ວ່າດ້ວຍຈິດຫຼຸດພົ້ນ ໑໒ ຂັ້ນ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງເປັນຜູ້ມີສະຕິ ມີຈິດຫຼຸດພົ້ນດ້ວຍດີແລ້ວ ອະທິບາຍວ່າ

໑. ຈິດຂອງພິກຂຸຜູ້ບັນລຸປະຖົມຊານ ຫຼຸດພົ້ນ ຫຼຸດພົ້ນດ້ວຍດີຈາກນິວອນທັງຫຼາຍ
໒. ຈິດຂອງພິກຂຸຜູ້ບັນລຸທຸຕິຍະຊານ ຫຼຸດພົ້ນ ຫຼຸດພົ້ນດ້ວຍດີຈາກວິຕົກແລະວິຈານ
໓. ຈິດຂອງພິກຂຸຜູ້ບັນລຸຕະຕິຍະຊານ ຫຼຸດພົ້ນ ຫຼຸດພົ້ນດ້ວຍດີຈາກປິຕິ
໔. ຈິດຂອງພິກຂຸຜູ້ບັນລຸຈະຕຸດຖະຊານ ຫຼຸດພົ້ນ ຫຼຸດພົ້ນດ້ວຍດີຈາກສຸກແລະທຸກ
໕. ຈິດຂອງພິກຂຸຜູ້ບັນລຸ ອາກາສານັນຈາຍະຕະນະສະມາບັດ ຫຼຸດພົ້ນ ຫຼຸດພົ້ນ ດ້ວຍດີຈາກຮູບສັນຍາ ປະຕິຄະສັນຍາ ນານັດຕະສັນຍາ
໖. ຈິດຂອງພິກຂຸຜູ້ບັນລຸ ວິນຍານັນຈາຍະຕະນະສະມາບັດ ຯລຯ ຈາກອາກາສາ ນັນຈາຍະຕະນະສັນຍາ
໗. ຈິດຂອງພິກຂຸຜູ້ບັນລຸ ອາກິນຈັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດ ຯລຯ ຈາກວິນຍານັນ ຈາຍະຕະນະສັນຍາ
໘. ຈິດຂອງພິກຂຸຜູ້ບັນລຸ ເນວະສັນຍານາສັນຍາຍະຕະນະສະມາບັດ ຫຼຸດພົ້ນ ຫຼຸດ ພົ້ນດ້ວຍດີຈາກອາກິນຈັນຍາຍະຕະນະສັນຍາ
໙. ຈິດຂອງພິກຂຸຜູ້ເປັນ ພຣະໂສດາບັນ ຫຼຸດພົ້ນ ຫຼຸດພົ້ນດ້ວຍດີຈາກ ສັກກາຍະ ທິດຖິ ວິຈິກິດສາ ສີລັບພະຕະປະຣາມາດ ທິດຖານຸໄສ ວິຈິກິດສານຸໄສ ແລະກິ ເລດ ທີ່ຕັ້ງຢູ່ຝ່າຍດຽວກັບວິຈິກິດສາເປັນຕົ້ນນັ້ນ
໑໐. ຈິດຂອງພິກຂຸຜູ້ເປັນ ພຣະສະກະທາຄາມີ ຫຼຸດພົ້ນ ຫຼຸດພົ້ນດ້ວຍດີຈາກ ກາມະ ຣາຄານຸໄສ ປະຕິຄານຸໄສ ຢ່າງຫຍາບ ແລະກິເລດທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນຝ່າຍດຽວກັບກາມະ ຣາຄານຸໄສເປັນຕົ້ນນັ້ນ
໑໑. ຈິດຂອງພິກຂຸຜູ້ເປັນ ພຣະອະນາຄາມີ ຫຼຸດພົ້ນ ຫຼຸດພົ້ນດ້ວຍດີຈາກກາມະຣາຄະ ສັງໂຍດ ປະຕິຄະສັງໂຍດ ຢ່າງລະອຽດ ກາມະຣາຄານຸໄສ ປະຕິຄານຸໄສ ຢ່າງ ລະອຽດ ແລະ ກິເລດທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນຝ່າຍດຽວກັບກາມະຣາຄະສັງໂຍດເປັນຕົ້ນນັ້ນ
໑໒. ຈິດຂອງພິກຂຸຜູ້ເປັນ ພຣະອະຣະຫັນ ຫຼຸດພົ້ນ ຫຼຸດພົ້ນດ້ວຍດີຈາກຣູປະຣາຄະ ອະຣູປະຣາຄະ ມານະ ອຸດທັດຈະ ອະວິດຊາ ມານານຸໄສ ພະວະຣາຄານຸໄສ ອະວິດຊານຸໄສ ເຫຼົ່າກິເລດທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນຝ່າຍດຽວກັບຣູປະຣາຄະເປັນຕົ້ນນັ້ນ ແລະ

ນິມິດທັງປວງໃນພາຍນອກ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸເປັນຜູ້ມີສະຕິ ມີຈິດຫຼຸດພົ້ນ
ດ້ວຍດີແລ້ວ

ວ່າດ້ວຍການແຫ່ງສະມະຖະ ແລະ ວິປັດສະນາ

ຄຳວ່າ ຕາມການ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸນັ້ນເມື່ອກຳນົດພິຈາລະນາທຳໂດຍຊອບ ຕາມການ
ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອຈິດຟຸ້ງຊ່ານ ກໍເປັນການແຫ່ງສະມະຖະ ເມື່ອຈິດຕັ້ງໝັ້ນ ກໍເປັນການແຫ່ງວິ
ປັດສະນາ (ສົມຈິງດັ່ງທີ່ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຕັດໄວ້ວ່າ)

ໂຍຄຣິໄດ ຍົກຈິດໄວ້ໃນການ (ໜຶ່ງ)

ຂົ່ມຈິດໃນອີກການໜຶ່ງ ທຳຈິດໃຫ້ບັນເທີງຕາມການ

ຕັ້ງຈິດໃຫ້ໝັ້ນໃນການເພ່ງເບິ່ງຈິດຕາມການ

ໂຍຄຣິນັ້ນ ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ສະຫຼາດໃນການ

ການຍົກຈິດ ຄວນມີໃນການໃດ

ການຂົ່ມຈິດຄວນມີໃນການໃດ

ການສຳລັບກະທຳຈິດໃຫ້ບັນເທີງຄວນມີໃນການໃດ

ແລະ ການແຫ່ງສະມະຖະເປັນເຊັ່ນໃດ

ບັນດິດຍ່ອມສະແດງການສຳລັບເພ່ງເບິ່ງຈິດຂອງໂຍຄຣິໄວ້ແນວໃດ?

ການຍົກຈິດຄວນມີໃນເມື່ອຈິດຫຍໍ້ຫຍ່ອນ

ການຂົ່ມຈິດຄວນມີໃນເມື່ອຈິດຟຸ້ງຊ່ານ

ໂຍຄຣິຄວນກະທຳຈິດທີ່ເຖິງຄວາມເສົ້າໝອງໃຫ້ບັນເທີງທຸກເມື່ອ

ຈິດບັນເທີງ ບໍ່ຫຍໍ້ຫຍ່ອນ ບໍ່ຟຸ້ງຊ່ານມີໃນການໃດ

ໃນການນັ້ນກໍເປັນການແຫ່ງສະມະຖະ

ໃຈເພິ່ງຍິນດີຢູ່ພາຍໃນໂດຍອຸບາຍນີ້ເອງ

ເມື່ອໃດຈິດຕັ້ງໝັ້ນ ເມື່ອນັ້ນໂຍຄຣິເພິ່ງຮູ້ຈິດທີ່ຕັ້ງໝັ້ນ

ແລ້ວເພິ່ງເພ່ງເບິ່ງຈິດ

ນັກປາດຮູ້ຈັກການ ຮູ້ການ ສະຫຼາດໃນການ

ເພິ່ງກຳນົດອາລົມອັນເປັນນິມິດຂອງຈິດ ໂດຍຄວນແກ່ການແນວນີ້

ຄຳວ່າ ພິກຂຸນັ້ນເມື່ອກຳນົດພິຈາລະນາທຳໂດຍຊອບຕາມການ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸນັ້ນ
ເມື່ອກຳນົດພິຈາລະນາທຳໂດຍຊອບວ່າ ສັງຂານທັງປວງບໍ່ທຸ່ງ

ເມື່ອກຳນົດພິຈາລະນາທຳໂດຍຊອບວ່າ ສັງຂານທັງປວງເປັນທຸກ ຯລຯ ທຳທັງປວງ ເປັນອະນັດຕາ ສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງມີຄວາມເກີດຂຶ້ນເປັນທຳມະດາ ສິ່ງນັ້ນທັງໝົດລ້ວນມີຄວາມດັບໄປ ເປັນທຳມະດາ

ຄຳວ່າ ທຳເອກຜຸດຂຶ້ນ ໃນຄຳວ່າ ພິກຂຸນັ້ນ ຯລຯ ເປັນຜູ້ມີທຳເອກຜຸດຂຶ້ນ ເພິ່ງກຳຈັດ ຄວາມມືດ ອະທິບາຍວ່າ ຜູ້ມີຈິດມີອາລົມເປັນໜຶ່ງດຽວ ມີຈິດບໍ່ຟັງຊ່ານ ມີໃຈ ບໍ່ຊັດສ່າຍ ຄື ສະ ມະຖະ ສະມາທິນຊີ ສະມາທິພະລະ ສຳມາສະມາທິ ລວມຄວາມວ່າ ເປັນຜູ້ມີທຳເອກ ຜຸດຂຶ້ນ

ຄຳວ່າ ພິກຂຸນັ້ນ ຯລຯ ເພິ່ງກຳຈັດຄວາມມືດ ອະທິບາຍວ່າ ພິກຂຸເພິ່ງຂະຈັດ ເພິ່ງ ກຳຈັດ ຄື ລະ ບັນເທົາ ເຮັດໃຫ້ໝົດສິ້ນໄປ ໃຫ້ເຖິງຄວາມບໍ່ມີອີກເຊິ່ງຄວາມມືດຍ້ອນຣາຄະ ຄວາມມືດຍ້ອນໂທສະ ຄວາມມືດຍ້ອນໂມຫະ ຄວາມມືດຍ້ອນມານະ ຄວາມມືດຍ້ອນທິດຖິ ຄວາມມືດຍ້ອນກິເລດ ຄວາມມືດຍ້ອນທຸດຈະຣິດ ອັນເຮັດໃຫ້ເປັນຄົນຕາບອດ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີຈັກຊຸ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີຍານ ອັນດັບປັນຍາ ເປັນໄປໃນຝັກຝ່າຍແຫ່ງຄວາມລຳບາກ ບໍ່ເປັນໄປເພື່ອນິບພານ

ອະທິບາຍຄຳວ່າ ພະຄະວາ

ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ເປັນຄຳກ່າວໂດຍຄວາມເຄົາລົບ

ອີກໄນໜຶ່ງ ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍຣາຄະໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍໂທສະໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍໂມຫະໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍມານະໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍທິດຖິໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍສັງເກດໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງທຳລາຍກິເລດໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງຈຳແນກ ແຍກແຍະ ແຈກແຈງທຳຣັດຕະນະ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງເຮັດບ່ອນສຸດແຫ່ງພົບໄດ້ແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງອົບຮົມພຣະວໍຣະກາຍແລ້ວ

ຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຍ້ອນຊົງອົບຮົມສິນ ອົບຮົມຈິດ ອົບຮົມປັນຍາແລ້ວ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງໃຊ້ສອຍເສນາສະນະທີ່ເປັນປ່າເລົ່າ ແລະປ່າທິບ ອັນສະຫງົດ ມີສັງງໝ້ອຍ ມີສຽງອີກກະທົກໝ້ອຍ ປາສະຈາກການສັນຈອນໄປມາຂອງຜູ້ຄົນ ຄວນເປັນສະຖານບ່ອນເຮັດວຽກລັບຂອງມະນຸດ ສົມຄວນເປັນບ່ອນຫຼົບຫຼີກ ຈຶ່ງຊື່ວ່າພຣະຜູ້ມີ ພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງມີສ່ວນແຫ່ງຈົວອນ ບິນທະບາດ ເສນາສະນະ ແລະຄິລານະປັດໄຈເພສັດບໍຣິຂານ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງອັດຖະວິດ ທຳມະວິດ ວິມຸດຕິ ວິດ ອະທິສິນ ອະທິຈິດ ອະທິປັນຍາ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງຊານ ໔ ອັບປະມັນຍາ ໔ ອະຣູ ປະສະມາບັດ ໔ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງວິໂມກ ໘ ອະພິພາຍະຕະນະ ໘ ອະນຸປຸບພະວິຫາຣະສະມາບັດ ໙ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງສັນຍາພາວະນາ ໑໐ ກະສິນ ສະມາບັດ ໑໐ ອານາປານະສະຕິສະມາທິ ອະສຸພະສະມາບັດ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງສະຕິປັດຖານ ໔ ສຳມັບປະ ທານ ໔ ອິດທິບາດ ໔ ອິນຊີ ໕ ພະລະ ໔ ໂພດຊົງ ໗ ອະຣິຍະມັກມີວົງ ໘ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຜູ້ມີ ພຣະພາກເຈົ້າ

ອີກໄນໜຶ່ງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ຊົງເປັນຜູ້ມີສ່ວນແຫ່ງຕະຖາຄະຕະພະລະຍານ ໑໐ ເວ ສາຣັດຊະຍານ ໔ ປະຕິສຳພິທາ ໔ ອະພິນຍາ ໖ ພຸດທະທຳ ໖ ຈຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ

ພະນາມວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ນີ້ ບໍ່ແມ່ນພຣະຊົນນິຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະຊະນິກຊົງ ຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະພາດາຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນພຣະພະຄິນິຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນມິດ ແລະ ອຳມາດຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນ ພຣະຍາດພີ່ນ້ອງ ແລະ ຜູ້ຮ່ວມສາຍໂລຫິດຊົງຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນສະມະນະພາມຕັ້ງ ບໍ່ແມ່ນເທວະດາຕັ້ງ

ຄຳວ່າ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າ ນີ້ ເປັນວິໂມກຂັນຕິກະນາມ ເປັນສັດສິກາບັນຍັດຂອງ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກພຸດທະເຈົ້າທັງຫຼາຍ ພ້ອມກັບການບັນລຸພຣະສັບພັນຍຸຕະຍານ ທີ່ເຫງົ້າ ຕົ້ນ ໂພ ລວມຄວາມວ່າ ພິກຂຸນັ້ນ ໑໒໑ ເປັນຜູ້ມີທຳອັນເອກະຜູດຂຶ້ນ ເພິ່ງກຳຈັດຄວາມມິດ ດ້ວຍ ເຫດນັ້ນ ພຣະຜູ້ມີພຣະພາກເຈົ້າຈຶ່ງຕັດວ່າ

ພິກຂຸເປັນຜູ້ມີສະຕິ ມີຈິດຫຼຸດພົ້ນດ້ວຍຕົແລ້ວ
ເພິ່ງກຳຈັດຄວາມພິຈາລະນາໃນທຳເຫຼົ່ານີ້
ພິກຂຸນັ້ນເມື່ອກຳນົດພິຈາລະນາທຳໂດຍຊອບຕາມການ
ເປັນຜູ້ມີທຳເອກະຜູດຂຶ້ນ ເພິ່ງກຳຈັດຄວາມມິດ

ສາຣີປຸດຕະສູດຕະນິດເທດທີ ໑໖ ຈົບ

ນິດເທດແຫ່ງພຣະສູດ ໑໖ ນິດເທດ ໃນອັດຖະກະວັກ ຈົບບໍລິບູນ

ມະຫານິດເທດ ຈົບ